

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22830	ImageGroup:	I3CN23401
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྟོད་འབྲུག་འགྲོལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་། spyod 'jug 'grel pa rgyal sras yon tan bum bzang /
Author:	ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། thub bstan chos kyi grags pa/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020

༣། རྩོད་འདུག་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐུ་

ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་།

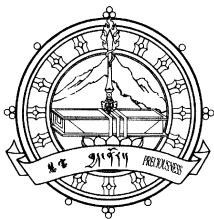
མཁའ་པ་ལོ། རྩོད་འདུག་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐུ་

མཁའ་པ་ལོ། རྩོད་འདུག་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐུ་

༡༡། ཁྱོད་འདྲག་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྐལ་

ཡོན་ཏན་བྱམ་བཟང་། །

ཕྱི་མཁའ་

མཐོང་པ་པོ། ཐུབ་པ་ལྟན་མོས་ཀྱི་འགན་པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དཀར་ཆག

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཁྲུ་

རྒྱ་མཚོའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མི་ཟད་འཇོ་པའི་བུ་མ་བཟང་

ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།1

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།1

མཚན་བརྗོད་དང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།1

དང་པོ། བསྟན་བཅོས་གྱི་མཚན།3

གཉིས་པ། མཚན་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ།6

ཅ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བཞི།6

༡ མཚན་པར་བརྗོད་པ།6

༢ རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།13

༣ ཁེངས་པ་སྦྱང་བ།18

༤ རྩོ་བ་བསྐྱེད་པ།20

ཅ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། བཅམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་

ལུས་གྱི་རང་བཞིན་དངོས།23

༡ གཞུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་24

༢ བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་དངོས།26

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།26

ས་བཅད་དང་པོ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་

རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེན་གསུམ།26

དང་པོ། སན་ཡོན་གྱི་ལེན།26

(གཅིག) བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རྟེན།26

(གཉིས།) བརྟེན་པ་པན་ཡོན་དངོས།.....	38
༡ སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་པན་ཡོན།.....	38
༢ སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་པན་ཡོན།.....	54
༣ སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ།.....	68
གཉིས་པ། རྟིག་པ་བཤགས་པའི་ལེན།.....	79
(གཅིག) མཚོད་པའི་ཡན་ལག་.....	80
(གཉིས།) ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་.....	97
(གསུམ།) རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡན་ལག་.....	99
(བཞི།) རྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་.....	101
གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཡོངས་བརྒྱུད་གི་ལེན།.....	129
(གཅིག) སྦྱར་བ་སྟོན་འགོའི་ཆོས།.....	130
(གཉིས།) དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ།.....	147
(གསུམ།) མཇུག་དགའ་བ་སྟོན་པ།.....	149
ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་	
སྤྱང་བའི་ཐབས།.....	157
དང་པོ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེན།.....	157
(གཅིག) སྤྱི་དོན།.....	157
༡ སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བརྒྱུད་ཚུལ།.....	157
(༡) སྟོན་སེམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།.....	157
(༢) ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་ཐབས།.....	159
(༣) ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ།.....	161
༢ འཇུག་སྟོན་ལྔ་དངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ།.....	163
(༡) སྟོན་དགོས་པའི་ཚུལ།.....	163

(༡) ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ།.....	165
༡ སྒྲུབ་བྱའི་ཚུལ་གླིངས།.....	165
༢ རྩོམ་པ་ལེན་ཚུལ།.....	170
༣ སྒྲུབ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་ཚུལ།.....	175
<༧> བསྐྱུང་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ།.....	175
<༨> བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ།.....	178
(༡) སྒྲུབ་བྱའི་ལུང་བ།.....	178
(༢) དེ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ།.....	229
(༣) ཉམས་ན་བྱིར་བཙོས་ཐབས།.....	229
(༤) བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན།.....	233
(གཉིས།) གཞུང་དོན།.....	241
༡ མདོར་བསྟན་པ།.....	241
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	244
(༡) བསྐྱུང་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	244
(༢) རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	255
(༣) སྒྲུབ་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ།.....	269
༣ དོན་བཟུ་བ།.....	293
གཉིས་པ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལཱ་ལྔ་པའི་གཞུང་དོན།.....	29
(གཅིག) བསྐྱུང་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྐྱུང་བ།.....	295
(གཉིས།) སེམས་སྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ།.....	316
(གསུམ།) དྲན་ཤེས་ལྡན་པས་སེམས་སྐྱུང་གི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།.....	325
(བཞི།) སྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྟན་པ།.....	403
༡ སྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དངོས།.....	403

༡ ཤེས་བཞིན་གྱི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེའུའི་མཆུག་བསྟུ་བ།.....	420
གསུམ་པ། ལེའུ་རྟུག་པ་བཟོད་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན།.....	425
(གཅིག) ཁོང་ཁྱོད་སྣང་བ།.....	425
(གཉིས།) བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ།.....	443
(གསུམ།) སེམས་ཅན་ལ་གྲས་པར་བྱ་བ།.....	521
ས་བཅད་གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་	
གོང་ནས་གོང་དུ་སྒེལ་བ་ལ་ལེའུ་གསུམ།.....	541
དང་པོ། ལེའུ་བརྟན་པ་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་དོན།.....	541
(གཅིག) བཙུན་འབྲས་ཚོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མདོར་བསྟན་པ།.....	541
(གཉིས།) བཙུན་འབྲས་ཇི་ལྟར་ཚོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	543
༡ བཙུན་འབྲས་ཀྱི་དོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།.....	543
༢ བཙུན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྣང་བ།.....	546
༣ དེའི་མཐུན་སྟོགས་རྒྱབ་པ།.....	578
གཉིས་པ། ལེའུ་བརྟན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུའི་གཞུང་དོན།.....	620
(གཅིག) མཆོམས་རྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།.....	620
(གཉིས།) བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྣང་བ།.....	622
(གསུམ།) བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དངོས།.....	693
བསྟེ་བ།.....	761
མཆུག་གི་དོན།.....	766

གསོལ། །ལྟ་སྤྱི་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཆོག་གི་ནོར། །དཔལ་དང་གཡང་
 དང་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་ཆོགས་སྒེལ་བྱེད་ཀྱན། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་ལས་ཡུད་ཅམ་
 ཏུན་པ་མཆོག་ །རྒྱལ་བས་རབ་བསྐྱེད་ས་ཡི་སྤྱིང་པོས་དགེ་ལེགས་སྦྱོལ། །སྤྱིང་
 གི་སྦྱོང་ཆག་སེམས་མཆོག་བཅུད་བཟང་མྱིར་འཕོ་བས། །(༡༧)ལྷུང་བའི་རུལ་གྱིས་
 རྟོག་པར་གྱུར་ལ་དག་བྱེད་གཏིར། །རྣམ་མང་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱ་སྤྱིང་འབྱེད་པ་
 པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོས་སྦྱོང་། །སྤྱི་སྤྱི་བ་
 ཐུན་འཐིབས་དམ་ཆོས་སྤྱང་བ་དང་བུལ་བས། །དན་པོང་གཡང་སར་རིངས་པར་
 ཆས་རྣམས་མཆོན་གྱི་ཟེར། །པོག་པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་ལ་ཉིན་བྱེད་སྤྱིང་འགོངས་
 པའི། །དཔལ་ལྷན་བྱོང་གྱིས་སྤྱི་བ་པའི་གོས་འདི་བསལ་དུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུ་
 ཏུས་གསུམ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེ། །མདོན་པར་སྤྱང་ཞིང་ཐབས་མཁས་
 འཇུག་བདེའི་ལམ་ཁོ་ནས། །ཁམས་གསུམ་འཕོར་བ་དོང་ནས་སྤྱུགས་པའི་ཁྱུར་ཆེན་
 བཞེས། །བྱམས་ཆེན་རང་བཞིན་དཔག་དུ་མེད་པས་རྗེས་སུ་བྱུངས། །མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་
 མཚོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་དུ་བདར། །སྤྱིང་པ་རྒྱ་མཚོས་སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱིན། །སྤྱོན་ལམ་རྒྱ་མཚོས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་། །རྣམ་ཐར་
 རྒྱ་མཚོ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོར་ཀྱན་ནས་འདུད། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྤྱིང་ལས་སྦྱོལ་བའི་
 དེད་དཔོན་དང་། །སྤྱི་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་ལོ་རྩ་སྤྱིན་པའི་བདག་ །ལྷན་ཅིག་
 མཛད་པས་སྦྱོལ་མ་ཐུར་མ་དཔལ་མོ་ཞེས། །རྗེད་བྱེད་རེ་རེས་འདོད་རྒྱའི་མཆོག་
 སྤྱིན་མ་དེར་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི། །ལེགས་
 བཤད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཟང་དོམས་མེད་དུ། །འཕྱང་བས་མཁྱེན་རབ་ལང་ཆོ་རབ་
 རྟོགས་པའི། །རྒྱལ་སྤྱས་ཞི་བའི་ལྷ་ལ་གུས་ཕྱག་འཆོལ། །སྤྱིང་བདེ་དུག་ལྷར་སྤངས་
 བྱིང་རང་གཅིག་སྤྱི། །ཞི་བདེའང་མི་གཙང་བ་ལྷར་རྒྱང་བསྤིངས་ནས། །ཐེག་
 པ་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི་གོ་བཤོས་ཏེ། །བྱ་དཀའི་ལམ་ལ་ཕྱོགས་བྱིང་གཞོལ་བ་
 བ། །ཐུགས་རྒྱུད་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དབང་(༡༩)མེད་དུ། །བསྐལ་ནས་འགྲོ་དོན་འབའ་

ཞིག་ཁྱར་འབྱེར་བའི། །ལྟག་བསམ་སྟོབས་ལས་རྫོགས་བྱང་དབང་བྱེད་པའི། །མད་
བྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ལེགས་འབྱོར་སྟེན། །རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་པའི་གྲ་ཆེན་
སྟོང་སྟོབས་ཆེ། །ཡོངས་བབྱང་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པས་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྲིད་མཆོར་
བསྐྱལ་ནས་སྒྲ་མེད་ཐར་སྲིད་དུ། །འབྲིད་ལ་དབང་འབྱོར་སྟོན་མེད་དེད་དཔོན་
མཆོག་ །འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་སྟོང་ནས་འདུད། །དེའི་ལྷའི་བསྟེན་པའི་སྤྱི་
མཆོག་རྣམས་དང་། །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་གཞན་ཀུན་ལའང་། །སྟོན་གསུམ་གསུམ་པས་རབ་
བདུད་ནས། །ཕྱག་འཆལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་བགྲིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ །རྒྱབ་ལ་སེམས་སྟོབས་ཆེས་དཔའ་བའི། །དཔའ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་
ཀྱི། །དོ་མཆོར་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོ། །ཀུན་ལ་མ་ནོར་ཚུལ་བཞིན་དུ། །འཇུག་པའི་
ཐབས་ཚུལ་ལེགས་སྟོན་པའི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་དོན། །ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དཔག་དཀའ་བ། །བྱིས་སྟོས་གཞལ་བར་མི་སྟོན་ཀྱང་། །སྟོན་བྱོན་དམ་
པའི་ལེགས་བཤད་དང་། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་གི། །བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ་
ཤས་ཅམ་ཞིག་ །ཡིད་ལ་ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་སྟོ་ཡང་དག་ལམ་བཟང་
ལ། །གཞོལ་ཞིང་གོམས་བརྟན་བྱང་པར་དུ། །འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲ་མ་རྗེའི། །ཆོད་
མེད་བཀའ་དྲིན་གཞོ་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་འགའ་ལའང་ཕན་སྤྲད་དུ། །རྒྱ་ཆེའི་
སྟོས་པ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཆོག་གི་དོན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ལ་
གཉིས། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན། །མཆོན་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །(པ)མཆོན་དངོས། །ཞར་བྱང་འཇུར་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ།
མཆོན་བསྐྱར་བ་ནི། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་
པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་དུ། །བསྟན་བཅོས་
འདིའི་མཆོན། །སྟོན་སྟོན་ཅུ་ཡ་བ་རྩ་ར་ཞེས་བྱ་ལ། །དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་

པོ་ནི་ནི་བྱང་ཆུབ། སུ་ནི་སེམས་དཔལ། ཅུ་ནི་སྤྱད་པ། ཨ་བ་རྩ་ར་ནི་འཇུག་
 པལོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་དམ་པ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལ་
 སེམས་དཔལ་ཁིང་སྡིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་
 རོལ་བྱ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཞེས་
 པལོ། །མཆན་འདོགས་ཚུལ་ལ་དཔེ་དང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆོད་དང་ལྷ་བ་པོ་དང་
 གནས་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་ཡང་འདྲིར་བརྫོང་བྱེད་དོན་ནས་བཏགས་པ་
 རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཕྱིན་བྱུག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདིའི་བརྫོང་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་
 གཞུང་ལའང་དེ་སྐད་བརྫོང་པལོ། །

མཆན་གྱི་དགོས་པ་ལ། སྤྱིར་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི།
 གདགས་གཞིའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་དེ། ལང་
 གཤེགས་ལས། མིང་བྱ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྫོངས་
 པར་འགྱུར། །དེ་བས་རྫོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མཁོན་པོས་མིང་བྱ་གདགས་
 པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདྲིར་བརྫོང་བྱ་དང་བསྐྱན་ནས་བཏགས་
 པའི་དགོས་པ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྐྱན་བཅས་ཀྱི་དོན་རགས་པ་ཅམ་
 གོ་བའམ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བརྫོང་དོན་ཅི་རིགས་རྟོགས་ཅུས་པ་དང་། རྩ་
 རྐང་བྱ་སྟོས་པས་ནི་ཚོས་(ཨ་)བྱངས་བཅུན་པར་ཤེས་ཤིང་ལེགས་སྦྱར་ལ་བག་ཆགས་
 འཇོག་པ་དང་། བོད་རྐང་བྱ་ཡང་སྟོས་པས་ནི་ལོ་རྒྱུ་བའི་བྱིན་བྱན་པ་དང་། ལྷན་
 བྱ་སྟོས་པས་ནི་གཞུང་གང་ཡིན་དོན་འཇིན་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་འགྱུར་ཐུག་ནི། གང་ལ་ཐུག་འཆལ་བའི་ཡུལ་སྐྱ་ན་མེད་
 པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་མི་གཉིད་འཐུག་པོ་སངས་པ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་ཐུན་སྦྱག་མཐའ་དག་སངས་ཤིང་། །བསྐྱེད་ཁ་སྤེལ་བྱས་པ་ལྟར་ཤེས་
 བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་བྱ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་

ཐོགས་དང་བལ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 རྒྱབས་འགོ་བརྟན་ཅུ་པར། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་སྒོ་རྣམས་རྒྱས། རྗོངས་པའི་ལུན་པ་བཅས་
 པས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ད་མ་ལྟར་རྣམ་རྒྱས། ཞེས་དང་། མ་རིག་གཉིད་ནི་རྒྱན་
 བཅད་ཅིང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་བའི། གང་ཞིག་རྣམ་སང་དེ་སངས་
 རྒྱས། རྒྱེས་བྱ་གཉིད་སངས་ངེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེའང་བྱད་རྩེའི་རྒྱ་གཉིད་
 སང་པ་དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བས་སྒྱུ་རྒྱུར་
 བམ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དོན་བཤད་ཏུ་ཡོད་པ་
 རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟོན་ནས་བརྒྱར་རོ། དེས་ན་སངས་པ་
 དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བརྟན་
 ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་སྤྱིར་སྟོབས་དང་ལུན་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་
 ཞེས་ལོ་ལྷ་བས་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །

དེ་ཡང་དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དོན་དེ་(ལ)བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་
 ཕྱིར་ཡུལ་མཚོག་ལ་འདུད་པ་སྟོན་ཏུ་གཏོང་བ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་བརྟན་བཅས་བརྒྱར་
 བའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་
 འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་ཡང་འདྲི་
 ཉིད་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷེ་སྟོང་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ཡང་གཙོ་
 བོར་ཐེག་ཆེན་མཛོ་སྟེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནི་ལྷེ་སྟོང་
 རོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་གམ་ཚོས་རྒྱལ་བཀས་བཅད་ཀྱི་ཕྱག་སྟེ། རྟོན་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
 བཀའ་བཞིན་ཏུ་ལོ་ལྷ་བ་དག་གིས་འདུལ་བའི་ལྷེ་སྟོང་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཞེས་དང་། མཛོ་སྟེའི་གཏོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
 དང་། རྟོན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་

པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་རང་
རང་གི་བཞུགས་ཀྱི་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་འཇམ་རང་གང་ལ་དད་པའི་ལྟ་ག་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱག་
མཛད་པས་མ་ངེས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆན་དེ་ལྟར་གྱི་བསྟན་བཅས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །བསྟན་
བཅས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ། བཅམས་པའི་བསྟན་བཅས་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་
དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བཞུགས་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཚུལ་གྱི་
སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་། དགོས་དོན། བསྟན་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དག་བྱ་བ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་རང་གང་ལ་དད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་
འཇུག་པ་བཞིན་བྱ། སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་ཚུལ་པའི་དང་པོར་ཡུལ་ཁྱད་
པར་ཅན་མཆོག་གསུམ་(ལན)གྱི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པའི་སྤོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་སྟོན་བྱ་བྱང་ནས་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེས་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལས་ཉན་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དམ་པར་ཤེས་ཤིང་དེའི་བྱ་བ་ནི་
དོན་ཡོད་པའི་སྟམ་བྱ་གཞུང་ཚུལ་པ་པོ་དང་དེས་བཅམས་པའི་གཞུང་ལ་གུས་པ་སྤྱི་
བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བས་སྐར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་ག་པ་འཛད་
ཅིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པའི་བར་
ཆད་ཞི་ནས་ཚུལ་པ་མཐར་ཐུག་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་
དང་། དེར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ངེས་ལེགས་ཞི་བ་དམ་
པའི་གོ་འཕང་མཆོག་འཛོལ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཞེ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་མདོར། གང་དག་སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་ལ། །མཆོད་

པ་ཆུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ཀྱན་བགྱིད་ནས། །འཆི་མེད་དམ་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟེར་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་
ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་
བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མུར་དུ་རིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། །འདུལ་བ་
ལྷང་གཞིར་ཡང་། །བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་། །བསམ་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། །མུར་དུ་ནི་བ་དམ་པ་ཡི། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། །ལྷ་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་དག་གིས། །བསོད་ནམས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ན། །བར་
ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། །གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་(ལབ་)མཆོག་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ལས་དང་བ་སྐྱེལ། །དེ་ལས་
དཀོན་མཆོག་ལ་གྲུས་པ་དང་དེ་ལས་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་རབ་
སྤྱི་དང་བྱང་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལའང་གྲུས་པ་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་གཞིལ་བའི་ཡིད་གྱིས་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལེགས་པ་
དམ་པའི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པོ་འདིས་སྤྱབས་འོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་ཕྱག་འོས་གཞན་ཀྱན་ལའང་ཕྱག་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཡུལ་གང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ན། །བདེ་གསེགས་ནི་སྤྱ་ག་ཏ་སྟེ། །སྤ་
ནི་བདེ་བའམ་ལེགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འདིར་མཛོས་པ་དང་སྤྲུལ་མི་ལྡོག་པ་
དང་མ་ལུས་པའི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱ་ལ། །ག་ཏ་ནི་གསེགས་པའི་
དོན་ནོ། །དེའང་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། །སྤངས་པ་ཕུན་ཆོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྲུར་ན། །གསེགས་པ་ནི་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་ནས་དེའི་པ་རོལ་དུ་སོང་བའོ། །དེ་མཛོས་པ་སོགས་གསུམ་དང་སྤྲུར་

ཏེ་རིམ་པར་བཤད་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་མི་མངོས་པ་སྲིད་པའི་ཚུ་བ་བདག་
འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་དེ་དག་སྤངས་ནས་རིགས་ཤིང་འཐད་
པའི་མངོས་པ་བདག་མེད་གྱི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པའམ་མངོས་པར་གཤེགས་
པ་སྟེ་གཞོན་ཅུ་མ་གཟུགས་ལེགས་ཤིང་མངོས་པ་བཞིན། འདིས་སྲིད་ཅེད་བར་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་སྟོན་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་
ཏེ་དེ་དག་གིས་མི་མངོས་པ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བདག་དུ་ཉ་བའི་མངོན་ཞེན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་སྤངས་པས་སོ། །བདག་
འཛིན་དང་དེས་(༥ན)བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱི་ཅད་
ནས་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱར་མི་ཞོག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ་
རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན། འདིས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ད་དུང་རྒྱ་བདག་ཉལ་ས་པོན་
མ་ཟད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ལས་གྱི་
དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱར་ཞོག་པ་ཡོད་པས་སོ། །

ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་སྟོན་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་ཟད་པར་སྤངས་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་གནས་སུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་སྟེ་བྱམ་པ་ལེགས་
པར་གང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་འཕགས་པ་མི་སྟོབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དག་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལུས་གྱི་མཚོང་རྒྱག་སོགས་སྟོ་
གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་
མི་གསལ་བའི་ཚོངས་པ་ཉིད་ད་དུང་ལུས་ཤིང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པས་མཐར་ཐུག་
པའི་གནས་སུ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་
གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཉིད་ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། ལེགས་པར་མ་སོང་མུ་སྟེགས་ནམས། སློབ་པ་ནམས་
ནི་ཡང་ཡང་འཁོར། མི་སློབ་བཤོད་བྱ་ཀྱན་བཤོད་མིན། བདེ་གཤེགས་གསུམ་ལས་
བྱང་པར་འཕགས། ཞེས་དྲང་བའི་དོན་བསུས་ཏེ་བཤད་པའོ། ཇི་ལྟར་སྤངས་པ་
ཆོས་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འགོག་(༤བ)བདེན་བསྟན་རྟོ། །

རྟོགས་པ་སུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ན། གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལེགས་པའི་སྤྲ་མངོས་པ་སོགས་གསུམ་དང་སྒྱར་
ནས་བཤད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ནི། མངོས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཆད་མས་མི་
བསྐྱུ་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའོ། འདིས་
སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཆད་མས་
ངེས་པ་མ་རྟོགས་པས་སོ། མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ནི། སྤར་མི་ལྷོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་
སྤྱི་རྒྱུ་ཆད་པ་བོན་ཆད་ནས་འཁྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་
པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འཕྱར་བ་མེད་པའོ། འདིས་སློབ་
པ་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་
ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ས་བོན་ཟུང་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་
སོ། ཁ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ནི། ཁ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་ཁ་ལུས་
པ་རྟོགས་པར་རྟོགས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སྟོན་རུས་པའོ། འདིས་མི་སློབ་པ་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རུ་གསལ་བར་སྟོན་མི་རུས་པས་སོ། ཇི་དག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློབས་
ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། ཁ་ལུས་བྱང་པར་མཁྱེན་པར་བྱལ། གཤེགས་པ་
རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ཕྱིར་སྤྱི་རྒྱུ་པ་དང་སློབ། མི་སློབ་ལས་ལྷག་དེ་ཡི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཇི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་བསྟན་རྟོ། ཇིས་ན་མངོས་པར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
བདེ་གཤེགས་ཏེ་སྤངས་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་

མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་གཤམ་གྱི་རྟོགས་(ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་
སྤྱག་གསལ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ངང་
དུ་གཤམ་གསལ་པས་བདེ་གཤམ་གསལ་ཞེས་ས་བཟང་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

མདོར་ན་ལམ་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
བྱ་བདེ་བ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤམ་གསལ་ན་བདེ་
གཤམ་གསལ་ཞེས་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་གིས་འཆད་
ཚུལ་ཏེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ཞེས་སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །དེ་
དག་གིས་སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པར་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐིམ་
པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱད་
སྟེང་མར། དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་
རྒྱད་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
དང་བུལ་བའི་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཚེས་དཀོན་
མཆོག་གྲང་ཡིན་ལ་དེ་གང་ལ་མངའ་ན་བདེ་བར་གཤམ་གསལ་པའོ། །འདྲིའི་ཚེས་སྐུ་
ནི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བདེན་བྱུང་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ནི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ལྱུར་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་དང་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་
མ་སྐྱབ་གཉིས་སྟེ་མོ་དང་བུལ་བ་ནི་སྟོ་བྱར་དྲི་བུལ་གྱི་ཆར་ལྱུར་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྐུ་
ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱི་མ་ནི་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཚེས་ཉིད་དེའི་ཚེས་ཅན་དུ་ལྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱད་ཀྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་སྟེ་ཚན་
ཉེར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐུ་སྟེ། བསྐྱེད་(ལའུ་)ན་ཡེ་ཤེས་ལྷའམ་
རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་
གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲུང་། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཙུག་པོར་བསྟན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་མངའ་ཡང་འདིར་ཆོས་དགོན་མཆོག་དོས་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་དེ་གཙུག་པོར་སྐྱེས་ལ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མངའ་བར་
 བསྟན་ལ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཤུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་བསྟན་པ་འདིས་
 བྱང་འཕགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་ཡང་བསྟན་སོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་འགའ་
 ཞིག་ཏུ། ཆོས་སྐྱེ་ལ། རྒྱུད་ཁྲུང་། ཆོས་སྐྱེ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྟན་པ་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་ལའང་ཟབ་མོ་དང་སྔ་
 ཆོགས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་དག་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་ལ་ལྡན་པས་མངའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་
 པོ་མངའ་བར་གསུངས་པ་འདིས་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་པོའི་ཡོངས་སྐྱེ་དང་སྔ་ཆོགས་པའི་
 རྒྱལ་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མངའ་བར་མཆོན་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་
 དག་གིས་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་མཐའ་དག་
 ལྷག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཏེ་འདིས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བསྟན་
 ལ་དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་ཐེག་(ཤེས་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱུས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་པ་དང་དེའི་ཆོ་ཆོས་
 འཁོར་སྐྱོར་བ་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། རིགས་
 སུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཡང་རྒྱུད་ཁྲུང་མར། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་པོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་
 རྒྱུས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངའ་གནས་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་

ཅན། ཀྱང་ཡིན་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། ཁྱིམ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་
ས་པོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མངལ་སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་བའི་མ་མ་སྟེ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། འདིར་ཐོག་ཆེན་མཛོད་ལམ་ཐོབ་ཆོ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
པར་འཛོག་པ་ནི། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་སྟེ། ཉེ་ལྟར་སྲས་བྱང་
འཕགས་རྣམས་དང་བཅས་པའི་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཐོག་ཆེན་
ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་སླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགོན་མཚོག་རིན་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན་
ཡང་སྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ནི་རྒྱུད་སླ་མ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་ཞེས་
འབྱུང་ལ་དེ་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྐྱར་བའི་དོར་བྱས་པ་དང་བྱང་སེམས་ལའང་
རྟོགས་པའི་ཚོས་སྐྱ་མངའ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ཀྱུན་ལང་
ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་(ཤ)པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་ཞིང་པན་འདོགས་ཆེ་བའི་སྟོ་ནས་ཕྱག་འོས་སུ་བྱུར་པ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ།
ཉན་རང་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཐམས་ཅད། སོ་སྟེའི་མཁན་སྟོབ། སྐྱ་གཟུགས་དང་སྟེགས་
བཅ། མཚོད་རྟེན་སོགས་ཀུན་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པའོ། །

འོན་སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར། ཐུབ་དབང་དག་གི་སྐྱ་གསུམ་དང་། རྒྱ་དན་
འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད། ཅིས་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱབས་གནས་
སུ་གསུངས་ལ། ཤར་རིའི་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཉེ། དེ་དག་ནི་སྐྱབས་གནས་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདིར་ནི་ཐོག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་བྱ་མོ་ཟུང་ན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་བཀའ་པས་མི་རིགས་སོ་
སྟམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བཅའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བུ་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་ན། གུས་པར་ཏེ་ལྷུས་གུས་པས་མང་
པོར་སྤུལ་ནས་འདུད་པ། དག་གུས་པས་བསྟོད་བསྐྱེད་པ་ཆོད་པ། ཡིད་གུས་པས་
ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གུས་པའི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །གང་ཟག་
གང་གིས་ཕྱག་འཆའ་ན། རྒྱས་སྤྲས་ཞི་བའི་ལྷས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཕྱག་འཆའ་
ན། དཔྱན་བཅོས་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །ཕྱག་འཆའ་ནས་ཅི་བྱེད་ན། ཏེ་ཞེས་པ་
ལྷས་བྱས་ཏེ་ཟས་ཟ་ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་
ཅས་ཆོག་འོག་མ་འདྲེན་པ་སྟེ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྲས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེ་
ལ་ཡང་དགོས་དོན། བསྐྱས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུམ་པར་
དམ་(འན)བཅའི་ཆོག་སྟོན་ཏུ་སྟོས་པས་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཁྱུར་ནམ་
ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དེ་ལས་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པས་ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོང་བྱ་ལས། དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་
དཀའ་བས་ཁས་ནི་སྒྲངས་ཀྱང་ན། །རྩོལ་རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་
ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་ཡང་། གཞན་དོན་
བཅེ་བ་ཅན་རྣམས་སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། །རང་གི་ལུས་པ་སྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱུས་བྱ་
དམ་པ་ཁྱུར་ཕྱིར་བྱུར་བ་དག །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད། །ཅེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པོ་འདིས་བཅོད་བྱའི་དོན་བསྟན་ཏེ་རང་བཟོ་
དང་རྫོས་པ་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་ཚུམ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད། བར་ཏུ་སྟོད་པ་ཕྱིན་ཏུག་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་མཐར་མངས་རྒྱས་པའི་བར་

གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གི་གནད་འདུས་པའི་ཉམས་ལེན་
 གྱི་ཕྱོམ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འདིར་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཇུག་པའི་སྒྱུད་པ། ཕྱིན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་སྐབ་པ་སྐབ་
 པའི་སྒྱུད་པ། ཚེས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བྱུབ་པའི་སྒྱུད་པ་སྟེ་སྒྱུད་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྟུས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུད་པ་གསུམ་ལས་གཞུང་འདིས་སྐྱ་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་
 བསྟན་ཅིང་ཕྱི་མ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་ན་ཕྱོམ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱར་བྱུར་པའི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྱུར་བ་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། སྐྱ་མ་ལ་སྒྱོན་པ་དང་
 འཇུག་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་(པ)ལ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྒྱུད་ལས་ཕྱོག་པ་དང་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྒྱོབ་པ་སྟེ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཕྱོམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་སྒྱོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བ་བདག་གཞན་གྱི་ཉེས་སྒྱོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བསྟུས་པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། ཕྱོམ་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བཟུང་བ་སྒྱོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་རྒྱུད་སེམས་
 ད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ཕྱོམ་པ་
 ནི་ནི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཤེས་པའོ། །ཞེས་འཆད་
 པའང་འདུག་སྟེ་རྒྱ་ཆེའོ། །དེས་ན་ཕྱོམ་ཞེས་པ་ཉེས་སྒྱུད་ཕྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་
 ལ་འཆད་པ་ནི་བྱུབ་རྒྱུ་བཤེས་པའོ། །

འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 གྱི་ཕྱོམ་ཆེན་པོ་ལ་སྤང་བླང་སོ་སོར་མ་ནོར་བར་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བསྒྲོ་
 པའི་བར་གྱི་ལུ་བཅུའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེའོ། །འོ་ན་འདི་

རང་བཟོར་བྱས་ནས་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེ་བ་རྣམས་ཕལ་པའི་རྒྱུད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་མ་བསྟན་པར་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཆད་མི་རུས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་
 ལུང་གི་དགོངས་པ་ལས་མ་འདས་པར་བརྗོད་(༡༠ན)ཅེས་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་རང་བཟོའི་
 ཉེས་པ་སྤོང་བ་བསྟན་ནས་ཞར་ལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའང་བསྟན་
 ཏེ་དེ་ནི་རང་དགར་རྩོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །

འོ་ན་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པས་འདི་བརྒྱམས་པས་ཅི་བྱ། དགོས་པ་མེད་ཅིང་
 རྣོས་པར་ཡང་མི་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་དག་ལས་གདུལ་བྱའི་སྤོང་དབང་
 གིས་སྣ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་སྟོ་དམན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟུང་བར་མི་རུས་པས་ན་འདིར་
 དོན་གྱི་གནད་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཆོག་མདོར་བསྟུས་པའི་སྟོ་ནས་ནི་འཆད་པས་ལུང་
 དང་རྣོས་པའི་སྟོན་མེད་པར་མ་ཟད་གཞུང་ཁུང་རུས་ལུང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟག་
 དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་རྣོས་པའི་ཉེས་པ་
 སྤང་བ་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་རང་བསྟན་ཏོ། །བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་པར་
 དམ་བཅའ་བ་དངོས་སོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཐུག་འཕྲིམ་ཞེས་བྱངས་ཞེས་དང་།
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་བྱངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཤད་གཞི་སྟོན་དུ་ཡར་
 བྱངས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ནའང་འདིར་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་རིམ་པར་བཤད་
 དེ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གོང་དུ་མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལས་མི་སྟོག་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པའང་རྗེས་འརྱུག་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་བར་ཆད་བྱུང་གིས་དོགས་

པ་དང་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བཅམས་པ་ལས་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ནག་
 བོ་པ་གསུང་ངོ་། དེ་ལ། བདེ་གསེགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་མངའ་སྟགས་གྱིས་(༡༠བ)ཕྱག་
 འཛུལ་བ། བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་སྟགས་གྱིས་བརྗོད་བྱ། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་
 དགོས་པ། དེ་དག་གིས་བྱགས་ལ་འབྲེལ་བ། ལུང་བཞིན་ཞེས་པས་རང་བཟོའི་སྟོན་
 སྲང་བ། མདོར་བསྟུས་ཞེས་པས་སྒྲིབ་པའི་སྟོན་སྲང་བ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་འདིས་དོན་
 ཐུག་བསྟན་ཞེས་ནམ་སྟངས་གསུང་ལ། ཡང་དང་པོ་ཕྱག་འཛུལ་བ་ལ་སྒྱུབས་འོས་
 ལ་ཕྱག་འཛུལ་བ་དང་ཕྱག་འོས་ལ་ཕྱག་འཛུལ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའམ་ཕྱག་གི་ལུལ་
 དགོད་པ་དང་དེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་བ་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་དོན་བདུན་བསྟན་པར་གསུངས་
 བའང་ཡོད་དོ། །འདིར་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་འཆད་པ་ལ། དགོས་འབྲེལ་
 གྱི་དག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སྟགས་བཞི་མེད་དོ་སྟུང་
 བས་གཞུང་ལ་མི་འཇུག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་དགོས་
 སྟགས་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་དབང་
 རུལ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་དགོས་སྟགས་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་འཇུག་པ་དང་།
 དབང་རྟོག་ལ་དོན་འཇུག་གི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དེ་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་ཏེ་
 བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའོ། །

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲིབ་དག་ཅམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྟགས་བཞི། དགོས་འབྲེལ་
 དག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྟགས་བཞི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྟགས་
 བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་བཅིར་བྱུང་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ་ལ། །བྱམ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་
 པ་དགོས་པ། དེ་ལས་སྟེས་བྱའི་དོན་བྱུབ་པ་ཉིང་དགོས། དེ་དག་སྟེ་སྟེ་འབྲེལ་བ་
 ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སྟགས་བཞི་
 བརྗོད་བྱ། དག་ལས་རྟོགས་ལྡན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མམ་ངེས་པ་སྟེ་བ་(༡༡ན)དགོས་པ། དེ་
 ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཉིང་དགོས། དེ་དག་སྟེ་མ་མེད་ན་སྟེ་མ་མི་འབྱུང་

བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུབ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དུག་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དགོས་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས། བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱང་གི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་ཆུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཆུ་དང་ཆུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ནི་འབྲས་བུའོ། །དེ་དག་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་གཉིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་དགོས་པ་སོགས་བཞི་བསྟན་བྱ་པལ་པོ། །

ཡང་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་མངའ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ཏེ་དེ་གསུམ་དངོས་བསྟན་དང་། འབྲེལ་བ་ནི་སྤྲུལ་མ་ཟིན་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཞེས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སྤྲུལ་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་(༡༡བ)ལྟར་དགོས་སོགས་བཞི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཙོ་པལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་སྟོན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནས་དོན་ཡོད་འགྲུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དགོས་པ་

བསྟན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འབྲུག་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ཞེས་ས་བཟང་
བའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་བ་ནི། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་སོགས་ཏེ། འོ་ན་ལུང་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་ནའང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྟོན་སྡེ་མ་ནམས་
ལས་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འཆད་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཟེད། མེད་ན་དོན་གཉིར་
ཅན་གཞན་སུ་ཞིག་འདི་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བའམ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་
དོན་ལྟག་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་
པར་མི་རུས་ལ། དོན་སྤར་མ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོག་གི་བཞོད་པའི་ཁྲུང་པར་སྟན་
ངག་གི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པས་མཁས་པ་དགའ་བ་བསྐྱེད་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་
ན། དོན་ལ་ཁྲུང་པར་མེད་པར་མ་ཟད་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཆོག་རྒྱན་སྟེ་
ཆོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་སྤྲས་པའི་སྟན་ངག་དང་ཡི་གེ་སྟེ་ཡང་སྟེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྟེབ་སྟོར་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མི་ཤེས་
པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་ནམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་དགའ་
ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩམ་
པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པའང་བདག་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་དོན་དང་ཆོག་ལ་མཁས་
པའི་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་ཞི་ཞིང་(༡༢༡)དུ་ལ་བའི་རྩལ་གྱིས་བརྩམས་པ་
ཡིན་གྱི་ངེད་གྱིས་བྱས་པ་འདི་ལས་ལྟག་པ་སུ་ལའང་མེད་ཅེས་པའི་ཁེངས་སེམས་
གྱིས་བརྩམས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འདི་མ་བྱས། ཞེས་ཡོད་པར་མངོན་
ལ། དེའི་དོན་ནི་སྤར་མ་སྤར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་སྟོབས་གྱིས་
ལུང་དོན་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འདི་མ་བྱས་ཞེས་འཆད་པ་

ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲའོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་དོན་རྟུ་བསྟན་བཅས་འདི་
བྱས་པ་མིན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད། ལྱང་ལས་མ་བྱང་བ་བརྟུན་
ན་ལམ་གོལ་བར་འཇུར་བ་དང་སྟན་དངགས་དང་སྟེབ་སྒྱུར་ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའང་འདིས་བསྟན་
པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དཀའ་འགྲེལ་རུའང་བསྟན་བཅས་ཙོམ་པ་
ལ་སྟེབ་སྒྱུར་ལྟར་ལེན་པས་གཞུང་མངོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་
ལྟར་ལེན་པས་སེམས་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྟོབ་
དཔོན་ཞི་བའི་ལྟ་འདི་ནི་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སྟེབ་སྒྱུར་དང་སྟན་
དག་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་རྟུ་ཟིན་
ཀྱང་འདི་ལ་དགོས་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་བརྟུན་བྱ་སོགས་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་ཁྱད་པར་དགོས་པའི་དགོས་པ་གཞན་དོན་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་
བདེན་པར་གཟིགས་པའི་ཚིག་ལ་ནི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་དོགས་པ་མི་
རིགས་པས་ཞེས་སོགས་དང་། རང་གི་དོན་རྟུ་བསྟན་པས་བསྟན་པས་ནི་མཁས་
པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ཅག་རྗེས་(༡༢བ)སུ་གཟུང་
མི་དགོས་སོ་ཞེས་བར་ཆད་བྱེད་པ་བརྟོག་པས་ཞེས་དང་། སྐལ་མཉམ་ལ་བསྐྱལ་
བས་ནི་དེ་དག་དད་པར་འཇུར་ཞིང་དད་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་རྟུ་བསྟན་བཅས་
བཞག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་དགོངས་པས་ཞེས་པ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲིཙ་པ་
གསུང་རོ། །འོ་ན་འདི་ཅིའི་དོན་རྟུ་བསྟན་པས་འདི་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་
ན། དགོས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤར་ནས་ཅི་རིགས་
ཡོད་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་སྤར་མེད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྟེ་རྒྱད་
ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ངས་བསྟན་བཅས་འདི་བསྟན་པས་འཕམ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གོམས་

པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ན་དོན་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བརྩམས་ཞེས་འདས་པའི་ཆོག་གིས་བརྟན་པ་ནི་ཐུགས་ལུལ་དུ་རྟོགས་པར་
 བརྩམས་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་སྟོན་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འོ་ན་རང་གིས་
 ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ན་གཞུང་ཚོམ་པར་མི་རིགས་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་
 ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། རང་དོན་དུ་འང་འདི་ཚུམ་ཅི་དགོས་ཏེ་ཚུམ་
 པ་ནི་གཡེང་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤར་ནས་
 ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་འདི་ཉིད་ཚུམ་པ་
 ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞུང་ཚོམ་པའི་སྐབས་སུ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་
 རང་དགར་འཇུག་པ་མིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་(༡༩ན)ལ་རིང་དུ་བརྟག་ཅིང་དཔུང་དེ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་ཚུམ་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་
 རྒྱགས་སམ་རྒྱན་ནི་རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟེ་
 དང་པོར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། རེ་ཤིག་ནི་
 རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདྲིས་ཐོས་པ་ཙམ་
 དང་ཆོག་སྟོན་ལ་ཤར་ཞིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
 མི་རྣམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་ལ། དེར་མ་ཟད་ན་ན་
 ཏན་གྱིས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ན་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སེམས་
 པ་སོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་

ངེས་པར་རྟོག་པས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་དེའི་རྒྱན་གོང་
འཕེལ་དུ་འཕྱར་བ་དང་གོམས་པ་མཐར་ཐིམ་ན་དོན་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་
འཕྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པར་འཕྱར་བའང་བརྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་བསྟོམ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་བ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་
དུ་བྱེད་པའམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
དད་པ་སྟོམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེད་པ་
ལ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་སྐད་དོད་
ཀྱང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྟོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པར་
བསྟར་ལ་རེས་གོམས་པའི་ལམ་ཞེས་བསྟར་(༡༣བ)བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །དོན་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་
བྱ་དགོས་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་
རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ལ་སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྗེས་སུ་
སྟོགས་ནས་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་འདི་
རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་
དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྱིར་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོག་
ཆེན་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་དད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་དང་དེ་དག་གི་ཉེན་
བྱས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཐོག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་
ལ་ངེས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསོ་ཞིང་
རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་
ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལ་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱ་བའང་དོན་དང་བཅས་པ་

དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །

གང་དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚུགས་སུ་ཡིད་གཞིལ་བར་འགྱུར་བ་ནི།
 ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཁྱེད་ལ་བསྟོན་ཞིང་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ། ཁི་ལྷ་ཅི་ལྷར་མང་ཏུ་མེས་
 བརྟགས་ན། ཁྱེད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། ཁྱེད་ལྷ་དེ་ལྷར་དེ་ལ་སེམས་
 གཞིལ་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། ཁྱེད་ལ་དགེ་སེམས་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་
 འདིར་དད་པའི་ཤུགས་འཕེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། དད་པ་ནི་དཀར་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཙ་བ་ལྷ་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་སྟོས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལའང་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་དེད་པ། དཀོན་
 མཆོག་སོགས་(༡༩ན)ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་བའི་དད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་བཙོན་འགྲུས་དང་བྲན་པ་ཉིང་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ས་
 དང་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱང་གཞུང་ཏུ་བཀོད་པའི་དོན་འདི་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལྷན་
 གོལ་འཐོབ་པའང་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་ཁམས་
 སམ་རིགས་དང་སྟོ་ཚོད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་རྒྱལ་ལ་མོས་ཤིང་དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 ཅི་སྟེའམ་གལ་ཉི་གཞུང་གི་དོན་འདི་དག་མཐོང་ཞིང་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ན་གོང་ཏུ་རང་
 ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་དག་ལའང་དད་སོགས་གོང་
 འཕེལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་
 ཞིང་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་དོན་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའང་གྲིད་པས་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་སྟོ་
 བའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། འདིར་བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བན་པའི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། གོང་གི་

རེ་ཤིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་དང་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་དད་སོགས་འཕེལ་བ་དང་སྤྱོད་ནས་
སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ལ། འགྲེལ་
ཆེན་དུའང་། འདིས་ཀྱང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཁོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དོན་དང་
བཅས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཁོ་བ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྤྱར། དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པའང་
བདག་ལ་(༡༥བ)མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དོན་དུ་གཞུང་འདི་བཅུ་མས་པ་
མིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདིས་གཞན་
དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་མེད་ཅེས་ཁེངས་སྤངས་མཛད་
པའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིའི་ས་བཅད་དུ་སྔོ་བར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའང་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་
ལ་དད་སོགས་འཕེལ་བ་དང་དེ་ནས་གཞན་ལའང་ཕན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གང་
ལ་བསམས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་སྔོ་བ་སྐྱེད་རིགས་པ་དང་གཞན་
དག་ཀྱང་སྔོ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་རིགས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྐད་བཞེད་པའོ། །རང་
གཞན་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཉིད་
དགོས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོས་སོགས་བཞི་འདིར་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ་ལ། དགོས་
སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པའང་འདི་ལ་གཞན་དག་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
པས་འདིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་
ན་དེ་དག་གིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་རྒྱས་པ་རྒྱལ་གཞུང་འདིར་སྟོས་
མི་དགོས་ལ་གཞན་ཁེངས་བྱེགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་སྐལ་མཉམ་
དད་ལྡན་སོགས་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཅུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་གཉིས། གཞུང་
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་
 བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བརྟན་ལ། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་བརྩེ་བའི་ལེའུས་
 སྦྱིན་པ། ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་ཚུལ་བྲིམས། རྩག་པ་སོགས་ལེའུ་བཞིས་པར་
 ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་སྟེ་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་རྩག་དང་། མཚུག་བཀའ་རྒྱུན་པའི་ཐུག་དང་
 (༡༥ན)གསུམ་གྱིས་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བརྟུས་པར་འཆད་དོ། །འོན་ཏི་ལེའུ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱིས་བརྩོན་བྱའི་གཙོ་བོར་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ནས་སྦྱིན་པ་ཞར་བྱུང་དུ་
 བརྟན་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །གློབ་དཔོན་དགེ་བའི་ལྷ་ནི། མཚོན་བརྩོན་
 ཐོག་མར་དགེ་བ། དེ་ནས་བརྩེ་བའི་བར་བར་དུ་དགེ་བ། བརྩེ་བ་ཐ་མར་དགེ་བ་
 སྟེ་དགེ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་བཅོས་བརྟུས་པར་བཞེད་ལ། ཡང་སྤྱར་བས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་མི་གསན་པར་སྟོང་
 པོ་ལེན་དགོས་པར་གདམས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལེའུ་དང་པོས་
 བརྟན། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་བརྟན། བསྐྱེད་པ་བསྐྱུང་
 རྒྱུ་ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་བརྟན། བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་རྩག་གི་དང་པོ་
 གཉིས་ལེའུ་སྤུ་མ་ལྔ་པ་བརྟེན་ནས་རྟོགས། བཟོད་པ་སོགས་བཞི་བཟོད་ལ་སོགས་
 བཞིས་བརྟན་པར་གསུངས་སོ། །གློབ་དཔོན་རྣམ་རྒྱུད་དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཞེས་པ་
 ནས་ཕན་ཡོན་བརྟན་གསུངས་ལ། ཤར་འབྱུང་དང་དགེ་ལྷན་རི་ལྟར་མཚན་མོ་ནས་
 ཕན་ཡོན་བརྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། བི་རྒྱུ་ཏི་དང་པོད་འགྲེལ་པལ་ཆེར་གྱིས་དལ་
 འབྱོར་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བརྟན་པར་
 གསུངས་པ་རིགས་པར་གསུངས་པས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་
 གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་བསམ་པའི་རྟེན་
 དགེ་སྟོ་འབྱུང་དཀའ་བ་གཉིས་བརྟན་ནོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་གིས་བརྩོན་བྱའི་
 དོན་སྟོན་ལ། རི་ལྟར་སྟོན་ན། པལ་ཆེར་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་འདྲ་མོད།
 འོན་ཀྱང་འདིར་རུང་ཟད་ཞིབ་པར་བཤད་ན་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་(༡༥)ཚས་ལ་མོས་ཤིང་
སྒྲོ་བ་འཕེལ་དགོས་པས་ལེའུ་དང་པོས་ཕན་ཡོན་སྟོན། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
འགལ་ཁྱེན་ཕྱིན་པ་བཤགས་པ་དང་མཐུན་ཁྱེན་ཚྲིགས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཞུང་དགོས་པས་དེ་གཉིས་རིམ་པར་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་སྟོན།
སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་གཞི་སྟོན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་སྒྱུར་སྟོན་
པ་དང་ཕྱེ་བྲག་རྩ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ནམས་
མི་ཉམས་ཤིང་གྲང་དོར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་བག་ཡོད་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལེའུ་བཞི་པས་
སྟོན། ཕྱེ་བྲག་རྩ་སྟོན་རྩ་གཞི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་དུན་ཤེས་བརྟེན་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་ལེའུ་ལྟ་པས་སྟོན། བཟོད་པ་སོགས་པར་སྟོན་ཕྱི་མ་
བཞི་བཟོད་པའི་ལེའུ་སོགས་བཞིས་རིམ་པར་སྟོན། ལུས་ལོངས་སྟོན་དག་ཅ་ནམས་
གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒྲོ་སྟོན་ཚུལ་བསྟོ་བས་ཁྱད་པར་རྩ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ལེའུ་
བཅུ་པས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །

ཡང་ན་ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྟ་པས་ཚུལ་བྲིམས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་།
ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྟོན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བསྟན་ཏེ་འདི་ལ་
ལེའུ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཀླས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྟམས་པའི་
རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཅ་བསྟོ་བ་དང་བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་ཕྱག་ལེའུ་བཅུ་པས་བསྟན་
པར་བྱས་ཀྱང་ཚྲིག་གོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་སྟོན་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྟོན་བའི་
ཡན་ལག་རྩ་སྟོན་བྱ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྟོན་བསྟོན་རྩ་བ་དང་
ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཛང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུགས་པར་སྟོན་ལ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཡང་ལེའུ་དགུ་པའི་ནང་རྩ་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(༡༦)བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། མ་སྦྱེས་པ་ནམས་སྦྱེ་ཡུར་ཅིག །སྦྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་
ཡང་། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཅིས་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་བསྐྱེས་དོན་འདི་
ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་པ་སྒྲ་མ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ལ།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་
རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། སྦྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་
པའི་ལེའུ་གསུམ། དེའི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། དེ་
ལྟར་སྦྱེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་སྒོན་ལམ་བྱ་བའི་ལེའུ་གཅིག་སྟེ་
ལེའུ་བརྒྱ་པོས་ས་བཅད་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། སན་ཡོན་གྱི་ལེའུ། སྤྱི་བཤགས་ཀྱི་ལེའུ། བྱང་
སེམས་ཡོངས་བབྱང་གི་ལེའུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་སན་ཡོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་ཞེས་སྟགས་ཏེ། འགལ་རྟེན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་མ་སྦྱེས་པས་ཆོས་སྦྱབ་
པ་ལ་ཁོམ་པའི་དལ་བ་བརྒྱུད་དང་། མཐུན་རྟེན་རང་འབྱོར་ལྷ་གཞན་འབྱོར་ལྷ་
དང་བཅས་པའི་འབྱོར་བ་བརྒྱ་སྟེ་ཆོས་བཅོ་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ལུས་རྟེན་རིན་པོ་
ཆེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་དཔེ་གྲངས་གང་གི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ནའང་རྟེན་པར་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསྟན་རྟོ། །

དེ་ལ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་བརྒྱུད་ནི། ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དམུལ་བ་
ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །ཁྲ་སྒོ་ཆོ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །(༡༩བ)ལྷག་ལྟ་སངས་རྒྱས་མི་
འབྱུང་དང་། །སྤྱུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམས་བརྒྱུད། ཅིས་དྲངས་པ་ལྟར་ཏེ། ངན་

སོང་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྲེས་ཀྱང་སྟག་བསུལ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནོན་པས་ཆོས་སྐབ་མི་རུས་པ་དང་། ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ནི། འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པར་བཤེས་སྤྱིང་འགྲེལ་པ་སོགས་
 ལས་བཤད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བྱ་ཆེ་
 བའི་ཚུགས་གཅིག་ན་ཡོད་ལ། ཆོ་སྤྱ་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོ་མས་འདུག་བསྒྲོ་མས་
 པ་དག་དེར་སྒྲེས་མ་ཐག་དང་འཆི་ཆོ་མ་གཏོགས་ཆོགས་དུག་འཁོར་བཅས་འགགས་
 པས་བསྐྱལ་ཆེན་ཏུ་མར་གནས་ཀྱང་ཆོས་སྐབ་ཏུ་མི་ཁོམ་ལ། གཟུགས་མེད་ཏུ་སྒྲེས་
 པའི་སོ་སྒྲེལ་ནི་ཐར་ལམ་སྐབ་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། མི་ཁོམ་པ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས་འདྲི་དཔེ་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡངས་པའི་འདྲི་ལྟ་ཡང་ལྷ་ཆོ་
 རིང་པོར་བཤད་དོ། །དེ་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའོ། །འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་
 རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲེལ་སྟོ། སྟོན་ལྷགས་དང་ཡན་ལག་དང་མིག་
 རྣ་སོགས་མ་ཆང་བ་དབང་པོ་མ་ཆང་བ། ལས་འབྲས་དང་མཆོག་གསུམ་ཆོ་སྤྱ་ཕྱི་
 སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་
 པའི་དུས་ཀྱི་མིར་སྒྲེས་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ནི་མིར་གྱུར་བའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱི་
 མ་གཉིས་དང་ཕྱི་མས་ནི་ཁྲུང་དོར་གང་ཡང་ཤེས་མི་རུས་ལ་ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་ཆོས་ལ་
 མོས་པ་མེད་པའོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེས་ན་ཆོས་དགེ་བ་སྐབ་པ་ལ་དལ་ཁོམ་
 མེད་པས་ན་མི་ཁོམས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་
 མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་གང་ཟག་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་
 མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་(༡༢ན)གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་
 སྤྱིང་འགྲེལ་པར་ཡང་། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་
 རྣ་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་མི་
 ལ་ནི་དལ་བ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་ལྷུང་ལས། གང་ཟག་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་
 ལ་གནས་པའི་དལ་བའི་དུས་ནི་གཅིག་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་འདིར་

བྱུང་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། སྟུང་པར་ཡང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་
དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། ཅིས་སོ། །

འབྱོར་བ་ནི་བརྟུ་སྟེ། བཛོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་འབྱོར་པ་ནི་ནམ་པ་བརྟུ་སྟེ་
གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྷ་དང་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྷོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
ཉན་ས་ལས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་
དང་། ཅིས་རང་འབྱོར་ལྷ་བརྟན་ཏེ། མིར་གྱུར་བ། འཁོར་ནམ་བཞི་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་
ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། སྐྱེན་སྐྱགས་སུ་མ་སོང་ཁིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་མིག་
ན་སོགས་ཆང་བ་ནི་དབང་པོ་ཆང་བ། ཆོ་འདི་ལ་མཆོམས་མེད་ལྷ་བྱས་སམ་བྱེད་
བརྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་
ཀྱི་དཀར་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་དང་ལྷ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་ནི་སྟེ་
སྟོང་གསུམ་ཀ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་།

སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་
འཇུག གཞན་སྤྱིར་སྤྱིར་ནས་བཅེ་བའོ། ཞེས་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་
ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་
ཐོས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ། ཆོས་བསྟན་ནས་རུས་ཇི་སྤྱིད་རུ་དམ་པའི་ཆོས་
མཛོན་རུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི་ཆོས་(༡༢༥)བསྟན་པ་གནས་
པ། ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ནམས་ལ་ཆོས་མཛོན་སུམ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་
ཡོད་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ནི་ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སྐྱེན་པ་པོ་དང་བདག་གཞན་གྱིས་ཆོས་པོས་
དང་བསོད་སྟོམས་སོགས་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤྱིར་བཅེ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་ནི་རང་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཤེར་འབྱུང་གི་
འབྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལྟོག་པའི་མི་ལ་དལ་འབྱོར་རུ་བཞེད་
ལ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་བལ་གྱི་མི་ལ་འབྱོར་བ་ཆང་ཚུལ་ནི། མིར་སྐྱེས་པས་མི་ཉིད་

དང་། ལྷ་ལྷོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་སྦྱིས་པས་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྦྱིས་པ་དང་། ལྷོན་
ལྷགས་སོགས་མིན་པས་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་མིན་པས་གནས་དང་
དང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བརྟན་པར་ཤུནྱི་པས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་།
ཆོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྦྱིས་པས་གཞན་འཕྱོར་ལྷ་ཡང་
བརྟན་པར་གསུངས་ལ།

པོད་ཀྱི་ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དལ་བ་ལ་འཕྱོར་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་
པའི་ལྷ་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་མི་དང་མི་མིག་དབང་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་དང་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་འཕྱོར་བ་བརྟུ་ལྡན་ལ་དལ་
འཕྱོར་དུ་གསུངས་ཏེ་མི་ཁོམ་བརྟུད་སྤངས་པ་ནི་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ་ཞེས་
བཞེད་ལ། བི་རྩུ་ཏི་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་མི་ཁོམ་པ་བརྟུད་སྤངས་ཤིང་འཕྱོར་བརྟུ་
ལྡན་པ་ལ་དལ་འཕྱོར་དུ་བཤད་ཅིང་། མི་ཁོམ་བརྟུད་བྲལ་དགག་པ་དང་འཕྱོར་པ་
བརྟུ་ལྡན་སྟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མི་སྣོས་པར་ཡང་བཤད་ཅེས་སུ་སྟོན་གསུང་
ངོ་། །དེ་དག་ནི་དལ་འཕྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དེ་ལྷ་བྱའི་དལ་(༡༥ན)འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ལ། རྒྱུའི་སྣོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི།
རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཞིག་སྟོབ་
པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་དག་སྟེ་སྦྱབ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་ཆོས་
བཅོ་བརྟུད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་འཕྲོད་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་དངོས་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། ཟས་གོས་ཡོངས་སྟོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱིན་
སོགས་ཀྱི་ཤོགས་བྱས། དགེ་ཆ་གང་བྱས་དལ་འཕྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་འཕྲོད་པའི་རྒྱར་
བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་སོགས་དགེ་ཆ་མང་དུ་སྦྱབ་དགོས་
ན་དེ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་སྤང་བས་དེ་ལ་དཔག་ནས་བསམ་
ན་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་དལ་འཕྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ནི་

ཆེས་ཆེར་རྟེན་དཀའ་བས་སྟེ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གྲོགས་པོ་དག་དལ་བ་འབྱོར་བ་
 རྟེན་པར་དཀའ་ཞེ་སྟེས་ཀྱི་ཤིང་རུས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་ཨ་ག་རུ་ནག་པོ་ལ་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་དྲི་འབྱུང་གི་གཏན་རུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་
 རྩལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་མི་ལྟས་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་རུ་མི་
 འཐོབ་པར་གསུངས་སྟེ། །འདིས་ནི་གཙོ་བོར་རང་འབྱོར་དང་དེ་ལས་ཀྱང་མིའི་ལྟས་
 རྟེན་དཀའ་བ་བསྟན་ཏོ། །

འབྲས་བུའི་སྟོན་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་
 ལྟས་ན་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྐྱང་ལ་རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟས་ན་
 ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་གསུངས་པ་དེ་
 ཉིད་དོ། །དཔེའི་སྟོན་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ལུང་གི་
 དོན་ལྟར་བཤེས་སྤྱིང་ལས། །(༡༥)རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེངས་གཉེའ་ཤིང་བྲག་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་འོག་རུ་འང་འཆད་དོ། །

གྲངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དཔུལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 སོགས་དང་། མཐོ་རིས་གསུམ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་ཆེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་
 གསུངས་པ་སོགས་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་དཔག་ནའང་མི་ལྟས་རྟེན་དཀའ་
 བ་དང་ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་མི་ལྟས་ནི་འཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་ཅམ་
 རུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་། ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་དེར་
 རྒྱུ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་རྒྱུ་བ་ནི་སེན་མའི་ཆེ་མོས་བྲངས་
 པའི་རྩལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྲོ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་
 ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་དེ་གཉིས་ནས་བདེ་འགྲོར་རྒྱུ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་ཆེ་མོས་
 བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་
 རྟེན་པར་དཀའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་དཔེ་གྲངས་སོགས་གང་གི་སྟོན་ནས་བརྟགས་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པ་ལས། མི་དང་སངས་རྒྱས་

འབྲུང་རྟེན་དགལ། །དང་པའང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགལ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་
 རྟེན་པར་དགལ། །ཞེས་དང་། རྩོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་
 ལས་བརྒྱུག་པའང་རྟེན་པར་དགལ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་དགལ། དལ་བ་
 ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དགལ། སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བའང་
 རྟེན་པ་དགལ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའང་རྟེན་པར་དགལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོས་ཉན་པའང་རྟེན་པར་དགལ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྟེན་པར་
 དགལ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བསྟན་བརྒྱུས་སྤངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 རྟེན་དགའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་ངོ་(༡༣)མཚར་དུ་བཟུང་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྦྱབ་པ་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དགལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་རྟེན་དགལ་བར་མ་ཟད་དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱའི་འདྲོད་པའི་དོན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཞེས་སམ་སྤྱིས་
 བྱ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གང་བསྟབས་ཀྱང་རྫོགས་
 པར་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རུས་
 འདིར་བརྟེན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདྲོད་པའི་
 དོན་སྦྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བའམ་
 ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རུས་
 སམ་གནས་སྐབས་འདི་ལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་ལུན་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པའི་
 རྒྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་བསྟབས་པར་རྒྱུད་
 རྩོས་སུ་བཏང་ན། སྤྱིས་སམ་སྤྱིར་སྤྱོད་བ་གཞན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་
 པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་རང་ཅག་མི་ཁོམ་པར་སྤྱོད་བ་དང་གནས་
 པ་ཤས་ཆེ་ལ་དེའི་རུས་སུ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་སྦྱབ་པ་ཙམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགལ་ཞིང་དགོན་
 པས་དེའང་སྦྱབ་པར་མི་རུས་ན་ཐར་པ་སྦྱབ་པ་ལྟ་ཅི་དེས་ན་ད་ལྟ་རྟེན་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལྟ་

ཡིན་གྱི་དལ་བ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་མི་ཁོམ་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་གསོར་མི་
རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐབས་ལེན་བཅུ་ལྔ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་མ་བསམས་ཤིང་མ་བསྐྱབས་ན་ཞེས་དགེ་ལྷ་སོགས་གསུང་རོ། ། །དེ་ལྟར་
དལ་འབྱོར་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་བཞུགས་པ་བཞི་ལས། དང་པོས་དལ་འབྱོར་རྟེན་(༡/བ)དཀའ་བ་
དང་གཉིས་པས་རྟེན་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་ལ། གསུམ་པས་རྟེན་འདི་ལ་དགེ་ཚོས་
མ་བསྐྱབས་ན་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་ཐོབ་པ་ཚུད་མོས་སུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ལ། ད་རེས་
ཚུད་མོས་སུ་སོང་ཡང་ཕྱི་ནས་འདི་འདྲའི་རྟེན་ཐོབ་དུས་སུ་ཚོས་དགེ་བ་སྐྱབས་པས་
ཚིག་གོ་སྟམ་ན། ཚིག་རྒྱུ་བཞུགས་པ་བཞི་པས་ཕྱིས་ནི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབས་པ་དང་
བྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་རྟེན་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་
པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་སུའི་དལ་འབྱོར་ལྟར་པའི་རྟེན་
བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ལ། དེའང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
བས་སྟེང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་བསྐྱགས་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇམ་སུ་གླིང་པའི་
རྟེན་ནི་མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་སོ། །སྦྱེ་བ་སྒྲ་མར་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་
ཆགས་བཟན་པོ་ཡོད་པའི་འདོད་ལྟ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་
དུ་རུང་ཡང་འདོད་ལྟ་པལ་ཆེར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་
གསུངས་པས་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ནི་དང་པོར་འཕགས་
ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པས། ལམ་ཐོག་མར་སྐྱབས་པའི་རྟེན་དང་འཕགས་ལམ་གསར་
དུ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་
རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བག་མེད་པ་སྤངས་
ཏེ་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་པོ་སྤངས་ནས་དོན་དང་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་དགེ་ཚོས་སྐྱབས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། དུལ་འཁོར་སྦྱོང་

གིས་ཁྲུས་པར། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཕན་པ་བྱང་སྤྱོད་ཆེ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་མང་
བརྒྱུ་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ད་ལྟ་དལ་བ་དམ་པ་རྟེན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐར་འདོད་
བག་(༡༠ན)མེད་སྤྱོད་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོབ་
ན་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གིས་ས་པོན་དག་བའང་
འདེབས་འབྱུར་བ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་
ཉིད་དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། །བྱང་པར་བྱང་
ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ན་དལ་འབྱོར་
རྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་མཚོག་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། དམ་ཚུལ་སྟོན་
མེད་ང་བཅས་ཤིང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྱོད་དལ་བ་འདི། །སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་
པ་ཡིས། །དེ་ནི་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་རིགས། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཚུལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་མ་བཟུང་ན་དོན་མེད་
པ་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་དེ་དག་ལེགས་མི་ལམ་དུ་འང་མྱོང་བར་
མི་འབྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསམ་ལ་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ལྟ་དང་དུང་འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་
བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྟེ་དུང་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མིན་
ལ། དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ནི་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གསར་དུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཚོག་ཏུ་ལྱུར་པ་ལྟ་བས་ཀྱང་
ལྷག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེའང་བྱང་ས་ལས།
རིགས་ནི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་གཞི་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ནི་རིགས་གཉིས་(༡༠བ)ཡིན་ལ། དེ་
གཉིས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་གོང་དུ། བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་

པའི་སྐད་དོད་ལ་ཁམས་མཉམ་པ་ཡོད་ཅིང་ཁམས་ནི་རིགས་ཡིན་པས་དེས་མཆོན་
 པར་བྱ་ཉོན་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་
 ལུས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་འདིས་བརྟན་ལ། སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོགས་བཅད་
 འོག་མས་སྟོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 སྟོན་པར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། རི་
 ལྟར་མཆོན་མོ་སོགས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉི་འོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རུ་བ་པའི་མཆོན་མོ་ཟླ་
 འོད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ལུན་ནག །དབྱར་རུས་ཀྱི་ཆར་སློབ་ཤིན་ཏུ་འབྲུག་པོ་དཀྱིག་
 ཅིང་འཐིབས་པས་ཁེབས་པའི་སྐར་མའི་སྒྲིབ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སླག་རུམ་སྒྲུག་
 པའི་ནང་ན་སློག་འབྱུ་བའི་འོད་ཀྱི་རུས་ལུན་བྱང་བ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྒྲིབ་བའི་སྐབས་ཚུང་ཟད་ཅིག་ཉོན་པར་
 བྱེད་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་ཐུགས་རྗེའི་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིབ་བའི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་རིས་འགའ་ཞིག་ན། ཤིན་ཏུ་ལུན་རིང་བའི་
 སྲིད་པའི་བཙོན་ར་སྒྲུག་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་འོད་དང་བུལ་བའི་མཆོན་མོ་
 ལྟ་བུ། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་བུལ་བའི་ལུན་ནག་དང་འབྲས་བུ། ཐིག་རྒྱུག་གི་
 སློན་འབྲུག་པོའི་སླག་རུམ་རུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རུང་ཟད་སྐལ་བ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལྟ་
 བུའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་སྦྱབ་པ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འཕམ་སློ་སྟོས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཐང་འགའ་སྟེ་ལན་གངས་གཅིག་གཉིས་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་(༡༧)མམ་ལུད་ཅམ་རེར་འབྱུང་སྲིད་ཀྱི་པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའམ་བྱུང་ཡང་
 ལན་མང་པོ་དང་རྒྱན་རིང་པོར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་མ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་
 སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་སློ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དད་མོས་སོགས་ཡོད་པའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

སྒོ་བས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སེམས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་
 བུའི་དགེ་སེམས་འབྱུང་བ་ནི། མདོར། གང་དག་མོས་པའི་བྱང་པར་བྱང་ཆེ་བ། །དེ་
 དག་ཀྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཉག་བྱིན་བརྒྱབས། །གང་དག་ཀྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་
 པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་སེམས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསོད་ནམས་དགེ་
 བའི་སྒོ་སྟེང་པ་དང་སྟེལ་བ་ལའང་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟུལ་བའོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་སྒོ་དེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་སྟབ་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བུ་
 རྒྱུ་དུའི་སྒོ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་སྟབ་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བུ་འབྲིང་
 གི་སྒོ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་སྟབ་འདོད་ཀྱི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ལྟེ་གསུམ་
 ཡོད་ལ། དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དག་ནི་བསམ་པའི་རྟེན་ཐུན་མོང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དཀར་ཆས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་དང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་བུ་ཤེས་ནས་སེམས་དང་བ་ནི་དང་བའི་དད་པ་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་
 པར་བྱ་ལུས་འགོག་བདེན་མདོན་དུ་འཐོབ་པར་བྱ་ལུས་པར་ཤེས་ནས་དེ་བསྟེན་
 འདོད་དང་མདོན་དུ་བྱ་འདོད་པའི་དད་བ་ནི་འདོད་པའི་དད་པ། རྩལ་ཀྱང་གཉིས་
 ལ་སྟོན་དང་འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
 པའི་(༡༧)དང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་རྒྱུ་མས་རྫོག་པ་དང་བལ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་ལས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
 པ་སྟེ་དེ་ལས་མོས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། མོས་པའམ་འདུན་པ་ནི་དགེ་ཆས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཙུ་བ་སྟེ། འོག་ཏུ། དགེ་བའི་ཚུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཙུ་བ་མོས་པར་སྟབ་པས་
 གསུངས། །ཞེས་བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་གསུངས་
 ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དད་པ་དང་སྟོང་རྩེ་གཉིས་གལ་ཆེ་

སྟེ། བསྐྱབ་བརྟན་སྟེ། རྟུག་བསྐྱལ་མཐར་འབྲིན་འདོད་པ་དང་། བདེ་བའི་མཐར་
ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། འདད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློ་བརྟན་
བྱ། འདི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་
དད་ལྟར་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་སྟེ་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སློ་ན་མེད་
ལ་དད་ལྟར་ན། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེའོ། འདད་པ་སྦྱོན་འགྲོ་མ་ལྟར་
སྦྱོད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། འདྲིམས་པ་སེལ་ཞིང་
ཆུ་བོ་ནམས་ལས་སྦྱེལ། འདད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། ཅེས་སོགས་
དང་། ཆོས་བརྟུ་པའི་མདོ་ལས། མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། འདྲུག་པོའི་ཆོས་ནམས་
མི་སྦྱེ་སྟེ། ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། ལྷ་བྱ་སྦྱོན་པོ་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
ལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་དགའ་བོ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། ཞེས་པ་སོགས་དྲངས་ཏེ། དེ་
དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་འབྲིན་པར་(༡༩ན)འདོད་པ་དང་བདེ་བ་
མཐའ་དག་སྦྱབ་པར་འདོད་པས་དེའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་ལྟར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
དད་པ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་བརྟན་ལ། དེ་ལྟར་དད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་པར་ལྟར་
ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་
ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པས་ན། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་སློ་བརྟན་བྱས། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཙ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་རྩོད་ལས། འདི་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་མོས་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྟིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། འདེབས་ན་མའི་སྟོག་གི་དབང་པོའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དབྱུགས་
འབྲིན་པ་དང་རྟུབ་པའོ། འདི་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་
དག་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། འདེབས་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་

བའི་ཆུལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒོ་སྟོན་མི་ཟད་པར་ཡང་གསུངས་ལ།
 ག་ཡ་གོ་རི་ལས་ཀྱང་། ལྷའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་པའི་ཚུལ་པ་
 བྱི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཏོན་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ཡི་ཅ་བ་སྡིང་རྩེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་ཐུར་པའི་སེམས་རྟེན་ནི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བྱང་པར་བྱ་བས་
 པའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་བསམ་པ་དེ་དག་སྦྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 དགོན་ཏེ། བཏོན་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དང་ཞིང་དད་པ་
 བྱི་དགོན་ཏེ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་(༡༡༧)ཀྱི་ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་
 མོ་ཞེས་དང་། སྟོགས་པོ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡིང་རྩེ་བ་དང་སྡིང་བ་ཆེ་བ་ནི་
 རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ་དགྲ་དཔའ་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་སྟོན་ཤིང་དག་ཏུ་འདེབས་པའི་ནང་
 བས་སྒྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་དག་གིས་སྦྱིར་བསྟོད་རྣམས་དག་
 པའི་ལས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྦྱེ་བ་དགོན་པ་དང་། བྱང་པར་སྟེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་མོས་པ་དང་། རང་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར་གཞན་སྟུག་བསུལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་
 ཀྱི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བ་དགོན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལྷར་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རིང་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་བསམ་པའི་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་རྟེན་ཏུས་སུ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་
 འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །དེ་ལྷར་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ལས་སྡུ་མས་སྦྱོང་བ་སྦྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
 དལ་འབྱོར་ལྷན་པའི་རྟེན་དང་ཕྱི་མས་སྦྱོང་བ་སྦྱབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྟེག་ཆེན་
 རིགས་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཆོས་ལ་འདུན་པ་བསྟན་ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟེན་དཀའ་
 བས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱམས་སྡིང་རྩེའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་ཐང་འགའ་ཞིག་འབྱུང་གི་གཏན་ཏུ་མ་ཡིན་པས་དེ་སྟོབ་པ་

ཅུང་མི་བ་བར་བྱ་ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ་
ཕན་ཡོན། སྒོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་ཅུང་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་
ཆེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕན་ཡོན། མིང་
དོན་གནས་འཇུར་བའི་ཕན་ཡོན། ཕན་ཡོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟས་དགེ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སྤང་བྱ་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
ནི། ལུས་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་
སྐྱེ་དཀའ་(༢༩ན)བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན། གཉེན་པོ་བསོད་ནམས་དགེ་
བའི་ཚུགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་ནག་ནང་གི་སྒོག་ལྟར་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ་
མཐུ་དང་སྟོབས་ཞན་པས་རེས་འགའ་བ་དང་ཡུན་སྤང་བ་ཉིད་ལ་རྟག་སྟེ་རྒྱན་པར་
གནས་ལ། སྤང་བྱ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚུགས་ནི་སྤྱི་ཕྱི་ཐུན་ནག་ལྟར་སྟོབས་
དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་པས་གཉེན་པོས་སྤང་བ་དཀའ་ཞིང་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་
བསྐལ་འཛིགས་སུ་བྱང་བའང་འབྲིན་རྒྱས་པས་ཤིན་དུ་མི་བཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟག་
པར་རྒྱན་ཆགས་པའི་ཚུལ་དུ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་མིན་པ་
དགེ་བ་ཕལ་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཇུར་ཏེ་མི་
འཇུར་ལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རྟག་ཅེས་པ་མར་ལ་སྟེལ་ནས། རྟག་དུ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཚུགས་ནི་ཞེས་སོགས་སྤྲ་མ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །འདི་ནི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རེས་
འགའ་རྟེན་ནའང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་མི་ཁོམ་པའི་ལུས་ནི་རྟེན་པར་སྤྲ་བ་དང་

དེར་བརྟེན་པའི་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་རུས་ཀྱི་
 གཞན་གྱིས་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་
 སུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་སྟིང་ཐེའི་ཆ་བ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཁོ་
 རས་ཉི་མས་ཐུན་པ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིག་ཆེན་ཀྱང་བེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱལ་བར་
 རུས་པས་ན་སེམས་(༡༩བ)དེ་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་གཟུང་རིགས་ཏེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་
 ལས། བྱི་ལས་མིག་གིས་བལྟས་པས་བྱི་བ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་མི་བཟོད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མིག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་བ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་།
 ཆོས་བཞི་བསྟན་པར་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་
 བརྟེན་པས་ཕྱིག་པ་རྣམས་བེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གོང་གི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བ་རང་ཉིད་དང་དེ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མ་ས་པོན་དང་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་ནམ་གྲོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ལ། ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ཞེས་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལོ། །འདིར་ཐེག་ཆེན་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངན་སོང་གི་རྒྱུའི་ཕྱིག་པ་སྤར་བྱས་འདག་ཅིང་ཕྱིས་འབྱུང་
 རྒྱན་གཙོད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱིབ་པའི་ས་པོན་འཛོམས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་པར་གསུངས་ལ། གོང་དུ་མདོ་དྲངས་པའི་ལུང་སྤྲི་
 ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་ལོ། །

སྟིང་ཐེའི་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཕྱིག་པ་དང་ལྟུང་
 བའི་རྒྱན་འགོག་པ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། གློ་ལྡན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། །མཐའ་ཡས་ཉེས་པ་བྱེད་ལས་སེམས་རབ་བསྐྱམས། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་
 ལས་ཀྱང་། བདག་རང་ཉིད་དམ་ནང་མི་ལ། །བཙེ་བ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་བཙེ། །དེ་

ཡི་སེམས་ནི་ཚེས་མིན་ལ། །འབྲུག་པ་མི་དགེ་ག་ལ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ཟེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་ནང་གཙོ་
 བོར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །(༡༥ན)བསྐྱབ་བྱ་པན་བདེའི་མཚོག་སྐྱབ་
 པ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་ཏུ་མར་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་
 ཐབས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ཏུ་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁྱིན་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དགོངས་
 ནས་ལམ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པར་མཛད་པ་ཡི་ཐུབ་དབང་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་
 ཞིང་བདེ་བ་སྦྱིད་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའམ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིས་ནི་ཆད་དང་གྲངས་གཞལ་བ་དང་
 བགང་བྱ་མེད་པའི་སྦྱེ་བོའི་རྫོགས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་
 དང་དེ་ཅུ་ཏུ་མ་ཟད་ངེས་ལེགས་མཚོག་གི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའང་སྐྱེ་འབལ་བ་
 དང་ཟས་གཙོད་པ་ལོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ལམ་བདེ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྒྲག་ཉིད་ཏུ་སྟེ་ཐབས་སྤྱོད་པའི་སྐོ་ནས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། ཞེས་ལོགས་འཆད་འབྱུར་ལྟར་རོ། །འབྲེལ་
 ཆེན་ཏུ་བར་བསྐལ་གཅིག་གྱང་བསྐལ་པ་ཡིན་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡང་བསྐལ་པ་
 ཡིན་ཞིང་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུང་བསྐལ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བསྐལ་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་
 ལ་འདིར་བསྐལ་ཆེན་ཉིད་གཟུང་ངོ་ཞེས་བཤད་ལ། རྣམ་སྤྱང་ནི། བསྐལ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དཔག་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་ན་ལན་རེ་
 ཟུགས་པས་ཟད་པ་ཅུ་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱིས་རབས་རྣམས་སུ་མགོ་དང་ཡན་ལག་
 གཙོད་པ་ལོགས་ཀྱི་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་(༡༥བ)ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་དག་སྤྱོད་ཟེའི་གཞན་དབང་ཏུ་ལྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་ཐུག་

བསུལ་ལ་བདེ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་མེད་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསུལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དག་སྤྱག་བསུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱག་བསུལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྦྱབ་པས་རེ་འདོད་སྐྱོང་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱ་འབྲིང་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་བའི་སྟོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུང་བར་འབྱུར་བའི་
སྟེ་ཤ་སོགས་དང་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསུལ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སྟེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞོམ་པར་འདོད་ཅིང་། སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་སྦྱངས་པའི་
སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བདེ་བ་སྟེ་ཤ་ན་འཆི་བྲེལ་ཡོངས་སོགས་
དང་དམུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བར་འདོད་པ་
དང་། སྟེས་བྱ་ཆུང་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱངས་པའི་སྟོ་ནས་ལྟ་མིའི་བདེ་
བ་སོགས་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་མང་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ཡོངས་སྟོན་པར་འདོད་པས་
ཀྱང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་
བ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མ་
ལ་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་འབྱུབ་པར་ངེས་པའི་ཐབས་
མཆོག་ཏུ་ཡུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་རྟག་པར་བྱས་ཀྱན་ཏུ་གཏང་བའམ་
འདོར་བར་མི་བྱ་བར་སེམས་དེ་བསྟེན་ཅིང་མི་ཉམས་པའི་སྟོ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་གདམས་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་རང་གི་སྤྱག་བསུལ་དང་གཞན་གྱི་མི་བདེ་བ་
སེལ་བར་མ་ཟད་རང་གཞན་ལ་བདེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འང་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་
སྟེད་པའོ། སྟེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་བསྦྱབ་བྱའི་དོན་དེ་བྱང་ཆུབ་(༡༥ན)ཀྱི་
སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་མོད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་དེ་དག་སྦྱབ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་
ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་གང་བསྦྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྟེན་པ་དེ་ཉིད་ནམ་
ཡང་མི་གཏང་བར་བཟུང་དགོས་པའང་། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་རྣམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་

ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མིང་དོན་གནས་འཕྱར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་སོགས་
 ཏི། གང་ཟག་གང་ལ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའམ་
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་གིས་
 ཏི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་། འཁོར་བའི་བཙོན་རྩར་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས་པའམ་བཅིངས་ཤིང་
 དེའི་དབང་གིས་སྟག་བསྐལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟག་བསྐལ་སྟ་ཚོགས་
 གྱིས་ཉེན་ཁིང་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མིང་གནས་གྱུར་ནས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཁིང་། དེར་མ་ཟད་མིང་དེ་དང་
 མཚུངས་པའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱར་འཕྱར་ཞེས་ཏི་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བ་དང་ཕྱག་མཚོད་བཀུར་སྟེ་བྱ་བའི་གནས་སམ་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པའོ། །འདི་འབྲལ་དུ་མིང་དོན་འཕྲོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཏི་དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་
 མ་ཐག་པ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་སྟག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་
 མོན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་བའི་མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལྟ་བུ་ལ་མིང་དོན་འཕྲོས་
 (ལྔ་བ)པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྟན་ཞེས་བསྐྱགས་པ་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེད་གྱུར་
 ན་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །འོད་སྤང་གིས་ཁྲུས་པ་ལས། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
 བྲན་མོ་དང་། ཉལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་བྱ་བྱང་བ། བྲན་མོ་ལས་ནི་བྱང་བར་གྱུར་
 ཀྱང་དེ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཟེར་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་
 པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་འཁོར་ཁིང་མཐུ་རྒྱུད་སྟེ། སྦྱིན་དང་ཐབས་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་འདུལ་ཡང་། སེམས་ཅན་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
 དང་། དཔེར་ན་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། མཚན་གྱིས་ལྷས་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་

ཁྱུར་ན། ཀལ་ཞོན་ཅུ་དེ་ནི་བཅས་པར་མཐོང་མ་ཐག ཀྲོང་ཁྱིར་མི་དང་ཆུལ་ཕྱར་
ཐམས་ཅད་འདུ། རྟེན་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་མ་ཐག མཚན་ལྡན་ཆུལ་
བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ནི། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱག་འཛལ་ཞིང་། རྟེན་
བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་འཛིན། ཞེས་གསུངས་ལ། ཤར་རིའི་ཕྱེ་བའི་
ལྷང་ལས་ཀྱང་། ཤར་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ལའང་ཕྱག་འཛལ་ལོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐ་ན་དུད་འགྱུར་གྱི་པ་ལ་ཡང་
ཕྱག་འཛལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའང་སོ་སྐྱེ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་འགྲེལ་པ་རྣམས་
སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་པ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ཞེས་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་རྒྱ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ་འདྲིར་སྤྱིད་པའི་བཅོན་རྒྱར་བཞུགས་པས་
ཉམས་ཐག་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། བེ་ཆུ་ཏིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱུར་ན་
ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་སྟག་པར་བྱེད་(༥༩)ཅེས་པའི་བར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མིན་དུ་འཆད་པར་མཛད་ནའང་། དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་དུ། དེའི་
ཕན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་གྱིས་ནོར་བཟང་ལ་
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་ཞལ་འཕང་མཛད་པ་དེས་གནོད་
པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྐྱབ་དང་ཞི་བའི་ལྟས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་ལྷང་དེ་རྣམས་འདྲེན་
པར་མཛད་ལ། རྩི་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་གྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
མི་སློབ་བའམ་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་བསྐྱབ་བདུས་
སུ་བཤད་ལ། བྱང་འཕགས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་མི་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མི་
སྤྱིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའམ་དོན་དམ་

སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་མིན་པར་གསལ་བས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་བ་
ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་པན་ཡོན་དཔེ་རྫོ་ནས་བརྟན་པ་ལ་དྲག་ལས། དང་པོ་གསེར་འཁྱར་
ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་ནི། གསེར་འཁྱར་ཅི་ཡི་སོགས་ཏེ། དདུལ་
ཆུའི་རིགས་གསེར་འཁྱར་གྱི་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་འཕམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དུ་སྤང་གཅིག་
གིས་ལྷགས་སྤང་སྤྱོད་གསེར་བཟང་པོའི་མཆོག་ཏུ་སྦྱར་བར་རུས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་དེ་དང་
འདྲ་བར། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་ན་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་
ལས་བྱང་ཞིང་མི་གཙང་བའི་བཟའ་བཏུང་གིས་གསོས་པ་རོ་པོ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་
མང་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་དམན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་བཟུང་ཡོད་
པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་རིན་ཆེན་རིན་
ཐང་མེད་པ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱད་པའི་སྦྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
(༡༦བ)ལས་སྦྱོབ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྦྱར་བས་ན་གསེར་འཁྱར་གྱི་
ཅི་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མི་
ཉམས་པར་བརྟན་པོར་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། རྫོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དདུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ་དེ་ནི་
སྤང་གཅིག་གིས་ལྷགས་སྤང་སྤྱོད་གསེར་ཏུ་འཁྱར་རོ། །དདུལ་རྒྱ་སྤང་གཅིག་པོ་དེ་ནི་
ལྷགས་སྤང་སྤྱོད་པོ་དེས་ཟད་པར་བྱེད་པ་འཕམ་ལྷགས་སུ་བསྦྱར་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུའི་ཁམས་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གཅིག་གིས་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་སྦྱིབ་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་ཆུའི་ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་འཕམ་ཟད་པར་བྱ་བར་

མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྲུ་དགའ་
བ། །དེ་དག་ལྷས་ནི་གསེར་འདྲ་ཞིང་། །མཚན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པ་དང་། །འཇིག་
ཉེན་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་
སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་གཞན་
སྲུ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་ཕན་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཚོང་པ་རྒྱམས་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྱིང་རུ་བྲིད་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་རྒྱམས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྤངས་
པ་ན་ཚོང་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་རུ། འགྲོ་
བའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་རུ་མའི་(༢༧)ན་སློ་ནས་སྤྱིང་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ཐར་བའི་གྲོང་བྲིང་རུ་བྲིད་
ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དེད་དཔོན་མཚུངས་ཟླ་མེད་པ་གཅིག་
ཤུ་རྩེད་ཀྱིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚད་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་
ལུ་མ་རུ་མཁུན་པའི་སློ་གྲོས་མངའ་ཞིང་མི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་གཡོ་མེད་པར་ཕན་
བདེ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བཞེད་པ་དེས་འགྲོ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་དབུལ་སྤངས་སེལ་ཞིང་
དགོས་རྒྱ་འབྱུང་ལ་རེ་འདོད་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཚོག་རུ་གྱུར་པའི་དམ་ཚོས་རིན་
པོ་ཆེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ཚོས་རྒྱམས་ལ་ནན་ཏན་གྱི་སློ་ནས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་དོས་ནས་དཀོན་ཞིང་རིན་
ཐང་ཆེ་བ་དང་དེ་ཅུམ་རུ་ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཟིགས་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བས་ན་འགྲོ་བའི་གནས་རིགས་དྲུག་
གི་རྟུག་བསྐལ་ལ་སློང་པའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅིང་
མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོད་པར་འདོད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་རིན་ཆེན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་དེ་དེ་ནས་གཅེས་སྤྲས་ཀྱི་བསམ་

པས་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པོར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པའམ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 མྱོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་སྟོང་དུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་སྟོང་དུ་ནོར་དང་འབྲུ་དང་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་དབུལ་དང་མེ་ཏྲོག་དང་སྟོན་དང་མེད་བ་དང་བྱག་པ་
 དང་ཁོས་དང་ལོངས་སྟོད་གང་རི་རྟེན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོར་བྱ་རིན་པོ་
 ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་བཟོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་ཐམས་ཅད་
 (༡༥བ)མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་སྤང་བར་མཛད་པ་དེ་སྟོང་དུ་
 ལྟ་དང་མིའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་གང་རི་སྟོང་ཡོད་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་
 གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་ཚོག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྟོན་ཤིང་གི་དཔེས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་ཅིང་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 མ་ཟིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་ནི། ཚེས་ལས།
 རྒྱ་ཤིང་འབྲས་བུས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་ཤིང་གིས་ལན་ཅིག་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་དེ་ནས་རྩ་བ་ཟད་པས་སྐམ་སྟེ་ཕྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་སྟོང་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ལྟ་མི་ལྟ་བུའི་ཉེར་
 ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་སྟོན་སྤངས་ནས་འཛད་ལ། དཔམ་པའི་ཐུང་འདས་
 འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་
 སོ་སོར་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ལྷག་མ་མེད་པར་ཟད་པར་གྱུར་ནས་སྤང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
 པའི་རྣམས་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ངམ་ཁམ་
 བུ་སྤར་ག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྟོན་ཤིང་བཟང་པོ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་འབྲས་
 བུ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

མཐུས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དགེ་བའི་ལྷན་ཤིང་བཟང་པོ་ལས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་
 དབང་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་སོགས་ལྟ་བུའི་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱང་
 པ་ནས་མཐར་འཁོར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱང་པའི་བར་གྱི་དུས་དྲག་པར་
 འབྲས་བུ་འབྱིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་(༢༡ན)སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱར་ཡང་དགེ་བ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་འབྱིན་པས་ན་
 རྣམ་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་ལྷག་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བསྐྱབ་
 བདུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྟར་ན། བསོད་
 རྣམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གི་ཟ་མ་ཉོག་ལས། འཇམ་དཔལ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་ལྷན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་ཁམས་བཞིས་བཟུང་ནས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་སྣ་ཆོགས་བསགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ལྷན་ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བ་དཔེར་
 བཀོད་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཆོར་ལྱང་བ་བསྐྱལ་
 པའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བསྟོས་པའམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས།
 དགེ་བའི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་འདུག་གི་
 བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཅུན་པ་ཤར་དུ་ཉིད་བུ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱའི་ཐིགས་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ལྱང་བ་ནི་བསྐྱལ་བའི་མཐར་
 ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོ་གོས་མི་ཟད་
 པས་བརྟན་པ་མདོ་བདུས་སུ་དྲངས་པ་ཞེས་དང་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱས་པ་བསྐྱབ་
 བདུས་སུ་དྲངས་པ་ཞེས། མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །དགེ་ཅ་སྐྱང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དགེ་ཅ་དེ་ཉིད་སྟོ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་ནང་དུ་འདུའོ། །དེས་ན་སེམས་

བསྐྱེད་དམ་པའམ་(༡༥བ)བསྐྱེ་བ་དམ་པས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རང་འབྲས་
བསྐྱེད་དེ་དེ་ནས་འཛད་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་
ནི་རི་སྲིད་བྱང་ཆེན་མ་ཐོབ་བར་མངོན་མཐོའི་འབྲས་ཀྱི་འབྱེན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟད་
པར་མི་འགྱུར་བར་མཐར་མྱོགས་བྱང་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་དེ་བས་
ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་རྒྱལ་འོག་དུ་འང་འཆད་དོ། །འདིས་
དགེ་རྩ་འཕེལ་བ་བསྟན་ནས་མཇུག་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤིག་པ་འཛོམས་པ་སྟོན་ནོ། །

བཞི་པ་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོའི་དབེས་ངེས་པའི་སྤིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བསྟན་
པ་ནི། སྤིག་པ་ཤིན་དུ་སོགས་ཏེ། དམུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་བ་
བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤིག་པ་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའམ་མཆོམས་མེད་
ལ་སོགས་པ་ཤིན་དུ་མི་བཟད་པ་སྤར་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་དུས་
སྤྱ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དབེར་ན་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལམ་དུ་དག་མི་ཤ་པོ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོབ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་
དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་
ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་ལས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡུད་ཙམ་
མམ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཤོག་གི་གནས་ལ་གཟོབ་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་
པའི་སྐྱེ་པོ་བག་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་མི་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
ཁྲོ་ཤོས་ཡོད་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་བརྟེན་པར་རིགས་སོ། །ཁྲོ་ཤོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་སྐྱེས་སུ་དཔའ་(༡༦ན)བོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་དཔའ་བོ་ཡང་དག་པར་

བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་ཉེས་པར་སྟོན་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མི་འཇིགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩོད་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་ནི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྟོན་པ་རན་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་མ་སྐྱེས་དགས་པ་བསད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཤོངས་པར་
 བརྩམས་ཀྱང་སེ་གོལ་གཏོགས་ཅམ་ལས་དཔུལ་བ་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ཡིན་པར་དུ་
 རྟོན་གསུང་ངོ་། །འདིའི་རྒྱ་དཔེར། དེ་ལ་མི་ཤེས་སྐྱེ་པོས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་ཡོད་
 ལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཚློངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན་ཞེས་བཤད་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ལ་སྐྱབ་སྤྲེལ་བ་འདི་ནི་མི་ཤེས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཚློངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིས་མི་བརྟེན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་མཁས་
 པས་ལྟ་ཅི་ཚློངས་པས་ཀྱང་བརྟེན་རིགས་ཞེས་པའོ། །འདིས་འབྲས་བྱ་འཇིགས་པ་
 ལས་སྒོལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་སྟོག་པ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་
 ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་པ་རུས་མཐའི་མེའི་དཔེས་མ་ངེས་པའི་སྟོག་པ་རྒྱངས་ནས་འབྱེན་པར་བསྟན་
 པ་ནི། དེས་ནི་རུས་མཐའི་སྟོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ནི་བསྐྱེད་པ་འཇིག་
 པའི་རུས་ཀྱི་མཐའི་སྐབས་སུ་ཉི་མ་བདུན་ཤར་བའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟེག་པར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་སྟོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་མི་(༡༥)བཟད་པ་སྐྱེད་རུས་པའི་སྟོག་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟེག་
 པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་སྟོན་རྩ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་རུས་པས་ན། དེ་ལ་བག་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་སམ། དེ་ལ་མི་ཤེས་སྐྱེ་པོས་སྟོགས་འདིར་ཡང་
 སྐར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། དུ་འཕོད་ཆེན་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་

སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྲིག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
བཀོད་པར། ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྲིག་པས་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷ་བྱུང། །མི་དགེ་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྷ་བྱུང། །ཞེས་སོ། །འདིས་རྒྱ་ཕྱིག་པ་
ཅད་ནས་འབྱེན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་འབས་སུ་ནམ་སྤྲིན་ཙ་ཙ་བ་ནས་
འཛམས་པ་འདྲ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་རྒྱལ་སྲས་པའི་འགྲེལ་པར་སྤྱི་གཉིས་མི་སྤྲིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སྤྱི་མ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་འདི་ཙ་ཙ་བ་ནས་འཛམས་པས་ཡིན་
པར་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
འཕེལ་བ་ལྟར་པན་ཡོན་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་བྱད་འཕགས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོའི་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དོས་ནས་འཛོག་དགོས་ལ།
དགེ་ལྷས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་
སྲིག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། བོད་འགྲེལ་འགར་ཡང་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པ་ཞེས་
བཤད་དེ་དེ་དག་ཀྱང་གཉེན་པོའི་བྱད་པར་ལ་བཞག་པའོ། །

ཡང་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དཔེ་སྤྱི་མ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིག་
པ་ཅད་ནས་འབྱེན་པ་དཔེ་སྤྱི་མས་བསྟན་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲ་འཛམས་ན་མ་ངེས་པ་ལྷ་ཅི་སྤྲིན་ཞེས་
གསུངས་ལ། འདིའི་ས་བཅད་ཏུ་འདྲ་སྤྱི་མ་དཔེ་འུ་པོའི་དཔེ་ལ་བཞེན་ནས་
ངེས་པའི་ཕྱིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་
འཛམས་བྱ་ཕྱིག་པའི་དོས་ནས་དེ་ལྟའི་བྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ལ་
དེའི་བྱད་པར་ཡང་ནམ་སྤྲིན་ཙ་ཙ་བ་ནས་མི་འདག་པ་དང་འདག་པ་ལ་འདོད་དགོས་
སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྤྱོད་ཕྱིག་པ་སྤྲོ་བས་ཆེན་སོགས་དང་། དགེ་གཞན་གང་
གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་
ཞེས་པ་འདྲ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཐེད་ན་སྤྱོད་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལས་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱུད་ཡང་རྒྱུད་མི་ཟེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་བས་བཞིའི་

བཤགས་པ་ལྟ་བུས་ཚྱུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའང་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ལས་ལ་ཚྱུང་ངེས་ཀྱི་
 ལས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ལ་མ་ཚྱུང་བར་མ་ངེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ཆོས་སྡུ་བ་རབ་དུ་
 དགའ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པས་དཔུལ་བར་
 ལྷང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་རྒྱས་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུའང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 བཅའ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་རེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བཅའ་མཁའ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཆུད་པས་རྒྱ་མཚོར་ལན་ཚུ་སྤང་
 བཅིག་གི་དཔེ་ལྟར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞེན་པོའི་ཚྭ་གས་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་
 ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་བསྟེགས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་ན་མ་ཚྱུང་བར་མི་འཛད་ཅེས་པ་འཛམས་
 བྱེད་ཀྱི་(ལྟ་བུ་)ཐབས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡིག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཆད་ནས་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དག་ཚྱུང་བར་མ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཚྱུང་
 ངེས་ནི་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ཞེས་སྡུ་བའང་མི་རིགས་པར་འདིས་
 བསྟན་ཏོ། །

དཔུལ་རྒྱུའི་དཔེས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་སྟགས་ཐམས་ཅད་འཛད་པར་བསྟན་
 པ་སོགས་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལྷང་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མར་མེ་འབར་བ་གཅིག་
 ཁང་ཕྱག་དུ་བརྩལ་པས་ལོ་སྟོང་གི་ཐུན་པའང་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྟེད་པའི་སྟོན་མེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་
 བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག་
 པ་དང་། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པཎ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་རྒྱལ་

པོ་རྒྱལ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་ཅན་པ་ཆ་སྟགས་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་
ལ་རན་སོང་དང་རན་འགྲོས་གཞོན་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པ་
ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་སྤྱིག་པའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་རན་འགྲོའི་
འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བསྟན་ཏེ། འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
སུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱག་པ་འདིར་མ་བཤད་པ་གཞན་ཏུ་ཞལ་འཕང་བ་ནི། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་སྟགས་
ཏེ། ཞོར་བུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བཟང་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་
དང་བསྟགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་གཞན་དག་ནི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་
མགོན་པོ་མཁྱེན་རབ་གྱི་སྒོ་གྲོས་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་(༡༣)གཞོན་ཏུ་ཞོར་བཟང་
ལ་བཤད་དེ། སྤྱོད་པོ་བཞོད་པ་ལས་གྲོང་བྱིར་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་གནས་གྱི་ཆོང་དཔོན་
ཞོར་བཅུན་གྱི་བུ་གཞོན་ཏུ་ཞོར་བཟང་བྱ་བ་དེས་དང་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
གྱི་བྱང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཆོར་བའི་
ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་བྱང་སེམས་གྱི་
སྦྱོད་པ་མ་ཉན་ཏེ་མཐར་ལྷོ་སྟོགས་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་པ་ན། དེར་ཁང་པ་
བཅེགས་པ་རྒྱལ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱིར་པོ་ཅན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ན་
རྗེ་བཅུན་བྱམས་པས་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་ཞོར་བཟང་
གིས་ཐུག་འཆལ་བསྟོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་སྟོར་སྟོད་པ་ན། བྱམས་པ་ཉིད་
ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སྟགས་འཁོར་བུ་མས་བསྐྱོར་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་ནས་ཁང་
བཅེགས་གྱི་ནང་ཏུ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། བྱམས་པས་ཐུག་གཡས་
པས་འཁོར་རྒྱལ་པ་ཞོར་བཟང་བསྟན་ནས། སྟོན་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་འདི། ཞོར་བཟང་ཞོར་རྒྱལ་པར་བུ་བསྟན་པའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་དམ་
པ་ཡོངས་འཆོལ་ཞིང་། མཁས་པ་ང་ཡི་བྱང་ཏུ་ལེགས་པར་འོངས། ཞེས་བསྟགས་

པ་གསུངས་ནས། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྟིང་རྗེ་བྱམས་བྱང་ཁྱོད། །བྱམས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་བཏུ་ན་རབ་
 ཞི་བ། །སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཆོ་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་བསམ་ལུན་ཚུར་ཤོག་
 འོངས་པ་ལེགས། །ཞེས་སོགས་བསྟགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་བཟང་
 གིས་འཕགས་པ་བདག་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཞུགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱོད་པས་བསྐབ་པར་བཞིས་དང་རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བཞིས་པ་འཛལ་ཏེ།
 འཕགས་(༣༧)པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་
 ལུན་པ་ལགས་པས་རི་ལྟར་བསྐབ་པར་བཞི་བ་བཀའ་སྡུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་
 པའི་ཆོ། བྱམས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་རྟོན་བཟང་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བརྩོན་པ་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་གྱི་དྲུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་
 གིས་བཏར་ནས་གྲོང་བྱིར་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱད་
 ཐམས་ཅད་བརྒྱས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཙུ་བརྩེ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱི་བ་བྱེད་
 ཅིང་ཐ་མ་ངའི་དྲུང་འདིར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་
 ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དེའི་བསྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། རྟོན་བཟང་ལ་ཁྱོད་གིས་
 བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཁིང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་རབ་དུ་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་གཙོད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་
 པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་པམ་པར་བྱ་བ་ལ་
 མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགེབས་པས་གོ་ཆ་

ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྷང་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་གཙང་པས་སྟ་རི་ལྟ་བུའོ། །འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱབས་པའི་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནང་ན་(༡༡ན)གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱིན་པས་མཆིལ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིབ་པ་དང་ཁེབས་པའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཁོར་བས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཚོན་རྟེན་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཕན་ཡོན་དེ་སྟེད་ཡོད་དོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱང་བ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྦྱས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྟན་ནོ་ཞེས་སོགས་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བསྐབ་བདུས་སུ་བྱངས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་འདིར་བཀོད་པའོ། །ཡང་ནོ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནོར་བཟང་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུངས། དེ་ལ་བག་ཅན་སོགས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཡང་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ་སྟུམ་པའི་ཞུམ་པ་དགག་ཚུལ་ནི། བསྐབ་བདུས་སུ། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟེ་སྟེ་ཞེས་བསྐབ་བྱར་བཀོད་ནས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ངོ་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་སོགས་བྱངས་ནས་བསྐབས་སོ། །

གཞིས་པ་སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་རོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་(༡༢བ)ནས་

སྐབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རྩ་བའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ས་མཆོམས་དང་དཔེ་གོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་
 སྒྲིན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་དབྱེ་སྒྲིན་
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་སྒྲིན་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་དབྱེ་ན་ནམ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ནི་སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་སམ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་གི་སྐྱེས་
 ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་པར་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟུང་ལ།
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་ནི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་གི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་
 ཏོ། །བསྐྱབ་བདུས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྒྲིན་པའི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆས་པའི་སེམས་སོ། །སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྒྲིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་དཀོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་དག་སྤྱི་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་བྱང་པར་
 དཔེའི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱེས་སུ་གང་དག་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་
 ལྷམ་པའི་སྒྲིན་ནས་ཡུལ་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་དང་། ཀྱང་པ་འདིགས་འཛིག་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ལམ་དུ་ཆས་ཤིང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེའི་དུས་སུ་ཡང་
 ཡུལ་(༡༣ན)དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ལྷམ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དེར་འགྲོ་ལྷམ་
 པའི་སྒྲོ་འདྲ་བར་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་བྱང་
 པར་རམ་བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་ལ་ཕན་

པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་འཕེལ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རི་ལྗོངས་བཞིན་ཤེས་པའི་
 མཁས་པས་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་རམ་བྱེ་
 བྲག་གྱང་རིམ་པ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་སྟོན་སེམས་དང་།
 ལམ་རུ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་པ་ལྟར་སྟོན་སེམས་སྟོན་རུ་བཏང་ནས་གང་ནས་བབྱང་སྟེ་
 སྟོན་པ་ལེན་པ་སྟོན་རུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་ཚོགས་ནམས་ལ་འཇུག་པའམ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་རུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་ཅམ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་ཡོད་ན་
 ཡང་སྟོན་སོགས་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་
 དགོས་པའམ་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་དེ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དང་།
 སྟོན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལ་དེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའམ་དེས་དངོས་སུ་
 ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བསྐྱབ་བཀུས་སུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་བྱངས་ནས་གཡོ་བྱས་ཏེ་
 བཅན་ཐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དགེ་བ་སྣ་འགའ་བྱས་ཏེ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྲུམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་
 སེམས་ལ་དགེ་བ་སྟོན་རུ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་(༡༩བ)པར་སྟོན་པ་ཅམ་
 དང་དགེ་བ་སྣ་འགའ་བྱས་ནས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ན་ཅི་
 མ་བྱང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 དགེ་བ་སྣ་འགའ་བྱེད་ཚུལ་མདོ་ལྟེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོན་བྱགས་བསྐྱེད་རུས་མེ་ཏོག་དང་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་སོགས་སུལ་ནས་བྱགས་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།

སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འཇུག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སྟོན་སེམས་
 དེ་རྒྱལ་སྤངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉམས་ལེན་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་ན་འབྲས་བྱ་ལ་དམ་
 འཆའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སྤར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ནམས་འབྱུང་མི་རིགས་
 ལ། ཟིན་ན་འཇུག་སེམས་དང་ཁྱད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་དེ་སྟོན་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལས་ནི་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟོན་ཅི་དགོས་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་ལྷ་
 དང་མིའི་དབང་ལྷག་ཐོབ་ནས་འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་བརྒྱུག་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་
 ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་འཇུག་སེམས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་
 སེམས་ལ་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་རི་ལྟར་སྟེན་སོགས་ཉམས་ལེན་པའི་ནན་
 ཏན་དང་བཅས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་རྒྱ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཆོགས་
 བར་མ་ཆད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱ་བསོད་
 ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །སྟོན་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་
 ནི། སྟོན་པོ་བཀོད་པའི་བྱམས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་(༡༥ན)
 ལྷ་ཉྟེ་དཔེར་ན་རྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་པར་བརྒྱུག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔེར་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་
 པར་བརྒྱུག་གོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ལ། རྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་ཞེས་པས་
 སྟོན་སེམས་སྟོན་པ་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱེད་བསྐྱུས་སུ་ཡང་

ལུང་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱོད་ནི་
བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱམ་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་རྒྱ་སྒྲིན་པ་ལ་ཡང་བསྐབ་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་རྒྱ་སྒྲིན་པའི་བར་ལ་བསྐབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་དད་པ་དང་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་དང་
སྒྲིན་པ་འགྲོ་ཡང་རུང་འགྲོང་ཡང་འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་སད་ཀྱང་རུང་ཟ་
ཡང་རུང་འཐུང་ཡང་རུང་རྟག་པར་རྒྱན་རྒྱ་རྒྱ་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་སྟེ་སྒྲིམས་
ཤིག །ཅེས་པ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པས་ཞེས་སོགས་རྒྱངས་(༡༥བ)ནས་སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་སྦྱོད་
པ་དང་བྲལ་ཡང་བསོད་ནམས་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་ཤིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་བརྟས་
པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྦྱོད་པ་སྒྲིན་རྒྱག་ལ་སྒྲོབ་པར་མི་རུས་པས་
ཀྱང་སྒྲིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཤིན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རུས་གང་
ནས་བབྱང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ལས་པ་རྒྱམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀྱན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་བཙོན་རྩ་
ལས་རབ་རྒྱ་སྒྲོལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྲིད་པ་
ངི་སྲིད་བར་རྒྱ་གཞན་དོན་ལས་ནམ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ་འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་ན་རུས་དེ་ནས་
བབྱང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་གམ་སེམས་

ནམ་པར་གཡངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ། གྱང་གི་སྤྲས་བསྐྱུས་པ་བསྐལ་
བའམ་ར་རོ་བའམ་འགྲོའམ་འགྲེང་ངམ་འདུག་གྱང་རྩལ་གྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་
དུ་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཤུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཟད་མི་
ཤེས་པ་ནམ་པ་དུ་མ་ཞིག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་ལ་དེ་ཡང་
ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ། །ཡང་སྟོག་
ལ་བབས་གྱང་གཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བཤད་
གྱང་ཆོག་ལ། འདིས་བསམ་པ་ལུན་སྤྲེལ་ཆོགས་པ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་སྟོན་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དོན་གཉེར་ཅམ་དུ་ཟད་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་
འབྱུང་ལ་འཇུག་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་རྒྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
(༣༥)ཡིན་མྱེར་གཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱ་མྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་
ཙུ་ནམས་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་གིས་རྒྱབ་
པ། རིགས་པས་རྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་འཐད་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་
པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་
འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པ་དང་བཅས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ནི་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སྤེལ་དོན་དུ་
གསུངས་ན་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དགོས་པ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་སྟག་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་མོས་པ་ལོག་ནས་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མོས་ཤིང་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་
བརྟོག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་གྱི་མྱེར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་ཞོར་
བར་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་མྱེར་
གོ་ཆ་བགོས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བདེ་བའི་

ཕྱིར་གོ་ཆ་བཞོས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བའི་ཚུ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དག་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏམ་
 སེམས་གཞན་ཏུ་གྱུར་ཏམ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཀྱང་བྱང་ཉིན་མཚན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་ལ་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ནས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་(༣༥)ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དག་སྐྱེ་བས་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པས་
 ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དགོས་ཀྱང་གཉིད་དང་བག་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུང་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བས་རྒྱུགས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་འཇིགས་
 མི་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ། འདི་
 བྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། མཚོག་ཏུ་བཤད། ཅས་འཆད་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་མང་གི་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་
 བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་དེ་ཙམ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བེལ་གྱིས་གནོན་ན་ཟླ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ལྷ་ཅི། དེས་ན་བདག་གིས་ཐེག་དམན་ཏུ་འཇུག་པར་མི་
 བྱའི་ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
 བརྟན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐྱབ་
 པ། འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་
 ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དམིགས་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་

རིགས་པ་ནི། ལྷིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤུད་ནད་དེ་མགོ་བོ་གཟིར་
 བའི་ནད་ཅམ་ཞིག་སྟགས་སམ་སྟུན་ལ་སྟགས་པས་བསལ་ལོ་སྟུམ་ཏུ་བསམ་པ་རང་
 འདྲིང་དང་མ་འདྲེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་གཞན་ལ་(༣༩ན)ཕན་འདོགས་པར་འདྲིང་
 བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོའི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རེ་རེའི་ཡུས་
 སེམས་ཀྱི་མི་བདེ་བའམ་སྟག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་
 འདྲིང་ཅེས་སམ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཡུས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་འདྲིང་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་རེ་རེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་སྟབ་
 པར་འདྲིང་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །འདིའི་སྐབས་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་
 ཅན་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་འབར་བ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཐྱོང་བ་
 གཟིགས་ནས་འདིའི་སྟག་བསྐལ་བདག་ལ་སྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དང་ཤི་ནས་
 ལྟར་སྟེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུད་བ་ལའང་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་འབྱུང་ན་གོང་ལྟར་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་
 བལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདྲིང་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་ཆེས་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་གཉིས་དབུ་དོན་
 སྒྲར་ནས་འཆད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་
 དོན་གཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་སྟོའི་གཙོ་བོ་
 གི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འགའ་
 ཞིག་ཏུ་འདི་དང་འོག་གི་ཆོགས་བཅད་བཅས་གོང་གི་ལག་བཟང་གིས་ཁྲུས་(༤༠བ)

པའི་འཐད་པ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ཞོང་གི་མདོ་དེའི་ལུང་གི་འཕྲོ་
ཡང་འདིར་དྲངས་ནས་འདི་དག་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་དུ་འཆད་བ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་འང་འདི་དག་གོང་གི་
འཐད་པ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲ་མ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལུང་གིས་སྐབ་པ་དང་
འདི་དག་དེའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྐབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་
ནི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དུ་འདི་དག་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་
པའོ། །ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་རིགས་
པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་ཕན་སེམས་ཅན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕལ་མ་ཡང་ན་མ་དང་སྐྱན་ཆེ་མཛོལ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རུང་བྱང་
སེམས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གཞན་སྟེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཕན་སེམས་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེར་
མ་ཟད་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིར་བའི་ལྟ་
དང་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་དྲང་སྲོང་ནམས་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་སོགས་
ཆོད་མེད་བཞིས་གནས་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་ཆོངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་
ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལྟ་ནི་ཆུ་བ་དང་ཆུ་ལྟ་སོགས་
དང་དྲང་སྲོང་ནི་གནས་འཛོག་དང་གོ་ཏ་མ་དང་། ཆོངས་པ་ལའང་ཞེས་པ་ནི་རིག་
བྱེད་ཅན་ལའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཕན་སེམས་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་
ན། མི་འབྱུང་སྟེ། བ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་གཞན་དོན་དུ་
ལྟ་ཅི་སྟོན་ཆད་རང་གི་དོན་དུ་འང་སྟེ་རང་ལས་གཅིས་པ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་སྤྱིར་
ལ་ཤིན་དུ་སྤྱུག་ནའང་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་(༣༦)པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་
པ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཉིན་པར་སད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་བསམ་
སྟོ་སྟོན་གཏོང་བའི་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག །གང་ཡང་སྟོ་ལ་འཆར་དུ་རུང་བའི་

མཆན་མོ་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ཞེས་ཏེ་མི་ལམ་ཙམ་གྱི་སྟུང་ཡུལ་
 དུའང་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙན་གཞན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་སང་པའི་ཆོ་ལྷ་བྱུང་སྟོ་
 སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་ག་ལ་སྟེ་ཉེ་སྟེ་བ་ཤིན་དུ་འགལ་བས་སོ་ཞེས་
 གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་འཛོལ་འདྲིའི་གྱི་ཕན་སེམས་དེ་འདྲ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་
 ཕན་སེམས་ཙན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་དང་དྲང་སྟོང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཕན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་
 ཀྱན་ནམ་པར་སྤྲིན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་
 རམས། །བྱུང་དང་གཉེན་པ་རམས་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་བྱོང་སྟོ་འགྲོ་བ་རམས་ལ་བྱམས་པ་
 སྟེ་བ་ལྟར། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། གཏི་ལུག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
 ཁ་ཟས་དུག་ཙན་ཟ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་གཉེན་བཤེས་
 སོགས་པལ་ཆེར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤིག་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་ལའང་སྟུར་
 བར་བྱེད་དོ། །དོ་མཆར་རྟེན་དཀའ་དགེ་བ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་
 འབྱུང་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེ་སོ་པལ་པ་གཞན་དག་ལ་གཞན་དོན་དུ་ལྷ་ཅི་སྟོས་
 གྱི་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་བདག་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་
 (༡༣)བ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགོས་
 འདྲིའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་ལྷ་བྱུང་འདི་ནི་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཆེད་ཅིག་སྟེ་
 སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་དོ་མཆར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དུ་འདུག་ན། ཅིའི་
 ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཙན་ཞིག་འབྱུངས་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྟེས་ན་དགའ་བ་སྟོམ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟེས་པ་ལ་དོ་མཆར་བའི་གནས་སུ་བབྱུང་ནས་
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱིད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔལ་

བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སེམས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཀྱན་ནང་ན་དགེ་བ་
མཆོག་ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས། ཁྲིས་སོགས་གསུངས། དེའང་།
འབྱུང་བ་དགོན་མྱིར་དྲི་མེད་མྱིར། ཁྲིས་སོགས་ལྟར། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་
རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་དཀའ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་སློ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། མཛད་ཤེས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་
མྱིར་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱིས་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་ངོ་
མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་རིགས་
པ་ནི་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་གྱི་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་བདེ་
དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་མཆོག་གི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བའི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་ཅི་སྒྲན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
ཞིང་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་(༣༥ན)གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གངས་དང་
ཆོད་རི་ལྟར་གཞལ་གྱིས་ལང་སྟེ་མི་ལང་བས་གངས་དང་ཆོད་མེད་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔམ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
གང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། འཇམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། འདི་
ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། ཁྲིས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་ཙམ་གྱིས། བསོད་ནམས་སུང་པོ་ཉེར་བསགས་པ། འདི་ལ་
གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་ན། འཇམ་མཁའི་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། རྟེན་བྱ་གང་
ཞིག་སྐད་ཅིག་ཙམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སློམ་བྱེད་པ། འདི་ཡི་བསོད་ནམས་སུང་
པོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་བགང་མི་སྟོད། ཁྲིས་སོ། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་

མན་ཆད་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཏུ་འཆད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་འང་དཔས་བྱིན་
 གྱིས་ཞུས་པའི་ལུང་དེ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་གསུངས་
 སོ། །གང་ལྟར་ཡང་འདིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
 ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རིགས་པས་སྦྱབ་པ་ནི། ཕན་པར་བསམ་པ་
 སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇུག་སེམས་ལས་ཕན་ཡོན་བྱང་བའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི།
 ཕན་པར་བསམ་པ་བྱམས་པའི་སེམས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གི་ཞིང་ན་
 མཆོད་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་
 པར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། མཆོད་
 པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། སྟེས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་ཉག་མཆོད་
 པས། བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གངས་དང་ཆར་མི་སོད། ཅེས་གསུངས་ན་སེམས་ཅན་
 མ་ལུས་ཐམས་(༥༧)ཅད་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་དོན་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྒོ་
 གས་སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་བསོད་ནམས་ཁྱད་འཕགས་འབྱུང་བ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་འཆད་པའོ། །ཡང་ན་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྦྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་ཡུར་ཅིག་ཅེས་ཕན་པར་བསམ་པ་
 སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་མཆོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་
 པར། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་གྲའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེད་ཀྱི། སངས་
 རྒྱས་ཞིང་ཀུན་མི་གང་གིས། རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་བཀའ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
 མགོན་ལ་སུལ་བ་བས། གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་ན། མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་འཕགས་ཏེ། ཉེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་
 དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་མཆོད་པ་སྤྲ་ན་
 མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ན། སེམས་

ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དོན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་
བཙོན་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསོད་ནམས་བྱང་འཕགས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཅི་
དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། སྡེ་མ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་བལ་
ལ་ཕྱི་མ་སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་ལ་དངོས་སུ་བཙོན་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ། །

དོགས་པ་བསལ་ནས་རྒྱ་མཚན་དེས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་རྒྱལ་བ་ནི། མོང་གི་
བདེ་དོན་བཙོན་པ་ཞེས་པའི་དོགས་གཙོད་ལྟ་བུར། སུན་བདེ་རྒྱལ་བ་དང་གཙོད་
པ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་བསལ་བ་ལ་སེམས་ཅན་(ལ་ན)རང་རང་མཁས་པས་དེ་ལ་གཞན་
ཀྱིས་བཙོན་ག་ལ་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟོངས་པ་ནམས་ལ་བསམ་
པའི་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བསྐལ་ལ་མི་འདོད་པའི་སྟོ་སྦྱེས་ནས་དེ་འདོར་བར་འདོད་པའི་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲར་དོར་
བཅི་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་
ན་བཀའ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཞི་བའི་དོན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་གཙོད་པར་བྱེད་
པ་དང་ནོར་ལྷག་པར་འདོད་ནས་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་བ་དང་ཡི་དུགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་ཉིད་ལ་མཛད་པར་རྒྱག་པ་སྟེ་
དེ་ཁོ་ན་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པའམ་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལེབ་མེ་ཕྱི་ལ་
རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲར་དོར་ལ་སྟོངས་ཤིང་གཏི་ལྷག་པར་
ཀྱུར་པས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྟངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལག་ལེན་ཏུ་བརྟུར་ནས་རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་ཏུ་འཛོམས་
པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བདེ་ལྷག་གི་རྒྱུའི་སྒྲར་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ་
བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཀྱུར་པའམ་ཞི་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཀྱུར་པའོ། །འཇུག་སེམས་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱིས་བྱམས་བཙའི་སྟོན་

ནས་གཞན་གྱི་ཕྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལ་བ་དང་ཕན་བདེ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་
པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་ལའང་བྱམས་སེམས་ཀྱིས་ཕན་བདེ་སྤྱོད་མི་ལུས་ལ། དེར་མ་
ཟད་རང་ཉིད་ཕན་བདེ་མ་ཡིན་པའམ་ཕྱི་སྤྱོད་ལའང་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། མདོ་མེད་
རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་བཅེ་བདག་བདེ་(ཨ་བ)དང་ཕན་ཕྱིར་སྤྱོད། །སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་བྱམས་འདོད་དེ་ལྟར་ནི། །སྤྱོད་བདག་ལའང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན། །རབ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཞན་བཞེན་སྤྱོད་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྤྱོད་
གི་ཐབས་ལ་རྒྱུ་རྩལ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཅེས་སམ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་
པར་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བའི་བྱང་སེམས་གང་ཞིག་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་
ཕྱོགས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བས་སྤངས་པ་དང་། སྤྱོད་བསྤེལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་སྤྱོད་པ་མི་
དགེ་བ་དུ་མ་སྤྱོད་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་མཛོན་པར་ཕྱོགས་ནས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
སྤྱོད་བསྤེལ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལས། བདེ་
བས་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་བདེ་
བ་ཀྱན་གྱིས་ལུས་སེམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་བསྤེལ་མང་པོ་དང་ལྟན་པ་
རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱོད་བསྤེལ་གྱི་ལྷག་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་སྤྱོད་གི་རྒྱའི་སྤྱོད་དོར་ལ་རྒྱུ་རྩལ་པ་
རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་འདི་ནི་བྱ་ལོས་སོ་འདི་ནི་བྱ་མི་ལོས་སོ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱོད་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས་དགེ་
ཕྱི་སྤྱོད་གི་འདོར་ལེན་ལ་རྒྱུ་རྩལ་པའི་གཏི་ལྷག་ཀྱང་ནི་སེམས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་ནས་དགེ་བ་མཚུངས་པ་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་ལ། གནོད་པ་བསྐྱོད་ཅིང་ཕན་བདེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཕན་འདོགས་བྱེད་
པའི་དེ་འདྲའི་བཤེས་སམ་གྱོགས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། འཕྲུལ་ལྷན་ཀྱན་དུ་
ཡོད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བདེ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱོད་པའི་བསྐྱོད་ནས་དགེ་བའི་ཆོགས་
དེ་དང་འདྲ་བའང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་(༤༠ན)སྤྱོད་པ་

དང་སྤང་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྤོས་པ་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སོགས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་བྱམས་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་མིན་པས་སོ། །ཡང་ན་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སོགས་མི་སྤོས་པར་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེ་བས་ཐོངས་པ་ནམས་བདེ་བས་ཆོམ་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་སྒོངས་པའི་གཏི་ལྷག་ཀྱང་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྤྱར་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་སེམས་ནི་སྤོན་སེམས་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྒོམ་པ་ནི་སོ་སོ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་སྦྱོར་སྤྱམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་བསལ་བ་ནི། བསྐྱབ་བཀུས་ལས་ཅི་སར་མ་ཆུད་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པའི་དབང་རུ་བྱ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱ་ན་ཡོད་པ་མ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་རུ་ནམ་སྤྱིར་གི་མདོ་ལས་རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་རྩ་ལྟར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོར་ས་དང་པོར་གནས་པ་ལ་རྩ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་ལ། སོ་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་སྤོམ་སྦྱོར་ཡང་རྟེན་དམན་པ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མི་སྦྱོར་སྤྱམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དྲངས་ནས་དེ་ལ་འང་དེ་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཕན་བཀྱགས་ལན་ལྟོན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱགས་འོས་མཆོག་རུ་བསྟན་པ་ནི། སར་ལྷག་བསྐྱེད་ཁོང་ཉམས་ཐག་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་ཕན་བཀྱགས་པ་ལ་ཕྱིས་འདིས་བདག་ལ་དེའི་ཆེ་ཕན་བཀྱགས་སོ་(༧༠)པ་ཞེས་ཕན་ལན་ལྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འདིག་རྟེན་ན་འདི་ནི་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་རུ་གཟོ་བའི་སྦྱོས་བྱ་ཡ་རབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རེ་ཤིག་སྟེ་ཐོག་མར་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་ཡིན་ན། སར་ཕན་བཀྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་རྒྱན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲོས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་
སྟེ་མ་བཅོལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནས་
ཡིད་དབང་མེད་ཏུ་དྲངས་ནས་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་སོགས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་
པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་
ཕན་འདོགས་ཤིང་བདེ་དགེ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆེས་
ཆེར་བསྟུགས་འོས་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟུགས་འོས་པར་མ་
ཟད་ཐུག་མཆོད་སོགས་ཀྱང་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

སྦྱིན་བདག་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། དུལ་དམན་པ་འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་དེ་བརྒྱ་
ཕྱག་སོགས་གངས་དང་ཆོད་ཏུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། སྦྱིན་རྒྱུའི་རྩལ་དམན་པ་
ལོ་ཟླ་རུས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནར་མའི་སྟེ་རྒྱན་པར་ལོངས་སྦྱོང་རྒྱུའི་ཁ་ཟས་
ཕལ་པ་ཅམ་སྦྱོར་ཁིང་སྟེར་བ་དང་། རུས་དམན་པ་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་མ་ཡིན་པར་
སྐད་ཅིག་སྟེ་ཡུན་ཐུང་རུ་ཅམ་ཞིག་ལ། ཡོ་བྱང་དམན་པ་གོས་རིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
འབྲུལ་གྱ་ལྗོམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཟས་གཅིག་སུ་ཅམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བ་
དམན་པ་གྲས་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བརྟུང་བརྟེག་སོགས་བཅོན་
ཐབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གཤམ་གྱི་ནང་ཏུ་འདུག་ཏུ་བཅུག་ནས་བརྟན་ཤིང་འཕྲོ་འཆོམས་
པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས། ཕན་(༩༡ན)འདོགས་རྒྱུང་ཁིང་དམན་པ་ཉིན་ཐུང་
ཅམ་འགྲངས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འདི་ནི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་སྦྱེ་བོ་རུ་མས་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་བར་འོས་པ་ཡིན་ན།
ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་གངས་དང་ཆོད་འདི་ཅམ་ཞེས་བཟུང་ཏུ་མེད་པའི་མཐའ་
ལས་པ་རྣམས་ལ། རུས་ཆོད་ཆད་པ་མེད་པ་ཡུན་རིང་པོ་སྤྲིད་པ་ངེ་སྤྲིད་ཀྱི་བར་
ཏུ། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་

བ་སྐྱ་ན་མེད་པ་སྟེར་ཁིང་། སན་འདྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རང་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་
 བསམ་ཁིང་མདོན་པར་འདྲོད་པའི་འདྲོན་མཐའ་དག་ཚོགས་པར་བྱེད་པ། བསམ་
 སྦྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཉག་ཏུ་བཅེ་ཁིང་གུས་ལ་སྟན་པར་སྦྱ་བ་དང་བཅས་པས་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་བསྟོད་ཅིང་བཀྲམ་
 འོས་ཡིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། ཤོང་གི་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་
 སྐྱ་ན་མེད། ཅིས་པའི་དོད་དུ། རྒྱ་དཔེར། མཁའ་དང་སྟེ་པོ་ལོངས་ཟད་མི་ཟད་
 པར། ཞེས་ཡོད་དེ། ཉམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་པོ་ལོངས་མཐའ་
 མེད་ལ། ཉམ་མཁའི་ཁམས་དང་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱིན་
 བྱའི་དངོས་པོ་འང་མི་ཟད་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། དངོས་པོ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་གང་
 ལ་དེ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ཁིང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལྟ་ཅི་སྦྱོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་
 དེ་དག་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ན་རང་གི་ལག་པ་ནས་མགོ་སོགས་ཀྱི་བར་
 གཏོང་ན་ཕྱི་(༧༧)རོལ་གྱི་ནོར་དང་འབྲུ་དང་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་དབྱལ་སོགས་མང་དུ་
 སྦྱོས་ནས་དེ་དག་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཚེས་ཡང་དག་
 པར་སྟེད་པར་ཡང་། སྦྱིན་པ་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དང་ཕོངས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་
 སྦྱིན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ལོངས་
 སྟོད་དག གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ། །པན་འདྲོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཞན་སྟོན་བྱེད། མཉམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དོམས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 ཏི། མཉམ་པར་སྦྱིན་ཞེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བར། ང་ནི་ཡོན་གནས་འདམ་

པ་ལ་གཏོད་པ་ལུན་སུམ་ཚེགས་པ་ཞེས་མི་སྤྲོད་ཞེས་པ་ལྟར་རྟེ་ཡུལ་དུས་མི་འདམ་
པར་མཉམ་པར་སྦྱིན་པའོ། །

ཕན་གཞི་དེ་གྱི་ཞིང་གི་མཚན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པོ་གང་ཞིག་
སྤོས་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲའི་ཆུལ་སྤྲུལ་ཕན་བདེའི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལ་སྤིག་ཏོའི་བསམ་
པ་དང་བཅས་པས་དངོས་སུ་ཡུས་དག་གིས་གཞི་དེ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞིག་གལ་རྟེ་ཁོང་
ཁྱོད་སྤྲོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་རྟེ་སྦྱར་བ་འདེབས་འདོད་དང་གཞི་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་དྲན་
སེམས་ཅན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤིག་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་ཡིན་རྟེ། རན་སེམས་བསྦྱེད་
པའི་སྐད་ཅིག་གི་གངས་ཇི་སྦྱེད་ཡོད་པ་དེའི་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བསྐྱལ་པར་
ནི་གང་བདག་ཉིད་རན་པ་དེ་མནར་མེད་པ་སྤྲོས་ཀྱི་དཔུལ་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེན་
པོ་མི་བཟད་པ་སྦྱོང་ཞིང་གནས་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་རྟེ།
རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། (༡༥ན)འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བའམ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྦྱེད་ན་
དེ་སྦྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟང་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྩི་རྩི་རྩི་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཤིང་རམ་བོང་
བའམ་དབྱུག་པའམ་རྩི་བའམ་མཚོན་ཆས་བཅག་པར་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་
དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་
པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་ལྟང་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྦྱང་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་
བར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པར་མ་བཤད་པས་འདིར་དེ་ཅན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཅི་

ཡིན་ཞེན། སངས་རྒྱས་ནི་བྱམས་པ་བསྐྱེལ་པ་རྒྱལ་པས་དེ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་མཚོན་
 གྱིས་བསྟན་པ་སོགས་གྱིས་གཞི་མི་རྣམས་པས་གཞི་པར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་དོན་
 ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་གཞི་པར་བྱས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷན་བཅས་འཇིག་རྟེན་གྱི་པན་བདེའི་རྒྱ་བཅོས་པས་
 ཉེས་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་
 ལས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁྲོས་ནས་
 སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་ར་
 ལུན་ནག་དུ་བརྟག་པ་བས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་(༢༥)ཁྲོས་ཏེ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་བྱངས་པ་འདི་མི་བཟོའི་
 ཞེས་ཟེར་ན་འདི་ནི་དེ་བས་སྟོགས་པ་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་
 རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས་གཞན་གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་འཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བ་ལ་སྦྱང་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་སྟོགས་པ་གངས་
 མེད་པ་སྐྱེད་དོ། ཞེས་དང་། ཡང་། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་གང་ལ་ལས་གརྒྱའི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་བཞིག་པའམ་བསྟེགས་ལ།
 ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་གཞི་པར་སེམས་དང་བྱང་བྱང་ཁོང་
 ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོས་ཏེ་བརྒྱད་ན་ནི་དེ་བས་ཆེས་གངས་མེད་པའི་སྟོགས་པ་
 རྒྱ་བར་འཕྱར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་འཁྱུངས་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་བ་ནི་མཚོད་རྟེན་དང་བདེ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་རིགས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་
 པར་འཕྱར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་དམ་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ལ་དམ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པའི་སེམས་དང་དེས་བསྐྱངས་པའི་གནོད་པ་རུང་ཟད་
 ཅམ་བྱས་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྲིག་པའི་ནང་ནས་
 ཆེས་ཆེ་བ་ལུལ་དུ་བྱང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དུ་མ་
 ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྤྲིག་པའི་ཁིང་ངམ་(༣༣ན)གནོད་པའི་ཁིང་གི་
 མཆོག་དུ་བསྟན་པའོ། །

ངན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་ལ་
 སེམས་དང་བ་སྦྱེད་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རི་ཅམ་འབྱུང་ཞེན། འོན་
 ཏེ་ཞེས་ཆོག་སྤྲུལ་ལས་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་སྟེ། སྦྱོར་བུ་སྟོ་ལྟན་གང་ཞིག་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡིད་རབ་དུ་དང་པའི་སྟོ་ནས་དད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན། དད་
 པ་དེ་ཡི་འབྲས་ལུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ངན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་
 ལྷག་པར་འཕལ་བ་སྦྱེ་སྟེ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རི་སྦྱེད་ཡོད་པ་དེ་བས་ཆེས་
 གྲངས་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་འབྲས་ལུ་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པ་
 དང་མ་དེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པ་ཉེ་བར་བབྱང་སྟེ་ཕྱོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལྗང་བར་ཀྱུར་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བབྱང་
 སྟེ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་མིག་བསྦྱེད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ན་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་
 བསྦྱེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་ཕྱོགས་བརྩའི་
 སེམས་ཅན་བཙོན་རྩར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་བཙོན་རྩ་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོས་
 རྒྱར་པའི་བདེ་བའམ་མ་ཆོངས་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་

རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མས་པ་ལ་དང་
བའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་འདོད་པར་གྱུར་ཅིང་དེའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་བརྗོད་ན་འདི་ནི་དེ་
བས་ཆེས་བསོད་(༤༥)ནམས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་
ཞེ་ནམས་ངེས་དང་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུག་ཀྱའི་མདོ་སྟགས་
ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དགེ་བའི་ཞིང་ངམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
མཆོག་དུ་བརྟན་པའོ། །དེའང་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པའི་སྐྱོ་
ནས་དེ་སྤོང་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་བརྟན་ལ། སེམས་དང་བའི་ཕན་ཡོན་
བརྟན་པའི་སྐྱོ་ནས་དད་པ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ལ་ཕན་གཞོད་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བསྐབ་བདུས་
སྤྱ་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་གནས་པ་སེམས་མ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་ལའང་བརྟན་པ་སྟགས་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཡང་དེ་
ཉིད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་བརྟན་
པ་སྟགས་བསྐྱེད་དགོས་པར། ལས་སྒྲིབ་རྣམས་པར་དག་པའི་མདོ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྐྱོ་
ནི་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ། འངམ་དཔལ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་
པ་ཞེ་སྤངས་སྒྲིབ་པ་གཏི་ཐུག་སྒྲིབ་པ་སྐྱིན་པ་སྒྲིབ་པ་རྩལ་ཁྲིམས་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སྟགས་
དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ལ་རྣམ་བ་སྤོང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འབྱུར་རྩི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་
ཡོངས་སུ་འཛིན་རྟོ། །ཐུག་དོག་གིས་སྤོང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འབྱུར་རྩི་སྤྱོད་
ལམ་གྱིས་སྤོང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བར་འབྱུར་རྩི། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བདག་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་བདག་སྤྲོས་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་(༤༦)འཛིན་རྟོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐབ་པའི་གནད་འབྱུར་སྤངས་སྤོང་བའི་

ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པ་
འདི་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་གིས་ཁྲིམ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དེར་སྟོན་ཆད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའི་དབང་
ནམས་མཆིས་པ་དང་གང་མ་མཆིས་པ་འཛོལ་བར་འཇུག་པ་དེ་བདག་ཅག་ལ་མ་
མཆིས་པའི་སྤྲད་ཏུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསལ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འོད་སྤང་
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཆོག་འདི་ནི་ལེགས་པར་སྦྱས་པའོ། །འོད་སྤང་ངས་དོན་གྱི་
དབང་འདི་མཐོང་ནས་དགེ་སྦྱོང་དག་ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་དྲོད་
གཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་དྲོད་མི་གཟུང་རོ། དགེ་སྦྱོང་དག་གང་ཟག་
ལ་དྲོད་གཟུང་ན་སྦྱས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་
ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་མཆོད་
རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ་འདུ་
ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། གཞན་ཏུ་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་
ཉིད་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྲུགས་
པས་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱེད་ན་ངས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ན་གང་དག་བཞུགས་པའི་(༧༧)སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། རམས་
ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་པར་བསྐྱབ་བཏུས་
ལས། གང་ལ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པའི་མཆོན་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེས་པ་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་མཆོན་མ་གང་ཡིན་
ན། ས་དང་སོ་པག་ལས་ཆིགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དགའ་བཞིན་བྱས་པ་

དང་། །དེའི་ཕྱིར་ས་རྒྱལ་ཡུང་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། །མྱ་ངམ་དགོན་པ་དག་ཏུ་བྱས་
 པ་དང་། བྱིས་པའི་ཆེ་མོར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མཆོད་
 ཉེན་དག །བྱེ་མ་ལས་ནི་ཡུང་པོར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 མོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ། ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་བརྟན་པ་བཀག་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་དྲངས་ནས་དུད་
 འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དང་དཔང་རྣམས་མེད་ལ་མོས་པ་ཡིན་
 བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་བ་འདི་སྟེད་ཅིག་ན་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་བཅུན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལྱང་བཅུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་
 ལྟ་བུར་རང་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་བརྟན་པ་སོགས་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །གཞོད་འགྱུར་གྱི་
 ལས་དེ་དག་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐབས་གཞན་དམ་བཅའ་བཅུ་གསུམ་བྱ་བ་ལྷག་བསམ་
 བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བཅུན་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གདབ་
 (༤༥)པ་སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ཏུ་དྲངས་པ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེན། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 སོགས་སྟོག་ལ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་དཀའ་བའི་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་འགལ་ཆེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཆེན་ངན་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲར་ཡང་བཟོད་པའི་སྟོབས་
 ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་རང་གི་ངང་གིས་གོང་འཕེལ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱལ་སྐྱས་རྣམས་ལ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་
 འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་བར་ཆད་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕར་གཞོད་ལན་

བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པར།
 གནོད་པའི་རྣམ་པ་མི་བཟད་མང་པོས་ཀྱང་། རྒྱུ་མཆོག་དེ་དག་ཡིད་ནི་འབྱུར་
 བ་མེད། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྤུབ་མོས་
 པ་མང་བར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །

བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱང་ཡང་རང་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྒང་སོགས་ཀྱི་ཕྱིག་
 པ་མི་འབྱུང་ཞིང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དཔེར་བཟོད་ན། དྲང་
 སྟོང་བཟོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཆོང་དཔོན་གྱིན་པ་ལ་དཔལ་བ་དང་ཟེལ་གྱིས་མི་གནོན་
 པ་དག་ལ་གནོད་པ་དང་འགལ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 བ་ནའང་ཁོང་ཁོའི་སེམས་དང་སེམས་ཁྲུམ་ནས་སྤྱིན་པ་ལས་སྤྱར་སྟོག་པ་དང་མེར་
 རྩ་ལྟ་བུའི་སེམས་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བཟོད་པ་
 དང་གཏོང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བ་གོང་འཕེལ་བྱ་བྱུར་པ་བཞིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་
 ལྟ་(ལྟའབ)བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་དོ་གལ་
 རྩེ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱུར་མི་རུས་ཤིང་དེ་
 མོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་དག་པས་གཞན་དང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་བསྟུ་བ་བཞིན་སྟོ་
 རས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་ལས་བྱེད་ཅིང་གཞན་མགྱ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པས་
 གཞན་རྒྱུད་ལ་དགའ་ཞིང་དད་པའི་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ཞེས་བཤད་དེ་གསུལ་བྱ་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱིག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་ནོ། །འདིས་གནོད་
 པ་དང་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་བརྗེ་མི་རུས་པར་བསྟན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་
 ན་གང་ཟག་གང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམ་པ་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་ཞིང་དགོས་
 འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་ལྟ་
 བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྤྱིས་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དེ་ཡི་སྤྱུ་ལ་བདག་གིས་སྟོ་
 གསུམ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་སྟུག་འཆལ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་སྟུགས་མངའ་བའི་

བྱང་སེམས་གང་ལ་ཕན་པ་བྱས་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་
གནོད་ལན་མི་བྱེད་པར་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་མྱོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
མཐུ་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་འབྱུར་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་མཐར་ཁྲི་བའི་
བདེ་བ་དམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། རིན་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་
གྱིས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་
སུ་ལྟར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ཡང་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྡེ་བོ་ཀུན་
གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་རིགས་པས་ན་བདག་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཁྲི་བའི་ལྟ་རང་ཉིད་ཡིད་རབ་དུ་དང་བས་ཕྱག་
འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་འགོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་(༤༦ན)རྣམས་ནི་
ཕྱག་འོས་མཆོག་དང་སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ་མཆོག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱག་འོས་ཡིན་
པར་ནི། དགོན་བཅེགས་གྱི་ལུང་ཐུང་དངས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་སོགས་
ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་བྱང་སེམས་གསར་བྱ་པ་དག་ཚུར་ཕྱག་བྱེད་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེན། བ་འོ་ལ་
གྱིས་རང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཆོ་གསར་བྱ་ཡིན་ཡང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱག་འཆའ་བའི་
འོས་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱག་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་གྱིས་ཕྱག་བྱས་ན་གཞན་མི་དང་པར་འབྱུར་
ན་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བྱི་ལ་མྱིན་བྱང་སེམས་རྒན་པ་ཡིན་ཡང་
གསར་བྱ་པ་འཕགས་པ་ཞོར་བཟང་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཏུགས་ནས་ཕྱག་བྱས་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
ལ་སྟོན་ནས་མི་བཟ་བ་དང་དང་པ་དང་གྲས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐངས་སུ་བྱང་སེམས་གྱི་
ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་སྔོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་བྱང་བ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞོད་དུ་ངན་སེམས་གྱི་གངས་བཞིན་

དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་འདྲིར་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་
 བར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲུལ་མ་ནི་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་འདྲིར་ནི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་གནོད་བྱེད་སྤྱིང་རྗེས་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མཐར་
 བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པས་སོ། །མཐར་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་
 དཔལ་བས་བྱིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་(༤༦)སེམས་དཔལ་མེ་ཏྲོག་ལྔ་མངོས་བཀྲོངས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་སུ་གནོད་
 སྐྱོན་ལས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བྲག་བུར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཚོད་བྱང་གིས་དྲང་སྟོང་བཟོད་པ་
 སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གཙོད་པར་བྱས་པ་དག་ཀྱང་མཐར་འཕགས་ལམ་ལ་བཀོད་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞུང་འདི་ལ་བཟོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་པའི་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་པ་ལས་འདིས་སྟོང་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་འགོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པས་ན་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའམ་བཤད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དང་
 བོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་རི་ཚོ་ད་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པ་སྟེ་བཟོད་བྱའི་དོན་ཚན་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས་ན་ལེའུ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་
 ལ། ཡང་ལེའུའི་སྐད་དོད་ཀྱ་མ་ལྟ་ཅས་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་
 རིམ་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པས་ལེའུ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དེའི་སྐད་དོད་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ངེས་ཤོག་ཀྱང་དུ་མ་མ་འཕྱར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟིག་པ་བཤགས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི། མཚོད་པའི་ཡན་ལག་ །བྲག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ །སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་ཡན་ལག་ །རྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སོ། །
 དང་པོ་ལ་ལྔ། དངོས་འཁྱོར་གྱི་མཚོད་པ། ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཚོད་པ། སྟོན་ལམ་

སྟོབས་ཀྱི་མཚན་པ། ལྷ་ན་མེད་པའི་མཚན་པ། བསྟོན་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་མཚན་པ། བདག་པོས་ཡོངས་
སུ་མ་གཟུང་བའི་མཚན་པ། ལུས་(༧༡)དབྱུང་བའི་མཚན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་སོགས་ཏེ། ཆེད་རུ་བ་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་
ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡུར་པའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གཟུང་བ་སྟེ་རང་
ཚུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རུ། ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་རུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་། འཕགས་
པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ་དམ་པའང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་
པས་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཆགས་སོགས་སྟོ་
བྱར་གྱི་དྲི་མའང་མེད་པའི་འཇོག་བདེན་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་
པའི་ལམ་བདེན་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དང་
ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྐྱས་པ་ཐེ་སྟོན་གསུམ་རུ་གཏོགས་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་དང་བཅས་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲས་འཇམ་དཔལ་དང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སོགས་བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བ་རྣམས་
དང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྱུར་
ནས། དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། མཚན་ཚུལ་བསམ་སྦྱོར་
གྱས་པའི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་མཚན་ཅིས་པའོ། །དང་ཞེས་པས་མ་སྟོས་པ་ཉན་རང་
སོགས་མཚན་འོས་གཞན་དག་ཀྱང་སྟུང་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་བསམ་པ་དག་
པ་རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རུ་ཞིང་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སོགས་ལ་དངོས་པོ་དག་པ་བསམ་པའི་སྟོ་ནས་སེར་སྟོ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
དང་སྦྱར་བའི་སྟོ་ནས་སྟོག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཐིག་པའི་སྟོན་དང་མ་
འདྲིས་པའི་མཚན་རྟུན་གྱ་ལོ་མ་པས་ལེགས་(༧༢)པར་མཚན་ཅིས་འཆད་པ་གསུང་

རྒྱན་ལྟར་དང་། ཡང་ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་
 པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཁོར་གསུམ་
 དག་པས་དང་མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོན་
 པས་ཏེ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་འགྲེལ་
 བར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པའི་བྱང་པར་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྟུམ་པ། བན་འདོགས་གོང་ན་མེད་པའི་སྟུམ་
 པ། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་གོ་སྟུམ་པ། ལུ་རུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀོན་པོ་སྟུམ་
 པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པའི་སྟུམ་པ།
 འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པོ་སྟུམ་པ་སྟེ་དུག་
 བྱང་ས་ལས་གསུངས་ལ། ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་
 པའི་བསམ་པ་སོགས་ཀྱང་བསམ་པའི་བྱང་པར་དུ་སྦྱར་རོ། །འདིར་མཆོད་བྱའི་རྩས་
 ནི་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བདག་པོས་བཟུང་བ་ལ་བྱ་ལ། ཡང་འགའ་
 ཞིག་དུ་ཆོགས་བཅད་འདི་མཆོད་པ་སྦྱར་བསྟན་པའམ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་
 དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤུལ་སོགས་མཆོད་བྱའི་རྩས་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་ལ། དགེ་ལྷས་
 ཡན་ལག་བརྟན་ཀའི་མདོར་བསྟན་དུ་འཆད་དེ་དེ་ནི་བརྟན་ཀ་མཆོད་པར་བཤད་
 པས་སྦྱོན་མེད་པར་བྱ་སྟོན་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཏེ།
 དེ་ལ། དབུལ་བྱའི་མཆོད་རྩས་སྟོན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ན་
 བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་བསྐྱ་དང་ཀྲ་ལུ་ད་དང་ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་
 གི་རིགས་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་ཇ་ཏི་དང་ཨ་ལྷ་ལ་
 སོགས་པའི་(༤༣)འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཅ་བ་དང་ཕྱོད་བུ་སོགས་
 ལས་བྱང་བའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྦྱན་གྱི་རྣམ་པའམ་རིགས་གང་དག་ཡོད་པ་
 དང་། ལྷ་སྤྲུལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་བྱེད་དང་

སྤྱི་གཤམ་པོ་དང་གསེར་དང་དུལ་དང་སྤྱག་དང་རྩྭ་དང་ཤེལ་སོགས་
 རིན་ཆེན་གྱི་བྱེ་བྱག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་མཚོ་དང་རྩྭ་
 བྱ་སོགས་ཚུགས་པ་ཡིད་རྩེ་ལོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་ཞེས་པ་སྟེ།

ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་པ་དང་
 བྱི་བྱི་མ་མེད། །འབྲངས་ན་ལྟོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་གནོད་
 པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ལྷན་པོ་དང་གསེར་རི་བརྒྱན་སོགས་ལྟ་བུའི་རིན་ཆེན་
 རྩེ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་རི་པོ་རྣམས་དང་ནི་དེ་བཞིན་རྩེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ནགས་
 ཚལ་དང་སྤངས་སྟོངས་ལ་སོགས་པའི་ས་སྟོགས་དག་འདྲུ་འཛིན་དཔེན་ཞིང་ཡིད་
 རྩེ་ལོང་བའི་ཉམས་དགའ་བ་རྣམས་དང་། ལྟོན་པའི་ཤིང་རྣམས་རང་རང་གི་མེ་
 རྟོག་གི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུས་ཤིང་སྤྲད་པ་སྟེ་མཛེས་ཤིང་འབར་བར་
 རྒྱང་བའམ་ལྷག་གེར་རྒྱང་བ་དང་ཤིང་ལྟོན་པ་གང་དག་རང་རང་གི་ཡལ་གའི་
 ཆེར་ཁ་དོག་བྱི་རོ་རྒྱས་པ་ལུན་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བཟང་ལ་མང་བ་སྟེན་
 ཅིང་གཡུར་རྩེ་བའི་ལྷིད་གྱིས་ཡལ་ག་རྣམས་ཐུར་ལ་རྩད་པས་དམའ་བར་གྱུར་
 པ་དང་། སྤྲུམ་རྩེ་ཆ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་གཞན་ཡང་སྤྲུམ་ལ་སོགས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་དང་སྤྲུར་བའི་མཉམ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ལྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་ཞིམ་པོ་དང་ནི། ཨ་ག་རྩེ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱག་
 སྟོན་དང་ཡིད་ལ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་བསམ་མ་ཐག་རྩེ་
 འབྲུང་བའི་དབག་བསམ་གྱི་ལྟོན་ཤིང་དང་ཤེལ་དང་པན་རྩེ་ག་དང་གསེར་(༤༧)
 དུལ་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཤིང་
 ལྟོན་པ་དང་། རབ་རྩེ་དྲངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩེ་མཚོ་དང་རྩྭ་
 རྣམས་ཚུགས་སྟེས་པའི་པན་ལ་སོགས་པའི་མེ་རྟོག་རྩེ་མས་བརྒྱན་པ་དག་ན་ངར་
 པ་དང་རྩེར་པ་དང་བཞད་སོགས་ཚུགས་པའི་རིགས་ཤིན་རྩེ་སྤྲུམ་སྟེན་པ་ཡིད་རྩེ་
 ལོང་བའམ་ཉམས་དགའ་བ་སྟེང་པའི་སྤྲུམ་སྟེན་པ་ཤིན་རྩེ་ཡིད་རྩེ་ལོང་བ་སྟོགས་

པ་དང་ལྷན་པ་དང་། མོང་གཤོལ་གྱིས་མ་ཚོས་ཤིང་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་རང་
 འབྲངས་པའམ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྟོག་གི་རྣམ་པ་སྟེ་ལོ་རྟོག་གི་རིགས་སམ་བྱད་པར་མང་
 པོ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་རེ་རེ་ནས་སྒྲིམ་གྱི་མི་ལང་པས་མདོར་ན་དཀོན་
 མཆོག་མཉམ་པ་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་ནམ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོད་ཇས་གྱི་རྣམ་གངས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ངེ་སྟེད་
 ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་པ་དང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་
 མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་གྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཁུབ་པ། དག་ཞིང་དང་སྤྱི་མི་སྟན་
 ན་ཡོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལྟ་བུ་བདག་པོ་སྤྱིས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་དབུལ་བྱའི་མཆོད་ཇས་གྱི་དངོས་པོ་
 སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། ཅ་གཞུང་གི་གོ་རིམ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་པལ་
 ཆེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་དང་།
 དེ་དག་ཀྱན་ཞེས་པས་བརྩམས་པ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། རྟོགས་འདིས་སྤྱན་ཐམས་
 ཅད་དང་བཅུད་གྱིས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པའི་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་རྣམས་ན་རོ་དང་རིག་པ་མཆོག་ཏུ་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པའི་ས་ཞག་
 དང་བཏུད་ཅིའི་སྤྱ་གྲ་དང་མ་སྒྲིམ་(༤ན)མ་བཏབ་པའི་འབྲས་སྤྱ་ལུ་དང་བྱང་གི་སྤྱ་
 མི་སྟན་གྱི་སྤིང་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ན་ཡོད་པ་མཆོག་
 ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་རྣམས་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་
 རོ་། །ངེ་ལྟར་འབུལ་བའི་རྒྱལ་སོགས་ནི། དེ་ལྟའི་མཆོད་ཇས་རྣམས་བདག་གིས་
 རྟོ་ཡིས་བྲངས་པའམ་ཡིད་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་ནས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཐུབ་པ་
 རྣམས་གྱི་དབང་པོ་སྒྲིམ་བྱ་ཡོངས་གྱི་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།
 དེ་དག་གི་སྤྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་
 ཉེ་དད་དང་གྲུས་པས་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་འབུལ་བར་བགྱི་ན། གང་ལ་

ཡོན་ཤུལ་ན་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོན་གནས་ཀྱི་དམ་པའམ་ཞིང་གི་དམ་
 པ་ལྷན་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ཤིང་དོན་མཛད་པར་བཞིན་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོངས་ཤིང་རྒྱད་པའི་
 སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ནས་བདག་གིས་
 ཁྲོས་ཁྲངས་པའི་མཛོད་པ་འདི་དག་ཅི་བདེར་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཏེ་བདག་གིར་
 མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། ཤོང་གི་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲོག་སུམ་བསྐྱུང་བ་མེད་
 པར་ཡང་ཉེས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་བསྐྱམས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་
 བ། རྒྱལ་བསྐལ་བྱུང་ཡང་འགྱུར་མི་བྱེད། བདེ་བ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མེད། །ཆགས་
 དང་འཇིགས་དང་ཁྲོ་བ་མེད། །སློབ་ཀྱི་ལྷན་གྱི་པ་ཐུབ་པར་བརྟེན། །ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། །སློས་ཁྲངས་འབྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ལ་ཡོད་པའི་མཛོད་རྣམས་བྱང་པར་
 ཅན་དག་དངོས་སུ་མི་འབྲལ་བར་སློས་ཁྲང་གི་མཛོད་པ་ཅམ་ཅིའི་སྤྱིར་བྱེད་ཅེ་ན།
 བདག་ནི་སྒྲོག་མཛོད་རྒྱན་སྟགས་ཀྱི་དགེ་ཅ་བྱས་པའི་བསོད་(༡༧)ནམས་ཀྱི་མཐུ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་ད་ལྟ་རི་ལྟར་འདོད་པའི་སོངས་སྦྱོང་གིས་དབྲལ་ཞིང་
 སོངས་པས་བཀའ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། མཛོད་པ་འབྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་མཛོད་
 པར་འོས་པའི་ནོར་རྣམས་གོང་སློས་ལྟར་གྱི་སློས་ཁྲངས་ལས་གཞན་པའི་མཛོད་པའི་
 ཡོ་བྱད་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་བདག་རང་ལ་དབང་བ་ཅང་སྟེ་ཅི་ཡང་རམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་མཆིས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དགོངས་པར་མཛོད་པའི་
 མགོན་པོ་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་ཡིད་ཅམ་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་
 བས་ཐུལ་བ་འདི་དག་བྱིད་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་གྱིས་སོངས་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པ་མི་མངའ་ཡང་མཛོད་པ་པོ་བདག་གི་ཆོགས་རྒྱུ་གས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱད་རྒྱ་མཛོད་
 ཡུལ་བྱིད་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རང་རང་གི་རྒྱ་འབྲལ་གྱི་མཐུ་དང་མཐུན་བཅེའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གནས་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བདག་གིར་བྱས་ནས་བཞེས་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དགོན་མཆོག་སྤྱི་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པའམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 པ་ར་ཡིར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཉིན་ལན་
 གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྲལ་
 ལོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
 ཡོངས་སུ་བསྟོན། །དེ་བདུག་པའི་ཤིང་རམ་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་རམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རམ་
 དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་རམ་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་རམ་འབྲས་བུའི་ཤིང་ར་ཡིར་བྱ་བ་མེད་
 པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཉིན་ལན་གསུམ་
 མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྲལ་ལོ་
 ཞེས་བསྟན་བདུས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྟེན་བའི་སྐབས་སུ་དྲངས་བ་ལྟར་དང་། ཐབས་(༥༠ན)
 ལ་མཁས་པའི་མདོར་སྟོས་བྲལ་གི་མཆོད་པ་འབྲལ་བ་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་
 མཁས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོགས་བརྩུ་དག་ན་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་སྟོས་ཀྱི་
 ཤིང་ལྗོན་པ་དང་མེ་ཏོག་དང་མེ་ཏོག་སྤེང་བ་དང་སྟོས་དང་སྤྱེ་མ་དང་བྱག་པ་བདག་
 གིར་མ་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་
 པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བརྩུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་
 བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལུས་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱལ་དང་
 དེ་སྟས་སོགས་ཏེ། འོ་ན་མཆོད་རྟེན་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་ལ་དབང་བའི་ལུས་ཡོད་
 བཞིན་དུ་མི་དབུལ་ལམ་ཞེན། དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཇི་ལྟར་དབུལ་བ་ནི།
 བདུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེའི་བྱགས་ཀྱི་
 སྟས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི་འདི་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་རང་ལ་
 དབང་བྱར་ཡོད་པའི་བདག་རང་གི་ལུས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་དང་དེ་ཀྱན་ལ་
 བདག་གིར་བྱ་བའི་སྟོ་སྤངས་ནས་འདི་དང་སྤྱེ་མའི་དུས་གཏན་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་

པར་འབྲུལ་བར་བཅི་ཡི། གྲེ་སེམས་དཔའ་མཚོག་ཏུ་ཡུར་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིས་གཅིས་པར་བརྒྱུད་བའི་ལྷན་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་བཞེས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ལགས་ཀྱི་དང་ཅིང་གྲས་པས་སྒོ་གསུམ་འདུད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབངས་སུ་སྟེ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་བྲན་གཡོག་ཏུ་མཆོ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བཅུའོ་ཞེས་པའོ། །

ལུལ་ནས་ལས་ཅི་བཅི་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེན་པའི་འཁོར་འབངས་ལ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དམན་པ་ཉམ་ཐག་པ་བདག་གི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་(༥༠བ)ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱབས་མཚོག་ཏུ་ཡུར་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་འབངས་སུ་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བས་ན་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་སྐྱག་བསམ་གྱིས་མི་འཇིགས་ཏེ་མི་སྐྱག་ལ། རང་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སྤྲེལ་བའི་ཀྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱག་གི་དུས་ཀྱང་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱབས་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བཅི་རུས་སོ། །སྐྱབས་མཚོག་ལ་བཞེན་ཡང་རང་གིས་སྤོན་གྱི་དུས་སུ་བསགས་པའི་སྤིག་པ་མི་དགེ་བས་ད་དུང་རྒྱུད་བསྐྱུད་པར་ཡུར་ན་དེ་དགོན་མཚོག་གི་འབངས་སུ་མི་ཅུང་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ཉ་ཞོག་རང་དོན་ཅོམ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གེགས་སུ་ཆེ་བས་ན་དེ་ཉའི་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བཅུད་པ་སྟེ་སྤྱན་འབྱིན་པའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་ཏེ་དེ་ལས་འདའ་བའམ་ཐར་བར་བཅུད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དགོན་མཚོག་གི་བྲན་དུ་ཡུར་ཕྱིན་ཆད་སྤིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གཞན་ཡང་བཅི་མི་རིགས་པས་སྤྱན་ཆད་དམ་ཕྱིན་ཆད་སོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་བཅུད་དོ་སྤྱམ་པའི་སྤོམ་སེམས་བརྟན་པོར་བརྟེན་པར་བཅུའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཚོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་དང་སྐྱ་ཕྱི་

སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བླུ་གྱི་ཁར་པ་སོགས་
 ཉེ། འདིར་བླུ་གསོལ་ནས་རྒྱན་གྱི་བར་རིམ་པར་འབྱུང་བ་ལ། ཐོག་མར་བླུ་གྱི་
 མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ཐོག་མར་བླུ་
 གསོལ་བ་ལྟར་རང་གིས་དད་བྱས་ཀྱི་སློན་ནས་རྒྱན་(༡༣)དངས་པའི་མཆོད་གནས་
 རྣམས་ལ་སྤྲོ་བླུ་གསོལ་བ་ལ་ཡང་།

བྱུང་ཁང་གསལ་གང་པ་ནི། གང་དུ་བྱུང་གསལ་བའི་གནས་དེར་བྱུང་གི་
 ཁང་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ག་ཤུར་དང་ཅུན་དང་ཨ་ག་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུས་ཆག་
 ཆག་བཏབ་ཅིང་དེ་དག་གི་དྲིས་བདུག་ནས་བསྐྱོས་པར་བྱས་པས་ཤིན་དུ་དྲི་ཞིམ་པ།
 དེའི་འོག་གཞི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞི་ཤིན་དུ་དྲི་མ་མེད་པས་ཁ་དོག་གསལ་
 ཞིང་དྲངས་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བས་འཆེར་བ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་
 མཛེས་པར་བསྟར་བ་ལ། དབང་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་ཅིང་
 འོད་ཟེར་སྣ་ཆོགས་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བའི་ཀ་བ་དང་གདུང་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མང་
 པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟིང་གི་ངོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅུ་ཉིག་གི་སྤང་བའི་བྲ་བ་དང་བྲ་
 བ་སྤེད་པས་མཛེས་པར་སྟུག་ཤིང་དེའི་འོད་མདངས་ཆགས་པའམ་འོད་གསལ་བའི་
 ཟླ་རེ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་བྲེས་པ་དག་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་དུ་མས་ཀྱང་བརྒྱན་
 པར་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་དེར། དུལ་གང་ལ་བྱུང་ངེ་ལྟར་གསལ་
 པ་ནི། བྱུང་གསལ་བའི་དུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྤྱད་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ། རིན་ཆེན་བླུ་བྱ་དང་གསེར་སོགས་ལས་བྱས་པའི་བུམ་པ་
 རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་ནམ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོས་གྱི་རིགས་ཤིན་དུ་དྲི་ཞིམ་པོ་སྣ་
 ཆོགས་དང་སྟུར་བའི་ཆུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེ་ཉོག་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་བཀང་
 པ། ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྟུ་གར་དང་ནི་སྟན་ཅིང་འཛེབས་པའི་སྟུ་སྟང་འབྱུང་
 བའི་རྩ་རྩ་དང་རྩ་རྩུམ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མོར་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བ་ཤལ་
 དུ་མས་མཛེས་ཤིང་བརྒྱན་པའི་སྟོ་ནས་སྟུ་བྱུས་འདི་བདག་གིས་གསལ་བར་བཤུའོ་

ཞེས་པའོ། །ཁྱེས་ཁང་གསལ་གདབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྒྲིག། ཁྱེས་ཀྱི་ཁང་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་(༥༩བ)བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚིགས་
 ཞིང་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ཏུ་གོང་སྒོས་ལྟར་ཀྱི་ཁྱེས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཚིགས་ལས་གྲུབ་
 ཅིང་རྒྱ་སྐབས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། རེའུ་གསེང་མེ་ཏྲིག་སྟེ་ཚིགས་བཟླ་བས་
 རྒྱུགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཤིང་སྟེན་པ་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བ་སྟེ་ཚིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཁང་པའི་རྒྱུགས་བཞིར་སྟེ་རེ་རེ་དང་སྟེ་
 དེ་དག་སོ་སོའི་མདུན་ཏུ་ཁྱེས་ཀྱི་མིང་བྱ་བཞི་པ་མེ་ཏྲིག་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྟེ་
 ཚིགས་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཅིང་འོག་གཞིར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅུ་པ། རྒྱུགས་རེ་
 རེར་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་འབབ་སྟེགས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཁྱེས་
 མིང་དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པའི་དང་ལྷང་བའི་སྟེས་ཀྱི་རྒྱས་ཡོངས་
 སུ་གང་བར་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དང་ལུ་ཏྲིག་གི་སྒྲ་རེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གོང་ཏུ་སྒོས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཁང་བཟང་གི་དབྱུས་སུ་སེང་གའི་ཁྱི་
 སོགས་སོ་སོའི་གདན་རྣམས་གསལ་གདབ། དེ་ནས་ཁྱེས་གསོལ་དངོས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ཚིགས་ཞིང་རྣམས་སོ་སོའི་ན་བཟང་དང་རྒྱན་ཤིང་སོགས་གོས་ཀྱི་གདང་ལྟ་བུར་
 དབྱངས་ནས་སྒྲ་གཅིར་བྱར་ཁྱེས་ཁང་གི་ནང་ཏུ་བྱོན་ནས་གདན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་
 འཁོད་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་ལུས་ལྟ་གདངས་དང་མཉམ་པར་སྦྱལ་ནས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སོགས་པ་སྟེ་མིང་བྱ་རྣམས་ལས་རྒྱ་བྱངས་ནས་
 བསྟོད་བསྟེགས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྩལ་མོ་དང་བཅས་པས་ཁྱེས་གསོལ་བས་འགྲོ་བའི་
 སྒྲ་དོར་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་ལྷགས་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་
 ཅན་སྟེས་པར་བསམ་ནས་ཁྱེས་གསོལ་བར་བྱའོ། །

ཁྱེས་གསོལ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་དང་རང་འདྲ་པལ་ཆེ་བ་དམ་
 པའི་ཚོས་ཉན་བསམ་སྟོམ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྟོའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་
 བས་དེ་དང་དེའི་(༥༩ན)སྐབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྟོ་ལ་གསལ་བར་འཆར་མི་ཐུབ་པར་

ནག་ཐུམ་གྱིས་འཁོ་བ་ནི། མོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ཏུ་བསགས་པའི་རྟོག་
ལྟང་ཚན་ཆེ་བ་དང་བྱད་པར་དཀོར་སྤྱོད་སོགས་གྱིས་ནོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
པར་བཤད་པས་ཁྲུས་གསོལ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྱེད་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་འབྲལ་བ་ནི། དེ་ནས་མཆོད་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་
ལ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་ཆུང་ཆུན་གྱིས་གོས་པ་དེ་ཏུ་ཀྱུ་ལ་དང་ཀྱུ་ཤིའི་རས་ལ་སོགས་
པ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས་འཇམ་ཁིང་དྲི་མ་མེད་པའི་གཙང་བ་ལ་ཨ་ག་ཏུ་དང་
ཅན་ན་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དྲི་ཁིས་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོས་པས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱི་དོར་བ་སྤྱི་
བའོ། །བྱི་དོར་བྱས་པའི་རྒྱུ་དེ་ནས་མཆོད་གནས་དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་
བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་བའི་ཆོན་གསུམ་ལྟ་བུས་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཆོས་
གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་རང་རང་གི་ཆ་ཆོད་དང་ལྡན་པའི་ན་བཟའ་གྱུར་གྱིས་དང་
ཨ་ག་ཏུ་ལྷེ་མ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཁིས་པོའི་སྤྱོད་གྱིས་བདུག་ཅིང་བསྐྱས་པའི་
གོས་དམ་པ་སྤྱི་གོས་མཆོག་རྣམས་འབྲལ་ལོ། །སྤྱིར་རབ་བྱུང་ལ་དྲིས་བྱུག་པ་སོགས་
བཀག་ཀྱང་གཞན་དད་ལྡན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་གནང་ངོ་། །

བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་ཅན་ནམ་རྟགས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟེན་ལས་བྱུང་ཁིང་
ལྟ་ལ་འོས་པའི་གོས་བཟང་པོ་ཡང་ཁིང་སྤྱབ་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཅན་རྣམས་དབྲལ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པའི་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ལྟལ་
རྩ་གཏུ་བྱ་སྐར་ལས་དོ་ཤལ་སོགས་ཀྱི་རྩ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྒྱ་ལྟ་སོགས་དེ་
དང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་འཇིག་རྟེན་
དབང་བྱུག་དང་སོགས་སྤྱོད་བསྐྱར་པ་བྱམས་པ་བྱུག་དོར་ནམ་སྤྱིང་ས་སྤྱིང་སྤྱིབ་
སེལ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་བརྒྱན་པར་བཅུ་འོ་
(༥༥)ཞེས་པའོ། །མ་ཕམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཞེས་པའང་
ཡོད་པ་འདྲའོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་སྤྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་སོགས་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པས་
རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་དང་། གང་ལ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་ཡུལ་དམ་པ་དེ་རྣམས་

བྱ་བྱ་འབྲུར་བ་ལྟར་ཁྱེད་དེར་གྱིས་བྱོན་ནས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ཁྲི་སོ་སོ་གསལ་བཟུང་བའི་སྤྱི་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །འདི་དག་ལ་སྟོན་འགྲོ་བྱས་ཁང་གསལ་བ་དངོས་གཞི་སྤྱ་བྱས་གསོལ་བ་རྗེས་སྤྱ་བྱས་ཏེ་གོས་རྒྱན་འབྲུལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་སྦྱོང་གི་མཚོན་པ་ནི། སྦྱོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སོགས་ཏེ། དྲི་ཆབ་ནས་གདུགས་གི་མཚོན་པའི་བར་རིམ་པར་འབྲུལ་བ་ལ། དྲི་བཟང་གི་བྱག་པ་ནི། སྦྱོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་། མཛོད་ལས། སྤྱིར་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདྲོད་ལྟ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་ལ་ནི། སྦྱོང་ནི་སྤྱི་ཕྱད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྦྱོང་ལ་ནི་སྦྱོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྦྱོང་ལ་ནི་སྦྱོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་འདྲོད་ལྟ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོང་དང་པོ་སྤྱི་ཕྱད་གི་འཇིག་རྟེན། དེ་སྦྱོང་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནི་སྦྱོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན། དེ་སྦྱོང་ནི་གསུམ་པ་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་དེ་ན་སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་འདྲོད་ལྟ་སོགས་བྱེ་བ་བྲག་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་གསུམ་པ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོགས་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ན་གནས་པའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་དྲི་ཞིམ་པོའི་ངད་ལྗང་ཞིང་འཕྲོ་བ་ཡི་ཅན་ན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷེ་བུའི་བྱག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་གྱི་སྤྱ་བྱས་གསོལ་བྱངས་བཅོ་མ་སྟེ་སྤྱ་བྱ་(༥༩ན)ལན་ཚུ་ལྟུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཕྱིའི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཤིང་། སའི་སྟོན་བྱ་ཁ་སྦྱར་ཏུ་བརྒྱག་ནས་མེར་རིང་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པས་ནད་གི་དྲི་མ་སྦྱངས་པས་བཅོ་མ། རོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བུས་བྱི་བདར་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལྟར་འདྲ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མདངས་ཆགས་ཤིང་སྤྱི་རྒྱུ་འོད་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བ་དེ་དག་ལ་བྱག་པ་འཕམ་

བསྐྱུས་ཏེ་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །

མེ་རྟོག་གི་མཆོད་པ་ནི། སྤུང་པའི་དབང་པོ་མཆོད་གནས་སམ་མཆོད་འོས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། རྩི་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལ་སོགས་པ་གང་གི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་ཡིད་རྟེན་འོང་བའི་ལྷའི་མེ་རྟོག་མཛུ་ར་བ་སྟེ་ཡིད་འཛིན་དང་དཔག་བསམ་
ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མཛུ་ར་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་མ་ལི་ཀའམ་པར་ཤི་ཀ་དང་ལྷན་ལ་
སྒོན་པོ་དང་སྒྲ་མའི་མེ་རྟོག་དང་ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ཞིམ་པོ་ཅན་གྱི་མེ་རྟོག་
ཐམས་ཅད་སེལ་མར་འཁོར་བ་དང་། མེ་རྟོག་གི་རིགས་རྩ་མ་ལེགས་པར་བརྒྱས་
པའི་ཕྱིང་བ་སྟེ་ལ་ལེགས་པ་སྟེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་སོགས་མཛོས་པར་སྟེ་ལ་བ་ཡིད་
རྟེན་འོང་ཞིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་འཕྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་
བགྱིའོ། །བདུག་སྟོས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། བདུག་སྟོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཚོར་མ་ཐག་
ཏུ་ཡིད་དགའ་བདེས་དབང་མེད་རྩ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པའི་
རྩི་ཞིམ་པོའི་ངད་ཀྱིས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱས་པར་ཁྲབ་ཅིང་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡི་
བདུག་པ་རྩ་མ་མེར་བསྟེགས་པའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་རྩ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱན་རྩ་ཁྲབ་པར་འབྲིགས་པའི་ཚྷགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
དེ་དག་ལ་གྲུས་པས་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །

ཞལ་ཟས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། འབྲས་ཆན་དང་སྦྱུ་ཁྲུང་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་དང་རྒྱན་འཕྲང་དང་རྒྱ་(༥༩བ)སྟར་གྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་ཁྲུང་
པར་བཟའ་བཅའ་བདུང་གཞིབ་ཀྱི་རིགས་སྒྲ་ཚྷགས་པ་ཁ་དྲོག་རྩི་རོ་རྩུས་པ་ཕུན་
སྤུམ་ཚྷགས་པ་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ལྷ་བཤོས་གཙང་ཞིང་ཡིད་རྟེན་འོང་བ་རྣམས་
ཀྱང་མཆོད་ལུལ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །སྤང་གསལ་གྱི་མཆོད་པ་ནི།
རྒྱ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱས་ཤིང་དབྱིབས་མེ་རྟོག་པསྐྱེད་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ལྟར་
མཛོས་པའི་སྒོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་མ་ཚར་རྩ་དངར་བ་སྟེ་གལ་གྱི་ཕྱིང་བར་བསྐྱིགས་པ་ཡི་
ནང་ངམ་སྟེང་རྩ་བཞག་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་རྩ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་སྒྲ་ཚྷགས་

ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་འོད་རབ་ཏུ་གསལ་ཁིང་འཕྲོ་བས་ཉིན་མཚན་གྱི་
དུས་ཀྱན་ཏུ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱང་ཞེས་
པས་བསྟུས་པ་ཉི་ལྷུ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་མར་ཅི་མར་སོགས་ཀྱི་
སྤང་གསལ་དང་བཅས་པའང་མཚོད་ཡུལ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

ས་གཞི་བསྟར་བའི་མཚོད་པ་ནི། ས་གཞི་བྱི་དྲོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟར་བ་
ལ་ག་བྱར་བྱར་བྱམ་ཅན་རྣམས་དྲི་ཞིམ་པའི་སྟོན་གྱི་རྩམ་བྱབ་པར་བྱགས་པའི་གཞི་
དེར་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་གི་རིགས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་
ཏུ་མའི་སིལ་མ་གཅལ་ཏུ་དགམ་ཁིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བྱས་པའང་མཚོད་གནས་
རྣམས་ལ་གྲུས་པས་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །འདྲིར་མེ་ཏྲོག་གི་ཚོམ་བྱ་རི་སྤྱིར་ཉི་ལྷུ་
སོགས་ཀྱི་རྩལ་ཏུ་བཀོད་ན། ས་གཞི་སྟོན་རྩམ་བྱགས་ཤིང་མེ་ཏྲོག་བཀྲམ། རི་རབ་
སྤྱིར་བཞི་ཉི་ལྷུས་བརྒྱན་པ་འདྲི། ཞེས་སོགས་ཁིང་ཁམས་འབྲུལ་བ་དང་འབྲའོ། །

གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་གི་མཚོད་པ་ནི། དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་མཛེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོ་བྲང་སྟེ་ཁང་བཟང་
(༥༦)རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ལྷན་བཅས་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྟུགས་པའི་སྟོ་དབྱངས་སྟན་ཁིང་ཡིད་ཏུ་
འོང་བ་ཏུ་མ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་ཁིང་། སྟོ་ནང་ཀྱན་ཏུ་ཡང་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་
དང་མོར་བྱ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་སྟོ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་པོ་འཕྲང་བས་མཛེས་
ཤིང་འོད་འབར་བ་དང་བྲུ་རེ་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དྲོག་སོགས་སྟག་ཅིང་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་མཚོད་རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་
ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ལྷན་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཐམས་ཅད་
འགྲངས་ཤིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རྒྱན་ཏུ་ཡུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཡང་ས་གཞི་

ལེགས་པར་བསྟར་བ་སྟོས་ཆུས་བྱུགས་ཤིང་མེ་རྟོག་བཀྲམ་པའི་གཞིར་གཞལ་མེད་
 གྱི་སོ་བྱང་ཞེས་ས་གཞི་བསྟར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆོད་པར་བསྟུས་ནས་འགའ་
 ཞིག་འཆད་དོ། །

གཏུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱ་རིན་ཆེན་སྡེ་ཆོགས་ལས་བྱུབ་ཅིང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་
 ཚ་གདུང་སོགས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་གཏུགས་མཛེས་ཤིང་སྟོང་དུ་སྟུག་པ་གསེར་གྱི་
 ཡུ་བ་རིང་ཞིང་དྲང་བ་ཅན། མཐའ་སྟོར་གྱི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་རྟིག་
 གི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་མས་སྤྲུལ་
 ཤིང་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྟུག་པ་ཁྱེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤུབ་པ་ཡང་དུས་རྟག་དུ་སྤུབ་དབང་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
 པར་དབྱལ་བར་བགྱེད། །གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་
 ཡང་སོགས་དེ། ཉེ་(༥༧)ལྟར་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་སྟོས་ནས་སྤྲར་
 ཡང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཆོད་པར་བསྟུས་ཉེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྡེ་མ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
 ཡང་དེ་དག་བས་སྤུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་རྩ་
 བོ་ཆེ་དང་རྩ་རྩ་དང་དུང་དང་པི་མི་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་རྩལ་
 དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་དུ་སྟུ་རྩལ་ཅིང་
 ཡིད་འཕྲོག་པ་དུ་མ་དང་། ལྷའི་བྱ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་གར་དང་བཅས་པའི་
 སྤྱ་དབྱངས་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 སྤྱ་དབྱངས་དེ་དག་རྣམས་དུ་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྟུག་བསལ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསལ་སེལ་ཞིང་དགའ་བདེས་ཡིད་སེམས་པའམ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོད་པའི་རྒྱན་སྤང་དབག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་བ་ལས་
 ཀྱང་སྟུག་པར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྟན་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སོ་སོར་
 གནས་པའམ་དེ་དག་གི་སྟན་སྤར་དུས་ཆད་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འབྱུང་ཞིང་གནས་
 པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་གི་ཆོས་གསུང་རབ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་མམ་ཡན་ལག་

བརྩ་གཉིས་དང་རྟོགས་པའི་ཚས་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཚས་
 དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་རྟེན་སྒྲིགས་བཅས་སྟགས་དང་། ཚས་སྐྱའི་རྟེན་
 རིང་བསྐལ་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནམས་དང་། གཟུགས་སྐྱའི་རྟེན་རི་མོར་
 གྲིས་པ་འབྱར་རུ་དོད་པ་ལུགས་སུ་སྒྲུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་སྟགས་ལ་རིན་ཆེན་མེ་
 ཏྲག་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་དང་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་དང་གོས་དང་རྒྱན་འབྲུ་དང་སྒྲན་ལ་
 སྟགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆར་པ་རུ་མ་རུས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གྱི་བར་རུ་ནམ་ཡང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་(༥༥ན)འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དམ་ཚིག་གསུམ་རྒྱལ་
 ལས། དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཉེར་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་རི་སྲིད་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་
 གྱེ། ཐང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རི་ལ་སྟགས་པ་དང་། རྒྱ་
 མཆོའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་པ་ཉམས་དགའ་བ་བདག་པོ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་
 བ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་འདི་དག་རུས་
 ཐམས་ཅད་རུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས་བདག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོབས་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནམས་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་མཆོད་པའི་སྒྲིན་རབ་འབྱམས་མཆོག་རུ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ཚས་གྱི་དབྱིངས་རྒྱས་པར་འགོངས་པ་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རུ་རབ་རུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདག་པོས་
 མ་བརྒྱུད་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པ་ཐུན་མོང་རུ་བསྟན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པའི་ལས་གང་
 འདི་ནམས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིན་རུ་དྲག་པོས་དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དེས་
 རྩ་ཚིགས་པའི་མཆོད་པའི་ལས་ནམས་ཡོངས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 གོ། །འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་རུ་ཆོགས་བཅད་སྔ་མ་རོལ་མའི་མཆོད་པ་དང་བྱི་མ་སྟོན་
 ལམ་གྱི་མཆོད་པའམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་པར་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཏེ། དཔེ་
 ཇི་ལྟར་ན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཚོབ་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་མཆོད་
 རྒྱས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་(༥༥བ)གང་བར་སྤུལ་ནས་སྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ལ་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྲོ་
 ན་མེད་པས་མཆོད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་
 པའི་རྒྱལ་རྒྱ་མོས་པ་ཅམ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་
 མགོན་པོ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བགྱེད། །ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་རྒྱལ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་མདོར། མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་མེ་ཏོག་སྤྲ་རེ་དང་། མེ་ཏོག་བཀོད་
 པའི་འོད་ཟེར་རབ་བགྱི་སྟེ། མེ་ཏོག་སྡེ་ཆོགས་ཀུན་རྒྱ་བཀྲས་བྱས་ནས། །བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད་། ཅིས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་རྣམ་
 འཕྲུལ་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་མདོན་པར་སྤྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །ལག་པའི་
 མཐིལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་རྒྱས་བཀང་ཞིང་། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་
 བྱེད། སྟོགས་བརྩ་ཀུན་ན་མེ་ཏོག་ཕྱིང་བ་དང་། སྟོས་དང་བྱག་པ་རིན་ཆེན་རིན་
 ཆེ་བ། །དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་ཤིང་བྱང་བཞུགས་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་མཆོད་ཕྱིར་ལག་པའི་
 མཐིལ་ནས་འགྱེད། །ན་བཟའ་སྟེ་མ་རིན་ཆེན་ཇི་སྟེད་དང་། རྒྱལ་མཚན་བ་དན་
 གདུགས་དམ་སྡེ་ཆོགས་དང་། །གསེར་གྱི་རྒྱན་དང་རིན་ཆེན་སྤྲ་རེ་དག །ལག་
 མཐིལ་དེ་ནས་ཆར་རྒྱ་མདོན་པར་འབེབས། །ཞེས་དང་། ལག་པའི་མཐིལ་ནས་
 མཆོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་མ་
 ལུས་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དྲང་སྟོང་ཏིང་འཛིན་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཏེ། སྤྲོ་གསུང་

ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་བཅུ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་(༡༩ན)བདེ་མི་ཤེས་པ་མངའ་བའི་
 སངས་རྒྱས་བྱང་མེས་སྐུ་མཐུན་ལ་བདག་གིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
 བརྗོད་པའི་བསྟོད་དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པས་བསྟོད་
 རོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་སྤྱད་དབྱངས་སྟན་པར་བསྐྱགས་པ་དེའི་རྒྱན་གྱི་མཚོད་པའི་
 སྤྱིན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཕྱིས་བསྟོད་དབྱངས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་
 བ་སྤྱོད་བཅས་དེ་དག་ལ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཐུགས་གྱི་ཡུལ་ལམ་སྟན་ལམ་དུ་འཕྲུང་
 རུ་ངེས་པར་ཡུལ་དུས་ཀྱན་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་བདག་གིས་རི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དབྱངས་
 བྱིས་འཛིན་པ་སོགས་བརྟན་དང་ཡན་ལག་ནི་ཀ་མོད་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་རེ་རེ་ལའང་
 ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་
 ལ། དབྱངས་བརྟན་ནི། བར་མ་དྲང་སྟོང་ས་འཛིན་དང་། འཁྱུག་ལྷན་ལྷན་སྟོ་
 གསལ་བ། །འཁོར་ཉན་པ་སྟེ་ནམ་པ་བརྟན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དར་རྒྱིག་
 སོགས་ལས་དབྱངས་ནི་དག་དང་ཡན་ལག་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་སོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་ནི་
 མང་པོའི་སྒྲ་སྟེ་ལྷན་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་མགོ་རེ་རེ་ལ་སྟེ་དཔག་དུ་
 མེད་པར་མོས་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུང་རྒྱན་ལས་དབྱངས་ནི་སྐད་
 གསང་བསྟོད་པ་དང་ཡན་ལག་ནི་འཁྱུར་ཁྱུག་འདེགས་འཛིན་སོགས་རིགས་མང་པོ་
 ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་བཟང་སྟོད་
 དུ། དེ་དག་བསྐྱགས་པ་ནི་བདེ་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་
 གྱིས་འདི་ལ་དག་གི་ཕྱག་ཅེས་འོག་མ་ཕྱག་འཛུལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་
 ཏི་མར་སྟེལ་ནས་འཆད་པའང་ཡོད་ངོ། །འདི་ལ་བཀུར་སྟེའི་མཚོད་པ་དང་སྐུ་མ་
 རྐུན་ལ་རྟེན་པའི་མཚོད་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །(༡༩བ)དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་
 ལ་མཚོད་པ་སྤུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེད། རིགས་པར་བཙོན་
 པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྐུན་ལ། སྟོར་བ་སྟོ་བ་མེད་པར་མཚོད་པས་ནས། །དེ་

དག་བདུད་བཞིའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲ་མེད་ལྷུར་དུ་རིག་པར་
འགྱུར། ཁེམས་ཅན་མང་པོ་བཙོན་འགྲུས་འཛིན་བརྟག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་མཆོད་པར་རབ་བྱས་ནས། །

ཟད་པའི་དུས་ན་དམ་ཆོས་ཡོངས་བབྱུང་བས། བརྟན་པར་ལྡན་པའི་འོད་ཟེར་
དེས་ཐོབ་པོ། ཞེས་དང་། ས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་། ཁེམས་གསུམ་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་
པ། དེ་ཀྱན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བའི། ཉེ་བས་བདེ་སྦྱིད་འདོད་པ་ནམས་
ཀྱིས། ཏྲག་དུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ལ་བཙོན་བྱ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སོགས་ཏེ།
དེ་ལ། མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་
དུ་བྱོན་གཤེགས་བཞུགས་པར་མཛད་པའི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་དང་ལྷུང་དང་
རྟོགས་པས་བསྐྱས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བྱང་ཁེམས་འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཀྱན་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་
རབ་ཀྱན་གྱི་གངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལྷས་སྤུལ་ཏེ་
ཡན་ལག་མ་ལྷ་ས་ལ་རབ་དུ་བརྟུང་ནས་ངག་གིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་བཙོན་ཅིང་
ཡིད་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ནི་བདག་གིས་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པའོ། ཉེའང་ལྷས་
རེ་རེ་ལ་ཡང་མགོ་དང་ལག་པ་དང་ལྗེ་དཔག་མེད་སྤུལ་ནས་ལྷས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡན་
ལག་སྤྲད་ལྟ་བུ་དང་པ་དང་ལྗེ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱེད་པར་མོས་པ་སོགས་
དགོས་པར་བཤད་དོ། འདི་བཟང་སྦྱོང་དུ། བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལམ་སྟོབས་
དག་གིས། །(༥༦)ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ། །

བྱང་ཁེམས་སྦྱེ་བའི་གཞི་སོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཁེམས་ཀྱི་གཞི་
སྟེ་ལྷུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁེམས་དེ་བྱང་ཞིང་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སྟེ་སྦྱོང་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱ་གཟུགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་

སོགས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ས་ཚུགས་དང་སྐྱེས་རབས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་
 སོགས་ཏེ། རྫོགས་སངས་གང་ཏུ་བལྟམས་པ་དང་། གང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་
 དང་། བང་རིམ་བྱམ་པ་ཁ་ཁྱིར་སློག་གིང་ངམ་འཁོར་ལོ་གདུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་འདུ་བྱས་གིང་ཚས་སྐྱེའི་རིང་བསྐལ་སྐྱ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ་
 སྐྱ་གདུང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་རིང་བསྐལ་སྐྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ཏེ་རིང་བསྐལ་རྣམ་
 པ་བཞིའམ་དེ་བཞི་གང་ཏུང་གི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཛོད་རྟེན་གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 བ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་བདག་གིས་ལུས་མང་པོར་སྐྱལ་ཏེ་
 ཐུག་འཆལ་བ་སྟེ། སྤྱིང་དང་འོག་དང་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །སོ་
 བར་གྱི་ཚིགས་སྐྱ་སྤྱིའི་མཐའ་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་ཕྱོས་སོགས་སྐྱིན་པའི་སྐོབ་
 དཔོན་དང་། བར་པའི་དོན་ཏུ་འབད་ཅིང་བཙོན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་དང་
 ལུན་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་དང་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་
 སྐྱབས་ཕྱོམ་དང་དགེ་བསྟན་གྱི་ཕྱོམ་པ་སོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་གི་ཁྲུང་འཛིན་
 པ་རྣམས་ལའང་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཚོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་(༥༧)བསྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞི་ནི་རང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱལ་མཐའ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་པལ་ཆེར་
 བློ་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེས་བསྐྱས་
 པའོ། །མཛོད་རྟེན་བརྒྱད་ནི། སྐྱ་འབྲུངས་དུས་སུ་བསྐྱ་སྐྱངས་པའི་མཛོད་རྟེན་སེར་
 སྐྱའམ་ལུམ་པེར་ཟས་གཙང་གིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་བའམ་བདེ་
 གཤེགས་འབྱུང་བའང་ཟེར། སངས་རྒྱས་དུས་སུ་བདུད་འདུལ་ལམ་བྱང་ཆུབ་མཛོད་
 རྟེན་གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོས་བཞེངས་པ། རྟོན་པ་བྱུག་བདུལ་དུས་སུ་ཆོ་འབྲུལ་
 མཛོད་རྟེན་རྩི་ཏའི་ཆལ་ཏུ་ལི་ཙ་བི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་སྐྱ་སྟེགས་

འདུལ་མཛད་མཛོད་རྟེན་ཡང་བེད། དབྱེན་ཁྲུམ་མཛོད་རྟེན་འོད་མའི་ཚལ་དུ་མ་
 ཟ་ཏྲ་པས་བཞེངས་པ། ལྷ་བབས་མཛོད་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྷན་དུ་དེར་གནས་
 པ་དག་གིས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ལྷས་མཛོད་པའི་མཛོད་རྟེན་ཡང་བེད། ཚས་
 འཁོར་བསྐྱོར་ཆོ་བཀྲ་ཤིས་སྐོ་མང་ལ་ར་ཏ་སིར་ལྷ་སྟེས་བཞེངས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ཡེ་
 ཤེས་མཛོད་རྟེན་ཡང་བེད། སྤྱ་ཆེདི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཆོ་ནམ་རྒྱལ་མཛོད་
 རྟེན་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་པ། ལྷ་འདས་མཛོད་རྟེན་ཅ་ཅན་དུ་གྱུར་ནམས་
 གྱིས་བཞེངས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་གཤམ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཀྱང་སྤྱིར་མཛོད་
 རྟེན་ལ། འདུན་པ་སྤྱར་ལོག་པའི་མཛོད་རྟེན། དབྱ་སྐྱ་བེགས་ཤིང་དུར་སྤྱིག་སྤངས་
 པའི་མཛོད་རྟེན། ཕྱག་སོར་ལྷར་ལོང་གི་ལྷ་སྤྱལ་ནས་སྤང་ཆེན་སྦྱོན་པ་བདུལ་བ་ན་
 གྲོང་ཁྱེར་འདུལ་མཛད་མཛོད་རྟེན། སྤུལ་སྤྱང་ཅི་ཕུལ་ཏེ་ཤི་ནས་ལྷར་སྤྱེས་སྐབས་
 རུགས་རྩེ་འབྱུང་བའི་མཛོད་རྟེན། ལེགས་སྤྱེས་མས་འོ་ལྷག་དངས་པ་ན་ཉེར་ཞི་རྒྱལ་
 བའི་མཛོད་རྟེན། རིགས་(༥༥ན)ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་ནམ་དག་མཛོད་
 རྟེན་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤང་པོ་
 གསུམ་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གསུམ་པས་ཕྱག་འཆོལ་ན་
 ལུས་གྱི་ས་ཇི་ཅམ་ནོན་པའི་རུལ་གྱི་གངས་མཉམ་གྱི་འཁོར་སྐྱར་དུ་སྤྱེ་བའི་དག་ཅ་
 གསོག་ཅིང་དེ་སྟོགས་ལ་ཁོང་ཁོ་སྤྱེས་པ་སོགས་གྱིས་འཛོམས་པར་ལྷང་ནམ་འབྱེད་
 དུ་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བདུས་གྱི་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཛོད་ཡི་
 རང་སོགས་གྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འཕྱོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་གྱི་བར་
 ཞེས་ཏེ། སྒྲིང་པོའི་སྤྱ་ནི་འོ་མའམ་ཞོའི་སྒྲིང་པོ་དང་མར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དེ་ལ། གནས་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་ཚོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཏེ། ལོངས་སྐྱར་
 འཛང་བྱ་བའི་གནས་ལོག་མིན་དང་མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྐྱར་འཛང་བྱ་བའི་གནས་རྟོ་རྗེའི་
 གདན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དེ་དང་དེར་མཆིས་པའམ་
 གཤེགས་ཀྱི་བར་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་
 མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེར་མཆིས་ཀྱི་བར་རམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་ལུལ་ཀྱང་
 བྱང་པར་ཅན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཡི་དགེ་(༥༥)འདུན་
 ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་
 ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་ན། འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་
 སྒོལ་བའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་རག་གིས་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། རང་གཞན་
 མཐའ་དག་སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པས་འཇིགས་ཤིང་ཉེན་པ་ན་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རུས་པ་
 སུ་ལ་ཡོད་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་
 མཛད་བྱིད་ཤེས་ཀྱིས་སྒོ་གཏོད་ཅིང་སྒྲིང་ནས་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྐྱབས་སུ་མཆི་བའམ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོའམ་སྐྱབས་སྟོན་
 པ་པོ་དང་། ཚོས་དཀོན་མཆོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་དངོས་སམ་སྐྱབས་
 དངོས་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་
 གྲོགས་སམ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཏེ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་འཛིན་ཞིང་བསྟེན་པར་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་ངོས་ཚིག་ཀྱང་འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐལ་ལས་སྒྲོབ་པས་ན་སྐྱབས་དང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དེ་དཔུང་གཉེན་དུ་བརྒྱུད་ནས་
 གང་ཞིག་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་དེའི་བཀའ་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ་

ཞེས་པ་བཞིན་རྒྱ་དེའི་བཀའ་བཞིན་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་མཆི་བའམ་འགྲོ་བའོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེའང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆོག་གསུམ་
 ལ་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསམ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྟོན་རྒྱ་འཛིན་པ་རྒྱའི་རྒྱབས་འགོ་དང་།
 རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འཕྱར་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསམ་ལས་སྒྲོལ་
 བའི་རྟོན་རྒྱ་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱབས་འདིར་
 ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་ལ་ན་བེན་དང་འབྱུང་འཕྱར་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དམིགས་
 དུལ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་རྒྱབས་སུ་འགོ་དགོས་སོ། །རྒྱབས་འགོ་འདི་སྤྱག་འཆོལ་བ་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བས་ན་མཆོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསུས་ནས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། འབྲེལ་ཆེན་
 རྒྱ་རྟོག་བཤགས་གྱི་སྟོན་འགྲོར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལོ། །

བཞི་པ་རྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། བཤགས་ལུལ་མངོན་རྒྱ་བ།
 བཤགས་པ་བྱ་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱགས་ནམས་ཀྱན་ན་སོགས་ཏེ། བཤགས་
 ལུལ་སྤྱགས་བཅུའི་འཇིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ནམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་
 པ་ཡི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྟུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསམ་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ནམས་མངོན་རྒྱ་བྱས་
 ལ། ཡིད་གྱིས་བཤགས་ལུལ་ནམས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྐར་བྱས་
 གྱི་རྟོག་པ་ལ་འཕྲོད་པ་དྲག་པོ་དང་། སྦྱོང་ལམ་ལུས་གྱིས་བརྟུང་ནས་ལག་གཉིས་
 ཐལ་མོ་སྐར་ཏེ་དག་གིས་རྟོག་པ་བཤགས་པའི་རྫོགས་སྟན་ལམ་རྒྱ་གསོལ་བ་ནི་ཞེས་
 པ་ལྟེ་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པས་བཤགས་དགོས་པར་
 བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། རྟོན་གྱི་སྟོབས། གཉེན་
 པོ་ཀྱན་རྒྱ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས། སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་

ལྷན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འདིར་འཁྲོད་པའི་སྟོབས་སམ་སྲུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དེ་
 ཉིད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཏུས་དང་རྒྱ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་སྒྲིག་
 པ་སྦྱར་བཤགས་པ་ནི། ཏུས་སོགས་མ་མེད་པ་སྟེ་དང་པོའི་(ལ་བ)མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པ་
 དང་ལྷན་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་
 ཆོ་རབས་ཏེ་སྟེ་བ་འདིའམ་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་གཞན་དག་ཏུ། བྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་
 རྒྱ་སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་འཆོལ་ཏེ་མ་ཤེས་ཤིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་
 ལ་ཚོངས་པ་ཏུ་དེ་འགྲོ་ལྟར་གྱུར་པའི་དབང་གིས། རོ་བོ་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་སྟོགས་
 བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་བསྐྱས་པ། རྟེན་ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་
 གྱི་སྟོན་སྒྲིག་སྦྱར་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པའམ་གཞན་དག་ལ་བགྱིད་ཏུ་སྦྱལ་བ་
 སྟེ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་པ་ཉིད་དང་ནི། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་ཚོངས་པའི་གཏི་
 རྒྱལ་འབྲུལ་པས་བདག་རྒྱུད་ལོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བས་རྩེས་
 སུ་ཡི་རང་བ་གང་བགྱིས་པའི་བཤགས་བྱའི་ཚོངས་པའམ་ཉེས་པ་དེ་ལ་ནི་རང་གིས་
 ཉེས་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་ཏེ། བཤགས་ཚུལ་འཁྲོད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
 བསམ་པ་ཐག་པའམ་སྟོང་ཐག་པའི་སྟོན་སྒྲིག་ བཤགས་ལུལ་མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ཏེ་མི་འཆབ་ཅིང་མི་སྤྲེད་དོ་ཞེས་པ་
 སྟེ། དེ་དག་ནི་ཏུས་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་དང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་
 བསམས་པའི་སྒྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྦྱར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན།
 གཏི་རྒྱལ་འབྲུལ་པས་བདག་གཞོད་མྱིར། ཞེས་གཏི་རྒྱལ་འབྲུལ་པས་བྱས་པའི་
 སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བདག་ལ་སྤྲིན་ནས་གཞོད་པའི་མྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོངས་
 པ་དེ་ནི་མཐོང་ཞེས་སྤྱར་ཏེ་འཆད་དོ། །ཡུལ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་མྱི་བ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤགས་པ་ནི། ཚོངས་པ་བདག་གིས་ཡུལ་སྤྱན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་
 རྒྱུད་པར་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་དང་མའམ་
 བཀའ་བྲིན་གྱི་ཞིང་སྤྱན་མ་སྟེ་(༧༠ན)མཁན་སྟོབ་གཞན་གང་ཡང་ཅུང་བ་དག་ལའང་

དམིགས་ཏེ། རྩོམ་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐོན་མེད་པ་
 རྟིག་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་གནོད་པའི་ལས་སམ་མོངས་
 པའི་ལས་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་སྟོན་མི་བཟད་པ་རྩེ་ཆེ་བ་འབྱེན་པའི་
 བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་དཔྱད་སྟེ་
 གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩེ་ཆེ་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་གཤམ་བྱེད་པ་སོགས་
 གྱི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐོན་ཆགས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དཔྱུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་རྩེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐོན་ཆགས་པའི་
 རྟིག་པ་ཅན་བདག་གིས་རྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཤིན་ཏུ་ཁྱེ་ཞིང་མནར་མེད་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྦྱོང་པས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བགྱིས་པ་
 དེ་ཐམས་ཅད། བཤགས་ལུལ་དཔྱད་སྟེ་དང་ལམ་ལུགས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
 གནས་སུ་འདྲེན་པའི་འདྲེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ་སོར་མཐོལ་ཞིང་
 བཤགས་པར་བགྱེད་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ནི་གསེར་འོད་ལས། བདག་གི་སྐོན་ཆད་
 རྟིག་པའི་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་གང་བགྱིས་པ། རྟོགས་བརྩེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་
 མཆིས་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། ཞེས་དང་། ལུས་གྱིས་བགྱིས་
 དང་ངག་གིས་སྤྱོད། ཡིད་གྱིས་རྣམ་པར་བསམས་པ་དང་། ལས་རྣམས་བརྩེ་པོ་
 བགྱིས་པ་དག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཅེས་པ་དག་གི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་
 རྟིག་པའི་ལས་གང་དག །མི་འདོད་འབྲས་སུ་ཐོབ་བགྱིད་པ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔྱད་སྟེ་
 གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་མི་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་ཉེར་བར་(༡༡)བྱེད་པའི་རྩེ་ཆ་ཆེན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཆོམས་ལས། བྱིས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཏུ་དག །བདག་
 ལ་དག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིས། །གང་ཞིག་འབྲས་སུ་ཆ་འབྱུར་བའི། རྟིག་ཅན་ལས་ནི་
 སྦྱོང་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། ལུགས་ལས་གཡའ་ནི་ལངས་ཀྱུར་པ། ལངས་པ་དེས་
 ནི་དེ་ཉིད་ཟ། །དེ་བཞིན་མ་བརྟགས་བྱས་པ་ཡི། །རང་གིས་ལས་གྱིས་དཔྱད་འགྲོར་

འགྲོ། ཁྱིམ་དང་། རྩ་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་
 གྱི། འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ། འདྲུ་ཡི་ནང་ལ་དགེ་དང་པོ། འཇ་
 མོང་ཐམས་ཅད་ནུ་ཉོན་པ། རུག་དང་མེ་དང་མཚོན་ལྟ་བུ། རང་གི་བྱས་པ་
 འཇ་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ནི་བྱས་པ་དག ཁྱོད་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཁྱིམ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རེ་ལྟར་སྤིག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རུ་བསྟན་པའི་
 སྐབས་འདིར། སྤང་བྱ་སྤིག་པའི་ཁྱད་པར་ལ། རུས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་རུ། རྩ་མ་རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རུག་གསུམ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་
 གིས་ཀྱང་ནས་བསྐངས་ཏེ། དུལ་མཚོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་པ་མ་སོགས་ལ་དམིགས་
 བྱས། གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རོ་བོ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་བཅས་རང་
 གིས་བསྐྱས་པའི་སྤིག་པ་དང་ལྟར་བ། སྤྱོད་བ་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་
 བསྐྱལ་ནས་བྱེད་རུ་བཅུག་པ་རང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱས་པ། བྱེད་ལས་འཁོར་བ་དང་འཇ་མོང་རུ་འཕེན་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
 པ་ལ་ཐེགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྟན་པའོ། སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།
 སྒྲ་མ་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྤྱུར་སྤར་སྤྱུག་མཚོད་བྱས་ནས། བསམ་པ་ཐག་པས་ཁྱིམ་
 པ་ལྟར་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤིག་ལྟར་ལ་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱན་(༦༡ན)
 གཙོད་པའི་སྒོམ་སེམས་བརྟན་པོ་དང་བཅས་པས་ལེགས་པར་བཤགས་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་
 དག་གོ་སྟུམ་རུ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའོ། །

བཤགས་པའི་ཆོ་ག་ནི། གསེར་འོད་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་གཉིས་སོགས་
 ལྟར་རོ། སྤིག་དང་བཅས་བཞིན་རུ་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་ལྷུར་རུ་བསྐྱབ་པར་
 གསོལ་བ་ནི། དེ་ལ་སྤིག་པའི་ལས་དེ་བྱས་མ་ཐག་ལྷུར་རུ་མ་བཤགས་ན། བདག་
 ནི་སྤིག་པའི་ལས་དེ་མ་བྱང་བར་ཏེ་བཤགས་ནས་མ་ཟད་པའི་སྒོན་རུ་སེམས་རྒྱད་
 སྤིག་ལྟར་གིས་སྤྱགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་བཞིན་རུ་ལྷུར་རུ་འབྲུམ་པར་སྟེ་འཆི་
 བར་འགྱུར་རུ་མཆི་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤིག་པ་མ་བཤགས་གོང་རུ་ཤི་ན་ངན་འགྲོར་

སྟེན་ནས་སྟག་བསྐལ་དྲག་པོ་མྱོང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་
 རྟོག་པའི་ལས་འདི་དང་འབྲས་བྱ་དན་སོང་གི་སྟག་བསྐལ་འདི་ལས་ངེས་པར་ཏེ་
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཐར་བར་འབྱུར་ཏེ་ཐར་དཀའ་བས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དུ་
 བྱིན་དུ་རིངས་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
 འདི་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་སྦྱབས་བཅའ་པའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་འདིས་སྦྱབས་ཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བརྟན་ཞེས་རྟོག་གི་སྟོབས་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་ལ་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་དུ་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་འགྲོད་པ་སྦྱིད་པ་ཞེས་སྟན་འབྱེན་
 པའི་སྟོབས་སུ་འཆད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། འགྲོད་པ་དང་བཅས་པས་སྦྱབས་ཆོལ་བ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཙམ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་ཅི་དགོས་རྟོག་པ་བཤགས་ལོང་མེད་པར་ག་
 ལ་འཆི་སྟམ་ན། འདི་སྤང་ཙམ་གྱི་བར་དུ་མི་ལོང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་སྟས་
 ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བའི་འཆི་བདག་འདི་ནི་བདག་གིས་རྟོག་(༡༧)བསྟོང་སོགས་དང་ཆོ་
 འདིའི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་སྔ་མ་བྱས་ཟིན་པ་དང་ད་དུང་བྱ་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཁྱི་མ་མ་
 བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་མི་སྣོད་དེ་མི་སྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཆར་མ་ཆར་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་ལྟོས་པས་ན་རྟོག་བཤགས་སོགས་བྱ་ལོང་མེད་པར་སྦྱར་དུ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་
 མེད་དོ། །ནད་ལྟ་བུའི་འཆི་རྟེན་དྲག་པོས་མ་ཟིན་པས་ག་ལ་འཆི་སྟམ་ན། འབྱང་
 འབྲུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ན་བ་དང་མིན་པར་སྟོབས་དང་ལང་ཆོ་ལྟར་ཞིང་
 བདེ་བར་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཆི་རྟེན་མང་ཞིང་གསོན་རྟེན་ཉུང་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ང་དེ་རིང་མི་མཆོའོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཡང་སྟོ་བྱར་བའི་ཆོལ་ཡིད་མི་
 བརྟན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱར་མི་རུང་ལ། རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་བར་ཡང་། སྟོ་
 བྱར་ཆོལ་ཞེས་པ་ལ། སྟོ་བྱར་སོག་ཆེན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་བསམ་པར་མགོ་སྟོག་
 དུ་སོག་ཆེན་པོ་བབས་པ་དང་འདྲ་ལ་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་བྱར་སོགས་དང་
 ཡང་འདྲ་བས་ན་སྦྱར་དུ་རྟོག་སྟོང་སོགས་དག་པའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་

སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྤྲིག་པས་སྤྲུགས་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་ལྷུང་དུ་སྤྲིག་སྦྱོང་
ལ་བསྐྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། སང་ཅམ་ཤི་ཡང་ལྷུས་
ཤེས་ཀྱི། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བརླན་ཏེ་བྱ། །འཆི་བདག་སྡེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། །བདག་ཏུ་
བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་རྒྱེན་གྱི་ཁར་གནས་པ། རྒྱུད་དམར་
ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་དང་། འཆི་བའི་རྒྱེན་ནི་མང་པ་སྟེ། གསོན་པའི་
རྒྱེན་ནི་ཉུང་བཟང་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་རྒྱེན། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་
ལས། ཆོ་ནི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐམས་ཅད་
འདོར་དགོས་པ་མ་ཤེས་པས་དོན་མེད་དུ་སྤྲིག་བསགས་པས་འགྱོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
(༦༩ན)ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཆ་ཡོད་ན་སྤྲིག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཤེ་ན། འཆི་བའི་
རྒྱས་ལ་བབས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་རྒྱུས་པའི་ལྷས་དང་མེར་སྤྲས་བསགས་པའི་ལོངས་
སྦྱོང་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དགྲ་དང་སྤྱིང་དུ་སྤྲུག་པའི་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་
བོར་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་སྤྲུགས་མེད་དུ་མར་གྱི་དགྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིན་སྤྱི་
མའི་ལམ་དུ་ཆ་སྟེ་འགོ་དགོས་པར་བདག་གིས་ད་ལྟའི་རྒྱས་སུ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་
ཆོ་འདི་ཅམ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་མཛོང་བ་གཉེན་གྱི་སྤྲུགས་ལ་པན་བཏགས་ཏེ་
གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་དང་མི་མཛོང་བ་དགྲའི་སྤྲུགས་ལ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་པ་མོས་གཞོད་
པ་བསྐྱལ་ཏེ་གཞོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཆགས་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
སྤྲོག་གཙོད་སོགས་སྤྲིག་པ་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས་ཞེས་དགྲ་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
སྤྲིག་བསགས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་འགྱོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་ཡུལ་
གྱི་མི་མཛོང་བ་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་ཤི་ནས་མེད་པར་འཇུར་ཁིང་ཆགས་ཞེན་སྦྱེ་ཡུལ་
གྱི་མཛོང་བ་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཤི་ནས་མེད་པར་འཇུར་ལ། ཆགས་སྤང་གི་
སྒོ་ནས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་བྱེད་པ་པོའི་སྤོངས་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོའི་རྒྱས་
བྱས་ནས་མེད་པར་འཇུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་སྤྲུག་དུ་མས་བསགས་པའི་ནོར་

ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་སྟོབས་དང་མངའ་བའ་སོགས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འཕྱར་བས་ན་རྟག་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཆ་ཙམ་ཡང་བྱར་མི་
 ཅུང་བ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཆགས་སྣང་གིས་བསྐྱངས་པའི་རྟིག་པ་བསགས་པ་ནི་
 དོན་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་སྟམ་ནས་འགྲོད་པ་སྦྱོད་པ་དང་། དཔེར་ན་ཆི་ལམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་བདེ་སྤྱག་འཕྱོར་བྱུང་སྟེ་ཆོགས་ཤིག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཡང་གཉིད་སད་ཆོ་
 དེ་ཐམས་ཅད་དུན་པའི་ཡུལ་ཙམ་(༤༥)དུ་འཕྱར་གྱི་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བར་མི་འཕྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འདིར་གཉེན་མཛོལ་བཤེས་
 དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཟུག་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་དང་།
 དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཁྱོད་འབྲུགས་འཐབ་ཚོད་སོགས་བྱས་པས་སྤྱག་བཟུལ་སྦྱོང་བ་
 ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱག་དང་དེའི་རྒྱུར་ལྱུར་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་
 སྦྱང་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་འཆི་བར་འཕྱར་བའི་ཆོ་ཆི་ལམ་ཆི་བཞིན་པ་ན་
 སད་པ་ལྟར་སྤར་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་དུན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འཕྱར་གྱི་གང་
 དང་གང་འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཞིང་སྦྱོང་བར་མི་འཕྱར་ཏེ། དེའི་དུས་ན་སྦྱོང་
 བྱ་དེ་དག་འགགས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་དང་གང་འདས་ཟེན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་སྤར་མཐོང་ཞིང་སྦྱོང་བར་མི་འཕྱར་བར་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་འཕྱར་བ་
 ཙམ་དུ་ཟད་ལ་ཤི་ཟེན་པའི་འོག་དུ་ནི་དུན་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆི་ལམ་
 ལྟ་བུའི་ཆོ་སྤང་འདི་ཙམ་གྱི་རང་ལ་དོན་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་རྟིག་པ་སྟེ་
 ཆོགས་གསོག་པ་འདི་མི་རིགས་པས་དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱ་
 དགོས་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་ངོ། །ཆོ་འཕྲོས་ནས་སྦྱོང་བ་གཞན་དང་
 གཞན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་ཅུང་བ་ལྟ་ཞོག་རེ་ཤིག་གསོན་པའི་ཆོ་
 ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུབ་པ་འདི་ཉིད་ལའང་མཛོལ་བ་དང་མི་མཛོལ་བ་དུ་མ་ཞིག་
 ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་སྤར་འདས་ལ། དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཅི་
 དང་རི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་འདས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་མཐོང་བ་དང་སྦྱོང་བ་མེད་དེ།

མི་ལམ་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་
 འོན་ཏེ་ཕྱིག་པ་བསགས་པའང་མི་ལྷོང་ངམ་ཞེ་ན། དགྲ་གཉེན་དེ་དག་གི་འོན་ཏེ་
 བྱས་པའི་ཕྱིག་པ་རྣམས་འདས་ཟིན་(༦༣ན)ཀྱང་ཕྱིག་པའི་ལས་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་
 མི་བཟད་པ་ཡང་བ་གཟོད་ལྷོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདུན་ན་སྒྲུག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་གིབ་མ་བཞིན་མི་འབྲལ་བར་ངེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་
 བོ་ལ་གདམས་པར། མཛེའ་དང་མི་མཛེའི་འོན་ཏེ་སྤར་བྱས་པའི། །དགོ་ཕྱིག་
 ལས་ནི་མི་ལམ་ཡུལ་བཞིན་སྤར། །ཞེས་དང་། ད་ལྟ་རང་གི་གནས་པའི་རིང་འདི་
 ལའང་། །དགའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་མཛེའ་དང་མི་མཛེའ་དང་། །ན་ཆོད་མཐུན་
 དང་ཆུན་གཞོན་རི་སྟེང་ཅིག །ཤི་བ་མཛོང་ཞིང་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་།
 དུས་ཀྱིས་ཉེན་ནས་རྒྱལ་བོ་འགྲོ་གྱུར་ན། །འཁོར་དང་ལོངས་སྟོང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་
 མི་འབྲང་། །སྟེས་ཀྱང་གཉི་གང་དང་གར་སྟེས་ཀྱང་། །ལས་ནི་གིབ་མ་བཞིན་དུ་
 རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་འོན་ཏེ་ཕྱིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཕྱིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མི་བཟད་པ་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བར་མཛོང་ན་ཅིའི་སྤར་ཕྱིག་པ་བྱས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ནི་ནམ་
 འཆི་ངེས་པ་མེད་ལ་འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་པོར་ནས་
 ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྟོ་བྱར་དུ་འགོ་བ་སྟོ་བྱར་བའི་མགོན་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བདག་གིས་
 རྟོགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དགོ་ཕྱིག་གི་འཇུག་ལྡན་ལ་ཆོངས་
 པའི་གཏི་ལུག་དང་གཉེན་གྱི་ཚུགས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་དགྲའི་ཚུགས་
 ལ་སྤང་བའི་ཞེ་སྤང་སྟེ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཙོད་སོགས་ཕྱིག་པ་
 མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་
 མི་བཟད་པའོ་སྟེ་དུ་འགྱོད་པ་ཡང་ཡང་སྟེང་པར་བྱའོ། །

ངེས་པར་འཆི་ཞིང་དེའི་ཆོ་སྐབས་གཞན་མེད་པ་ནི། འཆི་དགོས་ཀྱང་ཆོའི་ཆོད་
 མ་རྟོགས་པར་སྤྱར་(༦༣བ)དུ་ག་ལ་འཆི། དེ་ཅམ་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཉེན་

མཚན་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་
 ཡང་སྟོང་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་མེད་པར་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་
 གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འོང་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོང་པའམ་
 ངལ་གསོ་བའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡོང་ཡེ་མེད་པར་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འགོད་
 པའམ་གོད་པ་སྟེ་འབྲི་བའམ་འཛད་པར་འཕྱར་ཞིང་ཡར་ལ་རི་ཙམ་འཛད་པ་དེའི་
 ཆོད་ཙམ་ཀྱི་ཚུར་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ཡང་གྲུད་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་འོང་བ་མེད་ན་
 བདག་ལྟ་བུ་རེས་པར་ལྷུར་དུ་འཆི་བར་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་འཕྱར་ཏེ་འཕྱར་རེས་ལ།
 ཆོ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་གསོན་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ན་འཆི་བར་རེས་པ་དང་
 ནམ་འཆི་རེས་མེད་དུན་པའི་སྟོན་ནས་རྟག་ཏུ་དང་ལྷུར་དུ་རྟིག་པ་སྦྱོང་བ་དང་དག་
 བ་རྒྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཡང་འདིར་གོད་ཅིས་པ་འབྲི་ཞིང་འཛད་པའི་དོན་
 དང་འགོད་ཅིས་པ་ཉིན་མཚན་གྱིས་ཆོ་སོ་སོར་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འཆད་
 པའང་སྤང་ལ། ཆོ་རིང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་གྱིས་སྟོན་པའང་མེད་ཅིས་པའང་འདུག་
 གོ། །དེ་ལྟར་འདས་ཆེན་ལས། སྟོག་འདི་དག་སྤང་བ་དུ་མས་བསྐྱར་ཏེ་སྐད་ཅིག་
 རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། མི་
 རྟག་པའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། ལྟག་རྒྱ་བཅད་པའི་རྒྱུང་བཞིན་དུ། སྟོན་མེད་འབྲིད་
 པ་དང་བཅས་པས། །ཀྱན་ཀྱང་འཆི་བའི་ལམ་ཞུགས་ན། །སྟོ་བར་ཆོ་ལ་སུ་ཡིད་
 བརྟན། །ཞེས་དང་། ཆོ་མས་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བརྒྱུད་བ་ལ། །ཐུན་ནི་གང་
 དང་གང་བཅུག་པའི། །ཐུན་གྱི་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉེན་སྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟིག་ལས་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྟག་
 བསྐལ་ཕྱོད་བའི་༡༩ན་གྲོགས་བྱེད་པས་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྟེ་བ་བྱི་མའི་
 རུས་སུ་སྟག་བསྐལ་ཕྱོད་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་
 གྲོགས་བྱེད་པ་མེད་དེ། འདིར་རང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་སྟོགས་པའི་ཆོ་བདག་ནི་གང་
 དུ་ནད་གྱིས་ཐེབས་པའི་མལ་ས་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་གཉེན་བཤེས་བཅེ་གསུང་ཅན་

ཐམས་ཅད་དང་སྒྲན་པ་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་པན་འདྲིགས་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོགས་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་འདུག་ཀྱང་སྟོག་འཆད་པ་ཡི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཚེར་བ་རྩལ་མོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བར་འགྱུར་བ་ལས་གཉེན་བཤེས་སོགས་སུས་ཀྱང་སྟུག་བསལ་གྱི་བགོ་སྐལ་ལེན་པ་
དང་སྟུག་བསལ་སེལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་ཐབས་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
སུ་བྱང་བའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉམ་དངོས་སུ་ཟིན་ཏེ་སྐྱེ་ཞིགས་པས་
བཅིངས་ནས་རང་གཅིག་ལུར་འབྲིད་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་ལ་གཉེན་གྱིས་ཅི་
པན་ཞེས་སམ་གཉེན་པས་ཅི་ཞིག་པན་ལ་གྲོགས་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་
ཞིག་པན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསལ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །

འདིས་ནི་ཐུག་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ལྟ་ཞོག་འཆི་ཀ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འདི་ཉིད་
དུའང་སྟོག་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟུག་བསལ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། བྱང་
པར་ཐུག་པ་ཆོབས་ཆེན་བསགས་པ་ཡིན་ན་སྟོག་འགག་པའི་ཆོ་མེ་རྩལ་རྩལ་གསུམ་
འབྲུགས་པའི་སྟོབས་ལས་གནད་གཅོད་པའི་སྟུག་བསལ་གྱི་ཟུག་རྩུ་མཚོན་རྩོན་པོས་
བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆེར་བ་དྲག་པོ་བསྟན་མི་བཟོད་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་ལུས་ཆ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟུག་བསལ་ཡང་སྦྱང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསལ་དེ་
དག་ཀྱང་རང་གཅིག་ལུས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མ་གཏོགས་གཉེན་(༤༦)གྲོགས་སོགས་
སུས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་དེའི་ཆོ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྩུ་
ཐུག་པ་རང་གིས་མ་སྦངས་ན་འབྲས་བུ་གནོད་པའི་སྟུག་བསལ་སྦྱང་ཆོ་སུས་ཀྱང་དེ་
བསལ་ཐབས་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །

འོ་ན་དེའི་ཆོ་གང་གིས་པན་ཞིང་སྦྱོབ་ཅི་ན། དེའི་ཆོ་པན་ངས་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་ལྟ་བུའི་དམ་
པའི་ཆོས་གཅིག་ལྟ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་མཚོག་དང་མགོན་གྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནའང་
བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡང་ད་སྔོན་བདག་གིས་མ་བསགས་ཤིང་རྒྱད་ལ་

མ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་པ་ཉི་འདི་དགེ་བ་མ་བསགས་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 མདོར་ན་དེའི་ཆོ་ཕན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་ན་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཕན་བྱེད་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་
 མདོར། འགྲོ་བ་གཞན་དག་ཏུ་ནི་འགྲོ། མལ་གྱི་ཐ་མར་ནི་ཉལ། སྟོག་ནི་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་ལུས། གཤམ་ཆེད་སྐྱེས་བྱས་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག། བྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་ནི་སོང་།
 དབྱགས་འཇུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྒྲ་ནི་གདངས། སོ་ནི་གཅིགས། བ་མ་དང་ཕུ་རུ་
 དང་སྤྱིང་མོ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོས་ནི་བསྐྱོར། འོར་རྒྱལ་བའོ་བཤའ་བྱ་ཞེས་ནི་ཟེར།
 གྱི་རུད་མ་གྱི་རུད་པ་གྱི་རུད་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་
 གཞན་མེད་མགོན་གཞན་མེད་གནས་གཞན་མེད་དབྱང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། །རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ཆོས་ནི་སྤྱིང་དང་གནས་དང་མགོན་དང་རྟོན་པར་
 འཇུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། འཆི་བ་རྒྱལ་མཁུ་ཡུང་འདི་ལྟར་སྟག་བསྐལ་ཏེ། གཉེན་
 བཤེས་ཆོགས་གྱིས་ཆོ་དེ་འདེབས་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཉན་ལྟ་བསམ་པའི་ལུལ་མེད་
 དེ། གནད་གཅོད་པ་ནི་མཆོན་ཆས་གཏུབ་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
 (༥༥ན)ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ལས་བྱས་རྗེས་སུ་འབྱང་བྱེད་ཅིང་། བྱི་བཞིན་འབྱང་
 བར་ལྟར་པ་མ་གཏོགས་པ། །འདུ་བྱས་དག་ལ་སྟོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་མེད་
 གཉེན་བཤེས་མེད་ཅིང་འཁོར་ཡང་མེད། ཅིས་དང་། སྤེལ་ག་ཏ་མི་ཉམས་ཀྱང་།
 ལྟ་ཅིག་རི་ལྟར་ཁྱོད་འཁྱོར་ཀྱང་། གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཆོ། ལྟ་
 དམ་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། གཅིག་བྱ་སྟས་མེད་བཅུན་མོ་མེད། རྩ་བཟའ་མ་
 མཆིས་བཤེས་མ་མཆིས། །དཔག་མེད་མཐུ་དབྱང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། གཟིགས་
 སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། གཅིག་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བྱི་ཐག་གིས། རྗེས་སུ་འབྱང་
 བའང་མི་མངའ་འོ། །མདོར་ན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཙམ་ཡང་། །དེ་ཆོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་
 སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིགས་ཆེན་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་དང་འཇིགས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། མགོན་པོ་ཞེས་རྒྱབས་གནས་རྒྱལ་ལ་བོས་ནས་སྟོ་

གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བག་མེད་པའི་
 དབང་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སམ་རྒྱགས་པ་ལྟས་བག་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་གིས་ནི་འཆི་
 ཀར་སྟོག་འཆད་པའི་སྤྱག་བསལ་དང་གཤིན་ཆེའི་སོ་ཉལ་བེན་ཅིང་འབྲིང་པའི་སྤྱག་
 བསལ་དང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསལ་སོགས་འཇིགས་པ་ཆེན་
 སོ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་འཁོལ་ཁིང་མ་
 ཤེས་ནས་མི་རྟག་ཅིང་རིང་ཏུ་མི་གནས་ལ་སྤྱིང་སོ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པའི་ཆོ་སྤྱང་
 འདིའི་རིང་ལ་བས་གོས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་འཆོ་བའི་ཐབས་ཙམ་སྤྱབ་པ་དང་དག་
 གཉེན་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དག་ཏུ་དགོས་པ་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་
 རྟིག་པ་མང་སོ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཤིང་(༥༥)བསགས་སོ་ཞེས་འགྲོད་པ་སྤྱོད་པ་
 སྟེ་འདི་དག་སལ་ཆེར་ནི་རྟིག་པ་བྱས་པ་ལ་བསམས་ནས་འགྲོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་
 ལ། མདོར་ན་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་འཇིགས་རྒྱ་རང་གིས་བསྐྱབས་
 ཤིང་དེ་ཉིད་མ་སྐྱབས་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །དེ་
 ཙམ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ཅི་དགོས། ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་
 བ། དགོས་ཏེ། སྤྱོད་སོ་ཉེས་པ་ཙན་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ཕོག་པས་ཡན་
 ལག་གཙོད་པའི་སར་དེ་རིང་སྐལ་མཉམ་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བྲིད་པར་གྱུར་པ་
 ན་དེ་ལ་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་མེད་ནའང་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་ནས་
 བེད་པར་འབྱུར་ཁིང་སྟོམ་པས་གདུངས་ཏེ་ཁ་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ལ་བཞིན་མདངས་
 ཉམས་པ་དང་མིག་རྩ་རན་པ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་ལྟ་སྤྱངས་དང་ལྟས་སྐྱམ་ཁིང་འདར་
 ལ་སྤྱོད་སྤྱགས་འདོན་པ་སོགས་སྤྱོད་མའི་རང་ཚུལ་ལས་ནམ་འགྱུར་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བར་
 སྤྱང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསལ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏུ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་
 ཆེས་ཆེར་འཇིགས་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསལ་ཆེ་བའི་དཔལ་བའི་གནས་སུ་སྐལ་བ་མི་
 མཉམ་པའི་གཤིན་ཆེའི་སོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཤ་ཚུགས་
 ཙན་གྱིས་བབྱང་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྱོད་ཞགས་པས་བཅིངས་ལྟས་ལ་ཐོ་བས་བསྐྱབས་ནས་

འཕྲོག་དགོན་ཆེར་མ་སྐྱལ་པོ་ཅན་དང་པོ་དང་ཐག་ཐུག་ཅན་ཏུ་ལྷུས་གཙོད་ཅིང་
 བརྟུང་སྟེ་རང་གཅིག་ཕྱར་བྲིད་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱལ་པའི་སྤྲུང་བ་ཆེན་པོའི་ནད་
 གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་བྲེད་ནས་སྤར་ལས་རྣམ་འཁྱར་
 གཞན་ཏུ་འཁྱར་བ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་འཇིགས་ཆེན་འཆི་ཀའི་
 ནད་དྲག་པོ་ཉིད་གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པ་ན་ཞེས་(༥༥ན)སྟུར། ཟུང་བེ་དང་འགྲེལ་
 པར། མི་གཙང་བྱང་བསྐྱོས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲེད་ཅིང་ཉམ་
 ཐག་པས་བཤང་གཅི་ཤོར་བས་ལྷུས་ལ་བསྐྱོས་པ་ན་རྣམ་འཁྱར་གཞན་ཏུ་འཁྱར་
 བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །བཟང་སྟོང་གིས་ཁྲུས་པར། དེ་དང་པོར་ཤི་འཕྲོས་
 ནས་དབང་མེད་པར་བྲིད་དེ་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པས་ཐུན་པ་
 ཐུན་ནག་ཆེན་པོར་ཁྲུགས་ཏེ་མི་ཚོད་གྱིས་འབྲིད་པ་བཞིན་ཏུ་འདི་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་
 ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་མགུལ་ནས་ཞགས་པས་བཏགས་པར་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་སྒྲིག་བཤགས་དང་དགོ་སྐྱབ་ལ་འབད་
 པར་རིགས་སོ། །འཇིགས་ཆེན་དངོས་སུ་བྱང་ཆོ་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ནི།
 འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་སྐྱབས་བཅའ་བས་ཆོག་མོད་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟའི་འཇིགས་སྐྱལ་གི་
 སྤྲུང་བ་ཆེན་པོ་མདོན་གྱུར་ཏུ་བྱང་བའི་ཆོ་ཀྱི་ཏུད་ཅེས་སྟེ་སྐྱལ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་
 ཏུ་སྟོང་རྗེ་ཅན་སུ་ཞིག་གིས་གཤམ་རྗེའི་པོ་ཉམ་བཟུང་ཞིང་དཔྱལ་བར་འགོ་བའི་
 འཇིགས་སྐྱལ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྤངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པ་བདག་ལེགས་པར་ཡོངས་
 སུ་སྟོབ་པར་བྲེད་པར་འཁྱར་ཞེས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་བྲེད་ཤ་ཐོན་པ་ཉི་སྐྱལ་པའི་
 ཉམས་འཁྱར་ཐོན་ཏེ་མིག་ཙུ་ཞན་པས་མིག་རབ་ཏུ་བགྲང་ནས་ཚྭགས་བཞིར་བལྟས་
 ནས་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྲེད་ལ། དེ་ལྟར་ཚྭགས་བཞིར་སྐྱབས་བཅའ་ཡང་བསྟོད་
 ནས་མ་བསགས་ཤིང་སྐྱལ་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཆབས་ཆེན་བསགས་པ་དག་ཡིན་
 ན་དེའི་ཆོ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ནས་སྤར་ཡང་བདེ་བས་
 ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཁུམ་ཞིང་ཡི་སྐྱལ་པར་འཁྱར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱལ་བའི་

གནས་འཇིགས་སུ་རུང་(༥༥བ)བར་དངོས་སུ་ལྟར་བའི་སྐབས་དེར་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་
བསགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ན་རུས་དེའི་ཚོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རུས་པ་མེད་
པས་བརློག་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་ལ་འབྱོར་ཁྱད་བཅོས་ཐབས་
གཏན་ནས་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་
པས་བསྐྱོར། བྱེད་ཤ་ཐོན་ནས་ཀུན་ཏུ་བཏུས་བྱས་ཁྱད་ཀྱང་། མགོན་སྐབས་བྱེད་པ་སུ་
ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་བཞིན་ཀུན་ཏུ་ཡི་ཐུག་སྟེ། བདག་ཉིད་གར་
འགྲོ་གཏོལ་མེད་བར་དོ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཟུང་གི་མདོ་ལས་ཁྱད་ཀྱང་། སྐྱན་གྱི་ཕྱེ་
སེམས་ཅན་གང་དག་འཆི་བའི་རུས་ཀྱི་ཆོ་ད་ལྟར་སྟེ་སྐྱགས་འདོན་ཁྱད་ལེགས་པར་
བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་པར་
འབྱུར་བ་སུ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བག་བྱོན་
བཟིམ་ཏེ་འཇིགས་པ་དང་འབྲལ་བའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྟེ་མ་པའི་དམ་བཅའ་དང་
དངོས་སུ་ཕྱིག་སྤོང་དགེ་རྒྱབ་ལའང་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དེ་བས་རྒྱལ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སྤྱིར་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ངན་འགྲོར་དངོས་
སུ་སྟེ་བ་དང་སྟེས་པའི་ཆོ་སྐབས་མེད་ཅིང་བརློག་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
དེ་ལྟ་བུས་ན། བདུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ཏེ་རིང་
མེད་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་ཡུར་པའི་མགོན་གཅིག་ཏུ་ཡུར་པ། བན་
བཏགས་མ་བཏགས་(༥༦ན)པའི་འགྲོ་བ་སྐབས་མེད་རྣམས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱུ་བས་པའི་དོན་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། རང་འཇིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་རྒྱུ་བ་པའི་རུས་མཐུ་སོགས་པ་མེད་
པ་མངའ་བས་སྟོབས་ཆེན་པོ། མ་བཅོལ་ཡང་གཞན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་སྤུག་བསྐྱེད་

མ་ལུས་པ་ཀུན་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྐབས་ལྷན་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་
 དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཕྱིས་མ་འགྲང་བར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་
 བར་དུ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཀྱལ་བ་དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་
 དམ་པའི་ཆོས་གང་གདུལ་བྱས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་ཉམས་སུ་གྲངས་ན་ཆགས་
 སོགས་ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་། སྐར་སྟོན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་གཡོ་སྐྱེ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
 ཡང་དག་པས་སྐབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟའི་མཆོག་གསུམ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་
 སྐབས་ལྷན་ན་མེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་བ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས། ཞེས་དང་། ཇི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པར། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཉིད་སྐབས་ཡིན་མ་གཏོགས་པར། །ཁོ་མོའི་སྐབས་རྟེན་སེམས་ཅན་
 འདི་ན་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་སོགས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི་འཇིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོལ་བའི་མཆོག་སྟེ། ཉི་མའི་སྒྲིང་པོའི་མདོར། སངས་རྒྱལ་
 སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སུ་འགོ་བ། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་གསད་པར་(༤༡)མི་རུས་
 ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྟོ་ནི་འབྲུགས་ཟིན་ཡང་། །དེ་ནི་ངེས་པར་སྟེ་བའི་པ་
 རོལ་འགོ། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱལ་སྐབས་འགོ་བ། །དེ་
 ནི་ངན་འགྱུར་མི་འགོ་སྟེ། །ལྟ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ལྟ་ཡི་ལུས་སུ་སྟེ་བར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་སྐྱར་ནས་ངན་
 འགོའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐལ་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཁྱད་པར་སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཅན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི།
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ལུས་སུལ་ནས་སྐབས་ཞུ་བ་སྟེ། བདག་ནི་
 སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དཔུལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་

པས་ནམ་པར་སྐྱེག་ནས་ཀྱལ་སྐྱས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷས་སོགས་ངེས་པར་འབྱལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུས་མ་ཡིན་པར་བདག་རང་
 ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་བས་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་བདག་གི་ལྷས་འདི་དབྱལ་བར་
 བགྱེད། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་
 པ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་འཁྲལ་བ་མངའ་བའི་བདག་ཉིད་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགོ་
 བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་རུས་ཅག་ཏུ་སྦྱོན་རས་ཀྱིས་འཆོ་ཞིང་གཟིགས་པར་མཛད་
 པའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྩལ་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་བེད་ནས་
 རྩར་ལངས་པས་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་བརྟེགས་པའི་ང་རོས་མཚན་ནས་བརྗོད་
 དེ་འོ་དོད་འཕོད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གི་མ་ཐག་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་
 རྩྱང་བར་ངེས་པ་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །ལྷན་གྱིས་བྱལ་པ་དང་རྒྱན་
 མི་འཆད་པ་མིན་ལས་ཀྱི་སྐོ་(༥ན)ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐུགས་རྩེའི་སྦྱོང་པ་
 མ་འཁྲལ་བ་ཅན་ཞེས་དར་རྒྱུ་ཏུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྟིང་
 པོ་དང་སེམས་དཔའ་ས་ཡི་སྟིང་པོ་དག་དང་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལ་
 ཚད་མེད་པ་མངའ་བའི་མགོན་པོ་ས་བཅུའི་དབང་རྩལ་ཆེན་པོ་མཚན་ནས་མ་སྦྱོས་
 པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱབས་འཆོལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་
 གདངས་ཀྱིས་སྟིང་ནས་འོ་དོད་འཕོད་ཀྱི་བདག་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་
 ཏུ་གསོལ། །གཞན་རྩལ་བསྐྱལ་བས་རྩལ་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་
 མགོན་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ཏུའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཅམ་ནས་
 གཤིན་རྩེ་ཡི་སོ་ཉ་དཔྱལ་བའི་སྦྱང་མ་རྣམས་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་སྤྲིན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྤང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 རབ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱེག་ནས་སྦྱོགས་བཞིར་འབྱེར་ཞིང་འགྲོས་པར་མཛད་པར་

བྱེད་པ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་བསྐྱམས་པ་ཅན་དེ་ལའང་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །འདིའི་
སྐྱབས་འགོ་ནི་རྟོག་བཤགས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ལ་སྤར་བསྟན་པ་ནི་སྦྱར་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །

འགྲོད་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྩོད་པ་བདག་ནི་སྟོན་ཆད་སངས་རྒྱས་
བྱང་ལེན་པ་བྱེད་ནམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་བཅེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་རྟོག་པ་སྦྱངས་ལ་དགེ་བ་
སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་ཞིང་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ་བཀའ་ནས་རྟོག་པའི་
ལས་ནི་བྱས་ཤིང་བསགས་ལ་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་དུས་རིང་པོ་སྟོན་མ་མེད་པ་ནས་
སྦྱར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་པར་བན་སོང་གི་རྟོག་བསྐྱེད་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་སྦྱང་
ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་(༥༥)པའི་འཇིགས་པ་ཆེས་ཆེར་
མཐོང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར་པས་ན་དེར་སྟོན་ཆད་ནི་བཀའ་བཞིན་དུ་
རྟོག་སྦྱང་དགེ་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་སྤྱད་པ་རྟོག་པ་
ལྟར་པ་བྱེད་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི་སྟོན་བསགས་པའི་རྟོག་པའི་འབྲས་
བུ་འཇིགས་པ་དང་རྟོག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་
བསལ་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་
སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་འབད་རིགས་པ་ལ། ཉན་གྱི་
དཔེས་གཉེན་པོ་བསྟེན་རིགས་པ་ནི། ད་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཚག་མོད་བཀའ་
ལྟང་མཐོང་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། རྒྱང་དང་མཁྱིས་པ་སོགས་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབྱུང་
ཁམས་འབྱུགས་པ་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ཅ་མ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་བཙོས་པའི་ཐབས་སུ་སྦྱར་པས་རི་ལྟར་བསྟོས་
པའི་དག་བཞིན་དུ་སྦྱར་དང་ཟས་དང་སྦྱོང་ལས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་དགོས་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཙོང་ནད་ཆེན་པོ་ཉེས་པ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་
 འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡི་ནད་དྲག་པོ་སྤྲུམ་ཀྱང་གསོ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་ཏེ་
 རྩ་མེས་ས་རྒྱུད་ལ་བཏབ་པ་ལ་ནད་དེ་སེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་མཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ལས་མི་འདའ་བར་རྩལ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བཞེན་རིགས་པ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ནི་རྒྱན་རིང་བ་གསོ་དཀའ་བ་རྩལ་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་དྲག་
 པོ་ཡང་སྦྱེད་པས་ན་ནད་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་(༥༣)གཉེན་
 པོའང་རྟེན་དཀའ་བས་སོ། །རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་དག་དུ། བཞི་བརྒྱ་བཞི་ཡིས་
 ལྷག་པ་ཡི། རྟན་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་བཞི་ཡིས་
 ལྷག་པའི་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། རྒྱང་མཁྱིས་བད་ཀན་འདུས་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱས་མིན་
 རྩ་འཆི་བར་བརྒྱ་ཙ་རེ་རྒྱས་སུ་འཆི་བ་རེ་རེ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལའང་རྒྱག་གསུམ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང་
 ཆ་མཉམ་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་ལ་སྟེ་བའམ། ཡང་ན་རྒྱག་གསུམ་དང་རྒྱལ་དང་བཞི་པོ་
 རེ་རེ་ལའང་རེ་ཞིག་གཉེན་པོ་མེད་པ་བརྒྱ་རེ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་རེ་རེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་ནད་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དུ་བཤད་
 རོ། རྟན་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་དཀོན་པ་ནི། ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྟེ་གཅིག་གཅིག་གིས་སམ་རེ་
 རེས་ཀྱང་འཛམ་གླུའི་སྤྱིང་ན་གནས་པའི་མི་ཀྱན་དཔུལ་བ་སོགས་སུ་འབངས་ནས་
 རྩལ་བསྐལ་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བས་བསྐྱུག་པར་བྱེད་ན་ཞེས་ཏེ། བྱང་མེས་ས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གཅིག་མི་བརྒྱའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ན་བརྒྱ་པོ་དཔུལ་བར་
 སྦྱོལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླུའི་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོས་ན་འང་དེ་ཐམས་ཅད་དཔུལ་
 བར་འགོ་བས་མཚོན་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཡུལ་ཀ་
 ཤའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱའི་རྒྱས་སུ་འཛམ་གླུའི་སྤྱིང་པ་ནམས་ནད་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ལ་ཉ་རོ་
 ཉི་ཏའི་ཤ་མ་རྟེན་ནས་རྒྱལ་པོས་དེར་སྦྱོལ་བ་སྤངས་ནས་རང་གི་ཤས་ནད་གསོས་པ་

ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་དེ་འཇམ་སྤིང་གི་མི་ཀུན་ཐ་མལ་གྱི་ནད་གཅིག་གིས་བརྟུག་
 པའི་དབེས་མཚོན་པའོ། །(༤༧)ཉོན་མོངས་དེ་དག་གསོ་བའི་སྤྲུལ་གཉེན་པོ་ཟག་
 མེད་གྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལས་
 གཞན་ནི་སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ནས་བཅལ་ཡང་སྤྲུལ་གྲང་
 བམ་ཡང་མི་རྟེན་ན་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་རྟེན་མི་སྤྱད་དོ། །ཐ་མལ་གྱི་ནད་ལས་
 གྲང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་པ་རྟེན་
 དཀའ་བ་ནི། རྩན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བད་ཀན་ལ་སོགས་སྟོན་མ་ཡིན། །སྟོན་
 གཞན་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་འདྲོད། །བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ། །ཡིད་
 ཅན་སྟེ་བར་འཁྱར་མ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་འདི་དག་གིས། །ངན་སོང་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཞིབ་ཉིད། །མཚོག་ཡིན་བད་ཀན་སོགས་
 འདིར་མིན། །ཞེས་དང་། གང་སེམས་སྤྲུལ་པ་དེ་སྤྲུལ་པ། །ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་
 མིན། །ཡིད་འཚོས་པ་ནི་ཤེས་པར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྤྲུལ་པ་མཚོག་གི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་རིགས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་གསོ་དཀའ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་གསོ་བའི་ཐབས་དེ་ལ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ལས་ཆེས་
 མཚོག་ཏུ་ཡུར་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་
 ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ཡི་བཀའ་ལྟངས་ལས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་གཉེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་བསྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་པར་དེ་
 ལས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེན་ཅི་ལོག་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་
 ཞིག་ལ་དུས་རྟག་དུ་སེམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་སྤྲུལ་པོ་གཏི་ཟུག་ཅན་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་སྤྲད་པར་བྱ་འོས་པའི་གནས་སུ་ཡུར་པ་སྟེ། སྟོབ་སྤྱིང་ལས།
 གང་ཞིག་སྟེ་དང་ཆ་ཤི་སེལ་བའི་བདུད་(༡༠)ན་ཅི་དེ། །ཐོབ་པར་མི་བྱེད་མི་སྟོད་
 འཇིན་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་དག་ཉེས་མང་གཏི་ཟུག་འཐིབ་པོས་བསྐྲད་པ་སྟེ། །ཡུན་
 རིང་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་སྤྲུལ་ཆེན་མི་བསྟེན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་པ་

མཚུངས་སྒྲ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྐྱབས་སུ་
བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
ནས་ཉམས་སུ་གླང་བར་རིགས་སོ། །

གཡང་སའི་དཔེས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་པ་ནི། འོན་ཏེ་བཀའ་ཁྱད་པས་
ཆོག་མོད། ཉམས་སུ་གླངས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་དེ་ཙམ་བསྐྱེམས་ཅི་དགོས་
སྟམ་ན། ཀང་ལས་ལྷང་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཙམ་སྟེད་པར་ཐུར་ཏེ་ན་བ་དང་
འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ཙམ་འབྱུང་བའི་རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་གཡང་ས་ཐ་མལ་
པ་ཆུང་དུ་ཙམ་ལའང་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་ལྷང་གིས་
དོགས་ནས་ཉག་ཀྱང་སྦྱོད་ལམ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའམ་ཕྱོག་ཆེར་བྱས་ཏེ་གནས་པར་
བྱ་དགོས་ན། དཔག་ཆད་སྟོང་དུ་ལྷང་བ་ཡི་ཞེས་ཏེ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྐག་གི་ཆད་
ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེ་ནི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་མོ། ཡང་ན་དཔག་
ཆད་སྟོང་སྐག་དུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྐག་གི་ཤུའི་ཆད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པའི་འོག་དུ་ལྷང་བར་འཐུར་ཏེ་མནར་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོར་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལྟ་བུའི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་
མྱོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་གཡང་ས་ཉམས་ང་བ་དེར་ལྷང་གིས་དོགས་ནས་བག་ཕྱོག་
ཆེས་ཆེར་བྱ་དགོས་པ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་ན་བག་མེད་སྤངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བག་
ཡོད་པར་བྱས་ནས་ཀྱལ་བའི་བཀའ་ལྷང་བཞིན་དུ་ཐུར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
(༡༠)པོ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའང་མཛོད་དུ། འདི་འོག་དཔག་ཆད་
སྟོང་སྐག་གི་ཤུ་ན་མནར་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སའི་དངོས་གཞིར་འདི་ནས་
དཔག་ཆད་སྟམ་བྱི་ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ་དེ་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་
སྟོང་གིས་ཆད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སྟམ་བྱི་
ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་ཤུར་ཅན་ཡོད་ལ་དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་
ཆད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆ་གང་གི་གནས་དང་པོ་གཉིས་

ཐད་སོར་ཡོད་པ་ནས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐད་སོར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འགའ་
 ཞིག་གིས་མཛོད་དང་ས་སྤེན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་བར་དོགས་ནས་དེ་
 གཉིས་གཞུང་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ཞེས་འགའ་སྤྱོད་མཛོད་ལ།
 འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་མི་འགའ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ས་སྤེན་རང་ནས་ཆ་
 གང་གི་གནས་དེ་དག་གི་ཆོད་སོགས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འགའ་བའི་རྒྱལ་ལེགས་
 པར་གསུང་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ནས་ཐར་དཀའ་བ་ནི། སྒྲོབ་སྤྱིང་ལས། གཡ་
 ཏེ་ལྷ་སྒོ་དམུལ་བའི་སྤང་མ་སྦྱོད་མཚུངས་སམ། །དུང་འགོ་པན་རྩལ་ཟ་བར་བྱེད་
 པའི་ནང་དག་དུ། སྤྱོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །གཡང་དུ་ལྷང་
 བར་འཕྱུར་བའི་ངང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ལྟར་དུ་རྒྱལ་པའི་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་པ་ལ་འབད་རིགས་པ་ལ། ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་འཆི་བའི་འཇིགས་
 པ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པ་ཉེས་པ་ཆེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་མི་འཆི་བས་ག་
 ལེར་བཤགས་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་རིང་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་
 བདག་མི་མཆིའོ་ཞེས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་ལེ་ལོའི་
 ངང་ལ་(༡༦)སོས་དལ་དུ་བག་བརྒྱང་སྟེ་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིང་ཅམ་ལའང་མི་འཆི་བའི་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་བདག་
 ཉིད་ནི་གཉིས་མེད་པར་འཕྱུར་བའི་སང་གི་དུས་དེ་ནི་ངེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་
 འབྱུང་བར་འཕྱུར་ལ་དེའང་རྣམ་འབྱུང་གི་ངེས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀ་ནི་ཀའི་
 སྤྱིང་ཡིག་ལས། །འཆི་བདག་སྤྱད་དང་མི་བཤེས་པས། །སྒྲོ་བྱར་དག་དུ་འབབ་འཕྱུར་
 བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞིས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། །འདི་
 སང་དེ་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ནམ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་མེད་འཕྱུར་
 བའི། །སང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་མཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་
 པ་ངེས་ན་སོས་དལ་དུ་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་པའི་

གཉེན་པོ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདིར་བདག་མེད་པ་རྒྱར་པའི་སང་གི་རྒྱས་དེ་ངེས་
པར་འབྱུང་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཏེ་སྒྱུར་བདག་མེད་པའི་རྒྱས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་མིན་
གྱི་སྒྲ་མྱ་ནམ་ཡིན་ཡང་དེ་རིང་གི་རྒྱས་ཤིག་ལ་ཤི་ནས་མེད་པར་རྒྱར་པའི་སང་གི་
རྒྱས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་འང་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་ཅི་ཡན། འཇིགས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
ན། གཞན་ཐམས་ཅད་འཆི་ཞིང་སྤིག་པའི་ལས་ཅན་ནམ་ངན་སོང་རྒྱུ་ཡང་ཁྱོད་
ནི་མི་འཆི་འོ། །ཤི་ན་འང་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བས་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་
ལ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱེས་བྱ་སྒྲ་ཡིས་བྱིན་ཏེ་སྦྱིན་རྒྱས་པ་སྒྲ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེར་མ་ཟད་དེ་དག་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་མི་འཇིགས་པར་སྤྲོད་རིགས་
ན་འང་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དང་སྤིག་རྒྱུ་དང་བཅས་བཞིན་རྒྱ་ཤི་བ་ངན་སོང་རྒྱ་
རྒྱུ་བའི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་ནི་ཐབས་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་
(༡༧)ངེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་
གདོན་ཟ་བར་ཤི་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ངེས་ལ་སྤིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་རྒྱུ་འང་
འགྲོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ན་སྤིག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་
བདག་ཡིད་བདེ་བར་སོ་སོ་དལ་རྒྱ་བག་པལ་ནས་འདུག་སྟེ་འདུག་མི་རིགས་པས་
ད་ལྟ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དཔེ་འགར།
ངེ་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག །ཅེས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། གསོན་པ་
ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་མཐར་གདུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཟུང་ན་བསལ་བར་
ཡང་། སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། སྦྱིས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་
ཀྱིས་མཐོང་བའམ། བོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚཱ་ཟ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་སྦྱིས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མདུན་ན་གནས་པ་འཆི་བ་སྟེ། །ཀྱུན་གྱང་འཕོ་བར་གནས་པའི་
ཕྱིར། །ཟུང་ན་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀ་ནི་ཀའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། འཆི་
བདག་བཙེ་བ་མེད་པ་ཅན། སྦྱིས་རྩལ་དོན་མེད་གསོད་གྱུར་པ། །གསོད་པ་མདོན་

རྩ་འོང་བཞིན་རྩ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་རྒྱུང་བྱེད། །དེ་སྤྲད་དཔལ་ཆེན་བཟོད་
མེད་དེས། །མདའ་ནི་མི་བཟད་འཆར་མེད་པ། །དེ་ནི་རི་སྤྲོད་མ་འཕངས་པ། །དེ་
སྤྲོད་རང་གི་དོན་ལ་འབོད། །ཅིས་སོ། །ངེས་ནི་སྦྱེས་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་
ཤིང་རྒྱུ་ཅན་ངན་འགྱོར་འགྱོ་བ་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པས་དེ་དག་ལ་འཇིགས་ཤིང་
སྒྲག་མི་དགོས་ཞེས་དབུགས་འབྱེན་པ་སྤྲུང་མེད་པར་བསྟན་ལ་ངེས་ན་སྐོས་དལ་
རྩ་བག་བརྒྱུང་སྟེ་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་རྟོ། །

ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་སྐྱེས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི།
བདག་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་(ལྟན)ཅི་དགར་སྤྱོད་ནས་གཉེན་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་ཡིད་
བདེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུག་ཅེ་ན། རྟོན་ཆད་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཡིད་བརྟན་
དང་སྤྲོད་པོ་མེད་ཅིང་སྤྱད་པས་མི་ངོམས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
འདི་འདྲ་བ་དང་འདི་ལས་ལྷག་པའང་ཡང་ཡང་མྱོང་སྟེ་ཞིག་པར་གྱུར་ན། ད་རྩ་
སྤྲོད་གྱི་དེ་ལས་བདག་ལ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་སྤྲོད་པོ་དང་བཅས་པས་ངོམས་ཤིང་ཆོམ་
པའང་སྤྱོད་ནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱད་པར་རྩ་འཕགས་པ་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་
ན་བདག་ནི་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
ནས་ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲོས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་ལས་འདས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་
ཤིན་རྩ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་བསགས་སོ་སྟུང་རྩ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྤྱོད་དེ་
དེང་ནས་བཀའ་བཞུགས་བཤགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བྱ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། མི་ཡི་བདག་པོ་ལྟ་ལུ་ལས་སྟེང་ན། །བརྒྱ་
ཕྲག་སྟོང་རྩ་སྤྱད་པར་མ་བྱས་པའི། །བདེ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་
དང་། ལུ་ལ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོད་ཅིང་གོམས་པས་ནི། །དབང་པོ་ནམས་ནི་ལུ་ལ་གྱིས་
ངོམས་པ་མེད། །ཅིས་སྐྱོགས་དང་། །སྟོབ་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་། །རྟོན་ཆད་ལན་མང་མ་
མྱོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག །ཅིས་སྐྱོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་ནི་འདོད་པའི་
ལོངས་སྤྱོད་པན་བདེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཉེས་པའི་གཞིར་འགྲོ་བས་དེ་ལ་ཆགས་

ནས་ཡིད་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་གཉེན་བཤེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆི་རུས་སུ་ཕན་པའི་སོགས་བྱེད་པས་ད་ལྟ་བདེ་བར་འདུག་གོ་སྟེ་ན།
 བདག་ཉིད་འཆོ་ཞིང་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་སྲོག་རྩལ་ལྟ་བུ་འདི་དང་།
 དེ་བཞིན་རུ་ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་དང་མཛའ་(༡༥)བཤེས་ཀྱི་སོགས་ཅོར་ཡོངས་
 སྦྱོང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་སོགས་སུ་ཡང་མེད་པར་རང་གཅིག་ལྟ་
 རྒྱས་མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་པའི་སྟོགས་ག་ཤེད་ཅིག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་
 ཀྱི་མྱི་བཞིན་རུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ན་མཛའ་བ་གཉེན་དང་མི་མཛའ་བ་
 དག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱིས་ཅི་ཞིག་རུང་སྟེ་སྐབས་དང་སོགས་བྱེད་པ་སུ་ཡང་
 མེད་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་ཅིང་མི་རིགས་པས་ད་ནི་ལམ་སྐབས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 འབད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་དལ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པར། སྐད་ཅིག་ཅུ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་ཤོད་
 པའི། གཉེན་དང་ཅོར་རྩིས་ལུལ་མཁར་ཀྱན་པོར་ནས། བདག་ཉིད་གཅིག་ལྟ་
 འཇིགས་པའི་ལམ་རུ་འགྲོ། ཇི་ཅུམ་ཕྱིག་དང་བསྟོན་ནས་ཅོར་བསགས་ཀྱང་། སྟོག་
 པའི་རྣམ་སྟོན་རྣོངས་པ་བདག་ཉིད་འཁྱུར། བསགས་པའི་ཅོར་ནི་ཁོང་དག་ལྟ་ཆས་
 འཁྱུར། དེ་ཕྱིར་བསགས་པའི་ཅོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན། ཞེས་དང་། དཔེས་བྱེད་གྱིས་
 ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་གསུམ་འཇིགས་པ་འདི་ན་བཤེས་ཀྱང་མེད། དེ་བཞིན་རུ་
 དང་རྒྱུང་མ་རྩ་ལག་མེད། སུ་མ་སྟོན་དང་རུ་དང་རྒྱུང་མ་དང་། སྟོན་དང་ཅོར་
 དང་རྩ་ལག་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། ཤི་བའི་གཤེན་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། ལས་
 རྣམས་རྩིས་སུ་འབྲང་ཞིང་བྱིས་པ་འགྲོ། ཞེས་དང་། ལུང་གཞིར། འཆི་བ་ལ་ནི་
 ཅོར་རྩིས་འབྲང་མི་འཁྱུར། ཉེ་རུ་མ་ཡིན་སོགས་མིན་ལྟ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 དང་། འདི་ན་སྟེ་བ་ན་ཡང་གཅིག་ལྟ་སྟེ། འཆི་བ་ན་ཡང་གཅིག་ལྟ་འཆི་འཁྱུར་
 ཞིང་། གཅིག་ལྟས་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་འདིར་ཐོང་འཁྱུར། སྟེ་པོ་འཁོར་བར་

གོགས་ཡོད་མ་(༧༣ན)ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དངོས་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། སུ་དང་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་ན་རྒྱ་
སྒོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔུལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་
རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལས་ཐབས་ཅི་ལྟར་བྱས་ན་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཞེས་
ཏུས་ཉེན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིད་ཏུ་
མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་
ནས་པ་ཀྱན་ཏུ་བསམ་པའི་རིགས་ཀྱི་གཞན་ཆོ་འདི་དང་གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཏུས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་
འབྲས་བྱ་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསམ་ནས་འཛེམ་བག་བྱ་དགོས་
པར་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ལའང་
ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་བསྟེན་པའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་
སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་
འཁྱོད་ཕྱོམ་ཀྱི་བསམ་པ་དང་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའང་དེ་ཉིད་ལ་རག་
ལས་སོ། །

ཟུང་གི་མདོར། གང་ཞིག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན། །གང་ཞིག་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། ལས་བརྒྱ་པར་ཡང་། ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་ནི། །ལས་ནམས་ཡིན་
པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ལས་ནམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་
སྣ་ཚོགས་བྱས། །སྣ་ཚོགས་ནམ་པར་འབྲམས་ཤིང་འཇུག །ལས་ཀྱི་བྲ་བ་འདི་
ཆེའོ། །(༧༣བ)ཞེས་གསུངས། །འདི་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ནི། ལུང་ནམ་འབྱེད་
ལས། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་བྱན་བྱེད་ན། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་ལས་དང་། །ཡིད་

ཀྱི་ལས་ལ་མང་རུ་ནི། །སྔ་སྔ་རྟོག་ཅིག་སྒྲ་གཅན་ཟེན། །འདི་ནི་དག་སྦྱང་ལས་
ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྒྲོབས་ཤིག་སྒྲ་གཅན་ཟེན། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་སྒྲོབ་བྱེད་ན། །དག་
བར་འཕྱར་ཁིང་སྤིག་ཟེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དེ་
འདྲ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ་སྤྱིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་དང་ལྷུང་བས་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འཕེན་མི་རུས་པར་གསུངས་
ཏེ། བཞི་བཟུ་པར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡོད་ཕྱར་པ། །དེ་
ནི་བསྐལ་པ་སྤྱོད་རུ་ཡང་། །རན་འཕྱོར་འཕྱོར་བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
ལས་འབྲས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་
པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱེས་ན་
སྤིག་པ་སྤྱོད་པ་དང་དག་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་ཁིང་གཉེན་པོ་ཀུན་
རུ་སྦྱོང་པའི་སྒྲོབས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། བདག་ནི་པན་གནོད་ཀྱི་རྒྱ་དག་སྤིག་
གི་སྒྲ་དོར་ལ་རྫོངས་པའི་བྱིས་པ་མི་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་གཏི་མུག་གི་དབང་རུ་
ཕྱར་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་གང་
ཟག་སྤྱི་སྤྱད་ཀྱང་སྤིག་པར་འཕྱར་བ་མི་དག་བ་བཅུ་ལྟ་བུའམ། བཅས་པའི་སྤིག་
པ་སྟེ་སྒྲོ་བ་སྒྲངས་པ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྤིག་རུ་འཕྱར་བ་ཆང་འབྱུང་བ་
དང་སྤྱི་དྲིའི་ཟས་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་བྱ་བ་རན་པ་
གང་ཡང་(ལྟ་ན)རུང་བ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བགྱིས་པ་རྣམས་
ཞེས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་མཐོན་པོ་སྤྱི་གས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་
རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་རླུང་ཡིད་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་རུ་འཁོད་ནས་ལུས་
ཀྱིས་བརྟུང་དེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤིག་པའི་འབྲས་སུ་སྦྱོང་འཕྱར་གྱི་
སྤྱི་བསྐལ་ལ་འཇིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཕྱོད་པ་སྤྱི་གས་དག་དང་བཅས་པས་ཡང་
དང་ཡང་རུ་སྤྱི་འཛུལ་ཏེ་སྤིག་པ་དང་ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པོ་

བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ལས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་སོ་སོར་མཐོལ་ཁིང་བཤགས་པར་
བགྱེད་ཞེས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པའི་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་ཚུལ་
དངོས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་ནས་རྟིག་པ་བཤགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་
གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། ཐུག་འཆལ་ནས་རྟིག་པ་བཤགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

མི་དག་བའི་གཉེན་པོར་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ནི། ལུང་
རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་གིས་རྟིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འཁོག་བྱེད་
དེ། །ཉི་ཟླ་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་དེ་རྣམ་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ལ། མ་སྟེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་སྟགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །བཞི་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ནི། འདྲན་པ་ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདྲན་པ་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བའི་རྟིག་པ་གང་
ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནོངས་པའམ་ཉེས་པ་ལགས་པས་ན་དེ་ཉིད་ནོངས་ཤིང་ཉེས་པ་དེ་
ཉིད་ལེགས་པར་བབྱུང་ཁིང་མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དམན་
པ་བདག་ནོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཉིད་ལགས་པར་བབྱུང་ཞེས་སྟུར། འདི་ནི་འཆབ་
(ལ་བ)སེམས་མེད་པར་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ནས་འགྲོད་པས་བཤག་པ་ལ་དེ་
ལྟ་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟིག་སྒྲུང་འདི་ནི་
རྣམ་སྟོན་མི་བཟད་པ་དང་བཅས་པས་ན་འཕགས་མིན་གྱི་ལས་དམ་པས་སྒྲུང་པར་
བྱ་བའི་བྱ་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་བཟད་པོ་མ་ལགས་པས་ན་དེང་ནས་བབྱུང་སྟེ་
སྒྲན་ཆད་བདག་གིས་ནི་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བཞིན་དུ་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་ཡོང་ཡེམས་
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་བགྱིད་པར་རྒྱུན་གཙང་ཅིང་ལེགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཉེས་པ་ལས་སྟོག་པར་དམ་འཆའ་བའོ། །འདི་ལ་སྟོན་པའི་སྟོབས་དང་ཉེས་པ་ལས་
སྟོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བཤགས་ལུལ་སྟོན་སྟོན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དུང་
དུ་བཤགས་ཆེ་མཐོང་སྟོན་འདྲི་བའི་རྒྱལ་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ལ་སྒྲུང་བྱ་རྟིག་པའི་ཁྱད་པར་དང་སྒྲིང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ།

སྤྱིར་བྱེད་གཞིན་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། མོང་རུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་
 མོ་ནས་བཤགས་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཤིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་
 པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འཕྱར་རོ། །བཞི་གང་ཞིན། འདི་སྟ་སྟ། རྣམ་པར་སྟན་
 འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སོར་ཆུད་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
 པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་ན་དེ་ལ་འཕྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞིན་པོ་
 ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་
 པའོ། །དེ་ལ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པས་
 མི་སྤྱེད་པའི་(ཡན)སྟོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཚུལ་
 དང་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་
 སྟོབས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིག་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཤིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པར་གསུངས་པའི་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ནི་མྱོང་ངེས་གྱི་ལས་ཡིན་པས་དེང་ང་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་ན་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཅུང་
 ཟད་འོག་ཏུ་འང་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤིག་པ་སྤྱངས་པས་འདག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་
 ལས། ཀྱང་གིས་བསྐལ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ། ཤིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། ལན་
 ཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱང་བར་འཕྱར། ཞེས་དང་།
 བྱམས་པའི་སེང་གའི་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའོ། །ཤིག་
 པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་གྱིས། རྒྱལས་པས་ཉེས་པ་བཤགས་ན་ནི། ལས་དང་
 ལྟན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །ཞེས་དང་།

ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་

ནམ་པར་སྒྲོན་པས་བསྐབས་པར་འགྱུར། རབ་རྩ་བཤགས་དང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིས། །དེ་དག་གི་ན་རྩ་ཅད་ནས་བཏོན་པ་བཞིན། །ཞེས་སྒྲོབས་བཞི་ཚད་ན་ཅད་
 རས་འདག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐངས་
 པའི་ལས་ལ་འགྱོད་བཤགས་ཚུལ་བཞིན་རྩ་བྱ་ཞིང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་
 དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིག་ལུང་ལ་སྒྲོམ་སེམས་བརྟན་པ་བསྐྱེན་པ་འདི་ནི་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ། སྤྱད་པར། (ལ༥)སེམས་
 འདི་བཟང་བ་མིན་སྟམ་དུན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་
 བྱེད་ཕྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱེད་ལ། དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྒོབ།
 ཅེས་གསུངས། སྒོ་བྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བདག་གཞན་གྱི་ཕྱིག་པ་བཤགས་པ་
 ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བརྗོད་པས་འདི་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་
 ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བསྐབ་བདུས་སུ་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་སྐབས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཉེས་པ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་
 མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་བཤགས་ནས་ཕྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ཆོས་རྒྱམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་ཉིད་རྩ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལེའུ་འི་མཆན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཐུག་མཆོད་སོགས་
 ཡོད་ཀྱང་ཕྱིག་བཤགས་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པས་ན་ཕྱིག་བཤགས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་
 གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཡོངས་བརྒྱུད་གི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འི་གཞུང་། ལེའུ་འི་
 མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་བ་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས། དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་
 བ། རྗེས་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་

ཚོགས་བསགས། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མོ་སྤྱོད་བཤོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩེས་སུ་ཡི་
རང་། ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བ། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་གསོལ་བ། དག་
ཅ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐོས་ཀྱི་
དེ་ལ། མཛོན་མཐོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དག་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། སྲིད་པར་འབྲས་པའི་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་གི་གནས་རྣམས་སུ་སྦྱག་བསྐྱལ་
ཡུན་རིང་བར་སྤྱོད་བས་ལུས་སེམས་(ལྟན)ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་
དུས་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུ་ངལ་གསོ་བའི་མཛོན་མཐོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་དང་། དེའི་འབྲས་
ལུ་ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཅན་དག་དེ་ལས་ཐར་ནས། གནས་སྐབས་མཛོན་མཐོ་
ལྷ་མའི་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་ལ་བསམ་པ་སྤྲོད་དོག་སྤངས་ནས་ཨ་
རེ་ལེགས་སྦྱུང་དུ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་དང་བའི་དང་པ་སྦྱིད་ཅིང་དགའ་
ཞིང་མཁྱ་བས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདིར་སེམས་རབ་དུ་དང་བས་དགའ་བ་དང་
ལུས་འདར་ཞིང་མཆི་མ་འབྱུང་ལ་སྦྱ་ཟིང་བྱེད་པ་དང་དག་གིས་ལེགས་པར་བྱས་
སོ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་སྒོ་གསུམ་ཀ་ནས་ཡི་རང་བྱ་བར་འགྲེལ་ཆེན་སྐོས་
ལས་བཤད་དོ། །

ཐར་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། དེས་ལེགས་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལས་
ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཉེ་བར་བསགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་དགའ་ཞིང་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །དེའི་འབྲས་ལུ་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཁྱབ་པ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་སྤྲོ་མོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་
དེས་པར་ཐར་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ་། །འགའ་ཞིག་དུ་ཚོགས་བཅད་འདི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །

སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ལྟམ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། །མཐར་ཐུག་གི་ལྟམ་བྱ་འགྲོ་བ་
གཞན་རྒྱུད་པ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་
བྱུང་ཡུར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟམ་བྱ་རྒྱལ་སྤྲས་
རྣམས་ཀྱིས་བརྩུ་དང་ལམ་ལྷན་གཏོགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་(༡༥བ)རྣམས་
ལའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཡང་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་
གསུངས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཐུགས་སྤྲུལ་བའི་ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སྦྱར་རོ། །རྒྱ་དཔེར། བྱང་སེམས་ཉིད་
དང་སངས་རྒྱས་ཉིད། སྐྱོབ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་ཡི་རང་། །ཞེས་ཡོད་ཀྱི་སའི་སྐད་
དོད་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་མཛད་པའི་
ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་
འབྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཐའ་དང་གཏིང་མི་དཔོག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བ་དེ་དང་། སྦྱར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་པར་བྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྦྱོང་བ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་ལ་དགའ་ཞིང་མཁྱེད་བས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ངོ་། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྟོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛོལ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། མི་ལྟོག་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་
ཡི་རང་ན། སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཚད་གཟུང་བྱང་། །རྗེས་སུ་
ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་
སྟོན་པ་ནི་འབད་པ་རྒྱུད་ཏུས་ཆོགས་སྐབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་དང་རང་གི་
དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་

པར་གསུངས་(༡༢ན)ལ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པར་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྟོགས་རྣམས་སོགས་
ཏེ། སྟོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཁིང་ན་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ནས་
རིང་དུ་མ་ལོན་པ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་ཚས་མི་གསུང་བར་བྱགས་ལས་ཆུང་དུར་
བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱུ་བའི་རྟེན་དུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཚས་དུང་ལྟ་བུ་འབུལ་
བར་མོས་ཤིང་ལྷུས་གྲས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཡིད་རབ་དུ་དང་བ་དང་བཅས་པས་
དག་གི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་འབྲས་བུ་སྦྱག་བསྐལ་
ལྷ་ཚོགས་པས་མནར་ཁིང་རྒྱ་མ་རིག་པའི་ཕྱན་པས་ཤེས་རྒྱུད་བསྐྱིབས་ཤིང་འཛོམ་
པར་གྱུར་ནས་ལམ་དང་ལམ་མིན་གླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་སྒོན་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་
ཏེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱན་པ་བསལ་ནས་གླང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་སྤང་ཁིང་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་དུ་གསོལ་
ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཕྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱལ་བ་
ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་དངོས་ཀྱི་
གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྦྱོ་
བ་སྦྱིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཐ་མ་ཕྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
བཞེད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལྷུས་གྲས་པས་བཏུད་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དག་གིས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་གླང་དོར་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་སྟོས་ཀྱི་མིག་མ་རིག་པའི་
ཕྱན་པས་ལྟོངས་པར་ཏེ་མིག་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་མི་འགོད་(༡༢)ཅིང་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱན་པ་བསལ་ནས་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བགྱི་
བའི་ཆེད་དུ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་ཕྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ་གླང་དོར་སྟོན་པ་པོ་མེད་ན་སྤང་གླང་མི་ཤེས་པའི་

མྱེར་དེ་སྐད་གསོལ་བའོ། །

བཞི་པ་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དག་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིར་བསྟོ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་ཀུན་ཚོན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་བ་བདག་གིས་ཉེ་བར་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་དེས་ནི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱེ་བྲག་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བསལ་ནས་བྱང་བར་ཤོག་ཅིག་པའོ། བྱེ་བྲག་དུ་བསྟོ་བ་ལ། ནད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་ནི། དགེ་བ་བདག་གིས་གང་བསགས་པ་དེའི་མཐུས་འགྲོ་བ་ནད་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཟུག་རྩས་གདུངས་ཤིང་མནར་བས་ཉམ་ཐག་པ་སྦྱིང་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ་ནི་ཤུ་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་འགོ་བའི་ཡམས་ནད་དྲག་པོ་གསོར་མི་བྱང་བས་བཏབ་ནས་སལ་ཆེར་འཆི་བའི་ནད་ཀྱི་བསྐལ་བ་བར་མ་འབྱུང་བར་ས་སྡེ་ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་ནད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རི་སྒྲིབ་དུ་ནད་ལས་གྲོལ་ནས་སོས་པར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་བདག་ཉིད་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ནད་པ་གསོ་བའི་སྤྲུལ་པ་མཁས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དག་དང་སྦྱོད་ལམ་འཇམ་པོའི་སློ་ནས་ནད་པ་དེ་ཡི་ནད་གཡོག་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་སྦྱབ་པའི་སློ་ནས་དེ་ལ་སན་འདོགས་བྱེད་པར་ཤོག (ལ་ན་ཅིག་ཅས་ཏེ་སྤོག་ཆགས་དེས་པའི་སྦྱེས་རབས་ལྟར་ནད་ཞི་བའི་སྤྲུལ་དང་ཀུལ་པོའི་བྱ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ལྟར་སྤྲུལ་སྦྱར་བའི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་སྦྱོན་པའོ། །

བཤེས་སྒྲོམ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་ནི། བཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཟའ་བའི་ཟས་དང་བདུང་བའི་སྒྲོམ་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆར་རྒྱན་ཟད་མི་ཤེས་པར་སལ་སྟེ་ཟས་འདོད་པས་གདུངས་ཏེ་བཤེས་ཤིང་སྤོགས་པ་དང་བདུང་བ་འདོད་པས་གདུངས་

ནས་སྐྱེས་པར་ཡུར་པའི་གནོད་པ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་དོན་གྲུ་གི་ཆོས་པ་ཉིད་
 ཏུ་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བྱད་པར་ཆོ་ལོ་སྤྲུལ་ཏུ་པའི་ཏུས་སུ་ལོ་བརྟན་ཟླ་བ་
 བརྟན་ཞག་བརྟན་དང་བཅས་པའི་རིང་ལ་ཐུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་འབྱུང་བར་ས་
 ཐེར་བཤད་ལ། དེ་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཆོའི་སྔོན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་རེ་ཅམ་བཞག་ནས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་སྤྱད་བས་ག་ཆོ་བ་དང་། ཤི་ནས་ཏུས་པ་སྤྲུལ་མེད་དཀར་པོར་
 འགོ་བ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཏུས་པ་རྒྱར་བསྐོལ་ནས་འབྱུང་བས་ཏུས་གོང་དཀར་པོ་བ་
 དང་། རྒྱར་མའི་ཅེ་མོས་སྔོན་སོགས་ནས་འབྱུ་རེ་རེ་ཅམ་སྤྲུལ་ནས་དེ་རྒྱར་བསྐོལ་
 ནས་འབྱུང་བས་སམ་རྒྱར་མའི་ཅེས་ཟས་འབྱེད་པས་རྒྱར་མས་འཆོ་བ་པ་ཞེས་ཏེ་
 དེ་ནམས་ཟས་སྐྱེས་མེད་པས་བཀྲེས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པས་ས་ལ་འབྱེལ་ནས་ལྡང་མི་
 ཅུས་པར་འཆི་བར་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏུས་སུ་བདག་ནི་ཟས་དང་སྐྱེས་ཅི་འདོད་
 རྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཡུར་ཏེ་བཀྲེས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཞིབར་བྱེད་ཅུས་
 པར་ཡུར་ཅིག་ཅེས་ཏེ། རྟོན་པའི་སྤྲེལ་རབས་སུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་སྤངས་
 ནས་ཟས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆར་པལ་པ་བཞིན་ཏུ་འཇུར་བར་སྒྲོན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོ་ལོ་
 བརྟུ་པའི་ཏུས་(ལ་པ)སུ་མཆོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཆོ་ཞག་བརྟན་གྱི་
 རིང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་ན་པན་རྒྱུན་གསོད་སེམས་དྲག་པོ་སྤྲེལ་ནས་ཅི་
 ཤིང་རྣོ་སོགས་ལག་ཏུ་གང་སྤངས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཆ་རྣོན་པོར་ཡུར་ནས་གཅིག་
 གིས་གཅིག་གསོད་པར་འཇུར་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 མཐུ་ལས་མཆོན་ཆ་ནམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཏུ་བསྐྱར་ཅུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
 པར་བྱ་ཏེ་འདི་རྩ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྤུ་མ་དག་གིས་མཆོན་ནས་བསྐྱན་པས་
 དེ་ལྟར་སྤྱར་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའང་མཛོད་ལྟར་ན། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་
 ལྟག་པས། ཆོ་སྤྱང་ལོ་ནི་བརྟུ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་མཆོན་དང་ནང་དང་ནི། ཐུ་
 གེ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞག་ནམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། ལོ་བརྟན་དག་ཏུ་
 གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་ཆོ་ལོ་བརྟུ་པའི་ཏུས་སུ་བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་ཀ་རིམ་པར་

འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གངགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དགེ་
འདུན་ལ་ཨ་རུ་ར་རྟོག་ཅིག་ཅམ་དང་ཟས་ནལ་ཟེ་གང་ཅམ་སྤུལ་བ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་བྱམས་པ་ལན་གཅིག་བསྟོམ་པས་རིམ་པར་ནད་ལུག་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་
གསུམ་རུ་མི་སྟེ་བར་ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་མདོར་བཤད་དོ། །

དབུལ་ཕོངས་ཞི་བའི་ཆེད་རུ་བསྟོ་བ་ནི། རྟོར་ཡོངས་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བདག་ནི་ཅི་ཅམ་
ཡོངས་སྟུང་གྱང་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་གཏིར་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཟས་གོས་གནས་
མལ་འབྱུ་སྟན་རྒྱན་དང་བཞོན་པ་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་པའི་ཅི་འདོད་ཀྱི་ཡོ་
བྱང་མཁོ་རྒྱ་སྟོ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཆེད་རུ་སྟབ་པའི་འབད་ཚོལ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་
པར་རང་རང་གི་མདུན་ན་གང་མཁོ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་རུ་ཉེ་(ལ་ན)བར་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅམ་པ་སྟེ་འདི་སྟུ་གཏིར་སྟོན་གྱི་སྟེས་རབས་བཞིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་
ལ་དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པའི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་སྟེས་རབས་
ལས་བྱུང་བ་དེ་ལོ། །

དོན་འདི་དག་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། ནད་ཀྱི་བསྐལ་
པ་བར་མ་ལ། །དེ་ནི་ཅི་མཚོག་དམ་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམ་གྲོལ་
ཞིང་། །ནད་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར། །ཁྱུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་ལ། །ཟས་
དང་སྟོམ་རུ་བསྟར་ནས་སྟ། །བཤེས་ཤིང་སྟོམ་པ་མེད་བྱས་ཏེ། །སྟོག་ཆགས་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་ལ། །དེ་དག་བྱམས་པ་སྟོམ་འགྱུར་
ཏེ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བ་བརྒྱ་མང་པོ། །གནོད་སེམས་མེད་ལ་འཇུད་པར་བྱེད། །ཅེས་
དང་། །སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། །ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏིར་རུ་འགྱུར། །གང་
ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་། །དེ་དག་བྱང་རྩལ་སེམས་བསྐྱེད་བཅུད། །ཅེས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །རྒྱས་པར་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
བསྟོ་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྟོ་བས་ནི་དགེ་བ་ཉུང་རུ་ཡང་མང་པོར་

སྒྲེལ་བ་དང་གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ཕྱུང་སྟེ་ཟད་པར་འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་
ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བསྟོ་བ་འདི་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། སྒྲོ་སྦྱང་
བ་དངོས། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ། ལུས་བྱི་བྲག་ཏུ་གཏོང་བ། སྒྲོ་སྦྱང་གི་འབྲས་
བུ་གཞན་དོན་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་ཞེས་སྟགས་ཏེ།
བདག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་ཏུ་(ལ་བ)གཅིས་པར་བཟུང་བའི་ལུས་དང་དེ་བཞིན་
ཏུ་ཟས་གོས་གནས་ཁང་རྟ་སྒྲིང་སྟགས་ཅོར་ཡོངས་སྦྱོང་ཅི་ཡོད་དང་གཞི་གསུམ་
གྱིས་བརྟུས་ཤིང་ཏུས་གསུམ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་
མཐའ་དག་བརྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མེར་སྣ་དང་ཆགས་ཞེན་གྱིས་གཏོང་མི་བྱ་
སྟམ་པའི་པངས་པའི་སེམས་དང་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྟགས་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྟིང་ཐག་པ་
ནས་སྦྱོང་བ་སྟེ་བདག་གིར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་ཚུལ་ལོ། །ལུས་
ཡོངས་སྦྱོང་ནི་འདས་པ་རྣམས་ཞིག་ཟིན་པས་མེད་ལ་མ་འོངས་པའང་ད་ལྟ་མེད་
པས་མ་སྟོས་ལ་དགེ་བ་འདས་ཟིན་པ་ལའང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་ད་ཏུང་མ་ཕྱུངས་
པ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་དགེ་ཆ་ད་
ལྟ་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་ནས་དགེ་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་ལུས་སུ་བརྟུབ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་ཞེན་
པ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ད་ལྟ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ཆ་བ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་
ནི་འདས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གང་མ་འོངས་པའི་དགེ་བའི་ཆ་བ་ངེས་པར་སེམས་
ཤིང་བྱང་ཆུབ་ལ་མདོན་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་ལས་སེམས་པ་སྟེ། བདག་ལ་དགེ་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེར་རྩ་ནི་(༡༠ན)འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ལ་དེའི་
 ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གཉིས་ལའང་
 ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ལོངས་སྡོད་སོགས་ལ་སེར་རྩ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་ཅམ་གྱིས་
 སྦྱིན་པའི་ཕར་སྦྱིན་རྒྱ་མི་འགྱུར་ལ། དེར་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་གོགས་སེར་རྩའི་
 ཀྱུན་འཛིན་བསལ་བ་ཅམ་རྒྱ་མ་ཟད་ལུས་ལོངས་སྡོད་སོགས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཡང་སྒོ་སྦྱོང་དགོས་
 སོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་བྱའི་ཡོ་བྱད་དཔག་
 མེད་སྒོས་སྤུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བར་མོས་པའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་ནི་ཆོགས་
 རུང་རུས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་
 ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སོགས་ཏེ། བདག་
 གི་དོན་རྒྱུའང་ལུས་སོགས་རྒྱུང་ཟད་སྤྱང་བར་རིགས་སོ་སྟམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་
 ལོངས་སྡོད་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་འཁྲི་བ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་རྒྱུ་བཏང་བས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་འཕྱོམ་རྩས་ལ་བདག་གི་སྒོ་ཡང་མི་གནས་
 པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དེ་དོན་རྒྱུ་གཉེར་ནས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ཐག་བཅས་གྱིས་ལུས་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ་བདག་གི་སེམས་པ་ནི་དེ་དོན་རྒྱུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོ། །དེར་མ་ཟད་མཐར་འཁྲི་བའི་ཆོ་ནི་གཏོང་བར་མི་འདོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་
 པར་ལུས་ལོངས་སྡོད་ཐམས་ཅད་ཅམ་གྱིས་བཞག་ནས་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་པ་སྟེ་
 མཉམ་རྒྱུ་གཏོང་བར་འདུ་ལ། གཞན་དོན་རྒྱུ་མ་བསྡོམ་པའི་དགེ་བའང་འབྲས་བུ་
 ལན་ཅིག་(༡༠བ)སྦྱིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་བས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་

དོན་མེད་རྩ་བ་ཏང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟ་ནས་ཕངས་སེམས་བཅད་ནས་
 སྦྱོན་པའི་ཞིང་མཚོག་རྩ་བུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྩ་ཅི་དགར་
 བཏང་བ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་གྱི་མཚོག་ཡིན་པས་ན་སེར་
 རྩའི་རྒྱས་འདི་དག་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
 འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་གི་མ་བཏང་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་
 རྩ་བ་ན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་མི་རུས་པས་སོ། །དེས་ན་སྲིད་པའི་རྩལ་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་འབྲས་སུ་རྩལ་བསྐལ་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་སྟོལ་
 བ་ལ་ཐར་བའམ་རྩང་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་སྲིད་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་
 དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་གཏོང་རིགས་ཏེ།

འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས། ཤ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 སྦྱོན་པ་པོ་སྦྱོན་བདག་རྩ་བུར་བ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་གང་ཕངས་པ་ཡིད་རྩ་འོང་བ་
 མངོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་ཡིད་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཀྱུ་རྩ་འཛིན་པའི་སེམས་
 གྱིས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྦྱབ་པར་མི་རུས་སོ་
 རྣམ་རྩ་རྟོག་གོ། དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ལུས་དང་སྟོག་ཡོངས་སུ་བཏང་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་
 བ་གཞན་ཞོར་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྒྱང་མ་དང་བྱ་པོ་དང་བྱ་མོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་གསུངས་ལ། སྦྱོར་རབས་ལས་ཀྱང་། སྦྱལ་ནག་ཁྲིས་པའི་གདེངས་ཀ་བཏེགས་
 འདྲ་བ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཙོད་པའི་རྒྱར་བྱུར་པ། སྤང་འོས་དེ་འདྲ་སྤང་བར་
 བཞིད་པ་ལགས། ལྟན་ཅིག་བདག་ནི་བརྟོག་པར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་(༡༩)གསུངས།
 བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ནི། སྦྱ་སྦྱབ་གྱིས། བདོག་ཀྱན་གཏོང་སེམས་འཆང་བ་
 ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི། བསོད་ནམས་མཁའ་འདྲ་དཔག་མེད་
 སྟེ། ཞེས་དང་། ཕར་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་འཇིག་ལ་སྦྱང་པོ་མེད་པའི་

ལུས། རྟུག་བསྐལ་བྲིན་མེད་ཉག་ཏུ་མི་གཙང་བའི། ལུས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་
འགྱུར་བ་ལ། དགའ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གང་ཕྱིན་དེ་
ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། བྱིམ་ན་གང་བཞག་དེ་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་། མི་ཚོགས་
ཐུན་མོང་ཉག་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་གཞོད་མི་འགྱུར། བྱིན་
པས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་བ་དེ་བ་འགྱུབ། མ་ཕྱིན་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་རྟུག་བསྐལ་
སྐྱེད། ཅིས་སོགས་གསུངས་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི། བདག་གིས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་
ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་
རང་གི་ལུས་འདི་ཅི་བདེར་སྟོན་མེད་ཏུ་བྱིན་ཟིན་གྱིས་ད་ནི་ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཅན་
དག་གིས་ཉག་ཏུ་མཚོན་སོགས་གྱིས་གསོད་པ་དང་མི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པས་སྟོན་
པའམ་རྟོ་དབྱུག་སོགས་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་བཤགས་མ་དང་ལྷགས་མ་སོགས་གྱིས་
བྲབ་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ས་ལུད་དང་བཤང་གཅི་འཛོར་བ་སོགས་རང་རང་གིས་
ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག་ཅེས་ཏེ་ཅི་དགའ་བ་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་ཚུག་ཅིག་དང་
ལུས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མི་བྱ་ལ། དེར་བྱིན་ཆད་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་ལ་གཞན་གང་དག་གིས་ལུས་གྱིས་
ཆེད་མོས་ཆེ་བར་བྱེད་དམ་དག་གིས་ཐོ་འཆོམས་པའི་ཙོ་འདྲི་བ་དང་(༥༧)བཞུད་
གང་དམ་ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་རྩང་སྟེ་བདག་གི་ལུས་འདི་ཞེས་སམ་བདག་གིས་ནི་
ལུས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྟོན་ཤིང་བྱིན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་བཏང་ཟིན་པ་ཡིན་གྱིས་ད་ནི་ལུས་འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཏེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་དང་
རྟུག་བསྐལ་སྐྱུང་བ་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེར་ཁའམ་བདག་
གཉེར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སྟོན་མེད་ཏུ་བཏང་ནས་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱང་ལྟར་བདག་
གི་བར་བབྱང་བ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ལུས་བཏང་ནས་སྐྱུང་དགོས་

པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དོན་མེད་པའི་གནོད་པ་ལས་
 སྤང་བའི་དོན་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱིན་ཟེན་
 པའི་བདག་གི་ལུས་དེ་ལ་རང་གཞན་ལ་འཕུལ་དང་ཡུན་རྒྱ་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་འདི་ཕྱི་ཀུན་རྒྱ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེའང་བྱེད་
 ཏུ་རྒྱུག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བསྐྱེད་བརྒྱས་ལས། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་བདག་གིར་
 བརྒྱབ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོ་བ་
 རྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས། ལུས་སྒོག་སོགས་ཡོངས་སུ་བརྒྱབ་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ཅི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། རུལ་བར་རྒྱུར་པའི་ལུས་འདི་དང་། སྒོག་ཀྱང་གཡོ་བ་དབང་
 མེད་ཅིང་། ཁྲི་ལམ་རྒྱ་མ་འདྲ་བ་ལ། བྱིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། ཤིན་རྒྱ་
 མ་རུངས་ལས་བྱས་ཏེ། ཤིག་པའི་དབང་རྒྱ་སོང་བ་དང་། ཁྲི་མཁས་འཆི་བདག་
 བཞོན་པས་སོང་། ཇི་དག་མི་བཟད་སེམས་དཔྱལ་འགྲོ། ཞེས་དང་།

སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ཚོད་
 འགྱུར་བ། ཇི་ཡི་གཞི་རྩ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟས་གང་ལ་སྤེད་པར་འགྱུར་
 བ་སྟོངས། སྤེད་པ་སྤང་བར་བྱས་ནས་གཟུངས་སུ་འགྱུར། ། (༡༩༧)ཞེས་སོ། ཇུག་
 རྒྱལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པར། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། གང་
 བྱིན་རྒྱ་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྤང་བར་བྱ་བའོ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྤེད་པ་བཟད་པར་
 འགྱུར་བའོ། གང་བྱིན་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྤེད་པ་རྣམས་པར་འཕེལ་བའོ། ཞེས་
 སོགས་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བརྒྱབ་བའི་ཉེས་དམིགས་མང་རྒྱ་གསུངས་ལ། ཡང་
 རྒྱ་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་གཏོང་མ་རུས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་གསུམ་བྱ་ཞིང་དེ་ནི་རྒྱུག་
 པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གཏོང་མ་རུས་ན་འཆི་ཆོ་མི་འདོད་
 བཞིན་རྒྱ་ངེས་པར་དངོས་པོ་འདིས་བདག་འདོར་བདག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་འདི་
 འདོར་དགོས་ཚུལ་བསམ་ནས་རང་དབང་ཡོད་རྒྱས་བཏང་ནས་སྟོང་པོ་སྤང་བར་
 བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་རྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གལ་ཏེ་དངོས་

པོ་དེ་གཏོང་མ་རྩམ་ན་སྤྲོད་མོ་བ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྟེན་ཐུང་དགོས་
 པར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེར་རྣམས་ཚོས་ཐོར་མི་སྟེར་བའི་ཅ་
 ལྷང་ཁྱིམ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུས་སྲོག་སོགས་བཏང་བའི་པན་ཡོན་
 བསམ་ཚུལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། སྐྱད་
 ཅིག་རེ་རེས་འགོ་བ་ཉིད། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྒྱུ་འབབ་པའི། ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་རྒྱ་
 མེད་པའི། བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྟེན་མིན་ནམ། ཁྱེད་
 པ་ལྟར་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ནས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སྲོག་
 གཞན་ལ་བཏང་ཡང་མོས་པ་མ་སྒྲིན་ཞིང་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 སོགས་དངོས་སུ་སྟེར་མི་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་ལུས་སྲོག་གཏོང་བའི་བསམ་
 པ་ཡང་ཡང་མ་སྐྱབས་ན་གཏོང་སེམས་ལ་གོམས་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་
 གྱང་གཏོང་མི་རྩམ་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ནས་ལུས་སོགས་
 (འཕལ)གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྤྲོད་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་གཏོང་བ་དངོས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། བཏང་དཀའ་བ་ལུས་ཀྱང་བཏང་དགོས་ན་དངོས་པོ་ལྟ་ཅི་སྟུམ་ཏུ་
 བསམ་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བ་དང་། ས་
 སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་སྒོ་ཏུ་མ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོགས་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཏུ་གཏོང་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱིས་མགོན་དང་དཔྱང་གཉེན་
 སོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཅ་གཏོང་
 ཚུལ་སོགས་མདོ་ཏུ་མའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ནས་བསྟན་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་འདིར་སྟོགས་ཅན་སྒོས་པ་ཡིན་ལ། འོག་
 ཏུ་ཟང་ཟང་དང་ཚོས་ཀྱིས་བསྟུ་ཚུལ་འཆད་པ་དང་། རྟིང་རྟེན་བསམ་པ་མ་དག་
 པར། ལུས་འདི་སྒྲིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་དང་། ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་
 སྒྲིན། ཁྱེད་སོགས་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་ཡིན་
 ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སློབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ཏུ་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། བདག་ལ་
 དམིགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བདག་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཐམས་
 ཅད་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་ལ་དམིགས་ནས་
 ཅི་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཀྱང་འདི་ཕྱི་དུས་ནས་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཟུ་
 ལ་ཡང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ཟུར་ཅིག་
 ཅི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཟུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིབ་སྟོན་པ་ཡིན་
 ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་བསམ་པའི་སྒྲིབ་ནས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་
 གང་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་མཐར་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་པའམ་རབ་
 ཏུ་དང་བའི་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཞེས་སམ་(༡༩ན)འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་མ་དང་
 པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་པའམ་དང་པའམ་མ་དང་
 པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་གང་དང་གང་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
 མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་སོགས་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་དོན་གང་འདོད་ཀུན་བདེ་ལྷག་ཏུ་
 འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཟུར་ཅིག་སྟམ་ཏུ་སློབ་པ་ནི་བསམ་པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་།
 སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ནས་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་དག་གིས་དངོས་ཀྱི་སྟོན་ཅིང་
 སྒྲིབ་པ་འདེབས་པའི་ཁ་ངན་ཏུ་ཟེར་རམ་གཞན་གང་དག་གིས་ལུས་ཀྱིས་བདག་ལ་
 བརྟུང་བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱུང་ཏུ་སྟོན་
 ཏུ་སྟོན་བརྗོད་ནས་འབྱར་ཀ་སྟེ་ཚོགས་གཏོང་ཡང་བྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་
 དེ་དག་གིས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་བྱས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཟུར་ཅིག་སྟམ་ཏུ་སློབ་པ་ནི་སྒྲིབ་
 པ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །

བདག་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིབ་པ་མགོན་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པ་དང་འགྲོན་པོ་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
 པའི་གཙོ་བོ་དེད་དཔོན་དང་། རྒྱ་བོ་ལས་བཀལ་ནས་ལ་རྟོལ་གྱི་འགམ་ཏུ་འགྲོ་བར་

འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆུང་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲུ་དང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 སྒྲོལ་བའི་གཟིངས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཐག་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་
 དགོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་རྒྱ་ཡུར་ཅིག །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་སྐྱམ་སའི་གྲིང་
 དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གྲིང་དང་ནི་ཐུན་པར་ཞུགས་པ་མར་མེ་འདྲོད་པ་རྣམས་
 ལ་མར་མེའམ་སྒྲོན་མེ་དང་། གནས་ཁང་དང་མལ་སྐྱན་འདྲོད་པ་ལ་གནས་མལ་
 ཐུན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་དང་བདག་ནི་ལྷས་ཅན་བྲག་གཡོག་འདྲོད་པ་ཀྱང་གྱི་ཅི་བསྐྱོ་
 (༡༣བ)བའི་ལས་བྱེད་པའི་བྲན་སྟགས་དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་རྒྱ་ཡང་འབྱུར་བར་ཤོག་
 ཅིག་སྐྱམ་རྒྱ་སྒོ་སྦྱང་རོ། །གྲིང་དོན་གཉེར་ལ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་པར་མེད་
 ལ། མར་མེའི་སྐད་དོད་རྒྱུ་པ་ཞེས་པ་གྲིང་གི་སྐད་དོད་རྒྱུ་པ་ཞེས་པར་བསྟག་ནས་
 འགའ་ཞིག་གིས་བརྟག་པའང་གྲིད་ཅེས་ས་བཟང་པ་གསུང་ལ། ཡང་མར་མེ་འདྲོད་
 པ་ཞེས་པ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པས་སྐད་དོད་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལས་མེད་པར་ངེས་ཏེ་ཚོག་རྒྱུད་གི་གུངས་གྱིས་གྲུང་ཤེས་
 པས་སོ། །རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་ཅི་འདྲོད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་
 དང་གང་འདྲོད་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་བསམ་པས་ནང་རྒྱ་ལག་པ་བརྟག་སྟེ་བྲངས་པ་
 ན་ཅི་འདྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་དང་།
 ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་སྟགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདྲོད་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་སྟགས་
 བསྟག་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པའི་རིགས་སྟགས་གྲུབ་པ་དང་ནད་གྱི་ཟུག་རྒྱ་དང་གཞོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་ཆེན་པོ་བརྟུང་གྱི་ལེན་དང་། ཟས་གོས་སྟགས་
 གྲོས་དཔག་ཅིང་བསམ་པའི་དགོས་འདྲོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་འབྱུང་
 བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། ལྷས་ཅན་རྣམས་གྱིས་གང་འདྲོད་ཐམས་
 ཅད་བཞོས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་འདྲོད་འཛོའི་བར་ཡང་ཡུར་ཅིག་སྐྱམ་རྒྱ་ཡང་ཡང་
 སྒྲོན་པའི་སྐོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །འབྱུར་བར་ཤོག་དང་ཡུར་ཅིག་ཅེས་པ་དག་
 ཡོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ལྷས་ཅན་

ཞེས་པའང་སྤྱར་ཞེས་ཁ་ཅིག་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས།
 དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བ་ནི།
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པས་སེམས་ཅན་(༤༥ན)ཐམས་ཅད་
 ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་མར་མེ་དང་
 འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་བ་
 དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། བདག་ཉིད་
 ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་གནས་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་།
 བདག་ཉིད་སྤང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་།

ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་ན་བདག་
 ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་སྟོན་མེ་དང་མར་མེ་དང་སྤང་བ་དང་གྲུ་
 དང་དོགས་དང་འབབ་སྟེགས་དང་འདྲེན་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་སྟོན་པ་
 དང་དེད་དཔོན་དང་སྟོན་རྒྱུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་སྟེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་
 རང་གིས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཁོང་རྒྱ་ཆུང་པ་ན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་རྩེའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའམ་དེ་མིན་གྱང་
 སྤྱིར་སྟེང་རྩེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟོན་ནས་ཡིད་ལ་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །བྱེད་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་རིང་བའི་སྟོན་ནས་རང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་
 རྒྱར་སྟོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ས་ཆེན་པོ་འདིས་
 སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལོ་རྟོག་དང་སྟོན་དང་མེ་རྟོག་དང་རྩ་
 དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་རྒྱས་རྒྱུད་པ་དང་མེས་སྟོན་པ་དང་
 རྒྱང་གིས་མི་འདྲལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
 པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉར་འཛོལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཡིས་གྱང་
 སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱུང་ཅིང་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་

སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་(༥༥)འཛོའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་
 ཏུས་རྟག་པར་ཡང་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་རྟེན་བྱེད་ས་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་འཛོའི་ཆ་རྒྱུན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྒྱར་འཁྱར་བར་ཡང་ཤོག་ཅིག་པའོ། །

ཡུལ་དུས་ཆད་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་སྒོན་པ་
 བློ། སྒྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གདུགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀྱང་དུ་སྟེ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་
 ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་ནས་མི་གནས་པའི་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱི་བར་རམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ནི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གང་ལ་ཅི་དགོས་པ་ཉེར་འཛོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཞིའམ་
 རྒྱར་ཡང་ཤོག་ཅིག་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །སྤྱི་ལོ་དོན་
 དེ་དག་གྱང་བསྐབ་བདུས་སུ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ལུས་འདི་
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ལ་དེངས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་
 ན་སའི་ཁམས་དང་རྒྱའི་ཁམས་དང་མའི་ཁམས་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འབྱུང་བ་
 ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྣ་སྟེ་ཆོགས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་དང་དམིགས་པ་
 སྣ་ཆོགས་དང་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་དང་སྤྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
 དང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གྱང་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་བཞི་འདུས་པའི་ལུས་འདི་སྣ་སྟེ་ཆོགས་དང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་དང་དམིགས་
 པ་སྣ་ཆོགས་དང་ཡོ་བྱད་སྣ་ཆོགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཛོའི་བར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་
 གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། རྒྱ་(༥༥)དང་མེ་ཡང་རབ་འཁྱར་ཏེ། ས་དང་རྒྱུད་དུ་འང་
 དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་སོགས་ལས་གྱང་བྱང་སེམས་འབྱུང་བ་
 ལྷ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་

དང་། ཞེས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བསྟོར་བ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་
 འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་སེམས་སུ་བཞེད་ནའང་འདི་དག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་
 པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་བདག་སངས་རྒྱུ་སུ་ཁྱུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་མེད་པས་སྟོན་སེམས་
 སུ་མི་རིགས་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་གཞིའི་ཚེ་གར་བྱེད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 ནས་སྦྱར་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགའ་ཞེས་ཏུ་སྟོན་གསུངས་ལ། དེས་ན་ཤུག་བས་
 རྒྱ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ནི་ཐུག་
 འཆལ་བཤགས་པ་ཡི་རངས་བསྟོར་བ་སྟོན་ལམ་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་
 པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབས་འགོ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་ཕྱིག་བཤགས་སོགས་
 འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཚུགས་སྟོང་བ་དང་། མཚོད་པ་དང་ཡི་རང་སོགས་མཐུན་རྒྱུ་
 ཆོགས་བསགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་སོ་ཆེ་གསོག་པའི་ཐབས་ལྟས་སོགས་
 གཏོང་བ་དང་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
 ལྷག་བསམ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱེད་ཚུལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགོ་
 བའི་ཆོས་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་སྟེ། གང་ཟག་ཕྱིག་པ་ཅན་དང་བསམ་པ་ངན་པ་དང་
 བསོད་ནམས་མ་བསགས་ཤིང་དགེ་རྩ་ངན་དོན་ཙམ་ལས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱེད་ཀྱང་པ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་ལྟ་
 བའི་དགེ་སེམས་བྱང་པར་(༥༥)ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་སོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོམ་རིན་
 སོ་ཆེ་མ་རབས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་མི་འབྱུང་གི་རྩོམ་རིན་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གསེར་
 ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་རྩོམ་རིན་སོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་
 རབས་ཀྱི་རིན་སོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ནས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྟོབ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་རིན་འབྱུང་ཁུངས་སམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེན་པོ་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དང་།
 རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོམ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྟེ་པོ་མ་རབས་གྱི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྩོམ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མ་རབས་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རན་ངོན་ཅན་གྱི་
 ལྟ་དང་མིའི་ལག་ཏུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་། སྟོབ་
 དཔོན་ལས་ལེན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 དང་སྟོམ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་སོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མངོན་རྩ་
 རྒྱུར་པའམ་རྟེན་ལས་ལེན་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་མདུན་མཁར་བྱོན་ནས་
 བཞུགས་པར་མོས་ཏེ། དུལ་དེ་དག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟོན་རྩ་བཏང་སྟེ་
 དཔེར་པོར་གསོལ་ནས་དད་པ་དང་སྦྱིང་རྩོམ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མངོན་རྩ་བྱས་ལ།
 ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟག་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རྩ་བུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་
 རྒྱུར་(༥༦)ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། བྱང་
 སྟོམ་ལེན་པའི་ཆེད་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པས་
 རྟག་རྩ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ་འོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་
 འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་པ་ལྟར་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཆུལ་དཔེར་
 བཛོད་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྩ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་ཕན་པ་དང་
 མཐར་ཐུག་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་རྩ་བསམ་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བཀྱིའིང་། །དེ་བཞིན་རྩ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྲངས་ཏེ་
 སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལའང་
 རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་པར་བཀྱིའོ་ཞེས་རང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་སྟོབ་པར་

བརྗོད་པ་ཉི་ལྔ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་རྗེས་སྒྲིབ་དངོས་མཁ་
 རྗེས་སུ་སྒྲིབ་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཕྱོད་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། སྒྲོན་འཇུག་སོ་སོར་ལེན་ན། རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 གྱིས། བྱང་རྒྱལ་བྱགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་ཏུ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་སེམས་དང་། །རི་
 ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །དེ་དག་
 རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
 བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འཇུག་སེམས་དང་ཕྱོད་པ་ལེན་པར་
 བྱའོ། །རིམ་བཞིན་གནས་དང་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བསམ་རང་གིས་སྒྲོབ་
 པར་རྟུས་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོབ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་བྱ་མི་རྟུས་པ་རྣམས་ལ་
 དེ་ཞིག་མི་སྒྲོབ་ཅིང་མོས་པའི་སྒྲོན་དང་སྒྲོབ་པ་ནས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་བྱ་
 བར་རྟུས་པ་རྣམས་ལ་མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུས་གཏོང་བ་
 ལ་སྒྲིབ་རྗེས་བསམ་པ་མ་དག་པར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བྱས་ན་ཉེས་པར་འཇུག་
 བ་དང་བསམ་པ་དག་པས་བཏང་ན་ཆོགས་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་
 མེད་པར་མ་ཟད་ངེས་པར་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཏུ་ཕྱོད་
 པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲོབ་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་
 པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །བསྐྱེད་བཏུས་སུ་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བར་
 བསྐྱེད་པས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུར་ཡང་བྱང་ཕྱོད་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཉིད་བྱང་ཕྱོད་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། འཇུག་སེམས་
 ལེན་པ་ཉིད་བྱང་ཕྱོད་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་འཇུག་སེམས་དང་འཇུག་ཕྱོད་ལེན་པའི་ཆོག་
 ཐ་དང་ཏུ་བྱེད་པའང་མི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །

མོག་མར་ལྟོན་མཁས་ལྱར་དེ་ནས་ཕྱར་མཁས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་ལྟོབ་པ་དོད་ཀྱི་
བསམ་པ་རྒྱུད་ས་ནས་གཟོད་པར་ལྟོས་མཁས་ལེན་པ་ནི་དང་པོ་ནས་བསྐབ་པ་ལ་

སློབ་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
 བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟུང་པ་ཅམ་ནི་ཆོ་གའི་སློན་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་
 རུང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་གཏོང་སྟུང་དམ་བཅའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གཉིས་པས་ཟིན་པ་ནི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་
 ནི་སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་མི་རུང་ངོ་། །སློན་སེམས་ལ་
 དེ་ལྟར་གཉིས་རུང་ཡང་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ནི་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
 ལ་མི་སློབ་ཅེས་བྱ་མི་རུང་ངོ་། །ཐོག་མ་ནས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་(༡༥)ན
 སློབ་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་སློན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ལེན་དུ་རུང་ལ་ལེན་ཚུལ་
 གཞུང་དུ་བཞུན་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་དགའ་བ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། རང་དགའ་བ་སྟོན་པ། གཞན་
 དགའ་བ་སྟོན་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སློ་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
 མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ་མདོར་བཞུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སློ་གྲོས་དང་
 ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ་དང་འདོད་
 རུང་ཏུ་དང་བའི་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱལ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བབྱུང་ཟིན་པའི་ཆེས་དེ་ནས་སྒྲར་སྒྱུར་དངོས་
 གཉིས་ཆང་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་
 ལ་སེམས་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སེམས་
 ནི་འདི་ལྟར་འཆད་འགྱུར་གྱི་པན་ཡོན་དེ་རྣམས་བསམ་པའི་སློན་ནས་དགའ་སྟོན་ཁྱད་
 པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཟིངས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྱུར་དངོས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་

བྱས་ཀྱང་མཆོག་མཛད་ན་ཆོ་ག་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བྱའང་མི་བརྟན་པའམ་ཉམས་
 པར་འབྱུར་བས་ན་ཆོ་གའི་མཆོག་ཚོགས་ཤིང་འབྲས་བྱ་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བརྟན་
 ཞིང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དེའང་མེས་པ་བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་
 དེ་ལ་འགྱུར་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་བྱས་ན་འཛད་ཅིང་ཉམས་པར་འབྱུར་ལ། ཕན་ཡོན་
 བསམས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒོ་ནས་དགའ་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་བ་ནི་མེས་པ་དེ་སྦྱང་བ་དང་དག་པ་དང་སྤེལ་བ་སོགས་
 གྱི་ཐབས་ཁྱད་(༥༧)པར་ཅན་དུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་དགའ་
 བ་བསྐྱེད་དེ་གཟེངས་བསྟོད་པ་དངོས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་ལ་རང་དོན་གྲུབ་
 པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། དོན་ཆེན་འབྲུབ་པ་ལ་བསམ་ནས་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི།
 བྱམས་མགོན་གྱིས་འོར་བཟང་ལ། རྟོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟོན་གྱིས་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། རྟོན་གྱིས་མི་ལུས་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། །འཆོ་
 བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རྟོན་ལེགས་པར་འཆོས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མེས་པ་
 བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་བཟུང་བའི་དེང་གི་དུས་འདིར་ནི་བདག་གི་གསོན་པའི་ཆོའམ་
 འཆོ་བའི་སྟོག་གི་རྒྱན་འདི་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡུར་ཅིང་མི་ཡི་
 སྲིད་པ་སྟེ་སྟེ་བ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་ཐོབ་མ་ཐུང་ལ་ནམ་ཡང་རྟེན་པར་
 དགའ་བའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་པ་འདི་དེས་ཐོབ་པས་ན་དལ་འབྱོར་དང་
 ལྷན་པའི་རྟེན་འདི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དུས་དེ་རིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡུར་ལ་སྟོན་བདག་རྒྱལ་བའི་
 སྲས་སུ་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འབྱུར་སྟམ་དུ་སྟོན་པའི་གནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གདུང་
 གསོབ་པའི་སྲས་སུ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་ཡུར་ཏོ་སྟམ་དུ་དགའ་བར་བསྐྱེད་དེ་ཞུམ་པ་
 སེལ་བའི་ང་རྒྱལ་སྟོན་པའོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ལ་མོས་པའི་རིགས་སམ་ཀུན་རྫོབ་མེས་པ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 རྟེ། གོང་དུ། བྱང་ཆུབ་མེས་པ་སྐྱེས་ཡུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་

གྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བཞེད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྟར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པར་བཤད་པ་ནི་འཆང་རྒྱ་བར་ངེས་
 པའི་རིགས་སམ་དོན་དམ་(༡༡ན)མེམས་བསྐྱེད་སྦྱེས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 རོ། །བག་ཡོད་པས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 དང་སྤྲུལ་སུ་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་བདག་གིས་ངེས་པར་ཅི་
 བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་ལས་བཅུམས་ཏེ། བསམ་པའི་ངོས་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་
 བྱེད་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་ཏུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་གཏན་ནས་
 མེད་པའི་རིགས་དང་། སྦྱོད་པའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོབ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་ལྷང་གི་དབང་ལས་བསྐྱབ་ཁྱིམས་འཆལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུས་གཏན་ནས་
 མ་གོས་པའི་བཅུན་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་ཀྱི་རིགས་
 བྱེད་པར་ཅན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་བཅུན་པས་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་ལ། བག་ཡོད་པར་བྱས་
 ཏེ་བསམ་སྦྱོད་གཉེས་ཀའི་ངོས་ནས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་བྱི་མས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གཅེས་སྤྲུལ་གྱི་བསམ་པས་དམ་བཅའ་
 བ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་དེ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་སྟུམ་མོ། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་
 པས་དཀའ་བ་སྟོམ་པ་ནི། མོངས་ཤིང་དབུལ་བའི་སྦྱོ་བོ་མིག་དང་མི་ལྟན་པའི་ལོང་
 བས་ཕྱག་དར་བྱས་པ་པོར་བའི་ཉལ་ཉིལ་གྱི་སྤང་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཐང་
 ཆེན་པོ་ཅན་རྟེན་པར་གྱུར་ན་ནི་རྟེན་མཁན་རྟེན་ཡུལ་རྟེན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་ལ་
 བརྟགས་ནའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ལྟར་ཞེས་དེ་ཉིད་དཔེར་བཤད་
 བས། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱག་དར་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུའི་ལས་(༡༡བ)དང་ཉོན་མོངས་པའི་རུལ་
 གྱི་སྤང་པོ་སྤྲུག་པོའི་ཁྲོད་ནས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་དང་

རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲེལ་དབང་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོག་བྱ་
རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་འཕགས་རྟོག་གིས་དབུལ་ཞིང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
མིག་དང་བུལ་བའི་ལོང་བ་ལྟ་བུའི་སོ་སྟེ་བདག་གིས་རྟེན་པའམ་བདག་ལ་སྟེམས་པ་
དེ་འདྲ་ནི་སྤྲེལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ནའང་གིན་ཏུ་དཀོན་པས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་
སུ་བཟུང་ནས་གཅེས་སྤྲེལ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་དོན་འབྲུབ་པས་དགའ་བ་བྱེད་པ་ལ། འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་སེལ་བས་
དགའ་བ་སྟོམ་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བའི་གནས་ཐ་དང་ཏུ་འགྲོ་བའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་
པར་བྱེད་པའི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཆེག་མེད་ཏུ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་གིས་སྤྲིད་པ་རྒྱུད་ལཱ་སྟེ་བའི་རྒྱན་བཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཀླ་ཤི་མེད་
པར་སྤྲོར་བར་བྱེད་པའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་ཆེད་མཚོག་གམ་སྤྲན་ཆེན་པོ་བཅུད་
གྱི་ལེན་མཚོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུད་གྱི་ལེན་
ཞེས་པ་ནི། སྤྲན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ཚོགས་ལེགས་པར་སྤྱར་བ་གང་ཞིག་ཚོ་ག་བཞིན་
ཏུ་བསྟེན་ན་ཀླ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འབྱུར་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་བྱད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལྟ་བུ་ལ་དབང་ཐོབ་
ནས་འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པའི་
གཏོར་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་སྤྲུག་བསྐལ་དང་
བཅས་པས་མནར་བའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲན་ཆེན་པོ་(༤་ན)ཀྱན་གྱི་ནད་ནས་བཟུ་ན་སྤྲུག་པ་ལྟ་བུའི་
མཚོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྤྲིད་པ་རྒྱུད་ལཱ་ཏུ་འབྲུམས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐལ་སྤྲ་ཚོགས་སྤྱོད་བས་ལུས་
སེམས་ངལ་ཞིང་ཏུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་ནམས་ངལ་
གསོ་བའི་གནས་སུ་བསེལ་གྱིབ་སྤྲོར་བའི་ལྷན་ཤིང་ཆེན་པོ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་ཏུས་གྱི་སྲིད་པ་
འཆི་སྲིད་པར་སྲིད་སྦྱེ་སྲིད་དེ་སྲིད་པ་བཞིའི་ལམ་དུ་བརྟུན་མར་འབྱམས་ཤིང་ཞེས་
སྟུར་རོ། །ངན་འགྱུར་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྟོག་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་འཕམ་འདམ་ཐུབ་
སྟག་པོ་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྐམ་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་སྦྱི་སྟེགས་ཏེ་བཟང་ངན་མཐོ་དམན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་སྟེགས་སམ་
ཟམ་པར་གྱུར་བའང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

འགྲོ་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སེལ་བས་དགའ་བ་སྟོམ་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རང་དོན་
དུ་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་གཤམ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པའི་ཆ་གཏུང་ཐམས་
ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཁྱབ་བསེལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་འདི་རང་
རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
གཤམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྦྱིབ་གྱི་ཐུན་པའི་རབ་རིབ་དག་
དབྱིས་ནས་འབྱིན་པའམ་བྱངས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཉི་མ་
ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་
རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་(པ་ལ)སྦྱིབ་
གྱི་ས་པོན་སྟོང་ལུས་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་སྟོང་པོ་བཞོད་པར། འཆི་བ་མེད་པའི་
དབྱིངས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སེལ་བས་ངལ་གསོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསོད་ནམས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ལྟ་བུའོ། །ཤིན་
ཏུ་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རུག་སྦྱན་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པས་སྦྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བལྟ་ན་སྟག་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོགས་དཔེ་དུ་མས་བསྟན་
པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་ནམས་པན་བདེས་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་དགའ་བ་སྟོམ་པ་ནི།
དམ་པའི་ཆོས་ཟེ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཏུང་རབ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྤྱབ་ཤིང་ལྟ་བུས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་ནད་འགའ་

ཞིག་ལ་པན་པའི་རོ་རྩས་དང་ལྷན་པའི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་ལྟར་དམ་པའི་ཚས་གྱི་
 རྩིང་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྩིང་པོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་གྱི་
 ལས་ཉོན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་པན་པ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྟེར་
 བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་པར་བྱེད་རྩས་པའི་རྩས་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་དང་ལྷན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིང་ད་རེས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་འདི་སྤྱང་
 བ་དང་སྤེལ་བའི་ཐབས་སྟགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕུན་པའི་འགོ་བའི་འགོན་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་
 མཐ་སྲིད་པ་བཞིའི་ལམ་བཟོད་པར་དགའ་བ་གཅིག་ནས་བརྟུན་དེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 ཞིང་རྩྭ་གསལ་སྒྲ་ཚྏགས་ལ་སྦྱོད་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་ལས་གནས་སྐབས་ལྟ་
 མིའི་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱད་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་
 ཚྏགས་པའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་(༡༠ན)སྐབ་པའི་ཐབས་མཚྏག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྩ་ཉི་
 བར་གནས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 གནས་རིས་དེ་དང་དེར་རྟག་ཏུ་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འགོན་པོ་ཆེན་
 པོ་སྟེ་འགོ་བའི་གནས་དེར་སྤེལས་ཟིན་པའི་རྩས་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་མི་སྲིད་
 པ་འགོ་མཁན་ལ་གངས་བཟུང་རྩ་མེད་པ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ལ་འཕུལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་གྱི་བསྐྱེད་བཀུར་བྱ་ཅོམ་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་གཅིས་སྤྲས་གྱི་སྒོ་ནས་མི་
 ཉམས་པར་སྤངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྲིད་པར་འབྲམས་ཚུལ་ནི། སུམ་ནང་གི་སྤྱང་
 བ་དང་རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་གསུངས་ལ། སྒོ་བ་
 རྩིང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་འཁོར་འགྱུར་བའི། །ནད་རྩ་
 རྟགས་ནས་བསྟེ་བ་ཅམ་ཡང་བདེ་སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་རི་དབང་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱ་ཐག་ཏུ། །འགོ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་ཏུ་འབྲམས་པར་འགྱུར། །འབགས་

པའི་མགོན་པོ་དང་བྲལ་ལམ་རྒྱས་མི་ཤེས་པ། །འབྲོག་དགོན་འབྲམས་ན་ཅི་སྟེ་ཡུན་
 རིང་གཏུང་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་སྤོང་
 བོ་བཀོད་པར་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་ལས་མང་
 ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་འདི་བདེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་ཆར་བབས་པ་ན་འབྲས་ས་ལུ་
 སྐྱེས་སོ་ཟེར་བ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཆོས་བསྟན་པ་
 ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་འདྲའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་(༡༠༦)ཆོགས་
 བཅད་འདི་གཞན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་མར་སྦྱར་ནས་བཤད་ངོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དགའ་བ་སྟོམ་ཏུ་གཞུག་པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སོགས་
 ཏེ། བདག་གིས་ཏུས་དེ་རིང་གི་ཆོ་སྐྱེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་པོར་གྱུར་པའི་སྦྱོབ་
 པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱན་སྦྲར་ཏེ་མཐུན་ཏུ་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་
 འགོ་བ་ཀུན་མཐར་ཐུག་བདེ་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྤྲ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་ནི། དེ་མ་སྟོབ་ཚུན་ཆད་
 ཀྱི་བར་ཏུ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག་
 པ་ལ་མགོན་ཏུ་པོས་ཟིན་གྱིས། དེ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་
 ཟད་མི་ཤེས་པས་ཆོམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ལ་ལྷ་དང་མི་དང་
 ལྷ་མིན་དང་གཞོན་སྤྱོད་དང་སྤུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་
 སྟོན་ས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གཞན་དགའ་བ་
 སྐྱེད་ཏུ་གཞུག་གོ། །བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ནི། སྦྲར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སྟོམ་
 སྐྱེ་ན། ཀང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་རི་ལྷ་བུ་དགོས་སྟམ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལས་ལེན་
 ན་ཐེག་ཆེན་ལ་མཁས་པ་དང་བྱང་སྟོམ་ལེན་པ་སྟེ་ཆོས་གཉིས་ལེན་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལྟའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྤང་
 དགོས་པར་གསུངས་ལ།

ལེན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། བསྐྱར་བྱའི་ཕྱི་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 བསྐྱར་ཅི་རུས་བརྟགས་ནས་གཟུང་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། ལས་སྒྲངས་ལས་ཉམས་
 ན་ཅིར་འཕྱར་སྟེ་ན། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དང་ལྟར་བཅས་བསྐྱུས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་(༡༡)ནས་བསྟན་
 ཏི་དེ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཕྱི་པ་གཟུང་མི་རུས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཅམ་ལ་
 མི་གནས་པར་དག་ཅ་སྟེ་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་རི་སྲིད་འཆོའམ་ཉིན་ཞག་སོགས་
 སྤྱང་གཟུངས་པར་བྱའི་མ་བཟུང་ན་ཉེས་པར་འཕྱར་ཚུལ་སའི་སྟིང་པོའི་ལུང་གིས་
 བསྐྱབས་ཤིང་། བསྐྱར་བྱ་སྟེ་ཅམ་དང་རུས་ཀྱང་རི་སྲིད་རུས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གཟུང་
 རུང་བར་སྟན་མདོའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ལ། དེ་ནི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོབ་ཚུལ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་རུས་ངེས་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཕྱི་པ་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་ཕྱི་པ་
 གཟུང་བར་འདྲོད་པ་ན། དེ་བསྐྱངས་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་དཀའ་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྟོར་
 བའི་རུས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྟོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བྲིད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལ་ཕྱོང་བ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པ་དེས་སྤྱག་མཆོད་སོགས་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་བཤེས་
 གཉེན་ལ་གསོལ་གདབ་རྣམས་བྱ་ལ། དངོས་གཞིའི་རུས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་གི་
 རེས་སུ་སྟོས་པའམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟོན་པས་དགོངས་གསོལ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་
 བདག་གི་མིང་སྟོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཞོད་ཀྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གའི་
 ཆོག་ཆང་བའམ་མགོའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ལན་གསུམ་བརྟོན་ནས་ལེན་དགོས་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བདེ་ལ་རྒྱས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྟོར་
 དངོས་རེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །འདིར་ཆོ་གའི་ཆོག་རང་
 གིས་བརྟོན་པས་ཆོག་པར་བཤད་པ་ནི་བྱང་ས་དང་མི་འདྲ་བར་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་
 བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར་བྱང་ཕྱི་པ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྤྱང་
 རུང་བ་འབྱུང་བས་དེ་གཟུང་མི་རུས་སོ་སྟེ་རུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་

བའི་བྱང་སེམས་(༡༡བ)དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འབྲུགས་པའི་སྒྲིན་ལམ་ལྟར་ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་རྟུ་རབ་བྱང་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་རྟུ་བྱང་མ་བྱང་ལ་མི་སྟོས་པར་རུས་རྟག་རྟུ་རབ་རྟུ་འབྱང་བར་འཕྱར་
ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྟོམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་དང་བུལ་
བས་སྟོམ་པ་བསྐྱང་རུས་པར་འཕྱར་བས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། བྱང་རྒྱབ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཡི་རང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
ལེའུ་ཞེས་བཞུན་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱང་བའི་ཐབས་ལ་
གསུམ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེན། བཟོད་པའི་ལེའུའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྟོར་ཞུགས་པ་དག་གིས་སྒྲིན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་རྩལ་བཞིན་
རྟུ་སྟོབ་རུས་པར་མཐོང་བ་ན་བྱང་སྟོམ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱང་རྩལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྒྲིན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རྩལ་བཤད་པ། འཇུག་སྟོམ་
བྱངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རྩལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཐབས།
ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལས་བྱངས་པའི་ཡུལ་ནི། སྒྲིན་སེམས་
ལྟན་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟན་
དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་འདྲའི་བླ་མ་རྟེན་ན་ལེན་པ་དང་གསོ་བ་
ཐམས་ཅད་དེའི་རྩང་རྟུ་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཤུག་བྱབ་པ་སོགས་སྟོགས་བཅུའི་
(༡༩ན)སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཕྱག་མཆོད་སྐྱབས་འགོ་སོགས་སྟོན་རྟུ་བཏང་

ནས་དགོན་མཆོག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་ནི། ལྷ་སྤྱོད་སྟགས་ལྷན་དང་བསམ་པའི་སྒོ་
ནས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་རྒྱུ་ལྷན་ཅན་སྒོན་སེམས་ལེན་པའི་
རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ན་ཡང་། བྱང་སྒོན་གྱི་དངོས་རྟེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་སོང་བའི་སྒོན་
སེམས་ཆོགས་འཛིན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་
པ་སྦྱང་བ་དང་མར་ཤེས་སྟགས་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་ལ་སྒོ་ལེགས་པར་སྦྱངས་
པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡན་ཆད་
ཅིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྷན་ལེན་པའི་ཆོག་ལ། སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱག་མཆོད་སྟགས་ཡན་
ལག་བདུན་པ་ཆང་བར་བྱ་བར་རྩོམ་རྒྱུ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་ལ། ལྷ་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་ལྷའི་ལྷགས་ལའང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་ལྷགས་
དེ་གཉིས་གང་ལས་བརྒྱུད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་
རྒྱལ་པས་འགོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བྱམས་སྟེང་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་
ནས་སྒོ་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱོར་ཆོག་གསུམ་སྒོན་རྒྱ་གཏོང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟགས་མེད་
དང་རྩོམ་བརྒྱུད་པ་ལ་ལྷག་མཆོད་ཅན་མ་གཏོགས་སྟེ་ག་བཤགས་མི་བྱེད་དེ་
བྱེད་ན་འཁྱོད་དགོས་པས་ཡིད་མི་དགའ་ལ་སེམས་ཡིད་དགའ་སྒོ་ལྷན་པ་ལ་སྦྱེ་
དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་སྦྱོན་རྒྱ། སྦྱོན་སེམས་གྱི་སྦྱོར་ཆོག་རྒྱ།
ཀུན་བཟང་སྦྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་པས་སོ། ཞེས་ཤུར་
བས་(༡༣བ)གསུངས་སོ། སྟེ་ག་བཤགས་ལ་འཁྱོད་དགོས་པ་སྟགས་གྱིས་བྱ་མི་རིགས་
ན་སྤྱོད་དང་ཞི་བའི་ལྷའི་ལྷགས་ལའང་སྟེ་ག་བཤགས་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ་
ལོ། །དངོས་གཞི་ནི། བྱང་སྒོན་གྱི་རྟེན་རྒྱུ་ལྷན་པའི་སྒོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་པ་
ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་བདག་གིས་རྫོགས་བྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་

ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གིས། ལམ་སྟོན་ལས། ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་
བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མཁའ་དགོན་
མཆོག་གི་བྱང་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅའ་པའི་སེམས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་
བདག་གིས་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཏུ་དམ་འཆང་ཞིང་ཁས་ལེན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་
པས་དེའི་བསམ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་སྦྱར་བའི་ཆོས་དེ་དག་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བདག་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཙམ་
ཞིག་བསྐྱེད་ཏུ་འཇུག་པའང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་
ཆགས་འཛིག་པའི་དགོས་པའང་ཡོད་དོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
སྟོན་སེམས་ཆོགས་གསར་ཏུ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་མོད། སལ་ཆེར་སྐྱེས་ཟིན་ཆོགས་
སྒྲངས་ནས་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་ནག་ཆོས་བཞི་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱང་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོམ་པ་མཆོན་
ཉིད་པ་མེད་དེ། དེའི་སྤང་བྱ་བཤད་པ་མེད་པས་བར་མའི་དགེ་བ་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྟོན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་(༡༣)སྟོབ་མི་རུས་པ་ལ་སྟོམ་པ་འབོགས་
མི་རུང་བ་བཞིན་ཏུ། ནག་ཆོས་སྟོང་བ་དང་དཀར་ཆོས་བསྟེན་པར་མི་རུས་པ་ལ་
སྟོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་ཏུ་འཇུག་མི་རུང་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་བར་ཏུ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོ་
འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་ཤུགས་
འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་རེ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་རུས་རྒྱལ་ཏུ་བྱ་བར་
བྱ་བ་དང་། ཅིར་སོང་ཡང་སྟོན་སེམས་མི་ཉམས་པར་བྱ་སྟམ་ཏུ་གོ་ཆ་བསྟོ་ཞིང་

སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འབེལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱས་པའམ། དེ་མ་གྲུབ་
ན། སངས་རྒྱུ་ཚོས་ཚོགས་མ་དོན་དུན་བཞིན་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་
གསུམ་ཉི་ཤུ་གཉི་ཤུ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་མི་འཐད་པ་
བྱས་པ་སོགས་ཀྱིན་འགའ་ཞིག་ལ་བཞེན་ནས་ད་ནི་ཤུ་ནམ་ཡང་གང་ཟག་འདིའི་
དོན་མི་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་མ་བྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་མི་ཉམས་ཤིང་འབེལ་བའི་རྒྱར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཚོགས་གཉིས་
གསེག་པ་ལ་ཡང་ཡང་འབད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་བརྒྱུ་ཅིང་མཛོན་དུ་མི་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ནག་ཚོས་བཞི་སྟོང་བཞི། བཞི་སྟོང་
སྟེ་མ་སོགས་མཆོད་འོས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབུ་
བསྐྱོར་ཐབས་བྱས་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་མི་དགོས། གང་ཟག་པ་
རོལ་པོ་གཞན་དགེ་བ་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་འཁྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་
དེས་འཁྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འཁྱོད་(༡༣)པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཁྱོད་
པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་འཁྱོད་པ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་མི་དགོས། ཐེག་ཆེན་ལ་
ཞུགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱུགས་པའམ་
མི་སྟན་པ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ། སེམས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྐྱེད་དང་གཡོས་
ཉེར་བར་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པའམ་བསམ་པ་དུང་པོས་མི་སྐྱོད་
པ་བཞི་པ་ཡིན་ལ་གཡོ་སྐྱེ་ནི་བྱེ་སྤང་ལ་སྐྱེ་བྱེད་པ་སོགས་ལོག་ཐབས་གང་ཡང་རུང་
བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུང་ལ། ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། སྐྱེ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མཛོན་
པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རང་མི་བརྟེན་པར་མཛོན་དུ་
འཕྱར་བའི་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་སྟོང་བཞི། ནག་ཚོས་དང་པོའི་གཉེན་པོར་
སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་མདུན་དུ་སྟོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་

བཞིན་ཏུ་བརྟན་ཏུ་མི་སྤྲོ་བ་དང་པོ། རག་ཚོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པ་གཉིས་པ།
 རག་ཚོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་
 འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་ཉན་པ་པོ་འོས་སུ་བྱུང་པ་
 སྐབས་བབས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲུགས་བཞིར་བརྗོད་པ་གསུམ་པ། རག་ཚོས་གཉིས་པའི་གཉེན་
 པོར་རང་གིས་སྤྲོ་བ་པོ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉི་ཆོ་བའི་ཐེག་པ་ལ་མི་འཁོད་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་པའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རག་ཚོས་བཞི་ནི་ཆོ་འདིར་
 སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱི་སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་གེགས་ཡིན་
 པས་དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སེམས་(༥ན)བསྐྱེད་མི་བརྟེན་པར་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཆེད་ཏུ་དེའི་གེགས་རག་ཚོས་བཞི་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་
 ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་འདྲ་བར་དོན་ཏུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱེད་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཞེས་པ་འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རག་ཚོས་བཞི་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་ཚོས་བཞི་བསྐྱེན་
 པའོ། རྟོན་འདི་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་
 སྤང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེས་མ་ཐག་
 ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་ཏུ་
 བར་མ་དོར་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དཀར་ཚོས་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་
 གསུངས་པས་ན་ཆོ་སྤྲོ་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་ངེས་སོ། རྟོན་གྱི་ཆོ་འདིར་ཡང་
 རག་ཚོས་ནམས་བསྐྱེན་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཆུང་ཏུ་འགྱོའོ། རེས་ན་སྟོན་སེམས་
 བཏང་བ་དང་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་
 ལས་འགལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་སྤྱིད་འཇུག་པ་སེམས་

བསྐྱེད་ཚེ་གས་མ་བཟུང་གི་བར་བྱང་ཕྱི་དང་མི་ལྷན་པས་ཕྱི་པ་དང་འགལ་བའི་
 ལྷང་བ་མེད་ཀྱང་བར་མའི་དགེ་བ་ཁས་སླངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡོད་
 པས་ཉེས་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲིབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱང་ཕྱི་
 ཐོབ་ནས་ནི་ཕྱི་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་བས་ལྷང་བའི་ཕྱིར་
 བཅོས་ཅི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོག་ཅིང་འཇུག་ཕྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་དུ་
 འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་ཟུར་དུ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལན་དུག་ལེན་པ་ནི་སྒྲོན་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་(༧༩)གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་
 རག་ཚོས་བཞི། སེམས་ཅན་སྒོས་སྦྱོང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་མི་ལུས་སྒྲུམ་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་འདོར་བ་དང་དུག་པོ་གང་ཅུང་བྱང་བ་འཁྱོད་པས་མ་སྐྱེབས་པར་ཐུན་ཚིད་
 འདས་ན་སྒྲོན་སེམས་གཏོང་ལ། ཐུན་ཚིད་ཀྱི་ནང་དུ་འཁྱོད་པས་སྐྱེབས་ན་དེ་དག་
 སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཅམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལན་དུག་ལེན་
 པ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྒོལ་བ་ཉམས་པ་ནི་ཐུན་ཚིད་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་
 ཉམས་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཏོང་རྒྱ་བྱང་ན་སྒྲོན་སེམས་ལེན་པའི་
 ཚོག་སྦྱོར་དགོས་ལ་ཉམས་རྒྱ་ཅམ་བྱང་བ་ལ་ལེན་ཚོག་བསྐྱར་མི་དགོས་ཀྱི་བཤགས་
 པས་འདག་གོ་ཞེས་སྟུན་འདུང་། མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་མི་ལུས་སྒྲུམ་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོར་ཡང་ཐུན་ཚིད་མ་འདས་པར་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བར་འདོད་
 པ་ནི་ཐུན་ཚིད་མ་འདས་གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་
 ཞེས་སྟུག་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་དངོས་སུ་འགལ་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་
 སྐྱེས་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་གཏོང་བས་ཐུན་ཚིད་ལ་སྒོས་གཏན་མི་དགོས་སོ། །གཞན་
 ཡང་གོང་ལྟར་འདོད་ན། བྱང་ཕྱི་ལྷན་པས་བཞད་གང་གིས་ཕྱིར་བརྟུན་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་སྟུག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྟུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱས་པ་སོགས་ལའང་འཁྱོད་
 པ་མེད་པར་ཐུན་ཚིད་འདས་ན་བྱང་ཕྱི་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲོན་
 སེམས་གཏོང་ལ་དེ་བཏང་ན་ཕྱི་པ་གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བཟུང་གཉིས་

ནས་གསུངས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དེ་དག་གྲང་ཆ་ལྟར་དུ་བཞག་དགོས་ན་དེ་
འདྲ་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནག་ཚོས་བཞི་
ལྷན་པ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱ་མཉན་པར་གོང་དུ་(༧༥ན)བཤད་པ་ལྟར་འདོད་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲུག་སྒྲིམ་སྐྱངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སློབ་དགོས་པའི་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲོན་ལེན་སེམས་
ལ་སློ་ལེགས་པར་སྐྱངས་ནས་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་སྒྲོན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས། ཕྱིན་དུག་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་
དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ལེན་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱལས་
པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱགས་དུག་པོ་སྐྱེས་པ་ན། བྱང་ལེན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
ཆོ་གས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིན་ཆད་དེ་དང་འགལ་བའི་ལྟར་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་མཐུན་
པར་བལྟས་ཏེ་དུན་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་སུ་བཞེན་ནས་འགོག་ཅིང་བྱང་པར་ཆ་ལྟར་ལ་
སྒྲིག་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལའང་ནན་ཏན་
སྒྲིང་པོར་བྱས་ནས་བཙོན་དགོས་ཏེ། ལེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲིམ་པ་སྐྱངས་ཀྱང་བསྐྱབ་
པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སློབ་ན་རྒྱུགས་བྱང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕགས་
པ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཟུན་པ་ལས། འོད་སྤང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱང་
རྒྱལ་ལེན་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་
མ་ཐག་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་བསྐྱབ་ན་དེ་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་དུ་མཛོན་པར་རྒྱུགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འོད་སྤང་ནན་ཏན་གྱིས་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་
ཀྱི་ནན་ཏན་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་(༧༥བ)ཆེར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནན་ཏན་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྟེང་
པོར་བྱེད་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སྤྱོད་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་ན་ཡིན་གྱི་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་
ལ་མི་དགོས་པས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མིན་ནོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་སྟགས་
ཀྱི་ཅ་བ་འབྱུང་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ།

རྒྱུད་རྩི་རྩེ་མོ་སྟགས་སུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་
བསྐྱེད་པར་བསྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སྟགས་སྟགས་སྤྱོད་འཛིན་
པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟེལ་ནས་
རིགས་ལཱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་མཆོག་ཚད་ལྡན་
དུ་མར་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་འཛིན་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་བ་ནི་བྱང་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟུང་སྟེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཕྱིན་དུག་
ལ་སློབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལའང་མེད་ཅིང་ཚུལ་དེ་ནི་སྟགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞི་གང་གི་སྟོར་འཇུག་ཀྱང་དེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་
ཕྱིན་དུག་གི་ལམ་ནི་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་
བ་ཡིན་པས་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་བྱང་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་སྟགས་ཀྱི་
སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བསྐྱེད་བ་དང་རང་གི་སྟགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་(༡༩༥)དོ། །ཞེས་དང་། ཅེ་
མོ་ལས། པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟོད་པ་ལ། །ཤོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། སེམས་
ཅན་ཀྱི་ནི་དོན་ལྡན་པས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུང་། །ཅེས་གསུངས་ལ་
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་དུ་མ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་

གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
པན་ཚུན་ཆ་གང་ལྟར། འགལ་བར་མི་འཛིན་པར་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་
སྒྲོམ་པ་འདི་ངེས་པར་གཟུང་དགོས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒང་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས། སྒྲོམ་པ་ལེན་
ཚུལ། སྒངས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ལའང་། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། བྲིམ་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རབ་བྱང་གི་རྟེན་གྱི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་ཡོད་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་ལྷུད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
བྲིམས་གསུམ་ཡོད་ལ་བསྐྱང་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདིར་འདུས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ནི་རང་
དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་
ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྦྱང་བ་དང་ལེགས་སྦྱང་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དང་པོ་གཉིས་བཞག་ལ། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཕྱི་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་
ལྟར་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་ཐོང་བ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱི་(༧༦)གཞི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལས་བདག་མ་གྲོལ་བས་གཞན་དགོལ་
བར་མི་རིགས་བདག་མ་ཞི་བས་གཞན་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
རྒྱུད་ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲོམ་པ་དང་དགེ་བ་ལྷུད་པ་དང་པོར་མ་བྱས་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

གྲིས་ཡང་དག་པར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་ཟླའི་ཕྱི་མའི་པ་གང་རུང་དང་། བྱང་ཕྱོང་
ལྷན་པའི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་ཕྱོང་པ་གང་རུང་དང་།
ལྷ་ལྷ་བྱ་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་ཕྱོང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་
བརྩ་སྤོང་ངམ་ལྷས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་སྤོང་བ་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མས་སོ། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྷ་
བྱ་ན་མས་ལ་དགོངས་ནས། ལམ་སྟོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། རྟག་
དུ་ཕྱོང་གཞན་ལྷན་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཕྱོང་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་
གཞན་དུ་མིག། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་བྱང་ཕྱོང་གྱི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་
རིས་པར་དགོས་པ་དང་བྱང་ཕྱོང་དང་སོར་ཕྱོང་ན་མ་པ་ཀྱན་དུ་མི་འགལ་བར་འདོད་
པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ཡིན་ན་ལྷ་རིགས་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
འོག་དུ་འཆད་དོ། རིས་ན་ལྷ་དེའི་དོན་ཐོ་བོ་ཉིད་གྲིས་མཛད་པའི་གཞུང་དེའི་
འགྲེལ་བའི་མཆོམས་སྟུར་དུ། ད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོང་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་
གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོང་པ་ཅམ་དང་དེ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བའི་ནང་ནས་(༡༢)ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་བསྟན་ནས་བྱང་ཕྱོང་
སྟེ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཅམ་ངོས་འཛིན་པ་མིན་ལ་
དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བ་མེད་ན་
བྱང་ཕྱོང་ཅམ་ཡང་སྟེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྟོན་པའང་ཡིན་གྱི་རིས་བདུན་མཆོན་
ཉིད་པ་ཞིག་མེད་ན་བྱང་ཕྱོང་མི་སྟེ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། རོན་འདི་ལ་ཕྱོང་དུས་སུ་
ལྷགས་གཉིས་བྱང་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཕྱོང་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོ་ཐར་རྟེན་
དུ་དགོས་པར་བཞེད་པ་རྟེན་ཅན་པ་དང་། སོ་ཐར་གང་ཡིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་
བཟུང་ནས་བྱང་ཕྱོང་གྱི་གཞུང་སུ་འདོད་པའི་རྟེན་མེད་པ་གཉིས་བྱང་ལ། རྟེན་ཅན་
པ་དག་འདི་སྐད་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་གསུངས་པས་

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་བདུན་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་
 ལས་ལོག་པའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་སྟེ་ཙམ་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་དགོས་ཏེ་མན་འདོགས་པ་
 ལ་གནོད་པ་ལས་ལོག་པས་བྱབ་པས་སོ་ཞེས་སོགས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་བྱང་ཕྱོད་སྟེ་བའི་རྟེན་དུ་ངེས་པར་དགོས་ན་བྱང་ཕྱོད་
 སྟེ་བའི་ལྷ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་དང་ཤི་འཕྲོས་
 པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ལྷ་དང་དུང་འགྲོའི་དགེ་སྤྲོད་སོགས་
 ཀྱང་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཕྱོད་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས། སོ་ཐར་རིས་
 བདུན་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ལེན་པ་པོ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་སྤྲོད་
 བ་ལྟ་བུའང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པས་དེ་(༡༧)སྤྲོད་བ་ཁས་ལེན་པ་ཟུར་དུ་མི་དགོས་
 ལ། སོར་ཕྱོད་དང་མི་ལྡན་ན་སྟོན་དུ་སྟོག་གཅོད་སྤྲོད་བར་ཁས་བླངས་ཏེ་དེ་ནས་
 བྱང་ཕྱོད་སྟེ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྟོག་འདོད་མེད་པ་ལ་བྱང་ཕྱོད་མི་སྟེ་
 བས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ན་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་བྱང་སའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བྱབ་ལ། བྱང་སའི་རྗེས་
 ལུ་འབྲང་ནས་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཆད་པའི་བྱབ་པ་དགོངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་
 སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བྱང་ཕྱོད་མི་སྟེ་ཟེར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་ལ།

དགེ་བཤེས་ཤྭ་ར་བའི་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་། བྱང་ས་ལས་ཕྱོད་པའི་རྒྱ་ལྷིམས་སོ་
 ཐར་རིས་བདུན་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 ཕྱོད་པ་མི་སྟེ་བར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་སྟེ་ན། སྟོན་སེམས་མེད་ན་སྟོན་
 པ་མི་སྟེ་བས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་བྱང་རྒྱུ་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་བམ་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་རིགས་

ཏེ་དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ན་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱ་རིས་བརྟན་ངེས་པར་སྟོན་རྒྱ་འགྲོ་
 དགོས་པས་མ་ཁྲལ་པར་ངེས་སོ། རྟེན་མེད་པ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ། རང་
 འོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་ལོག་ན་བྱང་ཕྱོད་མི་སྐྱེ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་ལྡན་
 ལ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཕྱོད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་སོར་ཕྱོད་ནི་བྱང་ཕྱོད་མ་སྐྱེས་པ་
 སྐྱེ་བའི་གོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་གོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
 འོ། །དེ་ནི་སོར་ཕྱོད་དང་ཐེག་དམན་གྱིས་བསམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་(༡༥ན)
 པའི་འབྲུལ་བ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་རང་འོན་ཡིད་བྱེད་
 དང་འོན་གཅིག་པར་བཟུང་བས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཕྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་
 བསམ་པ་བཏང་བ་དགོས་ཀྱང་སོ་ཐར་བཏང་བ་མི་དགོས་ལ། བྱང་ཕྱོད་ལྡན་པས་
 ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་ནའང་སོ་ཐར་མི་གཏོང་སྟེ་
 དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་སོ་ཐར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྟུན་མོང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེར་མ་ཟད་དགེ་སྦྱོང་གི་ཕྱོད་པ་ལྡགས་ཕྱོད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མཚོག་
 རྒྱ་རྒྱར་པ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། ཕྱོད་པ་གོང་མ་ལ་
 གནས་པར་སྟོན་ནས་འོག་མ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གཙང་བྱེད་ཀྱི་
 ལོག་རྟོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ་འཕགས་པ་ཕྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་ངེ་སྐད་རྒྱ་བསྟན་པའི་
 སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །འོད་སྤངས་གང་དག་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་
 མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་
 པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་དེའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་
 གསུངས་པ་དང་།

དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་
 བྱོ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་

གསུངས་ཏེ་འདི་དག་རྒྱས་པར་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཏེ་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱོ། །འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཕྱིན་ལ་ཉེས་སྤྱོད་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་
 གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་ནའང་མི་ལེགས་ཏེ། བྱང་ཕྱིན་ལེན་དུས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་ལ་(༡༥༧)སྟོབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་མེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཕྱིན་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉིད་བྱང་ཕྱིན་ཡིན་མོད་སྟུམ་ན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྟོང་བྱང་ཕྱིན་ལྟན་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་བྱང་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གང་ཡིན་སོ་ཐར་དུ་འཛོག་མི་རུང་སྟེ་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ནི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ལྟན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྦྱོགས་གཅིག་ཡིན་
 པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཟུར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་
 ཟུན་མོང་བ་ལ་འཕྲུག་ཕྱིན་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐོག་མར་གལ་
 ཆེ་སྟེ་བསྐྱངས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མ་བསྐྱངས་ན་གཞན་
 དག་ཀྱང་མ་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
 བ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་ཚོས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་
 པར་སྤངས་པའི་འོག་དུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡང་དག་
 པར་ཟིན་པའི་སྟོན་མེན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་བསགས་པ་
 གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནི། མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཕྱིན་
 (༡༦)ཡང་དག་པར་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་མེན་གྲོགས་

བྱ་དགོས་པ་དང་ཐབས་ལ་ཚུངས་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་དང་འཇིགས་པས་ཉེན་
པ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་གནའ་འཆའ་བར་
འདོད་པ་དང་སྒོ་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ལོག་
པར་ཞུགས་པ་དང་རྩ་འཁྱུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་རིགས་
པ་བསྐྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ཏུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་
སོགས་དང་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཏུ་མི་ལེན་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྟག་བསྐུལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཚུལ་
བྲིམས་གསུམ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་
རྒྱད་ལ་ཕྱི་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྲིམས་གཉིས་དང་
ལྟན་ན་ཏུས་དེའི་ཆོ་དངོས་སུ་སྤང་བྱ་ཕྱི་པའི་སེམས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་
བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
སེམས་གཞན་ཏུ་གཡེངས་པ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་ཡང་རྒྱལ་བྲིམས་དེ་གཉིས་ཡོད་
པར་དངོས་སུ་བྱང་རྒྱུ་གཞུང་ལམ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་
ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མ་ཉམས་པར་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་ཅན་
དོན་ཏུ་ནམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་དྲན་འདུན་ཏུ་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་ན་འག་ནས་འཆད་པའི་ཅ་ལྟང་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་པ་ལེན་རྒྱལ་ནི། རྩོམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱི་པའི་ཆོ་ག་སོ་
སོར་མཛད་ལ་དེ་ཡང་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་སྤྱུ་རྒྱལ་ཐོགས་(༡༧)མེད་གཉིས་དང་རྒྱལ་
སྤུ་ཞི་བའི་ལྟ་དང་གསུམ་ཀའི་ལྷགས་ཡིན་པར་ལམ་སྒྲོན་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་
ན་སྤྱུ་ཐོགས་གཉིས་ཕྱི་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །ལྷགས་དེ་
གཉིས་ལ་དབྱུ་མ་ལྷགས་དང་སེམས་ཅན་ལྷགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་སོགས་མི་འཐད་

པར་དག་བཤེས་ལྷ་ར་བའི་ལམ་རིམ་དུ་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་བ་ཐ་དང་པས་
 གྲང་བྱད་པར་དེ་དག་སྐབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དབྱ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་སེམས་ཅམ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་
 ལྷ་ངེས་ན་དབྱ་མ་པས་དེ་མི་བྱེད་པར་འཇུག་ན། རོ་པོ་རྗེ་དབྱ་མ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོ་ག་
 དེའི་ལྷགས་ལྷ་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སློམ་རིམ་བར་པ་ལས་
 རྒྱལ་བྱིས་ལེན་ལས་བསྟན་པའི་ཆོ་གས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་ལྷགས་ངེས་
 པ་མེད་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་
 པོ་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་མུ་ཀ་རས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་བསྐྱེས་ནས་
 མཛད་པ་དང་། གཞན་དག་དབྱ་མ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུགས་ལྷ་འདོད་པའི་སློབ་དཔོན་རོ་
 ཏ་རིས་ཀྱང་སློན་སེམས་དང་སློམ་པ་བཟུང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ། མདོ་ཀྱན་
 བཀུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་སློབ་འཇུག་གི་འགྲེལ་བར་ནག་པོ་པས་ཀྱང་སློན་འཇུག་གི་
 ཆོ་ག་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྷ་ར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་བཤེས་གཉེན་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་ལ་སློན་སེམས་ཆོ་གས་སློན་དུ་སྒྲངས་ནས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་
 ལྷ་ས་སློམ་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པ་ནི་སློམ་པ་བརྟན་པར་འཇུག་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་
 གྲ་མེད་ཡིན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙང་ཁ་པས་གསུངས་སོ། །དེ་(༡༠༠ན)ནས་བྱང་སློམ་
 མམ་འཇུག་སློམ་ལེན་པ་ལ། སོ་ཐར་དང་སྐགས་ཀྱི་སློམ་པ་གཉིས་སྒྲ་མ་མེད་པར་
 སྒྲངས་ཐབས་མེད་ནའང་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་དང་
 མེད་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། སློམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡེ་སྡོད་པལ་ཆེན་དང་། སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མ་མོ་བྱང་ས་དང་། དེ་ཅམ་མ་རྒྱས་ན་མ་
 མོ་བསྐྱས་པ་བྱང་སའི་རྒྱལ་བྱིས་ལེན་ཅམ་རེ་ངེས་པར་མཉན་ནས་བསྐྱང་རྒྱས་མི་
 རྒྱས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སློབ་པ་ལ་སློབ་པ་རྒྱས་ན་བྱང་སློམ་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་

མི་རུས་ན་སྒྲང་བར་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་ཁྱད་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་བར་བྱེད་པ་མང་བས་ཉིན་མཚན་རྒྱུན་
 པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སློབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱད་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དང་བ་དང་དོན་རྒྱ་གཉིས་བ་དང་སློན་པ་
 རྟག་པ་རྒྱུན་རྒྱུན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་སློམས་ཤིག་ཅེས་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་
 མི་རུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་འང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ལ། སློམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཁོངས་སུ་མཛད་ནས། གང་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་
 པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་པར་མི་རུས་པ་དེས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་རུང་བ་དང་སློམ་པ་བཟུང་རྒྱ་མི་རུང་
 བར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་རུས་མི་རུས་
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་ཆོ་གའི་སློན་ནས་འཛིན་རུང་ཡང་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་(༡༠༠)ཡེ་མི་སློབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་རུང་བར་གསུངས་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་སློམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སློབ་རྟན་པར་
 བྱ་བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློམ་པ་སྐྱིན་པའི་སྤྱི་རོལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་
 རྣམས་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་སློང་དག་ལས་བརྟན་པ་དེ་
 དག་བསྐྱགས་པར་བྱས་ནས་རུས་སམ་མི་རུས་སྤྱིང་ནས་བརྟགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སློམ་པ་ལེན་པ་ལ་སློབ་ཀྱང་ལ། རང་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་
 པ་རོལ་པོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་རྒྱ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་པ་རོལ་པོ་དང་
 འགན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བརྟན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་བྱང་
 སློམ་འདི་ཡང་དག་པར་སྐྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འདུལ་བ་དང་མི་འདྲ་བས་
 སློམ་པ་མ་བཟུང་བའི་ཁོང་རྒྱ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་མཉམ་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་དག་ལ་སློབ་འདོད་སྦྱངས་པས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ལ་སློབ་རྟན་

པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲིབ་བར་བྱ་ཏེ་བསམ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྒྲིབ་པ་སྐྱེའི་མི་ལྡན་
ན་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་བ་ལས་གསུངས་ལ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་མེད་པ་དང་སྒྲོན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་
ལ་སྐྱེན་པར་མི་བྱ་བར་ཚུལ་ལེའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལེགས་པར་
བསྐྱང་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་ནོད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འོས་པའི་སྒྲ་
མ་ཡང་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་གནས་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་
མཁས་པ། སྒྲིབ་པ་འབྲེགས་རྒྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་འབྱུང་འཛིན་རྒྱས་
པ་ཞིག་ལ། བདག་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིད་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
གདབ་པ། དེ་ནས་ཚུགས་བརྩའི་སངས་རྒྱུ་མངོན་གྱུ་དུ་བཞུགས་(༡༠༡)ན་པ་ལྟ་
བུར་དམིགས་པ་དང་སྒྲ་མ་སེང་གེའི་བྲི་ལ་བཞུགས་པ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་
མཆོད་པ་དང་ཕྱག་དང་བསྟོད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆུལ་སོགས་ལུལ་བའི་སྒྲོན་ས་
ཆོགས་གསོག་པ། དེ་ནས་བདག་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལྟར་དུ་བསྐྱུལ་བ། དེ་ནས་ད་ནི་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
གཏིར་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྱུང་གནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
ཐོབ་པར་འབྱུར་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་བ་སྒྲོམ་པ། དེ་ནས་འབྲེགས་པ་པོས་ནོད་པ་པོ་དེ་ལ་
བྱིད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་འདྲི་བ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ཏེ་སྒྲོར་
བའི་ཆོས་ལྟ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཉི་ཤུ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་
བཅས་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ཅི་རྒྱས་མཆོད། །ཅིས་སྒྲོར་ཆོག་གི་ཕྱག་
མཆོད་དང་། ཚུགས་དུས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
བྲིམས། བསོད་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏིར་གྱུར་གང་། །ཞེས་སྒྲིབ་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །ཞེས་ལེན་པའི་བསམ་པ་དང་། །སྒྲ་མ་སྒྲིབ་ལ་གནས་
ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྡན་ལས་སྒྲིབ་བར་བྱ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་

ལུལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ལས་སྒྲིབ་བར་བྱའི། རལས་པ་ཡིན་ཏུ་བྱིན་གྲུབ་དང་པ་མེད་
 ཅིང་མ་གུས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། སེར་སྒྲིབ་ཟེལ་
 གྱིས་ནོན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཏུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་ཏུ་ལེན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་
 ལས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་རུང་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་
 སྒྲ་མས་སྟོམ་པ་ཐོག་པའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བསྒྲས་པ་ལན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་
 ལས་འཇུག་སེམས་དང་འཇུག་སྟོམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་
 སེམས་ནི་གཙོ་སེམས་དང་(༡༠༡བ)འཇུག་སྟོམ་ནི་དེའི་འཁོར་ཏུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་བརྒྱུད་ནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་འཇུག་སེམས་སུ་འགྲོ་བར་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སྟོམ་ནི་སྤྲུགས་སྟོམ་གྱི་རྟེན་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་།
 དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཏུ་སྦྱོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་ཐར་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་སྦྱོང་བ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་
 པ་ཐོབ་ནས་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་གཏང་
 རག་གི་མཚོད་པ་དང་སྟོམ་པ་གྲུ་ཚོམས་སུ་མི་བསྐྱགས་པ་སྟེ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་བཞི་
 པ་རིམ་པར་བྱའོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར། དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
 སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་བའི་བྱགས་གྱིས་རྟག་པ་ཡང་། །བྱ་སྤྲུག་འདྲ་བར་
 དགོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཕན་ཡོན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་པ་སྟེ་མཇུག་གི་མཚོན་བྱེད་
 དོ། །སྟོམ་པའི་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་དང་
 གཞན་ངེ་བ་བྱ་བའི་སྟོར་དང་མཁྱེན་གསོལ་དང་སྟོམ་པ་གྲུ་ཚོམ་ཏུ་མི་བསྐྱགས་པའི་
 སྟོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་
 གཟུགས་སྤྱན་སྒྲར་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་ཡོད་མེད་
 ནི་ལྷན་སྟོག་ཚངས་སྦྱོང་གྱི་བར་ཆད་ཏུ་འགྲོ་ན་ཐག་ཉེ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་

དང་མི་ལྷན་ན་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་བཅའ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འདི་ཐོབ་ན་ཆོ་དོན་ཡོད་པ་དང་མི་ལུས་ཐོབ་
པ་སྟེང་པོ་སྐྱངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཚུད་དོ་ཞེས་སྟོན་འཇུག་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་ལ་ད་ནི་ཅི་ལ་བྱག་ཀྱང་ཉེས་ལུང་གི་རྟོག་པས་(༡༠༩ན)
རང་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་འདྲ་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱངས་ནས་ངེ་ལྟར་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱང་ཚུལ་སྦྱིར་བཏུན་
པ། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་
ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་ཞེས་དང་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏང་ཞིང་། །མདོ་
སྡེ་རྣམས་ལ་རྟག་བཏུ་བས། །ཞེས་མདོ་སྡེ་བཏུ་བ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་
ཐབས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པའི་གནས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་
སྦྱོར་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏོང་བར་གྲས་པས་བསྟེན་པ་ནི་བསྐྱང་ཐབས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྟེན་ཚུལ་ཡང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དཔལ་འབྱུང་
བ་ཡིན་རྣམས་ཐར་ལས། །སྤྲུལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།
གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པ་སྤྲང་། །དེ་བས་མདོ་
སྡེ་བསྐྱག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པོ་འདྲ་འབད་པས་བཏུ་བར་བྱ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་བསྟེན་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅ་ལྟར་ལ་སྟོག་
བསྟོས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དེ་སྟོན་པའི་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོའི་མདོ་དང་
གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་མདོ་བཏུས་གཉིས་གོང་སྟོས་ལྟར་བྱང་ས་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་
བཅོས་རྣམས་མཉན་ནས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་མཁས་
པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། མཁས་པར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅན་ལ་མ་

བཞག་པར་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བསྐབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སློབ་དགོས་ཀྱི།
 དབུལ་པོས་ཐུག་པོའི་ནོར་ལ་བགང་བ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་སྟེ། ཚེས་(༡༠༢བ)
 ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་ཀྱང་། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་
 མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་ཐུགས་ཟེས་གཞན་གྱི་ཐུགས་བགང་ལྟར། །དེ་དག་དགེ་སྦྱོར་
 སྐལ་བ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཀྱང་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་ཀྱང་། །ཚོས་ཀྱི་ཟེས་
 ལུ་ཚོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་ཐུག་སྦོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་
 དགེ་སྦྱོར་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །ལུས་ཀྱིས་འདི་
 དག་སྦྱང་པར་བྱ། །ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུག། །སྒྲན་དབྱང་བསྐྱགས་པ་
 ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་
 ལས་དང་པོ་བས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་
 ལ་བསྐབ་པར་བྱ་སྟམ་ན། །ལས་དང་པོ་བས་རྒྱལ་བས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་མ་
 བཀག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་བླང་མི་རུང་བ་གཉིས་མ་
 གཏོགས་པའི་བྱང་ལེན་གྱི་བསྐབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་བསྐབས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་
 བས་བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ་ལ་སློབ་པ་ན་མི་རུས་པ་ལ་ལྟང་མེད་ཏུ་འགོ་བར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

བསྐབ་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ན་ལྟང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། །ལེན་ཙམ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པ་དང་
 རྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྟིང་ཐག་པས་བཙོན་པར་
 མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་བོར་ན་ལྟང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་
 ཡལ་བར་བོར་ཡང་འདྲའོ། །ནན་ཏན་གྱིས་བཙོན་ཀྱང་དེའི་མཐུན་ཁྱེན་ཚོགས་པ་མི་
 ཚོལ་བ་དང་། །བཙོན་པ་དེའི་འགལ་ཁྱེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་ཡལ་བར་
 (༡༠༣ན)བོར་ན་ཡང་སྒར་བཞིན་ལྟང་བ་དང་བཅས་པའོ། །རྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་ཆུང་རུས་དེ་གཉིས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་མི་སྦྱིད་པ་དང་པོ་ན་ཆེན་པོ་སྐབ་ཕྱིར་

དོན་ཚུང་དུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡལ་བར་དོར་ཡང་ལྷུང་བ་དང་
བཅས་པའོ། །རང་གིས་མི་རུས་པའི་བསྐྱབ་པ་ནམས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
དེ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ་ལྷུང་བ་དེའང་སྲིར་ཕྱིག་པ་བཤགས་པའི་
ནང་དུ་འདུས་པས་སྒོས་བཤགས་མི་དགོས་པར་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། རུས་
པ་ནམས་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
མ་སོ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་
ཏེ་མ་བརྟགས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷུང་བ་དང་བརྟགས་ཀྱང་འོས་པ་ལ་འདས་པའི་ལྷུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རིགས་མི་རིགས་ཅི་རུས་ཀྱི་མ་བརྟགས་པར་དེ་ཚོ་མ་པའམ་དེ་
ལས་ཕྱོག་པའམ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འཇུག་ཀྱང་ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་རིགས་
མི་རིགས་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་པ་ཕྱོག་པ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་པར་འོས་པ་ལས་
འདས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་ན་ཐ་ན་གདོལ་བའི་བྲན་གྱིས་འཕྱས་པ་ལས་
འདས་ནའང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་བཟུས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིའི་ཁོག་དུ་
གསུངས་སོ། །བྱ་བའི་ཆ་དང་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་
པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་ནམས་དང་ནི་བདག་ལའང་བྱང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་
ཡང་གང་ཕན་དང་། །ཕན་དང་བདེ་(༡༠༩བ)བ་ནམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་ལ་འབྲལ་དུ་བདེ་ལ་སྤྱགས་སུ་ཕན་པ་ནི་བྱ་
བར་ངེས་པ་དང་། །འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྤྱགས་སུ་གནོད་པ་ནི་མི་བྱ་བར་ངེས་
ཤིང་འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་སྤྱི་མར་ཕན་པ་ཡིན་ན་བྱ་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྲུལ་
རོ་མི་ཞིམ་པས་འབྲལ་དུ་གནོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ནད་ལ་ཕན་པས་བཞེན་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཁོག་གཡེམ་ལྟ་བུ་འབྲལ་དུ་བདེ་བར་སྤང་ཡང་སྤྱི་མར་སྤྱག་བསྐལ་
མང་པོ་འཕེལ་བ་ནི་དུག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ཆན་ཞིམ་པོ་བཞིན་དུ་དགག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤང་བྱའི་ལྷང་བ། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་
ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས། བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་ལྷང་བ་འདི་དག་སྐྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྣམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་། སྦྱོ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ན་ལ་
རྩ་གནས་པ་སྟེ་ཚོས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་
བྱའི་ལྷང་བ་ལ་ཡང་སྟེ་ཚན་ནམ་རིས་ནི་ཤམ་པའི་རིས་དང་ཉེས་བྱས་གྱི་རིས་གཉིས་
གང་རུང་རྩ་བའི་པ་ཡིན་གྱི་སོ་ཐར་ལྟར་ལྷང་བ་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་
དག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཤམ་པའི་སྟེ་ཚན། ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ་ཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ཤམ་པ་སོ་སའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་བྱེད་པ། ཀུན་དགྱིས་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། གསོར་རུང་བའི་བྱད་པར། གཏོང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ། རྣམ་སྟིང་གི་མདོ་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སའི་དོན་ལྟར་སྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བར།
ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྣམ་པ་(༡༠༥ན)ཞིག་པར་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཉེས་
པ་བཞི་པོ་ནི། ཤམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞིས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་
དྲག་པོ་ནི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྟེ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣམ་པ་ཞིག་པར་གང་གིས་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡི་
ཉེས་པ་ཤམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་དགེ་སྟོང་གི་ཤམ་
པ་བཞི་གང་རུང་བྱུང་བས་སྣམ་པ་གཏོང་བ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྣམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཅན་རྩ་མཚུངས་པས་ན་ཤམ་པ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས་
དེ་སྐད་ཅིས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་བྱད་པར་གཏན་ནས་མེད་པའང་མིན་ཏེ་
བྱང་སེམས་མིན་པའི་དགེ་སྟོང་ཤམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྩ་མེད་ལ་བྱང་སྣམ་ནི་
སྤང་ཡང་བྱང་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། སྤུངས་ལས། རྟེན་པ་བཀྱར་སྤྱིར་ཆགས་པ་
ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱད་བསྐལ་མགོན་མེད་ལྟར་
པ་ལ། །སེར་སྤྲུལ་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་
པར། །ཁྲིས་ནས་གཞན་ལ་འཛོགས་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་
ཆོས་འདྲར་སྤངས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་པོ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་ཕམ་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་ཆགས་སེམས་གྱིས་འཁྲིག་པ་སྟོད་ན་ཕམ་པར་འཕྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་།
ཆགས་ལུལ་རང་དང་ནོར་མི་གཅིག་པའི་ཟས་གོས་གནས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་
ཁྲི་སྟན་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྤྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ལུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཆོད་མ་ཆོད་
པ་དང་གཞན་དོན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་བཀྱར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་པར་
ཆགས་(༡༦༥)པ་ཡིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལུལ་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་ཅིང་སྤྲ་
ཤེས་དོན་གོ་རང་དང་རིས་མཐུན་གྱི་འགོ་བ་ལ། བརྗོད་བྱ་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྟོན་སྟེན་བསྟོད་པའམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བཀྱར་འོས་གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པའི་
སྟོད་ཆོག་གང་རུང་སྤྲས་པ་པ་པོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་རིམ་པ་བཞིན་བདག་བསྟོད་
དང་གཞན་སྟོད་གྱི་ཕམ་པར་འཕྱུར་རོ། །འདྲིར་བསྟོད་སྤྲད་སོ་སོར་སྤལ་བ་དང་
རྟེན་བཀྱར་གང་རུང་ལ་ཆགས་པས་ཆོག་གོ། །རྩ་ལྟར་འདྲིར་འཕྱུར་བ་ལ་བཤད་
མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆོད་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་པར་དང་
རིས་མི་གཅིག་པའི་འགོ་བ་ལ་སྤྲས་ན་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆོད་ཡང་རྩ་ལྟར་དུ་
མི་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་འགྲེལ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་
ཆོས་གཉིས་པ་ལོངས་སྟོད་ལ་སེར་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཕམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཆགས་པས་
གཞན་གྱི་ནོར་རིན་ཐང་ཆོད་བ་བརྟུས་ན་ཕམ་པར་འཕྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་།
སྟོར་བ་པོ་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་ལོངས་སྟོད་གང་རུང་གིས་པོངས་ཤིང་བཀྲེན་པས་སྤྱད་
བསྐལ་བ་དང་ཆོས་ནོར་སྟེར་བའི་མགོན་གཞན་མེད་པར་ལྟར་བ་དག་བསམ་པ་

ཐག་པ་ནས་རང་ལ་སྤོང་ཁྲིད་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་གི་དུང་དུ་འོངས་པ་ལ། རྒྱུན་
རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་དག་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་མཚོན་
དང་དུག་ལྷ་བྱ་མི་རུང་བ་མིན་པ། ཀུན་སྤོང་སེར་སྤྲེས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་རང་གི་
ངེས་པའི་ཆོས་སམ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ནོར་སྤྲེར་འོས་པ་དེ་དང་དེ་མི་སྤྲེར་བར་ཐག་
བཅད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་དང་ནོར་མི་སྤྲེར་བའི་ཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤམ་
པའི་གནས་ལྷ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་སེམས་པའི་ཤམ་པ་
(༡༠༥ན)ནི། ཉན་ཐོས་མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་བསད་པས་ཤམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
དུ་འདྲིར་ཡང་། དུལ་པ་རོལ་པོ་གཞན་གྱིས་སྤར་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ད་
ལྟ་འགྲོད་ནས་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཤད་
རྒྱུ་བྱེད་འདོད་པས་དུས་དང་མཐུན་པ་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་བཟོད་གསོལ་
བཤགས་པ་བྱས་ནས་བརྟུན་ཀྱང་། ཀུན་སྤོང་སྤར་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་འཁོན་
དུ་བབྱུང་ནས་གནོད་སེམས་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། རོ་བོ་དེའི་དག་མི་ཉན་པར་བྱེད་
པའམ་བཟོད་གསོལ་མི་ལེན་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡང་བསམ་པ་ཁོང་
ཁྲོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས། དུལ་རང་དང་རིས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་སྤྲེས་ཤེས་དོན་
གོ་གཞན་ལ་དག་གིས་ཆོག་རྒྱབ་སྤྲེས་ཁྲིད་དེ་ཅམ་གྱིས་ཁྲོས་པའི་རྒྱན་མི་གཏོང་བར་
འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་དབང་གིས། སྤྲེར་བ་ལུས་དངོས་སམ་
དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བརྟེན་ཅིང་འཆོག་པ་དང་གོ་རུར་འཇུག་
པ་དང་ལྷག་གིས་བཞུ་བ་དང་འཆིང་བ་སོགས་གྱིས་མཐོ་འཆོམས་པར་བྱེད་ན་རིམ་
པར་བཤད་རྒྱུར་མི་ལེན་པ་དང་འཆོག་པའི་ཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱའི་ཆོས་བཞི་པ་ཆོས་ལ་ལོག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཤམ་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་མེད་བཞིན་དུ་མི་ཆོས་སྤྲེས་མའི་རྒྱན་སྤྲེས་པས་ཤམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
དུ་འདྲིར་ཡང་། བསམ་པ་ཆོས་ལ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།
གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེ་རྣམས་ཟབ་པ་སྤོང་སྤྲེས་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྤྲེས་

རེ་བ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་ཚོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལ། སྐར་བ་འདེབས་ཚུལ་འདི་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་(༡༠༥བ)སྐར་བ་འདེབས་པའམ་
 དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དམན་པའམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའམ་འགྲོ་བའི་མན་
 བདེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐར་བ་འདེབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་
 སྟོན་རྒྱ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའམ་དམ་ཚོས་འདྲར་སྤང་ངམ་ལྟར་སྤང་གི་ནག་
 བོ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ། སྟོན་ཚུལ་རང་ཉིད་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་
 གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་གཞན་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་འཕྱོད་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་སྤང་བ་
 དང་དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པའི་མམ་པར་འགྱུར་བའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྡེ་སྟོན་ལས་རྩ་བའི་ལྷང་བ་བཞི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟར་འདིར་བསམ་པའི་ངོས་ནས་
 བམ་པ་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་
 ལོངས་སྟོད་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་བསམ་
 པ་དང་ཚོས་ལ་ལོག་པར་རྒྱབ་པའི་ཚོངས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་
 ནས་བཞག་པས་སོ། །ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱལ་ལས་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་མཛད་ཅིང་
 མདོ་ཀྱན་བརྟམ་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་གསལ་བར་ཐོགས་མེད་གྱིས་
 བཤད་ཅིས་འབྱུང་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་མ་རྣམས་
 ཀྱང་མམ་པ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་སོ་སོར་བྱེད་བས་མམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་བསྟོན་པ། གཞན་ལ་སྟོན་པ། ཚོས་མི་སྟེར་བ།
 ཁོར་མི་སྟེར་བ། བཤད་སྤང་མི་ཉན་པ། སེམས་ཅན་ལ་འཚོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚོས་སྤང་བ། དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་མམ་པར་བྱས་པའོ། །འོན་ཀྱང་
 དབྱེ་བསྟུ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྡེ་མ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༠༩ན)གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་མམ་པར་བྱས་ནས་མམ་
 པ་བརྒྱད་དུ་འཛོག་ན། ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། ཁོར་འདོད་པ་

ལ་སྤྱོན་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། བ་རོལ་
 ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྤོང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད། ཅེས་དང་།
 བཙུན་མིན་སྤྱོད་ལ་བརྟན་བཙུན་བཙུན། བཙུན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་
 འགལ་ཏེ། ཚེས་ནོར་མི་སྤྱོད་བའི་པམ་པ་ལ་ནི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་
 དགོས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་མེར་སྤུའི་ཀུན་སྤོང་མེད་པ་དགོས་ལ། པམ་
 པར་འགྱུར་བའི་བརྟེན་པ་ནི་ལན་ལ་མི་སྤོང་གིང་ཉེས་བྱས་ནི་བརྟེན་པའི་ལན་ཡིན་
 པ་དང་། བཤད་སྤྱང་མི་ལེན་པའི་པམ་པ་ལ་ནི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་
 དེ་མེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བའི་པམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་སྤོང་ཀུན་སྤངས་པ་
 ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་ནི་མདོ་སྤེའི་སྤྱོགས་ཉི་ཆོ་བ་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 དམ་ཚེས་ལྟར་སྤྱང་སྤོང་པའི་པམ་པ་ནི་སྤྱོད་ལ་པའི་བརྟན་བཙུན་ལ་རང་དགལ་
 བཞིན་དུ་སྤྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་སྤྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་
 བྱས་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བཙུན་པ་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་བཙུན་པར་
 སྤྱོད་ལ་པའི་གཞུང་ལ་བཙུན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཉེས་
 འགྱུར་དུ་བཙུན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་མི་འགྱུར་བའི་དབང་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་བཙུན་པ་གནང་ཡང་དགལ་བཞིན་དུ་བཙུན་པ་མ་གནང་བ་ལ་དགལ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་ག་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་(༡༠༦)ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚེས་སྤོང་བ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀ་བརྟེན་བྱར་སྤོང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བཀའ་སྤོང་བ་དགོས་ལ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གང་བྱུང་རེ་
 བརྟེན་བྱར་སྤོང་དགོས་ཞེས་དང་། བདག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཞན་ལ་སྤོང་། ཅས་ཅ་
 ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་བརྟེན་གཞན་སྤོང་གི་ཀུན་སྤོང་ལ་རྟེན་བཀའ་ལ་ཆགས་
 པ་དགོས་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བདག་བརྟེན་གཞན་སྤོང་གི་ཀུན་སྤོང་ལ་རྟེན་བཀའ་ལ་
 ཆགས་པ་མིན་པར་ཁོང་ཁོངས་ང་རྒྱལ་གང་བྱུང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནས་སྒྲིང་གི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ནི། མདོའི་དོན་བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་
བཀོད་པ་རྣམས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་ནས་ཁྱིམས་ངན་འཆང་བ་སོགས་
གྱི་བར་པམ་པའི་བར་བརྩ་བཞི་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཚ་ལྷུང་བསྐྱན་པའི་བཙོ་ལཱོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་གི་པམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
དཀོར་འཕྲོག་པ། པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤག་
སངས་རྒྱས་དངོས་སམ་དེའི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་སྐུ་གསུང་བྱགས་ཉེན་དང་། ཆོས་
ལྷུང་རྟོགས་གང་རུང་དང་། དགེ་འདུན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་པའམ་
སོ་སྐུ་ཡིན་ན་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་བཞིར་ཁོངས་པ་ཡན་ཆད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གང་རུང་ལ་རྣམ་བཤག་གིས་བསྐྱོས་ཟིན་པ་ཡན་གྱི་དཀོར་དཀོན་མཆོག་དེ་
དག་ལ་དབང་བའི་གནས་སམ་བཟའ་བརྟུང་བཞོན་པ་སོགས་ཡོ་བྱང་བྱ་བཟང་བྱ་
རུང་བའི་རྣམ་ཐབ་སྐྱད་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཇི་ཙམ་བླངས་པས་མ་བྱིན་ལེན་
པའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་མ་མཐའ་ཡན་ཆད། རྒྱ་བ་པོའི་རྟེན་ནི། དགེ་འདུན་
ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ་རང་ཉིད་དེའི་གསེབ་དུ་མི་གཏོགས་པ། བསམ་པ་ལ་(༡༧)ན)འདུ་ཤེས་
མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཀུན་སློང་དཀོན་མཆོག་གི་ཡིན་པ་རང་མི་དབང་ཡང་གཏན་
དུ་དབུལ་དགོས་སྐྱམ་པས་རང་གི་ཆེད་དུ་འཇལ། ཡང་ན་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་སེམས་ཀྱིས། སྒྱུར་བ་རང་ངམ་གཞན་ལ་བཙོལ་བ་གང་རུང་གིས་འཇབ་བྱས་རྒྱ་
བའམ་མཐུས་འཕྲོག་པ་གང་རུང་གིས་བླངས་པ་ལས་ཐོབ་སློ་སྐྱེས་པ་ན་ཙ་བའི་ལྷུང་
བར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་དངོས་ཁོ་
ན་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འཕགས་
པ་སློབ་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མི་གཟུང་ངོ། །འདི་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་
བ་རྣམས་ལ་ཚ་ལྷུང་དང་པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་ལྟ་པ་རོལ་
པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ནས་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ཙ་བ་ནས་གཙོད་ཅིང་པམ་པར་བྱེད་

ལ་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བས་དེ་
སྐད་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་སོགས་པམ་
པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་དམ་ཚེས་སྤངས་པའི་པམ་པ་ནི། དམ་པའི་ཚེས་ནི་སྤོང་བྱེད་
པ། །གཉིས་པར་བྱུང་བས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་ནང་ནས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་སོ་སོའི་
ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་པར་སྟོན་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་རྣམས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་ལམ་གྱི་ཆ་རྣམས་པར་
སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོན་གང་ཡང་རྩད་བ་ལ་དམིགས་ནས། སྤོང་རྒྱལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྟོན་ནས་དམ་པའི་
ཚེས་ནི་སྤོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པས་པམ་པ་(༡༠༦)གཉིས་པར་འགྱུར་
བར་བྱུང་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལམ་གྱི་ཆ་རྣམས་པར་སྟོན་པ་དགོས་ལ་
དེའི་ཕྱིར་འགྲུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅིས་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་པ་ནི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཆ་རེ་སྤངས་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་
ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །འོ་ན་འགྲུ། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅིས་ཉེས་
བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱུང་ཏུ་གསོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤངས་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ཡོ། །ཟབ་རྒྱས་གང་རྩད་
སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་སྤོང་
བ་ཅ་ལྷུང་ཏུ་འཆད་པ་འགལ་ཏེ། ཕྱི་མ་སྤངས་པ་ལས་སྤུ་མ་སྤངས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟམ་པ་གོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་
བཅས་པ་ཆེ་བ་དང་ཉེས་པ་རྒྱུད་བས་བཅས་པ་རྒྱུད་བར་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་
མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་བརྒྱན་ལ་པམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ལ་ལྷག་
མར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་ཞིག་ཏུ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་

སྤྱིར་བ་མོགས་ཀྱི་པམ་པ་གསུམ་མོ། འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་ཚ་ལྷུང་དང་བྱང་
སའི་ཆོས་སྤྱིར་གི་ཚ་ལྷུང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་བྱང་སའི་དེ་འདིར་འདུ་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བསྐབ་བརྟམ་སྤྱིར་བའི་ཚ་ལྷུང་འདི་ལོགས་སྤྱིར་མ་སྤྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་བྱུང་ལ་འཆོ་བའི་པམ་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱིར་
ལའང་། རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཙོན་རུར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
དང་། །རབ་རྟུ་བྱུང་ལས་འབབས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་འཆོ་བའི་
ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་སྤྱིར་བ་རྟུ་བྱུང་བ་ཚུལ་བྱིས་མ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་(༡༠༥ན)
པར་མ་ཟད་ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱིར་ལའང་། གུན་སྤྱིར་གནོད་ཅིང་འཆོ་
བའི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་པས། སྤྱིར་བ་མོགས་རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་པ་དང་
བརྟེན་པ་དང་བཙོན་རུར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ལས་འབབས་
པའམ་ཕབ་སྟེ་བྱིས་ན་གནས་པ་བྱེད་རྟུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཕམ་པ་བཞི་ལས་བར་བ་གཉིས་
ནི་མོང་གི་བྱང་སའི་པམ་པ་གསུམ་པ་འཆོག་པའི་པམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུས་ཀྱང་།
བྱང་སའི་འཆོགས་པའི་པམ་པ་འདིར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བསྐབ་བརྟམ་སྤྱིར་ །ཁྲོས་
པས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། །ཞེས་བྱང་སའི་འཆོག་པའི་པམ་པ་ཟུར་རྟུ་སྤྱིས་
པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སྟེའི་དགེ་སྤྱིར་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་པའང་བྱང་སའི་
པམ་པ་དང་པོས་བརྟུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རབ་བྱུང་ཕྱི་ལྷན་ཀྱི་རུར་སྤྱིག་
འཕྲོག་ཡུལ་གྱི་དགེ་སྤྱིར་ལ་སོ་སྟེ་དང་དེ་ཡང་དགེ་སྤྱིར་བཞིར་མ་ཆང་བ་དགོས་ཏེ།
བཞིར་ཆང་ཞིང་དགེ་འདུན་རྟུ་ལོངས་ན་བྱང་སའི་པམ་པ་དང་པོ་དང་སྟོན་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་དགེ་སྤྱིར་བཞིར་ཆང་ན་ལྷུང་བ་འདི་དང་ཚ་ལྷུང་དང་པོ་
གཉིས་ཆར་རྟུ་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་པ་དང་
རབ་བྱུང་ལས་ཕབ་པའི་པམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཡང་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན། རབ་བྱུང་བསྐབ་གཞི་བཟུང་བ་མ་བཟུང་
བ་ཚུལ་འཆལ་ཚུལ་ལྷན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་པ་བརྟེན་པ་བཙོན་

རྩ་འཇུག་པ་སྟོག་དང་ལུལ་བ་རབ་བྱང་ལས་སལ་པ་སྟེ་ལྷ་ལྷ་བྱས་པའི་ཙྰ་ལྷ་དྲེ་
 གྱུ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་གང་རུང་བྱེད་པའི་
 བམ་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། བ་མ་དག་བཅོམ་
 བསད་པ་གསུམ་དང་དགེ་(༡༠༥)འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་བྲག་འབྲིན་པའི་མཆོམས་མེད་དེ་མཆོམས་མེད་ལྷ་
 པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱེད་པ་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་མྱེ་བའི་
 ཙྰ་ལྷ་ལྷ་ལས་དབྱེན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་གོང་གི་བྱང་སའི་བམ་པ་བཞིའི་ནང་གི་
 གསུམ་པས་བསྟུས་སོ། །ལྷ་པ་ལོག་ལྷ་འཛིན་པའི་ཕམ་པ་ནི། ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་
 པ་དང་། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་སྟེ་བ་སྡེ་བྱི་སོགས་མེད་
 པར་ངེས་སོ་སྟུམ་པའི་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་ན་ཕམ་པའོ། །འདི་
 སྦྱིས་ཅམ་ནས་བྱང་སྟོམ་གཏོང་བར་མ་ཟད་དགེ་ཙྰ་གཙོད་པས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་
 སོགས་སྤངས་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་སོ། །དུག་པ་
 གནས་འཇིག་པའི་ཕམ་པ་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་ལ། ཚ་བའི་ལྷ་དང་བར་
 རྒྱལ་བས་གསུངས། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། གཞིག་བྱ་གྲོང་དང་། ལ་སོགས་ཁྲིས་པས་
 བསྟུས་པ་གྲོང་བྱིར་དང་སྦྱངས་དང་ཡུལ་འཁོར་ཏེ་གནས་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ།
 ཀུན་སྦྲོང་དེ་དག་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་
 ཏེ། སྦྱོར་བ་གཞིག་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །དཀོན་མཆོག་
 དཀོན་འཕྲོག་སོགས་དང་པོ་ལྷ་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་དང་བ་དང་། ཡང་དུག་པ་གནས་འཇིག་
 པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་ལོག་ལྷ་ལས་གཞན་དཀོན་མཆོག་དཀོན་འཕྲོག་སོགས་ནས་
 མཆོམས་མེད་ཡན་ལྷ་པོ་ལ་སྟོན་པོའི་ལྷ་དང་བ་ཁྲིས་མཛད་བརྟུས་སུ་ནམ་སྟིང་གི་མཛོད་
 དངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཙྰ་ལོའི་ལྷ་དང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ་ཁྲིས་པའོ། །གྲོང་
 སོགས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་བཅོམ་པའི་ཙྰ་ལྷ་དྲེ་ནི་གོང་གི་བྱང་སའི་བམ་པ་
 གསུམ་པས་བསྟུས་ལ། གྲོང་སོགས་(༡༠༩)ན་ཡོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཅོམ་པའི་ཙྰ་

ལྷུང་ནི་འདི་འི་ཚ་ལྷུང་དང་པོ་དང་བརྟུ་གསུམ་པས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པས་འདི་
ནི་གནས་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་གྲོང་འཛོམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ལྷུང་བཞིའོ། །

བདུན་པ་སྟོང་མིན་ལ་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་པམ་པ་ནི། སྟོང་སྐྱུངས་མ་བྱས་སེམས་
ཅན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྟོན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་རྫོགས་བྱང་དོན་
གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྟོང་སྐྱུངས་པར་མ་
བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྟོང་ཉིད་བཟུན་ན་སྐྱག་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཀུན་སྟོང་
སྟོང་མ་བརྟགས་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་རུང་རུ་མ་ཤེས་བཞིན་རུ། བཟུན་བྱ་སྟོས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དགར་བརྟོན་ཅིང་བཟུན་
པས་སྐྱག་ནས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཚ་ལྷུང་ངོ་། །འདི་ནི་སྟོང་མ་
བརྟགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བརྟགས་ནས་རུང་བར་ཤེས་ན་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་པམ་
པ་མི་བསྐྱེད་སྟུང་གསུང་ངོ་། །

བརྟན་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་བརྟོག་པའི་པམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བྱགས་
པ་དག རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟོག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟོག་པར་བྱ་
བའི་དུལ་རྫོགས་བྱང་རུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཐེག་
ཆེན་ལ་བྱགས་པའི་གང་ཟག་དག་ལ། ཀུན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྟོག་པར་འདོད་
པ་བསམ་པས། བརྟོག་ཚུལ་ཁྱོད་གྱིས་ཕྱིན་རྒྱལ་ལྟུང་པ་དང་འཆང་རྒྱ་བར་མི་
རུས་པས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་དང་དེས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ས་རོལ་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྟོག་ན་པམ་པར་འགྱུར་
ལ། འདི་བརྟོག་པ་(༡༠༧)ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལོག་ནས་དམན་
ལམ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་གསུང་ངོ་། །སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ལ་དུལ་དེ་
ཡང་སྟོན་ལྟར་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཚ་ལྷུང་འབྱུང་ཡང་དེ་ནི་འོག་ཏུ་
འཆད་པས་དེར་འདུས་སོ། །

དགྲ་པ་མོ་ཐར་སྤྱོད་བའི་པམ་པ་ནི། མོ་མོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཐེག་
པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་མོ་མོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རུ་སྦྱོབ་པའི་གང་ཟག་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷོག་
པར་འདོད་པས། སྦྱོར་བ་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱལ་བྱང་
རུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་ལྷོགས་ཤིག་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དང་ཐེག་ཆེན་
བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་
ཐམས་ཅད་འདག་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན་དེས་བསྐྱོག་པ་བཞིན་རུ་མོ་མོར་
ཐར་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་ན་
དེ་སྐད་སྒྲུ་བ་པོ་ལ་ཆ་ལྷུང་རོ། ། དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱས་པ་ཅམ་ནི། འོག་རུ་ཉན་ཐོས་
ཐེག་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཅེས་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པས་འདིར་པ་རོལ་པོ་མོ་ཐར་གྱི་
བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལས་ལོག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

བརྩ་བ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་པམ་པ་ནི། སྦྱོབ་པའི་ཐེག་
པས་ཆགས་ལ་སོགས། སྦྱོར་པར་འབྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། ལ་རོལ་དག་ཀྱང་
འཛིན་འཇུག་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་བ་གདབ་ཡུལ་སྦྱོབ་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་
སྦྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་དེ་བཞིན་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གང་རུང་ངམ་
ཐེག་དམན་གྱི་ལ། སྦྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེ་ཅམ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་(༡༡་ན)པ་སྦྱོར་བར་འབྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་
བ་ལས་འབྱུང་མི་རུས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་ན་ཆ་ལྷུང་རོ། ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆ་ལྷུང་རུ་
འབྱུར་གྱི། ལ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། ཞེས་པ་ངེས་པར་ཡན་ལག་རུ་
མི་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ལ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་
ལྟར་སྦྱར་བ་བཏབ་པས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་པོ་ལ་ཆ་ལྷུང་འབྱུང་བར་མ་ཟད། སྒྲུ་
ཡུལ་དེ་ལའང་དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་དེ་འཛིན་རུ་གཞུག་པའི་སྦྱོར་ལས་ཡུལ་དེས་ཀྱང་དེ་

འདྲའི་ལྷ་བ་དེ་སྤངས་ན་སྤྱུལ་དེ་ཡང་བྱང་སྤོམ་ལྷན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལའང་ཙ་ལྷང་
 འདི་འབྱུང་བས་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཕམ་པ་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ཆོས་
 སྤངས་པ་དང་ཙ་ལྷང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ་སྤྱུལ་ལྷང་གི་ཆོས་སྤངས་པ་དང་འདི་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྤོང་ཚུལ་ཡང་སྤྱུལ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་
 གསུངས་སོ་ཞེས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་འདི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་
 སྤོངས་མི་རྒྱས་པས་སྤིང་པའི་ཙ་བ་གཙང་མི་རྒྱས་ལ་དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་
 མི་རྒྱས་ཞེས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་ལྷང་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྟེན་ཉན་
 རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལ་སྤྱུར་བའི་ཙ་ལྷང་རོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པ་དང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། རྟོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོད་
 དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱུལ་པའི་ལྷ་ནི་སྤྱང་ལྷུང་དང་སྤྱང་ལྷུང་ལ་འདུན་པའི་
 གང་ཟག་གང་རྩང་ལ། ཀུན་སྟོང་རྟེན་བཀྱར་དང་རྟོགས་བཅད་གང་རྩང་ལ་ཆགས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། བརྗོད་ཚུལ་རང་ཉིད་རྟེན་བཀྱར་དང་(༡༡༠བ)རྟོགས་
 བཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རུ་ཐེག་ཆེན་སྟོག་པ་དང་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་བཞིན་རུ་བདག་ནི་རྟེན་
 སོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འག་གི་ཙ་ལྷང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མི་ཆོས་
 སྤྱུལ་པ་གཏོགས་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་རུ་བརྒྱན་གྱིས་
 ཡོད་པར་བརྗོད་ན་ཕམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཀུན་སྟོང་པ་རོལ་གྱི་རྟེན་པ་དང་ནི་
 བཀྱར་སྟེ་དང་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་གང་རྩང་ལ་སྤྱུག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་
 རྒྱ་ཡིས་གཞན་པ་རོལ་པོ་དེ་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་ནོ་
 ཞེས་བརྒྱན་གྱིས་མི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དེ་སྟོད་ན་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་
 བསྟོད་སྤྱང་སོ་སོར་སྤྱུལ་བས་ཕམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་གང་རྩང་ལ་
 ཆགས་པས་ཆོག་པ་ཡང་སྤྱར་དང་འདྲ་ལ་བསྟོད་སྤྱང་ནི་མཛོ་ལས་ལྟེ་གཉིས་བྱེད་
 པ་ཞེས་གསུངས་པས་བརྒྱན་གྱིས་སྤྱུས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་རོ། །འདི་

བྱང་སའི་ཕམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་རྒྱལ་
སྐུ་ཞི་བའི་ལྷས་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྱང་སའི་ཕམ་པ་
ནམས་དྲངས་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེར་ཆགས་པ་ཡིས། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་
ཕམ་པ་དང་པོ་མ་དྲངས་པ་ནི་ནམ་སྟེང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཕམ་པ་འདི་དང་
དོན་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞི་བའི་ལྷའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སའི་རྩ་ལྟར་དེ་ལའང་ཡན་ལག་གི་ཆེས་འདི་བཞིན་བྱེད་
དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

བརྟུ་གཉིས་པ་མི་ཚོས་སྒྲ་མའི་བརྒྱན་སྒྲའི་ཕམ་པ་ནི། བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་
པའོ་ཞེས། ཁྲིག་པ་ཉིད་ནི་སྒྲ་བ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་དོན་གོ་བའི་པ་
རོལ་པོ་ལ། སྒྲ་ཚུལ་སྟོང་(༡༡༡ན)ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བསྐྱན་ནས་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
པ་མེད་བཞིན་དུ་བདག་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
བཟོད་པས་ཡིན་པས། བྱོད་ལ་སྟེང་བཅེ་བས་བསྐྱན་གྱི་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མདོན་
སུམ་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོམས་ཤིག་དང་ཁོ་བོ་དང་འདྲ་བར་འབྱུར་བའོ་ཞེས་
ཐག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
ཐིམ་ཅི་ལོག་པ་བརྒྱན་ཉིད་ནི་སྒྲ་བ་དང་དེ་ལྟར་སྒྲས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ན་རྩ་
ལྟར་ངོ་། རྟེན་དེ་བྱང་སྟོན་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཕམ་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་གོང་གི་རྩ་ལྟར་བརྟུ་
གཅིག་པ་ལའང་དེ་དང་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ཆོག་པ་འདྲའོ། །

བརྟུ་གསུམ་པ་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལེན་པའི་ཕམ་པ་ནི། དགེ་སྟོང་ཆད་པས་
གཙོད་འཇུག་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། སྦྱིན་པ་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྟོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་
སྟོང་ལ་ནོར་གྱི་ཆད་པས་གཙོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆད་པས་གཙོད་པས་ན་
དགེ་སྟོང་དེས་ཀྱང་སོ་སྦྱིའི་གང་ཟག་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གམ་དགེ་འདུན་

གྱི་འཇམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་གང་ཡང་རུང་
 བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པའམ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པའི་དགོར་
 དེ་ཆད་པས་གཙོད་ཏུ་འཇུག་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་
 གྲང་སྦྱོན་པ་དེ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་སྟོབས་པ་ན་ཙུང་རོ། །དེས་རྒྱལ་སྟོན་
 སོགས་ལ་འབུལ་བ་དེ་དག་གིས་ལེན་ན་དེ་དག་གྲང་བྱང་སྟོན་ལྟན་པ་ཡིན་ན་ཙུང་
 ལྟང་གསུམ་པ་དང་དང་པོ་འབྱུང་རོ། །(༡༡༡བ)འདིའི་དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་བཅད་
 པའི་ཙུང་ལྟང་ནི་ཙུང་གསུམ་པར་འདུ་ཁིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་ལེན་
 པའི་ཙུང་ལྟང་ནི་ཙུང་དང་པོར་འདུ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུང་དེ་གཉིས་དང་འདི་སྟོན་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདི་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་ཙུང་དང་པོ་ནི་རང་གིས་བརྒྱས་པའམ་རྒྱར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ་འདི་
 ནི་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཆད་པས་གཙོད་ཏུ་བརྟག་པ་ན་དེ་བརྒྱས་སམ་རྒྱར་བརྟག་པ་ལེན་
 པའི་ཙུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འདྲའོ། །འདིར་སོ་སྦྱེའི་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་གམ་གཉིས་
 སམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དགོར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱད་པར་ཡིན་གྱི་གཞན་
 ནི་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །

བརྟུ་བཞི་པ་བྲིམས་ངན་འཆའ་བ་སོགས་གྱི་ཕམ་པ་ནི། ཞི་གནས་འདྲོར་བར་
 བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྟོང་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱོན་པ་
 རྣམས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཚོས་སྟོང་པའི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་གཙོད་འཛེའི་
 བསམ་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་འདྲོར་བ་དང་
 རྟོན་མོངས་པ་མང་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྲིམས་ངན་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྣམས་
 བདག་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་ཡང་དག་འཛོག་གི་དགེ་སྦྱོང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ཁིང་
 བཞིར་མ་ལོངས་པ་གསུམ་མན་ཆད་གང་ཡང་རུང་བའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས། གྲུན་
 སྟོང་དེ་དག་ལ་སྤར་ཞུགས་གྱི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ཏེ། སྟོར་བ་མ་བྱིན་པར་སྐྱངས་
 ནས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཙུང་ཏུ་འགྱུར་ལ།

འདི་འདྲེས་བདག་འཕགས་པ་དང་དགེ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པ་ཡིན་ན་ཕམ་པ་དེ་ཙམ་
 ལྷུང་དང་པོར་འབྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་སྒྲིང་
 ལ་(༡༡༩ན)བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་པས་གཙུག་པོ་བའི་
 བསམ་པ་འཕམ་འཆོ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་ཡོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཙམ་
 བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་དེ་དག་ཅེས་པ་ཙམ་ལྷུང་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་སྒྱུར་
 དགོས་ཏེ། སྤྱི་མ་བརྒྱད་པོ་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། ཙམ་ལྷུང་དྲུག་པའི་མཐར། ཙམ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་
 ཡོད་ལ། དེ་མན་ཆད་ཏུ་འདི་མ་གཏོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ། ཞེས་པས་ནི་སྤྱིར་བཤད་པའི་ཙམ་ལྷུང་དེ་རྣམས་ལས་ཙམ་ལྷུང་རེ་རེའི་
 ཉེས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། ཁྱི་ལམ་འཕགས་
 པ་ནམ་སྟེང་པོའི། མཐུན་ཏུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་པས་ནི་ལྷུང་བ་ལས་
 ལྷུང་བའི་ཐབས་བརྟན་ཏེ་བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཙམ་ལྷུང་བྱུང་ན། སྟོན་
 པ་སྤྱིར་ཡང་བྱུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་བཤགས་པས་ལྷུང་
 བ་ལས་རི་ལྟར་ལྷུང་ལྷུང་རྣམས་ན། དེ་ཡང་བཤགས་པས་ངན་སོང་ཏུ་འགྲོ་བ་ཤོག་
 ལྷུང་གྲུང་སོར་རྒྱུད་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་སྟོན་པ་བཟུང་དགོས་སོ། །དེ་དག་ནི་ནམ་སྟེང་གི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ཆོགས་བཅད་ཏུ་བཞེབས་པར་མཛད་
 པའོ། །འདི་དག་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་ལས་དང་པོ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་སོ་སོར་
 གསུངས་པ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སྟོན་ལྷན་
 པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་གསུམ་ཀ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཞི་བའི་ལྷས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོན་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདོར་བའི་ཙམ་ལྷུང་སྟེ། (༡༡༩བ)འདི་ཙམ་ལྷུང་ཏུ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་ལ་ཙམ་ལྷུང་འདི་སྟེང་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སྟོན་ལྷན་པ་

དགོས་པས་སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ནས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མིན་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཙུང་ལྷ་པ་ལོག་ལྟ་སྦྱིས་པའང་དེ་བཞིན་རྟུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
 གཉིས་བྱང་བ་ཙམ་ནས་ཙུང་རྟུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དགྲིས་ཆང་མི་དགོས་ཤིང་གཞན་
 ལ་དགོས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་དང་སེར་སྒྲིམ་མི་བཟད་པས། །སྒྲོང་ལ་
 སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དང་། །ཞེས་པའི་ཙུང་ནི་གོང་གི་བྱང་སེར་གསུངས་པའི་ཙུང་
 ལྷང་བཞི་ཆེན་གྱི་གཉིས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུ་བ་དང་། བསྐྱེམས་ཏེ་
 དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཙན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། །ཁྲོས་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་
 པའང་ཡོད། བས་སེམས་ཙན་བརྗོད་པ་དང་། །ཅེས་པའི་ཙུང་ནི་གོང་གི་བཞི་
 ཆེན་གྱི་གསུམ་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་རང་གི་རྩལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མཆན། བ་དང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ། མཆན།
 མཐུན་པས། ཆོས་ལྷར་བཙོན་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་གོང་གི་བཞི་ཆེན་གྱི་བཞི་
 པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོག་ཆེན་སྒྲོང་བ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་འདུའོ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་འདོར་སོགས་འདི་དག་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་བཞིན་རྟུ་བསྐྱེམ་
 བརྟུས་ནས་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས་བྱང་བའི་ཕམ་པ་བཞི། བསྐྱེམ་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་ཕམ་
 པ་བརྟུ་བཞི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར་གྱི་ཙུང་ལྷེ་བསྐྱེམས་པས་བརྟུ་དགའོ། །ད་
 རྟུང་བསྐྱེམ་ན་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་འབྱུང་བའི་ཙུང་བརྟུ་གཅིག་པ་བྱང་སར་འབྱུང་
 བའི་ཕམ་པ་དང་པོར་འདུ་བས་བཙོ་བརྟུད་རྟུ་འདུའོ། །

དེ་དག་ལ་ཞིབ་རྟུ་ཕྱེ་ན་སུམ་རྩ་ཙུང་བརྟུན་རྟུ་དབྱེར་(༡༡༥ན)ཡོད་དེ། བམ་སྟིང་གི་
 མདོར་གསུངས་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ཕྱེ་བས་གསུམ་གསུམ།
 ཕམ་པ་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕམ་པ་བཞི་པ་ལ་ལྷ། ཕམ་པ་ལྷ་པ། དེ་ནས་ཕམ་པ་
 རྟུག་པ་ལ་བཞི། ཕམ་པ་བརྟུན་པ། ཕམ་པ་བརྟུད་པ། ཕམ་པ་དགུ་པ། ཕམ་པ་

བརྟུ་པ། སམ་པ་བརྟུ་གཅིག་པ་ལ་གཉིས། སམ་པ་བརྟུ་གཉིས་པ། སམ་པ་བརྟུ་བཞི་
 པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲོད་། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་
 བརྟུ་དུ་འཕྱུར་བས་ན་སྤྲུལ་ཅུ་ཙམ་བརྟན་ནོ། །འདི་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་
 པོའི་འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས་ནམ་སྟིང་མདོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཙུང་དུ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཙུང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་
 མང་པོ་ཞིག་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་སྦྱོད་
 འཇུག་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་སྟོན་པ་ལེན་ན་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་རྣམས་ཙུང་དུ་འཕྱུར་ལ། བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་ལེན་ན་བྱང་སར་
 བཤད་པ་རྣམས་ཙུང་དུ་འཕྱུར་བར་བཞིན་ལ། ས་སྦྱུ་པ་གོང་མ་ཡབ་སྤྲུལ་སོགས་
 སལ་ཆེར་གྱི་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་སྦྱོད་འཇུག་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་དཔུ་མ་
 ལྷགས་དང་། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སེམས་ཅམ་ལྷགས་སུ་འཛོག་ །འདིར་
 རང་ལྷགས་ལ་མདོ་ནས་ཀྱང་འདི་དག་ཙུང་དུ་གསུངས་ལ་མདོའི་དོན་འགྲེལ་
 པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བའི་ལྷས་དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་འདར་ཙུང་དུ་
 བཀྲལ་ཞིང་ཁྱད་པར་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་དང་བྱང་སའི་དོན་གཉིས་ཀ་བརྩམས་ནས་
 གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་འཕྱུར་རྟིང་ལས་ཙུང་བའི་ལྟངས་
 འདི་དག་བདེ་སླག་དུ་སྒྲངས་ཤིང་བཟུང་བ་དང་(༡༡༩བ)གཅིག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་
 བརྩམས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷགས་གཉིས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཙུང་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོད་འཇུག་
 གི་འགྲེལ་ཆེན་དང་དགེ་ལྷའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་ཡང་ཙུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 གདོན་མི་བཟང་ཙུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། ལྷགས་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྩུ་
 བའི་རྒྱལ་འདི་ནི་ཞང་ཤྱར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བརྗོད་བྱང་མ་ནས་ཀྱང་
 འབྱུང་ངོ་། །ལྷགས་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྩུ་རྒྱལ་ཡང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་གསུངས་

པའི་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཚང་བར་གསུངས་ནས། དེའི་སྤྱིང་དུ། ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་
བཟད་པས། ཁྱེད་མོགས་ཀྱིས་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ནམ་སྤྱིང་གི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་བཅུ་
བཞི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚ་ལྷུང་གཅིག བྱང་སའི་བྱུང་
མིན་གྱི་ཚ་ལྷུང་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སའི་ཆོགས་ནོད་ཀྱང་རུང་། བསྐྱབ་
སྤྱོད་གྱི་ཆོགས་ནོད་ཀྱང་རུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུག་ཡིན་ཕྱིན་ཚ་ལྷུང་དུ་འབྱུང་
བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། བྱང་སའི་བྱུང་མིན་གྱི་ཚ་ལྷུང་ལྟ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་
བའི་ཚ་ལྷུང་བརྒྱད་ལས། ཆོས་ནོར་མི་སྤྱོད་བ་གཉིས། འཆོག་པ་དང་བཤད་སྤྱད་
མི་ལེན་པ་གཉིས། ཆོས་ལྟར་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་ཚ་ལྷུང་སྟེ་ལྟ་ནི་ནམ་སྤྱིང་གི་མདོར་མ་
བསྐྱབ་པས་བྱུང་མིན་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བདག་བསྤྱོད་གཞན་
སྤྱོད་གཉིས་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་ནི་ནམ་སྤྱིང་གི་མདོར་གསུངས་པའི་ཚ་
ལྷུང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཚུལ་སྤྱད་སྤྱོད་པས་ཚ་ལྷུང་བྱུང་(༡༡་ན)མོང་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ནི། ཐམས་པ་གཅིག་བྱང་ན་ཡང་ཆོ་དེར་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་མི་སྤྱོད་ཅིང་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱད་ཡོད་མི་འཕེལ་ཁིང་སྤྱད་མེད་སྤྱོད་
པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡུན་
རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པར་
གསུངས་ན་ཐམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ཐམས་པ་བྱང་ཡང་
ཕྱིས་སྤྱོད་པ་བྱང་དུ་ཡོད་མི་བསམ་པར་ཐམས་པས་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བསྟོན་བྱ་དགོས་
པར་གསུངས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་དུ་ཡང་། དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལུག་དང་། ཁྱེད་
མོགས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་དགྱིས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱད་བཤད་པའི་ཐམས་པ་འདི་དག་
གི་ཀུན་དགྱིས་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་གིས་ནི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་པ་མི་གཏོང་
ལ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་ནི་གཏོང་རོ། དེ་ཡང་ཚ་ལྷུང་རྣམས་ཁས་ལོག་ལྟ་སྟེས་པ་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲར་གཉིས་ལ་ནི་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྟོམ་
 པ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྟོམ་པ་ངེས་པར་གཏོང་བས་དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་
 མོང་བའི་ཡན་ལག་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པའི་གཞན་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཀྱན་དཀྱིས་ཆང་ན་པམ་པར་འཕྱར་བས་སྟོམ་པ་གཏོང་
 བྱི། ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་ཀྱན་དཀྱིས་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་ཆང་ཡང་པམ་
 པའི་སྟེ་ཆེན་ལ་པམ་པར་མ་སོང་བས་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལྷང་བར་འཕྱར་གྱི་པམ་
 པར་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱར་དེས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་ངོ་། དེ་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་འབྲིང་གི་སྟེ་
 བས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་འབྲིང་གི་ལྷང་བ་དང་། ཀྱན་དཀྱིས་ཆུང་
 རུས་སྤྱད་པ་དག་ནི་(༡༡༥བ)ཟག་པ་ཆུང་བྱའི་ལྷང་བ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷང་
 བའི་ངོ་པོ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཆེན་ནི་པམ་པའི་སྟེ་ཆེན་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་རྩ་བུ་ཞེན། དེ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཀ་ཆང་བ་ལྟེ།
 པམ་པར་འགོ་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་ཉེས་སྦྱོད་གང་ཏུང་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་ད་ཏུང་དེ་ལ་
 སྐར་ཡང་སྦྱོད་འདོད་ཡོད་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ། པམ་པ་འགོ་རྒྱའི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་ངོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་གཉིས་གང་ཏུང་ཞིག་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ལྟ་ཞེས་
 ཆུང་བྱ་ཅམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་ལ།

ངོ་ཆ་དང་བྲིལ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་
 བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་རང་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་
 འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ལ་ཞུགས་པས་གཞན་གྱིས་སྤྱད་ན་
 མི་ཏུང་ངོ་ཞེས་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པ་བྲིལ་ཡོད་པའོ། ཉེས་སྦྱོད་
 དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མཁུ་བ་མ་ལོག་པ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ལ། དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་སྐབ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་དང་
 མཁུ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དེས་མཁུ་ཞིང་དགའ་བའོ། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ཉིད་ལ་
 ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བུ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བའི་

སྐྱེ་གཏན་མི་སྐྱེ་བའམ་ནམ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འདི་མི་འདྲ་ཟླ། བྱང་སེམས་(༡༡༥) ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་པམ་པ་བྱང་ནས་བཏང་རུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱིར་ནོར་བའི་སྐལ་བ་ ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་ཕྱེ་པ་ཁ་ཅིག་འཆབ་པ་མེད་ན་པམ་པར་མི་ འགྱུར་བས་པམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་ བྱང་ན་ཆོ་དེ་ལ་སྐྱེ་གསོ་མི་རུང་བས་བྱབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་སོར་བཞག་གིས་ཆོག་ ཟླ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཕྱེ་པ་ཁ་ ཅིག་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱང་ན་སོ་ཐར་ཡང་སྐྱེ་མ་སུལ་ནས་བྱངས་ན་བསྟེན་པར་ རྫོགས་པར་གསུངས་པས་སྐྱེ་བྱང་རུ་ཡོད་ཅིས་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བྱང་རུ་ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་ཟླ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ གི་རྟེན་ལ་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱངས་ཏེ་སྐྱེ་བསྟེན་པར་ མ་རྫོགས་པ་དག་ལ་སྟོས་ནས་དགེ་སྤྱོད་མཆན་ཉིད་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་རུ་ཟིན་ཀྱང་ད་ རུང་དེའི་རྒྱད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པམ་ པ་འཆབ་མེད་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྱོད་ནམ་དག་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཉིད་བསྟེན་པར་ མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོམ་པ་ནི་ཙུང་ངམ་པམ་པ་བྱང་ནས་སྐྱེ་བྱངས་ན་ ཡང་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱངས་པ་ བཏང་རུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱིར་ནོར་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་དེ་དགེ་སྤྱོད་པམ་པ་བྱང་ བ་བཞིན་རུ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ལ་པམ་པ་བྱང་ཡང་སྐྱེ་བྱངས་པས་ཕྱོམ་པ་ནམ་དག་ སྐྱེ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་པམ་པ་བྱང་ན་བྱངས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་ པ་ནམ་(༡༡༦ན)དག་མི་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་འདིས་ནི་གསོར་རུང་མི་རུང་གི་བྱང་པར་ བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སོ་ཐར་སྐྱེ་བཅས་སུ་མེད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་པམ་པ་བྱང་

བ་སྐར་བཅོས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་སོ་ཐར་
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཐར་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་
 གྲང་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་གང་ལ་མཛད་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་ལ་དེས་སྟོན་པ་ལེན་པ་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་འཛོལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་
 གང་ཡིན་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་ན་དེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པས་སྟོན་པ་
 སྐྱངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཏན་སྟོན་ཅིང་། བྱང་སེམས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་རྒྱུད་བྱང་ཡང་སྟོན་པ་སྐྱངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་མི་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བྱུང་བ་ཕྱིར་སྐྱང་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་
 ཆེ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་སྟོང་
 གི་སྟོན་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བྱུང་ཡང་སོ་ཐར་སྐྱར་སྐྱང་དུ་
 རུང་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་དེ་བྱང་སེམས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་
 ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་བྱང་ན་རྩ་རྒྱུད་བྱང་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་སྐར་བསྐྱེད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་མ་བལ་ན་ཕྱིར་སྐྱང་དུ་ཡོད་པར་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་སོ་ཐར་སྐྱར་སྐྱངས་
 (༡༡༥བ)པས་སྐྱེ་བར་ནི་ཁས་སྐྱངས་པར་མི་བྱའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོའི་དོན་
 ལ་འབྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལ་སོ་ཐར་ལ་པམ་པ་བྱུང་ཡང་སྐྱར་
 བསྐྱར་ནས་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སོ་ཐར་དང་ཐེག་ཆེན་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གཉིས་མ་སྐྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་དུ་བབྱུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་འདྲ་མང་བར་གསུངས་
 སོ། །ཞུ་བ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ས་ལས་རྫོགས་བྱང་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་བཏང་

བ་དང་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱད་པ་
 རྟེ་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྤངས་བ་གཏོང་བར་གསུངས་ལ། བསྟ་
 བ་ལས་ཐེག་དམན་ཏུ་ཁེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཁེམས་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ་ཀུན་
 དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་པམ་པ་རེ་རེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཆོགས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
 བ་དང་། མི་དོན་གོ་བའི་མདུན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་པ་རོལ་
 པོས་དོན་གོ་བ་སྤེ་བཞིར་གསུངས། དེ་ལྟར་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་དང་བཞིར་གསུངས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་ཏེ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟ་
 བ། སྒོ་ན་ཁེམས་བཏང་བ། ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་པམ་པ། སྒོ་མ་པ་སྤུལ་བ་
 དང་གསུམ་ཏུ་འདུའོ། །འདིའི་སྒོ་མ་པ་འབྲུལ་བ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་པ་འབྲུལ་བ་
 མི་འདྲ་སྟེ། སོ་ཐར་ལ་ནི་བསྐྱང་བར་མ་རྩལ་ནས་སྤུལ་བས་སྤྱིན་ཆད་བསྐྱང་བའི་
 བན་ཡོན་མི་འཛོལ་བ་ཡིན་གྱི་སྤུལ་བ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེད་ཅིང་
 སྤྱར་སྤངས་ན་སྒོ་མ་པ་རྣམས་དག་སྤྱེ་བའི་དགོས་པ་འང་ཡོད་ལ། བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྒོ་མ་
 པ་སྤུལ་ན་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་ཁེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་པན་བདེ་
 སྤྱབ་(༡༡༦ན)པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྒོ་མ་པ་བཟུང་བ་ལས་འདས་པས་སངས་རྒྱས་དང་
 ཁེམས་ཅན་ཀུན་བསྐྱས་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་ཡུན་རིང་ཏུ་འབྱམས་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་
 བཅས་ནས། ཁོགས་དང་། གང་གཞན་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འདིའི། ཁྱེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཁེམས་ཀྱིས་ནི་སྒོ་ན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
 མཉན་ནས་བསྐྱང་རྩལ་མི་རྩལ་ལགས་པར་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་སྤངས་ཟིན་
 པའི་རྩིས་སུ་མི་རྩལ་པ་ལ་སྒོ་མ་པ་འབྲུལ་བའི་ཆོག་མ་གསུངས་སོ། །བསྟ་བ་ལས་
 མི་དོན་གོ་བའི་ཏུང་ཏུ་སྒོ་མ་པ་འབྲུལ་བའི་ཆོག་བརྗོད་པས་གཏོང་བར་བཤད་པ་
 ནི་གཏོང་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སོ་ཐར་ལྟར་འབྲུལ་ཆོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་སྤོམ་ཐོབ་སྟེ་གཏོང་རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་མ་བཏང་ན་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་ལྷ་མི་
 དང་རན་སོང་ནམས་སུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་ལས་དབང་སོགས་
 ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་། ཆོ་འཕྲོས་ནས་བརྟེན་
 ན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་རུ་མོད་
 པར་ཟད་ཀྱི་སྤར་མེད་གསར་རུ་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང་སྤོམ་
 པ་རྒྱུད་ན་གནས་པའི་མཐུས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འཚམས་པའི་ལས་རན་
 པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་སྤར་རུན་པ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ལྟོ་མེད་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོགས་རྒྱུད་རུས་བདེ་སྟག་རུ་འཕྲད་པར་
 འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སྟོང་གིས་
 (༡༡༥)ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོན་སྟེས་དགེ་སྟོང་གི་སྤོམ་པ་
 ལེགས་པར་བསྟར་བ་ཡང་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་བསྟར་
 བར་བྱ་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྤོམ་པ་དེ་ནི་བྱང་སྤོམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་སོར་སྤོམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཆོ་
 འཕྲོས་པ་ན་གཏོང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྟོང་སྤོམ་པའི་
 ཚུལ་བྱིམས་བཏང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤར་བྱང་སྤོམ་ལེན་པའི་རུས་སུ་རུས་གསུམ་གྱི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ལ་བསྟན་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་སྤོམ་
 པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པས་ཤིང་སྟོབ་པར་འགྱུར་
 བ་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བཞིའོ་ཞེས་མཛོས་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་ཐོབ་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་བྱེ་བའི་སྤོམ་
 པའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ་ཆོ་འཕྲོས་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྟོང་གི་སྤོམ་
 པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གཞི་མཐུན་རུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་ནི་རུས་
 གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པས་ཤིང་སྟོབ་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་སྤོམ་དང་ལྡན་པའི་བྱིམ་པ་དང་ལྡོམ་

བྱང་སེམས་རྩ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆཅན་ལ་གཉིས། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་གི་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྒྱལ་ལས།
དང་པོ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལའང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་
ཕྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ཉམས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་ཏེ།
རྒྱལ་པས་སྤྱི་མོང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས། མཆོད་
ཡུལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་སམ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་
དང་ལུང་གི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གང་རུང་དང་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ། རྩ་ཉིན་རེ་བཞིན་
རྩ། མཆོད་པའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལས་ཐ་ན་
ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་གཅིག་འཆའ་བ་དང་རག་གིས་དེ་རག་གི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅན་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལུལ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་
སྟོན་རྩ་འགོ་བའི་དང་བ་གཅིག་ཡན་ཆད་མི་བྱ་བར་མི་རུང་བ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་
པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་པ་ལོ། །འདི་ལ་མཆོག་གསུམ་གང་
རུང་ལ་སྒོ་གསུམ་ཀའི་མཆོད་པ་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཆུང་རྩ་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་གཅིག་ཅན་
དང་མེ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ནའང་ཉེས་བྱས་འགོགས་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་
པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་དད་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ལས་དང་ཉེས་པ་ལ་སྟོབས་ལེ་ལོས་
མཆོད་པ་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། བརྗོད་པས་མ་བྱས་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་ལ་ཉོན་
མོངས་ཅན་རྩ་བྱས་པ་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཡང་ཞེ་སྤང་སོགས་མྱི་བ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལེ་ལོ་སོགས་རྩུང་ཟད་ཡང་
བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ཡོད་

(༡༡༥)པས་ཉེས་བྱས་གཞན་གྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་བསམ་པ་དག་པའི་ཡང་
 རྒྱུད་པ་ལ་འདིའི་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ་དེའི་དོན་ནི་རབ་དགའ་སོགས་སྟོབ་
 པས་མཚོན་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་མིན་གྱིས་དེ་སྟོབ་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་
 དཀོན་མཆོག་མཚོན་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་ཉེས་མེད་ཏུ་བཞག་གི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཉེས་མེད་ཏུ་འགོ་རྩལ་མ་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ་སེར་སྤུའི་གཉེན་པོ་ཉམས་པ་ནི། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་ཅིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོ་ག་མི་ཤེས་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་
 པ་ཉྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གང་རུང་བྱང་བ་མི་འགོག་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
 ཅིང་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་འབད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བྲིལ་གྱིས་མནན་ནས་བརྒྱུག་མ་རུས་ན་བཅས་འགལ་
 གྱི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྱུན་ཡེ་མེད་པའང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉིས་ལས། དུལ་གྱི་ཁྱད་
 པར་དང་འབྲལ་བ་ནི། ཆན་པ་རྣམས་ལ་གྲས་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། བྱང་སེམས་རང་
 ལས་སྟོམ་པའི་སྟོན་མཆོས་ཆན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལུན་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཆོས་བཀྱར་སྟེ་བྱ་འོས་པ་མཐོང་བ་ན་ང་རྒྱལ་དང་གཞོད་
 པ་བྱ་འདོད་ཀྱི་མནར་སེམས་དང་སེམས་འབྱུགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་གང་རུང་གིས་ལངས་
 ཤིང་སྟན་སྟོབས་པ་སོགས་གྲས་པ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་
 ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། །

དུལ་གྱི་སྤྱི་དང་(༡༡༦)འབྲལ་པ་ནི། དྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། ཞེས་ཏེ། ས་
 རོལ་པོས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ལ་གསོང་པོར་སྤྲོ་ཞིང་ནད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་

པ་ལ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོས་རྗེས་མཐུན་གྱི་ལན་མི་འདེབས་
 པའམ་མི་བརྗོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམ་ལས་དང་བརྗོད་ངས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་དང་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་
 ཉེས་མེད་ནི། རང་ནད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སད་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲས་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་ཉེས་མེད་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་
 རྟོན་པའམ་གཞན་དང་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་
 ཟག་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཆོས་
 རྟོན་པ་ཉན་པ་དང་། གཞན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་ན་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པའི་
 དུས་ཏེ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉེས་མེད་དང་། ལངས་པ་སོགས་བྱས་
 བ་གཞན་ཆོས་ཉན་པའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ནས་མི་དགའ་བར་འཕྱུར་བ་ལྟར་བ་
 དང་། རང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་མི་དགའ་བར་འཕྱུར་གྱིས་དོགས་ནས་དེའི་སེམས་བསྐྱར་
 བ་དང་། མི་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དེས་པ་ལོ་ལོ་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་
 དགེ་ལ་དགོད་པ་དང་། རྒྱག་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་བྱིས་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱས་
 པ་ལྟར་བ་དང་། ལྷན་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་མནར་སེམས་སྐྱེ་བ་
 ལྟར་བ་སྟེ་ལྷ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱུན་པའི་རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། མགོན་པོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི།
 མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་(༡༡༥)བྱེད་ཅིང་། ཞེས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་གནས་སམ་དགེ་
 འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་བྱིས་པའི་བྱིས་དུ་ཟས་སྟོན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོ་བྱེད་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོས་གང་ཅུང་གིས་
 བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་
 འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། རང་ན་སྟེ་མི་རྣམས་པ་
 དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱངས་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ལམ་རིང་བས་
 བསྟོད་མི་རྣམས་པ་དང་ལམ་ན་དག་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་

ལམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་བོས་པ་ནི་སྒྱིན་བདག་གི་སྒྲོན་ནས་དང་། མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་རྒྱུན་པའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བར་ཆད་སྤང་བ་དང་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དང་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གཤམ་སུ་འཕྱར་དོགས་པ་དང་གཞན་མང་པོའི་མནར་སེམས་སྤང་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁས་དབབ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་བསྟུང་བ་སྟེ་དུག་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡོ་བྱད་བསྟབས་པ་མི་ལེན་པ་ནི། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། སྒྱིན་བདག་གང་ཡང་བྱང་བས་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་གྱི་རྣམ་པ་རྩ་ཆོགས་པ་ནན་གྱིས་བསྟབས་པ་ལས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྒྲོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རྩས་དེ་བྲངས་པས་རང་སེམས་ཆགས་པར་འཕྱར་བར་མཐོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། བ་རོལ་པོ་བྱིན་པའི་རྩེས་སུ་འཕྱོད་དོགས་པ་དང་རང་དང་གཞན་ནོར་དུ་དོགས་(༡༥༠ན)པ་དང་སྒྱིན་བདག་དབུལ་གྱིས་དོགས་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་སྒྱིན་བདག་གི་སྒྲོན་ནས་དང་། རྩས་དེ་དགེ་འདུན་དང་མཚོན་རྟེན་སོགས་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པར་དོགས་པ་དང་གཞན་ལས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཡིན་པར་དོགས་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྩས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ལུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྒྱིན་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། གཞན་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་དང་ཕྲག་དོག་གང་བྱང་གིས་ཆོས་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་ནད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོན་ནས་དང་། སྤྲུགས་ཆོལ་བའམ་སེམས་མ་གུས་ཤིང་རག་གིས་ཞེས་ཞེས་མེད་ལ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་རན་པས་ནོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པས་སྤྲུག་

ནས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱད་ཀྱང་མི་ཉན་ཞིང་དེ་ལས་བསོད་
ནམས་མིན་པ་མང་དུ་སྦྱེ་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོར་དོགས་པ་དང་། དེའི་ལག་དྲུ་
སོང་ན་སྟོད་མིན་ལ་འཕེལ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི་གདུལ་བྱའི་ཆས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཆས་
མ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་རེ་རེས་ཆོག་གི་
ཐམས་ཅད་ཆང་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་བདུན་ནི་སྦྱིན་
པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉིས་པ་ནི་མི་བྱ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཉེས་
པ་དང་གཞན་དུག་ནི་བྱ་རྒྱ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་འགལ་བ་ལ་བཞི་(༡༣༠བ)ལས། ལྷག་
པར་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དོར་བ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ནམས་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་
ཏི། སེམས་ཅན་མ་བྱངས་པ་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དང་ཅ་ལྟང་བྱང་བའི་ཚུལ་
བྲིམས་འཆལ་བ་ནམས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་མནར་སེམས་སམ་
ཁོང་ཁྲོས་ཡལ་བར་འདོར་རམ་བྱང་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་
དང་ལེ་ལོས་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་བརྩེད་པས་བྱང་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཐབས་དེས་པ་རོལ་པོ་འདུལ་བར་འདོད་པ་
དང་གཞན་མང་པོའི་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་བསྐྱང་བ་སྟེ་
གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བཅས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་མི་སྟོབ་
པ་ནི། །པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སྟོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏི། བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གིས་པ་རོལ་
པོ་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བའམ་དད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་འདུལ་བར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་
བར་སྟོབ་དགོས་པ་ལས་མ་དད་ཅིང་མ་གུས་པས་སྟོབ་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་མི་སྟོབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་
སོ། །དེ་ལ་གཞན་སེམས་བསྐྱང་བ་ནི་བྲིམ་པ་སོགས་མ་དད་པ་ནམས་དད་པར་བྱ་

བ་དང་དད་པ་རྣམས་དད་པ་ཕྱིར་ཡང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། བཅས་པ་ནི་
 ཆང་མི་འབྲང་བ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཟས་དང་ས་ཤོ་མེ་རིག་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་
 ཉན་ཐོས་ལྟར་སློབ་དགོས་པ་ལས་མ་བསྐབས་ན་སོ་ཐར་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་
 འབྱུང་བར་མ་ཟད་བྱང་སྤེམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་འདི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་
 ནི་ཉན་ཐོས་རང་དོན་ཅམ་བྱེད་པའང་གཞན་སེམས་བསྐྱུང་བ་(༡༡༡ན)ལ་སློབ་དགོས་
 བ་བྱང་སེམས་ལྟ་ཅི་སློབ་པས་སོ། །འདི་གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་བཞད་
 ནའང་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་ལའང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་རྒྱུར་མང་པོར་
 རྒྱང་བར་གསུངས་སོ། །

བཅས་པ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུང་། །ཞེས་
 ཉི། ཉན་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་སྟིང་ལས་རྒྱུང་བྱུར་གནས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་མཛད་པ་གོས་ཞག་བཅུ་དང་གོས་རྒྱ་ཞག་སུམ་ཅུ་
 ལས་ལྷག་པར་མི་འཆང་བ་སོགས་ཀྱི་བཅས་རྒྱུར་དག་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་
 ཐོས་དང་མཚུངས་པར་མི་སློབ་དགོས་པ་ལས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་སློབ་ཅིང་
 དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོན་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱབ་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དོན་དང་བྱ་བ་རྒྱུང་བའམ་ཉུང་
 བྱ་སོགས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་ཉི་དེ་ཡང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོ་
 གང་བྱང་གིས་དོན་ཉུང་བ་སོགས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་
 ལེ་ལོས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་ཉི། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་
 རང་དོན་བྱེད་ཅིང་གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟ་བ་རྣམས་དོན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱིས་གནས་
 པ་མཛེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་
 ཉི་དོན་ཉུང་བ་སོགས་མི་མཛེས་པས་སོ། །དེ་ལ་དོན་ཉུང་བ་ནི་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་
 དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་མི་འཛིན་པ་དང་སྟིང་ལས་རྒྱུང་བ་ནི་ཆོས་
 གོས་གསོད་སྟོམས་གནས་མལ་གསུམ་རན་དོན་ཅམ་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་སྤྱིང་བ་

དང་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འཕགས་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་རྒྱ་ལྷུར་ན་གོས་བསྐྱོང་མང་པོ་ཡང་ཉེ་རྒྱ་མ་(༡༩༧༧)ཡིན་པའི་བྱིས་
པ་ལས་བཅའ་རྒྱུ་བ་དང་ཅི་བདེར་སྟོབས་ཡོད་ཅི་ཙམ་དགོས་པའང་སྤངས་ཆོག་པ་
དང་། གསེར་དུལ་སྤངས་བྱེ་བ་སྤྲུག་འབྲུམ་སོགས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་རྒྱུ་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སོ་ཐར་ལ་བཅས་རང་གཉིས་དང་བཅས་རྒྱུ་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། གཞན་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་
ལྷག་པར་བསྐྱང་སེམས་དམ་པ་དགོས་ལ། དོན་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བཅས་
པ་ལ་ནི་གཞན་དོན་རྒྱ་དེ་ལས་འདའ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ལྷུར་མི་སྤྱང་དགོས་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པར་སེམས་དམིགས་བསལ་འོག་མའི་སྤྲུབས་ནས་འཆད་
པ་ལྷུར་སྤངས་སྤངས་དགོས་ཤིང་བཅས་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་
གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་སྟོན་པ་འོག་མའི་བཅས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་གོང་མས་
འདག་གོ་ཞེས་སྤྲི་ཞིང་བག་ཡངས་སྤྱི་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་དང་ལྷན་
ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷག་པོ་འབྱུང་བ་འདྲིར་བརྟན་
ལ། སྤྲུགས་སྟོན་དང་འགལ་བ་ཡང་། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས། །དགོས་པ་
མེད་པར་འདའ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྟོན་པོར་སྦྱེད་པར་གསུངས་
པས་ན་བདག་ལེགས་སྤྱི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་རྒྱ་ལྷུར་སྤངས་དགོས་པར་
གསུངས་པས་སྤངས་སྤངས་གི་གནད་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །

དེ་དག་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་འགལ་བ་དངོས་ཡིན་ལ།
སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིང་བརྟེན་བཅས་
ནས་མི་དགེ་མེད། །ཅེས་ཏེ། བྱང་སྟོན་(༡༩༩༩)བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
ལ་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་སྟོབ་པར་རྒྱས་པ་བདག་པས་གཞན་གཙུག་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་ལྷན་པས་བདག་གཞན་བརྟེན་རྒྱས་པ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཙམ་

ཡང་མེད་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མ་རྟོག་པའི་སྐབས་
 སུ་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་དོན་རྒྱ་བ་མཐོང་ན་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་
 ལུས་ངག་གི་བརྟན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འདིས་རྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 རྩལ་ཁྲིམས་ལེན་འཛིན་གཞུང་དང་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་མ་སོགས་ལས་ལུས་
 ངག་གི་བརྟན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་རྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་བ་དེ་
 དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས་
 ཉེས་བྱས་ཞི་བྱུག་རྒྱ་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་བགྱང་དགོས་
 པས་གཞན་དོན་རྒྱ་བ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་འདི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྟོབ་པའི་བྱང་
 པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཉེས་བྱས་སུ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་ལ་དེ་ལྟར་
 ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་ལོ། །

ལུས་ངག་གི་བརྟན་གནང་བའི་རྟོན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་བྱིན་བྱུག་ལ་སྟོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལུན་པ་སོགས་གོང་སྟོན་ལྟར་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་
 མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ལ་གནང་ཚུལ་ཡང་།

བྱང་སེམས་རབ་བྱང་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་གནང་བ་མེད་ཅིང་སྟོག་གཅོད་སོགས་
 གཞན་བྱུག་གནང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྩ་མཚན་ནི། སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་བརྟུན་
 རྣམས་ལ་(༡༩༩༧)ལས་ལམ་བྱང་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བར་མ་དེས་ལ་བཅས་པའི་
 རྟོན་ཅན་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ལས་ལམ་བྱང་ན་ཕམ་པར་འགྲོ་བར་དེས་པས་དེ་
 ལ་དགོངས་ནས་བྱང་སེམས་རབ་བྱང་དང་བྱིས་པ་ལ་བྱང་བྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་
 ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི་རབ་བྱང་
 གི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ལ་ནི་གནང་བ་མེད་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་
 པ་སྟེད་པ་ལ་རང་དོན་རྒྱ་བཟངས་པ་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་དེ་གནང་བའི་སྐབས་

སུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ནི་དོན་རྩ་ལེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་ཚུལ་ཡང་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་
 དོན་རྩ་སྟོག་བཅད་པ་ཡན་ལག་རྩ་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་
 བཅད་པ་ལའང་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་ཡོད་པའི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་སྤྱི་ཕམ་
 པ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་རང་དོན་རྩ་བརྟན་སྤྱིས་པ་དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་། མདོར་ན་བྱང་
 སེམས་རབ་བྱུང་གི་སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་མི་ཚངས་སྟོན་སོགས་སོ་མར་གྱི་རྩ་རྒྱུར་
 འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན་གཞན་དོན་ལྟག་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ་བསྐབ་པ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པས་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དེ། ཚངས་སྟོན་
 ཉིད་གཞན་དོན་སྐབ་པའི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བཏང་བ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ལྟག་པོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གིས་པ་ལ་གནང་བ་ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་མིན་ཏེ་
 རབ་བྱུང་ལ་གནང་ན་བསྐབ་པ་འབྱུང་དོན་མེད་པས་སོ། །

མདོར་བསྟན་ན་ལུས་རག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་ལྟ་བུ་སོ་མར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་བཅས་པར་བསྟན་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་གཞན་དོན་ཁོ་
 ན་ནི་སྒྲིབ་བཅེར་བྱས་ཤིང་ཐབས་ལ་(༡༢༩ན)མཁས་པས་སྟུང་ན་ཉེས་པ་མི་དགེ་བ་
 ཡང་མེད་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐབས་སུ་ངེས་པར་འདི་དག་སྟུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་
 དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་པ་མེད་པ་མཐོང་ན་སོ་མར་གྱི་བཅས་རྒྱུར་ཐུན་མོང་
 བ་ནམས་ལ་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
 འཚོ་བ་ཉམས་པ་ནི། འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་རྩ་ལེན། ཁྲིམ་ཏེ། ཚུལ་འཚོས་སོགས་
 ལ་བསྟེན་པའི་འཚོ་བ་ལོག་པ་ལྟ་གང་རུང་བྱུང་བ་དང་རྩ་ལེན་ཞིང་དེ་དག་གིས་ངོ་
 ཚ་ཞིང་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ལ་གཉེན་པོས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །

ལོག་འཆོལ་ནི། ཚུལ་འཆོས་ཆེད་དང་བཀུར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་གཞི་དང་བཀུར་སྟེའི་ཕྱིར། ཆོག་འཇམ་སྟར་ནི་སྟེ། བའོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོང་བྱེད་པ། ཆེད་པས་ཆེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆང་དང་མཆོན་ཆ་དང་རུག་དང་སྟག་ཆགས་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་སོགས་འཆོང་བ་དང་མ་བརྟགས་པའི་ཏིལ་དང་ཡུངས་དཀར་འཆོང་བ་སོགས་དང་ཁིང་ལས་སོགས་ཀྱང་ལོག་འཆོར་བཤད་དོ། །(༡༢༩བ)
ཆོག་ཉམས་པ་ནི། །འཕྱར་ནས་རབ་རུ་ཁྱོད་ལ་སོགས། །ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་འཕྱར་ཁིང་གཡངས་ནས་རབ་རུ་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཁྱོད་པ་སྟེ་དེས་ཡོངས་སུ་བྱེན་པས་མ་ཞི་ཁིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་རྟར་བགད་རུ་ཁྱོད་པ་དང་ཅེ་ཁིང་ཅ་ཅོ་འདོན་ལ་གཡང་བ་དང་གཞན་ལའང་ཁྱོད་རུ་གཞུག་པར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བརྟེན་པས་དེ་དག་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྟ་བགད་རུ་ཁྱོད་པ་མན་ཆད་ལ་ཉེས་མེད་ནི། དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་གོང་བཞིན་དང་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། གཞན་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཐབས་ངེས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་ངན་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་སོགས་དག་བ་ལ་དགོད་པ་དང་། རང་དང་སྟར་མཛེས་བ་སྟང་བའི་མ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མནར་སེམས་དང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོགས་པར་འཕྱར་རུ་དོགས་པ་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་དག་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུ་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །སྲིད་པའི་
རོ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། །འཁོར་བ་གཅིག་ཤུ་བཞུད་པར་སེམས། །ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་
བྱང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ལྟར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ནི་བྱང་འདས་ལ་དགའ་བར་
མི་བྱ་ཡི་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པར་བྱ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་འཇིག་པར་མི་བྱ་
དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱང་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱངས་
མེད་པ་གསུམ་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་ཐབས་དེ་གཅིག་ཤུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
ཆུབ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་བྱང་(༡༣༥ན)ཆུབ་ཏུ་བཞུད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
སེམས་ཤིང་ལྟ་ལ་དེ་སྐད་སྟུ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་ཐོས་རང་གཅིག་ཤུ་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་བྱང་འདས་ལ་མདོན་པར་དགའ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་སྟོ་བར་བྱེད་དགོས་
ན་བྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ལས་བསྐྱལ་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྟོ་
བ་དང་བྱང་འདས་ལ་དགའ་བ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་གྱིས་ལྟག་པ་བསྐྱེད་
ནས་བཙོན་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཐེད་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་
ཅན་ཁྱུར་ཆེན་འབྱེར་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་བྱང་འདས་ལ་
དགའ་བར་མི་བྱ་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སྲིད་པར་སྟེ་བ་འཛིན་པ་ལ་གཏན་རྒྱབ་གྱིས་
སྟོགས་པའི་བྱང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བས་མ་གོས་
པར་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་བ་དང་བྱང་འདས་
ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་གཞན་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
རང་གི་བསྐྱུགས་པ་མི་སྤྱད་བ་ནི། གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤྱོད་བ། །ཞེས་ཏེ། རང་ལ་
བརྟེན་པའི་ཆོག་མི་བཅན་པའམ་མི་བཅུན་པ་འགྱུར་བའི་དྲི་དང་དང་མི་སྟན་པ་
དང་གཏམ་ངན་ནམ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱང་བའི་གཞི་རང་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་

པའི་དངོས་པོ་མི་བསྐྱར་ཞིང་མི་སེལ་བའམ་མི་སྤྱང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
གཞི་མེད་པ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྐྱར་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཁྱི་དང་སྐྱེས་གསུམ་ནི་སྦྱོན་བརྒྱུད་ཆེ་འབྱེད་ཆུང་གསུམ་ཡིན་
པར་བཤད་ལ། མི་བསྐྱར་བ་(༡༣༥བ)ནི་དང་པོ་ནས་འབྱུང་འབྱུར་མི་འགོག་པ་དང་
མི་སེལ་བ་བྱུང་བའི་པ་འཕྲོ་མི་གཙུག་པའོ། ཉེས་མེད་ནི། ལུ་སྐྱེས་ཅན་དང་བརྒྱ་
ཐུང་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་ཁྱོད་པས་ནོན་ནས་ནན་གྱིས་མི་སྦྱོན་པ་བརྒྱུད་པ་སྦྱི་
གསུམ་ནི་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་སྤྱོད་མོ་སྤྱོད་པ་དང་
དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་གཞིས་མི་སྦྱོན་པར་བརྒྱུད་པ་སྦྱི་གསུམ་ནི་བརྒྱུད་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་
སྦྱོན་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་རྩལ་མོས་སྒྲག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། གཞན་
དག་ཉེས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཇམ་པོའི་ཐབས་གྱི་ཕྱོག་མི་རྩས་ཤིང་པ་རོལ་པོ་མི་
དགའ་བའི་གཞོན་པའི་ཐབས་དང་ལུས་དག་གི་སྦྱོར་བ་རྩལ་མོ་དང་འདུལ་ཐབས་
དྲག་པོ་གང་གིས་པ་རོལ་པོ་ཉོན་མོངས་པའམ་ཉེས་སྤྱོད་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
པ་འཆོས་རྩས་ལ་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་འབྱུར་བ་ཤིས་ཀྱང་དེ་མི་དགའ་བསྐྱར་བ་
ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དེ་འཆོས་འབྲས་དང་དེ་ལས་ཕྱོག་ཐབས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
ཉེས་བྱས་སོ། ཁྱི་བྱས་པས་པ་རོལ་པོ་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་ཆུང་རྩ་ཞིག་རྩ་འབྱུར་ལ་གཞི་
དེ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོར་འབྱུར་ན་ཐབས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཁྱི་
ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་དགུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཟོད་པའི་རྩ་
ལ་མི་གནས་པ་ནི། གཤེ་ལ་ལན་རྩ་གཤེ་ལ་སྐྱེས་ཞེས་ཏེ། པ་རོལ་པོས་རང་ལ་
རྩར་གཤེ་བ་ལ་ལན་རྩ་དེ་ལ་ཕྱིར་གཤེ་བ་དང་། སྐྱེས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྩར་ཁྱོད་བ་
ལ་ལན་རྩ་ཕར་ཁྱོད་བ་དང་རྩར་བརྟེན་པ་ལ་ལན་རྩ་ཕར་བརྟེན་པ་དང་རྩར་མཆང་
འབྱུང་བ་ལ་ལན་རྩ་ཕྱིར་(༡༣༥ན)མཆང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྦྱི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཆོས་བཞི་

དང་བུལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཤེ་བ་ནི་ཁྲིམ་ནས་སྤྱོད་པའི་
 ཚོག་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བ་ནི་ཁྲོར་གཞུག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་དག་མི་སྤྲུག་
 པ་དང་། རེག་པ་ལ་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ནི་སྤྲུག་བསལ་སྦྱིད་པའི་བསམ་པས་བསྐྱུན་པ་
 དང་། མཚང་འདྲུ་བ་ལ་ཕྱིར་མཚང་འདྲུ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེས་པ་སྦྱིང་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྲོ་བའི་རྒྱན་མི་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་གིས་མི་འགོག་པ་ནི།
 ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་ཏེ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་བྱས་
 པ་འཕམ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་དོགས་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་རང་ལ་
 ཁྲོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བྲག་དོག་ཤས་ཆེ་བའི་མནར་སེམས་སམ་དཔན་པར་སོང་ན་
 རོ་ཆ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཤད་སྤྱངས་བྱེད་འོས་པ་མི་བྱེད་པར་
 ཡལ་བར་འདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་
 གྱིས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཤད་སྤྱང་
 མི་བྱེད་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ལྷ་སྟོགས་
 ཅན་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཤད་སྤྱང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་
 འདོད་པ་དང་། ཤད་སྤྱང་བྱས་ནས་སྤྱར་འབྲུགས་པ་སྟེ་བའི་འཐབ་གྲོལ་ཅན་དང་།
 ཤད་སྤྱང་བྱས་མ་བྱས་གང་ལའང་སེམས་མི་འགྱུར་བའི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
 དང་། ཤད་སྤྱང་མི་འདོད་པ་འཕམ་དེས་རོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་ཡལ་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཉེས་པ་མེད་པ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཁྲོ་བའི་རྒྱན་མི་འགོག་པ་ནི། བ་རོལ་ཤད་གྱིས་འཆག་
 པ་སྤྱོད་། །ཞེས་ཏེ། ཚྱོད་པ་གང་ལ་བ་རོལ་པོ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཉེས་པ་བྱས་
 པ་དག་ཚོས་བཞིན་(༡༢༥བ)ཏུ་མཐུན་པར་ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་འཕམ་ཤད་སྤྱང་བྱེད་
 ཀྱང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་གཞན་ལ་འཆོ་བའི་མཐོ་འཆོམ་པའི་
 བསམ་པས་ཤད་སྤྱང་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤང་
 སེམས་མེད་ཀྱང་ལེན་མི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ཤད་སྤྱང་མི་ལེན་པའི་ཐབས་དེ་འདུལ་བར་འདོད་པ་

ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཚས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཚིག་ཅམ་གྱིས་ཤད་སྤྱད་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེས་
ཏེ། གཞན་ལ་ཁྲོས་ཤིང་འབྲུགས་པའི་བསམ་པ་དང་པོར་སྐྱེས་ཤིང་སེམས་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱན་མི་གཏོང་བར་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་ལ་ཉེས་པར་མི་ལྟ་ཞིང་གཉེན་
པོ་མི་བསྐྱེན་པས་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེ་བས་ལ་
ཕྱིར་འབད་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་
བྱས་བཞི་ནི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དམན་
པ་ནི། བསྐྱེན་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་ནམས་སྤྱད། ཅེས་ཏེ། ཁྲུས་ལ་སོགས་པའི་
རིམ་གྱོ་སྟན་འདིངས་པ་ལས་སུ་མི་བཞོ་པོ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
དང་རྩལ་འབྲུལ་དུ་རེ་སོགས་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་ནམས་
སྤྱད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ན་རིམ་གྱོ་སོགས་བྱེད་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་
ལ། རྟེན་བཀུར་འདོད་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །(༡༢༥ན)

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། ལེ་ལོ་
དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟོམ་ལས་སྐྱེས་ནས་དུས་མ་ཡིན་པ་མཚན་མོ་ཡང་གུང་
ཐུན་མ་གཏོགས་པའི་ཆ་སྟོད་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྒོས་འབེབས་
པའམ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་པའོ། ཉེས་མེད་ནི། ན་སྤེ་མི་རུས་པ་དང་ལམ་བཟོད་པས་དུབ་པ་དང་
དེ་བས་ལ་ཕྱིར་འདུན་པ་སྤྱད་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་པ་སྤེ་གསུམ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་
པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི། །ཆགས་པས་བྲི་མོའི་གཏམ་ལ་

བཞེན། ཁྱིམ་ཏེ། རྒྱལ་སྐོན་ཚུལ་རྒྱུ་བྱེད་མེད་དང་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་འདྲེ་འཛིན་གྲུ་ལ་ཀུན་རྒྱ་ཆགས་པས་བྲེ་མོའི་གྲུ་མ་ཉན་པ་འཕམ་སྒྲིབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱུ་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བཞེད་པས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱུ་ཡོལ་བ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་སྤོང་རྒྱུ་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ས་རོལ་སྒྲིབ་ཞིང་འདུག་པ་དེའི་བར་དུན་པ་ལ་གནས་བཞིན་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མཉན་པ་ནི་ཉན་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཡལ་མཚན་པ་འཕམ་དོ་མཚན་པའི་གྲུ་ལ་དྲི་བ་ཅམ་དང་ཚུར་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་གྲུ་མ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་པ་དང་སྒྲིབ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་གསུམ་ནི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གྲུན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཚོལ། ཁྱིམ་ཏེ། སེམས་མཉན་པར་འཛོག་པར་འདྲོད་པ་ལ་མནར་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་(༡༢༥བ)ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་བརྒམས་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་མི་ཚོལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་ནོད་རྒྱུ་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ཚོལ་ཞིང་ནོད་རྒྱུ་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་པ་མེད་ནི། བ་ལྟེ་མི་རྒྱུས་པ་དང་གདམས་ངག་ལོག་པ་འབྱུང་དོགས་པ་དང་རང་མང་རྒྱ་ཐོས་པ་ཡིན་པས་མཉན་པར་འཛོག་རྒྱུས་པ་འཕམ་གདམས་ངག་གིས་གདམས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་གསུམ་ནི་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གཉེས་པ་དངོས་གཞིའི་ཉེས་པར་ནི། བསམ་གྲུན་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་བྱེད། ཁྱིམ་ཏེ། བསམ་གྲུན་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་མྱོད་འགྱོད་གཅིག་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཉིད་སྒྲུགས་གཉིས་གཅིག་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་ཞིང་གཉིས་པོས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་

པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྤར་ཏུ་རྒྱུ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་
དེ་དག་འབྲེན་པའི་རྒྱ་རོལ་བ་བྱུང་བ་དང་། རང་རང་གི་གཉེན་པོ་རི་ལྟ་བུས་སྤྱོད་
བ་དང་སྤྱོད་ལམ་རི་ལྟ་བུས་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་
ཅིང་མེལ་བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་
བར་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་ཉེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། ཞེས་ཏེ། བསམ་
གཏན་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དཔེ་རོ་ལྟར་བ་སྟེ་དགའ་བདེ་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་རོ་ལྟར་
བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་སྤྱོད་པའི་ལྟར་འདུན་པ་
སྐྱེད་(༡༣༧)པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་ཏུ་རྒྱུ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་བྱས་གསུམ་
ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉེས། དུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བ།
དུལ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་དམན་སྤྱོད་བ་ནི། ཉན་
ཐོས་ཐེག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཅིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཐེག་
དམན་ལ་དགོས་ཀྱང་བྱང་མེས་ལ་མི་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པའི་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ཆོག་དང་དོན་གཟུང་བར་མི་བྱ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་
མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་སྤྱོད་བར་བྱེད་
ལ་གཞན་ལའང་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་ཐེག་དམན་
ལ་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་གཏན་སྤྱོད་བ་མིན་ལ་སོ་ཐར་སྤྱོད་
དུ་འབྲུག་པའི་ཆ་ལྟར་དང་ཡང་བྱུང་བར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ལུ་སྟེགས་གྱི་གཞུང་ལའང་བྱང་མེས་ཀྱིས་
སྤྱོད་དགོས་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་གསུང་རབ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྤྱོད་ཅི་དགོས་པས་
སོ། །ཐེག་ཆེན་པས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་ཅི་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་
སྤྱོད་གི་ལས་སྤྱི་བ་གསོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་བཅས་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་

འགགས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་གོ། ཉེས་མེད་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་གང་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་བསྒྲིག་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བདུན་པར་
 བྱ་བ་དེ་ཕྱིར་ཡིན་ན་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་
 བཙོན། །(༡༢༡བ)ཞེས་ཏེ། རང་ཚུལ་བྱང་ལེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་
 བཞིན་ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 དེ་ཉིད་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བའི་རང་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །ཐུ་
 རྟེན་གས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། བཙོན་མིན་སྤྱོད་ལ་
 བསྟན་བཅོས་བཙོན། ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་
 བཞིན་ཏུ་དེ་ལ་མི་བཙོན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་བྱ་མིན་པ་སྤྱོད་ལ་ཐུ་རྟེན་གས་
 པའི་རྟོག་གི་དང་སྤྱི་བསྟན་བཙོས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
 བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། བྱིན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་ཐོབས་རྒྱུན་པ་དང་ཡུན་རིང་
 ཏུ་མི་བརྟེན་པར་རུས་པ་དང་དོན་ལེན་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་རུས་པ་དང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པས་སྒྲོ་མི་འཕྱུར་བ་དང་ལྟན་
 ཏེ་སྤྱོད་ལ་གྱི་བསྟན་བཙོས་ལས་ཉེས་འཕྱུར་གྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཞིན་ཏུ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཞུང་ལ་བཙོན་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །ཡིད་གཞུངས་པ་ནི་རུས་སྤྱང་རུས་ཀྱང་རུན་རུས་པ་དང་ཐོབས་རྒྱུན་པ་ན་
 ལྟར་བར་ལོབས་པ་དང་། དོན་ལེན་པ་ནི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དང་དོན་རྟོགས་པར་རུས་པ་
 ནི་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་གསུང་རབ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་ན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་དེ།

དགའ་བཞིན་ཏུ་ཐུ་རྟེན་གས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། བཙོན་པར་
 བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ། ཞེས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་

ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པའི་དམང་གིས་བཙོན་པར་བྱས་(༡༩༥༣)ཀྱང་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་སྤྲེལ་ཆོ་བ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་འདོད་བཞིན་རུ་འཇུག་དགོས་པ་
ལས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དང་པོར་མངོན་དགའ་བའི་ཚུལ་དང་བར་རུ་དེས་དགའ་
བར་འཛིན་པ་དང་ཐ་མར་རངས་པ་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེས་
ན་མི་འདོད་བཞིན་རུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་
སྤྱོད་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཅེས་ཏེ། རང་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
དམ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་དེ་ཁོ་
ནའི་དོན་ཟབ་མོའམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་
བསྟན་པའི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་སྟོགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་འདི་དག་བརྗོད་བྱ་དམན་པའམ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟེན་མིན་པས་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་ཞེས་དང་། རྗོད་བྱེད་དམན་པའམ་
བསོད་ནམས་གྱི་རྟེན་མིན་པས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མིན་ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་དམན་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་བ་མིན་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་
གྱི་ཕན་བདེར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་
གང་རུང་གིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་སྲ་ཁིང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདིར་ཆོས་སྤྱོད་ལས་སེམས་བསྐྱང་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ལས་
འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་མཆོག་རུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོབ་ནས་སེམས་
མ་མོས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དད་པ་དང་གཡོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་
ལོང་བར་གྱུར་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་མེད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་ཟད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་(༡༩༥༤)གཞན་
ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་སྤྱང་བ་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མི་ཤེས་པར་བརྟེན་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྒྲིག་རུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་

ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་མ་སྐྱེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་བ་
མི་འདེབས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་མེད་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རང་
བཞིན་གཏུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་
ཚོས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་བཞག་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
རིན་ཆེན་ཤེང་བ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགོངས་གསུངས་པ་རྣམས། །ཤེས་
པར་སྒྲ་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐེག་གཅིག་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་
ནི་བདག་བསུང་བ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིག་མི་འཕྱུར། །ཤར་བས་ཕྱིག་འཕྱུར་
དགེ་མི་འཕྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་དང་པོ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་དང་མཐུན་
པའི་མོས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་མོས་པར་མ་རུས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། །བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
སྟོད། །ཅེས་ཏེ། །ང་རྒྱལ་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
སྟོད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་
ཀྱི་པམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་པམ་པ་ལ་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་དགོས་ཤིང་འདི་ལ་
ང་རྒྱལ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པས་ཀྱན་སྟོང་མི་འདྲ་བས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། །བརྟན་
པ་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་ཐུ་སྟེགས་ཅན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དུས་དང་། །ཐབས་དེས་
གཞན་འདུལ་བར་(༡༣/ན)འདོད་པ་དང་། །གཞན་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་
བའམ་དད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་
ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། །ཐོས་པ་ལ་མི་འཇུག་
པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགོ་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ། །གཞན་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་
འབེལ་གཏམ་གཞན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་
ཁྱོད་མཉམ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། །སྟོམ་

ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི།
 ཆོས་འཆད་པ་སོགས་མ་ཆོར་བ་དང་། ར་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་། ལོག་པར་སྟོན་ཏུ་
 འོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡང་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ཟིན་པ་དང་། མང་ཏུ་ཐོས་པ་ཐོས་
 པ་འཛིན་པ་ཐོས་པ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གསུམ་ནི་ཐོས་པ་ཤེས་པ་རྒྱགས་པ་
 གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །མཆན། ཉན་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟབས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་
 རུལ་བས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྟོ་ཞན་པ་སྟེ་བདུན་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོ་ནས་དང་།
 རང་ལ་ཆོས་སྟེ་གཞན་གྱི་སེམས་མི་དགའ་བ་བསྐྱང་བ་ནི་དགོངས་པའི་སྟོ་ནས་ཉེས་
 པ་མེད་པའོ། །

ཐོས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྟབས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོན་དང་ཡི་གར་རྟོན། ཞེས་
 ཏེ། རང་ལ་ཆོས་སྟེ་བ་དེ་ལ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཏུ་གསོད་པ་སྟེ་སྟོང་ནས་བཤེས་
 གཉེན་དང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྟེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་མི་བྱེད་ལ་ངག་
 གིས་འཕྱ་ཞིང་ཆོག་སྟབས་སྟོན་ཅིང་བསྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་འབྱུངས་ཡི་
 ག་ལེགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོན་པའམ་ཡིད་ཆེས་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་ཆེས་
 ཆེར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་རྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། བཤོར་ན་(༡༣༦)
 ཆོག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་ལ་ཆོག་མི་ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་
 དེ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ།
 འདི་ཡན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ་བཞིའམ་སོ་གསུམ་པོ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་གྱི་ཕྱིན་ཏུག་
 གི་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གཉིས། དོན་བྱ་བའི་
 ཡུལ་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ། བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་དོན་མི་སྟབས་པ་ནི། དགོས་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། བྱ་བ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་དང་། ལམ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྟོན་
 ལ་སྟོར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྟོར་བ་དང་། འོངས་སྟོན་སྟབས་དང་། བྱེ་

བ་བསྟན་པ་དང་། དགའ་སྟོན་དང་། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་གང་རུང་
ལ་གཞན་གྱི་དགོས་པའི་དོན་སྦྱབ་པའི་གྲགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་མཉམ་སེམས་
དང་ཁོང་ཁྱིའི་དབང་གིས་གྲགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་
དོན་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི་བྱ་བ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་
བཞིན་འབྲང་བ་མེད་པ་དང་སྟོར་བའི་འགྲོ་ན་འགྲོ་འངས་སོགས་ལ་སྐྱེལ་བསུ་ལྟ་
བྱ་ལ་ལམ་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་གེས་པ་
ལ་དེ་སྟོབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁ་ན་ཁ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཁྱིའི་ལས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་
སྟོན་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི་རྒྱ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོད་མི་འབྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་
པ་དང་། རྒྱག་པ་ནི་འཁོན་པ་བསྟན་པ་དང་། བདུན་པ་ནི་རྩས་སམ་ཉི་(༡༣༠ན)མ་
ངེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི་རྩས་ངེས་པ་
མེད་པར་བསོད་ནམས་སྟོན་པའི་གྲགས་བྱེད་པའོ། ཉེས་མེད་ནི། ན་སྟེ་མི་རྩས་པ་
དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་ལྗངས་པ་དང་རུས་པ་གཞན་ལ་བཅོས་པ་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་
པའི་དགེ་ལ་བཙོན་པ་དང་ཡིད་རྒྱལ་ཁིང་ལུང་འདོགས་མི་ཕལས་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་རྟེན་
ཀྱི་སྟོན་ནས་དང་། གནོད་པ་དང་ལྷན་པ་འཕམ་ཆོས་མིན་རིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་གཅིག་
ནི་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་དང་། གྲགས་རང་གིས་འཆོལ་རུས་པ་འཕམ་མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་
པ་སྟེ་གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་
མང་པོའི་མཉམ་སེམས་སྤང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས་བསྟུང་བ་སྟེ་གསུམ་
ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་གྲགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་
མི་སེལ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱག་བསྟེན་མི་སེལ་བ། རྒྱག་བསྟེན་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱག་བསྟེན་བྱེད་བྱག་པ་མི་སེལ་བ་ནི། ཁན་པའི་རིམ་
གྲོ་བྱ་བ་སྟོང་། ཁྱིའི་ཉེན་ལྡན་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་འཕྲད་པ་ན་མཉམ་སེམས་དང་

ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་ནད་གཡོགས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱི་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་སྤོང་བ་
 གི་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སྤོང་བ་གི་ཉེན་མོངས་ཅན་མིན་
 པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། བ་སྟེ་མི་རྩལ་པ་དང་། རྩལ་པ་ནད་པའི་ཡིད་
 དང་མཐུན་པ་ལ་བཅོལ་མ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་པ་ལེགས་པར་
 འཛིན་པ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་གསུམ་མི་རྩལ་པ་དང་། སྤར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་
 པ་སྟེ་བཞི་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཁན་པ་མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་པ་དང་རང་གིས་
 རང་གཡོག་རྩལ་པ་དང་ནད་(༡༣༠བ)ཡུན་རིང་བས་ཐེབས་པ་སོས་ཅམ་རྩ་འདུག་
 པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་ལ་བཅོན་པའི་བར་ཆད་
 རྩ་འཕྱར་བ་བསྐྱར་བ་གི་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། རྩལ་བསྐྱལ་སྤྱི་མི་
 སེལ་བ་ནི། རྩལ་བསྐྱལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་ཏེ། སྤང་བ་དང་། འོན་པ་
 དང་། ཡན་ལག་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱིས་ངལ་བ་དང་། སྤྱིབ་པ་ལྟའི་རྩལ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། གཞོད་སེམས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀྱང་ནས་དཀྱིས་པའི་རྩལ་བསྐྱལ་
 དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲོད་བཅའ་པའི་རྩལ་བསྐྱལ་ཏེ་རྩལ་བསྐྱལ་བརྟན་གང་རུང་གིས་
 བོན་པ་དང་འཕྲད་པ་ན་རང་གིས་རྩལ་བཞིན་རྩ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མི་
 བྱེད་པའོ། འདིའི་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་ལྷང་མེད་གྱི་ཚུལ་ནི་སྤུ་མ་ནད་
 པ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། རྩལ་བསྐྱལ་སེལ་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྩ་འདྲོད་
 པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་དོར་གྱི་གནས་ལག་བརྟེན་
 སྟོན་པ་དང་རང་ལྟས་སམ་བཞོན་པས་འདྲོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱེལ་བ་དང་གནས་
 དང་ཟས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟས་མཉེ་བ་དང་སྤྱིབ་པ་སེལ་བའི་གདམས་ངག་
 སྟོན་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འཐབ་པ་ལ་
 རྒྱལ་པམ་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པའམ་བདག་མེད་པ་སོགས་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་སེལ་བའོ། །

གཉེས་པ་རྩལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བ་ནི། བག་མེད་པ་ལ་རིགས་མི་སྟོན། ཞེས་

ཏེ། ཆོ་འདི་ཕྱི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལོག་པར་སྒྱུད་པ་བག་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱིའི་དབང་གིས་དེ་བརྒྱུག་
 ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་འཆོམས་པའི་ཚུལ་(༡༣༧)མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་། སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་གིས་སྟོན་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་མི་རྩས་པ་དང་གཞན་
 སྟོན་རྩས་པ་ལ་བཅོལ་བ་ཉི་གཉིས་ནི་རྟོན་གྱི་སྟོན་དང་། ས་རོལ་པོ་རང་ཉིད་
 གྱིས་འཆོས་རྩས་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རང་ལ་མནར་སེམས་
 དང་ལྷན་ཞིང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བས་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་། རིགས་པ་སྟོན་
 པ་ལ་དགའ་ཞིང་གུས་པ་མེད་པས་དཔྱ་ཚིང་རྩ་ལྟར་པ་ཉི་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་
 དང་། མི་སྟོན་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་ཉེས་
 པ་མེད་པའོ། གཉིས་པ་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། སན་
 མི་འདོགས་པ། ཆར་མི་བཅོད་པའོ།

དང་པོ་ལ་རྒྱག་ལས། སན་བཏགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། བྱས་ལ་ལན་
 རྩ་ཕན་མི་འདོགས། ཞེས་ཏེ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ་ལན་རྩ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མི་འདོད་པས་བྱས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་སན་བཏགས་
 པ་མི་དྲན་པས་བྱས་པ་མི་ཆོར་ཏེ་མནར་སེམས་གྱིས་དེ་བས་ཆེ་བའམ་མ་རྩས་ན་
 མཉམ་པ་འམ་ཐ་ན་རྒྱུད་ལས་མཐུན་པའི་སན་ལན་མི་འདོགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་སན་ལན་མི་འདོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། སན་ལན་བྱ་སྟུང་པས་བསྐྱེམས་ཀྱང་མ་རྩས་པ་ནི་
 རྟོན་གྱི་སྟོན་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་ནི་དགོས་པའི་སྟོན་དང་།
 ས་རོལ་པོས་སན་ལན་བྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ལོག་པར་(༡༣༨)སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལྷ་རན་སེལ་མི་
 བྱེད། ཅིས་ཏེ། ཉེ་རྩ་དང་བྲལ་བ་དང་ལོངས་སྒྱུད་དང་བྲལ་བ་ལས་ལྟར་པའི་

གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཕྱ་ངན་རང་གིས་བསལ་བར་འོས་པ་མཉམ་སེམས་གིས་སེལ་
བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། གོང་དུ། དཀོས་པའི་གྲགས་སུ་འགྲོ་མི་
བྱེད། ཅེས་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། ཕྱ་ངན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ནི། སྦྱང་པའི་རྒྱར་ཡུར་
པའི་གཉེན་པ་མ་གྱི་བ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་འབས་བྱའི་གཉེན་རྒྱུང་མ་བྱ་
སོགས་གྱི་བ། དག་ཉན་པའི་གཉེན་པོ་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་གྱི་
བ། སན་འདོགས་པ་དང་བྱམས་པའི་གཉེན་མཛའ་བཤེས་དང་གྲོས་གྲགས་དང་
ཉེ་དུ་གཞན་དང་ཀན་རབས་གྱི་བ། སན་པ་སྟོན་པའི་གཉེན་མཁན་སྟོབ་དང་ལྷ་
མ་ལྟ་བུ་ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་གྱི་བའི་ཕྱ་ངན་ནམས་ནི་གཉེན་དང་བལ་
བའི་ཕྱ་ངན་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱུན་གྱིས་སོགས་པ་མེས་ཆོག་པ་
རྒྱས་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་བྱན་མོང་བ་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་གཏེར་དུ་སྟེན་པ་
མ་ལེགས་པས་རྒྱུད་ཐོས་པ་དང་། སྦྱབ་པའི་ལས་ལ་ནན་ཏན་ལེགས་པར་མ་བྱས་
པས་མ་བྱངས་པར་ཡུར་པ་དང་། བཤོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་མི་མཛའ་བ་ནམས་གིས་
འཕྱར་བ་དང་། བྱིས་དུ་འབྱིས་གྱི་ཡུང་ཁོལ་བྱང་བ་ནམས་ནི་ཡོངས་སྦྱོད་ལས་བྱང་
བའི་ཕྱ་ངན་ནོ། །དེ་དག་སེལ་བྱེད་ནི། མི་རྟག་པའི་གཏམ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

བཀྱེན་པ་ལ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་ནི། འོར་འདྲོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ།
ཟས་སྟོམ་དང་འོར་སོགས་ངེས་པར་འདྲོད་(༡༣༩ན)པ་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོང་
བ་པོས་བསམ་པ་ཐག་པས་སྦྱོང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་མཉམ་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོས་
སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་
པས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། ཉེས་མེད་ནི། རང་ལ་
ཡོངས་སྦྱོད་དེ་དག་མེད་པ་ནི་རྟོན་གྱི་སྟོན་དང་། ཆོ་འདིའམ་ཕྱི་མར་སྦྱོན་སྦྱང་
པའི་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡ་རོལ་པོ་ལ་མི་འབྲིང་པའི་རྩས་ཏེ་གཉེས་ནི་དངོས་

པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་བྱིན་ན་ཀླུལ་པོ་ལ་
གཞོད་པར་འཇུར་བ་བསྟར་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་སྟེ་གསུམ་
ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

རང་གི་འཁོར་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཁོར་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །ཅེས་
ཏེ། འཁོར་བསྟར་པ་ལ་མནར་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་གདམས་ངག་མི་འདོམས་ཤིང་
རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་མོངས་པ་དག་གི་ཕྱིར་བྱམ་བྱེད་དང་བྱིས་བདག་དང་པ་ཅན་
ནམས་ལས་བྱས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་ཚོས་བཞིན་དུ་མི་
ཚོལ་བ་སྟེ་ཚོས་དང་བྱང་བྱིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དེ་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་བྱ་འོས་པ་
མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོན་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་ཀྱིས་ཚོས་མི་
སྟོན་པ་དང་ཡོ་བྱད་མི་ཚོལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་
ནི། བ་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་དང་རྒྱས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་
དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་
གཉིས་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། འཁོར་བསྟར་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའམ་
རང་ཉིད་ཚོས་གོས་སོགས་ཚོལ་རྒྱས་(༡༩༩བ)པར་ཤེས་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་བྱ་
བ་བྱས་བྱིན་པ་དང་སྟོན་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་ཚོས་རྒྱར་འོང་ལ་དེའང་ཚོས་
ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

མཐུན་པར་བྱ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒོ་དང་མཐུན་མི་
འཇུག །ཅེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྒོ་འཕ་སེམས་དང་མཐུན་པར་མི་འཇུག་པ་སྟེ་མཐུན་
པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པར་འཇུར་ལ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འཇུར་
ཚུལ་ནི་སྒྲ་མ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་མེད་ནི། བ་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་ནི་
རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་སྒྲར་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་པར་འཇུར་
བའམ་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཡང་ན་གཞན་ཆེས་མང་པོ་ལ་གཞོད་པས་
དེ་དག་གི་སེམས་བསྟར་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་བསྟར་བ་དང་། ལུ་

སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་པ་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་ལ་ནི་དགོས་
པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་མི་
བྱེད། །ཅིས་ཏེ། གཞན་གྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་
པ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་
ན་མཁར་སེམས་གྱིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་
མེད་གྱིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། ན་སྟེ་
བརྗོད་པར་མི་རུས་པ་དང་པ་རོལ་པོའི་གཏམ་རྒྱུགས་སུ་སྟོད་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྟེན་
གྱི་སྒོ་ནས་དང་། པ་རོལ་པོ་འདོད་པ་རྒྱུད་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་མི་དགའ་བ་ལ་
དེར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་སྐྱས་(༡༩༩ན)ལྟར་སྟར་
རྟེན་མང་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དག་
འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམས་བསྐྱུང་བ་དང་བརྗོད་ན་ང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའམ་
གཞོད་པར་འགྱུར་རྟེན་དོགས་ནས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་
པ་སྟེ་བཞི་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆར་མི་གཙོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་མིན་སྟོད་པ་དབང་རྟེན་གྱི་བྱེད་
པ་ནི། རྒྱུ་རྟེན་འཆོམ་པར་ཆར་མི་གཙོད། །ཅིས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྲོ་དབབ་པ་དང་
ཆད་པས་བཅད་པ་དང་བསྐྱུད་པར་རིགས་པ་ནམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་
རྟེན་འཆོམ་པའམ་རྒྱུ་དང་འཆོམ་པར་སྤྲོ་མི་འབེབས་སམ་འབེབས་ཀྱང་ཆད་པས་མི་
གཙོད་དམ་གཙོད་ཀྱང་མི་སྟོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆར་མི་གཙོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པས་དེ་དག་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་མེད་ནི། རུས་ལ་སྟོད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། གཏམ་
བྱར་མི་རུང་བ་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་ཞིང་མཁར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་བཙོས་སུ་མི་རུང་བ་
དང་། རོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་

ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་དང་། སྤྱི་འབེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་འཐབ་པ་མཛོང་འདྲུ་བ་འབྱེད་
པ་ཚོད་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནས་དེ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་
འབྲུག་ཅིང་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཛོང་ནས་དེ་འགོག་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་སློ་
ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འཐབ་པ་སོགས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ་གཞན་གསུམ་
ནི་ཤགས་པར་དང་ལག་གིས་འབྱེད་པ་དང་སྒྲའི་དགར་འབྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགས་པ་སོགས་དབང་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། (༡༣༣བ)རྩ་འཕྲུལ་
བསྟགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། ཅིས་ཏེ། རང་རྩ་འཕྲུལ་དང་མཐུ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྟན་
ན་བསྟགས་ཤིང་སྟག་པར་བྱ་རིགས་པ་སྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་ཅེས་པས་བསྟན་
པ་འདུན་པར་བྱ་རིགས་པ་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་གནས་
ཀྱང་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྟན་ན་དད་པས་བྱིན་པ་མི་འརྩུ་བས་དད་པས་བྱིན་པ་སྟོང་
དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟག་པ་དང་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དོ། །ཉེས་
མེད་ནི། སྟགས་སམ་རྩས་སྦྱར་རོ་ཞེས་རྩ་འཕྲུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་
ན་རྩ་འཕྲུལ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཉེས་བྱས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་སྟོངས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྦྱིང་བཅེར་ལྟན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་
དང་། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅིས་ཏེ། སུར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགག་
པ་དང་སྟབ་པའི་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བཅེར་ལྟན་
ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་དང་གདུལ་བར་འདོད་པས་བྱས་
པ་རྣམས་ནི་ཀྱང་སྟོང་གི་སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་སློན་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །དང་ཞེས་པའི་སྟག་ནི། སེམས་ཤིན་དུ་འབྲུགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་སྟག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བས་ཉོན་པ་དང་གཉིད་དང་སྟོས་པ་དག་ལའང་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གསུངས་

པ་འི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་མེད་ཀྱང་འདིས་བསྐྱས་པར་བཞེད་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཕྱོམ་འདས་མ་ཐག་(༡༣༥ན)
 ཉིད་ནས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་འདོད་
 པའི་བསམ་པ་དང་གཞན་དོན་བྱ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་གུས་པར་
 བྱ་སྟེ་རི་ལྟར་བྱས་པ་ལས་མི་འགལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་
 གཞན་རྩ་འདི་དག་ནི་གྲུབ་ནའང་ལེགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མོད་སྟུམ་རྩ་མི་
 བསམ་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གནད་ཀྱི་གདམས་པར་བལྟས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལ་
 སྟོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་བཞིན་རྩ་བསྐྱབ་པ་ནམས་ལ་སྟོབ་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་ནི། ཉེས་ལུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་
 བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་མ་གུས་
 པ་སྟེ་ལུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་སྐྱར་གསོ་བས་ལུང་
 བ་ལས་ལྡང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུང་བ་ལ་ཕམ་པ་དང་ཉེས་
 བྱས་གཉིས་སྤྲེལ་གྱི་སོ་ཐར་ལྟར་ཉེས་པའི་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །ཕམ་པ་སོགས་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ཡང་། ཕྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། ཕྱོམ་པ་སྐར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་
 པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། གཅིག་གི་མདུན་རྩ་ལྟག་མ་ནམས། །ཉོན་མོངས་
 མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོས་ཕམ་པའི་
 གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱང་བའམ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་གཏོང་རྒྱ་གང་རུང་
 བྱང་ན་ཕྱོམ་པ་སྐར་ཡང་ཚུལ་བཞིན་རྩ་ལེན་པའི་ཆོག་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བ་
 ལས་ལྡང་བར་བྱ་ཞིང་ཕྱོམ་པ་སོར་གཞུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོམ་པ་སྐར་

ཡང་ལན་གཉིས་སུ་མོད་པར་གསུངས་ཤིང་ལན་གཉིས་ཞེས་པ་ཡང་སྐར་བྲངས་པ་
 ལ་ལྟོས་(༡༣༥བ)པའི་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་ལན་གཉིས་ལས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་
 བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དང་པོ་བྲངས་པ་དང་ཕྱིས་ལན་གཉིས་ཏེ་ལན་གསུམ་
 བསྐྱར་དུ་རུང་གི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་སོགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 ཕན་ཆད་དུ་ལེན་མི་རུང་བའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞུང་ཁྲངས་བྱབ་དག་ལས་
 གྲང་དེ་ལྟར་ཚད་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་བ་དག་
 གི་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་ཀུན་དགྲིས་འབྲིང་ཆང་བའི་ཟག་པ་འབྲིང་གི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་བཤགས་ཡུལ་གསུམ་མམ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་
 དང་། །བཤགས་ཡུལ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ནི་ལྷག་མ་ཟག་པ་ཆུང་དུའི་ཉེས་པ་དང་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཤགས་ཡུལ་དེ་དག་གྲང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་མིན་གྲང་སོ་ཐར་ཕྱོམ་ལྷན་གྱི་དགེ་སྤྲོང་ཡ་
 མ་གང་རུང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་དོན་འདྲིན་པར་རྟུས་པ་སོ་ཐར་གྱི་
 བཤགས་ཡུལ་ལྟར་དགོས་ཤིང་། འཆག་པའི་རྟེན་ཡང་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་བཤགས་
 ཡུལ་རབ་བྱུང་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་བྲིས་པ་ལ་བཤགས་མི་རུང་བར་གསུངས་
 སོ། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་སོགས་རྟུང་པ་ཐ་མའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མི་
 མོངས་པའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་བཤགས་ཡུལ་འོས་
 པ་མ་རྟེན་ན་བདག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉེས་པ་སྐར་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་
 དང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་ཕྱོམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དབང་དུ་བྱས་པས་བདག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་འོས་པ་ཡོད་ན་སྐར་མ་
 དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟག་
 པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྷ་ནི་བཤགས་(༡༣༥ན)ཡུལ་ཡོད་ན་བསྐྱམས་པ་ཙམ་
 གྱིས་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་
 བར་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་བསམ་ནས་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་

དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གྱང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་
ན་རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲུ་པ་ཉི་ཤུ་
པའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་སྒྲུ་པ་དཔོན་
ཞི་བ་འཚོའི་སྒྲུ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་རྟེན་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེའི་
འགྲེལ་པ་གསར་མར་སྒྲུ་པ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རེ་
ཞིག་བྱང་བའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བར་བྱའོ། །

བསྒྲུབ་བརྟུས་ལས་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མཐུན་ཏུ་མི་ལམ་ཏུ་བཤགས་པར་བྱ་
བའི་ཚུལ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་དང་ཡང་བའི་བྱེ་
བྲག་གིས་བཤགས་ལུལ་བཅུ་དང་ལྷ་དང་གསུམ་དང་གཉིས་མས་གཅིག་གི་མཐུན་ཏུ་
བཤགས་ཚུལ་ཉི་ལྔ་འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་
ཡང་གསུངས་པས་གྲུབ་ན་དེ་དག་གྱང་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཉིན་
དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་ཏུ། །ཤུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཁིང་། །ཁྱལ་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་བསྟེན་པས། །ལྷང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞིས་ཉིན་དང་མཆན་མོར་
ལན་གསུམ་གསུམ་ཏུ་ཤུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་སྐྱབས་སེམས་བསྟེན་
པས་རྩ་ལྷང་གི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རྣམས་དང་མཆན་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་ལྷི་བ་
རྣམས་དང་བསམ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་ལས་གཞན་པ་བརྟེན་དངས་དང་ཤེས་
བཞིན་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་འདག་ཤིག་བཤགས་ཡི་རང་བཤོ་བ། པར་
གསུངས་པས་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིར་(༡༣༥)བཅོས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་ལ། བཤགས་པ་
དེ་དག་གྱང་སྒྲོབས་བཞི་མ་ཆང་ན་སྒྲོབས་རྒྱང་བས་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བ་ལ་ཅི་ནས་
གྱང་འབད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཞར་བྱང་ཆགས་པ་ཉིས་པ་རྒྱང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཉི་ལྔ་
འཁོར་གྱིས་ལྷས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་གཞུང་
སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་བྱང་བ་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱང་ན་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཞེ་སྒང་གི་ལྷང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་སྟེ་འདིས་
 སེམས་ཅན་གཏོང་ལ་སྤྲ་མས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ལ། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་
 རྒྱས་ལྷང་མི་འགྱུར། །འདིའི་ཞེ་སྒང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། སེམས་ཅན་ཀུན་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ཞི་བའི་ལྷས་བཤད་པ་ནི་བསྐྱབ་
 བརྟུས་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤར་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། མདོར་འདོད་ཆགས་
 དང་ལྡན་པ་ལྷང་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་བྱེད་སྐར་མའི་བྱང་བ་ལྟ་
 བུ་གཞན་དོན་ཏུ་འགྱུར་ཆེ་གནང་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་
 ལ་གང་ཡིན་ལ་མིན་ཏེ། མདོར་དེར་སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་འདོད་ཆགས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བྱེད་དེ་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉེན་རིམ་བུ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡང་། སྟིང་རྗེའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
 བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་ལྷང་བ་ཡོད་མེད་
 གྱི་བྱད་མཛད་པ་དེ་ཆགས་པ་གཏན་མི་འདྲ་བའི་བྱམས་པ་ལ་(༡༩༩ན)འདོད་ན་
 དེ་དང་ཞེ་སྒང་གཉིས་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་འདྲ་བའི་དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་འོང་དོན་
 མེད་པས་དེའི་དོགས་གཙོད་མཛད་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་
 གང་ཡིན་ལ་ཉེས་པ་མེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གཞན་དོན་རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་དང་འབྲེལ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྟོན་ནས་ཆགས་པ་
 ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཞེ་སྒང་ལ་སྐབས་སྟེན་སེམས་ཅན་འགལ་ལ་
 པན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་སྟིང་རྗེའི་ཙ་བ་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཉམས་པའི་
 རྒྱར་འགྱུར་བས་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པས་མི་འདྲ་ལ། བྱང་སེམས་ལྟལ་ཏུ་བྱས་
 པའི་ཆོའང་བྱ་མོ་དཔལ་ཡོན་ཅན་བྱང་སེམས་དགའ་བྱེད་ལ་ཆགས་པས་ཤི་བ་ལྟར་

སྒྲིམ་ལ། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། ངན་སེམས་སྒྲིམ་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་
ནི། ཞེས་སྟོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདྲའོ། །བྱང་
ས་ལས་ཆགས་པ་ལྟར་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལྟར་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བསྐྱང་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རབ་དུ་ཞི་བར་ནམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ལོ་ར་བྱ་
རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་དུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་སྤུལ་ལ། དེ་ལྟར་འབུལ་
འབུལ་བས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་བསྐལ་པར་དབུལ་བ་སྤུལ་བ་བས། འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་
ནས་སྟོགས་གཅིག་དུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་(༡༩༦བ)པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐྱབས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལོ་ར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱབ་
བརྟུས་སུ་བྱངས་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་མཐར་ཐུག་
གི་ཕན་ཡོན་དང་གནས་སྐབས་གྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕར་སྟེན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཚུབ་དུ་འཛང་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་
ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་བྱ་སྤྱད་པ་ལྟར་དགོངས་པར་འཕྱར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་
འཆི་བའི་ཆོ་དགེ་རྩ་ཆེན་མེད་དང་ལྟན་པས་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་སྟེ་
མར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་མཆོག་དུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འཕྱར་

བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལུས་ཞི་གནས་ཀྱང་གང་ན་རང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚུངས་
 སའམ་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་སྐལ་བ་འདྲ་ཞིང་ཚོས་མཐུན་པ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གནས་པ་དེར་སྦྱིབས་འགྱུར་བ་དང་།

བཞི་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ལྔ་པ་ནི་ཆོ་མི་མ་ལ་ཡང་རང་འབྱུངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཉིད་དེ་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སན་ཡོན་དང་པོ་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཐོབ་པའི་
 སན་ཡོན་ཏེ་སྔོན་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱ་དང་སྤྱན་
 དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་དགེ་བའི་ཚོས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའོ། །གཉིས་པ་
 (༡༣༥)དང་བཞི་པ་ནི་ཆོ་འདིའི་སན་ཡོན་ཏེ། འཆི་ཁར་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་
 ཅིང་བདེ་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྲོ་བར་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་། དེའི་གོང་
 ཏུ་ཡང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་
 རབ་ཏུ་དཀྲོལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ལྷངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 ཏུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་
 ལའང་ཚད་མེད་པའི་ཚོགས་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ནི་སྦྱིབ་གཞན་གྱི་
 སན་ཡོན་ཏེ། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྔོན་པ་མ་ཐོབ་
 པ་ཐོབ་ཚུལ་ཐོབ་པ་བསྐྱུང་བ་ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འདི་ལ་
 བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ཅུང་ཟད་སྟོན། ལྔ་མ་སྔ་མ་མང་
 པོ་ཞིག་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཅན་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེན་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གི་རྟེས་སུ་འབྱངས་
 ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པ་ཅན་གྱི་
 མིའི་རྟེས་སུ་འབྱངས་ནས་རྩོམ་པོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་

གཉེན་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་གླིང་པོ་བཞོད་པ་དང་ནམ་མཁུང་གི་མདོའི་རྒྱུ་ལབས་རྒྱུ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་གསུངས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་སྐུ་སྐུ་ལས་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལྷའི་རྒྱུ་ལབས་རྒྱུ་རྩ་རི་དང་རྩོ་པོ་ལུ་ཐུ་བྱི་སོགས་ནས་ད་ལྟ་ས་སྐུ་པ་སོགས་པལ་ཆེར་གྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་ཟུང་(༡༣༧)དུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་གའང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། ལེན་པའི་རྟེན། ལེན་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག །སྒྲུངས་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ། ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙས་ཚུལ་ཏེ་ལྟ་པོ་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར། དང་པོ་ཡུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱམས་པས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐུ་སྐུ་བ་གྱིས། ཆོག་ཤེས་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱིས་པ་ལྟར། ཞེས་སོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟར་པ་དགོས་པར་གསུངས། གཉིས་པ་རྟེན་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་སོགས་མེད་གྱི་རྒྱུ་ལབས་ནས་རྩོ་པོའི་ལམ་སྦྱོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སྦྱོར་ལེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་གང་ཅུང་རྒྱུན་ལྟར་དགོས། དབུ་མ་པས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས་རིགས་དྲུག་ཐམས་ཅད་དང་སོ་ཐར་སྐྱང་མི་རྩལ་པའི་སྤྱིག་ཅན་སོགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་ཅུང་བར་བཞེད། གསུམ་པ་ཆོ་ག་མི་འདྲ་སྟེ། སྦྱོར་དངོས་རྒྱུ་ལབས་ལས། སྦྱོར་བའི་སྐྱབས། སེམས་ཅན་པས་རིས་བདུན་གང་ཅུང་གི་རྒྱུད་དག་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱག་མཚན་ཅན་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆང་བར་མི་བྱེད། ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་དམའ་བས་སྦྱོད་པའང་དོག་སྟེ། བསྐྱེད་པ་བཞོད་པ་དང་བར་ཆད་དྲི་བ་སོགས་མཛད། དབུ་མ་པ་ལྟ་བ་མཐོ་བ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ཡངས་པས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་དང་ཡང་མི་ལྟར་པའི་སྤྱིག་ཅན་སོགས་སུ་ཡིན་ལ་སྦྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིག་བཤགས་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་ཀ་མཛད་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞོད་པ་དང་བར་ཆད་དྲི་བ་མི་མཛད་དོ། །དངོས་གཞིའི་སྐྱབས། སེམས་ཅན་པས་སྦྱོན་སེམས་ལྟར་པ་སྦྱོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱིས་འཇུག་སྦྱོར་ལེན། དབུ་མ་པས་སྦྱོན་འཇུག་སྐྱབས་གཅིག་དུ་ལེན།

མཚུག་གི་སྐབས་སུ། (༡༣༣)སེམས་ཅམ་པས་མཁུན་གསོལ་སོགས་བྱེད། དབུ་མ་
པས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་མཛད། གྲངས་ནས་བསྐྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ།
སེམས་ཅམ་པས་ཚ་ལྷང་བཞིར་བྱེད། དབུ་མ་པས་ཚ་ལྷང་བཅུ་བཞིའམ་བཅུ་དགུར་
བཞིད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཡོད། ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
པས། རྩོམ་པ་སྐར་ཡང་གྲང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །ཞེས་
སོགས་ཉན་ཐོས་དང་བསྟན་ནས་བྱེད་ལ།

དབུ་མ་པས་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྟིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིག་བསྐྱེད་སོགས་བསྐྱར་པས་ལྷང་བ་འདག་པར་བཞིད་
དེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མང་བར་བཞིད་ལ། ཡང་དམ་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་བཞིད་ཚུལ་དེ་དག་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
དང་པོ་གྲང་ལུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱས་པ་དེའང་མི་འཐད་དེ། ལྷང་སྤྲི་
གཉིས་པོ་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ཅམ་དང་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བཤེས་གཉན་
གྱི་མཆན་ཉིད་རུང་ཟད་རྒྱས་བསྐྱར་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་རྩྱུད་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་ལའང་མི་
འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དེའང་མི་འཐད་དེ་ལམ་སྟོན་
ལས་སོ་ཐར་རྟེན་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
པ་ཡིན་པར་བཞིད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བྱང་རྩོམ་ཅམ་སྟེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་
ཐར་མི་དགོས་པར་བཞིད་པ་ལའང་འདྲ་བས་ན། ལྷང་དེས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་
བ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་གསལ་ཏུ་སྟེ་བ་འགོག་པ་མིན་
(༡༣༥)ཚུལ་སོགས་དང་རྩོ་པོ་རྗེའང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྤར་བཤད་ལ། ཁྱད་
པར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འཆད་ཚུལ་དེའང་མི་རིགས་ཏེ་སྟེན་ཅན་ལྟ་བུ་སྟོན་
སེམས་དངོས་སུ་གསལ་ཏུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཏུ་རུང་སྟེད་བྱང་བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་གསལ་
ཏུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཏུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་རྩོམ་དངོས་སུ་སྟེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་

དངོས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་
 ལྷོག་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ཞིག་འགྲོ་བ་སུ་ཡིན་ཡང་བྱང་སྡེ་
 མེད་ཏུ་མི་བྱང་བར་བཞེད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་
 མ་ཟད་རིས་བསུན་གང་བྱང་ངེས་པར་རྟེན་ཏུ་དགོས་པ་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་
 བྱང་ས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ན་ལུང་
 རིགས་དང་འགལ་ཚུལ་མང་ངོ་། །

ལེན་པའི་ཆོག་ཁྱད་པར་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་
 ལའང་རྟེན་དེས་ཕྱིག་བཤགས་སོགས་བྱ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
 ལའང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ལ་ལེན་པ་ཁོ་ན་མིན་ཚུལ་སྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྐྱངས་ནས་བསྐྱང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེའང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཆོགས་སྐྱངས་པའི་བྱང་སྟོན་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱབ་བཏུས་
 བྱས་གསུངས་པའི་ཆ་ལྟར་སྟོང་དགོས་ཤིང་། སྟོང་འཇུག་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་
 སྐྱངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལྟན་དེས་ཀྱང་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཆ་ལྟར་
 རྣམས་སྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་
 པའི་ཆ་ལྟར་མཐའ་དག་ཆ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་(༡༣ན)སྐྱངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སྟོན་
 ལྟན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་བྱང་སའི་ཆོག་འདི་
 འཇུག་སྟོན་སྐྱངས་ན་སྟེ་ཞིང་སེམས་ཅན་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་གི་
 ཆོགས་འཇུག་སྟོན་སྐྱངས་ན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་ནས་གསུངས་
 པ་གཉིས་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་ཀར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རོ་པོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོན་སེམས་སྟེད་པའི་ཆོག་དང་འཇུག་སྟོན་ལེན་པའི་ཆོག་སོ་སོར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་
 ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་ཀའི་ལུགས་ཡིན་པར་ལམ་སྟོན་འབྲེལ་པར་
 གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བ་ཡངས་དོག་གིས་སྟོང་པ་ཡངས་དོག་བྱང་བར་

སྐྱུ་པ་སྤྱི་པ་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་སོང་ནས་སྤྱི་ཉིད་ལ་ངེས་
 པ་རི་ཅམ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སླར་དོར་གྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཕ་བ་རྣམས་ལ་འད་ངེས་
 པ་རི་ཆེར་སོང་སྟེ་སྤྱིད་པ་ཆེས་ཞིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་
 གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པར། སླར་དོར་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་མ་གོ་
 བའི་འབྲུལ་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་རེ་
 རྟེན་ན་ལས་འབྲས་ཁྱད་ཏུ་གསོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་འོངས་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཙ་ལྷུང་བཅུ་དལ་པས་ལེན་
 ཞིང་སྤྱིད་པ་ཡངས་པར་སྐྱ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཙ་ལྷུང་བཞི་ལས་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ཉིད་སྤྱིད་པ་དོག་པ་སྐྱ་བ་ཁས་སླངས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་
 སླར་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སླར་དགོས་པ་སྤྱིད་པ་ཡངས་པ་དང་སླར་བྱ་ཁྱད་ཏུ་ཅམ་
 སླངས་པས་ཆོག་པ་ནི་སྤྱིད་པ་དོག་པ་ཞེས་ཤེས་ལྟན་སུ་ཞིག་སྐྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 (༡༩/བ)ཉམས་ན་སྤྱིར་བཙོས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་
 རྩ་མ་ཁྱེད་ཅག་གིས་སླར་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཙོས་ཚུལ་འཆད་པ་ན་
 སྤྱན་རྐྱེད་འདས་ཏེ་ཙ་ལྷུང་བྱང་ན་སྤོམ་པ་སླར་ཡང་སླར་བར་བྱ་ཞེས་པ་རང་ཆོག་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་དབུ་མ་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཆད་པ་ན་སྤོམ་འཇུག་སྤྱན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱར། ཐག་ཆེན་
 ཀྱི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བ། མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་བཅད་པ། སེམས་ཅན་
 རྣོས་མི་སྤོང་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷུང་མེད་ལྷུང་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལྷུང་
 མེད་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འཇུག་སྤོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
 པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཕྱིན་བྱག་ལ་སྤོབ་པ། སྤྱིད་འཇུག་བསྐྱབ་བྱུས་བྱང་
 ས་སྤོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་རིན་ཆེན་མེད་པ་མདོ་ཀྱན་བདུས་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། བམ་སྤྱིང་སྤོང་པོ་བཞོད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྤྱིད་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་མདོ་དཔུང་བཟང་རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་སོགས་ནས་

གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལ་ཅི་རུས་སུ་སློབ་པའོ། །དེ་ཙམ་མི་ཕྱིག་ན་སློན་
 སེམས་མི་འདོར། ལྷག་ལྟ་མི་བསྐྱེད། ཉག་ཚོས་བཞི་སྐྱངས་པ་ཙམ་ལ་བསྐྱབ་པས་
 ཚོག་ །དེ་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 བརྩ་ན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་སུ་འདུས་པས་སློན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་ཀྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དོན་
 མེད་པའི་སློ་གསུམ་གྱི་ཕྱིག་པ་ཅི་རུས་སྤྱོད་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཅི་རུས་སུ་
 འབད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་(༡༩༠ན)སུ་བརྩུས་པ་ལ་
 བསྐྱབ། དེ་ནས་སློ་རུང་ཟད་འབྱོངས་ནས་འབྲིང་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་མོས་སྦྱོང་དང་
 ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་
 བཞེད། འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། སློན་
 སེམས་རྒྱང་པ་ཚོ་གས་སྐྱངས་པ་ལ་བར་མའི་དགེ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་བྱང་ཕྱོད་མེད་
 པས་བྱང་ཕྱོད་དང་འགལ་བའི་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷང་བ་ལྷང་མེད་སོགས་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་སློན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འཆད་པ་མི་འཐད། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་རྒྱས་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་བསྐྱབ་བདུས་སོགས་ནས་
 གསུངས་པ་དབུ་མ་ལུགས་དང་། བྱང་ས་དང་ཕྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ནས་གསུངས་
 པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་སུ་ངེས་པས་དེ་དག་པན་རྒྱན་བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་
 པ་དང་དངོས་སུ་རི་ལྟར་མི་འགལ། བསྐྱབ་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་བཤད་པའང་མི་
 འཐད་དེ། དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ལྷང་བཅུ་དགའི་ནང་ནས། ལྷག་ལྟ་འཛིན་པ་དང་
 སློན་སེམས་འདོར་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་
 ལུགས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་སྐྱངས་པས་ཀྱང་བསྐྱང་མི་དགོས་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། བསྐྱབ་བྱ་
 བརྩུས་པའི་སྐབས། བྱང་ཕྱོད་ལྡན་ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་ཕྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཕྱིག་
 པ་ཅི་ནས་སློབ་པ་དགེ་བ་ཅི་རུས་ལ་འབད་པས་ཚོག་པར་སྦྱས་པས་ནི། ལས་དང་
 པོ་བའི་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉན་ཐོས་པའི་སྐབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྷག་པོ་

ཅིའང་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པས་དོན་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་
 དོན་རྒྱ་སངས་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེན་པའི་བསམ་པ་རྒྱུད་པས་ཚོག་པར་སྟེན་པས་ན་སྟོན་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་(༡༩༠བ)སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 མི་དགོས་ཞེས་སྟེན་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་
 སྤྱིར་བཙུག་འཆད་པ་ན་ཐུན་ཚིད་འདས་ཏེ་ཙ་ལྷུང་བྱུང་ན་འཕྱོད་པས་བཤགས་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིར་སྐྱབས་ཞེས་སོགས་ཙ་ལྷུང་སྐྱེད་པ་ཐུན་ཚིད་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་
 འདོད་པའང་མང་ལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཐུན་ཚིད་ཀྱང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་
 པར་བྱང་སེམས་ལ་སྤྱོད་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་མོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་ཚིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དེའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ན་འང་འདིར་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ལ།
 དེར་མ་ཟད་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་ཕྱི་སྟོན་སོགས་ལ་བཞེད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་དགག་བཞག་གི་སྟོན་པ་རྒྱ་མ་ཞིག་གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདིར་
 བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟེན་ཅི་མ་འཆད་པ་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་ལགས་པས་དེ་འདྲའི་སྟོན་
 མ་སྟོན་སོ། །དབུ་སེམས་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱང་མི་འདྲ་
 བར་བཞེད་མཁན་ནི། རབ་དབྱེ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུང་བ་པོ་རྗེས་འབྱེད་པའི་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་མཁན། ཤྱ་ར་བའི་ལམ་
 རིམ་ནས་ཞིབ་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་བཀའ་གདམས་རྣམས་འདྲ་ལ། རྗེ་ཡབ་སྤྱི་སོགས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ནམ་སྟེང་གི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་བྱང་
 ས་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་སྟེགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ཙ་ལྷུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་
 པར་མཛད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་(༡༩༡ན)

གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྟུ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱར་དངོས་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་བའི་ཆོ་
གའི་སྐོ་ནས་སྦྱོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ནས་ཡང་མི་གཏོང་
བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བཟུང་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་
གཡེལ་བ་མེད་པར་རྒྱས་ཏེ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་
བསྐྱབ་པར་འོས་པའི་ཕྱིན་ཏུག་དང་བསྟུ་བཞི་ཚད་མེད་བཞི་དང་བྱང་ཚུགས་སོ་
བདུན་རྣམས་སྦྱོར་སྦྱང་གསུམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་
སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདའ་བར་བག་ཡོད་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པ་ལ་
ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པར་བྱས་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇམ་
དཔལ་ཞིང་བཀོད་དུ། སྤྱ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ནན་ཏན་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། སྤྱ་རིའི་བྱ་དང་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པས་སྦྱོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
སོ། །ནན་ཏན་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སོ། །སྤྱ་རིའི་བྱ་བག་མེད་པར་གནས་ཤིང་
ཆོག་གི་ལས་ལྟར་ལེན་པ་དང་ནན་ཏན་མེད་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡང་སྐྱབ་པར་
མི་རུས་ན་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྤྱ་རིའི་
བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པའི་མིང་རུ་གདགས་པར་དམ་
བཅའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱབ་པ་
ཇི་ལྟར་བཅས་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་(༡༩༡)པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བག་
ཡོད་བསྟེན་པ་དང་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ལ། བག་ཡོད་པ་ནི་
དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་བསྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་
ལས། ཁྱིམ་དང་ཐོས་དང་གཏོང་དང་བཟོད་ལ་སོགས། །དགོ་བའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་

པ་རི་སྟེང་པ། །ཀུན་གྱི་ཙ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཏིང་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་བདེ་
 བར་གཤམ་པས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་
 ཚུལ་ནི་བག་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཙ་ཐམས་ཅད་མི་
 ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་རྒྱ་འཁྱར་བ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བརྟེན་གྱི་སྦྱོང་པ་འབྱུང་པའི་
 ཐབས་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། བསྐྱབ་པ་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་འདིའི། འབྱུང་པ་ཡང་
 དག་སྟོང་རྣམས་ཏེ། །བག་ཡོད་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་
 ཏེ། །ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་ནི་སེམས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གྲང་བག་ཡོད་པ་དང་
 མ་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཡང་དག་
 སྟོང་བའམ་བཙོན་འགྲུས་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་འཇུག་སྟོག་
 ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་རྣམས་གྲང་བག་ཡོད་པས་འབྱུང་པར་བསྟན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་གྲང་། གསང་བ་པའི་བདག་
 སོ་རི་ལྟར་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འཁྱུར་ཞེ་ན། གསང་བ་པའི་
 བདག་སོ་ཡོད་པར་གནས་པའི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་མི་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བག་ཡོད་པ་དེའི་རོ་བོ་དང་བྱེད་
 ལས་ཀྱན་བརྟེན་ལས། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་
 དང་གཏི་མུག་མེད་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་(༡༩༩ན)བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་གང་དགེ་
 བའི་ཚོས་རྣམས་སྟོམ་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་
 བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱན་སྒྲུལ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་རྒྱ་མ་སོང་བར་བཙོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་
 སྐྱབ་ཅིང་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་བའི་སྟོ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །བྱེད་ལས་འཇིག་
 རྟེན་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བར་གལ་
 ཆེའོ། །འདི་ལ་བྱང་སར་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤར་ཉེས་ལྟང་བྱང་བ་ལ་འགྱོད་

པས་ཚས་བཞིན་དུ་མྱིར་འཚས་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་དེ་དེ་ལྟར་མྱིར་འཚས་པར་ནན་ཏན་དུ་སེམས་པ་བྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་བྱུང་མ་ཐག་བརྟེན་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་མྱིར་འཚས་པ་དབུས་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་དེ་དང་། མ་བྱུང་བའི་སྐྱོ་རོལ་ནས་བྱིས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་དོ་སྟམ་པ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བྱ་བའི་དེ་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་ཉེས་ལྷང་མི་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་དོ་སྟམ་པ་ལྟན་ཅིག་རྟེན་སུ་སྟོན་པའི་བག་ཡོད་པ་སྟེ་ལཱོ། །

མདོར་ན་མི་མཐུན་སྟུགས་སྟོང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་གཞུང་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་གྱི་རོ་བོ་སྟེ། བསྐབ་བརྟུས་སུ། བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་འདྲོད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་མི་འདྲོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གཞུང་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དྲག་དུ་ཁྱོ་ཞིང་མཁུ་དཀའ་བའི་བན་འབྲུ་མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོན་ཐོགས་ཏི་སྟེག་(༡༥༡བ)འབྲིད་པ་ལ་འགྲོ་བས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་རབ་དུ་བསྐྱམས་པའི་དོན་ནོ། བག་ཡོད་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྟུགས་བག་མེད་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བའི་ཚས་རྣམས་མི་སྟོམ་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་སྟུང་བ་སྟེ་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་ཚོགས་ལས་སེམས་མི་སྟུང་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་ནི་དགེ་ཚས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་མུ་དན་ལས་འདས་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིང་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། བག་མེད་པས་ནི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆིང་སྟུག་བསུལ་སྟོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་མྱིར་སྤང་བྱེད་

བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། བག་ཡོད་བདུད་ཚིའི་གནས་ཡིན་ལ། བག་མེད་
པ་ནི་འཆི་བའི་གནས། བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་མེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
འཆི། ཁྲིས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། བག་ཡོད་བདུད་ཚིའི་
གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་པས་བཀའ་ལྟུང་ཏོ། དེ་བས་ཁྱོད་
ཀྱིས་དག་ཚོས་སྟེལ་སྟངས་སུ། བྱས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། ཅིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་
ཡོད་བྱ་བ། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་
བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་སེམས་(༡༥༥ན)བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ།
སྦྱོར་བ་བཙོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བབ་ཙལ་བརྩམས་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདྲོར་མི་
རུང་ཞིང་དེ་ལས་བཤོལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་སྦྱོན་ཡོན་ཡེ་མ་
བརྟགས་ཤིང་མ་དཔྱད་པར་བབ་ཙལ་དུ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། བྱ་བ་གང་
ཞིག་རུང་ཟད་ཅིག་བརྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་ཤིང་མ་དཔྱད་པར་
བྱས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་རེ་ཞིག་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་ཁས་སྤངས་བྱས་པར་གྱུར་
ཀྱང་ཕྱི་ནས་བྱ་བ་དེ་བྱ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བའམ། འོན་ཏེ་དེ་འདྲའི་བྱ་
བ་དེ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་མི་རིགས་ན་བཏང་བར་བྱ་ཞེས་ལེགས་པར་བརྟགས་དཔྱད་
བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་པར་རིགས་ན་འང་། འདི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲུལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་
བརྟགས་དཔྱད་མཛད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་སེམས་དེའི་བརྟགས་པ་

མང་རུ་གསུངས་པ་སྟེ། སྤར། བསྐྱལ་པ་རུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྤྲུལ་མྱོང་རུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཆེན་པོ་མངའ་བ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་བརྟགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་
 དང་ལྷན་པ་ཉིད་གཟིགས་ནས་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་
 དེའི་ཕན་ཡོན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་འདོར་རུ་མི་རུང་བར་བསྟན་
 ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་རུ་དེའི་ཕན་ཡོན་ལ་(༡༩༩བ)སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོ་ནས་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ཡང་དང་ཡང་རུ་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་
 བས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་ནས་བསམ་བཞིན་རུ་སྤངས་ཤིང་
 དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་བཤོལ་རུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྣམས་པ་ཀྱན་རུ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པོར་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྤར། གང་དག་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཙོན་པ། །དེ་
 དག་ལྷན་པོ་འདྲ་བར་ནི། །མཐུ་བརྟན་རབ་རུ་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡི་དམ་གཏོང་བར་མི་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་རུ་འང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བྱིས་པའང་རུང་རབ་རུ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་
 འཛིན་པ་ལ་རབ་རུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས་མི་འདའ་
 ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པས་རང་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་དང་
 མཐར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་ནས་དེའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤྱིར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སམ་སྦྱོར་བ་སྟོན་
 གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། མགོན་རུ་གཉེར་བའི་སེམས་ཅན་

གངས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ཀྱན་བརྒྱན་ཆེན་པོའི་སྐོན་ས་བསྐྱས་པར་གྱུར་པས་
བསྐྱེ་བ་པོ་བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར་ཏེ་རན་འགྱོར་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ་
ཞེས་སམ། །ཡང་ན་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་
དེ་དག་ཀྱན་བརྒྱན་ཆེན་པོས་(༡༥༩)བསྐྱས་པས་ཞེས་སྐུར་རོ། །

བསྐྱབ་བཀུས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་མ་བཟུལ་བ་བསྐྱལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་
དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་རན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་རན་ལས་
ཟླ་བའི་སྤྱར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱགས་ཕྱུང་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དེ་ལས་
གཞན་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྟོན་
སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་འཕྲ་ཞིང་གཞོག་འཕྲས་བྱེད་ལ་རྣམ་
པར་སྟོན་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་
པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་གང་གིས་ངེ་སྤྱིང་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཅུ་ཡང་མི་སྒྱུར་ལ་འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྐད་དུ་ར་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་པ་སྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་
ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་དུ་ཚུལ་འཚོས་པ་བརྒྱན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་
འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་སྤར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་མོངས་བཞིན་དུ་
འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགྲོའོ་ཞེས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་འཐད་པའམ་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་ལྟ་ཞོག་ཟན་
ཁམ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་པ་རྩུང་ཟད་ལའང་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་སྐྱིན་
པར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱས་ནས་སྤྱར་མི་གང་གིས་སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་
དུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱས་དམ་བཅས་ནས་མི་སྟེར་ན་དཔུལ་
བར་སྐྱེའོ་ཞེས་མདོ་(༡༥༥)ལས་གསུངས་ན། དེ་བས་ལྷག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མ་

མཆིས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་ཞར་ལ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་
ལའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཐག་
པ་ནས་གྲས་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲ་དགསང་མཐོན་པོས་མགོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་བོས་
ནས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དོན་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བསྐྱབས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
པར་བྱས་ན་བདེ་འགོ་རྒྱུ་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་ངེས་པའོ། །

དམ་བཅས་པ་དང་མགོན་ཏུ་གཉེར་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་
བ་བསྐྱལ་བར་བགྱེད་སོགས་དང་། བདག་གིས་དེ་རིང་སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་
སོགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམ་
པ་ལས་མ་བྱིན་ན་དེ་ནི་ཡི་དུགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་ལ། དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་
ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་
མདོ་ལས། མི་གང་འབྲས་ཆེན་ཆོད་མཁམ། །དེ་བཞིན་ཙམ་པ་འབྲས་བྱ་དག་ཡིད་
ཀྱིས་སྒྲིན་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། འབྲས་པས་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཡི་
དུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། རྟུག་བསྐྱལ་མི་ཟད་ཚུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །བསྐྱལ་
བཏུས་ལས་ཀྱང་དུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཡུང་དེ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟེད་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་
སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་(༡༩༩ན)ནས་སེམས་དེ་
སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལོག་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་
ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པའོ། །གང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་དེ་ཕྱིས་ཡོངས་
སྟུ་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའི་བརྟུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་

ཀྱང་། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའམ་རྒྱལ་པོའི་སྒོན་པོ་ཆེན་པོས་
གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སང་ཟན་བྱིན་ནོ་ཞེས་མགོན་ཏུ་བོས་ནས་ཡལ་
བར་དོར་ཏེ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མི་སྤྱད་ན་དེས་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་
པ་རྒྱ་ཆེར་བརྟན་ཏོ། །

དོན་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་སྒྲོན་རྒྱལ་པོར་ཟླ་
འོད་ཏུ་ཡུར་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་ན་སངས་རྒྱས་སྤོང་
པ་ག་བརྒྱལ་བ་སྐྱེན་བཀྱར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཆོ་བཏུང་སྤྲིག་ཅན་
བཅའ་ཟེར་སྤྱལ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་བསྐྱངས་པ་ན་གཡས་པ་བཅད་ནས་གཡོན་
པས་བྱིན་པ་ལ་མ་མགུ་ནས་གཡོན་པའི་མི་གཙང་བས་བྱིན་པ་མི་ལེན་ཞེས་ཁོས་
ནས་བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱོ་ནས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་སྟམ་ནས་བྱང་རྒྱལ་
ཀྱི་སེམས་བཏང་ཡང་ཕྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་གི་སྒོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱལ་བ་བཞི་བརྒྱར་སྤྱད་པ་སྦྱོང་པ་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
བཏང་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་ཏུ་ཡུར་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤུ་རིའི་
བྱ་སོགས་མི་གང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་དེ་(༡༥༥བ)དག་ཐར་བ་ཐོབ་པར་
མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་སོ་སྟེ་ཕལ་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའམ་རྟོགས་
པར་མི་རུས་པའི་ཡལ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱ་བ་སྤྱ་ཆོགས་པ་
ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་སམ་ཉག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་གྲོས་
དམན་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་པར་མི་རུས་ཤིང་བསམ་ན་མགོ་ཚུམ་ཚུམ་པོར་འགྱུར་
བས་སོ། །དེ་ནི་དགོན་བརྟེན་ལས། གང་ལས་འདིའི་སྒོ་ནི་རུས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་མཁྱེན་གྱི་
ངས་ནི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ནམ་བཤད་ཏུ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། ཁ་པོན་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཡང་། ཁ་

ཡི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་གསེར། བག་ལ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས། ཁེས་པ་འདིར་
 དྲངས་ལ། ས་བཟང་པས། ཟ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་སྟེ། ཁེས་སོགས་འདིར་
 དྲངས་ནས་བཤད་དོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཅག་གིས་མི་ཤེས་
 སོ་ཁེས་པ་ནམ་སྤང་དང་ནམ་བཤད་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཙམ་ཆོག་དང་མཐུན་
 ཞིང་འགྲེལ་བ་པལ་ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 བཏང་ཡང་ཐར་པའི་སེམས་མ་བཏང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་གསུངས་ཤིང་། དགེ་ལྷ་བཏང་དུ་བྱིན་ཡང་ཕྱིས་སྤངས་ཁེས་བཞེད་དོ། །

བི་རྩུ་ཏིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མ་བཏང་
 ཁེས་འཆད་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོགས་མེད་པས་འདི་འཐད་སྒྲུམ་འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱལ་བ་བསམ་པས་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཁེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། འགའ་ཞིག་སེམས་
 བསྐྱེད་བཏང་བ་མེད་ཅེས་བཟུང་བ་ནི། སེམས་བཏང་ཡང་། ཁེས་པ་དང་འགལ་
 བར་(༡༩༡)ན་བཤད་དོ། །

དེ་བཏང་ན་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པས་ལྷང་བ་ལྷི་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་
 བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ལྷང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་
 ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ལྷང་བ་དེ་ནི་བྱང་བར་གྱུར་ན་གཞན་དོན་
 དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཉམས་པས་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་
 དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མཐུ་དང་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱོད་པའི་
 རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་སེམས་ཅན་གདོན་པར་དམ་བཅས་
 པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་བཅོམ་པར་བྱས་
 ལ་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ལྷང་བའི་ནང་ནས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱད་
 པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྦྱོད་ཀྱང་རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། རྟོན་ཆེ་ཆུལ་བྱིས་སྦྱོན་བྱང་ཆུལ་བྱིས་ས་
 ཉམས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷི། ཁེས་གསུངས་

ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོད་ལྡན་པས་སྟོན་སེམས་བཏང་ན་
 སྟོན་སེམས་འདྲིའི་ཙུང་ལྷུང་དང་། བྱང་ཕྱོད་མ་བླངས་པས་སྟོན་སེམས་ཉམས་
 བ་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་པ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །པས་པམ་པའི་ལྷུང་བ་
 བྱང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་པར་
 མི་འགྱུར་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ལྷུང་བ་ཆེ་བར་བསྟན་
 ཞེས་རྣམ་པའདད་ལས་སོ། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པའང་སྤྲོ་མ་ལྟར་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ནི། །དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་(༡༩༡བ)ན་རང་ལ་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གང་
 སེམས་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་ལྟ་ཞོག་སྐད་ཅིག་གས་ཡུད་ཅམ་
 གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅམ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིའི་གཞན་ལ་པན་པ་སྦྱབ་
 པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དང་གཤམ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། གཤམ་བྱེད་
 ཡུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་རུས་པ་
 ཉམས་ཤིང་དམན་པར་གྱུར་ལ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲུག་གྱི་དོན་བཅོམ་པས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལས་བྱས་པས་ན་གཤམ་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡི་ངན་འགོ་དཔུལ་སོགས་སུ་
 སྦྱོར་བ་ལེན་པའི་གྲངས་ལྷ་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རབ་
 ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་
 བཅད་དམ་དེ་དག་གི་འདོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་
 ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་ཙུང་
 བ་གཅིག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཟན་ཆངས་
 ཅིག་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ཙུང་ལྷུང་ལྟར་བར་ཆད་བྱས་ནས་དེ་དེ་བས་ཆེས་ཕྱི་
 པ་གྲངས་མེད་པ་སྦྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་སྦྱེད་པའི་དགེ་

བའི་ཚ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། འདི་བཞིན་དུ།

ངེས་པ་དག་མ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་མདོར། ཐྱོགས་བཅུ་འི་
རྒྱལ་སྐྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་ཚ་གཅིག་ཅུ་འཕེལ་བར་བྱས་པའང་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་
གསུངས་སོ། འདིས་ན་བྱང་སེམས་གར་(༡༥༥ན)ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་འདི་ཡང་
འབྱུང་ཉེ་བས་གནས་འདི་ལ་གཟུབ་པར་བྱ་ལ། འདི་བསྐྱེད་ཅུས་ན་གང་ཟག་ལ་
བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་སྒོ་མང་པོ་ཞིགས་པར་ཡང་གསུངས་སོ།

དེའི་འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་རན་འགྲོ་ཕུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྐྱུ་མ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་ཞོག་སེམས་ཅན་
གཅིག་གི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཆུང་དུ་ཅུ་པར་བཤིག་པའམ་བཅོམ་ན་གཞིག་པ་
པོ་བདག་ཉིད་དམ་དེ་ཉིད་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། བྱང་
སེམས་གྱི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་མཐའ་གྲས་
པའམ་མཐས་བྱབ་པའི་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བཤིག་པར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ནས་རན་འགྲོ་ཕུ་
མཐའ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་
གི་སྟོག་གནས་པའི་བདེ་བ་བཤིག་ན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། གཞན་སེམས་བསྐྱེད་
ལས་བརྒྱུ་སྟེ་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ནའང་ཚ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་
འདི་དང་འདྲ་བར་ནས་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོགས་བཅད་ལྟ་
མ་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་འདི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འགའ་ཆེན་
དུ་གོང་གི་ལུང་འདིར་འདྲེན་པར་མཛད་དོ། །

འོ་ན་བྱང་སེམས་ལ་མགོ་དང་ལུས་སྟོང་བ་སོགས་བྱས་ན་དེའི་དགེ་བ་རྒྱན་ལྟ་
གྱི་བར་ཆད་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་པོ་དེའི་རན་འགྲོ་ཕུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་དགེ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་ཡིན་ཏེ། བལ་སྐྱང་སྐྱང་པོ་ཆེས་བརྟེན་པ་པོར་བྱས་

བཅོད་མི་རྣམས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉམས་ང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲོང་
 མི་(༡༥༤)རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་སུ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་གྲགས་
 པས་བསྟན་པ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་བུ་སྟོན་གསུང་རོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་རིང་རྒྱ་སྟོན་
 པ་ནི། ལྷུང་བ་བྱང་ཡང་དེ་བཤགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། གོང་
 རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་སེམས་བཏང་བའི་ལྷུང་བ་སྟོན་པས་ལྷན་འབྱུང་བ་དང་སྐར་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པས་དང་ལྷན་པ་སྐྱངས་པ་དག་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་
 དེ་གཉིས་རེས་མོས་ཀྱིས་འདྲེས་མར་བྱང་བའམ་སྤེལ་མར་བྱང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་
 ལྷན་གྱི་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱའང་རིམ་པར་ངན་སོང་དང་མཐོ་རིམ་སུ་སྐྱེ་བ་
 བརྒྱད་མར་སྐྱངས་ནས་རེ་མོས་ཀྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་ན་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་རྒྱ་སྟོན་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཡུན་རིང་རྒྱ་སྟོན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །ས་ཐོབ་པ་
 ལའང་ཞེས་འང་སྐྱ་ཡོད་ལ་དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དཀའ་བའང་སྤྱད་ཅིས་འཆད་པ་
 ཡོད་སྟུམ། འདི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོ་ལི་འདྲེན་པ་ན་གཅིག་གི་མཐུན་རྒྱ་འཐེན་གཅིག་
 གིས་རྒྱབ་རྒྱ་འཐེན་པས་འགྲོ་སར་ཕྱིན་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་ཟླ་
 བ་གསུང་རོ། །དེས་ན་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་
 བཅོན་པར་བྱའོ། །

ལྷུང་བ་གཞན་བྱང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་ཡང་
 ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱ་འདི་ཡན་
 སྟོན་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་དང་འདི་ནས་འཇུག་སེམས་ལས་འདས་པའི་
 ཉེས་པ་ཞེས་འཆད་ལ། ས་བཅད་འདིར་ཡང་འདི་ཡན་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ་(༡༥)ན་དེའི་དོན་ཡང་དེ་བསྐྱང་བ་གཙོ་
 བོར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་མིན་ཏེ་གོང་འོག་འདི་དག་གིས་
 ལྷུང་གྱི་དམ་བཅའ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སེམས་

བསྐྱེད་དུ་མ་བཟང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་ཡང་དམ་བཅས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཙུག་ལྟམ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་ལྟམ་རི་ལྟར་
སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དམ་བཅའ་བཞིན་མ་བསྐྱབས་ན་ངན་འགྲོར་བརྒྱུད་དགོས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ན་ད་རི་ལྟར་བྱ་བར་འོས་སྟམ་ན། དམ་བཅའ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མ་བྲངས་
པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེ་ལྟམ་དེ་དེའི་ཕྱིར་རམ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་
གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་
ལ་བདག་གིས་བྱས་པས་དང་དུ་ལེན་པ་དང་བསྟན་པའི་དོན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པའི་བཀ་ཡོད་པའི་སྟོན་ས་བཙུག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་
ལྟམ་པ་བྲངས་པའི་དུས་དེར་ནས་དམ་བཅས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནན་ཏན་གྱིས་བཙུག་པར་མ་བྱས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་
ཉེས་ལྷང་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དབང་ལས་ཕྱིས་འོག་ངན་སོང་ནས་འོག་ངན་སོང་དག་དུ་
སྦྱོར་བ་བརྒྱུད་མར་བྲངས་ནས་འགྲོ་ཁྲིལ་ཕྱག་བསྐྱེད་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་
བར་འཕྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དུ་འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་བསམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྐྱེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་མཛད་དེ་སྦྲུལ་ལ་ཡར་སྐྱར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོབ་དཀའ་བ་ནི། ངན་འགྲོར་ལྷང་ཡང་སངས་
རྒྱས་མང་དུ་འབྱོན་པས་ཐིག་ཐིག་ཅན་ཐུགས་རྗེས་(༡༩/བ)འཛིན་པས་ཉེས་པ་ལས་
སྦྱོབ་ཅིང་ངན་སོང་ལས་གདོན་ནོ་སྟམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་
བདེ་བ་ཁོ་ན་སྦྱབ་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་ཆད་མེད་སྐར་ཡང་བྱོན་
ནས་འདས་ཟིན་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ནི་བག་མེད་པར་གྱུར་བའི་དབང་གིས་རང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་སོགས་ཉེས་པར་སྦྱོང་བ་མང་དུ་སྦྱོང་པས་
འགྲོ་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་ནད་གསོ་བའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་
དེའི་གསོ་ཁྲིལ་ཕན་གདགས་བྱ་བའི་སྦྱོང་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཏེ་དཔེར་ན་གསོར་

མི་རུང་བའི་ནད་པ་སྤྲོན་པས་གསོ་ཐབས་མེད་པ་དང་ས་བོན་མེས་ཚིག་པ་ལ་ལྟས་
ཆར་ཕབས་ཀྱང་ཐུ་གུ་སྤྱི་མི་རུང་བ་བཞིན་ཏེ།

རྒྱན་ལས། ལྟའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲུངས་
ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་ཡུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་
ཐོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གསུལ་བྱ་རྒྱུ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
ཕད་པ་དོན་ཆེ་ཉྱེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །ཡོངས་སྤྲིན་པད་མ་ཁ་
འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱོན་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་སྤྲིན་ཁོ་
ན་སྤྱོད་། །ཞེས་གསུངས།

སྐར་དེ་ལྟར་ཡུར་ཀྱང་ཕྱིས་སྦྱོབ་པོ་སྤྲུམ་ན། སྐར་གསོ་བའི་ཡུལ་ཏུ་མ་ཡུར་བར་
མ་ཟད་ད་རུང་ཏུ་ཡང་སྐར་གྱི་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་
བཙོན་པར་སྦྱོད་པ་བག་མེད་པར་བསྐྱབ་སྟོམ་སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་མི་དག་པ་ལས་
སྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་དང་ཡང་རུའང་དེ་བཞིན་གསོ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཏུ་མི་འབྱུར་
ཞིང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡང་ལྷང་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཆུའི་གཉེར་མ་ལྟར་གཅིག་རྒྱུས་སུ་
གཅིག་བརྒྱུད་དེ་ཐོང་དགོས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེའང་ཕལ་ཆེར་རན་འགོར་སྤྱོད་ནས་
སྤྱག་བསྐལ་དཔག་མེད་ཐོང་བ་ཤས་ཆེ་(༡༥༠ན)ལ་རེས་བདེ་འགོར་སྤྱོད་ཀྱང་ནད་གྱི་
རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་རུས་མིན་ཏུ་འཆི་བའམ་ཐག་པ་སོགས་གྱིས་འཆིང་བ་དང་
རལ་གྱིས་སོགས་གྱིས་ཡན་ལག་བཅད་པ་དང་སོག་ལེ་ལ་སོགས་པས་ལྟས་གཤེགས་པ་
དང་གསོད་པ་དང་བརྟེག་པ་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་ཐོང་བར་འབྱུར་ཞེས་
སམ་ཡང་ན་རན་སོང་ཉིད་ཏུ་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་གཙོད་པ་སོགས་ཐོང་ཞེས་
སྤྱར་རོ། །འདི་དག་ལ་སྦྱོར་བ་བཙོན་འབྱས་ལ་བག་བྱ་བའམ་སྦྱོར་བ་བསྐྱབ་པ་བག་
བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་ཉྱེ་བཙོན་འབྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཅད་སྤྱབ་
དགོས་པས་སོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་འབྲས་སུ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་གྲུའི་ཐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་ལུལ་བ་དེ་ལྟར་འབུལ་བས་གང་གྲུའི་ཐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་འབུལ་བ་ལུལ་བས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་འདི་སོས་ནས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། བསྐབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་སྟོན་ནས་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དང་། བན་ཡོན་མཛོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་།

ཡང་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། (༡༥༠བ)བསྐལ་བ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་ཏུ། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། །གཏུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་ཕྱིང་བ་དང་། །ཟས་དང་སྟོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཛོད་བྱས་པས། །གང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་འཇིག་པའི་ཚོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འགག་པ་ན། །ཉིན་ཞག་ཏུས་ནི་བསྐབ་པ་གཅིག་གཟུང་བ། །དེ་བས་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་བས་ན་བསྐབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོར་བསྐབ་པ་ལ་བཙོན་པ་བན་ཡོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་ད་ལྟ་སྟོགས་མའི་ཏུས་སུ་བསྐབ་པ་ལ་གུས་ཤིང་བཙོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་བན་ཡོན་ཉིན་ཏུ་ཆེའོ་ཞེས་བསྐབ་པ་ལ་སྟུང་འདོད་བསྐྱེད་ནས་སྟོར་བ་བསྐབ་པ་ལ་བག་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དལ་འཕྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་

བྱ་བ། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཏེ། །དེ་ལ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་
ཚུལ་ནི། ཕྱིས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འབད་སྟམ་ན། གཞན་འབྱོར་
ལཱའི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་མ་རའི་མེ་
ཏོག་བཞིན་རྒྱ་དཀོན་པར་མདོ་བརྒྱས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་
མཚོན་ནས་གཞན་འབྱོར་གཞན་བཞི་རྟེན་དཀའ་བ་ཡང་། དང་ཞེས་པའི་སྒྲས་
བརྒྱས་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རང་འབྱོར་ལྷ་ལས་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་
ཐེ་སྟོན་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྟངས་ཏེ་ཡུལ་དབྱུས་སུ་མི་ལྟས་
ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་ཁིང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པའི་སྟོན་ལྟས་དང་། (༡༥༡)ན་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དགེ་བའི་སྒྲིགས་ལ་བཀོལ་ཏེ་དེར་གོམས་སུ་རུང་བའི་རང་
འབྱོར་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་ལྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་དེ་ལྷ་བྱའི་འདྲ་
འཕྲོད་ནི་དཀོན་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ན་ནམ་ཞིག་གམ་གང་གི་ཆོ་ཐོབ་
པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་རྟེན་དཀའ་བའི་མཚོག་རྟེན་པའི་རྒྱས་
འདིར་དགེ་བའི་སྒྲིགས་ལ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་སྟེ། མི་ཡི་ལྟས་འདི་
ཚོགས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེ་སྟོན་ལས་
ཀྱང་། །བརྒྱ་ལམ་འཇིག་རྟེན་སྣང་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་
འབྱུར། །དལ་བ་རྒྱུད་ཐོས་མ་བྱེད་པར། །བརྟན་འབྱུས་བརྟན་པ་ཚོས་བྱོས་ཤིག།
ཅེས་དང་། བྱམས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། མི་ལྟས་ཐོབ་པ་རྟེན་པར་
དཀའ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་དད་པ་རྟེན་པར་
དཀའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ། །གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འདི་དག་
ནི། །བརྒྱལ་བ་བྱེ་བར་རྟེན་པར་དཀའ། །དེ་ཕྱིར་ཐོས་ནས་མ་སྟངས་ཤིག། མཐུ་
ཚུལ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་མ་གསན། །མི་ལྟས་ཐོབ་པ་རྟེན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་

བ་རྟེན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་པའང་བ་རྟེན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་བག་ནི་ཡོད་པར་
གྱིས། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས། །བག་ཡོད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཙ་བའི་སྒོ་དང་ཚུལ་གྱི་ལམ། །བག་ཡོད་པ་དང་
བཙོན་འགྲུས་ཡིན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་(༡༧༧)འདི་ལ་སྟོབ། །ཅེས་སོ། །

ཐོབ་ཀྱང་རིང་ཏུ་མི་གནས་པར་ལྷུར་ཏུ་འཇིག་པ་ནི། །འོ་ན་ད་ལྟ་རྟེན་དཀའ་
རྟེན་ཡོད་པ་འདིས་ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། །རྟེན་ཡོད་མོད་ཀྱང་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་
ལྟ་ནས་འབད་ན་ལུས་ལ་འཆི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ནད་མེད་པའི་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་
ལྟ་བུ་ལ་ཆོ་གནས་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཟས་གོས་སོགས་དང་བཅས་ཤིང་འགལ་རྒྱུ་མི་
དང་མི་མིན་སོགས་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་ནི་ཆོ་ནི་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་
ལྟར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོད་ཅིང་དེའི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་
བར་ལྷུར་ཏུ་འཇིག་ཅིང་བསྐྱུ་བ་སྟེ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་ལ། །ལུས་ནི་རིང་ཏུ་མི་
གནས་ཤིང་གཏན་དུ་རང་ལ་མི་དབང་བ་ཐང་ཅིག་ཙམ་ལ་བརྟན་པོ་འཇག་གཡར་པོ་
བྱས་པའི་གོས་དང་རྒྱན་སོགས་བདག་པོ་རང་གིས་ནམ་འདོད་དུ་འབྱེར་པ་བཞིན་
དུ་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་འཆི་བདག་གིས་ལུས་སེམས་སྤལ་ནས་ནམ་འབྱེར་རེས་པ་མེད་
པས་ན་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ནད་
མེད་པའི་མི་ལུས་ནི་ཉི་མའམ་ཉིན་མོའི་རུས་དང་འདྲ་བས་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུར་ཞེས་
འཆད་པའམ་ཡོད་ལ། །ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐྱས་མཐུན་རྒྱུ་ཆང་ཁིང་འགལ་རྒྱུ་མེད་
པའི་རུས་སུ་ཡང་ཆོ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་ན་འཆོ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་མེད་
ཅིང་ཉེར་འཆོ་ཡོད་པའི་རུས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སུང་པའོ། །

བདེ་འགྲོ་དགོན་ལ་དེར་མ་འབད་ན་ངན་འགྲོར་ཆོས་སྐབ་དུ་མེད་པ་ནི། །ད་
རེས་གྱི་ལུས་འདི་པོར་ཡང་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་བརྒྱད་མར་ཐོབ་པས་དེ་དང་དེའི་
རུས་སུ་ཆོས་བསྐྱབ་པས་ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །བག་མེད་པའི་དབང་

གིས་རྟག་ཏུ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་ལས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་སློ་མི་འཇུག་
 པའི་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་བདག་གི་(༡༥༩ན)སྟོང་པ་འདི་འདྲ་བས་ནི་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ཡི་
 ལུས་ཀྱང་སྟོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་མ་བསྐྱབས་
 བས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་མི་ལུས་ཀྱང་མི་འསྟོབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་ཞེས་སུང་དོ། །ཆོས་
 སྐབ་ཏུ་རུང་བ་མི་ལུས་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་སྟོབ་པར་མ་གྱུར་ན་པལ་ཆེར་ངན་
 འགྲོ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ལྟང་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེར་ནི་སྟོག་པ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱན་པར་གསོག་ཅིང་སྟོང་ཀྱི་དགེ་བ་སྐབ་པའི་སྐལ་བ་དང་གོ་སྐབས་གཉིས་ཀ་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤྲར་མི་ལུས་ལན་རེ་ཙམ་ཡང་སྟོབ་དཀའ་ན་བརྒྱད་མར་མི་སྟོབ་
 པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྟ་ལྟ་བུའི་ལུས་སྟོབ་ན་འང་དཔལ་
 འཕྱོར་སོགས་ཆེ་མོད་ཀྱི་སྤྱིར་ཆོས་ལ་སྟོང་པ་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐབ་པ་
 ལ་མིའི་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ན་ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་རྟེན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི་མི་ལུས་གཞན་པའི་རྟེན་གང་རུང་དེ་སྟོབ་པ་ཙམ་ནི་ཆོས་སྐབ་པའི་རྟེན་
 ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་མིན་ཏེ། སྟོབ་སྤྱིང་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདེན་
 པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །ཁེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་
 ལྟ་དང་སྟུ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་སྤྱིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟ་
 འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ད་ལྟ་དལ་འཕྱོར་ཆང་བའི་མི་ལུས་སྟོབ་པ་གང་གི་ཆེ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་འདོར་ལེན་ལ་སྟོ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་དགེ་བ་སྦྱང་པའམ་
 སྐབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་ཆེ་དགེ་བ་སྐབ་ཅི་རུས་ཤིག་
 བདག་གིས་འབད་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་ཕྱིས་ངན་སྟང་གི་གནས་སུ་
 སྟེས་ཆེ་ཡུན་རིང་པོར་སྟག་བསྐལ་དྲག་པོས་གཏུངས་ཤིང་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྲང་
 (༡༥༩བ)དོར་གྱི་གནས་ལ་ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་མོངས་པར་གྱུར་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་
 སྟོ་ལས་སུ་མི་རུང་བས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་

དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་རྩང་བྱང་ཡིད་པས་ད་ལྟ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་
ལ་བཀོལ་དུ་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ནས་འབད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་
པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་
འཇུག་འཇུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འཇུར། །ཞེས་གང་གི་ཆོ་གཞན་
དབང་དུ་མ་ཇུར་པས་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མའི་འགྲོ་བར་
གནས་པ་ན་གལ་ཏེ་སྒྲིལ་བུ་འདི་བདག་ཉིད་རན་འགྲོར་ལྷང་བ་ལས་འཛིན་པར་མི་
བྱེད་ན། སྒྲར་རན་སོང་གི་གཡང་སར་རང་དབང་མེད་པར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་
གིས་འཇུག་པར་འཇུར་བའི་ཆོ་རན་སོང་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ད་ལྟ་མི་ལྟས་ཐོབ་ཆོས་ལ་
སྦྱོང་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐབས་འདིར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
དགེ་བ་ལ་མ་བཙོན་ན་ཕྱིས་རན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱད་དུས་དགེ་ཆོས་སྐབ་པའི་སྐལ་
བ་མེད་པས་མི་ལྟས་ཙམ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མི་རྟེན་ན་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
ལྟ་ག་ལ་རྟེན། ད་ལྟ་དགེ་སྐབ་སྤྲིག་སྒྲོང་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་རན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་
ལ་དེར་མ་བྱང་ཐར་པའི་མཆོག་ཀྱང་སྐབ་རུས་ན་མཐོ་རིས་ཙམ་སྐབ་པ་ལ་དཀའ་
ཆོགས་ཅི་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་དགེ་སྤྲིག་གི་
སྤང་སྤང་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན་དེ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་རན་འགྲོའང་མི་ལེགས་པར་
བསྟན་པས་ན་ད་ལྟ་ཅི་(༡༥ན)ནས་ཀྱང་ལས་དཀའ་ནག་གི་འཇུག་ལྷོག་མ་ཁོར་བ་
ལ་འབད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རན་འགྲོ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཐར་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་དཀའ་བ་ནི། ཕྱི་ནས་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པ་ཤིན་དུ་དཀའ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོ་འདིར་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱར་ཀྱར་པའི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ་དེར་མ་བྱང་རན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱའི་
སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འབད་མི་དགོས་པར་དུས་རྒྱུན་པར་བསམ་སྦྱོང་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་རང་གིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་ཤེས་པས་གས་ན་དེ་
ལྟ་བུའི་ཐིག་པའི་དབང་གིས་རན་འཁོ་ནས་རན་སོང་ཏུ་བརྒྱད་མར་སྐྱེ་ཡི་ཡུན་རིང་
པོར་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཉེ་བསྐལ་བ་མེར་འབྱམ་དང་། ཡང་གི་སྐྱས་དེ་ལས་
ཀྱང་རིང་བའི་བར་དུ་ནི་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

ཡང་ན་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་
ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཡང་སྐྱ་ཕྱི་མས་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་
ན་བདེ་འཁོ་ལྟ་དང་མའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་སྒྲོས་
ཅི་དགོས་ཞེས་སྒྲུང་པའོ། །མི་ལུས་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ལྟར་གིས་སྐབ་
པ་ནི། རན་སོང་ཏུ་ལྟར་ན་དེར་ཐིག་པ་གསོག་པ་ལས་དགེ་བ་བརྒྱབ་པ་མེད་པས་
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་བདེ་འཁོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ན། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཚུགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་གིས་ཆེས་
ཆེར་གཡངས་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་གཉེན་ཤིང་བྱག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
གཉེན་ཤིང་གི་བྱ་གར་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་སྤྱིར་དུ་མཚོ་ཁར་ལན་རེ་འབྱུང་བའི་
རུས་སྐལ་གྱི་མགིན་པ་རྒྱུད་དཀའ་བ་ལྟར་མི་ལུས་ཉིད་རྟེན་པ་(༡༧༩བ)ནི་དེ་པས་ཀྱང་
ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟར་པའི་ལྟར་མདོ་བརྒྱས་སུ་
བྲངས་པ་ལས། དག་སྟོང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་ལ་དེའི་ནང་དུ་མི་ཞིག་གིས་ཤིང་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་པོར་ཏེ་དེ་ཤར་གྱི་རྒྱང་
གིས་ནི་ལུབ་ཚུགས་སུ་སྐལ་ལུབ་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ནི་ཤར་ཚུགས་སུ་སྐལ་བྱང་གི་རྒྱང་གིས་
ནི་སྟོ་ཚུགས་སུ་སྐལ་སྟོའི་རྒྱང་གིས་ནི་བྱང་ཚུགས་སུ་སྐལ་ལ། དེ་ན་རུས་སྐལ་ཁར་
བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་སྐབ་པ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་འཆོ་བ་ལོ་བརྒྱར་འདས་ཤིང་
ལན་ཅིག་སྤྱིར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བྱ་གཅིག་པའི་ཤིང་དེར་མགིན་པ་འཇུག་ན་དགེ་
སྟོང་དག་འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། རུས་སྐལ་ཁར་བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་སྐབ་པ་ལོ་
བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་འཆོ་བ་དེ་ལོ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ལན་ཅིག་སྤྱིར་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ཤིང་

བྱ་ག་གཅིག་པའི་ཤིང་འདིར་མགིན་པ་ཆུད་དམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགེ་སྦྱོར་
དག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟེས་ན་འཕྱར་ལགས་སོ་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་སྟེས་ན་འཕྱར་ལགས་ཏེ་རུས་སྤུལ་ཞར་བ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་རུ་མ་སྤུབ་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་
ཕྱག་རུ་མར་འཛོལ་དེ་ལོ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ལན་ཅིག་སྟེང་རུ་འཕྱར་བ་དེས་ཤིང་བྱ་
ག་གཅིག་པ་དེར་མགིན་པ་ཆུད་ཀྱང་གདའ་མ་ཆུད་ཀྱང་གདའོ། །བཀའ་

སྤུལ་པ། དགེ་སྦྱོར་དག་དེ་བཞིན་རུ་ཞེས་པ་ནས་མིར་གྱུར་པའང་བརྒྱ་ལ་
བརྒྱ་ལམ་ན་སྟེ་སྟེས་ན་འཛོལ་སྟེ་ཤིན་རུ་རྟེད་པར་དཀའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་ཤིང་ལ་བྱ་ག་གཅིག་ལས་མེད་པ་
དང་རྒྱང་གིས་སྦྱགས་ཀྱན་རུ་གཡེངས་པ་དང་རུས་སྤུལ་ལོང་བ་ཡིན་པ་དང་ལོ་
བརྒྱ་རེ་ལས་སྟེང་རུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བོར་བ་རུ་བྱུང་བའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་(༡༥༩)དཔེ་འདི་དང་ཁབ་མིག་གཅན་རུ་བསྟན་ཏེ་ཡུངས་དཀར་འཛོར་
ན་དེར་ཡུངས་དཀར་ཆུད་དཀའ་བའི་དཔེས་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སྟོད་ལས་ཀྱང་རུས་སྤུལ་མགིན་པ་ཤིང་མིག་ཆུད་འདྲ་བར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་ཤིན་རུ་
དཀའ་བར་ཐོས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེང་གཉའ་
ཤིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྤུལ་མགིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་རུ་རྟེད་དཀའ་བར། །དེ་
སྟེད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཙམ་རུ་རྟེད་དཀའ་བའི་རྒྱ་
མཆོན་ཅིད་ཕྱིར་ཡིན་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སལ་སོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་
པ་མ་ཡིན་སྦྱགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས། །སལ་ཆེར་ངེས་པར་
ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ལ་སོགས་པའི་བདེ་འགྲོ་སལ་ཆེར་ཀྱང་
དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མང་ལ་
དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་མི་ལུས་རྟེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
དལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ལན་རེ་ཙམ་ཐོབ་པའི་རུས་འདིར་དགེ་བ་ལ་ཅི་ནས་
ཀྱང་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

ལ་འབྲུབ་པས་སམ་ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་རྒྱུང་བས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ་མིག་བཅུ་པ་དུ་མའི་བྱ་བའམ་ལྷུང་བས་མིག་བཅུ་པ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་བྱེད་དོ་ཞེས་(༡༥༥ན)བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྲིག་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་འགྲོར་ཚུང་བ་ན་སྤོན་གྱི་ལས་ངན་འཛད་པས་དེ་ནས་ཐར་རོ་
སྤུངས་ན། སྤར་བས་གས་གྱི་སྤྲིག་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་དཔུལ་སོགས་གྱི་སྤྲིག་བསམ་ལ་
དེ་ལན་རེ་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་ཚུང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ཅམ་ཞིག་ཟད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་
དེ་མ་ཐག་ངན་སོང་ལས་རྣམ་པར་ཐར་ཏེ་སྤྲིག་བསམ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་སྤོན་བས་གས་པའི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིག་བསམ་ལ་དེ་
ཉིད་ནི་ཉམས་སྲུ་ཚུང་བཞིན་དུ་ཡང་ངན་སོང་བ་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད་བ་དང་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲིག་བསམ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་སྤྲིག་
པ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཀྱང་དཔུལ་སོགས་གྱི་རྟེན་ལ་འབྲལ་དང་འབྲལ་ལ་རབ་
དུ་སྤྱོད་ཞིང་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངན་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་སྤར་ངན་
འགྲོ་བརྒྱུད་དཀོས་པས་དེ་མ་ཐག་ཐར་པར་དགའོ། །དེའང་ཡིན་ཏེ་ངན་འགྲོའི་རྟེན་
ལ་དགེ་བ་སྤྲུབ་པའི་ལུས་མཐུ་ཤིན་དུ་ཆུང་ནའང་སྤྲིག་པ་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་བརྒྱུད་མར་
གསོག་སྤྱོད་ལྟ་ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཡང་ཤེས་པས་སོ། །འོ་
ན་ངན་འགྲོར་ལན་རེ་ཅམ་སྤྱོད་ཕྱིན་བདེ་འགྲོ་ཡེ་མི་འཕོབ་པར་འགྱུར་རམ་སྤུངས་ན།
འཕོབ་པ་སྤྱིད་མོད་གྱི་ཤིན་དུ་དགའ་བཤེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྤར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་
ལས་སྤོབས་ལྷན་རྣམས་ཟད་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་ལས་སྤྱོད་ནས་ཚུང་འགྱུར་རམ་ལན་
གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་དུ་ངེས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་སྤྱིད་པ་ཅམ་ཡིན་
ནའང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་གསོག་པ་ཤས་
ཆེ་བས་བདེ་འགྲོ་འཕོབ་པ་ཤིན་དུ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་(༡༥༥པ)ཕྱིར་
ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་སྤོས་ནས་མའི་ལུས་འདི་ཤིན་དུ་དཀོན་ཞིང་ཉུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱུའི་སྤྲིག་ལྷུང་སྤོང་བ་དང་སྤྱོད་བ་ལ་སྤོ་སྤྱོ་ཆོགས་ནས་

འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་རྒྱས་དགེ་བ་ལ་འབད་དམོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་
འདྲའི་དལ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དལ་རྒྱས་སུ་དགེ་སྦྱབ་སྤྲེག་སྤྲོང་ལ་མ་འབད་ན་
རང་བསྟུན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྙེད་ཀྱང་དཀའ་ལ་རྙེད་ནའང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་བརྟུ་འགྱུར་གྱིས་སྟག་པ་འདི་འདྲ་བའི་དལ་བ་དང་འབྱོར་
བ་ལྟན་པའི་རྙེན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ད་ལྟ་རྙེད་པར་གྱུར་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱས་འདིར་
བདག་གིས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་
བའི་སྦྱོགས་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པར་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཤམ་གི་དབང་
གིས་དོན་རྒྱུང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བསྟུབས་ནས་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་བྱས་ན་འདི་
ལས་རང་གིས་རང་བསྟུན་ཆོབས་ཆེས་པ་གཞན་མེད་དེ་རང་ཉིད་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་
པོ་དགེ་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྦྱིར་དང་། འདི་ལས་འཇུག་སྟོག་གི་
གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་སྒྲིབ་པའང་གཞན་མེད་དོ་སྟེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ཏུ་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་མ་ཤེས་པར་སྤྲེག་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལ་བཀོལ་ནས་
ལུས་རྙེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་བོས་སུ་བཏང་བའི་སྦྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ལས་རང་
བསྟུན་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ་རང་གིས་རང་ལ་དགེ་བའི་ནོར་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
སྦྱིར་དང་འདི་ལས་རང་དོན་ལས་སྒྲིབ་པ་ཆེ་བ་ཡང་གཞན་མེད་དེ་དགེ་བའི་ནོར་
ལག་ན་ཡོད་པ་འཕྲོག་པ་མ་ཤེས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་རོ། །

བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཀང་(༡༥༦ན)ཞིག་གསེར་སྟོང་རིན་ཆེན་སྟུག་པ་ཡིས། །རན་
སྟུགས་འབྲུག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྦྱེས་ནས་སྤྲེག་པ་
དག་བྱིད་པ་དེ་དག་ཆེས་རབ་སྟུན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་།
གང་ཞིག་དགེ་པས་སྦྱུག་པའི་མི། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ནས། །འདིར་ནི་
སྒྲིབ་པས་བསོད་ནམས་གཏེར། །རྟུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སོག་པ། །དེ་དག་འཇིག་
རྙེན་ལ་རོལ་དུ། །མི་བཟད་ལྷ་ངན་ཁང་པར་འཇུག། །རིན་ཆེན་སྤྱིང་སྦྱིན་ཆོང་པ་

ནི། །ལག་པ་སྟོང་པར་རང་བྱིས་བཞིན། །དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མེད་པར། །ཁྱི་
ནས་ཡང་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན། །མི་མ་ཐོབ་པར་བདེ་བ་ནི། །རི་ལྷར་དེ་བདེ་སྤྱག་བསྐལ་
ཉིད། །དེ་བས་པ་རོལ་བསྐྱས་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཆོངས་པ་མེད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྷར་ལགས་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་སྤྱིག་གི་ལས་ལ་བླང་དོར་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །བླང་དོར་མ་བྱས་ན་འཆི་གར་ལྷ་
ངན་གྱིས་གདུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་དེ་ཐོབ་
དུས་དགེ་སྤྱིག་ལ་བླང་དོར་བྱེད་དཀོས་པ་དང་མ་བྱས་ན་རང་གིས་རང་བསྐྱས་པར་
ལྷར་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ཆོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ལྷར་
པས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱིའི་འཇུག་སྤྱིག་དང་བྱད་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོད་
པ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་ལ་སྤར་མ་བསྐབ་པར་མ་བཟད་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱི་སྤར་
ཡང་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་སྦྱིད་ལུག་པར་ལྷར་ནས་དེ་དག་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་སློབ་པ་ལ་སྦྱོབ་མེད་པས་མ་འབད་ན་འཆི་བར་འལྱར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོད་ནི་
ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འལྱར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། (༡༥༦བ)སྤྲུལ་ནས་འབྱོད་ཅིང་སེམས་
ལ་ལྷ་ངན་ཆེན་སོ་ལྷང་བར་འལྱར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གིས་
བསྐབ་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་རྟོགས་ནས་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །

ཐུ་དཔེ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལྷར་ན། །ཡུན་རིང་ཕྱིར་ཞིང་ལྷ་ངན་ལྷང་། །གཤིན་
རྗེའི་སོ་ཉམས་རབ་བསྐལ་བས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་ནས་ཤི་བ་ན་དཔལ་སོགས་
སུ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་བར་འལྱར་རོ་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་ངན་ལྷང་བཞིན་
དུ་ཕྱིར་ཞིང་སྤྱི་སྤར་འཆི་གར་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོད་སྤར་གསོན་ཆོད་གེ་
བ་མ་བསྐབས་ཤིང་སྤྱིག་པའི་ལས་འདི་དང་འདི་བྱས་པས་ད་ངན་འགྲོར་ལྷང་བ་
ཡིན་པས་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་སྤྱིག་པའི་ལས་
བྱས་ཞེས་གོ་བརྟུན་ནས་བསྤིགས་པ་དང་བརྟུན་པ་སོགས་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་སོང་
ཞིག་སྤོད་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཚུབ་མོས་རབ་དུ་བསྐལ་བ་ལས་ལྷག་པར་སེམས་ལ་ལྷ་

ངན་ཆེན་པོ་ལྔ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། འཆི་བའི་རྩས་ན་ཉེར་བྱང་ན། རྩུག་བསྐལ་གྱིས་ནི་
 སེམས་ཉེར་བཅོམ། གང་ཡང་དགེ་བ་མ་གཏོགས་པ། རྒྱུའམ་གཞན་རྣམས་ནི་ངས་
 མ་མཐོང་། ཞེས་སོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་འཆི་ཀར་མི་འགྲོད་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་
 ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སློབ་སྦྱང་ལས། མི་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་
 རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱར་ནས། འོན་ཏེ་བརྟག་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟན་ཏེ་སྦྱབ། ཅེས་
 སོགས་དང་། རྩོ་བོས་ཀྱང་། འདུལ་འབྱོར་ལུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་ལུས། ཤིན་ཏུ་རྟེན་
 དཀའ་རྟེན་གྱར་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས། རྒྱལ་ལ་འབད་པས་
 འོན་ཡོད་བྱ། ཞེས་སོ། ཕྱི་མར་ངན་སོང་རྒྱུ་འབྱོད་པས་(༡༥༧ན)གཏུང་བ་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོམ་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཤི་བའི་འག་ཏུ་ཡང་དཔུལ་
 བར་སྐྱེས་ནས་དཔུལ་མེ་རབ་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡུན་རིང་ཏུ་བདག་གི་ལུས་
 ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་བསྟེགས་ཤིང་རྩུག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ཚུང་བར་གྱུར་པ་ན་
 རང་ཉིད་ལ་ཐུ་ངན་སྦྱེ་བར་མ་ཟད་དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་སྤར་མི་ལུས་
 ཐོབ་པའི་ཆོ་སྟོན་པའི་ལས་འདི་བྱས་པས་ད་ལྟ་ནས་སྤྲུམ་འདི་ཚུང་བ་ཡིན་ན་ཟེར་
 བ་ན་དེ་ལ་བསམ་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པ་མི་བཟད་པའི་མེ་འབར་བས་རང་གི་སེམས་
 བསྟེགས་ནས་གཏུང་བར་འགྱུར་བ་གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ངེས་པས་ན་ངན་འགྱོར་
 སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྟོན་ལྟར་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱོང་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། འདི་ལ།
 རྒྱ་དཔེར། ཕྱིས་ཀྱང་གཏུང་བའི་མེས་སེམས་ལ། ཡུན་རིང་བསྟེག་འགྱུར་མ་བསྐྱབ་
 པས། ཞེས་ཡོད་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཀྲལ་བར་གསུངས་ལ།
 མ་བསྐྱབ་པས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་པའོ། །

དཔུལ་མེའི་ཆ་བྱད་ནི། ཐ་མལ་གྱི་མེ་བས་ཅན་ན་གྱི་མེ་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ལ་
 དེ་བཞིན་ཏུ་རྩས་མཐའི་མེ་དང་ཡང་སོས་གྱི་མེ་སོགས་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་གྱི་མེ་རྣམས་
 ཀྱང་རིམ་པར་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཆོམས་ལས། དལ་

འཕྱར་ཆུད་ནི་མི་ཐོས་པར། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་སྐྱེས་ན་ཡང་། །དལ་འཕྱར་ཐལ་བས་འགྱུར་པར་འོང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་
ཕྱན་གྱིས་ཁྲུས་པར། །ཁྱོད་གྱི་མི་ཡི་ལུས་ནི་ཐོབ་ཐུར་ལ། །ཐོབ་ནས་ཐིག་པ་སྤང་བ་
མ་བྱས་པས། །ཁྱི་མ་ད་ལྟ་སྟག་བསྐལ་མི་བཟད་ཐུང་། །འདི་ནི་མི་དགེའི་ལས་གྱི་
ནམ་སྒྲིན་ཡིན། །ལས་གྱི་ནམ་པར་སྒྲིན་ལ་ཡིད་མ་ཆེས། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་སེམས་
གྱིས་མི་དགེ་བྱས། །འདི་ལ་ངས་ནི་ཅི་ཡང་མ་ལན་ཞེས། །དེ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གཤེན་
རྩེ་དེ་སྐད་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། །དེ་བཞིན་རུ་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་རུས་སུ་
དགེ་ཐིག་གི་སྤང་དོར་ལ་མི་བཙོན་པར་ལེ་ལོ་དང་ནམ་གཡིང་གི་དབང་རུ་བཏང་
ནས་ཕྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའང་ཤིན་ཏུ་བྱུན་པོ་
ལེ་ལོ་ཅན་ཏེ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ནའང་ད་ལྟའི་འདི་དང་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་
ན་ད་ལྟ་དལ་འཕྱར་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མི་ལེན་པར་ཆུད་ཐོས་སུ་གཏོང་བ་དང་དགེ་
ཐིག་གི་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིས་དཔུལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡང་
འགྱུར་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟ་སྟབ་གྱིས། །འདིར་བདག་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ཕྱི་མར་སྒྲོན་ལམ་
འདེབས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བྱུན་པོ་ལེ་ལོ་ཅན། །ངན་སོང་གནས་སུ་རབ་འགྱུར་
ད། །ཞེས་སོ། །

སེམས་མེད་དང་མཚུངས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་
དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་རང་གཞན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་སྐྱབ་
པའི་གཞི་རྟེན་རུ་ཐུར་པའི་དལ་འཕྱར་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ་ཏྲག་སོགས་སྐྱེ་བའི་
གཞི་རྟེན་རུ་ཐུར་པའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་སྒོན་
བསགས་གྱི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་སྟེས་དབང་གིས་རྟེན་པར་ཐུར་ནས་ད་ལྟ་བདག་
ཉིད་དགེ་ཐིག་སོགས་ཕན་གནོད་གྱི་རྒྱ་རི་བཞིན་རུ་ཤེས་རུས་པའི་ཐོས་སོགས་ལས་
བྱུང་བའི་ནམ་དཔྱད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་བཞིན་རུ་ཡང་བྱ་འོས་པ་སྤངས་ཏེ་བྱ་མི་

འོས་པའི་ལས་རན་མང་ཏུ་བསགས་ནས་མྱིར་ཡང་སྟེ་སྐར་ཡང་སྐར་ཡུན་རིང་ཏུ་མ་
 ཐར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་དབྱེལ་སྟགས་ཀྱི་གནས་ཉམ་ང་བ་དེར་རང་
 ཉིད་འབྲིང་པར་བྱེད་ན། དཔེར་ན་འགའ་(༡༥༩ན)ཞིག་རིགས་སྤྲུགས་གྱིས་ཚོངས་
 པར་བྱས་ནས་མི་ནང་ཏུ་བྲིད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལ་ཡང་ད་ལྟའི་
 ཏུས་འདིར་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིན་པའམ་རོ་ལྟར་ཏུ་ཐུར་པར་
 ཟད་ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་མེད་ན་དེར་ཟད་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ནི་ངེ་ལྟར་ན་འབྲིང་པར་
 བྱེད་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྐར་ཐོག་མེད་ནས་དབྱེལ་སྟགས་མི་ཁོམ་པའི་
 གནས་ཀྱི་འབྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ཡུན་རིང་ཏུ་མ་ཐར་བར་སྤྲུག་བསྐལ་
 མང་པོ་སྒྱུར་བ་ལས་ད་རེས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་མཐུས་ལན་ཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་
 ཐར་པ་འདི་དོན་མེད་ཏུ་བཏང་ནས་སྐར་ཡང་གནས་རིས་མི་བཟད་པ་དེ་དག་ཏུ་
 མྱིར་ཡོག་སྟེ་འགྲོ་ན་ནི་རིགས་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་
 ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དེ་མེད་པར་ཐུར་པའོ་སྟམ་ཏུ་བསམ་སྟེ་རྟོག་བཟང་པོ་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་འཆིའི་རྒྱན་ཅན་གྱི་སྤྲིད་པར་སྟེ་བ་བརྟོག་པའི་སྐད་ཏུ་ཐར་
 ལམ་ལ་འབད་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ།

བཤེས་སྤྱིང་ལས། མི་ཁོམ་སྒྲིན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་
 བློ་བ་བརྟོག་པའི་སྐད་ཏུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དཔལ་པོས་ཀྱང་།
 གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་ཡིས། །པར་ལོ་ཕྱིན་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན། །བྱང་ཆུབ་
 དཔལ་གྱི་ས་བོན་མཆོག་ །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མི་
 རྣམས་ནི། །སྤྱི་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་སྟགས་ཅི་
 ཞིག་གིས་ཚོངས་པར་བྱས་ཤེ་ན། རྒྱས་ཅིས་ཚོངས་ནས་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པར་
 བྱས་པ་བདག་རང་གིས་ཀྱང་སྐར་མ་ཤེས་ཏེ་བདག་གི་ཁོང་པའི་ནང་འདི་ན་རང་
 ཚོངས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱ་ཞིག་ནི་ཡོད་ངེས་པས་བརྟག་པར་བྱ་རིགས་སོ་
 ཞེས་པའོ། ། (༡༥༩བ)

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་
པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་ལྷན་བཟོད་རིགས་པ།
ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་སྤྱིད་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
འཆད་པ་ལ། རང་དབང་མེད་པར་བྱན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཞོང་དུ་བརྟག་དགོས་
ཞེས་བཤད། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། རིགས་སྤགས་ཀྱི་མཐུས་ཚིངས་པར་བྱས་པ་
ལྟར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་འདུག་བརྟགས་ན། སེམས་ཅན་དང་སྤྱག་བསུལ་སོགས་ལ་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་ཡང་སྤྱིད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་
པར་ཆགས་པའི་སྤྱང་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་ཞེས་པས་ལས་འབྲས་དང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚིངས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་རྩ་ཉོན་གཞན་དང་ཉེ་ཉོན་
རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གིས་དག་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་
འཇིག་རྟེན་པའི་དག་གཞན་ལྟར་བྱོས་ན་འདིད་པའི་རྐང་པ་དང་བསྐྱད་ན་བརྟེན་
པའི་ལག་པ་དང་། སོགས་ཞེས་པས་འཐབ་ན་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་པ་
དང་མགོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་མིན་ཞེས་
བསྟན་ལ། ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ན་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བའི་
དཔལ་ཁིང་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། གཏི་སྤྱག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ན་
ཡིད་གཞུངས་པའི་མཁས་ཤིང་མཛོངས་པ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཉོན་མོངས་
དེ་དག་གིས་བདག་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱན་བཞིན་དུ་བཞོལ་བར་
བྱས་ནས་སྤྱག་བསུལ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱས་སོ་ཞེས་དེའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་
པ་སྟེ་བརྟགས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་དབང་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཆེས་མི་འཐད་པས་འདི་
སྤོང་རིགས་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཞེ་སྤང་སྤྱོད་སྟགས་ཞེས་པའི་སྟགས་སྐྱུས་ང་
 རྒྱལ་སྟགས་སྤྱ་རྒྱས་བརྒྱ་གཞུང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ཙ་བ་སྤྱ་རྒྱས་དུག། འདོད་
 ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་དུ། ཁང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་རིག་པ། ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་
 བརྒྱ། ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ལྟ་བ་ལྟར་སྤྱོད་པས་བརྒྱར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་མཛོད་
 དངས་ནས་རྒྱང་ཟད་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་པའི་རྒྱ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 གཙེ་ཆེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་
 དང་ས་སྟགས་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་པ་སྟགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་སྤྱོད་བའམ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མི་
 འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་སྤར་བསགས་པའི་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་
 དུ་བསགས་ནས་ཡང་སྤྱོད་སྤྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས་རྣམ་བཟའ་བའི། ལས་
 གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་སྤྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་
 པ་ནི། ཡོད་ན་སྤར་ཡང་འབྱུང་སྤྱིར་རོ། ཞེས་སོ། ཇི་དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་
 པོ་བསྟེན་ནས་སྤོང་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལའང་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་
 བྱེད་ལས་སྟགས་མཛོན་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གང་སྤྱོད་
 པ་ན་ངོས་བརྒྱུད་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ཇི་ལ་
 ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་(༡༥)མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཚས་གང་འབྱུང་བ་ན་
 རབ་དུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ་དབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་དུ་མ་ཞི་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་སྤྱོད་
 པ་ན་སེམས་རྒྱུད་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཞིག་གོ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱ་
 རྒྱས་བརྒྱའམ་ཙ་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ཆགས་ནི། སྤར་མ་ལས། འདོད་
 ཆགས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་པའི་

ལས་ཅན་ནི་ཞེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་
 ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ལ་སྦྱུམ་
 ཟུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་ལྟར་འདིའང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་
 དམིགས་པ་དེ་དང་བལ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་
 ཆགས་གསུམ་མཐའ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་
 སོ། །བྱེད་ལས་ནི་སྦྱག་བསྐལ་སྟེད་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་སྦྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་
 བྱི་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྟེ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་
 སམ་སྟེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་བརྗོད་དོ། །

ཁོང་ཁྱོད་ནི། དེ་ལས། ཁོང་ཁྱོད་བཀང་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྦྱག་བསྐལ་
 དང་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ་རིག་པར་མི་གནས་
 པ་དང་ཉེས་པ་སྟོན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དམིགས་ལྷལ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྩལ་མོ་ལྷལ་དེ་རྣམས་
 ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའོ། །

དེའི་དམིགས་ལྷལ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རང་རྩུང་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་སྦྱག་བསྐལ་རྣམས་དང་སྦྱག་(༡༩༠ན)བསྐལ་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་
 རྣམས་ཡིན་ལ། སྦྱག་བསྐལ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་གནོད་བྱེད་དང་མཚོན་
 ཆ་ཆོར་མ་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ནི། རིན་ཕྱིང་ལས། གནོད་སེམས་
 བདག་དང་གྲོགས་དང་དགའི། རྟོགས་ལ་ཏུས་གསུམ་དོན་མིན་པའི། །དོགས་
 པ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སེམས། །རྩུ་དགུ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ།
 གནོད་བྱེད་འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འདིས་བདག་གི་གཉེན་གྲོགས་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་
 སོ་སོགས་གསུམ་དང་། འདིས་བདག་གི་དགའ་ལ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་

དགུའོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཚེ་འདིར་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཕྱི་མ་
ལའང་སྟག་བསྐལ་དཔག་མེད་སྐྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁོ་བ་བདེར་གནས་པ། ཁེས་
སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །

ར་རྒུལ་ནི། དེ་ལས། ར་རྒུལ་གང་ཞེ་ན། འཇིགས་ཚོགས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ་མི་གྲས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ལས་ཅན་ལོ་ཞེས་ཏེ། ཡོན་
ཏན་དང་ནོར་སོགས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་རོ། །ར་རྒུལ་གང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ངའོ་སྟུང་པའི་རར་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བས་ན་འཇིག་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབྱེ་ན་
བདུན་ཡོད་དོ། །བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ལ་མི་གྲས་པ་དང་འདི་ཕྱི་གུན་ཏུ་
སྟག་བསྐལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

མ་རིག་པ་ནི། དེ་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་
སྟེ་ཚོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཚོར་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་
(༡༩༠བ)པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ་ཞེས་ཏེ་བདེན་བཞི་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལ་ཚོངས་པའི་སེམས་བྱུང་མི་ཤེས་པའོ། །འདིར་སེམས་བྱུང་མི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་
པ་ལྟར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྤང་ལཱའི་རབ་བྱེད་དུ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚོངས་པ་ལ་བཞེད་ལ་དེའང་འཇིག་ལྟ་ཉིད་
ལ་གཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་འདོད་པ་དང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་
པ་འདྲའོ། །དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་
པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤང་མས་ངན་འགྱོར་འཕེན་པའི་ལས་གསོག་ཅིང་
ཕྱི་མས་བདེ་འགྱོར་འཕོར་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་ལས་ཚོས་རྣམས་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དང་ཆགས་སོགས་
འབྱུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་དེ་ལས་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་

སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདིས་དེ་ལྟར་སྲིད་ཙུང་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་བསྟན་རྟོ། །

ཐེ་ཚོམ་ནི། དེ་ནས། ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
བ་སྟེ་དགེ་བའི་སྒྲིགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ།
བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་
སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
ཅིང་བྱེད་པར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་
བ་ན་འདི་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བས་མཐོང་སྤང་(༡༩༡ན)ཀྱང་སྒྱུར་དུ་བཞག་གོ། །ལྟ་
བ་ནི། དུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་
དབྱེ་བས་ལྡ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་ལྟ་ནི། དེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་
པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་
འདོད་པ་དང་ཁྲོ་གྲོས་དང་རྟོག་པ་དང་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདིས་གང་ལ་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་
མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཚོས་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་དང་གཅིག་སྤྱིའི་གང་ཟག་ནི་མེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་
དང་ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ལ་མི་སྒྲིག་པས་བཟོད་པ།
ལོག་པའི་དུལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འདོད་པ། དུལ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཁྲོ་
གྲོས། དེར་མངོན་པར་ཞེན་པས་རྟོག་པ། དེ་ལ་དམིགས་པས་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་
པའོ། །དབྱེན་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །བྱེད་ལས་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་

པས་ཏེ། ལྷ་བ་ཀུན་གྱི་མར་གྱུར་པའི། འཇིག་ཚྲིགས་ལྷ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མཐར་ལྷ་ནི། དེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་
པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་
ལྷས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་ཏུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ནོ། བྱིད་ལས་འདིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷང་བར་བྱེད་པས་ན་མཐའ་
བྲལ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་ཏུ་གཙོད་པའོ། །

ལྷ་བ་མཚྭ་འཇིན་ནི། དེ་ལས་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བའི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
སྤང་(༡༩༡བ)པོ་ལྷ་པོ་དག་ལ་མཚྭ་དང་གཙོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་
དམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བའི་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་
བན་གཞན་དང་དེ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚྭ་ཏུ་འཇིན་པའི་
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ལ། སྤལ་ཏུ་བྱུང་བས་མཚྭ་
དང་། འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ལས་བྱུང་བྱགས་པས་
བྱུང་འཕགས་དང་། འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་པས་དམ་པ་སྟེ་དེ་དང་དེར་
འཇིན་པའོ། བྱིད་ལས་ལྷ་བན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དེ་མི་གཏོང་བའི་རྟེན་བྱེད་
པའོ། །རྩྱལ་བྱིས་བརྟུལ་བྱགས་མཚྭ་འཇིན་ནི། དེ་ལས། རྩྱལ་བྱིས་དང་བརྟུལ་
བྱགས་དང་རྩྱལ་བྱིས་དང་བརྟུལ་བྱགས་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་
དག་ལ་འདག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་
བའི་བཟོད་པ་དང་སོགས་ཏེ། ལྷ་བན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྩྱལ་བྱིས་དང་བྱི་
དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ལྷགས་དང་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སོགས་དམ་བཅས་
པའི་བརྟུལ་བྱགས་དང་དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སྤང་པོར་དམིགས་ནས་
སྤྲོད་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་
པར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། བྱིད་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་ཏུ་འབད་ཀྱང་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །

ལོག་ལྟ་ནི། དེ་ལས། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའམ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ལྟེ་ལོག་པར་བཟོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་
 འབྲས་དང་ཆེ་སྒྲིལ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དབྱེ་
 བ། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། དགེ་
 རྒྱུ་གི་ནམ་མཁུན་མེད་པར་ལྟ་བ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། ཆེ་སྒྲིལ་དང་པ་
 མ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། དཀོན་མཆོག་སོགས་མེད་
 པར་ལྟ་(༡༩༣ན)བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ལྟ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་
 བསྐྱ་ན་སྒྲོ་སྐྱར་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ལྟ་བ་དང་པོ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་
 ལྟ་ནི་པལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
 ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དང་ཆེ་སྒྲིལ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟས་
 ནི་དགེ་རྩ་གཙོང་པས་ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ལ་
 གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱའམ་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
 ཆའང་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟེ་ན་ལྟ་ངན་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོགས་
 མང་ངོ་། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སོགས་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་ལ་མི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྱད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་དེ་རྣམས་ནི་བདག་གི་སེམས་ལ་རྟེན་བཅས་ནས་གནས་བཞིན་
 ཏུ་དགའ་མགུར་ཏེ་དོགས་པ་དང་འཛོམ་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཅི་དགའ་ཅི་འདོད་
 ཏུ་བདག་ལ་དབྱལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་ནི་བཀའ་གདམས་སྒོ་སྒྱུར་ཏུ་གནས་ས་མགོ་ལ་གནས་ནས་
 ཀྱལ་ཀ་མིག་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲལ་མེད་ཏུ་སྒོགས་ལྟར་འགྲོགས་
 བས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལའང་བདག་མི་
 ཁྱོད་བར་བཟོད་ཅིང་སྒོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་གཞོན་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བཟོད་

པར་བྱ་བའི་གནས་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་སྤང་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཡུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བསྟགས་པའི་གནས་བསྟོན་
པར་བྱ་བ་དང་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་(༡༩༩བ)རྒྱའི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
དགྲར་བལྟས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གནོད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཙམ་ཏུ་ཅི་གནོད་དགྲར་བལྟ་དགོས་པ་ཅི་
ཡིན་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མཐུ་དང་སྟོབས་ཆེ་
བ་གྲགས་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་
ལངས་པར་ཡུར་ཀྱང་ཁོར་འཕྲོག་པ་ལུས་ལ་བརྟུང་བརྟེག་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ཅི་ཙམ་
ཐུན་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དགྲ་དེ་དག་གི་ནང་
ནས་སུས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་ཏུ་བདག་འབྲིད་ཅིང་རང་མེ་
ནང་དེར་འརྟུག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་བྱེད་མི་ཀྱས་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དགྲ་འདིས་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནི་མཚམས་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་ཚབས་ཆེན་ཀྱང་ཉེ་བར་གསོག་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་བྱས་ནས་
མནར་མེད་ཀྱི་མེ་གང་དང་འབྲད་ན་རྩ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་རིའི་
རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱང་ལྟག་མ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ་ཉིད་ཏུ་སྟེག་པར་བྱེད་
པའི་མེ་ནང་དེར་བདག་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལའང་འདོར་བར་བྱེད་པ་འམ་འཕེན་པར་
བྱེད་ངེས་པས་ན་འདིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དགྲ་སུས་ཀྱང་བྱ་མི་ཀྱས་པ་འདི་ལ་
དགྲར་བལྟ་བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
དགྲ་འདི་གཞོན་པ་ལ་ཐབས་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བཙོན་པར་བྱའོ། །ལྟ་མིན་ཞེས་པ་ནི་
རྒྱ་དཔེར་མི་མིན་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནོད་ལུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ནི། འདི་ལ་དེ་ཙམ་ཏུ་འཁོན་ཏུ་འཇོན་པ་ཅི་ཡིན་
སྟུང་ན། བདག་གི་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཡུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་གནོད་ཚབས་ཆེ་བར་མ་ཟད་འདིས་ནི་སྤར་ཏུས་རིང་

པོར་ལའོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་(༡༩༣༣)བར་མ་ཆད་ཏུ་གནོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་མ་བསྐྱངས་ན་ལའོར་བ་
 མཐའ་མེད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཡང་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པ་ལྟར་མི་དང་མི་མིན་
 ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགྲ་པོ་གཞན་ཀྱང་གྱིས་ཀྱང་ནི་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཏུས་སྤང་ཏུ་རེ་ཙམ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དེ་ཉ་བྱར་ཏུས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནོད་པ་
 བྱེད་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སམ་ཆོ་ཡུན་རིང་པོ་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེས་
 ན་དེ་གཞོན་པ་ལའང་ཡུན་རིང་པོར་བཙོན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་
 གཉིན་པོ་སྤུན་རེ་ཙམ་བསྟོན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་མངོ་
 ནད་ལྟ་བུའི་ནད་ཆད་ཆད་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་ཞིག་གིས་སྤྲན་སྤྲན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་
 ཙམ་བསྟེན་པས་ནད་གསོ་མི་སྤྱབ་པ་ལྟར་རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ནད་གཞི་ཆད་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གདམས་ངག་གི་དོན་སྤུན་རེ་རེ་གཉིས་
 གཉིས་ཙམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མི་ཚོག་གི་ལམ་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཡུན་རིང་པོའི་
 བར་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཏེ། ཅན་གོ་མིས། དེར་ཡང་རྒྱན་ཏུ་སེམས་ནི་
 རྫོངས་པ་ལ། ཡུན་རིང་ཏུས་སུ་ནད་གཞི་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། མངོ་ཅན་རྒྱང་པ་
 ལག་པ་ཆད་པ་ལ། མང་འགའ་སྤྲན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆིས། ཞེས་དང་།
 སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་ཏུས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཁ་བའི་ཁྲ་བས་བསྐྱན་བཞོས་
 པ། རོ་ཞེས་དངོས་པོར་བགྱི་བར་མི་རུས་ལྟར། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡི་ཐེགས་པས་ཅི་ཏུ་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རི་ལྟར་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། མཐུན་པས་བསྟེན་པའམ་
 བསྐྱམས་བྱས་ན་གནོད་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་དགྲ་གཞན་ཀྱང་ལ་ཁོ་རང་
 གི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་(༡༩༣༤)བཀྱར་
 དང་རིམ་གྱོ་བྱས་ཏེ་མཉེས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་ལའང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྤྱབ་པའི་གྲོགས་

བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནའང་། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་པོ་མི་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཁོ་རང་
 དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་ནས་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་རྒྱ་བཞེན་པར་བྱས་ན་སྤུལ་ལ་འོ་
 མ་ཇི་ཙམ་སྟེར་བ་དེ་ཙམ་རྒྱ་རྒྱ་གི་རྒྱས་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་གོང་
 འཕེལ་རྒྱ་སོང་ནས་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤར་ཡང་སྟག་བསྟལ་དྲག་པོ་སྦྱེད་ཅིང་གནོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་དེའི་མཐུན་གྲོགས་མི་བྱ་བར་ཕྱིན་ཆད་རང་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་
 དེ་གཞོན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། ཇི་ཙམ་རྒྱ་འགྲོགས་པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་དགའ་བདེ་མི་
 འཕྲོ་བ་ལྟེ། གོང་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱས་ཡུན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་
 ཆད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་རང་ལ་གནོད་པ་ཚབས་ཆེན་སྟེལ་བའི་དགྲར་ལྟར་པ་སྦྱིར་
 འཁོར་བ་བྱད་པར་ངན་སོང་གི་སྟག་བསྟལ་དང་འཇིགས་པ་དང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གནོད་པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་དང་འཕེལ་
 བའི་རྒྱའམ་ས་པོན་གཅིག་སུ་ཉིད་རྒྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་དག་བདག་
 གི་སྟོང་ལ་སྟེ་སེམས་རྒྱད་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ཞིང་འབྲལ་མེད་རྒྱ་འགྲོགས་ན་
 བདག་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བར་ག་ལ་འཁྱུར་ཏེ་
 མི་འཁྱུར་རོ། ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཡུན་རིང་སོགས་དང་གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་སོགས་དང་བདག་གི་སྟོང་ལ་
 སོགས་ནི་རིམ་པར་གོང་གི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་སོགས་དང་གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་
 མིན་སོགས་དང་བདག་གི་སེམས་ལ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུར་སྟུར་རོ། གཞན་ཡང་སྟག་
 བསྟལ་(༡༦༦ན)སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡི་གནས་འཁོར་བའི་བཙོན་རུ་ལས་
 བཅས་རྒྱ་ཡང་ཐར་རྒྱ་མི་སྟེར་ཞིང་གནོད་པར་བྱར་བརྒྱབ་ཆད་བྱ་ཞིང་བཟོད་དཀའ་
 བའི་སྟག་བསྟལ་རྒྱ་མ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་འཁོར་བའི་བཙོན་རུ་ལས་མ་བྱེད་ཅིང་
 དཔུལ་སོགས་ཀྱི་བཙོན་དོང་མ་རྒྱངས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པས་བསྟེད་པའི་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དཔུལ་བ་ཡི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་
 མི་དང་བྱ་བྱི་སོགས་གཤིན་ཇེའི་སྟེས་བུའི་ཚུལ་རྒྱ་སྤང་བའི་གསོད་བྱེད་ཀྱི་གཤེད་

མར་གྱུར་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་སྲོག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 དག་པོ་མ་རུངས་པ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི་གལ་
 ཏི་བདག་གི་སྒོ་ཡི་གནས་སམ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཆགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་ཚུལ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ལྷགས་ཀྱི་གཟེབ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་རྩོད་བཅས་ནས་རྟག་དུ་
 གནས་ན་བདག་ལ་རུས་ནས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད་དེ་
 མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱང་ཀྱ་དང་ལུག་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ་མེད་ཏི་བཞག་ན་ལུག་ལ་
 བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྩེད་ལལ་རྒྱུ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པའི་དགས་ནི་གཙོད་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 དག་ཆེན་པོ་མ་རུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་པ་ལས།

ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་འདི་ནི་དག་ཚུང་དུ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་ཡིན་པའི་དག་ཆེན་པོ་
 ཤར་གཉེར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །གསོལ་བ་དག་དེ་གང་ལགས། བཀའ་རྒྱལ་བ། དག་
 ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་
 རྟོག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དག་ཆེན་པོ། །འདི་ནི་རྩ་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་(༡༩༤བ)
 བཞིན་དུ། །སྟོག་མ་མེད་ནས་བདག་ལ་གནས་ནས་ནི། །བདག་གི་ཆོས་སྤྱི་
 བཞིན་རིན་ཆེན་ཏེ། །གཙོད་མའི་ཐུ་ནས་དག་ཡིས་བརྐྱས་ནས་སུ། །མཚན་མའི་
 ཆང་ཆིང་གསེབ་དུ་སྤྲས་ནས་བདག་ །ད་དུང་འཆིང་ཞིང་འཁོར་བར་འབྱམ་དུ་
 འཇུག །འཇིག་རྟེན་དགས་ནི་བསད་ནས་ནོར་འཕྲོག་ཅམ། །དེ་ལ་བཙོད་བྱས་བསོད་
 བསམ་ཆོགས་ཀྱང་རྫོགས། །དག་འདིས་ཞི་བདེ་ཐར་པའི་སྲོག་ཀྱང་གཙོད། །དེ་
 བསྟན་བསོད་བསམ་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་འཆིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་ནས་དེ་ལ་དགར་བརྒྱུད་སྟེ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
 པ་གལ་ཆེན། །

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་དང་

པོར་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བྱེད་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པ་དང་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་
ནམས་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་ལས་རིང་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དགེ་བ་དང་
བདེ་བ་སོགས་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་འཁོར་གྱི་ནང་ཏུ་སོང་བ་ན་དགའ་བ་
དང་མི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལྷམ་པ་དང་སྦྱོགས་མཚམས་ནམས་སུ་མི་སྟོན་
པ་འཕེལ་བ་དང་བསྟན་པ་སྤྱང་བའི་ལྟ་དང་སྟོན་པ་དང་སྟོགས་དམ་པ་ནམས་
ཀྱིས་སྦྱོད་པ་དང་འགྱུར་བཞིན་ཏུ་འཆི་ལ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་(༡༥༥)མང་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་
ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ནམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཛོམས། ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཁིང་སྤྱང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྱང།
ཚོད་བཅས་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་ཏུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། ཁོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་
པས་ཡིད་ལ་སྐྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟས་རི་
སྲིད་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཞོན་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བ་ནི། མི་
འདོད་པ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རི་སྲིད་བདག་
གིས་དག་པོ་མ་རུངས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་པོན་དང་བཅས་
མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་ངེས་པར་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བདག་ཉོན་མོངས་
པའི་གཡུལ་ངོར་ལྷགས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་
བརྟེན་པ་ལ་བཙོན་པའི་དམ་བཅའི་ཁུར་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བར་འབད་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་མལ་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་

རེ་ཞིག་གཞོན་བྱེད་ཆུང་དུ་ཆོག་ངན་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཁོས་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོག་
འཛིན་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་རྒྱས་ཏེ་བདོ་བ་རྣམས་གཞོན་བྱེད་དེ་ངེས་
པར་མ་བཅོམ་པར་སྒོ་བདེ་མོར་བྱས་ནས་གཉིད་མི་འོང་བ་ཅམ་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་
ན། གཞོན་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་གཞོམ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
བཙོན་པར་མི་བྱེད་དེ་ཤིན་དུ་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །

དཔེ་འགར་དེ་ལྟར་ངི་སྤྱིད་ཅེས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལྟར་བྱས་ན་གོ་བདེ་ལ། བདག་
གི་དགྲ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །ཁོ་ཆ་བཞོས་(༡༥༥)པ་བཙན་པར་
བྱ་དགོས་པ་ན། གསོད་བྱེད་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རང་གི་
ངང་གིས་རིང་དུ་མི་གནས་པར་གསོན་མཐའ་འཆི་བས་ནོན་པའི་སྤྱག་བསལ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་པའི་ཐ་མལ་བའི་དགྲ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེ་བའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡ་རོལ་གྱི་གཡུལ་རོར་བཅན་
ཐབས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉེན་པར་སྤྱིག་པའམ་ཆོར་དུ་དངར་བ་སྟེ་གཡུལ་སྤྱད་
ནས་འཐབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ནན་གྱིས་ཡ་རོལ་པོ་གཞོམ་པ་
སྟེ་སྤྱོག་འཕྱོག་པར་འདོད་པའི་གཏུམ་པོ་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཡང་མདའ་མདུང་རལ་གྱི་
ལ་སོགས་པའི་མཚོན་རྩིས་གྱིས་ཡང་ཡང་སོག་པའི་སྤྱག་བསལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་
ངི་མི་སྟོམ་པར་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྤྱོག་དང་བསྐྱོས་ནས་གཞོད་པར་བྱེད་ཅིང་པ་
རོལ་པོ་དེ་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཁ་ཕྱིར་སྤྱོགས་པའམ་ཕྱིར་སོག་
ནས་འབྱེར་བ་སྟེ་འབྱོས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་བས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་དགྲ་
པོ་དུས་རྟག་དུ་སྤྱག་བསལ་མི་བཟད་པ་སྤྲ་ཚོགས་མུང་དགོས་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་
པ། པར་གཞོན་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་རང་སྤྱིས་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་པ་
འབའ་ཞིག་སྤྱེལ་པའི་དགྲར་ངེས་པ་ཅན་གཉེན་པོའི་མཚོན་གྱིས་མ་བཅོམ་པར་ནམ་
ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་
པ་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་པ་བདག་ལ་དེང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆ་གང་

བཀའ་སྒྲིག་པ་ལ་དུབ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་བཟུངས་ཀྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གང་
གིས་ཀྱང་སེམས་ཁུམ་ཞིང་དཔའ་འཁུམ་པའི་ཡི་ཆད་པའམ་རེ་བ་ཆད་པ་དང་ད་ནི་
མི་ལུས་སོ་སྟུག་ནས་དེར་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་(༡༥༦ན)མི་སྒྲོ་བས་སྦྱིད་ལུག་
པར་མི་འཕྱར་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དགུ་མ་ཐུལ་བར་དུ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་བཙོན་
པར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དོན་ཆེན་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བཟོད་རིགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཅིའི་
ཕྱིར་ཁུམ་པ་དང་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ཕྱི་གང་ལའང་སྟེག་
སྟུག་འབའ་ཞིག་སྦྱིད་པ་ལས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལའང་
ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁྲོས་འཁུགས་ནས་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་ཆོ་དགུ་ཡི་མཚོན་
ཆས་རང་གི་ལག་པ་དང་དཔུང་པ་གདོང་བ་དང་སྟིང་ག་སོགས་ལ་ཟ་སྟོལ་བཏོད་
པར་བྱས་པ་མི་ཆེན་པའི་བྱལ་ཡང་འདི་དེའི་ཆོ་བཏོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་དགའ་
བས་ཕྱིར་ཞིང་ངོམ་པར་བྱེད་ཅིང་རང་དཔའ་བོར་མཚོན་པའི་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་
ལུས་ལ་རྒྱ་ཆ་དང་འདྲ་བར་བསྟེལ་བ་སྟེ་གཅེས་སྤྲོས་ཀྱིས་འཆང་བར་བྱེད་ན། རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་སྟབ་
པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲོས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཙོན་པར་གྱུར་པ་བདག་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྟབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྦྱང་གི་སྟུག་
བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ལ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་བདེའི་རྒྱ་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྟབ་པའི་རྟོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁུམ་པ་དང་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་བར་
སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །འོག་ཏུ་འང་། འགྲོ་བའི་
གཞོད་སེལ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། ཞེས་འཆང་
པར་འཕྱར་བ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་གཞོན་པ་ལ་སྤྱིར་བཙོན་དགོས་མོད་ཀྱི་རང་
གི་བདེ་བ་དང་མི་འགལ་བར་བཙོན་རིགས་ཀྱི་གཞོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུ་(༡༥༦བ)
མ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བཙོན་མི་རིགས་སོ་སྟུག་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཉ་གཤོར་བས་

འཚོ་བའི་ཉ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་། ལྷགས་གསོད་པའི་ཤན་པ་ལ་གདོལ་པ་ཞེས་
བརྒྱད་པ་དེའམ་གཞན་གྱི་ཤོར་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པའི་ཚོམ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་གདོལ་
པ་དང་། ཞིང་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་རྒྱུད་པ་སོགས་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ཀྱི་འཚོ་
བའི་ཞིང་པ་དང་། ལ་སོགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཁི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉོ་ཆོང་
རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཆོང་པ་དང་གཞན་གྱི་ཟས་གོས་ཅམ་ལ་བསྟེན་ནས་འཚོ་བའི་
བྲན་གཡོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་དང་རང་གི་རྒྱུ་མ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་
སོགས་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་སེམས་ཤིང་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པ་རེ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་གྲང་བ་དང་
ཆོ་བ་རྒྱུད་དང་ཆར་པ་ཞིག་སྦྱལ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས་སྟོག་དང་བཞོས་ཏེ་ཉིན་མཚན་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་
ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱེད་ན། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་
པའི་སྦྱོར་བྱ་མཚོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་དཀའ་སྦྱང་གྱི་སྦྱག་བསྟེན་བདག་གིས་ལྟ་
ཅིས་མི་བཟོད་ཅེས་སམ་བདག་ལྟ་བུས་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་
དཀའ་སྦྱང་གྱི་སྦྱག་བསྟེན་མི་འཇིགས་པའི་ཁྱོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་ནི་རྒྱན་ལས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྦྱག་བསྟེན་ལ་རྟག་དུ། །ཕན་པའི་
འདུ་ཤེས་དགའ་བ་རྟེན་ལྗེར་པ། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་
སྤོང་བའི་དཀའ་སྦྱང་ལ་ཁྱུར་དུ་མི་འཇིག་པར་རྒྱན་དུ་ལྟ་བའི་སྟོན་མེས་ཀྱི་སྟོ་
བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཤོང་དུ་(༡༩)ན་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་དེ་སྤོང་བའི་དཀའ་སྦྱང་བཟོད་རིགས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟེན་བཅུས་
སྤུངས་སྦྱག་བསྟེན་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་སྐབས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཤིན་དུ་ལྷན་པ་ཁྱུར་ཙ་བ་དང་ཉ་པ་དང་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
ཀྱང་སྦྱག་བསྟེན་ལ་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་ཤིན་དུ་རྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་
ལའང་ལྷན་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་མ་ཅན་གྱི་སེམས་མཁྱེད་བ་དང་སྦྱིད་ལྷག་པས་

ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱད་པར་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའི་བར་
བྱད་ལྟེ་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

མ་བཙོན་ན་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བས་བཙོན་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཉོན་
མོངས་ལས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་པས་དེ་ལ་བཙོན་པར་རིགས་མོད་རང་རྒྱད་གྱི་
ཉོན་མོངས་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་བཙོན་ན་ཉན་རང་ལྟར་
ཞི་མཐར་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། སྟོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་
པར་བྱབ་པའི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་བསྐྱལ་
བར་བྱའོ་ཞེས་སྐར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་སྐད་གསང་བསྟོད་དེ་དམ་བཅས་
པ་ཡིན་ན་ད་ལྟའི་དུས་གང་གི་ཆོ་གཞན་ཉོན་མོངས་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱས་ནས་
གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་དོན་
ཅམ་ཡང་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ན་བདག་རང་གི་སྒོ་རུས་གྱི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་རང་
དགར་བབ་ཅིལ་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲོལ་ཞེས་སྟེ་བ་ཇི་ལྟར་སྟོན་
པ་མིན་ཏེ་སྟོན་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་པས་ན་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་
གྱི་དབང་(༡༩༧༧)དུ་མི་གཏོང་བར་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ལ་ཅིར་སོང་
ཡང་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་གྲོལ་བས་ནི་གཞན་དགོལ་རུས་གྱི་
རང་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་ཞིང་རང་རྒྱད་མ་དུལ་བར་གཞན་ཉོན་མོངས་ལས་
བསྐྱལ་ནས་དེའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་
དང་པོར་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་
སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་དུ་བསད་དེ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་
ལ་ཉག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ཞོག་པའི་བཙོན་འགྲུས་བཞེན་ནས་རང་རྒྱད་གཏུལ་བ་ལ་འབད་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འདིར་གོང་སྟོས་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་གཙོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། འདི་སྐད་

དུ། བྱང་སེམས་ནི་མུང་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའི་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པར་
 བྱའོ། ཉེན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལའང་འཇིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་
 གྲང་ཤིང་རྟུ་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་
 གསུམ་རྟུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་
 ཁིང་དེ་སྐད་སྟུ་ན། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། འཁོར་བ་གཅིག་སུ་བསྟོད་པར་སེམས། ཞེས་
 པས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིན་པ་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོས་མུང་འདས་ལ་དགའ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་སེམས་
 རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་སུ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཐག་འབྲུམ་འགྱུར་རྟུ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། ཉོན་མོས་རང་གཅིག་སུ་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་
 བ་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ལས་སྟོལ་ཕྱིར་བཙོན་དགོས་པ་སྟོས་
 ཅི་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་སེམས་(༡༩༥ན)ཅན་ཁྱུར་ཆེན་འཁྱེར་བ་
 ཡི། །སེམས་དཔའ་མཚོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། བདག་གཞན་སྟུ་ཚོགས་
 འཆིང་བས་རང་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་བ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། ཞེས་
 དང་། བྱང་ས་ལས་གྲང་དེ་བཞིན་རྟུ་གསུངས། འོ་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། བྱང་
 སེམས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་མུང་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཇིན་པ་ལ་གཏན་
 རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་མུང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་གོས་པར་
 རྟོན་ལམ་དང་སྟིང་ཇིའི་དབང་གིས་རྟག་རྟུ་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ལ་དགའ་ཁིང་སྟོ་
 བ་བསྟགས་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་བ་དང་ལས་ཉོན་སོགས་རྒྱན་ཆད་པའི་མུང་
 འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །རང་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གྲོལ་
 བར་གཞན་དེ་ལས་སྟོལ་མི་རུས་པའང་།

དགོན་བརྩེགས་ལས། མ་ཀླལ་བས་ནི་བསྐལ་མི་རུས། མ་གྲོལ་བས་ནི་གྲོལ་མི་

རུས། །ལོང་བས་ལམ་ཡང་སྟོན་མི་རུས། །ཤོལ་བས་སྟོལ་བར་བྱེད་པར་རུས། །མིག་
ལྡན་ལོང་ལ་ལམ་སྟོན་རུས། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་མ་
དུལ་བར་གཞན་དུལ་བར་བྱེད་པ་སྟགས་ནི་གནས་མེད་པར་གསུངས་ལ། །ཐུ་སྐྱབ་
ཀྱི། །འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བར་ནི་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག་སྟུང་ཡང་། །རང་
གི་ཚིག་དང་འགའ་བར་སྟོན་པས་གཞན་དག་གཏུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
དགོངས་ཏེ་དེ་སྟངས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་རང་
ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་དུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལས། །ཞེས་དང་། །ཡང་། །སྟོན་
དུ་རང་ཉིད་མ་སྟོལ་བར། །གཞན་དག་དགྲོལ་བར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལ་(༡༩༥བ)གཞན་གཏུལ་བ་དང་དགྲོལ་བ་ལ་སྟག་མར་རང་དུལ་བ་དང་གྲོལ་བ་
དགོས་ཞེས་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོངས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟས་སྟགས་ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་པོ་འདི་
འབྲེལ་པ་འགར་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ་ལ་མར་སྟེལ་ནས་འཆད་དེ་ཤིན་དུ་འབྲེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་ནི། །འདི་ལ་བདག་གིས་སྟགས་ཏེ། །དེ་ལ།
གཉེན་པོའི་བསྐྱེད་འཇུགས་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་
འདི་ལ་བདག་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་མངོན་པར་ཞེན་
པར་བྱ་ཞིང་སྟག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་དཔག་དུ་མེད་
པ་བྱས་སོ་འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་བཙོན་འགྲུས་བརྟན་པོས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་སྟང་
གཉེན་གཉིས་པན་ཚུན་གཡུལ་སྟང་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་དཔུང་ཚྭགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟང་བྱའི་སྟོགས་ཀྱི་དྲག་གཞིམ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་
སྟང་བྱ་ལ་སྟང་བས་འཁོན་དུ་འཛིན་པའང་སྟང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན།
སྟང་བྱ་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་ཞིང་སྟང་བྱའི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྟེན་པའི་
རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཞེན་པའམ་ཆགས་པ་དང་འཁོན་འཛིན་ལྟར་
སྟང་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ནའང་དོན་ནི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟ་བུའི་ཉོན་

མོངས་འཛམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚུགས་སུ་གཏོགས་གྱི་ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པ་
མིན་པས་གཞོམ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུགས་སུ་མ་གཏོགས་སོ། །རང་རྒྱུད་འཆིང་
བྱེད་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆགས་སྤང་དང་འཁོན་འཛིན་སོགས་ནི་འདིར་གཞོམ་བྱར་
བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་རེ་ཞིག་སྤང་བྱར་མ་གཏོགས་ཞེས་དང་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོད་ལ་ཕྱིས་དེའང་སྤྲོད་
ཞེས་(༡༥༧ན)འགྲེལ་པ་འགར་སྤང་བྱར་བཤད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཟད་པ་ན་སྤང་གཉེན་
གཡུལ་སྤྲོད་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དར་རྒྱུ་ཏུ་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་
གང་ཡང་ཆོགས་གསོག་པའི་རྒྱ་རྒྱེད་པ་དེ་དག་རི་སྤྲོད་ཏུ་ཆོགས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་
གྱི་བར་ཏུ་རྟ་ཤིན་ཏུ་ལུ་བ་བཞིན་ཏུ་ལུ་བར་བྱས་ཏེ་གཞག་པར་བྱའོ། །ཕྱིས་ནི་དེ་
དག་ཀྱང་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ནམས་རེ་ཞིག་མི་སྤྲོད་ཞེས་བྱང་སེམས་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་ཉོན་མོངས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཤིང་
བ་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་ཏུ་སྤྲོད་མཆོམས་སྤྱོད། ཞེས་
དང་། ཉི་མུང་ཏུ་འང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོད་རྗེ། སྤྲོད་པར་དགའ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་ནམས་སྤྲོད་རྗེའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པར་ཉིང་མཆོམས་
སྤྱོད་བ་དང་སྤྲོད་པ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་རྗེ་
ཉིད་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྤྲོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལས་ཀྱང་སྤྲོད་
པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་ལས་ཉོན་མཆོན་ཉིད་པ་
དགོས་ན། བྱང་འཕགས་དག་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྤངས་
པ་ན་གནས་རིས་གར་སྐྱེས་པ་དེའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འཕྱར་ན། དེ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲོད་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་ཆ་བ་དང་། རྩ་བའི་སྤྲུག་
བསྐལ་ཆད་ནས་སྤངས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་
དེ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་ཉོན་
 མོངས་དགོས་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་རྩ་ཞུགས་པའི་བྱང་(༡༥༧)ལ་སེམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་མི་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནོ་ཞེན་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་མཚུངས་
 ལོ། ཉོན་མོངས་སྲོང་བ་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་འོང་བས་དེ་བས་དེ་ལ་ཉེ་བར་བརྟུང་
 བས་བཞེན་པ་སྤོའ་ཞེན། བདག་ནི་བསྟོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་མདུང་
 ཐུང་ལྟ་བུས་བརྟུན་ནས་རྒྱ་མ་བསྐྱགས་ནས་བསད་པའི་དོན་ཏེ། འཕྲལ་རྩ་བསྟོགས་
 ཏེ་བསད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་གསོན་པོར་བཤས་ཏེ་རུམ་བྱར་གཏུབས་ནས་བསད་
 པ་ལའང་འཇུག་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བསད་པར་གྱུར་ཏམ། བདག་གི་མགོ་
 བོ་རྩུངས་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་བྱས་ནས་བསད་ཀྱང་ལྷའི་སྤྲེ་དེ་དག་ནི་ཆོ་
 འདིའི་སྟོག་དང་བལ་བ་ཅམ་རྩ་ཟད་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལ་
 འདུད་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་དབང་རྩ་འགོ་བར་མི་བྱའོ་སྤྲེ་དེས་ནི་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་
 བསྐྱལ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གེགས་བྱེད་ལ་སན་བདེ་མཐའ་དག་འཛོམས་པས་སོ། །

སྦྱོད་འཇུག་གི་དཔེ་འགར་བསྟོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་སྦྱང་ལ་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་ཡང་མེར་བསྟོགས་ཏེ་བསད་ཅེས་བཀྲལ་ཡང་དོན་ནི་སྤྲེ་མ་ལྟར་ངེས་ཏེ་སྦྱོད་
 འཇུག་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་རྟིང་སྤྲེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་རྩ་ལྷུང་རྩུངས་པ་རྣམས་སུ་
 ཡང་བསྟོགས་ཏེ་ཞེས་འདུག་པས་སོ། །བསྟོགས་ཞེས་པ་འདི་ཕྱི་ནས་གསར་རྩ་བཅོས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲའོ། །འདི་ཡང་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྩས་
 བས་ཡང་དེའི་དབང་རྩ་མི་གཏོང་ཞེས་གཉེན་པོའི་བསྐྱན་འཇུགས་པའོ། །དེ་ནས་
 སྲོང་རྩས་ཀྱི་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་སྲོང་རྩས་པ་ནི། འདི་
 ལན་ཅིག་སྲོང་རྩས་ཀྱང་(༡༧)ན་རྩས་པ་འཕེལ་ནས་ཡང་ཚུར་གནོད་རྩ་འོང་དོ་སྤྲེམ་
 བ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དག་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ནས་དབྱང་དཀའ་ཁིང་ལན་ཅིག་

ཡུལ་ནས་ཕྱང་རུས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ནི་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་བཅས་ཤིང་ས་
 རྒྱུགས་བཅན་པོ་གཞན་གྱིས་ཚུར་གནོད་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས་དེར་
 མཐུ་དང་རུས་པ་བཟས་པ་སྟེ་འཕེལ་བའམ་རྒྱས་ནས་དེ་ནས་སྤར་རང་ཉིད་ཡུལ་
 བྱས་དབྱུང་མཁན་གྱི་དགེ་ལ་གནོད་ལན་འཇལ་ཞིང་ཆར་གཙོད་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤར་
 ཡང་ཕྱིར་ལྟོག་ཅིང་གནོད་པ་བྱེད་ཏུ་འོང་གི། ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་ངང་ཚུལ་
 ལམ་ཚུལ་ལྟགས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ལན་ཅིག་ས་
 བོན་ཅ་བ་ནས་ཕྱང་སྟེ་སྤངས་ན་དེ་ནས་སྤངས་པ་སྤར་མི་ལྟོག་པས་གཞན་ཏུ་ཡུལ་
 བབྱུང་ནས་གནས་པ་ཡང་མེད་ལ་རུས་པ་འཕེལ་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱིར་ཚུལ་ཏུ་འོང་
 བའང་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་གྱི་
 གཉེན་པོ་སྟོན་ཚུལ་ལ། བདེན་པར་མ་གྲབ་པས་སྤོང་རུས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤང་བུ་
 ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ན་དབྱུང་ན་གཞོམ་སྤྲ་བས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་ཞེས་བཟས་ཆོག་གིས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཅ་བ་ཕྱིན་
 ཅི་ལྟག་གི་ཀུན་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་
 པས་ན་གཉེན་པོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པའམ་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱུང་ནས་དེའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་སྟོན་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་སམ་དེའི་རང་
 བཞིན་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ས་བོན་མགོ་གནོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 དེའི་ས་བོན་ཅད་(༡༥༠)ནས་འབྱིན་པའི་སྟོན་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ས་བོན་
 ཅ་བ་ནས་སྤངས་ན་མདོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟའི་སྤང་བུ་དེ་
 བདག་གི་ཡིད་ལས་གཉེན་པོས་བསལ་བ་དེ་གང་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་ས་མེད་
 ལ་གང་ཏུ་གནས་ནས་རུས་པ་རྟེན་དེ་སྤར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་
 སྟེ་འོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་སྟོན་སྟོབས་ཞན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་

ཇི་ལྟར་ན་སྤོང་རྒྱུ་སྒྲུལ་པའི་སྤྱིད་ལྷག་ནས་བདག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྤོང་བ་ལ་སེམས་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པའི་བཙུན་པ་ཡོད་ན་
མི་སྤོང་མི་སྤྱིད་དེ་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་འཛོམས་སྤྱོད་བས་སོ། ། ཞེས་པའམ། ཡང་
ན་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤོང་རྒྱུ་ཞན་པས་བདག་ལ་དེ་ལན་ཅིག་ཙ་བ་
ནས་འདོན་པའི་བཙུན་པ་མེད་པར་ཟད་ཅིས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་སྤྱོད་པ་དམ་པའི་གསུང་
རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། ཉོན་མོངས་འདི་ནི་ཙ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ཏུ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་
པ་འདི་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དག་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
གིས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་བློས་འགྲོ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྟན་
ཆོག་ཏུ་མཛད་པའོ། །དར་རྒྱུ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ལན་ཅིག་ཙ་བ་ནས་སྤྱང་ན་གནས་
པའི་རྟོན་མེད་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཙ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སོན་སྤང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་
དང་། ཡང་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་གཉེན་པོ་ཉོན་མོངས་(༡༧)ན་དེའི་རང་
བཞིན་སྤོང་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ནས་སྤང་ཞེས་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་འཆད་དེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཉེ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དང་བསྟན་ནས་བཤད་པས་སོ། ། འོན་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་འདི་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། རྒྱུ་མ་ནི་འདིའོ་ཞེས་དེ་དང་པོ་ངོས་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་
མ་ལ་ད་ཆད་པ་འདི་ལྟར་གཙོད་ཟེར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མ་ནི་དེ་སྤང་བྱར་ངོས་
འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་དེ་འདྲའི་སྤང་བྱ་དེའི་རང་བཞིན་གཉེན་པོ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ནའང་
ལགས་སྒྲུལ་སྟེ་བདག་གི་ཁོང་པའི་ནང་ན་ཉེས་སྤོན་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་པའི་མོངས་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་མེད་པར་མཐོང་ནས་མོངས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་གཉེན་སོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དྲུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཅོམ་མོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤང་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མིག་གིས་བལྟས་པ་ཅོམ་གྱིས་སྤང་མི་རུས་སོ་སྟམ་ན། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སོགས་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ལ། མིག་གི་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་ནང་དབང་སོའི་ཚོགས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ཞིང་། དུལ་དབང་(༡༧)བའི་དག་གི་བར་ནའང་རང་བཞིན་གནས་པ་མིན་ལ། གསུམ་སོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ན་ཉོན་མོངས་འདི་དག་གས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གར་གནས་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དེ་གང་དུའང་མི་གནས་ཤིང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ན་དེ་མ་ཐག་སྤང་རུས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་ན་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ཆོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་སྦྱོང་བའི་རིགས་ན་དེ་མི་སྦྱོང་བས་དེར་མི་གནས་ལ། དབང་ཚོགས་ལ་གནས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྦྱོམ་པའི་ཆོའང་མིག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེར་ཡང་མི་གནས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་

མོངས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱོད་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་།
 ཚེས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། བྱིན་ཅི་
 ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་། ཞེས་དང་། དངོས་
 བོར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། དབྱ་རྣམས་
 རབ་བྱུང་དེ་ལོག་ན། དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་
 འོན་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་འགག་པར་འབྱུར་
 (༡༢༣)ཏེ་མི་བསད་པ་ན་རྩ་བ་ཞི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། དེའང་བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ལུལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སུན་དབྱུང་བའི་སྣོན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་
 རྩལ་ནི་འོག་རྩ་ཤེར་ལེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 གང་རུའང་མི་གནས་པར་བརྟན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གང་རུའང་མི་གནས་པའི་
 དོན་ཡིན་ལ་སྤར་རང་གི་སེམས་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
 དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དོན་དམ་རུ་
 མ་གྱུབ་པར་སྣོན་པ་ཡིན་ལ།

ཀྱན་རྫོབ་རུ་སྦྱེ་མ་ལྟ་བུར་སྣོན་པ་ནི། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་སྐྱགས་རྣམས་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་མེད་བཞིན་རུ་སྤང་བའི་སྦྱེ་མ་དང་འདྲ་བའི་བརྟུན་པ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་སྤྱོད་ག་ལ་རུས་སྒྲམ་རུ་སྦྱིང་ལ་
 འཇིགས་པ་སྤངས་ནས་སམ་སྤྱོད་ལ་གཞེན་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་རུས་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་དེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་བསྐྱེད་རིགས་
 པས་དེ་ལྟར་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སམ། ཡང་ན་གཞེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཞེས་སྤྱར་རོ། དེ་ལྟར་
 མིན་པར་སྤྱོད་རུས་བཞིན་རུ་མི་སྤྱོད་པར་དོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་

དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་བདག་ལ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་
སོང་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་སྟེག་བསལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
འདི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་
བསམས་ཏེ་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའང་གཉེན་པོ་བག་(༡༧༡བ)ཡོད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེན། རང་གི་
སེམས་འདུལ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་སྤང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགའ་
བ་སེལ་བ་དང་ཆོས་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་འཆོ་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་མེད་པ་དང་སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་
འདི་ནི་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། སྤང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་བསམས་ནས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའམ་
གོང་དུ་བག་ཡོད་ལེན་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ཡི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་འོས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་རི་རྩ་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་
ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ཅིང་གཞིབ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བག་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་
སྦྱར་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སོས་པ་མི་སྤྲིད་དེ། དཔེར་
ན་སྤྲན་པ་མཁས་པའི་རག་ལ་རི་བཞིན་དུ་མ་ཉན་ན་སྤྲན་དག་གིས་ངས་པར་བཅོས་
དགོས་པའི་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲན་པ་ཆེན་པོ་སངས་

རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལྷན་ལས་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན་ལས་ཉོན་
 རྟུག་བསྐལ་(༡༧༩ན)དང་བཅས་པའི་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་
 པའོ། །མདོ་སོགས་ལས་རིམ་སྐད་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སློབ་དགོས་པ་དང་ལས་དང་པོ་པས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བར་སློབ་མི་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་
 གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་སློབ་དགོས་པ་ནི། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གིས་མདོ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་གསུངས་
 ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་རིམ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོད་པའི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བདག་སྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མདོ་ལྟེ་དང་དེ་དག་ལས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་རིམ་སྐད་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་ལྟ་བུ་སྟོ་ཞན་པས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོད་པ་ཤེས་པར་དཀའ་བས་ན་དེ་ལ་རིམ་བྱ་བའི་རིགས་ཤེ་
 ཅན། གང་གིས་ལྷང་བར་མི་འཇུག་པའི། ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་
 ལྟར་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་མ་
 བསྐྱབས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སློབ་མི་རྣམས་པ་ནི།

ཟླ་བ་སློན་མེར། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་རྟུག་བསྐལ་ཏེ། ཁོ་གངས་མང་པོར་
 རེས་འགའ་མ་ཐར་བ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་གིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་
 གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྲན་པ་བཅའ། །ཡང་(༡༧༩བ)དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅའ་པ་
 ཡིས། །སྤྲན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྟེན་དེ། །དེས་ཀྱང་སྤིང་རྩེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་
 བློ། །སྤྲན་འདི་གཏང་བར་གྱིས་ཞེས་སྤྲན་པ་དང་། །སྤྲན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་

དེ་སྤངས་ནས། ཁ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་མི་འབྱུང་། སྤྲུལ་པས་མ་ལན་སྤྲུལ་
 གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། ཁད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། འདི་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་
 ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀྱན་རིག་ནས། སྟོམ་པ་ལ་
 ནི་མངོན་པར་བཙོན་མི་བྱེད། རིགས་པར་མི་བཙོན་ག་ལ་མུ་རན་འདེལ། ཞེས་
 དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། རས་ནི་རབ་རྒྱ་བཟང་པོའི་ཚོས་བཤད་
 ཀྱང་། བྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། ཁད་པ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་
 པ་དག བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབས་ན་ནི་སྤྲུལ་པའི་དག་མཉན་ནས་སྤྲུལ་བཞེན་པས་ནད་སོས་
 པ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། འདི་ན་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་ཉམས་
 སྤྱང་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིས་
 བསྐྱབ་པ་ལ་བག་ཡོད་བྱ་ཚུལ་སྟོན་པས་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བཞི་པའོ། །

‡ གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྤྱད་བ། སེམས་བསྐྱང་བའི་
 ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བཞེན་པ། དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་སེམས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
 སྟོབ་ཚུལ། སྤྱབ་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། འདྲ་(༡༧༥)པོ་
 ནི། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་བསྐྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་རྒྱ་
 ཕྱིན་པ་དྲག་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྐྱང་
 བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་དེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བཞེན་ནས་རབ་རྒྱ་བསྐྱམས་
 ནས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་གཡོ་ཞིང་གཡེང་བ་འདི་ཉིད་ཅེ་

གཅིག་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོག་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་སོགས་ལྟར་མི་
བརྟན་ཁིང་གཡོ་བའི་སེམས་འདི་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བར་མ་བྱས་ཤིང་དབང་རྒྱ་མ་
ཁྱར་ན་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཇུག་པས་ཆོ་འདིར་བསྐྱབ་པར་བསྐྱེད་བར་ཡོང་ཡེ་སྟེ་རྣམ་
པ་ཀླག་རྒྱ་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་ཁེས་པའང་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སྟོམ་པ་བབྱེད་བ་དག་གིས་གནང་བ་རྣམས་བྱེད་པ་དང་བཀག་པ་རྣམས་མི་
བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་བཤད་དོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུར། །གཏེར་བཞིན་སྟོག་དང་འདྲ་བར་
བསྐྱེད་བཤི་སྟེ། ཁེས་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པར་ཡང་། སེམས་ནི་སྟོག་
དང་སྤྱིན་དང་རྒྱང་དང་མཚུངས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡི་ནི་རྒྱབས་དང་འདྲ། རྩ་ཅན་
འདྲོད་དགྱར་ཡུལ་ལ་མཛོན་དགའ་བ། །གཡོ་ཁིང་འབྲུན་པ་ངེས་པར་འདུལ་བར་
བྱ། ཁེས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བྱུང་རྒྱལ་རྒྱ་གཡོ་བ་དགག་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བ་
དང་། ཡང་། དབང་པོ་རྒྱག་པོ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དག །བདེ་གཤེགས་གསུངས་པའི་
ཤེས་པས་བསྐྱེད་བར་བྱ། ཁེས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་
པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་(༡༢༥)པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནོད་པ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ། དེས་
ན་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཆེན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། རང་ཉིད་གར་འདྲོད་འདྲོད་ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པས་སྦྱོས་པ་གང་དུན་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་དབང་རྒྱ་བྱས་པར་རང་
དགར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པར་བཏང་བས་ཉེས་སྦྱོད་རྣ་ཆོགས་ལ་ལྷགས་ཏེ་
ཕྱི་མར་མནར་མེད་པའི་དབྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གནོད་
པ་བྱེད་པ་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཆེན་འདུལ་སྦྱོང་གི་སྟོ་ནས་མ་ཐུལ་ཁིང་སྦྱོང་བྱེད་

གྱི་ཚུས་ཚྱོས་པ་ཡིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མཁར་མེད་
 སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱད་པ་དེ་འདྲའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་དེ་དེ་བྱེད་པ་མི་
 སྤྱད་པས་སེམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་བར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་
 སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་སྤྱད་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པར་གསལ་བར་
 དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཉེན་མོངས་པའི་ཚྱོས་ཚུས་ཚྱོས་ཤིང་དྲིགས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་
 ཀ་ཆེན་བརྟན་པོ་ལ་དམ་དུ་བཀགས་ན་ཆོའདི་དང་ཕྱི་མར་གནོད་པའི་འཇིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རང་གཞན་ལ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སོགས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་སྤྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་
 དགེ་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འོག་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་(༡༥༥)པ་ཐམས་
 ཅད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དཀའ་ཆོགས་གྱིས་སྦྱབ་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་དུ་ལག་
 དུ་གཏད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་ཆར་བབས་པས་འབྲས་སྤུ་ལྷ་སྤྱོད་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། སེམས་
 ཏུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་ཏྲེ། སེམས་ཏུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སེམས་
 མ་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །

ཁྱད་པར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ནི། རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་གནོད་བྱེད་མང་པོ་ཡོད་པས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
 ལྷམ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཆོའདིར་འཇིགས་པ་སྤྱེད་པའི་སྤྲུག་དང་སངས་ཀྱི་དང་སྤྱང་ཆེན་
 དང་དྲེད་དང་དུག་སྤུལ་དང་མི་དང་མི་མིན་གྱི་དགྲ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཕྱི་མར་འཇིགས་པ་སྤྱིར་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤྱད་མ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་
 གཤམ་རྗེའི་སྤྱོད་ཀྱི་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་གནོད་པ་

བྱེད་པའི་བྱད་མ་མཁའ་འགྲོ་མཁའ་རང་ལ་མཐུ་གཏད་མནན་བསྐྱེད་མཉམས་སྒྲིལ་གྱི་
 མྱོ་ནས་གནོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་བྱད་མ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་
 བར་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ལོ་མཉམས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཙམ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 རང་རང་གི་སེམས་འདི་གཅིག་ཕྱ་གཉེན་པོ་འཇུག་ཞེས་གི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཐམས་
 ཅད་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པའི་ཐག་པས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དམ་རུ་བཏགས་པ་
 ཡིས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་པའི་སྦྱོ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གདུག་པ་
 ཅན་མ་རུངས་པ་གང་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་བཏགས་(༡༣༥)པའམ་བཅེངས་པ་དང་
 འདྲ་བར་གནོད་འཚོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་རང་གི་སེམས་འདི་
 གཅིག་ཕྱ་གཉེན་པོ་འཇུག་ཞེས་གི་བྱ་བ་ལ་མཁའ་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱི་ཉེས་
 སྦྱོད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་བརྟེན་པ་ནའམ་བརྟེན་པ་ཡིས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཐུལ་བའི་སྦྱོ་ནས་སྤྱི་དང་སངས་ལོ་ལོ་མཉམས་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གནོད་བྱེད་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐུལ་བ་དང་འདྲ་བར་རང་གིས་དབང་རུ་འདྲུ་ཞིང་གནོད་པ་
 ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ནས་
 གདུལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོས་རབས་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྤྱིར་
 རྟེན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་པར་བརྟེན་པ་བཞིན་རུ་བརྟེན་གྱུར་པས། །ཕན་ཚུན་
 གནོད་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་བཞིན་གཅན་གཟན་ཁྲོ་བོའང་
 སྦྱོད། ཅིས་པ་ལྟར་དང་། དེད་དཔོན་སངས་ཤེས་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་མོ་ཐུལ་
 བ་དང་། ཐུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོས་བྱ་རྣམས་སྤྱི་དང་སངས་ལོ་ལོ་མཉམས་པ་ཞོན་པ་དང་
 རུག་སྦྱུལ་ལག་རུ་ཐོགས་པ་མཉམས་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།

རྩོ་པོས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་འདི་རུལ་གྱུར་ན། སྤྱི་ཡི་དག་འདིས་གནོད་མི་
 ཅུས། རང་གི་རང་སེམས་གཡོ་བ་ན། སྤྱི་ཡི་དག་འདིས་རྟེན་བྱས་ནས། རང་
 གི་དག་འདིས་རང་རྒྱུད་ཐོག་ །དེས་ན་རང་གི་དག་འདི་གཞོན། །ཞེས་གསུངས།
 སེམས་ཐུལ་ན་དེ་དག་ཐུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱོན་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་སྦྱུབ་

པ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོ་འདི་ཕྱི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་སྤར་གྱི་ལས་ངན་
 ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་(༡༧)ན་གིས་འབྱུང་ལ། ལས་དེ་ཡང་། རྩོད་པོ་བཏོད་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ནི་ལས་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞིང་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སེམས་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་ཇི་སྟེད་ཏུ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་རྩོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 དག །སྣ་ཚོགས་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྟེས་པར་
 བསྟན། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ལས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱངས་
 པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྟེས། །དེ་ནི་སེམས་
 པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་དག་
 གི་ལས། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པ་དང་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དག་གི་
 ལས་ཡིན་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་གསུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་
 པར་གསུང་བ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟན་ནོ། །མདོ་
 ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་དང་།

དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་མངོན་པར་
 དགའ་བའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །བདག་མེད་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་མངོན་པར་དགའ་
 བའོ། །གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ལ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
 བའོ། །ངན་སོང་རྣམས་ཀྱི་སྟོལོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིལོ། །(༡༨)བ་
 བདེ་འགྲོ་རྣམས་རྒྱུད་གསོན་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་
 ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཏེ་གང་གི་ཚེ་སེམས་འབའ་ཞིག་དབང་དུ་
 ཟུར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་
 སེམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། །དགོ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའི། ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་
 བསགས་པ་ཡིན། སེམས་ནི་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར། སེམས་ནི་རྒྱབས་དང་
 འདྲ་བར་གཡོས། སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་སྟེ། སེམས་ནི་རྩ་ཆེན་བཞིན་དུ་
 སྟེད། །དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་དུ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་གནས་ཏེ་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོའི་སེམས་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་སྟེ་སེམས་དེའི་དབང་
 དུ་ཟུར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་ཟུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་
 མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྲིད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དྲངས་པ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། ཚོས་རྣམས་སྟོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། ཡིད་མཁྱོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། །

རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀས་སྐབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་
 པ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་སོགས་མྱོང་བ་ཡང་རང་གི་སྟོན་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་
 བ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་སྟེར་བའི་མཚོན་ཆ་མདུང་བྱང་
 དང་སོག་ལེ་དང་གཏུན་ཤིང་དང་རལ་གྲིའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་
 པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་འབད་ནས་བྱས་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སུ་
 ཡང་མེད་ལ། དེ་(༡༧༧ན)བཞིན་དུ་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱིས་གཞི་ཡང་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ་དབང་སྐྱུག་དང་ཚངས་པ་སོགས་བྱེད་པ་
 པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་སོ། །ཤལ་མ་རིའི་སྤྱིང་འོག་དུ་འབབ་འཛོགས་བྱེད་པའི་
 མོ་ཚོགས་ཏེ་བྱེད་མེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤར་འོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་ཞུགས་
 པའི་སྟེག་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཆེ་ཅི་ལས་བྱང་གང་ལས་ཀྱང་མ་

བྱང་སྟེ་རྩུ་མེད་ལས་བྱང་བ་སོགས་གང་ཡང་མི་རིགས་པས་སོ། །རྩུ་དཔེ་དང་རྩུ་
འགེལ་དག་ལས། བྱང་མེད་དེ་དག་ཅི་ལས་སྟེས། ཁྲིས་བྱང་ལ། དཔང་ལོས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མེ་ཚོགས་ཁྲིས་པ་དཔེ་མ་དག་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་འཇིགས་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་དང་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་
ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཉིད་ལས་བྱང་བའམ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པར་བྱབ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱིན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམ་
འབྱེད་གྱི་མདོ་ལས། ལྷགས་ཀྱིས་གཞི་འབར་ཞིང་ཆ། འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཀྱན་ནས་
བྱབ། ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྩོན་པོ་ཡིས། ལྷས་གཅིག་ཆ་ཤས་བརྒྱར་གཤགས་པ། ལྷས་
ངག་ཡིད་གྱི་སྟོག་པ་ཅན། རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན། ཁྲིས་དང་། རྩོ་རྩེས་
སྟོང་པོའི་མདོར་ཡང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་རང་རང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའོ། ཁྲིས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྟོག་པའི་ལས་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་དག་ཏུ་སྤྱང་བའི་རྩུ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅེས་པར་བསྟན་པའོ། རྩུ་དག་གི་(༡༧༧)དོན་བསྟུ་བ་ནི། འཇིགས་
པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱང་བ་འབང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་
དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་ས་འོག་ས་སྟངས་ས་སྒྲའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མམ་
འདྲིང་ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་རང་གི་སེམས་སྟོག་པའི་དབང་
ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བ་ཅམ་ལས་འཇིགས་པའི་རྩུ་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པས་སེམས་
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གཏུལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། རྩུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཁྲིས་པའང་
ཡོད་དོ། རྩུ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ནི་དག་ནང་དག་ཆེན་ཏེ། སེམས་
ལས་གཞན་པའི་དག་མེད་དོ། གཙུབ་ཤིང་རང་གིས་རང་སྟོག་ལྟར། སེམས་ནི་
རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་ཅེས་དང་། འགེལ་ཆེན་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ནི་ནི་སྟོག་པའི་

སེམས། །མེད་པར་སྤང་དང་འཇིགས་པ་མེད། །གང་གིས་སེམས་ནི་དབང་བྱས་
 པ། །དེ་ཡི་བདེ་པ་ཉམས་པ་མེད། །ཅིས་པའི་ལྷང་དྲངས་ནས་གནོད་སེམས་མེད་པ་
 ལ་སྤྱི་ཁྱད་གནོད་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་
 ལྷས་བསྟེན་པ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་སོགས་
 ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དགེ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཡིན་ལ་
 དེ་དག་གྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་ཞེས་རིམ་པར་སྟོན་པ་ལ། སྤྱིན་པ་སེམས་ལ་སྟོས་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིན་བྱའི་རྣམས་བཏང་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་
 གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོངས་པའི་བཀའ་པ་དེ་བོར་བས་ཏེ་དེ་དང་བཅུ་ནས་ཡོ་བྱེད་སྤྱན་
 ལྷམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
 པའི་ཚད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གཙོ་ཆའི་ཞེས་འགའ་(༡༥ན)ཞིག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན།
 ད་ཏུང་ཏུ་མར་འགྲོ་བ་བཀའ་ཞིང་སོངས་ལ་ཏུ་མ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མངོན་སུམ་
 ཏུ་དམིགས་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 ན་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཏེ་རྣམས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་རྣམས་བར་ནི་སྤྱི་ཁྱད་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤྱིན་སོགས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་གིང་མཐར་
 ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཙམ་ལྷན་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 གིས་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་གྱི་སྟོགས་སྣ་མ་
 ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ཅེས་ས་བཟང་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གོང་
 ཏུ་སེམས་གཙོ་ཆེ་བས་སེམས་དབང་ཏུ་གྱུར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབང་ཏུ་འགྱུར་
 ཞིང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱང་ལག་ཏུ་འོང་བར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་སྤྱིན་སོགས་ལ་
 ཇི་ལྟར་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན། སྤྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དབུལ་བ་སེམས་བྱེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ལ་མི་སྟོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་
 སྟོས་དགོས་སོ་སྟུང་པའམ་དེ་སྐད་ཟེར་བའི་དོགས་པ་སྤོང་བ་སྟེ་འོག་མ་ཚུལ་བྱིན་ས་
 སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དོགས་པ་སྤོང་སྤོང་གི་སྟོན་པ་འགའ་སྤོང་མཛད་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །

འོན་དེ་རྫོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་རྩ་སེམས་ཅན་ནམས་དབུལ་བ་
 དང་བུལ་ལམ་མ་བུལ་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱིང་རྩ་བ་དོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་
 བའི་སེམས་གོམས་ཤིང་མཐར་ཐིམ་པས་སྤྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་(༡༥༧)ནོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི་འདི་ལྟར། རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་གར་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལ་སེར་སྤེལ་གྱན་འཛིན་བཅོམ་ནས་གཞན་ལ་བསམ་
 པ་ཐག་པ་ནས་གཏོང་ཞིང་དེ་ཅུལ་རྩ་མ་ཟད་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་པན་ཡོན་ནམ་
 རྩམ་སྤྱིན་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱིན་ལུལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱེ་བོ་གྱུན་ལ་བཏང་བར་འདོད་པའི་
 སེམས་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐིམ་ནས་ཆགས་པ་དང་སེར་སྤེལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་རྩ་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིན་པ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ནི་གཏོང་སེམས་དང་དེ་གོམས་པ་མཐར་
 ཐིམ་པ་ལས་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་རྫོགས་པའི་ཚད་ཉིད་རྩ་འདོད་པས་ན་སེམས་ཉིད་
 དོ་ཞེས་ལུས་དང་རག་མི་གཙོ་བར་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར་སྤྱིན་པའམ་སེམས་སྤྱིང་
 བས་འཛིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སོགས་ཀྱི་ཚོག་རྒྱུ་འདི་འོག་མ་
 ཚུལ་བྱིན་ས་སོགས་ལ་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པ་ལས། སྤྱིན་པའི་
 པ་རོལ་རྩ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
 ཏེ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིན་པའི་རོ་བོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་
 བ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་རག་གི་ལས་ཏེ། བྱང་ས་ལས་སྤྱིན་པའི་རོ་

བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་རག་
 གི་ལས་(༡༧)ན་དང་ཞེས་སོ། །ཡང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ་ཞེས་པའི་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་དང་འབྲས་བཙས་ནི་དེ་དག་བཏང་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་དགེ་ཆ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཞེས་བཤད་པའང་སྤང་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཡང་གསད་བྱའི་སེམས་ཅན་དང་བརྟུ་
 བྱའི་ནོར་སོགས་མེད་པ་དང་གསོད་པ་དང་རྟུ་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་རྟུན་
 ཆད་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པའི་ཆད་ཡིན་པས་དངོས་སོ་
 གཙོ་ཆའོ་ཞེས་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་པར་བྱིན་མ་རྫོགས་པར་འབྱུར་ཏེ། གསད་བྱའི་ཉ་དང་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་
 དང་གཞན་གྱི་ནོར་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུལ་གང་
 ཞིག་ཏུ་དེ་དག་སུས་ཀྱང་གཏན་ནས་གསོད་པ་དང་ལེན་པ་སོགས་སུ་མི་འབྱུར་
 བར་བསྐྱད་དེ་མ་བསྐྱད་པར་ད་རུང་གསོད་པ་དང་རྟུ་བ་སོགས་གནོད་འཚེ་བྱེད་
 པ་མང་རུ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པ་གསོད་བྱའི་སེམས་ཅན་སོགས་
 ཟད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་རྟོ། །འོ་ན་དེ་རྫོགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་ཏུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཚེ་སོགས་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་བྲའི་རང་གི་རྟུན་
 ཉིད་ཏུ་དེ་དག་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་སེམས་གོམས་པ་
 མཐར་བྱིན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གསོད་འདོད་དང་མ་
 བྱིན་ལེན་འདོད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཙས་པ་ལས་ཡིད་
 བྱིར་ལོག་པའི་སྤྱོད་བའི་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ་དེ་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་
 མདོ་ལས་བཤད་དེ། རི་སྐད་རུ། ཚུལ་(༡༧)འབྲས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་

ན། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤྱད་བའི་སེམས་པ་ལོ། ཞེས་སོ། ཇི་ལྟར་ན་རྩལ་བྱིས་ས་
 གྱང་སྤྱད་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་
 པར་འཇོག་དགོས་པས་བསམ་པ་གཙུག་ཆེད། སྤྱད་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་
 གཙུག་པོར་སྤོང་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དེ་ནི་མཚན་པ་སྟེ་དག་ཚོས་
 རྟུན་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་དཔྱད་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 དེ་དང་དེའི་རྩལ་བྱིས་ས་ལྟར་པར་བཤད་དོ། རྣམ་བཤད་དུ། རྩལ་བྱིས་ས་
 ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་འད་ཕྱི་རོལ་དུ་གནོད་བྱེད་
 ཀྱི་དགྲ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་རྣམ་གཤེད་ཅན་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་སྤྱད་
 བའི་ཆོགས་མེད་པར་རང་གི་སེམས་གནོད་སེམས་ལེ་ལོ་རྣམ་གཤེད་འཆར་བའི་ཤེས་
 རབ་ལས་བསྐྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་བཟོད་པ་སོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་ཟད་པ་སོགས་དགོས་ན་ཆོགས་ཆེ་བའི་སྦྱོན་དང་
 སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་སོགས་རྫོགས་པའི་སྦྱོན་ཏེ་སྦྱོན་གཉིས་རེ་འབྱུང་
 བར་ཡང་བཤད་དོ། །

བཟོད་པ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཡང་དགྲ་ཐམས་ཅད་བརྟལ་ནས་ཟད་པ་
 དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཆོ་བ་སོགས་རྒྱུ་ཆད་ནས་པན་རྩལ་ཁོ་བོ་དང་འཁོན་
 པ་མེད་པ་བཟོད་པ་རྫོགས་པའི་ཆད་དེ་དངོས་པོ་གཙུག་ཆེ་བས་སོ་ཞེས་འདོད་ན།
 སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་མ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་
 པ་སྟེ་མ་རུངས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 གྱང་གཏུལ་བའམ་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་ཡེའམ་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་མི་ལང་ཞེས་ཏེ་གཞོམ་
 ཆོད་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་དུང་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་པན་རྩལ་འཆོ་བ་མང་
 དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གནོད་བྱེད་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་སེམས་འདི་གཅིག་ཤུ་གཉིན་པོ་དཔྱད་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཆ་རྣམས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་
 བཙོན་སྟེ་སྤྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་

ཉི་གཞི་དེ་བྱེད་(༡༥ན)དག་མི་འཛིན་པས་སེམས་མི་འབྱུགས་པའི་ཕྱིར་དང་འདི་ཕྱི་
ཀུན་ཏུ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འབྱུར་བས་སོ། །མདོ་ལས། ཁྲོ་བ་ཐུལ་ན་དག་ཞི་
བར་འབྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་དག་འཕེལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་ཆོར་མ་ལ་
སོགས་པའི་གཞི་དཔེ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཏུ་ས་སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོ་བས་ཁྱབ་
པར་གཡོག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟེད་གཡོག་བྱེད་གྱི་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་སྟེ་གཏན་ནས་
མི་ལྡང་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷམ་མཐེལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་ཚུར་
གཡོགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོར་མ་སོགས་ཀྱི་མི་
གཞི་དཔེ་ཐབས་འབྱུབ་པས་སོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དག་སོགས་གཞི་དཔེ་དེ་དང་སྤོ་མ་ལུས་པ་ཡང་བདག་གིས་ཕྱིར་བཞོག་པ་དང་
གཞི་མ་གྱིས་མི་ལང་གི་སྟེ་གཞི་མ་ཆོད་མེད་གྱི་བདག་གི་སེམས་འདི་གཞི་དཔེ་གྱི་
ལུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་འདི་ལས་ཕྱིར་བཞོག་པར་བྱ་བའམ་བསྐྱར་བར་
བྱ་ཞིང་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ལས་བཟོད་པ་རྫོགས་པར་འབྱུར་བས་ན་དེ་
ལྟར་བྱའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་སོགས་གཞི་དཔེ་གཞན་ནས་བཞོག་ཀོ་ཅི་ཞིག་དགོས་
ཉི་བཞོག་པ་ལ་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་མེད་ལ། དེ་དག་མ་བཞོག་ཀྱང་རང་གི་
སེམས་གཅིག་སྤུ་གཉིན་པོས་བཞོག་ནས་ཁྲོ་བ་ཞི་བར་འབྱུར་ན་དེ་ཁོ་ནས་དགོས་པ་
འབྱུབ་ཅིང་བཟོད་པ་རྫོགས་པར་འབྱུར་ཉི། མདོ་ལས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀུན་ནས་མཁར་སེམས་པ་དང་། བུལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
དཔལ་པོས་ཀྱང་། ཁྲོ་བ་གཅིག་སྤུ་བཙུམ་པ་ཡིས། རྣམ་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
བཙུམ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་པའང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཞི་བ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་
དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་པར་(༡༥བ)འཛོག་གོ། །

བཙོན་འགྲུས་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ལུས་དག་གི་ལས་དང་མ་འབྲེལ་ཀྱང་
རྒྱ་སྟོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་སྟོན་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཆེས་ཆེར་གསལ་

བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེ་ལོ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པ་གཅིག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཡང་ཞེས་པའམ་འབྲས་བྱ་གང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གནས་སྤྱུ་ཚངས་པ་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་སྤྱོ་ཞིང་གསལ་
 བ་སྟོབས་ལྡན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ལྟས་ངག་གི་ལས་མེད་པར་མ་ཟད་ལྟས་གང་ངག་
 དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་འབད་ཚེལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞན་པའམ་སྤྱོ་བའི་འཇུག་པ་ཞན་པར་གྱུར་པས་དེའི་
 འབྲས་བྱ་ཡང་ཚངས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྷ་བྱ་མིན་ཏེ་དེར་སྐྱེ་མི་རུས་པས་
 སོ། །འདི་དཔེར་ན་མདོ་ལས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་
 ཚངས་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། ཡང་མདོ་
 ཟུང་འདས་ལས་ཐོན་མ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱིས་ཆུ་བཀལ་བའི་ཆེ་མས་བྱ་མོ་འདི་རྩུས་འབྱེར་
 ནས་མ་ཤི་ན་སྟུམ། བྱ་མོས་མ་འདི་རྩུས་འབྱེར་ནས་མ་ཤི་ན་ཅི་མ་བྱངས་སྟུམ་པའི་
 བྱམས་པའི་སེམས་སམ་སྟིང་བཅེའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་གཉིས་
 ཀ་རྩུས་འབྱེར་ནས་ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་སེམས་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚངས་པའི་གནས་
 སྤྱུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་བཙོན་འགྲུས་ཀྱང་
 དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྤྱོ་བའི་སེམས་གསལ་བ་
 ཞིག་ལ་འདོད་ལ་དེ་གོམས་པ་མཐར་སྐྱེན་པ་ལས་དེ་རྫོགས་པར་འཛོག་གོ། །

བསམ་གཏན་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ངག་གི་གཟུངས་སྟགས་སོགས་ཀྱི་
 བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་ལྟས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་གནས་པ་དང་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་(༡༡༣)དཀའ་ཐུབ་ཀུན་རུས་བྱང་བྱར་བྱས་པ་ལྷ་ཞོག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་
 ཀྱི་རུས་སྤྱུང་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སེམས་གཉིད་
 ཟུགས་དང་བྱིང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་སོང་བའི་དབང་གིས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པར་གྱུར་པས་བྱས་པ་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དོན་

དང་འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པའི་འབྲས་བྱ་དམན་པ་འཕྲ་ཆུང་བས་ལས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམན་པ་ལས་དགག་སྒྲིམ་བས་བསྟན་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྩས་པ་ལ་བྱ་མིན་ཞེས་པ་འཕྲ་བྱ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ནི་སེམས་གཞན་རྒྱ་གཡེངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དོན་ཆུང་བར་བསྟན་ལ།

དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོར་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་ཁ་ཏྲོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གཡེངས་པའི་གོ་སྐབས་ནི་འགའ་ཅམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གང་སྒྲོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་བྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཚོས་ཡང་དག་བསམ་པ་ལས་བྱང་བར་(༡༥༡བ)རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་ཡང་དམིགས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་མ་ཡེངས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་འདོད་པས་སེམས་གཙོ་ལ་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཐིན་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཐིན་རྫོགས་པར་འཛོག་གོ། །

ཞེས་རབ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། སྲིད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་བལ་ཞིང་ཟག་མེད་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་གས་དོན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྟོང་མིན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གསང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། མདོ་ལས། འོད་སྤྱང་སེམས་
 གི་ཀྱན་ཏུ་བཅལ་ན་མི་རྟེན་དེ་གང་མི་རྟེན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །གང་མི་
 དམིགས་པ་དེ་ནི་རྒྱས་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཡོད་པའམ་མ་ཡིན་མེད་པའམ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དུམ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་
 དཀའ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིར་
 ཏུ་ཡུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བཤེན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་
 དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་
 ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འདོད་པ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གཞོན་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཐབས་ལ་འབད་
 གྱང་། དེའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་ཡུར་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རི་ཅམ་བཙོན་ཡང་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་གང་(༡༥༩ན)ཡང་འགྲུབ་པ་
 མེད་པར་རང་དགར་ཀྱི་ན་ཉིད་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཀ་ཤིའི་མེ་རྟོག་རྒྱང་གིས་བདས་
 པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱིད་པར་འབྱམས་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱིད་
 པ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་ཡུར་པའི་
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་མེ་ལྷ་བསྟན་པ་དང་སྤྱི་འབལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 བརྒྱལ་ཁྱེད་དང་དཀའ་སྤྱད་ལ་རི་ཅམ་བཙོན་པར་བྱས་ཀྱང་རང་གིས་འདོད་པའི་
 དོན་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་བཅས་པས་དགེ་སྦྱོར་དང་དཀའ་སྤྱད་
 སོགས་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་མདོར་དངོས་པོའི་འདྲ་
 ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་པའི་འགྲོ་བ་འབྲུལ་པ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་གནས་འདིར་རི་དྲགས་རྒྱར་

ཆུད་པ་དང་འདྲ་བར་གྲོལ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བྱ་ནམ་མཁར་རྒྱ་ཡང་ནམ་མཁར་མི་
གནས་པ་བཞིན་དུ་སྤིང་པར་གནས་ཀྱང་དེར་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་མི་གནས་
པའི་རྒྱལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པ་ལས། འགྲོ་བ་འབྲུལ་བ་རི་དྲགས་རྒྱར་ཆུད་འདྲར་
ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ། ཁྲིམ་སོ། དེས་ན་
དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་འཆལ་ལས་སེམས་བསྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་པས་སེམས་གཙོ་ཆེ་ལ་དེ་གོམས་པ་(༡༥༥)
མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་འཛིག་གོ། །

ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཞན་བཞི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཕྱེ་བའམ་དེའི་
ནང་དུ་འདུས་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་སྤེང་ནས་འཛིག་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར། རྩོད་པོ་བཞོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་
དང་གཏུལ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱར་རོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཉེ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཚེས་ཀྱི་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་
སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུན་པར་བྱའོ། སྤྱིབ་པར་འཕྱར་པའི་ཚས་ཅན་རྣམས་ལས་རང་
གི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། བཙུན་འབྱུས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་བརྟན་
པར་བྱའོ། ཁྲིམ་སོགས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། སེམས་མ་གཏོགས་
པར་འགྲོ་སོགས་ལ། ཀྱང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ། མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ལས་
རྣམས་ལ། ཡིད་ནི་དོན་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་ཚས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་པ་དེས་ན་ངས་པར་སེམས་བསྐྱང་དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟས་

བདག་གིས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱེད་ཏེ་དེ་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། ཞོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བརྟན་པར་གཟུང་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཉམས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེད་(༡༥༣)བར་བྱ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སེམས་འདི་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་དུ་སེམས་འདི་བག་ཡོད་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟེན་ཞིང་བག་མེད་པ་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སུ་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱེད་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་འདི་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གོང་ན་མེད་པ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་སུ་མི་འཕྱུར་བས་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྦྱེད་པའི་རྒྱར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལུས་དག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཕན་པའི་དོན་དང་དགོས་པའི་སྦྱིང་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་དག་པར་འཕྱུར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སེམས་དག་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །དེ་བས་སེམས་དག་པར་འཕྱུར་པར་བྱའི་ལུས་ཆ་བས་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དག་པ་ནི་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྟེ། དུ་སེམས་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བ་འདི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་དེ་བོར་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་རྣམས་གཡེང་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ལས་

ཆེར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོགས་དག་བའི་སྒྲིགས་བསྟར་བ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱར་
མི་འགྱུར་ཁིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ལས་སུ་(༡༥༣བ)འགྱུར་བའང་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་བཅུམས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདུད་གྱི་
ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འོན་ཀྱངས་ཡོན་བརྩ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་གྱི་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་
ན་དེ་དག་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞེས་རྣམ་
བཤད་ཏུ་གསུངས་ལ། དར་རིག་ཏུ་འང་། སེམས་མི་བསྟར་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་
ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་
སྟངས་ཚུལ་དང་སྟངས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། མ་གྲངས་གྲོལ་
བའི་སྟེ་མ་གྲངས་ནི་དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིལ་བོ་ཆོད་བག་ཅན་དང་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་
རྣམ་པར་གཡངས་ནས་སྟོད་ལམ་ལེགས་པར་མ་བསྟམས་པར་རང་ཡན་ཏུ་གཏོང་
བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་གཞོན་པ་མ་བསྐབ་པ་དཔུ་ཆོད་དག་གི་ནང་རམ་ཁྲོད་ཏུ་
གནས་པ་ན་ལུས་ལ་ཆ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འབད་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཆ་ལ་གཞོད་
པ་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་ཆ་སྟངས་བ་དེ་ཡི་ཆེད་ཏུ་བག་ཐོན་ནས་འཛོམ་བག་ཆེར་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིལ་བའི་སྟེན་ཏུ་ཀྱང་པའི་སྒྲིལ་
པོ་རན་པ་ཉེས་སྟོད་སྟེ་ཆོགས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཏུ་གནས་པ་ན་གཅེས་སྟེས་གྱི་སྟོན་ནས་
རང་གི་བསྐབ་པ་བསྟར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་གྱི་ཆ་འདི་རུས་ཉག་ཏུ་ཐབས་
སྟེ་ཆོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བག་ཐོན་ཆེས་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྟར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
མ་བསྟངས་པས་ཉམས་ན་སྟག་བསྟལ་སྟེ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་
ཆེན་པོ་སྒྲིལ་པས་སོ། །(༡༥༥ན)འདིས་ནི་རུས་ཇི་སྟེད་གྱི་བར་ཏུ་སེམས་བསྟར་དགོས་
སྟེ་ན་རུས་ཉག་ཏུ་བསྟར་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ལོ། །

ཉེས་དམིགས་རི་ལྟར་སྐྱེད་ན། བ་མལ་གྱི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པར་ཉམས་པ་ཡི་
 རྟུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའང་ཆ་དེ་སྤྱད་པ་ཡི་ཆེད་
 ཏུ་འདྲོམ་བག་བྱེད་ན་སེམས་གྱི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ནས་དེའི་
 དབང་གིས་སྟོན་ལྟར་སོགས་བྱུང་བས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་མར་དཔྱུལ་བ་བསྐྱེས་
 འདྲོམས་གྱི་གནས་སུ་སྟོན་ཆགས་སྣ་ཆོགས་པའི་མགོ་བརྟན་ཅན་གྱི་རི་ཆེན་པོའི་
 བར་དུ་བཅར་བས་ལུས་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་ཆབས་ཆེན་སྟོང་པུག་
 ཏུ་མ་ལ་སྐྱག་པ་ཡིས་སམ་དག་གིས་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་གྱི་ཆ་ལྟ་ཅིས་མི་
 བསྐྱེད་སྟེ་ཅི་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་གལ་ཏེ་མ་བསྐྱེད་པས་ཉམས་ན་སྤྱི་མ་
 ལས་ཆེས་ཆེར་ལྟག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་མ་གྲང་
 གྲོལ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དོད་གཅིག་ལ་པོད་སྐད་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པས་མ་གྲངས། རྣམ་པར་གཤེད་པས་གྲོལ་བ་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པར་སྐྱོད་པ་
 རང་ཡན་དུ་སོང་བའི་བྱིས་པ་ཅད་གྲོལ་ཅན་ཞེས་བུ་སྟོན་སོགས་གསུང་དོ། །སྐྱེས་
 ཏུ་དམ་པས་མ་དྲངས་ཞེས་བཤད་པའང་འབྱུང་དོ། །སེམས་ཉམས་ན་རན་སོང་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལས་འདིར་བསྐྱེས་འདྲོམས་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་སྟོས་པ་ནི་ཆ་བཅར་བ་དང་ཆོས་
 མཚུངས་སྐྱར་བས་ཡིན་སྟུང་མོ། །ལྟག་ལྟ་བུའི་རི་པོ་དག་སྟོགས་གཉིས་ནས་འོངས་
 པས་ཤིག་ལ་སོགས་པ་བཅར་བ་ལྟར་དེ་དག་འདྲོམས་པར་སྐྱག་པས་སེམས་གྱི་ཆ་ལྟ་
 ཅིས་མི་སྤྱད་ཞེས་དག་ལྟ་འཆད་ལ། སེན་མོའི་བར་དུ་ཤིག་བཅར་ནས་བསད་པས་
 བསྐྱེས་འདྲོམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལྟགས་གྱི་རི་(༡༥བ)གཉིས་གྱི་བར་དུ་བཅར་བའི་རྟུག་
 བསྐྱེད་སྟོང་དགོས་པར་རྣམ་སྐྱེད་གསུང་དོ། །བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 བན་ཡོན་ནི། དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ལས་སྤྱད་པའི་
 སྐྱོད་པ་འདི་འདྲས་དུས་རྒྱན་པར་གནས་པར་བྱེད་ན་ཞེ་སྤང་སྟེ་ལུལ་གྱི་སྟེ་པོ་རན་
 པ་མི་རིགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བྱེད་པ་མང་པོའི་ཁྲོད་ན་གནས་སམ། འདོད་ཆགས་
 སྟེ་ལུལ་གྱི་བྱད་མེད་མཛེས་སྟུག་ལུན་པ་གཡོ་ཐབས་ཅན་མང་པོའི་ཁྲོད་ན་གནས་

ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་བསྐྱབ་བ་ལ་གྲས་ཤིང་སྟོ་བའི་བཅོམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་སེམས་བརྟན་པའམ་བག་ཡོད་བརྟན་པོ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་པ་སྐྱང་འདོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡིད་བྱེད་བརྟན་པོ་རུང་ཟད་ཀྱང་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་པོ་རན་པའི་ཁྱོད་དང་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སེམས་བསྐྱབ་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པས་དོན་བརྟུ་བ་ནི། བདག་གི་བསོད་སྟོམས་ཆོས་གོས་སོགས་ཟས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་གདན་སྟོབ་པ་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་དང་ལུས་དང་སྟོག་གི་རྒྱན་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་འཆོ་བ་སྟེ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་དམ་ཡང་ན་འཆོ་བའི་ཆེ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྤྲ་ཞིང་། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་སྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུས་རག་གི་དགེ་བ་གཞན་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དག་ཉམས་པ་སྤྲ་ཡི་སྟེ་ཉམས་སུ་རྒྱག་གི་སྟེག་ཆེན་སེམས་བསྦྱེད་དང་བསྐྱབ་པ་སྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་བསྐྱབ་བའི་བརྟུ་ཞུགས་འདི་ནི་རྒྱས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་བརྟུ་ན་བདག་གིས་བསམ་པ་དགེ་བ་བྱང་རྒྱུ་(༡༥༥)ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་འདི་ནི་སྟེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱ་དོན་འདི་ལ་མདོན་ཞེན་བརྟན་པོ་བསྦྱེད་ནས་སྟོབ་དགོས་ཞེས་པ་འོ། །ཁྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། བདག་གི་ནོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱང་ངོ་། །ནོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྟོག་བསྐྱང་ངོ་། །ནོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སྟོག་རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདིར་ནི་ཆོས་བསྐྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་དོན་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྤྲ་ཡི་ཞེས་རྣམ་སྤྱང་གསུང་ལ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བརྟུ་པོ་འདི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སྟོན་འཆད་དོ། །དེས་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཉམས་

ཀྱང་དགེ་བའི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ངི་ཙམ་རྩ་སེམས་
བསྐྱང་དགོས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གཙོ་བོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བའི་
ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའང་སེམས་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བར་
བསྟན་པ་དང་སེམས་ཚོས་ཀྱིས་གདུལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འདུལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྒྱས་པར་གོང་རྩ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གནད་བསྟན།

ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། ཚོས་ཚོས་ཞེས་བཀྱི་བའི་ཚོས་གང་ལགས་པ་
དེ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་གནས་སྤྱགས་ན་མི་གནས་ཏེ་གཞན་རྩ་ཚོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་
ལས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སེམས་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་
གིས་རང་གི་སེམས་ཤིན་རྩ་གཟུང་བ་དང་ཤིན་རྩ་མཐར་གཏུགས་པ་དང་ཤིན་རྩ་
ཐུལ་བ་དང་ཤིན་རྩ་མཉམ་པར་བཅུལ་བ་དང་ཤིན་རྩ་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་གང་ན་མཆིས་པ་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ནམས་མཆིས་
ཀྱི་སེམས་མ་མཆིས་(༡༥༥)པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ནམས་མ་མཆིས་སྟམ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པ་ནམས་ལས་སེམས་བསྐྱོག་ནས་ཡོན་ཏན་
ནམས་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་སེམས་ཚོས་ཀྱིས་འདུལ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚོས་
ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཚོས་ལ་རག་ལས་ཞེས་བཀྱིའོ་ཞེས་སྟུ་མ་དེ་དག་
གིས་དོན་བསྟན་པ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་བཤེས་སྤྱང་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་སྤྱང་དང་བུལ་
ལ་མང་རྩ་གསལ་ཅི་འཚལ། །ཤན་པའི་གདམས་རག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཙམ་ལྟན་གྱིས། །སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཚ་བ་ལགས་པར་
གསུངས། །ཞེས་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་སེམས་ཡིན་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ངི་སྟེད་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་གདུལ་བ་དང་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལས་
མ་འདས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱང་ཞིང་གདུལ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱས་
ན་རྩ་ཉེས་སྤྱོད་དང་འབྲས་སུ་སྤྱག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པ་དང་རྩ་དགེ་བ་དང་
འབྲས་སུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རྩ་གཏད་པ་བཞིན་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བར་

གསུངས་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་ལས། གང་ཞིག་མ་བརྟུལ་མནར་
མེད་སོགས། རྟུག་བསྐལ་བཟོད་དཀའ་སྦྱིད་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་བརྟུལ་བས་ལྟ་
མི་དང་། །འཇིག་རྟེན་མིན་པའི་བདེ་བའམ་ཐོབ། །རབ་ཏུ་མཐུ་ལྷན་སེམས་འདི་
ནི། །མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་འདུལ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སྤྱད་ཤེས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྤང་འདོད་པ་སོགས་ཏེ།
བསྐྱབ་པ་སྤང་བའི་ཐབས་སྤྱ་སེམས་བསྤང་བར་འདོད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་སྦྱོ་བ་
རྣམས་ལ་ནི་འཇུག་ཤོག་གི་གནས་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་(༡༥༦)ཏུ་མི་བརྟེན་པར་
དྲན་པའམ་གནང་བཀག་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་དྲན་པའི་དྲན་པ་དང་ནི་སྒོ་གསུམ་
གྱི་གནས་སྐབས་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་བཞིན་ཏེ་དེ་
གཉིས་གང་རུང་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབད་
པས་སྤངས་ཤིག་ཅེས་སམ་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤངས་ཤིག་ཅེས་ཏེ་རྩ་ཆོག་ལ་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། ཀུན་ཏུ་འབད་པས་སྤངས་ཤིག་
ཅེས། །ཞེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཉམས་པར་སྤངས་
ཤིག་ཅེས་ནི་བའི་ལྟ་བདག་གི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་
སམ། ཡང་། བདག་ནི་དེ་ལྟར་འདོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའང་སྣང་ངོ་། །འདི་ནི་
དྲན་ཤེས་དང་བལ་ན་སེམས་བསྤང་མི་རུས་ལ་དེ་མ་བསྤངས་ན་བསྐྱབ་པ་བསྤང་མི་
རུས་པས་བསྐྱབ་པ་སྤང་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་སྤྱད་ན་
ཤེས་བསྟེན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བསྟེན་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཞེས་བསྟན་
བཅོས་མཛད་པ་པོས་རྗེས་འཇུག་ལ་གདམས་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་རི་
ལྟར་བསྤང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རོ་པོས་ཀྱང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་
བག་ཡོད་པས། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཉག་ཏུ་བསྤང། །ཉིན་མཆན་ཏུས་གསུམ་

ཡང་དང་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་ཅན་ཏུ་དབྱ་ཤེས་བག་
 ཡོད་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབྱ་པ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
 ལས་ནི། ཀུན་བརྒྱས་སུ། དབྱ་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་
 བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་ལྟ་
 ཀྱི་རིག་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་(༡༥༦)རྣམ་
 པའི་བྱེད་པར་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བརྗེད་པ་མེད་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་
 གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་མ་འདྲིས་པ་ལ་དབྱ་པ་མི་སྟེ་
 བས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། སྤར་འདྲིས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྒྲིབ་ཡུལ་རུ་མ་ཤར་ན་
 དབྱ་པར་མི་འཇུག་བས་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཞེས་སྒྲོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱ་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་གནས་གོང་འཕེལ་རུ་འཇུག་བས་མི་གཡེང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ལྟ་བུ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་གནང་བ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་དབྱ་
 པ་ནི་དབྱ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབྱ་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ་ཞེས་
 བསྟན་པས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། ཡུམ་མདོ་ལས། སྦྱོད་ན་ཡང་བདག་སྦྱོད་དོ་ཞེས་
 རབ་རུ་ཤེས་སོ་འགྲང་ན་ཡང་བདག་འགྲང་ངོ་སྟེ་རབ་རུ་ཤེས་སོ་འདུག་ན་ཡང་
 བདག་འདུག་གོ་སྟེ་རབ་རུ་ཤེས་སོ་ཉལ་ན་ཡང་བདག་ཉལ་ལོ་སྟེ་རབ་རུ་
 ཤེས་སོ། །དེའི་ལུས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་གནས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་རབ་རུ་ཤེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྦྱར་རྟེ། དེ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཡང་ཤེས་བཞིན་རུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་
 གོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། ལུས་དང་སེམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཞེས་སོགས་འཆད་འཇུག་ལྟར་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས། དབྱ་པ་བསྟེན་པའི་
 ཐབས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་སོགས་རྟེ། དེ་ལ། དབྱ་ཤེས་ཉམས་པའི་

ཉེས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། འབད་པས་སྤྱང་ཅི་དགོས་མ་བསྤངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་
སྟམ་ན། དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྱིས་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཁམས་དགུགས་པའི་མི་དག་
ནི་འགྲོ་འོང་(༡༥༡ན)དང་ཁིང་ལས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐ་ན་བཟའ་བཏུང་སོགས་བྱ་
བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལ་རུས་མཐུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་བཟོད་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྤང་དོར་ལ་ཚོངས་པས་སེམས་དགུགས་
པ་དག་ནི་གསུང་རབ་སྟོག་པ་དང་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་
ལས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱབ་པ་ལ་རུས་མཐུ་མེད་པས་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱན་ཤེས་ཉམས་པས་བྱ་
བ་གང་ལའང་མཐུ་རྒྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད་
པའི་ཉེས་པ་དང་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་པར་འཆད་ལ། འདིར་
ས་བཅད་རུའང་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའང་ཙྰ་ཚོག་
གིས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ན་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་དོན་ཐོབ་ཀྱི་
དབང་རུ་བྱས་ན་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉེས་པར་བཤད་དགོས་སོ་སྟམ་མོ། །

ཤེས་བཞིན་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་བྲག་རུ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ལས་
ཉམས་པ་ནི། མོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
ཅིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་མེད་པའི་སེམས་
དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཁྱེན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ངག་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཚོག་དོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོས་དོན་རིགས་པ་རྣམ་
པ་བཞིས་རྒྱལ་བཞིན་རུ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྟོམས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ལྟར་སྟམ་ཚོགས་པ་སྤར་
སྟེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་(༡༥༢བ)དཔེར་ན་སྟོའམ་ཞབས་བྱག་དོལ་ཅན་རུ་གྱུར་པའི་བྱམ་
པའི་ནད་རུ་དང་པོ་རྒྱུགས་ནས་གང་བར་བྱས་པ་ཡང་ནད་རུ་ཡུན་རིང་མི་གནས་

པར་སྤྱིར་ཟག་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་དེའི་དྲན་པ་ལ་ནི་སྤར་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གྲང་འཕྱིས་མི་གནས་
 པའི་ཤེས་རབ་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་ཆུད་འཛའ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་ལས་ཉམས་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
 ཞིང་དགོན་མཚོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་དད་པ་ཅན་དང་ནི། དག་
 ཚོས་ཅི་དང་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་ཤིང་སྤོ་བའི་སྤོ་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་
 བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡང་རང་གི་
 སྤོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ཡང་ཡང་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པའི་སྤོ་ནས་མི་
 མཐུན་སྦྱགས་སྤྱང་བའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོན་ཆགས་པ་དེ་གཅིག་ཤུའི་ཉེས་
 པས་རང་ཆུད་ལ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཕྱིག་པ་དང་ལྟུང་བའི་རྟོག་པའི་དྲི་
 མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་ཆུད་
 འཛའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་པ་དད་པ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་
 ཉམས་པར་མ་ཟད་ལྡན་པའམ་ཉམས་ཞེས་སྤྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་མང་ཐོས་དད་པ་
 སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་བག་ཡོད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རིམ་པར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཤེས་
 པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པ་དང་སྤང་དོར་མི་བྱེད་པའི་བག་མེད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་
 སྤོ་ནས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་ཡང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའམ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་ལས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ནི་ལྟུང་
 བ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་(༡༥༥ན)པ་ནམས་
 སུ་བསྐྱབ་པ་གུས་པའི་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་བག་ཡོད་ལ་སྤྱར་བ་མི་
 འདུག་གོ། །

ཆུ་དག་ཚོས་བཙོན་ནས་འབྲས་སུ་ངན་འགོར་འཕེན་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོམ་རྒྱན་མ་རུངས་པ་དག་སྤྱང་མཁན་གྱི་དྲན་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དག་

བའི་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་དྲན་པ་དེ་ཉམས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོམ་རྒྱན་དག་འབྲང་ནས་འོང་བས་ན་སྟོན་བསོད་ནམས་དག་བའི་ཞོར་དག་ནི་
 ཉེ་བར་བསགས་ཀྱང་དཔེར་ན་ཞོར་བསགས་པ་རྣམས་རྒྱན་པོས་གཏོགས་པའམ་
 སྟོགས་ནས་དབུལ་པོར་གཏོང་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་མ་དུངས་པ་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་དག་བའི་ཞོར་གང་ཡོད་དེ་དག་འཕྲོག་ཅིང་ཟད་པར་བྱས་པ་
 ལས་འབྲས་བྱ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཀྱང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བསོད་ནམས་
 མ་བསགས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མ་ཟད་བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེ་བར་བསགས་
 ཀྱང་ཞེས་སྟུང་པའོ། རྒྱ་དག་ཆོས་བཅོམ་ནས་འབྲས་བྱ་བདེ་འགྲོའི་སྟོག་གཅོད་པ་
 བྱི། ཤེས་བཞིན་ཉམས་པས་དྲན་པ་ཉམས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྟུང་མཁན་མེད་པ་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་འདི་དག་ནི་ཤ་ཟ་བཞིན་དུ་དག་བའི་ཞོར་འཕྲོག་
 པའི་ཆེད་དུ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་སྒྲགས་ཏེ་ཞིང་གཞོན་འཆེད་སྐབས་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་
 ཉེ་ནམ་སྒྲགས་འཇུག་པའི་སྐབས་ཆེད་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་དག་བའི་ཞོར་བསགས་པ་
 གང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བྱ་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་སྟོག་དག་
 ཀྱང་འཛམས་པར་བྱེད་དོ། ཇེ་ལྷན་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་བསམ་
 (༡༥༥)ནས་ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤ་ཟ་བཞིན་
 དུ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྐད་དོད་གཅིག་ལ་ཐོད་སྐད་ཆོམ་རྒྱན་དང་ཤ་ཟ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཇེ་ལ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱན་བརྟུས་སུ།
 ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟེ། དེའང་ལྷས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་
 ཉེ་ལྷང་བའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་
 བྱའོ། བྱེད་ལས་ལྷང་བའི་རྟོན་བྱེད་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། འདིར་ཤེས་

བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཉེ་ཉོན་དེ་
 ཉིད་ལ་འཛིག་དགོས་པ་འདྲའོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་
 སོགས་ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དྲན་པ་བསྟེན་ཐབས་དངོས་ནི། དེ་བས་དྲན་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
 དྲན་པ་རི་ལྟར་སྤྱད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བཞིན་ཉམས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤང་དོར་གྱི་
 དམིགས་ནམ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚོམ་རྒྱན་སྤྱད་བའི་ནང་གི་སྟོང་སྤྱད་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལས་གུད་དུ་འཕམ་གཞན་དུ་
 བམ་ཡང་མི་གཏོང་བར་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་དོ། །རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་བག་མེད་པའི་
 དབང་གིས་དྲན་པ་ཉམས་ཏེ་གུད་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་སོང་ན་འང་དེ་མ་ཐག་
 དེ་ཉམས་པའི་དབང་ལས་ངན་འགྲོའི་གཞོན་པ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དྲན་པར་
 བྱས་ཏེ་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་དྲན་པ་སྤྱར་ཡང་བཀྲག་ནས་(༡༥ན)སྤྱར་བཞིན་ཡིད་
 ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོར། དྲན་པ་གང་
 གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་དྲན་པ་གང་གིས་བརྟུང་
 གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་གང་གིས་ལམ་གོལ་བའམ་
 ལམ་ངན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། དྲན་པ་སྟོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གང་གིས་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲབས་མི་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཡང་
 དག་པའི་དྲན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། དབང་ཕྱག་ལུས་
 ལྟོབས་དྲན་པ་བདེ་གསེགས་ཀྱིས། །བཞོན་པ་གཅིག་སྤྱིའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་
 ནི་བསྐྱེམས་ནས་མདོན་པར་བསྤྱད་བཞི་སྟེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་ཚོས་ཀྱན་འཛིག་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཡིད་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་
 ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པས་སྟོང་ཡིན་ལ་དྲན་པ་ནི་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་བཞིན་
 མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་སྤྱད་བའི་སྟོང་དེར་རྟག་ཏུ་བཞག་ནས་དེ་ལས་གུད་དུ་མི་བཏང་

ཞེས་དགེ་ལྷ་སྟགས་འཆད་དོ། །

དུན་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ། ཕྱི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི།
 དུན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་ཀྱང་མ་
 བ་རྣམས་དང་སྟགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོང་པ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་དུ་ཉེ་
 བར་འགྲོགས་པ་ལས་དུན་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་མཁན་པོ་དང་སློབ་
 དཔོན་ལ་སྟགས་པས་བྲང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་ཤོག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གདམས་
 དག་དང་རྟེན་སུ་བརྟན་པ་གནང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བརྟན་པ་ལས་
 འདའ་ཞིང་འགལ་གྱིས་དོགས་ནས་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོང་ལ་(༡༥)བ)
 འཛོམ་པའི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་མཁན་སློབ་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱིས་
 ཁྲིལ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་བྲང་དོར་ལ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་མ་ནོར་པར་འཇུག་
 པའི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་ཚུལ་
 ཆེན་པོ་གཞན་ཅིའང་མི་དགོས་པར་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་དུན་པ་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ནང་གི་རྒྱུན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་
 སྤྲུལ་དང་སྟགས་སྟགས་ཉེ་བར་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བྱེད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཡུལ་ཀྱན་དང་དུས་ཀྱན་དུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱེ་བ་སྟགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུན་གྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྲུལ་བདག་ཀྱང་ནི་རྟག་པར་རམ་རྟག་
 པར་བདག་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ནི་གནས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསམ་
 ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་ལས་
 ལྷག་ལྟར་ལ་འཛོམ་པའི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་དེས་བརྟན་པའི་བསྐྱབ་
 པའི་གནས་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ལས་འཇིགས་པའམ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲིལ་ན་མི་བྱང་རོ་སྒྲུལ་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྤྲང་
 ཀྱིས་དོགས་པས་འཇིགས་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་

ཞིང་མཉོས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་བསྐྱམས་ནས་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱས་ནའང་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པའི་སེང་གེའི་སྐྱེས་བསྐྱན་པ་ལས། འོད་སྤྱང་
 དེ་ལ་སྐྱེས་བྱ་བྱུན་པོ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུན་སྤར་གོས་དྲར་སྐྱིག་དག་
 བགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྒྟགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ཁས་
 བླངས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཁས་བླངས་ནས་གནས་(༡༧༠ན)ཁང་དུ་སོང་ངམ་ཕྱག་ཏུ་
 སོང་སྟེ་སྒོ་གཅད་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་
 ཅིང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དག་འདི་སྐྱམ་དུ་
 ཡང་སེམས་ཏེ་བདག་ཅག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་མཁྱེན་མི་རིག་རྣམ་པར་མི་
 རྟོགས་སོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་སེམས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྤྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་ནི་མི་མཁྱེན་པའམ་མི་གཟིགས་པའམ་སྤྱགས་སུ་མ་ཆུད་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་
 མ་མཛད་པ་ཅིའང་མི་མངའ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་
 བདག་གི་སེམས་སྤྱགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ལ། གང་དག་སྤྱགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་ཏེ་འཇོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་གི་སེམས་སྤྱགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པས་ན་བདག་གིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོམ་རྒྱན་མི་བྱའོ་
 ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།

སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བཞིན་དུ་སྤྱིག་པ་བྱས་ན་ཡང་། དུག་ཟོས་
 བཞིན་དུ་བདེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ལྟ་དང་རྣལ་འཁྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གིས། །རྣམ་
 དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསམ་
 བློས་གནས་པ་དེ་ལ་དྲན་པ་ཙམ་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཚུལ་དེ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན་ཕྱིར་ད་དུང་དེས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་དྲན་པ་བྱད་པར་ཅན་
 དེའང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་མེད་དུ་

འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འང་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་(༡༧༠བ)ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་འབྱུང་བའང་སྤྱད་དོ། །

འདིར། འཇིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྲུས་བྱེད་དང་། རོ་ཆ་དང་གྲུས་དང་འཇིགས་
ལྷན་སོགས་ཀྱིས་རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་གྲུས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས་
ཀྱང་། དེ་ལ་དྲན་པ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱང་ཞིང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དྲན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
སོགས་ལ་གྲུས་པའི་གྲུས་པ་དྲག་པོ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་དུ་འང་མདོ་
ཙམ་འཆད་དོ། །དེས་ན་གོང་བཤད་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་
སྐྱེ་བར་བསྟན་པའང་རྟེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུས་པ་དང་རོ་ཆ་སོགས་སྐྱེ་བ་
དང་དེ་དག་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་
དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འགའ་ཞིག་དུ། སྔོང་ནའང་
ངན་འགྲོའི་སོགས་ཀྱིས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟའི་དྲན་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་
མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་སྒྲོ་སྐྱུང་ལྟར་ཏེ་བར་གནས་
པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་རྟོག་ཅིང་ཇི་བཞིན་
དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལན་རེ་ཙམ་
ཉམས་ནས་གཞན་དུ་སོང་བ་དང་སྤར་མེད་པའི་གསར་(༡༧༡ན)པ་དག་ཀྱང་དྲན་
པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་ལ་འོང་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བརྟེན་པར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་

པ་བརྟན་ལ། རེས་འགའ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་བརྟགས་ཅིང་དབྱད་ནས་དྲན་པ་
 ཉེ་བར་བརྟེན་པའང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྦྱིད་པས་ན་
 གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཉམས་
 པས་གཅིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་
 མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྱོང་ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་ཁོ་
 ན་ལ་རག་ལས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་ས་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱི་བ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་དྲན་
 ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་པར་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱན་ལྡན་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་ལ་མཁས་པ་དག་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྤྱད་བའི་ཐབས་
 གྲ་ན་མེད་པ་དྲན་ཤེས་བསྤྱད་བའི་ཚུལ་ལ། །

གསུམ་པ་དྲན་ཤེས་ལྡན་པས་སེམས་སྦྱོང་གི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 ཉེས་སྦྱོང་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 སློབ་ཚུལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་དག་པར་བྱ་བ། བསྐྱབ་པའམ་སྦྱོང་པ་ཉམས་པ་བསྤྱད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱི་སྒོན་དུ་ཀྱན་
 སློང་ལ་བརྟགས་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགོ་འཆག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དྲན་
 ཤེས་བརྟེན་ཏེ་དང་པོར་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
 (༡༩)བསློང་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འདི་འདྲའི་སེམས་འདི་ནི་
 སྦྱོན་དང་བཅས་པའོ་འདི་ནི་སྦྱོན་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་
 ལ་འཇུག་ཞོག་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཀྱན་སློང་ཆགས་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ནི་མི་འདོད་པའི་གནོད་པ་དང་
 རྟུག་བསྐལ་སྦྱིད་པའི་སྦྱོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཆོ་བདག་

གིས་ཀྱན་སྒྲོང་དེས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱ་བ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པར་ཤིང་སྒྲོང་
པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གིས་སྐུ་ལ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་རུ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་དང་དེའི་དབང་རུ་མི་འཆོར་ཞིང་མི་གཡོ་བར་གཞིན་པོའི་རང་ཚུགས་བཟུང་
བའམ་བྱངས་ཐུབ་པར་ནི་བྱས་ཏེ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་
རྒྱ་འགྲེལ་དག་ཏུ། ཤིང་བཞིན་དབང་པོ་བྲལ་བ་ཉིད། ཅེས་ཤིང་དབང་པོ་དང་
བྲལ་བས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་རུ་དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲོ་བམས་ཏེ་བྱངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་རུ་འདི་ནས་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་གཙོ་བོ་
ནི་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་དང་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོང་ཚུལ་
ཉོན་པ་སྟེ། བསྐྱབས་བརྟུས་སུ་དེ་སྒྲོང་བ་དྲན་པ་བརྟུ་གཞིས་ཀྱིས་འབྱུང་པར་བཤད་
ལ། འགྲེལ་ཆེན་རུ་འདི་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོང་ཚུལ་རུ་བཤད་པ་ལྟར་
རེ་ཞིག་དང་པོར་སོགས་སྐྱ་མ་འདི་དག་པལ་ཆེར་གྱིས་གཙོ་བོར་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱབས་པར་འོས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་
ཚུལ་ཉོན་ལ། ལྷས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཤེས་བཞིན་
ཀྱིས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཉོན་པ་ཡིན་
པར་(༡༩༣)གསུངས་སོ། །

བཟླ་བ་སོགས་ལྷས་ངག་གི་སྒྲོན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དགོས་པའི་དོན་ནམ་
འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྒྲོན་སེམས་རྣམ་
པར་གཡིང་བར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་ནི་རུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་
ཡུལ་ཡིད་རུ་འོང་མི་འོང་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་
མོངས་སྐྱེས་ནས་སེམས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་
དམིགས་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའམ་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རུ་ངེས་པར་སེམས་པས་དང་པོ་ལྟ་བ་ཚུམ་པ་ན་རུས་

རྟག་ཏུ་ནི་མིག་ནི་སྤེ་བཅུམ་རན་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཆེར་པལ་པའམ་གཉའ་ཤིང་གང་
 ཅམ་ཏུ་པལ་སྤེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བས་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་འབྲས་བུ་མེད་
 པའི་གཡེང་བས་བལྟ་བས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་སོགས་
 འགོག་པ་མིན་ནོ། །སྤྱད་པ་ལས། འགོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་
 རབ་ཏུ་ལྟ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་བལྟ་ཞིང་འགོ་ལ་སེམས་འབྲུལ་མེད། །ཅེས་
 མོ། །དུབ་པ་དང་གཞན་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཁྲི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མིགས་
 ལ་པལ་ནས་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་བྱ་བ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་གོམས་པར་བྱ་མི་རུས་པར་
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་མིག་དང་སེམས་ཏ་ཅང་དུབ་པ་དང་སྒྲོ་བར་ཐུར་ན་སྒྲོ་དུབ་
 ཏུ་ཐུར་པ་དེ་ངལ་གསོ་བའམ་ཁམས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་སྐབས་རེས་འགའ་དྲན་
 ཤེས་དང་དྲན་པས་མིག་བཏེག་སྤེ་གང་འདོད་ཀྱི་སྒྲིགས་སྤྱང་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆོ་གལ་ཏེ་སྤྱོད་བྱ་འགའ་ཞིག་རྒྱུར་འོང་བ་མིག་གི་ལམ་དུ་སྤྱང་
 བར་ཐུར་པ་ན་དགའ་ཞིང་འཇུག་པའི་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཁྱོད་འོངས་པ་ལེགས་
 མོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་རོལ་པོའི་སྤྱིང་ལ་འབབ་པའི་གཏན་སྟན་པོ་བརྗོད་
 (༡༩༥)དེ་ལེབས་པར་སྤྱ་པའི་ཆོག་གིས་བསྟུ་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཀྱན་སྦྱང་དེ་
 ངག་གི་སྦྱོད་པ་གཞན་མཆོན་བྱེད་ཅམ་མོ། །རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འབྲེལ་དག་ཏུ། གྲིབ་
 མ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་། །ལེགས་འོངས་དོན་དུ་ནམ་པར་བལྟ། །ཞེས་ཡོད་པ་
 ནི། གཞན་འོངས་པའི་གྲིབ་མའམ་མཆོན་མའམ་ཞད་བག་ཅམ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་
 ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་ལེབས་པར་སྤྱ་བའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་གཞན་མ་དད་པས་ཕྱིག་པ་གསོག་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དེ།
 རི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སོག་མར་འགོ་བ་
 ནི་ཆོག་སྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉམ་ང་
 བའི་ལམ་དང་གྲོང་སོགས་སྤྱ་འདུག་པའི་ཆོ་གཅན་གཟན་དང་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་
 འཛིགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིགས་བཞི་

ཀར་བཏུ་བའམ་གང་རུ་བཏུ་དགོས་པའི་ཚུགས་དེ་དང་དེར་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ་རང་གི་
 ལུས་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རུའོ། །ཚུགས་བཞིར་བཏུ་བའི་ཆོ་འགྲོ་བཞིན་རུ་བཏུས་
 ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དཔར་འབྱུར་བ་དང་གཞན་མ་དད་པར་འབྱུར་བས་ཉེས་པ་
 དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་རྒྱབ་ཚུགས་སུ་བཏུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་
 འགྲོ་བཞིན་རུ་བཏུ་བ་མི་བདེ་བས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བསྐད་ནས་ངལ་གསོ་སྟེ་གར་བཏུ་
 དགོས་པའི་ཚུགས་སུ་བཏུ་བའམ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཏུས་ཏེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུགས་སུ་བཏུ་བར་བྱ་
 ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡང་དང་ཡང་རུ་ཚུགས་བཞིར་བཏུ་ལ་བྱད་པར་ངལ་གསོ་བའི་
 ཆོ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བཏུས་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུགས་སུ་ཆུར་འོང་མཁན་སོགས་ཡོད་མེད་བཏུ་བར་
 བྱ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ངལ་སོས་ནས་འགྲོ་རན་པའི་ཆོ་ཁ་ཕྱིར་བཏུས་ནས་ངལ་གསོའི་
 ས་དེར་ཡོ་བྱད་ལྟ་བུའི་ལུས་པ་ཡོད་མེད་བཏུ་ཞེས་པའམ་སྤང་དོ། །སྤྱིར་གང་རུ་
 (༡༩ན)འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་མདུན་དང་རྒྱབ་དག་རུ་གཡངས་དང་ཚོམ་རྒྱན་དང་གཅན་
 གཟན་དང་རུག་སྐུལ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་པར་བྱས་
 ནས་མདུན་ཚུགས་སུ་འཇིགས་པ་མེད་ན་འགྲོ་བར་བྱ་ལ་ཡོད་ཆོ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་
 བཟུར་ནས་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་དེ་ཚུགས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཕྱིར་ལོགས་ནས་འོང་བར་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏུ་བ་དང་འགྲོ་བའི་སྦྱོང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འདིས་
 མཚོན་ནས་སྦྱོང་ལམ་རྣམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སྟོན་ནས་རང་གཞན་ལ་མན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོས་
 པའི་དོན་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །

ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་བརྟག་པ་ནི། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་
 ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སམ་སྦྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོའི་འཕེན་པ་སྟོན་
 རུ་བཏང་ནས་དེ་ནས་སྟོག་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དང་དེ་བསྟོང་ནས་ཞེས་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་བྱ་བའམ་མགོ་བརྩམས་ནས་ཞེས་
 པའམ། ཡང་དཔེ་འགའ་ཞིག་རུ་བྱ་བ་རྟོགས་ནས་ཞེས་སྤང་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་བྱ་བའི་

དོན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་
 བྱས་ནི་སྐབས་སྐབས་སྤྲུལ་པར་བར་དུ་ལྷན་འདི་སྤར་བསམ་པ་བཞིན་གྱི་འགྲོ་བ་
 དང་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་མི་གནས་དང་དགེ་མི་དགེ་གང་
 ལ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རིམ་ལྔ་བྱར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་
 བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་སྤར་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སོང་ན་ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ལ་སྤར་བ་སོགས་མདོར་ན་ཉེས་མེད་དགེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་
 བཅོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྷན་གྱིས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བྱ་དང་འཆག་བྱ་སོགས་
 སྤར་ནས་ཤེས་(༡༡༥)པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདིས་དངོས་སུ་གནས་པའམ་འདུག་པའི་
 ཀུན་སྤྱོད་བལྟན་ནས་འགྲོ་འཆག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའམ་ཤུགས་ལ་བལྟན་པས་སོ་ཞེས་
 འཆད་པའམ། ཡང་ན་འདི་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སྤར་ནས་འཆད་པ་ལྟར་
 བྱ་སྟེ་ཅ་ཚིག་གིས་དངོས་ཟིན་ལ་བརྟགས་ནའང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་
 འགྲོ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་གོང་དུ་བལྟན་ཟིན་པས་སོ། །ཟམ་བཤད་དུ། ལྷན་གྱི་འདི་
 ལྟར་སོགས་ཀྱིས་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་མཚོན་པས། ངག་གིས་འདི་ལྟར་
 རྒྱ་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་སོགས་དང་། ཡིད་གྱི་འདི་དག་བསམ་བྱ་ཞེས། །བྱ་
 བ་བསྟོགས་ནས་ཞེས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟག་པ་ལ།
 སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གདགས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ཆགས་སྤར་སོགས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ཚུས་ཤིང་མ་དུལ་བ་སྤང་ཆེན་མ་དུལ་
 ཞིང་ཚུས་པ་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་པའི་བསྐྱབ་པ་སོགས་རང་གཞན་ལ་
 བན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དགེ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཉེ་བར་སེམས་
 པའི་ཀ་ཆེན་བརྟན་པོ་ལ་རིམ་ལྔ་བྱར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལམ་གཞན་
 དུ་མི་འཆོར་བར་དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་དྲན་པས་བརྟན་
 པོར་བཟུང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་སེམས་རང་གིས་དབང་དུ་བྱའོ། །

བརྟགས་པ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་མི་གནས་བརྟགས་པ་ནི། དགེ་བའི་

དམིགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞན་རྩ་འཆོར་མི་འཆོར་ཡང་དང་ཡང་
 རྩ་བརྟག་དགོས་པས་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་སྦྱོང་ལམ་རྣམ་བཞིའི་
 སྐབས་ཀྱང་རྩ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལས་
 གཞན་རྩ་མ་ཡིངས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་(༡༥ན)ནི་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་ཀྱང་དགེ་སེམས་དེ་ལས་གཞན་རྩ་རྣམ་པར་གཡང་ནས་ལོག་པའི་ཡུལ་
 གྱི་དབང་རྩ་མི་འཆོར་བར་བྱས་ཏེ་རྩས་དང་རྩས་སྤྱུ་བདག་གི་ཡིད་འདི་དགེ་མི་དགེ་
 སོགས་གར་སྦྱོང་པར་བྱེད་ཅིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་དེ་ལྟར་རང་གི་ཡིད་ལ་ཡང་
 དང་ཡང་རྩ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གཞན་རྩ་སོང་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྤར་གྱི་དགེ་
 བའི་དམིགས་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་རྩ་བཞག་ནས་སེམས་དབང་རྩ་བྱ་ལ་སྤར་བཞིན་
 རྩ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ན་བཏང་སྟོམས་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་གི་ཡིད་འདི་
 གར་སྦྱོང་ཅིས་བརྟགས་པ་ན་དགེ་བར་འདུག་ན་གོང་འཕེལ་རྩ་གཏོང་བ་དང་ལྷང་
 མ་བསྟན་རྩ་འདུག་ན་དགེ་བར་སྤྱར་བ་དང་མི་དགེ་བར་འདུག་ན་དེ་བསྒྲིག་པ་སྟེ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་དགེ་ལྷ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སེམས་
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བཏགས་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་བརྟགས་
 རྣམ་སེམས་དབང་རྩ་བྱས་ནས་འདུལ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དབེས་བསྟན་ལ།
 དེའང་རི་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་མི་བསྟན་པ་དེ་ཀ་བའམ་སྟོང་པོ་རབ་རྩ་བརྟན་པོ་ལ་ཞགས་
 ཐག་ཤིན་རྩ་སྤར་བས་བཏགས་ཏེ་མི་འཆོར་བར་བྱས་ནས་སྤང་རྩིས་རི་ལྟར་བསྐབས་པ་
 ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས་མི་བྱེད་ན་ལྷགས་ཀྱ་ཚོན་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་
 དེ་དབང་རྩ་བྱས་ནས་འདུལ་བ་ལྟར། རང་གི་སེམས་སྤང་ཆེན་མ་རུལ་བ་དང་འདྲ་
 བ་འདི་ཡང་དགེ་བའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་རྩན་པའི་ཐག་པས་བཏགས་
 རྣམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་སྟེང་རྩ་མི་འཆོར་བར་བྱས་ནས་དབང་རྩ་བྱ་ལ་གཡ་ཏེ་
 བཏགས་པ་ལྟར་སྟོང་རྩ་མི་བཏུབ་པར་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་སྤང་ན་ཤེས་
 བཞིན་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་བཏབ་ནས་ཁད་ཀྱི་ཁད་ཀྱིས་ཚར་བཅད་(༡༥བ)དེ་དབང་རྩ་

བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཛོར་བར་བྱས་ཏེ་དེར་འདོགས་
 པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱས་ནས་གདུལ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།
 སེམས་གྱི་སྤྱང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དུན་པའི་ཐག་
 པས་ངེས་བཅིངས་ནས། ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱིས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་
 རིམ་ལས་ཀྱང་། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་དམིགས་
 པའི་སྤྱང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱིས་
 ཞེས་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་དང་འདྲ་བར་ཡང་གསུངས་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པ་ཞེས་
 ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་
 འདོགས་བྱེད་དངོས་ནི་དུན་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་པ་ལས་
 གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སོགས་རིག་པར་བྱས་ནས་སྤྱར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་
 པས་ན་བརྒྱད་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་
 གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་
 བ་རབ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དུན་ཤེས་གཉིས་ཀ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་
 བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་
 གསུམ་ཀ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་སྐབ་བྱེད་
 གྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་འཁྱོད་
 པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་དེ་འཛིན་སྐབ་
 བར་འཐུར་རོ། །༡༧༥༣ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུ་དེ་འཛིན་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དག་གིས་དུན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་སྐབ་པའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བས་
 ཀྱང་རྒྱུ་དེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ་རུང་ཟད་འོག་དུ་འང་
 འཆད་ལ་རྒྱས་པར་བསྐབ་བའུས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཀག་པ་ལ་གནང་བའི་རུས་བརྟན་པ་ནི། སྤྱིར་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་སོགས་
 དགེ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བཙོན་དགོས་མོད་ཀྱང་ལས་
 དང་པོ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྒྱག་པར་བཙོན་མི་རུས་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཅི་བདེར་བྱ་བར་
 གནང་བའི་དམིགས་བསལ་ནི་འདི་ལྟར། མི་སོགས་ཀྱི་དགྲ་དང་རྒྱལ་སྤྱུལ་དང་མི་
 རྒྱ་སོགས་རང་གི་སྤྲོག་ལ་གཞོད་པའི་འཇིགས་པ་དང་རུས་བཟང་སོགས་ལ་དཀོན་
 མཆོག་གི་མཆོད་པ་ལྟག་པར་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་
 ཉོན་དང་། དེ་དག་བས་ཆེས་ལྟག་པའི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་དང་
 འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་སྦྱོང་ལས་ཆེས་སྤྲ་བ་བྱ་
 དཀའ་བའི་རིགས་གལ་ཏེ་རང་གིས་བྱ་མི་རུས་པ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་དེ་དག་དང་རྗེས་
 གྲུ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་ལས་བག་ཡངས་སུ་ཅི་བདེར་བྱ་བའི་སློན་ནས་འཇུག་པར་བྱ་བ་
 གནང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་
 ལུས་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་
 ལས་རྒྱུལ་བྲིམས་བརྒྱའམ་འབྱུང་གི་ལྟག་པས་རྒྱུལ་བྲིམས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱ་མི་རིགས་
 ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་གཉིས་ཀ་རུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་མི་རུས་ཤིང་སྦྱིན་པ་
 ལ་གཙོ་བོར་སློབ་པའི་རུས་དག་ཏུ་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་(༡༧༥)པར་མ་བསྐྱབ་
 ཀྱི་བར་རུ་རྒྱུལ་བྲིམས་སྤྲ་མོ་རེ་ཞིག་སྦྱབ་མི་རུས་པ་ནམས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་
 པར་གསུངས་ཏེ། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པའི་རུས་སུ་རྒྱུལ་བྲིམས་ཉེ་
 བར་བརྟུས་ཏེ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྦྱིན་པ་ལ་གཙོ་བོར་
 སློབ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་སློབ་མ་རུས་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་པར་བརྟན་
 པས་སོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་གསད་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་དེ་མཐོང་བཞིན་རུ་མ་མཐོང་ཞེས་བརྟུན་རུ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནམ་བཤད་ལས་
 སོ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་མ་དོར་བ་ལ་
 སློབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ནས་འཇུག་ཅིང་རིམ་ཅན་

དུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གང་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མཐར་འདོན་དགོས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱེ་མ་དེ་མ་ཚད་བར་བྱི་མ་ལ་ཞུགས་ན་བསྐྱབ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་ན། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་རང་གིས་སྒོས་བརྟགས་ནས་སམ་སྒྲ་མས་བསྐྱོ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ལས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱེ་དུ་བསམས་ཏེ་བྱ་བ་རྩོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་མ་དོར་ནས་བྱ་བ་གཞན་སྐྱབ་སྐྱེ་དུ་མི་བསམ་པ་འམ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཏེ་སྤར་བཅམས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡིད་གཏད་པ་འམ་ཡིད་གཞོལ་བ་ཡི་བསམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིས་ཐོག་མར་བཅམས་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་འབད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ནས་མཐར་བྱིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རེ་ཞིག་གི་སྤྱོད་བྱ་བ་སྐྱེ་མ་དེ་ཉིད་བྱས་ཐོན་ནས་བྱ་བ་གཞན་ལ་འང་འཇུག་པར་བསྐྱན་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་བའི་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་ན་(༡༧)ན་ནི་བྱ་བ་སྐྱེ་བྱུན་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱ་བ་སྐྱེ་མ་མ་གྲུབ་གོང་དུ་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ཀ་ལེགས་པར་མཐར་བྱིན་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ནོར་བུའི་ཕྱང་བར། ཐོག་མར་བཅམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དང་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གུན་ལེགས་བྱས། །གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅ་ན་ཀར་ཡང་། སྐྱེ་མ་མ་ཚད་གཞན་བསྐྱབ་ན། །གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ངལ་བའི་གནས། །རྐང་པ་ཡ་ཅིག་མ་ཚུགས་པར། །གཉིས་ཀ་བརྟགས་ན་འབྲེལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །བྱ་བའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པར་རྩ་ཉོན་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོལ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

ཡང་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་
 གྲང་། །དེ་ལྟར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཡོད་དེ། །སྤྲུལ་མ་གྲུབ་པར་སྤྱི་མར་
 འཇུག་ན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་སྒྲིབ་འཇུག་པ་མི་བརྟན་པས་ཤེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་ནས་གྲང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་ཆོག་གི་འགྲོས་དང་བསྟན་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གི་རྩ་གཞུང་སལ་ཆེར་ན་
 ཡོད་པ་སྤྲུལ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་བ་ཞིག་མི་འདུག་གོ། །རིམ་པར་སློབ་དགོས་
 ཞེས་པ་དེའང་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་ཏུ་སློབ་དགོས་པའི་བསྟན་བྱའི་རིགས་རྣམས་ལ་དེ་
 ལྟར་ངེས་པར་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཏུ་སློབ་མི་དགོས་པའི་
 དགེ་བ་སློབས་མཉམ་(༡༧༦)པ་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་བརྩམས་པ་དེ་དང་པོར་བསྟུབ་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཉམས་པའམ་ཀུན་སྦྱོང་ཉམས་པ་བསྟུང་བ་ནི། བྲེ་མོའི་
 གཏམ་ནི་སོགས་ཏེ། དེའང་འདི་ལ་འདིར་སྦྱོང་པ་ཉམས་པ་བསྟུང་བ་ཞེས་བསྟན་
 ལ། འགྲེལ་པ་སལ་ཆེར་ཏུ་དོན་མེད་གཡེང་བར་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྒྲིག་གསུམ་
 གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་འདི་ནས་བརྟན་པ་ནས་དབང་ཏུ་བྱ་བ་ཞེས་འཆད་
 པར་མཛད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་འདི་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་ཚུལ་སྟོན་ལ། དེ་
 ལ། རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་པ་དང་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོང་བ་ནི། གོང་ཏུ་བཤད་པ་
 ལྟར་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 བཀག་པ་ལ་གནད་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིར་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་
 རྣམ་གཡེང་བྱ་བར་མ་གནད་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་བསྟུང་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྟོན་
 དང་དམག་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཀུ་རེའི་གཏམ་སོགས་བྲེ་མོའི་
 གཏམ་ནི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་སྤྱོད་སྒྲིལ་གར་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་
 བའི་ལྟ་མོའི་རིགས་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པའི་རྣམ་གཡེང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མང་པོ་ལ་
 དོན་མེད་ཏུ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་དེ་དག་བྱེད་པའི་རྗེས་

སྤྱ་ཡང་རང་དགར་སྤྲོ་ཞིང་མཉམ་པ་དང་བཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འདྲག་པར་མི་
བྱ་ལ། རྒྱ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་དབང་ངམ་གཞན་གྱི་ངོ་མི་རྣམས་ཅིང་།

སེམས་མཐུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རེས་འགའ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་འཇུག་དགོས་པར་
གྲུབ་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའི་བསམ་པ་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྒྲོ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། མཆོག་ཟུང་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཐར་
ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཉི་(༡༧)ན་དེ་གཉིས་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་ཉེ་རྒྱལ་
དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་པང་ན་སྒྲེས་ཞེས་བཞོད་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུང་དུ་ན་རིག་
བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པས་གྲགས་པ་རྒྱས་ཤིས་སོ་སོར་སྤོབ་མ་
ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་སྒྲན་གྲགས་ཐོས་ནས་
འཕྲད་པར་འདོད་པ་ལ། དུས་རེ་ཞིག་གི་ཆོ་ཡུལ་དེར་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན་
དེ་གཉིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གཤེད་དང་འདྲ་འདྲི་ལ་མི་དགའ་རང་རང་
གི་ཡང་པ་མ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་པ་མའི་ངོ་བསྐྱུང་བྱིར་དུས་
སྟོན་ལ་སོང་ནས་གལ་ལ་འཁོད་པ་ན། གར་མཁན་དག་གིས་ཉོ་ཤ་ཀའི་རྒྱུད་དུ་སྤྱ་
སྤངས་པ་དང་མི་དག་གིས་ཤོ་བརྩུང་བ་དང་སྤྱ་སྤང་བར་བརྩམས་པ་དང་བྱིའུ་དེ་
གཉིས་དབང་པོ་དག་བྱིར་བསྐྱན་ཉེ་འཁོད་པ་སྒྲེ་པོ་པལ་མོ་ཆེས་མཐོང་ནས་ཡང་ན་
འདི་གཉིས་སྤྱན་པོ་གཉིས་ཤིག་གོ་ཡང་ན་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་གཉིས་ཤིག་གོ་ཞེས་
སྤྲོས། དེར་པང་ན་སྒྲེས་ཀྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ལ་སྤྲོས་པ། ཤོ་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོ་རྣམས་སྤྱང་
ངམ། དེས་སྤྲོས་པ། གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་ངོ་། །དབང་པོ་ནང་
དུ་བརྟུན་པས་མ་མཐོང་བ་ནི་བདེན་ན་ངེ་ལྟར་མ་ཐོས། དེས་སྤྲོས་པ། ཤི་ཤགས་
ཤི་བའི་རྒྱས་པ་དང་། །འཆི་འཇུར་བཞད་གད་འདྲི་སྤྲེག་གིས། །འཆི་བའི་རྒྱེ་པོ་
འདུས་པ་ལ། །མཁས་པ་སྤྱ་ཞིག་བག་མེད་བྱེད། །དེས་སྤྲོས་པ། བྱེད་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་
ནམ། རྒྱེ་པོ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་པང་ན་སྒྲེས་ལ་སྤྲོས་པ། བྱེད་
ལ་ཤོ་དང་སྤྱ་སོགས་སྤྱང་ངམ། གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྤྱང་ངོ་། །འདི་

ལྟར་མ་ཐོས། སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གར་རྣམས་(༡༧)བ)
 ཐམས་ཅད་ཐོ་འཆོམ་པ། སྤྲུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་བ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱན་མི་རྟག་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་པར་ན་སྤྲུལ་ཡིན་ནམ། སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དང་དགོས་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་དགེ་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་དགེ་
 སྤྱོད་སོགས་མིན་པའི་བྱིས་པ་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་ཆོ་བ་དང་སེན་མོ་ལ་
 སོགས་པས་སྟུ་སྟུན་གཙོད་པ་དང་རྒྱུ་ལག་དང་ཤིང་ཐུར་ལ་སོགས་པས་ས་ལ་རི་
 མོ་སྟུ་ཆོགས་འདྲི་བའི་ས་རིས་འདྲི་བ་དང་། ས་ལ་ཐུར་པ་འཕྲུགས་པ་འབྱིན་པ་ཞལ་
 བ་བྱེད་པ་རྩོ་ཤིང་སོགས་ལ་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བའི་རིགས་
 འགའ་ཞིག་མ་བརྟགས་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་ཐུར་ན་འད་དེ་མ་ཐག་བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟ་བུ་ལས་གང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་
 འཇུག་བ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་དག་མི་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་རྣམས་
 དཔལ་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྤྲུག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་སྟེ་
 སྤྱོད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་བཅས་རང་
 གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལས། ས་ཆོ་སྟུ་གཙོད་སོགས་འདི་དག་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་
 ཅི་ན། སྟོན་གཙོད་ཆང་འབྱུང་སོགས་འདུལ་བ་ལས་བྱིས་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 བསྐྱབ་གཞི་ཐུན་མོང་བར་བཤད་ཅིང་། ས་ཆོ་སོགས་དགེ་སྤྱོད་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱི་
 བྱིས་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་བསྐྱབ་
 བར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་བྱིས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །དེ་ནས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ལ་འཇུག་ཆོ་ཀྱན་སྤྱོད་
 ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་(༡༨)ན)གཉིན་པོ་བཞིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ།
 མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བརྟན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་ལུས་གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་
 བྱ་བ་བྱེད་འདོད་པར་ཐུར་ཏམ་ངག་གི་བྱ་བ་ཆོག་སྤྲུལ་བར་འདོད་པར་ཐུར་ན་ཡང་

དེ་མ་ཐག་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་དང་པོར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་མི་
 དགེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་རུ་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེས་སམ་སེམས་རབ་རུ་
 བརྟན་པས་བྱ་བར་འོས་ཤིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱང་
 བའི་ལས་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱ་མི་འོས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
 བའི་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་འཇུག་ལྡོག་རི་ལྟར་རིགས་པ་
 དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་རྟོ། །

དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་ཁྲོ་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་
 ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་རང་གི་ཡིད་ཡུལ་ཡིད་རུ་འོང་བ་ལ་མངོན་པར་རྗེས་
 གུ་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་ལ་མངོན་པར་ཁྲོ་ཞིང་སྤང་བར་འདོད་པ་
 དེ་ཡི་ཆོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་ངག་
 གིས་གཏམ་ཅི་ཡང་སྒྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་རུ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱས་ནས། བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་བྱེད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོའི་བྱངས་སྐབ་པར་
 བྱས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤིང་
 བཞིན་རུ་ནི་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྱར་ཞིང་
 རྣམ་པར་གཡིངས་པའི་ཚོད་པ་དང་ངག་གི་བཞད་གད་ཀྱིས་(༡༧)པ་གཞན་ལ་མཐོ་
 འཆོམས་པའམ་ཙོ་འདྲི་བའི་ག་ཞར་བཅས་པའམ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བས་
 སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒལ་དང་རིགས་གཞུགས་སོགས་རང་གི་སྤུན་ཚོགས་ལ་ལྷག་
 པར་དགའ་ཞིང་ཆགས་པས་རྒྱགས་པ་དང་ལྡན་པའམ། གཞན་པ་རོལ་པོའི་སྒྲོན་
 ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་མཆོངས་འབྱུང་བ་ཡི་བསམ་པ་ཞེས་པའམ། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་
 རྣམས་སུ་ལུས་ཀྱིས་མཐོ་འཆོམས་པ་ཞེས་བཤད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་

པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཤིང་སྤོང་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་ཡིད་མྱིར་སྤྱོད་ནས་ཡལ་བར་འདྲོད་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཁོ་ནའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དེ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདྲོད་པ་དང་། བར་འདིར་རྒྱ་འབྲེལ་དག་དུ། འཁོར་ནི་འདྲོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ནི་སློབ་མ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་འདྲོད་པ་ཞེས་བཤད་ལ། བསམ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་སྦྱ་བར་འདྲོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན་ཡང་དེའི་ཆེ་བསམ་པ་སྦྱོན་ཅན་དེ་དག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གཉེན་པོའི་རང་སོ་སྤྱབ་པར་བྱས་ནས་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་སྐལ་བ་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱད་བཤུལ་ལ་བསྐྱན་མི་རུས་པས་མི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་(༡༩༧)སེམས་མངོན་པར་མི་སྦྱོ་བས་ལེ་ལོ་འཕ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྦྱོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆུབས་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤར་ལངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་རང་ལ་མེད་ཀྱང་པོད་ཁམས་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱི་བརྟོན་ཞེས་སམ་ཀུན་དུ་མ་བཤམས་པས་པོད་ཆེ་བས་སྤྱི་བརྟོན་དང་། མ་བརྟན་པར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་ཁ་ནས་ཅི་ཐོན་ཐོན་དུ་སྦྱ་བའི་ཐུ་ཙོར་སྦྱ་བ་དང་། གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་ཉེ་གནས་དང་སློབ་མ་སོགས་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་སེམས་བྱུང་ནའང་དེ་ཡི་ཆེ་དེ་དག་སོ་སོའི་གཉེན་པོའི་རང་ཚུགས་སྤྱབ་པར་བྱས་ནས་མི་གཡོ་བར་ཤིང་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་ཁོ་བ་སོགས་ནས་རང་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་དོན་མེད་པ་ས་རྒྱ་གཙོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་སྦྱོར་བའམ་བརྟོན་

པའི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་ནམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དེ་མ་ཐག་དེ་
 དང་དེའོ་སྟམ་དུ་སོ་སོར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡི་ཆོ་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་བཞིན་
 གཙོ་བོར་བྱར་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་
 པ་དང་བྱམས་པ་སྟོམ་པ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས་
 རང་གིས་སེམས་དེ་ནི་དུས་རྟག་དུ་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱས་ནས་མི་རིགས་པའི་
 བྱ་བ་རན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་ཆར་བཅད་ནས་རིགས་ཤིང་འོས་
 པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོ་(༡༠༠ན)བས་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་
 དང་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིས་རང་གི་ཡིད་དེ་ནི་བྱ་བ་རན་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བརྟན་
 པོར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཕྱོགས་པའི་ཆོ་གཉེན་
 པོ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་དག་ཤིང་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པ་དངས་པ་ལས། བྱང་སེམས་བྱིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འབྲུའི་ཆར་དང་སྐྱར་བའི་ཆར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དྲན་ཤེས་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་
 བརྟན་ལ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མི་
 གཡེང་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
 བའི་མདོ་དངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་བདག་
 བསྟོད་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་སྟོབས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་བརྟན་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་རན་པ་ལ་སྟོ་གསུམ་འཇུག་
 པར་ཕྱོགས་པའི་ཆོ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་ཟིལ་གྱིས་མཐན་ཏེ་མཐུ་ཆུང་བར་བྱས་ནས་
 སྤྱོད་ཚུལ་བརྟན་ཏེ་མདོར་ན་དེ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་བྱ་བར་མི་འོས་པའི་གནས་

རྣམས་ལས་ལྷོག་ཚུལ་ལོ། །སྤར་བཤད་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་དག་པར་བྱ་བ་
 དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྐགས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དག་
 གིས་ནི་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་རྩ་མི་འཕྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་
 པ་སྤོང་བ་བསྟན་ལ། དེ་སྤོང་བ་ཉིད་གང་གིས་འབྱུང་ཅེ་ན་(༡༠༠བ)བསྐྱབ་བརྟུས་
 ལས། དེ་ལ་ལྷུས་བསྐྱར་གང་ཞེ་ན། གནོད་པར་འཕྱུར་པར་སྤང་བ་སྟེ། །དེ་ཀྱན་
 གང་གིས་སྐོབ་ཅེ་ན། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་སྤངས་པས། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲན་
 པས་འབྱུང། །ཅེས་ལྷུས་སྤྱད་ཐབས་སུ་འདི་ཕྱིའི་གནོད་འཕྱུར་སྤོང་བ་དང་། དེ་
 སྤོང་བ་གཞན་དོན་རྩ་མི་འཕྱུར་བའི་བྱེད་པ་སྤོང་བས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བ་
 དྲན་པ་བརྟུ་གཉིས་བསྟེན་པས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་
 ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དྲན་པ་དེ་གང་གིས་འབྱུང་ན། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་
 ལྷུས་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིང་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གུས་པ་ལས་
 འབྱུང་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་ན། ལྷུས་ནི་ཞི་བའི་ཆེ་བ་ཉིད། ཤེས་པར་ལྟར་ན་
 བརྟན་པ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་གཤམ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་དད་
 པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། རྣམ་གཤམ་ནི་ཞི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བའམ་
 ཕན་ཡོན་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་རི་བཞིན་རྩ་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེ། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་རྩ། ཤེས་པར་
 འཕྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མདོ་དྲངས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ལྷའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་བའང་ཚུལ་
 བྱིམས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེད། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱར་སྐོབ་སྟེ། །འདི་
 ནི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་
 དོན་རྩ་གཉེར་བས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཙོན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས།
 ཉིང་དེ་འཛིན་སྐོབ་ན་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱར་རྩ་དག་པར་འཕྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 རང་གཞན་གྱི་ཁྱད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་དང་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་

འབྲུབ་(༡༠༡ན)ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རག་ལས་པ་དང་དེའང་ཚ་བ་
 རྒྱལ་བྱིམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་
 བསྐྱེད་ནས་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པ་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་མི་འབྱུར་བའི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་ཏེ་
 ཞིབ་བར་བསྐྱབ་བརྟེན་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོའི་ཚུགས་བྱ་བར་འོས་
 པ་གཞན་དོན་སོགས་ལ་འཇུག་རྒྱལ་ལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་རྣམས་
 དང་རང་ཉིད་ལྡན་པར་བྱ་བ་ནི། འཇུག་ལྡོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་
 ལོག་ཤེས་སྤངས་ཤིང་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཤིན་རྒྱ་ངེས་པ་དང་། མཚོག་གསུམ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དང་འདྲོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྣོན་ནས་རབ་རྒྱ་དང་
 པ་དང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་དགའ་ཞིང་སྣོན་པས་འཇུག་
 པས་རབ་དད་དམ་རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞན་དོན་
 ལ་སྐྱག་ཅིང་སྤར་ནས་མི་ལྡོག་པས་བསམ་སྦྱོར་བརྟེན་པོ་ལྡན་པ་དང་། སྤར་བཤད་
 པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་སྦྱིང་ནས་གྲུས་པ་དང་། མཚོག་
 དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟས་སེམས་ཉེ་བར་འདུད་པས་ཞེས་ར་བཅས་པ་དང་ཞེས་
 སམ། ཡང་ན་སེམས་འདུད་པས་གྲུས་པ་དང་ལྟས་འདུད་པས་ཞེས་སར་བཅས་པ་
 ཞེས་རྣམ་སྤར་གསུང་རོ། །རང་བསྐྱབ་ལྡན་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་བྱས་ནས་
 ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛེམ་པས་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་
 འཛིགས་པའམ་གཞན་གྱིས་སྤང་རྒྱ་དོགས་པ་སོགས་གྱིས་འཛིགས་པ་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་
 བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛེམ་པ་དང་བཅས་པས་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་པ་(༡༠༢བ)
 སོགས་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 བསྐྱེམས་པས་ཞི་ཞིང་རྒྱལ་བ་དང་། རྟེན་དང་སྟན་སྦྱ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་གྱི་སྣོན་
 ནས་གཞན་དགའ་ཞིང་མཁུ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྤེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དང་རང་ཉིད་ལྡན་པར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གཞན་རྒྱུ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་ཕན་བཅུགས་
 པ་སོགས་དགའ་མཁུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་བྱས་ན་དེ་གཞན་རྣམས་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱོ་
 ཞིང་ཕྱིག་པ་གསོག་པའི་རྒྱར་འཁྱར་བ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་བསམ་པ་མི་མཐུན་པའི་བྱིས་
 པ་སོ་སོ་ཡི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཁྱར་ནས་ཐམས་ཅད་དགའ་
 མཁུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྟབ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མི་སྤྱོད་ཞིང་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་
 བྱི་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་ཁྱར་པས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་འདི་དག་གི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་འདི་རྣམས་བྱང་བ་ཡིན་པར་ངེས་
 གོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་འདོད་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱར་ཁྱར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྤྱོད་དེ་རྣམས་དང་དབུལ་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཕྱི་ཕྱིར་ལྷག་པར་སྤྱིང་བཅེར་ལྷན་པས་
 རྗེས་སུ་བབྱང་ནས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བལྟན་པ་འདོམས་པ་དང་རང་ཡང་
 དེ་ལྟའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་མི་འཁྱར་བར་བྱའོ་སྟེ་སེམས་དབང་
 དུ་བྱ་བ་ཤི། གང་པོས་ཞུས་པར། སེམས་ཅན་ཕྱིག་སྤྱོད་མཐོང་ཁྱར་ན། །དུས་སུ་
 རྗེས་སུ་འདོམས་བར་བྱེད། །རྟག་པར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེར་ལྷན། །ཁོང་ཁྱོད་ག་
 བྱི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། རྟག་དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་
 མེད་པར་བྱས་སེམས་ཀྱིས། སྤྱོད་པ་ལ་བྱི་སྤྱོད་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་ལོག་པར་བསྐབ་པར་འཁྱར་རོ། །(༡༠༡ན)ཞེས། སྤྱོད་པ་ལ་བྱི་སྤྱིང་རྗེ་ལྷག་
 པར་འཕེལ་བྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་མདོ་ཅམ་གདམས་ངག་དུ་བྱས་པ་ལས་
 ཀྱང་། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཐ་དད་པས། །བྱ་བ་དོན་ཆེན་བཅུགས་ཏེ་བྱ། །ཐམས་
 ཅད་མཁུ་བར་སུ་ཡིས་རྟུས། །འོན་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིས། །རྟུག་བསྐལ་བྱང་
 བསད་བདེར་མ་ཆགས། །རང་གི་སེམས་སྤངས་གཞན་སེམས་གཟུང་། །བརྟན་དང་
 ཉེས་པ་འབྱུང་ལ་སོགས། །གཉེན་པོ་ལས་དང་བརྟུན་པས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། བཅས་རང་
 གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་སྤྱོད་སོགས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་

སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ན་བདག་རང་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལའང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དུ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་སྐྱལ་བའི་སྐྱེས་བྱས་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གཞན་དོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་སེམས་མེད་པའི་སློན་ནས་རང་གི་ཡིད་འདི་ཉིད་གཉེན་པོས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱང་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟེན་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་བསྐབ་བརྟུས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱང་བའམ་བདག་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱར་བྱས་ནས་གསུངས་པས་ན་འདི་དག་གིས་བདག་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྤྱང་བའི་ཐབས་ཀྱང་(༡༠༥བ)བསྟན་ལ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བདག་མི་རུངས་པར་མི་འགྱུར་ཁིང་བདག་གིས་ཀྱང་གཞན་མ་རུངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་སུ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལྟན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་ནས་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འབྱམས་འབྱམས་ཏེ་རུས་ལྷན་རིང་མོ་ཞིག་ལོན་ནས་གཞོད་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་ཆའི་སྟོབས་ལས་གནས་རིས་ངན་པ་དེ་དག་དུ་མ་སྐྱེས་པར་འདིར་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་བའི་མཆོག་ཐོབ་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་བའོ་དེས་ཅམ་མོ་སྟམ་དུ་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ད་ནི་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱིང་པོ་བྱངས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་བསམ་ནས་གོང་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་འདོགས་པའི་ཐབས་མང་པོ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་པའི་སློན་ནས་དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རྒྱེན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པར་གནས་པ་ལྟར་སྤྱང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་

སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དག་གིས་རབ་རྒྱ་མི་གཡོ་བར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
 སྟོན་ནས་རང་གི་སེམས་དབང་རྒྱ་བ་སྟེ། འདི་སེམས་དབང་རྒྱ་བ་ནས་གཟུང་
 རྒྱལ་གྱི་དོན་བསྐྱབས་པའང་ཡིན་ནོ། །ས་བཟང་འགེལ་པར། འདིར། མདོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་།
 བྱེ་མ་ལེབ་དང་འདབ་ཆགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བྲངས་ནས་རི་རབ་
 རྒྱུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་མི་གཡོ་བ་ལྟར་སྟོན་གྲགས་སོགས་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་
 མི་གཡོ་བར་རབ་རྒྱ་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་
 ཀ་ནས་བྱ་མི་འོས་པའི་ཉེས་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པ་གཉེན་པོས་ཆོར་བཅད་ཅིང་ཟེལ་གྱིས་
 བཅུན་ནས་བྱ་བར་འོས་པ་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་(༡༠༩ན)སེམས་དབང་རྒྱ་བ་ནས་ཤིང་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་རི་
 རབ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་ཞིང་བསྦྱོང་མི་རུས་པ་ལྟར་སེམས་རབ་རྒྱ་བརྟན་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་རྒྱ་བས་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོའི་སེམས་དེས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོ་
 བས་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་རྟག་རྒྱ་བ་ནས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་སྦྱོང་གི་
 སྦྱོང་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གསུམ་གྱི་བསྐྱབས་པ་ཉམས་པ་སྤྱད་བར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་འདི་དག་གིས་བསྟན་ལ། སྤར། སེམས་བསྐྱར་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་
 པ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་སེམས་བསྐྱར་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདི་དག་
 གིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལ་གཉེས། བསྐྱབ་པ་
 ལ་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤར་དགོས་པར་བསྟན་ལ། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་མོད་ཤ་ལ་སོགས་ཉེ། དེ་ལ། ཆགས་
 སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཤོང་རྒྱ་སེམས་
 བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱ་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བས་
 གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྐྱར་བར་བྱའོ་སྟུམ་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་འདི་ལྟར།
 ད་ལྟ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་འདི་ཉིད་སྤྱད་བའི་སྤྱིར་

འདིའི་ཁ་ཏ་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་ཤི་ནས་སེམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱང་པོ་རྒྱར་
 ཁྱོད་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་བོར་བ་ན་བྱ་མོད་བཟའ་བྱའི་ཤ་ལ་ཆགས་པ་མང་པོ་ཡིས་ལུས་
 གྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལག་དང་རྒྱ་ཉླ་སོགས་དེ་དག་ཕྱོགས་པན་ཚུན་ཡས་མན་ཀུན་ཏུ་
 བཤལ་བ་ཉླ་བྱང་ཅིང་འབྲིད་པར་བྱས་ནས་ཐོས་པར་ཐུར་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སེམས་སམ་
 ཡིད་ཁྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན་ད་ལྟ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་(༢༠༡བ)ཤིང་
 ཞེན་ནས་གཅེས་པར་བཟུང་ཉླ་འདི་སྤང་བའི་ཁ་ཏ་འཕམ་གཉེར་ཁ་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་། ལུས་ཁྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། ཞེས་པའང་ཡོད་
 དེ། ལུས་རང་ལ་དེའི་ཆོ་མི་དགའ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ན་ད་ལྟ་སེམས་ཁྱོད་
 གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་གྱི་ཁ་ཏ་བྱེད་དེ་བྱེད་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །

ལུས་སེམས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་
 བདག་དང་བདག་གི་བར་འབྲེལ་བར་སྤང་ངོ་སྟམ་ན། ལུས་འདི་བདག་གིར་གཟུང་
 བར་བྱས་ནས་ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་གཅེས་སྤྲས་གྱི་སྒོ་ནས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་
 སྤང་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱ་མ་སྦྱིད་
 པས་སོ། །འདི་རང་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་སོ་སྟམ་ན། ཡིད་ཁྱོད་ནི་སྟག་མེད་ནས་
 འབྲམས་ནས་འོང་བའི་སྟོན་རྒྱུ་གྱི་སྤིད་པ་འདིའི་སྤྲ་མའི་བར་སྤིད་གྱི་སེམས་གྱི་
 རྒྱན་དང་ལུས་འདི་ནི་ཆོ་འདིའི་པ་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡིད་
 ཁྱོད་དང་ལུས་འདི་གཉིས་པན་ཚུན་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སོ་སོ་བ་དང་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ལུས་བཅ་པོ་དེས་ཀོ་ཉླ་དེས་ནི་ཡིད་ཤེས་པ་ཁྱོད་ལ་ཅི་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཁྱོད་འདོར་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ལུས་འདི་དོར་
 བས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་བདག་གིར་
 བཟུང་ནས་ཆགས་སེམས་གྱིས་སྤང་བ་མི་རིགས་སོ། །

ལུས་མི་གཙང་བས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཡང་སྤྲ་ནས་
 རང་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་བཟུང་བས་ད་འདོར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན། གྱི་མ་གྲང་དོར་

ལ་ཚོངས་པའི་ཡིད་ཚུད་མཆོན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཤིང་གི་གཟུགས་གཙང་མ་ཟས་གོས་
 གྱིས་གསོ་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བདག་གི་ལྟས་སོ་
 ཞེས་(༡༠༩ན)རང་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་གཟུང་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་མི་གཙང་
 བ་ཏུ་མ་སྦྱགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པའི་ལྟས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ནི་
 ལྷངས་ཤིང་རུལ་བ་དྲི་ང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འདུག་ཅིང་དཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྦྱང་དགོས་པ་འདི་གཙམ་སྤྱས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་བར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་ཏུང་
 རྟེ་འདིས་ནི་གནས་པའི་རྟེན་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅིར་ཡང་མི་
 ཏུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱད་ཞེས་དང་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཏུང་ཞེས་པ་དག་ཀྱང་དོན་
 མེད་པར་ཆགས་ཞེན་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་ནི་ལྟས་བསྐྱང་དགོས་
 པ་སྤྱང་བབས་བསྐྱངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་མང་པོ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་
 སོ། །ལྟས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་སྤྱང་མི་རིགས་པ་ནི། མི་གཙང་ཡང་འདི་
 ལ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པས་སྤྱང་ངོ་སྟམ་ན། ལྟས་འདི་ལ་ཆ་དང་ཆ་སོ་སོར་སྦྱེ་ནས་འདི་ནི་
 པགས་པའོ། །འདི་ནི་ཤེལ། །འདི་ནི་རུས་པའོ་ཞེས་སོགས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་སྤྱིང་
 པོ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་ལྟས་ཀྱི་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི་རང་གི་སྟོ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མཆོན་རྟོན་པོ་ཡིས་ཤ་རུས་སོགས་ལྟས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ལས་ཐ་དད་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱེ་
 བས་བརྟགས་ན་སྤྱིང་པོ་མེད་ལ། པགས་པའི་འོག་གི་ཤ་ཡི་སྤྱང་པོ་ཡང་རུས་པའི་
 ཏུ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་གྲུད་ཏུ་འཕམ་ལོགས་སུ་སྦྱེ་བས་བརྟགས་ན་
 སྤྱིང་པོ་མེད་ལ། རུས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཆོགས་དང་ཕྱིབས་རུས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆ་དང་ཆར་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་རུས་པའི་ནང་གི་བརྟུང་ཀླང་
 མར་ལ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ས་རྩ་སོགས་
 འབྱུང་བའི་ཆོགས་དང་པ་མའི་མི་གཙང་བ་(༡༠༩བ)འདུས་ཤིང་སྤྱངས་པའི་སྤྱང་པོ་
 འདི་ལ་སྦྱེ་ནང་མགོ་འཇུག་གང་ཏུ་ཡང་བསྐྱགས་པར་འོས་ཤིང་སྐྱེལ་བར་འོས་པའི་

སྒྲིང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཡང་དང་ཡང་རུ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་ཡིད་བརྟན་རུང་ཞིང་དབྱེད་བཟོད་
 པའི་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་དེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་རུ་
 ཞིབ་རུ་བཅའ་ཀྱང་བཅའ་ལྟུང་གི་ལྟས་དེར་ཚོལ་མཁན་གྱི་ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་བཅའ་
 བྱའི་སྒྲིང་པོ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་ན་སྤར་ཚོངས་པས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་
 རྟོག་ནས་སྤང་བར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་གོ་བཞིན་རུ་ཡང་ད་
 རུང་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཁྱོད་ནི་ལྟས་འདི་སྤར་
 བཞིན་སྤང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་རྒྱ་
 མཚན་སྟེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །

ལྟས་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་སྤང་མི་རིགས་པ་ནི། སྒྲིང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱད་
 རུ་རུང་དོ་སྟམ་ན། ལྟས་འདི་མི་གཅང་བ་རུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་
 ཁྱོད་གྱིས་ལྟས་གྱི་ཤ་སྟགས་མི་གཅང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་བཟར་མི་རུང་ཞིང་ལྟས་
 གྱི་ཁྱལ་དག་ཀྱང་བརྟུང་རུ་མི་རུང་ལ་ནང་ཁོལ་རྒྱ་མ་དང་སྟོ་བ་ལ་སྟགས་པ་འང་
 གཞིབ་པ་འཕམ་འཇེབ་རུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མི་རུང་བའི་ལྟས་འདི་ཉིད་གྱིས་
 ཡིད་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱད་རུ་རུང་བའི་ཉེར་མཁོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
 སོ། །དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟས་འདི་གལ་ཏེ་སྤང་ན་ཉིས་ན་སྟེ་རྣམ་པ་
 གཅིག་རུ་ནའམ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་རུ་ན་མ་དང་བྱ་མྱོད་དང་། རྒྱ་དཔེ་སྟགས་སྟོ་ཡོད་
 པར་གསུངས་པས་རུར་བྱ་དང་ཁྲ་ལ་སྟགས་པ་རུར་ཁྱོད་གྱི་མི་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་གྱིས་
 བཟའ་བྱའི་ཟས་གྱི་དོན་རུ་ལྟས་འདི་སྤང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཅམ་གྱི་དོན་རུ་སྤང་བ་ལ་མི་
 (༢༠༥ན)རིགས་པ་མེད་པས་རིགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །ཡང་གཅིག་རུ་ན་སྤྱད་རུ་མི་རུང་
 བས་སྤང་མི་རིགས་གཉིས་སུ་ན་མ་དང་བྱ་མྱོད་སྟགས་གྱིས་སྤྱད་རུ་རུང་བས་དེ་དག་
 གི་ཟས་གྱི་དོན་ཅམ་རུ་སྤང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་རྣམ་བཤད་རུ་གསུངས་ལ།
 ཡང་ཉིས་ན་ཞེས་པ་རིགས་ན་ཞེས་པའི་དོན་རུ་འཆད་པ་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ཞེས་པའི་

དོན་རྒྱ་བཤད་ན་རུང་སྟུང་མོ། །དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་འདི་སྤྱད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡང་མེད་པས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འདི་བསྤྱད་བར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་ཡན་
 ཆད་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་ནས་སྤྱད་མི་རིགས་པ་བསྟན་ལ། དེའང་སྤྱད་པོ་མེད་པའི་
 ལུས་སྟོག་ལ་སྤྱད་པོ་ལེན་དགོས་པ་ལ་དེའི་གོགས་ནི་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་
 དེའི་ཕྱིར་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་སྤྱད་རྒྱ་འདོར་བས་དགེ་ལ་བཀོལ་ནས་སྤྱད་པོ་ལེན་རིགས་པ་ནི། དལ་
 འབྱོར་ལྟར་པའི་མིའི་ཅོག་གི་སྟེ་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་གསུམ་མི་ཡིན་ཆད་ཀྱི་ལུས་འདི་ནི་
 ད་ལྟ་གསོན་པའི་སྐབས་འདིར་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་རྒྱ་རུང་བས་
 ན་དེར་བཀོལ་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཤིང་འོས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྤྱད་བ་ལ་དགོས་པ་ཅིང་ཡང་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་
 ཁྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་བཀོལ་ནས་ངོ་པོའི་སྟོན་ནས་སྤྱད་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་ལ་སྤྱད་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བསྤྱད་ས་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ནས་སྤྱད་པོ་ལེན་སྟུང་ནས་བསྤྱད་ས་ཀྱང་ནི་
 ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཆི་བདག་སྤྱད་བཅེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ཡིས་ཡིད་ཁྱེད་ལ་
 དབང་མེད་རྒྱ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྟོག་དང་ཕྱལ་ནས་ལུས་སྟོགས་ཏེ་བྱ་ཆོད་དང་བྱི་
 དང་ཅེ་སྤྱད་ལ་སོགས་(༢༠༥བ)པར་བྱིན་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡི་ཆོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་
 ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དེ་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བར་སྤྱད་པའི་རུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 པ་སྟེ་འཆི་བ་ནམ་འོང་ངས་པ་མེད་པས་སྤྱད་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རིགས་པའི་དོན་
 ནོ། །མིའི་ཅོག་ཅས་པས་མི་ལས་གཞན་པལ་ཆེར་ཀྱི་ལུས་ནི་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རྒྱ་
 གཏན་ནས་མི་རུང་ཞེས་བསྟན་ཏེ་རྒྱ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །མི་ངོ་ཅོག་
 སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཡར་ལ་སྤྱར་ནས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་རིགས་ཏེ་བྱ་ཆོད་
 སོགས་ཀྱི་ཟས་ཡིན་པ་དང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་
 བེ་རྒྱ་ཏིས་སོ། །འཆི་བདག་བཅེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དུན་ཉིད། བཟོད་

པར་དཀའ་བའི་སྟོབས་པོ་ཆེ། །སེམས་སྟོབས་གཏུམ་པས་ཀུན་རྒྱ་བ། །སོ་སོའི་
འཇིགས་ཆེན་རུ་མ་ནི། །འཆི་བདག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །བརྗོད་ཐབས་མེད་
པའི་རུས་ཀྱི་མེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་མུང་བ། །མི་རྣམས་གསོན་པའི་བར་
ཆད་བྱེད། །འཆི་བདག་ཅེས་འདྲི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དགོས་པའི་ལས་མི་བྱེད་ན་བསྐྱུང་མི་རིགས་པའི་དཔེ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་
ཟས་གོས་ཙམ་གྱིས་བསྐྱུང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
ན། འཇིག་རྟེན་ན་བར་དང་གཡོག་རྩེ་བོའི་བྱ་བའི་ལས་གང་ལ་ཡང་བཀོལ་རུ་མི་
བཟུང་བའམ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཅི་
མི་སྦྱིན་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་སྦྱིན་མི་རིགས་ལ་དེར་མ་ཟད་ཆད་པས་གཙོད་པར་ཡང་བྱེད་
རིགས་པ་དེ་བཞིན་རུ་ལུས་འདི་ལ་ཡང་གཅེས་སྤྲོས་ཀྱིས་བཟུང་བཟུང་ལ་སོགས་པ་
ཅི་དགོས་བསྟོད་གོས་ཅི་དགོས་པ་སྟོན་ཏེ་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཀྱང་མཐར་
ཡིད་ཁྱོད་ལ་མི་དབང་བར་ངེས་(༡༠༩ན)པར་འབྲལ་ཞིང་གི་ནས་གཞན་རུ་འགོ་ན་
ཁྱོད་ནི་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡོ་བྱད་བཙལ་ནས་ཅི་སྟེ་ཤ་ཐང་ཐང་རུ་གསོ་བར་
བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་པས་སོ། །འདིའི་རྩ་ཆོག་ལ་མི་
བཟུང་བའང་ཞེས་དང་། མི་བཟུང་བའང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལའང་གི་སྤྲོས་བྲན་
ལས་མི་བྱེད་པ་ལའང་ཟས་གོས་མི་སྟེར་ན་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་
སྟོས་ཞེས་སྟུང་པའོ། །

སྟིང་པོ་ལེན་བྱུང་རང་གཞན་གྱི་དོན་རུ་བཀོལ་རྒྱལ་དངོས་ནི། དགོས་པའི་
ལས་མི་བྱེད་ན་བསྐྱུང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བར་གཡོག་ལ་སྤྲོ་རྩན་བྱིན་
ནས་ལས་ལ་འཁོལ་བ་བཞིན་རུ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
པའི་ཟས་གོས་སོགས་འཆོ་བའི་རྒྱུ་རྩེ་འམ་རྒྱུ་སྤྲོ་རྩན་གྱི་སྤྲོ་རྩན་ཙམ་བྱིན་ནས་ནི་
ད་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟུང་རུ་རང་གི་དོན་ཏེ་གཞན་དོན་རུ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
ལས་བྱེད་རུ་རྒྱག་ཅིག །རང་ངམ་གཞན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུན་རྒྱ་པན་པའི་དོན་རུ་

ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ལུས་འདི་ལ་ནི་བཟའ་བརྒྱུང་སོགས་མཁོ་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་
 པར་མི་བྱའོ་སྟེ་བྱན་སོགས་ལའང་ལས་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཆོད་ཀྱི་སྤྱ་རྩལ་ཙམ་བྱིན་
 རིགས་ཀྱི་ཁོ་རང་གིས་བསྐྱབས་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་མཁོ་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་མི་
 རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

རང་གི་དོན་བྱེད་ཆུག་ཅེས་པ་ནི། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་
 གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་
 པ་ཉིད་རང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྱུ་བཟང་པོ་ཉི་ཤེས་
 བསྟོགས་ནས་འཇིན་ཞིང་དེའི་ཟག་ལྟན་ལ་སོགས་བྱ་བ་ནི་རྩ་ཆེན་པོའི་པ་(༡༠༧)འོལ་
 ཏུ་འགྲོ་བ་དང་རྩ་ཆོལ་དུ་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་
 ཡང་རང་གཞན་སྲིད་མཆོད་པ་རོལ་དུ་བཟུལ་བ་དང་བཟུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒོ་ཉི་ཤེས་བཞག་སྟེ་ད་ལྟ་ནས་
 གྱའི་ཟག་ལྟན་ལྟར་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་རྩལ་ཙམ་བྱིན་ནས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་
 པའི་རྒྱ་སྟོན་པའི་ལས་ལ་མི་བཀོལ་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་དུག་
 སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རུས་སུ་སྦྱབ་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་བསྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྤྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 བསྐྱབས་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ནི་ལུས་རྩ་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྲིད་
 པའི་གནས་སུ་རྩྱུར་འོང་ནས་ནམ་མཁའ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འབད་མེད་རྩུན་གྱུབ་
 ཀྱི་སྦྱིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རང་གི་ཡིད་ལ་
 གདམས་པ་སྟེ། ལུས་འདི་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་
 རྟོག་པ་དང་བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་
 བག་གི་ལས་ལ་འཇུག་རྟོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཉམས་སུ་

སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབས་ནས་མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པའི་རྟེན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་གང་འདུལ་གྱི་ལྷན་བཟུང་ནས་
 བཅུ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ལ་གྱུའི་སྒོ་བཞག་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་ལྷན་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྷན་ལྷན་ལ་
 ཆགས་པ་སྟོང་བ་དང་སྟིང་པོ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི། བསྐྱབ་བདུས་སུ་རྩོ་
 རྩོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་(༡༠༧)ནས། སྟོང་བ་འོངས་པ་དག་ལ་རྣ་བའམ་
 ལྷ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་པས་ཟིན་ཅིང་ཞེས་སོགས་
 དང་། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལྷན་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་སེམས་
 དང་མཐར་དུར་ཁྲིད་དུ་འགྲོ་བར་ལྷན་རྩིས་སུ་དྲན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷན་དང་
 གཞན་གྱི་ཟས་སུ་སེམས་པས་ལྷན་ལ་སྦྱང་གི་དང་ཅེ་སྦྱང་དང་མ་དང་བྱིའི་ཟས་སུ་
 རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷན་འདི་ས་གཏིང་འདྲ་སྟེ་ཆོག་མི་ཤེས། མི་
 གཙང་ལས་བྱང་མི་གཙང་ལུང་པོ་ཡིན། ཁ་ཆ་འཆི་སོགས་སྟུག་བསྐལ་ཀྱན་གྱི་
 གནས། ཤི་ནས་ལྷན་པོར་ས་ཡི་ཕྱོགས་ཅམ་གཅོག། བྱ་དང་བྱི་སྦྱང་ལ་སོགས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཟ། བསྟེན་བཀྱར་འབད་ཀྱང་འཆི་བདག་སྲིན་པོས་འཕྲོག། མཁས་པས་སྦྱང་
 ཅིང་ལྷན་པོ་ཆགས་པའི་གནས། དེ་བས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལྷན་ལ་ཆགས། ལྷན་
 ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངར་འཇུག་མི་བྱ། འདི་ལ་སྤྲ་རེན་གོས་ཟས་བྱིན་ནས་སུ། ཡུན་གྱི་
 བན་ཕྱིར་བསོད་ནམས་གསོག་དུ་གཞུག། ཅེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་གྱི་དོན་
 དེ་དག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པར། མི་ཉིད་ཤིན་དུ་
 རྟེན་དཀའ་རྟེན་པ་ལ། ལྷན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཕྱིག་པ་མ་བྱེད་ཅིག། འདི་ནི་དུར་ཁྲིད་པ་
 སྟེ་ཅེ་སྦྱང་ཟས། ལྷན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངར་མ་འཇུག་ཅིག། གཡོ་ལྷན་ལྷན་ལ་སྲིད་པ་
 བསྟེན་ནས་ནི། བྱིས་པ་རྟག་དུ་རྣམ་པར་རྟོངས་ཏེ་འབྱམས། ལྷན་འདི་བྱས་པ་མི་

གཞོ་ངོས་ཡིན་པས། གྲིན་དང་མཆོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོར་བར་མྱོང་། རྟག་ཏུ་
 བྱང་འདྲ་(༡༠༦)སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། ལྷུས་འདི་རན་སྤྲུགས་ནམས་དང་
 མཆིལ་མས་གང་། བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་པས་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་གཙུག་། བཀའས་པ་
 ལུ་ཞིག་ལྷུས་ལ་སྤྱིང་པ་སྤྱིང་། ཅིས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་དང་
 ལྷན་པའི་ལྷུས་རྟེན་དགའ་བ་དང་། རྟེན་ཀྱང་ལྷུས་སྤྲོག་མི་རྟག་ཅིང་སྟིང་པོ་མེད་པ་
 དང་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལྷུས་སྤྲོག་ལ་སྟིང་པོ་མེན་དགོས་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐེ་ཕྱོད་ལས་ཀྱང་། མི་ལྷུས་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་བ་ཡང་། ཇི་ནི་བདག་
 གིས་དགའ་བས་ཐོབ་ཀྱང་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷུས་ནི་ཉམས་ཆུང་མི་རྟག་མི་
 བརྟན་ཏེ། ཇི་བུ་བ་རྟོས་དང་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་འདྲ། ལྷུ་མ་ལྷ་བྱར་གར་ལ་ལྷ་དང་
 མཆོངས། ཁྱི་ལམ་མཐོང་དང་འདྲིང་པར་སྤྲོ་བ་བཞིན། ཁྲོག་ནི་ལུན་ཐུང་ཆོ་ཡང་
 ཟད་པར་འབྱུར། ཇི་སྤྱིང་སྤྱིན་དང་སྤྱོག་ནི་མི་གནས་ལྟར། རྟེན་ཅིག་ཏུ་ནི་དེ་
 བཞིན་སྤྲོག་ཀྱང་འབྱུར། སྟིང་པོ་མེད་ལ་སྟིང་པོ་མེན་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་སྤྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རང་དབང་
 སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འབྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཞི་དུལ་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 ལྷུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་དབང་སྐྱར་ལུས་པའི་རང་དབང་ཡོད་
 པར་གྱིས་ཏེ་སྤྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་དང་ཁྱད་པར་གཞན་དང་ཤད་པ་ལྷ་བྱའི་ཆོ་ལྷུས་
 གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དགའ་བས་འཇུག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱད་བཞིན་གྱི་མདངས་དྲངས་
 ཤིང་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གྱིས་ལ། སྤྱིན་མ་གཉིས་དཔལ་བར་བསྐྱས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་
 ལྷན་པའི་རོ་རྩམ་ནག་པོ་ཡོངས་སུ་ཐོང་སྟེ་འཕམ་ཡོངས་སུ་དོར་ལ་འགོ་བའི་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡིད་གཙུགས་པས་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གྱི་
 ངང་ཚུལ་འཆང་བ་དང་། གཞན་གྱི་མ་སྤྱོད་པའི་(༡༠༩)སྤྱོད་དུ་ལེགས་པར་འོངས་
 སམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གསོང་བོར་སྤྲོ་བའམ་རྒྱན་པར་ཡིད་ཐེབས་པར་
 སྤྲོ་བའི་གཏམ་གསོང་པོ་སྟེ་དྲང་ཞིང་བདེན་པའི་ཆོག་སྤྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ངག་གི་

ཀྱན་སྦྱོང་དང་། ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་ཆུང་དང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་པ་
 དང་ཕྱད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བཞགས་པར་བབ་ཚལ་དུ་རྟབ་རྟབ་
 བོར་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྒྲ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པར་གར་བབས་བབས་སུ་མི་འདོར་
 རོ་ཞེས་ཏེ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། ཁང་པའི་སྒོ་འབྲེད་པའི་ཆོ་ཡང་
 བཅན་ཐབས་ཀྱིས་དྲག་དུ་ཤུལ་ཉེ་མི་དབྱེ་ཉེ་ནང་ན་གནས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྦྱོང་
 པས་སོ། །མདོར་ན་དུས་རྟག་དུ་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དྲག་རྒྱལ་
 དང་ཁེང་དེགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབ་མོ་མི་བྱ་བར་འུར་སྒྲ་དང་གཙམ་བསྐྱར་ཉེ་སྦྱོང་ལམ་
 ཀྱན་ནས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དགའ་ཞིང་མོས་འདུན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཉེ་གཞན་མི་དགའ་བ་སྤོང་བ་དང་གཞན་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་ཆོར་
 མ་སྤོང་བའི་ཐབས་སོ། །སྦྱོང་ལམ་འཇམ་པོ་བྱ་ཚུལ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་
 རྒྱ་སྐྱར་ཏེ་ཉ་གསོད་པའི་བྱ་དང་བྱི་ལ་དང་ཆོམ་རྒྱན་བྱེད་པ་དག་གཙམ་བསྐྱར་ནས་
 འུར་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཆོར་བར་བྱས་ནས་དལ་བྱས་འཇབ་
 ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས་རང་རང་གིས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སོ་སོར་སྐྱབ་ཀྱས་པ་ཡིན་
 གྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱབ་མི་ཀྱས་ལ། ཐུབ་པས་ཉེ་སྒོ་གསུམ་འདུལ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
 དགའ་ཐུབ་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེ་བར་བྱངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་དུ་
 དེ་བཞིན་དུ་བག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ལམ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ལ་སྦྱོང་པར་བྱས་ནས་
 རང་གིས་མདོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
 (༢༠༥)པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྦྱོང་ལམ་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་སྦྱོང་པའི་ཆོས་འགལ་གྱི་སྦྱོང་པ་རྣམས་
 སྤངས་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་ལུས་རག་བཀོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ་ལུས་རག་
 ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 ཟླ་རྒྱས་བཞིན་འཇུག་དུལ་པ་དང་། ཁྱན་རབས་དང་ནི་གསར་བུ་ལ། རྟག་དུ་

གསོང་པོར་སྤྲུ་བ་དང་། །དེས་ཤིང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྟོར་བུའི་
 སྤང་བར་ཡང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ཆོ། །ཞི་དེས་གསོང་པོར་སྤྲུ་བ་
 དང་། །ཁྲོ་གཉེར་རོ་ཟུམ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་འཕྱུ་ཞིང་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་གྱིས་བྱང་སེམས་
 རང་ཉིད་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་ཞིང་འདུན་པར་འཕྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས་
 ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་སེམས་མཐོང་དགས་
 གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱིལ། །དེ་ཅིའི་
 སྤྱད་ཏུ་ཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བགྱི་བ་གཞན་མ་མཆིས་
 གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བགྱི་བར་བས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱལ། །

ཕན་པའི་གདམས་ངག་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཅོལ་
 བའམ་མ་བཅོལ་ཡང་(༢༠༧)ན)བྱང་གཞན་ལ་གཞིན་སྐྱལ་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ཉེས་པ་ལས་
 འཆོས་པ་དང་འགྱོད་པ་སེལ་བ་དང་དགེ་སྦྱོར་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོས་
 འདེབས་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་། དེད་ལ་གྲོས་འདེབས་གྱིས་ཤིག་
 ཅས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གིས་མ་བཅོལ་ཡང་གྲོགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཕན་
 སེམས་གྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་
 སུ་བསྟན་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ན་དེ་དག་ལ་ཁྱད་གསོད་གྱིས་སུན་འབྲིན་མི་
 བྱེད་པར་བླ་མར་བབྱང་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་སྤྱི་པོས་བླང་བར་
 གྱིས་ཏེ་རུས་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཀུན་གྱི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་
 སློབ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟེ་མ་གུས་པ་དང་རྒྱལ་སྤོང་བའི་ཐབས་

སོ། །ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་ཅིང་སེམས་ལ་ཕན་པའི་གདམས་ངག་དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེགས་པར་སྒྲུས་ནས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཡི་རང་གི་སྟོན་པ་བསྡུགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱ་ལ་གཞན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྡུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་བ་དག་ལའང་དེ་ལྟར་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགེ་ལྟས་ཀྱང་ཉེན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚིག་ལེགས་པར་སྒྲུས་ནས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་བྱུང་མེད་པས་དགེ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་དགེ་ལེགས་ལྡན་པ་དགའ་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། བ་རོལ་པོ་དག་གིས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ལེགས་པར་བྱས་སོ་བྱ་བར་འོས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་བརྟེན་(༡༠/བ)ཅིང་བསྡུགས་པས་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་དགའ་བ་དང་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཕྱག་དོག་སྟོང་བའི་ཐབས་སོ། །རང་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་རུས་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཁ་གསལ་དུ་འགྱུར་གྱིས་དོགས་པའི་ཆོ་སྟོག་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུས་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རང་གིས་སྟོན་ན་ཡང་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཚིག་མི་སྒྲུབ་པར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེས་སུ་མཐུན་པར་བརྗོད་ནས་དེའི་སེམས་དགའ་བར་བྱ་ལ། གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་མདོན་སྟོག་གང་རུང་དུ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྟོན་ན་དེས་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ལ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་གལ་ཏེ་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་ལ་ཆེས་སུ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་རུས་པའི་དག་སྒྲུང་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའི་དེས་རང་གི་སེམས་ཁེངས་ཤིང་རྟོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རིམ་པར་ཁ་གསལ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་གོང་གི་བསོད་

ནམས་བྱེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་
ན་དངོས་སུ་དེ་ལ་བསྟོད་པར་བྱས་ནས་དེ་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲིག་ནའང་བསོད་
ནམས་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་བྱེད་
པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནའང་རང་གིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གཞན་འགས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་
པར་ཤེས་ནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་
གཞན་བསྐྱེད་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དག་གི་ཀྱན་
སྟོད་སྤངས་ནས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྟོད་པ་ལ་དག་བཀོལ་ནས་དེ་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་
པའི་ཚུལ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱིར་རང་གཞན་གྱིས་
སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་(༡༧)ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིར་
ཞིང་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱང་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔམ་ནི་བྱ་
བ་གང་ཚུམ་ཐམས་ཅད་གཞན་པ་རོལ་པོ་འགའ་ཕྱིར་ཏེ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་
ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཞན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་འོར་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་བཏང་
བའི་རིན་གྱིས་ཉོ་ནའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་ལ། འང་གི་སྤྱོད་རིན་མེད་ན་ལྟ་ཅི་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་རང་རང་གིས་འབད་ཚོལ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱབས་པར་
བྱས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་
རང་གིས་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་མི་བཟོད་པའི་སྤྱག་དོག་
མི་བྱ་བར་དེ་དང་དེ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རང་རྒྱད་ལ་དགའ་
བ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་
རིགས་ཏེ་དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་དུ་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བར་བྱས་པས་པ་རོལ་པོ་དག་གི་སེམས་ལའང་དགའ་
བ་དང་མགུ་བ་ཐོབ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གཞན་
གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱག་དོག་མི་བྱ་བར་བསྟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱས་པས་ནི་བདག་ལ་

ཆོ་འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གོད་པ་འཕམ་
བསྐྱུག་ཅིང་ཉམས་པ་ནི་ཡོང་མེད་དེ་ཡོང་ཡི་མེད་པ་འཕམ་ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་
མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཡི་
རང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པོ། །ཡང་གི་སྤྲུལ་སྤྱི་
མར་མ་ཟད་ཆོ་འདིར་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞིང་དགའ་བདེ་སྤྱོད་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤང་(༡༡༠)ཞུགས་དང་
སྤྲུག་དོག་བྱས་པའི་ཉེས་པས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོར་བ་མི་དགའ་
བ་སྟེ་བ་དང་ལུས་ལ་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་དེར་མ་
ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་ཆེ་
བ་འབྱུང་ཞེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྲུག་དོག་འདྲ་བ་མེད། །ཅེས་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྲུག་དོག་གི་ཉེས་པ་དཔག་མེད་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱི་བ་དང་ལྟ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བར་བྱ་བ་ནི། གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་
སྤྱི་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བའམ་ཡིད་ཆེས་པར་འོས་
པའི་ཡིད་ཤེབས་པའི་ཆོག་སྤྱི་ཞིང་དེ་ཡང་ཆོག་སྤྱི་སྤྱི་མི་འགལ་བའི་འབྲེལ་བའམ་
སྐབས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གོ་སྤྱི་ལ་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བས་དོན་གསལ་ཞིང་ཡིད་
ལ་འཐད་ཅིང་འབབ་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རག་སྤྱི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོག་འདི་ལ་རྒྱ་
དཔེར། རྩ་སྤྱི་སྤྱིར་ཇི་ལྟ་བུ་ཅན། ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཉན་ན་ན་ཤེས་
ཆོམ་པས་རྩ་སྤྱི་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བས་སྤྱིར་
ཇི་ལྟ་བུ་ཅན་ལོ། །ཆོག་རྒྱ་བ་མོ་དང་མ་འབྲེལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་ཇི་
ཅམ་གྱི་དོན་གོ་རྣམ་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་མང་ཉུང་རན་པའམ་སྤྱི་མཐོ་དམན་འཆོམས་
ཞིང་རན་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་བར་བྱའོ། །

ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཏམ། །རིགས་པས་དུས་སུ་སྤྱི་

བར་བྱ། །སྤྲོ་ཚོགས་གཡང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོགས། འཇིགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོ་
 བའི། །ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། །མ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་
 སྤང་བ་ནི། སྤྲོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཚོགས་ཞུས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཚོགས་སྤྲོ་
 (༡༡༡ན)སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཚོགས་ནོག་ནོག་པོ་མེད་པ་ཡིན། འབར་བར་བྱེད་པའི་
 ཚོགས་མེད་པ་ཡིན། ཅོ་འདྲི་བའི་ཚོགས་མེད་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྲོ་ཆགས་
 པའི་ཚོགས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚོགས་གི་སྤྲོ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། ས་
 བརྟུ་པའི་མདོ་ལས། ངག་གང་དག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤྲིང་ན་བར་བྱེད་ཅིང་གཏུང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་
 གི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། ངག་འདི་འཇམ་པ་དང་མཉེན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།
 བརྟུ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་ནར་སྟན་པ་དང་སྤྲིང་དུ་སྤྲོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བའི་ཚོགས་ཡོངས་སྤྲོ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡོངས་སྤྲོ་སྤང་ན་
 ཚོགས་གིས་གཞན་ནམ་པར་གཡང་བ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས། རྒྱལ་བས་སྤྲིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་
 དང་། །ལོག་པར་སྤྲོ་ལྟན་སྤྲོས་བྱ་ནམས་ཀྱི་ནི། །སྤྲང་ཅི་མེ་ཏྲོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་
 ཚོགས་ །ནམ་གསུམ་བཀའ་སྤྲུལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །ཞེས་རྒྱལ་བས་སྤྲིང་སྤྲོས་བྱ་
 ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནམ་པ་གསུམ་བཀའ་སྤྲུལ་བ་སྟེ། སྤྲིང་ལ་འབབ་ཅིང་སྟན་པ་དང་།
 བདེན་པ་དང་། །ལོག་པར་སྤྲོ་བ་བརྟུན་སོགས་ངག་གི་ཉེས་པ་ནམས་ལས། དང་
 པོ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྤྲང་ཅི་ལྟ་བུ་གཉེས་པ་ནི་མཛོས་ཤིང་བསྐྱེད་པར་འོས་
 པ་མེ་ཏྲོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ནི་སྤྲང་འོས་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་
 དང་པོ་གཉེས་བསྟེན་ཞིང་ཐ་མ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མིག་གིས་གང་སྤང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
 ནམས་ལ་བརྟུན་ཡང་འདི་དག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྲོ་སོགས་
 ལ་བསྐྱབ་པ་(༡༡༡བ)ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མཐར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་

དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པན་འདྲགས་པ་པོར་བསམ་ཞིང་དེ་དག་གི་སྟོན་ནས་བལྟ་བ་
 སོགས་འབྲུག་པོ་གྱ་གྱའི་སེམས་དང་གཡའི་སེམས་མེད་པ་དང་དྲང་ཞིང་ཡིད་འོང་
 གི་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གྱི་བལྟ་བར་བྱའི་དུས་གསུམ་ང་རྒྱལ་སྤྱག་དོག་
 སོགས་དང་ལྷན་པས་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། རྒྱ་དཔེར། ཀྱན་དུ་འཐུངས་བཞིན་བལྟ་
 བར་བྱ། ཞེས་ཡོད་པར་བཤད་དེ་སྟོན་པས་གདུངས་པ་ནི་ཚུ་གང་མོ་འཐུངས་པས་
 སེམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་བའོ། རྩུང་པར།
 སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གང་། འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་
 སྟོན་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤམ་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱལ་
 བྱ་ཞིང་། ཐུ་བ་མེད་ཅིང་དྲང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྤྲེལ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་
 མདོ་ཅམ་གདམས་ངག་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་དང་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་
 ཀྱན། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་པས་ན། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྲི་མེད་པས། ཉེ་དག་
 ཀྱན་ལ་བྱ་བཞིན་བལྟ། སྦྱིང་རྩེས་བཞིན་འཇུག་གསོང་པོར་སྤྲེལ། ཉེ་དག་པའི་མིག་
 གིས་ཀྱན་ལ་བལྟ། འཕོར་གྲོགས་མཐོང་མན་ཉེ་རིང་སྟོན་པས། ཞེས་སོགས་དང་།
 འོར་ཐེང་དུ་འང་། སྤྲེལ་མཁན་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ། ལྷས་པས་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ། སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆོ། ཤམ་པ་བྱ་
 ཆའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅིས་སོ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲེལ་བ་དང་ལྟ་བུའི་ཀྱན་སྟོང་ལ་
 གནས་ན་གཞན་དོན་ཡང་རང་གི་རང་གིས་བྱེད་ཅུས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་(༢༡༣ན)རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཉེ་ནས་འདིའི་བར་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱ་བའི་སྟོང་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནས་དགེ་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྟོང་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལའང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྷན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དུས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་ལ་འདི་བྱ་དགོས་
 སྟམ་ནས་ཡང་ཡང་ཡི་དམ་དུ་བྱས་པའི་མདོན་ཞེན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་འདུན་པ་

ཤུགས་དྲག་པོ་ཉིད་གིས་བྱ་བ་འཕམ། ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མ་ཆགས་པ་དང་
བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པ་ཉིད་དང་། ལཱ་གྱི་བྱང་པར་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་དང་ནི་པ་མ་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་པན་འདྲགས་པའི་ཞིང་
དང་ནད་པ་དང་དབུལ་ཐོངས་སོགས་ཕྱག་བསྐྱེད་བའི་ཞིང་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོད་
པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཆ་བསགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྒྱུད་བྱ་དང་རྒྱུ་ཡུན་
ཐུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་
འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དགེ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བ་ནི་
བྱང་པར་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ལས་ཆེས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགེ་ཆ་
ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་དགེ་བ་ལའང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པས་
མི་དགེ་བའི་སྒོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གསོག་པ་ལ་འབད་པར་
བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཏག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་
གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམས་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་
དགེ་བ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། ལས་དེ་རྒྱས་ཏག་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བའི་(༡༧༥)བྱང་པར། དང་
སོགས་དང་ཆགས་སོགས་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་བྱང་པར། ལས་
དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་གཉེན་པོའི་བྱང་པར། པན་འདྲགས་གྱི་གཞི་
པ་མ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་ལྡན་པའི་གཞི་མཆོག་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞིའི་
བྱང་པར་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལྷ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ནི། །དགེ་མི་
དགེ་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འབྲིན་པ་དང་མང་པོ་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་ལས་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ལས་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྤངས་ཏེ་
དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པའོ། །

དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རང་སྟོབས་གིས་བྱ་དགོས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་སྟོབས་ཆེ་

ཆུང་གི་བྱང་པར་དང་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་དོར་བྱ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་། དགེ་བ་གསོག་པ་
 དང་དང་པ་དང་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་དེ་ལ་ཡིད་སྤོང་བའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།
 ཡང་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། མཁས་ཤིང་ལྡང་དང་ལྡན་ཞེས་ཡོད་པས་ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་
 ལྡང་བ་ཡང་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྟེ་མ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་དོན་
 གཅིག་གོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རང་གཞན་ལ་
 བཞུགས་པའི་སྤྱི་བྱུང་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་
 མི་དགོས་ཤིང་གོགས་བྱ་མི་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གིས་ཉི་རང་
 ཉིད་གཅིག་བྱ་ཁོ་ནས་དུས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཉག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པར་
 དགའ་སྤོང་གི་འགྲུས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དགེ་བ་བྱང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་ལ་སྤོང་བ་
 དཔོན་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པ་པོ་དང་། སྤོང་མ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ནས་རང་གིས་
 མི་བྱེད་པར་གྲོགས་(༡༧)གཞན་ཁོ་ནར་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་སུ་ལ་ཡང་
 ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་མ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བྱི་གཅིག་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གོགས་མེད་པ་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་ཆ་གྱོན་ཏེ་དེ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་པས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་པ་རོལ་གྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་བདག་ཉིད་བྱེད་དོ། །རང་
 གི་སྟོན་པས་གྱིས་འཕགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྟེན་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྤོང་བ་
 དཔོན་བཙུན་ཆེན་ཉག་ཏུ་བསྟེན་པའི་བདག །པ་རོལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་གིས་སེམས་
 གཏུངས་པ། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
 རོ་ཡང་ཆོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་
 བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཏུ་བྱང་བའི་གོགས་རྣམས་སྤྱོད་པས་
 སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

སྤྱན་སོགས་ལ་སྤོང་ཚུལ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་ནི། སྤྱན་པའི་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ན་སྲ་མ་སྲ་མ་
 རྣམས་དམན་ཞིང་སྲ་མ་སྲ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་མཆོག་དུ་ཡུར་
 པའི་སློ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་གོང་མ་གོང་མ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་།
 སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་དམན་པའམ་རྒྱུད་དུ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཤིམས་ལྟ་བུ་མཆོག་དུ་ཡུར་པའམ་
 ཆེ་བ་མི་གཏང་བ་སྟེ་མི་དོར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྒྱ་མཆོ་དང་ནི་སྤྱང་རྩེས་
 གྱི། ཁྱད་པར་དག་ནི་གང་ཡིན་པ། སྤྱིན་པ་དང་ནི་རྒྱུ་ཤིམས་གྱི། ཁྱད་པར་
 དག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། གང་ཞིག་དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་ནི། ལོ་བརྒྱར་(༡༧)སྤྱིན་
 པ་ཕྱིན་པ་བས། གང་ཞིག་ཉིན་གཅིག་རྒྱུ་ཤིམས་དག། བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཁྱད་
 པར་འཕགས། སྤྱིན་པ་ཤན་པ་རྣམས་དང་ནི། རིགས་ངན་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པར་
 བྱེད། གང་ཡང་རྒྱུད་བའི་རྒྱུ་ཤིམས་ནི། ལོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
 སོ། རེད་ཀྱིས་ལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱབ་མི་རུས་པར་ནང་འདྲིམ་ན་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་བཏང་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའོ། །

འོ་ན་སྤྱར། འདི་ལྟར་སྤྱིན་པའི་དུས་དག་དུ། རྒྱུ་ཤིམས་བཏང་སྟོམས་བཞག་
 པར་གསུངས་ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཆེ་རྒྱུད་དང་མཆོག་དམན་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྤྱིར་དགེ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 སྤྱིན་སོགས་སྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུད་བའམ་དམན་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 རྣམས་སྲ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་ཆེན་པོ་འམ་མཆོག་ཡིན་པས་གོང་མ་གཙོ་བོར་བརྟེན་
 ནས་སྤྱད་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དགོས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་བརྟགས་ལ། རང་དོན་དང་
 གཞན་དོན་གང་རུང་ཞིག་བྱས་པས་ཅིག་ཤོས་ཉམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
 སུ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་

འབྲུབ་ན་རང་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
གཞན་ཐག་རིང་ནས་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་པོ་འོང་བ་ནམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་ཅུས་ན་རང་གིས་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་
བསམ་གཏན་ལས་ལངས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱ་དགོས་པར་སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཆེན་པོའས་མཆོག་ཏུ་བསམ་
མོ་ཞེས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་(༡༧༥ན)ནས་དེ་གཙོ་བོར་སྤྱད་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །རང་
གིས་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་བཏང་ནས་ཚོས་དོན་གཉེར་བ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཚོས་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྟེར་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཙ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་དོན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དེ་ཆུང་དུའམ་དམན་པ་ཡིན་པའང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལས་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ཡང་
དམིགས་བསལ་སྒྲིན་པ་བཏང་བས་གཞན་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་མཆོག་
ཏུ་བཙུང་དགོས་ཏེ་གསེར་དང་ལྷགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་གསེར་མཆོག་ཡིན་ཡང་གསེར་ཏེ་ཅང་ཆུང་ཞིང་ལྷགས་ཏེ་
ཅང་ཆེན་ལྷགས་མཆོག་ཏུ་བྱེད་རིགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུང་དུའི་
ཕྱིར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་མི་དོར་བ་འདིར་དམིགས་བསལ་དུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་རང་
རྒྱད་དག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་དང་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་གཉིས་
ཀ་མཉམ་དུ་སྤྱབ་ཅུས་ན་དེ་ལྟར་སྤྱབ་དགོས་ལ་མི་ཅུས་པ་དང་ནང་འདྲིམ་ན་ཆེན་
པོ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཆུང་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ་དེས་གཞན་
ལ་རིགས་བསྐྱེད། །འོན་ཀྱང་སྤར་སྒྲིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པ་སྒྲིན་པ་ལ་སློབ་ཅུས་ཀྱི་སྤྱབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་མི་
ཅུས་པ་ལྟ་བུས་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་ཆོ་སྒྲིན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་

འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ། ཟང་ཟིང་(༡༧༤)དང་ཆོས་གྱིས་བསྟུ་བ། ས་རོལ་གྱི་མ་
དད་པ་བསྟུང་བལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རིག་བྱས་སོགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་སྤང་དོར་
གྱི་གནས་རྣམས་དང་བྱད་པར་སྦྱིན་སོགས་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་དང་དགོས་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རིག་པའམ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་སྦྱུབ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་
བཟུང་ནས་དེ་ལ་རྩས་ཉག་རྩ་སྟོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བཙོན་འགྲུམ་བྱད་པར་
རྩ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་
དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་གྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སྦྱུབ་པ་ལ་འབད་ཅིང་ཚུལ་བྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་བཀག་པ་སོགས་
ལའང་ཞུགས་ན་རང་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་གོས་ནས་ལྟང་བར་མི་
འཇུར་རམ་ཞེན། ཐུགས་རྗེ་ཆེས་མཆོག་རྩ་ལྟར་པ་མངའ་བས་སངས་རྒྱས་བཙོན་
ལྟར་འདས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བས་རིང་བ་སྟོག་ལྟར་གྱི་གནས་རྣམས་ཀྱང་
མདོན་སྤུམ་རྩ་གཟིགས་པས་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྟོན་དམན་ཉན་ཐོས་སོགས་
ལ་སྟོག་གཙོད་དང་མི་ཆངས་སྟོད་སོགས་ལྟས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་ལྟ་བུ་ཐེག་
པ་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་བཀག་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་དོན་གྱི་ཞེན་
འཁྲིས་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལ་གནང་བས་དེ་དག་ལ་
སྦྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་ལྟང་བར་མི་འཇུར་བར་མ་ཟད་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལྟར་རྩ་རྟོགས་
པའི་རྒྱར་འཇུར་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར། དེད་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་
ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་དཔུལ་བའི་ལྟང་བ་ལས་(༡༧༥)བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་རྩ་དེ་བསད་
པས་བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྟོལ་བར་གསུངས་པ་དང་། བམ་ཟེའི་ཁྱུ་

སྐར་མས་ལོ་བཞི་བྲི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་དུ་ཆངས་པར་སྟོང་པའང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་
 ཆགས་པས་གཟིར་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཐུག་བསམ་ལྟོང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་
 བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟིང་རྩེ་སྟེས་ཏེ་བདག་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སོང་ཡང་ཐུག་
 བསམ་བཟོད་ཀྱི་བྱད་མེད་འདི་ཤིར་འོང་གིས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་ནས་མི་ཆངས་
 པར་སྟུང་པས་བསྐལ་པ་བྲིའི་ཆོགས་རྩོགས་ནས་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྟེལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མདོ་དེ་ཉིད་དྲངས་པའི་མཆུག་དུའང་། རིགས་ཀྱི་
 བུ་ཡོངས་སུ་བཟླག་པ་བཟུང་ནས་གཤེད་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྒྱང་བའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ང་སྟོའི་
 ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཉིད་
 དེ་མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་མི་གསལ་པར་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉན་
 བོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྩ་བའི་རྒྱང་བའི་གནས་ཉིད་ལ་སྟིང་རྩེ་བས་རི་དྲགས་
 སོགས་བཏང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་
 རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར་ན་ཐུགས་རྩེ་མངའ་བས་རིང་གཟིགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་
 ལ་གཟིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལྷན་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་བརྟན་གནང་བའི་ལུལ་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་སོ། དེས་ན་བྱང་སེམས་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་བརྟན་
 གནང་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་འགྱུར་རྟིང་དུ། ས་
 མ་ཐོབ་པ་མ་རོལ་དུ་(༡༧༥)ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོང་པ་ལ་འདི་བསམ་པར་བྱའི་གཞན་
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འགྱུར་གསར་ལས་ས་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་ནའང་
 རྩ་མ་ལྟར་འཐད་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
 བ། ཐབས་མཁས་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བྱང་སྟོན་
 བཟུང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་

དང་ལྡན་པ་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་
 བར་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མིན་
 བར་གསུངས་སོ། །བྱང་པར་ལོག་གཡེམ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 བ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་ཆངས་སྟོང་ལ་
 འཇུག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བྱང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འཇིག་པར་རྒྱུ་སྟེ།
 སྤང་བས་ནི་མི་ཆངས་པར་སྟོང་བ་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་
 བ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བར་གསུངས། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་
 འོན་ཤིན་དུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་བསྟན་པ་ལུ་ལ་ནས་ཀྱིས་པར་བབས་ཏེ་དེ་
 ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅུས་སྟེ། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འོན་དུ་འགྱུར་བ་
 ལྟག་པ་མཐོང་ན་བསྟན་པ་དབུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ལུ་ལྱི་བྱང་མེད་
 དེའང་རབ་དུ་བྱང་བ་མོ་ཡིན་ན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལས། ཡང་དག་པར་
 ཆངས་པར་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་དོན་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མ་སྤང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་ཞིང་མཆོད་དོ་ཞེས་(༡༧)དེ་ལྟར་མི་ཆངས་སྟོང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་པ་རྟེན་
 དུ་བཞག་ནས་སྟོག་གཅོད་སོགས་གཞན་དུག་ལ་བྱང་སེམས་སྟེ་རྟེན་དུ་གསུངས་ཀྱང་
 སྟོག་གཅོད་དང་བརྟན་གྱི་པམ་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་པའང་རབ་བྱུང་གིས་བྱར་མི་
 རུང་བ་མི་ཆངས་སྟོང་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་ལ་འཇུག་དགོས་ཆོ་བསྟན་པ་འབུལ་
 དགོས་སོ། །མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་རང་དོན་དུ་སྤངས་པ་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་ངེ་ཅམ་བརྟུས་ཀྱང་པམ་པར་མི་འགྱུར་
 བས་འདི་ལ་འཇུག་ཆོ་བསྟན་པ་འབུལ་མི་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་མི་
 ཆངས་སྟོང་གནང་བ་མེད་ཅིང་སྟོག་གཅོད་སོགས་གནང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 བྟེ། སྟོག་གཅོད་མ་གྱིན་ལེན་བརྟན་རྣམས་ལ་ལས་ལམ་བྱང་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་
 བར་མ་ངེས་ལ་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་མི་ཆངས་སྟོང་གྱི་ལས་ལམ་བྱང་ན་པམ་པར་འགྱོ་

བར་དེས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་ཤིང་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་བྱང་
 སེམས་རབ་བྱང་དང་བྱིམ་པ་བྱང་བྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 སམ་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་གཙོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་
 པ་ནི་བྱང་སེམས་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་
 གི་བརྟན་ལ་འཇུག་པ་གནང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ལ། སྟོག་གཙོད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི།
 ཁོང་ཏུ་བཤད་པའི་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དེས། ལུལ་
 ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་མང་པོ་དག་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་གསོད་
 པར་དེས་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོམ་རྒྱུ་སོགས་ལ་དམིགས་
 བས་བསམ་པ་འདི་བསད་(༡༧ན)ན་བདག་དཔུལ་བར་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ཁྱའི་སེམས་
 ཅན་འདིས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དཔུལ་བར་འགོ་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ཏུ་བདག་
 གཞན་བརྗོད་པའི་སྟེང་བཅའི་སེམས་ཁོ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་མཚམས་མེད་ཀྱི་
 ལས་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་སྟོག་གཙོད་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་རྟེན་པའི་ཕོངས་
 ཚོས་ཀྱིས་དེ་སྟོག་དང་ཕྲལ་བ་སྟེ། དེའང་གསོད་པའི་རུས་སུ་རང་གི་སེམས་དག་
 བའམ་ལུང་མ་བརྟན་གང་རུང་ཏུ་གནས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སོགས་གཏན་མི་འདྲེ་
 བ་རང་གིས་རིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

མ་ཕྱིན་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ལ། ལུལ་རྒྱལ་སྟོན་ཤས་ཆེར་གཏུམ་པོ་སྟིང་རྩེ་མེད་
 ཅིང་གཅིག་ཏུ་གཞན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་བྱ་གོ་ས་དེར་གནས་ན་མི་དག་བ་
 མང་ཏུ་འཕེལ་བ་ལ་བསམ་པ་སྟིང་བཅའི་སྟོན་ནས་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གོ་འཕང་
 དེ་ལས་འབྱིན་ཅིང་འཕྲོག་པ་དང་། ཡང་ལུལ་དག་འདུན་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཁོར་
 སྟོགས་ནས་རང་གིས་སྦྱོད་འདོད་པའི་ཚོམ་རྒྱུ་ལ་བསམ་པ་གཞི་དེས་དེ་ལ་ཡུན་
 རིང་ཏུ་གནོད་པ་དང་མི་ཕན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པས་སྦྱོར་བ་ཁོར་ནམས་
 སྦྱར་འཕྲོག་སྟེ་ལུལ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲལ་བ་དང་། ཡང་ལུལ་ཞལ་ཏ་
 བྱེད་པའམ་སྦྱེད་ཚལ་སྦྱང་བ་པོ་གང་གིས་མཚོད་རྟེན་ནམ་དག་འདུན་གྱི་ཁོར་རྒྱུད་

གཞོན་པའམ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་བསམ་པས་སྡེ་མ་ལྟ་བུས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱོད་བ་དེ་
དག་དེ་ལས་འབྱེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མ་འབྱེན་ལེན་གསུམ་སོ་གང་རུང་བྱེད་པའོ། །

ལོག་གཡམས་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་བྱང་སེམས་རང་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱེད་
འདོད་ཀྱི་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དེ་མ་བྱས་པས་རང་ལ་འཁོན་ཏུ་འཛིན་ཞིང་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་བྱད་མེད་ལ་བསམ་པ་སྟིང་(༡༡)ན་བཅེ་ཁོ་
ནས་འདི་བདག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་མང་ཏུ་འཁེལ་
ན་མི་རུང་རོ་སྟུམ་ཞིང་འདོད་པ་བརྟེན་ན་དགེ་ལ་གཟུང་པ་དང་མི་དགེ་བ་འདོར་
བ་ལ་རང་དབང་ཏུ་འགྱུར་རོ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་བ་དེས་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་
འགྲིག་པ་བརྟེན་པའོ། །བརྟུན་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་སྟོན་འཆད་པ་སྟེ་དང་རྒྱང་
ལག་སོགས་གཅོད་པ་མིག་འབྱེན་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་
དག་ལ་བསམ་པ་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྟིང་བཅེའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་
བ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་བརྟུན་སྟེ། འདི་ལ་རང་དོན་ཡིན་ན་
སྟོན་གི་སྤྱོད་ཡང་བརྟུན་སྟེ་མི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཏུ་སྟེ་བ་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཁུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་སོགས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་འདི་དག་སྟོན་སྟོགས་བརྟེན་པས་ཡུན་རིང་
པོར་རྟུག་བསལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ་སྟུམ་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་བ་སྟོགས་དེ་དག་
དང་དབུལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྤྲ་མའི་ཆོག་སྟའོ། །ཆོག་རྩལ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དུལ་ལམ་
ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་མི་རིགས་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཆོག་རྩལ་སྟེ་
བའི་ཐབས་དེས་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་དགེ་ལ་དགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱོད་བ་དག་རྩལ་ལ་མའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པའོ། །དག་འབྱལ་ལ་འཇུག་པ་ལ།
དུལ་སྟེ་གར་རོ་མོ་སོགས་དང་རྒྱལ་སོ་དང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གཏམ་དང་སྤྱད་འཆོང་
མ་དང་བཟའ་བཏུང་གི་གཏམ་སོགས་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་སྟིང་
བཅེའི་སྟོན་ནས་རང་རང་གང་ལ་དགའ་བའི་ཆོག་དང་ཐབས་དེས་མཁྱེན་བར་བྱས་ཏེ་

དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་ངག་མཉན་དུ་(༡༧༧)བཅུག་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐང་སྟེ་དགེ་
ལ་དགོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཀྲུལ་བའི་
ཆོག་སྤྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་བསམ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་
སྟོག་གཅོད་སོགས་བདུན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་
ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །

ཞར་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུད་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མདོ་ཙམ་སྟོས་
ན། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པར་བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྟང་
བ་གང་གྲུའི་ལྟང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བྱུང་བ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྟང་བ་གཅིག་
བྱུང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་གི་ལྟང་བ་ཤིན་ཏུ་
ཆུང་སྟེ་ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྟང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟང་བ་མ་
ཡིན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། བསྐྱེད་བརྟན་ལས།
འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ཉིད་དེ་སྤང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བྲག་ཟེ་ཁྱེའུ་སྐར་མའི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཆགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་
བརྟན་པ་མིན་ཏེ་མདོ་དེའི་གོང་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་པན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་སྟེས་ལྟང་མི་འཇུག། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་ནམ་
ཀྱན་ཏུ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འཇུག། །རི་ལྟར་སྤྱག་རོན་རང་གི་བྱ་
མཆོག་བྱམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཞེ་སྤང་ནི་སྟོང་རྗེ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་པས་(༡༧༨)དེ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་
པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་བརྟན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྟོག་གཅོད་སོགས་གནང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་

ལ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འདུལ་
བ་ལས་དོན་ཉུང་བ་ལ་བྱ་བ་ཉུང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་ཆོས་གོས་ལྷག་པ་
སོགས་ཀྱང་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀག་པའང་། རྒྱགས་རྩེ་མངའ་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དོན་རིང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གཟིགས་ནས་གཞན་དོན་
བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གནང་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ནི་ནོར་གྱི་ཕྱང་པོ་རི་རབ་ཅན་
ཞིག་ཐོབ་ན་ཡང་ལེན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སྡོམ་
པ་ཉི་ཤུ་པའི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུད་། ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་
པས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་
དེ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། བསམ་
པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །དགེ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་བསམ་
པའི་རྩ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་སྤྲིག་པ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་དང་། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་
པར་ཡང་། སྒྲིང་རྩེར་ལྷན་ཁིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།
ཅས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤར་བཤད་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགག་
དགོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་སྲོག་གཙོད་སོགས་བདུན་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྡོམ་(༡༧༥)པ་ཉི་ཤུ་པའི། སྒྲིང་བརྩེར་བྱས་ན་མི་དགེ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉེས་བྱས་ཤིག་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་
བཞེད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་འཆོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
དེས་ལུས་དག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་
དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བཞེད་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་
སྲུངས་ན་ལེགས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་སྡོམ་པ་
ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྟར་མདོ་ཅན་བཤད་པ་སྟེ་ཞིབ་རྒྱས་གཞུང་དེ་དག་དང་

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཐུགས་རྗེས་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིང་གཟིགས་པ་བྱང་འཕགས་ལ་གནང་བའི་དོན་རྒྱ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། ཡང་རང་གཟིགས་ཞེས་རང་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་འཆད་དེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་བྱིང་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྟུ་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟར་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་བྱིང་གིས་བསྟུ་བ་ལ་བས་ཤོས་གཉིས་ལས། བས་སྦྱིན་ཚུལ་དང་སྦྱིང་ཚུལ་ནི། རྟག་རྒྱ་བྱ་བའི་སྦྱོན་ཁ་བས་ལ་ལོངས་སྦྱིང་པ་ལ་ཉེ་བའི་བྱང་སེམས་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་རྣམས་བས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་སྦྱིང་ལུལ་གྱི་ཤོར་རྒྱ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པའི་བསྐབ་བྱ་རི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་དག་དང་མི་འགལ་བར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནས་རང་གིས་བསོད་སྟོམས་རི་ཅམ་རྟེད་པ་དེ་ལ་ཆ་བཞིར་བྱ་ལ། ལོག་པར་ལྟར་བ་ཡི་རྣགས་དང་རྒྱ་འགྲོ་བྱ་བྱི་སོགས་མདོན་རྒྱ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་ཆ་གཅིག་དང་། མགོན་མེད་པ་ནད་པ་དང་སྐང་པོ་སོགས་སྟུག་(༡༡)ན་བསྐལ་ཅན་ལ་ཆ་གཅིག་དང་། ཤོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱིང་པ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཆ་གཅིག་སྟེ་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཞོ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དོན་རྒྱ་རང་གི་ལུས་གསོ་བའི་ཆེད་རྒྱ་ཆ་གཅིག་རང་གིས་བབྱའ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦྱིང་བའི་ཆེད་རྒྱ་མང་ཉུང་རན་པ་ཅམ་རྒྱ་བབྱའ་བར་བྱ་སྟེ། ཉུང་ཆེས་ན་བཀྲེས་པ་དང་ལུས་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བས་སང་གི་བས་ཀྱི་རུས་ལ་མ་བབས་ཀྱི་བར་བཀྲེས་པས་མི་གནོད་པའི་ཆོད་ཅམ་རྒྱ་བ་དང་། མང་ཆེས་ན་ལུས་ཁུར་ཐོགས་པ་ལྟར་མྱི་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དཀའ་ཞིང་གཉིད་རྒྱགས་ཀྱིས་ནོན་ནས་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་བར་ཆད་རྒྱ་འགྱུར་བས་སྟོ་བའི་སུམ་ཆ་བས་སུམ་ཆ་བརྟུང་བས་བཀའ་ནས་སུམ་ཆ་རྒྱང་རྒྱ་བའི་གནས་སུ་སྦྱིང་པར་འཛག་པ་ལྟ་བུའི་

ཚོད་རིག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐབ་བརྟམ་སྟ། དེ་ལ་གཏན་དུ་བའི་སྒྲན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
 འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྒྲིན་ལས། བསོད་སྒྲོམས་དེ་ལས་ཆ་གཅིག་ནི་ཆོངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྱིར་གཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། རྩྭ་བསྐལ་བ་ནམས་
 ཀྱི་སྒྱིར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟར་བ་ནམས་ཀྱི་སྒྱིར་བཞག་
 གོ། །ཆ་བཞི་པ་ནི་བདག་ཟེེ། །དེ་བ་བ་ན་འདྲོད་ཆགས་མེད་པར་ག་སྟེ་ཆགས་
 པར་མ་ཡིན་བརྟམ་པར་མ་ཡིན་ཞེན་པར་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་རི་ཅན་དུ་ལྟས་
 གནས་པར་འཁྱར་བ་དང་འཚོ་བར་བྱ་བའི་སྒྱིར་བ་སྟེ་རི་ལྟར་ཏ་ཅང་ཉམས་དམའ་
 བ་དང་ཏ་ཅང་ཡང་ལུས་(༡༧/བ)མྱེ་བར་མི་འཁྱར་བ་དེ་ལྟར་ཟེེ། །དེ་ཅིའི་སྒྱིར་
 ཞེན། ཏ་ཅང་ཡང་ཉམས་དམས་ན་ནི་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་བསྟམས་པར་
 འཁྱར་རོ། །ལུས་ཏ་ཅང་ཡང་མྱེས་ན་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པར་འཁྱར་རོ། །དེ་བས་
 ན་བསོད་སྒྲོམས་དེ་ཟོས་ནས་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་བསོད་སྒྲོམས་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱབས་ཀྱི་བསྐབ་
 བྱ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱད་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ་
 དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོད་རིག་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བས་མང་ཁྱད་ཚོད་རིག་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་མང་
 ཁྱད་རན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཟས་ཁྱ་བ་དང་འཕྲོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པའི་ཟས་རན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ཚོས་བཞི་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ། ཁྱ་བ་
 དང་འཕྲོད་པས་ནི་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩྭ་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་རྟིང་པ་སྤྱོད་ཞིང་
 གསར་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཟས་རན་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་མི་སྐྱེད་ཅིང་བདེ་བར་རིག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོད་རིག་པར་བྱས་པས་ནི།
 ཟས་ལ་སྟག་པར་ཆགས་པ། ལུས་ལ་ཆགས་པ། རྩྭ་དབང་འགག་པ། བཀྲེས་ཤིང་
 ཉམ་རྒྱུད་པ། ལུས་མྱེ་བ། བད་སྐྱེད་པ། འཚོ་བ་མ་དག་པ། བྱ་བ་མང་བས་གཡེང་

བ་སྟེ་ཉེས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུང་
ལ། བདེན་པ་པོའི་ལེའུར་ཡང་། སྟེས་སུ་གང་ཞིག་མང་བ་། འདི་ནི་ལུས་ལྷེ་ལེ་ལོ་
ཅན། འདི་དང་པ་རོལ་ཚོ་འདིའི་དོན། འེས་པར་རབ་ཏུ་འགྲིབ་པར་འཕྱུར། འདི་
ནི་སང་ནའང་སྟག་བསྐལ་ཏེ། ཉལ་ནའང་སྟག་བསྐལ་གཞན་གནོད་བཅིངས། འདི་
བས་ཕན་དང་(༡༩པ)རན་པར་བཟུ། ཟས་ཀྱི་དུས་ནི་འེས་པར་བཅི། ཞེས་ཚོད་
མ་ཟེན་པས་ཉེས་པ་སྟེས་པར་ཚོད་རིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཟས་བཟུང་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། ཀུན་སྤྱོད་ནི། སྦྱོན་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་
པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་སུ་ད་ལྟ་བུར་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཚུས་ཀྱིས་བསྟུ་
སྟེས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུབ་པར་བྱ་སྟེས་པས་བཟུང་དགོས་
ཏེ། བསྟུབ་བུས་ལས། དེ་ལྟར་བསྟེན་སྟེས་པ་འགྲོ་བར་ཚོམ་མམ་ཟས་བྱ་བར་
ཚོམ་པ་དང་སྦྱོན་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་སུ་བསྟུ་བ་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱོབ་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ནས་ཞེས་
སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་གི་མིག་ལམ་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའམ་
བསྟེན་སྟེས་པ་སྦྱོན་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཟས་ཟོས་ནས་འདི་སྟེས་དུ་ལུས་འདི་ལ་སྦྱོན་སུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་
ཡོད་པ་དག་འདིའི་མཐུས་བདེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ད་ལྟ་ནི་འདི་དག་བྱེད་
བྱེད་ཀྱིས་བསྟུ་བར་བྱའོ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཚུས་ཀྱིས་བསྟུ་བར་བྱའོ་སྟེས་དུ་སེམས་
བསྟེད་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་དེའི་ཉུང་བར་གྱུར་ན་དེས་འདི་སྟེས་དུ་ཁ་ཟས་ཉུང་བས་
ནི་བདག་གི་ལུས་ཡང་བར་འཕྱུར་སྤྱོད་བ་བཟོད་པར་འཕྱུར་བདག་གི་བཤང་གཅི་
འཕྱར་བ་ཉུང་བར་འཕྱུར་དད་པས་བྱིན་པ་རྒྱུད་བར་འཕྱུར་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཏེ་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདུ་ཤེས་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས་སྦྱིར་རང་ལ་བཞེས་སྟེས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་
ནད་པ་དང་ཟས་ལ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བྱེད་

བཀ་འདྲ་ཤེས་བཅུ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་(༡༩༠བ)ཟས་དེ་ལུད་སོགས་
 མི་གཙང་ལས་འབྱུང་བར་བསམ་པ་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། འབྲས་ཆན་ལ་
 གོག་མའི་བྱ་བུ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་བྱ་དང་ཞོ་ལ་མའི་སྤྱད་པ་དང་ཕྱེ་ལ་མི་རྩས་ཀྱི་ཕྱེ་དང་
 ཤ་ལ་བུའི་ཤ་དང་འདྲ་བ་སོགས་འདྲ་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཟོས་པ་ལས་སྟོགས་མ་
 བད་སྟབས་སོགས་སུ་འབྱུར་བར་བསམ་པ་འབྱུར་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཟས་ཀྱི་
 དོན་དུ་པ་དང་བྱ་མ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ཀྱང་འཐབ་ཚུད་འོང་བས་ཕྱིར་སྟོལ་བའི་འདྲ་
 ཤེས་དང་། ཟས་ཟོས་པ་ལས་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་གཤང་གཅི་སོགས་ཤིན་དུ་
 སྤྱད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཐུན་པའི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཟས་ཟོས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་འདྲེན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཆོགས་ཆེན་པོས་
 ཟས་ཆོལ་དགོས་པས་བཅའ་དགའ་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་། གཡོ་སྟོལ་སོགས་གོགས་
 གཞན་ལ་རྟོས་དགོས་པས་རག་ལས་པའི་འདྲ་ཤེས་དང་། མ་ཞུ་བ་དང་ལོག་པར་
 ཞུ་བས་ནད་སྤྱ་ཆོགས་སྦྱེད་པས་ནད་དང་བཅས་པའི་འདྲ་ཤེས་དང་། ཟོས་པ་ལས་
 ཆ་གཅིག་ལུས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེགས། ཆ་གཅིག་གིས་ལུས་བརྟན། ཆ་གཅིག་སྤྱན་བྱར་
 འབྱུར། ཆ་གཅིག་བཤང་གཅི་སོགས་སུ་འབྱུར་བས་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཏི་
 བཅུ་འོ། །གཞན་ཡང་ཟས་ལ་སྤེད་པའི་གཉེན་པོར་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མོངས་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཟས་ཁ་
 དོག་དྲི་རྩི་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་འང་སོས་བཤད་མཆིལ་མས་བརྒྱན་པར་བྱས་པ་ན་
 རྒྱུགས་པ་ལྟར་འགྲོ་བར་སེམས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཟས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ནམ་གྱི་ཐུན་བར་བའམ་
 ཐ་མ་ལ་ཟས་དེ་ཞུ་ནས་ཤ་ཁྲག་སོགས་སྦྱེ་ཞིང་ཁ་ཅིག་ནི་གཤང་གཅིར་འབྱུར་ཞིང་
 དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསལ་(༡༩༡ན)དགོས་པ་དང་ཟས་དེས་ནད་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་སྦྱེད་
 པར་སེམས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ཟས་ཆོལ་བ་ལས་བྱུར་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྔ་ལས།
 བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་རྒྱུའི་དོན་དུ་དགའ་ཆོགས་དུ་

མ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པའི་དུས་མ་གྲུབ་ན་མུ་དན་དང་གྲུབ་ན་འང་བརྒྱགས་ཀྱིས་དོགས་
ནས་བསྐྱང་དགོས་པས་སྐྱག་བསམ་བཤོ། །མཛའ་བ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་
ཀྱི་མྱིར་པ་དང་བྱ་སོགས་ཀྱང་པན་ཚུན་འཐབ་ཚད་འབྱུང་བཤོ། །

རོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟས་ལ་སྤེད་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་
གཤམ་འགྲོད་ཅིང་པན་ཚུན་སྐྱག་བསམ་མྱོང་བཤོ། །རང་དབང་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་
ནི། རུན་སོགས་གཞན་གྱིས་ཟས་ཟ་བ་ནམས་རྗེ་པོའི་དོན་དུ་གཞན་དང་འཐབ་ཚད་
བྱེད་པ་ན་སྐྱག་བསམ་དུ་མ་མྱོང་བཤོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི།
ཟས་དང་ཟས་ཀྱི་མྱིར་སྤྱིག་པ་དུ་མ་བསགས་པས་འཆི་ཁ་དེ་དུན་ནས་འགྲོད་བཞིན་
དུ་འཆི་ཞིང་གི་ནས་ཀྱང་དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་བསམ་པཤོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟས་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷས་གནས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་འང་ཟས་བརྟེན་པར་མི་
རིགས་པས་ལྷས་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཆངས་སྦྱོང་ཡང་དག་སྐྱབ་སྐྱམ་
པ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་བཅོར་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འདོད་ནས་བྱིན་
པ་དེའང་དོན་དང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་
ནས་ལོངས་སྦྱོང་དགོས་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཟས་ལ་སྦྱོང་
ཚུལ་བཤེས་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་སྤྲན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བརྟེན་བཟྱི་(༡༡༧)ཏྲེ། རྒྱགས་མྱིར་མ་ལགས་སྟེམས་པའི་
མྱིར་མ་ལགས། །མཆོག་མྱིར་མ་ལགས་ལྷས་གནས་འབའ་ཞིག་མྱིར། །ཞིས་ཆགས་
སྤང་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་མྱིར་མ་ཡིན་པར་ལྷས་འཆི་ཞིང་གནས་པའི་མྱིར་བཟའ་
སྐྱམ་པ་དགོས་ལ། དེའང་རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷས་སེམས་འགྱུར་བའི་
ཁྱད་པར་དང་། སྟེམས་པ་ནི་ར་རྒྱལ་དང་། མཆོག་ནི་ཉམས་མཆོག་བཟང་བའམ་
ཉམས་སྟོབས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་མ་གཉིས་ཀྱི་མྱིར་ཟ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཟ་བ་
དང་། བྱི་མའི་མྱིར་ཟ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་གིས་ཟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
དཔུང་བཟང་ལས། །དཔེར་ན་མ་ནི་གསོ་དང་བསལ་བའི་མྱིར། །ནད་པ་དག་ལ་

སྤྲུལ་ནི་སྤྱིན་པ་ལྟར། འདྲི་བཞིན་འདྲིར་ཡང་བཀའ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག བསལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་གསུངས། ལ་ལ་ལམ་གྱིས་དུབ་ཅིང་འགྲོ་བའི་ཆོ། བཀའ་སྤྲོས་གསུངས་པས་རང་གི་བྱ་ཡི་ཤ། ཟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དམན་ཞིང་། འཆོ་དང་རྒྱགས་སྤྱིར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། མང་དུ་སྤྱད་ན་ཆོལ་མེད་མཐོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉུང་དུས་སྤང་ནི་དམའ་འབྱུར་ལ། རན་པས་སྤང་ཅིག་མཉམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར། ལྷས་ཅན་ཁ་ཟས་བཟའ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། འདྲི་བར་ན་ཁང་རྒྱུ་མི་ཞིག་བྱ་བའི་སྤྱིར། མི་ཡིས་ཀ་བ་བརྟན་པོ་གཟུགས་པ་ལྟར། འདྲི་བཞིན་ལྷས་ཀྱི་འབྲལ་འཁོར་གནས་པ་དང་། ཤིང་རྒྱུ་མིག་སྤྱང་བཞིན་དུ་ཁ་ཟས་བཟའ། འདྲི་བའི་ཁམས་ནི་ཁ་ཟས་གྱིས་གནས་ཤེས། རྒྱལ་བས་ཆོས་གཅིག་དུ་ནི་བཀའ་བསྐྱེད་རྟོ། ལྷས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་སྟེ། སེམས་ནི་བཟའ་བའུང་ཆོགས་ལ་ཆགས་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་(༤༢༣ན)པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ལ། རྩོམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཟས་ཀྱི་དུས་དག་དུ། སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་འདྲི་ལས། སྤྱིང་པོ་དམ་པ་བཅོལ་བྱ་ཞེས། ལྷས་ལ་བྱ་ཡི་སྟོབ་བཞག་ལ། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་སྤྱིར་མི་བཟའ་ཞིང་། རྩོམ་ཆེན་པོས་མི་བཟའོ། ཞེས་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་ལས། རྩོམ་པའི་སྤྲུལ་ཆ་ཟས་གྱིས་ཏེ། ཆ་གཉིས་པ་ནི་སྤྲོས་གྱིས་སོ། རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ནི། ཆ་གཅིག་སྟོང་པར་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པའོ། །

ཟས་དེ་ལ་ཆ་བཞིར་བཞོ་བར་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། ཆ་གཅིག་རང་ཉིད་སྤངས་སྤྱང་པར་བྱའོ། ཆ་གཅིག་གིས་པ་དང་མགོན་མེད་པ་དག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། གཅིག་ནི་བྱི་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་པའི་བྱོལ་སྤང་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཡང་། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བཞོ་བྱས་ཏེ། འདྲི་བོ་ལྷ་ལ་བཞོས་གཙང་དབུལ། འདྲི་རྩོམ་ཆོས་སྤྱིང་སྤང་མ་ལ། གཏོར་མ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་། རང་གིས་ཐོས་ཤིང་འཕྲུངས་པ་ཡི། ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་ཀུན་

ལ་སྤྱིན། ཞེས་ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བཤོ་ཚུལ་གཞན་དང་བཅས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་
བརྟུས་སྤྱ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟག་ཏུ་བའི་སྤྲུག་གིས་ལྷུས་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལའང་ཉ་དང་ཤས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་བཀག་པའི་
སྤྱར་ཏེ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་
ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། །ལྷུལ་བ་དང་ནི་གཉེན་
བཤེས་དང་། །ཁྱ་ཚུ་ཁྱག་ལས་བྱང་བའི་(༡༡༡བ)སྤྱར། །འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་དབང་
འབྱུར་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཤ་མི་བཟུལ། །ཤ་རྣམས་དང་ནི་སྒྲོག་བཅོང་
དང་། །ཆང་དག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཀེའུ་དང་སྒྲོག་སྒྱུ་དེ་བཞིན་ཏུ། །རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྤྱང་། ཞེས་སོགས་ཤའི་ཉེས་དམིགས་མང་ཏུ་གསུངས་
ཤིང་། །མཇུག་ཏུ། །འདུལ་བ་ལས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཚོས་ན་
བར་ཆད་ཏུ་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་གང་གནང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་དག་པར་
ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་བ་དང་། །སྤལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པས་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། །ལང་གཤེགས་བྱང་སྤྱེ་
བསྟན་ལ་འདིར་ནི་རང་ཤི་བའི་ཤ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བའི་སྤྲུག་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ར་བའི་གསོས་སྤྲུག་ནི་ནད་
ཚབས་ཆེ་ཞིང་སྒོག་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཏུ་འབྱུར་ན་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་
ཆེད་ཏུ་སྤྲུག་གི་འདུ་ཤེས་གིས་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཅི་ནས་
བསྟེན་དགོས་པ་དང་རབ་བྱུང་གིས་སྤྱི་དྲོ་སོགས་སུ་འང་བསྟེན་ཅུང་བར་གསུངས་ཏེ།
བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ར་བའི་གསོས་སྤྲུག་ཡང་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བདག་གི་
དོན་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལས་
ཀྱང་། རྒྱང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱང་བཅོང་ལ་ལྷུས་བསྐྱང་བར་གསུངས་ན་སྤྱི་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུས་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཏེ་
དལ་བའི་དགའ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་པར་དཀའོ། །དེ་རབ་ཏུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བདག་ཉིད་སྟུན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་
 བར་བསྟན་ཏེ། (༢༩༣ན)དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནམ་ཚོད་བཟུང་
 བར་གྱུར་ར་དེའི་ཚོ་ཉི་ཚོད་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རྩང་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཟས་ལ་ཆགས་སེམས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོད་ཅིང་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པར་མ་
 བྱས་ན་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་རྒྱག་རྒྱ་འཁྱར་བས་མ་ཆགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་ནལ་
 འབྱོར་ལ་བཅོན་དགོས་ཏེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། བྱིས་པ་དག་ནི་ཟས་ལ་ཆགས་ཀྱུར་
 བས། །ཟས་ལ་ཚོད་རིག་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ། །སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་
 རྟེན་ཀྱང་། དེ་ལ་བྱིས་པ་བྱས་པ་གཙོ་མི་འཁྱུར། །དེ་དག་ཁ་ཟས་རོ་ཞིམ་བསོད་པ་
 དག རྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མི་བཅོན་ཟ་ཞིང་འཁྱུང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ཟས་དེ་གརྒྱག་
 པར་འཁྱུར། །བསྐྱང་བྱ་བྱས་པ་ད་ཅ་མ་བཀྱས་བཞིན། །མཁས་ཤིང་རྟོག་པ་སྟོོ་སྟོོས་
 ལྡན་པ་ནི། །ཁ་ཟས་བཟང་པོ་གཙང་མ་ཟ་མོད་ཀྱི། །དེ་དག་ལ་ནི་ཆགས་པར་མི་
 འཁྱུར་ཏེ། །མ་ཆགས་བཞིན་རྒྱ་ཟ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་བཅོན། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་
 ཆེའི་ཡུང་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་
 པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་དེ་ཉིད་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དགེ་
 སྟོང་ཉིས་བརྒྱས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་རབ་རྒྱ་རྒྱས་ཏེ་མཆི་མ་ཟག་ཅིང་
 ཆོག་འདི་རྟེན་ཅས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་གུམ་ཡང་རྩང་སྟེ་འབྲས་བུ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་རྒྱ་དད་པས་སྟུལ་བའི་བསོད་སྟོོམས་ཅིག་ཅམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་
 མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སྟུས་སོ། །བཀའ་སྟུལ་པ། སྟེས་བུ་དམ་པ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
 རོ་ཆོ་ཤེས་པ་དང་འབྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་
 འཇིགས་པར་བལྟ་བ་རྣམ་པ་འདི་(༢༩༣བ)ལྟ་བུ་དག་གིས་གསུང་རབ་འདི་མཛོས་
 སོ། །འོད་སྤང་ངས་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ལ་དད་པས་བྱིན་པ་གནང་སྟེ། གཉིས་གང་
 ཞེ་ན་ལྡན་པ་དང་སྟོལ་བའོ། །དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་སྦྱོང་ལྡན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་
 ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐོང་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་

ཅད་ལྷག་བསྐལ་བར་མཐོང་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་མོས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞི་བར་རྟོགས་པས་རི་རབ་ཙམ་གྱི་ཁམ་དག་གིས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་
སྤྱད་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་ག་པར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གང་དག་ལས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱད་པ་
དེ་ལས་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་པན་
ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱེ་རྫོང་གི་མདོ་ལས། རྒྱ་
རིའི་བྱ་བ་གྲེས་པས་རང་གི་བསྐྱའི་ཤའམ་དཔུང་པའི་ཤ་ཚོས་པ་ནི་ལྷའི་ཉེས་དམིགས་
སྤྱི་མི་ལྟ་བ་དང་འབྱུང་བར་མི་ཤེས་པས་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ལྷ་རིའི་བྱ་ངས་ལྷན་པ་དང་གྲོལ་བ་རྣམས་
ལ་དད་པས་བྱིན་པ་གནང་སྟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རིའི་བྱ་
རི་ཙམ་ཞིག་གིས་ལྷན་པ་ཡིན། རི་ཙམ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེན། གང་མཐོང་
བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱད་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྟམ་
ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཚུལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བའི་ཚུལ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྦྱིར་སྤོང་བ་དང་འབགས་པའི་ལམ་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ་མགོ་
འམ་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །རན་སོང་གསུམ་
ལས་གྲོལ་བ་(༡༧)ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་
བ་དང་དག་བཅོམ་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་དག་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་རིའི་བྱ་གང་
དག་ཡང་བསྐབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་བསྐབ་པ་དེ་དག་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དག་
ཀྱང་དད་པས་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རིའི་བྱ་འདི་དག་ཙམ་གྱིས་ལྷན་པ་ཡིན་
ཞིང་འདི་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོལ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ངས་དད་པས་བྱིན་པ་རྗེས་སྤྱད་གནང་རོ། །དེ་དག་གིས་ལེགས་
པར་ཡོངས་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གོས་དང་གནས་
མལ་སོགས་ཀྱི་དད་པས་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ལའང་འདུའོ། །གོས་སྦྱིན་པ་

དང་མི་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱང་སྤྱོད་བ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞོ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གོས་སྒྲ་གོས་དང་ཆོས་གོས་མཐར་གོས་དང་བྱང་པར་དགོ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་སྤྲུལ་སྤྱར་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོ་བྱང་གང་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱ་ལ་གོས་ལྷག་པོ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་གང་ཡོད་པ་དག་བྱང་སྤྱོད་པར་བྱའོ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཆང་བའི་ཆོས་གོས་རྒྱུག་གསུམ་པོ་ཚན་གཅིག་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ནའང་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་དང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་ལས་རྟགས་བྱང་པར་རྒྱུར་པ་དང་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་དུན་པ་གསོ་བ་དང་ཆོ་གང་གི་རེག་པ་དང་སྤྱང་བྱ་དང་ག་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་སྤྱང་བ་དང་། བྱང་པར་སྤྲུལ་སྤྱར་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་དགོ་ཚུལ་སོགས་ལས་རྟགས་བྱང་པར་རྒྱུར་པ་དང་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་(༡༣༥བ)བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྒྱ་འཁྱར་བར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་འབྲལ་མེད་རྒྱ་འཆང་དགོས་པས་སྤྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་འོངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སྤྱོད་བ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་བཏང་ཞིང་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ཁྱུང་བར་གྱུར་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་བ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་གྱུར་ན་དེས་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེས་ཆེར་བཀག་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་ལ་

ལྷུང་བར་འཁྱུར་བའང་བརྟན་རྟོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་བྱིས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གླེང་བྱ་བྱེད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་རིན་
 བོ་ཆེ་ལྷ་བརྟན་གྱིས་རབ་རྒྱ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་ལུལ་བ་བས། ལྷ་རིའི་བྱ་རབ་
 རྒྱ་བྱང་བར་ལྱུར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སྟེ་
 བཅད་པ་གཅིག་བརྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་རྒྱ་སྟེད་དེ། ལྷ་
 རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་རྒྱ་བྱང་བས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མ་གནང་
 རོ། །ཞེས་སྦྱིར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱང་སེམས་བྱིས་གནས་(༡༧)ཞུགས་བྱེད་ལ་ཚོས་
 ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གིས་བྱ་བར་བརྟན་ལ། རབ་བྱང་ལ་ཟང་ཟིང་གི་
 སྦྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རབ་བྱང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་
 རྒྱ་བརྟན་ནས་སྦྱིན་གཏོང་བྱེད་པ་སོས་བསམ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱུར་བ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཟང་ཟིང་
 མང་རྒྱ་ཉིད་ཅིང་རང་གི་དགོ་སྦྱར་ལ་མི་གནོད་པའི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
 བཀག་པའི་དོན་མིན་པར་བསྐབ་བརྟན་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚོས་གོས་གསུམ་
 དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྣམས་
 ལ་སེར་སྒྲིའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་དགོ་བའི་སྦྱགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་བ་
 ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས་གསུངས་
 པར་བཤད་དོ། །གོས་ལ་རྗེ་ལྟར་འོངས་སྟོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། འདུལ་བ་ལས་ནི་སྦྱིར་
 ལུས་ལ་ཟའི་འདུ་ཤེས་དང་གོས་ལ་ཟ་དགོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྟོད་དགོས་
 པ་དང་། ལྷུང་པར་རབ་བྱང་ལྟ་བུས་ནི་གོང་རྒྱ་བཤད་པ་ལྟར་དགོ་སྦྱར་གི་བྱན་
 པ་གསོ་བ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་བྱང་སྦྱིག་
 གི་གོས་བཞོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐབ་བརྟན་སྟུ།

གོས་ཀྱི་འོངས་སྟོད་ཀྱི་སྦྱིར་བ་ནི། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་བརྟན་རྟོ།

རོ་ཆ་ཞིང་འཛེམ་པས་ཁྲེལ་ཡོད་པས་དགྲི་བ་དང་ག་སྤྱང་དང་སྤྱང་བྱ་དང་རྒྱུང་དང་
 ཉི་མ་དང་ཕྱིག་སྤྱལ་གྱིས་རེག་པར་འགྱུར་བ་གཡོགས་པ་དང་དགེ་སྦྱོར་གི་རྟགས་
 བརྟན་པ་དང་བྱུར་སྤྲིག་དེ་དག་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་མཆོད་རྟེན་ནོ་སྤྲུམ་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་
 (༡༩༥བ)ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རི་ལྟར་འོས་པའི་གོས་སྤུན་མོང་བ་
 དང་ཁྱད་པར་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དགེ་སྦྱོར་གི་རྟགས་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པར་
 བྱ་བ་སོགས་གྱི་བསམ་པས་བྱུར་སྤྲིག་གི་གོས་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་བཤོ་དགོས་
 པར་བརྟན་ལ། གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་གོས་ལེགས་པར་མ་བཤོས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རི་སྤྱང་
 ཏུ། སྤྲུམ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ལྷས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་ཏེ་གཞན་གྱི་
 དོན་ལ་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་བས་གོས་གནས་མལ་
 སོགས་གང་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཏུ་བཏང་བེན་པའི་ཡོངས་སྦྱོད་འདི་ལ་སྤྱད་
 བས་གཞན་དོན་བྱའོ་སྤྲུམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་དགོས་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་བཟེད་
 བས་རང་དོན་ཏུ་སྤྱིད་པས་སྦྱོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱུང་
 བའུས་སུ། བདག་ལ་སྤྱིད་པས་ཡོངས་སྤྱད་ན། ཉོན་མོངས་བཅས་པའི་ལྟང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིད་པ་མེད་ལ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཟེད་པའམ་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ལྟང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལ་བསྐྱོས་བེན་པའི་བས་གོས་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་
 རྟེན་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་ཏུ་སྦྱོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རིན་ཐང་
 ཆོང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་ཡང་འགྱུར་བར་བསྐྱུང་བའུས་སུ་གསུངས་ལ། དེར་
 འགྱུར་ཚུལ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་ཤིང་མི་དེས་ཀྱང་རང་ལ་
 བསྐྱོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་ཏུས་སུ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྣམ་
 ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་ཏུ་བྱངས་པ་རིན་ཐང་ཆོང་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་

པ་འབྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་(༡༩༥ན)པར་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་
ཁོ་རང་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་
ནམས་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ལྟར་བ་
གང་དུའང་མི་འཕྱར་བར་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ན་
སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་ཡོ་བྱད་དེས་མ་གནང་བར་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་
དང་། དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་མི་སྟེར་ན་སྟོས་བཏང་བ་དེ་བརྟུན་དུ་སྤང་རོ་སྟམ་
དུ་མ་དད་པར་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པས་
དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལུས་གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་
སམ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དམ་པའང་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ནི་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་ལྟར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ནི་
རེ་ཞིག་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱུད་དུ་དང་དགོས་པའི་དོན་ཐུན་ཚེགས་ག་ཟ་ཆད་ཁྲག་
འཕྲུང་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་བ་དང་།
གོང་དུ་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་བཟའ་བཏུང་མི་
བཞེན་པར་བཀྲོས་སྟོམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་གོས་མི་བགོ་བར་ཆ་གྲང་གི་རེག་པས་ཉེན་
དུ་འཇུག་པ་སོགས་དོན་མེད་པར་གནོད་པས་གསུངས་ཤིང་གཟིར་བ་སོགས་མི་བྱ་
སྟེ་བྱས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འཕྱར་བས་ན་གཅེས་སྤྱོད་
གྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྱུངས་སུ་ལྟར་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཐུན་ཚེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གནོད་པ་མི་བྱ་བར་སྤྲོན་
གྱི་ལྟེན་ཤིང་གི་རྩུ་བྱ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་(༡༩༥བ)བྱས་ནས་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིན་
དུག་བསྐྱེད་པའི་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་ནམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་བཞིན་གྱི་བསམ་པ་སྤྱད་ཏུ་རྫོགས་པར་སྦྱབ་ཅུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 དགོས་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་གྱི་ཆེད་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ནི་དགོས་པའི་སློན་ནས་གཏོང་མི་ཅུང་
 བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྟོག་གཅོད་སོགས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཉེས་
 སྦྱོད་བྱེད་ཏུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྤོང་བ་སོགས་ལའང་སྦྱིན་མི་ཅུང་བར་གསུངས་
 སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་པའམ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་
 སྤྱིང་རྒྱའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་སྦྱོར་བའི་སློན་ནས་ལུས་དང་སྟོག་འདི་ནི་
 དངོས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ་བཏང་བས་གཞན་ལ་ཕན་པར་མ་ངེས་ཤིང་གཏོང་
 བའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ངེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་
 ཕྱིར་སྟོག་པ་དང་ཕྱི་ནས་འཁྱོད་པའི་སེམས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ཉིད་སྦྱིན་པའི་གོགས་སེར་རྩ་སོགས་དང་བྲལ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དང་གཞན་ངོས་ནས་ལུས་བཏང་བས་
 སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འབྲུག་ཅིང་རང་གཞན་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་
 རྒྱར་འགྱུར་བར་ངེས་པ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་
 རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལུས་འདི་ངེས་
 པར་ཡོངས་སུ་གཏང་རོ། །རྒྱ་དཔེར། བསམ་མཉམ་ན་ནི་དེ་གཏང་སྟེ། །དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཉམ་
 པའམ་གཞན་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་ཅུས་པ་ན་སྟོག་དེ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཐབས་མཁས་ཐོབ་(༢༢༡ན)པའི་ཆོ་སྟོག་པ་དང་འཁྱོད་པ་སོགས་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནམ་བཤད་ལས་
 གསུངས་པ་བསྟུ་ན། སྤྱིང་རྒྱའི་བསམ་པ་སོགས་སྦྱོས་ཏེ། ལྷག་བསམ་དམ་པའི་
 སར་མ་རྒྱུད་པར་ནི། གཏོང་བ་ལ་མ་གོམས་པས་གཏོང་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རམ་
 ཅུས་ཀྱང་སྟོན་ལས་ངན་པའི་སྟོབས་གྱི་ན་ཆ་སོགས་འབྱུང་བས་འཁྱོད་ཅིང་སྦྱིད་
 ལུགས་པས་སམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་

པས་དེའི་ཆོ་ཆོར་བ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་འབྱུང་བས་སམ་
 བདེན་སྟོབས་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་དང་ཚངས་སྟོན་གྱི་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་པའང་སྟིང་
 པས་མི་གཏོང་ལ། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སར་ཚུད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་
 བས་གཏོང་བའི་རུས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་ལྷན་སོ་སྟེ་དག་གིས་ཆོས་གོས་
 གསུམ་ཡང་བཏང་བར་མི་བྱ་ན་སྟོག་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བརྟན་མྱིར་སྟོང་རྒྱུ་
 བསམ་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པའི་ལུས་ཅིག་ཤོས་ཆེད་ཏུ་གཞོད་པར་མི་
 བྱ་བ་ཡིན་མྱིར་སྟོང་རྒྱུ་ཞེས་བསམ་པ་མ་དག་པར་ལུས་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མོས་པས་
 སྟོན་པའི་སོ་སྟེ་འགའ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་མཚུངས་པར་ཡོད་ན་
 དེས་ཀྱང་སྟོག་བཏང་ན་རྣམ་པ་འདིས་དེས་ཁྱད་པར་རྟོགས་མྱིར་ཉམས་ཤིང་ཞིག་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ལ། བི་རྩུ་ཏིས་གཉེན་དང་གཉེན་མིན་ལ་མི་མཉམ་པའི་
 སྟོང་རྒྱུ་ཞེས་བསམ་པ་ཡོད་རིགས་ལ་མི་གཏང་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་ཆོ་
 གཏང་བར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཆོ་འགྱོད་པ་སོགས་མེད་པས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་རྒྱུ་
 བསམ་པ་མ་དག་པར་(༡༩༦)མི་གཏོང་བ་ནི་རུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏོང་ཏུ་མི་བྱུང་བའི་
 ཚུལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་བཏང་མོད་
 ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཤ་སོགས་དངོས་སུ་བཏང་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་རྒྱུ་
 ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་སྟོང་ཡང་རྒྱན་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཀང་གིས་དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བཙམས་པ་སྟོ་བར་
 འགྱུར་བས་རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་
 བས་ན་དཀོན་མཆོག་གྲིན་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོས་པ་ན་ཅི་ནས་ལུས་སྟོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་སེམས་སྟོ་བར་
 མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཚོས་སྟེ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་
 བཙོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀང་གིས་སྟོ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བཙོན་

འགྲུས་དེ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདི་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ལས་སྡེ་བའམ་རྩས་
 ཡུན་རིང་པོར་རྩོམ་པའམ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་བྱ་དགའ་བའི་ལས་
 རྩོམ་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རང་གི་ཤ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ལྷས་བྱིན་ཟེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲུད་པ་ལས་
 བསྒྲིག་པར་ཟད་དེ། གཞན་རྩ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 རྒྱུ་བར་འགྱུར་བས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ས་པོན་རྒྱུད་ཟ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཡུང་པོ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོད་པ་རྩས་ཆོད་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་
 ཤིང་རྩས་མ་ཡིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་མ་
 ཟད་དགེ་བའི་བར་ཆད་རྩ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བརྩས་སུ་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 ཀྱི་མདོ་བྲངས་(༢༩༥ན)པ་ལས། རྩས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་
 གཞོད་པའི་བདུད་ལས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ན་གཏོང་བའི་རྩས་དང་བཏང་
 བའི་དགོས་པ་སོགས་རྒྱལ་བཞིན་རྩ་ཤེས་ནས་གཏོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་གཏོང་བ་ལ་ནི་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་
 སེར་སྤར་དང་འགྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ལས་
 དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷས་ཡོངས་སྟོད་དགེ་རྩ་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་
 གང་ཡོད་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་མོད་ཀྱང་སྤར་ཡང་
 དེ་དག་སྒྲུང་བ་དང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ཟད་པར་སྟེལ་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་
 ལ། བྱད་པར་ལྷས་བཏང་བ་དེ་ཡང་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྟོད་པ་ལས་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་དང་བསྐྱབ་ན་དོན་ཆེ་བ་ནི།

བཞི་བརྒྱུ་པར། ལྷས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་སྒྲུང་
 བྱ། ཁྱིམ་ས་ལྟན་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་ནི། དེ་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བརྩས་སུའང་། དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་ལྟར་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་འགལ་བ་དང་གཏི་མུག་གིས་རང་གི་དོན་

ལ་གཞོན་པ་དང་ཤ་ཟ་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །དཔེ་
 བ་སྐྱེད་ཤིང་ཐོན་པ་བཟུ་སྟག་པ། །ཅ་བ་ལ་སོགས་སྐྱེད་ལོས་ས་ཐོན་ནི། །བྱིན་
 ཡང་རྒྱས་མིན་སྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བྱ་བ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ཤིང་དེ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནི་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་གཏོང་རྒྱ་རྒྱུད་བ་དང་མི་རྒྱུད་བའི་ཚུལ་བཟུན་
 པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བདུད་(༡༩༧)རིས་ཀྱི་ལྟ་དང་དེས་བརྒྱམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐོ་འཛམས་པའི་བསམ་པས་སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལའང་སྐྱིན་
 མི་རྒྱུད་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྒྲོང་བ་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱིན་རྒྱ་རྒྱུད་བའོ། །དེ་
 ལྟར་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱིན་རྒྱ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན་ལྟར་བ་མེད་
 པར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱིན་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་ལྷན་སྒྲོང་བ་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེའང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་སོགས་
 གང་དགོས་གསེས་ནས་གཏན་རྒྱུན་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་གནས་སྐབས་ལྟར་རྒྱ་ལྟོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྐྱིན་པ་སྟེ་གཞིས་
 གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱིན་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ཉན་པ་པོའི་ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་བྱེད་པར་
 རི། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ལོས་དང་བཀྱར་ལོས་སྤྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུ་
 བ་ལ་མ་གྲས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་དེ་བཤད་ན་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་ཞིང་སྦོད་པར་
 འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པ་པོ་ཆོས་ལ་མ་གྲས་པས་
 ཆོས་སྒྲོང་གི་ལས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་གྲས་ཀྱང་
 སྦྱོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་མིན་བཞིན་རྒྱ་མགོ་རས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིས་པ་དང་ལག་ན་
 གཏུགས་དང་འཁར་བ་དང་མཆོན་ཆ་རལ་གྱི་སོགས་ཐོགས་པ་དང་མགོ་པོ་གོས་
 ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདུལ་
 བའི་མདོ་ལས། འདུག་པ་ལ་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །ཉལ་བ་ལ་འདུག་

སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ནས་བསྟན་
 ལ། ཆོས་བཤད་པ་པོ་དག་སྤོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་(༢༣)ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ན་ཉེས་བྱས་
 རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཉེས་བྱས་ཉེར་དྲུག་གིས་མ་གོས་པར་ཆོས་སྟོན་དགོས་
 པར་གསུངས་སོ། །ཉན་པ་པོ་ན་བ་དང་ཆ་བས་གདུང་བ་ལ་སོགས་ལ་མགོ་དགོས་
 པ་དང་གདུགས་ཐོགས་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་
 བ་དང་འདུག་པ་ལ་འདུག་པ་དང་འགྲེང་སྟེ་ཆོས་མི་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་ནད་པ་
 ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཉན་པ་པོས་གྲུས་པ་དང་རིམ་
 གྲོ་བསྐྱེད་ནས་ཉན་དགོས་ཏེ། སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་དུ་དད་ཅིང་གྲུས་
 པས་ཆོས་མཉན་གྱི། དེ་ལ་འཕྱ་ཞིང་སྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་མཚན་པ་
 བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སྐྱེད། །ཅིས་གསུངས་ལ། བྱང་ས་
 ལས་ཁེངས་པ་དང་ཁྱད་གསོད་གྱི་ཉོན་མོངས་གཉེས་དང་བྲལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པ་རིགས་དམའ་བ་བྱད་རན་པ་ཆོག་འདྲུ་རན་པ་ཆོག་རྒྱབ་ཅིང་མི་སྟན་པར་
 སྤྲོ་བས་འདི་ལ་མཉན་པར་མི་བྱ་སྟམ་པ་སྟེ་གནས་ལྗང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མཉན་
 དགོས་པར་བཤད་ལ། སྦྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། རབ་
 ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །ཅིས་སོགས་
 གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཚུལ་དངོས་ཀྱང་སྦོད་གྱི་སྦྱོན་གསུམ་སྦོང་བ་དང་འདུ་ཤེས་དྲུག་
 བསྟེན་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་ཉན་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུས་པས་མཉན་
 ཏེ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་། ཐོས་པའི་ཆོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་
 བློ་དང་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

འཆད་པ་པོའི་སྦྱོད་ལམ་(༢༣)བ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། དམ་ཆོས་པད་
 དཀར་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྟན་ནི་རབ་
 ཏུ་བཤམས་བཅིང་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་སྟོགས་གཙང་མར་སྟན་བཟང་པོ་ལ་འདུག་

ཅིང་། བཟང་པོའི་ཆོན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི། ཆོས་གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་
བཀོས་ནས། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཆོས་གོས་གཙང་མ་
ལེགས་པར་བཀོས་ལ། ཟས་དང་སྒྲིམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། གོས་དང་
མལ་ཆ་ཆོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར། བསམ་པ་རྙེད་བཀྱར་དོན་
གཉེར་མེད་པ་དང་། ལམས་དེ་རྟག་ཏུ་སྤྲག་དོག་མེད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་
སྤྲག་དོག་དང་ལེ་ལོ་དང་སྒྲིང་ལ་གྱི་བསམ་པ་སོགས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་
སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གཞན་ཏུ་ལམས་པ་རྟག་ཏུ་བདག་
ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བར་ཤོག ཅེས་སོགས་ལྟར་
བྱམས་པའི་སེམས་དང་རང་གཞན་སངས་རྒྱས་འཛོལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་
མཛོན་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྟོན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དང་བསྐྱབ་
བཀྱར་གྱི་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་།
ཆོས་རྒྱ་བས་གཙང་རྒྱ་དང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་གཞོབ་པ་དང་ལེགས་པར་བཀྱར་པ་
དང་ལེགས་པར་གོས་བཀོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་ལ་སྒྲན་པ་ཆོས་ལ་སྒྲན་
ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་
ཏུ་གནས་པ་སྟེ་འདྲུ་ཤེས་ལྡེ་འཛིག་པ་དང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་བདུད་ཆར་
གཙང་པའི་སྤྲགས་ཆོག་ཁ་ཏོན་བྱས་ཤིང་མཛོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་ན་
དེའི་འཁོར་ལྷག་དབག་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ཏུ་བདུད་(༡༩༠ན)དང་བདུད་རིས་ཀྱི་
ལྷ་མཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་མི་འོང་བའམ་འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་མི་ལུས་པར་
གསུངས་ལ། སའི་སྤིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་ནད་བསལ་
ཟྱར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲན་དག་ཉན་པར་བསྐྱལ། །ཁི་དང་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་
སྤངས་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་དག་བསྐྱན་ཅིང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ལ་དཔེ་མཁྱེད་བྱེད་པ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་སོགས་ཀྱི་
བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་འཆད་པ་དང་། འདུལ་བའི་མདོར། མ་གསོལ་

བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་བཤད་ཅིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ལ་འང་སྡོད་བརྟག་པ་དང་སྡོད་ཅུང་ཏུ་ཤེས་ན་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་
བཤད་ཏུ་ཅུང་བའི་ཚུལ། ཉིང་རྒུལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་
ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་ཞེས། །ཐོག་མར་
ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་
བའི་སྐབས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འཁྱར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས། ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དུན་པ་དང་
ལྟན་པ་ཡིན། སློ་དང་ལྟན་པ་ཡིན། སློ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་ཡིན། མོས་པ་དང་ལྟན་
པ་ཡིན། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྟེན་བཀུར་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། ཤེས་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་དྲངས་ནས་ཆོས་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
རི་ལྟར་སྦྱིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་(༢༩༠བ)ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱམས་པ་སེང་
གའི་སྤྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་མང་ཏུ་གསུངས་སོ། །སྡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
སོགས་ལ་བརྟགས་པ་ནི། སྡོད་མ་ཡིན་པའི་གཏུལ་བྱ་དམན་པའམ་སློ་མ་སྤྱངས་
པའི་དམན་ལ་དེའི་སློ་དང་མི་འཆོམས་ཤིང་གཉིང་དཔོག་མི་རུས་པའི་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མི་བཤད་དེ་བཤད་ན་
སློར་མི་ཤོང་བས་ཆོས་སྤྱོད་བའི་སྦྱིབ་པ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་
ལས། དེ་བཞིན་སྡོད་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག །ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ནས་
ཚིངས་འགྱུར་ཁིང་། །ཆད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྟར་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་དབང་
པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློ་མ་སྤྱངས་པ་ལ་
སྡོད་ཉིད་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཙུང་ཏུ་འགྱུར་བར་ཡང་བཤད་པས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་ཁྱིམས་གྲོགས་རིགས་པའི་སྦྱོས་པ་མེད་པར་དབེན་པ་སྤྱབས་ཡོད་ཏུ་བྱུང་མེད་

འབའ་ཞིག་ལའང་བྱད་མེད་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ལ་ཚོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒྲོན་པར་འཕྱར་ཞིང་རང་ལ་ལྟར་བ་འབྱར་བར་འཕྱར་བ་དང་། དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཚོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་མས་བརྒྱད་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཤེས་པར་འགའ་ཞིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་འཛང་རྒྱ་བའི་གོགས་སུ་བཟུང་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དོར་བྱར་བཟུང་ན་ཚོས་སྟོང་བའི་ལས་གསོག་པར་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བཟང་ངན་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོ་སྒྲངས་ནས་(༡༩༡ན)མཚུངས་པའམ་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཉན་ཐོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བྱད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ནས་གྲས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྟུང་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་སྟོས་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་བ་དང་ཟབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བརྟུན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་སྟོ། །འཇམ་དཔལ་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས་ལ་ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་སྟོང་བའོ། །གང་ཚོས་སྟོང་བ་དེས་ཚོས་སྒྲངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་ངན་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན་ཚོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་སོ། །

ཚོས་སྒྲངས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེ་ལས། གང་གིས་འཇམ་

བུའི་སྤྱིང་འདིར་ནི། མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཞིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་
སྤྱིང་བྱེད་པའི། །(༡༣༡བ)མྱིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གཞུང་བྱེད་སྤྱིང་
ཀྱིས། །དག་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་བ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱིང་བྱེད་པའི། །མྱིག་
པ་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་མང་པོ་། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་དོན་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་རུ་གྱུར་པའི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དམན་པའི་
ཆོས་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་
བ་དང་ཙ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་སྤྱང་གིས་ལྷན་པ་
ལས། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་རྟོན་ཏེ་སྟོན་པ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་སྟོན་རུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་བ་དང་། །རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་འབྲུལ་བའོ་ཞེས་སོགས་འབྲུལ་པ་བཞི་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷགས་པ་དག་
ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་གྲོལ་གྱི་གཞན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་
པའི་རྒྱལ་བུ་ཁྱིམ་གྱི་སྦྱོད་པའམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་འོས་པ་ཕྱ་ཞིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདོར་རུ་གཞུག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་དེའི་སྟོན་
རུ་རྒྱང་བཞིན་རུ་བསྐྱབ་སྟོམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བསྐྱག་
པ་དང་གཟུངས་སྒྲགས་པའི་ཡོན་ཆེ་བ་རྒྱང་ཟད་བསྐྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་དང་
གྲོལ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་དག་གི་སྒྲ་རི་བཞིན་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་
ནས་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་རུ་བརྟུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་འདོད་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་
དག་(༡༣༡ན)འདྲིད་ཅིང་བསྐྱར་བར་མི་བྱ་འོ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ། བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཕལ་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཙ་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་
སྟོན་མིན་ལ་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་ཕམ་པ་དང་། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་བསྐྱོག་པའི་

པམ་པ་དང་། གསུམ་པ་སོ་ཐར་སྤྱོད་བའི་པམ་པ་ལྟ་བུ་རི་ཙམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་རི་
 ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱ་རང་རང་
 གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་འཚམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཞིང་
 བན་གདགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་བརུ་པ་ལས། མཁས་པ་ཚོས་གྱི་
 རྒྱུན་པ་སྦྱོང་བ་དག རྩོད་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཐེག་པ་གཞན་
 དག་དེ་ལ་སྟོན་མི་བྱེད། ཐོས་ནས་དེ་ལ་འཕྱུ་ཞིང་སྤྱར་མི་འགྱུར། །དབང་པོ་སྦྱོང་
 བཞིན་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་གྱི། །དབང་པོ་སྦྱོང་མིན་དག་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རི་
 ལྟར་ཅི་ལ་མོས་པ་བཞིན། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཚོས་སྟོན་མཁུ་བར་བྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་ལ། ཐེག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ཚོས་མི་བསྟན། །བར་རབ་
 ཐེག་པ་གཉིས་གྱི་གང་ཟག་ལ། ཐེག་པ་འབྲིང་དང་རབ་གྱི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུའང་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ས་རོལ་
 དང་གང་ཟག་ས་རོལ་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པ་ལས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པའི་མདོན་
 ཤེས་མ་ཐོབ་པར་ཤེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་མདོན་ཤེས་མེད་པས་གཞན་དོན་བྱ་དཀའ་སྟེ།
 ལམ་སྟོན་ལས། རི་ལྟར་འདབ་(༡༩༡བ)གཤོག་མ་སྦྱོས་པའི། བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕྱར་
 མི་རུས། །དེ་བཞིན་མདོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རུས་མ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 པ་རི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་ཚོས་བསྟན་པ་སོགས་སལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ། ཞེས་སོགས་
 དང་། མང་དུ་ཐོས་ནས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 ལྟར་མང་ཐོས་དང་ ལྟན་པ་དེ་ཐོག་མར་དབེན་པར་གནས་ནས་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་

བྱེད་དགོས་ཀྱི་དང་པོ་ནས་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། ཉིང་འཛིན་ཆོགས་
ལེར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་
འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།
བསྐྱབ་བརྟུས་སུའང་། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་སེམས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དགོན་
པར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མང་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་དང་ཐོས་
པའི་ནམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཆུལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་ལུང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རང་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱས་ནས་གཞན་བཟུ་བའི་སྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་པ་པ་ཐོལ་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱང་བ་ནི། སོ་ཤིང་དང་ནི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྒྲུང་བ་ནི། སོ་བྱུང་པའི་ཤིང་མི་གཙང་བས་གོས་པ་དང་ནི་མཆིལ་
མ་ཁ་རྒྱ་དང་ལུང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དོར་བ་ན་ནི་(༢༩༣ན)གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ས་དང་རྩོལ་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པས་དགབ་པར་བྱ་ལ་འདོར་
བའི་ཆོ་ལག་པས་དགབ་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ལ། གཅི་བ་དང་བཤང་བ་དང་
སྐབས་དང་ལུང་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་
སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གཙང་མ་དང་ཐང་བདེ་མོ་སྤྱོད་ཉམས་སྤྱོ་ཞིང་དགའ་བ་དེ་དག་
ལ་དོར་བ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་སྤྱད་ཅིང་བཀག་པའམ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་སྤྱད་པར་
འཇུར་བས་འདོར་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཡང་ཁམ་ཆེན་པོས་ཁ་ཏ་ཅང་
བཀའ་བ་དང་ལྷག་ལྷག་སོགས་དང་རྒྱ་རྒྱ་ཉོག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
པ་དང་ཟས་ཁ་སྤོར་མ་སྤྱོད་པའི་གོང་ནས་ཁ་གདངས་པའམ་ཟ་བཞིན་པའི་ཆོ་ཁ་
ཏ་ཅང་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པར་འདུག་
པ་ནའང་རྒྱང་པ་གཉིས་རིང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་མི་འདུག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་ཀ་བཀྲ་བའི་
ཆོ་རིམ་གྱིས་སམ་རེས་མོས་གྱིས་ཉེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་དུས་གཅིག་དུ་མཉམ་
པར་མི་མཉེའོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཡང་བག་མེད་ཀྱི་ནམ་འཇུར་རྒྱང་པ་བརྒྱུད་སྟེ་མི་

འདུག་ཅིང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་འབྱུར་ལག་པའམ་དབྱང་པ་གཉིས་རུས་གཅིག་ཏུ་མི་
 མཉེ་ཁིང་ཞེས་བཤད་པའང་སྣང་ངོ་། །ལམ་རུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་
 པའི་བཞོན་པ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཞོན་པར་མི་བྱ་ཁིང་
 འདུག་པའི་ཆོ་མལ་སྟན་གཅིག་དང་གནས་ཁང་དབེན་པ་གཅིག་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་
 བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་ཏེ་འདི་བྲིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
 བྱང་སེམས་བྱན་མོང་གི་དབང་རུ་བྱས་ནས་བསྟན་ལ། བྱང་པར་བྱང་སེམས་རབ་
 བྱང་ཡིན་ན་བྱད་མེད་གཞན་(༡༩༩༧)ཟུ་དང་ཡང་དེ་དག་སྟོད་ལྟལ་གཅིག་པ་ཉིད་
 ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དགོས་ལ། ཡང་བྱང་སེམས་བྲིས་པས་ཀྱང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱད་མེད་དང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་ཞེས་དང་། རབ་རུ་བྱང་བས་ནི་བྱད་མེད་
 གཞན་ལུས་བསྟེན་ཅུས་དང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་མི་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 བཤད་དོ། །མདོར་བསྟན་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་གང་དང་གང་གི་སྐབས་ཟུ་ཡང་ཉེས་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་སྟོད་དང་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པའི་སྟོད་པ་ཀྱན་རང་གིས་མཐོང་བ་རྣམས་དང་སྟོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྟེ་པོ་
 གཞན་ལྟལ་དེ་ན་དང་རུས་དེར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལྟལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལེགས་པར་
 དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་
 དོ། །དེ་འང་རབ་རུ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱན་
 སྟོད་རྣམས་གནང་བའི་རུས་རེས་འགའ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་རུ་བསྟངས་དགོས་ལ་
 གཞན་མ་དད་པ་སྟེད་པའི་སྟོད་པ་རྣམས་ནི་བྲིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟངས་
 དགོས་ན་བྱང་སེམས་རབ་བྱང་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའོ། །དེ་ནི་རྩོམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
 སེམས་དང་མ་མཐུན་ན། །འདི་ནི་བདག་གི་ཆོས་མིན་ཞེས། །བསམ་པ་བཟང་པོ་
 སྟོན་བཏང་ལ། །འཇིག་རྟེན་ལྟལ་ཆོས་འདི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་
 ཡང་མ་དད་པ་སྟོང་ཚུལ་ལ། གཞན་ལ་དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་པ་སོགས་བརྟུན་བྱ་
 དགོས་པའི་ཆོ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རེ་རེ་ཅམ་བརྒྱང་བས་བརྟུན་ནི་མི་བྱ་

རྟེ་དེ་ལ་མ་གུས་པ་དང་བྱད་ཏུ་གསོད་པའི་བརྟན་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་
 སོ། །དེས་ན་ལྷས་འདུད་པ་དང་སེམས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི་ལག་
 པ་གྱིན་ཏུ་བཀའ་ནས་བརྒྱད་(༡༩༩ན)པའི་སོར་མོ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བརྟ་བུ་ལ་
 གཞན་གྱིས་འགྲོ་བའི་ལམ་སོགས་གང་ཡིན་རང་ལ་འདྲི་བའི་ཆོ་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་
 བརྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་གི་སྤྲོས་མ་གུས་པ་དང་ལག་གཡོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་
 ཅི་ལམ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་
 དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ལག་གཡས་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོན་པར་མ་ཟད་ལམ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བརྟན་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་ན་བདེ་སྟུམ། དོན་ཚུང་ཏུ་དང་ཐག་ཉེ་བ་
 ལ་བརྟ་བུ་དགོས་པའི་ཆོ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་དྲག་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་བརྒྱད་ནས་བརྟ་བུ་བ་
 མིན་ཏེ་ཆོད་བག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལག་གཡས་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་
 ལ་སྤྱོད་དག་ཞན་འཚམས་པར་བསྒྲགས་པ་དང་དེའང་སེ་གོལ་གཏོག་པའི་སྤྱོད་བུ་
 ཅམ་དང་སྐད་ཆེ་ཚུང་འཚམ་པས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་དལ་བུས་བརྟ་
 གང་དགོས་ན་མས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ལག་པ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ཅུང་
 ཏུ་ཅམ་བུས་པས་ཆོག་པ་ལ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱོད་དག་པོ་བསྒྲགས་པ་
 སོགས་བྱེད་ན་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཅིང་ལྷས་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་མ་བརྟམས་
 པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐག་རིང་བ་དང་ལྷར་ཏུ་བརྟ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡོད་ཆོ་དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ལག་པ་ཤས་ཆེར་བསྐྱོད་དེ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པའམ་
 སྐད་གསང་མཐོན་པོར་འཕོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་མ་དད་པར་
 འགྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱ་མོ་ན་མས་ཀྱང་ལགས་པར་བརྟགས་ནས་མ་སྤངས་ན་གཞན་
 མ་དད་པ་སྤྲོས་ནས་ཐིག་ཆེན་པོ་གསོག་པ་དང་གཞན་དོན་མི་འབྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་སྤོང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེའི་(༡༩༩བ)མྱིར་གཞན་ལ་གནོད་འགྱུར་
 བསྐྱུང་བའི་ཚུལ། བསྐྱུང་བའུས་ལས། ཀུན་ཏུ་མི་ཆོད་འཇམ་པ་དང་། །རན་ཅིང་
 མཉེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིས། །སྐལ་ལྷན་སྤྱོད་པོ་འདུན་པར་འགྱུར། །གཟུང་བར་འོས་པ་

སྤྱི་བར་འཕྱུར། །ཞེས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པ་ལས་དད་པར་འཕྱུར་ཞིང་
ཆོག་གཟུང་དུ་འོས་པར་འཕྱུར་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྤྱི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བ་དེ་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཞེས་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་
བོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འཕྱུར་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་གཟུང་འོས་མ་ཡིན་
ན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུ་བརྟན། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་
དུ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད། །ཅེས་ཏེ། ལུས་ངག་གིས་ཉེས་པར་
སྤྱད་པ་ལས་བྱང་སེམས་རང་ལ་བརྟན་པར་འཕྱུར་ལ་དེས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་
དེའི་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པས་རང་ལའང་ཉེས་པར་འཕྱུར། །ཞེས་པའོ། །དེས་
ན་དེ་སྤང་དགོས་པ་ནི། དེ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱོད་པའི་མདོར། །གང་གིས་
སེམས་ཅན་མ་དད་འཕྱུར། །དེ་ནི་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་སྤང་ཞེས། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་
ལས་བཀའ་བསྐྱེད་ཏོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་སེམས་ཅན་མ་དད་པར་འཕྱུར་བའི་གནས་མ་
ཡིན་པར་མི་སྤྱོད། ལུལ་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སེམས་ཅན་སྤང་བ་དེ་
ནི་རྒྱལ་བུས་སྤང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་འདིས་ནི་དོགས་པར་འཕྱུར་
བའི་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་(༡༩༥ན)དུ་དབེན་པའི་གནས་ལ་སོགས་པར་གནས་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་མཛད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོངས་སྤྱོད་
པའི་རྒྱུམ་ཐང་ལ་གཅིན་དང་ཕྱི་ས་དང་མཆིལ་མ་དང་རྣག་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་
རྣམས་དབེན་ཡང་རུང་མི་དབེན་ཡང་རུང་སྤྱི་ལྟར་དང་མིའི་སེམས་བསྤུང་བའི་ཕྱིར་
མི་འདོར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སོ་ཐང་ལས་ཀྱང་། མ་དད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
མདུན་དུ་སོ་ཤིང་བཟའ་བར་མི་བྱ་མཆིལ་མ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཀུས་པ་

དང་འཛོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉི་ཆོ་ལ་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བར་བལྟའོ། །མདོ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་བྱས་ན་
 ཉེས་པ་ཤིན་དུ་སྦྱི་བའི་འཇིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སྦྱོད་
 པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲུ་དྲག་པོ་མི་བྱའོ་ཞེས་
 པའི་ཆོ་ག་འདི་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་བརྟགས་ཏེ་བསལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་
 ཞིག །ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲར་བཅས་དང་། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གིས་
 གྲང་བརྟགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་
 བསྟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་
 པ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱུ་ལག་བསྟོད་པ་དང་རྒྱུག་མཚོང་སོགས་བྱེད་པ་ལྟས་
 གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡིན་པར་མདོ་དྲངས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 སྟོང་བ་ལ་དྲན་ཤེས་ལེགས་པར་བསྐྱིམས་ཏེ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཉལ་བའི་
 ཆོ་སྦྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་
 གྱི་(༡༩༥)མཛད་པ་ཐ་མ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྐུའི་གཡས་
 ལོགས་ལ་བ་ནས་སེང་གེའི་ཉལ་སྐབས་ཀྱིས་གཟིམས་པ་ལྟར་ནས་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་
 བབ་ནས་ཉལ་བ་ལ་སྦྱོགས་པའི་ཆོ་གནས་ཁང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུང་པ་བཀྲས་ལ་
 བར་དུ་ཞུགས་ནས་བྱང་གི་སྦྱོགས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་གར་འདོད་པའི་སྦྱོགས་སུ་
 མགོ་པོ་བསྟན་ཏེ་སྦྱོ་གཡས་པ་འོག་དུ་ལབ་ནས་རྒྱུང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་
 དུ་བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་ལ་ལག་གཡས་འབྲམ་པ་གཡས་པའི་འོག་དུ་བཞག་
 བས་སུས་སུ་བྱ་ཞིང་ལག་གཡོན་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་བཞག་ལ་ལྟས་
 ཆོས་གོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཡོགས་ནས་སེང་གི་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ། །སེང་གི་ལྟར་
 ཉལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལྟས་སྟོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ཀྱི་ཆོའང་དྲན་པ་མི་
 བརྟེན་པ་དང་གཉིད་སྐྱུག་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་སྤྲིག་པའི་མི་ལམ་མི་མི་བ་ཡིན་

གྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉལ་བས་ནི་དེ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་
 སང་གེ་ནི་རུད་འགྲོའི་ནང་ན་ལྷས་རྩལ་ཆེ་ཞིང་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བས་པ་རོལ་
 གནོན་པ་བཞིན་རུ་མི་ཉལ་བར་དགེ་ལ་བཙོན་པའང་རྩལ་ཆེ་བ་སོགས་གྱིས་པ་
 རོལ་གནོན་པས་སང་གེ་ལྟར་ཉལ་གྱི་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདྲོད་སྦྱོད་དག་ཉལ་
 རྩལ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་དེ་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་ཞན་ཞིང་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་པས་པ་
 རོལ་གནོན་པ་རྒྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་རིའདྲ་བའི་ཉལ་བ་
 ལ་བཞི་ལས་དྲན་པ་ནི་ཚས་དགེ་བའི་དྲན་པ་གཉིད་རུ་མ་སོང་གི་བར་རུ་བསྟེན་
 དགོས་ཏེ་དེས་ནི་གཉིད་གྱི་ཆོའང་མ་གཉིད་པའི་སྐབས་ལྟར་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་རྒྱས་
 སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་ཆེ་ཉོན་མོངས་གང་(༢༩༥ན)བྱུང་དེ་ཤེས་ནས་དང་
 རུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བའོ། །རྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་འོད་གྱི་རྣང་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་
 ཉལ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་སེམས་ལ་ཐུན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི།
 རྣམ་པ་ཀུན་རུ་གཉིད་སྐྱེག་པོས་སེམས་འོན་པ་ལ་སེམས་མི་གཞིལ་ཞིང་བྱ་བསྟོངས་
 དང་ལེ་ལོ་ལོགས་གྱིས་ཉམས་པས་གནས་པར་མི་བྱ་བར་ཐུར་རུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་
 པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་གཉིད་དང་སྟེས་པའི་བདེ་བའི་རོ་མི་ཐུང་བར་རི་དྲགས་
 ལྟར་ཐུམ་ཐུས་གྱིས་ཉལ་བ་སྟེ་དེས་ནི་གཉིད་མི་འབྲུག་ཅིང་ལྡང་བའི་རུས་ལས་མི་
 ཡོལ་བར་སང་པར་རུས་པའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྣམས་མངོན་རུ་བྱེད་པ་
 ལ་གཉིད་ལོག་པའི་ཐོག་མའམ་དང་པོ་ཉིད་དེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་
 མདོ་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན་སྒོ་གཡས་པས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ་རྒྱང་བའི་སྟེང་རུ་རྒྱང་པ་
 བཞག་ནས་ལྷས་ཚས་གོས་དག་གིས་ཤིན་རུ་གཡོགས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 རུ་རྣང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ་གཉིད་གྱི་བདེ་
 བ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །སྟེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡང་མ་ཆགས་ཏེ་གཞན་རུ་ན་དེ་
 དག་རིའམ་རུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གནས་ཤིང་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཉལ་བར་བྱེད་ལ་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་

སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་ནས་སྤུན་བར་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་པ་བཟུས་ཏེ་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཏུ་ཞུགས་ནས་བརྒྱ་གཡས་པ་པབ་སྟེ་རྒྱུ་པ་པའི་རོག་ཏུ་རྒྱུ་པ་བཞག་ལ་
 དུན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་སེང་གའི་ཉལ་ཐབས་སུ་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
 (༢༩༥བ)སྤུན་ཐ་མ་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ལངས་ནས་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་
 སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བཞེན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་
 གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཤེས་སྤྱང་ལས་ཀྱང་། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་
 དག་དང་། །མཚན་མོའང་སྤུན་གྱི་སྟོང་སྤྱད་བསྐྱས་ནས་ནི། །མནལ་ཆོའང་འབྲས་
 གུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དུན་དང་ལྷན་པར་དེ་དག་བར་ཏུ་མཛོལ། །ཞེས་
 ཉིན་མོ་ཕྱི་ལོ་དང་མཚན་མོའི་ཆ་སྟོང་སྤྱད་གཉིས་ལ་འཆག་པ་དང་འདུག་པའི་
 སྟོན་པ་དག་གི་བའི་བྱ་བས་ཏུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཡོངས་
 སུ་སྦྱངས་ཏེ། རྣམ་གྱི་ཆ་བར་པ་ལ་བབ་པའི་ཆོ་མནལ་བ་སྟེ་ཉལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ལ་དེའི་ཆོའང་འབྲས་གུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 ཡོག་སྟེ་ལུས་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྦྱར་ཏུ་ལྷང་ལ་དགེ་སྦྱོར་བྱ་སྟེ་པའི་དུན་
 ཤེས་ལྷན་པས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་པ་དང་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དུན་པས་མནལ་
 བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་བཟུན་ལ། སྦྱོང་བཟུས་སུ་འང་དེ་
 ལྟར་དང་། དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་སྦྱིང་རྗེ་དགའ་དང་བཏང་སྟོན་ས་
 ལྷན་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བཅས་པ་དུན་བྱས་ཏེ། །ཤྭ་རིའི་
 གུ་དང་ང་ལ་ཐལ་སྦྱར་བཏུང་ནས་ཉལ། །དེ་ལྟར་སྤུགས་པས་སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་
 ཟད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ང་ལ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལག་ན་དོ་རྗེ་ལའོ། །

དེ་ལྟར་ཉལ་བས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་འབྲུང་བ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བརྟན་པར་བྱས་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཙོན་

འགྲུས་བྱ་བ་ལ་(༢༩༧ན)ཤིན་རུ་པན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེར་མ་ཟད་ཀུན་སྤོང་གི་དབང་གིས་དགེ་བར་འགྱུར་བས་གཉིད་ཀྱང་དོན་ལྡན་རུ་འགྱུར་ཏེ། ས་མཐོང་། དགེ་སྤོང་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་མངོན་པར་བཙུན་པ་རུས་འདའ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་རུས་སུ་རན་པར་གཉིད་ལོག་པའོ་ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། ཚེས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་། །བདེ་བར་སད་པ་དག་རུ་འགྱུར། །ནང་གི་བདག་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པས། །མི་ལམ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་འཛོལ། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཉལ་བར་བཙུན་པས་ནི་སྤང་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤངས་པས་སུན་སུམ་ཚེགས་པ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་། དེ་ལྟར་བཙུན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་མཐུན་པའི་ཚེས་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོ་འབྱུབ་པར་སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། གཉིད་གང་ཞེན། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་རུ་མ་བསྟན་པ་དང་རུས་དང་རུས་མ་ཡིན་པ་དང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་སྤྱད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ལུས་ལྷི་བ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་ངལ་བ་དང་སུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་གཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ནམ་གུང་གཉིད་ཀྱི་རུས་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྤོང་སྤྱང་སོགས་རུས་མིན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བརྟུས་ནས་དགེ་སྦྱར་བྱེད་འདོད་པས་ཉལ་བ་རིགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉལ་བ་མི་རིགས་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་དབང་ལས་དགེ་མི་དགེ་(༢༩༨བ)གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ལས་སོ། །ཤོང་རུ་བཤད་པའི་ཟས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་འདིར་བསྟན་ཉལ་བའི་ཀུན་སྦྱོང་དག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་རུ་སྦྱོང་པ་བྱུང་ན་ཆོ་དོན་མེད་རུ་འདའ་བ་རུ་མ་ཞིག་ཞིགས་པར་གསུངས་པས་

གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མྱིར་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ཏེ་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་སྐབ་པ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐབ་པ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དངོས། ཤེས་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེའུའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མྱིར་སེམས་སྤྱད་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་བཞི་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་དག་ནི་གྲངས་དང་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ནི་གསུངས་པ་ལས་མཐའ་དག་རེ་ཞིག་སྐབ་པར་མ་རུས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་དང་དེ་དག་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་དེ་རྣམས་དག་པར་གྱུར་གྱི་བར་དང་སྤྱོད་པའི་སྒྲི་དེ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་ཀྱི་བར་དེ་སྤིང་དུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་བྱ་ག་ནས་རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ནས་སེམས་ལ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་སྐྱགས་རྟེན་དོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་སྤྱོད་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་(༢༩༥)ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མཆོམས་སྤྱར་ནས་སྤྱར་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་སྤིན་ཀྱི་ཡུང་སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ཡུང་སོགས་ཀྱིས་དོན་དེ་བསྐྱབས་ནས་མཇུག་དུ་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་པར་གནས་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐིག་ལུང་སྤྱིར་བྱིས་པ་བཤགས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་
 རྣམས་སྤང་བར་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་རང་རྒྱད་
 ལ་ཉེས་པ་དང་ལུང་བ་དག་གིས་གོས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་པར་ལན་གསུམ་དང་མཚན་
 མོ་ལན་གསུམ་དུ་ཐིག་ལུང་བཤགས་པ་དང་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་གསུམ་པོ་སྟོན་པས་ན་ཕྱང་པོ་གསུམ་
 པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱལ་བ་སུམ་ཅུ་ཙུ་ལ་སོགས་པའི་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་
 གཙོ་བོར་བརྟེན་པའམ་དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་
 བཤགས་པར་བྱས་ནས་ལུང་བའི་ལྷག་མ་སྟེ་ཙུ་ལུང་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ཟག་པ་
 རྒྱང་འཁྲིང་གིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་བསྐྱབ་བཟུངས་སུ་བཤད་པའི་
 ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ནི་
 བཤགས་ཐབས་དེས་ནི་བར་བྱའོ། །

སྤྱིར་སྟོབས་བཞི་ཚང་བས་བཤགས་ན་ཙུ་པའི་ལུང་བ་བྱང་ནས་འདག་མོད།
 འོན་ཀྱང་དེའི་བཤགས་ཐབས་བསྐྱབ་བཟུངས་སུ་མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་
 པོའི་མདུན་དུ་འདུག་ཏེ་བཤགས་པར་བྱ། (༢༩༥བ)ཞེས་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཤགས་ཚུལ་ཟུར་དུ་སྟོས་པས་འདིར་ལུང་བའི་ལྷག་མ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་པམ་པའི་ལུང་བ་སྟེ་བ་བྱང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་
 གྱི་བཤགས་ཚུལ་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་འདིར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཉེས་པ་ལྷག་མ་བཤགས་ཐབས་སུ་བྱས་ན་རིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཙུ་ལུང་གི་ལྷག་མའི་ལུང་བའམ་བསམ་
 བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལུང་བ་ལས་གཞན་པ་བརྗེད་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་
 བྱས་པའི་ལུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དག་བྱེད་དུ་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 རུང་ལ། བོ་རྒྱ་ཉིས་པམ་པ་ནི་སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིར་བཙོས་ལ་པམ་པ་ལས་གཞན་

པའི་ལྷག་མ་ནི་སྤྱད་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པས་ཞི་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ལ། དག་
 ལས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྟེན་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 བསྟེན་པ་ཞེས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་བཤད་ལ། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ལྷུང་དག་གི་
 ལྷུང་བར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་སྤྱང་འཆོས་བཤགས་པའི་ལྷག་མ་འཆད་པར་བཤད་
 རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བརྒྱུ་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་
 ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཏེ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་དང་གཏི་
 རུག་དང་ལྷན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 གྲང་པོས་ཐོག་མའི་ལྷུང་བ་སྟེ་བརྒྱལ་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱལོ། །ལྷུང་བ་
 ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱལོ། །སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་མེད་གྱི་ལག་
 པ་ནས་འཛིན་པ་དང་མིག་གིས་བཟླ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱང་ལྷུང་བ་སྟེ་གང་
 ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་ཡང་བཤགས་པར་བྱལོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་
 མཆོམས་མེད་(འཛུན་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་དང་བྱང་མེད་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་
 བ་དང་ལག་པ་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་བྱེད་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་མཆོད་རྟེན་
 ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་མ་ཅོ་ལྷ་ལ་གཅིག་སུ་ཉིན་
 མཆོན་དུ་བཤགས་པར་བྱལོ་ཞེས་འགྱུར་གསར་ལས་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འགྱུར་ལས་ནི། ཉེས་པ་དང་པོའི་ཕྱི་བ་ནི་ཆོགས་བརྒྱལ་བྱང་པོར་བཤགས་པར་
 བྱལོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལགས་པར་གསུངས་ཏེ་ཉེས་པ་ཕྱི་བ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་
 ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡུལ་བརྒྱལ་བཤགས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་ཕྱི་བ་རྣམས་
 སྟེ་ལྷ་ལ་བཤགས་པར་བྱལོ་ཞེས་བཅོས་ཏེ་ཕྱི་བ་གཉིས་པ་གཏི་རུག་དང་ལྷན་པ་ནི་
 ཡུལ་ལྷ་ལ་བཤགས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

བྱང་མེད་གྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་བཤགས་

པར་བྱ་ལ། འདིར་འགྱུར་རྟིང་ལས་སྡེ་བར་བཤད་ཀྱང་འགྱུར་གསར་ལས་ཡང་བར་
 བཤད་པ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ད་ལྟའི་མདོ་ལས་གནོད་སེམས་མ་བྱུང་ཡང་
 བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པ་ཉེས་པ་སྡེ་བར་
 བཤད་པ་དང་གནོད་སེམས་ཡང་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བ་ནི་རྒྱུད་མ་འབྲུགས་
 པའི་འཆོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་ལ། མཚན་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟར་བ་སྡེ་བ་རྣམས་ལྟར་བཤགས་ཀྱིས་
 ཉིན་དང་མཚན་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་བཙོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལན་
 གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུས་རྣམ་སྤྲིན་མི་འདག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་(༡༣༧)རྒྱུ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལྟར་བ་སྡེ་བ་དང་
 ཡང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར་བལྟ་བར་བྱོལ། བྱུང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་ལྟའི་
 སྤྱན་རླུང་གཅིག་ཤུས་བཤགས་པར་བྱོལ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྤྲིག་
 བཤགས་ཡི་རང་བཞིན་གསུམ་ལ་ལྟར་པོ་གསུམ་རྒྱུ་བཤད་ལ། གོང་རྒྱུ་བཤད་པ་
 ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཐུག་འཆལ་བ་ནི་སྤྲིག་བཤགས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་
 འདུལ། །དེ་ལ་འགྱོད་པའི་སྟོབས་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྟོ་ནས་སྤར་བསགས་
 ཀྱི་སྤྲིག་ལྟར་ལ་འགྱོད་པ་ཤུགས་དྲག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་
 སོ་ལྟ་སོགས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྱོ་བྱ་བ་དང་། གཞེན་པོའི་སྟོབས་ནི་མདོ་སྡེ་
 ཟབ་མོ་སྟོག་པ་གཟུངས་སྤགས་བསྐྱབ་པ་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཚན་གཟུང་བ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་སྟེ་གཞེན་པོའི་སྟོ་དྲག་བསྐྱབ་
 བརྟུས་སུ་བཤད་ལ། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་གཞེན་པོའི་
 སྟོབས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་ཐོག་པའི་སྟོབས་ནི་སྤྲིག་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་བསྟན་པ་ཡིན་

ལ། འདི་མེད་ན་སྤར་བྱས་སྤྱད་ས་ཀྱང་འདག་དགའ་བ་ནི། བྱམས་པ་སེང་གེའི་
 སྤར། བྱམས་པ་ཡང་ཕྱི་མའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རུབ་
 པར་འབྱར་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་
 ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱར་ཏེ་དེ་དག་ནི་ལྷང་བ་ལྷག་པར་འབྱུང་བར་འབྱར་ཞིང་ལུས་
 མ་བསྐྱམས་པ་དང་དག་མ་བསྐྱམས་པ་དང་ཡིད་མ་བསྐྱམས་(༡༩༠ན)པས་ཕྱིག་པའི་
 ལས་ལྷག་པར་སྤྱད་ནས་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་འབྱར་བར་སེམས་
 གྱིས་ཕྱིན་ཆད་ཕྱོམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིན་ཆད་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་
 ཕྱིར་ཕྱོམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ངས་ནི་སྤོན་བྱས་པའི་ཕྱིག་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱན་
 པོ་དེ་དག་གི་ལྷག་པར་ལྷང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་
 ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་སྤྱད་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་འབྱར་བར་སེམས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་
 ཕྱོམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ་སྤྱད་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཤགས་ཆོག་གཉིས་འཁྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་
 ནི་དེ་དག་གིས་འཁྱོད་པའི་སྟོབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་
 དག་གིས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོགས་གཞན་མ་བསྟན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ལྷང་བཤགས་ཀྱི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་
 ལ་ལྷག་འཆའ་བས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་། བདག་གི་སྦྱེ་བ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་
 མི་འཆབ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་སྟན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་དང་། སྤོན་ཆད་
 ཀྱང་གཙོ་བོ་ཅིང་ཕྱོམ་པར་བབྱེད་ལགས་སོ་ཞེས་པས་སྤར་ཕྱོག་པའི་སྟོབས་བསྟན་
 ལ། གསེར་འོད་ལས་གསུངས་པའི་བཤགས་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཆང་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་སྤྱ་ཕྱི་གཉིས་གྱིས་རིམ་པར་ཉོན་མོངས་
 དང་ཕྱིག་ལྷང་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བདུས་

ལས། ལུས་ཀྱི་དག་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་ཉོན་མོངས་ནས་སྦྱོང་ཡིན། རྫོགས་སངས་(༢༩༠བ)ཀྱིས་ཀུས་ངས་ཚུལ་དུ། འབད་པ་མེད་ན་ངན་འཁོར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་ལྷུང་འགྲོག་པའི་ཐབས་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་མང་དུ་འབྱུང་བའོ། །

ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་རམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་སྟེ་འགྲོ་འཆག་སོགས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མོས་སྦྱོང་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་སྦྱོང་ཀྱང་རུང་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྦྱོང་ལས་རྒྱལ་སྤྱུས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲིམ་བ་དང་གུས་པའི་སྒྲིམ་ནས་བྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབད་དེ་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་སམ། ཡང་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་སྦྱང་གིས་བསྐྱས་པའམ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གིས་བསྐྱས་པའམ་གཞན་ཡང་སྦྱོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་ཅི་སྦྱོང་ཀྱང་གང་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དཔེར་བཞིན་ཅམ་བྱས་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱིདོ་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅི་ནས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་འཕྱར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱིདོ་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱང་བར་བགྱིདོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ལའང་བྱང་དུ་(༢༩༡ན)གསད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྦྱོང་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པར་

ནས་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་འདི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་དུ་འཇུག་ཆོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
ཡོང་ཁྱིམ་དུ་གཟུང་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཅོན་རྩ་ནས་གདོན་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་
ནས་གནས་ཁང་གི་སྐོ་འབྱེད་ན་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་དབྱེད་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་བསྐྱབ་བདུས་
ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་རྒྱ་གཞན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ནས་དང་།
ཞིབ་པར་སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།
མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྐས་སྦྱོད་ཆོ་འདི་ལྟ་འདྲ་བྱུང་། །དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྤྱི་
ཆོགས་འཇུག་འབྱུར་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་མཐུན་ཆོག་གིས། །སེམས་ཅན་
ཕན་ཕྱིར་དེ་མངོན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

བསྐྱབ་བྱའི་སྐོ་མང་པོ་ལ་སྐོབ་དགོས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱུད་
སྤྱིན་པར་བྱས་ནས་སྤར་གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་ནས་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྐོ་མང་པོ་ནས་གཞན་དོན་སྤྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐས་ནམས་
ཀྱི་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་(༡༩༡བ)ནམས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱུགས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་
གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་རེ་འདོད་རྒྱུགས་པར་སྐོང་དགོས་པ་ལས་གདུལ་
བའི་ཐབས་གང་ཅུང་རེ་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆོན་
དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ། རང་རང་གཞན་ཀྱི་དབང་ཡང་ཅུང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་བསྐྱབ་བྱ་
ངས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་
ལྷ་དག་ལ་བཅོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

ཉིད་མི་འཇུག་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་ཇེས་བཟུང་དང་། །བདག་
 ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 གྲང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་བཙུན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རུང་ཟད་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
 དུ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ན་གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གནས་ལྡ་རིག་པ་
 ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚར་གཙོད་ཇེས་བཟུང་ལྟ་བུའི་
 གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྣོ་སྣོ་ཚོགས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 སྦྱབ་པ་ལ་ཉེ་གཞོལ་བར་ཞིང་གནས་པའི་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་
 བློ་རང་གིས་སློམ་པ་མཐར་དབྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ལེགས་པར་འདོམ་པ་
 གང་ལའང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིང་སྣོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་དཀར་གྱི་ཚྭ་གས་སུ་(༡༥༡ན)སྦྱར་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དགེ་
 བའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་འཇུག་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། བེ་བྱ་ཏིས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མེད་དོ། །

བདག་དང་བདག་གི་བར་མི་གཟུང་ཞིང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་ནས་གཞན་
 དོན་ལ་འབད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ནི་གང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་བཤད་དུ། རིག་གནས་ལྡ་པོ་ཀྱན་ལ་དམ་པ་དུག་གིས་ཟེན་པའི་རྒྱལ་
 ཀྱིས་སློབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་རིག་གནས་ལྡ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མི་མཐུན་
 ཚྭ་གས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་སློབ་ཅིང་དགེ་རྩ་དཔེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྟེན་དངོས་པོ་ཐབས་མཁས་རྣམ་དག་ཡོངས་བསྐྱོ་
 དམ་པས་རིག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་

འཇུར་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ། ཡང་དག་ཐབས་ནི་མཁས་
 པ་ལ། །དོན་དུ་མི་འཇུར་གང་ཡང་མེད། །སྤྱོད་བ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ། །སྤྱོད་
 དུ་མི་འཇུར་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དྲང་སྤྱོད་རྒྱན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
 པར་འགའ་ཞིག་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱོ་
 བ་ནི། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་ནས་གཞན་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱིན་སོགས་
 ལ་སློབ་པར་བྱས་སམ་ཡང་ན་དང་པོ་རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྱིན་སོགས་ལ་
 བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་
 བཤད་པའམ། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སློབ་པར་བྱས་སམ་ཡང་
 བརྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་བསྐྱབ་ཏེ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སློབ་དུ་(༡༥༡བ)བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་
 པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཟིན་པར་བྱས་ན་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་
 པའི་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྦྱང་ལ་གཞན་ལ་སྦྱོང་དུ་འདྲེ་
 གཞུག་ལ། དགེ་ཅུ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་དགེ་ཅུ་ཆུང་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་
 བ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། རི་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དུ་
 གསལ་བར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་འཇུག་གོ། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་འཇུར་
 བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་གནས་ཀྱི་རྒྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་
 དང་བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕན་པའི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་
 དུས་འདྲ་ཤིས་འདི་ལྟ་དུར་འཇུར་ཏེ་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་པ་

དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་བདག་གིས་སྐྱབ་པོ་སྟམ་མོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ལ། དཔུང་བཟང་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་རྒྱ་ཁྱུང་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་ན། །ལན་ཚུའི་
 རོ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱུ་བསྟོས་པ་ཡི། །བསོད་
 བླམས་རྒྱལ་བའི་རོ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དཔུང་བཟུངས་
 ཀྱི་བསོད་བླམས་བསྐྱུང་བའི་སྐབས་སུ་(༡༩༩༣)བསོད་བླམས་བསྐྱུང་བ་མདོར་བསྟུས་
 པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བསྟོ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། སྤར་
 བྱངས་པའི་སྒོ་གོས་མི་ཟད་པའི་ལྷང་རྒྱ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བའི་དཔེས་བསྐྱབས་
 གོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བཞི་མང་པོ་ལ་སྟོབ་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཞན་
 དོན་ཏུ་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱར་བསྟོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསོད་བླམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱང་
 པར་ཅན་ལ་སྟོབ་རྒྱུ་ལ་བརྟན་ཏོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་བདག་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་མི་གཏོང་བ་ནི། རུས་རྟག་པར་གང་ལ་བརྟེན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ།
 དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ན་ཆེན་པོ་བརྟན་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ཤིང་སྟོན་པ་
 ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འདིས་འགོ་བས་ན་ཐེག་པ་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་
 སམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལྟན་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་བརྟན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡོ་
 ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་
 འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་དང་ལྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་བརྟོན། ཅེས་པ་ལྟར་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ལ་ལེགས་
 པར་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཁས་

པ་དང་བཅུན་པའི་(༡༩༣༧)ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཚས་བཞི་པའི་མདོར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོག་
གི་ཕྱིར་ཡང་གཏང་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་སྟགས་ཀྱི་
ཕྱིར་ལྟ་ཅི་རང་གི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏང་བར་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྟེན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཞུང་ངོ་། །སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྤྲ་མ་
སྟོན་ལ་གནས་ཤིང་མཁམ། ཞེས་གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པའི་དགེ་
བ་ནི་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་
ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པའི་བཤེས་སམ་གཉེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་པའོ། །

ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། བྱུང་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་བྱ་མོ་དཔལ་གྱི་
སྟོ་སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡི་ནམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་
ལཱ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོན་རྒྱ་ལོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
དེ་ཉིད་ལ་སྤྲ་མ་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟེན་པ་
ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་
དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་བས་མི་སྦྱོ་བར་
བྱའོ། །མཐོང་བས་མི་ངོམས་པར་བྱའོ། །དྲི་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་རན་སོང་དུ་མི་ལུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
མི་ཐོག་གོ། །བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
ལྟ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་
འགོ་བར་བྱའོ། །ཁྱུར་ཐམས་ཅད་ཁྱུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་
དགེ་བའི་(༡༩༣༧)བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་
པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྦྱུལ་
བའི་ཕྱིར་འཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བྱང་བ་

ལ་མི་སྣོད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ར་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ར་
རྒྱལ་སྟོང་བས་ཐུགས་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལྷ་ར་མི་བ་བཀྱར་བས་ཐེག་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས་དང་། མི་ཁྲོ་བས་ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། འགྲོ་ཁིང་འོང་བ་ལ་མི་སྣོད་བས་
ཀྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་བལྟ་བས་བྱ་མཛདས་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་ནི་སྒྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བན་
ཏན་རུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནི་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་ནི་དཔའ་བོའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནི་མཆོན་ཆའི་འདུ་
ཤེས་དང་། བན་ཏན་ལ་ནི་དག་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་བས་ཁྲོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་
སྟོང་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཅིག་ལ་གཞིལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོད་པ་གཅིག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོག་པར་མ་སེམས་ཤིག །སྟོན་ལམ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
སྟབ་པ་ལྟར་མ་ལེན་ཅིག །བཟོད་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་མ་
སྐྱེད་ཅིག། བར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་མ་ཡང་རྒྱན་ཆད་(༡༩༩བ)པར་མ་
བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་རྒྱ་དཔེར་དང་སྒྲ་ཡོད་ལ་དེས་དགེ་བསྟེན་ཆ་མི་གཡོ་བ་དང་དགེ་སྟོང་
རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བར་གསུངས་
ལ། བསྐྱབ་བཀྱར་སུ་རྒྱལ་སྐྱེས་རྟག་རུ་བུའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་བསྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ལ། བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
ཡང་། རྩེས་རབས་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་བསྐྱིངས་ཏེ། འུལ་བའི་

ཚུལ་གྱིས་དག་བ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཆེད་དུ་མ་
བསྟོམ་པར་ཡང་འགོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གསུང་རབ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
རྒྱ་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་
པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའང་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་དོན་
དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་བལྟ་དགོས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་
ནམ་ཐར་འདི་དང་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ལྟ་འཆད་ཅིང་། གཞན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་
ཚུལ་ལགས་པར་སྟོན་པའི་སྦྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་
མ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ནམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་ལྟེ་སྟེ་ཆོགས་བཟུགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགོན་མཆོག་
སྟོན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལྟེ་ནམས་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་སྤང་དོར་
བྱ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་(༤༥༥)ནམས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་རིམ་གྱིས་
བཟུག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་ཡང་བྱ་
དགོས་ལ། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ་ལྟེ་ནི་འཇུག་སྟོན་
སྤངས་མ་ཐག་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་ལྷང་བ་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
དང་ལྷང་བ་དེ་དག་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་
བསྟན་ལ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དཔེར། ནམ་མཁའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ་ལྟེ་ལང་། རྩ་བའི་ལྷང་བ་ངེས་
བཟག་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བར་གསུངས། མདོ་དཔེ་དོན་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བསྐྱས་པ་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ། །ལས་པམ་པ་ཡི་ལྷང་བར་འདོད། །ཅེས་

པ་ནས། དེ་དག་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཁེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། ཁྲི་ལམ་
 འཕགས་པ་མཁའ་སྒྲིང་པོའི། མཐུན་ཏུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་
 ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལུལ་ཏུ་ཡང་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པ་དང་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་འབྱུང་བར་གསུང་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ནི་ཙུང་བའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་བདེ་ཐྱག་ཏུ་སྒྲང་ཞིང་བཟུང་བ་དང་ཞེས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་། དེ་དག་ཙུང་
 བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཙུང་
 ཏུ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཙུང་བའི་ལྷུང་བར་བཞེད་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་
 སྟོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ཏུའང་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་གི་ཙུང་ཏུ་བཞག་ལ། གཞན་
 ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་ར། ནག་པོ་བ་(༡༥༥བ)དགེ་རྩ་བུ་ཉི་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་བྱང་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་པས་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་ཙུང་དང་སྟོགས་མཐུན་པར་བཞག་གི་
 ཙུང་དངོས་མིན་པར་བཞེད་ལ། སྤྱི་པས་དང་པོ་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་དུག་པོ་ཙུང་
 དངོས་མིན་ལ་སྟེ་མ་ལས་དང་པོ་བའི་བརྒྱད་པོ་ཙུང་ཏུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཙུང་དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་ནི། མདོ་དེ་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཁེམས་དཔའ་
 བམ་མཁའ་སྒྲིང་པོའི་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་ཕྱག་འཆོལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་རང་
 གཟུགས་སམ་བམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷུང་བ་འཆགས་སུ་འཇུག་
 ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་འདི་སྐད་ཏུ་རྒྱ་རེངས་རྒྱ་རེངས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐལ་
 བ་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་ཏུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིང་རྩེས་བདག་ལ་ཁེབས་པར་
 མཛད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྟེས་ནས་མལ་ཏུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱས་ན་རྒྱ་
 རེངས་ཤར་མ་ཐག་དེའི་ཁྲི་ལམ་ཏུ་བྱང་ཁེམས་དེའི་གཟུགས་མཐུན་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཙུང་
 ལྷུང་འཆགས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྟེགས་ཀྱི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་
 ག་འང་དེ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་

གསུངས་པའི་ཚ་བའི་ལྷང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། ཁྱིམ་སོགས་
ནས། ཆོས་ལྟར་བཅོས་མ་རྒྱུད་པའོ། ཁྱིམ་བསྐྱབ་བཀུས་སུ་བསྐྱས་པའང་འགྲེལ་
ཆེན་སོགས་སུ་འདིར་བསྟན་ལ། འདི་དག་གི་དབྱེ་བསྐྱའི་བྱད་པར་དང་འདི་དག་
ནས་སྤྱིང་གི་མདོར་བསྟན་པའི་ཚ་ལྷང་རྣམས་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སོགས་སྤུབ་
དགོངས་སོགས་སུ་བཤད་དོ། འདི་དག་ནི་བསྐྱབ་བཀུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་པ་ནི། (༡༤༤ན)ཀུས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། ཁྱིམ་དང་། མདོ་ཕྱེ་
དག་ལ་རྟག་བཟང་བས། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་མདོ་ཕྱེ་དག་ལས་སྤྱང་སྟེ། མདོ་
ཕྱེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་བཅས་སོ་ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟ་བུས་ན་
དེ་མ་བཟུས་ན་ལྷང་བ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་ཤེས་པས་མི་སྟོང་བར་འབྱུར་བས་རྟག་ཏུ་
མདོ་ཕྱེ་བཟང་བས་གྲས་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་མདོ་ཕྱེ་མ་བཟུས་ན་ལྷང་བ་དང་ལྷང་མིན་
སོགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་ཕྱེ་
བཟང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། འདི་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་
བཀུས་བཟང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
རྟག་ཏུ་གང་ལ་སྟོབ་ཅིང་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་
རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ན་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཀུས་པ་ཁྱིམ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལའང་ངས་
པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བཟང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལམ་རེ་ལམ་གཉིས་ཙམ་བཟུས་
པས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོ་ལ་ངས་པར་མི་རུས་པས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
བཟང་ཞིང་བརྒྱུད་དོན་རྣམས་སྟོ་ལ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་ཅེ་ན། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་
དཀའ་དོན་ཆེ་བས་མ་ནས་ཆེ་འདིར་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་སྟེད་པ་དང་། དེ་ནས་དང་
པ་སྟེ་དང་བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དང་པ་བརྟན་པོ་བསྟེན་དེ་

སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འབྲུག་སྟོན་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་འཆད་
 པ་ན་(༢༥༧བ)བསྐྱབ་བྱའི་ཁོག་སྒྱིར་བསྟན་པ། སྤང་འདོད་སྐྱེད་པ། སྤང་ཚུལ་དངོས་
 ཏི་གསུམ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གཉིས་དང་། སྤྱི་
 ལ་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ཁྱེད་སྤངས་དངས་ནས་བྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་དང་། བདག་ལྟ་བུ་སྟོ་ཞན་པས་ཤེས་པར་དཀའ་ན་རི་ལྟར་
 བྱ་བར་རིག་སྟུང་ན། གང་གིས་ལྟར་བར་མི་འབྱུར་བ། །གནད་གྱི་གནས་ནམས་
 འདིར་རིག་བྱ། །གནད་གྱི་གནས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞི་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་
 གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དགེ་བ་དུས་གསུམ་སྟེས་པ་ནམས། །སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བཏང་བ་དང་། །དེ་བསྐྱེད་དག་པ་སྟེལ་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཆ་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞན་ལ་གཏོང་བ་བསྐྱེད་བ་དག་པ་སྟེལ་བའི་ཐབས་བཞི་རེ་
 ཏི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 བཟླ་བ་དང་གོམས་འདིས་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ན་རེ་ཞིག་ཕྱེ་སྟོག་མར་
 མདོ་སྟེ་སྟོ་ཆོགས་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་མདོར་བསྟུས་ཏི་སྟོན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ནམས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཟླ་ལ་སྤྱི་ནས་བསྐྱབ་
 བརྟུས་སོགས་གཞན་ཡང་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
 སྤྱ་སྟུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་
 གཉིས་པོའང་འབད་པས་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྤྱ་སྟུབ་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་བསྐྱབ་བརྟུས་ད་ལྟའི་བསྟན་འབྱུར་ཁྲོད་དུ་མི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས།
 འཕགས་(༢༥༧ན)པ་སྤྱ་སྟུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་གཉིས་པའང་
 འབྱེད་པས་བཟླ་བར་བྱ་ཞེས་འགའ་ཞིག་འཆད་དོ། །སྤྱ་སྟུབ་ཀྱི་མདོ་བརྟུས་ལས་ནི་
 དལ་འབྱོར་དང་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་བའང་
 རྟེན་དཀའ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྲིན་པའི་ལས་སྒྲིབ་དང་
 དེ་ལས་བརྟན་པའི་སེམས་དང་། བདུད་ལས་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་
 སྤྱོད་བ་ཤིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ལ། ད་དུང་རྟོགས་དཀའ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལྷན་བསྐྱབ་བདུས་སུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བལྟས་ནས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་
 ལུས་ངག་གིས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བྱས་བྱ་བའི་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་སྤྱད་ཅིང་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ་བཀག་ཅིང་མ་གནང་བ་རྣམས་ནི་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་
 བ་སྟེ། མདོར་ན་འཇུག་ལྟོག་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པའི་དགོས་པ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་མ་དད་པ་སྤྱོད་ཞིང་དགའ་བ་དང་
 མག་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་མ་དད་པ་སྤྱོད་
 ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གོང་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སོགས་ལ་བལྟ་རྟོག་བཞིས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་གནས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་དང་
 མི་འགལ་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་(༡༩༧)གཟུང་བའི་ཐབས་ཁོན་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྤྱད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་མི་སྤྱད། ཚེས་
 པའང་འདུག་སྟེ། སེམས་བསྐྱང་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་མ་
 དད་པའི་རྒྱ་དག་མི་སྤྱད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེས་སེམས་
 ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་ཤིང་འཇམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་དལ་བྱས་སྤྱོད་པ་དང་
 འདུ་འཛི་མི་མང་བ་དང་། རབ་དུ་དབེན་པ་ལ་མདོན་པར་སྤྱོགས་པ་དང་བཞིན་

གྱི་མདངས་རབ་རྒྱ་བྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རིན་མེད་དུའང་། ཚུལ་
 གི་ལུགས་གྱི་དམ་པ་སྟེ། ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མདོན་དགར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་
 དགའ་བར་གྱུར་པས་ཀྱང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བསྐྱེ་མི་འགྱུར། ཚུལ་མིན་པས་ནི་
 ལུགས་འདོད་གང་། ཇི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་མི་དགར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་མི་དགའ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར། འདི་དང་གཞན་དུ་དགར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་
 གསུང་རབ་ལས་མ་བཟག་ཅིང་གནང་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་བཟག་ཅིང་
 མ་གནང་བ་རྣམས་ལ་ཐོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བྱ་ཚུལ་གྱི་བྱན་པ་བསྟེན་དགོས་པའང་འདིས་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་སྐར་
 དན་པ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ངོ་མོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེའུའི་དོན་བསྐྱེད་བཞི། ལུས་དང་
 སེམས་གྱི་སོགས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ངག་དང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་
 གྱི་དབང་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་དང་དགེ་མི་དགེ་
 དང་འགྲོ་འདུག་སོགས་གྱི་སྦྱོང་ལམ་ཅི་ཞིག་(༡༥༤ན)དུ་གྱུར་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་
 པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱས་ནས་སྒྲུང་
 དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་བསྐྱེད་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་མི་
 ཉམས་པར་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། མཛད་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་སེམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་
 དམ་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་ཅེས་བརྟགས་ལ། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་ན་དེ་ལ་སེམས་
 དགའ་བ་དང་རངས་པ་དང་མོས་པ་སྦྱིད་དོ། འོན་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྦྱོང་ན་སྦྱོ་བ་
 མང་བ་དང་རྟོག་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་སོ། ཇི་ལྟར་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟགས་
 བས་འཇུག་ཐོག་མ་ནོར་བ་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས། གང་ཞིག་ལུས་

ངག་ཡིད་གྱི་ལས། ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཡོངས་རྟོགས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་ཤེས་ནས། ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མཁས་པ། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་གོང་དུ་ཤེས་བཞིན་སྤྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ངོ་ཐོས་བབྱང་སྟེ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ། །ཚིག་ཙམ་མིན་པར་ཉམས་སུ་གྱུར་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟུབ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷན་གྱིས་ཏེ་ཡིད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷན་དང་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟུབ་བྱ་འདི་དག་ལ་ནན་ཏན་སྟེང་པོར་བྱས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱས་ན་རང་གི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཞུང་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་བསྟུགས་པར་བྱས་པས་ནི་རང་གཞན་(༡༥༥)ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲུལ་པས་བསྟོན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་མ་བསྟེན་པར་སྤྲུལ་དབྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་བསྟུགས་པ་དང་སྤྲུལ་མང་པོ་བསགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནད་པ་དག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་སྟོམ་པས་ཉེན་པ་ན་རྒྱ་མ་འཕྲུངས་པར་དེ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོམ་པ་མི་སེལ་བ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པོ་ཆེར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི། ཤོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པོ། །དཔེར་ན་ལ་ལ་རྒྱ་གྲུང་གིས། སྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་འཁྱེར་བ་དག སྟོམ་པས་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། མ་བསྟོམ་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཁི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། ཟས་དང་སྟོམ་དག་སྦྱིན་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་བཀྲེས་པས་ཤི་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་ལ་མ་བསྟོམས་པ་འོ། ཁི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ལ་ལ་ཞིག སྤྲུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདོག་བཞིན་དུ། སྟོབ་པའི་ནད་གྱིས་ཤི་བ་བཞིན། ཚོས་ལ་མ་བསྟོམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དཔེའི་སྟོན་ནས་མང་དུ་བསྟན་ལ། འོད་སྤྱངས་གྱི་ལུའུར་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱས་འཁྱེར་ལ། །དེ་ནི་སྟོམ་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྱུར། །དེ་

བཞིན་ཚོས་མང་སྲིད་པས་བག་མེད་པ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་རན་འགྱོར་
 འགྲོ། །དཔེར་ན་སྤྲོན་པས་སྤྲོན་སྤྲོར་བཅུག་པའི་སྤྲོན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། །ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་ན། །དེ་ཡི་སྤྲོན་དེ་དོན་
 མེད་ཀྱང་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་བྲིམས་ཡོན་ཏན་ལྟན། །ཐོས་དང་ལྟན་
 ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། །ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་ནད་ནི་མི་སེལ་ན། །དེ་ཡིས་
 ཐོས་པ་བརྩོན་པ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་(༢༥)ན་སོགས་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་ལས་
 ཀྱང་། ཚོས་འདི་བསྐྱོམ་པར་མ་གྱུར་ན། ཚོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་ནི་
 མཐོང་དང་ཐོས་པ་ཡིས། །མ་འབྱུངས་སྐྱོམ་པ་ཇི་ལྟར་སེལ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྤྱུབ་
 ཀྱིས་ཀྱང་། །གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སྤྱུངས་བྱས་ཀྱང་། །ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 བ། །ལག་ན་སྤྲོན་མེ་ཡོད་ཀྱང་ནི། །ལོང་བས་ལམ་ནི་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོས་
 ལ་ཐོས་པ་བྱས་ཚུལ་བྲིམས་བྲངས་གཞན་ལའང་ཚོས་བཤད་རང་ཚོས་པ་ཡིན་ན་
 སྟམ་པའང་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་མི་རུས་ཤིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་
 གནས་བཞིན་ཏུ་སྐྱོམ་ངྲིར་ཤི་ནས་རན་འགྱོར་འགྲོ་དགོས་པའང་ཡོད་ཅེས་པ་སོགས་
 ལུང་དེ་དག་གིས་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཐོས་
 དགོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པའང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་
 པས་ན་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ཐོས་སོགས་ལ་ཞུགས་
 བས་དོན་དེ་དག་ལ་རང་གི་སྤྲོ་རུས་དང་བརྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
 བར་སྤང་གི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཚོས་ཉན་བཤད་སོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་གི་
 རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག་ཚོས་ལོགས་སུ་བཞག་པ་དེས་ཉན་འཆད་བསམ་སྐྱོམ་སོགས་
 ཅི་ཅུམ་བྱས་ཀྱང་གནད་ཏུ་མི་འགྲོ་བས་རང་རྒྱུད་གཏུལ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བསྐབ་བརྟན་ཀྱི་གནོད་འབྱུར་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷག་བསམ་བསྐུལ་
 བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་གནོད་འབྱུར་འགག་པའི་ཐབས་ཚོས་བཞི་ཆོག་གཉིས་བརྟེན་
 པ་དང་རྒྱག་ཆོག་གཅིག་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས། བཞི་ཆོན་དང་པོ་ནི།

བདག་གི་འབྲུལ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་
 མི་སྒྲིང་བ། མཛེའ་(༢༩/བ)བཤེས་སོགས་ཀྱི་བྱིས་ལ་མི་ལྟ་བ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
 ཆོག་སྤྱོད་བ་སྟེ་བཞི་དང་། བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་ཉུང་དུ་འཛིན་སེམས་ཅན་
 སྤྱོད་བ། འཁོར་མི་བསྐྱུ་བ། བས་མཐའི་གནས་བསྟེན་པ། བདག་དུལ་བ་དང་ཞི་
 གནས་ལ་བཙུན་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ཆོས་ཐོས་
 ཤིང་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདྲོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ཆོས་དྲུག་
 སྤྱོད་བ་ནི། རྟེན་བཀྱར་ལ་དགའ་བ། འདུ་འཇོལ་དགའ་བ། སྤྲོ་བ་ལ་དགའ་བ།
 གཉིད་ལ་དགའ་བ། ལས་ལ་དགའ་བ། སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེའི་
 བྱང་གི་སྤྲོ་བ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་
 པར་ཆོས་སྤྲོ་བ་ཅམ་ལྟར་ལེན་པ་དེ་ཡིན་ལ།

དེའི་ཉེས་པ་ནི་མདོ་དེ་ལས། ཐོས་པས་རྒྱགས་ན་གྲས་པར་མི་འཕྱུར་ཏེ། རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས། བཞེད་པར་འཕྱུར་ཞིང་ཤེས་བཞིན་མེད་
 པར་འཕྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ནི་བསྐྱུབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། འཆི་བའི་
 དུས་ཆེ་བྱིས་པ་ཟུང་ན་བྱེད། གཏིང་རྟེན་མ་གྱུར་ཤིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཕྱུར། སྤྲོ་
 ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། ཞེས་སོགས་དང་། དུན་རིང་དུས་ནས་སྤྲོ་ལ་
 དགའ་བས་ན། དེ་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་བ་མི་འཕོ་བོ། ཆོག་གང་དགའ་བ་མཐའ་
 ལས་ཐོབ་འཕྱུར་བ། ཆོག་གཅིག་ཅམ་ཞིག་བསམས་ཀྱང་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཁྱུ་རམ་
 ཤིང་ཤུན་སྟེང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག ཤུན་པ་
 ཐོས་པའི་མིས་ནི་སྤྱོ་རམ་རོ། ཞིས་པོ་རྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཤུན་
 པ་དེ་བཞིན་སྤྲོ་བ་སྟེ། རོ་ལྟ་སྤྱོ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྲོ་ལ་
 དགའ་སྤྱོད་པ་ཏེ། རྟེན་དུ་བག་ཡོད་(༢༥༠ན)ཕྱོགས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག ཅེས་མང་
 དུ་གསུངས་ལ། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་གཞན་ལའང་ཉེས་དམིགས་མང་
 དུ་གསུངས་ཏེ་ཅི་རིགས་ཉུང་དུ་རེ་འོག་དུ་འཆད་དོ། སྐུ་བས་འདིར་དར་རྟེན་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་
 དེ་དང་ཐུན་མོང་ལ་སྟོབ་པ་ཐོག་མར་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དེ་བསྟུངས་ན་གཞན་དག་གྱང་
 བསྟུངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མ་བསྟུངས་ན་གཞན་དག་གྱང་མ་བསྟུང་པར་འགྱུར་བའི་
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་
 སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་སྟུམ་དུ་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྟུབ་བྱ་གཞན་ནས་འཆོལ་བ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་དོན་ལ་མ་གོ་བའི་འོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པས་དགེ་བ་ཆོས་ལྷུང་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 བ་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བ་སོགས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་
 ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྟོམ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་
 དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱུར་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར་ནི། ཆོས་ཡང་
 དག་པར་ལྷུང་བ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བར་
 བཟོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ས་ནི་སྒྲན་དང་རྩ་དང་ནགས་ཆོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་(༢༥༠བ)དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔྱད་བཟང་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོ་
 ཏྲག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྟོན་མེད་པར་ནི་སྟེ་བཟོར། །དེ་བཞིན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྟོང་ཇེའི་རྩུ་བསྐྱན་པར་ནི་ནམ་པར་
 སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤེས་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་། ཁྲིམས་ནི་རྩ་དང་
 མི་རྩུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱུར་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་དང་།
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་ནམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་སུ་
 ཉེར་སྟུང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་

སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་ན་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་ཙ་བའང་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྒྲིམ་ཀྱི་
 ཀུན་གྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྱུ་ནམས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་
 སྒྲིམ་བཅོལ་ནམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ནམས་ཀྱང་སྒྲིམ། །ཚུལ་
 བྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས། །འདི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདུལ་
 བཅོད་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་ཏེ། འདི་
 ལ་སེམས་དང་དུན་པ་སྤྱད་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་སྤྱད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་
 པས་ན་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ལྷ་པོ། །

གསུམ་པ་ལེའུ་དུག་པ་བཅོད་པའི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆན་
 རྟོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྱོད་སྤྱད་བ། བཅོད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ། སེམས་ཅན་(༡༧)ན་
 ༡༥(༡༣)མགུ་བར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་
 མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་གནས་འཇིག་
 སྟོང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རེའི་ཡུན་ཆད་དུ་བྱས་པའི་བར་བསྐྱེད་
 བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་གི་
 བར་དུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡི་སྒྲིན་པ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཙ་དང་།
 བདེ་གཤེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གིས་མཆོད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་མཆོད་པ་དང་། སོགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱག་
 འཆོལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་ཞེས་འཆད་པའམ། ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་
 མཆོད་ཅིས་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་སོགས་ཞེས་པས་ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་

དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་བསྐྱབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་ཆ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་དམིགས་
 བས་དྲག་དུ་ཁྲིམ་གིང་འབྲུགས་ལ་འཁྱོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་ཀྱང་མ་
 ཟེན་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལས་ལྡན་གཅིག་གིས་ཆ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ་དཔེར་
 བ་མེ་རྟག་ཆུང་དུ་ཞིག་གིས་རྩེ་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མྱེ་སྤོང་དུ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
 བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་ཆ་བ་འཛོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་གི་(༡༥)བ
 ༡༥༡བ)གཞུང་འདི་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་
 གི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་དག་དང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
 རོལ་པའི་མདོར་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་གསལ་བར་མ་
 གསུངས་ལ། སྤྱིར་དགེ་ཆ་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་དང་རྟེན་བྱང་སེམས་སུ་མ་
 དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལྟལ་
 ལ་ནི་བྱང་སེམས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིམ་
 བ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱབས་
 འདིར་བརྟན་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲིམ་པ་ལ་ཡང་། བྱང་
 སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲིམ་ན་ཁྱོད་སེམས་དྲག་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་
 པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
 བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ལ་
 ཁྲིམ་པ་ཡིས། སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་
 ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་ཕྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

སྟོ། །བྱང་ཁེམས་སྟོབས་རྒྱུད་པས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་ལ། ལྷུང་བསྟན་མ་ཐོབ་
པའི་བྱང་ཁེམས་ཀྱིས་ལྷུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཁེམས་གཅིག་བསྐྱེད་ན་
བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་དང་བསྐྱལ་པ་གཅིག་
གི་བར་དུ་དཔྱལ་(༢༥༩ན ༢༥༩ན)བར་གནས་པ་དང་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལ་གཞི་ནས་
ལམ་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ། རྩུང་པ་ལས། ལྷུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་རྒྱུ་ཁེམས་དཔའ་
གང་ཞིག་གིས། ལྷུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་ཁེམས་ཁྲོས་ཚུད་པ་ཚོམ་བྱེད་ན། ཐ་བ་སྟོན་
ལྟ་ཁེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ངེ་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཤོ་དགོས་
སྟོ། །ཞེས་གསུངས། མི་དགེ་བ་གཞན་བྱས་པས་བྱང་ཁེམས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་མི་ཐུབ་
སྟེས་ཀྱང་ལྷུང་དུ་ཐར་བ་ཡིན་ན་འདིས་ངན་ཁེམས་ཀྱི་གངས་ལྷུང་བསྐྱལ་བའི་བར་
དུ་དཔྱལ་བར་གནས་པ་དང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་
པས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་སྟོ། །

གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཤོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་བྱང་ཁེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ལྷུང་དུ་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་ལྷུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་
བྱང་ཁེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་ཁེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་
ཐུབ་པར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ལྷུང་བསྟན་
མ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དཔྱལ་བར་གནས་ཚུལ་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་ལམ་
ལ་གཞི་ནས་སློབ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ལྷུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཁེམས་
རྒྱུད་དུ་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཁེམས་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །བྱང་ཁེམས་ནང་པན་རྩུབ་སྟོབས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐྱལ་པ་དུ་མའི་
བར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་ངན་ཁེམས་ཀྱི་གངས་བཞིན་དཔྱལ་
བར་གནས་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདིར། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་
ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷུང་ཡིན་ལ་འདི་འདྲ་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཤོ་མི་དགོས་
(༢༥༩བ ༢༥༩བ)པའོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་འགྱུར་

རོ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསྐལ་པ་རུ་མའི་དགེ་ཙམ་འཛོམས་ཚུལ་ལ་ནང་གསེས་
 གྱི་བྱང་པར་ཡོད་ཅིང་གང་རུ་སྟེ་བའི་དཔུལ་བ་མི་གཅིག་པའམ་གཅིག་ཀྱང་ལུས་ཆེ་
 རུང་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཡིན་མིན་དང་སྟག་བསྐལ་ཆེ་རུང་གི་བྱང་པར་སོགས་མི་
 མཚུངས་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རུང་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་
 རུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་པ་དང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་སྟོབས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་
 བྱི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སྟེ་ངེས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་རང་འགེལ་རུ་
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་ཀུན་
 བརྒྱས་སྟེ་བྱམས་པ་སེང་གའི་སྒྲའི་མདོ་དྲངས་ནས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་སྟེ་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེར་ངེས་
 ཏེ་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་ཙམ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་དང་སོག་ལྟ་སོགས་གསར་
 རུ་སྟེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ་
 བྱང་སེམས་སོ་སྟེར་མ་ཟད་བྱང་འཕགས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོ་
 གསར་རུ་སྟེ་བ་ཡོད་པས་སོ། །

བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན་དགེ་བ་འཛོམས་ཚུལ་ནི།
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲའི་གཞུང་གི་ལུང་བསྐལ་བརྒྱུས་བརྒྱུས་དྲངས་པ་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབུ་སྐྱ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སེམས་དད་པས་སྟག་
 བྱས་པའི་དགེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱིས་རི་ཙམ་ནོན་པའི་འོག་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྩལ་གྱི་གངས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་(༢༥༥ན ༢༥༦ན)
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་ཙམ་དེའང་སོགས་ཆོངས་པ་མཚུངས་
 པར་སྟོད་པ་ལ་མ་སྐྱར་བ་དང་མས་པར་བྱས་པས་བསྐབས་པ་དང་བྱང་བ་དང་
 གཏུགས་པར་བྱས་ནས་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐབས་པ་
 ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲིན་པ་རུང་བ་དང་རྒྱན་རིང་རུ་སྟེད་པ་ཐུང་བར་
 བཏང་བ་དང་རྒྱན་རིང་རུ་སྟེད་པ་ཐུང་བར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་

མ་བཅོམ་པས་ཟད་པ་རྒྱུ་དང་། བྱང་བ་ནི་དེ་ཉིད་འབྲིང་དུ་བྱས་པ་ཟད་པ་
 འབྲིང་དང་། གཏུགས་པ་ནི་དེ་གཏན་མེད་དུ་བྱས་པ་ཟད་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་
 གོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ཁྲོལ་ན་རྒྱལ་བྱིས་དང་སྐོས་པ་སོགས་
 རྒྱལ་གིས་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འགོག་མི་རུས་ཏེ། མདོ་
 བརྒྱས་སུ་ཉིང་རྒྱལ་དངས་པ་ལས། བན་རྒྱུན་གནོད་པའི་སེམས་སུ་གང་བྱེད་པ། །དེ་
 ལ་རྒྱལ་བྱིས་སྐོས་པས་སྒྱུབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་གནས་མི་སྒྱུ་
 རྟེ། སྤྱིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའང་སྒྱུབ་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། རྣམ་པར་
 འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་མདོར་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་བྱུང་བའི་
 གང་ཟག་དེས་ལོ་བརྒྱན་གྱི་བར་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བཤགས་
 རྒྱུངས་བྱས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འདག་རུས་ཀྱང་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་རི་ལྟར་ལྷུང་ཡང་
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱས་བྱལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བབས་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བཤགས་སྒྲོམ་བྱས་
 བ་ལམ་གསར་སྐྱེའི་རུས་པ་བཅོམ་ནས་བྱལ་དུ་སོང་བས་སོར་མ་རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་
 དག་ནས་ཐྱོང་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་རིག་པར་བྱས་
 བས་སྤར་བསགས་བཤགས་པ་དང་སྤྱིར་ཆད་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱན་འགོག་(༢༥༥བ ༢༥༦བ)
 པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

ཁོང་ཁྲོས་གཞོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ནི། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་
 ཞེས་བཞེད་ལ། ཡང་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་རྩ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེམ་
 བྱུང་མིན་ཏེ། འདིར་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལས་བྱུང་
 བ་གཉིས་སྒྲོམ་བསྐྱེམ་བྱུང་མ་སྒྲོམ་ཤིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། སྤྱིན་དང་
 ཁྲོས་བྱུང་ཞེས་སྒྲོམ་པས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་བཞེད་ལ། འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱེམ་བྱུང་ཡང་
 འཛོམས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱེམ་བྱུང་གི་དགེ་རྩ་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་
 སུ་གཏོགས་པ་འཛོམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །མདོར་ན་གཞོམ་བྱའི་དགེ་བ་ནི་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་

པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་གཞོམ་བྱའི་དགེ་བ་ཚོགས་གཉིས་གང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ཆད་གཞོམ་བྱར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །འོ་
 བ་སྒོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པར་ཚུ་ཐེགས་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བའི་དཔེས་བྱང་ཆུབ་དུ་
 བསྟོན་པའི་དགེ་ཆ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་མི་འཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྔང་པོ་
 བཀོད་པའི་མདོར་གསེར་འཁྱར་གྱི་ཚེའི་དཔེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ལས་
 ཉོན་ཟད་པར་བྱེད་རུས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཆའི་
 ས་བོན་འཛུམས་མི་རུས་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཆ་ཁོང་ཁྱོས་འཛུམས་མི་རུས་སོ་སྟམ་ན། འདིར་བྱང་སེམས་
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་གྱི་དགེ་ཆ་ཁོང་ཁྱོས་འཛུམས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཁོང་
 ཁྱོས་འཛུམས་མི་རུས་པར་འདོད་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་
 (༢༥)ན ༢༥(ན)སྟམ་ན། ལུང་སྤུ་མའི་དོན་ནི། རྩོགས་བྱང་དུ་བསྟོན་པའི་དགེ་ཆས་
 དེའི་བར་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་མི་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁོང་ཁྱོས་མི་འཛད་པའི་དོན་
 མིན་ལ། ལུང་སྤུ་མའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་ས་
 བོན་ཟད་པར་བྱེད་རུས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མི་
 རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཆ་བཙམ་པའི་དོན་ནི། རྩོག་གེ་འབར་བར། ས་བོན་མེ་ཡིས་
 ཚོག་པ་ཕྱིས་རྒྱན་དང་ཕྲད་ཀྱང་ལྷ་བྱ་སྟོན་པོ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞིས་
 སྤྲིག་ལྷང་སྤངས་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་ལྷས་དགེ་ཆ་བཙམ་པ་གཉིས་ཀ་
 ཕྱིས་རྒྱན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རིམ་པར་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་དང་ཡིད་འོང་འབྲིན་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་སྤར་བྱའི་ས་བོན་བཙམ་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོས་མ་ཐག་དགེ་ཆ་བཙམ་ནས་
 མེད་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དགེ་ཆ་དེས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་རུས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 པའི་སྟོན་ནས་འཛུམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཟད་པ་རྒྱུད་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པར་

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྐྱབས་པ་དང་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་རི་ཅམ་
བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོང་ཁྱོས་
བཅོམ་པའི་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་གཏན་མི་འབྱིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ་ཟད་པ་རྒྱུད་དུ་
བྱས་པ་དེ་གཏན་ཟད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་པ་ཡོད་
པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བཤགས་སྟོན་བྱས་པས་དེའི་རྣམ་སྟོན་
ཐྱོང་བ་དག་ནས་ཆོ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རྟོག་གི་འབར་
བར་གསུངས་ལ། དེ་ཅམ་ཐྱོང་བ་ཡོད་ཀྱང་བཤགས་སྐྱབས་བྱས་པས་དཔུལ་(༢༡)བ
༢༡(བ)བའི་རྒྱལ་བསྐྱེལ་ཐྱོང་བའི་ཆ་རྩ་བ་ནས་དག་པ་ལ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟར་བྱུན་བྱིན་ཐུབས་བྱས་པས་ལས་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཆ་དག་པ་
ལ་ལྟར་བ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོད་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་
དགེ་རྩ་འཛིན་མུལ་དེ་ལའང་ལམ་གསར་པ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བའི་རུས་པ་བཅོམ་པ་དང་
བདེ་འགོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་
ལའང་བཅོམ་མུལ་ཆེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་
དགེ་རྩ་དེས་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་འབྱིན་པའི་རུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཐག་
བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རང་འབྲས་གཏན་མི་འབྱིན་པ་མིན་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་བྱའི་ས་པོན་སྟོང་མི་རུས་པས་ན་ཁོང་
ཁྱོས་ཀྱང་དགེ་རྩའི་ས་པོན་གཞོམ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཁན་དེ་ནི་མ་དེས་
ཏེ། སོ་སྐྱེས་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་ནས་སྤྱི་པ་དག་པར་སྐྱབས་པ་དེ་དང་། སྐྱོར་ལམ་ཆེ་
མོ་ཐོབ་པས་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་སྐྱབས་པ་དེ་དང་། སྐྱོར་ལམ་
བཅོལ་པ་ཐོབ་པས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་བཅོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་ས་པོན་སྐྱབས་པ་མིན་
ཀྱང་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རིམ་པར་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པ་དང་ལོག་ལྟ་
སོགས་མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་མི་སྟོན་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་མཛོན་འགྲེལ་དུ་མཛོན་བྱངས་པ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྡིག་དང་། ཉེ་

བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། སློན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་
སློན་འགྱུར། བེས་ཏེ། འཆི་ཁ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དགེ་མི་དགེ་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་གང་ཉེ་བ་དེའི་རྣམས་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་སློན་ལ་སློན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་རྒྱུས་ལ་སློན་པ་(༢༥)ན་དང་། ཉེ་མི་ཉེ་མཉམ་ན་གོམས་ཤས་གང་ཆེ་བ་དེའི་འབྲས་
བུ་དང་པོར་སློན་ནས་ཅིག་ཤོས་རྒྱུང་བསྐངས་པ་དང་། དེ་འང་མཉམ་ན་དགེ་མི་
དགེ་སྟོབས་ལ་གང་བྱས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ནས་སློན་
པ་འང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ལས་སྟོབས་ལྡན་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནས་
ལས་གཞན་གྱིས་རྣམས་སློན་འབྱེད་པ་གོ་བཀའ་ནས་ཐག་བསྐངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
དེ་དག་བཅོམ་པར་གཞག་མི་རུས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་
རུ་རྣམས་སློན་འབྱེད་པ་རིང་རུ་བསྐངས་པ་དེ་བཅོམ་པའི་དོན་རུ་འདོད་ན་མི་དགེ་
བ་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་འཛོམས་བྱེད་དང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་མི་
དགེ་བ་འཛོམས་བྱེད་རུ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་མགོར་ཁོང་ཁྲོས་སྤྲུལ་པར་
གཅོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་དགེ་ཆ་གཅོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་པར་བཤད་ལ། དགེ་ཆ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལོག་ལྟ་མ་ངེས་ཏེ།
གཞོད་མེས་ཀྱིས་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གོང་རུ་བཤད་ལ། རྣམས་སྤིང་གི་མདོར་
ཆ་ལྟར་རྣམས་བྱུང་བས་ཀྱང་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱབ་བུས་སུ་
རྟེན་བཀྱུར་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་ནས་ཡང་ཡང་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་ཆོས་སློང་གི་ལས་བསགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་སློན་བྱས་ཀྱི་དགེ་ཆ་ཟད་པར་བྱེད་
ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་
སློན་དང་བྱང་མེས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་འགོག་པ་དང་(༢༥)བ)
ཉེས་པ་བྱས་པ་རྣམས་བཤགས་སྤྲུལ་སོགས་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་

པ་དང་དགེ་ཆ་གཞན་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དཔག་མེད་འབྲིན་པ་
 འགོག་པས་ན་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་ཞེ་སྤང་ནི་སྤྲིང་
 རྗེ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཉམས་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྦྱབ་པ་ལས་
 ཉམས་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པ་
 འདྲ་སྟེ། ས་བཟང་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
 རྒྱར་དངས་པའི་མདོ་རྒྱན་གྱི་ཡུང་འདིར་དངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ལས་འབྲས་
 ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་སོག་ལྟ་དང་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་དང་བླ་མ་དང་བྱང་སེམས་
 སོགས་ལ་ཆེས་ཁྱད་གསལ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་
 མི་འོང་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་ཆ་འཛུམས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཡིན་
 པར་བསྐབ་བདུས་ལས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་གཞན་
 མེད་པ་ཡང་། ཡུང་ལས། བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། །ལྷ་རན་འདས་
 པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྦྱ་སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་།
 འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས། །ཁྱེད་གྱིས་ཁྱོ་བའི་གོ་སྐབས་
 དབྱེ་མི་བགྱིད། །ཅེས་དང་། ལུས་གདུང་བྱེད་པ་འབའ་(༡༦༠)ཞིག་ལས། ཆོས་
 མེད་འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་ནི། །གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་མེད་ཅིང་། །གཞན་ལ་ཕན་
 འདོགས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མེ་ལྷ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
 ཐུབ་གཞན་ནི་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྤྱོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་
 སོགས་མེད་ལ། བཟོད་པས་ནི་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་
 དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལོ། །

མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་བྱེད་
 ཅིང་རྒྱག་བསྐལ་དྲག་པོས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྤང་ཉིད་ལྷག་ཏུ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་རྒྱུབ་མོ་རང་རྒྱུད་ལ་འཆང་བའམ་སྤྲིང་ལ་འཆང་ན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡིད་ལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་རབ་དུ་ཞི་བའི་དེས་ཤིང་དགའ་བའམ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་

ཚོར་བ་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་ཁོང་ཁྱོད་མི་འབར་བས་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྤྱོད་
 པས་སེམས་ཚོར་དགའ་བ་དང་ལུས་ཚོར་བདེ་བའང་སྤར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་སྤར་མེད་
 གསར་ཏུ་ནམ་ཡང་མི་འཛོལ་ལ་མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཚོ་ཡང་བདེ་བར་གཞིད་ལོག་
 པའི་སྐབས་མི་འོང་ཁིང་། ཏུས་རྒྱུན་པར་སེམས་རྣལ་ཏུ་ལེབས་པའི་བརྟན་པ་འང་
 ཉམས་ནས་མེད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཏེ་སྤྱིང་ལ་ནད་གཞུག་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་
 པོས་གདུང་བ་ལས་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པའོ། །ཉེས་དམིགས་གཞན་
 ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཅན་གྱི་རྗེ་པོ་གང་དག་གིས་རང་གི་བྱན་གཡོག་སོགས་ལ་སྤར་ཟས་ནོར་
 མང་པོ་བྱིན་པ་དང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གཞན་ཡང་བཟང་པོ་འཛོལ་ཏུ་རུང་བ་
 ཡིས་དྲིན་ཆེན་པོ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱང་ལ་ད་རུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་བར་འཕྱར་བའི་རྗེ་
 པོ་དྲིན་ཆེན་པོས་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱར་པ་ཡི་བྱན་སོགས་དེ་
 དག་ཀྱང་ནི་ཁེ་(༡༦༡)ན་སྤར་དྲག་སྤུན་པའི་རྗེ་དཔོན་དེས་ཁོང་ཁྱོད་པོས་སྐྱངས་
 པའི་ཚིག་རྒྱབ་མོས་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་མི་
 བཅོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱོས་ནས་སྤར་གྱི་དྲིན་བརྟེན་ནས་གསོད་པར་ཚོལ་བའང་ཡོད་དོ་
 ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་བྱན་གཡོག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་རྗེ་པོས་ནོར་དང་བཀྱར་
 རྟེན་དྲིན་བྱིན་ཞེས་སྤྱར་རོ། །རྗེ་དཔོན་ལ་དཔེར་བཅོལ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕ་མ་དང་
 སྤུན་ཟླ་མཛའ་བཤེས་གྲོགས་པོ་སོགས་ལའང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཀྱང་གི་སྤྱས་དྲིན་ཆེན་
 པོས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡང་གསོད་པར་ཚོལ་ན་གཞན་ལ་ཅི་སྤྱོས་ཞེས་སྤྱད་པའོ། །ཁོང་
 ཁྱོད་པོ་ཅན་དེས་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་ཡང་ཡང་འཐབ་ཚིག་སོགས་སྤྱས་པ་དེ་ཡིས་
 མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཁིང་ཡིད་སྤུན་ནས་སྤོང་བར་འཕྱར་ལ། འཚོ་བའི་རྒྱུན་
 ཏུ་ཕྱར་པའི་ཟས་དང་ནོར་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་སྤྱིན་པས་གཞན་གྲོགས་དང་འཁོར་
 གཡོག་སོགས་གཞན་དག་བསྤུས་ཀྱང་དགའ་བས་དེ་ལ་བསྟེན་ཅིང་རུང་ཏུ་འདུག་
 པ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱེད་པར་སྤོང་ནས་རྒྱང་རིང་ཏུ་དོར་བར་འཕྱར་བས་ཡིད་
 གཏུག་པའི་མཛའ་གཏུག་པའི་མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་འགྲོག་པའི་བདེ་བའང་མི་

འཛོལ་དོ། །ཀྱང་གི་སྐྱུ་མཛོད་བཤེས་ཀྱང་སྐྱོ་བར་འཕྱུར་ན་མཛོད་བཤེས་མིན་པ་
གཞན་ལྟ་ཅི་ཞེས་དང་སྐྱུ་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་མི་བསྐྱེན་ན་སྐྱུ་པས་མ་བསྐྱུས་ན་ལྟ་
ཅི་ཞེས་སྟོན་རྟོ། །འདི་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པ་ནི། མདོར་ན་ཁོང་ཁྱོད་
བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སྤྱིར་ཁྱོད་
བས་རྒྱུད་ཚོན་པར་ལྟར་པ་ལ་འདི་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་སེམས་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་
གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་རང་གཞན་སྤྱ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་
(༤༩༧)བའི་དག་ཡིས་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་མཛོད་བ་ཆོའདི་དང་མ་མཛོད་བ་སྤྱི་
མའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་ཡོངས་སྤྱ་གདུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
དེ་དག་དང་། ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་
ནི་སྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་ཏུ་བྱེད་པར་འཕྱུར་ཞེས་བསྐྱུན་ལ། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་བ་དེ་ནི་
རྒྱལ་བསྐལ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་དང་བལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁོང་ཁྱོད་
དགས་ནི་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་
ཀའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་ཅིང་གཞོད་པ་དང་རྒྱལ་བསྐལ་དཔག་མེད་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བསྐྱུན་པའོ། །ཉེས་དམིགས་གཞན་ནི་རྩ་སྤྱིའི་ཚིགས་བཅད་ལས།
དེ་བཞིན་རྣམ་ཚིག་བྱུང་ཤིང་ལས། བྱུང་བའི་ཁྱོད་བ་མེ་འདྲ་བས། བདག་ཉིད་དང་
ནི་གཞན་དག་ལ། བྱུང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་འཕྱུར། ཞེས་དང་།

སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་མདོག་ཉམས་འཕྱུར་ན། རྒྱན་
གྱིས་བརྒྱན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྤྲང་། མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་ཕྱུར་
ཀྱང་། ཁྱོད་བའི་རྒྱལ་རྒྱས་སེམས་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་འཕྱུར། བདག་ལ་ཐན་པའི་དོན་
བྱུང་བརྟེན་འཕྱུར་ཏེ། ཁྱོད་བས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་བྱེད། བྲགས་
དང་དོན་བྱུང་པ་ལས་ཉམས་པར་འཕྱུར། ཁྱོད་བ་མར་གྱི་ངོས་བཞིན་དཔལ་ཡང་
ཉམས། མཛོད་བཤེས་དག་གིས་རབ་ཏུ་གཙུགས་ཕྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་བས་མི་རིགས་
གཡང་སར་ལྟར་བར་འཕྱུར། ཤན་དང་གཞོད་པར་སེམས་ལ་སྤྱོད་ཉམས་ནས། ཤལ་

ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་ཆོངས་པར་འགྱུར། ། ཁྲོ་བས་སྤྲིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་
པས། ། དན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་རྩལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིང་། ། གཞོན་(༡༩༡༣)པ་ཆེན་པོ་
བྱས་པས་ཤར་གཉེར་བའི། ། དགས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། ། ཅེས་སོགས་
གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྲིང་། ཆེའི་
མཐའི་མདོ་ལས། དག་སྤྲིང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རྩོད་
རྩམ་ཆོག་པ་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
ལྷན་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་སྤྲིང་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་དག་སྤྲིང་དག་བྱིང་གིས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་
པར་སེམས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་གཉེན་པོ་བཟོད་པའི་སྤྲོ་བས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱར་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཉེ་བདག་ཉིད་གྱི་
དགྲ་པོ་མ་རུངས་པས་ཁོང་ཁྲོ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡང་
ཡིད་གྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་རྩས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་
གནས་སྐབས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་རན་འགོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགོ་ཁྱད་པར་
ཅན་རྟེན་པ་དང་མཐར་ངེས་ལེགས་སྤྲིང་མི་ལྡོག་པའི་བདེ་བ་སྤྲོར་བས་ན་འདི་སྤྲི་
ཀྱན་ཏུ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་འབའ་
ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། མདོ་
ལས། དག་སྤྲིང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་ཁྲོ་བ་སྤྲིངས་ཤིག་བྱིང་སྤྲིང་མི་ལྡོག་པའི་གཉའ་པོར་
གྱུར་པ་ང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་།
ཁྲོ་བ་སྤྲིངས་པས་སྤྲིང་མི་ལྡོག་པ་ཉིད། ཁྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། གང་ཟག་བཟོད་(༡༩༡༣)པ་ཅན་ནི་སྤྲི་མ་ལ་དགྲ་
མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་དབྱེ་བ་མང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་རྩས་བྱིང་པར་འགྱུར་

བ་དང་ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྩ་
 གྱེ་བར་འགྲུར་རོ་སྐྱམ་སྟེ་དེ་དེ་ལྟར་པན་ཡོན་རྩ་ལྷ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་
 ཅིང་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཇིག་རྩ་འཇུག་པ་བཟོད་པའི་བསྐྱེད་པ་
 ཡང་བཟོད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། སར་བསྐྱེད་ལས། མཐུ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་
 ཀྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ལུལ། །གནོད་སེམས་
 འབྲོག་གི་མེ་ལ་ཚུ་ཡི་རྒྱན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་རྒྱ་བཟོད་པས་སེལ། །སྟེ་པོ་
 མཆོག་གི་བཟོད་པའི་པོ་ཆ་ལ། །མི་བསྐྱེད་སྟེ་པོའི་ཆོག་གི་མདའ་རྒྱགས་པས། །དེ་
 དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཉོག་བཟང་གྱུར་ཅིང་། །གྲགས་པའི་ཐེང་བ་ཡིད་རྩ་འོང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་མང་པོ་གསུངས་ལ། །དེ་ལྷ་བྱའི་པན་
 ཡོན་ཅན་ཀྱི་བཟོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་པ་
 ལས། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་རྩ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་གཞན་ཀྱིས་གནོད་པ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དང་པོ་ནི། རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་རུས་ཤིང་དེས་སེམས་ཁྲུམ་པ་
 མེད་པར་དང་རྩ་ལེན་པའི་སེམས་བྱུང་དགེ་བ། གཉིས་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་མོས་
 པ་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་
 ཁྱོད་ཅིང་རྒྱུད་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །ཁོང་རྩ་ཞེས་པ་དག་
 (༡༦༣ན)ནི་རྩ་ཉོན་ཁོང་ཁྱོད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཁྱོད་བ་བདེར་གནས་
 ཞེས་དང་། བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱོད་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་ནི་རྩ་ཉོན་ཁོང་ཁྱོད་ལ་གོ་བར་བྱའི་
 ཉེ་ཉོན་རྩ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་རྩ་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྱོད་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་གཞོམ་པར་
 བྱས་པའི་པན་ཡོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐུར་དང་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་ལས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་རྩ་ སེམས་རྒྱལ་པའི་མནར་སེམས་ནི་ཞེ་
 རྒྱང་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་དེའི་དབང་གིས་དབྱུག་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་

པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བཟོད་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉེ་ཉེན་ཁྲོ་བ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་འདྲ་ལ། ཉེ་ཉེན་ཁྲོ་བ་དེའི་
 རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གནོད་པར་བྱེད་པའི་
 རྩ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཉམ་
 སེམས་པ་སྟེ་མཆོན་ཆ་ལེན་པ་དང་ཆད་པས་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་གནོད་པ་
 ཤོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་ཀྱི་རྩ་གང་བྱང་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ན་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱ་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་
 པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཤོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡང་
 ཞོང་གི་ཁྲི་སྤང་བྱུག་རྒྱུའི་སེམས་འཆང་ན། ཁྲི་སྤང་འཆང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
 རྒྱས་པས་ཁྲོ་བ་དེའི་རྩ་མི་གཏོང་བར་གནོད་པ་དང་གནོད་ལན་བྱ་འདོད་པའི་
 ཉེ་ཉེན་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་འདུ་བསྟན་སྟུམ་ལ།

དེའི་རོ་བོ་སོགས་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་(༡༧༣བ)གང་ཞེ་ན།
 དེའི་འོག་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རིན་ཐོང་
 ཏུ་འདུ་ཁྲོ་བ་སེམས་ཀྱི་འབྲུགས་པ་སྟེ། རྟེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་འཁོན་དུ་འཛིན། ཁྲི་
 དང་། བཤེས་སྤྱང་ལས། བདག་ནི་འདིས་སྦྱོས་འདིས་བཀྲགས་པམ་པར་བྱས། འདི་
 ཡིས་བདག་ནི་ནོར་སྟོགས་ལྟར་ཏོ་ཞེས། འཁོན་དུ་འཛིན་པས་འབྲུག་ཡོང་ནམ་
 བསྐྱེད་དེ། འཁོན་འཛིན་ནམ་སྤངས་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ཡོག་ཅིས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དབང་གིས་གཉིད་མི་འོང་བའང་བྱགས་ལ་བསྟན་ལ། དེ་ནི། གཉིད་མི་འོང་
 ཁོང་བརྟན་མེད་འབྱུར། ཁྲི་སྤང་འཆང་དེས་ཀྱང་འཁོན་འཛིན་བསྟན་པར་
 གྲུབ་པོ། རྟེན་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པོར་
 འཛིན་པ་སྤྱོད་དགོས་སྟུང་ཡང་། ཞོང་གི་བཤེས་སྤྱང་གི་ལུང་དེའི་འགྲོ་སེམས་
 ནི་རྩ་དང་ས་དང་རོ་བ་ལ། རི་མོར་བྱིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་

གྱི་མེས་པ་ནི་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱན་མི་བརྟན་པ་མཚོག་ཡིན་ལ། ཚས་
ལ་རྩོ་ཞིང་འདྲོད་པའི་མེས་པ་ནི་རྩོ་བ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་འཇུག་པ་བརྟན་པོ་ནི་
མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་
པོས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ན། འཛོམས་པར་བྱེད། ཞེ་སྤང་དང་མཉམ་སྤྲུལ་
པ་མེད། །བཟོད་དང་མཉམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་མྱིར་འབད་པས་བཟོད་
པ་བསྐོམ། །སྤྲེལ་གས་པ་ཡི་རྩལ་གྱིས་ནི། །ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མ་བཟུང་ན། །དགའ་
དང་བདེ་བ་ཐོང་མ་ཡིན། །སྤང་བའི་རྩལ་རྩལ་ཡིད་(༢༤༦ན)གནས་ལ། །གཉིད་མེད་
བརྟན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་སྤང་བཤམ་བར་མ་ཐུར་ན། །རི་སྤྱིང་འཚོ་བར་གཞོད་དང་
བཅས། །ཁྲོ་བ་གཅིག་སྤུ་བཅོམ་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཁོང་ཁྲོ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེའི་ཉེས་དམིགས་བཏུན་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་
རྒྱ་མ་བརྒྱུག་ན་ཁོང་ཁྲོ་བརྒྱུག་མི་རུས་ཤིང་བརྒྱུག་ཐབས་མེད་པའི་མྱིར་དེའི་རྒྱ་དོས་
བཟུང་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྩོགས་ལ་རྩལ་བསྐལ་སོགས་མི་འདྲོད་པ་བྱས་
པ་དང་བདེ་བ་སོགས་འདྲོད་པ་འབྱུང་བ་ཡི་གེགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐུར་པའི་
ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ནི་ཞེ་སྤང་སྤྱིང་བྱེད་དང་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་མཐུ་རུས་དང་ལུན་པ་དེ་འདྲ་རྟེན་པར་ཐུར་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཞེ་སྤང་གི་ལུས་སྟོབས་བརྟན་པ་འཕེལ་བྱས་ཤིང་རུས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་བདག་
ཉིད་འདི་ཕྱི་ཀྱན་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པེས་སོ་ཞེས་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་དང་
དེའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་བཏུན་ལ། དེའང་ཚོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཡིད་མི་
བདེའི་རྒྱ་དང་གསུམ་པས་ཡིད་མི་བདེ་རང་དང་སྤྱི་མས་ཡིད་མི་བདེ་པེས་ཁོང་ཁྲོ་
སྤྱིང་པ་བཏུན་ཏོ། །ཁོང་ཁྲོ་འགོག་པའི་ཐབས་ལ། ཁོང་ཁྲོ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་
དང་པོར་གཞོམ་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ཉིད་འབྲས་སུ་ཉེས་དམིགས་ཅན་
ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སྤྱིང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གི་དགྲ་པོ་མ་རུངས་པ་ཞེ་སྤང་དེའི་

ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ནི་གཞིན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
ནས་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་མ་ཙ་བ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་ཉིད་བཙུག་ན་
འབྲས་བུ་ཉེས་པའི་འབྲུང་གནས་ཁོང་ཁྱོད་ཉིད་འབྲུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ཟས་བཅད་ནས་དགྲ་གསོད་(༢༩༩བ)པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བྱང་སེམས་བདག་
གིས་དགྲ་པོ་ཞེ་སྤང་དེའི་ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་ཞེས་བྱེད་ཆོག་སྐུར་རོ། །ཞེ་སྤང་
ལ་དེ་ཙམ་དགར་བལྟ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
དགེ་ཆོགས་འཛུགས་ཤིང་རང་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་
རྒྱལ་ཏུ་བདག་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལས་བདག་གི་དགྲ་ཞེ་སྤང་འདི་ལ་
ནི་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་གཞན་ལ་ནི་རེས་
རང་གི་དགྲ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་རེས་མི་བྱེད་པར་རང་གི་དོན་རྒྱ་བཟའ་བརྒྱུད་
སྦྱོད་པ་གཉེས་ལོག་པ་དགོས་པའི་དོན་གཞན་སྦྱབ་པ་སོགས་བྱ་བ་གཞན་མང་རྒྱ་
ཡོད་པས་ན་ཞེ་སྤང་འདི་ནི་དགྲའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགྲ་གཞན་ལས་སྤྱོད་པའི་དགྲ་མ་
རུངས་པར་ངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་སྐྱེད་རིགས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི།
དེས་ན་དེར་ཕྱིན་ཆད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་
འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱུན་རལ་གྱི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ལ་བབ་པར་གྱུར་
ཀྱང་སྤྱི་བདག་གིས་ནི་དགའ་ཞིང་བདེ་བའི་ཡིད་ནི་ནམ་ཡང་དཀྱུག་པར་མི་བྱའོ་
སྟམ་རྒྱུ་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་རྒྱུ་བསྐྱེད་རིགས་ཏེ། ཡིད་
དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཞིན་པོ་ཡིན་པས་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་པ་སོགས་
མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་དགའ་བཞིན་རྒྱུ་གནས་སྤུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བའི་
གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །མི་
འདོད་པ་བྱུང་རྒྱས་སྤྱོད་ཡིད་དགའ་བར་གནས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་ཏེ། མི་
དགའ་བའམ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་གཤམ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་དོན་

ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རང་གི་སེམས་མི་བདེ་བ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ལ་དེར་མ་(༡༥༥)
 ཟད་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ཁོང་ཁྱོད་ཞིང་དེས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་གྱི་
 དགོ་ཚུགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ནི་འཛོམས་ཤིང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀྱང་གི་སྦྲས་
 འདོད་པའི་གཞས་མེད་ན་མི་དགའ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་དོན་འགྲུབ་བ་བསྟེན་
 བསྐབ་བརྟུས་སུ། དེ་ལ་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟུགས་
 གི། སྟུག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་པ་ཉིད་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ་དང་ཕྱད་པ་དང་རང་གི་
 བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཉིད་འདོད་པའི་གཞས་བྱེད་པ་དང་ཕྱད་པ་སྟེ་དེ་
 དག་ལས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལས་ནི་སྤང་བའམ་ཞུམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཟླ་
 བ་སྟོན་མེད། བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་ལ་མི་སྦྱོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། གང་ནང་གི་བྱ་ངན་དང་སྟེ་སྟུགས་འདོན་པ་
 དང་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་པ་དེ་དག་བཟོད་ཅིང་དང་
 ཏུ་ལེན་ཏོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ལ། སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་
 མི་མཐུན་སྟུགས་ཞེས་པ་ནི། སྟུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟུགས་
 ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདིས་བཟོད་པ་གསུམ་ཀའི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཁོང་ཁྱོད་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟེ་ཚུལ་བཟན་ནས་དེ་
 འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་གཞོད་
 པ་གང་བྱུང་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ཀའི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུའང་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས། དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་བདག་
 གི་མགོ་གཙང་ནའང་བདག་གིས་དགའ་བ་དགྲགས་པར་མི་བྱའོ་ཁོང་ནས་སྤང་བར་
 མི་བྱའོ། །དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེའི་གཞེན་པོ་ཡིན་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་(༡༥༦)བྱུང་ཡང་
 སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 ལ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བའོ་དགྲགས་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ་ཞེས་དགོ་སྟོན་ །
 ཡིད་དགའ་བར་གནས་པ་ནི་སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་རབ་ཏུ་བསྟུགས་

ཏེ། དེ་ལ་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་དྲན་པ་དང་རྗེས་
 གྱུ་དྲན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་སེམས་མི་འགོང་
 ཞིང་མི་བརྗེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པས་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེད་མི་རིགས་ཏེ། མི་འདོད་
 པ་བྱས་པ་དང་འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པ་སོགས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་གནས་དེ་
 ལ་གལ་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་བྱས་པས་ཚོག་པས་
 དེ་ལ་མི་དགའ་བ་སྤངས་ཏེ་དེ་འཚོས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བྱ་རིགས་ལ། གལ་
 ཏེ་འཕ་འོན་ཏེ་སྤར་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་པན་
 ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་ཏེ་འདས་ཟིན་པས་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་ལ། དེར་མ་
 ཟད་ཉེས་པའང་ཡོད་དེ་བཟེ་རེ་ཆེ་ན་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་ལྷག་པར་གཞོད་པས་
 བཅོད་དགའ་ལ་བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོའང་བསྐྱན་ཅུས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསལ་བ་ཉིད་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བསལ་
 བར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་ཡིད་མི་
 བདེ་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་ཏེ། དེས་ན་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་
 བསྐལ་ཅི་ཅན་བྱང་ཡང་ཡིད་མི་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་གང་བྱང་ལམ་
 གྱི་(༡༧༥བ)གོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་རྒྱུ་ལམ་ཏུ་འཁྱེར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཅོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཅོད་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། བཅོད་
 པ་སྒོམ་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་སོགས་ཏེ། བདག་གམ་བདག་གི་མཛའ་
 བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་

བསྐལ་དང་། ངན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་དུ་བསད་དེ་རྟེན་པ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བརྟན་པ་དང་། དངོས་སུ་གནད་དུ་ཐོག་པས་ཞི་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ར་གཏོང་བས་
 ཚིག་རྩལ་དང་། རྟོག་དུ་གཤམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏམ་ངན་བརྗོད་པས་མི་སྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་འདོད་པ་བཞི་པོ་བྱས་པ་ན་ཡིད་མི་
 བདེ་བའི་དབང་ལས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་དང་། དེ་དག་ལས་བརྗོད་པ་བདེ་བ་དང་རྟེན་
 བཀྱར་དང་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དང་རྟོག་དུ་སྟན་པ་བསྒྲགས་པ་བཞི་པོ་བདག་གམ་
 བདག་གི་མཛའ་བཤེས་ལ་འོང་བར་འདོད་ལ་དེ་བཞིའི་གཤམ་བྱས་པ་ན་འང་ཡིད་
 མི་བདེ་བའི་དབང་ལས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་དང་། དགྲ་ཡི་རྩོགས་ལ་འདོད་མི་འདོད་
 དེ་དག་ལས་བརྗོད་པས་ཉེ་ཕྱག་བསྐལ་དང་བརྟན་པ་དང་ཚིག་རྩལ་དང་མི་སྟན་
 པ་བཞི་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་ལ་དེ་བཞི་འབྱུང་བའི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་འང་ཁོང་ཁྱོད་
 བྱེད་དང་། བདེ་བ་དང་རྟེན་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་གཤམ་པ་བཞི་པོ་དགྲ་ལ་འབྱུང་
 བར་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞི་པོ་འོང་བའི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་འང་ཁོང་ཁྱོད་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་འདོད་པ་བརྟུ་གཉིས་བྱས་པ་དང་འདོད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་
 གཤམ་བྱས་པ་ལྟེ་ཉེར་བཞི་པོ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བའི་ཕྱལ་ལོ། །དེ་
 ལ་མི་འདོད་པ་བརྟུ་གཉིས་ནི། བདག་ལ་རྩལ་(༢༥༦)བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པ་
 བཞི་བྱེད་པ། བདག་གི་བཤེས་ལ་འང་རྩལ་བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱེད་པ།
 བདག་གི་དགྲ་ལ་བདེ་བ་སོགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་བརྟུ་གཉིས་
 ཀྱི་གཤམ་ནི། བདག་ལ་བདེ་བ་སོགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ།
 བདག་གི་བཤེས་ལ་བདེ་བ་སོགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ། བདག་
 གི་དགྲ་ལ་རྩལ་བསྐལ་སོགས་འདོད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་
 ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཕྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཤུགས་ལ་དེ་དག་བཟོད་
 པ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱལ་དུ་བྱས་ནས་འོག་དུ་འཆད་འཕྱར་ལྟར་གྱི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རིགས་
 པ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་དངོས་ལ་

གཉིས། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ། འདོད་པའི་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་
བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
པ་སྒྲིམ་པ། བདག་གི་བཞེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ། བདག་
གི་དགའ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལ་
རྒྱལ་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ། བདག་ལ་བརྟམས་སྟོན་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་
བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་བཟུང་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་
ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། གནོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྒྲིམ་པའི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ། སྤྱིད་པར་རྒྱལ་བཟུང་མང་ཞིང་
དེ་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོས་
དགེ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཞེས་ཏེ་བརྒྱ་ལ་ངེས་འགའ་ཅམ་ཞིག་ལས་
མི་འབྱུང་བས་(༡༩༡)ན་རྒྱ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་བཞིན་རྩ་འབྲས་བྱ་བདེ་བའང་
ཤིན་རྩ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱལ་བཟུང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོན་པ་མི་དགེ་
བ་རང་གི་རང་གིས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་རྩ་མང་རྩ་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་མང་བ་བཞིན་རྩ་
འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བཟུང་ཡང་ཤིན་རྩ་མང་པོ་རྒྱན་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་
འཁོར་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བཟུང་ཅི་བྱུང་ཡང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་རང་གིས་བསམས་པའི་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བཟུང་
རང་སྟོན་རྩ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དང་མི་འོས་པ་ཞིག་མིན་པས་དང་རྩ་མངས་
ཏེ་བསྟན་ཚུགས་པར་བྱས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་རིགས་པའོ། །སྤྱིད་པའི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བཟུང་ལས་མ་འདས་པ་ནི། དྲན་ཉེར། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བ་
ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་
བཞིན་འཕྲོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། ཅེས་སྟོན་ལྟར་རོ། །བདེ་བ་དཀོན་ཡང་དེ་
བརྒྱུབ་པར་བྱའི་རྒྱལ་བཟུང་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བཟུང་རྩ་བསམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ་རྒྱལ་བཟུང་རང་ཉམས་སྤྱི་བྱུང་བ་དང་

ཐུག་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་ཤེས་ནས་དེའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་མེད་པར་གྱུར་
ན་དེ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རི་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའང་མེད་ཅིང་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཐུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་འཁོར་
བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གྱི་བསམ་
པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀྱ་ཡེ་ལེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་ནས་
(༢༩)བཞོན་ཁོ་མི་སྤེལ་བར་ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་གྱི་བསམ་པ་བརྟེན་པོར་མཐོས་ལ་
ཐུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་པ་ལོ། །དེ་
ལྟར་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་བསམ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་
འབྱུང་བའི་སྐྱོ་ནས་ཐར་པ་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དེའི་རང་བཞིན་ཐུག་བསྐྱེད་ཏུ་མ་ཤེས་ཤིང་
དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་ནམ་ཡང་ཐར་པ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
མདོ་ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་ནམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། གང་ལ་འདྲིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཁྱི་གྲུས་ག་ལ་
ཡོད། །རང་བྱིས་ལ་བཞིན་སྤྲོད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བ་དཀའ། ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་ལྡོས། སྐྱོ་བའི་ལེམས་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །འགའ་ཞིག་ལྷ་
རན་འདའ་འགྱུར་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལ་ལ་འཁོར་བར་
འཁོར་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་གནས་འདྲིར་ཐུག་བསྐྱེད་གང་
ཡང་བྱང་བ་རེ་རྟག་ཏུ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བས་དེ་དང་བྱ་སྒྲུངས་ནས་ལམ་ཏུ་འབྱེར་
ཐབས་ཤེས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཐུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་
ཆོ་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་ཞེ་སྤང་སྐྱེད་ལ་ཡང་ན་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱོ་བའི་ཞུས་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་ལམ་སྐྱོས་པ་ལ་བར་བྱ་གཙོད་
པར་བསྐྱེད་བརྒྱས་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། དེའང་ཐུག་བསྐྱེད་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱོན་

ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་བྱས་པ་སོགས་འབྲལ་
 རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་འབྱུང་(༢༥༥ན)
 ལ་དེར་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མ་གཞིས་ནི་གང་ལྟར་ཡང་
 དེས་པར་འབྱུང་བས་རེ་ཞིག་བསྒྲིག་མི་རུས་པས་དེ་དག་ནི་དང་རྒྱ་ལེན་དགོས་ཏེ།
 དང་ལེན་མེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞིར་གནས་དེ་རང་གི་སྤྱིང་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེའི་རྣམ་
 རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་
 བར་འབྱུར་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་ཡོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞིར་གཞག་དེ་མ་ལོག་
 གྱུར་ཡིད་མི་བདེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གཏན་མེད་ཅིང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཁོ་རང་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཡང་ལམ་རྒྱུ་འབྱུང་བས་བྱས་པས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་རྗེ་རྒྱུ་ལྟར་སོང་ནས་བཟོད་མི་དཀའ་བར་འབྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་
 རྒྱུ་ལྟར་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལའང་སྤར་བཤད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མེད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་ལའང་བཟོད་པར་བྱེད་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྟུང་པའི་སྤྱི་ནས་ལམ་རྒྱུ་འབྱུང་ཤིས་པ་ཞིག་
 མེད་རྒྱུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་
 པ་སྐྱེད་པ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་
 རྒྱལ་ཤིས་པར་བྱའོ། །

དོན་ཆེན་པོ་སྤྱབ་ཕྱིར་བཟོད་རིགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་
 པོ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ན་ལྟ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་མོ་ལྟ་མར་སྤྱལ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ལས་
 བསྒྲིག་པས་དཀའ་བསྒྲིག་སྤྱི་དེ་ལ་དང་པ་དང་། དུལ་ཀརྨ་རྒྱ་པ་དག་ལྷ་བ་གཟས་
 ཟེན་པའི་རུས་བཟོད་ནམས་འདྲོད་པས་མེར་བསྐྱེད་པ་དང་མཚོན་གྱིས་གཙོད་པ་
 སོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་ལོ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། རྒྱ་དཔེར་རྫོང་མོའི་བྱ་པ་ཞེས་
 འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་རྫོང་གཏུམ་(༢༥༥བ)མ་ནི་ལྟ་མོ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དེའི་བྱ་ལ་ལྟར་འཇིན་
 པ་དག་གིས་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་དགའི་རུས་ལ་སོགས་པར་ཞག་གསུམ་མམ་

ཞག་གཅིག་སྤྱད་གནས་བྱས་ནས་རང་གི་ཡུས་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་མེར་བསྟེག་པ་དང་ཡན་
 ལག་གཅོད་པ་དང་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་བསྐུལ་གྱི་ཚཱ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་
 ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀུན་རྒྱུ་པ་དག་རང་གི་མིང་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་མར་བྲི་བའི་ཆེད་
 ཏུ་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་འགན་ནས་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པས་ཕྱག་བསྐུལ་
 རྒྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་ཁྱད་འདོར་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་གཙུག་པོར་འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་
 ཡིན་ལ། ཡང་དབང་ཕྱག་གི་དཀའ་ཐུབ་བསྐྱོག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་ཨ་ཁུ་
 མ་ལ་དད་པ་དག་གིས་དེ་མཆོད་མྱིར་སྟོན་འབྲིང་གི་ཆོས་དཔྱད་ཏུས་སོགས་ཞག་
 གཅིག་གམ་གསུམ་ཏུ་ཟས་བཅད་ནས་རང་གི་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པ་སོགས་
 བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཀུན་རྒྱུ་པ་དག་ཕན་ཚུན་འགན་པའི་ཆེད་ཡུས་བསྟེགས་པ་དང་
 བཅས་པ་སོགས་བྱེད་ཅེས་དང་། ཀུན་རྒྱུ་པ་ན་གནས་པའི་བྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ཆངས་
 པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཉི་ཟླ་གཟས་ཟིན་ཆོ་རང་གི་མགོ་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད་ཅེས་
 འབྲེལ་པ་རྣམས་ལས་འཆད་ཚུལ་ཅུང་ཟི་འདྲ་བ་བྱུང་ལ། གཞན་ཡང་ལོག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ལམ་ངན་པ་མེ་ལྷ་བསྟེན་ཅིང་བསྟེགས་པ་དང་
 མཏུང་ཆེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་ཏེ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་ཕྱག་བསྐུལ་གྱི་
 ཚཱ་བ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་བཟོད་པར་
 བྱེད་ན་དོན་ཆེན་པོ་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཐར་པ་ཡི་མཆོག་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་བྲ་མེད་སྤྱུབ་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་(༡༧)ན་ལ་སྒོལ་པའི་ཏུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བདག་གོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 ཅིང་སྤྱར་ནས་མི་བཟོད་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པས་དགའ་ཞིང་སྒོ་བ་བསྐྱེད་དེ་དང་ཏུ་
 སྤངས་ནས་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེའང་རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་རྒྱུ་
 ཅན་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་མནར་མེད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐུལ་ལའང་
 དགའ་བར་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐྱུབ་
 པའི་ཕྱིར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཏུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐུལ་སོགས་གཞན་

དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་ལྷན་པར་ག་ལ་
 འཕྱར་ཏེ་མི་འཕྱར་བར་སྒྲོ་བས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ལས། གཞན་དོན་
 བཅོལ་ལེན་སྤྱིར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཆོ་མཁར་མེད་པར་ཡང་དགར་འཛིན་
 པ། དེ་འདྲ་བ་དག་སྤྱིར་ན་གཞན་རྟེན་ཅན། རྒྱལ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ག་ལ་འཛིགས། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱུ་རིམ་ནས་གོམས་ན་བཟོད་སྒྲོ་བར་བསྟན་
 པ་ནི། རྒྱལ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་ན་བཟོད་ལུས་ཀྱང་རྒྱལ་ལྟར་ཆེན་པོ་བཟོད་མི་
 ལུས་སོ་སྟེན་ན། རིམ་གྱིས་གོམས་ན་རྒྱལ་ལྟར་ཆེན་པོ་འདྲ་བཟོད་པར་འཕྱར་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་
 དང་བཟོད་པ་སྒྲུ་རྩལ་སོགས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་གང་དང་གང་ཡང་ཐོག་མར་མ་
 གོམས་པའི་དུས་སྤྱི་དཀའ་དཀའ་འདྲ་བའང་སྤྱིས་གོམས་པར་ཕྱར་ན་སྒྲོ་བར་མི་
 འཕྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་རྒྱལ་ལྟར་དང་དུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྤྱིར་
 རྟོགས་ཆེན་པོ་འདི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་ཆོག་རྩལ་དང་(༡༧)ཆ་གང་ལ་སོགས་
 པའི་གཞོན་པ་དང་རྒྱལ་ལྟར་རིམ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིན་དང་དུ་བྱེད་ནས་བཟོད་
 པ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤྱིས་ནི་རྒྱལ་ལྟར་དང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པའི་རྟོགས་རྒྱུ་
 སྤྱི་ཕྱར་ནས་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པའང་གཞོན་པ་དང་དེ་
 ལས་ཡང་གོམས་ན་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་བཟོད་པར་འཕྱར་བའི་
 རྩལ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སམ་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
 ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན་ནི། ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན། གོམས་པའང་
 རང་ལ་རག་ལས་པས། དེ་བས་ཡོན་ཏན་གོམས་པ་མཚོགས། ཅེས་དང་། བསྐྱབ་
 བལུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱལ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཐོན་དུ་བཀང་ན་
 དཀའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གོམས་པ་འབྱུང་གྱེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་དབང་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ལྟར་བའི་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་

བསྐལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་གོམས་པས་བདེ་
བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ངོ། །འདྲིའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་
ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡབ་སྐུས་མངལ་བའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གང་གིས་
ཐོབ་པས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཤ་སྟག་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་
བ་མི་མྱོང་ལ་སྟག་བསྐལ་ཡང་མ་ལགས་བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས་པ་ཡང་མི་མྱོང་སྟེ་
དེ་ལ་མེས་ས་(༢༩༦)ཅན་དཔལ་བའི་གནོད་པས་གནོད་པར་བགྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་
འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིའི་གནོད་པས་གནོད་པ་བགྱིས་
ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ལག་པ་བཅད་དམ་རྒྱུ་དང་པའམ་
ན་བའམ་སྟ་གདུབས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་
ཞེས་སོགས་དང་། ཀཾ་པཾ་ཙམ་དུ་གདུགས་སམ་འབྲས་བྱ་བཙོ་བ་ལྟར་བཙོས་
སམ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བཟིས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་མེས་ས་
དེས་ཐོན་སྐྱེད་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོ། གང་གིས་བདག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་
ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བཟབ་པས་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོམས་ན་མི་དཀའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སེར་སྟ་ཅན་རྣམས་
ཀྱང་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་པོ་གོ་ར་བ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་སྟན་
རིམ་པ་མང་པོའི་འོག་ན་ཡུངས་འབྱུ་ཡོད་པའི་རྩལ་བ་མི་བཟོད་པའང་ཕྱིས་ཆོར་མ་
ཅན་གྱི་ཤིང་ཁུར་ཆེན་པོ་ཡང་ཁུར་བཟོད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ། །གནོད་
པ་རྒྱུད་རིམ་ནས་ངེ་ལྟར་གོམས་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་གནོད་པ་རྒྱུད་དུ་

དེ་གང་ཞིན། ལྷུ་ལ་དང་ཤ་སྦྲང་དག་གིས་ལྷུགས་པའི་གནོད་པ་དག་དང་
 བྱི་བགྲེས་སྒོམ་དང་ཆོ་གང་དང་ངལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སྦྱུག་བསྐལ་དང་
 ནད་མེ་དབལ་དང་གཡས་པ་ཟ་ཞིང་འཕྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་དོན་
 དང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྦྱུག་བསྐལ་མང་པོ་ཞིག་(༡༧༠)ཅུང་
 གོམས་ན་དེ་ཅམ་བཟོད་མི་དཀའ་བའི་དབང་གིས་དེ་དག་རྒྱན་པར་བཟོད་པར་བྱ་
 དགོས་པའང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་ན། དོན་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་
 ཏུ་རྒྱུགས་བྱང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་ཆ་བ་དང་གང་བ་དང་ཆར་པ་
 དང་རྒྱང་དང་ངལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་དང་ཐག་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་དང་མཚོན་གྱིས་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱུག་བསྐལ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་བཟེ་རེའམ་བཟོད་སྲན་
 རྒྱང་བར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་དང་སྦྱུག་བསྐལ་ལྟག་པར་འཁལ་བར་
 འཕྱར་ཏེ་བཟོད་སྲན་རྗེ་རྒྱང་ལ་སོང་བས་སོ། །ཡང་གནོད་པ་འཁལ་ཞེས་པ་བཟེ་རེ་
 བྱས་ན་གནོད་པའི་རྒྱ་ཁོང་སྟོ་འཁལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་བཟོད་སྲན་ཆེ་བར་བྱས་ནས་སྦྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ནོན་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན་ལུས་དུམ་བུ་མང་པོར་བཅད་དམ་དམུལ་
 སོགས་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཙོས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་འཇུག་པ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་གོམས་ན་སྤྲ་བར་མི་འཕྱར་བ་མེད་པ་ནི། རྒྱང་
 ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་དག་ལ། ཡིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
 དེ་ཡི་དངོས་འཕྱར་ཏེ། །སྤྲ་ཆོགས་ནོར་བུ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དག་དབང་
 གཤམ་པས་ཀྱང་། ལུས་པ་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །རྒྱན་དུ་གོམས་པ་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་དང་དེ་ནི་གསལ་འཕྱར་ཏེ། །འདྲོད་དང་ལྷ་རན་སྟོ་དང་མཚུངས། །རྟག་
 ཏུ་འབབ་ན་རྒྱ་རྒྱ་འཇམ་པོས་ཀྱང་། ཏུས་སུ་རྟོ་ལེབ་(༡༧༡)ན་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་

འཕགས། བརྟན་པར་གྱུར་ན་ས་ལས་ཆུ་འབྱུང་ཞིང་། གཙུབས་པར་གྱུར་ན་ཤིང་
ལས་མེ་འབྱུང་འགྱུར། མིས་ནི་ཚོལ་བར་བྱས་ལ་མི་འབྲུབ་མེད། ཅིས་པ་ལྟར་
རོ། སྦྱལ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སྤེམས་གོམས་ན་བཟོད་སྤྱོད་པའི་
དཔེ་དང་ཕྱི་མས་གང་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གོམས་མ་གོམས་ལས་བཟོད་སྤྱོད་མེ་ཆུང་འོང་བ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་
ན་གཡུལ་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེའ་པོ་ལ་ལ་བདག་གི་ལུས་ལ་གཞན་གྱིས་མཚོན་
བསྟན་པ་ལས་རང་གི་ཁྲག་འབབ་པ་མཐོང་ན་པ་རོལ་གནོན་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་སེམས་སམ་
དཔེར་བརྟན་སྤྱག་པར་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱར་མ་
ལ་ལ་གཞན་གྱི་ལུས་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྲག་ཅུང་ཟད་ཟགས་པ་མཐོང་བ་ཅེས་ན་ཡང་ཤི་
ལ་ཐུག་པ་ལྟར་འཕྲིགས་ཤིང་སྤྱག་ནས་ཤོག་ཅིང་འཕྲོམས་ཏེ་དུན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་
འབྲེལ་འགོ་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དོ། ཉེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་
རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་དཔེར་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་གོམས་པས་བཟོད་སྤྱོད་སེམས་
ཆེ་བ་དང་། དཔེར་བརྟན་ལ་མ་གོམས་ཤིང་སྤྱག་ཅིང་སྤྱར་མའི་རང་རྒྱལ་གོམས་
པ་ལས་གྱུར་པས་བཟོད་སྤྱོད་སེམས་ཆུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་
དང་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོ་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་རུས་སྤྱོད་སེམས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་
ཁྲད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་སྤོང་པོ་བཞོད་པ་ལས། ལུ་མོ་
ཁྱོད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །(༡༧༧)ཞེས་དང་། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྲུས་པར། ཤིང་བལ་གྱི་
འདའ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་བལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ནས་སྤྱིང་
སྤྱོད་སེམས་མ་ཆུང་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་བརྟན་པར་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡང་གོགས་
སྤྱོད་འགོ་བས་བཟོད་མི་རུས་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་དང་པོ་ནས་ངས་
འདི་འདྲ་ག་ལ་བཟོད་ཟེར་ནས་རང་ཁྲད་དུ་བསད་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་དུས་གྱང་

ལམ་ལ་སློབ་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྐྱོན་རྒྱུ་འབྱུང་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དོན་
 བསྟུན་ཏེ་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་སམ་དཔའ་
 བརྟན་བསྐྱེད་ན་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་མི་ཚུགས་པས་སྟག་བསྟུལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གཏུང་
 བར་མི་འཁྱུར་ཞིང་། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཆུང་ཞིང་སྤར་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་སྟག་བསྟུལ་
 བར་འཁྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་
 རྒྱུ་བྱུང་ཆུབ་སྟབས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཞོན་པ་དང་སྟག་བསྟུལ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་པར་
 ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་ཁྱད་རྒྱུ་བསད་ཅིང་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྟུང་གི་སྟག་བསྟུལ་ཅི་ཅམ་
 བྱུང་ཡང་ནི་དེ་རྣམས་གྱིས་རང་ལ་མི་ཚུགས་པར་བྱོས་ཞེས་ཏེ་ཆུར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 མི་རུས་པར་མི་སྦྱུལ་བའི་སེམས་སུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་སྟག་བསྟུལ་དང་རྒྱ་ལེན་པའི་
 བཟོད་པ་སྟོན་ཆུང་ལ་མཁའ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟབས་པའི་སྐབས་སུ་གཞོན་པ་
 དང་སྟག་བསྟུལ་ཅི་ཅམ་བྱུང་ཡང་ནི་ཉམ་ང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་
 བས་སེམས་སྟུང་གི་རབ་རྒྱ་དང་ཞིང་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་སྦྱོན་གྱིས་དགྲུག་སྟེ་སྟོག་པར་བྱས་ནས་ཉམས་པར་མི་བྱུང་། །དེའང་གཞོན་པ་
 དང་སྟག་བསྟུལ་ལ་བཟེ་རེ་རི་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་(༢༡༣)འཕེལ་
 བས་འདིར་གཏུང་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུང་འཁྱུགས་པའི་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བས་སྟེ་མར་
 འདི་པས་བསྟར་རྒྱུ་མེད་པའི་གཏུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཁའ་པས་སྟག་བསྟུལ་ལ་མི་
 བཟོད་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་ནས་བསྟོན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་ན་སྟག་བསྟུལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་བཤད་མ་
 ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟུང་བརྟུས་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྟག་རྒྱུ་དགའ་བར་བྱ་སྟེ།
 ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་བཅས་ཤིང་ཡིད་ནི་རྟག་རྒྱུ་དགའ་བར་བྱ། །ཞི་
 བའི་ལྟ་བ་ལ་ནི་རྟག་རྒྱུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 སྟགས་རྟག་རྒྱུ་ཡིད་བདེ་སྟོན་དགོས་པའི་ཆུང་མང་རྒྱུ་གསུངས་སོ། །ཉན་མོངས་
 སྤྱིང་སྤྱོད་པས་སྟག་བསྟུལ་དང་རྒྱ་ལེན་པའི་སམ་ཡོན་ནི། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྒྱལ་དང་དེ་འཛུམས་
 བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་གནོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་གང་ལའང་བསྟན་ནུས་པའི་
 བཟོད་པའི་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་པན་ཚུན་གཡུལ་འགྱུང་པ་
 ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ལ་གཡུལ་འགྱུང་པའི་ཆེན་གནོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཤིན་
 ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་མ་རུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛུམས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་གཡུལ་རྩོད་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དཔལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ཟླ་མེད་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་པ་
 རོལ་གྱི་མཚོན་སྟག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་དགྲ་(༢༡༥)གསོད་ནུས་པ་
 ལ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔལ་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་དཔེར། གང་ཞིག་
 བྱང་ཏུ་མཚོན་སྟག་བཞིན། །དགྲ་ལས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱལ་འདོད་པ། །དེ་དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་
 དཔལ་པོ་སྟེ། །ཞེས་ཡོད་དེ་གཡུལ་རྩོད་དགས་མཚོན་བརྒྱབ་པ་བྱང་ཏུ་སྟག་ཀྱང་
 སྟག་བཞིན་ཏུ་དགྲ་ལས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 དགྲ་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་པོ་ཞེས་བསྟགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷག་མ་སྟེ་
 འཇིག་རྟེན་ན་མ་བསད་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་གསོད་པ་ལ་དཔལ་པོ་
 ཞེས་གྲགས་པ་དེ་དག་ནི་རོལ་མཚོན་བསྟན་ནས་གསོད་པ་དཔལ་པོར་སྟོམ་པ་དང་
 འདྲ་བས་དཔལ་པོ་ཞེས་མི་བྱོལ་སྟེ་དེ་ཅམ་ནི་རུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་སོ། །བཤེས་
 སྤྱང་ལས། གང་དག་དབང་པོ་རྒྱག་ཡུལ་རྒྱལས་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་
 གང་དག་གཅིག་ །གཡུལ་རྩོད་དག་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས། །མཁས་རྒྱལས་
 དང་པོ་དཔལ་རབ་ལགས་པར་འཚུལ། །ཞེས་དབང་པོ་ཐུལ་བ་ལ་བསྟགས་པར་
 མཛད་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཐ་མལ་བའི་དགྲ་ནི་མ་བསད་ཀྱང་འཆི་བས་དེ་གསོད་
 པ་དཔལ་པོ་མིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ནི་གཉེན་པོས་མ་བཙོམ་པར་ཞི་བར་

མི་འཁྱུར་བས་དེ་འཛེམས་པ་ལ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཆོམས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྒྲོང་ཐུག་སྒྲོང་དག་གིས། །མི་ཡི་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ་བ་ལས། །གང་ཞིག་བདག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མི་ནང་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བརྱལ་བ་ཡིས། །རྩུག་བསལ་རྣམས་ཀྱི་པ་མཐར་
 ཕྱིན། །ཞེས་རང་ངམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་ཤེས་ནས་འདུལ་བ་དང་
 དེ་ལྟལ་བ་ན་རྩུག་བསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་དཔའ་བོའི་(༢༧༣ན)
 མཆོག་ཏུ་བསལ་གས་སོ། །རྩུག་བསལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི།
 བོང་དུ་རྩུག་བསལ་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྩུག་བསལ་ལ་རྩུག་བསལ་དུ་ཤེས་ནས་དེའི་ཉེས་དམིགས་
 བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རང་རྩུག་བསལ་གྱིས་མཁར་བ་ན་ངེས་སེམས་སྒྲི་ཁིང་
 ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བར་འཁྱུར་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་དྲེགས་
 པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་རྩུག་བསལ་གྱིས་གཟེར་བ་ན་རང་ཉམས་ལ་དཔག་
 བས་རྩུག་བསལ་མཐའ་མེད་ཀྱིས་མཁར་བའི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
 དེ་རྣམས་རྩུག་བསལ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ན་སྟམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ་བ་དང་། རྩུག་
 བསལ་ཚུང་བ་ན་འདི་ནི་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུའོ་སྟམ་པ་ཤེས་ནས་འབྲས་
 བུ་རྩུག་བསལ་དེ་མི་འདྲོད་ན་རྒྱ་ལས་ངན་ལྡོག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱིག་ལྟང་
 ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་ཁིང་། རྩུག་བསལ་གྱིས་གཏུངས་པ་ན་དེའི་ཆོ་རྩུག་བསལ་
 དེ་མི་འདྲོད་ཅིང་བདེ་བ་འདྲོད་པ་འོང་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དེ་འདྲོད་ན་རྒྱ་དགེ་བ་
 རྒྱབ་དགོས་སོ་སྟམ་ནས་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལམ་གྱི་ཉམས་
 ལེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་
 བས་རྩུག་བསལ་དང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་ལ་དགའ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། རྒྱལ་
 བ་དྲན་ཞེས་ཡིད་དེ་རང་གིས་རྩུག་བསལ་ཚུང་བ་ན་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་རྩུག་བསལ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་པོའི་རྒྱལ་བ་དྲན་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དང་

པ་སྟེ་བཤོ། །

གཞན་ཡང་འཇིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉེན་པ་ན་དགོན་མཆོག་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། (༢༧༥བ)ད་
 བྱི་འཇིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །ཁྱོད་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། མཁྲིས་པ་ལ་
 སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་
 བྱི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་བདག་ལ་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྱོ་རིགས་སོ་
 བྱ། དེ་ལྟ་ན་རང་གིས་ལུས་འདི་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབྲུགས་པ་ལས་བདག་ལ་ནད་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པ་ལའང་ཁྱོ་བར་རིགས་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོགས་
 མང་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་མི་ཁྱོ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཆོགས་པའི་དབང་ལས་འབྱུང་ཁམས་མ་སྟོམས་པར་འབྲུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱལ་
 བར་ཟད་ཀྱི་རང་དབང་ཏུ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལ་གནོད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་རྣམས་ལའང་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་
 བྱེད་དེ་སེམས་མེད་པའི་མཁྲིས་སོགས་དེ་དག་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱལ་བར་མ་ཟད་
 སེམས་ཡོད་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་པོ་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་རང་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་སོགས་ལས་ཉོན་ལྷ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའང་བདག་ལ་ནད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐལ་སྟེད་པར་
 མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་ཚང་བར་གྱུར་ན་
 འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་ལྷ་ཆོགས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་གནོད་
 བྱེད་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དག་པོས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་ཁྱོད་ཁྱོད་
 པར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་མི་བདེ་(༢༧༥ན)བ་སོགས་སྟོ་
 བྱར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚང་བ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལས་

ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་ལྟར་བར་ལྟར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དེའི་དབང་ལས་
གཞོན་པ་བྱེད་པའང་ལྟར་བས་ན་སེམས་མེད་དང་སེམས་ཡོད་གཉིས་ཀའང་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ལས་
ལྟར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུ་འདི་པ་ཅམ་ལས་ལྟར་བར་ཟད་
གྱི་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་གྱི་
བསྐྱེད་པ་ལས་ནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟར་ཞེས་པའང་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་
ལ་མི་ཁྱོད་བའམ་ཁྱོད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱོད་བར་རིགས་གྱི་སེམས་མེད་ལ་མི་ཁྱོད་བར་སེམས་
ཡོད་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་བའི་མི་རིགས་སོ། །འདིས་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་
སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པས་ན་གཙོ་བོར་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྐྱེད་རྟོ། །

སེམས་ཡོད་མེད་གྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་
ནི། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་མཁྱིས་སོགས་སེམས་མེད་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་འདོད་གྱི་
ཀུན་སྒྲིང་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ཁྱོད་མི་རིགས་ལ་གཞོན་བྱེད་སེམས་ཡོད་གྱི་དགས་
བསམས་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྱོད་རིགས་སོ་ཞེན། སེམས་ཡོད་
གྱི་དགས་ཀྱང་འདི་ལ་ཁྱོད་བར་བྱའོ་ཁྱོས་ནས་གཞོན་པ་བྱའོ་ཞེས་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཚང་བར་ལྟར་བ་ན་རང་དབང་མེད་པར་
སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་གྱི་ནར་ཏེ་རང་དགར་རྒྱུ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་བར་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་
མ་ཚང་ན་ཁྱོད་བས་སམ་ཡང་ཁྱོད་བ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་(༡༢༤བ)བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཚོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་
ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོས་མ་བསམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ལས་རང་
དབང་མེད་པར་ཁྱོད་བའམ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་དེ་དག་མ་ཚང་ན་
ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེ་མི་སྟོང་ངོ། །དེས་ན་སེམས་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀའང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ལ་དེ་གཉིས་གྱིས་གཞོན་པ་སྐྱེད་པའང་
རྒྱུ་ཚོགས་ན་སྐྱེ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱུ་གྱི་དབང་

ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྟོས་
མེད་ཀྱི་རང་དབང་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གནོད་བྱེད་སེམས་ཡོད་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཁྲོ་བ་ནི་རྣམ་
པ་ཀུན་དུ་མི་རིགས་སོ། །འདིས་སྒྲོས་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
བསྟན་པས་ན་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །

ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རི་རྩེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྒྲིག་གཙུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་
པ་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དེ་
དག་ཀུན་གྲང་རང་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བར་
ཟད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་ཅན་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་
པ་(༢༥)ཀུན་དེ་དག་གིས་གྲང་བདག་ཅག་ཆོགས་ནས་ལས་ཉོན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སེམས་པ་མེད་པས་ན་བསམ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྲང་དེ་དག་ཆོགས་
ཙམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྟེན་ཆོགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་བདག་ཅག་ནི་རྟེན་འདི་རྣམས་ཆོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཅེས་སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྲང་དེ་ལྟའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྱུང་བའང་
རྒྱ་རྟེན་ཆང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ལ་རྒྱ་རྟེན་ཆང་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའང་སྒྲས་
གྲང་བསྒྲིག་རྩིས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལས་
ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྒྲིག་པར་རྩིས། ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་རྒྱ་རྟེན་འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྩིས་པའི་
རྟེན་དང་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་

པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེན་འབྱེལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལས་
བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པས་ནི་འདི་འབྱུང་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་
སྐྱེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
སྐྱེས་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་འགའ་ཡང་
མེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། མཁྱིས་པ་ལ་སོགས་གྱིས་
རང་དབང་ཅན་མེད་པ་དང་ཁྱོད་བར་བྱ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་པ་མེད་པ་བསྟན་
ལ། ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་སོགས་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆོག་ས་
པ་སོགས་སེམས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུར་མཛད་ནས་འཆད་པའང་ཕལ་ཆེར་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་(༡༥༥བ)ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཙོ་ །རང་
དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ།

བདག་དང་གཙོ་བོ་རང་དབང་ཅན་སྤུང་མོང་དུ་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་
དང་རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་
གྱིས་རྒྱལ་ཕུན་སྡིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་དེ་
ནི་སྤྱིའམ་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཏགས་ནས། དེ་ཉིད་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ལ་དེས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
པས་བསྟུས་པའི་གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་སོགས་རང་དབང་ཉིད་དུ་སྦྱིད་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་འདོད་པ་དེ་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བདག་གམ་གང་
ཟག་ཅེས་བརྗོད་ནས་དེ་ཉིད་ཟ་བོ་རྟག་དངོས་སོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་
དང་དེས་གཙོ་བོས་བསྦྱང་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱ་དང་གཟུགས་སོགས་གྱི་ལུལ་ལ་རང་
དབང་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་གྲུབ་མཐའ་བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དེ། གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་དག་ཉིད་ནི་རང་རང་མ་སྐྱེས་པའི་
 རྩ་རོལ་དུ་སྤྱིའམ་གཙོ་བོས་ནི་གཞོད་པ་དང་རྩལ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། བདག་གམ་གང་ཟག་གིས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་
 གཙོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་(༡༧)ན་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་
 དུ་བདག་ཅག་ནི་འབྱུང་བའང་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་མོ་མོན་དུ་བཏང་ནས་ཆེད་དུ་
 བསམས་ཤིང་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་དག་
 རང་རང་གི་རོ་བོར་གཏན་ནས་གྲུབ་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པས་ཁྱབ་ལ།
 མེད་ན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་དག་རྟག་པ་དང་རང་དབང་
 ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་ཁྱེན་གྱི་གཞན་དབང་
 ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་
 ཤིང་རང་གི་རོ་བོར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་རང་རང་
 གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
 བ་སྐྱེ་བར་འགལ་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་པ་དང་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 པར་ཡང་འགལ་བས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཙོ་བོ་དང་བདག་
 གཉིས་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོག་ཚུལ་ལོ། །བདག་རྟག་པ་
 བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པ་ནི། བོད་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྟག་
 པ་དེས་ནི་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་ཡུལ་ལ་རྟག་དུ་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ་དེ་ལྟར་བདག་དེ་རྟག་པའང་ཡིན་ལ་ཡུལ་
 ལ་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཡུལ་

(༢༧༥)གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡངས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་དགོས་པར་འཕྱར་བས་ན་ཡུལ་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲེས་བྱ་དེ་
 རྣམ་ཡང་འགག་པར་འཕྱར་བའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་
 ཡང་མི་འགག་པ་དང་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱས་མི་སྤྱིད་པར་ནི་འདོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ་
 ཡུལ་འགགས་པ་ན་འཛིན་རྒྱུའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་འགག་
 དགོས་པ་དང་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་འོག་
 ཏུ། གཙོ་བོ་རྟག་པ་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་རྟག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འང་གི་སྒྲས་རྟག་པ་ཡིན་ན་འགག་པར་འཕྱར་བ་
 མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྒྲེ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བརྟུས་པ་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། སེམས་
 མེད་པའི་བདག་རྟག་པ་ཤེས་དངོས་སུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་
 སྤྱོད་མུང་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་བདག་དེས་རྣམ་འཕྱར་རྣམས་ལ་རང་དབང་རྒྱ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་གཞོན་
 པ་དང་སྟུག་བསྐལ་སོགས་ཀྱང་རང་དབང་བྱེད་དོ་ཞེས་མུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཅན་པ་
 དག་འདོད་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་སྟེ་བདག་
 དེ་ཤེས་དངོས་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་རྣམ་འཕྱར་
 ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མངོན་
 པའམ་གསལ་ཏེ་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་
 བརྟན་ཏོ། །བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྒྲེད་པ་དང་། (༢༧༦)
 རྣམ་འཕྱར་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་སེམས་
 པ་དང་ཚུལ་བ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་འཕྲད་པ་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
 རྟག་པ་ཡིན་ན་རྒྱུན་དང་ཕྲད་པ་མི་སྤྱིད་པ་གལ་ཏེ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་རྣམས་གཞན་དང་ཕྲད་ན་ཡང་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་ཡང་འཕྱར་

བ་མེད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟེན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་
 བྱུང་བར་སྐར་མེད་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱུང་མེད་པས་སོ། །བྱུང་བ་
 ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
 ཆོ་ཡང་བདག་རང་ཉིད་ནི་སྟོན་རྟེན་དང་མ་འཕྲད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་བྱ་
 བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་
 གཞན་གྱི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་བྱེད་མེད་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་སྐར་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་མི་
 ལུས་པ་ལ་ཕྱིས་སྦྱེད་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་གྱི་
 བྱེད་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྟེན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེས་གྲོགས་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པའོ། །བདག་
 རང་གི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་བདག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕན་པ་
 བྱེད་པས་ན་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་རྟེན་གྱི་དབང་ལས་བྱེད་པ་པོར་འདོགས་པ་
 འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། བདག་རྟག་དངོས་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་
 རྟེན་དོན་གཞན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་བ་གང་ཞིག་ཡོད་
 (༡༧༧)དེ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེའང་
 དོན་གཞན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྲ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་
 ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟེན་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་
 གཙོ་བོ་རྟག་པ་དང་བདག་རྟག་པ་སོགས་ལས་སྦྱེ་བ་མིན་གྱི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དངོས་པོ་ཀྱན་སྦྱུལ་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། ཞོང་དུ་བཤད་པའི་

ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
 དབང་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྟོས་དགོས་པས་
 གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཡི་དབང་གིས་འབྱུང་དགོས་པས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
 གཞན་དེའང་རང་དབང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སོག་མའི་མཐའ་ཐུག་པ་
 མེད་པས་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
 གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་
 སྟོང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་སྤང་ཁིང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་
 བས་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལའང་ཁོ་བར་མི་འཁྱུར་ཏེ། ཁོ་བརྒྱེ་
 བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཁོ་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་
 སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ནི་ནོར་ལོངས་སྟོན་སོགས་(༢༥ན)འཕྱོར་
 ཁིང་རྒྱས་པའི་དུས་དང་མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་རྒྱད་པ་སོགས་བཅོད་དགའ་
 བ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཆགས་ཤིང་ཁིངས་པ་དང་སེམས་ཁིང་ནས་འབྲུགས་པ་དང་
 རྒྱུ་ཁིང་སྟོ་ཤི་བ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའང་སྐྱེད་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྤང་
 བ་མི་འབྱུང་བ་དང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དགའ་སྤྱད་ངལ་དུ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱུང་
 ཡང་དེ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད་པ་སོགས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཅོད་པ་
 རྟུན་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། རྒྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཆོལ་འགྲོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འཕྱོར་བའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་
 དུས་ན་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྟག་བསྐལ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད། ཅིས་སོ། །ངེས་
 བ་ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་དུངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྱུང་རང་

བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ནས་བསྐབ་པར་
བྱ་རིགས་ཏེ་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤངས་ནས་དགོས་
པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྒྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་
ཐུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་
ཞིག་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ་སྤང་གཉེན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
ཁྱིར། དེས་ན་ཁོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱོག་
པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་གཉེན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་
ཐུབ་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཀྱན་རྒྱལ་ཅམ་དུ་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱོག་པ་
ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་(༡༥༥)ཐམས་ཅད་འགག་པར་
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱུ་ཆད་ནས་མཐོ་རིས་ཐར་
པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པར་འདོད་པས་ན་གཉེན་པོ་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ཁྱོད་
བསྐྱོག་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པའམ། ཡང་ན་སྤང་གཉེན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཟད་པས་སྤྲུག་བསྐལ་རྣམས་རྒྱུ་འཆད་
པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་
སྒྱེ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་ལ་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་
བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའང་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་པས་སོ། །

སྐབས་དོན་དང་སྒྱུར་ཏེ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་
དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤང་
ནས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་འཕུ་སྤང་ཕན་པ་བྱེད་པའི་མཛོལ་བོ་ཡིན་
ཡང་བྱང་སྟེ་ཕྱིས་མི་རིགས་པའི་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་གནོད་བྱེད་
དེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཉོན་མོངས་

པ་འདི་འདྲའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་ཀྱང་ཉེ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྒོ་ལ་ངེས་པར་བྱས་
 བས་དོན་དེ་སྐྱེས་ཉེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱད་པར་མི་བྱ་བར་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བར་མཐོས་ཤིག །གལ་ཉེ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྒོ་མི་དགོས་པར་
 རང་དགས་ཉེ་རང་དབང་དུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་དགོས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་པར་འབྱུར་ན་སེམས་ཅན་སྲུ་འགའ་ཡང་རང་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་མི་འདོད་
 (ལམ་མཁའ་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྤྱད་དུ་འདྲུག་པས་ན་ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྲང་སྲུ་གང་ལའང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་པར་རིགས་
 ཉེ་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལའང་རང་དབང་ཡོད་པས་སོ། །འོན་
 གྲང་དེ་ལྟར་མིན་པར་མི་འདོད་རྒྱུ་ལྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་ལ་གང་འདོད་པའི་བདེ་
 བ་མི་འབྱུང་བའང་མཐོན་སྤྱོད་དུ་མཐོང་བས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་དབང་མེད་
 པར་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ཁོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བརྒྱུ་མི་རུས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 གྱི་སྒྲིབས་ལས་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྒྱུད་
 འབྲུགས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་དེ་བརྒྱུ་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོ་བར་མི་བྱ་བར་རང་དབང་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཞོད་བྱེད་
 རྣམས་ལའང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱེད་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིར་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་
 ལས་རང་དབང་འཕྱོག་པའི་རིགས་པ་འདི་སྤྱི་སྤྱོད་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་གཉེན་པོར་འབྱུར་
 ཆབས་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། བྱང་ས་ལས་ཆོས་ཙམ་གྱི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་གཞོད་
 པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོ་མི་པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་གནད་གཅིག་པས་འདི་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྒོ་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་དག་ལྟས་
 དེ་དག་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པར་བཞག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བོད་འབྲེལ་དག་
 ལས་གྲང་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པར་བཞག་སོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་

པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་(༢༡/བ)དང་བི་རྒྱ་ཉིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 པར། ཅི་ལ་བབས་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་འདི་ཡན་ཆད་སྐྱེས་བསྐལ་དང་ལེན་དང་། འདི་
 བས། དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འབྱུར་གྱི་བར་གནོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྦྲུམ་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། དེ་མན་ཆད་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པར་བཞག་པ་དང་མི་འགལ་ལ།
 བསྐལ་བརྟུས་ལས་མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དང་འདོད་པའི་གེགས་བྱས་པ་ལ་བཟོད་
 པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པར་བཤད་པའང་ལུས་སེམས་ཀྱི་མི་
 འདོད་པའི་སྐྱེས་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་དང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞེས་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྦྲུམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། བག་མེད་པས་ནི་སྐྱེས་
 ཉི། དེ་ལ། གནོད་བྱེད་ཚོངས་པས་རང་ལའང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ལ་
 གནོད་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཚོངས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མ་བཟགས་པར་སྦྱོད་པ་བག་མེད་
 པའི་དབང་རྩ་བྱུར་པས་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེར་མ་དང་
 རྫོགས་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་རྩ་འགྲོ་བ་དང་ཉལ་བར་བྱས་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས་བདག་རྩ་བཟུང་པའི་བྱེད་མེད་དང་ནོར་ལོངས་སྦྱོད་ལ་
 སྐྱེས་པ་རང་གིས་འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་དེ་དག་ལ་བཟུམ་ཤིང་ཆགས་པས་
 རམ་ཞིང་དེའི་དོན་རྩ་ཁ་ཟས་དང་བརྟུང་བ་གཙོད་པ་དང་དཀའ་ཆོགས་ངལ་རྩ་བ་
 ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རམ་པ་ནི་ཁྲོས་པ་ཞེས་
 འགའ་ཞིག་རྩ་བུར་སྤྱེ་དེ་ནི་ཁྲོས་འབྱུགས་རམ་པར་གྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་ནི་
 བརྟུང་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མི་འདོད་པ་ཐོག་རྩ་བབས་
 པའམ་འདོད་པ་ཐོག་རྩ་མ་འཁེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཟུག་རྩ་དག་
 པོ་བྱང་(༢༡/ན)པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྤྱི་ལ་ཐག་པས་བཟགས་ནས་དབྱངས་ཉི་
 འགག་ཅིང་འཆི་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་རྩ་མེ་རྒྱ་སྐྱེས་ཀྱི་འོབས་དང་རི་གྲག་
 སྐྱེས་ཀྱི་གཡང་སར་མཚོང་བ་དང་སྦྱར་རྩ་གསུག་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་བཟོད་པ་དང་རང་

གི་ཁམས་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ཟ་བ་དང་ཏ་ཅང་ཟ་བ་དང་ཏ་ཅང་མི་ཟ་བར་བྱེད་
 པ་དང་། གཞན་ཁ་ཅིག་གིས་ངན་སྦྱོར་གི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསྐྱོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མྱིག་
 པ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིས་རང་གིས་རང་ལ་ཆེ་འདི་དང་ཆོ་ཕྱི་མར་གནོད་
 པར་བྱེད་པའང་མདོན་སྲུང་དུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡུར་པ་ཡོད་པས་ན་གནོད་པ་
 བྱེད་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་གནོད་
 བྱེད་སྟིང་ཐེའི་གནས་སུ་གཟུང་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དུས་གང་གི་ཆོ་འགའ་ཞིག་
 རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་ཡུར་པས་བདག་རང་གི་ཡིད་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་ཅིང་ཆེས་ཕངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཐོང་
 ན་དེ་ཡི་ཆོ་གང་ཟག་མོངས་པ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ཡུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་རི་
 ལྟར་འཕྱར་ཏེ་མི་འཕྱར་བས་གནོད་པ་བྱེད་པར་ངེས་པས་ན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཅམ་
 ལ་ཏ་ཅང་མི་རིགས་པར་བཟུང་ནས་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་དུ་ཡུར་པས་གནོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པ་བཞིན་
 དུ་སྦྱོར་ནས་རང་དབང་མེད་པར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་ཉིད་
 གསོད་པ་སོགས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་འང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མོངས་
 པ་མྱིག་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྟིང་ཐེ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འོས་ཤིང་རིགས་ཀྱི་
 བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་ཡང་མི་(༢༥༠བ)རིགས་ཤིང་མི་འོས་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱ་
 ལ་སྟིང་ཐེ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བར་འཕྱར་བ་ནི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་གས་ཅིང་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྣམས་པ་ཀྱན་དུ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 སྟིང་ཐེའི་གནས་ཡིན་གྱི་ཁྲོ་བས་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་
 པས་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཉོན་མོངས་སྟོན་པར་བྱས་པ་ཡི། །ཞེས་ཡོད་དེ་ཤ་ཟ་
 བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་
 པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྐུར་རོ། །

དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་ཆེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། མདོ་
ལས། གལ་ཏེ་བདག་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རི་རབ་ཅམ་གྱི་ཐོ་བས་བརྟེན་ས་
ཤིང་བསྐལ་པ་བྱེ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་མི་འཆད་པར་གཤེ་ཡང་བདག་གིས་གནོད་སེམས་
དང་ཞེ་སྤང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། དེ་རི་ལྟར་རི་ལྟ་བུར་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོས་པ་དང་བརྟུབ་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་།
མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སྔོང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་
འབྲུགས་ལ་བརྟེན་བག་མེད་རྣམས་ལ་ཆེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་
གནོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་
རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་རིང་ནས་གོམས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་
པ་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་མ་བསམས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་སྐྱེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་མ་ཆང་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་བསམས་(༤༥༡)ཀྱང་
གཏན་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ཆང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་དེས་གནོད་པ་
བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་སྦྱོར་བ་དེས་གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ན་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཁོ་རང་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་དུ་སྔོང་ནས་བྱ་ལྟར་དུ་ལྱུར་པས་ན་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ཆེའི་གནས་སུ་མཐོང་
ནས་ཅི་འདྲ་བའི་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གནོད་ལན་བྱ་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་
བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱོ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱེ་བོ་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་
ནས་དེའི་དབང་དུ་སྔོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་གདོན་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཕན་
འདོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ནས་བརྟེན་པ་དང་ཚོག་རན་སྐྱ་བ་
སོགས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ནི་གདོན་གྱིས་བཏབ་པས་རང་དབང་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་

སྒྲུལ་ནས་དེ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོད་པར་དེ་གདོན་དང་འབྲལ་བའི་ཐབས་ཅི་དྲུག་ལ་
 བཅོམ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་ལ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་གདོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་དེ་
 ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྱོད་པར་དེ་ལ་ལྟག་པར་སྒྲིང་བ་ཅེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 གདོན་དེ་དང་དབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ་ལྟར་དུ་བཅོམ་པར་བྱའོ་
 སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བཛོ་ཐེའི་རྒྱལ་ལས། རྟག་
 དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱམས་སེམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་སྐར་དྲངས་པ་
 དང་། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། ཁྱོད་ཡང་འབྱུང་སོས་གཟུང་བ་ལ། སྒྲུན་པ་འབྲུགས་
 པ་མིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་པས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། (༢༡༡བ)ཉོན་མོངས་དག་
 འབྲལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་དང་། སྒྲོན་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། འདི་འདྲིར་
 སེམས་ཅན་སྒྲོན་མིན་གྱི། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲོན་ཞེས། རྣམ་པར་དབྱེད་
 བས་མཁས་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་དག་ལ་འབྲལ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། ཁྱོད་བྱར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོན་འཛོ་སྒྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 བཅ་མིན་ཞེས་བརྟགས་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་དེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ཉོན་མོངས་
 ཤས་ཆེ་ཞིང་སྒྲུང་དོར་ལ་སྒྲོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་
 དེ་ལ་ཁྱོད་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོ་
 ཞིང་སྟག་པའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མེ་ལ་འདིས་ངའི་ལག་པ་སྟག་གོ་
 ཞེས་བཀོན་པའམ་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་དང་འདྲའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་ཁྱོད་པ་དགག་པར་
 བྱའོ། ཁོན་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོན་འཛོ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འདི་བྱིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་སྒྲོ་བྱར་དུ་གསར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ནི་
 གཏུག་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ནའང་། འོ་

ནང་གནོད་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཁོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་རང་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སློ་བུར་བྱ་བ་ལ་ཐུལ་བ་ན་དེའི་སྒྲིན་གྱི་དབང་
 གིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཀོན་པའམ་ཁོ་བ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་བྱ་བས་མས་ནས་
 ཁོ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །དངོས་བརྒྱད་གང་གིས་གནོད་པ་ཉགས་ན་ཁོ་བ་མི་རིགས་པ་
 བློ། གཞན་(༡༥༥ན)པ་རོལ་པོས་རང་ལ་རལ་གྱི་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱབ་
 རྟེ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ན་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་པ་རོལ་པོས་རྩོད་དང་དབྱུག་པ་
 དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བཀོལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་གནོད་པ་
 བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དབྱུག་པ་སོགས་ལ་ཁོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁོ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་
 དངོས་སུ་བཀོལ་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་
 དབང་མེད་པའོ་སྒྲུལ་པས་ཟུར་བྱ་བཀོལ་ཏེ་བཞག་ནས་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་དབང་བྱ་གནོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་
 དག་ལ་ཁོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་དག་གང་ཟག་གིས་འཕངས་ཤིང་བྱ་བ་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་
 བས་གནོད་པ་སྒྲུལ་བའི་འཕེན་པར་བྱེད་པ་པོའང་བྱད་མཁན་ལ་ཁོ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 གནོད་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་ཁོ་བ་མི་རིགས་ཏེ་དབྱུག་པ་སོགས་སྒྲུལ་བྱས་བྱད་
 པ་བཞིན་བྱ་གནོད་བྱེད་གྱི་དགྲ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྐད་གིས་རང་དབང་མེད་
 པར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་བྱད་པས་ཉེས་ན་སྟེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཞེ་སྐད་
 ཁོ་བར་རིགས་སམ་གཅིག་ཏུ་ན་ཁོ་བ་མི་རིགས་ལ་ཉེས་ནའམ་གཉིས་སུ་ན་ཞེ་སྐད་ལ་
 ཁོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཁོ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཉེས་ན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ན་ཞེས་པའི་དོན་
 ཏུ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། ཡང་ཅིས་ཀྱང་ཁོ་བ་ཞེ་སྐད་ལ་ཁོ་བོ་ཞེས་དང་། ཁོ་བ་མི་རིགས་ན་
 ཞེ་སྐད་ལ་ཁོ་བོ་ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ངོ་། །རྣམ་བཤད་ལས་ནི། གཅིག་ཏུ་ན་
 གཞན་གྱི་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་ཉེས་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་
 ཏུ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་(༡༥༥བ)ཞེ་སྐད་གིས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་

དང་གསུམ་དུ་ན་ཞེ་སྒང་གིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པའི་མྱེར་
 སེམས་ཅན་ལ་ཁྲོ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན་དབྱུག་པ་ལ་མི་ཁྲོ་ན་འཕེན་
 མཁན་ལའང་ཁྲོར་མི་རིགས་ལ་འཕེན་མཁན་ལ་ཁྲོ་ན་ཞེ་སྒང་ལའང་ཁྲོ་རིགས་པ་ལ་
 རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི་སློ་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་སྐྱོད་བས་ལན་པ་ཡིན་
 ཀྱི་དེ་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲང་ནས་རྩོད་དང་
 དབྱུག་པ་ལྟར་འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལའང་ཁྲོ་མི་རིགས་པའི་ཚུགས་སུ་ཡིད་དྲང་
 བར་བྱའོ། །འདིར་རྩོད་དབྱུག་དང་དེ་དག་འཕེན་པ་པོ་གཉིས་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་བྱད་འབྲེད་རྒྱ་མེད་པ་ནི་སྒར་བཤད་པའི་རང་དབང་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནོད་པ་བྱས་པའི་ལེ་ལན་དུ་བསམ་ནས་ཁྲོ་
 མི་རིགས་པ་ནི། ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་རང་ལ་སློག་གཅོད་པ་ནོར་འཕྲོག་པ་
 བརྟུང་བརྟེག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཚུང་བ་འདི་རྒྱ་མེད་ལས་བྱང་བ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མིན་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པར་
 ངེས་ལ། དེའང་རང་གིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུང་བ་མི་སྲིད་པས་
 བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་ཆོ་སྟོ་མ་དག་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལའང་ད་ལྟ་
 རང་ལ་བྱང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་དུ་མར་བྱས་པ་མངོན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་དག་
 བའི་ལས་ངན་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐལ་ནས་བདག་
 ལ་ཆོ་འདིར་མི་འདོད་པའི་གནོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེ་བས་ན་སྒར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་བདག་ལ་དེའི་རྒྱ་
 མཐུན་དུ་བྱ་ལོན་འཇལ་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་གནོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་རིགས་
 ལྟམ་དུ་ལས་(༢༩༩ན)འབྲས་བུ་མེད་བསམ་སྟེ་ལེ་ལན་རང་ལ་བདས་ནས་གཞན་
 ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
 བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

ལུས་བབྱང་བའི་ལེ་ལན་དུ་བསམ་ནས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་

དེ་ཡི་མཚོན་རལ་གྱི་སྐྱེས་དང་གནོད་བྱ་བ་དག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ནི་མ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 དག་དེས་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚོན་ལྟར་བ་དག་གིས་གནོད་བྱའི་ལུས་བྱང་ནས་གཉིས་
 ཀ་ཚོགས་པས་མའི་སྐྱུག་བསྐལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་པོ་ལས་གང་
 ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོད་བར་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་
 སྐྱུག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ཁྱེན་མཚོན་ཆ་ལྟར་ནས་མ་བྱས་པ་ལ་ཁྱོད་ན་བདག་གིས་ཀྱང་
 གནོད་པའི་རྒྱ་འཕྲུག་བསྐལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་བབྱང་བ་ལའང་ཁྱོད་རིགས་
 ལ་བདག་ལ་མི་ཁྱོད་ན་གཞན་ལའང་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདག་ལ་མི་ཁྱོད་བར་གཞན་ཁོ་ན་
 ལ་ཁྱོད་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཁྱེན་ཚང་བ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བའང་དེ་
 དང་འདྲ་བས་གནོད་བྱའི་ལུས་དང་གནོད་བྱེད་གྱི་མཚོན་སྐྱེས་གང་ཅུང་རེ་མེད་
 ནའང་མའི་སྐྱུག་བསྐལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཁྱེད་དང་རྒྱ་ཁྱེན་པའི་ལུ་
 བ་མི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་བརྒྱུད་བརྟེན་སྐྱེས་ཁྱེན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
 ཀྱང་རིག་ཏུ་མི་བཟོད་ལ་ཆ་གང་དང་ན་ཆ་སྐྱེས་རྒྱུར་ལའང་བསྟན་པར་ཡང་
 མི་བཟོད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཅན་གྱི་ལུས་དན་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཆགས་སྟེད་གྱིས་ཞེན་
 ཅིང་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་མ་རིག་པས་ལྟོངས་པ་(༢༩༣བ)བདག་གིས་ང་ཡི་བར་བབྱང་
 བར་གྱུར་ན་ཆོར་མ་དང་མེ་ལྷག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་རིགས་ན་དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་
 ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་གཞན་སུ་ལ་ཁྱོད་ཁྱོད་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པའི་རྒྱ་
 ལུས་དན་པ་རང་གི་བབྱང་བས་ཉེས་ཤིང་ལན་པས་སོ། །ཡང་སྟེད་པས་ཤེས་རབ་
 གྱི་མིག་ལྟོངས་ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱ་ལྟ་ཆེག་པ་ལ་སྐྱུག་པས་སྐྱུག་བསྐལ་
 བ་ན་གཞན་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཚོགས་བཅད་
 རྒྱ་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་མཉམ་པར་ཡོད་པ་བསྟན་ལ་འདིས་རང་ཁོ་
 ན་ལ་སྦྱོན་སྐྱུག་པར་ཡོད་པའང་བསྟན་ཏེ། རང་གིས་ལུས་མ་བབྱང་ན་གནོད་པ་

མི་འབྱུང་བར་ངེས་ལ་གལ་ཏེ་བཟུང་ཡང་སྤྲ་མཁེགས་དང་ལྡན་པའི་དོ་མེ་ལྟ་བུའི་
ལྷས་ཞིག་བཟུང་ན་སྤྲས་ཀྱང་གཞོད་མི་རུས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཁྱེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་བཟོད་པའི་ལྷས་ངན་འདི་འདྲ་བཟུང་བས་ལན་པས་སོ། །

ལས་ངན་བསགས་པའི་ལེ་ལན་དུ་བསམས་ནས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། ལས་འབྲས་
ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ན་ཚུང་དུ་ཅམ་ཡང་མི་
འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྟོག་གཙོད་སྟོགས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིག་པ་ཆེན་
པོ་ལའང་བརྟམ་ཞིང་ཆགས་པས་ན་སྤར་བསགས་པའི་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་ཉེས་
པའང་རང་གི་སྤར་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ད་
ལྟ་རང་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞོད་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྱོད་བའམ་བཞོན་
དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱི་ཅི་
ལོག་བྱིས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བདེག་པ་སྟོགས་ལས་
བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རང་གི་ལྷས་དང་གཞན་ལ་
གཞོད་(༡༩༥ན)པ་བྱེད་པ་སྟོགས་ཀྱི་ལས་ངན་ལ་བརྟམ་པས་ན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་
དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མི་དག་བ་སྤར་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་ངན་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་ཉེས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་སོ། །ལས་ཀྱིས་ཉེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
དཔེས་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤང་མའམ་ལས་མཁན་རྣམས་
དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་ལོ་མ་རལ་གྱི་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ལྷས་གཤེག་པའི་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་
ཚལ་དང་ཤལ་མ་ལའི་ནགས་སྟོགས་སུ་བྱུང་མེད་དང་བྱ་དོ་མེད་མཆུ་ཅན་ལ་སྟོགས་
པས་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཞན་སྤྲས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན་གྱི་
དམུལ་བ་པ་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལ་བརྟོག་དུ་མེད་ཅིང་ལེ་ལན་
གཞན་བདའ་དུ་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྤར་མ་ལྟ་བུའི་དུས་ཤིག་དུ་སྟོག་གཙོད་
སྟོགས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་ལས་མཛོན་པར་འདྲུ་བྱས་པ་ཉིད་

གྱིས་ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྟོག་སོགས་ལ་གནོད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལྷ་ཚོགས་འབྱུང་བ་
འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོད་བར་བྱ་སྟེ་སུ་ལའང་ཁྱོད་མི་རིགས་
ཏེ་རྒྱ་ལས་རན་རང་གིས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་མི་འོང་རང་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མི་དག་གི་སྐྱུང་
རིགས་པས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྐྱེད་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཁྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བདག་གི་ལས་ཞེས་སམ་བདག་
གིས་སྒྲིན་གནོད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཕྱོད་འབྱུར་གྱི་ལས་རན་བསགས་པ་རྣམས་གྱིས་
སེམས་རྒྱུད་བསྐལ་བར་བྱས་ནས་བདག་ལ་ཆོ་འདིའི་(༡༩༦བ)སྐབས་སུ་མི་འདོད་པའི་
གནོད་པ་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་
བྱེད་གང་དག་གིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལས་རན་པ་དེ་ཡིས་སམ་དེས་ནི་
གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དེ་དག་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འདོད་བ་སྟེ་འགྲོ་བར་འབྱུར་ན་
གནོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་མ་བརྟུག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་གིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་
དགྲ་དེ་དག་མ་བརྟུག་གམ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་དེ་དག་བརྟུག་
པར་བྱས་པས་ན་རང་གི་ལས་རན་གྱིས་གཞན་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱུར་བ་ཡིན་
པས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ན་དགྲ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཁྱོད་བར་རིགས་ཀྱི་བདག་གིས་དགྲ་དེ་
དག་ལ་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་སོ། །འདིས་བྱགས་ལ་བདག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ལས་རན་
མ་བསགས་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མི་སྦྱེ་
ཞིང་གནོད་པའང་མི་བྱེད་ལ་དེ་མ་བྱས་ན་དེ་དག་དཔུལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །ཡང་ཁོང་གི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་དཔུལ་བ་པ་ལ་མ་སྐྱུར་བར་
གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་གནོད་བྱེད་ལ་སྐྱུར་བའང་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱུ་
མ་ལྟར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་འདི་དག་ལ་ནི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་
རྟེན་བཅས་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གིས་ཆོ་རབས་སྐྱུ་མ་རྣམས་སུ་སེམས་
ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིག་པ་སོགས་ཕྱིག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། བདག་གི་ལས་

ངན་གྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་ཐང་ནས་པ་རོལ་གྱི་དགྲས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཡུལ་རིང་པོའི་བར་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཟོད་
སྤྲུག་མེད་པ་སྤྱིར་བའི་དཔྱལ་བར་འདོང་བའམ་འགྲོ་བར་འཁྱུར་བའི་སྤྱིར་ན་བདག་
གི་དགྲ་དེ་དག་(༡༥༥)ལ་དཔྱལ་བའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་
གཞོད་བྱེད་དེ་དག་ནི་བདག་ལ་བཟོད་པ་སྟོན་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་སྤྲིག་སྤྱིར་གི་
སྟོགས་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཕན་ཆེན་པོ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྒྱ་མཚན་
ཅིའི་སྤྱིར་མ་རུངས་པའི་སེམས་སྤོངས་པ་ཁྱོད་ཁྱོད་བར་བྱེད་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལ་
དགའ་བར་བྱས་ནས་དྲིན་དུ་གཞོ་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །དགྲས་གཞོད་
པ་བྱེད་པ་ན་བཟོད་པ་བསྟོན་པས་སྤྲིག་པ་འབྱང་བ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། བྱིས་པས་
ཡང་དག་མ་ལགས་པས། སྤྱོད་ཤིང་བརྒྱབ་པ་བཟོད་པར་བཅུ། སྟོན་དང་འདྲེན་པ་
དང་དུ་སྤྲང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དག་ལ། བདག་གིས་གཞོད་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་ཆད་བདག་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས། བཀྲིས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་
བར་འཁྱུར། ཁེས་སོ། །དོན་དེ་ལ་འགལ་བ་སྟོང་བ་ནི། འོ་ན་བཟོད་པ་སྟོན་པ་པོ་
ཁྱོད་རང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དེ་དག་དཔྱལ་བར་འཕེན་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་
ལྟར་པས་དཔྱལ་བར་འགྲོའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་དཔྱལ་བར་རྒྱང་
ན་བསམ་པ་དང་གཞོད་ལན་བྱ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་སྤྲུག་
བསྐྱལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའི་རྩིས་བཟེའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡི་སྟོན་ནས་
བཟོད་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
དཔྱལ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་མང་དུ་འབྱང་བར་འཁྱུར་རོ། །

འོ་ན་གཞོད་བྱེད་པ་རོལ་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་འཐོབ་ཀྱི་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་སྟོན་པ་
པོ་བདག་གིས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོན་(༡༥༦)ནས་བདག་རང་གི་སེམས་ཁོང་ཁྱོད་དང་
ལས་ངན་ལས་བསྐྱངས་ནས་བཟོད་པ་བསྟོན་པས་སྤྲིག་པ་དག་ནས་དཔྱལ་བར་མི་

འགྲོ་ཁིང་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་དམིགས་ཆེན་བྱེད་པའི་དག་
 བོ་དེ་དག་ལ་ནི་བཟོད་པའི་དམིགས་ཆེན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་འདི་ལ་བཟོད་པ་
 སྒྲོམ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དགེ་བ་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་
 བོ་ཅི་ཞིག་བྱང་ངམ་འབྱང་སྟེ་མི་འབྱང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་པ་
 ཡོད་པས་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་བདག་
 ལ་བསམ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དག་དེ་དག་ཀྱང་འཁྲོད་
 རྣམ་བཤགས་སྦྱངས་བྱས་པས་དཔལ་བར་མི་འགྲོ་བས་བདག་དག་དེ་དག་ལ་དྲིན་
 ཆེའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་ངན་སོང་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མེད་པས་ཁྲོད་བདག་
 གིས་བདག་ཉིད་ངན་སོང་ལས་བསྐྱང་བར་ཟད་ན་དག་དེ་དག་ལ་འདིར་དྲིན་ཆེ་
 རྒྱ་ཅི་ཞིག་བྱང་སྟེ་མ་བྱང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། །འདིས་ནི་སྦྱིར་བསམ་པ་
 བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པ་ངན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ལ་བྱད་པར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་
 ལྟར་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟའི་སྒྲིན་ཡོན་གྱི་འདོར་
 ལེན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱུར་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་
 བ་པར་ལ་ཡང་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོའི་ཆེད་ཏུ་གནོད་ལན་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་
 ཏེ་རྒྱར་གཤེ་སྐྱར་དང་བརྟུང་བརྟེག་སོགས་བྱེད་པའི་ལན་ཏུ་པར་ལའང་དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཤེ་སྐྱར་སོགས་གནོད་པ་བྱས་ན་གནོད་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཁོང་ཁྲོ་ཤས་ཆེར་
 གོང་འཕེལ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་འབྲས་(༡༥༦ན)བྱ་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་གང་ལའང་བསྐྱངས་
 པར་མ་ལྟར་ལ། བདག་གི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་གཤེ་ཡང་སྐྱར་མི་གཤེ།
 བརྟེག་ཀྱང་སྐྱར་མི་བརྟེག་ །ཁྲོས་ཀྱང་སྐྱར་མི་ཁྲོ། མཚང་བྱས་ཀྱང་སྐྱར་མཚང་མི་
 འབྱུ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་དང་བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་པར་ཁས་བླངས་པའམ་
 ཉམས་པར་འབྱུར་ཁིང་འགལ་དུ་མ་ལའང་ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་མགལ་ཁིང་ཉམས་པར་འབྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དགའ་

ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་བཅོད་པའང་ཞིག་པས་ངེས་པས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་
 འཁྱར་བས་ན་རང་གཞན་སྤང་བའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ནས་གནོད་ལན་བྱ་མི་རིགས་
 ཀྱི་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བཅོད་པ་དང་ཉིད་རྩེ་སྐྱོམ་པ་ལ་དུས་ཅག་
 དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་ནན་ཏན་བྱ་རིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅོད་པ་སྐྱོམ་པ་དང་པ་རོལ་
 བོ་ཉམས་སོ་རེ་རྩལ་སྐྱམ་དུ་ཉིད་རྩེ་སྐྱོམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་དེ་
 དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་ལས་སྤང་ཐབས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅོད་པ་
 སྐྱོམ་པ་ལ་གནས་མ་ཐུབ་པར་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་གཤེ་བའི་ལན་དུ་
 གཤེ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐྱོ་ནས་འཐབ་མོ་དང་རྩྭ་དང་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩིས་
 འཇུག་ནམས་ཀྱིས་བྱ་མི་རིགས་ཤིང་བྱས་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཉམས་པར་འཁྱར་བ་
 སོགས་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ།

ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། གང་ན་སྤྱོད་པའམ་རྩྭ་དང་པ་ཡོད་པ་ལས། །དཔག་
 ཚད་བརྒྱ་ཡི་པ་རོལ་འགྲོ་བ་མཆོག་ །གང་ན་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་དག་དུ། །ཡུད་
 ཅམ་ཞིག་ཀྱང་གནས་ཤིང་འཇུག་མི་བྱ། །རབ་བྱུང་དོན་འདོད་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་
 ནམས། །སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་(ལ་ལ)རྩྭ་དང་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ །གང་གི་དོན་དུ་སྤྱོད་
 པ་འདི་འབྱུང་བ། །ཁྱེད་ལ་ཁིང་མེད་ཁིང་ལས་རྩྭ་མེད། །ཁྱེད་ལ་རྩྭ་མ་བྱ་
 དང་བྱ་མོ་མེད། །ཁྱིམ་དང་གཉེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །བཅ་སོ་བཅ་མོ་མེད་
 ཅིང་དབང་ལྷག་མེད། །རབ་དུ་བྱུང་ནས་རྩྭ་དང་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ །ཁི་ཁིང་རབ་དུ་
 ཁི་བས་བཞེན་པ་ཡི། །རུར་སྤྱིག་གོས་དག་དང་པས་བྲངས་ནས་ནི། །ཁི་ཁིང་རབ་
 ཁི་ཉེ་བར་ཁི་བ་བྱོས། །སྤྱོད་པ་ནམ་པར་སྤོངས་ལ་བཅོད་པ་སྤྱོ། །མི་བཟད་སེམས་
 བེ་སྤྱལ་གདུག་འདྲ་བར་སྤྱངས། །སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། །རུད་
 འགྲོ་གཤིན་རྩེ་འཇུག་དང་རིང་མི་འཁྱར། །དེ་ལྟར་བས་ན་བཅོད་དང་བཅོལ་འགྲུས་
 བསྐྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་ནི་བདག་ལ་རྩལ་བསྐུལ་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་
 མི་བདེ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བཀག་ནས་ཡོད་བདེ་དང་བཅོད་པ་སྐྱོམ་པའི་རྩལ་ལོ། །གཉིས་

པ་བདག་ལ་བརྟན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། ཡིད་ནི་ལྷུས་ཅན་
 སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བརྟན་སོགས་ཀྱིས་གང་ལའང་མི་གཞོད་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི།
 ཡིད་དམ་སེམས་ནི་ལྷུས་ཅན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་གཞོད་བྱེད་
 གྱི་དག་སྲས་ཀྱང་གནས་གང་རུའང་བརྟུང་བརྟེག་བརྟན་སྒྲོད་སོགས་བྱས་པས་ནམ་
 ཡང་གཞོམ་པར་མི་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པས་ལྷུས་ལ་བདག་
 ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན་བརྟུང་བརྟེག་སོགས་བྱས་པས་ལྷུས་འདི་ལ་ནི་དངོས་
 གུ་སྲུག་བསལ་དག་གིས་གཞོད་པར་སྤང་ལ་དེའི་དབང་གིས་བརྟུང་ནས་སེམས་ལ་
 གཞོད་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་
 བྱི་གཞན་གྱིས་བརྟུང་བརྟེག་སོགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་(༢༡)ཆོག་རྩུབ་མོ་
 གྲུ་བ་དང་མི་སྟན་པའི་ཆོག་མང་པོ་བརྟོད་པ་དེ་ཡིས་བདེ་སྲུག་གི་ཆོར་བ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་ལྷུས་སེམས་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི། དེ་
 ལྟར་ལྷུས་སེམས་གང་ལའང་མི་གཞོད་ན་གཡོ་སེམས་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་
 ཏུ་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་ཡིད་ནི་ལྷུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྲས་ཀྱང་བརྟུང་བརྟེག་སོགས་ཀྱིས་གང་
 རུའང་གཞོམ་མི་རུས་ལ་ལྷུས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་བདག་ཏུ་བརྟུང་བས་ན་བརྟུང་བརྟེག་ལྟ་བུས་ལྷུས་དེ་ལ་ནི་གཞོད་གྱི་བརྟན་
 དང་ཆོག་རྩུབ་སོགས་ཀྱིས་ནི་ལྷུས་ལའང་མི་གཞོད་ན་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི་ཞེས་བཤད་
 པའང་སྤང་ངོ་། །

གཞན་མི་དགའ་བས་ནམ་ཡང་མི་གཞོད་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། བརྟན་སོགས་
 ཀྱིས་ལྷུས་ལ་མི་གཞོད་མོད། འོན་ཀྱང་པ་རོལ་གྱིས་བརྟན་སོགས་བྱས་པ་ན་དེ་ཐོས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་མང་པོ་བདག་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོ་སྟུམ་ན། རྒྱེ་བོ་
 གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མ་དད་ཅིང་སྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་བདག་
 ལ་གཞོད་ན་བདེན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་ཆོ་འདིའམ་ཆོ་རབས་

གཞན་ལ་འང་བདག་ལ་ཟ་བའམ་འཆང་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མི་
 བྱེད་པས་ན་བདག་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད་དེ་དབྱེད་ན་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་པས་དེ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་། ཇི་ལྟར་
 བདག་ལ་ཟ་འགྱུར་རམ། ཞེས་དྲི་བ་སྟེ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཟ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་འང་
 འདུག་སོ། རྟེན་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པས་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་
 ལ། རྟེན་པ་འདོར་(འཕེལ)ཞིང་ཁྲོས་པའི་ཕྱིག་པ་བརྟན་པར་གནས་པ་ནི། གཞན་
 མི་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་བརྟན་སྟོང་
 སྟགས་བྱས་པས་གཞན་མི་དད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་ཟས་
 རྩོམ་གས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བརྟན་སྟགས་
 བྱེད་པ་འདི་བདག་གིས་མི་འདོད་པས་ཁྲོའོ་སྟམ་ན། བདག་གི་རྟེན་པ་འཕམ་བདག་
 གིས་ཟས་གས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཚས་ཅན་ཡིན་པས་
 ཆོ་འདི་ཉིད་རུ་ཡང་ལྷུར་རུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའམ་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་
 འདིར་བཞག་ནས་ངས་པར་འདོར་བར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་མར་རུང་ཟད་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་
 འབྱང་བས་མི་མན་ལ། རྟེན་པའི་དོན་རུ་བརྟན་སྟགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཕྱིག་
 པ་དག་ནི་ཕྱི་མར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞིང་འབྱས་སུ་དབྱེད་སྟགས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་མ་
 རྒྱུར་བར་མི་འཇོད་པས་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་གནས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་
 རུང་གི་དེའི་ཆེད་རུ་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་རྟེན་པ་ནི་ལྷུར་རུ་འཇིག་ཅིང་འདོར་ལ་ཁྲོས་པའི་
 ཕྱིག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱི་ཞིང་ནས་སྤྲིན་མི་བཟད་པས་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱེད་པས་སོ། །

ལོག་འཚོ་ཕྱིག་པ་ཁྱི་ལ་འཆི་ཁར་མི་མན་པ་ནི། དེས་ན་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པའི་
 གཞེན་པོར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་ལོག་འཚོ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་
 རུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་དེར་ཉིད་ནས་ཤི་ཡང་ཁྲའི་ཞེས་ཏེ་ཤི་ཡང་རུང་གི་གཞན་
 ལ་ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ལོག་འཚོ་ལ་བརྟེན་པས་ཡུན་
 རིང་པོར་གསོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་ལོག་འཚོ་དང་བཅས་པའི་

རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡུན་རིང་རྟུ་གནས་པར་གྱུར་(༡༤༡ན)ཀྱང་འཆོ་བའི་
 མཐའ་ནི་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་འཆི་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་ཞིང་ངེས་པར་
 འཆི་བའི་སྐྱལ་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་སྦྱིད་རྟེན་བཀྱར་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང་རྗེས་སྤྱི་མི་འབྲང་ལ་
 ཤི་ནས་ཀྱང་ལོག་འཆོའི་ཉེས་པས་ངན་སོང་རྟུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལོག་འཆོ་
 ལཱ་ནི། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རྩུ་ལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་
 ཐོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་ཐུར་ནི་སྤྱི་
 བའོ། །གཞོག་སྒྲིབ་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་
 གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སྲུང་གཞན་ལ་སྤྲོད་པའོ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་
 རྩལ་འདོད་པ། །ཐུར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་
 པའི་ལོག་འཆོའི་ཉེས་པའང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ། གང་རྟུ་འཆོ་བ་ལོག་པ་
 བྱི། །རྟུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འཆོ་འཁྱར་བ། །དེ་ནི་བཤང་འཇིག་རུབ་གྱུར་ནས། །སྤྱིན་
 རྟུ་རྩལ་གྱི་བར་འཁྱར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་
 པའི་རྟེན་པ་མ་གྲུབ་པས་དང་ཉིད་ཤི་བ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཡིན་གྱི་ལོག་འཆོ་ལ་བརྟེན་
 རྩལ་ཡུན་རིང་རྟུ་གསོན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། །ལོག་འཆོ་
 དང་འདྲེས་པའི་རྟེན་པ་རྟུག་བཞིན་སྤང་བར་བྱའོ། །རྟེན་པས་རིང་རྟུ་འཆོའང་
 འཆི་ཀར་མི་ཕན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཆི་ལམ་རྟུ་
 ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བར་ཆིས་ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་གང་
 ཟག་གཞན་ཞིག་གམ་ཆི་ལམ་གཞན་ཞིག་རྟུ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་གི་བར་(༡༤༡བ)རྟུ་བདེ་
 བ་མྱོང་བར་ཆིས་ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སད་པ་དེ་དག་གི་ཆོ་གཉིས་
 ཀ་ལའང་ཆི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་ཐུང་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དྲན་པའི་ཡུལ་རྟུ་འཁྱར་
 སྤྱིད་གྱི་གང་ཡང་ཕྱིར་འོང་བའམ་རྗེས་སྤྱི་འབྲང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྟུ། རྟེན་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྤྲོ་ནས་ཆོ་རིང་པོ་ལོ་བརྒྱའི་བར་རྟུ་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་ཆོ་ཐུང་བ་

ལོ་གཅིག་ཟླ་གཅིག་ཙམ་ལ་བདེ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་སྟེ་གཉིས་ཀ་འདྲ་འཆི་བའི་
 ཏུས་ན་དཔ་པའི་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་ལས་མ་ལུས་པ་སྐྱ་མ་དེ་འདྲར་ཟད་གྱི་
 སྐར་གྱི་ཡུན་རིང་བྱུང་གི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་ཕྱིར་འོང་ནས་ཉམས་སྲུབ་ཐོང་
 བ་ནི་མི་སྲིད་པས་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་ལ་སྲིད་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །

འཆི་ཏུས་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ནི། རྟེན་པ་ཐོབ་པས་འཆི་ཀར་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། རྟེན་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་
 གྱི་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྤྱད་པའམ་ཏུས་ཡུན་
 བྱུང་ཏུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་ཏུས་སྲུབ་དེ་བ་མང་པོ་ལ་ཅི་འདོད་
 ཏུ་འོངས་སྟོན་པར་བྱས་ཀྱང་མཐར་འཆི་བའི་ཏུས་སྲུབ་གོས་སོགས་འོངས་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་པོས་སྟོགས་ཤིང་བཙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱས་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཏུ་སྐྱེད་དཀྱིས་གྱི་གོས་ཙམ་ཡང་འཆང་རྒྱ་མེད་པས་སྟེན་མོ་དང་ནོར་དང་
 ལམ་རྒྱགས་གང་ཡང་འབྱེར་རྒྱ་མེད་པར་ལག་པ་སྟོང་པར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་དགོས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་གྱི་ཡོ་
 བྱུང་མང་པོ་འབྱེར་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་པ་མ་ཐོབ་
 ཅིང་བདེ་བ་སྤྱད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་སྟེན་མོ་ལག་སྟོང་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་སྐྱ་མ་
 དང་འདྲ་བས་ན་འཆི་ཀར་པན་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་འགྲུབ་(༢༥ན)ཕྱིན་ཆད་རྟེན་པ་
 ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཆི་བའི་ཏུས་སྲུབ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དོ། །དེས་ན་རྟེན་པའི་དོན་ཏུ་གཞན་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཤིང་ལོག་འཆོ་དང་བཅས་
 པའི་རྟེན་པ་ལ་སྲིད་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལོག་འཆོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་
 དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ནི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་དགོས་པའི་དོན་དང་པན་
 པའི་རྟེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། དག་སྟོང་དག་
 དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གང་ཡིན་པ་ཟེལ་
 གྱིས་མནན་པར་བྱའི། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱུང་བ་ལ་སེམས་གཏུགས་ཏེ་གནས་

པར་མི་བྱ་སྟེ་དག་སྤོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྟེན་བཀྲར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ལ་སྟིང་པོ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པའི་
 ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་བསམ་ནས་དེ་དག་ལ་སྟེད་པ་འགོག་ཐུབ་ན་བརྟན་སོགས་
 གསུམ་བྱེད་པ་ལའང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རོར་རང་ཉིད་རྟེན་
 བཀྲར་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུབ་པ་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་མི་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་
 པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་རྟེན་པ་ལ་སྟིང་པོ་མེད་ཅིང་
 ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བསྐབ་བརྟན་ལས། ཡང་དག་
 འཆོ་བ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ལོངས་སྟོད་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལོག་འཆོ་དང་
 མ་འདྲེས་ལ་དཀོར་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལོངས་སྟོད་དག་པ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་དྲག་ལྟལ་
 ཅན་གྱིས་ཁུས་པ་སོགས་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

སྟིང་པོ་ཡོད་པས་སྦྱབ་རིགས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་པ་
 མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་(༥༥)ཟས་གོས་སོགས་འཆོ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་ཆང་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་གསོན་པར་གྱུར་ན་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་
 པས་ཕྱིག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་དག་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་སོགས་
 བསོད་ནམས་གསོག་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས་དགོས་པའི་དོན་
 ཆེ་སྟེ། ཇི་སྟེན་ཏུ། ཆོས་ལ་སྟོད་པ་རི་སྟིང་ཡུན་རིང་འཆོ། །དེ་སྟིང་དག་པའི་རྒྱན་
 ནི་རབ་ཏུ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་རྟེན་པ་ལ་སྟིང་པོ་ཡོད་པས་
 དེ་བསྦྱབ་པར་བྱ་རིགས་ལ་དེའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལའང་ཁྲོ་བར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 རྟེན་པ་ཐོབ་པས་འཆི་ཀར་མི་ཕན་པར་གོང་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་གསོན་པའི་དུས་སུ་
 ཡང་ཕན་པར་དཀའ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིག་ཟད་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་འབྱུང་སྟིང་ན་ཡང་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་པར་
 མ་ཟད་གནོད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་སྟོག་

པ་འཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ན་དེའི་གེགས་དང་བར་ཆད་
 བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཁྲོས་པར་ཁྱུར་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཉིད་སོགས་དུ་
 མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དེས་བཅོམ་ཞིང་ཟད་
 པར་བྱེད་པ་དང་ཁོང་ཁྲོས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིག་པའི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་
 འཁྱུར་རམ་སྟེ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་ཁྱུར་པར་སྟོན་ཏེ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འདོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་འཛད་པའི་
 རྒྱ་དང་སྤྲིག་པ་འཛད་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་སོང་བས་སོ། །ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་
 ཅམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ་སྤྲིག་པ་འཛད་ཅིང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་(༥༠ན)དོན་
 དུ་གཉེར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་རྟེན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བདག་
 ཉིད་ཡུན་རིང་པོར་གསོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁོང་ཁྲོས་སྐྱེས་པའི་
 དབང་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་
 ཤིང་ཟད་པར་ཁྱུར་ན་ཁོང་ཁྲོས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་
 བྱེད་པ་ཡི་སྟོན་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་ཞིང་གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པའི་
 དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལའང་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཁོང་
 ཁྲོས་བསོད་ནམས་འཛད་ཅིང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་ཚུལ་ཤིན་དུ་མང་ཡང་མདོ་ཅམ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་བསྟོམས་པས་སྤྲིག་པ་འཛད་པ་གོང་དུ་ཏིང་ཆུལ་
 གྱི་ཡུང་བྱངས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཚོས་ཉམས་མི་སེམས་
 པར། །བདག་གི་སྤྲིག་སྐྱུང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདྲ་ལ། །འདི་ལའང་བདག་ནི་བཟོད་པར་
 མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅེས་གནོད་བྱེད་ཁོ་རང་གི་
 ཚོས་ཉམས་པ་ལའང་མི་སེམས་པར་བདག་གི་སྤྲིག་པ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་
 དེ་འདྲ་བའི་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ཤིན་དུ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བཟོད་པ་
 སྟོམ་པ་དང་དྲིན་དུ་གཞོ་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

ཚུལ་ལྟན་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བ་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་
 སོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དཀར་འཕེལ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཞན་གྱི་དད་
 པ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉིད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་
 ཅམ་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་སྟན་པ་སྤྱོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་རིགས་གང་
 ཡོད་སྟོགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་བཅས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་
 བས་བདག་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་དད་གུས་
 ཡོད་(༡༠༠)པའི་གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅན་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་
 བ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་མི་སྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་ཁོ་ན། དེ་
 ལྟར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པ་སོགས་དགེ་བ་ཉམས་པ་ལ་ཁྱོད་རང་ལ་དེ་སྐད་སྤྱོད་པ་
 ལ་ཁྱོད་བར་མ་བཟང་གང་བཟག་གཞན་ལ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་ལའང་སེམས་ཁྱོད་རང་
 ལ་སྟོན་ཅིང་མི་སྟན་པ་བཟེང་བ་ལ་ཁྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཉེ་ཁྱོད་བར་མི་བྱེད་དེ། དེས་
 ཀྱང་གང་བཟག་གཞན་ལ་དད་པའི་དགེ་བ་འདི་ཉིད་ཉམས་པར་བྱས་པས་སོ། །དེས་
 ཅི་རང་ལ་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དད་པ་ཉམས་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱོད་གཞན་ལ་མི་སྟན་
 པ་སྤྱོད་པ་ལའང་ཁྱོད་རིགས་ཞེས་སྟོན་ནོ། །ཁོན་ཏེ་གང་བཟག་གཞན་ལ་དད་པ་དང་མ་
 དད་པ་ནི་དམིགས་ལུལ་གང་བཟག་གཞན་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་བདག་ཁྱོད་ཀྱང་མི་ཕན་པའི་བྱིར་རོ་
 སྟམ་ནས་གང་བཟག་གཞན་ལ་གཞན་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པ་དང་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
 སེམས་ཁྱོད་མི་ཁྱོད་བར་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་ལ་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པའི་
 གང་བཟག་དེ་ལ་རང་ལ་དབང་མེད་པར་རྒྱུན་གཞན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་ལྟར་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན་རང་ལ་སྟོན་ཅིང་མི་སྟན་པ་སྤྱོད་པ་ལའང་
 སེམས་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་བཟོད་དེ་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་བཟོད་
 པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་མི་རིགས་སོ། །འདིས་གཞན་ལ་དད་པ་ཉམས་པ་ལ་བཟོད་ན་
 རང་ལ་དད་པ་ཉམས་པ་ལའང་བཟོད་རིགས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བདག་

ལ་བརྟམ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁྲོ་བ་སྤངས་ནས་ཡིད་བདེ་
 དང་བཅོད་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་
 པ་ལ་བཅོད་པ་སྒོམ་པ་ནི། སྤྱ་གཟུགས་མཆོད་(༥༡)ན་ཉེན་སོགས་ཏེ། དེ་ལའང་།
 ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཅོད་པས་ཁྲོ་བ་དགག་པ་ལ། གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉེས་
 པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ནི་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཀྱང་དགོན་
 མཆོག་དང་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་སོགས་དང་པའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་
 ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་ཉེན་བརྒྱད་
 ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉེན་དང་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་སྤྱོད་པ་བཅས་སྟེ་དེ་
 རྣམས་ལ་ངག་གིས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་དེ་འབྲུལ་བའི་ཆོག་སྤྲུལ་ཞིང་
 ཡུས་ཀྱིས་གཞོམ་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་བདག་གིས་ཆོས་དང་མཐུན་
 པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་པ་དེ་
 ལས་བརྒྱུག་ཅུས་ན་ལེགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པ་ཞེ་
 ལྟར་དུག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་རྩུབ་མོས་བརྒྱུག་ཐབས་ལ་བཅོན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས་སོགས་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གནོད་པས་གཟིར་བ་སོགས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་མངའ་སྟེ་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅོམ་
 པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་རྣམས་ལའང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་མཛོད་པ་རྩུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱམས་ཤིང་
 བཅེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་རིགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བརྟན་ཏོ། །

གཉེན་བཤེས་སོགས་གནོད་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་
 པ་ནི། རང་ལ་སྤྱང་དོར་ཀྱི་གནས་སྟོན་(༥༡)བ་པའི་སྤྲོ་མ་དང་དུས་གཅིག་པ་སོགས་
 ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་དུས་མི་གཅིག་པ་སྤྲུག་གི་གཉེན་མཆོམས་ལ་སོགས་པ་

དང་སྤྱིར་རྩ་མཉམ་པའི་མཛོལ་བཤེས་དང་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་གནོད་པ་
 བྱེད་པ་མཛོལ་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་མཉམ་པ་རྣམས་ལའང་ཁྱོད་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། གཞེན་
 བཤེས་སོགས་དེ་དག་རང་རང་གིས་སྤར་ལས་ངན་བསགས་པ་དེའི་ཁྱེན་གྱིས་བསྐྱུལ་
 བས་ན། རྩ་མཉམ་པ་ཏེ་སྤར། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། ཁྱེས་སོགས་
 དང་། རྩས་པ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྲིག་པ་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། དེ་ཀྱང་
 ཁྱེན་གྱི་སྤྲོ་བས་ལས་བྱུང་། རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་སོགས་བཤད་ཟིན་
 ལྟར་གྱིས་གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་ཁྱེན་དག་གི་
 གཞན་དབང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མཛོལ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་པ་བསྐྱོག་ནས་
 བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། བྱི་རོལ་པ་དག་ལྟ་དང་པ་མེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྩ་སྤྲིག་
 བྱས་པ་ལ་རྩས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་བཞིན་རྩ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བརྟན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་དང་སྤྲོ་མ་དང་རྟེན་གསུམ་དང་དེ་དག་ལ་བསྐྱོས་
 པའི་ཡོ་བྱེད་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་དོན་རྩ་ཁྱོད་ཁྱོད་དང་
 བཅས་ཏེ་གནོད་བྱེད་དག་དང་འཐབ་ཚོད་སོགས་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ལ་
 རྩས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་འདི་དག་གིས་བརྟན་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དཔེས་བྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པར། མནར་མེད་སོང་ཆོ་དེ་དག་
 རྒྱབས་མིན་པས། ལ་མ་སྤྲོད་དང་སྤྱིར་རྩ་མཉམ་པ་དང་། རྩ་ལག་ཏེ་རྩ་མཉམ་གི་
 གཞེན་མཆོམས་དང་། དེ་དག་ཆེད་རྩ་མཉམ་པ་སྤྲིག་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། (༥༡༣)
 བཤེས་སྤྱིར་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་གྱིས་བྲམ་བེ་དགེ་སྤོང་ལྟ་དང་ནི། འཕྲོན་དང་ཡབ་
 ཡུམ་དག་དང་བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་གྱི་སྤྲད་རྩའང་སྤྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། དཔྱུལ་
 བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐལ་བོད་འགའ་མ་མཆིས། ཁྱེས་བྲམ་བེ་སོགས་དེ་དག་གི་ནང་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐལ་བོད་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མ་
 མཆིས་པས་ན་དེ་དག་གི་སྤྲད་རྩའང་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲིག་པ་བགྱི་མི་རིགས་ཁྱེས་བརྟན་
 ལ། དེ་བཞིན་རྩ་བཞི་བརྒྱུ་པར་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྲིག་ལ་དབང་ཐུག་ལྟར། འགོད་

པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཁས་པ་ནི། །སྤྱི་ཞིག་གི་མ་འདྲིམས་པར་
བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པའི་བཅོད་པས་ཁོ་བོ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། རང་གི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་ལུས་
ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དག་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་སེམས་མེད་
པའི་དོན་དབྱག་ཆར་རྒྱུ་མཆོན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན་གནོད་པ་བྱེད་པར་འདྲ་བ་ལས་སེམས་མེད་ལ་མི་
ཁོ་བོ་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ཅི་སྟེ་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་དགོན་པ་འཇམ་ཁོ་
ཞིང་ཞེ་འཁོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་ཀས་གནོད་པ་བྱས་པར་འདྲ་བས་
ཁོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁོ་ལ་མི་ཁོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པར་མཚུངས་སོ། །རྩ་
མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་སེམས་ཡོད་ཀྱིས་གནོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་འང་སེམས་མེད་ལ་མི་ཁོ་བོ་བཟོར་བཅོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འདིའི་
རྒྱ་དཔེར། སེམས་ཡོད་སེམས་མེད་ཀྱིས་བྱས་པས། །ལུས་ཅན་ལ་གནོད་(༢༡བ)ངས་
པར་འབྱུང་། །གནོད་དེ་སེམས་ཡོད་ལ་མཐོང་བས། །ཞེས་བྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཡོད་དང་སེམས་མེད་གང་གིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་
སྟེ་སེམས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ངས་པར་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་
མི་འབྱུང་བས་གནོད་པའི་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སེམས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཆད་
མས་མཐོང་བས་ཏེ་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྩ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མེད་
པ་ལ་ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདམ་བུ་འདམ་ལས་སྒྲིའི་སྐྱམ་ལས་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དང་བོ་སྒྲིའི་བཤད་དོ། །

སྟོན་བཅས་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཁོ་མི་རིགས་པ་ནི། གནོད་པ་བྱེད་མཁན་
གྱི་གང་ཟག་ལ་ལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གིས་ཐོང་དགོས་པ་
མ་ཤེས་པར་ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པས་གནོད་བྱའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོག་

གཙོང་པ་དང་ནོར་འཕྲིགས་པ་དང་བརྟན་བརྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལ་རང་ཉིད་གཞན་ལ་ཁྲོས་པའི་
 འབྲས་བུ་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཚོངས་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་
 པར་གྱུར་ནས་སྤར་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་ན། ཉན་མོངས་པའི་
 གདོན་གྱིས་བརྒྱུ་ནས་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་
 གི་གང་གིས་འབྱེད་པར་བྱ་ལ་སྦྱོན་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ་གཉིས་ཀ་ཚོངས་ནས་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པ་ཡིན་ན་གཉེན་བཤེས་སོགས་རང་གི་སྤྱིགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་ནས་ལྷག་(༢༡ན)པར་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་ཤེ་ཁྲོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲོ་ལ་མི་ཁྲོ་ན་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །སྦྱོན་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་
 པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་དང་དེའི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སྤྱིགས་རྣམས་ཁྲོས་པས་དབང་དུ་
 མ་གྱུར་ན་གནོད་བྱེད་དེ་སྦྱོན་ཅན་དང་། གནོད་པ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་སོགས་དེ་
 དག་བཟོད་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བུ་སྦྱོན་མེད་དུ་འཛོག་ཆོག་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱོན་ཡོད་མེད་
 གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་གནོད་བྱ་དང་དེའི་སྤྱིགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པར་གྱུར་ན་གཉིས་ཀ་སྦྱོན་ལྡན་དུ་སོང་བས་དེ་གཉིས་ལ་
 སྦྱོན་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོན་ཅན་དུ་
 བྱས་ནས་སུན་དབྱུང་བའོ། །གཉེན་སོགས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་
 པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཞེས་སམ་གནོད་པ་མྱོང་འཁྱུར་གྱི་ལས་སྤར་བསགས་པའི་
 རུས་པ་གང་གིས་གཞན་པ་རོལ་པོ་དག་གིས་རང་གི་སྤྱིགས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་
 དང་དག་གིས་ཆོག་རྩུབ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་རན་
 པ་དེ་དག་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སྤྱིགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་ཆད་རྒྱ་མཚན་ནས་
 དོན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱ་མི་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤར་བྱས་

ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་སྤྱིར་བ་འདི་སྤྱི་ཁྱད་བསྒྲིག་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་ཚང་ལ་རུས་
སྒྲིབས་ལྡན་ཞིང་གོགས་དང་བྲལ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མི་འདོད་
པའི་གནོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གང་དང་གང་(༢༡༥)བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རང་
དང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་གྱིས་སྤར་བྱས་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་གྱིས་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་
སེམས་པར་ད་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་པ་རོལ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཅི་སྟེ་ཞེ་བཞོན་པའམ་ཁྱོ་
བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པའོ། །

ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་འབད་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནོད་པ་དང་
སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་འབྲལ་དུ་ཐབས་གཞན་གྱིས་
བསྒྲིག་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་ཐབས་ཅི་དང་ཅིའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་
སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་རང་གི་གཉེས་བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་
དག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་
ལ་གནོད་སེམས་དང་ཞེ་སྤར་གི་སྒྲོན་ནས་འཐབ་ཅིང་ཚུད་པར་མི་བྱེད་པར་མ་དང་
བུ་བཞིན་དུ་མཉེས་གཤིན་བྱམས་པའི་སེམས་དང་དགའ་ཞིང་ཡིད་གཙུགས་པའི་
སེམས་སྤྱ་གྱུར་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱུབ་པ་ལ་བཙོན་པར་འགྱུར་བ་
ཞིག་ནམ་འོང་ན་སྟམ་པ་དང་སྤྱི་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འོང་བའི་སྤྱིར་དུ་བདག་གིས་ནི་
བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་
དགེ་བའི་ཚོགས་དག་གསོག་པ་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འབད་པའི་སྒྲོན་ནས་ལྷུར་ལེན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དག་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སྦྱེ་བའི་ཐབས་སྤྱ་
འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་བ་
དང་དགྲའི་སྤྱོད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་རིམ་གྱོ་སོགས་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་
བྱེད་པ་ནམ་པ་ཀྱང་དུ་མི་རིགས་པའང་འདིས་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་

བར་(༥༤ན)བྱ་དགོས་ཏེ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྩ་ཡུར་པའི་ཆགས་པའི་གཞི་སྤང་བ་ནི། གཉེན་བཤེས་
 སོགས་ལ་ཆགས་ན་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བས་ཆགས་
 པའི་གཞི་སྤང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་བྱིས་གཅིག་ཡོ་བྱད་དང་
 བཅས་པ་ཚིག་པར་ཡུར་པའི་མེ་དེ་རྣམས་བྱིས་དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་བྱིས་གཞན་ཞིག་ཏུ་
 སོང་ནས་ནི་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་མེ་དེ་དང་དེ་
 དག་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་བྱིས་ནོར་རྩལ་དང་བཅས་པ་
 འཚོག་པར་འཇུར་རྩ་དོགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་
 བའི་དོན་རྩ་མེ་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པ་དེའི་གཞིར་ཡུར་པའི་རྩ་དང་ཤིང་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་གཞན་རྩ་ཡུར་སྤེ་
 འདོར་བར་རིགས་པ་དེ་བཞིན་རྩ། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
 བྱས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྒང་གི་མེ་ཆེན་
 པོ་འབར་ནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཚིག་པར་ཡུར་པ་ན། རང་ཉིད་
 གྲང་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་ཡུར་ནས་དེ་དང་
 དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞེ་སྒང་གི་མེ་ནི་ཤུགས་དྲག་པོ་རང་
 གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མཆེད་ཅིང་འབར་བར་ཡུར་པ་ཡིས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སུ་
 བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནོར་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་
 ཤིང་ཕངས་པ་དག་ཚིག་པར་དོགས་པའི་བསམ་པ་ཡིས་གང་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་
 གཞིར་ཡུར་པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སེམས་དེ་ནི་བྟོད་(༥༤བ)ཀྱིས་
 བཅད་ནས་དེ་ཡི་མོད་ལ་སྤེ་དེ་མ་ཐག་དོར་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཆགས་པར་
 བྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཞེ་སྒང་གི་རྒྱ་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་སྤོ་
 བས་ཞེ་སྒང་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པས་ཁྱོ་
 བ་དགག་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་བཟོད་རིགས་

པ་ནི། ཆགས་པའི་གཞི་གཞིན་བཤེས་སོགས་སྒོས་དོར་ན་གཞིན་སྟུག་པ་དང་བུལ་
བའི་མུ་རན་འབྱུང་བས་དེ་བདག་གིས་བཅོད་མི་རུས་པས་ཁྱོའོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་
ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་གསད་པར་བྱ་འོས་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་ན་
ལག་པ་ཙམ་བཅད་དེ་བཏང་ཞིང་ཐར་བར་གྱུར་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་གསོད་
པའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ། གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་གཞིན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་སྟུགས་ལ་གསོད་པ་དང་
བརྟུང་བརྟེན་བྱེད་པ་དང་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་བྱེད་པ་དང་
གཞིན་བཤེས་སྟུག་ཅིང་ཕངས་པ་དེ་དང་བུལ་བའི་མུ་རན་སོགས་ད་ལྟ་མི་ཡི་སྟུག་
བསྐལ་ཆུང་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་འདི་དང་དུ་བྲངས་ནས་བཅོད་པར་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་མ་འོངས་པར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྦྱང་
བར་འགྱུར་བ་དང་གཏན་དུ་བུལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་དཔུལ་བའི་
སྟུག་བསྐལ་ལ་ལྟོས་ན་མི་ཡི་སྟུག་བསྐལ་འདི་སྟུག་བསྐལ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བར་ཡིན་
པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྟུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་
ཞིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ་རིགས་སོ། །མིའི་སྟུག་
བསྐལ་འདི་(༢༥ན)ཙམ་ཡང་མི་བཅོད་དོ་སྟམ་ན། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་དག་མི་སྟུག་
པས་རང་གི་གཞིན་བཤེས་ལ་བརྟུང་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་གཞིན་
བཤེས་སྟུག་པ་དང་བུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཆུང་དུ་འདི་ཙམ་ལའང་བདག་
གིས་བཅོད་ཅིང་བསྐྱན་པར་མི་རུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོར་བས་བྱུབ་ན། རྒྱ་མཚན་
དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་འོངས་པའི་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་བཅོད་བྲག་མེད་པ་སྦྱང་བར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟར་ལྟར་བ་འདི་ཅི་ཕྱི་བསྟོན་པར་མི་
བྱེད་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ་འབྲས་བུ་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་ཁོང་
ཁྱོད་འབད་པས་བསྟོན་རིགས་པའི་མྱིར་ཏེ་རྒྱ་མ་བསྟོན་ན་འབྲས་བུ་བསྟོན་ཐབས་མེད་

པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ད་ལྟ་རང་དང་རང་གི་གཉེས་བཤེས་སོགས་གནོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་རྒྱུ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་
ཏིང་ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱ་མོ་བག་ཙམ་རེ་མ་བཟོད་ནས་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པས་ནི་
དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔལ་ཏུ་མེད་པའི་རྩ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སོ། །

དེས་ན་བདག་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པའི་སྟམ་ཏུ་བསམས་ནས་
རང་གིས་རང་ལ་ཁྲིལ་བདས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཁོ་རི་དབང་ཏུ་མ་ཤོར་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་
འབད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེའང་ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྤྱག་
བསྐལ་མྱོང་དགོས་པ་འདི་ནི་རང་གིས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་རན་གྱི་འབྲས་ཏུ་ཡིན་
ལ་ད་ལྟ་དེ་མྱོང་བས་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་རན་ཏུ་མ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་སེམས་མི་
འབྲུགས་པར་བཟོད་པར་བྱས་ན་ནི་སྤྱི་མར་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་གསར་ཏུ་མི་གསོག་ཅིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་
ནམས་མང་ཏུ་(༥༥བ)འཕེལ་ལ་ད་ལྟའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོས་ཤིང་འབྲུགས་པར་གྱུར་
ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་དགོས་པའི་རྩ་གསོག་པར་
འགྱུར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་གང་། །ཟད་
པར་བྱེད་པ་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་ཁྲོ་བས་
སྤྱག་བསྐལ་བྱིར། །ས་བོན་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟ་བུར་ན་འབྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་།
ལྟ་མིར་སྐྱེ་དང་སྤྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ནད་ཚབས་ཆེན་པོ་
གསོ་བའི་ཐབས་ཏུ་སྤྲོན་པ་མཁས་པས་གཏར་སྤྱིག་བྱེད་པ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་
སྤྱི་མའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ལྟོག་པའི་བྱིར་ཏུ་ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱང་ཏུ་ལ་ཤིན་ཏུ་
བཟོད་པར་བྱ་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་ཆེན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩའི་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་རིགས་པ་ནི། བདག་ནི་སྤར་
ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་འཁོར་ཆོ་སྤྲོན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ལ་
ཆགས་ཤིང་སྤྱིད་ནས་དགོས་པ་དམན་པ་འདོད་ཡིན་རྒྱུ་ཏུ་རེ་སྤྱབ་པའི་དོན་

སྤྲུལ་ལས་བྱེ་བ་སྤྲུལ་འབྲུལ་འབྲུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་བསྤུལ་དང་རྒྱ་སྤྲུལ་བར་བྱ་རིགས་ན་དེ་
 བས་རྒྱུད་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་སྒྲུལ་རྒྱ་སེམས་གྱི་འཕང་བསྟོད་ནས་སྒྲོ་བཟན་པར་བྱའི་
 ལྷམ་པར་མི་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ལས། སེམས་དཔུལ་རྒྱ་འགྲོ་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
 རྟེན་སྤྲུལ་བསྤུལ་མང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གནོད་(༥༦བ)
 མྱོང་ན། བྱང་རྒྱལ་ཆེད་རྒྱ་ཅི་མྱེར་ར་བཟོད་མི་བྱ་སྒྲུལ། ལྷགས་དབྱུག་མཚོན་དང་
 གསོད་དང་བཅིངས་དང་བརྟེན་པ་དང་། མགོ་གཙོད་པ་དང་རྒྱུ་ལག་ན་བ་སྤྲ་
 གཙོད་པ། འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་བསྤུལ་རྗེ་སྟེད་བདག་གིས་བཟོད་སྒྲུལ་རྒྱ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔུལ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་མྱིན་ལ་གནས། ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་
 གྲང་། བཅེ་ལྷན་གང་ཆོ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྤྲུལ་བསྤུལ་
 ལ་རྟག་རྒྱ། ལན་པའི་འདུ་ཤེས་དགའ་བ་རྟེད་ཐུར་པ། དེ་ཡི་གང་ལ་ཅི་ཞིག་
 བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། དེ་དག་ནི་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
 ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ་བདག་གི་དགའ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། གཞན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྟགས་ཏེ། དེ་ཡང་དགའ་ལ་བསྟོད་གྲགས་སྤྲུབ་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དགག་པ་
 ལ། རང་དགའ་བདེའི་རྒྱར་རྒྱུད་བས་དགའ་བར་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་
 གཞན་གྱིས་བདག་གི་གནོད་བྱེད་གྱི་དགའ་བོ་དེ་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འདི་ནི་ལྷག་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་བསྟོད་པར་
 བྱས་ནས་གལ་ཏེ་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྟོད་ལུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་བསྟོད་ལུལ་གྱི་དགའ་དེས་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྟེན་པ་ཐོས་ནས་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་བདག་ལྷན་ཅོ་སྒྲུལ་རྒྱ་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྒྱུར་ལ། ཀྱ་ཡེ་རང་གི་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱང་ནི་དེ་དག་
 གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མི་བྱ་བར་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་
 ནས་རང་གི་དགའ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྟེན་ཅིང་བསྟོད་པར་བྱས་ནས་

ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་པ་རོལ་པོ་(ལྔ་ལྔ)དག་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་བ་དེ་ལྟར་དགའ་
 བར་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་པར་བྱེད་རིགས་ཀྱི་དེ་མི་བཟོད་པར་ཕྱག་
 འོག་གི་མེས་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །དགའ་
 བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱིར་བྱེད་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ། གང་དང་
 གང་ལ་ཆགས་ཐུང་པ། སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
 བཅས་པའི་དགའ་བ་དེ་སྤྱིར་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 མིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཚུད་ཉིད་ཀྱང་ནི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྱི་
 བ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་བསྟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགའ་བའི་བ་དེ་བ་
 སྤྱིར་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུའང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱུན་ཏུ་བ་དེ་བ་འབྱུང་
 བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ཕྱག་དོག་མེད་པའི་དགའ་བ་རང་ཡང་འདི་ཕྱིའི་དུས་
 ཀྱུན་ཏུ་ཉེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 བཀག་པར་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཕྱག་དོག་གི་
 བསམ་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་
 བསྐྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་སྟོན་པར་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་དེས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དགའ་ཞིང་དད་པའི་རྒྱུར་ཐུར་ནས་གཏུལ་བྱར་སྤྱིར་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་
 ཀྱང་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་པར་རིགས་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 དགའ་བའི་ཕྱག་དོག་སྤངས་ཏེ་དགའ་ཞིང་དད་པའི་སྤྱོད་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་
 ལ་བཟོན་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་(ལྔ་ལྔ)དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་
 རྒྱལ་ནི། དུམ་མདོ་ལས། གཞན་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་
 གི་ལེགས་པ་བཟོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་
 ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གནང་། ཞེས་པའང་ཡོད་པའང་འདྲའོ། །

གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། ས་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 དགའ་བ་མིན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱས་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ལའང་བདེ་
 བ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགུ་པ་རོལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 བདག་གིས་མཐོང་ནས་རང་གི་དེ་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་བྱས་པས་བདག་རང་
 གི་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཡང་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དགུ་པ་རོལ་པོ་གཞན་དེ་དག་
 ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་དེའི་རྒྱ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིད་དགའ་
 བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་བ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡིད་
 ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་བསྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱ་ལ་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་བ་འདི་
 ཡང་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རང་གི་ཡིད་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་བྱན་གཡོག་
 རྣམས་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་
 ཟེན་པའི་འོག་དུ་དེ་དག་ལ་ཟས་ཤོས་སྤྲ་རྒྱ་ཤོགས་བྱིན་པ་དང་ཁྲུས་དང་དྲིལ་ཕྱིས་
 སྤྲ་མཉེ་ཡན་ཆད་གྱིས་པན་འདོགས་པའི་ཐབས་གཞན་དག་བྱས་ན་བྱན་གཡོག་དེ་
 དག་ཡིད་ཆོས་ཞིང་བདེ་བར་འཕྱུར་བས་དེ་དག་ལ་སྤྲ་རྒྱ་ཤོགས་བྱིན་པ་ཤོགས་ཀྱང་མི་
 བྱ་ཞེས་སྤང་དགོས་པར་འཕྱུར་ལ། ཤོགས་ཞེས་པའི་སྤྲ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུར་ལ་པན་
 བཏགས་པའི་ལན་དུ་པར་ལ་པན་འདོགས་པ་ཤོགས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པར་འཕྱུར་ཏེ་
 དེ་དག་བྱས་པས་གཞན་བདེ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་(༡༥༥ན)
 པན་པའི་ལན་སྐབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བྱས་ན་བྱན་གཡོག་ཤོགས་དེ་དག་ཀྱང་
 མི་དགའ་བས་རང་ལ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཆོ་འདིའི་
 བདེ་བ་ཉམས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྤྲ་རྒྱ་ཤོགས་བྱིན་འོས་པ་མ་བྱིན་པས་མ་མཐོང་
 བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བའང་ཉམས་ནས་འདི་ཕྱིའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མི་སྦྱང་བ་དང་འདྲ་
 བར་གཞན་གྱི་ཡིད་བདེ་བར་འཕྱུར་བ་ལ་སྤྲ་དོག་བྱས་པས་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉམས་པ་དང་བསམ་པ་ངན་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་
 མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ངན་པ་སྤྲུག་དོག་བསྐྱེད་པས་རང་གི་ཆོ་འདི་
 མྱེའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་གཞན་གྱི་དགའ་
 བདེ་སྤྲུག་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱེད་པར་དགའ་བའི་སྒོ་འབའ་
 ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཤོང་འོག་འདི་དག་གིས་ཞེ་སྤང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྤང་
 དགོས་པར་མ་ཟད་དེའི་ཆར་གཏོགས་གྱི་སྤྲུག་དོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རང་
 རྒྱུད་གྱི་སྤྲུག་དོག་གི་དྲི་མའང་བཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ་དག་ལྟ་བུ་གཞན་འགའ་ཞིག་
 གིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་ཏེ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་པོ་
 གཞན་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེའང་ཁྱོད་འདོད་པར་བྱེད་ལ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་དག་པོ་ལ་པོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོགས་པའི་ཆོ་སྤྲུག་དོག་གི་
 དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མི་(ལ་ལ)བཟོད་ནས་
 རང་གི་རྒྱུད་ལའང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་དེ་མི་འདོད་པར་བྱེད་
 པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཁིང་མི་རིགས་པ་ཞིག་སྟེ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ་
 དགའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའང་འདོད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དག་ལ་མི་
 འདོད་པ་དང་འགལ་ཁིང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ལའང་བདེ་
 བ་འབྱུང་བ་མི་འདོད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་
 ཡང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་ལ་བསྟོད་པ་ན་བསྟོད་མཁན་གཞན་དེ་ལ་བདེ་
 བ་འདོད་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་
 ལ་བསྟོད་སྤྲུགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡིད་ལའང་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་
 པ་དང་སྤེལ་བར་བྱ་རིགས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་པ་ལ། གཞན་
 ལའང་བདེ་བ་འདོད་ཅེས་དང་གཞན་ལ་བདེ་བའང་འདོད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་
 བཞི་པ་ལ། རང་ལའང་བདེ་བ་འདོད་ཅེས་དང་རང་ལ་བདེ་བའང་ཞེས་མི་འདྲ་

བ་ཅུང་བད་ཅམ་བྱང་རྡོ་། །དག་ལ་བདེ་བ་བྱང་བ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱན་ཏུ་པན་བདེ་ཐུན་སུམ་ཚྲིགས་
 པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚྲིག་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 ནས་ཕྱིན་བྱུག་གི་སྦྱོང་པས་གཞན་བདེ་སྦྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་རང་གིས་བསྐྱབ་པ་
 མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རང་གིས་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པའི་
 ཁྱད་པར་ཅུང་བད་རེ་ཐོབ་ཅིང་རྟོན་ནས་འདོད་པ་བྱུང་པར་ཐུར་པ་ན་དེ་ལ་སྟིང་
 ནས་དགའ་བ་སྟོམ་པར་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྦྱེ་བར་གཞན་གྱི་བདེ་
 བ་རྟོན་པ་དེས་ཀོ་སྟེ་དེས་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་ཁྱོ་བར་
 བྱེད་མི་(༡༧)ན་རིགས་ཏེ་ཁྱོ་བར་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་
 ན་སེམས་ཅན་གཞན་རང་རང་གིས་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཅམ་ཏུ་དགའ་
 བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའང་བྱང་སྟེ་ད་ལྟ་འམ་ད་
 ནི་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་མདོ་ལས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 འདི་དག་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཆེད་ཏུ་གོ་ཆ་བགོས་ནས་འདི་དག་ལ་
 བདེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་རང་གི་མཐུས་བསྐྱབ་པའི་ལོངས་སྦྱོང་
 གྱིས་བདེ་བར་འཚོའོ་ཞེས་དགའ་བ་རྟོན་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དག་ལ་རྟོན་བཀྱར་སྦྱབ་པ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ལ། རང་གིས་འདོད་པ་ཆ་ཅམ་
 བྱུང་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། དག་ལ་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་མི་བཟོད་པ་མིན་
 ཡང་བསྟོད་བསྐྱབས་བྱེད་པ་དེ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དད་ནས་དེ་
 ལ་རྟོན་བཀྱར་སྟོབས་པ་ལ་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བས་
 མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་མམ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྟེའི་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་ཅིང་རྗེད་པར་བྱ་འོས་པའི་གནས་སླ་ན་མེད་
 པར་མདོན་པར་འཛང་བྱ་བར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་
 འདོད་ཅི་ན་སྟེ་འདོད་དོ་ལོ་ཞེས་བེར་ནས་དམ་བཅས་ཤིང་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ན་

འཆང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཞོག་ད་ལྟ་འཕལ་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་
 རམ་བཀྲར་སྟེ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཟས་གོས་ནོར་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
 པ་རན་ངོན་ཏེ་དམན་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་བྱེད་པའམ་བྱུང་བ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་
 ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་(༥༡/བ)ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་བཅོད་པར་སྤག་དོག་གིས་ཡིད་གཏུང་པར་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །འདྲོད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་འདྲོད་དོ་ལོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་
 འདྲོད་ཚུལ་དེ་ལ་མ་མགུ་བའི་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ནང་གིས་
 གསོ་བར་བྱ་བ་པ་མའམ་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་གིས་རྟག་དུ་གསོ་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་སྲུ་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་
 ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་སྦྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་ལན་འགའ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་གསོ་བའི་གཉེན་ཉེ་དུ་གཞན་གྱིས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་
 འཕལ་ཀྱི་འཆོ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཆེས་ཆེར་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་
 ཡིན་ན་དགའ་བ་སྟེ་བ་མི་འགྱུར་བར་སྤྱར་སྟོའམ་སྟེ་ཕྱི་ཕྱིར་སྟོ་བར་བྱེད་མི་རིགས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྦྱབ་པར་ཁས་སྲུངས་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ན་རེས་འགའ་བདག་གིས་སྦྱབ་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རང་
 གིས་རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྟེན་པ་ན་རང་གིས་འདྲོད་པའི་ཚུགས་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱ་རིགས་ཀྱི་སྤག་དོག་གིས་ཡིད་མི་དགའ་བར་བྱེད་
 པ་ནི་ཁས་སྲུངས་དང་ཤིན་དུ་འགལ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །འོན་
 ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲར་སོགས་གཞན་སྦྱབ་པར་དམ་མ་
 བཅས་སོ་སྟམ་ན། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་རྟེན་བཀྲར་རན་ངོན་ཅམ་
 རྟེན་པ་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོབ་པར་མི་འདྲོད་ཅིང་མི་བཅོད་ན་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ནམས་ལ་མཐར་ཐུག་སྟེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པར་འདྲོད་(༣༠༠ན)
 པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་སྤྱི་དཔས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་འདྲ་

ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བ་སྟེ། སྤར། བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་
ཏུ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་བ་སྦྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །

འཕལ་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ཅུང་ཟད་བྱང་བ་མི་འདོད་པ་དང་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
སྦྱབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞན་
ལ་འབྱོར་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལའང་མི་དགའ་ཞིང་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་བར་
བྱེད་ལ་ཁྱད་ན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱང་
པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་ལ་
ཆགས་ནས་དེ་ལ་དགའ་གཏུང་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱོར་བ་ལ་སྤང་ཞུགས་དང་སྤག་དོག་གིས་ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐེགས་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་
དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་འཛོམས་བྱེད་དེ། དཔལ་པོས། གང་ཞིག་ཟང་ཟིང་
ནོར་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་སྦྱེ་བ་མེད། །སེམས་མཆོག་
དེ་ནི་སྦྱོན་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རོ་དང་མི་འགྲོགས་བཞིན། །དེ་
བས་རྟག་ཏུ་སྦྱོན་ནམས་ཀྱན་སྤངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཆོལ་ལ་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་
སྦྱིན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཅིག་སྤུས་སྦྱོབ་པ་ཡི། །སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཞུམ་
པའི་ཚུལ་མི་མཐུན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་དམ་(༤༠༠བ)པ་
མཐོང་ནས་ནི། །གང་ཞིག་སེམས་འཁྲུགས་པ་ནི་སྦྱེ་འཕྱར་བས། །དོན་དེ་ཅུང་ཟད་
རྟེན་པར་མི་འཕྱར་གྱི། །འགྲོ་དེ་རང་གི་བསོད་ནམས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅིས་
སོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་རྟེན་བཀྱར་བྱང་བ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་ཞིང་སྤག་དོག་བྱེད་
པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟའི་སྒྲོ་བན་མི་སྦྱེད་པར་
གཞན་གྱིས་འབྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་རྟིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་

བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་མ་ཟད་རང་གི་བདེ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཏོང་
འདོད་ཀྱི་ཁྱོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པ་དག་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་པར་འབྱུར་བས་
སོ། །དེས་ན་དཔལ་ཤིང་གི་སེང་གའི་སྐྱར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་སྤུངས་ཆད་བདག་
གིས་གཞན་གྱི་དཔལ་དང་སྤུངས་སྤུམ་ཆོགས་པ་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་མི་བཀྱི་སྤྱི་ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ལྟར་བསྦྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་སྤྲུག་དོག་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། སྤྲུག་དོག་གང་ཞེན། རྟེན་པ་དང་བཀྱུར་
སྤྱི་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་སྤུངས་སྤུམ་ཆོགས་པའི་བྱང་པར་མི་བཟོད་པར་
བྱུར་པ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་རིག་པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྟེན་བཀྱུར་ལ་ཆགས་ནས་
གཞན་གྱི་སྤུངས་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའོ། །བྱིད་
ལས་ཆེ་འདིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྤྱི་མར་རན་སོང་དུ་འཕངས་ནས་ནམ་སྤྱིན་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་སྐྱེད་པས་ཆེ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་
ལ་འབྱུང་ཡང་ཉེ་བའོ། །བྱམས་པའི་སེམས་གའི་སྐྱར་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱུར་ལ་སྤྲུག་
དོག་གི་(༡༠༧)ཆོས་དང་ལྡན་པ་སོགས་བཞིས་ནི་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་དམུལ་
བར་འགོ་བར་གསུངས། དེས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་བྱིར་གཞན་ལ་སྤྲུག་
དོག་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་ལ། སྤངས་ནས་ཕན་
ཡོན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྤྱོ་མཐའ་ཡས་པར། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་རྟེན་དང་གྲགས་པའི་
ཕྱིར། །པ་རོལ་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱ་སྤྱི། །དགའ་བའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟས་
བྱས་ན། །མཐུ་ཆེ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱང་མཛོས་པར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། སེང་གིས་
ལྟས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེར། །སྤྲུག་དོག་མེད་པས་དབང་ཆེར་
གྲགས། །ཞེས་སོ། །

རང་ལ་གནོད་པ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱོད་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཡུལ་

གྱི་རང་གི་དགྲ་པོ་དེས་སྤྱིན་བདག་དང་འབྱོར་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཟས་གོས་སྟགས་
 གྱི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་ཐོབ་ཅིང་རྟེན་དམ་འོན་ཏེ་རང་གི་མི་མཛའ་བ་དེས་རྟེན་པར་
 མ་གྱུར་པར་ཟས་གོས་སྟགས་གྱི་ཡོ་བྱད་དེ་སྤྱིན་བདག་ཁོ་རང་གི་བྱིས་ན་ལམ་བྱིས་
 བཞན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འང་དངོས་པོ་དེ་དག་
 བྱིད་རང་ལ་མེད་པར་མཚུངས་ནས་སྤྱིན་བདག་དེས་ཡོ་བྱད་དེ་དག་དགྲ་པོ་ལ་པོ་
 དེ་ལ་སྤྱིན་རྩང་མ་སྤྱིན་རྩང་ཞེས་སམ་བྱིན་ན་མ་མ་བྱིན་ཀྱང་རྩང་སྟེ་ཡོ་བྱད་དེས་ཅི་
 བྱ་ཞེས་སམ་སྟག་དོག་བྱེད་པ་དེས་བྱིད་ལ་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་
 པས་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་བྱ་རིགས་གྱི་བྱིན་པས་མི་དགའ་བ་དང་མ་བྱིན་
 པས་དགའ་བར་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

རྟེན་པའི་རྒྱ་དོར་བས་རང་ལ་ཁོ་རིགས་པ་ནི། དགའི་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་
 རང་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྟེན་པ་ལྟག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རྟེན་བཀྱར་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་སུ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་ནི་སྤྱིན་(༣༠༧བ)བདག་དད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའམ་རྒྱལ་བྱིས་དང་ཐོས་བསམ་ལ་སྟགས་པ་རྟེན་པ་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ན་དེ་འཕྲོད་པར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཚོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་རིགས་པ་ལ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་འདོར་བར་
 བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཁོ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟོས་ཤིག་སྟེ་རང་ལ་
 རྟེན་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱས་ཁོ་བར་རིགས་གྱི་གཞན་ལ་རྟེན་སྟགས་བྱུང་བའི་རྒྱས་
 ཁོ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །རང་ལ་རྟེན་བཀྱར་མ་བྱུང་བྱིན་ཆད་གཞན་ལ་འང་
 མེད་ན་དགའ་ཞིང་ལེགས་སོ་ཞེ་ན། བྱིད་ནི་རང་གིས་རྟེན་བཀྱར་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱ་
 སྟོན་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་པའི་གེགས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་པ་
 ལ་སྟག་དོག་བྱས་པ་སྟགས་ལས་ངན་པའི་སྟེག་པ་བྱས་པ་ལ་བྱ་ངན་མེད་པར་མ་ཟད་
 གྱི་སྒྲར་ཡང་སྟག་དོག་གི་དབང་གིས་རྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་

ལྷུང་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་དང་
 ལྷན་ཅིག་འགྲན་པར་བྱེད་འདོད་དམ་སྟེ་འགྲན་པར་བྱེད་མི་རིགས་ལ། ཅིས་ཀྱང་
 འགྲན་ན་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ལ་འགྲན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཡང་
 གཞན་ལ་རྟེན་བཀྱར་བྱུང་བ་ལ་ཁྲོས་པས་རང་གི་བསོད་ནམས་སོགས་གསུམ་པོ་དོར་
 བས་རྟེན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མི་འཛིན་པ་རང་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ་
 བསོད་ནམས་དང་ནི་དད་པ་སོགས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་འདུག་ལོ། །དེ་
 དག་ནི་དག་ལ་བརྟོད་གསུམ་བདེ་སྦྱིད་རྟེན་བཀྱར་ལྟ་བུ་བྱུང་བའམ་དེ་དག་སྐབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མི་བཟོད་པ་
 གྲངས་ནས་(༡༠༨ན)ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་
 རང་དང་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་དགའི་ཚུགས་
 ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཟླས་ན་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེལ་དེའི་རྒྱན་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་དག་
 ལ་མི་འདོད་ཅིང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པར་མ་བཟླས་ན་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྦྱེལ་དེ་མ་
 སྦྱེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱེ་མི་སྲིད་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་དང་རང་གི་ཚུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་དགའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་སོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཟླ་བ་བསྒྲིག་ཅིང་ཐབས་སྣ་
 ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་འོག་ཐབས་ཀྱི་གདམས་
 རག་གི་གཙོ་བོར་འདིའི་གོང་ལོག་ཏུ་བརྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
 པ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུགས་དང་བཟལ་ལན་བྱས་ཏེ་ཁ་ནང་ཏུ་ཚུགས་
 ཏེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་དག་མ་རྩངས་པ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་དབྱད་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས་ནས་བཀག་ན་ཁོང་ཁྲོའི་ནང་ཚན་གྱི་
 རིགས་ཏུ་མ་ལྟོག་ཅིང་གཉེན་པོ་བཟོད་པའང་སྒོ་ཏུ་མ་ནས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པས་

ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་ནས་རྩི་མ་
མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་འབད་པ་
གལ་ཆེའོ། །བམ་པོ་གཉིས་པ། འདི་ནས་བརྒྱུ་ཉེ་འཆད། གཉིས་པ་འདོད་པའི་
གཤམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། དག་པོའི་མི་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་
པ་ལ་བཟོད་པ་(༣༠༢བ)སྒྲིམ་པ། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གཤམ་
བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དག་ཞིག་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། དག་མི་དགའ་བས་རང་ལ་མི་
ཕན་ཞིང་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན་སྐྱམ་པས་དེ་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། དག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
སོགས་མི་འདོད་པ་བཞི་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་དེའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཞིག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་མི་འདོད་པ་བྱུང་བས་དེ་མི་
དགའ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ན་འང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་བའི་
རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྗེས་སྤྱི་རང་
གོ་ལོག་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །སྒྲིམ་གྱི་ལས་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་ལ་གནོད་པ་
དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དག་དེ་ལ་
གནོད་པའི་རྒྱར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་དོན་དེ་འབྱུང་བ་
ལ་འང་དེ་ལྟར་བསམ་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་
པའི་དོན་མེད་པར་མ་ཟད་རང་ལ་དེ་ཅམ་དུ་གནོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གནོད་
པ་ནི་སྒྲིམ་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཅམ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེ་ཉིད་བསལ་བའོ། །

དག་ལ་གནོད་མེས་སྐྱེད་པས་རང་ལ་གནོད་པ་ནི། དག་ལ་གནོད་པ་དང་
སྐྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་ན་རྒྱུད་ཅིང་བརྒྱག་པར་གྱུར་ན་སྐྱམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པའམ་དེ་
ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ནས་དག་པོ་རྣམས་པོ་དེ་ལ་གནོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་དེ་དག་
བྱུང་བར་གྱུར་ན་འང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རང་ལ་ཕན་པ་མེད་ཅིང་གནོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་

སོ། །གལ་ཏེ་དག་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུག་སོགས་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན་དེ་ཁོ་ནས་བདག་གིས་
 ཡིད་སྟོན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་(༣༠༣)ཡིན་པས་བདག་ཉིད་འཆོངས་པའམ་ཡིད་ཆོམ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ངན་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཆེས་ཆེར་རང་ལུང་
 བའི་རྒྱ་གཞན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་མེད་པས་དེ་ནི་འཆོངས་པའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་གྱི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་ལུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་ནི་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་པོ་སྟེ་དཔེར་
 བ་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་སྟེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཤ་དང་བཅས་པ་བཏགས་ནས་ཆུར་
 འཕངས་པ་ན་དེས་ཉ་མང་པོ་བཟུང་ནས་སྤུ་བའི་ནང་དུ་འཆོད་པ་ལྟར་ཞེ་སྤང་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་པ་མ་རུངས་པས་བཏབ་པ་ཡི་དག་མ་རུངས་པར་
 བྱུར་ན་ལུང་བར་བྱུར་ན་སྤུ་བའི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་མཆིལ་པའམ་ལྷགས་ཀྱི་འདི་ནི་
 མི་བཟད་པ་སྟེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེད་ངེས་པ་དང་གཟེ་བ་སྟེ་ཟིན་ངེས་པའི་རྣོ་བ་
 ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ལྷགས་བསྐྱེགས་
 ཀྱི་བུམ་པར་རམ་སྤུ་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡང་དཔྱལ་བའི་སྤང་མའམ་གཤིན་རྗེའི་
 པོ་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བཅུག་ནས་ལྷན་རིང་པོར་འཆོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུག་
 མྱོང་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པའོ། །དེས་བཟུང་ཞེས་དང་ངེས་བཟུང་ཞེས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡི། །རྒྱ་ནི་མི་བཟད་
 གཞོད་སེམས་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་དྲངས་པ་དག་སེམས་ཅན་
 དཔྱལ་བ་དྲག་པོར་འོངས། །ལས་ཟད་ནས་ནི་ཐར་འགྱུར་ཞིང་། དཔྱལ་བར་འགྲོ་
 རྟེན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་འདི་ལྟར་དཔྱལ་བའི་སྤང་མས་(༣༠༣བ)
 ཁྲོད་དཔྱལ་བ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆིལ་བས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་པོ་ལས་སྤང་
 བས་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་སྐྱམ་སར་འབྱིད་དོ། །སེམས་དཔྱལ་བུམ་པ་ཡང་སྟེ་ཉིལ་མར་
 ཀྱིས་བཀང་བའི་ཟངས་ཆེན་ཤིན་དུ་ཁོལ་བའི་ནང་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤང་མས་བདག་

འཆོད་པར་ངེས་ཞེས་དགེ་ལྷ་འཆད་དོ། །དེས་ན་དག་ཀྱང་པར་འདོད་པ་དང་
བསྐྱེད་ན་སྒྲུལ་པའི་བསམ་ངན་དེ་ཙམ་གྱིས་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པར་རང་ལ་
དེ་ལྟར་གནོད་པ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུར་འཁྱུར་བ་དང་རང་གིས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྩ་
དག་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ནའང་རང་ཉིད་ཐུང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་འཁྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཉེས་དམིགས་བསམ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགག་པ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དག་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་འབྱུང་བའི་གཤམ་བྱེད་པ་
ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྦྱོམ་དགོས་
པར་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
པ་སྦྱོམ་པ་ནི། བསྟོད་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་
བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཤམ་བྱས་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ལ། བསྟོད་གྲགས་ལ་ཡོན་
ཏན་མེད་ཅིང་ཡིད་བདེ་ཙམ་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི། རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
བསྟོད་གྲགས་སོགས་འབྱུང་བའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་འཇིག་ཏེ། གཞན་གྱིས་རང་གི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་དངོས་སུ་བསྟོད་པ་དང་སྒྲོག་རྩ་སྟན་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་པའི་
གྲགས་པའི་རིམ་གྱིས་ནི་སྦྱེས་བྱ་གང་དག་གིས་འདོད་ཅིང་དོན་རྩ་གཉེར་བྱའི་དངོས་
པོ་ལྟ་ལས་ཕྱི་མའི་རྩས་སུ་པན་པ་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་སུ་མི་འཁྱུར་ཞིང་ཆོ་
འདིར་པན་པའི་ཐབས་ལ་ཆེ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡང་མི་འཁྱུར་ལ་དེ་བཞིན་རྩ་བདག་གི་
(༡༥༥)ལུས་སྟོབས་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ཡང་མི་འཁྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་ནད་མེད་
པའི་རྒྱ་འཁྱུར་བའང་མིན་ལ་ལུས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་ཡང་མི་འཁྱུར་རོ། །དེས་
ན་བདག་ནི་རང་དོན་ཁོ་ན་གཉེར་ན་དེ་ཉིད་སྤྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པས་རང་
དོན་རྩ་འཁྱུར་མི་འཁྱུར་དཔྱིད་ཤེས་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་དགོས་
ན་བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྱི་དེ་ལ་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་འབྱུང་
པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་བསྟོད་གྲགས་ཙམ་ནི་བསོད་ནམས་

འཕེལ་བ་ཆོ་རིང་བ་སོགས་ནམ་པ་ལྷ་པོ་གང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཆོ་འཕེལ་བྱེད་སོགས་སུ་མི་
 འཇུར་ཡང་འབྲུལ་དུ་ཡིད་བདེ་སྦྱང་པས་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་ཙམ་
 འབང་ཞིག་འདོད་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱན་པོ་འབྱེད་པའམ་
 ཆོ་ལོ་ཅེ་བ་དང་སྐྱ་གར་རོལ་མོ་སོགས་བྱེད་པ་དང་སྦྱང་འཛོང་མ་དང་གཞན་གྱི་བྱེད་
 མེད་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་དང་ཚུལ་འཇུར་ཆང་གི་བརྟུང་བ་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་
 པ་སོགས་སུ་འང་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲུལ་དུ་ཡིད་བདེ་ཙམ་སྦྱང་བྱེད་ཡིན་པས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཆོས་ཐོས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཡིད་བདེ་སྦྱེ་བ་ཡོད་མོད་
 ཀྱི་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ་སོགས་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་དང་དུ་སྤངས་མི་རིགས་ཤིང་ཁྱད་པར་
 རབ་དུ་བྱུང་བས་དེ་དག་བྱ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟེན་རིགས་
 པར་འཇུར་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྦྱོན་བཅོམ་པར་མཛོད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྟེན་བྱ་
 མིན་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བར། རྒྱན་པོ་ཆང་དང་མི་དགལ་
 དང་། ཞེ་སྤང་གཡོ་སྦྱུ་ཆོད་པའི་(༣༠༥བ)གནས། །བརྒྱན་དང་ཀྱལ་བ་ཆོག་རྩུབ་
 དུ། །དེ་བས་ཉག་དུ་སྤང་བར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཆང་གིས་འཇིག་རྟེན་བརྒྱས་
 འཇུར་ཞིང་། །དོན་ཉམས་ནོར་ཡང་ཟད་པར་འཇུར། །ཆོངས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བྱེད། །དེ་བས་ཆང་ནི་ནམ་པར་སྤངས། །ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་མང་ལ།
 གཞན་བྱེད་མེད་བསྟེན་པ་སོགས་ལའང་ཉེས་པ་ཤིན་དུ་མང་སྟེ་རུང་ཟད་རེ་འོག་དུ་
 འཆད་དོ། །དེས་ན་ཡིད་བདེ་ཙམ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ལྟར་པའི་བསྟོད་གཤམ་སོགས་
 ནི་བྱིས་པ་ནམས་དགའ་བ་སྦྱང་བྱེད་དང་འདྲིང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་
 ཀྱིས་དང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟོད་གཤམ་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་བྱིས་
 པའི་སྦྱོད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོངས་པ་ཁ་ཅིག་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་སྟན་པ་
 དང་གཤམ་པ་འབྱུང་དུ་རེ་ནས་སྤྲོད་མོ་བ་ལྟ་བུས་ཁྱོད་ནི་ལྟའི་དབང་པོ་དང་ནམ་

མང་ཐོས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཏོང་མོད་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་སྟོན་གྱི་གཙམ་སྤྲུལ་ཚིག་
 བརྗོད་པ་ན་དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་ནས་གཏོང་མོད་པར་གྲགས་པའི་དོན་རྒྱ་རྒྱ་
 དང་སྤང་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲུལ་པའི་རྟོག་བཟང་པོ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་
 གྲུང་ལྷག་པར་གཏོང་ཞིང་། མྱོང་འཛོམས་ལྷར་གཤམ་ལས་ཀྱལ་བའོ། །དཔལ་ཞིང་
 བརྒྱལ་མོད་པའོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ཙམ་དོན་རྒྱ་གཉེར་ནས་དགའི་གཤམ་ངོར་ནན་
 གྱིས་ཞུགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་པར་བྱེད་རྒྱ་འཇུག་རྣམས་པ་ཡིན་ན། འདི་
 བྱི་གཏོང་མོད་པའོ་དཔལ་བརྒྱལ་ཆེ་བའོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཚིག་འབྲུ་
 སྐམ་པོ་རྣམས་གྱི་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལ་ཆོ་འདིར་བཟར་རུང་བའི་ཟས། བརྒྱུ་རྒྱ་རུང་
 བའི་སྒོམ། བཞོར་རུང་བའི་གོས་ལྷ་སྤྲུལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་
 རང་ཉིད་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་སྟན་པ་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 དེས་གོ་གང་ཟག་སྤྲུལ་བདེ་ཞེས་སམ་ལུས་སེམས་སྤྲུལ་བདེ་སྤྲུལ་གང་ལའང་ཕན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་(༣༠༥ན་འོ།) །དེས་ན་བསྟོན་གྲགས་ལ་ཞེན་པ་དང་དེ་ཉམས་པ་ལ་
 མི་དགའ་བ་ནི་དཔེར་ན་བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད་མོའི་དོན་རྒྱ་གནས་ཁང་གི་དགོས་པ་
 གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱེ་མ་ལས་བྱས་པའི་ཁང་སྤྲུལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་ནས་སྤྲོ་
 བ་ན་སྤྲུལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་དེ་བ་པར་གྱུར་བའམ་མི་འགས་དེ་བཞིག་
 ན་ངའི་ཁང་པ་དེ་བ་པོ་ཁང་པ་བཞིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ནས་བྱིས་པ་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ནི་ག་
 ཆད་རྒྱ་རྒྱ་བའམ་མཚོག་རྒྱ་ཉམས་ཐག་པས་རྒྱ་ཞིང་ཆོ་དེས་འདེབས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་
 བསྟོན་པ་དང་གྲགས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་སྤྲུལ་པོ་བཞིན་
 རྒྱ་ཐུང་ན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་མི་དགའ་བ་སྤྲོད་པར་བྱེད་ནའང་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་
 ན་གང་ཡང་མ་ཉམས་མ་གོད་པས་ཐུང་ན་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་
 གིས་ནི་བསྟོན་གྲགས་ལ་ཞེན་པ་དང་དེ་ཉམས་པ་ལ་ཐུང་ན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱིས་
 པའི་སྤྲོད་པར་བསྟན་ཏོ། །

བརྟགས་ན་སྤྲོད་པོ་མེད་པས་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི། རང་ལ་བསྟོན་

པ་དང་གྲགས་པ་བྱུང་བས་སེམས་དགའ་བ་ཡིན་ན་རེ་ཞིག་གས་ཐོག་མར་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱེད་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོག་དང་སྐྱེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱི་དོན་ལེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་བསྟོད་
 པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་ཡོང་ཡེ་མི་སྲིད་པའམ་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེ་
 ལ་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཤིང་། འོན་ཏེ་བདག་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོ་བསྟོད་པ་བྱེད་
 རལམ་གྱི་གང་ཟག་གཞན་དེ་དག་བདག་ལ་དགའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་བསྟོད་པ་བྱེད་
 པ་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་ཞིང་དད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 གང་ནའམ་སྐྱེས་ན་ཞེས་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ཙམ་
 མིན་པ་དགའ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་
 ཕྱིར་བྱིས་པའི་(༡༠༥)བསྟོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ན་དེ་རང་ཉིད་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལྟེ་གང་ཟག་གཞན་རང་གི་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་ནས་
 བསྟོད་པའམ་དེར་མ་ཟད་ཡང་ན་བདག་རང་ཉིད་ལ་དགའ་ནས་བསྟོད་པ་ལའང་
 རུང་སྟེ་བསྟོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་བ་དེས་བདག་ལ་ཅི་
 ཞིག་པན་ཏེ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་པན་པས་རང་དགའ་བའི་རྒྱར་མི་རུང་ལ། བསྟོད་པ་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 རྟོང་བྱ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་མིན་ལ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོར་
 བཤོར་ཡང་མི་བརྟུབ་པས་བདག་གིས་དེ་ལས་ཆ་ཤས་རུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ནི་གཞན་བདེ་བས་བདག་ཀྱང་བདེ་བར་འཕྱར་
 བའི་ཕྱིར་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་
 བདག་ཀྱང་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་པོ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དགའ་ཞིང་བདེ་
 བར་གྱུར་པ་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ་བདག་ཉིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་
 རིགས་ན་རི་ལྟར་ཞེས་སམ་ཅི་ཕྱིར་དག་པོ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་གང་ཟག་གཞན་དགའ་
 བར་གྱུར་པ་ཡིས་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་བསྟོད་མཁན་དེ་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར་

པའམ་ཡང་ན་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དག་དེ་ཡིད་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱུར་ན་སྤྲུག་དོག་གི་
 དབང་གིས་བདག་ཇི་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་འདི་
 ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་དེ་ལའང་དགའ་བར་བྱ་རིགས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དོན་བསྐྱབ་ནི། སོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོག་འབྲུ་སྐམ་པོ་ཙམ་ལས་དགོས་པའི་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་ལ་བསྟོད་སེམས་
 མེད་པ་དང་བསྟོད་པ་པོའི་རྒྱུད་གྱི་བདེ་བ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བདག་གིས་ཐོབ་པ་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་བུས་(༡༠༩)ན་གཞན་གྱིས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་བསྐྱེད་སོ་བཀྲར་རོ་
 ལྟན་པར་བསྐྱེད་སོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོགས་པས་བཏགས་ནས་ཆོག་ཙམ་དེས་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་དང་དེས་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 བཟླས་ཤིང་དཔྱད་ན་དོན་དང་དགོས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྟོད་
 གྲགས་གྱི་ཆོག་འབྲུ་སྐམ་པོ་དེ་ཙམ་ནི་དེ་ལྟར་དགའ་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་
 པས་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་བྱིས་པ་སྐྱངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོད་པ་ཁོ་ནར་
 ཟད་དོ་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བྱིས་པ་ཆེད་མོ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སྟོད་པ་དང་འདྲ་
 བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

བསྟོད་གྲགས་སོགས་བཞི་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་པ་བསྦྱེད་པ་ནི། བསྟོད་གྲགས་
 སོགས་བཞི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་
 མ་ཟད་བསྟོད་གྲགས་དང་རྟེན་བཀྲར་སོགས་བྱུང་བས་བདག་གི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་གཡེང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡིས་སམ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའང་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད་རིན་ཆེན་སྤང་
 བ་ལས། སྤྲུག་དོག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཏུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་
 ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 མི་བཟོད་ཅིང་གཏུང་བའི་སྤྲུག་དོག་སྦྱེ་བ་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་སྤྲུགས་གཞིག་པ་

དང་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀུར་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འང་མི་བཟོད་པས་དེ་འཇིག་
པར་བྱེད་འདོད་པ་སྟེ་བཟོད་གྲགས་སོགས་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མང་
པོ་ཡོད་པས་ན་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་ཤེས་(༡༠༩བ)ནས་ཆགས་ཞེན་སྤང་བར་
བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ། སུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ཁྲོ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
གཞན་གྱི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་ཁྲོ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འོ། །

བཟོད་གྲགས་སོགས་འགོག་པ་ངན་འགྲོ་འགོག་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བཟོད་
གྲགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་ཉེས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
བདག་གི་བཟོད་པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ནི་ཞིག་ཅིང་དགག་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་པོ་གང་དག་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ནི་བཟོད་
སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་ཏུ་ལྷུང་བ་ལས་
བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ངེས་པར་ཡིན་པས་དེ་
དག་ལ་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཀྱི་དྲིན་ཏུ་གཙོ་བར་བྱ་རིགས་ཏེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པའི་
མཛེས་གྲོགས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །བཟོད་སོགས་འགོག་པ་སྲིད་པ་དང་ངན་
འགྲོ་ལས་དགྲོལ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་ནི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ་བཟོད་པ་དང་གྲགས་པ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་
སྟོན་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་འཆིང་བྱེད་དེ་
རྣམས་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དག་པོ་གང་དག་གིས་བདག་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཉེས་པས་རང་སྲིད་པའི་བཅོན་
རྒྱར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
སྟོན་ནས་ཕན་འདོགས་བྲལ་ན་མེད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁྲོ་སྟེ་སྟོ་སྟེ་མི་
རིགས་སོ། །སྟོ་སྟེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་བདག་ནི་རྟེན་བཀུར་བཟོད་
གྲགས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཕྱིར་སྲིད་པའི་
འཆིང་བ་དང་བྱེད་པར་སྤྲུག་(༡༠༩ན)བསྐྱུལ་མི་བཟོད་པས་འཆིང་བའི་ངན་སོང་གི་

བཙུག་རྩེ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཐུ་
 ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཤམ་
 བྱས་ནས་སྟུག་བསྐལ་ཅན་གྱི་བཙུག་ཁང་དུ་མི་གཏོང་བའི་སྐོ་འཕར་རམ་སྐོ་སྟེགས་
 ཉིད་དུ་ལྷར་པའི་དགྲ་པོ་བཀའ་བྲིན་ཅན་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་
 བདག་ནི་རི་ལྷར་ཁྲོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཁྲོ་མི་རིགས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་འཆིང་བ་ལས་
 དཔོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྲིན་དུ་གཙོ་རིགས་སོ། །

དེ་ལྷར་རྟེན་བཀུར་སོགས་རང་རྒྱུ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པར་ནི། འདྲ་
 སྤང་གིས་ཁྲུས་པ་ལས། ལྷ་ལྷར་འཆིང་དང་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། གྲགས་པའི་
 འཆིང་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། འཆིང་བ་དམ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས།
 དེ་དག་ཉག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྤང་། ཞེས་དང་། ལྷ་བའི་འཆིང་བ་དང་རྟེན་
 བཀུར་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྩོ་པོས་
 གྲང་། རབ་བྱུང་འཆིང་བ་དམ་པོ་གང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་སྟེ། འཆིང་
 བ་དེ་ལས་ཁྲོལ་བ་གང་། ཁེ་ཡི་ནང་གི་པད་མ་བཞིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
 དེ་དག་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་བར་བྱའོ། རྟེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་རྟེན་བཀུར་
 བཞིན་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་ན་
 དེ་དག་འགོག་པ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། རྟེན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་
 ཡང་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ལ་ཁྲོ་བ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཚོས་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་(༡༠༧)ཁྲོ་མི་རིགས་ཀྱང་དགྲ་
 པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་པ་དང་རྩལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དག་གི་
 ཚོས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅས་བསམ་ནས་ཁྲོའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷར་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 གཤམ་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་དེ་ལའང་ཁྲོ་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་བསོད་ནམས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསོད་པ་སྐྱོམ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་པའི་དཀའ་

ཐུབ་བཅ་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་དག་བ་ཡོད་པ་མིན་ཁོང་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་དག་
 བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་གཞི་ཡིན་པས་ན་དཀའ་ཐུབ་བཅ་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་མི་གནས་སམ་ཞེས་པའམ་བདག་ནི་དཀའ་ཐུབ་
 ཀྱི་མཆོག་བཟོད་པ་དེ་ལ་མི་གནས་སམ་སྟེ་བསོད་ནམས་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་དེ་ལ་
 ཅི་ནས་ཀྱང་གནས་པར་བྱ་རིགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཤས་ཆེ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་རང་གི་སྒྲིན་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགས་ཆེད་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་གེགས་
 བྱེད་པ་འདི་ལ་བཟོད་ཅིང་བསྐྱུན་པར་མི་བྱེད་ན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱར་ནི་དག་པོ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ནི་ཉེ་
 བར་གནས་པ་འདི་ཉིད་ལ་གེགས་སུ་བབྱུང་ནས་བདག་རང་ཉིད་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་གེགས་བྱེད་ཏུ་ལྱུར་པར་བྱེད་ཀྱི་དག་པོ་ལ་པོ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་
 མིན་ནོ། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བཟོད་པ་
 སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་གནོད་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་བཞིན་ཏུ་བཟོད་པ་མི་སྒྲོམ་པར་མཐུན་
 རྒྱུ་ལ་གེགས་སུ་བབྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་
 འཕྲོ་བའི་གེགས་བྱས་པས་སོ། །རྩོམ་ཆེས། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་(༣༠༥)མ་ཁྲོ།
 གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ན་བཟོད་པ་རི་ཅམ་ན་སྒྲོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནོད་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་མིན་ལ་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱིར་འབྲས་སུ་འོ་ཆོས་
 ཀང་ཞིག་རྒྱའི་ཆོས་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་རྒྱའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་
 ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་འབྲས་སུ་འོ་ཆོས་དེ་འབྱུང་བ་ཡི་རྒྱ་
 ཉིད་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་སུ་ངེས་གེགས་ཞེས་བྱ། བྱ་མི་རིགས་
 ཏེ་དེ་དེའི་མཐུན་རྒྱུ་ཏུ་ལྱུར་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་
 ས་ལྷག་དང་མེ་ཏུ་སོགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྒྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་སུ་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱ་ས་པོན་

ལྟ་བུའི་ཚུལ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་ཞེས་པ་སོགས་སོ། །སྐབས་དོན་བྱུང་པར་བ་
 དང་སྒྱར་ན། བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དག་ལྟ་བུ་
 གང་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་བཟོད་
 པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡོད་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་
 ཉིད་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན། རྒྱལ་རྒྱུན་ཉིད་རྩ་རེས་པ་ཡིན་
 ན་ཇི་ལྟར་གཞོད་བྱེད་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་དེའི་གེགས་ཞེས་བྱ་
 རྟེན་གཞོད་བྱེད་དེ་བཟོད་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་རྩ་རེས་པས་དེ་དེའི་གེགས་སུ་
 མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་སོ། །

དེས་ན་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པའི་
 བསོད་ནམས་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་རེས་པའི་རྒྱལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་བདག་
 འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་རྒྱུའི་མོར་ཡོད་ཅིང་(༡༠༧)དེ་ཉིད་རྒྱུན་པར་སྟོང་བའི་རྩལ་སུ་སྟོ་
 བྱུང་བྱེ་བར་ཕྱིན་པའི་སྟོང་མོ་བ་དེ་རྒྱུན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་
 དེས་རྒྱུན་པའི་གེགས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་རབ་བྱུ་བྱུང་བར་
 བྱེད་པར་འདོད་ནས་དེ་དོན་རྩ་གཉེར་བ་ན་རབ་བྱུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་
 པའི་མཐུན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་སོགས་དེར་ཉེ་བར་སླེབས་པའམ་དེ་དག་དང་མཉམ་
 པར་གྱུར་ན་དེ་དག་རབ་བྱུ་བྱུང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མེད་རྩ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་མཐུན་
 སྟོབ་དེ་དག་ལ་རབ་བྱུང་གི་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞོད་བྱེད་བྱུང་
 རྒྱུ་ལྟོད་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་དགའ་ཞིང་གྲས་པར་
 བྱ་རིགས་པ་ལ། བཟོད་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པས་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་ནི། རྒྱུན་པ་
 གཏོང་བའི་ཡུལ་དང་བཟོད་པ་སྟོམ་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འདྲ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ནི་རྒྱུན་པ་གཏོང་ཡུལ་ཀྱི་སྟོང་མོ་བ་ནི་མོད་པ་རྟེན་ཉིད་སྟོབ་
 ཡིན་ཏེ་བྱིན་པ་ཙམ་ནས་མང་རྩ་འདྲུ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་པ་འབྲུབ་སྟེ་བ་དང་། བཟོད་

པ་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོའི་དག་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 ཆེར་དཀོན་པས་དེ་དང་མཉམ་དཀའ་བ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་རང་གིས་གཞན་
 ལ་པར་གནོད་སེམས་འཆང་ནས་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་མ་བྱས་ན་གཞན་སུ་འགའ་ཡང་
 རང་ལ་ཚུར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་
 པར་གནོད་པ་བྱེད་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་འགའ་ཡང་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་ཚུར་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་སྒྲིམ་
 པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་དཀོན་ལ་(༡༠/ན)སྤྱིན་པ་ལ་ལྟོས་ན་བཅོམ་པ་
 སྤྱིབ་དཀའ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་བཅོམ་པ་ཆེ་བས་ན་བཅོམ་པ་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་
 དག་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་ཞིང་དཀོན་ལ་པན་འདོགས་ཆེ་བ་
 དེ་བས་ན་ངལ་བས་ཏེ་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོའི་དཀའ་ཆོགས་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་
 རྟོར་གྱིས་སོངས་པའི་དབུལ་པོའི་བྱིས་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ནི་བྱང་
 བ་ལ་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྤྲུམ་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྤྱི་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བཅོམ་པ་སྤྱིབ་པའི་ཤོགས་སུ་ཡུར་པས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་གནོད་བྱེད་
 ཀྱི་དག་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་བྱང་བ་ལའང་པན་འདོགས་བྱེད་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་
 དཀའ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་དོ་སྤྲུམ་ནས་དྲིན་གཞིའི་
 བསམ་པས་དགའ་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་
 སུ་གཟུང་མི་རིགས་སོ། །

སྤྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ངན་བརྗོད་ཆོག་རྒྱབ་ཐོས་ཡུར་ན། །བདག་
 བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དགལ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་གནོད་བྱེད་ལ་པན་བྱེད་སྒོ་ལྡན་པ། །གནོད་བྱེད་དག་པོ་དག་
 ཀྱང་རབ་ཏུ་བཅོམ། །ཐབས་རིག་གནོད་བྱེད་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། །གནོད་བྱེད་

དགེ་བ་ཡང་དག་ལེན་དུ་འཇུག ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའི་
 དུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་སྒོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་པོ་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་བཟོད་པ་
 སྒྲིམ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པོ་ས་ཏི་སི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཤིས་རན་ཞིག་གལ་ཤིང་ནས་ཡོང་
 བ་ཡིན་སྐད་དོ། །དེ་ལྟར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲའི་ནུམ་པར་སྤང་ཁིང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་
 པའི་དམིགས་སྒྲེན་དུ་ལྷུང་པའི་སྒོགས་བྱང་པར་ཅན་འདི་དང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་(༣༡/བ)
 པ་པོ་བདག་གིས་གཞེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་དཀའ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
 བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདི་བསྐྱབས་པར་བྱས་པས་ན་བཟོད་པ་སྒྲིམ་
 དུལ་གྱི་དགྲ་དེ་དང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་པོ་བདག་གཉིས་ཀ་བཟོད་པའི་བམོད་ནམས་
 སྐབས་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བཟོད་པ་བསྒྲིམས་པའི་འབྲས་བྱ་
 བམོད་ནམས་ཀྱི་གཏིར་ཆེན་པོར་ལྷུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་གུ་ཞོམ་པའི་ཕུད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་འདི་ལ་བྱས་ཤེས་
 དྲིན་གཟོའི་བསམ་པས་གྲས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐོག་མར་བཟར་བ་སྟེ་བསྟོ་ཁིང་སྒྱིན་
 པའམ་མཆོད་པར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དེ་ནི་བདག་
 གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་ལྷུང་པ་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐབས་དམ་པ་
 དེ་ཉིད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ལྟས་མཐུ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེའི་
 རྒྱ་མཆོན་བནན་ཏེ་སྟོས་པའོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁིང་པ་དག་གིས་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་
 ལ་ཏིག་གི་ཕུད་ནི་ཁིང་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དབུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་དང་དྲང་སྟོང་བཟོད་པ་སྐྱུ་བས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་
 གནོད་བྱེད་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྟོན་ལམ་བྱང་པར་ཅན་བཏབ་པས། མཐར་
 དེ་དག་འཁོར་གྱི་དང་པོར་ལྷུང་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་བྱིན་པ་ལྟ་བུའང་
 ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་བྱ་བར་ཅི་
 ལྟས་སུ་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་གནོད་ལན་དུ་པན་འདོགས་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་
 པར་བྱའོ། །

དེ་མཚན་འོས་སུ་མི་རིགས་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་
 གྱི་དག་འདི་བཟོད་པའི་རྒྱར་ལྟར་ཀྱང་བདག་གིས་བྱང་སེམས་འདི་ལ་བཟོད་པ་
 བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཕན་གདགས་པར་འདོད་(༡༡་ན)པའི་ཀུན་སྤོང་གི་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་མེད་པས་དག་འདི་མཚན་པར་བྱ་བའི་འོས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
 ཅ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རྒྱང་བ་ཞེས་སམ་ཚགས་གཉིས་ཀྱི་དག་ཚོགས་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རྒྱང་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཏེ་ཚོས་དགོན་མཚོག་
 གས་གསུང་རབ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མཚན་དེ་མཚན་འོས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བར་འཕྱར་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའམ་འདི་ལྟར་ལ་དག་བའི་
 ཚོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་
 དཔེར། འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་བསམ་མེད་པ། ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་དོན་ཡང་
 དེ་ལྟར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་གནོད་སེམས་
 ཀྱང་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་འདི་ལ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པའི་
 བསམ་པ་ངན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཚན་པར་བྱ་བའི་འོས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དག་དེ་དག་
 ལ་གནོད་པའི་བསམ་སྒྱུར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཟོད་པའི་རྒྱར་ལྟར་པ་ཡིན་གྱི་
 གནོད་སེམས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་
 འགྲུབ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་དེ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱོག་
 བས་སྒོན་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤན་པར་བཙོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མི་རྫོགས་པ་དེ་བས་ན་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རབ་དུ་སྤང་བའི་
 སེམས་མ་རུངས་པ་དང་ལུན་ཞིང་སྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དུག་ཅིང་རྒྱབ་མོས་གནོད་པ་
 མི་བཟང་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་བྱེད་ལ་མི་མཛེད་
 པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཞིང་རྫོགས་པར་འཕྱར་བས་ན་དེ་ལྟའི་གནོད་(༡༢་བ)བྱེད་དེ་ཉིང་

བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་དེ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་རྩ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་བྱང་
 སེམས་བདག་ལ་བཟོད་པ་བརྟུབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་རྩ་མན་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་
 དམ་པའི་ཚེས་བཞིན་རྩ་མཛོད་པར་འོས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་
 གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་ཐེགས་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་ནས་
 ཡིད་བདེ་དང་བཟོད་པ་སྟོམ་དགོས་པར་བརྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་
 སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་དག་སོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམ་ཚུལ་ཡང་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བརྟན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁའ་
 པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟེན་དང་མི་སྟེན་དང་། །བསྟོད་
 སྟེན་ཅེས་བཅུ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་
 སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་གདམས་ཏེ། རྟེན་སོགས་བཞི་བྱང་ཆོ་དགའ་བ་དང་མ་རྟེན་
 པ་སོགས་བཞི་བྱང་ཆོ་མི་དགའ་བ་སྟེས་ཏེ་དེས་ཡིད་སྟོགས་ནས་གཡང་བར་གྱུར་
 བ་ནས་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདའ་མི་རུས་པས་ན། དེ་ལས་འདའ་བའི་སྟངས་རྩ་
 གྱིས་པ་སྟུ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་པོ་འདི་བདག་རང་གི་ཡིད་གཡང་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 མིན་པར་མགོ་སྟོམས་པར་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། མ་སྟེས་དགའི་འཁྱོད་པ་བསལ་བའི་
 མདོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚེས་དང་འབྲེལ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདའ་བར་མི་རུས་
 སོ། །དེ་བས་ན་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་གཤམ་པ་དང་མ་གཤམ་པ་དང་བསྟོད་
 པ་དང་སྟེད་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསུལ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དེས་ནི་ཡི་ཤེས་ཆེན་
 པོ་རྟེན་པར་སྤོའི་ཞེས་གསུངས། དེ་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པའི་ཐབས་ལ། ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་སྟོན་ནས་སྟོམ་ཚུལ་ནི། འདིར། རྟེན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཁེས་སོགས་
 དང་། འོག་རུའང་། (༡༧)བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀྱར་སྟེ་བཅས། །ཁེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རྟེན་བཀྱར་ནི་ཉེས་པ་རྩ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཕྱིར་དེ་
 ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་མི་རིགས་པ་དང་། འདིར། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་
 ལ། །ཁེས་སོགས་གྱིས་མ་རྟེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་བྱེད་

ཡིན་པས་དེས་མི་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་།

བཞི་བརྒྱ་པར། འདས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། ཁ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་མིན་
ལ། །ད་ལྟ་བུར་བའང་འགྲོ་ཉིད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངལ་འདི་གང་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་
བདེ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཕྱིར་བྱེད་ལ་བདེ་བ་ད་ལྟ་བའང་སྐྱད་ཅིག་གིས་
འཇིག་པས་ཆགས་རིན་མེད་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་ཉ་ཅང་སྲིད་པར་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་བསྐལ་ཡོན་ཏན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་ཤེས་ན་རྒྱལ་བསྐལ་
ཉིད་ཀྱང་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཕྱིར་རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཁྱམ་པར་མི་
བྱ་ཞེས་བསྟན་ལ། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
བཅུ་ཅམ་གྱིས་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་བྱའི་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅིང་ཆགས་ན་ཉེས་པ་སྦྱིད་
ཕྱིར་དེ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམས་བྱེད་པས། །སོགས་
ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ཕྱིར་སྤྱད་ཅིང་མི་སྟོན་པ་བཟོད་པ་ལའང་ཁྱོ་
མི་རིགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་འོག་ཏུ། བདག་ལ་སྤོད་པ་གཞན་ཡོད་ན། །སོགས་
ཀྱིས་བསྟོད་སྤྱད་ལ་ཆགས་སྤང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཉིང་
རྒྱལ་ལས། དེ་ལ་རྟེན་པ་མི་འདོད་པ་གང་ཞེན་ཡང་དག་པར་འདོད་པར་བྱུང་
བཤོ། །དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་མི་ལེན་པ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་གཏུང་བ་མེད་
པ་དང་སྡིག་པ་འདོད་(༡༡༡བ)པ་དང་བལ་བཤོ། །དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པས་
ཁྱམ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པར་ཤེས་བཤོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་རྟེན་མས་ལ་
མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོམས་ཚུལ་ནི། འདི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་འགགས་པ་ཡོད་
མིན་ཞིང་། །སོགས་དང་། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྟེན་ལ། །ཁོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་
ཅི་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱིས་པ་མ་འགགས་པ་ཉིད་སོགས་
ཡིན་པས་སྦྱེ་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བལ་བ་མི་ལམ་དང་སྦྱ་མ་ལྟར་ཤེས་པས་ཆོས་

བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱངས་ནས་འབྱེད་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་ཚུས་
 ཡང་དག་པར་རྒྱད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་མི་འཕྲོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྲྭ་བར་ཁོང་རྒྱ་ཆུང་པར་བྱ་ཞེན། སྟོང་པ་ཉིད་གྲྭ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཚུས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་རྟེན་པས་དགའ་བ་ཡང་མེད་མ་རྟེན་པས་
 མི་དགའ་བ་ཡང་མེད་གྲགས་པས་ཡི་མོས་པ་ཡང་མེད་མ་གྲགས་པས་སྟོ་ཤི་བ་ཡང་
 མེད་སྟུང་པས་ཁྲུམ་པའང་མེད་བསྟོད་པས་དགའ་བར་སེམས་པ་ཡང་མེད་བདེ་བས་
 ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་སྟུག་བསྐལ་བས་ཡིད་འཕྱུང་བར་འཕྱུར་བ་ཡང་མེད་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྲྭ་བ་ནི་གང་རྒྱུ་ཡང་ཆགས་པའམ་མི་ཆགས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། དེ་དག་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་པ་
 བྱི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལས་ཉོན་གཉེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྟེ་འོང་དེ་སྒྲིལ་པ་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་(༡༥ན)པའི་སྒྲིལ་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཚུས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ལ་བྱེད་པར་འབྲེལ་པ་དག་ལས་བཤད་ལ་
 དེ་ལྟའི་སྒྲིལ་པའི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་བྱེད་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཕྱིར་དོན་
 དམ་གྱི་སྟོན་མཁོ་སྟོན་པ་འདི་གཙོ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཚུས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་
 གཙོ་བོ་ཚུལ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་རྟོགས་ན་མིད་རྩ་ལས་ཉོན་
 གཉེས་དང་དེའི་རྩ་བ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཅས་འགགས་ནས་མཐར་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དགོངས་ཀྱན་ལས། རྟེན་
 པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུས་བརྒྱད་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རོ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་སོགས་
 པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཔྱད་བཟང་གིས་ཁྲུས་པར།
 གྲགས་དང་མ་གྲགས་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་སྟུག་བསྐལ་དེ་བཞིན་

བསྟོད་སྦྲུང་དག། སེམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་རྣམས་རབ་བཅོམ་སྟེ། སྤྲིག་པའི་
གནས་སུ་ལྷུང་པ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་
བུ་སྤྲིག་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཁྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།
ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་གདམས་པའི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲིག་པ་སྤང་བར་
གདམས་པར་མཛད་དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོས་པ་བཀག་པའི་
མཚུག་ཏུ། འདི་ནི་སེམས་སྤངས་པར་མདོར་བསྟུས་པའོ། གང་ལ་འབད་པ་བྱས་
ན་མྱར་ཏུ་སེམས་དག་པར་འཁྱུར་ཞེ་ན། བདག་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་བརྟུས་པ་
སྤང་བས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ཙ་བ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་ཉྩ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
འདི་(༣༡༢བ)གོམས་པར་བྱས་ན་ཡང་སྤྱི་བར་འཁྱུར་རྟེ། གཞན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་
དང་བདག་བྱད་ཏུ་བསད་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ལ་
གུས་པར་བྱེད་པ་འདི། །བསྟོད་སྦྲུང་ལ་སོགས་རྣམས་བརྟུས་པས། །འཕེལ་རྟེ་དཔྱལ་
བའི་ཚོལ་ཞག་གིས། །བཏབ་པས་དཔྱལ་བའི་མེ་བཞིན་ནོ། །རེ་ཞིག་སྐྱུ་ལ་སེམས་
མེད་ཕྱིར། །བདག་ལ་བསྟོད་དོ་སྟུམ་མི་སྲིད། །བདག་ལ་གཞན་དག་འགྲག་སྟུམ་
པ། །འདི་ནི་བདག་གི་སྟོ་སྟོས་འབྲུལ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ནམ་ཡང་ན་
བདག་ལ་འད་ཅུང་། །གཞན་དགས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་གི། ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱག་
འཚལ་སོགས་པས་ཚོས་མི་འཁྱུར། །ཚོ་དང་ནད་མེད་སྟོབས་མི་འཁྱུར། །ཚོ་འདི་བྱེད་
པའི་ཚོ་ན་ནི། །གཞན་གྱིས་ལུས་སྦྱར་བྱེད་དང་མཚུངས། །དགའ་འཕམ་འོན་ཏེ་མི་
དགའ་ཡང་། །རྟེན་དང་མ་རྟེན་མཚུངས་པར་འཁྱུར། དེ་ལྟར་དོན་མེད་རྣམས་སྤང་
སྟེ། །རི་དང་མཚུངས་པའི་ཡིད་དུ་བྱ། ཞེས་ཚོས་བརྒྱད་སྟོམས་ཚུལ་སོགས་པལ་ཆེར་
འདི་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་པར་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། སན་

གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་སྟེ་གྲས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སེམས་
 ཅན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་རུ་
 མཚུངས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སོགས་དགེ་བའི་
 ཚོགས་འབྱུང་ཁིང་འཕེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་པའི་
 ཁིང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་དང་ནི་རྒྱལ་བའི་ཁིང་ཞེས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཁིང་
 རྒྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་(༥༡ན)དེ་དག་ནི་དཔེར་ན་ཁིང་ས་བཟང་པོ་ལས་
 ལོ་རྟོག་འབྱུང་བ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་ས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྟོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་
 ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོར། རུས་སྟོན་སེམས་ཅན་ཁིང་རྣམས་དང་། རྒྱུབ་
 པའི་ཁིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི། ལོ་རྟོག་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ནི་སངས་
 རྒྱས་སྟེ་བའི་ཁིང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་
 ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཐོབ་པར་འབྱུང་གྱི་དེར་ནི་ལོག་པར་
 སྦྱབ་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ནས། དེ་ཡང་འདི་སྟུང་རུ་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་
 སྦྱད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྟེ་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི་ངན་སོང་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་དང་
 མིར་འབྱུར་རོ་སྟུང་མོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཡུང་གི་སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་
 གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་རུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་སྟོན་
 ཀྱང་འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་བཞིན་རུ་གྲས་པས་བཟླ་བར་
 བྱ་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སམ་སངས་
 རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་བར་བྱས་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་
 གང་ཟག་མང་པོ་ཞིག་སྤར་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སུན་སུམ་ཚོགས་

པའམ་དོན་གཉིས་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་(༡༡༣༧)ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་མན་བཏགས་པ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
མཆོད་སོགས་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་བརྩ་
སོགས་རང་རྒྱད་ལ་འགྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་མེད་པར་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་ལ་
གྲུས་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་འདི་
ནི་ཅིའི་ཚུལ་ལམ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུས་མི་གྲུས་ཀྱི་བྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
ལུགས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་བལྟས་ནས་གྲུས་པ་བསྦྱིད་པར་བྱ་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྲ་སྦྲུབ་ཀྱིས། གང་དག་
མཁུ་བར་བྱས་ན་སྦྱིད་པ་དང་། མཁུ་བར་མ་བྱས་རྒྱད་པ་མི་བཟད་ཐོབ། ཁྲོག་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བྱས་ནས་སྟ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་མཁུ་བར་བྱ་བའི་རིགས། ཞེས་
པ་ནས། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་བྱམ་པ་བཟད་། འདོད་རྒྱ་འཛོལ་བར་བྱ་བའི་
བཞོན་དང་མཚུངས། ཁྲུ་མ་དང་ནི་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡང་འདྲ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་
དག་མཁུ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་
ལ། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། ཀལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་
མེད་ལྟར་ན། འདི་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་ཕྱིན་པ་གཏོང་། ཀལ་ཏེ་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་
མེད་ལྟར་ན། ཀལ་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྦྱིད་
པ་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། ཀལ་གི་ཆེད་དུ་དཔའ་བོ་བཅོམ་པ་སྟོམ། ཞེས་སོགས་
དང་། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་ཡིས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བཟླ། ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྫོགས་
བྱང་རྒྱལ་(༡༡༣༩)པའི་ཐབས་མེད་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་
ཀྱི་སྟོག་བཅད་ན་ངན་འགྲོར་འབྱིད་ཅིང་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་

བདེ་འཁོ་དང་དེར་ཡང་ཆོ་རིང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་མ་བྱིན་པ་སྐྱངས་པས་རན་
འཁོ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱིན་པས་བདེ་འཁོ་ཐོབ་ལ་ཞེ་སྒང་བསྐྱེད་པས་རན་འཁོ་དང་
བྱམས་སྤིང་རྗེ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བདེ་འཁོར་འཁོ་བ་སོགས་དང་། བྱང་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་ཆེད་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱབ་པས་སངས་
རྒྱས་འཕྲོ་བ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་རག་ལས་ཤིང་སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་
པ་རྒྱུགས་པའང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
འཇིག་རྟེན་བདེ་འཁོ་རན་འཁོ་ཡི། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར། སེམས་ཅན་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཤོ་འཕང་སྒྲ་མེད་རྟེན་འབྱུར་ན། ཁྱེད་སངས་དབང་དྲག་
པོ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་། ལ་སོགས་ཐོབ་པར་མཆར་ཅི་ཡོད། ཅེས་སོགས་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་འབྱུང་རྒྱུ་མང་རུ་
གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མཉེས་དང་དགེ་བ་བྱས། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
དོན་ལ་རབ་གནས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐོབ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་
བདུད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་བཅོམ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་དེས་ན་
ང་སངས་རྒྱས་ ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དོན་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ་ལ། འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་མཉམ་པར་བརྟན་པ་ནི།
འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་(༣༧)རྒྱུད་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་བསྐྱང་
པའི་སྟོན་ཅན་རུ་ལྟར་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མི་མངའ་ཞིང་དེར་མ་ཟད་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་མི་མཉམ་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་རུ་སེམས་
ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཡོད་མེད་དང་བསམ་
པའི་ཡོན་ཏན་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མཆོངས་པར་འཇོག་པ་མིན་
གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སྟེད་པའི་རུས་པ་ལས་དེ་གཉིས་མཆོངས་པར་

བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་དང་མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་འང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་རྟག་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁིང་ཏུ་མཉམ་
 པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ལ་གྲས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་འང་གཅེས་སྤྲས་ཀྱི་བསམ་པས་གྲས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཟུང་པ་ལས་ལོ་རྟག་མང་ཁིང་བཟང་བ་
 འབྱུང་བར་མཐོང་ན་ཁིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་
 བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལོ། །

སོ་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་
 མ་ཐག་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་དད་པས་མཚོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་མཐའ་ལས་པ་
 མཐོང་ཆོས་ཆེ་དེ་ལ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་མེད་ན་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་
 མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱམས་དང་སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་
 ནི་ཡུལ་(༡༧༥)སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་གྲས་པ་སྐྱེད་པ་དང་མཚོད་
 རིགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་གྲས་པའི་སྒོ་
 ལས་ཐུག་མཚོད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱུས་
 ལས་གཞན་པ་ལ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །དེའང་དག་
 བའི་ལས་སྒོ་བས་ལྡན་འགའ་ཞིག་གི་འབྲས་སུ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འཕྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ནི་སངས་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོ་ལས།
 སངས་རྒྱུས་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པས་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཐུག་པོ་ལ་
 སྤྱོད་པའི་འབྲས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་

བྱ། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྲུབ་པ་འདྲ་། མཛོད་ལས། གང་དག་འགྲོག་
བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། སོགས་དང་། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །ནད་
པ་དང་ནི་ཚོས་སྤྲོད་དང་། སྤྱོད་མཐའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་
མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱམས་སེམས་དཔག་མེད་ལྡན་པ་ལ་
མཚོད་པས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་མཐོང་ཚོས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པར་བྱས་པ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚོས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཤས་རེ་
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་(༡༧༥)རྒྱར་མཉམ་ཞིང་བསོད་
ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདྲ་མཉམ་པས་ན་དད་པ་དང་གུས་པ་འདྲ་མཉམ་
པར་བྱ་རིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་མཉམ་པར་བསྟན་
པའི་དོན་བསྟུན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱོད་
གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་
མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་མངའ་བའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་
སུ་འགའ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་སམ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་
མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མཉམ་ན་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་བྱེད་མེད་དུ་
ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་སྤྱི་མཛད་ལས། ཞི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྱིས། །སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རུལ་བུལ་
ཁྱོད་འདྲ་སྲིད་པ་གསུམ་མ་མཆིས། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཅན། །ཞེས་སོ། །སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་བྲགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་མི་སྲིད་

དེ། འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟ་ཞིག་
 ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ལ་འདྲ་ན་འདྲ་བུ་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་རབ་དང་སྤུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་དང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་ཡང་གུངས་དང་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆོད་པ་མེད་པར་སྟོགས་གཅིག་
 (༡༧)ན་དུ་སྤངས་ནས་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོང་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་
 སྤང་བོ་ཆེན་པོ་མངའ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་ཆོགས་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་
 གང་ཟག་མཆོངས་སྒྲུ་མེད་པས་གཅིག་སྤུ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ལྷ་མོ་
 ཅེས་མཁའ་བ་སྤྱི་བུ་ག་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅེས་ཞིག་སེམས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཡོད་པར་སྤང་ན་འདྲ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 ཁམས་གསུམ་པོ་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་སྤུལ་ནས་
 མཆོད་ན་ཡང་ད་དུང་མཆོད་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་ནས་ཆུང་བར་འགྱུར་གྱི་མཆོམས་པ་
 མ་ཡིན་ན་མཆོད་རྟེན་སྟེ་ཅེས་སྤུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལྟར་སེམས་ཅན་མཆོད་པར་འོས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ནས་མི་མཉམ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དད་པ་དང་
 གུས་པས་མཆོད་ཅིང་སེམས་མཁྱེད་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་དེའི་རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སེམས་ཅན་
 དམན་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོངས་པ་འཕམ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་ཅེས་དག་གིས་འདྲ་བར་ཆ་བསྟན་ནས་ཞེས་སམ་
 འདི་ཅེས་དག་གི་འདྲ་བར་ཆ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ལྟར་དད་པ་དང་གུས་པས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱ་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །འདིར་འདི་ཅེས་དག་གིས་ཞེས་དང་འདི་ཅེས་དག་གི་དང་འདི་ཅེས་དག་

ནི་དང་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བྱ་(༡༧༥)བར་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཙན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པས་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བར་དབྱེས་པ་ལ་བསམ་སྟེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་དྲིན་གཙོ་འདོད་པས་སེམས་ཙན་མགུ་བར་བྱ་རིགས་པ་ལ། སེམས་ཙན་མགུ་བར་བྱ་བ་ཉིད་བྱས་གཙོའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཙན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་པའི་སྐོ་ནས་གཡོ་མེད་པ་སྟེ་བསྐྱེ་སེམས་དང་བཙོས་མའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བཙོལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་དབང་མེད་དུ་བྱངས་ནས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་བཤེས་མཚོག་དུ་གྱུར་ཅིང་སྦྱོར་བའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཙན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བའི་སྐོ་ནས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལན་ལྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་ལན་ལོན་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་(༡༧༦)རོ། །

དེའང་རི་རྒྱུད་དུ། སེམས་ཙན་མགུ་བར་གཏོགས་པ། རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙན་གྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བ་ལས་

ལྷག་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་གཞན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་དྲིན་ལན་ལྡན་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་པའི་སེམས་ཅན་མཁྱ་བར་
 བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བྱས་གཙོ་འདོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་
 བཅོལ་རིགས་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཅན་ལ་རི་ཙམ་ཏུ་པན་འདོགས་
 པར་མཛད་ཅེ་ན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་སོགས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཀྱང་གཏོང་བ་དང་།
 གནོད་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མཁར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་མེ་
 ཀང་ཏུ་ཡང་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་པན་འདོགས་པར་མཛད་པའི་
 སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཙོ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལ་པན་བཏགས་ཤིང་སེམས་མཁྱ་བར་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་
 གྱི་ཐབས་གཞན་གྱིས་ལན་ལོན་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། རྒྱ་མཆོན་དེ་བས་དེ་དེའི་
 ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་གནོད་པ་རྒྱུ་བྱ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་ལྷན་སྟོག་
 ལོངས་སྟོད་སོགས་ལ་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁོ་བ་དང་གནོད་
 ལན་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་གང་བྱས་ཐམས་
 ཅད་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་འཕ་བཟང་དགུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ་ནས་གནོད་པ་དང་
 རྒྱག་བསྐལ་སྦྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་(ལྟ་ལ)བས་དང་ཏུ་གྲངས་ནས་བཅོལ་པའི་
 དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་སྦྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཅོལ་
 པར་དམ་བཅའ་བའོ། །ཡང་རང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་པའཕམ་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་པན་བདེ་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་སྦྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བཤད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འགའ་བྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་དཔལ་
 སྤང་གི་སེང་གའི་སྒྲར། བཅོམ་ལྡན་ད་སྒྲན་ཆད་བདག་གིས་གང་ཏུ་ཡང་སེམས་
 ཅན་ལ་ཁོ་བ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བགྱི་ཞེས་དམ་བཅས་

པ་ལྟ་བུལ། །དྲིན་གཙོ་འདོད་པས་ཁེངས་སྟེགས་སྤངས་ཏེ་བྱན་རུ་བྱ་རིགས་པ་ནི།
གཞན་ཡང་རེ་ཞིག་བདག་ཅག་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་བོ་དམ་པར་གྱུར་པ་སངས་
རྒྱལ་སྤྱོད་བཅས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱབ་
པའི་ཕྱིར་རུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩོད་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་ཅི་རང་གི་སྐྱེ་ལྷན་ལའང་མི་གཟིགས་པ་
སྟེ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱོད་མོངས་མི་མངའ་བར་རྩ་བཞིན་རུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་
ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཆེ་བོའི་ཡང་ཆེ་བོའི་ཡང་ཆེ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པས་སྤོངས་པའི་གཞན་དབང་རུ་གྱུར་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་ན་
སེམས་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་སྟེ་བྱ་མི་རིགས་ལ་རི་ལྟར་ན་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་
ཅད་རྒྱབ་པའི་བྱན་གྱི་དངོས་པོ་མི་བྱ་སྟེ་བྱ་རིགས་པ་ནི་བྱན་གྱིས་ཆེ་བོ་ལ་ར་རྒྱལ་
བྱ་མི་རིགས་ཤིང་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱལ་ལ་དྲིན་
གཙོའི་ཐབས་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་བཞིན་རུ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱན་རུ་བྱ་
རིགས་པར་བསྟན་ལ་དེ་བཞིན་རུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
གདམས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་བཀུས་སྤྱོད་བདག་གི་ལྷན་འདི་ནི་འདི་དག་
གི་ཡིན་(༡༧)ན་གྱི་བདག་བདེ་བའི་དོན་རུ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་བཞིན་རུ་འདི་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་ཅིག་སྟམ་རུ་བསམ་སོ། །ཡང་ན་རྩ་བོ་མི་
དགའ་བས་འཇིགས་པ་དེ་དགའ་བར་འདོད་པས་དེས་བསྐྱོ་བ་རྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་
བྱལ། །ཞེན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་མཛད་པའང་དགེ་
སྤྱོད་ནད་པས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་སོ། །

དགེ་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་རྒྱལ་པ་ལས་རི་སྐད་རུ། བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་
པ། དགེ་སྤྱོད་མ་འཇིགས་ཤིག་དགེ་སྤྱོད་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བྱལ། །དགེ་སྤྱོད་ཁྱོད་
ཀྱི་ཁོས་རྣམས་ཚུར་བྱིན་ཅིག་ངས་བཀའ་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྩལ་པ་དང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱལ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཐུགས་མཉེས་པ་རྒྱབ་པར་
འདོད་པས་སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱ་རིགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་དགུས་མི་དགུས་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་ལུས་སེམས་
ལ་བདེ་དགའ་འབྱུང་བས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱགས་དགེས་པར་
འཇུག་ཞིང་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བས་གཞོན་པ་
བྱང་བར་ཇུར་ན་སྤྱགས་མི་དགེས་པ་འཇམ་མི་མཉེས་པ་འབྱུང་བར་འཇུག་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་མྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབས་ནས་དང་ལུས་སེམས་
ལ་བདེ་དགའ་སྤྱེལ་བས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་བཞེད་བྱབ་
པས་དགེས་པར་བྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་གཞོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་
མི་བདེ་བར་བྱས་ན་སྤྱབ་དབང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྤྱགས་དང་འགལ་བའི་གཞོན་
པ་བྱས་པས་རྒྱ་བའམ་མི་དགེས་པར་ཡང་འཇུར་ཏེ་དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་པ་སྤྱག་ཅིང་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཕན་པ་དང་(༡༧)གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས་བཟེ་བ་དང་ལྷན་པའི་
མ་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་རང་རྣམས་
ལའང་ཅེན་དང་སྤྱུ་མཚུངས་པར་ཆགས་སྤང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆགས་སྤང་ལྟ་བུའི་དགེས་མི་དགེས་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཉེས་མི་མཉེས་གཏན་ནས་མི་མངའ་ཡང་གདུལ་བུའི་སྤང་རྩོད་
དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་ལ་རྒྱུན་མེད་ལ་བྱང་སེམས་ལ་དགེས་མི་དགེས་དངོས་སུ་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་བའི་རྒྱ་ཏིས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་སངས་རྒྱས་དགེས་ཐབས་
མེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གཞོན་
པར་ཇི་ལྟར་འཇུར་སྟམ་ན། འཇུར་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྤྱིས་བྱ་གང་ཞིག་གི་ལུས་
ལ་ཡན་ལག་གི་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་ཏེ་
བསྐྱེགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཟིར་བ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྡ་པོ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་
བར་མི་འཇུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་དང་འཛོལ་བས་སྤྱག་
བསྐྱེལ་བར་བྱས་ན་ཡང་སྤྱགས་ཇི་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་

ནམས་ཐུགས་དགེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་མེད་དོ། །འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་
བདེར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས། རྒྱ་དབེར། གྲང་སྤྲོ་ཡོད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མ་
ཟད་མེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་མཁུ་ལྱུང་ལྱང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །འདི་ནི་ཟླ་བ་སྟོན་མེར། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདི་ན་
སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱུ་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་མེ་འབར་བར་གྱུར་ཏེ་རབ་དུ་འབར་
ཞིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་(༡༧/ན)དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་ཉེ་བར་འོངས་ཏེ།
འདི་སྐད་དུ། གྱེ་སྐྱེས་བུ་རྩྱུར་ཤོག་ལྷུས་ལ་མེ་འབར་བ་མ་ཞི་བར་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་ཅེས་ཤིག་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་ཅིག་
ཅེས་ཟེར་ན། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། སྐྱེས་བུ་དེ་ལྷུས་ལ་མེ་འབར་
བ་མ་ཞི་བར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་ཅེ་བ་དང་
དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དམ། ཀུན་དགའ་པོས་གསོལ་བ། བཙམ་
ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཀུན་དགའ་
པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་བཟུང་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྷུས་ལ་མེ་འབར་བ་མ་ཞི་བར་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་སྤང་ཅིང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་ཅེ་བ་དང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་
སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ངན་སོང་གསུམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་
ཅིང་དབུལ་བ་དག་གྱང་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའམ་སེམས་དགའ་བ་མ་བྱུང་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མི་མཉེས་པའི་རྒྱ་སྤར་བྱས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིས་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
པ་བྱས་ན་ཐུབ་པ་ནམས་མི་དགེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་གིས་
སྤར་མི་ཤེས་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་འགོ་བ་ནམས་ལ་ལྷུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོ་
ནས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བ་མངའ་བའི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཀུན་མི་དགེས་ཤིང་ཐུགས་སྦྱོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤིག་པ་

མི་དག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྤྲུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤར་སྤྲིང་ནས་འཕྲོད་སེམས་དྲག་པོས་སོ་སོར་བཤགས་
 པར་བཀྱི་ཡིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་(༡༡/བ)པ་བྱས་པས་སྤྲུགས་དང་འགལ་ཞིང་མི་
 དགུས་པར་ལྷུང་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 གྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སྤྲུག་ཆད་དེ་བཞུགས་གསེགས་པ་རྣམས་སྤྲུགས་
 དགུས་པ་བསྐྱེད་པ་བཀྱི་བའི་སྤྲུག་རྒྱུ་རྒྱལ་དེང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་
 གནོད་པའི་ལས་སྤྲིས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བཅད་དེ་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་
 ཆགས་སྤང་དང་ཁིངས་དྲེགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བརྟུལ་ཏེ་སྟོ་གསུམ་པོ་
 ཀྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱི་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་དྲན་
 རྒྱུ་མཆི་བར་བཀྱི་འོ་ཞེས་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །ངེས་བརྟུལ་
 ཞེས་པའང་བྱུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་ལུས་ཀྱི་དམའ་ཤོས་རྟོག་
 པའམ་རྒྱང་པས་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་སྤྱི་བོར་བརྟུང་བརྟེན་བྱས་ཏེ་འཆོག་
 གམ་འགྲུམ་པ་སྟེ་གསོད་པར་བྱེད་ཀྱང་རྩང་ཞེས་སམ་བསད་ཀྱང་སྤྲི་དེ་རྣམས་
 ལ་ཁྱོ་ཞིང་གནོད་ལན་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་འགྲན་མི་བསྟོ་བའམ་དོ་མི་བསྟོ་བར་གུས་
 པ་བསྐྱེད་དེ་དགའ་བས་དང་དུ་སྤང་བར་བཀྱི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་
 པོ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྲུགས་དགུས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་
 བྱི་སྤྲུང་པ་ལས། དཔེར་ན་བྲན་མོ་ཆུ་ཆུན་དབང་མེད་རྩེ་པོའི་དབང་། །དེ་བཞིན་
 དཔེར་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ། །སྤྱོ་བ་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་རྟག་
 རྒྱུ་བརྟེན་ཀྱང་རྩང་། །བྲན་མོ་རྩེ་པོ་ལ་བྱི་སྟོག་ཆོག་མི་སྤྲི་ཡི། །འདི་ཡིས་བདག་ནི་
 བསད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་ནས། །ཤིན་དུ་སྤྲུག་པའི་ཡིད་གྱིས་འཇིགས་བཅས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་པ། །འགྲོ་
 བ་ཀྱན་ལ་བྲན་གྱུར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་(༡༢/ན)པ་ལྟར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཡུག་སྟེང་གྲགས་ཆེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 སངས་རྒྱུས་དེས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་
 བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་དང་ཚུལ་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དུས་སུ་བདག་དུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོན་
 མེད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་པལ་པའི་དོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་
 ཉིད་བདག་ཅག་གི་མགོན་སྐབས་དམ་པར་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་
 ལ་དེའི་ཕྱིར་གྱས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚུལ་འབྲུབ་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཅིའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ལ་གྱས་པ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་གྱས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་
 དད་ཅིང་གྱས་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཡང་མགོན་པོ་སངས་རྒྱུས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་ལ་དེའི་ཚུལ་ལ་སྟོངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་གྱས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་རུང་
 རོ། །

འགྲེལ་བ་འགར། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སེམས་ཅན་
 བདག་གིར་མཛད་པས་གྱས་པར་བྱ་རིགས་པར་བསྟན་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་བདག་
 དུ་མཛད་པས་གྱས་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་རོ། །སེམས་ཅན་མགུ་བ་
 ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་
 ལ་གནོད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་ཆུ་ཞིག་དུ་བལྟས་ནས་དང་དུ་
 ལེན་པ་དང་དད་པ་དང་གྱས་པ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མགུ་བ་སྐྱེད་པའི་
 ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟེགས་མཉེས་
 ཤིང་རངས་པར་བྱེད་པའི་(༡༩༠བ)ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
 བ་སྲས་བཅས་དབྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་ཡང་དག་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའང་འདི་འབའ་ཞིག་ཉིད་དོ་ཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྲོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་མཐའ་དག་སེལ་བའང་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་

མགུ་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་ཐེག་གསུམ་
 གྱི་ལམ་ལ་བརྒྱ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་སོགས་བསྐྱབ་བྱའི་
 དོན་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་
 རུས་ཏྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་ལ་འབད་ནས་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །རྒྱ་དཔེ་འགར། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བརྟུལ་ལྷགས་འདི་ཉིད་བྱ། །ཞེས་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བརྟུལ་ལྷགས་ཀྱང་འདི་སོ་ན་ཡིན་པས་ལགས་
 པར་སྦྱད་དོ་ཞེས་པའོ། །

དེའང་རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བ་ཉིད་བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་དད་གུས་ལྡན་
 པས་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོ་འདོད་པ་དང་སྤྱགས་མཉེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་སེམས་
 ཅན་མགུ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་
 བོར་སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་རང་དོན་ཀྱི་དགོས་
 པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་
 མ་མ་རང་ལུས་རྩ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་མང་པོས་འཛིན་བགྱིད་ཀྱང་། །(༡༩༧)གཞོན་
 རུའི་ནད་བསལ་ཆེད་ལགས་དགའ་སྦྱིད་མ་ལགས་ལུས་ཕྱིར་མ་ལགས་པ། དེ་བཞིན་
 བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་མཛད་པ། །འགྲོ་བས་ཡོངས་སྦྱོང་
 ཆེད་ལགས་གྲགས་དང་གཞན་དག་ཟིལ་མནན་ཆེད་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དགྲེས་མི་དགྲེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ལ་རག་
 ལས་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པ་དང་མཚོན་པའི་མཚོག་བྱེད་པར་འདོད་
 པས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱལ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་བསྟོད་
 པ་ལས། ང་ལ་གུས་པ་སེམས་ཅན་དོན་ཏེ་གུས་པ་གཞན་དག་མིན། །གང་གིས་སྤྱིང་
 རྒྱུ་མ་བཏང་དེ་ཡིས་ང་ལ་གུས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཕན་པ་རྒྱང་

ཡང་དེས་ནི་མཚོད་པ་འབྱུང་ཡུར་ཏེ། གང་གི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་པར་བྱེད་པ་མཚོད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །

གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཚོ་བའང་
བྱང་། །འཇགས་པར་སྒྱུར་ནས་མཚོད་པར་ཡུར་ཀྱང་དེས་ནི་མཚོད་མི་འགྱུར། །ཁུང་
མ་དག་དང་བྱ་དང་འབྱོར་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། །ཤ་རྣམས་དང་ནི་ཁྲག་དང་
ཚོལ་དང་མིག་དང་ལུས་རྣམས་ཀྱང་། །གང་ལ་བཅེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ང་ཡིས་
ཡོངས་བཏང་བ། །དེས་ན་དེ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ང་ལ་གཞོན་བྱས་འགྱུར། །དེས་
ན་སེམས་ཅན་པན་པ་བྱས་ན་ང་ལ་མཚོད་པའི་མཚོག །སེམས་ཅན་གཞོན་པ་བྱས་
པ་ང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་མཚོག །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ང་དང་སེམས་ཅན་
མཚུངས་པར་ཐྱོད་བས་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚོ་བར་བྱེད་དེ་ང་ཡི་སྒོ་བ་མི་
ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་པན་གཞོན་གྱི་འབས་བྱ་ལ་
བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི། (༣༡༧)དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་སྟགས་ཏེ། དེ་ལ། གཞོན་
པའི་ཉེས་དམིགས་དཔེས་བསྟན་ཏེ་མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་
འཁོར་དུ་གཏོགས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཀའ་མངགས་པའི་ཕོ་ཉ་བ་ལྟ་བུའི་མི་འགའ་
ཞིག་གིས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་སྟགས་པ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འབངས་
སུ་ཡུར་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་
དེ་དག་གི་ནང་ན་ཕྱི་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འདྲ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་རྒྱལ་
ཕྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱུང་རིང་པོ་དག་གིས་ད་ལྟ་རྒྱལ་
པོའི་འཁོར་འབངས་ཀྱི་མི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་
བྱེད་མཁན་གྱི་ཕོ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གཞོལ་པར་རུས་མོད་ཀྱང་ཕྱི་དུས་
ལ་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིར་གཞོན་ལན་མི་བྱེད་པར་སེམས་དགའ་མགྱ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། །འདི་ལྟར་ཕོ་ཉ་བ་ལྟ་བུའི་མི་དེ་དཔྱད་གྲོགས་སུ་ཡང་མེད་པའི་
གཅིག་སུ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་གང་ཡོད་དེའི་དཔྱད་གྲོགས་

སམ་ཚྭ་གས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་དཔེར། ལུས་ཀྱང་ཕྱིར་གཞོན་མི་
 བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན། རྣམ་པར་འབྱུར་བ་མི་ལུས་ཉིད། ཅེས་ཡོད་དེ་དེ་ལ་ལུས་
 ངག་གི་གཞོན་པའི་རྣམ་འབྱུར་ཙམ་ཡང་བྱ་མི་ལུས་པ་ཉིད་བཞིན་ཏུ་གཞོན་པ་བྱ་
 མི་མོད་པར་བག་འཁུམས་ནས་གནས་ཞེས་པའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞོན་བྱེད་
 གྱི་སྒྲེ་པོ་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ་ལུས་སྟོབས་ཆུང་བའི་དགྲ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མི་
 རིགས་པའི་གཞོན་པ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡོན་ལ་མི་ལྟ་བར་དེ་མ་ཐག་དེ་
 ཡང་ཁྱད་ཏུ་བསད་ནས་བརྟུང་བརྟེན་གསོད་པ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདི་
 ལྟར་གཞོན་(༡༩༩༣)བྱེད་དེ་དཔུང་གོགས་སུ་ཡང་མེད་པའི་གཅིག་སུ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དཔུང་གོགས་
 སུ་གཏོགས་པ་ལྟར་ཕྱི་མར་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་གཞོན་ལན་དྲག་པོ་བྱེད་པ་དང་།
 དེར་མ་ཟད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱང་གཞོན་
 བྱེད་དེ་ཡི་དཔུང་གོགས་སམ་ཚྭ་གས་སུ་གཏོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་དེ་ལ་
 གཞོན་པ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་ཐུགས་མི་དགེས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞོན་བྱེད་
 ཉམ་ཆུང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤིག་ལྟ་བུས་ལུས་ལ་རྩོས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་ཁྱད་ཏུ་བསད་
 དེ་སེན་མོའི་བར་བྱ་བཅར་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟས་ཞེས་སམ་དཔེ་
 རི་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཞམ་རིང་བའི་དམངས་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཉེས་པ་ཆུང་
 ཏུ་བྱས་པ་ལའང་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཙོད་པའི་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པོ་དེ་ལ་འཛོམ་བག་བྱས་
 ཏེ་མཉེས་པའི་ཐབས་ཅི་དགོས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་རིགས་
 དེ་མགུ་བར་མ་བྱས་ན་སྤྲ་མས་ཀྱང་དཔེར་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཆད་པ་
 ཆེན་པོའི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྟོབས་མེད་ཉམ་ཆུང་གིས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་
 ལའང་བཟོད་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བྱ་མི་རིགས་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །

དཔེ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ནི། དེའང་

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བཟད་གྱི་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དཔེ་དེ་དང་མཉམ་པར་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྲོས་པའམ་རི་ལྟར་ཁྲོས་ཏེ་སེམས་
 (༡༩༧༧)མ་མགུ་ན་ཡང་ཆོ་འདིའི་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོང་སོགས་ལ་ཆད་པ་གཙོད་པ་
 ཅམ་བྱེད་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མི་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་རྣམ་སྤྲིན་བྱི་མར་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འཕྱར་བ་གང་ཡིན་པའི་ཉེས་དམིགས་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་
 གྱི་གནོད་པ་དྲག་པོ་དེ་འདྲ་བ་རྒྱལ་པོ་དེས་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་བྱར་གྱིས་བྱེད་
 མི་རུས་པར་བསྟན་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་རི་ལྟར་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར་ན་ཡང་
 ཆོ་འདིར་རྟོར་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་མངའ་མང་སོགས་སྟེར་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 སེམས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པར་
 འཕྱར་བ་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེས་སྤྲིན་མི་སྤྲིད་
 ཅས་ཏེ་གཏན་ནས་སྤྲིན་མི་རུས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་དཔེ་དོན་ཕན་གནོད་མི་མཉམ་
 པར་དཔེ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་དཔྱལ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་
 ལ། སྤྲུག་བསྐལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་གང་། །དེ་
 ནི་སེམས་ཅན་གནོད་ལས་བྱུང་། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། །གཟིར་བ་
 ཡི་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་ཉིད། །བརྗོད་པར་དགའ་ཞིང་བཟད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གནོད་
 པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །བདེ་འགྲོ་རན་འགྲོ་
 གང་ཡིན་པའི། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་ཤེས་
 པར་བྱ། །དངོས་པོ་ཀྱང་གྱི་ཕན་གདགས་ཤིང་། །རང་ལུས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་
 བྱ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ནི། །དྲུག་བཞིན་འབད་(༡༩༧༩)པས་སྤང་བར་
 བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །སངས་རྒྱས་རྗོགས་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཉེ་བཞིན་རྒྱ་མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་
གཏམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཕན་དང་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས། བདེ་བ་དང་ནི་རྒྱལ་
བསྐལ་ཚད་མེད་པ། ཀའི་ཁྱིམ་ཀའི་རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་སོ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་
བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒོ་ཀུན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཕན་བཏགས་ཏེ་སེམས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པར་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་འབྱུབ་
པ་ལྟ་ཞོག་ཅེས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུབ་པ་བསྟན་ལ། མཐོང་བའི་
ཆོས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་
པོ་དང་ཕྱོགས་ཀུན་རྒྱ་སྟོན་པའི་གཤམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་དག་གདོན་སོགས་
ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་ཆོ་དང་འོངས་སྦྱོང་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་
ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཆོང་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་འབྱུར་བའང་ཅིས་མ་མཐོང་
སྟེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གནས་སྐབས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། ཡང་
མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་ནས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་
བྱ་བ་དང་བཟོད་པ་སྐྱོམ་རིགས་པ་ལྟ་ཞོག་ཆོ་འདི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
སྟོས་ནའང་བཟོད་པ་སྐྱོམ་རིགས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྤང་ངོ་། ཀའལ་ཡང་མདོ་
ལས། བཟོད་པས་གཞུགས་བཟུང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འབྱུར་ཏེ། ཀའལ་མདོག་
རྒྱལ་ཅིང་འགྲོ་(༡༡༡༥)བའི་བཟླ་བའི་འོས་སུ་འབྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་ཡང་བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པས་གཞུགས་མངོས་པ་ཁ་དོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
བཟླ་ན་རྒྱལ་ཅིང་འགྲོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་དང་བ་འདྲེན་པ་
ཐོབ་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་བསྟན་པ་དབང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་ཆོང་ཞིང་འཁོར་
སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟིར་

བའི་གནོད་པའི་ཟུག་རྩ་མེད་པ་དང་སྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའམ་རྒྱ་དུ་དགའ་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིས་ཆོ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་དང་། འཁོར་ལོས་
སྤྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བརྟན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་
བརྟན་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མངའ་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤུན་སྲུང་
ཚོགས་པའི་དཔལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་སོགས་ནས་འདི་ཡན་བསྐྱབ་བརྟུས་སྤྱའང་པལ་ཆེར་འདི་
བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཙོ་ཆེར་གནས་སྐབས་ནས་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་
མདོར་ན་དེ་དག་གིས་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་
ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་པའི་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །འདིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་
འགའ་ཞིག ཁྱིམ་པ་ནས་འདི་ཡན་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་
ལ་གྱས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ལ། འགྲེལ་
པ་འགར། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་(༣༩་ན)གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པ་མན་
ཆད་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་བྱས་ནས། བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པ་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཆད་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་འགར།
འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་མཁྱ་བར་བྱེད་པ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན།
ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཆད་ཅིང་། འཁོར་ཆོ་སོགས་མཐུག་གི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་
པོ་འདི་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་བྱས་ནས་ལེའུ་འདིའི་དོན་བསྐྱབ་བར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ཙ་
ཚོག་དང་སྤྱར་ཆོ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་སྤྱང་རོ། །འོན་ཀྱང་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མཁྱ་བར་བྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་མཁྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཟོད་
པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མི་འདུག་ཅིང་ཕན་ཡོན་གྱང་

དེ་གཉིས་གང་གི་པན་ཡོན་དུ་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་སྟུམ་མོ། །

མདོར་ན་བཙོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོང་ཁྱོད་ཤས་ཆེ་བ་དང་དག་ཚས་ལ་ཞེ་
 ཞུམ་ནས་སྟོ་ཤི་བ་དང་མ་མོས་ཤིང་མི་འདོད་པ་གསུམ་པོ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས། ནུམ།
 དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་
 སྟུམ་པ་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱག་བསྐལ་བྱང་བ་མི་ཞུམ་པར་དང་དུ་ལེན་པ་དང་
 ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་ཤིན་དུ་གནས་པའི་བཙོད་པ་གསུམ་བསྟོམ་
 པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། བྱང་རྒྱབ་སོགས་ཏེ། འདིས་
 བཙོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ན་བཙོད་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་
 རྒྱག་པའོ། །

‡ གསུམ་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་གོང་(༡༩༥བ)ནས་གོང་དུ་སྤེལ་
 བ་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའོ། །

དང་པོ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ། བཙུན་
 འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚུམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཙོད་པས་སོགས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་
 གྱིས་གནོད་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཙོད་པ་དང་ལྟན་པས་བྱང་རྒྱབ་ལྟར་
 དུ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་འགྲུས་བཙུམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་
 བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་པར་བསྐལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙོད་པ་མེད་ན་མོས་སོགས་ལ་བཙུན་
 འགྲུས་བཙུམས་ནས་འཇུག་མི་རྣམས་པའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུ་འཇོའ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། བཙོད་བྱ་མོས་པ་བཅུལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མོ། །འོ་ན་བཙོད་པས་ཚག་གི་བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་པའི་རྒྱ་

མཚན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནམས་ལ་སྒྲོ་བས་འཇུག་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་
 ལུན་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གནས་པའམ་འབྱུང་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ནི་
 ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཚོགས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མེད་ན་མར་མེ་
 དང་ཤིང་ལོ་སོགས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱང་ལག་བརྒྱུད་བསྐྱམ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བའང་
 མེད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚེས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
 པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་
 གྱུར་བཙུན་འགྲུས་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ་བཙུན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་ས་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །(༣༣༥ན)དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་
 བས་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། དཔུ་མ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །བསོད་ནམས་
 གློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་གྱུར་། གློ་གྲོས་རྒྱ་
 མཚོ་བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་ཡོད་ཀྱི་ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་།
 སྤྱད་པར་ཡང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་
 འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་གྱུར་། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་དགེ་བའི་ཚེས་
 དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་མཚོག་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཁོ་
 བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རྣམས་བརྟན་པས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ། དེའི་མཐུན་སྟོགས་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྟོ་བའོ། ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དོ་བོ་གང་ཡིན་ན་དམིགས་པ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་པར་སྟོ་བའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ལ་སྟོ་བ་ཞེས་པས་བཙུན་འགྲུས་ནི་སེམས་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོ་བ་ (༣༡༥བ) ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ལའང་མི་སྟོ་བ་དང་། །མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ལ་སྟོ་བ་དང་ཟུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལམ་ལོག་པ་ལ་སྟོ་བ་རྣམས་བཙུན་འགྲུས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པ་བསལ་བ་སྟེ། མི་དགེ་བ་སོགས་ལ་སྟོ་བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོ་བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེན་དགེ་བ་ལ་སྟོ་བའོ་ཞེས་དང་། ལུང་ལཱི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཀུན་བདུས་ལས། དགེ་བའི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ནི་དགེ་བའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བཙུན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་བཙུན་འགྲུས་སུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་བཙུན་འགྲུས་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་སྟེ་དེ་སེམས་པ་ལ་གོམས་ན་བཙུན་འགྲུས་སྐྱེས་པས་སོ། །དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གིན་དུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་།

ངོ་། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། (༡༣༥ན) ཉེན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། དེ་ལ་ཚོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་འདི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཚོས་ཀུན་གྱིས་སོངས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱི་ཕུའི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །བཙོན་འགྲུས་བཙུགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྐར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ལེ་ལོ་འདི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་རྩོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལེ་ལོ་འདི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ལེ་ལོ་ནི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་ཏེ་ལེ་ལོ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྤང་བས་ཐུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལེ་ལོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས། ཐུག་བསྐྱལ་ཀུན་དང་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ཅིང་། །རན་སོང་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་འཕགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་རྟག་དུ་བསྐྱེན་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཟོ་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཟོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ། །

བཙོན་འགྲུས་བཙུགས་ལ་རྟེན་པར་མི་དགའ་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བཙོན་འགྲུས་སྤོབས་གིས་སྒྲོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་གཉིད་སྒྲོན་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། རྟག་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ང་ཡིས་དེ་དག་བསྐྱལ་བས་ཡིན། །(༡༣༦པ)ཞེས་དང་། བདེ་ལྷེ་འུག་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཙོན་འགྲུས་མཚོག་ །འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྗེས་ཐོབ། །བཙོན་འགྲུས་གིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག་ །དངོས་

ཁྱུང་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོད་སྤྲོད་
 འདོད་པ་ཐོབ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འབྱུར་ལྟན། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་
 ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་
 རྒྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། སར་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོ་མེད་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་
 ལྟན་ན། །མི་འཐོབ་མི་འབྱུང་ནས་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་མང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བཙུན་འགྲུས་མ་བཙུན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་
 བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་གིས་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་སྤྲོད་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་
 བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་དགོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེ་སྤྲོད་ལས། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ཡང་ལུས་དང་ནི། །སྟོག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བཞིས་ཏེ། །ལེ་ལོ་དག་ནི་ཀྱུན་
 སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བཅའ་བར་བཞི། །ཤ་རྒྱུས་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཁྲག་
 རྒྱུས་དང་། །ཤགས་པ་དང་ནི་རྩས་སྒྲུབ་སྟོག་པོར་ཏེ། །ལེ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་བཞིས་ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པར་བཞི། །ཞེས་
 པ་ལྟར་རོ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དགེ་བཙུན་སྤྲོད་
 ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 མདོ་ཤེད་རྒྱན་ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་རབ་
 (༡༣༡)ལྟགས་སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། །མ་ལུམ་མི་འབྲུགས་ཆོག་མི་ཤེས་བཙུན་
 འགྲུས། །ཞེས་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས་མ་ལུམ་ཞིང་མི་འབྲུགས་
 པའི་བཙུན་འགྲུས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། མདོན་
 པ་ཀྱན་བཏུས་ལས། གོ་ཆ་དང་སྦྱར་བ་དང་མི་འགོང་བ་དང་མི་སྟོག་པ་དང་ཆོག་
 པར་མི་འཇིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྟར་བཤད་ལ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ནི།
 དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྲོ་ལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་གོ་ཆ་
 ཆེན་པོ་གྱུར་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། སྦྱར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་ཆོ་ན་སེམས་སྒྲོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་གྲུས་སྒྱུར་དང་རྟག་སྒྱུར་གཉིས་ཡོད། མི་འགོང་
བའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་བར་འཇུག་པའི་ཆོ་བདག་ལྟ་བུས་འདི་ག་ལ་རུས་སྟམ་
རུ་སེམས་མི་ཞུམ་པར་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ལྟོག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་
བའི་བྱ་བར་འཇུག་པ་ན་རྟེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པར་སེམས་སྒྲོ་བར་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་བ་རུང་ཟད་
ཅམ་གྱི་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཆོལ་བའི་ཆེད་རུ་འབད་པའོ། །

གཉིས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྤང་བ་ལ་གཉིས། །མི་མཐུན་སྒྲིགས་
ལེ་ལོ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་བཟུང་བ། །དེ་རི་ལྟར་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཏེ། དེ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་
མཐུན་སྒྲིགས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། བཙུན་འགྲུས་དེ་དང་འགལ་ཞིང་བཙུན་འགྲུས་
དང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་(༡༧)བ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་མི་སྒྱུར་བར་ད་རུང་ལོང་ཡོད་
སྟམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་ཆོད་པ་དང་སྟེག་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བྱ་བ་དམན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་
ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། དགེ་
བའི་སྒྲིགས་དཀའ་བའི་ལས་རྒྱབ་པ་ལ་སྟོ་ཤི་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་ནས་བདག་ལྟ་བུས་རྒྱབ་
ག་ལ་རུས་སྟམ་རུ་རང་ལ་སྤོང་བ་སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་འོ། །དེ་
ལྟར་ལེ་ལོ་གསུམ་ལས་སུ་མ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱབ་རུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་
འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བདག་གིས་དགེ་ཆོས་རྒྱབ་ག་ལ་རུས་སྟམ་རུ་ཞུམ་པ་
ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་རུ་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །ལེ་ལོའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ལེ་ལོ་གང་
ཞེན། ཉལ་བ་དང་བསྟེས་པ་དང་འབྲས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་གི་

ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་མི་སྒྲོ་བ་སྟེ་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་སྒྲུར་བའི་བར་དུ་གཙོང་
 པའི་ལས་ཅན་ནི་ཞེས་པ་ལྟར་ཉལ་བ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་
 སྒྲོ་བའོ། །འདིའི་བྱེད་ལས་ནི་དགེ་བའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གོང་
 ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལེ་ལོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དོས་བབྱང་བ་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 སྟོམ་ལས་བཙོན་པ་མེད་པའི་ལུས། །ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་མི་ཚོལ་བར་
 ལུས་སེམས་དལ་དུ་འདུག་པའི་སྟོམས་ལས་ལ་བདེ་བར་བབྱང་ནས་དེ་ལ་མངོན་
 པར་སྤྲོད་པས་བདེ་བ་དེའི་རོ་ཐུང་བ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་(༡༩༥ན)དབང་
 ཏུ་གྱུར་ནས་ཉལ་བ་དང་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོད་པ་མངོན་པར་
 འཕེལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ལེ་ལོ་སྒྲེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲག་ཅིང་དེས་མི་སྒྲོ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་
 མི་སྒྲོ་ན་དེའི་དབང་ལས་དགེ་བའི་ལས་གང་ལའང་མི་ཚོལ་བར་སྟོམ་ལས་ཀྱི་བདེ་
 བའི་རོ་ཐུང་བ་དང་དེ་ལས་གཉིད་ལ་སྤྲོད་པ་འབྱུང་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་
 ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའམ་སྒྲུར་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོའམ་སྤྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་
 དེ་ཉི་ཤུ་བར་སྒྲེ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་སྟོམ་ལས་དང་བདེ་བ་དམན་པའི་རོ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤས་མེད་པ་རྣམས་
 ནི་ལེ་ལོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱའོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཆད་ལ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དགེ་བ་ལ་མི་སྒྲོར་བའི་སྟོམ་ལས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་རོ་ཐུང་བ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ནས་ཉལ་བ་དང་བསྟེན་པ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་མི་སྒྲོ་བ་
 ལས་ལེ་ལོ་རྣམས་སྒྲེའོ་ཞེས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སོགས་ལེ་ལོ་
 གསུམ་ཀ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བཤད་ཅིང་། སྤྲོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་
 ལས་མི་སྒྲོ་ཞེས་སྟེལ་ནས་འཆད་ཀྱི་སྤྲུམ་ལྟར་མི་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་
 དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདི་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་རྒྱར་

བྱས་ནས་ལེ་ལོ་དེ་ཉིད་རི་ལྷར་འབྱུང་ཚུལ་བཟུན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ལས་ཆེར་
 གྱིས་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ན་བདེ་བར་སྤང་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད་ཀྱང་རྒྱལ་
 སྤུས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་དར་རྒྱུ་ལྷར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །(༡༣༥བ)གཉིད་སྐྱགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལེ་ལོ་སྐྱེ་ཁིང་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་སྐྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། །ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་བཙོན་འགྲུས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དེ་རི་ལྷར་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། སྟོམ་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ། བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་
 ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ། སྐྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྒྱ་བས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ་ཆོའདི་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ། དེས་
 པར་འཆི་བའི་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཉ་དང་རི་དྲགས་སོགས་རྒྱ་ནང་དུ་བཅུད་
 བྱས་རྒྱ་པའམ་འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལྷར་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་རྒྱ་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤོར་ཁིང་བཀྲག་སྟེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་རིས་
 མཐུན་ཁིང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྲིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ནི་
 འཆོར་མེད་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བདག་གཤིན་ཆེའི་ཁར་ནི་སོང་བར་གྱུར་པ་
 དང་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་ད་དུང་སེམས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 མི་ཤེས་སམ་སྟེ་སྐྱེས་པན་ཆད་དེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་འདི་དེ་ཉིད་
 བྱས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་འཆི་ཁར་པན་
 པའི་ཆོས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཐུར་དུ་འབད་དགོས་ཞེས་རང་ལ་བསྐུལ་བའོ། །ཡང་འཆི་
 བདག་གི་ཁར་ནི་སྐྱེ་པོ་དུ་མ་སྤར་སོང་བར་གྱུར་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བར་འགྱུར་
 བ་ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་སྐྱར་ཀྱང་ཆོག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་
 སྤོང་ལས། འཆི་བ་སྲིན་མོ་ལྟ་བུར་(༡༣༦ན)མི་བཟོད་དེ། རྟག་དུ་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་
 ཕྱི་བཞིན་འབང་། །སྟོབས་ཀྱིས་རབ་དུ་མནན་ནས་འགྲོ་བ་ཡི། །ཡངས་པའི་ཆོ་ནི་

མ་ལུས་ཟད་པར་འཐུང་། ཞེས་དང་། ཡང་ངི་སྐད་དུ། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་
 མཆན་མོར་ནི། གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་ཀྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་
 ཏི་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། །འགྲོས་བཤོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་རྩུང་དུ་འགྲོ། ཞེས་
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པ་དང་། རླུས་རབས་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་མངལ་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་རྩལ་མོ་ནས། །དེ་ནས་བརྩུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། །ལམ་དུ་
 ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གོལ་བར། །འཆི་བདག་རྩུང་དུ་དེ་ནི་ཉི་པར་འགྲོ། ཞེས་
 མོ། །གཞན་ཡང་གཉེན་བཤེས་དང་ཆན་གཞོན་བར་མ་སོགས་རང་དང་རིས་མཐུན་
 པ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟེ་ཆན་རྣམས་འཆི་བདག་གིས་རིམ་གྱིས་སྟོག་འཕྲོག་ནས་
 གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ད་དུང་མཐོང་བར་མ་ཟུར་ཏམ་སྟེ་དེ་ལྟར་མངོན་
 ལུ་མ་དུ་མཐོང་བར་ཟུར་བཞིན་པ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་དེས་མི་སྐྱག་ཅིང་མི་སྦྱོ་བར་
 དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྟོམ་ལས་དང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་
 ལས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོལ་བ་མེད་པར་སོས་དལ་དུ་བག་བརྒྱང་
 སྟེ་འཆི་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་གདོལ་པའམ་ཤན་པ་རྣམས་གྱིས་མ་ཉི་དང་ལྷག་སོགས་གསལ་བྱ་མང་པོ་རྩ་བ་
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུད་ནས་གསོད་པའི་ཆོ་རང་རང་གི་སྟེ་ཆན་དེ་ལས་སྤེ་
 མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་ཡང་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ནི་ད་དུང་
 རྒྱག་པ་དང་བག་ཆོ་བ་ཅན་ཡང་མེད་པར་རྩ་བ་དང་རྩ་བུ་འཐུང་བར་བྱེད་པའམ་
 (༡༥/བ)སོས་དལ་དུ་གཉིད་ལོག་སྟེ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཉི་སྐྱན་
 པོ་ཕྱི་མ་དག་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོན་ཞིང་སྤོངས་པར་ཟུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་མ་ཉི་རྣམས་རྩ་བ་བཅན་པོའི་ནང་དུ་རྩྭ་དྲུག་འབྲོས་ཐབས་མེད་པ་
 ལྟར་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འབྲོས་པའི་ལམ་ནི་སྟོགས་དང་མཆོམས་
 ཀྱན་ནས་བཀག་ཅིང་གསོད་པའི་རྒྱར་རྒྱད་དེ་ཐར་ཐབས་མེད་པར་བྱས་ནས་སུ་
 སྟོག་འཕྲོག་པ་ལ་རིངས་པའི་གདོལ་པ་ལྟ་བུ་འཆི་བདག་གིས་ནི་གསོད་པར་འདོད་

པས་མགོ་བཅུགས་ཏེ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་རང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཉེ་བར་གནས་བཞིན་རྒྱ་
 ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་མ་ཉེ་སྟེན་པ་བཞིན་རྒྱ་ཟས་ཟ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟེད་པ་དང་འདི་
 ལྟར་གཉིད་ལོག་པའི་བདེ་བ་ལའང་ཇི་ལྟར་དགའ་ཞིང་སྟེད་དེ་དེ་ལྟར་བག་མེད་
 པར་བཟའ་བརྒྱུད་དང་གཉིད་ལ་སྟེད་ནས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་རང་རྒྱ་ཡིད་བདེ་
 བར་གནས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའོ། །ཆོས་ས་ལས། གང་རྒྱ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་
 ཚུགས་པའི། །ས་སྟོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞིས་སོགས་དང་། རྒྱུས་རབས་
 ལས་ཀྱང་། །འགོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྒྲེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དེ་མཚར་
 ཆེ། །ལམ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག། །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་
 རྒྱ་དགའ་ཞིང་སྟོད། །ན་དང་ཆ་དང་འཆི་བའི་གཞོན་བྱེད་དག། །མཐུ་ཆེན་དགག་
 རྒྱ་མི་རུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉམས་ངར་ངེས་འགོ་ན། །སེམས་
 ཤེས་སྤྱོད་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །ཞིས་དང་། །རྩོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། །གཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ།
 །ལོ་གཡང་སྤངས་ཏེ། །ངེས་པར་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལྟར་འཆི་བ་མི་དྲན་པར་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་གཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགའ་
 ཞིང་ཆགས་ནས་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་(༣༩༠ན)ལོའི་རང་རྒྱ་རུས་འདུའ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྒྱ་གཙོད་པས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།

ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགའ་འཕྱར་
 བ། །དེ་ནི་གཏི་ལྷག་བྱ་བ་ཆེན་པོར་འཕེལ། །དེ་ནི་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་ཐེ་ཆོམ་
 འཕྱར། །དེ་ལ་ལྟ་བུར་གཞན་ཡང་མང་རྒྱ་འཕྱར། །གང་ཞིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
 དགའ་འཕྱར་བ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་འཕྱར། །དེ་ཡི་སྒྲོ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཉམས་པར་འཕྱར། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་རྒྱ་དེ་ཉམས་འཕྱར། །གང་ཞིག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
 དགའ་འཕྱར་བ། །མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་
 ཡིན་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ། །ནགས་ན་གནས་པའི་ཆོ་ནི་འཆོ་བར་འཕྱར། །གང་ཞིག་
 སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགའ་འཕྱར་བ། །དེ་ནི་དགེ་སེམས་རྟག་རྒྱ་མི་འདོད་དེ། །དེ་

ནི་ཚས་ལ་འདུན་པ་སྐྱེད་མི་བྱ། བྱིར་ཁིང་ཚས་མ་ཡིན་ལ་དེ་དགའ་འགྱུར། གང་
 ཞིག་རྒྱགས་དང་གཉིད་ལ་དགའ་འགྱུར་བ། འདི་ནི་ཚངས་ཤིང་ཚས་ལ་འདུན་པ་
 ཉམས། བྱིས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས། འདུག་པོ་འཛོམས་ཤིང་ལྷན་
 པར་འགོ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ལྷུར་དུ་དང་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་བས་
 ད་ལྟ་ནས་བཙུན་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་དེས་པར་འཆི་ཡང་ད་དུང་རེ་ཞིག་མི་འཆི་བས་
 ཡོང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆི་བར་མ་ཟད་ནམ་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་ཆེན་ཤིན་དུ་
 མང་བས་ཆོ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་དུས་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བས་
 ཇི་སྲིད་འཆི་བ་དེ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་གི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ནི་འཆི་ཀར་པན་དེས་པའི་
 རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ལྷུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་དུ་བཙུན་པར་
 བྱ་དགོས་(༣༣༠བ)སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བསམ་པར་མི་བཟོད་མི་
 བཟོད་པའི། འཆི་བ་ཇི་སྲིད་མ་བྱུང་བ། འདི་སྲིད་ཚས་ནི་ཡིད་ལ་གྱིས། ཞེས་པ་
 ལྟར་རོ། ཇི་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ལ། ཟུང་བཟུང་། ཇི་སྲིད་
 ཚོགས་པ་ཚོགས་བརྒྱག་པས། ཞེས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཇི་སྲིད་འཆི་བའི་རྒྱ་ན་རྒྱ་སོགས་
 གྱི་ཚོགས་པ་ཚོགས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་པ་འཕམ་སུ་རྒྱ་རྒྱ་པས་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། འདྲ་སོས་དལ་དུ་བསྐྱད་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ས་
 པའི་ཆོ་དགེ་བ་བྱས་པས་ཚོགས་ཤོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ནས་འཆི་བ་དག་
 གི་ཁར་སོན་པ་དེའི་ཆོ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་སྦྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་ནི་དགེ་བ་
 སྦྱབ་ཡོང་ཡོད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་ཅུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པས་དེའི་དུས་སུ་འབད་པར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སོ། འདིའི་ཆོ་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་འདི་ལྟར། བྱ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ལས་འདི་དག་ནི་ཕྱིས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་
 ལ་བསམ་ཡང་ལག་ལེན་ལ་མ་བཏབ་པས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་ད་
 ལྟ་བྱ་དགོས་སྟུམ་ནས་ལག་དུ་སྤངས་ཏེ་མགོ་བརྩམས་པའི་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བྱ་

བ་འདི་དག་ལས་ཕལ་ཆེར་ཞིག་ནི་བཙམ་ནས་བྱེད་ཅམ་བྱས་ཟིན་ཞིང་བྱེད་ལྷག་མ་
 རྟོགས་པར་མ་བྱས་པར་གནས་པའི་སྐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་སློབ་ཏུ་འཆི་བདག་འོངས་
 པར་ཡུར་ནས་ནི་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པར་བྱས་དེའི་ཆོ་ཉིད་ཏུ་གསོད་པར་
 ཤེས་པ་ན་སྒྱིར་འཆི་བ་འོང་བ་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་མཐོ་སྒྲིང་
 ཏུ་བབས་པ་བཞིན་བྱ་སློབ་ཏུ་འོང་བ་མ་ཤེས་པས་དགོ་ཆོས་བསྐྱབ་ཡོང་(༣༩༡ན)
 ཡོད་ཅིང་སྐབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་བྱས་སུ་མ་བསྐྱབས་པས་ད་ནི་དགོ་བའི་ལས་
 ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཁྱོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱི་བྱུང་ཅས་ལྷ་རན་
 ཀྱི་སྒྲིལ་གས་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བདག་གིས་སློབ་དེག་ཏུ་བདག་ཉིད་བཅོམ་མོ་ཞེས་
 ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་འཁྱོད་པས་གཏུངས་པར་འཕྱར་བ་དེའི་ཆོ་རུང་བྱང་བྱར་
 མེད་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཏུ་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་
 པར་འཆི་ཁར་ཕན་ངེས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཅི་རྒྱས་རེ་ལ་ལྷུར་བྱ་འབད་ནས་བཙོན་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་སྒྲ་མས་ལྷུར་བྱ་འཆི་བ་དང་བྱི་མས་ནམ་འཆི་ངེས་
 མེད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་ཉག་སྟོན་ཁའི་སྒྲིབ་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་
 ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆོ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་
 ཚུ་ལྟ་བུར་ལྷུར་མཁྱོགས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་བྱ་ཆོམས་ལས་ཀྱང་།
 ཐགས་མཁན་གྱིས་ཐགས་འཐག་པ་ན་ལན་རེ་ལ་སྐྱབ་ཉག་མ་རེ་ལས་མི་འགྲོ་ཡང་
 ལྷུར་བྱ་འཛད་པ་དང་། བཤས་ལྷག་སོགས་གསང་བྱ་རྣམས་གསོད་སྒྱིར་བྱིད་པ་ན་
 གོམ་པ་རེ་རེ་སྟོས་པ་བཞིན་བྱ་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དང་ཚུ་སྐྱང་དག་པོའི་རྒྱན་
 འགྲོ་བ་དང་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པ་བཞིན་བྱ་ཆོ་ལྷུར་བྱ་འཛད་པ་སོགས་
 དཔེ་བྱ་མའི་སྟོན་ནས་ལྷུར་བྱ་འཆི་བར་ངེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། སློབ་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་།
 མར་མའི་མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། །ཆོ་འདི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་
 གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སང་བྱ་འདི་ནི་ཐང་ཅིག་འོག་ཏུ་

བྱ། །འདི་ནི་དེ་ལུ་རེ་བྱ་སྐྱེ་པོ་སེམས་པ་ན། །གཤིན་རྗེ་པོ་ཙན་(༣༣༡བ)ལག་སྟོགས་
 ཟུར་གྱིས་ལྟ་བ་ཡི། །མིག་ཙ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གད་མོ་རེ་སྟུམ་འདེབས། །ཞེས་
 སྟོ་བྱར་རུ་འཆི་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །འཆི་ཆོ་ཟུ་རན་གྱིས་གཏུངས་པས་དགེ་བ་བྱར་
 མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྟོ་བྱར་རུ་འཆི་བའི་རུས་གྱི་ཆོ་སྒར་བྱས་གྱི་སྟོག་པ་
 དྲན་ཞིང་དགེ་བ་མ་འགྲུབ་པས་འཁྱོད་པ་དང་སྤྱི་མར་རན་སོང་རུ་འགོ་བར་ཤེས་
 པ་དང་ད་ལྟ་གཉེན་སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོགས་གྱི་ཟུ་རན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་སྒྲངས་
 ཤིང་སྟོས་པ་ཡི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་གདོང་ལས་མཆི་མ་མང་པོ་དབང་མེད་
 རུ་འཇག་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ཉེ་རུ་རྒྱུས་གྱིས་ཀྱང་དེ་འཆི་ངེས་པར་ཤེས་ནས་འཆོ་
 ཞིང་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་སམ། །ཡང་ན་རང་འཆི་བའི་ཆོ་ཉེ་རུ་
 རྒྱུས་སྟུག་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཟུ་རན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་སྒྲངས་པ་ཡི་མིག་དམར་པོར་
 གྱུར་ཅིང་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་བཞིན་པའི་སྟོ་ནས་ད་འདི་གསོན་པ་མི་སྲིད་དོ་
 སྟུམ་ནས་ཉེ་རུ་རྒྱུས་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་མིག་
 དམར་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་པའི་ཉེ་རུ་རྒྱུས་ལ་བདག་གིས་བལྟས་ནས་ད་ནི་
 ཉེ་རུ་འདི་དག་དང་འབྲལ་ངེས་སོ་སྟུམ་ནས་རང་ཉིད་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་ཞེས་སྒྱུར་
 ནས་བཤད་པའང་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཆོ་རང་གི་ལས་རན་པའི་དབང་གིས་ཉེ་བར་སྤང་
 བའི་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉའི་ཆོགས་མང་པོས་བདག་ཉིད་དཔུལ་བར་འབྲིད་པར་ཆས་
 པའི་ཆོ་དེ་དག་གི་བཞིན་རས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཁྲོ་གཉེར་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་དགོས་
 པར་གྱུར་པ་ན་གཤིན་རུ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་མཐོང་ནས་དངངས་ཤིང་སྟུག་པས་
 སེམས་སྟོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་སྒྲར་བསགས་པའི་སྟོག་པ་
 རྒྱུས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་དྲན་ནས་ངས་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་བྱས་སོ་སྟུམ་རུ་འཁྱོད་
 པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས་(༣༣༢ན)སེམས་གཏུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྒྱུས་
 སྟུག་བསྐལ་མི་བཟད་པས་ཉེན་ཅིང་གཟིར་ནས་མ་བཟོད་པས་གྱི་རུད་ཅེས་སྟོགས་གྱི་
 སྐྱེ་སྟུགས་འདོན་ཞིང་འོ་དོད་འབོད་པའི་སྐྱ་དྲག་པོ་ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་རྒྱུས་ནི་ལས་

ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་བས་ཐོས་པ་ཡིས་བདག་གྲང་དེ་འདྲ་བའི་གནས་དེར་ད་ལྟ་ནས་
 འགྲོ་བར་ངེས་སོ་སྟེ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ཆེས་པས་བྱེད་ནས་མི་གཙང་བ་བཤང་གཅི་
 དབང་མེད་ཏུ་ཟག་པར་གྱུར་བའི་ཟེགས་མས་ལྷུས་ལ་གོས་ཤིང་མུ་རན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོས་ཕྱོས་པོར་སོང་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྟོ་གསུམ་གྱི་
 འཇུག་པ་རང་དབང་ཏུ་མ་གྱུར་པས། དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅུང་ཟད་གྲང་བྱར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་
 བརྗོད་ལས། མི་ལམ་མིག་འཕྲུལ་ཚུ་ཁྱེད་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས། གཡོ་བར་རྟོགས་
 ལ་རི་སྤྱིད་སྟོག་འདི་ལྟག་མ་དང་། །བཅས་ཤིང་ལྷུས་གཞོན་གྱུར་ཆོ་ཆགས་དང་ཉེ་
 བལ་བྱོས། གཤིན་ཅེའི་ཆུ་སྤྱན་ཆ་བའི་ཁར་ནི་ཆུད་གྱུར་ཅིང་། །སྤྲ་དཀར་ཆོགས་
 གྱི་གཉེར་མས་སྤྱི་ནས་བཟུང་ནས་ནི། སྟོག་མཐར་གྱུར་པའི་གཞོན་པའི་ཆོར་མས་
 གནད་སྟག་པ། །མཆི་མས་མིག་ཁེངས་གྱུར་ཆོ་དགེ་བ་རི་ལྟར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་
 ས་རོལ་ཕྱན་ནག་འཐིབས་པོའི་གཡང་ཆེན་ཏུ། །ལྟང་ཁིང་ལྷུས་ཕྱིར་གྱུར་ཆོ་དགེ་
 བ་འདོད་གྱུར་པ། །ཏུག་ཅན་སྒྱུ་ལ་ཁ་དོག་པའི་ནང་ཏུ་ཆུད་པ་ཡི། །སྤུལ་པ་ར་
 འདོན་དང་མཚུངས་ཞེས་མཁས་རྒྱལ་སྤྱོད། །ཞེས་ཆ་བ་དང་འཆི་བས་གཏུགས་ཆོ་
 དྲན་པ་ཉམས་ཤིང་ལྷུས་སྟོབས་མེད་པས་ཆོས་བྱར་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་
 ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་ཅིང་ཡོང་ཡོད་ལ་སྟོའི་(༡༡༡བ)ལྷུས་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་མི་གཏོང་བར་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་རྩོག་ཏེ་མི་ཉུས། ས་བདག་རི་ལྟར་གཡར་པོའི་ལྷུས། ཉན་
 མེད་རྒྱད་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཆོ་ན་སྟོང་པོ་སྤང་། །ན་འཆི་རྒྱད་པས་
 འཇིགས་མེད་བཟྱ། གང་ཆོ་ན་ཆས་རྒྱད་སོགས་ནི། །དྲན་ཡང་དེ་ཆོ་ཅི་བཟྱར་
 མཆིས། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་རན་འགྲོའི་སྟོན་འགྲོ་ལ་ཕྱུ་རན་དང་གནས་སྐབས་
 རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་
 ནས་ལེ་ལོ་སྟོང་བཤོ། །ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་ནས་ལེ་ལོ་སྟངས་བཤོ།

རྒྱུང་འགྲུར་དཔུལ་བའི་ཐུག་བསམ་པ་ནི། རྒྱུང་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་
 རྒྱུགས་པའི་རུས་སུ་ཉ་གསུམ་པོ་བྱེ་ཆེན་ལ་འགྲེལ་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་
 འདིར་ཡང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་
 ཐུག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱི་མར་དཔུལ་བའི་གནས་རིས་སུ་
 རྒྱུས་ནས་དཔུལ་བ་མི་བཟད་པའི་ཐུག་བསམ་ནམས་ནི་དངོས་སུ་རྒྱུང་དགོས་པར་
 གྱུར་པའི་ཆེ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཡང་རྟེན་
 པ་དང་པོའི་དོན་རྒྱ་ཁར་ཤར་ཐུགས་པ་རྣམས་ནམ་འདྲོད་ལ་རིམ་གྱིས་བཟའ་བའི་
 དོན་རྒྱ་ཉ་གསུམ་པོ་མང་པོ་རྒྱ་བུམ་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ནས་གསོ་ཞིང་བཟའ་འདྲོད་
 པའི་ཆེ་གསེད་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་སྟོང་གྱི་ནང་དུ་འགྲེལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བའི་གནས་དེར་ཁྱོ་རྒྱ་སྟོང་མ་དང་།
 ཟངས་ལྷན་སྟོང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ནི་ལྷས་ལ་རེག་པར་གྱུར་པ་ན་དཔུལ་
 བ་པ་དག་གི་ལྷས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་(༣༣༣ན)འཇམ་ཞིང་སྟེ་བའི་གཞོན་ཤ་
 ཅན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུར་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ལྷས་ལ་རེག་པས་རབ་དུ་ཆ་ཞིང་
 གདུང་བའི་ཐུག་བསམ་རྒྱུང་བར་འགྲུར་བའི་དཔུལ་བ་ཡི་ནི་གནས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཐུག་པ་མི་དགེ་བ་བརྟུ་སོགས་མང་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཅིའི་
 ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་བས་བསྐྱེད་དེ་ཇི་མི་སྟུམ་པར་སྐྱེད་པོར་སྟུང་ནས་སོས་དལ་
 བག་ཡངས་སུ་བྱས་ཏེ་སྟོང་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོའི་ངང་དུ་ཡིད་བདེ་བར་གནས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 གནས་པ་མ་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་ཐོག་མེད་ནས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་ཐུག་
 པ་བསགས་པའང་དབག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ཡང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་
 དཔུལ་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངན་དུ་མ་གསོག་པ་ལ་བསམ་ནས་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་
 མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་ཐུག་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བཙུན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བའི་ཐུག་བསམ་རང་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ལ་
 དབུགས་འབྱུང་འབྱུག་འགག་པའི་རུས་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལས་མེད་པས་ཐུག་

པ་ཅན་འཇིགས་རིག་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྤྱིག་ཅན་དབྱགས་འབྱུང་འགགས་
 པ་ཅམ་ཞིག་གི། འུས་ཀྱིས་བར་རྩ་ཚད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཡི། རྟུག་བསྐལ་གཞལ་
 ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། མི་འཇིགས་གང་ལ་རྟོ་རྟེན་རང་བཞིན་ནོ། དཔྱལ་
 བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། དྲན་དང་བསྟག་དང་གཞུགས་སུ་བབྱིས་པས་
 གྲུང་། འཇིགས་པ་སྦྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟད་པའི། རྣམ་སྤྱིན་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བ་སྟོས་ཅི་འཆལ། ཞེས་དང་། རིགས་དྲུག་གི་རྟུག་བསྐལ་གྱི་ནང་ནས་དཔྱལ་བའི་
 རྟུག་བསྐལ་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་ནི། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཇུང་ཐུང་(༣༣༣བ)སྟམ་
 བརྒྱ་ཡིས། རབ་རྩ་དྲག་བཏབ་རྟུག་བསྐལ་གང་ལགས་པ། འེས་ནི་དཔྱལ་བའི་
 རྟུག་བསྐལ་ཆུང་རྩ་ལའང་། འོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ། ཞེས་དང་།

དེའི་རྟུག་བསྐལ་ཡུན་རིང་བའི་ཚུལ་སྤྱི་ཅམ་ནི། དེ་ལྟར་རྟུག་བསྐལ་ཤིན་རྩ་མི་
 བཟད་ལོ། བྱི་བ་སྟག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཡང་ནི། ཁི་སྤྱིད་མི་དག་དེ་བཟད་མ་
 གྱུར་པ། དེ་སྤྱིད་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། བཟད་སྦྱང་
 གིས་ཞུས་པས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་བའི་མི་དཔྱལ་བའི་མི་ལ་བལྟར་འགྲོ་ན་མཐོང་མ་
 ཐག་རྩ་འཆི་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཆོ་
 དང་ལྟན་པ་གང་སྤྱི་གིའི་སྟན་ཞེས་པ་ཆོ་རབས་ལྷ་བརྒྱར་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་པ་ཞིག་
 མིར་སྦྱེས། རབ་རྩ་བྱུང་ནས་དཔྱལ་བའི་གཏམ་ཐོས་པས་སྤར་དེར་སྦྱེས་པ་དྲན་
 པས་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བྱ་ནས་ཁྲག་མང་པོ་བྲག་པས་ཆོས་ཤོས་ཁྲ་པོར་གྱུར་པ་ན། ལུས་
 སྤྱིས་བཅང་བར་ཞེས་གནང་བར་བཤད་དོ། འེས་ནི་སྤྱི་མར་དཔྱལ་བའི་རྟུག་བསྐལ་
 དངོས་སུ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ད་ལྟ་ནས་འཇིགས་སྟག་དང་སྦྱོ་བ་སྦྱེད་ནས་དེར་
 སྦྱོ་བའི་རྒྱ་སྤར་བསགས་ལ་འགྱོད་བཤགས་དང་སྤྱིས་འབྱུང་ལ་སྟོམ་སེམས་བརྟན་པོ་
 བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། འདི་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསམ་སྟེ་སྦྱོ་
 བ་སྦྱེད་པ་ནི། འདི་དང་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་ཅུང་བཟད་
 གྲུང་བཙོན་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བདེ་ཞིང་ཡིད་རྩ་འོང་བ་འདོད་པ་དང་། དཀའ་

སྤྱད་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཤུ་མོ་ཅམ་ལང་བསྐྱན་མི་རྩས་པའི་བཟེ་རེ་ཅན་ལ་སྤྱག་
 བསྐུལ་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མང་པོ་ཆར་བཞིན་འབབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་འཇམ།
 རྒྱ་དཔེར། གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་གཞོན་(༡༩༥༩)མང་ཞིང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བཟེ་རེ་ཅན་
 དང་གཞོན་ཤ་ཅན་གཉིས་ཀ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པར་འདྲ་བས་སོ། རྒྱུས་
 ཕྱིན་ཆད་འཆི་བདག་གིས་ངེས་པར་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་
 མི་རྩས་པའི་འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་དུ་ཡང་ལྟ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བས་བག་མེད་
 དུ་སྤྱོད་ནས་འཆི་བ་མི་དྲན་པ་དང་འདྲ་བའམ་ཡང་ན་ལྟ་ལ་འཆི་མེད་ཅེས་བཟོད་
 པ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བ་མེད་པ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཞེ་འདོད་
 དང་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་རྫོངས་པ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་སྟོ་བྱར་
 དུ་འཆི་བདག་གིས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་གྱི་དུང་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྤྱགས་དང་
 བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་གཤིན་ཇེའི་འཇིགས་པ་དང་བན་སོང་
 གི་སྤྱག་བསྐུལ་དག་གིས་བརྒྱད་མར་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྫོངས་པ་འགལ་འདུ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་སྟིང་ཇེའི་དབང་
 གིས་ཀྱི་དུང་རྫོངས་པ་རྣམས་འདོད་པ་མི་འཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་འབབ་
 པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དག་གིས་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱིས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་པ་ཅན་ནམ་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་
 བདེ་བ་འདོད་ན་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བཙོན་རིགས་པ་ལས་དགེ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་བདེ་
 སྤྱད་འོང་བར་རེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་བསྐྱན་རྩས་ན་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིས་དེ་ཅམ་
 གཞོན་མི་རྩས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྐྱན་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱུ་
 ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གཞོན་པ་དང་། འཆི་བདག་གིས་བཟུང་བཞིན་དུ་འཆི་མི་དགོས་པ་
 ལྟར་བག་བརྒྱུད་སྟེ་སྤྱད་མི་རིགས་ཀྱང་ལྟ་དང་འདྲ་བར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མི་
 འཆི་བར་གསོན་དུ་རེ་བའི་(༡༩༥༦)ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྫོངས་པ་རྣམས་ནི་སྟིང་ཇེའི་
 གནས་སུ་འོས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་བསྟན་

པ་ནི་སྲིད་པ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ། ཞོང་དུ་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསམ་གྱིས་མི་སྐྱོ་བ་ལས་ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི་དྲན་པའི་མཆོག་གས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དང་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ལས། །འཆི་བ་སོམས་དང་བརྟན་པ་རྣམས། །དེ་ལས་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན། གང་འདི་འཆི་བ་འབྱུང་བ་ནི། །དྲན་པའི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསལས། །ཞེས་
དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། །རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་
རྗེས་མཆོག་གོ། །མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་པད་མ་དཀར་པོ་མཆོག་གོ། །འདུ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ། །བསམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་མཆོག་གོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་
ལེགས་སོ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས། རྟན་བཟང་རྟེན་དུས་ལེ་ལོ་སྤངས་
ཏེ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་མི་ཡི་ལུས་
རྟེན་གྱི་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པ་འདི་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་འམ་བརྟེན་ནས་སུ་སྤྱག་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྲིད་པའི་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་
ལ་གཏིང་ཟབ་པས་བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་སྐྱེ་ཤིང་འཆི་སོགས་གཞོད་པ་མི་བཟང་པ་
རྣ་ཆོགས་པའི་དབང་རྒྱུ་བས་དང་ལྟན་པའི་འདི་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་
བྱོས་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསམ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟེན་འདི་ལ་
སྲིད་མཆོ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཐར་བའི་སྐྱམ་(༡༩༥༣)སར་བཞོད་རུས་པའི་རུས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡོད་པས་སོ། །ད་ལྟ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དོན་མེད་དང་དོན་རྒྱུད་
གི་ལས་ལ་འབད་ནས་ལུས་རྟེན་གྱི་གྲུ་བཟང་པོ་འདི་རྒྱུ་མོས་སུ་གྱུར་ན་ཕྱི་ནས་སམ་
སྤར་ཡང་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས་ན་ཀ་ཡི་ཆོངས་པ་ཁྱོད་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་པོས་ནས་
གྲུ་ཡོད་དུས་རྒྱ་པོ་ལས་བརྒྱལ་དགོས་པ་ལྟར་ད་རེས་སྤྱག་བསམ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་

པ་རོལ་རྩ་སྒྲིལ་རྩལ་པའི་ལྷན་རྟེན་གྱ་དང་འབྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་
 རྩལ་གྱ་བག་མེད་པའི་དང་རྩ་གཉིད་མ་ལོག་པར་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་བླང་དོར་
 ཚུལ་བཞིན་རྩ་གྱིས་ལ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཙོན་ནས་གཉིད་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིལ་
 ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས། བསོད་
 བསམ་ཆེན་པོའི་རིན་གྱིས་ནི། །ཁྱོད་གྱིས་ལྷན་གྱི་གྱ་ཉོས་པ། །རི་སྲིད་ཆག་པར་མ་
 བྱུར་པ། །སྤྱག་བསལ་བྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སོང་། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་རྩ། གཉིད་
 རྒྱགས་ལེ་ལོ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །རྟག་རྩ་བཙོན་ལྷན་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་གོང་རྩ་བཤད་པ་དན་སོང་རང་གི་སྤྱག་བསལ་བསམ་ནས་ད་ལྟ་དེ་འབྲའི་
 སྤྱག་བསལ་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་གི་
 མིའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྩལ་འདིར་ལས་འབྲས་གྱི་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
 རྩ་བྱས་ནས་ཕྱིས་དན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་བཅོད་པ་དང་ཐར་པ་སྤྱབ་པ་ལ་མཐོ་རིས་
 ཀྱི་རྟེན་བརྒྱད་མར་བརྟེན་དགོས་པས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་སོགས་
 ལ་ད་ལྟ་བཙོན་དགོས་ཏེ། །སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས། རབ་རྩ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དཔལ་བ་ཉི་
 མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། །བཀེས་སྒྲོམ་དག་གིས་(༣༣༥བ)རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྲགས་དག་
 ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། །ཆོངས་པའི་སྤྱག་བསལ་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་
 པར་བྱ། །དེ་རྒྱ་ནམ་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཇམ་སྤྲིང་མི་ཡི་ལྷས། །དེ་
 ཐོབ་རྩལ་སྤྱ་དན་སོང་རྒྱ། །རབ་རྩ་བསྐྱེམས་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲིང་བའི་ཐབས་སུ་འཆི་བ་མི་རྟག་
 པ་དང་ཤི་བའི་འོག་རྩ་དན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་དལ་འགྲོར་གྱི་ལྷན་རྟེན་རྟེན་དཀའ་
 བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ན་བྱས་ཏེ་ལོང་ཡོང་རྩ་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་
 སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཅོམ་ནས་ལོང་མེད་ཀྱི་ཁོ་སྤྱ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་
 འོ། །འདིར་དེ་ནམས་བསམ་སྟེ་སྒྲིལ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་བཙོན་ལྷན་ཚོམ་

དགོས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་དེ་ནམས་བསམ་ནས་བྱིང་ཚོང་སྤོང་
 ཚུལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤར་སྤྱིག་བཤགས་སྐབས་
 འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསྟན་པ་ནི་དེ་བསམ་ནས་ལྷུར་ཏུ་སྤྱིག་སྦྱོང་ལ་འབད་དགོས་པ་
 དང་འདྲིར་དེ་བསྟན་པ་ནི་འཆི་བ་བསམ་སྟེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་ལྷུར་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་
 ཚུམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་བག་ཡོད་ལེའུར་དལ་འབྱོར་ཆེད་
 དཀའ་བསྟན་པ་ནི་དེ་བསམ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་དགོས་
 པ་དང་འདྲིར་དེ་བསྟན་པ་ནི་དོན་ཉིད་བསམས་ནས་ལེ་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 མི་གཏོང་བར་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་སྤར་དགོས་ཆེད་སོ་
 སོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་
 སོགས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱའམ་རྒྱན་
 ནི་ཟད་པ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་(༡༩༥)ཐབས་སམ་རྒྱ་ཁྲ་ན་མེད་པ་
 དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དགའ་ཤིང་སྒྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་
 བའི་མཆོག་དེ་ཉིད་སྤངས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཉིད་ཏུ་ལྷུར་པའི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་དང་བཅས་པ་སྤྱིག་པའི་ལས་དང་འདྲ་འཛི་མང་
 བོ་ཡིས་སེམས་སྤྱོད་ལྱེད་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་གཡེང་བ་དང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
 གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་ཚོད་པ་དང་། དག་གི་ནམ་འབྱུར་བག་མེད་
 པའི་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་ཉ་ཉ་ཞེས་དགོད་ཅིང་ག་ཞ་བྱེད་པ་དང་སྒྲ་དབྱངས་
 ལེན་པ་དང་གཞན་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཅལ་ཅལ་མང་ཏུ་སྒྲ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
 གར་དང་མཚོང་རྒྱག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དང་འགལ་ཞིང་དོན་མེད་པའི་བྱ་
 བ་མང་བོ་ནམས་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དགའ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་དག་
 ལ་དགའ་བ་ནི་ཆོ་འདྲིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་ཕྱི་མའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱའམ་གཞིར་ལྷུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་

ལ་དགའ་བ་ནི། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། ཆགས་པ་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཡིན། ཁྲིས་པ་ལྟར་
བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོག་པའི་ཐབས་
ལ་བཙུན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་མཐའ་ཡས་ཁྲིས་ཡོད་པ་འཆད་
བདེའོ། །དེ་ལྟར་སློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤྲོད་བ་བསམ་གཏན་སློམ་པ་སོགས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེ་སྤངས་ནས་དོན་མེད་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཆོང་དང་ཁྲིང་ལས་
སོགས་བྱིས་ན་གནས་པའི་ལས་ངན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ལྷག་བསམ་
བསྐྱལ་བ་ལས། ལྷ་མས་བསྐྱལ་ན་བཀའ་སློ་མི་བདེ་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མཐུན་
པར་མི་(༣༣༥བ)འདྲིན་པ། དེ་ནི་ལྷ་རྩུ་རྩུ་ཆུ་ལ་བྱིས་ཉམས་པར་འགྱུར། ཉེས་པ་
འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། བྱིས་ན་གནས་པའི་ལས་རྣམས་རྟག་སེམས་
པ། དེ་ནི་རྟག་རྩུ་གཏུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་ནི་སྤྲོད་བ་དེ་མི་
བྱེད། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། དེ་ཡིས་འདོད་ཆགས་ཤས་ནི་
ཆེ་བར་སྦྱེད། དེ་ནི་རོ་སློ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན། དེ་ནི་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་
དགའ་མི་འགྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། དེ་ནི་འཁོར་མང་པོ་
ལ་དགའ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉམས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འགྱུར། དེ་ནི་བོང་བ་བཞིན་
རྩུ་འདྲེ་བར་འགྱུར། ཉེས་པ་འདི་དག་ལས་ལ་དགའ་བའི་ཡིན། ཁྲིས་སོགས་དང་།
གང་དག་མཆོག་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཚྭ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་བྱོང་
ལ་བསྟན་ཏོ་བྱོང་གྱིས་ཁོང་རྩུ་རྩུ་དང་པར་བྱའོ། །གང་དག་ལ་བཙུན་པ་མེད་པ་དང་
བསམ་གཏན་མེད་པ་དང་སྤྲོད་བ་མེད་པ་དང་ཁ་རྟོན་བྱ་བ་དང་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་
ཆོལ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་རྩུ་
བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཁྲིས་སོགས་བསྐྱལ་བ་དུས་སུ་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བྱ་བ་
ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་མ་སྟོ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་དོན་མེད་པའི་རྣམ་གཤེད་

སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི་ཆོ་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉམས་པར་
བྱེད་པ་དང་ཕྱི་མར་ཡང་དན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐལ་སོགས་མི་འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་དེ་སྤྱང་བ་(༡༩༧ན)ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སྐྱེད་ལུག་མེད་དང་ཞེས་
སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་དན་ཞེན་
ཀྱི་ལེ་ལོ་རྣམས་བཀག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བྱུང་ཡང་དེ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པས་དེ་ལ་བདག་ལྟ་
བྱས་སྐྱབ་ག་ལ་རུས་སྒྲམ་དུ་སྐྱེད་ལུག་པའམ་སེམས་ཞུམ་པར་ཐུར་ན་དེ་ཉིད་བསལ་
བར་བྱ་དགོས་པས་འདིར་དེ་བསལ་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་
མར། མདོར་བརྟན་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་དག་ཤེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་
ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རུས་སུ་སེམས་ཀྱི་གཟེངས་བརྟོད་དེ་བསམ་པ་སྐྱེད་ལུག་པ་མེད་
པར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོ་བ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སྦྱར་བས་གཉེན་པོ་སྟོབས་
ལྡན་དཔུང་ཆོགས་བཞི་བསགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་འཇུག་ཤོག་ལྟར་བྲང་བྱ་བ་དང་། འཇུག་སྒོ་གསུམ་ལས་ཀྱང་
དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོས་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་འོག་དུ་
བསམ་གཏན་ལེའུར་འཆད་པར་འཇུར་བ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ནི་བསྒྲིམ་
པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་པའོ། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒྲིམ་པ་བསམ་གཏན་ལེའུའི་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནའང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་(༡༩༧བ)ལས་ཀྱང་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་
བྱར་བརྟན་པའི་སྦྱར་འདིར་མདོར་བརྟན་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །འི་རྒྱ་ཏིས་ཆོགས་བཅད་
འདི་གཞན་གྱིས་བཅུག་པ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་མིན་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་

བརྗེ་འདིར་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུང་ནའང་འགྲེལ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞུང་ན་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དུ་བཀའ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱིད་ལུག་དགག་པ་ནི། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རྗེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དབང་རྣམས་བཙུན་འགྲུལ་དང་ལྷན་པ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དུ་མའི་བར་དུ་སློབ་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་བདག་འདྲ་བ་དག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣེ་རྒྱལ་པ་དང་སྦྱོན་རྣེ་རྒྱུང་བའམ་ཆེས་དཀའ་བར་སྒྲུབ་པས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་འབས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་དང་ཐོབ་པར་ག་ལ་རྒྱས་ཞེས་བདག་ཉིད་ལ་བརྟམས་པས་སྦྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཞུམ་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བྱུང་ན་སྒྲར་སེམས་བསྐྱེད་བྲངས་པ་དེ་གཏོང་བས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་མི་སྦྱེ་བའི་ཐབས་ལ་བཙུན་དགོས་ལ། བཙུན་རྒྱལ་ཡང་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་དང་ལོག་པར་མི་གསུང་གི་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཉག་གཅིག་གསུང་བར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བདེན་པའི་ཚིག་འདི་དག་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་(༡༣༥ན)པར་བྱ་རིགས་ལ།

རི་ལྟར་གསུངས་ན། འདི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་བྱ་དང་ག་སྒྲུབ་དང་བྱང་བ་དང་དེ་བཞིན་སྟོག་ཆགས་སྤྱིན་བྱར་གྱུར་བ་སོགས་བདག་པས་ཆེས་རིགས་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་གང་སྦྱོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙུན་པའི་སློབས་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་བསགས་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན་བདག་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སློབས་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་མིར་སྦྱོས་པས་རྟེན་བཟང་ལ་བསམ་པ་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཕན་པ་དང་གཞི་དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དགེ་མི་
 དགེ་ལྷན་དོར་གྱི་གནས་མ་ཞོར་བ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློབ་གྲོགས་གྱི་མཐུ་སྐོབ་
 པས་དེའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རུས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སློང་པ་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ནས་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སྟེ་
 བཙུན་པ་མ་བཏང་ན་ཞེས་སམ། རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་འདི་མ་བཏང་
 བ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་སྐོབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་སློང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མ་
 བཏང་ན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 གོ་འཕང་ཅིས་མི་སྐོབ་སྟེ་ངས་པར་སྐོབ་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་བཟངས་གྱི་
 རྣམ་པ་ལས། ལག་བཟངས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་སློབ་སྟེ་གང་དག་སེང་གི་དང་སྟག་དང་བྱི་དང་ཅེ་སྦྱང་དང་བྱ་ཚོད་
 དང་ཁྱུང་ཁྱུང་དང་བྱ་རྒྱ་དང་འུག་པ་དང་སྤྱན་བྱ་དང་སྒྲང་མ་དང་སྒྲང་བྱ་དང་
 ཤ་སྒྲང་དུ་རྒྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་ན་
 བདག་མིར་(༣༣༥)ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སྐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བཙུན་འགྱུས་ཉམས་པར་བྱེད་སྟམ་སོ་ཞེས་དང་། མི་ལམ་
 བཟན་པ་ལས། གང་ཞིག་རི་ཅམ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བས་ཀྱང་། ལྟག་པའི་བསམ་པས་
 སློབ་ན་བྱང་ཆུབ་འཛོམ། ཅིས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་སེམས་
 ཅན་མིར་རྒྱུར་པ། ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་དེའི་
 ཕྱིར། བྱམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱ། ཞེས་སོ། བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱུས་སྟོགས་
 མེད་པའི་འགྲེལ་བར་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལུང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་སྒྲུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་
 གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི་བདག་ཅག་
 འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ལམ་རིམ་མཐོར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་

ལུས་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དགོན་མཆོག་རྒྱིན་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འདི་སྟུམ་རུ་མིར་གྱུར་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། བདག་གི་བཙུན་འགྲུས་
 འདི་ནི་རྒྱང་ཁིང་ཞན་ལ་བདག་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཅན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་མགོ་དང་གོས་ལ་
 མི་འབར་བ་བཞིན་རུ་བསྐལ་པ་མང་པོ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསྐལ་པ་སྟོང་
 ཕྲག་མང་པོ་བསྐལ་དགོས་པས་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱུང་བཀྱར་བར་མི་སྟོའོ་སྟུམ་
 རུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པ་(༡༩)ན་དེ་དག་དང་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱལ་དེ་དག་དང་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འཁྱུར་བ་དེ་དག་
 ཀྱང་ཆུལ་འདི་འདྲ་བ་དང་ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་བཙུན་འགྲུས་འདི་འདྲ་བས་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་བྱ་བར་འཁྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འཁྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
 སྤུན་མིང་གིས་བཙུན་འགྲུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བཙུན་
 འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་བཅའ་ལོ་འབད་དོ་ཞེས་དང་། ཡོན་
 ༡ན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སྟུ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེ་གཤེགས་
 གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །འདི་བས་ཤིན་རུ་སྤྲད་པའི་གནས་སྐབས་དག་
 རུ་ལྟར་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམས་ངར་ལྟར་བའི་ཆོ་ཡང་བདག་
 ཉིད་སྤྲད་མ་མཛད། །བདག་ལ་སྟོད་པ་མི་རུང་སྟེས་བྱ་དར་བ་ལུས་པར་བགྱིད་
 པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

འདིར་ལུས་པ་སྟེ་ཆུལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་སྟབ་པ་ལའང་ལམ་

གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟར་སྤང་བྲ་མོ་རེ་ཙམ་ལ་ཐུར་ཚུགས་སུ་འབད་པས་འབྲུག་སྐྱམ་ཏུ་
 ལམ་གྱི་གོ་བ་ལོག་པར་སོང་ན་ཞུམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ད་ལྟའི་རུས་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེ་ཅིས་ལན་ན་དེ་ནི་ལམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ངེས་པའམ་དེའི་ཚུལ་ལ་
 གོ་བ་སྟོགས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ལ་གཏུགས་ནས་ལག་རྒྱ་མ་ཁྲངས་(༡༣་བ)
 པར་སྐྱ་སྐྱ་ཅིག་ཡིན་སྐྱམ་པས་ལན་པ་ཡིན་གྱི་བཟང་རྟགས་མིན་ཏེ། ཉམས་ལེན་
 ལ་གཏུགས་ནས་ལག་རྒྱ་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་དང་གོ་
 རིམ་ངེས་ཚུལ་གྱི་སྟོགས་ཙམ་རེ་གོ་བ་ན་འང་དེ་འདྲ་སུས་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་སྐྱམ་
 ཏུ་ཞུམ་པ་སྐྱེས་ནས་སྤོང་བ་མང་རུ་སྤང་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱའི་རྗེས་སུ་
 བྱེད་པས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ཡང་སྟོན་གྱི་རིགས་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་དགག་
 དགོས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་སྐབ་དགོས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་གོ་ནས་དེ་ནས་རང་གི་རྒྱད་ཚོད་ལ་སྐྱར་བ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མི་རུས་
 པར་མཐོང་ནས་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྣལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
 བྱང་ཆུབ་སྐབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་རྒྱིད་ལུག་པ་དགག་པ་ལ། རྟོས་
 བ་ཡང་བས་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་བཟོད་རིགས་པ་ནི། བཙོན་པ་མ་བཏང་ནས་
 འབད་པར་རུས་ན་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པར་འགྱུར་མོད། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བསྐབ་པའི་
 ཕྱིར་རུ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཤིང་མངས་ལ་གཏོང་དཀའ་བའི་རྒྱང་ལག་དང་མགོ་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཛོལ་པས་དེ་དག་ཀྱང་བཏང་
 དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོན་པ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་
 སྟོབ་མི་རུས་པས་བདག་ནི་ངེས་འཇིགས་ཤིན། དེ་དག་གཏོང་དགོས་ཀྱང་སྐྱག་
 བསྐལ་མྱི་བ་དང་ཡང་བའི་ཁྱད་པར་དང་སྐྱག་བསྐལ་མྱོང་བ་དེ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱར་
 འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཞིབ་རུ་མ་དབྱད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་
 གྱི་གནས་ལ་རྟོངས་པས་བདག་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་བཟད་གྱི། དེ་འདྲའི་(༡༤་ན)

ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་རུ་དབྱང་ན་འཇིགས་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་རང་དགར་བསྐྱད་པ་ལའང་མྱེ་ལ་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟ་བུ་
 ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པ་ཡིད་དེ། ཡང་དང་ཡང་རུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རེས་
 འགའ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བ་སོགས་སུ་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 གངས་མེད་རུ་ལན་གངས་རུ་མར་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ན་མས་
 རལ་གྱི་སོགས་ཀྱིས་བཅད་པ་དང་མཐུང་ལ་སོགས་པས་དབྱག་པ་དང་དཔྱལ་མེ་
 སོགས་ཀྱིས་སྤྲེག་པ་དང་སོག་ལེས་གཤེག་པ་སོགས་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྲག་
 ལ་ཚུབ་པ་བརྗོན་ལས་འདས་པ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་རུ་ཡང་ཡང་མྱོང་དགོས་པར་
 འགྱུར་གྱི་དེ་ཅམ་མྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་དགོས་པའི་དོན་ཅིའང་མེད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་
 བ་ཅམ་ཁོ་ན་ལས་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་པའི་རྒྱར་
 བྱི་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །

དོན་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་མེད་པར་ཡུན་
 རིང་ཞིང་བཟོད་དཀའ་ལ་སྒོས་དཔག་པར་མི་རུས་པས་ཆད་བཟུང་རུ་མེད་པའི་རན་
 སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་མང་བ་མི་འདོད་བཞིན་རུ་མྱོང་དགོས་
 པ་ལ་ཉྱེས་ན་བདག་གིས་གཞན་དོན་རུ་སྤྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྤྲུབ་པ་ཡི་ཕྱིར་རུ་དཀའ་
 སྤྱད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་འདི་ནི་སྤྲ་མའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་ཆོད་
 ཡིད་པ་ཉིད་དེ་རུས་ཡུན་ཐུང་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡང་ཤིན་རུ་ཆུང་བས་དེ་ཅམ་
 བཟོད་མི་དཀའ་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་མང་
 བ་མཐའ་དག་གཏན་ནས་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་དགོས་པའི་(༣༠༠)དོན་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཞིང་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་དང་རུ་སྤྲ་བར་བྱ་རིགས་
 ཏེ། དཔེར་ན་འབྱུང་ཁམས་འབྲུགས་པའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་ཏུ་ཆེན་པོ་ལུས་ཀྱི་ཁོང་པར་
 ཞུགས་ནས་ནད་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱུག་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་གནོད་
 པ་བསལ་ཞིང་དབྱང་བའི་ཕྱིར་རུ་ལུས་ལ་ཆ་བཏོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་དང་

རྒྱ་བླངས་ནས་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཆེད་རྒྱ་བཀའ་བསྟོད་པ་དག་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྲོན་པ་མཁས་
 པ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་ཟས་གཙོད་པ་དང་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གསོ་དཔུང་གི་ཆོ་གའི་ཐབས་གྱིས་མི་བདེ་བ་རྒྱུར་ཟད་ཅམ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནད་ཀྱི་རྩྱལ་རྩ་དྲག་པོ་མེད་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་
 བདེ་བ་རྒྱུར་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རྒྱུར་རྒྱ་བཟོད་རྒྱ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ན་མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་དེ་ཉིད་མེད་
 པར་བྱེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རྒྱུར་རྒྱ་དང་རྒྱ་བླངས་ནས་བཟོད་རིགས་པ་དེ་བས་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 རྒྱུར་འཇུག་གི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལུན་རིང་ལ་བཟོད་དཀའ་བ་
 མང་པོ་དག་ཙམ་བ་ནས་གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་དཀའ་སྤྱད་གྱིས་མི་བདེ་བ་རྒྱུར་
 རྒྱ་དང་རྒྱ་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་
 དག་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་མྱེ་ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དོན་རྒྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་
 (༣༧)དང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཡང་ཞིང་
 ཡུན་རྒྱུང་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 པར་ལ་ལེགས་པར་དཔུང་ན་འཇིགས་མི་དགོས་པ་དཔེ་དང་བཅས་བསྟན་རོ། །

དཔེ་ཅམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅམ་
 བསལ་བའི་དོན་རྒྱ་གཏར་སྟེག་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུབ་མོ་བྱེད་པའི་གསོ་དཔུང་པལ་
 པ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུར་དགོས་པ་ཅམ་ཡང་སྤྲོན་པ་མཆོག་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བའི་དོན་རྒྱ་མ་མཛད་དེ། ཆོ་ག་
 འམ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ཤིན་རྒྱ་འཇམ་པོ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་རལ་
 ཞིང་རྒྱུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་བདེ་བ་ཐེག་པ་བདེ་བ་འཇུག་པ་བདེ་

བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་
 ཡིས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་རྩུབ་མོ་མཐའ་དག་སྟེང་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱར་ཡུར་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རྒྱས་
 རིང་མོ་ནས་ཟིན་པའང་གསོ་བར་མཛད་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་བའི་མཆོག་རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པ་
 རྟེ་འདིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བསལ་བ་ལ་ཐ་མལ་པའི་ནད་བསལ་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ཅམ་ཡང་དང་རྩ་བུ་བླང་མི་དགོས་པར་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོས་གསོ་བར་
 མཛད་ཅེས་བསྟན་ནོ། །ཡང་གཏར་སྟེག་སོགས་རྩུབ་མོས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གསོ་
 དབྱེད་པལ་པའང་འདྲ་བ་ཅམ་ཡང་སྤྲུལ་པ་མཆོག་གིས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་(༣༧)བ
 གནང་བར་མ་མཛད་དེ་ལས་དང་པོ་བས་ལུས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དྲག་
 པོ་བྱ་མི་རིགས་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རྩ་ཤེར་འབྱུང་དང་རྣམ་སྟངས་འཆད་དོ། །དེས་
 ན་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་མཐའ་དག་ཞི་བར་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཕུལ་རྩ་ཡུར་པ་བསྟེན་ནས་དེའི་དོན་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གོམས་ན་སྤྲ་བས་གཏོང་མི་དཀའ་བའི་རྩལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའང་
 གཏོང་དགོས་པས་ངི་ལྟར་ཆོག་འཇམ་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་
 ཤེས་སྟེ་བའི་རིང་ལ་མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་མི་དགོས་ལ་དེར་
 མ་ཟད་དང་པོ་གཏོང་བ་ལ་མ་གོམས་པའི་ཆོ་སེར་སྟེའི་དྲི་མ་སྤང་བ་དང་སྦྱིན་པ་
 ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་རྩ་སྟོ་རྟེན་གྱི་ཆོད་མ་རེ་ཅམ་དང་ཟན་ཆང་པ་གང་
 རེ་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དམན་པ་རྒྱུང་རྩ་ཅམ་སྦྱིན་པ་ལའང་རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་འདྲིན་པས་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སྟོད་པར་མཛད་
 ཀྱི་མགོ་དང་རྟེན་ལག་སོགས་གཏོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མི་མཛད་དོ། །སྟོད་པ་
 འཇམ་པོའི་སྟོན་སྦྱིན་པ་རྒྱུང་རྩ་དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་བ་ལ་གོམས་ནས་དཀའ་བའི་སྟོ་

མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱི་ནས་ནི་རིམ་གྱི་སྒྲ་མ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལའང་
 གོམས་པར་བྱེད་ལ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་
 ཤ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཏང་བ་ལ་དཀའ་བའི་སྒོ་དང་པངས་པའི་སེམས་
 མི་འབྱུང་བ་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་གི་ཆེ་
 རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་ལ་ནི་སྒྲ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཟན་ཆར་སོགས་གཏོང་། (༡༥༩ན)
 བ་ལྟ་བུའི་ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་སྒོ་སྦྱས་ཏེ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྦྱོབས་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་
 རོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཤ་ཁྲག་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟ་
 བུའི་གཏོང་བའི་རུས་དངོས་ཀྱི་ཆེ་ན་དེ་ལ་གཏོང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ལག་སོགས་སྒོར་བ་ཐོས་ནའང་དག་བཅོམ་པ་
 ཞི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་བདེ་བ་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གཏོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཇིགས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། རྒྱལ་སྤྱས་བདེ་
 འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་ནས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་
 ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ལ། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་།
 བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསམ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་
 གཞོན་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་མི་ལྟན་ན། །དེ་ལས་ངོ་མཆར་
 ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། བསྐྱེད་བཏུས་སུ་སྤོང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་བྱངས་
 པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་རོའི་གདུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་
 སྦྱོགས་པ་དེས་སྒོར་མོ་བ་དེ་དག་མཐོང་བའི་མདོ་དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་ཆེས་དཀའ་བར་
 འགྱུར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཆེད་མེད་པའི་མཐའ་ཁྲམས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་གཅིང་
 མའི་ལྟའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུ་འོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། སར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་(༡༥༩བ)ལུས་སྒྲོག་གཏོང་དགོས་པས་

དེ་ནི་བྱ་དཀའ་ཞིང་གཏུང་བ་སྦྱེད་པའི་ལམ་མོ་ཟེར་བའང་འདི་དག་གིས་བསལ་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ལམ་སྦྱབ་པའི་གནས་ལས་ཞུས་པ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་སྦྱབ་པ་ལ་ཡུན་
རིང་སྔོན་བར་དུ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་གངས་མེད་པ་ལེན་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་དཀའ་སྦྱད་
ཀྱི་སྤྱག་བསལ་གྱིས་མི་གནོད་ན་འང་སྦྱེ་འཆིན་ཆ་སོགས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསལ་
གནོད་པར་ངེས་ལ་དེ་བཟོད་མི་རུས་པས་དེ་ལ་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསལ་ནི་
ལུས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཀ་ནས་རྒྱ་སྤྱག་པ་མི་དགེ་བའི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་
འབྲས་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། འཁོར་བ་དང་
སྤྱག་བསལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་སྦྱིང་ཇེ་འོ་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྤྱག་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསལ་
མེད་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་དུས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བའང་མེད་དེ་
ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་ལ། ཀང་ལྟར་ཡང་སྤྱག་བསལ་དང་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི་འདི་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྷག་པར་རྟོག་
པ་ཡིས་སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་པ་
བྱས་པས་ལུས་ལ་སྤྱག་བསལ་སྦྱེས་པས་ན་དེ་དག་གིས་རིམ་པར་སེམས་དང་(༣༥༣ན)
ལུས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་སལ་པ་སལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱ་དེ་གཉིས་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྱག་བསལ་དང་མི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་
ལས། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསལ་མེད། །ཡིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་
སྦྱིང་ཇེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡུན་རིང་གནས། །ཞེས་སོ། །འདིས་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་
སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གཉིས་བསྟན་ལ་དེ་གཉིས་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་
བོའང་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འཁོར་འགྲོ། །ལྟ་བུ་གོ་
འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་ལ་སྟག་བསྐལ་དང་མི་དགའ་བ་མེད་
པ་ཅམ་རྩ་མ་ཟད་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོར་སྟགས་བསོད་
ནམས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་བས་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་
བདེ་བས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་རྩ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཁོར་བར་
གནས་པར་བྱས་ཀྱང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
དག་འཁོར་བའི་སྦྱོར་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱོང་ལུག་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་
དེ་གཞོད་པའི་སྟག་བསྐལ་མེད་ལ་མན་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ལ།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་(༣༥༣བ)ཏིང་འཛིན་གོམས་
པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་སྟགས་གཙོད་པའི་རྩ་སྟུ་བདེ་བའི་
ཆོར་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བས་ན་ལུས་བདེ་ལ་ལུས་སྟགས་གཏོང་བའང་བྱང་ཆེན་གྱི་
རྒྱ་ཉིད་རྩ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོར་
སྟགས་རྒྱལ་སྟེན་གྱི་སྦྱོད་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟམ་རྩ་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཆེན་
པོ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྩ་བ་རིང་རྩ་གནས་ཀྱང་སྦྱོ་བ་དང་སྦྱིང་ལུག་པར་
འཕྱར་བ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྣམ་བཤད་རྩ་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་
འཇམ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྩ་འཆད་དོ། དེ་ལྟར་སྟོང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
བྱང་སེམས་སྟོང་རྩེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་བཟང་པོས་སྟེན་
ནས་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་ལ་སྦྱེད་ཆལ་མཆོག་ཏུ་ཅེ་ཞིང་དགའ་བ་དང་འདྲ་བས་སྦྱོ་
ཞིང་ཞུས་པར་འཕྱར་བ་མེད་དེ། རྒྱ་ལས། རང་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་པན་

འདོགས་དགའ། །བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་རྩུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ། །ཀྱན་དང་སྟོན་
 མོ་ས་མཚོག་ཅེ་དགའ་བ། །སྒྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་རྣམས་ལ་མེད། །ཅེས་
 སོ། །དེ་ནི་གཙོ་བོར་འཁོར་བའི་ཕྱག་བསྐལ་གྱིས་གནོད་གྱིས་དོགས་ནས་ལྷན་པ་སྐྱེ་
 བ་དགག་པའི་ཚུལ་སོ། །འདི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་དགོས་ཕྱིར་
 ཏུས་ཡུན་རིང་བས་ལྷན་པ་དགག་པའི་དོན་ཏུ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་
 །ཀྱང་བྱང་མོད། འོན་ཀྱང་ཏུས་རིང་བས་ལྷན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་སྐུ་བ་པ་ལ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་མོགས་ཏུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་འཁོར་བས་
 དེ་ཅུམ་གྱི་ཡུན་རིང་མོར་ལམ་སྐྱབ་(༥༥༥ན)སྲས་ཏུས་སྐྱམ་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 སྐྱམ་ཏུ་ལྷན་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་ཏུས་ཡུན་རིང་བ་ཅུམ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་
 པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ཆ་བས་ཆེ་ན་ཏུས་ཐུང་ཏུ་ལའང་སྐྱོ་
 བ་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་ན་ཏུས་རིང་ཡང་སྐྱོ་བ་འབྱུང་བའི་
 དོན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཕྱག་བསྐལ་བ་ལ་ཏུས་ཐུང་ཡང་། །བཟོད་
 དཀའ་ཡུན་རིང་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཕྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་
 ཏུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གནོད། ཅེས་དང་། དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཤེས། །སྒོ་
 དང་ལྷན་པ་སྐྱེད་མི་ལྷག །ཉིས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་ཅག་ཏུ་འབད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 རྒྱལས་དྲག་གིས་ཡིད་དབང་མེད་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་ཏུས་ཐུང་ཏུ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་སྐྱམ་པ་ཡིན་ན་རོ་མཚར་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཏུས་
 ཤིན་ཏུ་རིང་མོར་སྐྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དཀའ་སྐྱུད་གྱིས་སྒོ་བ་དགོས་པར་མཐོང་
 བ་ན་དེ་ཏུས་ཏུས་སྐྱམ་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཉེ་ལམ་གཞན་ཞིག་ཆོལ་བ་
 སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྒོ་ན་སེམས་ལ་བརྒྱད་ནས་གནོད་ཅིང་འཇུག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གྱི་ཏུས་པ་དེ་དམན་ཏུ་སོང་ནས་འཚང་བྱ་བ་ལ་ཆེས་
 རིང་ཏུ་འགོ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ།

གཞན་ཡང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
 དཀའ་སྤྱད་མཐའ་ཡས་པས་སློབ་དགོས་པར་མཛོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་(༡༩༩༧)འབྱུར་བའི་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སུ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགའ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་མ་འདྲིས་པར་འབྱེད་
 པ་ལ་མཁའ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཛོང་རྒྱ་བ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་
 དགོས་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་མི་རྣམས་སོ་སྟུམ་ཏུ་ཞུམ་པར་ཡང་བྱ་མི་རིགས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཆེད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་དུས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའི་བར་ཏུ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱབ་སྟུམ་པས་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནས་
 བརྩམས་ཅི་སྲིད་སྟོམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི་དུས་
 དང་སེམས་གཞན་ཏུ་ཡིངས་པ་དང་མ་ཡིངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་བསོད་
 རྣམས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་བས་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལའང་དཀའ་བ་མེད་
 དེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། རྒྱུགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་རྩ་
 དང་མེ་དང་རྒྱང་། །ཁྲིས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་
 བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་ནས་བརྟུང་སྟེ། །བག་མེད་ལྟར་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་
 ཡས་རྟག་གསོག་འབྱུར། །མཐའ་ཡས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐས་ཡས་འཛོལ་
 མི་དཀའ་ཞེས་བྱ། །ཁྲིས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། །གཞུང་འདིར་ཡང་སྤར། །གང་
 རན་བརྟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །ཁྲིས་པ་ནས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་། །ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་གྱི་བཤོད་པ་ལྟར་བས་དུས་རིང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 བ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་རིང་ཏུ་འགོར་(༡༩༩༩)བས་དེ་བས་
 ལམ་ལྟར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་སྤོའ་སྟུམ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་

ཅན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ཡུན་རིང་མོ་ནས་སྟག་
 བསལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྟོན་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུས་མཐའི་མེས་མུ་སྤྱར་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟག་མེད་དུ་ཟུང་
 པར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་བསྐྱོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིལ་མཆོག་ལྟ་
 རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཟུང་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་
 རང་རྒྱད་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པའང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་པས་ཆེས་མཆོག་དུ་སྤྱར་ཞིང་ཐབས་མཁའ་ཁྱད་
 པར་ཅན་དུ་མས་ཟིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཉན་ཐོས་ནམས་པས་སྤྱར་
 བར་འགྲོ། ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་བསྟན་ནས་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱ་དཔེར་གྱང་སྤྲོད་པས་རང་རྒྱལ་ཡང་སྤྱད་པར་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཡང་། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་སྤྱར་དངས་པ་སོགས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གྱང་། སྟོ་ལྟན་ཉན་ཐོས་ཆོག་སྒྲིལ་
 རྒྱལ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དོན་ཆེན་དང་། མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱན་མི་འཆད་ཟུང་མི་ཤེས་
 པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཆེས་སྤྱར་
 ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་བས་ན་སྟེ་པོ་འགའ་ཞིག་རྟ་བཟང་པོ་
 ལ་(༡༥༧)ཞོན་ནས་ཐང་བདེ་མོར་འགྲོ་བ་ལ་སྟོང་ལ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་
 དུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སེམས་སྟོང་ཞིང་ཞུམ་པ་དང་ལམ་གྱི་
 དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ངལ་ཞིང་དུབ་པ་ཀྱན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་རྟ་བཟང་པོ་སྟོབས་ཤུགས་དང་ལྟན་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་
 བཟང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འདྲ་བ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་བདེ་བ་ནས་གོང་ནས་གོང་
 དུ་འབྱས་བྱ་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྟན་པའི་
 མཁའ་པ་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་ཅིང་ཞུམ་པ་སྟེ་བར་འཁྱར་ཏེ་མི་འཁྱར་རོ། །སེམས་ཤེས་

ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཤེས་པ་ཞེས་རྣམ་བཤད་ཏུ་གསུངས་ལ། འགྲེལ་
 ཆེན་ཏུ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤངས་པས་མི་ལམ་ནའང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་བལ་ཞིང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པས་བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་གོང་ནས་
 གོང་ཏུ་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སེམས་ཤེས་
 སམ་རྟོག་ལྡན་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །ལམ་སྤྱར་བའི་ཚུལ་
 དེ་ནི་མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལས་སྡོན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་ཞེས་པ་མཚོག་བྱང་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསོད་སྦྱོམས་ལ་གཤེགས་པའི་
 ལམ་ཁར་ཁྱུ་གསུམ་ཅིང་མོ་ཅེ་ཞིང་འདུག་པ་ལས། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་
 སྐྱེས་ནས་རང་རང་གི་ལུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོའི་རྒྱན་སུལ། གཤམ་གཡོན་གྱི་ཁྱུ་གཉིས་
 ཀྱིས་མཚོག་བྱང་གཉིས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན། ཁྱུ་དབུ་མས་སངས་རྒྱས་དེ་
 ཉིད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ལས་དེ་སྤར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤུག་ཐུབ་པར་གྱུར།
 ཁྱུ་གཞན་གཉིས་པོ་ཤུ་རིའི་(༤༥༦ན)ཏུ་དང་མོང་གལ་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཤུག་
 ཐུབ་ཀྱིས་ཚོས་བརྟན་པས་ད་གཞོད་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་སྤར་ཏུ་སྤར་པ་ལས་འདའ་བར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་སྤར་བའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 ཏུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདིས་མཚོད་ལུལ་དང་མཚོད་རྣམས་མཉམ་ཡང་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་བྱང་བ་བརྟན་རོ། །དེ་དག་ནི་མི་ཞུས་
 པའི་བཙོན་འགྲས་སམ་གྱི་ཆའི་བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་སྤྱིད་ལྷག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་
 ལེ་ལོ་སྤར་བའི་ཚུལ་ཏེ། བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རི་ལྟར་
 སྤྱོ་ཞེས་རང་ལ་བརྟན་པ་དང་སྤྱིད་ལྷག་སྤངས་ཏེ་སྤྱོ་བ་སྤྱིད་པའོ། །དེ་དག་གིས་
 བསམ་པ་སྤྱིད་ལྷག་མེད་པར་གྱི་ཆ་བཞོ་བ་གྱི་ཆའི་བཙོན་འགྲས་ཚོས་པའི་ཚུལ་
 བརྟན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་རུས་སུ་བཙོན་འགྲས་ཚོས་
 པ་ན་སྤྱོར་བའི་སྤྱོ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོ་བ་སྤྱོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོ་ནས་བསམ་པའི་

གོ་ཆ་ཆེན་པོ་གྱུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསལ་བའི་
 སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་ཆེན་སྟོང་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐྱེད་
 ཆེན་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བ་ཕྱག་འབུམ་གྱུར་གྱི་བར་དམུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་
 བས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་འགྱུར་ནའང་བདག་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོན་པ་རྫོགས་བྱང་གི་ཆེད་དུ་བཙུན་པར་བྱེད་ལ་བཙུན་འགྲུལ་ལ་ཞུགས་པའང་
 མི་གཏོང་ན་དུས་གྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཆེས་ཐུང་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱུད་བས་ལྟ་
 ཅི་སྟོན་སྟུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྟོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པས་(༡༧༧)ཞུས་པར། དེ་བསྐྱེད་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་དུ་གོ་ཆ་བཤོའོ་བསྐྱེད་པ་
 འདི་སྟེད་ཅིག་དུ་གོ་ཆ་མི་བཤོའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་བགྲངས་པས་བྱང་རྒྱུ་མི་ཆོལ་གྱི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གོ་ཆ་གྱུན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཇི་ཅམ་དེ་
 ཅམ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ། ཉིན་ཞག་གི་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མ་བཅོ་ལྔས་
 ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་གྱུར་ལ་ཉི་མ་སུམ་ཅུས་ཟླ་བ་གཅིག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ། ལོ་བགྲང་བ་འདིས་ལོ་འབུམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གཅིག་
 སྟེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་མཐོང་ལ་འཇུག་པ་འདི་དང་བགྲང་བ་འདིས་
 གང་གྲའི་ཐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སེམས་བསྟེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་
 བས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྟོན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་ལ། འཇུག་པ་འདི་
 དང་བགྲངས་པ་འདིས་དེ་སྟེད་གྱི་སེམས་བསྟེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་ཞུས་པའི་
 གོ་ཆ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆ་མི་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་གོང་ན་
 མེད་པའི་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུལ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱེད་
 པ་ལས། སྤྱི་ལོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཅམ་དུ། རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་
 མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པའི་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི། །བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱ་ཐིགས་རྒྱངས་སྟེད་ཀྱིས། །བྱང་རྒྱུ་མཚོག་གི་སེམས་གཅིག་སྟེད་འགྱུར་ལ། །དེ་

འདྲའི་ནམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། སྐབ་བཞོས་ཡུར་ཀྱང་སྤིང་རྗེས་སྤྱོད་
མེད། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྤྱིད་ལྷག་མེད་པར་སྐྱབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ཆའི་
བཙུན་འགྲུས་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་གང་དེ་འདྲའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་(༡༩༧)མོས་པ་
ཅམ་དང་དད་པ་ཅམ་སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་བཟན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྫོགས་
བྱང་གི་ཆེད་དུ་བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནས་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་
བྱའི་བཙུན་འགྲུས་དངོས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལས་གང་ལའང་སེམས་ཞུམ་པའམ་དཀའ་བ་སྤྱད་
དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་
འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རུས་པས་དངོས་
པོའི་རྒྱར་འགོ་བས་དེ་ལ་ཡང་ཡང་སྟོ་སྟོར་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་སྤྱིད་རུས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་
ཤིང་སྤོབ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདག་ལ་མྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྒྱ་མཚོག་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུས་ཆེས་རིང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོ་བ་ཅི་ཡང་
མེད་ལ་དུས་སྤྱད་དུ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པར་འདོད་པ་ནི་རྫོགས་བྱང་ལས་
རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་མད་དུ་བྱང་བ་སྤྱོད་པ་དང་བཙུན་
འགྲུས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཚོམ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དུས་རི་ཅམ་རིང་བ་ལ་དཀའ་
ཞིང་སྟོ་བ་དེ་ཅམ་དུ་མུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུན་སྟོགས་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རུས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་འགྲུབ་སོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ནམས་དཔྱད་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་ཕྱེ་འཛོམས་ཤིང་
རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་(༡༩༨)སྟོགས་འཛོམས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

འགྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔུང་ཚྭ་གས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གཞིན་པོ་བཙུག་འགྲུལ་
 གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ། ལས་འབྲས་བསམ་སྟེ་དེའི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་མོས་པའི་སྟོབས། མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་ལ་མི་
 འཇུག་ལ་བརྟགས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུགས་ཤིང་བཙུགས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་བརྟན་
 པའི་སྟོབས། བྱིས་པ་ཅེད་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་འཕྲོ་མི་གཙོད་པར་ངོམས་པ་མེད་
 པར་སྟོབས་ཞིན་དུ་དམ་པའི་ལས་ལ་བཙུག་འགྲུལ་ཚུལ་པ་དགའ་བའི་སྟོབས། བཙུག་
 འགྲུལ་བཙུགས་པས་ལེགས་པར་བྲིན་པ་དེ་དོར་བའམ་ལུས་སེམས་དུབ་པས་མི་རྩལ་
 ར་རེ་ཞིག་ངལ་བཅོས་ཏེ་སོས་མ་ཐག་ནས་སྤར་ཚུལ་པ་དོར་བའི་སྟོབས་དང་བཞི་
 བོ་བཙུག་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་སྦྲེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་མོས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ནི། མོས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་སྟོབས་ནི་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་སྟེ་ཚྭ་གས་པ་བསམ་པས་འཇིགས་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། བསོད་ནམས་ཆེ་
 དང་འགྲོད་པ་མེད། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་
 གསུངས་པ་དང་། འདིར་དགེ་བའི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་མོས་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་ཡང་ལེགས་པར་བསམ་པས་འདུན་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཁི་ལྷ་ཏིས། ཚྭ་གས་བཅད་འདི་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་གཞན་
 གྱིས་བརྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུག་འགྲུལ་གྱི་མི་མཐུན་སྦྲེན་སྤངས་ནས་བཙུག་འགྲུལ་
 འཕེལ་ཕྱིར་དཔུང་བཞི་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་ནི་ཚྭ་གས་
 བཅད་འོག་མས་སྟོན་པས་འདི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་(༡༩༥༣)སོགས་གསུངས་ལ།
 འགྲེལ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཚྭ་གས་བཅད་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྟན་གྱི་
 གཞུང་དུ་བཀྲལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་རྒྱུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ལ། བྱ་སྟོན་གྱིས་
 ཀྱང་སྤར་གྱི་སྦྱིད་ལུག་མེད་དང་སོགས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བཅད་དང་འདིའི་ཚྭ་གས་བཅད་
 གཉིས་པོ་མེད་ན་གཞུང་འབེལ་ཆགས་ཤིང་མངོས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ལ།
 བོད་འགྲེལ་ཁ་ཅིག་དུ་འདིའི་ཚྭ་གས་བཅད་སྤྱི་གཉིས་པོ་མོང་འོག་བསྟོར་ནས་

བཤད་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དངོས་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་དག་གི་འཛིན་སྐྱོབ་ལུས་སུ་མཐོང་
 ཡང་མི་འཇུག་པའི་སྟོན་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་བདག་གིས་
 དེ་འདྲ་སྐྱོབ་ག་ལ་ལུས་སྟུང་དུ་ཞུས་སྟེ་མི་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་
 རྣམས་སྤངས་ཏེ། མཐུན་ཁྱེན་བཙུན་འགྲུས་སྟེལ་བའི་ཐབས་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་
 དཔུང་དང་། ར་རྒྱལ་ཏེ་བརྟན་པའི་དཔུང་དང་། དགའ་བའི་དཔུང་དང་དོར་བའི་
 དཔུང་སྟེ་སྦྱོར་བ་དཔུང་ཚོགས་བཞི་བསྐྱེད་ལ། དངོས་གཞི་དྲན་ཤེས་གྱིས་བཙུན་
 འགྲུས་ལྟར་ལེན་པའི་སྟོབས་དང་། རྗེས་ལུས་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་
 གྱིས་ནི་བཙུན་འགྲུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 དཔུང་བཞི་དང་སྟོབས་གཉིས་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་ལ། ཡང་ན་དཔུང་དྲུག་གས་སྟོབས་
 དྲུག་ཅེས་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་སྟེ་སྟོབས་དང་དཔུང་སྐད་དོད་གཅིག་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་དཔུང་བཞིའི་དང་པོ་མོས་པའི་དཔུང་ཞེས་པའི་མོས་པ་ནི་སེམས་བྱང་
 འདུན་པ་ལ་བྱ་དགོས་(༡༤༧)པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་འདུན་པས་བཙུན་འགྲུས་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །རྒྱ་དཔེར་འདུན་པ་ཞེས་ཡོད་པར་གསུངས་
 ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འདེམས་ཏེ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་སེམས་བྱང་མོས་པའི་དོ་བོ་ནི། ཀྱན་བརྟན་ལས། མོས་པ་གང་ཞེན།
 དེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་དེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་གྱི་
 ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་ཚད་མས་དེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་
 ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིན་ལ།
 བྱེད་ལས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་དེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་
 རྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཁོ་ལ་བས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་ལུས་པའོ། །མདོ་རྒྱན་ལས།
 འདོད་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཁྱི་འདྲ། ཞེས་སོགས་མོས་པའི་བྱེད་པར་བཞི་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་མཚན་ཚུལ་བཞིན་རིག་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་

ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། །སེམས་བྱང་འདུན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བདུན་
སྟུ། འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་འདྲོད་པ་ཉིད་དེ་བཙུན་འགྲུས་
ཚུམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིག་པ་ལོ། །བྱེད་ལས་འདུན་པས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྩ་
དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་
དང་གནས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྩ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྐྱབས་སོ། །འདུན་པ་ལ་དབྱེ་ན་འཕྲད་འདྲོད་ཀྱི་
འདུན་པ། མི་(༡༩/ན)འབྲལ་བར་འདྲོད་པའི་འདུན་པ། དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་
གསུམ་ཡོད་ལ་སྤྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ངོ་། །འབྲལ་པ་འགའ་ཞིག་རྩ་རྩ་
བའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་སེམས་བྱང་མོས་པ་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་བཤད་འདུག་པས་
དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔུང་
བཞི་བསགས་པ། སྟོབས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། མོས་པའི་དཔུང་། བཙུན་པའམ་ང་རྒྱལ་ཀྱི་དཔུང་། དགའ་
བའི་དཔུང་། དོར་བའི་དཔུང་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་
སོགས་ཏེ། དེའང་འདུན་ལ་མེད་པའི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་ལ། ཉེས་པ་ཟད་ཕྱིར་འདུན་
པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྦྱད་པ་ནི། བདག་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ཞུགས་པས་ན་འདུན་པའི་སྟོབས་དྲག་པོའི་
སྟོན་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡི་ཆོགས་ནི་
མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་གཞོན་
ཞིང་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བཀོས་
ཏེ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཞོན་པའི་དུས་གང་དུ་ཉེས་པའི་ཆོགས་
མང་པོ་རྣམས་ལྟ་ཞོག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་གཞིམས་པ་ལའང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ལྷར་མཐའ་ཡས་པ་རུ་མ་ཟད་ཀྱི་
 བར་རུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྤོང་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་ཅམ་ཟད་ཅིང་བསལ་བའི་ཕྱིར་རུ་གཉེན་པོ་
 སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་(༣༧)ལྟོས་པ་དེ་ཡི་ནི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་དེ་ཅམ་ཡང་དེ་སྟོན་
 བདག་གི་རྒྱད་ལ་མ་མཐོང་བའམ་མི་སྤང་ན་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་
 དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའམ་སྟོན་རྒྱུར་པ་བདག་གིས་སམ་བདག་གོ་
 ཅི་སྟེའམ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟིང་མ་གས་པའམ་རལ་བར་མ་གྱུར་པ་ནི་སྟིང་རེ་སྟེ་ཞེས་རང་
 ལ་སྤང་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཙོམ་པར་བསྐལ་བའོ། །འདྲིར་བསྐལ་
 པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷར་མང་པོ་ཟད་ཀྱི་བར་གཉེན་པོ་བསྟོམས་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་།
 བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པས་ཉེས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཞེས་
 ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་རྒྱབ་ཕྱིར་འདུན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྤང་པ་
 བློ། དེ་བཞིན་རུ་འདུན་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་གཞན་ཀྱན་གྱི་རྒྱད་
 ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཆོད་མེད་པའི་
 མང་པོ་ཞིག་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རུས་སུ་
 དེ་ལྷར་ཁས་བླངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་མ་
 ལུས་པ་ལྟ་ཞིག་མཆོན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཅམ་
 རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པར་
 འགྱུར་ན་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་རེ་རེའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་རེ་རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་དེ་སྟོན་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ་མ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན། རུས་ལྟན་རིང་མོ་ནས་ངེ་ཞིག་ལྷར་ཏེ་བརྒྱ་ལ་རེས་འགའ་ཅམ་ན་རྟེན་པའི་
 དལ་འཕྱོར་དང་ལྷན་པའི་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི་བདག་གིས་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་
 དགོས་པའི་(༣༥)ན་དོན་དང་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུད་གཟན་པར་བྱས་ཏེ་
 རྒྱབ་རུ་འདྲོར་དགོས་པ་འདི་རེ་མཆོར་ཞེས་ཡི་ཆད་པའི་བསྟིང་ཆོག་གིས་རང་ལ་

སྤང་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་བཙུན་འགྲུལ་ཚམ་པར་བསྐྱལ་བའོ། །བསྐྱལ་བ་ཟུ་
མཚོ་གོམས་ཀྱང་ན་ཞེས་པའང་འདུག་ཏེ་བྱང་པར་ཆེར་མེད་དོ། །

མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཟུ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བར་
དུ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཚུལ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་
བྱུང་དང་། སྦྲོལ་དང་མི་སྦྲོལ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀྱི་བསོད་
ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྐྱེས་པར་གྱུར་ནམས་
ཀྱིས། །བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་གཅིག་འབྲུབ་ཏེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
ཉན་རང་མན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
བཅུ་འཁྱར་དུ་བསྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་གཅིག་འབྲུབ། བ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་
འབྲུབ་པའི་དགོ་བ་བཟུ་འཁྱར་གྱིས་དཔེ་བྱང་གཅིག་འབྲུབ། དཔེ་བྱང་ཐམས་ཅད་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བ་བཟུ་འཁྱར་གྱིས་མཚན་གཅིག་མཚན་སྤྲུལ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་ཅ་སྟོང་འཁྱར་གྱིས་མཛོད་སྤྲུལ། དེ་འབྲུབ་བྱེད་འབྲུམ་འཁྱར་གྱིས་
དབུའི་གཙུག་ཏོར། དེ་འབྲུབ་བྱེད་བཟུ་འཁྱར་གྱིས་གསུང་ཚོས་ཀྱི་དུང་སོགས་འབྲུབ་
ཅས་པའོ། །དམ་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྲོལ་བྱིར་འདུན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སྤང་པ་ནི། མིའི་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་རི་ལྟར་བྱས་ཤིང་། བདག་གིས་སྦོན་ཆད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཚན་གིས་མཚན་པའི་(༣༥༠བ)དགོན་མཚན་གསུམ་མཚོད་པའི་
ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྐབས་གཞན་དུ་འང་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལ་དགའ་སྟོན་
ཆེན་པོ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་བདེ་བའང་མ་བྱིན་ལ། འཆད་ཉན་སྒོམ་སྐྱབ་སོགས་
བཤད་སྐྱབ་གཉེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་ཞེས་པའམ་
ཡང་ན་སྤང་གཉེན་ཀྱི་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་
བྱས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་གསུགས་སྤྲིགས་བམ་མཚོད་རྟེན་སོགས་
ལ་བཀྱར་སྟོན་དང་དགོ་འདུན་ལ་ལྟ་ཁང་དང་ཀྱན་དགའ་ར་བ་གཟིམས་ཆ་འབྲུལ་བ་

སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །ནོར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སེམས་ཅན་དབུལ་པོའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཟས་སོས་སོགས་ཉེར་
 མཁོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་།
 དག་གདོན་ན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་དག་
 ལས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འཇིགས་པ་མ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་ཏེ།
 བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་སོགས་དེ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་
 པའི་སྦྱིན་པ་གསུམ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ལུས་སེམས་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ལྟ་ཆོགས་པས་ནོན་པའི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་བསལ་
 ཐབས་བྱས་ནས་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བུལ་བའི་བདེ་བ་ཡང་མ་བྱིན་ན་སྟོན་ཆད་བདག་
 གིས་སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་རྩ་གཅིག་ཀྱང་(༡༧)ན་མ་བྱས་པའི་བདག་
 མི་ཡི་སྦྱི་བ་ཅམ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡི་མངལ་ན་གནས་པའི་ཆེ་མ་ཉིད་ལ་བྱག་རྩ་
 རྩལ་མི་སྦྱོད་པ་དང་བཅའ་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆེ་སོགས་སུ་མ་ཉིད་ལ་ངལ་བྱ་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་སྦྱོད་པར་བྱས་པ་ཅམ་བྱ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་དལ་འཁྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མ་འབྱུང་བོ་ཞེས་
 འཁྱོད་པ་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་སྦྱང་ནས་འདུན་པ་བསྦྱོད་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་
 པར་བསྐྱལ་བའོ། །ཡང་ན་བདག་རང་ཉིད་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་གནོད་པའི་
 ཟུག་རྩ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་བཅས་ནས་ཀྱང་འཆོ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་འབའ་
 ཞིག་སྦྱོད་པར་ཟད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

འདུན་པ་མེད་པའི་ཉེས་པས་སྤྱད་དེ་དེ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉེས་
 པ་དེ་འདྲ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དང་ད་
 རྩར་གྱི་སྦྱི་བ་འདི་ལ་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྟེ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་
 བུལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁྱོར་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་གི་དང་
 པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་བདེ་བས་ཐོངས་གིང་ཉམ་ཐག་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་

བར་ཀྱུར་པ་ཡིན་ན་སྒོ་ཤྲོས་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་འཕམ་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གཏོང་ཞིང་འདོར་ཏེ་འདོར་བ་མི་རིགས་པས་མོངས་ཤིང་རྒྱད་པ་
ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །དཀར་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བ་འདུན་པ་དང་དེའི་ཆ་བ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་
ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མོངས་རྒྱད་སེལ་བ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཆ་བར་(༡༥༧)ཀྱུར་པ་ནི་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་བྱས་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པས་གསུངས་ཏེ།
འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞིན་ཏེ། །འདུན་
པའི་ཆ་ལ་རབ་རུ་གནས། །གང་གིས་སྒོན་ལམ་ཅི་བཟབ་པ། །འབྲས་བྱའང་དེ་འདྲ་
ཉིད་རུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མོས་པ་ཉིད་ལ་བྱས་ན་འང་། སྒོ་ཤྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་
ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ནི་མོས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་
འདུན་པ་བསྐྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་འདུན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་
གྱི་འདུན་པ་དེའི་ཡང་ཆ་བ་འཕམ་རྒྱ་ནི་རུས་རྟག་རུ་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་དང་ལས་
ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རུ་ཆོར་བ་ཡིད་རུ་འོང་བ་དང་ཡིད་རུ་
མི་འོང་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་མ་འདྲེས་པར་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
ཉིད་ཡང་ཡང་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་པའམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་
གསུངས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དེ་སྤོང་
འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱེད་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དེ་
དང་རུ་སྐང་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དགེ་མི་
དགའི་ལས་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་དམིགས་

ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་(༡༥༩ན)སྒྲིམ་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིར་
 ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་བ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་
 ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་མི་བཟད་ལྟ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡི་ཡང་རྩ་བ་ཞེས་
 པ་ལེགས་ཏེ་དགེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེའི་ཡང་རྩ་
 བ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དགེ་མི་དགེའི་
 ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིར་དབང་ཤེས་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ལུས་
 ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱལ་བསྐལ་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པས་མཚོན་གསོད་རྟེན་འཆིང་
 བ་སོགས་མི་དང་མི་མིན་ལས་བྱུང་བའི་འཇིགས་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རི་སྟེད་
 ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཡིད་ལ་འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་རྣོ་ལོངས་སྟོང་དང་གཉེན་
 བཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་བལ་ཁིང་མི་འདྲོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་
 ཅི་རྒྱ་སྟོན་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་བར་འཁྱུར་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། འདི་ནི་བདག་རྗེས་མི་འབྲང་ཁིང་། བྱིས་པས་མ་བརྟགས་
 བྱས་པ་ཡི། །སྟོན་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དག །པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་འཁྱུར། །གལ་
 ཏེ་བྱིས་པས་མི་ཤེས་པར། །སྟོན་པའི་ལས་ནི་བྱས་པ་དག །རྣམ་ཞིག་ན་ནི་དེ་ཉིད་
 ཀྱི། །རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བ་སོ་སོར་བསྟེན། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་དེ་འོག་ཏུ། །མེ་ཡིས་བསྟེགས་
 པ་བཞིན་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དགེ་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་(༡༥༩བ)
 པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡིད་ལ་བསམ་པ་འཕམ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་བའི་
 ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པས་ནི་སྟེ་བའི་གནས་གང་དང་གང་ཏུ་འགྲོ་བར་འཁྱུར་བ་
 དེ་དང་དེར་ནི་སྤར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་ དེས་བསྟེད་པའི་

ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པའི་བདེ་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ནི་འདྲོད་
 པ་ལ་སྤོན་པའི་ནམ་རྟོག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཅེས་
 འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ་རེ་བའི་ཤིང་རྩ་ཞེས་པའང་དེ་དང་
 འདྲ་སྟམ་སོ། །མདོ་ལས། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་མི། །འཇིག་རྟེན་འདི་
 བས་པ་རོལ་དུ། །ཕྱིན་ཆོ་གཉེན་བཞིན་བསོད་ནམས་དག །འོང་ནས་མངོན་པར་
 དགའ་བར་བྱེད། །དེ་བས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི། །ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་
 པར་གྱིས། །བསོད་ནམས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། །ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དགེ་བ་ལ་འདུན་པའམ་འདྲོད་པས་སྤོན་པའི་སྤོ་ནས་སྤྲིན་
 པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། བདེ་སྤྱག་གཉིས་ནི་ལས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་གྱི་འདྲོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲིན་པ་མི་
 དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདྲོད་པའི་
 འདུན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་རིས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་
 རྒྱུ་གནས་དེ་དང་དེར་ནི་སྤར་བསགས་པའི་སྤྲིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིན་པ་སྤྲིན་གྱི་
 ཆོར་བ་རྒྱབ་མོའི་མཆོན་གྱིས་ནམ་པར་འཛོམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 སྤར་མ་ལས། སྤྲིན་ལས་འབྲལ་དུ་ངེས་(༣༥༩ན)པར་ནི། །མཆོན་བཞིན་གཙོད་པར་མི་
 བྱེད་ཀྱང་། །སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་དག །པ་རོལ་དུ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །གང་
 དུ་དེ་དག་ནམ་སྤྲིན་ནི། །ཆོ་བ་སོ་སོར་བཞེན་པ་ཡི། །སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་
 དག །པ་རོལ་དུ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། །ཆོད་ཅིང་སྤྲིན་པའི་ལས་བྱས་པའི། །སྤྲིན་ལས་དེ་ཡི་ནམ་སྤྲིན་དག །ཏུ་
 བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགེ་མི་དགའི་ལས་འབྲས་སུ་ནམ་སྤྲིན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གཅིག་དུ་དཀར་
 བའི་ལས་འབྲས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་

གནས་ཀྱི་འདམ་ཇུབ་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་
 ཅན་ལ་སོགས་པར་བསམ་བཞིན་ཏུ་བརྟུན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
 བྱང་པར་མངལ་གནས་དོག་ཅིང་དྲི་ར་ལ་མེད་ཏུ་ཆ་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་
 པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དྲི་བཟང་པོ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རེག་
 བྱ་བམིལ་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཛེས་པའི་འདབ་མ་
 རྒྱགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་པད་མའི་སྒྲིང་པོ་དགའ་བདེ་མཆོག་དང་ལྷན་པར་གནས་
 ཤིང་། འཆོ་བའི་བྱང་པར་མི་གཙང་བའི་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བད་ཀན་གྱི་ཟགས་
 རྒྱས་འཆོ་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་
 དབྱངས་སྟན་པོ་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་དང་ལྷན་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པའི་རོ་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་ལྷས་ཀྱི་གཟི་
 མདངས་དང་བརྒྱུད་བག་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ། སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་མངལ་གྱི་དྲི་
 མས་ཤོས་(༣༥༣བ)ཤིང་མངལ་སྟོ་དོག་པས་བཙོར་ཞིང་བཅར་ལ་མནན་པ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་པ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ལྷས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དུས་མཁུན་ནས་སྐྱེ་ལས་སྒྲོས་པའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་
 གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཁ་སྤྲེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་པད་མ་ལས་བརྟུན་ཏེ་བྱང་
 བའམ་སྐྱེ་བ། ལྷས་ཀྱི་བྱང་པར་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་གིས་མཛེས་པར་སྐྱས་པའི་
 སྐྱེ་ལྷས་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་མངའ་བ་ཅན། ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་པ་མ་སོགས་
 ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་ཐུར་པ་སྐྱང་མཐའི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་མདུན་ནམ་སྐྱན་སྐར་གནས་ནས་དེའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་
 ཏེ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་
 བྱི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལས་དགེ་བས་སྐྱེ་བར་འཕྱར་རོ། །དེ་ནི་འདྲེས་
 མའི་ལས་ཀྱིས་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལས་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་
 ཚུལ་ལོ། །ས་རབ་དགའ་སོགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེམས་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་མའི་

མངལ་དུ་མི་སྐྱེ་ཁིང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འོ། །དེ་ནི་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། །བསོད་ནམས་བྱས་པ་འདིར་དགའ་ཕྱི་མར་དགའ། །གཉིས་ཀར་དགའ་
སྟེ་དེ་ནི་རབ་དུ་དགའ། །ལས་རྣམས་སྤྱིན་མཐོང་དེ་དགའ་རབ་དུ་དགའ། །འགྲོ་
བ་བཟང་པོར་སོང་ལ་སྤྱིར་ཁིང་དགའ། །ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། གང་ཞིག་བྱས་
ན་མི་གདུང་ཁིང་། །དགའ་ཁིང་ཡིད་ནི་བདེ་བ་ཡི། །རྣམ་སྤྱིན་སོ་སོར་བརྟེན་པ་
ཡི། །ལས་དེ་དག་ནི་བྱས་ན་ལེགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཅིག་དུ་གནག་པའི་ལས་འབྲས་ནི། །སྟོག་གཙོད་སོགས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ལས་(༣༥)ཆེན་པོ་བསགས་པའི་གང་ཟག་དག་ཆ་དཔུལ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་
ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཉམས་
འཁྱར་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་སུ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུལ་བ་པ་གཞོན་ཤ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡི་
ལུས་ཀྱི་པགས་པ་མ་ལུས་པ་མཚོན་ཆ་རྣམས་པོ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤུས་
ཏེ་སྤལ་བར་བྱས་པས་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ཅིང་། ད་དུང་
དེར་མ་ཟད་དུས་མཐའི་མེ་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་ཆ་བའི་དཔུལ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་
ཟངས་ཞུན་སོལ་མ་དེའི་ལུས་ལ་སྤྲུགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེས་
ཆེར་བཟོད་པར་དགའ་ལ། །སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལ་མེ་
རབ་དུ་འབར་བའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་ཐུང་སོགས་མཚོན་ཆ་དག་གིས་ཡང་ཡང་
བསྐྱེན་པའི་ཆོལ་ཤ་ཡི་རུམ་བྱ་ཆོལ་བར་བྱས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་སྟོགས་བརྒྱར་ལྷགས་
ཤིང་འཕོར་བར་གྱུར་ཏེ། མེ་ཤིན་དུ་འབར་བའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་ལྷུང་
བའམ་འགྲེལ་ཁིང་འགྲེམ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་ལན་གངས་དུ་མར་ཡང་ཡང་སྟོད་པ་
ནི་མཚམས་མེད་དང་ཆོས་སྤོང་སོགས་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་གནག་པའི་ལས་མི་དགེ་
གཉིས་དམིགས་ཆེ་ལ་གངས་མང་པོ་བྱས་པས་སྤྱིང་བར་འཁྱར་བའོ། །དེ་ནི་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། སྤྲིག་པ་བྱས་པ་འདིར་ཆོག་ཕྱི་མར་ཆོག །གཉིས་ཀར་ཆོག་སྟེ་དེ་ནི་རབ་
དུ་ཆོག །ལས་རྣམས་སྤྱིན་མཐོང་དེ་ཆོག་རབ་དུ་ཆོག །འགྲོ་བ་ངན་པར་སོང་བ་སྤྱིར་

ཞིང་ཚོག་ ཞེས་དང་། ཚེས་ལས། གང་ཞིག་བྱས་པས་གཏུང་འཁྱར་ཞིང་། མཆི་
མས་གདོང་གཡོག་ཏུ་བཞིན་ཏུ། རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོར་བསྟེན་པ་ཡི། །(༡༥༧)ལས་དེ་
དག་ནི་མ་བྱས་ལགས། ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མི་དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ལམ་
གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་བླ་པ་ཉར་གཞག་བྱངས་ནས་ཉེས་དམིགས་
མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོར་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ལ། དེ་ནི་དེས་པས་ཞུས་པ་ལས། ས་བོན་ཆ་བ་རྣམས་ལས་ནི། འབྲས་བྱ་ཆ་བ་
སྦྱི་བར་འཁྱར། ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལས་ནི། འབྲས་བྱ་མངར་བ་སྦྱི་བར་
འཁྱར། །དཔེར་ཟླ་བ་བའདི་ཡིས་ནི། རྟིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་བ་དང་། །དཀར་
པོའི་འབྲས་བྱ་མངར་བ་དག བཤམས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་འཁྱར། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན། སྦྱི་འཕགས་སུ་ཡིན་ཡང་ཚོར་བ་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐ་ན་ཉན་རང་དག་བཙོམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུའམ་མི་དགེ་
བའི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ངེས་གྱི། དགེ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། དེ་
བཞིན་ཏུ་ཚོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་ཆ་དཔྱལ་བ་སྦྱེས་པ་ན་རྒྱང་
བསེལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུའང་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བར་
ངེས་གྱི་མི་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། མི་དགེ་བ་
ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་
ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱི་བ་གྱུན་ཏུ་བདེ་བ་དག ཅིས་གསུངས་སོ། །

ལས་འཁེལ་ཆེ་བ་ནི། ཚེས་ལས། རྟིག་པ་རྒྱུང་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཁོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འཁྱར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་
བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་རྒྱུང་ཏུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
བདེ་ཆེན་འདྲིན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འཁྱར་ཏེ། །འབྲས་བྱ་ཕུན་ཚོགས་སྤྲིན་
པ་བཞིན། ཞེས་ལས་རྒྱུང་ཏུ་རེ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། མཛདས་
སྤྲན་ལས་ཀྱང་། རྟིག་པ་(༡༥༨)རྒྱུང་ཏུ་དག་ལ་ཡང་། མི་གནོད་སྟམ་ཏུ་བརྟན་

མི་བྱ། །མེ་སྟག་ཆུང་བྱ་དག་གིས་ཀྱང་། །རྩ་ལུང་རི་ཙམ་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། །དགེ་བ་ཆུང་བྱ་དག་ལ་ཡང་། །མི་ཕན་སྟམ་བྱ་བརྟན་མི་བྱ། །ཆུ་ཡི་ཐིགས་
 པ་བསགས་པ་ཡིས། །སྟོང་ཆེན་རིམ་གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལས་
 འཕེལ་ཆེ་བའི་རྩལ་འདི་དག་འདུལ་བ་ལྷང་སོགས་ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་
 རྣམས་ལས་སྟོན་གྱི་བྱང་བའི་མཐའ་མང་བྱ་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ་དང་ལས་བྱས་པ་ཆུང་
 མི་བྱ་བ་ནི། །ཟླ་བ་སྟོན་མེར། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་
 གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འགྱུར་བའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །བྱད་པར་འཕགས་
 བསྟོད་ལས་ཀྱང་། །བྲམ་བེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྟེག་དག །སྦྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་
 ཟླ། །ཁྱོད་གྱིས་བྱས་པ་ཆུང་མི་བྱ། །མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། །ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་སྟ། །ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྦྱིན་དོ་ལ་མི་སྦྱིན་བེན་པའི་ཕྱང་
 སོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་དང་། །ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱུ་ཡང་ཆུད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་བསྟུས་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཕན་
 ཡོན་དང་སྟེག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྩ་མཚན་དེ་བས་ན་ལས་འབྲས་
 རྩལ་བཞིན་བྱ་བས་མ་ནས་སྦྱིན་ཆད་མི་དགེ་བ་སྟོང་བ་དང་དགེ་བའི་སྟོགས་ཁོ་ན་
 གསོག་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པ་ཐག་པས་གྲུས་པ་ཉིད་
 ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་(༥༥)ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
 དཀར་ནག་གི་ལས་སྤྱོད་མེད་གི་མ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདོད་པ་དང་
 མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཅི་ཅུས་སུ་བྱུར་དོར་བྱ་
 བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། །ཆོམས་ལས། །མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། །གི་བ་མ་
 ལྟན་ཅིག་འགོ་བ་བཞིན། །ལྷགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགོ་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་སོགས་དང་། །སྦྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། །དགེ་དང་མི་དགེའི་

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་ངེས་
བྱས་ནས། །ཐིག་པ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་
དག་ནི་རི་ལྟར་འདྲོད་པར་སྦྱོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་ཐིག་ལས་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་
བར་ངེས་ན་ད་ལྟ་ཐིག་ཅན་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅན་ལ་སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བའང་
སྤང་བས་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་
དགེ་ཐིག་གང་བྱས་ལའང་སྤྱི་མར་བདེ་སྤྱག་མ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བར་ངེས་པས་དེ་
ལྟར་སྤང་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཐིག་པའི་ལས་རྣམས་བྱས་པ་འགའ་
ཡང་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་
ན་ལས་རྣམས་གྱི། །འབྲས་བྱ་གང་ལགས་དེ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་ལས་གྱིས་འབྲས་བྱ་སྟེ་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་རྟེན་
ཆེས་དཀའ་བར་སྤང་ན་ཡང་། ཉིང་རྒུལ་ལས། ཟླ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་
ལྟར་ཞིང་། །རི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་(༥༥ན)མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུང་། །ཞེས་པ་སོགས་
མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེའང་ཤེས་པ་ཚམ་ལ་
མི་འཛོག་པར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདི་ལ་བཙས་
མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་གང་ལའང་རྒུལ་བ་དགེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྟེན་པས་
འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་སྐྱད་ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་ལ་མི་བཙི་
བ་ནི་སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་བ་གནད་དུ་
སོང་ན་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཆེས་ཆེར་
རྟེན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་ལས་འབྲས་
གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའམ་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སྟོན་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་
ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་ལ་མི་འཛོམས་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྟོན་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ལ་

ངེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀྱང་ཏུ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྒྲིག་སྐྱེས་ལ་རྟོག་
 པ་ཞིག་གིས་རན་འགྲོའི་སྒྲིག་ཅོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཁྲིམ་པ་ལས། ལྷུང་
 བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་གིས་རན་སོང་རན་འགྲོ་ལོག་
 པར་ལྷུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་
 གྱི་བདག་ཇི་ལྟར་ལྷུང་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྐྱེས་ཏུ་ཚོས་རྣམས་
 ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཚོས་དང་བསྐྱེན།
 ལས་འབྲས་དང་བསྐྱེན། གས་དེ་དག་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བལྟས་ཏེ་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཁྱེད་ག་བྱས་པ་ན། རྒྱུས་རབས་ལས། གས་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞིའི་བར་ཡང་
 རིང་། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་(༣༥༦)ཚུ་རོལ་འབྲས་ཡང་རིང་། །ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རི་
 བར་དེ་ལས་རིང་། །ལལ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དཔེ་དག་དང་འདྲ་བར་བྱིས་པ་ལལ་པ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་དང་དམ་པའི་ཚོས་གཉིས་
 ཀྱང་རྒྱང་རིང་བུ་ལྷུང་ནས་རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་འཕྲད་མ་སྟབ་པས་སོ་སོར་སོང་བ་
 མང་ལ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཞེ་ཐག་པ་
 གས་རིག་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་དེའང་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། བྱིས་པ་གང་ཞིག་
 བྱིས་པའོ་ཞེས། ཤེས་པ་དེ་འདྲིར་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཚོས་དང་བསྐྱེན་པ་
 ན་ཚོས་དང་རྒྱབ་འགལ་བུ་སོང་ཡོད་ནའང་ད་དུང་རང་ཚོས་པ་དང་མཁས་པ་བཅུན་
 གྱི་མཚོག་ཏུ་ཁྲོམ་པ་ནི་བྱིས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལས། བྱིས་
 པ་གང་ཞིག་མཁས་སེམས་ས། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་བུ་བྱས་ནས་
 སྒོམ་པ་འདི་ལམ་གྱི་གཞི་རྩ་དམ་པ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་མཁས་པ་མཁྱེད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་ལ་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མི་སྐྱེ་
 བ་ནི། ལྷུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་

གཤམ་ཆེ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་
 པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དཔུང་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བརྟན་པ། བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། རྩོམ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་ཚྭ་
 དགོས་པ་ནི། བཤོ་ཐེ་པལ་པོ་ཆེའི་རྩོམ་རྒྱལ་(༣༥༧)མཆོན་གྱི་བསྟོ་བའི་ལེའུ་བྲག་
 པ་ལས་ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དཔུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེས་པས་མི་ལྡོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་
 མི་ལྡོག་ཅིང་འོས་སུ་གྱུར་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་སྦྱིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ཡིས་གཞན་དོན་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བཅམས་ནས་གང་
 བཅམས་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་
 ལུས་སོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤོ་དེ་ཉིད་ལས།
 དཔེར་ན་ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ན་དཔུས་ལོང་གི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། ཁྱི་བྱའི་
 སྟོང་བྱིར་གྱི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། སྦྱིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སའི་
 རྩལ་གྱི་ཉེས་པས་མི་འདུག་གོ། ཞེས་པ་ནས། རི་མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པས་མི་འདུག་
 གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་ཅན་སེམས་བྱའི་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམ་པར་མ་ཞུས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་མཐས་གཏུགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འཁུ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉེས་
 པས་མི་ལྡོག་གོ། སེམས་ཅན་དཔུལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་གོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་
 ཏེ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྦྱོབ་དེ་དག་དང་རན་སོང་གི་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་པར་གྱུར་ཅིང་བདག་གིས་སྦྱག་བསྟལ་
 གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་སྤང་བར་བྱའོ། །བཙོན་པར་བྱའོ་སྟོ་བར་བྱའོ་མི་ལྡོག་པར་
 བྱའོ་མི་འཕོས་པར་བྱའོ་མི་སྦྱག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་(༣༥༧)གསུངས་
 ཏེ་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་དགེ་ཆ་སྟེལ་བའི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་དང་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་

པར་བྱལ། །དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་དང་པོར་
 མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་ལ་མི་འཇུག་པར་གང་བྱ་བར་འདོད་པའི་དོན་དེ་སྐབ་
 པའི་རྒྱ་རང་གི་སྒྲོའི་འབྱོར་བའམ་རྩས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྐབ་
 པའི་རྩས་པ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བཅུ་མཐ་ཡང་ན་སྟེ་སྐབ་པའི་རྩས་
 པ་མེད་ན་བྱ་བ་དེ་མི་བཅུ་མས་པ་སྟེ་འཇུག་པར་མི་བྱལ། །འདི་ལ་བཅུ་མས་པའམ་
 ཞེས་སམ་བཅུ་མཐ་ཡང་ན་ཞེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མདོན་ནོ། །འདི་ནི་ལས་དང་
 བོ་བས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱལ་ཏེ། དཔལ་དབྱིག་གིས་ཞུས་པར། གལ་ཏེ་བསྐབ་
 པའི་གཞི་ལྡ་ལ་སྒྲོབ་པར་མི་རྩས་ན་འང་དེས་བཞི་འམ་གསུམ་མཐ་གཉིས་སམ་དེའི་
 བྱང་ནས་བསྐབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྐབ་
 པའི་རྩས་པ་མེད་ན་ནི་དང་པོ་ནས་མ་བཅུ་མས་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་གང་
 བཅུ་མས་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་དམ་བཅས་པའི་
 དོན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་ལྟོག་པར་མི་བྱལ། དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་བར་སྐབས་
 སུ་དོར་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མ་བཅུ་མས་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དམ་བཅའ་ཉམས་
 པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུ་མས་ནས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཅུ་མས་ནས་དམ་བཅས་པ་བར་མ་
 དོར་དོར་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཆོ་འདིར་བྱ་བ་དེ་བཅུ་མས་ནས་དེ་ལས་ཕྱིར་
 ལོག་ན་སྐབ་པ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བཅུ་མས་ནས་ལྟོག་པ་དེ་
 གོམས་པས་བསྐབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་
 ཉམས་པས་སྐྱེས་(༣༥༥ན)སུ་བྱེད་འབྲས་ཆོ་དེར་ཐིག་པ་འཕེལ་བ་དང་། སྐབ་པ་གཞན་
 དུ་ཡང་ཐིག་པ་དེའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་སྐྱུག་བསུལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་
 བྱ་བ་སྐྱ་མ་བཤོལ་ནས་ཕྱིས་བཅུ་མས་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་པ་དེ་ཡང་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བའམ་རྒྱུད་འཛུལ་བས་ན་དམན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐར་བཅུ་མས་
 བྱས་དོར་བའི་ལས་དེ་ཉིད་གྱི་འབྲས་སུའི་དུས་ཀྱང་ནི་ཤིན་དུ་རིང་དུ་འགོར་བས་

འབྲས་བུའང་དམན་པར་འབྱུར་ལ། གྲང་གི་སྤྲས་སྤ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དམན་པར་སྤང་
 པའོ། །བཅམས་ནས་དོར་བའི་བྱ་བ་སྤ་མ་དེ་སྤར་ཡང་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་དབང་
 གིས་ཕྱིས་གྲང་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུར་བ་སྟེ་ཉེས་པ་ལྟའོ། །ཡང་
 ཕྱིས་བཅམས་པའི་བྱ་བ་གཞན་དེ་ཡང་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུར་ཞེས་འཆད་པ་ཡོད་
 ནའང་འདྲིར་ནི་སྤ་མ་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གྲང་དེ་དང་དེའི་སྤྱིས་
 བྱ་བྱེད་འབྲས་སོ། །མདོར་ན་བཅམས་ནས་དོར་བ་དེའི་ཉེས་པ་བྱ་བ་གང་བྱ་བར་
 དམ་བཅས་པ་དེའང་མགོ་མི་ཐོན་ལ་བྱ་བ་གཞན་འབྲུབ་པའི་གེགས་སྤྱའང་འབྱུར་
 ཞིང་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་སྟོན་པ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་བརྟན་པར་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་
 དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་རྣམས་པ་གསུམ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ལ། གཞན་
 དོན་རྩ་དགེ་བ་ལ་རྫོགས་འབྲུག་པ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་གཞོན་
 པར་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤང་བྱ་
 ཉོན་མོངས་གཞོན་པ་སོགས་(༣༥༥)བདག་གིས་རུས་སོ་སྟོན་པ་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཏེ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་སྤིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ། རུས་པའི་
 ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱུས་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ། ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩ་ལས་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དགེ་བའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྦྱབ་པ་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་གོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་མི་འཆའ་བར་འདི་དག་ནི་བདག་
 ཉིད་གཅིག་སྤྱུས་བསྦྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤིང་སྟོབས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ལས་
 ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་གཞན་ལ་མི་རེ་བར་བདག་གཅིག་སུ་སོ་ནས་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན་དོན་དུ་བར་འོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་གྲོགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་འདིས་རང་གི་དོན་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རྩས་པ་ཞེས་སམ་ཆོ་འདིར་རང་དོན་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་མི་རྩས་པས་ན་འགྲོ་བ་པལ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ལྟར་གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་རང་གི་མགོར་བླངས་ནས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་མི་རྩས་ཏེ་ག་ལ་རྩས། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་པལ་པས་རང་དོན་ཅམ་ཡང་བྱ་མི་རྩས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་རྩས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལ་(༡༥༦)ན)དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་གིས་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་གང་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ནི། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ཅམ་དུ་བདག་གཅིག་སྤྱུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གྲོགས་མེད་པར་རྫོང་ཇིའི་རང་བཞིན་གྱི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ཏེ་བདུད་རྩྭ་བས་དང་བཅས་པ་བདུལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཉི་མའི་འོད་ལ་གྲོགས་ནི་བྱ་མི་དགོས། སྤྲུལ་གདུག་ལ་ཡང་གྲོགས་བྱ་དགོས་མ་ཡིན། ཁེང་གའི་སྤྲུལ་ལ་གྲོགས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་གྲོགས་མི་དགོས། །དེ་དག་གྲོགས་མེད་གཅིག་སྤྱུ་གཉིས་མེད་པར། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་མང་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །བཙུན་འབྲུག་དང་ནི་མཐུ་དང་རྩྭ་བས་སྤྲུལ་ན། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ནམས་ནི་རབ་དུ་འཛོམས། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་

གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དམན་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱ་དགོས་ན་འང་དམན་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་རྩོམ་ཞེ་ན། རང་དོན་ཅམ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་ལོ་ལས་པ་
 གཞན་དག་གིས་མི་གཙང་བ་འཕྲག་པ་དང་ཁྱུ་ཆེན་པོ་འཁྱུར་བ་དང་ཞིང་ལས་
 སྒྲུག་དམན་ཞིང་ཐ་ཆད་པའི་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བཞིན་དུ་ཅི་(༣༥)བ་དགར་
 མ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱུ་ཆེན་པོ་འཁྱུར་བ་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་རྩེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ལོག་ལྟར་བྱ་བ་ལས་
 བྱ་དེའི་གྲོགས་མི་བྱེད་པར་རྩེ་ལྟར་སོས་དལ་དུ་འདུག་ཏེ་འདུག་པར་མི་རིགས་པས་
 གཞན་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྦྱབ་པ་ལ་སྟོ་བའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །ཡང་གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུ་གཙང་པར་མི་བྱེད་ན་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་གྲ་ཞོམ་བསྐྱབ་པའི་ལས་མི་བྱེད་པར་རྩེ་ལྟར་འདུག་
 ལྟམ་དུ་བསམ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་དམན་པའི་
 ལས་བྱེད་པ་ལ་འང་རང་གིས་ཁྱུ་དུ་བྲངས་ནས་གྲོགས་བྱེད་ལྟས་པའི་བྱང་སེམས་
 བདག་ནི་གཞན་ལས་ལྟག་གོ་སྟམ་དུ་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ནི་ལས་དེ་མི་བྱེད་དེ་བདག་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པར་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱིད་པའི་
 བཟོག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་ལས་དེ་ནི་དམན་
 ལ་བདག་ནི་མཆོག་ཡིན་པས་ལས་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་
 བྱེད་ཅེས་དང་། གཞན་ནི་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན་བདག་ནི་བཟང་པོའི་ལས་བྱེད་
 དོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

མདོར་ན་པ་རོལ་གྱི་ལས་སྦྱབ་པ་ན་གཞན་ཁྱུ་དུ་བསད་ནས་རྫོམ་པས་སྦྱབ་པ་
 མིན་གྱི་བཅེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་འདྲིས་
 པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་

གི་ཟ་མ་རྟག་ལས། འཇམ་(༤༠ན)དཔལ་འདི་ཉེ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་གང་དག་ཁྱུང་གིས་བདུད་ཀྱན་ཏུ་བདུད་རབ་ཏུ་བདུད་པ་དེ་དག་འབྱུང་པའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་སེམས་ཅན་ལ་འདུད་ཀྱན་ཏུ་འདུད་རབ་ཏུ་འདུད་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷང་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། འཇམ་དཔལ་འདི་ཉེ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་པོ་གནས་པ་དེའི་ཆོ་ས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དཔལ་བའི་ཚྭ་གས་དེར་དང་པོ་གནས་ཏེ་དེ་ནས་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དེར་མདོན་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་ཆོགས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པར་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཤི་བའི་སྤྱལ་དང་སོགས་ཏེ། དེའང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ། ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤི་བའི་སྤྱལ་གྱི་རོ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་ན་བྱ་ཁྲ་དུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗང་ལྷ་བྱར་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚབ་མེད་པར་བརྟན་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཉེན་པོའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆུང་བའམ་དཔལ་བཟན་གྱི་རུས་པ་རྒྱུད་ཁིང་སྟོ་ཤི་བར་གྱུར་ན་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཞོག་ལྷང་བ་རྒྱུད་དུ་འང་ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔལ་བཟན་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པོ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་(༤༠བ)ཡིད་ཉམས་རྒྱུད་ཞེས་པའང་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བཙུན་ལྷུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆུང་མ་རུས་པར་བདག་ལྷ་བྱས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ག་ལ་རུས་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ཞུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྤྱོད་ཆུང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་ཚོལ་བ་དོར་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞན་ཅིང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མོངས་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལས་ནམ་ཡང་མོངས་པ་དེ་ལས་ཐར་

པའི་སྐབས་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ། །ཀྱང་པའི་སོགས་སྟུ། བོངས་ལས་
ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། ཞེས་པའི་དོད་དུ། ལྷུང་བ་བྱ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་ཡོད་དེ་
ལེ་ལོ་དང་བརྟེན་ངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་བྱ་སྤྱོད་བའམ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བསམ་པ་མ་ཁྱམ་པར་གཉེན་པོའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་བ་བརྟན་པོ་
དང་བཅས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དུན་ཤེས་བསྟེན་པས་
ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུས་ལྟ་ཞོག་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་
རྟེན་པས་བར་དུ་གཙོད་མི་རུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱམ་ནས་བསྟན་པས་ཅི་ལའང་མི་
ཕན་ཞིང་རྩེ་ཁྱམ་དུ་འགྲོ་བས་ན་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་
ཀྱི་ཐབས་རྒྱུས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོའི་གཞེངས་བསྟོད་དེ་གཉེན་པོའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་དོན་རྒྱལ་ས་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་བྱད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ།

སྐྱེས་རབས་ལས། ཁྱམ་པས་(༣༦༡ན)བོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཕན་གྱི། དེ་བས་
ལྷུང་ན་གདུང་བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་སྦྱབ་མཁས་ལ་བསྟེན་བྱས་
ན། །རབ་དུ་དཀའ་བའང་སྤྱོད་བས་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་
དགའ་མ་བྱེད་པར། །རྩེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྐྱབས། །མཁས་པའི་
གཟི་བུ་བརྟེན་བརྟན་པས་གཞེངས་བསྟོད་ན། །དོན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལག་
ན་ཡོད། །ཅེས་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དེད་དཔོན་དཔལ་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་རབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྦྱོང་སྟོབས་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བས་རྒྱུར་
འཛོམས་སྟུ་འོང་བ་དང་བསམ་པ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱོར་བས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་ན་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་གཉེན་

པོ་ང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་རབ་རྒྱ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ནི་ས་བོན་དང་བཅས་
 པ་བྱངས་ནས་དབྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་
 ལམ་སྐབ་པ་པོ་བདག་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ལྷང་བས་རྒྱར་བཙོམ་སྟེ་པམ་པར་བྱས་ན་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྒྱ་འཁྱར་བར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱ་
 མ་འབྲེལ་བས་གཞན་དག་གིས་ཁྱེད་ནས་བཞད་གང་བྱ་བའི་གནས་སུ་འཁྱར་རོ། །

གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་(༡༡༧)དེས་ན་
 བདག་གིས་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་ནས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱའི་ཚོགས་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱང་རྒྱ་བསད་ནས། བདག་ལས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 པའི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་
 འཛོམས་པ་ལ་སློབ་དཔལ་གདེང་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་
 པར་བྱ་ལ། དེའང་སུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ན། བདུན་དང་ལྟ་སྟེགས་སོགས་གྱི་རི་
 དགས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་སྤྲུག་པར་མཇེད་པ་རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སངས་གཉི་
 སྤྲུལ་སུ་ཁྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བདག་གིས་སོ་ཞེས་ཏེ། འདི་ལ། རྒྱལ་བ་
 སངས་གཉི་སྤྲུལ་བདག་པས། སྤྲུལ་དག་པས། སྤྲུལ་དག་གིས་ཞེས་རྩང་ཟད་མི་འདྲ་
 བ་མང་ངོ་། རྒྱལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ན། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་གྱིས་
 རྒྱར་སྟོགས་མི་རྟེན་ཅིང་ཕར་ཟུལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་འདི་ལ་
 གནས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་གཉི་སྤྲུལ་ལ་ཡང་རི་རྟོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རྒྱར་སྟོགས་མི་རྟེན་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཕར་ཟུལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་
 བཞིན་རུའོ། གཞན་དོན་སྐབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་སོགས་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་
 གྱི་བདག་གིས་རྒྱས་སོ་སྟེམ་པ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་

ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་སྤྲད་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་དགྲ་
 ལས་རྒྱལ་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དཔའ་པོར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་ང་
 རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། (༡༥༡ན)འགྲོ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བརྟན་པོ་གང་རྩང་ངམ་
 བྱད་པར་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱད་བཅོམ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་དེ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་རྩ་སོང་བའི་དམན་པ་སྤིང་རྗེའི་གནས་སུ་ཐུར་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཅན་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་དབང་རྩ་མི་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་
 དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲའི་དབང་རྩ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་
 པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་རྩ་སོང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་འདི་དག་
 ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རྒྱད་ཁེངས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་སྤྲ་ཚོགས་
 ལ་ཞུགས་པས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོར་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་
 བོས་དབང་མེད་རྩ་བྲིད་ཅིང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་བ་རྩ་མ་ལ་སྦྱར་
 བར་བྱས་ཏེ་མཐར་དེ་ལས་ཐར་ནས་བརྒྱ་ལ་མི་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེས་ནའང་ཡིད་བདེ་བ་
 སོགས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤར་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པས་བཅོམ་
 བས་ཡིད་མི་དགའ་བ་ལ་རྟག་རྩ་གནས་པ་དང་། རང་ལ་འཚོ་བའི་ཟས་གོས་མེད་
 པས་སྤྱོད་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཟས་ཟ་བས་འཚོ་བ་པ་དང་གཞན་
 དབང་རྩ་ཐུར་ཅིང་གཞན་གྱི་ཟས་ཟོས་ནས་ལས་བྱེད་པའི་བྲན་གཡོག་དང་ནི། རྟོག་
 དཔྱད་མེད་ཅིང་སྤང་དོར་ལ་མོངས་པའི་སྤོན་པ་དང་གཟུགས་མི་མཛོས་(༡༥༢བ)
 ཤིང་མཐོང་ན་ཡིད་མི་དགའ་བའི་མི་སྤྱག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཞན་པས་
 ཉམ་རྒྱུང་བ་དང་། རང་གིས་པར་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 རྩལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱུར་ལ་གཞན་ཀྱང་གྱིས་ནི་བྱད་རྩ་བསད་ནས་ལུས་

དག་གིས་བརྟུན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

ཡུལ་འཁོར་སྒྲིང་བས་ཁྱེད་པར། མོངས་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་
ན། །ངན་སོང་བ་དང་མི་ཁོམ་སྒྲེ་བ་དང་། །དབུལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྒྲེ་
བ་དང་། །དམུས་ལོང་མདོག་ངན་མཐུ་ཆུང་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅིས་དང་། །རིན་
ཆེན་ཐོང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་ལ། །ང་
རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི་འབྲས་གྱི་སྟེང་དུ་སོལ་མིག་
དག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་བའམ་
ཤིན་དུ་ཐུ་བ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །ཉེན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་
ནས། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ལའང་། །གྱིས་ཁེངས་
ན་ཞེས་དང་གྱིས་ཁེངས་ནི་ཞེས་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་བ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉེན་མོངས་
པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་ཤིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱད་བསྐལ་སྤྲོ་ཆོགས་
གྱིས་ཡིད་གསུངས་པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པའི་དཀའ་སྟབས་ཅན་དེ་ཡང་བསྐྱགས་
པར་འོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན། །སྟིང་ཇེ་འེའི་གནས་སུ་གྱུར་
པའི་དམན་པ་ཉམ་ཆུང་བ་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག་སྟེ་སྤྱི་རྒྱ་མེད་པས་
ན་དེ་དག་ནི་དམན་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་ཤིན་དུ་སྟིང་(༣༠༣ན)ཇེ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །བསྐྱབ་བདུས་གྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱང་བའི་སྐབས་སུ། །ཁེངས་པ་
ཏྲག་དུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་ང་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ན་དགེ་ཅའི་འབྲས་བྱ་སྤྱིར་བརྟུར་
བར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་བསྐྱང་དགོས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་སོགས་གྱི་ལུང་
དྲངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་དང་རང་ལ་རྟེན་བཀྱར་སྟོན་གཤམ་
བྱང་བ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཁེངས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། །དམན་པའི་ཡིད་གྱིས་
གདོལ་བྱ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོད་དགོས་པ་དང་། །ཏྲག་དུ་བསོད་སྟོམས་སྟོང་བའི་
འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དམན་པའི་ཡིད་གྱིས་གནས་ནས་རྒྱགས་པ་དང་ཁེངས་དྲེགས་
སོགས་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་གྱི་ལས་གྱི་

ནམ་གངས་དང་དེའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་ང་
རྒྱལ་ཅན་དེར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་སེམས་
ཁེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་སོགས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་མ་རུངས་
པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་འཆང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་རུས་པ་སྟོབས་ཆེ་བས་ན་བསྐྱགས་པར་
འོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་མམས་ཅད་འཛོམས་རུས་པས་
དག་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་གཟི་བརྩི་
གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་དཔའ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་
(༣༤༣)འདྲའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་དག་བདོ་བ་སྟེ་དར་ལ་དྲག་པ་དེ་ཡང་དེས་ངེས་པར་རྩ་བ་ནས་བཙུག་སྟེ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་
འབྲས་བྱ་དང་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བྱ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་
སྟེར་བར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་ཞེས་དང་
གང་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། ངེས་བཙུག་དང་དེས་བཙུག་
ཞེས་མི་འདྲ་བའང་ཡོད་དམ་སྟེ་མོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྟོགས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་ཉིད་ཀྱི་
ཁྲོད་ན་གནས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱི་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྟོང་འགྱུར་དུ་བསྐྱེད་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་ནམས་ཀྱི་
དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱེད་བཙུགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་སྟེས་ལ་
སོགས་པ་རི་དྲགས་པལ་པས་སེང་གེ་ལ་སྐྱགས་བཏུས་ནས་གཞོད་པས་མི་རྟོགས་

ཤིང་མེད་གི་གཟི་བཞིན་ཆེ་བས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྟོགས་ལ་གནོད་པ་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 འཛམས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལ་ཁྱད་དུ་བསད་
 བས་ཚུར་མི་ཚུགས་ཤིང་པར་འཛམས་པར་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་(༣༤༣)
 ང་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཐབས་ནི། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
 དང་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་སྟེ་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་
 དཔེར་ན་མི་ཡི་མིག་ནི། གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱིམས་ཏེ་བསྤྱང་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་རྒྱུ་རྩུ་བྱང་ནས་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ་
 ཁད་པའི་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཤེས་བསྐྱིམས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་ནས་མི་མཐུག་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཕྱར་
 བར་བྱའོ། །ཡང་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། ཉམ་ང་སྟེ། སྤྲག་བསྐྲུལ་ཆེ་ཐང་
 བྱང་གྱུར་ཀྱང་། །རོ་ནི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ལྟར། །ཞེས་ཡོད་དེ་གནོད་པ་དང་སྤྲག་
 བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་སྟོགས་
 ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་
 དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་འཕྱར་བར་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་ཐ་མལ་པའི་མིག་དབང་ནི་རང་
 ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་མངར་བ་སོགས་ཀྱི་རོ་ལ་གཏན་ནས་མི་
 འཇུག་ཅིང་དེ་ནི་མིག་གིས་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །བདག་ནི་
 བསྟེགས་ཏེ་སོགས་གཉེན་པོ་བརྟན་པའི་ཚད་སྟོན་པའི་ཚོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་
 མེད་ཅིང་འགྲེལ་བས་ཀྱང་མ་བཀལ་བར་གསུངས་ལ་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ལྟར་དང་།
 དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་ན་མེད་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་ལ། དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་

ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་(༥༥བ)པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་འཛིན་པ་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་ནམ་ཡང་མི་སྦྱོར་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་
 ལ། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདི་བརྟན་པའི་དཔུང་གི་མཇུག་དུ་ཡར་སྐྱར་ནས་འགའ་
 ཞིག་འཆད་ལ་ཡང་དགའ་བའི་དཔུང་ལ་མར་སྐྱར་ནས་འཆད་པའང་སྤང་དོ། །
 ཡང་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་། ཞི་བའི་རྒྱལ་དང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་
 སྟོགས་ཀྱི་སོགས་རྩས་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ལ། ཡང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་ཤུས་སོགས་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་དབང་མེད་སོགས་རྩས་
 པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་གིས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སོགས་དང་། ཞི་བའི་རྒྱལ་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་
 དང་། ཞི་བའི་རྒྱལ་སོགས་རྩས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་ལས་རྒྱལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་འཆད་པའང་ཡོད་ལ་ཆོག་
 འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རང་རང་གིས་འཛིན་ཚུལ་དེ་དང་དེར་བརྟན་ནས་སོ་སོར་
 འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན།
 གང་ལ་བརྟན་འབྱས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་མི་སྟོག་པར་མཐར་འབྱིན་པ་ནི་བརྟན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་པོ་དམ་བཅས་པ་དེ་མཐར་མ་བྱིན་པར་བར་སྐབས་སུ་
 དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གང་བྱ་བར་བརྩམས་
 བས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་དབྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་
 བསྐྱེད་དེ། དགོ་བའི་ལས་གང་སྐྱབ་པ་ན་(༥༥ན)ཡང་གཞན་སུ་ལའང་གྲོགས་ཀྱི་
 རེ་སྟོས་མི་འཆང་བར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱེད་པར་གོ་བཤོ། ཉོན་མོངས་སྤོང་
 བ་དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤོང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་
 དག་བདག་གིས་བྱ་བར་རུས་སོ་སྟོན་དུ་གདེང་འཆའ། དེ་ལྟར་གདེང་བཅས་ནས་
 སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞོད་པས་རྩེར་ལ་ནམ་ཡང་མི་རྟོགས་ལ་པར་ལ་

གཞིམ་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་དཔལ་བསྐྱེད་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་སྒྲིབ་དཔལ་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བདུས་ལས། དགེ་ཆ་སྤེལ་བའི་
སྐབས་སུ། བཙུན་དང་བསམ་པ་བརྟན་པར་ཡང་། །དང་པོར་ནན་ཏན་བྱས་ནས་
ནི། སྦྱིང་རྩེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སུ། །དགེ་བ་སྤེལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་བཙུན་
འགྲུས་བརྟན་པ་བསམ་པ་བརྟན་པ་སྦྱིང་རྩེར་བརྟན་པའམ་སྦྱིང་རྩེ་མོན་དུ་བཏང་
བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། །འདིར་བཙུན་འགྲུས་བརྟན་པའི་དཔུང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་
པ་ཡིན་ལ། རོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བདུས་སུ་འཆད་པ་ན། །འཕགས་པ་རྣོ་བཟང་
ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པའི་དུང་དུ་སོང་བའི་
ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལྟར་དུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ནི་གཅིག་སུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གྲོགས་མེད་པར་བྲེ་མེད་རྣམས་བྱང་དུ་གོ་ཆ་ཀྱིན་
ནས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་བདུལ་ནས་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་ཆུལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་ལྟའི་སྤྱི་མ་འཆང་བ་
དཔེར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་
སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི། (༣༥༥)ཅེད་མའི་བདེ་འབྲས་སོགས་ཏེ། དེ་
ལ། །རྒྱ་འབྲས་གཉི་ག་བདེ་བའི་ལས་ལ་དགའ་བར་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་མོས་པའམ་འདུན་པ་དག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙུན་འགྲུས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་
སྐྱེས་ཟིན་མི་ལྟག་པའི་རྒྱར་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་སམ་བརྟན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དེ་
ནས་གཞན་དོན་བྱ་བའི་ལས་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དཔེར་ན་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་
བའི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བདེ་བའི་འབྲས་སུ་ཙམ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་བྱ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དམན་
པའི་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་དེས་མི་དོམས་པར་སྐྱོབས་འཇུག་པ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡི་གཞན་དོན་དུ་བར་འོས་པའི་དགེ་བའི་ལས་

སྐབས་སུ་བབ་པ་སློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སློམ་པ་སོགས་སྤོང་བ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཆོ་
 ཡང་ལས་དེ་དག་ནམས་ལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་སྟོ་བའི་
 སྟོན་པ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་ཀྱང་གཞན་པན་སྐབས་པའི་ཀྱལ་སྤྱོད་
 པའི་ལས་དེའི་འཕྲོ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་ལས་དེས་ནམ་ཡང་མི་ངོམས་པར་དེ་
 འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཁྱུར་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེ་
 ཉིད་བྱ་བར་འདོད་པས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱར་ཁྱུར་
 པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ངོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་པོ་པལ་པ་ནམས་
 ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་ཚོང་དང་ཞིང་
 ལས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིག་(༡༦༩ན)སྟུག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་
 བ་འཛོལ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་རམ་མི་འབྱུར་གཏོལ་མེད་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་
 མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་འབད་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་ད་ལྟ་གཞན་པན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་ཉིད་ཀྱང་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དགེ་ཞིང་ལེགས་ལ་དེ་བྱས་པས་བྱང་སེམས་རང་
 གི་ཡིད་ལའང་དབྱེས་པ་སྐྱེད་པས་བདེ་ཞིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་འབད་ནས་མི་ངོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པ་སྟོས་
 སུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡལ་བར་འདོར་
 བར་བྱེད་པ་ནམས་ལ་ནི་རི་ལྟར་བདེ་བ་འཛོལ་པར་འབྱུར་ཏེ། བདེ་བ་མཐའ་ཡས་
 པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱིས་པ་
 ཅིད་མའི་ལས་ལ་དགའ་ཞིང་ངོམས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་ཀྱང་དུ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་འདོད་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་

ལས་དེ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ལས་
 དེས་ངོམས་པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི། ལས་དེ་ལ་དགའ་བས་འཇུག་
 གྲང་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཚོག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་འདིས་གྲང་ངོམས་པར་བྱ་མི་རིགས་
 ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་སྤྱ་གྱིའི་སོ་ཆེར་ཆགས་པའི་སྤང་ཅིའི་རོ་ལ་ཁྱེས་བཤུགས་པ་ན་
 མངར་བའི་རོ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མྱོང་རྒྱ་ཡོད་གྲང་ཁྱེ་གཤེགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྟེར་བར་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་འཕམ་བཤེད་ཅུང་ཟད་ཅམ་མྱོང་རྒྱ་ཡོད་གྲང་(༡༧༥བ)འདི་ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་
 སྤྱག་བསྐལ་ཚབས་ཆེན་སྟེར་བས་ན་ཁེ་རྒྱུང་ལ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་གཟུགས་སྤྲེལ་སོགས་པ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དག་ལ་འཁོར་བའི་གནས་རིས་འདིར་
 རི་ཅམ་སྤྱད་གྲང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ཏུང་ཡང་མི་ངོམས་པར་སྟོང་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་གནས་སྐབས་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་
 བྱུང་པར་ཅན་སྟེར་བར་བྱེད་ལ་མཐར་ཐུག་སྤིང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་ཉེ་བར་ཁི་བ་ཡི་ངེས་པར་ལེགས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་
 པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོགས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས་པར་
 རིགས་སྟམ་ཏུ་བསམ་ལ་ནམ་ཡང་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་འོ། །

ལས་དེ་རྣོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་དགའ་བས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་
 བདེ་ལ་ཁི་བའི་ལས་དེ་ལ་འཇུག་རིགས་པ་དེ་ལྟས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཏུ་དགེ་
 བའི་ལས་གང་བརྩམས་པ་དེ་ཆར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཏུ། དཔེར་ན་སོས་ཀ་ཉི་མ་བྱེད་ལ་བབས་པའི་རུས་སུ་རྒྱ་མ་རྟེན་ཅིང་ཉི་མ་ཚན་གྱིས་
 ལྟག་པར་གདུངས་ཤིང་སྒྲོམ་པར་བྱུར་པ་ཡི་སྤྱང་སོ་ཆེན་སོ་དག་རིག་བཅིལ་ཁིང་
 སྒྲོམ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་ཁིང་མེ་ཏོག་པད་མས་བརྒྱན་པས་
 མཚོ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་འཕྲད་ནས་འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་དགའ་
 ཁིང་སྟོ་བས་མཚོ་ནང་དེར་འཇུག་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་པན་སྤྱབ་པའི་
 ལས་དེ་ལ་ཡང་དགའ་ཁིང་མངོན་པར་སྟོ་བས་འཇུག་ཅིང་འུགས་ནས་གྲང་ལས་

དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་པེ་
ལས་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་(༣༧)འོས་པས་འཇུག་དགོས་པར་མདོར་བསྟན་ནས།
ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་དགའ་བས་འཇུག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་པས་མི་
འོས་པར་འཇུག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན། བཞི་
པ་དགའ་བའི་སྟོབས་ཞེས་པའི་དོན་དང་རྒྱར་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པས་དོན་
བསྟུ་བསྟན་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱང་ལེགས་སོ། །

བཞི་པ་དོར་བའི་དབང་ནི། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་སོགས་ཏེ། བསམ་གཏན་
བསྐྱེམས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱ་བར་འཇུར་བའམ་གཞན་དོན་རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཏ་ཅང་
བཅོན་འགྲུས་བརྩམས་ཆེས་པས་ལྷན་སེམས་རྒྱ་བར་འཇུར་ནས་སྟོབས་ཉམས་པ་
དང་རྒྱུ་སྤྱི་ལྟེལ་ནས་ལས་དེ་རྒྱལ་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ཤིང་ཞན་པར་འཇུར་ན་ངལ་
བསོས་ཏེ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བརྩམས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡང་ཏིང་འཛིན་སྟོན་པ་
དང་གཞན་དོན་རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དེ་ཆོགས་པར་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྒྱ་
རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་ཞིང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཤིན་རྒྱ་རྒྱ་ཞིང་
སྤྱི་པས་སྤྱིས་བཅོན་པའི་བར་ཆད་རྒྱ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ངལ་སོས་མ་
ཐག་ཡང་བཅོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མི་རྒྱས་པ་རེ་ཞིག་དོར་བའམ། འདི་
བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་གོང་རྒྱ་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་སོ། ། ཡང་
སྤྱི་གང་བརྩམས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་མཐར་ཐོན་པར་འཇུར་
ན་དེ་ཅུ་གིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པར་དེ་བས་ལྷག་པའི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱི་
མ་དང་། དེ་ཟིན་ནས་ཡང་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་ཞིང་མཆོག་རྒྱ་འཇུར་པའི་དགེ་བའི་
ལས་སྤྱི་མ་བྱ་བ་སོགས་(༣༧)གོང་ནས་གོང་རྒྱ་བྱང་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་གཞན་
དང་གཞན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྤྱི་
ཞིང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་མདོར་ན་བྱང་པར་ཅན་གོང་མ་གོང་མ་རྒྱལ་པའི་
གོགས་སྤྱི་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱས་ཟིན་པ་གཏན་རྒྱ་དོར་བའི་རྒྱལ་སོ། །དེ་

ལྟར་བཙུན་འགྲུས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡོན་ཏན་སྣ་མ་
 རེས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་གཤམ་ཆེན་
 པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཙམ་ལུགས་བསྟན་པ་
 སྟེ་ཏ་ཅང་ཚོལ་བ་དྲགས་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོང་པའི་སྟོན་གཤེས་ཀ་སྐངས་ཏེ་ཆུ་བོའི་
 རྒྱན་ལྟར་བཙུན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་པའོ། །དཔའ་བོས། ཁྱོད་
 ལ་ཐང་སྟོང་འགའ་མ་བྱུང་། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམས། ། ཐོག་དྲུང་རིམ་
 པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཤེས་པ་སྟོབས་གཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཤེས། ལྟར་ལེན་གྱི་སྟོབས། དབང་
 བསྐྱར་གྱི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཐབ་རྒྱིང་དག་དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བག་ཡོད་
 ལྟར་བྲང་བ་ནི། དཔེར་ན་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ལ་སྣ་ནས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
 པས་རྒྱིང་པར་གྱུར་པ་མཆོན་ཆའི་ལས་དང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་པོ་དག་ལ་
 རོལ་གྱི་དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྟགས་པའམ་རལ་ཁ་འབྱེད་པ་སྟེ་
 ཐན་ཚུན་རལ་གྱི་བརྟེན་རེས་བྱེད་པའི་ཆེ་པ་རོལ་འཛོམས་པ་གཅིག་ཤུའི་རྩིས་མི་
 བྱེད་ཀྱི་རང་ལ་རྩར་མཆོན་གྱིས་གནོད་པ་འབབ་པ་ལས་གཟུར་བ་དང་པར་དག་པོ་
 ལ་མཆོན་ཆས་བསྐྱན་ནས་འཛོམས་(ནོར་ན)པའི་ལས་གཤེས་ཀ་སྐབ་པ་ལ་མཁས་པ་
 བཞིན་དུ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དག་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་
 ཉོན་མོངས་པས་རྩར་སེམས་ལ་རྩ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་འདེབས་པ་ལས་
 རོན་བྱེད་ཅིང་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་པར་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྣམས་ལ་གཉེན་པོའི་
 མཆོན་ཆ་རྟོན་པོ་བཏབ་ནས་འཛེབས་པར་བཏེགས་པའམ་གཞོམ་པར་གཏེག་པ་
 སྟེ་རྩ་བ་ནས་བཅོམ་སྟེ་བྱེ་མ་ཞིབ་མོར་བྱས་པ་ལྟར་དུ་བརྟུག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 བས་སྐྱར་སྐྱགས་མི་རྟེན་ཅིང་གནོད་མི་རྣམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་
 གཅིག་གི་འཇུག་པ་གཉེན་པོས་བཀག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་གཞན་ཞིག་གི་

བྱེད་པས་སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའམ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པས་བྱེད་པ་འོང་
ལ་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་སོང་ན་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱེད་འོང་བའི་རུས་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

དུན་ཤེས་ལྷན་བྲལ་བ་ནི། ས་རོལ་གྱི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་སྤྱད་ནས་
འཐབ་པའི་ཆོ་གཡུལ་དེ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུ་ལ་རང་གི་ལག་ནས་རལ་གྱི་ས་ལ་ལྷང་བའམ་
ཤོར་བར་གྱུར་ན་དགས་གསོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་འཇིགས་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་དེ་
མ་ཐག་ལྷན་ཏུ་རལ་གྱི་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་དང་གཡུལ་
འགྲེད་པའི་ཆོ་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་པའི་དུན་པའི་མཆོན་ཆ་
ཤོར་ནས་སེམས་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱད་ལ་གོས་
པའི་དབང་གིས་དབྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པའི་(༣༥༤བ)
འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངེས་སོ་སྟུན་ཏུ་དུན་པར་བྱས་ནས་སམ་ཤེས། བཞིན་གྱིས་
དེ་མ་ཐག་རིག་པར་བྱས་ནས་དུན་པའི་མཆོན་ཆ་ལྷན་ཏུ་བྲལ་བ་སྟེ་གཉེན་པོར་དུན་
ཤེས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དུན་ཤེས་བསྟེན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་
སྤར་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་གང་ལ་དུན་པ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་ཤིང་
གཤག་པ་བྱུངས་འཛིན་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་ཤོག་གི་གནས་
སྤྱི་དང་བྱེད་པར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྐྱབ་ཕྱོམ་རྣམས་ཀྱི་སྤར་བྲལ་དག་མ་
འདྲེས་པར་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཞིག་དུན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤར་བྲལ་
གི་གནས་ལ་རྒྱན་པར་དུན་ཤེས་བསྟེན་ནས་ཉམས་སུ་བྲལ་ན་ཉམས་ལེན་རིམ་གྱིས་
རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་རེ་ལ་འདོགས་པ་གཅིག་ཤུ་ལ་
དུན་ཤེས་བསྟེན་པ་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པར་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་གཡུལ་རོར་རལ་ཁ་འགྲེད་པའི་ཆོ་དང་པོ་ནས་ལག་གི་རལ་གྱི་མ་ཤོར་
བ་ལ་འབད་པ་དང་གལ་ཉེ་ཤོར་ན་ཡང་ལྷན་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དགས་བསད་
ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆོག་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་ལམ་

ཉམས་སྤྱོད་ལོན་པ་པོས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཐོང་གི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཞིན་
 སའི་དྲན་པའི་མཚོན་ཆ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པ་དང་གལ་ཏེ་ཤོར་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་
 ལྷུང་དུ་དྲན་པ་བཞེན་པ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་གིས་
 ཉེས་ལྷུང་གིས་སེམས་རྒྱུད་ལ་གོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་ལྷུང་བའི་
 འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་(༥༧/ན)པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དྲན་ཤེས་བཞེན་
 ཏེ་ཉེས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་སྐྱེས་པས་དེ་ཅམ་གནོད་མི་
 ལུས་པས་དེ་ལྟར་འབད་མི་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དབའ་ན་རུག་
 ཅན་གྱི་མདའ་ལྷུས་ལ་ཟུག་ནས་མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཏོད་ན་རུག་རྒྱུལ་སྟེན་ཅམ་ལས་
 མེད་ཀྱང་ཙམ་སྐབས་ཀྱི་ཁྲག་ལ་བཞེན་བཅས་ནས་དེ་མ་ཐག་པར་རུག་གིས་ནི་ལྷུས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་ཅིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་ན་རུས་ལ་མི་སྟོད་པར་དེ་མ་ཐག་མ་
 དེ་བཅད་ནས་འདྲོར་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་ཉམས་པ་སོགས་
 ཀྱི་དབང་ལས་ཉོན་མོངས་པས་སྐགས་ནི་རྟོག་པར་ལྟར་ན་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཤིག་གིས་སེམས་ལ་མ་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་ལས་མ་བཏོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བཞེན་ནས་རྒྱན་མ་བཅད་ན་དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
 པར་སྟོད་པས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཁྲབ་པར་འབྱུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ་བར་འདྲོད་པས་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅམ་
 རྒྱུ་བར་སྟོགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་བལྟས་ནས་དེའི་རྒྱན་གཅིག་རྗེས་སུ་
 གཅིག་འབྱུང་དུ་མི་གཞུག་པར་སྐྱེ་ལ་ཁད་ཀྱི་རུས་དེ་མ་ཐག་ནས་གཉེན་པོ་དྲན་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དེའི་རྒྱན་བཀག་ནས་སྤངས་དེའི་རྒྱན་མཐུད་
 པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དབྱེ་བར་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །

བསྐྱེམས་ནས་དྲན་ཤེས་བཞེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོའི་

བཀའ་(༣༩༧)སྤྱི་ཕྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུངས་མར་ཏེ་མར་ནག་གིས་ཁ་ད་ཆད་ཏུ་
 བཀའ་བའི་སྟོན་བསྐྱར་ནས་ལམ་འདྲེངས་ལ་འགོ་བརྟལ་སྟེ། མི་གཞན་ཞིག་ལག་ན་
 རལ་གྱི་ཚོན་པོ་ཐོགས་པས་དེའི་བྱང་ཏུ་བསྐྱད་ནས་ཡུངས་མར་འདི་ལས་ཐིགས་པ་
 གཅིག་ཅུ་པོ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་པར་གསོད་དོ་ཞེས་བསྐྱོགས་ན་དེ་གསོད་པས་
 འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་ཤིན་ཏུ་འབད་པས་དུན་ཤེས་བསྐྱིམས་ཏེ་ལམ་དེར་འགོ་བར་
 ཕྱིད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་སྟོན་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཅན་གྱིས་
 གྱུང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་སྟོན་ཉམས་ན་དཔུལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་
 དགོས་ཚུལ་བསམ་པས་འཇིགས་ནས་གཉེན་པོ་དུན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷུར་གྲངས་ཏེ་
 འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱིམས་ནས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མི་
 འཇུར་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་བྱང་བའི་མཐའ་འདུལ་བ་ཡུང་
 བྱང་བ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཕགས་ཀྱལ་
 ཏུ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་འཁོར་བཅས་
 སེམས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་ལ། ནད་ཞི་བར་ཕྱིད་པ་སྤྱད་ག་
 འོང་ན་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་འཕགས་པ་ག་ཏུ་ཡ་ནའི་
 གཏུལ་བྱ་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས། ག་ཏུའི་བྱ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་
 སེམས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་ག་ཏུའི་བྱ་འཁོར་ལྟ་བུ་བཅས་ཡུལ་དེར་སོང་ནས་
 གོང་ཏུ་ཞུགས་མ་ཐག་ནད་ཕྱིད་ཞིའོ། །སྟོན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ། སྟོན་མ་བྱུང་བའི་དགེ་
 སྟོང་དག་འོངས་པའི་མོད་ལ་ནད་ཕྱིད་ཞིའོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱལ་པོས་ལེགས་ཀྱི་དེ་
 ལ་བཀུར་སྟེ་གྱིས་ཟེར། བམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གིས་ནད་ཞི་བའི་ལས་བྱས་
 (༣༧༠ན)པས་ནད་ཕྱིད་ཞིའོ་ད་ལྟར་ཏུ་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བགྱི་ཟེར། དགེ་སྟོང་
 དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ། རྣམས་ནས་སོང་དོ། །རྒྱལ་པོས་སྟོན་
 པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་འདི་སྐད་ཟེར་གྱིས་མཐུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པས། སོང་ལ་དེ་
 དག་ལ་གྲུང་པོ་ཆེའི་བྱེས་མི་གཙང་བའི་སྟོགས་སུ་འབྱས་ཆན་ངན་པ་དང་ཆུབས་

ཕྱིན་ལ་ཐོས་ནས་ཕྱིར་འོང་བ་ན་ཟས་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོ་
 བས་བྲམ་ཟེ་དག་ལ། བྱིད་ཅག་ཅི་འདྲའི་ཟས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱས་ཞེས་དྲིས་པ་ན།
 དེ་དག་ཁྲིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐ་ཆད་ཆོས་མིན་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ་དེད་ཅག་ལ་མི་གཙང་
 བའི་གནས་སུ་འབྱས་ཆན་ངན་པ་ཕྱིན་ཟེར། དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། སྤྱིན་
 པ་པོས་ནི་ཕྱིན་ལེན་པ་པོས་ནི་ཐོས་ཏེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་ཞིང་ཉིན་ཞག་གི་རྒྱགས་
 སྤངས་སོ་ཟེར། སྒོ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་གསོལ། ཡང་རྒྱལ་པོས་སྒོན་པོ་
 རྣམས་ལ་དེ་དག་ལ་གཙང་མའི་ཚུགས་སུ་ཟས་བསོད་པ་ཕྱིན་ལ་དྲིས་ཟེར། དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཞིག་སྟེ་ཟས་བཟང་པོ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཟེར། དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་དྲིས་པས་སྤར་
 བཞིན་ཟེར། སྒོ་བས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ། དེ་ལྟར་ཉིན་མང་པོའི་བར་བརྟགས་
 པས། མཐར་རྒྱལ་པོས་དགེ་སྦྱོར་དག་སྤྱིན་གནས་ལེགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་མིན་ནོ་
 སྟམ་སྟེ། ཀ་ཉྱའི་བྱའི་གན་རུ་སོང་ནས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སང་བདག་གི་བྱིམ་རུ་གདུགས་
 ཆོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་ཞུས། གནང་ནས་སང་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་པ་
 དང་སྟུ་གར་རོལ་མོ་རུ་མ་བྱས་པས་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་དབང་པོ་བཞུམས་ཏེ་འཁོད།
 བྱས་ཟིན་པ་དང་རྒྱལ་པོས་འཕགས་པ་དག་གར་བཟང་ངམ་སྟུ་སྟན་ནས། རྒྱལ་
 པོ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལའོ། །འཕགས་པ་དབང་པོ་(༡༧༠བ)ནང་རུ་
 བཞུས་པས་མ་གཟིགས་ན་རི་ལྟར་མི་གསན་ཟེར། ཀ་ཉྱའི་བྱས། ལྟ་ལ་མི་གསོད་
 པ་ལ་བྱག་པ་འགའ་པོད་དམ། ཡོད་ཟེར། ལྟ་དེའི་ལག་རུ་ཏིལ་མར་གྱིས་བཀའ་
 བའི་སྦོད་སྐྱར་ལ་ཕྱི་བཞིན་རུ་གཤེད་མ་རལ་གི་ཐོགས་པ་ཐོང་ལ། བྱོད་ཀྱིས་འདི་
 འཁྱེར་ལ་སྦྱངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་ནས་འདིར་འཁྱེར་ཤོག་ཅིག ཏིལ་མར་ཐིགས་
 པ་གཅིག་ས་ལ་བོ་ན་བྱོད་ཀྱི་མགོ་རྩུངས་ནས་གཙོད་དོ་ཞེས་བསྐྱོས་ལ་དེའི་གན་རུ་
 སྟུ་གར་རོལ་མོ་བྱེད་རུ་ཆུག་ཅིག །དེས་རྒྱལ་པོ་བྱོད་ཡིད་ཆེས་པར་འབྱུར་རོ། རྒྱལ་
 པོས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་དེ་ལ་གར་བཟང་ངམ་སྟུ་སྟན་ནས། ལྟ་གང་གིས་མཐོང་

བ་དང་ཐོས་པ་ལོ། ། དབང་པོ་བསྟུས་པས་མ་མཐོང་ན་རི་ལྟར་མ་ཐོས། དེ་ན་
 རེ། འབྲུ་མར་ཐིགས་པ་གཅིག་པོ་ན་གསོད་དོ་སྟུང་ནས་འཇིགས་པས་དེ་ལ་སེམས་
 ཀྱང་དེ་པས་རི་ལྟར་ཐོས་སྟུག། རྒྱལ་པོ་ཅང་མི་སྤྱོད། །ཀ་ཉེ་བྱས་མི་འདི་ཆོ་གཅིག་
 གི་རྒྱག་བསྐལ་ལ་འཇིགས་ནས་མི་གཡོང་བར་བག་ཡོད་པར་བཅི་ན། བདག་ཅག་
 བསྐབ་པ་བབྱང་བ་ཆོ་རབས་རྩ་མའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྤྱ་གར་སོགས་
 ལ་བལྟ་བ་དང་མཉམ་པའི་གནས་མེད་དོ་སྟུག། རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ལྟག་པར་དད་
 ཀ་ཉེ་བྱ་འཁོར་བཅས་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་ཆོས་ཉན། འཕགས་པའི་
 བཀའ་བཞིན་བྱས་ནས་ཡུལ་དེར་ཆོས་དར་བར་གྱུར་ཞེས་བྱང་སྟེ་རྒྱས་པར་འདུལ་
 བ་ཡུང་ལས་ཤེས་པར་བྱོ། །བྱང་བ་འདི་སྐབས་འདིར་དུན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་
 བྱངས་སུ་བྱས་ནས་བཤད་ལ་བསྐབ་བརྟུས་སུ་བག་ཡོད་བསྟན་ཚུལ་དང་རྒྱར་ནས་
 གསུངས་ཤིང་སྟོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་འགར་ཡང་དེ་བཞིན་རྩ་བཤད་པས་གང་ལ་
 རྒྱར་བྱང་མི་འགལ་ལོ། །

ཉེས་པ་བྱང་མ་ཐག་གདོང་བསྒྲིག་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཉན་མོངས་སྤྲ་མོས་བྱང་
 ཉེས་སྟོད་(༡༧)ན་ཆེན་པོ་བསྟེད་ནས་ངན་འཁོར་འཕེན་པ་དེ་བས་ན་རང་གི་པར་
 རྩ་རྒྱལ་གཏུག་པ་ཅན་ཏུག་དག་པོས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་བྱར་རྩ་མོངས་པར་གྱུར་
 བ་ཏུག་གི་འཇིགས་པས་སྒྲག་ནས་རི་ལྟར་རིངས་པས་དེ་རྒྱར་བ་ཉིད་རྩ་རྟན་ལས་
 ལྷང་ནས་རྒྱལ་འདོར་བ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྩ་མོང་རྩ་བཤད་པ་ལྟར་
 བསྐྱེམས་ཉེ་གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་ཆོ་ཡང་ཉེས་སྟོད་སྟེ་དང་བྱང་པར་དབང་ཤེས་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་རྩ་རྟུང་པའི་གཉིད་དང་ལུས་སེམས་
 རྩེ་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱགས་པ་དང་སྟོམ་ལས་སོགས་ལེ་ལོའི་རྒྱ་ལོང་བར་
 རྒྱང་ན་དང་རྩ་མི་ལེན་པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་དཔུལ་བའི་འཇིགས་པ་སོགས་
 དུན་ནས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དེ་དག་རྒྱར་རྩ་གདོང་ནས་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་
 དགོས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས། འདོད་དང་གཞོད་སེམས་

གཉིད་དང་ཐུགས། །ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་སེམས་བྱང་ཆོ། །དེ་ཆོ་བདག་ལ་རྒྱ་བགང་
 ཁིང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་སྟིང་པོ་དྲན་བྱས་ཏེ། །མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བ་བསམ། །ཞེས་
 སོ། །ཉེས་པ་བྱང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་པ་ནི། ཉེས་པ་བསྒྲིག་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་
 ཞེན། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པར་ལྟར་པས་དྲན་ཤེས་ཉམས་པ་སོགས་
 གྱི་དབང་ལས་ཉེས་པ་བྱང་ན་དེ་འཕྲོ་བཅད་དེ་བསྒྲིག་དགོས་པ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་གྱི་
 ཉེས་པ་བྱང་བ་རེ་རེ་ཁིང་དེ་ལ་འཕྲོད་ཅིང་ཡིད་མི་དགའ་བས་གཏུང་བ་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱེད་ནས་བདག་སྤར་ཡང་འདི་ལྟར་སོང་བས་ད་ལྟའི་བར་རུ་འཁོར་བར་འབྱམས་
 ནས་མི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་སོབ་ཅིང་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མ་སོབ་ལ། བྱང་པར་ད་ལྟའི་
 སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་བར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་
 ད་རུང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉེས་སྟོད་ལ་(༣༡)བ)འཇུག་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་
 ཤིན་རུ་མི་རིགས་པའི་ཐ་ཆད་པའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲད་ནས་ད་
 ནི་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་ཕྱིས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡེ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་
 འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡུན་རིང་རུ་བསམ་པའི་སྣོ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པའི་འཕེན་པ་
 དྲག་པོ་གཏོང་བ་སྟེ་འཕྲོད་སེམས་དང་སྟོམ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་སྣོ་ནས་ཉེས་
 པ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉེན་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་དང་བྱང་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཆེད་རུ་དག་ཡོད་པའི་
 སྣོ་ནས་དྲན་ཤེས་ལྟར་སྤངས་ཏེ་གཉན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་རི་ལྟར་
 བྱས་ན་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ་འབད་མི་དགོས་པར་བརྗེད་མེད་གྱི་དྲན་པ་དང་
 ཤེས་བཞིན་གོམས་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སེམས་པའི་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་ངམ་
 ཀུན་སྟོང་གི་རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་མཁན་སྟོབ་དང་གོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་
 རྣམས་དང་མང་རུ་སོས་པ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་རིག་པ་འཕྲོད་པ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ལྟ་
 བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གོགས་པོར་ལྟར་པའི་སྟེས་བུ་དམ་པ་དང་

འཕྲད་པར་བྱེད་པའམ། ད་ལྟ་འཕྲལ་དུ་མ་འཕྲད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གདམས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྤར་རང་གིས་སྒྲིབ་ཤིང་ངེས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་
 པའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་
 གི་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱིར་འཚོས་པ་དང་
 ཕྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དྲན་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁྱད་
 པར་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། རིགས་པའི་ལས་ནི་གདམས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བའི་ཆེད་དུ་ཆད་ལས་བྱིན་(༣༧༥ན)
 ཞིང་སྒོའ་པ་རྣམས་སྤྱབ་པར་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྤར་མཁན་པོས་རྗེས་
 སུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དྲན་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཉེ་བ་ན་དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྒོས་
 པ་དང་དེའི་སྦྱོད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དྲན་ཤེས་མི་ཉམས་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཉེན་པོ་
 དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་
 དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་གཤམ་ཆེ་
 བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་གང་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱ་བའི་བསྐྱབ་
 པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་པའི་སྒོས་པ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་གང་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་
 སྟོབ་པ་ལ་སྦྱོང་ལམ་ཀྱང་ཏུ་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་ལྷུར་ལེན་པའི་ཐབས་
 དང་། དྲན་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 དགོས་པ་ཡིན་པས་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གནས་མ་ནོར་བར་ངོས་འཛིན་
 པ་གཤམ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབས་ནི། ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སོགས་ཏེ།
 དེ་ལ། ལུས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་ཅིང་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་དང་

དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྡོན་རོལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་གང་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
བཙུན་ལྷུས་ཀྱི་མཐུའམ་སྟོབས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤར་བག་
ཡོད་ལེའུར་བསྐབ་བྱ་ནམས་ལ་བསྐབ་དགོས་ཚུལ་དང་ཁས་(༣༧༥བ)སྒྲངས་ནས་མ་
བསྐབས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་སྤར་བྱ་ཉོན་མོངས་ནམས་ལ་དགར་བལྟ་ཚུལ་དང་དེ་
དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ནམས་ལ་ཁུར་དུ་མི་འཛིན་པར་བྱ་བ་དུ་ལྟ་བའི་སེམས་
ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གཏམ་སྟོན་པ་ནམས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ལུས་སེམས་དགེ་བ་
ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལས་ལ་ངན་གྱི་འཆེར་སྤར་ཐམས་ཅད་བཞོག་ནས་བདག་
ཉིད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སྟོན་ནས་ལྷང་བ་
ཡང་བར་བྱས་ནས་སྟོབས་འབྱུག་པར་བྱའོ། །

དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱས་ན་བཙུན་
ལྷུས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་རྒྱུད་ནི་པར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུར་
འོང་བས་ཤིང་བལ་ལམ་རལ་བལ་སོགས་ཡང་བའི་དངོས་པོ་ནམས་ལ་ཅི་དགར་
དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ་པའི་
ལྷུས་ཀྱིས་རང་གི་སྟོན་གསུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ལུས་པའི་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཞེས་སམ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་ལས་
གང་དང་གང་བརྩམས་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤར་དུ་མཐར་ཐིན་ཏེ་བདེ་སྐྱག་
དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེར། རྩ་འབྲུལ་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་འཕྱོར། ཞེས་ཡོད་དེ་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཡང་དག་པར་
འཕྱོར་བའམ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ཆོགས་བཅད་སྤར་མས་ལུས་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་བཙུན་ལྷུས་སྟེལ་བ་དང་ཆོགས་བཅད་སྤར་མས་སེམས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
བཙུན་ལྷུས་སྟེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའང་སྤར་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་
བཞི་དང་སྟོབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུན་ལྷུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ནམས་བྱ་བར་དཀའ་ཡང་ནམ་ཡང་(༣༧༥ན)འདོར་དུ་མི་རུང་

བས་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས། དཀའ་སྤྱད་
ལས་ནི་མ་བཟུང་པར། ཤོ་འཕང་ཉིད་དཀའ་མི་འཛོལ་ཅེས། དེ་སྤྱད་ཉིད་ལའང་
མ་གཟིགས་པར། བྱིད་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པར་སྤེལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ན། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་གསུམ་ངོས་
བརྒྱུད་ནས་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སྦྱང། དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མོས་པའི་དཔུང་དང་ཞུགས་ཟིན་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱ་བརྟན་
པའི་དཔུང་དང་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནའང་འཕྲོ་གཙོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་མི་ངོམས་
པར་འཇུག་པ་དགའ་བའི་དཔུང་སྟེ་དེ་ནམས་སྐྱེད་ཅིང་དོར་བའི་དཔུང་ལ་བརྟེན་
ནས་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་ལྷགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བྱ་དངོས་
སུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་བཙོན་འགྲུས་ལྷུར་སྤངས་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་དབང་རྒྱར་བའི་
སྟོབས་སྐྱེ་ཞིང་དེས་ལྷན་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་འཆོར་སྤང་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་
ནས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཛོན་པར་སྤོ་བའི་སྤོ་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷན་སེམས་ལ་དབང་
བརྒྱར་ནས་རང་གི་རང་གིས་འབད་པ་མེད་པར་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་
ལེགས་པར་བསྐྱེད་ལ་དེ་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤག་ཏུ་རྒྱགས་ནས་
ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི། དྲང་རྒྱལ་སོགས་ཏེ། འདིས་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པའི་ཚུལ་
གཙུག་པོར་སྟོན་པས་ན་བཙོན་འགྲུས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བདུན་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༧༩བ)
ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་མས་སྤྱར་བའི་སྟོན་ནས་
མདོར་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ། བསམ་གཏན་སྟོན་པ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་སོགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་
 བ་དང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་
 བསྐྱེད་པའམ་སྤེལ་ནས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་ཅིང་བརྟན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་ཡིད་ནི་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱད་པ་སྒོམ་པ་སོགས་དང་
 བྱད་པར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་སྟེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙུན་
 འགྲུས་སོགས་ལྡན་ཡང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེ་བ་སོགས་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིན་པོ་མ་རུངས་པའམ་གཅན་
 གཟན་གདུག་པ་དང་འདྲ་བའི་མཆེ་བའི་སྤྲག་སྟེ་སོའི་བར་ན་གནས་པས་དེས་སྤྱར་
 དུ་འཛོམས་ཤིང་སྤྲག་བསྐལ་སྟེད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་མཉམ་པར་འཛོག་
 དགོས་པའི་རྩ་མཛུགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་སུ་མ་བཟད་པར་སྤྱིན་སྤེལ་
 དག་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པར་
 སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་བཤད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
 པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་བདུས་སུ། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་(༤༧༤)
 བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བཙུན་བྱ་ཞིང་། །མི་
 སྤྱད་ལ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ནི་གཉེན་པོ་
 འགལ་ཁྱེན་སྤོང་བའི་བཟོད་པ་སྦྱབ་པ། མཐུན་ཁྱེན་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་
 ཚུམ་པ། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམ་དགོས་པ་
 རྣམས་བསྟན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་
 སྤོང་དགོས་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །མི་སྤྱད་ལ་སོགས་བསྒོམ་ཞེས་པ་ནི། དཔུང་

བཟང་ལས། འདྲ་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཆོལ་དང་། ། བགས་པ་ཀེང་རུས་ལྟ་
བས་རྣམ་པར་བཞེགས། ། དུམས་དང་སྤྱིང་རྩེའི་རྩ་གདབ་ཞེ་སྤང་ལ། ། ཀའི་ལུག་ལ་ནི་
རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སྒྲིན་
ནི་ཡུམ་མདོ་ལས། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པས་སེམས་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་གཡེང་བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པའང་
དཀོན་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་བས་ན་
བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ནི་སོགས་ཏེ། འོ་ན་རྣམ་གཡེང་
རི་ལྟར་སྤྱང་ཞེ་ན། རྒྱུ་པོ་མང་པོ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
འདུ་འཛི་(༣༧༥བ)སྤངས་ཏེ་ལུས་དབེན་པར་གནས་པ་དང་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདྲོད་ཆགས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ཏེ་སེམས་ནི་དབེན་པར་གནས་
པ་ཡིས་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་འདུ་འཛིའི་རྣམ་གཡེང་དང་ནང་རྣམ་
རྟོག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། ། ཉེན་མོངས་སྤྱང་བ་ལ་ཉིང་རེ་
འཇིན་སྟོན་དགོས་དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་སྤྱང་དགོས་དེ་ལ་ལུས་སེམས་དབེན་པ་བསྟེན་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལུས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་
གཡོག་སོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཛི་སྤང་བར་བྱ་
ཞིང་སེམས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་
མི་འདྲོད་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པའི་ཞེ་སྤང་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དབེན་པའི་ཐབས་

བརྟེན་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བདུས་སུ། ཕྱི་རོལ་གཡོ་བ་བསྐྱོག་པ་ཡིས། ཁེམས་ནི་
ཞི་ལས་གཡོ་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྒྱབ་ཐབས་བསྐྱུས་པ་ལས་
ཀྱང་། ལས་དང་པོ་ཡི་གང་ཟག་གིས། །ལུས་དབེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། ཁེམས་
དབེན་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །འདྲེ་སྤངས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །འདྲེས་
པས་འདྲིས་ཤིང་ཆགས་པར་བྱེད། །དེ་ཡིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར། །དེ་ལྟར་
འདྲེ་བ་སྤང་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བ། རྣམ་རྟོག་དོར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཇིག་རྟེན་སྤྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ནང་སེམས་ཅན་
གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་བ། ཕྱི་རྟེན་སྟགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
བ། སྤངས་ནས་(༡༧༥ན)དབེན་པ་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་པའི་ཕྱིར་
དང་སྟགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་
བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་
ཕྱི་རྟེན་བཀྱར་བསྟོད་གྲགས་སྟགས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་
མི་སྤྱོད་རྟེ་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་འམ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་ཤིང་
སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་རྟེན་སྟགས་
ལ་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱོདས་ལ་ཞེས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཇི་ལྟར་
སྤྱོད་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་འདོར་ལེན་ལ་མཁས་པའི་སློ་སྟོས་དང་ལྡན་པས་དེ་མ་ཐག་
འཆད་འགྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་འདི་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་འམ་
བརྟག་ཅིང་དབྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་བར་གདམས་པའོ། །

ཆགས་སྟགས་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་དེ་གང་ཞེ་
ན། ཕྱིར་རྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་ཅུས་པའི་ཞི་གནས་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན་ཞི་

གནས་རབ་རྒྱ་ལྷག་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་
 ལྷག་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱང་པ་
 བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ངུས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་པར་འཛོམས་
 པར་བྱེད་རྣམས་པས་ན་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
 ཆགས་སྲིད་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་དེ་ཉིད་
 གྱི་རྟེན་(༣༧༥)རྒྱ་ལྷག་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་བཅུལ་བར་བྱ་དགོས་
 ཏེ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་འཛོམ་པ་ལ་གཉེན་པོ་ལྷག་མཐོང་དགོས་དེ་ལ་དེའི་རྟེན་ཞི་
 གནས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མར་ཞི་ལྷག་གསར་རྒྱུབ་པའི་ཆོ་ཞི་གནས་སྟོན་
 ཏེ་མ་བསྐྱབས་པར་ལྷག་མཐོང་སྟེ་མི་སྲིད་པས་སོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་
 པའི་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུར་ལྷག་པའི་ཞི་གནས་
 གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ནི་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་བསམ་
 གཏན་སྟོན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ཆགས་པས་ནི་སེམས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
 དབང་རྒྱ་འགྲོ་བས་སོ། །

ཞི་ལྷག་གི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་གསུངས་ལ། དེ་དང་
 མཐུན་པར་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་
 མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 མདོ་དང་། བྱམས་པས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་
 ནི་འཛིག་གྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་ས་སྟོན་རིམ་སོགས་བརྟན་བཅོས་རྒྱ་
 མ་ལས་ཀྱང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་
 དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྒྱ་

གསུངས་སོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའང་། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ།
 མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ངེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས།
 ཚེས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ལུང་བྲངས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཏེ། དེས་ནི་བྱིང་
 རྟོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་(༡༧)གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྷན་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། སར་བསྐྱབ་སྤྱང་། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཚུལ་
 ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་པན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡེ་ཤེས་སྤར་བས་བདེ་
 བར་འགྲུབ། །བསམ་གཏན་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དག་ན། །སྟོན་གྱི་དུས་གྱི་སྤྱིན་བསལ་
 བའི། །མཁའ་ལ་ཟླ་བ་གསལ་བ་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་བྱུང་དུ་དང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དུས་མ་སྟིང་པོ་དང་སྐྱོམ་རིམ་
 གསུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་ཏེ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་
 བཤད་ལ། སྤར་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །ཞེས་སར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
 ཏིང་ངེ་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱོམ་རིམ་བར་
 པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་སྤྱིབ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་ཏིང་ངེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤྱང་
 ལ། ཟག་མེད་ས་དགའི་ཏིང་ངེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱོམ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱང་

བར་(༡༧༥བ)བྱེད་དོ། །

བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་དང་དྲུག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ས་དྲུག་ནི། དེ་དྲུག་གི་ཉིང་རུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་པ་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཆགས་སྣང་སོགས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དབང་པོས། ཉོན་མོངས་དག་ཡི་སྡེ་ཚན་རྣམས། བསམ་གཏན་ལྟན་པས་ཐིམ་མཐན་ནས། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་དཔལ་རྣམས་འཛོམ། །བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་ཞིང་། །འཆི་མེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །འདོད་ཆགས་ཞི་སྣང་ལ་སོགས་པ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཡི། །རྒྱ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་བྱ། །ཞྱོ་ལྟན་དེ་ཡིས་རབ་རུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པར་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་འདོར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་སྦྱབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ནི། མི་རྟག་སུ་ཞིག་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། འདོད་པའི་ཡུལ་དང་མི་འཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་རུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་བྱ་དང་རྒྱང་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དེས་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྟུག་བསམ་སྦྱང་པར་མ་ཟད་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོ་རབས་སྤོང་སྟག་དག་རུ་ཡང་ལས་ངན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་(༡༧༦ན)ཁོ་ན་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྟུག་པ་དང་ཡིད་རུ་འོང་བའི་འདོད་པའི་ཡུལ་མཐོང་བར་ནི་ཡོང་ཡེམས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་འགྱུར་ལ། ཆགས་པའི་ཡུལ་སྟུག་ཅིང་ཡིད་རུ་འོང་བ་མ་ཐོང་ཞིང་དེ་དང་མ་

འཕྲད་ན་ནི་ཡིད་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བས་རྒྱུད་
འབྲུགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་ཡིད་ཀྱང་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
འཛིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བརྒྱལ་འདོད་པའི་ཡུལ་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་
བར་གྱུར་ན་ཡང་དེས་ནམ་ཡང་ངོམས་ཤིང་ཆོག་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤར་ཡང་སྤར་
མ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་གསར་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་
པས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་ཡོན་གྱིས་མི་ངོམས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་
གི་དགའ་བ་ནི། །ལན་ཆའི་རྒྱ་འབྲུང་བཞིན་དུ་ངོམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ། ཐར་
པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡུལ་
མི་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བས་ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེད་པ་དང་མཐོང་ཡང་མི་ངོམས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་ཕྲད་པ་དང་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་
ན་དེས་ནི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་
ནས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་མི་མཐོང་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་མི་སྦྱོ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིད་མི་
བདེ་བས་སེམས་གཡེངས་ནས་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་དག་པ་(༡༧༧བ)མ་ནོར་བའི་སྦྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་
ཀུན་ནས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཞེས་
པ་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པར་བཤད་དོ། །གཉེན་བཤེས་སོགས་འཁོར་བས་བསྐྱས་
པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་
མི་མཐོང་བས་དེ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྲུང་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པའམ་ཉམས་པར་
བྱེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའང་མི་

སྤྱིད་ལ། མ་མར་ཡིད་ཏུ་སྤྱུག་པའི་གཞེན་བཤེས་སོགས་དང་ངེས་པར་འབྲལ་བར་
 འགྱུར་ལ་བྲལ་བའི་ཆོ་མཉམ་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་གཏུང་བ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་
 ངེས་པའོ། ཆོམས་ལས། སྤྱུག་པ་རྣམས་ལས་ཐུ་རན་སྟེ། སྤྱུག་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་
 སྤྱུག་ལས་འཇིགས། སྤྱུག་གྲུ་མ་དག་གཞན་འགྱུར་ན། ཡི་སྤྱུག་འགྱུར་བ་ཐོབ་པར་
 བྱེད། འཇིག་རྟེན་སྤྱུག་བསྐལ་རྣམས་པ་ཏུ་མ་དང་། ཐུ་རན་སྟེ་སྤྱུགས་འདོན་པ་ངི་
 རྟེན་པ། ཏེ་དག་སྤྱུག་པ་དག་ལ་བཞེན་ཏེ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྤྱུག་པ་མི་བར་
 རྱུར་པ་ན། གཞེན་འདུན་མཛའ་བཤེས་མང་པོ་དག ཡུན་རིང་ཏུས་སུ་ཐུ་རན་
 དང་། སྤྱུག་དང་བྲལ་བས་ཐུ་རན་འགྱུར། ཞེས་དང་། སུ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་
 བརྗོད་ལས་ཀྱང་། སྤྱུག་དང་འབྲལ་བས་དགའ་བར་སེམས་པ་དག ཏེས་པར་སྤྱུག་
 དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་འཛོལ། ཅིས་དང་། སྦྱུས་རབས་ལས། མཛའ་བ་ཡུན་
 རིང་འཁོད་འཁོད་ནས། འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་འགྱུར་ཏེ། ཐུ་རན་ཆེན་པོ་ལྷང་
 འགྱུར་བ། ཏེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞེན་བཤེས་
 སོགས་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ན་ཐུ་རན་དང་འཇིགས་པ་
 མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོམས་ལས། སྤྱུག་པ་དག་ནི་རྣམས་སྤངས་ན། །(༡༧༥ན)ཐུ་རན་མེད་
 ཅིང་འཇིགས་པ་མེད། ཅིས་དང་། གང་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་འགའ་ནའང་སྤྱུག་མེད་
 པ། གང་ཡིན་དེ་དག་བདེ་ཞིང་ཐུ་རན་མེད། ཏེ་བས་གཏུང་མེད་རྒྱལ་བྲལ་དོན་
 གཞེར་བས། རྣམ་ཡང་སྤྱུག་པར་བྱ་བ་དེ་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་
 སོ། གཞུན་ཡང་གཞེན་བཤེས་སོགས་འདོད་པའི་ཡུལ་སྤྱུག་པ་དང་འབྲལ་བར་
 འདོད་པའི་སྤྱིད་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སེམས་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གི་
 དབང་གིས་ཆོ་མཉམ་བཅུང་བཅུང་ཅམ་པ་འདི་ལའང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱུབ་པ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྱིག་པ་གསོག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་སྦྱོང་བ་ཞོན་ཏེ་རང་ཏུ་ཏུས་
 འདའ་ཞིང་ཆོའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཅིག་ལ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་དལ་འབྱོར་ཆུད་གསོན་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐུར་ཏུ་འབྲལ་བར་ངེས་པའི་རྟག་པ་མེད་པའི་

མཛེལ་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་
བརྟན་གཡུང་རྒྱུད་གི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་
དག་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་
བྱག་ཏུ་བསྟན་པ་དེའང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་
འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཐོག་མར་གཉེན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ཆགས་པ་
དང་དགྲ་ལ་སྤང་བས་མངོན་པར་ཞིན་པ་སྤང་དགོས་ལ། གོང་དུ། འཇིག་རྟེན་
ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འབྱུང་། ཅིས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དགྲ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་དགོས་ཚུལ་ཡང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པར།
རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་ཡང་མཛེལ་བོར་འགྱུར། །མཛེལ་བོ་ཡང་ནི་དེ་(༣༥)བཞུན་
དགར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞུན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་ནི་དགྲ་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞུན་མཛེལ་བཤེས་འགྱུར་བར་རིག་ནས་ནི། །སློ་
སློས་ལྡན་པས་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །གཉེན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཚྭ་གྲག་
དག །བརྟུག་ནས་དགེ་ལ་ཅི་བདེར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་དགྲ་
གཉེན་པན་ཚུན་ཏུ་འགྱུར་ནས་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞུན་ཏུ་ད་ལྟའི་གཉེན་རྣམས་ཆོ་
རབས་གཞན་ཏུ་དགར་འགྱུར་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་འཕྲོ་ཞིང་འགྱུར་བ་སྟེ། བཤེས་
སྤྱོད་ལས། པ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུད་མ་ཉིད། །སྟེ་བོ་དགར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་
དང་། །བརྟུག་པ་ཉིད་ཏུ་མཆི་བས་དེ་སྤྱད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངས་པ་འགའ་མ་
མཆིས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དགྲ་གཉེན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་བཀག་ནས་འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་སྟོ་གཏང་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
ཚུལ་བསམ་ནས་སྟོ་བ་སྟེད་པ་དང་། །བྱད་པར་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉེས་པའི་འབྱུང་
གནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྟེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དེ་ལྟར་

དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་གྱི་སྟོན་ནམས་བསྟོན་པ་ལ་
གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཁི་སྐད་དུ་ཟླ་བ་སྟོན་མེད། འདྲིང་པ་དག་
ནི་རབ་དུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱ་དང་ཚུང་མ་དག་ལ་སྲིད་བྱེད་ན། །སྐད་པར་བྱ་
བའི་བྱིས་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །ནམ་ཡང་སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་འཕྲོད། །ཅེས་
སྟགས་གསུངས། དེའང་སྐབས་འདིར་གཉེན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་
པ་འགོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དག་ལ་ཞེ་སྐད་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་
དེ་སྤང་ཚུལ་སྐར་བཟོད་པའི་ལེའུར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་སྦྱར་བྱིས་
པ་གཞན་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་(༡༧/ན)དང་དེའང་ཆགས་བྱའི་
ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལ། རན་འགྱུར་འབྲིད་པ་སྟགས་གྱི་
ཉེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའམ་སླང་དོར་ལ་ཚོངས་པའི་བྱིས་པ་སྒྲན་པོ་ནམས་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བསམ་སྦྱོད་མཚུངས་པར་མི་དགེ་བ་སྦྱད་ན་
ངེས་པར་རན་འགྱུར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཕགས་པའི་ཚོས་སམ་མཁས་པའི་ཚོས་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དམན་པ་སྦྱད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བདག་ཉིད་
ཀྱང་འཕགས་པ་ནམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའམ་སླང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྦྱེ་
བོ་ནམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའམ་སྦྱོད་པ་མི་མཚུངས་པར་འབྲིད་པར་བྱེད་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་སྟོ་མཐུན་གྲོས་མཐུན་བྱེད་པ་
སྟགས་གྱི་སྟོ་ནས་ཉེ་བར་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཕན་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་
འབྱུང་ལ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྟག་བསྐལ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ཕན་བདེ་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་བྱེད་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། སྐལ་མི་མཉམ་
པར་བྲིད་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་དཔེར། སྐལ་མི་མཉམ་པར་མི་འདྲོད་དེ། །ཞེས་
ཡོད་ལ། དེ་ནི། །ཁོ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ཞིང་སྦྱོད་པ་མི་མཚུངས་པའི་འཕགས་
པའི་ཚོས་གྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་ན་དེ་ཁོས་མི་འདྲོད་པ་ཁོ་ཞིང་སྐད་བར་བྱེད་
དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ནམས་ནང་ཕན་ཚུན་སྐལ་

བ་མཉམ་ཁིང་མཁས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནང་
པན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་ཁིང་བྱིས་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་
ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་དག་དང་མཚུངས། དཔེར་ན་ངན་སྒྲུགས་དང་ནི་
ངན་སྒྲུགས་བཞིན། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ། །མར་དང་མར་
གྱི་ཉིང་ཁྱར་མཚུངས་པ་(ནལ་བ)བཞིན། །ཞེས་སོ། བྱིས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ། བདེན་
པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་དེ་མ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྟེ་
པོ་དང་། ལྟ་གུ་ཅུ་ལོན་པའི་ཆན་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་ལོ་བཙུ་ལ་མ་
ཆད་པ་དང་། ལྷང་དྲོར་ལ་མཁས་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བྱིས་པ་ནི་དེ་ལ་མི་མཁས་
པའི་མོངས་པ་དང་གསུམ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ཉིད་གཙུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་
གཟུང་ལ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཡང་ཆེར་དུ་དང་པོ་སོ་སྟེ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་འཆད་དོ། །

སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཞེས་པའང་ལས་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་བའི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་ཐ་དད་
པ་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་སྟེ་པོ་ཡིན་པས་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོ་སྟེ་འཕགས་མིན་གྱི་གང་ཟག་
ཅེས་བྱ་སྟོན་འཆད་དེ། དེ་ནི་ཉིང་རྒྱལ་ལས། སོ་སོར་ཐ་དད་འགྲོ་བས་ན། །སོ་སོ་
སྟེ་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཁུ་བར་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
ནི། བྱིས་པ་རྣམས་དང་རྒྱུད་མི་བཟན་པའི་ཕྱིར་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་ཆོག་སྟན་པ་
སོགས་ཁོའི་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཞེས་སམ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགའ་ཁིང་མཛེས་བའི་
གྲོགས་སུ་འགྱུར་ལ་ཆོག་མི་སྟན་པ་སོགས་ཁོའི་སྟོབས་སྟོན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སམ་ཡུད་ཙམ་
ཞིག་གིས་མི་མཐུན་པའི་དགྲར་ཡང་འགྱུར་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་ཅིང་། ལྷང་
དྲོར་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱ་འོས་པའི་གནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
བྱ་བ་ལ་སྒྱར་ན་ཡང་མི་དགའ་ཁིང་ཁོ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རྗེས་མཐུན་གྱི་སྟོན་པས་མཁུ་བར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། པན་

གནོད་གྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
གཏམ་འདི་བྱ་འོས་སོ་འདི་བྱ་(༣༩༠ན)མི་འོས་སོ། །ཞེས་སྒྲུང་དོར་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྤྲུལ་ན་ནི་དང་དུ་ལེན་པའི་སློན་ནས་དེ་ལ་དགའ་བས་སློབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
ཅི་ཁོ་ཞིང་སྤང་བས་མི་དགའ་བར་ཡང་བྱེད་པས་ན་ཕན་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་དོན་དུ་མི་
འཕྱར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རང་གིས་སྒྲུང་དོར་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་མཐུན་
གྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པའི་ཆོ་ཁྱོད་གྱིས་སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རལ་བ་འབྲས་མེད་
འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་ཅི་བྱ་བེར་ནས་བདག་ཀྱང་ཕན་པའི་རྒྱ་ཚུལ་དག་
བའི་ཚུགས་ལས་ནན་གྱིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་དག་གི་རག་སྟེ་ཆོག་ནི་རི་
སྐད་སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཉམ་ན་ཁོའི་ཕན་པའི་ཆོག་ལ་བརྟུག་སོ་བེར་ནས་བདག་ལ་
མི་དགའ་ཞིང་ཁོ་བ་སྟེ་བས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོ་རང་རན་འགྱོར་ཡང་འགྱོ་བར་འཕྱར་
བས་ན་བདག་གིས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཕར་ལ་ཕན་
པ་སྦྱབ་མི་རུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་རྒྱལ་ལས། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ལ་ནི་མཛའ་བ་
མེད། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་དག་སྤྲུལ་ན་ཡང་། །ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཞེ་སྤང་ཁོ་
བ་དག །མངོན་པར་སྟོན་པ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས། །དོན་འདི་རྣམ་པར་རིག་པས་
ཡིད་མི་རྟོན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་ཕན་པ་མི་ཐོབ་ཅིང་གནོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ལ་ནི་རིགས་དང་གཟུགས་ཐོས་པ་དང་ལོངས་སྦྱོད་སོགས་རང་བས་
མཐོ་ཞིང་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་
པའི་ཕྲག་དོག་བྱེད་ཅིང་རིགས་གཟུགས་སོགས་རང་དང་མཉམ་ཞིང་འདྲ་བ་རྣམས་
ལ་དམིགས་ནས་རང་ཉིད་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འགུན་སེམས་གྱིས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་དག་རང་བས་དམའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རང་
ཉིད་མཆོག་གོ་སྟུང་དུ་སེམས་དཔང་བསྟོད་དེ་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་(༣༩༠བ)
དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་བདེན་པའམ་བརྟུན་པའི་སློན་ལོན་ཏན་བརྟེན་དེ་བསྟོད་

ན་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་སྟེ་རྩ་རང་མཐོང་གིས་དྲེགས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱོན་གྱི་ཆ་ནས་བསྒྲགས་ཏེ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་ན་བདག་ལ་སྤྲད་དོ་སྟེ་མ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཏུ་གཞོད་པ་དང་རྩལ་གྱི་ཆོགས་འབའ་ཞིག་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་ལས་རྩས་ནས་ཞིག་གི་ཆོ་ན་ཡང་བྱིས་པ་དེ་དག་དང་བསྟེན་འདྲིས་བཅིས་པ་ལས་བདག་ལ་སྤྲགས་སུ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་འཛོལ་སྟེ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཛོལ་ལ། རྩས་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་མི་འཛོལ་པར་མ་ཟད་བྱིས་པ་རྩམས་དང་འགྲོགས་ན་གྲོགས་བྱིས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་རང་དང་རང་གི་སྦྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་ཅིང་གྲོགས་གཞན་དེ་དང་དེའི་སྦྱོགས་ལ་ཉེས་སྦྱོན་བསྒྲགས་ཏེ་སྦོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་ལས་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྦོད་པ་སོགས་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ལས་ནི། འཁོར་བར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བའི་གཏམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྒྲགས་པ་དང་རྟེན་བཀུར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུལ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་ཆགས་སྤངས་སྦྱང་ཞིང་འདྲུ་འཛི་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སྟེ་ཆོགས་དང་གཞན་ཡང་བརྒྱན་དང་སྤྲ་མ་སོགས་མི་དགེ་བའི་རིགས་ཏུ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རན་འགྱོར་འགྱོ་བས་ན་གཞོད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བདག་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །མདོར། བྱིས་པ་རྩམས་ནི་མ་མཐོང་ན། ཉན་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆོས་ལས། རྩས་པ་ཀུན་ཏུ་དག་འདྲ་(༤༧ན)བའི། བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་རྩལ་བསྐལ་ཞིང་། བྱིས་པ་མ་སོས་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་བསྟེན་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུང་ངོ་། ཞེས་དང་། སྦྱོང་རབས་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྩམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་སོས་ཤིང་། མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནམ་ཡང་མི་སྦྱང་དང་། བྱིས་དང་འགྲོགས་ལས་སྦྱོང་བའི་རྩལ་བསྐལ་ཡང་། མི་སྦྱང་མཆོག་དེ་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་སྦྱོང་། ཞེས་གསུངས།

སྐར་ཡང་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་བདག་དང་བྱིས་པ་གཞན་
 སན་ཚུན་རུ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པ་དེས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་དགེ་བ་འཕེལ་
 བའི་ཁྱེན་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅན་འཕགས་སྟེས་པོ་དང་མ་ལ་གནོད་གཉིས་བཞིན་རུ་སན་
 ཚུན་ཕྱིན་གྲོགས་སུ་འཕྱར་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕྱང་བར་འཕྱར་བའི་རྒྱར་ཟད་
 གྱི། བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ལ་སན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་མི་བྱེད་
 ལ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སན་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་བྱེད་པར་མི་
 འཕྱར་བས་བྱིས་པའི་གྲོགས་པོ་དམན་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བར་འདོད་
 པས་སྤང་དོར་ལ་མི་མཁས་པའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་རུ་བྱོལ་བར་བྱ་ཞིང་
 ཕྱིན་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་དག་ལས་རྒྱང་རིང་རུ་འགྲོས་པར་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་
 ཚུལ་ལ་རྒྱུ་སྟོབ་པའི་དོན་རུ་རང་གཅིག་སུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་གནས་དགོས་ཏེ།
 བད་དཀར་ལས། ཚོ་ག་སྟོད་ལྟལ་བསྟར་བྱ་ཞིང་། །འདུ་འཇོ་མེད་ལ་གཙང་བར་
 བྱ། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་རྒྱལ་བྱ་དང་། །འདྲིས་བྱེད་རྟག་རུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་
 སྤངས་པས་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་
 ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚོ་ག་ཉམས་པ་དང་(༣༡)འཚོ་བ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་
 པར་སྤངས་པ་དང་། །འདུ་འཇོ་ལ་དགའ་བ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་འཁོར་བ་ལ་དགའ་
 བ་དང་བྱང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་བྱིལ་པ་དང་བསྟེན་པ་རྣམ་
 པར་སྤངས་པས་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་
 གྱི་སུ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཚོ་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 མི་བྱའོ། །ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་དང་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 བསྐུལ་བའུས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་སོགས་རྐྱང་པ་གཉིས་རྒྱ་
 དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཚབ་རུ། བདེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་
 ཡིད་གིས། །གཅིག་སུ་དབེན་པར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་ནི། བྱིས་

པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བདེ་ཁིང་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་
 པའི་སྦྱོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རང་གཅིག་ཤུ་གྲགས་ངན་མེད་པར་
 དཔེན་པར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་
 བར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དུ་མར་ལ་སྒྲེལ་ནས་
 འཆད་དེ་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་འཐད་དོ། །སྐབས་འགར་ཤད་ན་མི་དགའ་བ་དང་
 འདྲིས་ཆེན་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེན་པར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལ་
 རེས་འགའ་སྟོ་བྱར་དུ་བྱིས་པའི་སྦྱོ་བོ་དང་ཤད་པར་ལྷུར་ན་དེ་ཉིད་མི་དགའ་ཁིང་མ་
 དད་པར་འལྱར་བའི་སྦྱོད་ཚུལ་སྤངས་ནས་རེ་ཞིག་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཁོ་དགའ་
 ཁིང་སྟོ་བར་འལྱར་བའི་སྦྱོད་པས་ཡིད་མཁྱ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་
 དང་མཛའ་ཁིང་ཡིད་གཙུགས་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་འོང་དུ་རེ་བའི་བསམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏ་ཅང་རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འལྱར་བར་
 བྱ་(༡༤༡ན)ཁིང་དེ་ལ་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་དགྲར་བཟུང་
 ནས་སྤང་ཁིང་འཁོན་པ་ལྟ་བུའི་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་པ་
 རྟེ་བར་མ་བཏང་སྟོམས་པ་ཅམ་མམ་གཟུ་བོ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འདྲིས་པ་དང་འགྲས་
 པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོད་པས་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱ་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པ་བར་མའི་ཚུལ་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་གྲོང་དང་གྲོང་
 བྱེར་སོགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆོ་ཡང་དཔེར་ན་བྱང་བའམ་སྤང་མས་མེ་ཏོག་གི་ཁ་དོག་དང་
 དྲི་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་དེར་རིང་དུ་གནས་པ་དང་གཞོད་པའི་བསམ་པ་སོགས་
 གང་ཡང་མེད་པར་སྤང་ཅི་ཅམ་སྤངས་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་
 བསམ་པ་གཞན་མེད་པར་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་རང་གི་ལུས་འཆོ་ཁིང་གནས་པ་དང་
 ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཉིད་སྦྱོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་དུ་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་སོགས་སྤངས་
 ནས་ནི་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱོ་བོ་མང་པོའི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་
 ན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་ནང་ནས་ཉམས་སུ་

བླང་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཙམ་བླངས་ནས་ནི་ཞེས་སྒྱུར་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དང་
དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཐོན་ཆད་པན་ཚུན་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་མ་ཚུངས་
མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་པ་བཞིན་རྒྱ་རིང་རྒྱ་འདྲིས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱུ་ལའང་རེ་བ་མེད་
པར་བྱས་ནས་གནས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར། རི་ལྟར་བྱང་བ་མེ་ཉོག་གི། ཁྱེད་ཀྱི་
ལ་མི་གཞོན་པར། ཁྱུ་བ་གཞིབས་ནས་འཕྱར་བ་ལྟར། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཁྱོད་རྒྱ་
ཟུ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འདྲིས་པ་སྤྱང་ཚུལ་བསྐབ་བརྒྱས་ལས། འདྲིས་པར་བྱ་བ་བོར་བས་ཀྱང་སེམས་
ལྟར་རྒྱ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདིར་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། མཚན་མར་གཟུང་
ལས་སོ་སོར་ཤེས། བྱི་བྱིར་ཞིང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྗེས་སུ་(༣༩༥)ཆགས་པར་
སྐྱེ་བར་བྱེད། གང་ལ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྱོ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་
མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། གཞེན་བཤེས་སོགས་ལ་འདྲིས་པའི་
དོན་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ལས་ཆགས་སྣང་སོགས་སྐྱེས་ནས་སེམས་མ་
དག་པར་འགྱུར་བས་འདྲིས་པ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེའང་འཕྲད་པ་
འདྲིས་པ་ཞེས་པ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་རྒྱན་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་ན་སྤྲུག་བསྐྱུ་
སྐྱེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟར་རྒྱ་འབྱེས་པ་ལ་བསམས་ནས་སེམས་སྤྱོད་
དགོས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱི་རྟེན་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིད་པ་སྤྱང་བ་ནི། བདག་ནི་རྟེན་
མང་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེན་བཀུར་གྱི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་ཚུལ་སྟོན་
པ་ལ། རྒྱགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་སྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་ལ་ནི་སྐྱིན་བདག་མང་
པོས་ཆོས་ཁོས་དང་བསོད་སྟོམས་སྟེར་བ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་
ལ། དུལ་མི་མང་པོས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟེ་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་ལ་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་དག་དགའ་ཞིང་གུས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཆོ་འདིར་དེ་འདྲའི་སྟེམས་པ་
སྟེ་རྟེན་བཀུར་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པས་རོ་

མྱུང་བའི་རྒྱགས་པའམ་རྟེན་གས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་འཆང་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་གི་ཉེས་
པས་རང་གི་བའི་འོག་སྤྱི་མའི་དུས་དག་ཏུ་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་འཁོར་སྤྱང་ནས་
ཡུན་རིང་ལ་བརྩོད་དཀའ་བའི་རྟུག་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་
སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱིས་རྫོངས་པ་ནི་དཔུལ་བར་སྤྱི་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པར་བྱམས་པའི་སེང་གའི་སྤྱ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་
ཉིད་ལས། མང་དུ་སོས་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་མང་དུ་སོས་པས་བག་མེད་པར་འགྱུར་
བ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་དང་(༣༤༣ན)ཚོགས་སུ་བཅད་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་
རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་བག་མེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། མཇའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྱོད་མོ་སྤྱིར་བའི་བྱིས་གྱིས་རྒྱགས་ཤིང་
དེ་མཇའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྱོད་མོ་སྤྱིར་བའི་བྱིས་གྱིས་སྤགས་པས་བག་མེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པས་རྒྱགས་ཤིང་དེ་
སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པས་རྒྱགས་པས་བདག་ལ་བརྟོད་པར་
བྱེད་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོད་སྤྱང་བཞི་པོ་དེ་
དག་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱགས་ཤིང་བག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱགས་ཤིང་
བག་མེད་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བརྟོད་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་མེད་པ་སྤྱི་བས་ན།
མདོར། རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་ཙུ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱང་ལས་ཀྱང་། ཤིང་བྱ་གྲོ་ཏ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་ལྷག་ཁྱུ་ཆེན་པོ་
ཞིག་འཁོད་དེ་ལྷག་ཁྱུ་དེའི་ནང་ནས་བྱིས་ཟ་བའི་ལྷག་གཅིག་བྱིས་ཁྱུང་དུ་བྱིས་ཟར་
སོང་སྟེ་བྱིས་ལ་ཅི་འདོད་སོས་ནས་མདུན་དུ་བྱིས་འེ་ཕྱང་པོ་བཞག་སྟེ་འདུག་ནས་
མགོ་བསྐྱར་ཞིང་དེས་དེ་ཅམ་དུ་ལྷག་གཞན་དག་ལ་བརྟན་པ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དག་སྤྱོད་ལ་ལ་ཞིག་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་དང་གྲགས་པས་ནོན་པས་སེམས་ཟིན་
པ་སྤྱི་གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་དང་གྲོང་རྩལ་ཞིག་དུ་བསོད་སྟོངས་ཀྱི་སྤྱིར་ཞུགས་ཏེ་དེས་

དེར་ཟས་གཙང་མ་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲོད་པ་ཟོས་ནས་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་ཟས་ལ་སྟག་པའི་
 ཟས་དག་འབྱུར་ཏེ་འོངས་ནས་དག་སྟོང་དག་ལ་སྟུག་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་
 བོས་ཟས་གཙང་མ་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲོད་པ་ཟོས་འདི་མི་དགོས་ཏེ་སྟག་མ་གཏོར་བའི་
 རིགས་ན་(༡༩༩བ)ཁྱོད་འདྲོད་ན་འདི་བོ་ཞིག་ཅེས་དེས་དེ་ཅམ་དུ་དག་སྟོང་བྱང་བ་
 དེས་པ་གཞན་དག་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིང་བཀྱར་དང་
 བཟའ་བཀྱར་སོགས་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་སྤྱེས་ནས་གཞན་ལ་
 རོམས་ཤིང་བརྟེས་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་འདི་དག་སེམས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་བཀྱར་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པས་རོ་ཐུང་བ་
 ལས་འཇིགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེ་སྟག་གི་རྒྱ་ལ་ནམ་པར་ཚོངས་
 པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་ཞིང་བཀྱར་ལ་བདེ་བའི་རྒྱར་
 རྫོམ་ནས་དེ་དག་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་ལྷུར་ནས་དད་པས་བྱིན་
 པ་སོགས་ལ་རི་ཅམ་ཁོངས་སྟོད་པ་དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཞེས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་ཅུས་
 པ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྟོངས་པ་འཕམ་བསྟོངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ནམ་སྤྱིན་སྟོང་བའི་
 དུས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྒྱ་འཕྱར་སྟོང་འཕྱར་དུ་འཕེལ་ནས་སྟག་བསྐལ་ཉིད་དུ་
 འཕྱར་ཞིང་ལྡང་ངོ་། །དེ་བས་ན་བདེ་སྟག་གི་རྒྱའི་སྒང་དོར་ལ་མཁས་པས་ནི་ཞིང་
 བཀྱར་སོགས་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་ལས་ནི་འདི་
 སྤྱི་ཀུན་དུ་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་སྤྱི་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལུལ་
 ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཞེས་པ་ནི་ཞིང་སོགས་སྟག་
 བསྐལ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་ལྷུར་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྤྱིན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་འཕྱར་དུ་འཕེལ་ནས་སྟག་བསྐལ་ཉིད་
 དུ་འཕྱར་ཞིང་ལྡང་བ་ནི་འདུལ་བའི་མདོར། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྒངས་པ་དང་ཉེ་བར་
 སྟེང་པ་བུ་ལོན་དུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཚུལ་བྱིས་ནམ་པར་དག་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སོགས་
 ལ་མི་བརྩོན་ཞིང་བསྐལ་པ་ཡོངས་སྟོང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐལ་པ་གོང་འཕེལ་

རྩ་སྐབ་མི་རྩལ་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྤངས་(༥༥ན)པ་དང་སྦྱོད་པ་བྱ་ཡོན་གྱི་ཚུལ་
 རྩ་འཕྱར་ཁིང་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མར་བརྒྱ་འཕྱར་སྟོང་འཕྱར་རྩ་སྦྱིན་བདག་ལ་འཇལ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་སྦྱིན་བདག་གི་བཅན་གཡོག་དང་དེ་ལ་
 དབྱ་འཇལ་མཁན་ལྟ་བུར་སྦྱོར་བའང་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཁིང་པ་ལྟ་བརྒྱུད་དང་ཚོས་སྤང་ལྟ་
 བརྒྱའི་བྱང་བ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པས་སོ། །ཁྱིམ་པ་འཆལ་
 གིས་དད་ཇུས་སྦྱོད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་གྱི་མདོ་
 ལས། སྤྱི་རིའི་རྩ་ཚུལ་ཁྱིམ་པ་ཞིག་པའི་དགེ་སྤྱོད་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྱི་འབུམ་གྱི་
 བར་རྩ་རང་གི་ག་བཅད་ཅིང་གཏུབས་ཏེ་སྦྱིན་བདག་ལ་འཇལ་ལོ། །ལྷགས་སུ་
 སྦྱོས་ན་ཡང་ཁྱར་ཕྱི་བ་འཁྱེར་བར་འོང་ངོ་། །སྤྱི་ཉག་མ་འབུམ་རྩ་བཅོས་པའི་ཆ་
 ཅམ་ཡང་བཞུ་བར་མི་རྩལ་ན་གོས་དང་བས་དང་མལ་ཆ་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་མ་རྗེའི་གསུངས་རྒྱན་ལས་ནི། ལྟན་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གང་ཡང་མེད་བཞིན་རྩ་ད་ལྟ་དད་པས་བྱིན་པས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཁམ་
 རེ་རེ་ཅམ་ལ་ཡང་ཆགས་སྟེད་དང་བཅས་པས་སྦྱོད་ན་བྱིས་དཔུལ་བར་སྦྱོས་པའི་
 ཆོ་ལུགས་གྱི་བྱ་ལུམ་མེ་འབར་བ་ཁམ་སྟོང་དང་ཁྱོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁམ་སྟོང་ཕྱག་ལྟ་བུ་
 ལ་མི་འདོད་བཞིན་རྩ་སྦྱོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་
 རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐལ་བ་ལས། བྱམས་པ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་འདོད་ཆགས་སྦྱོས་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་བྱན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པས་ཁིངས་པ་
 དང་འདུད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཏི་ལྷག་བསྐྱེད་པར་
 བརྟག་པར་(༥༥པ)བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་བསམ་གཏན་
 དང་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་རྩ་བའི་སྦྱོ་
 གནས་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་རྩ་ལྟར་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་

སྟེ་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་དང་ལྷ་གསུང་གི་ཚེ་ག་དང་མཐུན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཉེས་
 དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆགས་པ་སྤངས་
 བས་འདོད་པ་ཚུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟགས་ནས་ཀྱང་འདོད་པ་ཚུང་
 བར་བྱའི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་འདོད་
 པ་ཚུང་བ་ལ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་
 བཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་གིས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་རྟེན་
 པ་དང་བཀུར་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པས་འདོད་པ་ཚུང་
 བ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་འདོད་པ་ཚུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 མདོར་ན་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་
 གོགས་བྱེད་ཅིང་རན་འགྲོའི་ཕྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སོགས་སྟེ་པས་ན་གང་ལའང་
 ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་སྟེ། གང་
 ལའང་ཆགས་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །ཆགས་པས་
 བདེ་འགྲོ་མི་འཐོབ་ཅིང་། །ཐར་པའི་སྟོག་ཀྱང་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་
 ན་དེ་ལྟ་བུའི་རན་སོང་གི་རྒྱུའི་ཆགས་པ་དང་ར་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བར་
 འདོད་པས་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ནས་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་
 དབེན་པ་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་པོས་
 ཟུས་པར། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །རྟག་པར་དགོན་པ་(༣༥༥)
 བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །ཤོང་བྱིར་དག་ལ་ཆགས་མི་བྱ། །བསྟེན་ན་རྟེན་སེམས་སྟེ་བར་
 འཕྱར། །རྟེན་པ་ཐོབ་ན་རབ་ཏུ་དགའ། །སྟོར་བར་ལྱུར་ན་ལྷ་རན་སྟེ། །དེ་ཡིས་
 སངས་རྒྱུ་མཆོད་བྱས་ཤིང་། །མཆོད་པ་བྱས་ཞེས་མི་བརྟོག་དོ། །དེ་འདྲའི་ཉོན་
 མོངས་སོང་འདོད་ན། །རྟེན་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ། །སྤངས་ནས་གནས་དབེན་
 རབ་གནས་ནས། །སྟོང་པའི་ཆོས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། རྟེན་བཀུར་སོགས་འདོད་པའི་

ཡུལ་འདི་དག་ཅི་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཡིད་བརྟན་རུ་རུང་བ་མེད་དེ་འདི་དག་གི་རང་
 བཞིན་ནི་ངེས་པར་མི་རྟག་ཅིང་རང་གི་ངང་གིས་འདོར་ཞིང་འཇིག་པར་འཇུར་
 བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་འཇུག་པ་ཤིན་
 ཏུ་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་མི་རྟག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ལ་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་པས་ཅི་བྱེད་སྐྱམ་རུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག རྟེན་བཀྲར་སོགས་འདི་
 དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོར་ཞེས་འཆད་པའང་སྤང་ངོ་། །འདོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྐྱམ་ན། འདི་ལྟར་ཆོ་འདིར་ནོར་ལོངས་སྟོང་གི་རྟེན་པ་དག་ནི་མང་པོ་བྱུང་
 ཞིང་དེ་བཞིན་རུ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་རུ་གྲགས་པ་དང་སྟན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བྱུར་
 གྲང་དེ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ཡིན་པས། རང་འཆི་བའི་ཆོ་རྟེན་
 དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་མཐར་གང་རུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ་སྟེ་
 གང་རུ་འགྲོ་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་མཁན་གྱིས་རྩ་སྟོན་བཟོས་པ་དང་
 ཐགས་མཁན་གྱིས་ཐགས་འཐགས་པ་ནམས་མཐར་གར་སོང་འདིར་སོང་ཆ་མེད་
 པ་བཞིན་རུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐར་གང་རུ་འདོང་བའམ་འགྲོ་
 བའི་གཏོལ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཡང་(༣༥༥)གང་
 རུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་དོན་
 ཏོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །འགའ་ཞིག་རུ་འདི་དག་རང་བཞིན་སོགས་རྟེན་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་བཀྲར་སོགས་འདོར་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་པས་ཆགས་མི་རིགས་
 པར་བསྟན་ནས། འདིར་འདོར་ཡང་བྱི་མར་པན་ཞོ་སྐྱམ་ན། རྟེན་པ་སོགས་རྟེན་
 པ་བཞིས་རྟེན་པ་དང་གྲགས་སྟན་ཅི་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་
 གང་རུ་འདོང་བའམ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱི་མར་ཡང་མི་པན་
 པར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་
 བྱེད་པ་སོགས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་བཀྲར་སྟན་གྲགས་བསྐྱབས་པ་ལའང་
 རྟེན་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

བསྟོན་སྒྲིབ་ལ་དགའ་མི་དགའ་བྱ་མི་རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་ལ་
 མི་དགའ་བས་སྟོན་མཚང་བཙོད་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཁ་ཅིག་དགའ་བས་བསྐྱེད་པ་བཙོད་དེ་བསྟོན་པས་ཀྱང་བདག་དགའ་བར་བྱར་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྟོན་པས་དེའི་དགའ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཡོད་
 པའི་སྒྲིབ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཁ་ཅིག་གི་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་བདག་མི་དགའ་བར་བྱར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མི་སྒྲིབ་པས་དེའི་མི་དགའ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། ། དེས་ན་བསྟོན་སྒྲིབ་
 ལ་ཆགས་སྒྲུབ་དང་དགའ་མི་དགའ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་དོན་དང་སྦྱོར་པོ་མེད་པ་
 བྱིས་པའི་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་བསྟོན་སྒྲིབ་བྱས་པས་མཐོ་དམན་དང་བཟང་
 འན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ་ཕན་གོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །

བྱིས་པ་མཐུ་བར་དགའ་བས་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུ་བར་
 བྱས་ན་བདག་ལ་གོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པས་རང་ལ་(༣༤༥ན)
 དགའ་བ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བྱ་ཅུས་སོ་སྟུང་ན། ཐམས་ཅད་མཐུ་བར་བྱ་
 མི་ཅུས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བསམ་པ་དང་མོས་པའི་
 བྱད་པར་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་ལགས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་དུ་མའི་
 སྟོན་པ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་
 ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁུན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ཀྱང་
 བྱི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུ་བ་སྟེ་མཐུ་བར་བྱེད་མི་ཅུས་ན། དུན་རིང་པོའི་བར་དུ་
 འགོགས་ཤིང་འདྲིས་པའི་སྟོགས་གཅིག་གི་སྟོའི་ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་བདག་
 འདྲ་བ་རྒྱན་ཚོངས་ངན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མཐུ་བར་བྱ་མི་ཅུས་པ་ལྟ་སྟོས་
 ཀྱང་ཅི་དགོས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་མཐུ་བར་དགའ་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ང་ལ་དད་པ་
 བྱི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྒྱལ་ཙམ་ལ་མ་དད་པ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་
 དང་ལེགས་སྐར་དང་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུན་མོའི་བྱང་བ་ལྟར་རོ། །ཐམས་

ཅད་མཁྱ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མཁྱ་
བར་འདྲིང་པའི་བསམ་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་རེ་ཞིག་བཏང་བར་བྱ་སྟེ་བྱིས་
པ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་འཛི་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་སྒྱུ་ནས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་
འདྲིས་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །

མཁྱ་དཀའ་བ་དང་དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བ་ནི། མཁྱ་དཀའ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ནི་གྲོགས་སོགས་གཞན་རྟེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་
ནི་སྟོན་བསྟན་ནམས་མ་བསགས་པས་བསྟན་སྟོམས་ཙམ་ཡང་མི་རྟེན་པའོ་ཞེས་
འཕྱ་ཁིང་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་རྟེན་པ་(༣༥བ)ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ཚུལ་འཆོས་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིན་བདག་རྣམས་མགོ་བསྐྱར་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལེན་པས་
ལོག་འཆོ་སྟོན་པའོ་ཞེས་ངན་སྒྲས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་
གང་ལྟར་ཡང་མཁྱ་བ་སྟེད་མི་རྣམས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲོགས་
པར་དཀའ་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་དཀའ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་ཀྱང་མཁྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་
དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བས་སྟོང་ཏུ་སྒྱག་པའི་གྲོགས་སུ་བྱས་ནས་
འགྲོགས་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལྟར་འགྲོགས་མི་རིགས་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་
འགྲོགས་མི་ཏུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁོ་རང་
གིས་འདྲིང་པའི་རང་དོན་ནི་གཞན་བས་སྟག་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་
དགའ་བ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་ལ། ཁོ་དགའ་བ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རང་འདྲིང་གི་དོན་ཐམས་
ཅད་ནི་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲུབ་དཀའ་བས་ན་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་འགའ་ཡང་སྟོང་གྲོགས་

ཀྱི་མཛོལ་བཤེས་སུ་བྱས་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གང་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་ན། ཟླ་བ་སྟོན་མེད། འདི་དག་
 བདག་ལ་གནོད་མེས་ལྡན་པ་ཞེས། །མཁས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ཚུད་མི་
 བྱེད། །བསྟི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་། །བྱིས་པའི་ཚོས་ལ་འདྲིས་པར་ཡོང་
 མི་བྱེད། །བྱིས་པ་རི་སྒྲིབ་ཡུན་རིང་ལེགས་བསྟེན་ཀྱང་། །དེ་དག་ཕྱིར་ཞིང་མི་མཛོལ་
 འགས་འཕྱར་ཞེས། །བྱིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་ཤེས་ན། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་
 དང་བསྟེན་མི་བྱེད། །བྱིས་པ་(༣༡པ)རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དེ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 ལ་ནི་མཛོལ་མེད་ཅེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་འདིར་བྱིས་
 པ་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་རྟོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འརྱལ་པ་ལས་ཀྱང་། །རི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲོད་གནས་ན། །ནམ་
 ཡང་དགའ་བར་མི་འཕྱར་བ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་
 དགའ་བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་དང་། །གང་ཞིག་བྱིས་པ་སྤྲིག་ཏུ་ཅན། །རྣམས་དང་
 འདྲེ་བར་སྟོད་པ་ནི། །ལྟ་ཡི་དགའ་བ་མི་སྟོང་ཞིང་། །མི་ཡི་དགའ་བའང་སྟོང་མི་
 འཕྱར། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དང་། །འདྲེན་པའི་དགའ་བ་མི་སྟོང་ངོ་། །
 །ཞེས་གསུངས་ལ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
 འདི་ལ། རྒྱ་དཔེར། །རང་དོན་སྟོན་ནས་དགའ་བ་གང་། །དེ་ནི་རང་དོན་དགའ་བ་
 ཉིད། །རི་ལྟར་རྗེས་ཉམས་ཞེ་སྤང་བ། །དེ་ནི་བདེ་ཉམས་བྱས་ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་
 ལ། དེའི་དོན་ནི། །གང་གི་དགའ་བ་རི་ལྟར་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་སྟེལ་ཏེ། །རང་དོན་
 ཀྱི་སྟོན་ནས་དགའ་བ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛོལ་བཤེས་ཀྱི་གྲོགས་དག་ལ་དགའ་
 བ་མིན་ཀྱི་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་ནོར་
 རྩས་དག་ཉམས་ཤིང་བརྟུག་པའི་ཆོ་ཞེ་སྤང་ཞིང་མི་དགའ་བ་སྟེ་བ་དེ་ནོར་རྩས་ལ་
 མི་དགའ་བ་མིན་ཀྱི་རྩས་བརྟུག་པས་རང་གི་བདེ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མི་དགའ་
 བ་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུ་ཏིའི་འབྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །

འོན་ཟེར་སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཆེས་ཆེར་
བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྒྱས་ནས་གྱི་ཆོ་ཡང་བསམ་
པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། (ན་ལ)འདི་ནི་རང་
འདོད་གྱི་ཆགས་ཞེན་དང་བཅས་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་གཞན་
དོན་རྒྱུའང་མི་འཕྱུར་ལ་རང་ཡང་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་དེ་དང་འགྲོགས་པར་
མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །བསམ་པའི་དོས་ནས་རྟག་ཏུ་གཞན་
དོན་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱ་མི་རྒྱས་པས་ཀྱང་གཞན་
ཕན་གྱི་བསམ་པས་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ན་གཞན་དོན་སྤངས་པར་ཡང་མི་འཕྱུར་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་
པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་
སོ། །སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་
འདི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མི་རྒྱས་པའི་གཞན་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཞེས་ནང་
སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་དང་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས་
ལོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་སྤར་མདོར་བསྟན་སྐབས་འཛིག་རྟེན་སྤོང་བ་ལ་
དེ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྤོང་བ་
སྤོང་བའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ནས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འདི་དག་གིས་ཕྱི་རྟེན་སོགས་གྱི་
ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་བཤེས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་ལ། །འདི་ལ་བྱིས་པ་
མགྲ་མི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་དེས་དེ་བསྟེན་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྟེ་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་འདུ་འཛི་
ལ་ཆགས་པ་སྤོང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུ་འཛི་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས།
འདོད་ཆགས་སྤངས་ཤིང་ཞེ་སྤང་རབ་སྤངས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་འདུ་
འཛིར་མི་གནས་ཏེ། །དེ་(ན་ལ)ནི་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་དེ་ལ་འབབ། །ཉེས་པ་དེས་

ན་དགའ་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔོན་དང་བཞད་གད་དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་པ། །
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདྲ་འཛིན་རྣམས་ལས་བྱུང་། །སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་འདྲ་འཛིན་སྤྱི་
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་མ་བསྐམས་ཡིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་འཇིག་
 རྟེན་སྤྱི་ལ་དགའ། །བྱིས་པ་དེ་དག་མཆོག་གི་གཏམ་ལས་ཉམས། །ཞེ་སྤང་འཕེལ་
 ཞིང་རྣམ་རྟོག་གས་ཀྱང་ཆེ། །ཉེས་པ་དེས་ནི་དེ་ལ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདྲ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ལ་འགྲོགས་
 བཤེས་མང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །ལྷང་དེས་རྣམ་གཤེད་སོགས་ཉེས་དམིགས་གྱི་རྒྱ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲ་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་རྒྱལ་བསྟན་ལ། །དེ་ནས་འཆད་འགྱུར་
 ལྟར་ཞི་གནས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་འདྲ་འཛིན་མེད་པའི་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་
 བསྐྱེད་ནས་དེར་གནས་པ་སོགས་ལ་བཙོན་དགོས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་
 པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་
 མོས་སྤྱི་མ་ལུ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོ་མ་སྤྱད་
 ཅིང་མ་རྣམས་ལ་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་ལས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་བར་འདོད་པས་འདྲ་འཛིན་མེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དགོན་པ་དང་
 རགས་དང་བས་མཐར་གནས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། །མདོན་པར་མི་བཙོན་
 པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་བདག་གི་འབྲུལ་བ་ལ་ལྟ་བ་དང་གཞན་གྱི་
 འབྲུལ་བ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་ཅང་མི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སྤངས་ནས་(ན་པར)དབེན་པ་བསྐྱེད་རྒྱལ་ནི། རགས་ན་རི་དྲགས་སོགས་
 ཏེ། པོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་སྤངས་ནས་མང་
 དུ་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་དག་དབེན་པའི་རགས་ཁྲིད་དུ་གནས་པར་བྱ་
 དགོས་ལ། །དེ་ཡང་དབེན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་

པ་ལ། གྲོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི། གནས་ཚལ་དབེན་པ་དེ་ན་འགྲོགས་
ན་བདེ་བའི་གྲོགས་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་རི་རྒྱགས་དང་བྱ་རྒྱལ་དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་
ཆོགས་རྒྱལ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ལ་མི་འབབ་པའི་ཆོག་མི་སྟན་པ་བརྗོད་ནས་སྤྱིང་
པ་སོགས་མི་བྱེད་ལ། དེ་དག་མི་དགའ་ཞིང་མི་མཐུ་བའི་དོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
གཞོན་པའི་བསམ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱང་མེད་པས་ན་མཉམ་རྒྱུ་འགྲོགས་ཤིང་གནས་ནས་
ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་རྒྱས་ནས་ཞིག་
གི་ཆེ་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བདག་ཉིད་གནས་པར་འགྱུར་སྟེ་སྤྱིན་པའོ། ། རྒྱ་དཔེ་དང་
འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྟེ། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་ཞེས་པ་ལ། །རབ་རྒྱུ་འབད་
པས་བསྟེན་མི་དགོས། །ཞེས་ཡོད་ལ། དོན་ནི་དེ་དག་མི་མཐུ་བར་དོགས་ནས་
རབ་རྒྱུ་འབད་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱིང་པས་བསྟེན་
མི་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་བསམ་པ་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འགྲོགས་ན་
བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དེར་ས་སྟག་གམ་བྲག་སྟག་ལ་སོགས་པའི་
གནས་དང་མི་སོགས་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པའི་ལྷ་ཁང་སྟོང་པ་འཕམ་
ཡིད་རྒྱུ་འོང་བའི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་ཡལ་ག་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་རིང་བྱང་རི་
ཅམ་སྤོང་གྱི་བར་རྒྱུ་རི་ལྷར་འདོད་པའི་འདུག་གནས་བཅས་ཏེ་རྒྱས་ནས་ཞིག་ན་
སྟེ་ནས་སྟོས་བཏང་ཟིན་པའི་བྱིས་དང་ཉེ་རྒྱུ་དང་འདུ་འཇིའི་བྱ་བ་རྒྱལ་སྟེ་སྟོས་
མི་སྤོང་(༡༥)ན་བར་སྤྱིར་ལེན་པར་འདོད་པ་ལྷ་བྱའི་སྟོན་ནས་རྒྱབ་རྒྱུ་མི་ལྷ་ཞིང་དེ་
དག་གང་ལའང་སྟོས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་སྟེ་སྟེ་རྒྱུ་
ཡིད་ལ་སྤྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་འཕམ། ཡང་དེར་གནས་བཅས་ནས་ནས་ཞིག་འགྲོ་རན་
པའི་ཆོ་གནས་མལ་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རྒྱབ་རྒྱུ་མི་ལྷ་ཞིང་ཞེས་བཤད་པ་འང་ཡོད་
དོ། །རི་སྟལ་དང་སྤང་གཤོངས་ལ་སོགས་པའི་ས་སྟོགས་མི་སོགས་གཞན་འགྲོགས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟེ་བདག་གིར་གཟུང་བ་མེད་ཅིང་འབད་ཚོལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཆེད་རྒྱུ་

མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་བག་ཡངས་
 ལ་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ནམས་སུ། བྱ་བྱེད་གང་ལའང་གཞན་དབང་
 གི་འཇུག་པ་དང་བསྟན་མི་དགོས་ཤིང་སུ་ལའང་རག་མ་ལས་པས། རང་དབང་
 ཉིད་ཏུ་ཅི་བདེར་ཡོངས་སྟོང་ཆོག་ཅིང་དེར་གནས་པའི་ཆོའམ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 ཆོ་གནས་ཁང་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་ལའང་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་
 སྒོ་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་ཏུས་ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གཞན་གྱི་མིག་སྔར་
 བཅོས་མ་ཅམ་མ་ཡིན་པས་གནས་པར་འཇུར་སྟམ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོར། བྱིམ་དང་བསྟེན་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །དོན་ཏུང་བ་དང་
 བགྱིད་ཏུང་བ། །བས་མཐའ་དགོན་པའི་སྟོང་ཡུལ་བ། །རི་དྲགས་བཞིན་ཏུ་འཇུར་
 བར་གྱིས། །ཞིས་དང་། །ཉིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་དགའ་དང་མི་དགའ་ཅུང་
 ཟད་མེད། །དེ་དག་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་རྟག་རབ་བདེ། །གང་དག་ནགས་དང་རི་
 སུལ་དགའ་བ་ནི། །དག་སྟོང་ཉིད་གྱིས་རབ་བདེ་སྟོང་བར་འཇུར། །གང་ལ་རྟག་
 ཏུ་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད། །གང་ལ་ཡོངས་འཛིན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །བསེ་ཏུ་
 ལྟ་(༣༥/བ)བྱར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ། །དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱང་ལྟར་
 འགྲོ། །ཞིས་སོགས་མང་ཏུ་གསུངས་ལ། །སོ་ཐར་ལས་ཀྱང་། །མང་ཏུ་ཐོས་པ་ནགས་
 ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་ནམས་གྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཞིས་སོ། །བརྒྱད་
 རྟོང་པ་སོགས་སུ་སྤྱིའི་དབེན་པ་བཀག་པ་ནི་ཐིག་དམན་ཏུ་ལྷུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ལ་འདི་ལས་དང་པོ་བ་ཆགས་སྟེད་འཛོམས་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 མི་འགའ་ཞིས་དག་ལྟ་གསུང་རྟོ། །འདོད་རྩུང་གིས་སྟོན་གནས་སུ་ཐུར་པའི་ཉར་
 མཁོའི་བྱད་པར་ནི། །དེར་ས་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དང་རིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་དམན་པ་ཉི་ཆེ་ཉེ་ཏུང་ཟད་ཅམ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་འདོད་ཆེན་
 ཀུན་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་སྤྲུགས་དར་ཁྲོད་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདེང་བ་
 སོགས་ཀྱི་གོས་ཅམ་འཆང་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དག་སོགས་གྱིས་འབྱེར་རྒྱའི་སྤྱིའི་

ཡངས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་ནང་རང་གི་ལུས་རྒྱུད་པ་འདི་བཙན་པའི་གནས་
 སུ་སྤྱོད་དང་གཅིས་འཛིན་དང་ཆགས་ཞིན་གྱིས་བསྐྱུང་བར་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུ་
 སོགས་གྱིས་མཐོང་དུ་དོགས་པ་དང་། སོགས་པ་དང་གསོད་དུ་དོགས་པ་སོགས་
 གྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འཕྱར་སྐྱེས་དུ་བསམས་པས་ཡང་
 ཡང་སྤོན་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱོད་བས་ཀྱང་ཅི་རུས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྲུང་བར་བྱའོ། །ནགས་
 ན་རི་དུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་དག་ནི་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། གོས་རྩལ་སྤྱུགས་
 དར་ཁྲོད་ཀྱི་མལ། ལྷུང་བཟེད་གོག་པོ་གཅིག་དེ་དང་། འབྲས་བུ་རྩ་བས་ཆོག་
 ཤེས་པ། དེ་ནི་བདེ་བར་སངས་རྒྱས་བཞེད། བག་མེད་པ་ཡིས་གཟུང་དཀའ་
 བའི། དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ནགས་རྣམས་བསྐྱེན། རྟག་རྩ་ས་(༣༠ན)ཡི་མལ་སྟན་
 ཅིང་། ཤིན་རྩ་ལྷ་པོ་འདས་རིངས་མིན། ཞེས་དང་། དཔྱད་བཟེད་དུ་འདྲ་
 ཡངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤང་ནས་སུ། ཆོས་གོས་དང་ནི་བསོད་སྟོམས་རན་
 རོན་དང་། སྤྱན་དང་མལ་སྟན་རན་རོན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ཆོག་པའི་སེམས་དང་
 ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་སྟོབ། ཅིས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། གཞོན་རུ་མ་བདུན་
 ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། སྤྱ་རྣམས་བྲེགས་པར་ལྷུང་ནས་ནི། སྤྱུགས་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་
 འཆང་ཞིང་། དགོན་པ་དབེན་པའི་གནས་དག་དུ། བཅའ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་
 པར་འཕྱར། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་རྣམ་བཟླ་ཞིང་། ས་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ལག་སྟོགས་
 བས། དཔྱད་མེད་བྱིས་ནས་བྱིས་དུ་ནི། བཅའ་ཞིག་སྤོང་མོ་སྤྱོད་པར་འཕྱར། རྟེན་
 དང་བཀྱར་སྟེར་ཆགས་བྲལ་ཞིང་། རྟོན་མོངས་ཆོར་མའི་འདམ་རྩལ་དག་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་ཅིང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི། སྤྱིན་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཞིག་འཕྱར། རྩ་ཡི་ཆོགས་ལས་
 ལངས་བྱས་ནས། བ་མོས་སྤྱི་བའི་གོས་དག་དང་། ཟས་སྟོམ་རན་རོན་ཙམ་དག་
 བས། བཅའ་ཞིག་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་འཕྱར། ཤིང་དུང་ནེ་ཙོ་ལྷུང་ལྷུང་བའི། དུར་
 བ་འཇམ་པོའི་གོས་ཙན་དུ། མཐོང་ཆོས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། བཅའ་ཞིག་
 བདག་ནི་ཉལ་བར་འཕྱར། ཞེས་སོགས་སྤྱུགས་གྱིས་སྤོན་པར་མཐོང་པ་དང་འདྲ་

ལ། དེ་ལྟ་བུར་འདུག་དགོས་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སར་བསྐྱས་ལས། ཤིང་བྱང་
བརྒྱལ་ཞུགས་གནས་དག་གས། །ནེའུ་གསིང་སྤྱག་གུའི་ས་གཞིའམ། །ཆེད་དུ་མ་
བྱས་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པའམ། །ཞེས་པ་ནས། གང་
ཡང་བྱང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་དེར་འདུག་ཏེ། །དྲང་པོའི་ལྷས་ནི་
བསྐྱང་བྱས་ཤིང་། །(༡༧༠བ)དྲང་བའི་བསྐྱང་བ་སེམས་གཞི་ལ། །ཉེ་བར་ཡང་དག་
གཞག་བྱ་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་དབེན་པ་ལ་མི་སྟོང་བའི་རྒྱ་སྤོང་བ་ལ། ལྷས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་
སྟོམ་པ་ནི། ལྷས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ལྷས་མི་རྟག་པ་དང་མི་སྤྱག་པར་སྟོམ་
པའི་ཕྱིར་སྐབས་སྐབས་སུ་དྲར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་སྐར་གཞན་གྱི་བ་དག་གི་
རོ་དང་རྩས་སོང་དག་དང་བདག་གི་ལྷས་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རྩས་སུ་སྦྱོན་ཅི་ལོག་གི་
སྟོས་རྟག་པར་བབྱང་བ་འདི་གཉིས་ཁྲུང་པར་མེད་པར་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་
ཏུ་ནི་རྩས་ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འཇུར་བ་ཏེ། བདག་གི་ལྷས་འདི་ཡང་འདི་
ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་ཚོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པའོ་
ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟོམ་པར་འཇུར་སྟམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་ལྷས་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དྲར་ཁྲོད་སོང་ནས་ཞེས་པ་འདི་ལ། འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ། ལྷས་
ཀྱི་གཏུག་མའི་སར་སོང་ནས། །ཞེས་ཡོད་དེ། ལྷས་འདི་ད་ལྟ་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་
མཐར་པལ་ཆེར་དེར་འགྲོ་དགོས་པས་ན་ལྷས་ཀྱི་གཏུག་མའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ། དེར་སོང་ནས་སྟོམ་པ་ནི་སྟོང་བ་སྦྱེད་པའི་ཆེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་གི་ལྷས་ནི་ཕྱིས་པའི་སྟོས་
གཙང་བར་བབྱང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མཐར་བདག་ཉིད་ཤི་ནས་དྲར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་
བའི་རོ་རུལ་བར་ཇུར་པ་གང་གི་དྲི་ཤིན་དུ་ང་བ་ཤིན་དུ་མནམ་པ་དེ་ཡིས་མི་གཙང་
བའི་ཤ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཟས་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱག་པའི་ཕ་དང་ཅེ་
སྦྱང་དག་དང་བྱ་ཁྲོད་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་གྲོང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་མི་བཟོད་པའམ་འགྲོ་

འདོད་པར་མི་འཕྱར་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཕྱར་བ་ཉིད་རིང་པོར་
 མི་ཐོགས་པར་ངེས་པར་འོང་སྟམ་ཏུ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རུལ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲིམ་
 (ལྟ་ཞུ་ནས་)པ་ནི་ལུས་མི་གཙང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
 བས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིལ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ཡུམ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རུར་ཁྲོད་ཏུ་སོང་སྟེ་རུར་ཁྲོད་ཏུ་པོར་བ་རོའི་
 གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་གཉིས་ལོན་པའམ་
 ཤི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་པའམ་ཤི་ནས་ཞག་ལྔ་ལོན་
 པའམ་རྩམ་པར་བམ་པའམ་རྩམ་པར་སྟོས་པའམ་རྩམ་པར་རྩགས་པའམ་རྩམ་པར་
 འབྱུང་གཞིག་པའི་རོ་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་ན་དེ་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་ལུས་འདི་
 ལ་ཡང་དེ་དང་སྟུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་གང་གི་ཆོ་རུར་ཁྲོད་ཏུ་པོར་བ་རྩམ་
 པར་ཐོས་པ་མི་གཙང་བ་དྲི་ང་བ་མཐོང་ན་སོགས་དང་། ཀེང་རུས་དང་ཤ་དང་ཁྲག་
 ར་རི་ཆགས་པ་རྒྱ་རྒྱས་བྱང་བྱེང་ཆགས་པ་མཐོང་ན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གང་
 གི་ཆོ་རུར་ཁྲོད་ན་ཀེང་རུས་སུ་གྱུར་པ་ཤ་དང་ཁྲག་དང་རྒྱ་རྒྱས་མེད་པ་མཐོང་ན་དེ་
 ལུས་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ནི། གཞན་ཡང་དབེན་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་
 གཉེན་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲིད་པ་སྤང་བར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྒྲ་མ་
 བས་འདིར་སྒྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་། མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་འགྲོགས་ནས་འོང་བ་མིན་
 པར་རང་གི་ལུས་འདི་གཅིག་སུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཡང་
 དང་པོར་རང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ཤ་དང་རུས་པའི་ཆོགས་དག་ཀྱང་མཐར་ཤི་
 བའི་ཆོ་ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འབྱེས་ཤིང་འབྲལ་བར་འཕྱར་བ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་(ལྟ་ཞུ་)
 འབྲལ་མེད་ཀྱི་ལས་སོ་སོ་བའི་དབང་གིས་འོངས་ཤིང་འདུས་པའི་གཉེན་གྲོགས་སོགས་
 མངའ་བ་གཞན་དག་དང་སོ་སོར་གྱུས་ནས་འབྲལ་བར་འཕྱར་བ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ཞེས་

དེ་གཉིས་ཀ་དང་མུར་རྩ་འབྲལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྤྱོད་ལྷན་གྲང་འདོར་
 ཞིང་འབྲལ་ན་མཛད་བཤེས་དང་འབྲལ་བ་སྒྲོས་ཅི་འཆལ་ཞེས་སྟེད་པའོ། །འདིས་
 རང་ལྷན་གྲང་མི་རྟག་པས་ཆགས་མི་རིགས་ན་མི་རྟག་པའི་མཛད་བཤེས་ལ་དེ་བས་
 གྲང་ཆགས་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ནས་དེས་ན་དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པར་དབེན་པར་
 འགྲོ་རིགས་ཞེས་གྲང་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས། བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་
 ལུས་འདི་ཡང་། །ཤི་བའི་རུས་ན་རྩ་ཞིགས་བཞིན་རྩ་འཕོར། །ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་
 ཤ་རུས་གཉིས་གྲང་འབྲེ། །དབང་མེད་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་འབྲམས་ནས་ནི། །ལས་
 གྱི་དབང་གིས་གང་རྩ་སྤྱོད་གྱུར་ན། །དེ་བས་ལྷན་གྱི་ཕྱིར་ནི་སྤྲིག་མི་བྱ། །ཞེས་དང་།
 ཀ་ནི་ཀའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས་གྲང་། །འཆི་བདག་གིས་ནི་དྲངས་པ་ན། །དགོ་དང་སྤྲིག་
 པ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་ཁྱོད་རྩེས་མི་
 འབང་བར། །མཁུན་པར་མཛོད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད། །ཅེས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཛད་བཤེས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པའི་རྩ་མཚན་ལ། རྟག་བསྐལ་
 མྱོང་བའི་གྲོགས་མི་བྱེད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། མཛད་བཤེས་རྣམས་ནི་བདེ་
 སྤྱིད་ལ་མཉམ་རྩ་སྤྱོད་པ་དང་རྟག་བསྐལ་སྟན་མོང་རྩ་འཁུར་བའི་གྲོགས་ཡིན་པས་
 དེ་དག་དང་འབྲལ་མི་མོད་པས་དབེན་པར་མི་འགྲོའོ་སྟམ་ན། ད་ལྟ་རེ་ཞིག་ལྟན་
 ཅིག་རྩ་གནས་གྲང་དེ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་གང་རྩ་སྤྱོད་
 བའི་ཆོ་ན་མཛད་བཤེས་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་སྤྱོད་ཡང་མེད་པར་རང་གཅིག་སྤྱོད་རྩ་
 སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་འཆི་བའི་ཆོ་ན་འང་དེ་(ལྟ་མཉམ་)ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་འཆི་སྤྱོད་
 གྲོགས་སྤྱོད་ཡང་མེད་ལ། ད་ལྟ་རང་གིས་ན་ཆོ་བཀྲོས་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་རྟག་བསྐལ་སྤྱོད་
 ཆོགས་མྱོང་བའམ་རང་དང་ཉེ་རྩ་དེ་དག་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྩ་སྤྲིག་པ་མང་པོ་བསགས་
 པའི་རྣམ་སྤྱོད་རྩ་གྱུར་པའི་རྟག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་ན་ཡང་དེ་
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བའོ་སྤྱོད་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ནི་གཞན་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་མི་ལེན་
 ཞིང་འཁུར་བའི་གྲོགས་མི་བྱེད་ན་དགོ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་འབའ་ཞིག་

བྱེད་པའི་གཉེན་བཤེས་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཆགས་མི་རིགས་སོ་སྟེ་ཁྱེད་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཀྱལ་
 སོ་ལ་གདམས་པར། འཆི་བའི་ཆོ་ན་པ་མ་བྱ་ཆོ་དང་། །ཕུ་ཅུ་མཛའ་བཤེས་བྲན་
 ཁོལ་ནོར་གྲུན་གྱང་། །བདག་ཉིད་འཆི་བའི་སྤྱི་ན་འོང་མེད་པས། །སྤྱག་བསྐལ་སྐལ་
 ལེན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་སྦྱིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤར་སྦྱ། །ཐ་
 མ་འཆི་ཡང་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤར་འཆི། །ཞེས་དང་། དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་
 ཀྱང་། །འདྲེས་པའི་ལས་གྱིས་འོངས་སྦྱོད་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུར་མ་
 གསོ་བར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱུར་པ་དེ་ཏུས་ན། །སྤྱ་དང་རྒྱུར་མ་སྤྱལས་སྤྱ་
 འགྱུར་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་སྤྱ་ཆོགས་ལས་གྱིས་བྲངས་པ་བཞིན། །སྤྱ་དང་རྒྱུར་མ་དག་
 ཀྱང་འདྲོར་བར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་གཅིག་སྤར་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོར་བར་འོང་། །དེ་
 དག་དེ་ཆོ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འགྲོན་པོ་དང་འདྲ་བས་ཆགས་མི་རིགས་
 པ་ནི། དཔེར་ན་འབྲལ་ལམ་རིང་པོ་དག་ཏུ་ནི་ལྟན་ཅིག་དོན་མཐུན་པར་ཞུགས་
 པའི་འགྲོན་པོ་རྣམས་རྒྱལ་མོ་སྟོད་པའི་ཆོ་རི་ལྟར་མགྲོན་ཁང་སོགས་(༡༥༥)ཀྱི་
 གནས་གཅིག་ན་འཛིན་ཅིང་མཉམ་ཏུ་སྟོད་པར་བྱེད་ལ་སང་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡུལ་
 གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོད་པ་རྒྱུད་ལུའི་ལམ་
 རིང་པོ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྦྱོ་བོའང་ལས་སོ་སོ་པ་མཐུན་པར་བསགས་པའི་
 དབང་གིས་ད་ལྟ་ལན་རིས་འགའ་ཙམ་ཏུ་ཏུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་སྤྱག་གི་
 གཉེན་མཆོམས་སོགས་དང་སྦྱོ་བའི་གནས་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་ལྟན་ཅིག་
 ཆོགས་ནས་སྦྱོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་གནས་རིས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སོ་སོར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལས་
 སྦྱོ་བ་སྤྱ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲལ་མེད་ཏུ་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཆགས་མི་རིགས་
 སོ་སྟེ་ཁྱེད་གནས་གཅིག་ཞག་གཅིག་གི་འགྲོན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའོ། །ཡང་ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པའི་མགོན་པོ་རྣམས་ལུང་མོ་སྟོང་པའི་ཆོ་རི་
ལྟར་གནས་ནི་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་
པའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་རིས་གཅིག་པའང་འདི་ནས་འཕོ་བའི་ཆོ་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ་སོ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་
པས་ཆགས་མི་རིགས་ཞེས་འཆད་པ་དང་། ཡང་ལམ་དག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འགོན་
པོ་རྣམས་རི་ལྟར་གནས་ནི་གཅིག་སྒངས་ནས་གཅིག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་
བཞིན་ཏུ་སྲིད་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པའང་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་སྒངས་ནས་གཅིག་
ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་བཤད་པའང་རྣང་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་མ་ལྟར་ལེགས་
སམ་སྟུང་མོ། །མདོ་ལས། སྐད་ཅིག་ཆོ་ལ་མཐུན་པའི་ཉེ་གཞི་རྣམས། །མགོན་པོ་
གནས་མཐུན་ཅན་སྟེ་སོ་སོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

ད་ལྟ་ནས་ནགས་སུ་འགྲོ་རིགས་པར་གདམས་པ་ནི། གནས་ཡུལ་གཉེན་བཤེས་
སོགས་དང་འབྲལ་མི་མེད་(༣༥)པས་ནགས་སུ་མི་འགྲོའོ་སྟུང་ན། སྤྱིར་སྐྱེས་ཆོད་
འཆི་བར་ངེས་ལ་ཤི་ནས་ཏུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་སྐྱེལ་བའང་ཤས་ཆེ་བས་ན་རང་ཉིད་
ཀྱང་མཐར་ཤི་བའི་ཆོ་གཉེན་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱུག་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱ་རན་གྱི་ཡུགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་གདུངས་ཤིང་གྱི་ཏུད་པ་གྱི་ཏུད་མ་
གྱི་ཏུད་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་བཅས་བཞིན་ཏུ་རི་སྲིད་ལུང་པོ་
སྐྱེལ་མཐར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི་གོང་ངམ་བྱིས་དེ་ནས་མལ་བྱི་དེ་ལས་ཤི་བའི་
ལུས་དེ་ནི་མ་བཏེག་ཅིང་མ་བཏོན་པ་ཡི་སྤྲོ་རོལ་དེ་སྲིད་ཏུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་ལ་
གནས་དང་གྲོགས་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་གྱི་སྐོ་ནས་ཕྱི་མར་ཕན་
པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེ་ཕྱ་རན་དང་བཅས་ནས་མ་
བསྐྱེལ་བའི་གོང་ནས་ཕྱ་རན་མེད་པར་འགྲོ་རིགས་པར་བསྐྱར་བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཏུ་འགྲོ་ན། དཀོན་མཆོག་
སྤྲིན་ལས། གནས་གང་ན་བསོད་སྟོངས་བྱང་བའི་ཡུལ་དང་ཏ་ཅང་མི་ཉེ་ཏ་ཅང་

མི་རིང་བ་དང་། གནས་གང་ན་ཚུ་དྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པ་གཙང་ཞིང་དྲི་མ་
 མེད་པ་ཆོགས་རྒྱང་བ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་ཤིང་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་མེ་
 རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལོ་མ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་གཙན་གཟན་ཁྲོ་
 བོ་མེད་པ་ལུག་དང་ལུན་པ་སྤྲུལ་སྤྲོངས་དང་ལུན་པ་ཐག་ཐུག་མེད་པ་འགྲོ་ན་བདེ་
 བ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་དག་ན་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སློ་ལུན་གང་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་
 བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་སྟོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་(༣༥)ལྟ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལུན་པའི་གནས་སུ་སོང་ནས་སྤོང་པ་ནི་
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པ་རྒྱང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། རྒྱལ་བྱིས་ས་
 རྣམ་པར་དག་པ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་
 ཆོགས་དུག་གསུངས་ལ་དེ་དག་ནི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །

དཔེན་པར་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། རང་ཉིད་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ་ཆགས་པ་སྦྱེ་ཡུལ་གྱི་གཞེན་
 བཤེས་མེད་ཅིང་དག་སོགས་གནོད་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ལ་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་
 པའང་མེད་པར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་ནས་ལུས་འདི་གཅིག་ཕྱ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་དེར་གནས་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ན་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྱི་
 བའི་སྡེ་རྣམས་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 བ་ཕྱིས་ཤི་བའི་ཆོ་ནའང་གསར་དུ་ཐུ་བན་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་
 ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེར་རང་འཆི་བའི་ཆོ་གཞེན་དང་དག་ལྟ་བུ་དུང་
 བ་འཁོད་པའི་སྦྱེ་བོ་སུ་དག་གིས་ཀྱང་རིམ་པར་ཡིད་གདུང་བས་ཐུ་བན་བྱེད་པ་
 དང་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་དེ་དེ་ལྟ་བུ་
 འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་དག་སྡེ་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་སོ་ཞེས་སལ། སླ་མ་རྗེའི་

ཞལ་རྒྱན་ལྟར་ན། རང་གཞན་ལ་དེ་ལྟའི་འཆི་བ་འོང་བ་སྐྱེན་ས་ཤེས་ཏེ་དབེན་པ་
 དེར་འོང་ནས་གནས་པའི་སྐྱགས་རི་ཁྲོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཉེ་བར་འཁོད་པ་སྲུང་ག་
 གྲང་མུ་རན་དང་སྡེ་སྐྱགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཞེས་
 བཤད་དགོས་ལ། ཡང་བྱུང་(༣༤༩)ན་འཁོད་པ་ཞེས་པ་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་གཉེན་སྲུང་ག་གྲང་རང་རང་ཡིད་གཏུང་བའི་མུ་རན་དང་
 གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའམ་ཉེ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་གཏུང་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་འཆི་
 འཕོ་དེ་ལ་མུ་རན་དང་གནོད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་
 ཆེན་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་ན་འཁོད་པའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་སྲུང་ག་
 གྲང་མུ་རན་དང་སྡེ་སྐྱགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་འཆད་
 པའང་བྱུང་སྟེ། སྲུང་ག་གྲང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱས་པས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་
 གཞན་མུ་རན་དང་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་མུ་རན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པས་
 བྱ་བདག་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྒྱུན་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་དབེན་པར་རྣམ་གཤིང་
 གི་རྒྱུན་མེད་པར་འཆི་བ་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། སོགས་སྐྱས་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སོགས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་
 སྟོན་པ་སོགས་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྲུས་ཀྱང་སེམས་རྣམ་པར་
 གཤིང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་དགེ་བའི་བསམ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་
 བ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འཆི་ཀའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་གྱི་དད་
 པས་རྒྱུལ་འགོ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་
 སྟོན་མེད། ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་
 གི་བསྐྱགས་པ་བརྟུན། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟོན་པས། །ཉིན་མཆོན་
 དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཤི་ལ་
 ཐུག་པའི་སྐྱག་བསུལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བྱན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྐྱག་
 བསུལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་(༣༥༠)པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་

མེར་ཡང་། སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྲའི་ཁྲིང་། །ཆོ་བདེ་མཐར་ནི་ངི་
 རྟེན་དེས་བསྐྱལ་བ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འཕྱར། །དེ་དག་
 ཤི་འཕྲོས་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཤིང་འགྲོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་དྲན་བྱས་
 ཏེ། །དགའ་འཕྱུར་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞུན་བྱས་ཤིང་། །འཆི་ཀར་སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་བ་སྐྱ་གཏང་བཟོད་པས། །སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་དེས་འཕྲོབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས། །བསྐྱབ་བཀུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་
 སོགས་སྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གོམས་
 པར་བྱས་པ་དང་ཆངས་སྟོད་ལ་གནས་པ་སོགས་ལ་འཆི་བའི་ཆོ་བྱ་རན་མེད་ཅིང་
 བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་སྟེ། །འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། ཆངས་སྟོད་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་
 དང་། །ལམ་ནི་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །འཆི་བའི་ཆོ་བྱ་རན་མེད། །འབར་
 བའི་བྱིས་ནས་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པས་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབེན་པར་གནས་
 པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བ་སྟེ་ལུས་སེམས་
 ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་པས་ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་ཞེས་སམ་མདངས་གསལ་ཞིང་
 ཉམས་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་ནི་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་རྟེན་པའམ་དེར་འཆོ་བ་རྟེན་
 སྤྲ་ཞིང་ཉེ་དུ་སོགས་སྦྱིང་མི་དགོས་པས་ཆོགས་རྒྱུད་བ་དང་། ཆགས་སྤངས་སོགས་
 ཉེས་སྦྱིང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་སྦྱིད་པའམ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་ཅིང་སྟོ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པར་གཡང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གནས་དེར་མི་དགེ་བས་སྦྱོར་བར་
 གོགས་(༣༥ན)རན་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱ་ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་དུ་གནས་
 པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ལུས་དབེན་པར་གནས་ཤིང་དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་དབེན་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་གཞན་ནི་
 ཀྱན་བཏང་བ་སྟེ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་བདག་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་པོ་མ་སྦྱོས་པ་

སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་འབང་ཞིག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་
 སུ་ཡིས་སེམས་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་དུ་བརྩོན་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། རྒྱ་དཔེར། བདག་ལ་སེམས་པ་ཆེ་གཅིག་ཡིད། སེམས་
 ནི་མཉམ་པར་གཞག་ཕྱིར་དང་། ཞེས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ཇི་ལྟར་ལུས་དབེན་
 པའི་ཐབས་སུ་གྲོང་དང་བྱིམ་སོགས་འདྲུ་འཛིན་གནས་སྤངས་ཏེ་དབེན་པར་སོང་
 ནས་རང་གཅིག་ཕྱར་གནས་ཏེ་སེམས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་
 གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་ཏོག་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་
 གཞན་ཀྱང་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར་
 དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དགའ་
 སྤངས་ལ། རྟག་དུ་དབེན་དང་ནགས་ཁོད་བསྟེན་པར་གྱིས། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་
 དུ་གཉིས་མེད་བྱོས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འཛོལ་འཁྱུར། ཞེས་
 དང་། ཚེས་བཞི་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། རི་(༣༥༥)དུགས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་འཛིགས་
 སྤངས་ཏེ། རལས་པས་དགོན་གནས་རྟག་དུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བསམ་
 གཏན་ཚེས་དུག་ལས། མང་པོ་རྟག་དུ་འཐབ་འཁྱུར་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་ནི་འགྲན་
 རྒྱར་འཁྱུར། གཞོན་ལྷ་མ་ཡི་གདུ་བཞིན། གཅིག་སུ་རྣམ་པར་རྒྱ་བར་བྱ། ཞེས་
 འདྲུ་འཛིན་སྤངས་ནས་རང་གཅིག་ཕྱར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ཇི་ལྟར་པའི་
 གནས་དེར་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞན་
 ཡང་དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། དེ་གནས་དེར་གནས་ཤིང་གང་སྟོན་བསྐྱེད་པ་དང་
 སྟོན་སོས་པ་དེ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་
 རྒྱང་བ་དང་། དབང་པོ་མི་རྟོག་ཅིང་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་མ་སོང་བའི་སེམས་དང་དད་པས་
 ཉེ་བར་འཛོལ་ཆིང་ཆིག་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་མཆོན་མར་འཛིན་ཅིང་གཉིད་གྱིས་མ་ལོག་

པར་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མྱོག་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་དག་བྱ་ཞིང་
 དེར་འོངས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །གནས་དེར་བསམ་སྦྱོང་རི་ལྟ་བུས་
 གནས་ཚུལ་ཡང་། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ན་གནས་པས་འདི་ལྟར་བདག་ཅིད་མྱེར་དགོན་པ་ན་གནས།
 དགོན་པ་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ན་མ་སྦྱངས་པ་མ་
 སྦས་པ་མ་ཞི་བ་མ་ལུལ་བ་མ་འགྱུབ་པ་རབ་ཏུ་མི་བཅོན་པ་འདི་ལྟ་ལྟེ། རི་དྲགས་
 དང་སྤྱུ་དང་བྱ་མང་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་གདོལ་པ་དག་ཀྱང་མང་ཏུ་གནས་ཏེ་
 དེ་དག་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པས་གང་གི་མྱེར་བདག་
 དགོན་པ་ན་གནས་པ་འདི་ལྟ་ལྟེ་དགེ་སྦྱོང་གི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པར་བྱའོ་
 ལྷམ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། (༣༧ན)ཡང་། བདག་ཅིད་མྱེར་དགོན་པར་
 འོང་ལྷམ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་ལྟེ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་
 མྱེར་དགོན་པར་འོངས་སོ། །

ཅི་ཞིག་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ཅེ་ན། འདུ་འཇིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་
 གོ། །འགྲོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
 རུག་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། བདོར་ན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་དང་། གལ་ཏེ་
 བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས། བདག་བསྐྱང་
 བ་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་ན་ནི་བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ལྷམ་ཏུ་སེམས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
 དགེ་སྦྱོང་དགོན་པ་བ་འབྱས་ཏུ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དྲུང་ཏུ་ཕྱིག་སྐྱུལ་དང་
 གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དག་འོངས་ན་དེས་དེ་ལ་འཇིགས་པ་དང་སྐྱག་པ་དག་མི་
 བྱའི་དེས་འདི་ལྷམ་ཏུ་བདག་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལུས་དང་སྐྱོག་བོར་ནས་དགོན་པའི་
 གནས་སུ་འོངས་ཀྱི་འདི་ལ་བདག་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྐྱག་པར་མི་བྱའི་བྱམས་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དབྱེས་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟེ་རྟུ་རྟུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་
རྒྱལ་པར་བསྐྱེད་བརྟུས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་
མདོར་ན་ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཀྱན་བཏང་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་
བཙོན་པར་བྱས་ནས་དབེན་པའི་གནས་དེར་སྡོད་དགོས་ཞེས་པའོ། །རྣམ་བཤད་
རྟུ་བསམ་པ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་དང་བདག་ལ་སེམས་པ་
ཞེས་པ་བདག་ཅིད་ཕྱིར་དགོན་པར་འོང་(༣༤བ)བསམ་ནས་བདག་ནི་སྤྱི་བ་པ་སྡོད་
བའི་དོན་རྟུ་འོངས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཡང་དགེ་ལྟས་བསམ་པ་གཞན་ནི་པ་རྩལ་ལ་
སེམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་རྟུ། གཞན་དག་གིས་ནི་འབྲུལ་བའམ། གཞན་གྱིས་
བྱས་པའམ་མ་བྱས་ལ། རྟོག་པར་མི་བྱ་བདག་ཉིད་ཀྱི། མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཡང་
དག་བརྟག་ཅིས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བདག་ལ་སེམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་སེམས་པ། གཅིག་རྟུ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་པའོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ནི་གཞན་ལ་སེམས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མ་
རྟུལ་བར་གཞན་གྱུལ་བར་མི་རྟུས་པས་ཐོག་མར་བདག་ལ་སེམས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། རྒྱལ་སྤྱུས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གཞན་དག་གིས་ནི་འབྲུལ་
བའམ། ཞེས་པ་དྲངས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་སྟེ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲའོ། །འགྲེལ་པ་
རྣམས་སྟ། བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀྱན་བཏང་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་འོག་མ་རྣམ་
རྟོག་དོར་བ་ལ་མར་སྟེལ་ནས་དེའི་མདོར་བསྟན་རྟུ་བྱས་ནས་བཤད་སྟངས་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་སོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་
རྟེན་པ་རྩལ་རྟུང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ནི་ཡུང་ཁོལ་
ལམ་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཆོ་འདིར་ནི་གཞན་གྱི་བྱང་
མེད་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་པ་རྩལ་གྱིས་སྟོག་སྟོགས་ནས་གསད་པ་དང་ལྷགས་

སྒྲིག་སྒྲིགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང་རལ་གྱི་སྒྲིགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཅིད་པ་སྒྲིགས་སྤྱད་
 བསྐལ་དུ་མས་གདུང་བར་བྱེད་པ་མཛོན་སྤྱད་དུ་མཛོང་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་(༣༧ན)
 རོལ་ཏེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་དུ་ནི་དཔལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྤྱད་བསྐལ་
 མི་བཟད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱབ་པར་བྱེད་དེ། ལུ་མོ་ཟླ་མཆོག་ལུང་བསྟན་པ་ལས། འདྲོད་
 པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤགས་ཤིང་གཏུབས། ཁགོ་དང་མིག་དང་རྒྱུ་ལག་བཅད་
 ཟུང་ཟུར། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་ལུང་། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་
 བྱི་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོར་འགྲོ། ཁེས་དང་། རྒྱུས་རབས་ལས་ཀྱང་། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར་ནི་འཛིག་རྟེན་བཅིང་ཞིང་གསོད་པར་འགྱུར། ལྷ་དན་གཏུངས་ཤིང་འཛིགས་
 པ་མང་པོའི་སྤྱད་བསྐལ་ཐོང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱུག་པར་
 འགྱུར། བྱི་མ་ལ་ཡང་ཆོས་ཉམས་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་ལུང་། གང་གིས་མཛོང་
 པོ་རྣམས་དང་ལྷར་དུ་འཁོན་འབྱུང་འབྱུར། གང་གིས་གཡོ་སྤྱོད་མ་ཅན་གྱི་ལམ་དུ་
 འགྲོ། གྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་བྱི་མ་ལ་ཡང་སྤྱད་བསྐལ་ཐོང་། ཇི་དག་འཛོལ་པར་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་འདྲོད་པ་ཡིན། ཇི་བས་རབ་དང་འབྲིང་དང་མ་མ་རྣམས། འདི་
 དང་པ་རོལ་དུ་ཡང་འདྲོད་པས་གསོད་པར་བྱེད། བདག་ལ་མན་འདྲོད་སྤྱལ་གཏུག་
 འགྲོས་པ་བཞིན། ལྷུ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་མི་བཞིན་ལོ། ཁེས་སོ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་
 ལྷ་མོ་སྤྱན་ད་དང་ལུ་པ་སྤྱན་ད་ཆགས་པས་མན་ཚུན་སྤྱད་བསྐལ་བ་དང་། ལྷ་མོ་
 སི་ཏའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མ་ཡ་ན་ཤི་བ་བཞིན་ལོ། ཁེས་སྤྱོན་གསུང་རོ། ཇི་ལྷར་འདི་
 ཕྱིའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འོག་དུ། དེ་ལྷར་འདྲོད་ལ་སྤྱོད་བྱས་
 ཏེ། ཁེས་པ་ལྷར་འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྤྱོད་ལ་སེམས་རྣམ་
 པར་འཕྲོ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བང་(༣༧བ)དུད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་
 བ། ཕྱི་རྟེན་སྒྲིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་བ། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་དཔེན་པའོ། ཇིང་པོ་ལ་
 གསུམ། རྒྱ་སྤྱབ་དཀའ་བ། རོ་བོ་མི་གཙང་བ། འབྲས་སྤྱ་གནོད་པ་མང་བའོ། ཇིང་

པོ་ནི། བོ་ཉ་སོགས་ཏེ། གཉེན་རུ་སྒྲེལ་བ་དང་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དགྲག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆེད་རུ་ཕན་ཚུན་འཕྲིན་སྒྲེལ་བའི་པོ་ཉ་ཉྟེ་སྒྲེས་པ་དང་པོ་ཉ་མོ་ཉྟེ་བྱད་
 མེད་ལ་སྒྲོན་རུ་འཕྲིན་དང་སྒྲེས་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དང་བདག་འཕྲད་པར་བྱ་བ་གང་གི་
 ཕྱིར་རུ་ལན་རུ་མར་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི། བོ་ཉ་
 བོ་ཉ་མོ་ལ་སྒྲོན། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེ་ལ།
 དཔེ་འགའ་ཞིག་རྒྱ། བོ་ཉ་པོ་ཉ་མོ་ཡིས་སྒྲོན། །ཞེས་ཡོད་པར་ལྟར་ན། བོ་ཉ་དང་
 བོ་ཉ་མོ་དེ་དང་དེ་ཡིས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མ་འཕྲད་པའི་སྒྲོན་རུ་འཕྲིན་བསྐྱུལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་དག་འཕྲད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་ཆེད་གང་གི་ཕྱིར་
 འཕྲིན་སྒྲེལ་མཁན་ལ་ལན་རུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་སྐྱར་དགོས་སམ་སྟམ་
 ལ། ཡང་པོ་ཉ་དང་པོ་ཉ་མོ་དེ་ཡིས་དེ་དག་མ་ཕྲད་པའི་སྒྲོན་རུ་འཕྲད་པར་བྱ་བ་
 གང་གི་ཕྱིར་རུ་འཕྲིན་སྒྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ལན་རུ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་
 བཤད་ནའང་རུང་ཅམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བཤད་འདུག་
 ལ་སྤྱི་མ་འདི་འཆད་མི་བདེ་བས་ཡིག་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་བཟག་གོ། །

གང་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་ལས། འདོད་ལྡན་སྒྲེ་བོ་འཛིགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་ ཅིས་པ་
 ལྟར་སྤྱི་མར་ངན་འགོའི་རྒྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་སམ་ཆོ་འདིར་
 གཏམ་ངན་གྱི་གྲགས་པ་མིན་པ་འབྱུང་བ་ལའང་བྱད་མེད་དང་འཕྲད་པ་གང་གི་
 འོན་རུ་མ་འཛེམས་ཤིང་ངི་མི་སྟམ་པར་བྱད་རུ་(ཕ་པར)བསད་དེ་གཞན་གྱི་ཆུང་
 མའམ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སོགས་གྱི་སར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་གྱིས་ཆོར་ན་གསོད་
 པར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡང་བདག་ལྟག་པར་ཆགས་
 པའི་དབང་གིས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞུགས་ཤིང་བྱད་མེད་དེའི་རིན་ནམ་དེའི་གོས་
 དང་རྒྱན་སོགས་གྱི་ཆེད་རུ་ནོར་ཇུས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱས་པར་གྱུར་
 ཏེ། ཆགས་ཡུལ་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པས་ན་མཆོག་རུ་དགའ་
 པར་འགྱུར་བའི་རོལ་རེག་བྱ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་

ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན་འདི་ཕྱི་འཇིགས་པ་དང་ནོར་ཇུས་ཟད་པའི་ཉེན་ལ་བདོ་མི་
 དགོས་པའི་རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རུར་ཁྲོད་རུ་བོར་
 བའི་ཀེང་རུས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་ཉེན་ལ་བདོ་དགོས་པའི་
 གཙང་ཞིང་གྱུ་ཞོམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་རྒྱུ་ལོང་བ་གཞན་མིན་ན། རང་ལ་གཏན་
 རུ་དབང་བའི་རྒྱུང་མ་དང་ནི་བདག་ལ་དབང་བ་མིན་པའི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་
 ཞེས་བཤད་པའམ། རང་ལ་དབང་བ་དང་ནི་རང་གིས་བདག་གིས་བར་བབྱང་
 བ་གང་ཡང་མིན་པའི་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་སོགས་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རོ་ཐུང་བར་
 བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱིས་དང་པོ་རབ་རུ་འདོད་ཅིང་ཕྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཞེན་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་ཞེས་པའམ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཚོལ་རུ་མི་འགྲོ་ཞེས་ཆགས་ཅན་རན་པ་རང་ལ་འདྲི་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱད་པ་སྟེ་བྱད་མེད་སོགས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་
 དེའི་དོན་རུ་འབད་པར་བྱས་པས་ནི་ཐར་པ་ཐུང་འདས་འཛོལ་བའི་བར་གཙོད་བྱེད་
 པས་དེ་འཛོལ་མི་སྲིད་པ་བསྟན་(མ་པལ)ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེར། འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞགས་པ་ནི། བྱད་མེད་ཞགས་པ་མི་བབྱང་པས། ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་
 པ་དང་། བྱད་མེད་བསྟན་པ་ཡོངས་མི་བསྟགས། ལམ་འདིས་བྱང་རྒྱབ་མི་འཕྱུར་
 བས། བྱད་མེད་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་པར། སྦྱལ་གདུག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བ་ལྟར། མཁས་
 པས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་། ཞེས་དང་། ཟླ་མཆོག་གིས་ལྷན་པར་ཡང་། འདོད་
 ཆགས་སེམས་ལྡན་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་མ་ཡིན། འདོད་ཆགས་སེམས་ལྡན་ཐུང་ན་
 འདས་མི་འགྲོ། ཞེས་བྱང་རྒྱབ་བམ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འཕྱུར་བར་བསྟན་ལ།

བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཞགས་པའི་ནང་ན་འདི་དམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་
 མེད་ཞགས་པ་དམ། འདི་ཡིས་བཅིངས་པའི་མི་རྣམས་ནི། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་
 རྒྱག་པར་བྱེད། ཞགས་པས་མགུལ་བཅིངས་ཞགས་མིན་གྱི། སྦྱིང་ཞགས་བྱད་
 མེད་འདི་མི་བབྱང། སྦྱིང་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་ཡི། མི་རྣམས་སྤྱག་བསྟེལ་

སྐལ་བ་ཅན། །ཞགས་པ་བསྐྱེག་ཅིང་གཏུབ་ཏུ་བྱུང་། །བྱད་མེད་ཞགས་པ་བསྐྱེག་
མི་བྱུང་། །བྱད་མེད་ཞགས་པ་ཆེན་པོ་འདིས། །དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་འཆིང་བར་
བྱེད། །ཅིས་དང་། །ལྷགས་སམ་གྱིང་ངམ་གྲེས་མ་གང་ཡིན་པ། །འཆིང་བ་དེ་ནི་
དམ་པར་འཕགས་མིན་གསུངས། །ཁྲོ་ཞན་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་གང་། །ཀྱུ་
ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་དམ་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་དང་། །བྱད་མེད་ངན་སོང་གཞི་
ཡིན་ཞིང་། །ཀྱུ་ནས་ནོར་ནི་བྱད་པར་བྱེད། །མི་གང་བྱད་མེད་ཆོག་ཉན་པ། །དེ་
ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་པ་ནས། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ། །འཇིག་
བྱེད་ནང་ན་བྱད་མེད་(ལྟ་ཞ)འཇིག་གལ་ཏེ་བདེ་བའི་མཆོག་འདོད་ན། །དེ་ལྟར་
བྱད་མེད་རྣམ་པར་སྤོངས། །བྱད་མེད་རྟག་ཏུ་སྤངས་པ་ན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་
པ་རོལ་བདེ། །གང་ཞིག་དབུལ་བ་སྤོང་འདོད་ཅིང་། །གང་ཞིག་བདག་ནི་འཕྱོར་
འདོད་དང་། །གང་ཞིག་ལྷ་ངན་འདས་འགྲོ་འདོད། །མི་དེས་བྱད་མེད་སྤང་བར་
བྱོས། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྤྱོད་
དང་བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་ལྷས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་མང་ཏུ་
གསུངས་སོ། །རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲེལ་པར་ལྷ་ངན་འདས་ཞེས་པ་དགའ་བའི་དོན་ཏུ་
བཤད་པར་གསུངས་ལ། །དེ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་པའི་དགའ་བས་ཆོམ་པའི་དོན་ཏུ་
འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅིས་པ་སྡེ་ཆེས་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ལ་སན་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་བྱད་མེད་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་དམན་
པ་ཅུང་བྱད་ཅམ་པ་ལ་འདོད་ཞེན་སྤངས་ནས་ཟག་མེད་མཆོག་གི་བདེ་བ་ཀྱུ་ལྟོ་
པ་མི་བྱད་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཐར་པའི་ལམ་ཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོ་མི་གཙང་བར་བསམ་པ་ནི། །གང་ཞིག་དང་པོ་སོགས་ཏེ། །དེ་
ལ། །ཆགས་པས་བརྟ་མི་རིགས་པ་ནི། །བྱད་མེད་གང་ཞིག་དང་པོ་བག་མ་གསར་
པའི་ཆོ་རོ་ཆའི་དབང་གིས་འོག་ཏུ་བརྟ་བ་ན་དེའི་བྱད་བཞིན་ལ་གསལ་བར་བརྟ་

འདོད་ནས་འབད་དེ་གདོང་པ་བཏེགས་ནས་གུན་ནམ་ཚུར་དྲངས་ཀྱང་དེ་ངོ་ཚ་
 བས་ཡང་འོག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱེད་ལ། གདོང་གོས་ཀྱིས་མ་གཡོག་པའི་སྡོན་རུ་ནི་
 ཞེས་སམ་དེ་རུར་ཁྲོད་རུ་མ་བསྐྱལ་བའི་སྡོན་རུ་ནི་གཞན་གྱིས་དེའི་གདོང་ངམ་
 བཞིན་རས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་རུང་སྟེ། དུལ་དབྱས་པ་དང་བཅའ་བསྐྱེད་
 པའི་དུལ་(༡༧/བ)སོགས་ཆོ་རིགས་ཅན་པལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལ་མེད་རས་ཀྱི་གདོང་
 གཡོགས་ཀྱིས་བག་མའི་གདོང་པ་འགེབས་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་
 གཡོགས་པར་ཐུར་པ་ལ་ཡང་ཁྲོད་ཆགས་ནས་དེ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་རེ་བས་
 ངལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་ཐུར་པའི་གདོང་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཤོར་
 བ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་མངོན་སུམ་རུ་ཐུར་པ་བཞིན་རུ་གདོང་གཡོགས་སོགས་ཀྱི་
 གོས་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་གསལ་བར་བྱས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་ནས་ད་ལྟ་
 ཅིའི་ཕྱིར་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་འབྲོས་པའམ་འབྱེད་བར་བྱེད་དེ། ད་ལྟ་འབྲོས་ན་
 སྡོན་ཆགས་པས་བཟུང་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ་སྡོན་མཐོང་བར་འདོད་ན་ད་ལྟ་འབྲོས་
 པར་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ད་ལྟ་གསོན་རུས་གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་
 པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་རུ་ཐུར་པ་བཞིན་རུ་ཤི་ནས་རུར་ཁྲོད་རུ་བསྐྱལ་བ་ན་གོས་
 ཀྱི་གཡོགས་མ་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱེད་
 བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་གོ། །

མེར་སྐྱས་བསྐྱང་བ་དང་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་མི་རིགས་པ་ནི། སྡོན་རང་
 གི་ཚུང་མའི་གདོང་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་བཟུང་བ་ཅམ་བྱས་
 ན་ཡང་ཕྱག་དོག་གིས་འདི་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ལྟ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆགས་
 དུལ་གྱི་བྱུང་མེད་གང་ཞིག་མེར་སྐྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་ཐུར་པའམ་བསྐྱང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ན། ཇི་སྲིད་རུ་ཆགས་དུལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ནི་བྱ་ཚོད་དང་ཅེ་སྐྱང་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེས་ཟ་བ་དེ་སྲིད་དམ་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་ཕྱག་དོག་དང་མེར་སྐྱ་
 ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་སྐར་བཞིན་བྱ་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་རེག་པ་ཅེས་མི་བསྐྱང་སྟེ་

སྟོན་བསྟུང་ན་དེའི་ཆོ་(༤༠༠ན)ཡང་བསྟུང་རིགས་ལ་དེའི་ཆོ་མི་བསྟུང་ན་སྟོན་ཡང་
བྱ་ཆོད་སོགས་གྱི་ཁ་ཟས་དེ་ཉིད་བསྟུང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། སྤྱིས་ཤི་བའི་རོ་རྩར་
ཁྲོད་རྩ་བོར་བའི་ག་ཡི་ཕུང་པོ་འདི་མཐོང་ནས་བྱ་ཆོད་དང་གཞན་ལ་དང་སྟུང་གི་
ལ་སོགས་པས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཁ་ཟས་ཡིན་ན་གཞན་བྱ་དང་གཅན་གཟན་གྱི་ཟས་
ལ་ཁྲོད་གྱིས་མེ་ཉོག་གི་ཕྱིང་བ་ཅན་གྱི་བྱག་པ་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་མཆོད་མི་རིགས་ལ་དེ་མི་རིགས་ན་གསོན་ཆོའང་
དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་གདག་མི་རིགས་པ་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །

འཇིགས་པར་རིགས་གྱི་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི། སྤྱིས་རྩར་ཁྲོད་རྩ་བོར་བ་
ན་མགོ་དང་སྐལ་ཆོགས་ལ་སོགས་མའི་རྩས་གོང་ཉིད་རྩ་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ནི་མི་
འགྲུལ་ཞིང་མི་གཡོ་བར་སྟོང་རྩམ་བཞིན་རྩ་གནས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཡིད་ཁྲོད་འཇིགས་
ཤིང་སྐྱག་པར་བྱེད་ན་ད་ལྟ་གསོན་པའི་རྩས་སྤྱི་རོའི་ཁོང་པར་འབྱུང་པོའི་གདོན་
ལྷགས་པ་ལངས་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རོ་ལངས་བཞིན་རྩ་སེམས་གྱི་བྱེད་
ཆོལ་དང་སྟོག་རྒྱུང་སོགས་རྒྱན་འགའ་ཡིས་ཀྱང་བསྟོད་ཅིང་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པར་
གྱུར་པའི་རྩས་ན་ཅིས་མི་འཇིགས་ཏེ་རོ་ལངས་ལ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་འཇིགས་
པར་རིགས་གྱི་ཆགས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོར་
གྱུར་པའི་བུད་མེད་གྱི་ལྷས་གང་ལ་གོས་དང་བགས་པ་སོགས་གྱིས་གཡོགས་ཀྱང་
འདི་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའམ་སྐྱོངས་པ་འདི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་ཆགས་ལྷལ་
མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་གོས་སོགས་གྱིས་གཡོགས་པར་རྩར་ཁྲོད་རྩ་དོར་བ་ན་
ཡང་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་ལ། རྩར་ཁྲོད་(༤༠༠བ)
རྩ་བོར་བའི་ཀེང་རྩས་མ་གཡོགས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་ནི་གོས་སོགས་
གྱིས་གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་དེ་གཉིས་ཀ་མི་གཙང་
བར་མཚུངས་པས་སོ། །

མི་གཙང་བར་མངོན་རྩ་གྱུར་པ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ལ། མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་

གྲངས་སོ་སོ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཟས་ནི་གཅིག་སུ་ཉིད་
ལས་ནི་འབྲས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མི་གཙང་བ་བཤང་བ་དང་ཁ་ཆུ་གཉིས་ཀ་བྱང་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་སྒྲག་ཤོ་བར་འཛིན་ལ་ཁ་
ཆུའམ་བད་ཀན་གྱི་བརྟུང་བ་མཆིལ་མ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་ནས་སྤང་ཅིའི་བརྟུང་
བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མི་གཙང་བ་ལས་བྱང་ཞིང་གཉིས་ཀ་
མི་གཙང་བའི་འབྲས་སུར་མཚུངས་པས་སོ། །བཤང་བ་དྲི་ང་བས་དེ་ལ་མི་དགའ་
སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་བལ་ལམ་རས་བལ་གཙང་བ་དྲི་ང་བ་མེད་ལ་རེག་ན་འཇམ་
པ་དང་བཅས་པས་བཀང་བ་ཡི་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་སྤྲས་འཕོལ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་
པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་དེ་རེག་ན་འཇམ་ཡང་དྲི་ང་བ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྤྲད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤངས་ནས་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་ཞིང་དྲི་ང་
ལ་སྟོ་དགྲ་ནས་མི་གཙང་བ་འཇོག་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ལྡན་དམན་
པ་ཁྱོད་མི་གཙང་བ་ལ་སྟོངས་པ་སྟེ་མི་གཙང་ཞིང་དྲི་ང་བ་ཡིན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་
བཞིན་དུ་དེའི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་གཙང་བར་ཞེན་
པ་སྟེ་དེ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་
ཡི་སྤྲས་འཕོལ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལྟས་ལྟར་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་བྱུང་མེད་(༤༠༧ན)
ཀྱི་ལྟས་དྲི་ང་བ་འཇོག་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལྡན་ཁྱོད་མི་གཙང་
ཞིང་དྲི་ང་བ་ལ་གཙང་བར་སྟོངས་ནས་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
བཤད་ཀྱང་ཆོག་པར་སེམས་སོ། །

མི་གཙང་བར་མཚུངས་ཀྱང་བཤང་བ་སོགས་མ་གཡོགས་པས་མི་འདོད་ལ་བྱུང་
མེད་ཀྱི་ལྟས་ནི་གཡོགས་པས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་
སོགས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སོ་འདིར་འཆད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་
པལ་ཆེར་གྱི་ལྟགས་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་འབྲེལ་ཞེས་སུ་སྟོན་གསུང་། འོན་ཀྱང་བོད་དཔེ་
དང་བོ་རྒྱ་ཉིད་འགྲེལ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དུ་གོང་ལྟར་རོ། །ཡང་འདོད་ལྡན་ངན་པ་

སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མེད་པར་གསུངས་མོད།
 འོན་ཀྱི། འདོད་པའི་རྒྱག་རྒྱས་ཚུས་པའི་འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གཏི་
 རྒྱལ་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་འདི་
 ལའམ་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ཤིང་བལ་གཙང་ལ་འཇམ་པ་དེ་ལ་མི་
 དགའ་ཞིང་ཁྱོད་བ་དག་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རེག་བྱ་ལ་མི་ཆགས་པར་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་
 པར་ངེས་པས་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དམ་ཡོད་
 ཅས་བཀལ་ཞིང་བཟགས་པ་ན། གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན།

འོ་ན་རུས་ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་རྒྱ་འགྲེལ་བའི་རུས་པའི་གཟེབ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་
 བས་པན་ཚུན་སྒྲེལ་བ་ལ་བྱི་ནས་ཤ་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་ལམ་བྱག་པར་བྱས་
 པའི་གཞན་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་བྱིར་པར་རྒྱ་འབྱུང་པར་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི་(༤༠༧བ)མཚན་མོའི་མི་གཙང་བའི་སྤང་པོ་མནན་ཏེ་
 ཉལ་བའི་སྒྲིམ་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ཅི་སྟེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་
 བོ་སྟུམ་ན། ཁྱོད་ནི་རང་གི་ལུས་ཉིད་ལ་མི་གཙང་བ་སུམ་རྒྱ་ཆ་རྒྱག་ལྟ་བུའི་རྣམས་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གྱིས་གཏན་རྒྱལ་རྒྱག་ཏུ་ཅི་དགར་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དེས་ཆོག་ཅིང་རོམས་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི། དེས་མི་ཆོམ་པར་མཆིལ་སྐྱབས་
 བཤད་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྣམས་མང་པོས་གང་བའི་རྒྱལ་བ་གཞན་བྱད་མེད་
 ཀྱི་ལུས་དག་ལའང་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐམ་པས་འདོད་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའོ། །ཤོང་འོག་གི་དོན་འདི་དག་ནི། འཆར་བྱེད་གྱིས་ལུས་
 པར། རྣམས་དང་མཆིལ་མ་ཁ་རྒྱ་དང་། ལྷན་རྒྱས་རུལ་བའི་ལྷན་པ་དང་། ལུས་
 ལས་དྲི་ང་འཇག་དེ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཆེ་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་། མི་
 གཙང་སྤྱོད་ལུལ་བྱིས་པ་རྣམས། རྣམས་དང་མཆིལ་མ་བྱ་བར་བྱེད། རྣམས་པར་
 འོས་ལ་ཆགས་བྱེད་པ། རྣམས་སུ་རྣམས་གྱིས་མ་མཐོང་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་།
 དགའ་བོ་མངལ་གནས་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་ཆ་རྒྱས་དགྱིས་ནས་ནི། །པགས་པ་

གཤེར་བས་གཡོགས་པས་ན། །གནས་དགུ་མ་ཡི་སྒོ་ཡོད་པར། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་བཏྲ་
བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། མི་གཙང་སྣ་ཚོགས་རབ་རྒྱ་གང་། །རྩས་པའི་འབྲུལ་
འཁོར་གཡོ་བས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། །རྩས་པའི་ཁྱོད་ཁྱེད་ཅིག་པར་བྱེད། །ཤ་
དང་ཁྱག་གིས་ཞལ་ཞལ་བསྐྱུས། །འདྲོད་སྤང་གཏི་མུག་ཚོན་བཟེ་ནས། །ཅི་རིགས་
པར་ནི་རྒྱན་པར་བྱེད། །ཅིས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །གཞན་ཡང་བྱ་
མོ་བརྟུན་གྱི་རྟོགས་(༤༠༩ན)བརྗོད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་པས་དེ་དག་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷས་སེམས་གང་ལའང་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་བྱང་མེད་གྱི་
ལྷས་སེམས་གང་ལ་དགའ་ཞེས་བརྟགས་པ་ན། །བདག་ནི་བྱང་མེད་གྱི་ལྷས་གྱི་ཤ་
རེག་བྱ་འཇམ་ཁིང་དབྱིབས་ལེགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དགའ་ཁིང་ཆགས་གྱི་གཞན་
ཤིང་བལ་གྱི་རེག་བྱ་སོགས་གང་ལའང་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་སྒྲུམ་ནས་དེ་ལ་ལྷས་གྱིས་
རེག་པ་དང་མིག་གིས་བཏྲ་བར་འདྲོད་ན་གོ་སྟེ་འདྲོད་ན་ནི་ཤི་ནས་སེམས་མེད་
པར་གྱུར་པ་ཡི་འཇིམ་གོང་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤ་དེ་ལ་ནི་འདྲོད་ལྡན་ངན་པ་
ཁྱོད་གོ་སྟེ་ཁྱོད་ནི་རེག་པ་དང་ལྟ་བར་ཅིས་མི་འདྲོད་དེ་འདྲོད་པར་བྱ་རིགས་ན་དེ་
ལྟར་མི་བྱེད་པས་ལྷས་གྱི་ཤ་ལ་དགའ་ཁིང་ཆགས་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་
མེད་པས་བདག་མི་འདྲོད་གྱི་སེམས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལ་རེག་ཅིང་བཏྲ་འདྲོད་དོ་སྒྲུམ་ན།
དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་འདྲོད་ཅིང་ཆགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རེག་པ་དང་བཏྲ་བར་མི་རུས་ལ། །གང་ཞིག་རེག་
ཅིང་བཏྲ་རུས་པའི་ལྷས་དེ་ནི་བཅའ་པོ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་འདྲོད་པའི་སེམས་སམ་ཤེས་པ་
མིན་པས་ན་སྐྱུ་མས་བསྐྱུས་པའི་སྒོན་པོ་བཞིན་རྒྱ་ཚོངས་ཤིང་འབྲུལ་བ་ཁྱོད་སེམས་
ལ་དགའ་ཁིང་ཆགས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ལྷས་ལ་འབྱུང་པར་བྱས་
པ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པའི་འབྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཟད་པས་ཏེ་གཞན་
རྒྱ་ན་མགལ་རུམ་དང་བོང་བ་སོགས་ལའང་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཤ་

དང་སེམས་གང་ལ་བརྟགས་ཀྱང་ཆགས་པའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་པས་དེས་
 ཅི་བྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེས་ནི་ལུས་(༤༠༡བ)སེམས་གང་ལའང་ཆགས་
 བྱའི་གནས་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །

རང་གི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྲད་པ་ནི། མི་གཙང་བ་དུ་མའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆགས་ལུལ་བྱད་མེད་སོགས་གཞན་གྱི་ལུས་ནི་རང་ལ་ངེ་
 བཞིན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པས་མི་གཙང་བར་མི་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི་
 རྟེ་མི་རིགས་པ་ཆེར་མེད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བས་གང་ཞིང་དེའི་རྟོགས་
 སུ་དུས་རྒྱན་པར་སྒོ་དགུ་ནས་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་འཇག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཉིད་ཡིན་པར་རྟག་དུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནའང་དེ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པར་
 མི་འབྱུར་བ་ནི་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་བསྟིང་བའི་ཚིག་སྟེ་ཤིན་དུ་མི་རིགས་པའི་
 འབྲུལ་བ་ཅན་ལ་ཆེས་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུས་མི་གཙང་
 བའི་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དགག་
 པར་བྱའོ། །ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་ཆ་ཡོད་ནའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ངོ་དང་རེག་
 བྱ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་
 བ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གཡོགས་དང་བྲལ་བའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤིན་དུ་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་གསར་དུ་ལེགས་པར་ཁ་བྱེ་བའི་པད་མ་གཞོན་ནུ་འདབ་མ་རྣམས་པར་རྒྱས་པ་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ལེགས་ཤིང་ངོ་དང་རེག་བྱ་བཟང་བ་སོགས་སྤྲོད་སྟམ་ཚོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཞིང་མི་གཙང་བའི་ཆ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཆགས་པར་
 རིགས་ནའང་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཆགས་པར་སྤངས་ནས་ནི་ཕག་དང་སྤང་བུ་བཞིན་དུ་མི་
 གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་མི་གཙང་བ་དུ་མས་གང་བའི་ལུས་
 ཀྱི་གཟེབ་ལ་ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ་དགའ་ཞིང་ཆགས་(༤༠༣ན)པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་སྤྲོགས་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 དེ་སྤྲད་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །གང་པོས་ཞུས་པར། ལུས་འདི་མི་གཙང་རོ་དང་

འདྲ། བྱ་ག་དགུ་ནས་མི་གཙང་འཇག་ སྤྱིན་བྱ་མི་གཙང་མོས་པ་བཞི། ལྷན་པོ་
 ལུས་སྤྱིད་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་སོ། མི་གཙང་བར་རྟགས་ལས་ངེས་ཤིང་གྲུབ་པས་
 ཆགས་མི་རིགས་པ་ལ། མི་གཙང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པས་མི་གཙང་བར་གྲུབ་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་སྤྱོགས་དང་གོས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་མི་གཙང་བ་བཤང་
 གཅི་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཟེགས་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་གོས་པ་ལའང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 རིག་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུལ་གང་ལས་མི་གཙང་བ་དེ་
 རྣམས་ནི་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཡི་ལུས་དེ་ཉིད་མི་གཙང་བ་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་རྩེ་ཁྱོད་རིག་པར་འདོད་དེ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ལུས་མི་
 གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་བཞུལ་ཞིང་བརྟགས་
 རས་དེ་སྤྱད་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་རིག་པར་
 འདོད་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། མི་གཙང་བ་དུ་མའི་ཞིང་ངམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་མའི་
 མངལ་ལས་བྱང་བར་གྱུར་ཅིང་མི་གཙང་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་
 རམ་རྒྱ་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་དང་རྒྱུན་མས་ཐོས་ཤིང་འཐུངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ཟག་རྒྱ་སྒྲུག་པ་
 དང་འདྲ་བ་དེ་ཉི་བའི་རྩ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སོང་བའི་མི་གཙང་བ་དེ་དང་དེས་གསོས་
 ཤིང་བསྐྱེད་དེ་འཕེལ་བར་བྱས་ཤིང་ཕྱིར་བཅས་ནས་ཀྱང་མས་རུ་ཞོ་དང་རང་གིས་
 ཐོས་འཐུངས་བྱས་པའི་མི་གཙང་བའི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་
 ལུན་ཁྱོད་ཅིའི་(༤༠༥བ)ཕྱིར་པར་དུ་འཁྱུང་ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་འགལ་བས་སོ་ཞེས་ལུས་ཉིད་མི་གཙང་བའི་འབྲས་བྱར་བརྟན་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མི་གཙང་བར་གྲུབ་པར་བརྟན་པའོ། །

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ནས་མི་གཙང་བའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱད་པ་ནི། ཡང་མི་
 གཙང་བ་བཤང་གཅི་སོགས་ལས་བྱང་བའི་མི་གཙང་བའི་སྤྱིན་བྱ་རྒྱུད་དུ་ལའང་
 ཁྱོད་གྱིས་གཅོག་པར་བལྟས་ནས་འདོད་པར་མི་བྱེད་ལ། བཤང་གཅི་མཆིལ་སྒྲབས་
 སོགས་འབྲས་བྱ་མི་གཙང་བ་མང་པོའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་

ལུས། རྒྱ་མི་གཙང་བའི་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྤྱོད་པའམ་མི་གཙང་
 བ་མང་པོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའང་ཁྱོད་རི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟའི་
 མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ཤིང་འདོད་པར་བྱེད་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སོགས་མི་གཙང་
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་མོད་རང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་གཙང་བ་དང་
 མི་གཙང་བ་འཕྲད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་གནོད་
 སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་གཏོར་མ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདོད་ལུན་ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཡིད་འབྱུང་བར་རིགས་ན་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུ་ལས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་མི་གཙང་བས་གང་བའི་
 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཅེས་རང་ལ་སྤྲད་པའི་ཆོག་གིས་པོས་ནས། མི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་ཞིང་
 ཆགས་པས་ད་དུང་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་སྤྲད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་
 ན་མ་ཟད་ཀྱི་མི་གཙང་བས་གང་(༤༠༩ན)བའི་རྒྱལ་པ་མི་གཙང་བ་ལ་བརྟམ་ཞིང་
 ཆགས་པས་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲའོ། །

མི་གཙང་བར་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དཔེས་བརྟན་པ་ནི། ག་བྱར་དང་གྱར་
 གུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་འབྲས་སྤྲུལ་སོགས་
 བཅོས་པའི་འབྲས་ཆན་བཟང་པོ་དག་གམ་སྡོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མའང་རུང་བཟའ་
 བཅའ་གཙང་ཞིང་བཟང་བ་ཟ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་ཅིག་ཅུམ་ཁར་བཅུག་སྟེ་དེ་
 ནས་སྤར་ཕྱིར་ཕྱང་སྟེ་པོར་བ་ཡིས་ཟས་དང་སྤྱོད་ཁོ་རང་ལྟ་ཞོག་ས་གཞི་གཙང་མ་
 ཡང་དན་སྤྲུགས་ཀྱིས་གོས་པས་མི་གཙང་ཞིང་བཅོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་
 དེ་ལྟར་མི་གཙང་བར་བྱེད་པས་ལུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་གཙང་བར་གྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལས་ཀྱང་ལུས་དེ་ཉིད་

མི་གཙང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པར་བཟུན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྩེ་མོ་འབྲས་
 བུ་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་མི་གཙང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་མི་གཙང་བ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་དུ་ཡིད་
 མི་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དེའི་ཆོ་དུར་ཁྲོད་དག་དུ་བོར་བའི་ལྷན་རྒྱུ་པར་སྟོས་པ་
 རྒྱུ་པར་བམ་པ་རྒྱུ་པར་གནག་པ་རྒྱུ་པར་འབྱས་གཞིག་པ་རྒྱུ་པར་ཚོས་པ་
 སོགས་རུལ་ཞིང་མི་གཙང་བར་གྱུར་པ་ཤིན་དུ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རོ་གཞན་ལ་
 ཡང་བཟུ་བར་གྱིས་ལ་ད་ལྟའི་རང་གི་ལྷན་དང་ཆགས་ལུལ་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷན་
 ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་
 པའོ་ཞེས་(༤༠༤བ)སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བཟུས་ཏེ་བརྟགས་ཀྱང་དག་སྟོང་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དུར་
 ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་མཚན་མ་འབྱས་གཞིག་པ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྦྱེས་པ་ལྟར་སྤྲོད་ལ་
 ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གཅེར་
 བུ་མི་སྤྱད་པ་གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་སྤྱོད་ལྟེ་བཤུས་པའི་རོ་དམར་པོ་དང་ཁྲག་དང་
 རྩང་ཁྲོལ་སོགས་མི་གཙང་བ་སྦྱག་སྟོ་བ་རྒྱུ་པར་མཐོང་བ་ན་བཟུ་མི་འདོད་
 པར་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཀྱང་རི་ལྟར་ན་འཇིགས་སུ་རུང་
 བའི་ལྷན་དེ་ཉིད་ལ་མི་འཇིགས་པར་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྤྲོད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆགས་ཤིང་
 དགའ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །དེས་ན་རང་དང་ཆགས་ལུལ་
 བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷན་དེ་ཉིད་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བར་བཟུས་ནས་ཆགས་པ་
 དགག་པར་བྱའོ། །དཔེས་བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔེས་ལྷན་འདིའི་
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་རྒྱལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །པ་མའི་ཁྲུ་རྒྱུ་དང་ཁྲག་འདྲེས་
 པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷན་འདི་ལ་ཁྲུ་རྒྱུ་དང་ཁྲག་ནི་ལྷན་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཐ་
 མའི་རྒྱ་ནི་ཟས་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཁམ་གྱི་བཟའ་བའི་ཟས་ཚོས་མ་ཐག་དུ་བད་
 ཀན་གྱི་གནས་སུ་འགོའོ། །བད་ཀན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་ནས་བད་ཀན་གྱིས་རྒྱང་རྒྱང་

སོགས་བྱས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁྱིས་པའི་གནས་
 ལུ་འགྲོ་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ལྟར་མི་གཙང་ལུང་པོའི་ལུས་ལ་ནི། །གཟུགས་
 མངོན་ང་རྒྱལ་ཅན་གང་གྱས་བྱེད་པ། །བྱིས་པའི་སློ་ཅན་དེ་ནི་མངོན་བཞིན་དུ། །མི་
 ཤེས་ངན་སྐྱུགས་བྱམ་པ་(༤༠༥ན)ཐོགས་ཤིང་འགྲོ། །དེ་ཡི་སྣ་ནས་ནག་ནི་རྣམ་པར་
 འཇོག །ཁ་ནས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །མིག་རྩ་ཆགས་ཤིང་སྟེ་པོའི་སྲིན་བྱ་
 ཅན། །དེ་ལ་སུ་ཞིག་ཆགས་ཤིང་གྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་པོའི་མདོ་ལས། སྤྱ་རིའི་བྱ་བྱང་མེད་ལ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་
 པས་ཆོག་གོ། །བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་ལྱིས་དང་མཆིལ་མས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་ལ་སུ་
 ཞིག་དགའ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱི་རོ་རུལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྤྲད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། ལུས་ལ་གཙང་བའི་མཆོན་མ་དགག་པ་ལ། གཞན་
 གྱི་དྲིས་གཞན་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 ཡང་བྱི་རོལ་དུ་ཅན་སོགས་བསྐྱུས་པས་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་ཆགས་སོ་སྟུང་ན། བྱང་མེད་
 སོགས་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་ཅན་དང་ག་བྱར་སོགས་ཁོ་ནའི་དྲི་ཡིན་
 གྱི་ཆགས་ལུལ་གཞན་དེའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་ཅན་སོགས་འབྲེལ་མེད་
 གཞན་གྱི་དྲི་དེས་གཞན་བྱང་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དག་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་
 ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པ་བྱེད། གལ་ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་ཆགས་ན་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 རྣམ་ཅན་རུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དྲི་ང་ཞིང་མི་གཙང་བས་ན་ལུས་འདི་ལ་
 མ་ཆགས་ན་ལེགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱི་འདི་ལ་ཆགས་ན་ཉེས་པ་དུ་
 མ་སྟེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཆགས་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་དགོས་པའི་
 འོན་མེད་པ་ལ་སྟེང་ཅིང་ཞེན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆགས་པ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་སྟེ་ལུས་དེ་ལ་ཅན་སོགས་དྲི་ཞིམ་པོ་སྤྲད་སྤྲད་པར་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་
 གཤམ་གཅིའི་ཁང་པ་ལ་དྲི་ཞིམ་བྱུགས་མི་(༤༠༥པ)རིགས་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །འོན་
 ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་ཅན་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་ཡིན་ལ་ལུས་རང་

བཞིན་གྱིས་རུལ་ཞིང་དྲི་ང་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ལྷན་
དེ་ལ་འདྲིར་ནི་རུལ་བའི་དྲི་ལས་གཞན་པའི་དྲི་ཞིས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱང་སྟེ་ཅིའང་མ་
བྱང་བས་ན་ཅ་ཅན་སོགས་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་མི་གཙང་བའི་ལྷན་དག་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །

ལྷན་འཇིགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་བྱི་དོར་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི། ལྷན་མི་གཙང་
ཡང་སྐྱ་སེན་སོགས་བཙས་ཤིང་བྱི་དོར་བྱས་པས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ན་
སྐྱ་མ་ན། གལ་ཏེ་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཙས་ཤིང་གོས་སོགས་
གྱིས་ཀྱང་མ་གཡོགས་ལ་སྐྱ་དང་སེན་མོ་འདྲིག་སྐྱད་གྱིས་མ་བྲེགས་ཤིང་མ་བཙང་ན་
ཤིན་དུ་རིང་བ་དང་སོ་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མ་བཀྱས་པས་སོ་རྒྱ་པོ་དྲི་མར་བཙས་པ་
དང་ལྷན་མ་བཀྱས་པས་རུལ་ཆགས་པའི་འདམ་གྱི་དྲི་སྟེ་འདམ་རྩབ་རུལ་བ་ཉིད་གྱི་
དྲིས་བསྐྱོས་པས་དྲི་མི་ཞིས་པ་དང་གོས་མེད་པའི་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གཙུག་བྱ་ཤ་
ཟུང་མ་རྩ་ལངས་བཞིན་དུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང་བཙས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རང་ལ་
གནོད་པའི་མཚན་ཏེ་རང་གསོད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཆ་རལ་གྱི་དང་མཁུང་ཐུང་སོགས་
ལ་རང་གིས་བྱི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་ལུལ་གྱི་ལྷན་དེ་ལ་གོས་གྱིས་གཡོགས་
པ་དང་སྐྱ་སེན་འདྲིག་པ་སོ་ཅི་སྐྱད་པ་བྱགས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འབད་ནས་ཅིའི་
ཕྱིར་བྱི་དོར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལ་དྲི་ཞིས་པོ་བསྐྱ་བ་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་སོགས་མི་
རིགས་པའི་ཚུལ། མདོ་སྐྱ་མ་ལས། དཔེར་ན་བྱིས་པ་སོལ་བ་སོགས་ནས་སྟ། །འདི་
ནི་དཀར་པོར་བྱ་ཞེས་(༤༠༩ན)བདར་ཀྱང་ནི། དཀར་པོའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཟད་
པར་འགྱུར། བྱིས་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ང་རྒྱལ་ཅན། །དེ་ལྟར་མི་གང་གཙང་སྟེ་སྟོ་
གོས་ཅན། །ང་ཡི་ལྷན་འདི་གཙང་མར་བྱ་ཞེས་ཏེ། །བསྐྱས་བྱིས་འབབ་སྟེགས་བརྒྱར་
ནི་སྐྱས་བྱས་ཀྱང་། །འཆི་བདག་དབང་གིས་ཟད་འགྱུར་གཙང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ལ་དགའ་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱ་པོ་འདོད་ལྡན་

རྒྱལ་པོ་ལ་པལ་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གིན་ཏུ་ཚོངས་གིང་འབྲུལ་བར་གྱུར་པའི་
 དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་པའི་ལས་ལ་འབད་པ་ཡིས་
 འདོད་པའི་ཚུས་ཚུ་འཐུངས་གིང་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བསྐྱུ་
 སེས་ཤེས་རྒྱུ་འབྲུལ་ཞིང་ཚུས་པར་གྱུར་པས་ས་སྟེང་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྲུགས་པ་སྟེ་
 ཀུན་ཏུ་གང་ཞིང་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་གྱིས་ཐུགས་
 རྒྱུ་བའི་སྐོ་ནས་ཐུང་ན་མཛད་དེ་གིན་ཏུ་བཅེ་བའི་གནས་སུ་བྱས་པའོ། །བདག་ལ་
 ཚོངས་པའི་སོགས་ཚོག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་འགར་གོང་གི་ཅི་ཐུར་བྱི་དོར་
 བྱེད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་ཏུ་བྱས་ནས་གོང་མ་ལ་ཡར་སྐྱེལ་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་
 གྲང་ཆོག་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མར་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གི་བའི་རོ་བོར་
 བ་རྒྱལ་སྐྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པར་འཐོར་བའི་རུས་གོང་འབའ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་
 གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ནི་རུར་ཁྲོད་ཏུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་སྟེ་འཇིགས་གིང་སྐྱོ་བས་སྦྱིང་མི་
 དགའ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ན། དཔུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་རྒྱལ་རྟོག་གི་སྟོབས་གྱིས་གཡོ་ཞིང་
 འབྲུལ་བའི་རྒྱལ་འབྱུར་དང་བཅས་པའི་རུས་གོང་འབའ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པ་འཇམ་སེམས་
 རྒྱལ་ཏུ་མི་གནས་(༤༠༧བ)པའི་སྐྱོན་པ་ཤ་སྟག་གིས་ཁྱབ་པའི་གོང་གི་རུར་ཁྲོད་ཐུ་མ་
 བས་གྲང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལ་ཁྲོད་དགའ་འཇམ་ཞེས་ཟུར་གྱིས་འདྲི་བ་སྟེ་དགའ་ཞིང་
 ཆགས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་ལྷ་ལུང་རུར་ཁྲོད་ལ་འཇིགས་གིང་སྐྱོ་བས་ཡིད་
 འབྱུང་སྐྱེ་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་མཁས་པས་རུར་ཁྲོད་གཉིས་པོ་མཉམ་པར་བལྟས་
 བས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་རིགས་པའོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། པོ་ཉ་པོ་ཉ་པོ་སོགས་
 སྟོག་བཤུ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱར་ཏེ་མི་གཙང་བར་ལྟ་བ་དང་། ཟས་ནི་གཅིག་ལུ་
 སོགས་ནས་འདི་ཡན་སྟོག་ལྟན་གསོན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་ནས་མི་གཙང་བར་ལྟ་བ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྒྱལ་གྲངས་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆེན་
 གྱི་སེམས་ཁོར་རང་ལ་ཡང་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྐོ་ནས་ཆགས་པ་སྟོང་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་མང་ཏུ་བརྟན་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་ནས་ལུང་མེད་སོགས་ལ་སྟེད་ཞེན་

འཕྱོག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ཚུལ་མ་བསམས་ཀྱང་བྱད་
མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པས་རྩོམས་ཤིང་ཆོམ་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འཕྱར་རོ་
སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་གྱི་ཤིང་བ་ཅན། །ཆུ་
ཡིས་རྩོམས་པར་འཕྱར་མ་ཡིན། སྲིད་ལྷན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཆོམ་པ་
ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྤྱབ་གྱིས་ཀྱང་། །རི་ལྟར་མཛོ་ཅན་སྲིན་
བྱས་ཉེན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། གཡན་པ་ལྷགས་ན་བདེ་སྟམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྟོག་པས་རབ་རྒྱ་བཅོམ་པས་སྦྱི་བ་
པོ། །འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་སྟག་པར་བལྟ་བ་ནི། །སྲིད་པ་ཕྱིར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ་
འཕྱར་ཏེ། །དེས་ནི་དེ་ཡི་(༤༠༧)འཆིང་བ་དམ་པོར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །

གཞན་ཡང་རིན་མེད་ལས། བྱད་མེད་ལུས་ལ་དོན་རྒྱ་ནི། །གཙང་བ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁ་ནི་ཁ་ཆུ་བྲལ་བ་དང་། །སོ་སྟག་མི་གཙང་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་དང་། མི་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་གཙང་བའི། །བྲམ་པ་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་
ལྟར། །འཇིག་རྟེན་མི་ཤེས་སྒྲིངས་པ་ཡིས། །བྱད་མེད་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་
ཡུལ་ཤིན་རྒྱ་རྒྱིང་བ། །ཆགས་བྲལ་རྒྱ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་འང་འཇིག་རྟེན་ཆེས་
ཆགས་ན། །གང་གིས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་བགྱི། །ཞེས་སོགས་མང་རྒྱ་གསུངས་
ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་བཤེས་སྤྱིང་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་
བ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་མང་རྒྱ་གསུངས་སོ། །

བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་བསྐྱུང་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བཅུན་པ་བྱད་མེད་
གྱི་ཡུལ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་གསལ་པ་དང་། །ཀྱན་དགའ་བོ་མི་བལྟ་
བས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། །གཉའ་ཤིང་གང་
རྒྱ་བལྟ་ཞིང་བསོད་སྟོམས་སྤྱད། །འཇུག་ཞིང་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་ཟུར་མིག་ཅན། །ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་པའི་གཟུགས། །བྱད་མེད་གཟུགས་ནི་མཚོན་ཆ་
འཇིབས་འདྲ་བས། །སྦྱིས་པའི་སེམས་ནི་མདོན་རྒྱ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ལྷགས་གྱི་ཐོང་

ལྷགས་རབ་རྒྱ་འབར་བ་ཡིས། མིག་ནི་རྣམ་པར་བཀའ་བ་ཆེས་སྒྲ་ཡི། ཉིས་ན་བྱན་
 པ་ཉམས་བྱེད་བྱད་མེད་ཀྱི། །དུལ་རིང་མིག་ཅན་བཞིན་ནི་མ་མཐོང་སྒྲ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་བལྟ་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་བསྐབ་པ་ན་འང་ཅི་ཞིག་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཆན་པའམ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་
 མའི་དང་མཉམ་པའམ་སྤིང་མོ་འདྲ་བ་ལ་སྤིང་མོའི་དང་གཞོན་པའམ་བྱ་མོ་འདྲ་བ་
 ལ་བྱ་མོའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་མ་ཞི་(༤༠༧)ན་མི་གཙང་
 བར་བསམ་དགོས་པར་བཤེས་སྤྱིང་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་ཐོག་མར་མི་གཙང་བར་
 བསམས་པ་དང་དེས་མ་ཞི་ན་མ་སྤིང་སོགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཕྱི་རྩོད་ལས་གསུངས་ཏེ་གང་བདེར་བྱ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ནི་མི་གཙང་ལས་བྱུང་སྟེ། །རྟག་རྒྱ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་
 གནས། །གཅིན་དང་རྟག་པས་རབ་གང་ན། །དེ་ལ་བྱིས་པ་རབ་རྒྱ་ཆགས། དགེ་
 སྤྱོད་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་མ། །དགེ་བསྟེན་པ་དང་དགེ་བསྟེན་མ། །འདི་ཐོས་ནས་ནི་
 འདོད་ཆགས་འབྲལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་ལུས་མི་གཙང་
 བའི་ཆུལ་ཐོས་ཤིང་བསམ་པས་ཆགས་པ་ཕྱོག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་གནོད་པ་མང་བར་བསམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་གཙང་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ། བསྐྱུས་ཏེ་གནོད་པ་མང་བར་བསྟན་པ་ནི། མོང་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་རྒྱ་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེའང་པལ་ཆེར་རིན་རྒྱ་
 རྩོད་མང་པོ་གཙལ་རྒྱ་མེད་པར་ནི་མི་རྟོག་དོ། །དེས་ན་བྱད་མེད་དེ་དང་རང་གི་
 ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རྩོད་བསྐྱུབས་པས་ཆེ་འདིར་ཤ་ཐང་སྟེ་ངལ་ཞིང་རྒྱབ་པ་
 དང་རྩོད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཐིག་པ་རྒྱ་མ་བསགས་པས་སྤྱི་མར་ཡང་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མས་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ནང་བྱད་མེད་སོགས་
 ལ་ཆགས་པས་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་མི་འདོད་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཆགས་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དོན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འདོད་པ་

སྤྱད་པའི་སྐབས་མེད་པ་ནི། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་སྤྱི་ནར་མ་སོན་པས་བྱད་མེད་
 གྱི་རིན་དུ་(༤༠༩ན)གཞལ་རྒྱུ་འོ་ན་གསོག་ཅིང་སྤྱི་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡང་ཆོ་དར་ལ་
 བབས་པ་ན་འདྲོད་པ་བསྐྱེན་པ་འདིས་ཅི་བདེ་སྤྱི་ནར་དང་བྱད་མེད་སོགས་མ་ཆེད་
 པས་སོ། །དར་ལ་བབས་པའི་ཆོ་ནི་འབད་ཆོ་ལ་དུ་མའི་སྤྱི་ནས་ནོར་གསོག་པ་དང་
 བསྐྱུང་ཞིང་སྤྱི་མི་བ་ཡིས་ཆོ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པར་ལྷུར་ན་ལྷུས་ཀྱས་པར་
 ལྷུར་ནས་ནི་བྱད་མེད་སོགས་འདྲོད་པའི་ཡུལ་བསྐྱེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱི་བསྐྱེན་པར་
 མི་རྒྱས་ཤིང་བསྐྱེན་ལོང་ཡང་མེད་པས་སོ། །སྤར་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལ་དར་ལ་བབ་དུས་སུ་སྤྱད་པས་བདེའོ་སྤྱི་ནས་ན། དེ་ནི་བསགས་རྒྱབ་
 ཅན་རེ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅིང་ཡོད་ན་འང་སྤྱི་མ་ཆོག་ན་མས་
 ལ་མཁོ་བོའི་དཔེ་ལྷར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེན་ཀྱིས་ཆོ་གཏུགས་པར་འལྱར་བ་
 ལས་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་འདྲོད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བོ་མ་རབས་ངན་པ་བྲན་གཡོག་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིན་
 རངས་ཏེ་ཉི་མ་རིལ་པོ་ལ་རྩ་ཤིང་འབྲུ་ཞིང་འལྱར་བ་དང་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་
 དམན་པའི་ལས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷུས་སེམས་ཡོངས་སུ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་སྤྱི་རུ་བ་མོ་བྱིས་
 དུ་འོངས་ནས་ཤ་ཐང་ཆད་པའི་ལྷུས་མཆོན་ཐོག་ཐག་ལ་རོ་དང་འདྲ་བར་གཉིད་
 ཡོག་ནས་ཉལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འདྲོད་པ་བསྐྱེན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། ཡང་ཐོ་
 རངས་སང་མ་ཐག་ནས་ཁར་སང་བཞིན་དུ་ཉིན་རངས་ལ་དོན་མེད་སྤྱི་ག་པ་ཅན་
 གྱི་ལས་ལ་འལྱག་དགོས་པས་ཉིན་མཆོན་འཁོར་མོ་ལྷག་དུ་འདྲོད་པའི་བདེ་བ་ལ་
 སྤྱོད་པའི་སྐབས་མེད་ལ། འདྲོད་ཆེན་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོང་དང་ཁེ་སྤྱི་གས་སོགས་
 གྱི་(༤༠༩བ)ལྱིར་དང་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱིས་སུ་བཞོད་པའམ་ཡུལ་ཐག་རིང་གཞན་དུ་བཞོད་པས་དལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་
 ལྷུར་པ་དང་། དུས་ལྷན་རིང་དུ་སོང་བའམ་རང་གི་ཡུལ་ལས་རིང་དུ་སོང་ནས་ནོར་
 ཆོལ་བའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེན་ཅན་དག་གིས་ཟས་ནོར་མང་པོ་འལྱར་ནས་བྱིས་དུ་འོངས་ཏེ་

བྱ་སྒྲིབ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་བྱ་
 སྒྲིབ་ནམས་ཏེ་བྱ་བུ་མོ་རྒྱུད་མ་ནམས་འབྱུང་འཁོར་ལོས་ཏེ་ཟླ་བ་བརུ་གཉིས་འབྱུང་
 ཁོར་དུ་ཡོངས་པའི་ལོ་རིལ་པོ་འཕུ་ལོ་དུ་མ་འདས་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅམ་
 རྒྱ་ཡང་མི་འབྱུར་ན་སོས་དལ་དུ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོལ་ཏེ་ཨ་ཙ་ར་མ་རུའི་
 གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྱེས་བཞུད་ཅེས་པ་འབྲེལ་པར་ཆར་གཙོད་བཞུད་པ་
 ཞེས་ཡོད་ལ་དེའི་དོན་སྒྲུབ་གྱི་དེ་དག་བྱ་བ་པལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདི་དེ་ལས་
 གཞན་བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཆགས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྤོན་སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་དེ་དག་གི་
 བཀའ་བྱེས་སུ་བཞུད་པ་སྟེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཆར་གཙོད་གྱི་སྤྱོད་བའང་སྤྱོད་བརྩམ་མོ་
 ལ་རོལ་གྱི་གཡུལ་རོར་བཞུད་པའམ་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་བཞུད་
 པས་ངལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐག་རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཅན་དག་རང་
 གི་བྱ་སྒྲིབ་དང་འབྲུང་པར་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་སྒྲིབ་ནམས་འབྱུང་འཁོར་ལོས་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུར་ཞེས་བཤད་པའང་བྱུང་ངོ་། །

མོངས་པས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི། བདག་
 ཉིད་ལ་ཕན་པར་འདོད་ཀྱང་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མོངས་པར་གྱུར་
 པས་རང་དང་བྱ་སྒྲིབ་གྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་གི་དོན་ཉིད་དུ་(༤༠༧ན)རེ་
 ཞིག་གི་བར་དུ་རང་གི་ལྷས་བཙོངས་པ་དང་འབྲ་བར་བྱས་པའི་སྤྲོ་མི་དང་བཟན་
 གཡོག་སོགས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ལས་ལ་བཀོལ་ན་ཡང་
 སྤྲོ་རྒྱ་སོགས་གྱི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་རང་ལ་ཕན་པ་
 དང་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱ་དང་རྒྱུད་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་སྙོགས་
 གཞན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་དབང་མེད་དུ་བདས་པའམ་གཞན་གྱི་ཞིང་ལས་སོགས་
 མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་རང་དབང་མེད་པར་བདས་
 བས་ཆོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྲོ་
 ཆོགས་སྤྱོད་བར་འབྱུར་བ་དང་། ཡང་འདོད་ལྷན་མོངས་པ་ལ་ལ་དག་རང་དང་བྱ་

སྤྲད་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་མ་དང་བཅས་པ་གཞན་
 བྱིས་བདག་དང་ཆོང་དཔོན་སོགས་ཀྱི་བྲན་གཡོག་དུ་གཏན་དུ་བཙོངས་ཤིང་རང་
 དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོང་དང་ཁིང་ལས་ནོར་གྱི་འཆོ་སྤྲད་
 སོགས་ལས་སྤྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་རྟག་དུ་བཀོལ་བར་གྱུར་ཏེ། བྱ་བའི་ལས་དེ་དག་
 རྒྱབ་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱུ་མ་དག་ཀྱང་དུ་དང་དུ་མོ་ལྟ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་རང་ལ་
 དབང་བའི་བྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྤྲད་དབང་མེད་པར་ཤིང་བྱུང་
 དང་དགོན་པ་ཁང་སྟོང་དང་རྒྱ་འགྲམ་སོགས་གར་བབ་བབ་དུ་འབྱུང་ཁིང་བཅོའ་
 དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བས་ན་དེ་དག་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་
 མི་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་སྤྲད་དགོས་པར་གྱུར་པའོ། །

འདོད་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲད་དགོས་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་། དམག་མི་དང་རྒྱ་ཆོམ་བྱེད་པ་(༤༠/བ)སོགས་འདོད་པས་
 བསྐྱས་པའི་སྤྲོན་པ་གཏི་ལྷག་ཅན་དག་ཟས་གོས་སོགས་ནོར་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་དང་རང་གི་གཉེན་གྲོགས་སོགས་ཀྱི་ལུས་སྤྲུག་རིང་དུ་འཆོ་བར་འདོད་ནས་རྟེན་
 པས་གསོན་པའམ་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་ནས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྤྲུག་སྟོར་
 བར་དོགས་བཞིན་དུ་དམག་དབྱུང་ཆེན་པོའམ་དག་མང་པོས་གཏམས་པའི་གཡུལ་
 དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་པ་དང་གཞན་གྱི་བཀྱར་
 རྟེ་སོགས་ཀྱི་ཁེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་སོགས་དབང་ཆེན་པོ་དག་
 གི་བྲན་གཡོག་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པའམ། ཡང་ཁེངས་ཕྱིར་ཞེས་ཆེན་པོ་དང་མཐོན་
 པོར་སྟོན་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཆེ་བ་དབྱུང་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་
 རྟོབས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་བྲན་དུ་འགོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་
 པོ་སོགས་དབང་ཆེ་ཁིང་གཏུམ་པོའི་བྲན་དུ་སོང་ན་གཞན་རྣམས་ཆད་པས་གཙོད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་ནས་བྲན་འཁོར་སོགས་ལ་ཡང་བརྟེན་བཀྱར་
 རྟོབ་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆོ་རང་ཡང་ཆེ་བར་སྟོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དེ་

སྐད་གསུང་ངོ་། དེ་ལྟར་རང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་ཆེད་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གྲང་
འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཏུ་མ་ལ་སྦྱོད་དགོས་
པ་དང་། ཡང་འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ཞིག་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་གཞན་གྱི་རྒྱང་
མ་འཕྲོག་པ་དང་པ་རོལ་གྱི་ནོར་རྩལ་སྟགས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པས་དེ་དག་གི་བདག་
པོའམ་རྒྱལ་པོ་སྟགས་གྱི་ཆད་པ་སྟག་ནས་རང་གི་ལྷས་གྲང་མཚོན་ཆས་བཅད་པ་
དང་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་གསལ་གིང་རྣམས་པོའི་སྡེ་མོ་ལ་གཙུགས་
པའམ་(༤༡་ན)བཀལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མདུང་ཐུང་དག་གིས་ལྷས་ལ་བསྐྱན་པ་
དང་ཁ་ཅིག་ནི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་པའི་ནང་ཏུ་བཅུག་ནས་དབང་མེད་ཏུ་བསྟེགས་
པ་དག་གྲང་སྤང་བའམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་སྟགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །

བསྐལ་བཏུས་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་གནོད་འབྱུར་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་
འདོད་པ་ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་དག་གིས་གིན་ཏུ་ཡིད་དབྱང་བར་
བྱའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དྲན་ཉེ་དང་འབྲིགས་པ་བཏུན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་
དྲངས་ནས་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་འདོད་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྒྱུག་ཅིག ལམ་
འདི་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ཆོར་མ་
དང་བཅས་པའོ། འཐེབས་པོ་དང་བཅས་པའོ། ལམ་རན་པའོ། ལམ་ཁ་དབྱག་
གོ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའོ། ཁྱོད་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་
ཐུང་བ་རྒྱང་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲང་སྒྲུག་བསྐལ་མང་བ་གནོད་པ་མང་
བ་འབྲུགས་པ་མང་བ་སྟེ་འདི་ལ་ནི་ཉེས་དམིགས་མང་ངོ་། དག་སྤོང་དག་འདོད་
པ་རྣམས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་དང་ཕྱིག་པ་དང་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་དང་ག་
དང་བཅས་པའི་མཆིལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཉིད་པར་
ན་རི་དྲགས་གཤོར་བའི་ཁོག་ཆོད་དང་བྱ་གཤོར་བའི་རྒྱ་དང་ཉ་བཤོར་བའི་དོལ་དང་

སྤྱི་བཤེར་བའི་རྣམ་དང་སྤྱི་མ་ལེབ་གཤེར་བའི་མེད་ཕུང་པོ་རྩེ་ལྷ་བར་འདྲིང་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་
 པ་སོགས་(༤༡༠བ)དྲངས་ནས་འདྲིང་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་
 བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་འདྲིང་པ་རྣམས་ནི་མི་སྤྱག་པ་དང་གིས་པ་ཀའི་འབྲས་བུ་
 དང་མེ་མདག་གི་ཕུང་པོ་དང་དྲག་གི་བུམ་པ་དང་མནམ་མྱིས་དང་སྤྱི་གྲིའི་སོ་དང་
 དུར་ཁྲོད་ལྷ་བུ་ཡིན་པར་ཉི་སྟོང་ལས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདྲིང་པ་རྣམས་ནི་
 དྲིང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ཆའི་ཁ་ལྷ་བུ་དང་བལྟ་བར་བྱ་མི་འོས་པ་དང་སྤྲང་
 པར་བྱ་བ་དང་བཤད་བས་ཡོངས་སྤྱི་གང་བའི་རོ་ལྷ་བུ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་
 པོའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་ནི། བསག་དང་བསྐྱང་དང་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལ་ཐར་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་དལ་འབྱོར་ཆུད་གསོན་པ་ནི། དང་པོ་ནོར་མེད་
 པའི་ཆོ་ཆོགས་ཆེན་པོས་དེ་ཆོལ་ཞིང་བསག་དགོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། བར་དུ་
 དཀའ་བས་བསགས་པའི་ནོར་དེ་ཡང་ཆུད་ཟ་བའི་སྤྱི་རྣམས་ལས་བསྐྱང་ཞིང་སྤྱི་
 དགོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། མཐར་དཀའ་བས་བསྐྱངས་ཀྱང་མེ་རྩེ་དྲག་སོགས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་འབྱུར་བ་སྤྱི་དེ་ལྷར་ན་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་
 དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གདུང་བ་ཡིས་གདུངས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱི་དང་པོ་དང་པོ་
 ཡིན་པས་ན། ནོར་ཞེས་མིང་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས། ཞེས་པ་ལྟར། ནོར་
 ནི་འདི་སྤྱིའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཕུང་ཁྲོལ་ལམ་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱི་དང་པོ་
 རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྷར་ནོར་ལ་ཆགས་པས་དེ་ཉིད་གསོག་སྤྱང་
 སྤེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་དུ་སེམས་གཤེངས་པར་གྱུར་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ཅིག་ཅིམ་ཡང་སྤྱི་དང་པོ་རྩ་
 བ་གཙོད་བྱེད་གྱི་(༤༡༡ན)ལམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷ་བུ་ལ་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་ཡོང་མེད་པས་ན་ནོར་སོགས་འདྲིང་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱགས་སྤྱི་གིས་

འཁོར་བའི་བཙུན་རྩེ་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་རྣམས་
 སར་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་ལྟར་ལས།
 དོན་མེད་གཞི་དང་ལྡན་པ་ཡི། འོར་ནི་སྤྱད་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་གི་མགོ་ལ་
 གསེར་ཡོད་པའི། བྱ་རོག་གིས་ནི་སྤྱད་བྱེད་འཆོལ། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིར་ལས།
 འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་ཁོལ་སྟེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གིས་འཕྲས་འདྲར་
 གསུངས། དེ་དག་སྤང་བཞིན་དེ་ཡི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས། འཁོར་བའི་བཙུན་རྩེ་འཆིང་གི་
 རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། ཞེས་དང་། ཉེས་དམིགས་བཞི་བཅུ་པར། གང་ཞིག་ཆགས་
 པས་འོར་འཛིན་པ། དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཆར་བཞིན་འབབ། འཛིན་མེད་བག་ཡངས་
 བདེ་བའི་རྒྱ། ཉེ་རོ་དང་ནི་རྒྱ་སྐྱར་བཞིན། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་ཚུལ་དུག་
 ཏུའང་། ཟང་ཟིང་ཕྱིར་ནི་ཚོད་འབྱུང་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཚོད་པ་མེད། ཟང་
 ཟིང་ཡོངས་སྤྱ་སྤངས་པ་ལས། རྒྱ་སྐྱར་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

འོར་ལ་ཆགས་པས་གཤེད་ནས་དགེ་བ་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་
 གཞག་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཆེ་བའི་སློ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་སློ་འོར་
 ལ་སོང་བར་གྱུར་པས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དེའི་སེམས་དགེ་བའི་ཚས་རྣམས་ལ་
 ལྷགས་པར་རབ་ཏུ་དང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤོང་ཏུ་
 བྱད་མེད་སོགས་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འོར་
 གྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོར་བྱད་མེད་(༤༡༡)གསེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་
 པའི་འོར་བཙུན་པ་ཡིན་པས་ན་ནང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པར་བཞག་ལ།
 འདིར་གྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འཆད་པ་ན་བྱད་པར་འོར་ལ་
 ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲའོ། །འགྲེལ་
 པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་གྱི་རྟེན་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་བྱས་
 བས་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་འགྲེལ་པ་འགའི་དགོངས་པ་དང་སྤྲ་མ་དམ་
 པའི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་ས་བཅད་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་

ན་ཆོ་ཐུང་འདི་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནོར་སོགས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
 ལུན་ནམས་ལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དང་ལ་སོགས་ཞེས་པས་
 བསྟན་པ་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤུང་པའི་བདེ་བའང་ཆེན་པོ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་ཀྱ། བདེ་བ་ཉམས་སུ་
 ཟུང་བའི་མཉོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་
 བཀལ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཕྱགས་དག་གི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ངལ་ཞིང་
 ལྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཉོག་ཆུང་བ་ལམ་གྱི་འགམ་ན་ཡོད་པའི་རྩ་ནི་ཁམ་འགའ་
 བཅད་དེ་བོས་པ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཤིང་རྩའི་འཕང་ལོས་ལུས་བཅོམ་པ་བཞིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་ཕྱགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའམ་དཀའ་ཆོགས་ཆེར་
 མི་དགོས་པར་རྟེན་སྒྲ་བར་ཐུར་པའི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་མཉོག་ཆུང་ལ་ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་བ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་དུ།
 ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱུད་(༡༡༣ན)སོགས་
 དང་བལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་འབྱོར་པ་བཅུ་སོགས་ཆང་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་
 གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མནར་བས་ད་ལྟ་ལས་འབྲས་གྱི་སྤང་དོར་ལ་ཆོངས་ཤིང་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནས་སྤྲིག་པ་ལ་འདྲོམས་མེད་དུ་སྦྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཞིང་
 བརྒྱག་སྟེ་དོན་མེད་དུ་མི་ལུས་ཆུད་གསོན་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལ་
 བསམས་ནས་རང་ཅག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་པ་ལ་འབད་དགོས་
 ཏི་ཆོ་འདིའི་རྒྱལ་བསྐལ་སེལ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་མི་བས་དུད་འགོ་སྟོབས་ཆེ་
 བར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་འབད་ནས་སྤྲིག་པ་ལ་བག་མེད་དུ་སྦྱོད་ནས་
 མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཆུད་བོས་སུ་གཏོང་བ་ནམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མཉོག་ཆུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བའི་དཔེ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་སྟོབ་སྤྱིང་ལས་
 ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བུ་ཁོན་ཟབ་ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ཙམ་

ལ་ཡིད་ནི་ཆགས་ལྟར་པ། རྟེན་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། འཚོ་
བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་པ་འང་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་མདོ་མྱེ་མཛངས་རྒྱན་ལས། སྟོན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཁྲ་བ་གསུམ་བཞིའི་རིང་ལ་
དུས་སྟོན་བཟང་པོ་ཡོད་ལ། དེར་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་ལག་པ་ལ་གེའུ་
ལའི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་སྟེད་པ་ཆེ་བས་སྤང་ཆེའི་
རོ་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱ་དེ་ལྷེས་བཞུགས། དུས་སྟོན་ལ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་སྟོན་རྒྱ་མེད་པས་
སྟོ་སྤང་གིས་མ་བཏང་བར་དུས་སྟོན་ཤོར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་(༤༡༧)ད་ལྟ་
འདོད་པའི་བདེ་བ་རུང་བཅད་རེ་ལ་ཆགས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་མའི་ལྷས་ཀྱང་རྒྱུ་
སུ་གཏོང་མོད་པ་འདི་བསམ་བཞག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འདོད་པ་
སྐྱབ་པ་རྟུག་བསམ་ཆེ་ལ་དོན་རྒྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

སྤར་འབྲས་དུ་མེད་པའི་རྟུག་བསམ་མང་པོ་སྤྱང་ཚུལ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟུག་བསམ་མང་པོ་འབྱུང་བས་དེ་སྐྱབ་མི་རིགས་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ལའང་རྟུག་བསམ་མང་པོ་འབྱུང་བས་སྐྱབ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན་མི་འདྲ་སྟེ་
འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་དབལ་འཕྱོར་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པའི་ཐུན་ཆོགས་སུ་ལྷུར་པའི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གདོན་མི་བཟང་བེས་པར་འཇིག་པར་འཁྱུར་ཞིང་འདོད་
པ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་དུ་མ་སྤྱང་པས་དབྱལ་བ་དང་
ཡི་དུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་རིས་རན་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟོས་ན་ཤིན་དུ་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་བདེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་གྱི་ཆེན་པོ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་མིན་པའི་བདེ་བ་དེ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིས་པ་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་རིང་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
ལྟའི་བར་གྱི་དུས་ཀྱང་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོལ་བ་དང་བཅའ་ནས་ཆགས་སེམས་
ཀྱིས་ལོངས་སྦྱོད་པ་སོགས་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྟུག་བསམ་དབལ་དུ་མེད་པ་སྤྱང་

བས་ལུས་སེམས་ངལ་ཞིང་རྩབ་པར་གྱུར་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་ཞེས་པའམ་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་དེའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཆུང་རྩ་
 ཙམ་གང་ཡིན་(༤༡༣ན)པ་དེ་ཡི་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཉིད་བདེ་སྤྲུག་རྩ་འབྲུབ་ངེས་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་། འདྲོད་ལྡན་ངན་པ་ནམས་ཐོག་མེད་ནས་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་ངན་སོང་སོགས་སྤིང་པའི་གནས་འདིར་དཀའ་ཆོགས་ངལ་རྩབ་དཔག་
 མེད་མྱོང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱས་སྤྲུག་ཀའ་སྦྱང་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 མྱོང་དགོས་པ་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པ་མེད་
 པས་ན་སྤར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །འདིའི་
 ཙམ་ཆོག་ཀྱང་། རྩབ་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཞེས་དང་ཆོགས་བྱང་ཞེས་དང་ཆོགས་ཆུང་ཞེས་
 པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་བྱང་ངོ་། །དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་
 ཅེས་པའང་། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་སྤྲུག་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱབ་
 བས་དཀའ་བ་སྦྱང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྲུབ་ལ། དེས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་
 མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེའི་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་གི་ཆ་ཙམ་རྩའང་བསྐྱེད་རྩ་མེད་
 པའི་དོན་ནོ། །འདྲོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་བས། །སོགས་གྱི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་རྒྱས་ངེས་པ་ཙན་གྱི་ཡུན་བྱང་རྩར་རང་དབང་ཡོད་ཅིང་འདྲོད་བཞིན་རྩ་གཞན་
 དོན་རྩ་དཀའ་སྦྱང་ཙམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་རྩ་མྱོང་བ་ལས་ནི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། འདྲོད་ཆེན་ལྡན་པ་དག་རྒྱས་ཚད་མེད་པའི་ཡུན་རིང་པོར་རང་
 དབང་མེད་ཅིང་མི་འདྲོད་བཞིན་རྩ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་མནར་མེད་སོགས་གྱི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་བྱས་པ་ལའང་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་
 པ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སྤྲུབ་(༤༡༤བ)པ་དོན་ཆེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་བ་དང་འདྲོད་པ་
 སྤྲུབ་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །

ཉེས་དམིགས་དཔེ་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདྲོད་ཡོན་

ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱ་མི་དག་གི་ལས་འབྲས་ཏུ་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་བཟོད་དཀའ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 གསུང་རབ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསམ་ཞིང་དྲན་པར་བྱས་ན། རྟོག་རྒྱལ་གི་འབྱུང་
 གནས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
 རྒྱལ་བསྐལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ནི་དུག་དང་མེ་དང་
 གཡང་ས་དང་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་མོད་པ་སྟེ་བསྐྱུན་ཏུ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གིས་རིམ་པར་གཙོད་ཅིང་ཡུག་པ་དང་གཟེར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་
 ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སྟོག་དང་ཡུལ་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་ཅམ་མྱོང་བར་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་བ་
 ཏུ་མའི་བར་ཏུ་རན་སོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་མེད་ཏུ་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཀྱང་ཡང་ཡང་
 སྐྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡབ་སྐུས་མཇུག་བཤམས། འདོད་པ་དག་ནི་དུག་གི་ལོ་མ་
 བཞིན། །རྒྱལ་གྱི་མགོ་འདྲ་རྒྱལ་བསྐལ་བཞིན་པ་སྟེ། །ཆེ་གསུམ་པ་དང་རལ་གྱི་
 མཐུང་ཐུང་འདྲ། །མེ་ཡི་ཡུང་ལོ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་རན་གནོད་པ་མང་། །འཇིགས་བཅས་ཉག་
 ཏུ་དག་བྱེད་ཉོན་མོངས་བཅས། །རལ་གྱི་མོ་འདྲ་དུག་སྣང་ལོ་མ་མཚུངས། །རན་
 རྒྱལ་སྣོད་ལྟར་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིགས་བཅས་
 ཉོན་མོངས་(༤༧༥ན)བཅས། །ཉག་ཏུ་དྲན་པ་བརྟེན་བྱེད་ལུན་པ་ཅན། །ཉག་ཏུ་
 འཇིགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་རྒྱལ་བསྐལ་ཙ། །སྲིད་པས་སྲིད་པའི་འགྲི་ཤིང་འཕེལ་བར་
 བྱེད། །རི་ལྟར་མེ་འབར་འོབས་ན་འཇིགས་བཅས་པ། །དེ་ལྟར་འདོད་འདི་འཕགས་
 པའི་སྐྱེ་བོས་རིག །འདམ་ཇེ་བ་ཆེ་འདྲ་རལ་གྱི་གཤེགས་གནས་འདྲ། །རལ་གྱི་སོ་ལ་
 སྤང་ཅི་བསྐྱུས་དང་མཚུངས། །རི་ལྟར་རྒྱལ་གྱི་མགོ་དང་རན་རྒྱགས་སྣོད། །དེ་ལྟར་
 འདོད་འདི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག །ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་
 སྤྱིང་ལས། གཏུག་པ་དུག་དང་མཚོན་དང་དག་བོ་དང་། །མེ་བཞིན་འདོད་པའི་

བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་ཐུག་བསམ་སྐྱེད་པའི་ཆ་
ནས་དེ་དག་དང་འདྲ་ལ་སྤྱི་མའི་ཐུག་བསམ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
དཔེར་མི་ཐོད་པའོ། །

གསུམ་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བསམས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡིད་སྤྱོད་ཞིང་སྦྱག་པར་བྱས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདྲུ་འཛི་དང་
རྣམ་གཤེད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སེམས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
པའོ། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་གཤེད་ཞི་བ་ནི། དེར་འཐབ་ཆེ་དང་འགཅན་ཆེ་གཞན་མེད་
པས་ཐིམ་ཅོད་པ་སྟོང་པ་དང་ཆགས་སྤངས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྒྱུན་མེད་པས་ནང་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པར་གྱུར་(༤༡༥བ)ལ། གནོད་སྦྱིན་དང་གཅན་གཟན་ཕྱིག་སྦྱུལ་
དང་ཚུལ་རྒྱུ་སོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཚོ་བ་དང་འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཤེད་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་ཉམས་དགའ་ཞིང་བག་ཐེབས་པ་
དག་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའོ། །འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོ་ལས་ལྷག་པ་ནི། བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཚོས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དག་
ནི་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱིས་བྱགས་པ་བས་ཀྱང་དཀར་ལ་བསེལ་བའི་ཁྱད་པར་
དང་ལྡན་པས་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་གྱུར་ལ་སྦྱོད་ལམ་བཞི་པོ་ཅི་བདེར་བྱ་ཆོག་
པའི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་རྩོ་ལེབ་ཀྱི་ཁང་བཟང་ངམ་རྩོ་ལེབ་ཁང་བཟང་དང་འདྲ་བ་
ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་གཙང་ཞིང་འཇམ་ལ་བདེ་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ཚར་མར་གྱུར་
པའམ་ཁམས་དང་མི་འཕྲོད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅིང་བགས་ཀྱིས་འཇམ་ཞིང་ཞི་བའི་ནགས་
ཀྱི་སྤྱང་ཏུ་རྒྱང་བསེལ་ཡབ་དང་འདྲ་བ་དལ་བྱས་གཡོ་བའམ་གཡོབ་པ་ཡིས་ཡིད་ལ་
སེམ་པ་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་འབང་ཞིག་སྐྱེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་སེམས་ཤིང་དལ་བུའི་
སྒོ་ནས་འཆག་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་འབྱོར་བའི་བྱད་པར་ནི། འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བདེ་སྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ཅན་ཅན་གྱི་བྱགས་པས་བསིལ་བར་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་རྩ་ཡལ་
ཅོད་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱིས་གཡོ་བ་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱི་དང་འབངས་འཁོར་ལ་ཕན་པའི་དོན་
སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་འབྱོར་བ་སོགས་འཇིག་
རྟེན་པའི་བདེ་འབྱོར་གང་ལས་(༤༧)ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་སྟེ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་
ཞིང་ཚོལ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིའི་རྩ་ཆོག་དུ།
ནགས་སྒྲིང་གཡོ་བའམ་གཡོ་བ་དང་། ནགས་སྒྲིང་གཡོ་བའམ་གཡོ་བ་ཞེས་མི་
འདྲ་བ་བྱུང་རོ། །

དེ་ལྟར་དབེན་པའི་གནས་དེར་ཚོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་དང་དེར་
གནས་པ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བ་དང་སྦྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཉེས་སྦྱོན་
མི་འབྱུང་བ་དང་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱུང་
བ་ནི། ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཉེས་པའི་ཆོགས་མང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སུ། རྣལ་
འབྱོར་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་ཏུང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བཙོན་ནམ་ཡང་ཚོད་པ་
མེད། །དགོན་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནི། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཡིད་
འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདྲོད་པ་མེད། །ཟག་པ་དག་ནི་རྣམ་
པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ནགས་ན་གནས་པ་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་འདི། །དེས་ནི་ནམ་
ཡང་ཚོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དགའ་ལ་དབེན་པར་རྒྱ། །ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱང་རབ་བསྐྱམས་འགྱུར། །དགོན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་
མང་། །དེ་ནི་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞི་བ་ལྟར་རྟོགས་
བྱེད། །ནགས་ན་གནས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་བསྟེན་བྱེད་ན། །དགོན་གནས་དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་འདི་ཀུན་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བདེ་བའི་བྱད་པར་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་

ནི། དེ་ཡོ་བྱད་གྱིས་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། བདག་པོ་
 མེད་པའི་ཁང་སྟོང་དང་ཤིང་རྩུང་བདེ་བ་དང་ས་ཕྱག་དང་བྲག་སྐྱིབས་སོགས་གྱི་
 གནས་ཡིད་རྒྱུ་ལོང་བ་དག་རྒྱ་སྟོང་ཉམས་སྟོན་ཞིང་བདེ་(༡༧༥)བའི་ཚུགས་གང་ཡང་
 རྩུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་རྒྱ་གནས་མལ་བཅས་ཏེ་རང་རི་སྤྱིད་སྟོང་པར་འདོད་གྱི་བར་
 དེ་སྤྱིད་རྒྱ་གནས་ཤིང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེར་སྟོང་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་
 དེ་དག་ཆུད་འཛའ་བའི་སྐྱོན་ནམས་ལས་བསྐྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 ཏེ་སྤྱི་གང་ལ་ཡང་རེ་དོགས་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་ཅི་དགར་སྟོང་པས་
 གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱ་
 རང་དབང་ཉིད་རྒྱ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་དེར་གནས་པའམ་གཞན་རྒྱ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་དེ་
 དག་ཅི་ལ་འང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་ལ། གཤུལ་རྒྱུའི་དག་སྟོང་རྒྱུའི་གཉེན་པར་
 ཉོས་དཔོན་ཆུར་ཉོས་གཡོག་སོགས་གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་
 ཟས་ཤོས་གནས་མལ་སོགས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་འཆོ་རུས་པའི་ཆོག་ཤེས་གྱི་བདེ་
 དགའི་དཔལ་ལ་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟའི་དབང་པོས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་ལ་དེ་
 བཞིན་རྒྱ་ཡུལ་མཉན་ཡོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་མའི་དབང་པོས་ཀྱང་ནི་རྟེན་
 ཤིན་རྒྱ་དཀའ་སྟེ་དཔུལ་པོ་དེས་པས་རི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་མའི་
 དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ནམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་ལྷག་ཅིང་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་སྟོབ་སྤྱིང་
 ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། རྟེན་ཆིངས་ཆར་
 ཆེན་སྤྱིན་གྱིས་འབྲིགས་པས་འབྱུང་བྱུར་པ། །རི་ཅེ་ནགས་གྱི་མཐོངས་དེར་ཆགས་
 པ་མེད་པར་ནི། རྒྱུད་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆོ་གཏུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །ནགས་
 མཐོངས་རི་དྲགས་རྒྱ་བའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་བཅས་པ། །ཀྱན་ནས་ཉམས་དགའ་
 བཟང་པོ་དེར་ནི་སྤྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཆལ་ལྟ་མའི་ཉམས་བག་
 རྒྱ། །ཐེལ་གྱིས་འབེབས་པའི་རྩྭ་(༡༧༦)ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་འགྱུར་རམ། །ནགས་
 ལྷང་རྒྱ་གཙང་དོགས་བདེའི་དབེན་པར་སྤྱིད་པ་གང་། །དེ་ཅི་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་དྲི་ཞིས་

བྱགས་པ་ཡི། །ལན་བུའི་རྒྱན་ཏུ་ཐོགས་པའི་རྒྱན་ལྡན་མེ་ཏོག་སོགས། །མངོས་པ་
 ཟེལ་གཞོན་ལྷ་ཡི་བྱ་ལའང་ཡོད་འབྱུང་རམ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ས་འཆོ་རྒྱན་
 གྱིས་ཀྱང་། ཤིང་རྩང་འབབ་ཆུ་བསྟེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་དག །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དག་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས། །རང་སེམས་ཙམ་དང་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིས། །བདེ་
 འབྱུང་གང་དེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལའང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། ཆོག་ཤེས་ལྡན་
 པས་ནི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡང་འཆོ་བ་ཆོལ་མི་དཀའ་ཞིང་རྟེན་སྤྱེ།

སྒྲིས་རབས་ལས། ཆོག་ཤེས་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས། །འཆོ་བ་གང་ནའང་
 བཅའ་མི་དཀའ། །རྩ་དང་ཡོ་མ་རྒྱལ་གནས། །གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། གནས་ཆའ་གནས་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། ཆོད་མ་དག་དང་རྩལ་མེད་པའི། །རྒྱལ་དགོན་པ་གང་ནའང་
 ཡོད། །ཁློ་བ་ཐུན་མོང་མར་མེ་ཡིན། །འབྱོར་བ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
 གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་དགོན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་སྟོགས་པ་ཙམ་ལའང་། བན་
 ཡོན་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཁློ་བ་སྟོན་མེད། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་
 སྟོད་ཅི་འདྲ་བར། །ཟས་དང་སྟོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། །མེ་ཏོག་སྟོས་
 དང་མེང་བ་རྣམས་གྱིས་ནི། །བྱ་མཆོག་རྒྱལ་བ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འབྱུང་། །གང་
 ཞིག་བྱང་རྒྱལ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་
 ཅན་གྱི། །དོན་ཏུ་དགོན་པར་(༤༡༦)སྟོགས་ཏེ་གོས་བཏུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་
 བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་གཉིས་བཤད་
 པས་རྒྱས་སོ་སྟམ་ན། སྤང་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི་ལུས་དབེན་རྒྱལ་པའི་
 རྩུང་དེར་འགྲོ་བར་རིགས་པ་དང་དེར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་རིགས་པ་བསྟན་ལ།
 འདིར་དབེན་པའི་གནས་དེར་སེམས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པས་མི་རྒྱས་ཞེས་བྲམ་མ་སྤང་དག་གསུང་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་མདོར་བསྟན་
པ། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཚུལ་ཀླས་པར་བཤད་པ། ཏིང་འཛིན་འབྲུག་པའི་ཐབས་ལ་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞོང་དུ་དབེན་པའི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་འདྲུ་འཛི་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སྒྲིམ་པར་བྱས་ནས་ནང་བུད་མེད་སོགས་ལ་སྲིད་པ་དང་
ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྲིད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཏེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ནས་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་
སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་འདྲེས་ཤིང་གོམས་
པར་བྱས་ན་གོམས་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་བར་འཁྱུར་བས་སོ། །ལུས་སེམས་དབེན་
པ་མ་བརྟེན་པར་ལས་དང་པོ་བས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་མི་སྟེ་ལ་དེ་མ་སྟེས་པར་
སེམས་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་མི་སྲིད་དེ། འོག་ཏུ། བསྐྱབ་པ་འདོད་པའི་
དགེ་སྤྱོད་(༩༡)ན་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ནི་ལས་རུང་བསྒྲིམ་གྱུར་ཅིག་ཅས་
འཆད་པར་འཁྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཚུལ་ཀླས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་
མཉམ་པ་བསྒྲིམ་ཚུལ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན་པ། ཀླས་པར་བཤད་པ། དོན་བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་
གཞན་དུ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་ཐབས་ལ་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་
པ་དང་བརྗེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་དང་པོ་འམ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྩོལ་བ་དུག་པོ་འམ་མདོན་ཞེན་ཆེན་པོས་འབད་
དེ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་
བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འཁྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། དང་པོ་མཉམ་པ་

བསྐྱེམས་ན་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཐུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་སྦྱེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ཡང་སྦྱེ་སྒྲ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མཉམ་པའི་སྒོ་མ་སྦྱེས་ན་རྣམ་འཆོ་དང་གནོད་སེམས་སྔོང་བའི་སྒོ་མི་སྦྱེ་ལ་དེ་མ་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དག་མ་སྦྲངས་ན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ཡང་རི་བཞིན་པ་མི་སྦྱེ་ཞིང་དེ་མ་སྦྱེས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་འགོག་མི་ཐུབ་པས་གཞན་པའི་གྱི་སྒོ་ན་ལ་མ་སྦྱེ་ཐབས་མེད་པས་ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྐྱེས་དགོས་སོ། །མཉམ་པ་རི་ལྟར་སྐྱེས་ན། བདག་གིས་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྤྱད་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལ་བདེ་བས་པན་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་གནོད་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་འང་བདེ་བས་པན་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་གནོད་པར་ཡང་མཉམ་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་ཏུ་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་རིགས་ལ། བསྐྱུང་ཚུལ་ཡང་བདག་གི་བདེ་བ་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་སྤྱད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཆེད་ཏུ་འགོག་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་དག་ལ་འང་རང་དང་མཚུངས་པར་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་པ་སྦྱེ་བདེ་བ་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འོག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྤྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཉམ་པ་རི་ལྟར་སྐྱེས་ཚུལ། དེ་ལ་ཚིང་པ་སྔོང་བ། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། བདེ་སྤྱད་གི་འདོར་ལེན་མཚུངས་པར་སྤྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་སོགས་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཡིན་ལ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱད་གི་འདོར་ལེན་ལ་རང་དང་མཚུངས་པའི་སྒོ་རི་ལྟར་སྦྱེ་ཞེས། སྦྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་གཅིག་སྤྱད་འདི་ལ་འང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྦྱོན་ནས་སོ་སོར་སྦྱེ་ན་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཏུ་ཡོད་ན་ཡང་

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བདག་གི་ལུས་སྒྲུལ་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་ཡོངས་
 ལུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་རྒྱུའི་ལུས་ལུ་གཅིག་པ་ལྟར། དོན་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་རིགས་
 དང་སྒྲེ་གནས་རིས་སམ་སྒྲེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་དང་མི་སོགས་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་
 དད་པ་ཏུ་མ་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བདག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲུལ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བསྐྱུང་བྱའི་སེམས་ཅན་(༤༡༥ན)ཏུ་གཅིག་པས་ན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དག་གི་འདོར་ལེན་ལ་ཐ་དད་ཏུ་དབྱེར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་
 མང་པོའི་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་བདེ་བ་འདོད་པ་
 དང་སྤྱད་བསྐྱུང་མི་འདོད་པ་ལ་མཉམ་ཞིང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་འདྲ་བར་གཟུང་ནས་འདོད་རྒྱུའི་བདེ་བ་དེ་བདག་
 གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་མི་འདོད་རྒྱུའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱའོ་
 སྒྲུལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་རང་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱུང་རིགས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བདག་
 གཞན་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་འདོར་ལེན་མཚུངས་
 པར་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞེན་བདེ་བ་འདོད་
 ཉམས་གཅིག་ ཅིས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞེན་ཏུ་
 བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱུང་མི་འདོད་པ་ཉམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའོ། །མཚུངས་པར་བསྐྱུང་མི་རིགས་པ་སྤོང་བ་ནི། རང་གི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་གཞན་
 ལ་མི་གནོད་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་ཀྱང་རང་ལ་མི་གནོད་པས་རང་གི་
 སྤྱད་བསྐྱུང་སེལ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུང་སེལ་བ་མཚུངས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱུང་གིས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་ལུ་
 མི་གནོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་
 བའི་སྤྱད་བསྐྱུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ལ་རང་གིས་བདག་ཏུ་
 བརྒྱུད་ནས་དེར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་

རང་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བྱང་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་ཉིད་རང་གི་རང་གིས་(༤༡༥)འབྱང་
 པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དག་ཀྱང་བདག་ལ་
 དངོས་སུ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་བའམ་དངོས་སུ་ཐྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟ་ནའང་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེར་ཆགས་
 ཤིང་ཞེན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་ན་གཞན་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བྱང་བ་ན་
 རང་ལའང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྒོ་རང་གི་རང་གིས་འབྱང་བར་འགྱུར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་ལའང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གོམས་ན་མཉམ་པའི་སྒོ་སྟེ་
 བར་བསྟན་པའོ། །བདེ་བ་ལའང་འདོན་པ་ཁ་སྟོས་ནས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མཚུངས་
 པར་བསྟངས་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་ཕན་པ་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་རྣམས་བསལ་བར་བྱ་རིགས་ཏེ། ཕན་
 པའི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་
 དགོས་མེད་ཏུ་བཀའ་སྟོན་མོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཐྱོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཕན་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། ཕན་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་དོན་མེད་ཏུ་སྤྱག་
 བསྐལ་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་རྟགས་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་
 ཏེ། ཕ་རོལ་པོ་གཞན་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ལུས་
 ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཚོས་ཅན།
 དེ་ལ་བདག་གིས་(༤༡༦)ཕན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ལུས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་རྟགས་གཉིས་པ་དགོད་
 པའོ། །འདི་དག་ནི་ཡུལ་བདེ་སྤྱག་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་དེས་ཀྱང་བདག་གཞན་
 མཉམ་པར་བྱབ་པོ། །

རྟགས་དེ་དག་གི་བྱལ་པ་སྦྱབ་པ་ལ། རྟགས་མི་མའི་བྱལ་སྦྱབ་ནི། རང་ལ་
 མངོན་ཞེན་ཡོད་པས་བདག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་རིགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པས་མ་ངེས་སོ་སྟུང་ན། བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མཚུངས་པར་
 སྦྱབ་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་གཞན་གཉིས་ཀ་
 བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་
 ན་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་ན་རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་སྤྱིར་བདག་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ལ་གཞན་
 བདེ་བའི་ཐབས་ལ་མི་བཙོན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་གཞན་བདེ་
 བའི་ཐབས་ལ་འང་བཙོན་པར་བྱ་རིགས་སོ། །རྟགས་སྔ་མའི་བྱལ་སྦྱབ་ནི། རང་གི་
 རྟག་བསལ་བསལ་རིགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟའི་དོགས་པ་སྟེ་
 བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་རྟག་བསལ་མཚུངས་པར་བསལ་རིགས་ཏེ།
 གང་གི་ཆོ་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་གཞན་གཉིས་ག་རྟག་བསལ་མི་
 འདོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་
 མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་
 གཞན་ལ་རྟག་བསལ་འབྱུང་བ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་མིན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་ལ་རྟག་
 བསལ་འབྱུང་བ་(༤༡/བ)སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་འགལ་བས་
 གཞན་ལ་རྟག་བསལ་འབྱུང་བ་འང་བསྐྱུང་བར་རིགས་པའམ་བསལ་བར་རིགས་
 སོ། །འདི་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ། དེས་ཀྱང་བདག་
 གཞན་མཉམ་པར་གྱལ་བོ། །མཚུངས་པར་བསྐྱུང་མི་རིགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་གཞན་གྱི་རྟག་བསལ་དང་རང་གི་རྟག་བསལ་གཉིས་རྟག་བསལ་ཡིན་པ་ཅམ་
 ལ་བྱུང་པར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་པ་རོལ་པོ་དེ་ལ་རྟག་བསལ་བྱུང་བས་
 ད་ལྟ་བདག་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྟག་བསལ་དེ་མི་བསྐྱུང་ངོ་
 སྟུང་པའམ་དེ་སེལ་བའི་དོན་ཏུ་མི་འབད་དོ་སྟུང་ན། ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་

ན་སྤྱི་མ་མ་འོངས་པ་ཡི་རྒྱས་སུ་བདག་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསམ་ཡང་ད་ལྟ་
 བདག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཅིས་བསྐྱར་སྤྱི་བསྐྱར་
 མི་རིགས་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྤྱིར་བའི་དོན་དུ་ད་ལྟ་ཕྱི་སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་
 པའང་མི་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཆས་པའི་རྒྱས་
 སུ་སོངས་པའི་སྤྱག་བསམ་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་ད་ལྟ་ཞོར་གསོག་པའང་མི་རིགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཆས་པའི་སྤྱག་བསམ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སང་ཉིན་སྤྱག་བསམ་འོང་བར་དོགས་ནས་དེ་རིང་དེ་སྤྱིར་ཐབས་བྱེད་
 པ་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་སུ་བསམ་བར་དོགས་ནས་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་དེ་སྤྱིར་ཐབས་བྱེད་པ་
 དག་ཀྱང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་རིང་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་སུ་མི་གནོད་
 པས་སོ། །དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསམ་གྱིས་རྒྱས་ནས་གྱི་ཚོའང་བདག་
 ལ་མི་གནོད་པས་དེ་བསྐྱར་མི་དགོས་ལ། རང་གིས་(༤༠ན)མ་འོངས་པ་ན་སྤྱིར་
 འགྱུར་གྱི་སྤྱག་བསམ་གྱིས་ད་ལྟ་བདག་ལ་དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྒྱས་སུ་
 བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱིར་དགོས་པས་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསམ་དེ་དག་བསྐྱར་བའི་
 ཐབས་ལ་ད་ལྟ་ནས་བཙོན་རིགས་སོ་སྟེན་ན། མི་རིགས་ཏེ། ད་ལྟའི་རྒྱས་ཀྱི་བདག་
 གམ་གང་ཟག་གིས་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་སུ་སྤྱག་བསམ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ་
 སྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ནས་ཤི་སྟེ་འཕོ་བའི་གང་ཟག་དེའང་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་
 ཡིན་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྱིས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ནི་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་
 དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་མི་རིགས་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞོན་དུས་དང་ཆས་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་དང་སང་ཉིན་གྱི་རྒྱས་དང་སྤྱི་དྲོའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་
 ཟག་དག་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་སུ་སྤྱག་
 བསམ་སྤྱིར་བ་འདི་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་མའི་རྒྱས་ཀྱི་གང་

ཟག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པ་ནི་སྤྲོ་མའི་གང་ཟག་གི་རུས་སུ་སྤྲོ་མའི་གང་
 ཟག་མ་སྤྲོས་པ་དང་སྤྲོ་མའི་དེའི་རུས་སུ་སྤྲོ་མའི་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདིས་རུས་སྤྲོ་མའི་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྤྲོ་
 གྱི་གཉིས་ཀའང་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོག་རྟག་ཁོ་
 བར་ངེས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ཐ་སྤྱད་རུ་གང་
 ཟག་སྤྲོ་སོ་སོ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྲོ་མའི་རུས་ཀྱི་གང་
 (༤༡༠བ)ཟག་གིས་སྤྲོ་མའི་རུས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་མི་རིགས་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
 དབྱེད་ན་དོན་དམ་པར་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་པོའི་རྟག་བདག་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་དང་།
 ངའོ་ཞེས་གཞུང་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་ལ་སྟོས་
 བས་འགོག་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་རང་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་རུ་མི་འབད་དོ་སྟོམ་པའི་
 གེགས་བསལ་བ་ཞི། དེ་ལྟ་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེས་ཀྱང་ད་ལྟ་ཅི་ཡང་མི་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་དེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་རུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསལ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་
 ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པའོ། །

གཞན་ཡང་གང་གི་ཆོ་འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱུང་
 བའི་དོན་རེ་ཞིག་ལྟ་ཞོག །ད་ལྟའི་ལུས་པོ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་གི་ཆ་གང་གི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་ཞིང་སེལ་བར་བྱེད་
 རིགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུང་ཞིང་སེལ་བ་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པ་
 ལ་ཆོར་མ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལག་
 པས་མྱོང་བ་མིན་པས་ན་ཞེས་སམ་ལག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མིན་པས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་
 ཕྱིར་ལག་པ་དེས་ནི་རྒྱུ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ་བསྐྱུང་མི་རིགས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་མྱོང་བ་པོ་གང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་

གྱིས་བསྐྱར་ཞེས་སམ་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་གང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་
 གྱིས་བསྐྱར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །འདིའང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་(༢༡༣)
 རང་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྟམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་ན་རྒྱུག་བསྐལ་དེས་ལག་པ་ལ་ཅིའང་མི་གཞོན་པས་དེ་ལག་པས་སེལ་
 བའང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལ་དེ་ལྟ་ན་ལུས་གྱི་ཆ་ཐ་དད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བསྐྱར་མི་རིགས་པར་འབྱུར་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བཞིན་པའོ། །དེས་
 མཚོན་ནས་མགོ་པོ་མོགས་ལུས་གྱི་ཆ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ལའང་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 རྒྱུག་བསྐལ་གྱིས་ལག་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་
 མེད་གཅིག་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ཅིག་ཤོས་གྱིས་སེལ་བ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར་བདག་
 ཏུ་འཇིན་པ་དང་བདག་གིར་འཇིན་པ་རིང་ནས་གོམས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་
 ལུས་འདིའི་རྒྱུག་བསྐལ་དེ་ལག་པས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟེ་བ་སྟེ་སྟེ་དང་སྟེ་དོ་དང་སྟེ་དོ་ལ་མོགས་པའི་ལུས་ལའང་གང་ཟག་རང་གཅིག་
 པོ་དེའི་བདག་གིར་འཇིན་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ཅིག་
 ཤོས་གྱིས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་ཅི་ན། དེ་ལྟར་བདག་འཇིན་གྱི་དབང་གིས་བདག་དང་
 གཞན་རང་དབང་ཅན་དུ་འཇིན་པའི་སྟོ་དེ་ནི་མི་རིགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཅི་ལུས་པར་ནི་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱང་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་
 བདག་གས་གཞན་གྱི་འང་རུང་སྟེ་མི་རིགས་པ་སྐྱུག་བསྐལ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱེ་
 བྱག་མེད་པར་ཅི་ལུས་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་རང་
 གིས་ཕྱོད་རྒྱུའི་(༢༡༤)སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་རང་ལ་གཞོན་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་
 རང་ལ་མི་གཞོན་པས་དེ་ལྟར་གཞོན་མི་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་
 བསྐྱར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་པའི་གེགས་བསལ་བའོ། །

རྩ་མའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་རྩ་ཕྱི་རིམ་པར་དགག་པ་ནི། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ།
 གང་ཟག་གཞན་དང་གཞན་ནི་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནི་པན་
 ཚུན་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་ལྷན་ཀྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་
 པས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་རྒྱག་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་མི་བསྐྱུང་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོལ་
 ཕྱི་དང་རྒན་གཞོན་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་རྒྱག་
 བསྐྱེད་ཡང་ད་ལྟ་ནས་སྤྱང་རིགས་ལ་ཆོལ་དེའི་རང་གི་རྒྱང་ལག་སོགས་ནི་ལྷན་ཀྱི་
 ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱང་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་ལག་པས་སྤྱང་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། ཤེས་པ་རྒྱད་ཅིག་རྩ་ཕྱི་རུ་མ་གཅིག་རྩེས་སུ་གཅིག་བརྒྱད་ནས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
 བ་ལ་རྒྱན་ནམ་རྒྱད་ཅེས་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རུ་
 མ་ཚུགས་གཅིག་རུ་འདུས་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི། དཔེར་ན་སྤང་རྟོག་
 རྩ་ཕྱི་རུ་མ་སྤྱང་པར་བརྒྱས་པ་ལ་སྤང་བ་ཞེས་བཀྲགས་པའང་མ་སྟོག་ཆགས་སྟོག་
 མ་རུ་མ་རྩ་ཕྱི་གཅིག་རྩེས་སུ་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སྟོག་མའི་སྤང་
 བ་ཞེས་བཀྲགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་སྤང་རྟོག་དང་སྟོག་མ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 སྤང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་རྟ་སྤྱང་རྒྱང་ཐང་སོགས་རུ་མ་ཚུགས་གཅིག་རུ་
 འདུས་པ་ལ་དཔག་ཅེས་བཀྲགས་པའང་གདགས་གཞི་རྟ་སྤྱང་སོགས་དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་དཔག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རུ་བརྟུན་པ་ཡིན་(༤༢༡ན)ཏེ། རྒྱན་
 ཅན་ཤེས་པ་རྒྱད་ཅིག་རྩ་ཕྱི་མང་པོ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རུ་མ་ལ་རྒྱད་
 དང་ཚོགས་ཞེས་བཀྲགས་པ་ཅན་རུ་བྱད་ཀྱི་གདགས་གཞི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱད་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་རུ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་མེད་པས་སོ། །ཁོང་གི་ལ་སོགས་
 ཅེས་པས་བརྟུན་པ་ནི། རྩ་ཕྱི་གཅིག་རྩེས་སུ་གཅིག་འབྲེལ་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཆུའི་རྒྱན་
 ཞེས་པ་དང་ཤིང་རུ་མ་འདུས་པ་ལ་ནགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་
 རྒྱད་ཚོགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་བསྐྱུང་མི་རིགས་
 ལྷན་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའོ། །ཡང་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་དང་ཆོལ་རྩ་ཕྱི་

སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་ཡུལ་དུས་མ་དང་ཡིན་ཡང་ཚུང་མཁན་གྱི་བདག་གིས་
 སྤྱག་བསྐལ་ལ་དབང་སྐྱར་བ་པོའི་བདག་པོ་གཅིག་པས་གཅིག་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཅིག་
 ཤོས་ཀྱིས་སེལ་བ་རིགས་སོ་སྟུང་ན། མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་བཞག་པའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ཅན་ནམ་སྤྱག་བསྐལ་ཚུང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་ཚུང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
 རང་དབང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་ཚུང་བྱའམ་དབང་བསྐྱར་བྱའི་སྤྱག་བསྐལ་
 འདི་ཡང་རང་དབང་བའི་བདག་པོ་སུ་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ་སུས་ཀྱང་དབང་
 བསྐྱར་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཚུང་མཁན་གྱི་རང་དབང་
 བའི་བདག་པོ་མེད་པར་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གིས་བསྐྱར་མི་བསྐྱར་གི་དབྱེ་བ་མི་རིགས་
 ལ། ཐ་སྙད་དུ་བདག་དང་གཞན་ཞེས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡོད་ལ་
 དེ་(༤༡༥)དག་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་རང་
 གི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསལ་ལའང་བདག་གིས་
 འབད་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་བདག་སྤྱག་བཞིན་ཞེས་དང་བདག་
 ལུས་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སོ་སྟུང་པའི་དོགས་པའང་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་དང་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་བདག་དང་གཞན་ཡོད་པར་བརྟན་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་དབང་བསྐྱར་
 བྱའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་དབང་སྐྱར་བ་པོའི་བདག་པོ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་
 པས་མཚུངས་པར་བསྐྱར་མི་རིགས་སྟུང་པའི་གཤམ་བསལ་བའོ། །དེ་དག་གིས་བདེ་
 སྤྱག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་གཞན་གཉིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་པན་ཚུན་
 ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པར་བརྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་།
 བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟོས་པ་སྟེ། །པ་རོལ་ཚུ་རོལ་ངེ་བཞིན་བརྟུན། །དོགས་ཏེ་
 རང་གི་པ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་

ཁྱུ་ལ་། །གང་ལ་ལྟོས་ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ།

འདིའི་དོན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྲུག་གི་རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་པན་
 ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཁྱུ་ལ་པར་
 འཛིན་ཞིང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྲུག་ལའང་འདི་ནི་
 ངའི་བདེ་སྲུག་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་བསལ་བར་བྱ་ལ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་སྲུག་
 ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའམ་བསལ་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་ནས་ཡལ་བར་འདྲོར་བ་ནི་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་སློ་སློང་བའི་གཤམ་ཡིན་པས། དེའི་(༤༡༩ན)གཉེན་པོར་ནི་
 བདག་གཞན་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ།
 པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་ལའང་རང་གི་སློ་སླེལ་རང་ལའང་གཞན་གྱི་སློ་སླེལ་པའི་པ་
 རི་དང་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་པ་རི་ལ་ཕྱོགས་འདི་ངོས་ནས་པ་རིའོ་སྟེ་པའི་
 སློ་སླེལ་པ་རི་ལ་ཕྱིན་ན་ཕྱོགས་དེ་ངོས་ལ་ཚུ་རིའོ་སྟེ་པའི་སློ་སླེལ་བ་བཞིན་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་འདི་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློ་སླེལ་གཞན་གྱི་
 སློ་སླེལ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་འདི་ཡང་
 སློ་དེ་སློང་བའི་གཤམ་བསལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་སྟེ་མ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་དག་
 ནི་གཞན་གྱི་སྲུག་བསལ་བསལ་བྱར་མ་ངེས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཤམ་བསལ་བ་སྟེ།
 དེའང་གོང་དུ། བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྲུག་བསལ་བསལ། སྲུག་བསལ་ཡིན་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་ལ། བདག་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ན། ཞེས་པའི་རྟགས་
 མ་ཁྱུ་ལ་པའི་ཕྱིར་སྲུག་བསལ་མཚུངས་པར་བསལ་མི་རིགས་སོ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་
 བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་དོགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལའང་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་
 བྱུང་པར་དང་། རྒྱུད་ཚོགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་པར་དང་། བདག་པོ་གཅིག་
 མི་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཉི་བྱུང་པར་གསུམ་ཡོད་པས་སོ་སྟེ་པ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་གི་གཤམ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུད་ཚོགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་སྲུག་བསལ་

མཚུངས་པར་བསལ་མི་རིགས་སྟམ་པའི་གཤམ་སེལ་ནི་གོང་གི་གནོད་མི་གནོད་གྱི་
 བྱུང་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་བསྟུང་མི་རིགས་སྟམ་པའི་གཤམ་(༤༩༥)སེལ་ལས་
 འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་གཤམ་བསལ་ཚུལ་གཞིས་སུ་འདུའོ། །

སྟུག་བསལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་བསྟན་ཏེ་དོན་བསུ་བ་ནི། དེས་ན་གཞན་
 གྱི་སྟུག་བསལ་ཡང་སྟུག་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་
 རིགས་གྱི་རང་གི་སྟུག་བསལ་ནི་བསལ་བར་བྱ་ལ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསལ་མི་བསལ་
 ཞེས་རང་དང་གཞན་རིས་སུ་གཙོད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་བྱས་པས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ་དེ་འདྲིའི་བྱུང་པར་དབྱེ་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །སྟུག་བསལ་སྟོང་
 མཁན་གྱི་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ན་རྩ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་སྟུག་བསལ་ནི་བསྒྲིག་པར་བྱ་ཞེས་སུས་ཀྱང་བདག་ལ་བརྟུང་དུ་མེད་དེ།
 རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པའི་
 བདག་དང་གཞན་དང་དེ་དག་གི་སྟུག་བསལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་
 གི་སྟུག་བསལ་དེ་མི་འདོད་པས་གལ་ཏེ་བསྒྲིག་པར་བྱ་རིགས་སོ་སྟམ་ན་གཞན་གྱི་
 སྟུག་བསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲིག་རིགས་པར་མཚུངས་ལ།
 གཞན་གྱི་སྟུག་བསལ་དེ་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་མིན་ན་བདག་གི་སྟུག་བསལ་དེ་དག་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསལ་བཞིན་དུ་བསྒྲིག་མི་རིགས་པར་མཚུངས་
 སོ། །དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ་གལ་ཏེ་བསྒྲིག་ནའང་ཞེས་འང་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་པལ་ཆེར་
 ལ་འང་སྒྲ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཆད་བདེའོ། །ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
 གཞན་ཀྱན་གྱི་སྟུག་བསལ་གྱིས་ནི་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་
 དོན་མེད་ཅེས་བདག་ལ་བརྟུང་དུ་མེད་དེ། གོང་དུ། མ་འོངས་པ་ཡི་སྟུག་བསལ་
 ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་པ་ལྟར་(༤༩༦)བདག་གི་སྟུག་བསལ་དེ་
 མི་འདོད་པས་གལ་ཏེ་བསྒྲིག་པར་རིགས་སོ་སྟམ་ན་ཞེས་སོགས་སུ་མ་ལྟར་སྒྱུར་ནས་
 བཤད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་འདིས་དོན་བསུས་ཏེ་སྟུག་བསལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་བསྟན་

པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སྟུམ། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་
 བསམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་དགོས་སུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་གཞན་མཉམ་
 པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྲུལ་ཇིའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་རེས་འགའ་ས་པར་གྱི་
 གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེའང་མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ལྷག་ཆོག་
 ལུ་སོགས་གྱི་དོན་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་དྲར་ཐག་བཅད། རང་ལ་བདེ་བ་
 སྦྱོར་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱང་འདི་ལྟའི་བདེ་བ་རྒྱར་བཅས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་
 སྟུམ་པ་དང་། སྤྱད་བསམ་སྦྱོར་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟའི་སྤྱད་བསམ་
 རྒྱར་བཅས་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་ཞེ་ཐག་པས་བསྒྲོམ། འདི་སྒྲོམ་པ་ལ་
 གེགས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱེ་མིད་དེ་བདག་གི་སྤྱད་བསམ་སེལ་བ་གཞན་ལ་མི་རིག་གཞན་
 གྱི་སྤྱད་བསམ་བསམ་ལ་བ་བདག་གིས་མི་འབྱུབ་སྟུམ་པའི་སྒྲོ་སྦྱོར་ན། འདིར། མ་
 འོངས་པ་ཡི་སྤྱད་བསམ་ཡང་། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནངས་
 པར་ཕན་ཆད་གྱི་ནད་མེད་པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་སྒོལ་པའི་འབད་པ་འང་ཅི་སྟེ་
 བྱེད། བདག་སྤྱད་ཅིག་གིས་འགགས་ནས་དེ་ཕན་ཆད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནངས་པར་ཕན་ཆད་ཀྱང་བདག་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་འབྲུལ་བ་སྟེ། བདག་གིས་དེ་ནི་མྱོང་སྟུམ་པའི། སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་སྤྱན་པོ་དག་འབབ་རྒྱ་འདིས་ན་ནིང་ངའི་གོས་འཁྱེར་རོ་སྟུམ་པ་
 དང་(༤༩༥བ)ནངས་པར་རྒྱ་འདི་བཟུལ་ལོ་སྟུམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱང་། ན་ནིང་གོས་
 འཁྱེར་བའི་རྒྱ་དེའང་གཞན་ཡིན་ལ་ནངས་པར་བཟུལ་བའི་རྒྱ་དེའང་གཞན་ཡིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་
 བདག་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་
 ལྟར་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 རང་དོན་སྤྱབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་
 ཅན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཁྱེས་སོགས་

གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མགོ་གང་གི་ཁ་བ་སྐྱལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རང་གི་དོན་
ལ་འབད་གྱི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་སྐྱབ་མི་རུས་སོ་སྒྲུབ་ན། ཀླང་པའི་
རྒྱག་བསམ་ལག་པས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་པར་ཆོར་མ་རྒྱག་པའང་ལག་པས་
ཅི་སྟེ་འདོན། དེ་བཞིན་རུ་མིག་རུ་རུལ་སོང་བ་ལ་ལག་པ་དང་བྱ་ཆའི་དོན་པ་མ་
དང་ཁར་ཟན་འཇུག་པ་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་རང་གི་དོན་བྱེད་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་མ་
བྱས་པར་རང་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་ན་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །དེས་ན་དེ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཤིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པ་ནི། སྟིང་རྗེས་རྒྱག་བསམ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
རང་གཞན་གྱི་རྒྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་
སྟིང་རྗེ་སྟོམ་པའི་ཆོ་གཞན་གྱི་རྒྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་སྟིང་རུ་
བླངས་ནས་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དེས་རང་རྒྱད་ལ་
རྒྱག་བསམ་(༢༡༥ན)ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱག་བསམ་མི་
བསལ་བར་རང་རྒྱད་ལ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ཅི་ན། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་
དེ་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱད་ལ་རྒྱག་བསམ་མང་པོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་ཅིང་བྱུང་པ་མེད་ན་རྒྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱར་དེས་པ་ཉམས་
སོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་ནི། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་
རྒྱག་བསམ་མང་པོ་བསམ་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱག་བསམ་ལ་ལྟོས་ནས་རི་ལྟར་
ན་སྟིང་རྗེ་སྟོམ་པ་རྒྱག་བསམ་མང་སྟེ་མང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ།
གལ་ཏེ་སྟིང་རྗེ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱག་བསམ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་སྟིང་རྗེ་
ཅན་གྱིས་སྟིང་རྗེ་སྟོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱག་བསམ་གཅིག་གིས་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱག་བསམ་མང་པོ་ཟད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་བརྟེན་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསམ་དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་བསལ་བྱར་མ་ངེས་སོ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱར་
 སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསམ་བྱར་བསྟན་པ་ནི་རང་གཞན་ལ་མི་ཕན་ཁིང་གཞོན་
 པའི་སྤྱག་བསམ་ལ་བྱ་ལ་འདིར་རང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱག་བསམ་ནི་ཕན་ཁིང་
 དོན་ཆེ་བའི་དེ་ལ་བྱ་བས་སྤྱར་སྤྱག་བསམ་ཐམས་ཅད་བསམ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་
 པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པའོ། །(༤༣༥)ཚུད་སྤྱིང་འདི་ནི།
 གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་ཅན་དག་ནི་གཞན་སྤྱག་བསམ་བས་སྤྱག་བསམ་བར་
 འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་གཙོན་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིང་རྗེ་
 སྒྲིམ་པ་ལ་སྤྱག་བསམ་མེད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཕན་པའི་སྤྱག་བསམ་བསྐྱེད་བྱར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མེ་རྟོག་ཟླ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གསོད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་གཞོན་པ་འབྱུང་བར་ཤེས་ཀྱང་ནི་བདག་རང་གི་སྤྱག་བསམ་དེ་མ་བསལ་བར་
 དང་ཏུ་བྱངས་ཏེ་གཞན་སྤྱེ་པོ་མང་པོའི་སྤྱག་བསམ་ཟད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་བྱ་བ་རྣམས་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འགྲེལ་པ་འགར་མེ་རྟོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས་རང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་
 འབྱུང་བ་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱག་བསམ་མ་བསལ། རང་རྒྱལ་པོས་བསད་པས་རྒྱལ་
 པོ་དཔལ་བར་འགྲོ་བར་ཤེས་ཀྱང་དེའང་མ་བསལ་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྤྱག་བསམ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱག་བསམ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་
 དོ། །དེའང་སྒྲིམ་འདས་པའི་རྒྱས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མའི་
 ཟླ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ལ་དེ་ཉིད་

ཀྱི་བརྟན་པ་རུབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ། སོ་བྱང་འཁོར་རིན་ཆེན་ལྷན་ཞེས་པར་རྒྱལ་
 སོ་དཔལ་བས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མང་སོ་སོག་པར་ལྟ་བའི་དབང་རྒྱ་ལྷན་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བརྟན་སྟོང་ལུལ་དེ་ནས་བསྐྱད་པ་ན་དེ་དག་ཚོས་སྐྱ་བ་མེ་ཏོག་
 ཟླ་མཛེས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་རྒྱ་བཟང་སོ་འེན་གས་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་བར་གནས་ཏེ་
 ཚོས་སྐྱ་བ་དེས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚོས་བརྟན་ནས་བཞུགས་པ་(༤༡༩ན)ལས་རེ་ཞིག་
 གི་ཆེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་སོ་དེས་རང་ཉིད་རྒྱལ་སོ་འེན་སོ་བྱང་རྒྱ་སོང་ནས་སྟོན་དག་
 ར་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་མང་སོ་ལ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་བརྟན་ན་དེ་རྣམས་ཚོགས་
 བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་བར་ལྟའི་མིག་གིས་གཟིགས་ནས་འཁོར་རྣམས་ལ་
 རྒྱལ་དེ་སྐྱས་ནས་མེད་པས་ཆས་པ་ན་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གསན་ཏེ་
 ཁོ་སོས་བདག་ཉིད་བསྐྱར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་པ་བསྐྱར་བར་མི་འགྱུར་
 རོ་གསུངས་ནས་རང་གི་སྟོག་གི་བར་ཆད་རྒྱ་འགྱུར་བར་མཁྱེན་བཞིན་རྒྱ་དེར་བྱོན་
 བས་ཉིན་བརྟན་གྱི་བར་ཟས་མ་གསོལ་བར་མཚན་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེན་
 མོའི་མཚན་ཉེན་ལ་བསྐྱོར་ཉིན་མོ་སོ་བྱང་རྒྱ་བྱོན་ནས་ཚོས་བརྟན་པས་སྟོག་ཆགས་
 བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མང་སོ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་
 སོ་དཔལ་བས་བྱིན་ཁོས་ཤིང་ཞེ་སྤང་བར་ལྷན་ནས་དེར་གཤེད་མ་དགའ་བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ཤིན་རྒྱ་གརྒྱལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དག་སྟོང་དེ་སོད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོས་པ་ན་
 དེས་དག་སྟོང་དེའི་སྤྱག་ཞབས་སོགས་བཅད་མིག་གཉིས་ཀྱང་སྤྱང་སྟེ་སྤྱུ་ལུས་རུམ་
 ལུར་གརྒྱབས་པ་ལས་འོད་ཟེར་མང་སོ་བྱང་ཞིང་འོ་མའི་རྒྱན་རྒྱ་མ་བྱང་བ་སོགས་
 རོ་མཚར་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་མང་སོ་བྱང་བ་མཚན་ནས། རྒྱལ་སོ་འཁྱོད་དེ་བཤགས་པ་
 བྱས་སྤྱར་སྤྱངས་ཏེ་མཚན་ཉེན་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕན་
 པའི་སྤྱག་བསམ་དེ་བསྐྱེད་བྱར་ངེས་པ་མདོ་ལས་མ་བཤད་དོ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་
 བཅད་པའང་ཡིན་ལོ། །དེའི་རུས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་དཔལ་བས་སྤྱིན་ནི་སྟོན་པ་ཤུག་རི་རྒྱལ་

པོ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་(༤༢༥བ)དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་སོགས་ཏེ། གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་
ཆེས་ཆེར་གོམས་པར་ལྟར་པ་དེའི་ཆེ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཞན་སེམས་
ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མངོན་པར་དགའ་
བས་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན། དཔེར་ན་མེ་ཉོག་པད་མའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚུ་མཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་བྱ་ངང་པ་རྣམས་དགའ་ཞིང་
སློབ་འཁུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར་དུ་གཞན་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་
སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ལའང་བདེ་བར་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱལ་བའི་ནང་ནས་
ཀྱང་རབ་དུ་མི་བཟད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་ལྷན་པའི་མནར་མེད་པར་ཡང་རང་གི་
ངང་གིས་སློབ་པའི་ནུ་འཇུག་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་རྒྱའི་གཞན་དབང་དུ་ལྟར་
པ་དག་གཅིག་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱན་ལས། གཞན་དོན་བཙོན་ལྷན་སྤྱིང་
རྒྱའི་བདག་ཉིད་ནི། གང་ཆོ་མནར་མེད་པ་ལ་དགར་འཛིན་པ། རྟེན་པ་དག་
སྤྱིད་ན་གཞན་རྟེན་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས། ཞེས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྲུག་བསྐལ་མེད། བཙེ་བས་སྤྲུག་བསྐལ་འགྱུར་བ་
གང་། རྟེན་པ་དང་པོ་ཀྱན་དུ་སྤྲུག་ རྟེན་ནས་ཤིན་དུ་མངོན་དགར་འགྱུར། ཞེས་
སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གོམས་པས་བརྟན་
པ་ནི། གཞན་གྱི་(༤༢༦ན)སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་བོད་རྣམས། བསམ་གཏན་བདེ་བ་
དོར་ནས་ཀྱང་། མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་
བསྟགས་འོས། འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལྷགས་མཚོག་ ཅིས་སོ། རྟེན་སྤྱིད་གཞན་
དོན་གྱི་དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་མིན་པས་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བས་

འབྲུག་ །ཐར་པའི་བདེ་བ་ནི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བདག་ཉིད་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བུ་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤྱིར་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ཁོ་
 ན་བསྐྱབས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱིད་
 པའི་རྒྱག་བསྐལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན། སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་བྱུང་པས་ཐུགས་རྒྱུད་དགའ་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པས་ལེགས་པར་གང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 བློ་ཚོག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བདེ་དགའ་ཐུགས་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེས་པ་དེས་དོམས་ཤིང་ཚོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་ཅམ་ཐོབ་པ་ནི་
 བདེ་བའི་རོ་དང་བྲལ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་
 དཔེ་དང་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སྟུ། རོ་བྲལ་ཐར་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཤད་པའོ། །འདིས་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱེད་པའི་དགའ་བདེ་ནི་མཚོག་ཏུ་ཁྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོས་ན་རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་ནི་བདེ་བ་མཚོག་གི་
 རོ་བཅུད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དོན་གྱི་དགའ་བས་ཚོག་པའི་
 རྒྱ་མཚོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་མ་གངས་མེད་བྱས་ཤིང་དྲིན་ཆེན་པོས་
 ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པའི་ལན་དུ་(༤༡༧)རང་གིས་ཀྱང་པར་ལ་ཕན་བཅུགས་ནས་
 ཕན་བདེ་ལ་འགོད་ཅུས་ན་དྲིན་ལན་གཙོ་བུཔ་པ་ཡིན་པས་དེས་ཆོམ་ཞིང་ཚོག་གི་
 རང་གཅིག་སྤུས་ཞི་བདེ་གཉེར་བ་དང་དེ་ཐོབ་པ་ཅམ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་གོལ་
 སའམ་གེགས་བྱེད་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་
 པས་སོ། །གཞན་དོན་བྱས་པ་དེས་ཐར་པ་ཡང་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་
 བ་མ་ལུས་རང་བཞིན་མདོན་སྤུམ་མཛད་གང་གི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ནི་
 ཞར་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། གཞན་དབང་གྱུར་པ་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ནི། རུང་
 ཟད་ཅམ་ཞིག་ཚོག་གིས་བརྗོད་བྱེད་སྟན་ངག་མཁན། ཞེས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་དོན་དུ་ཞི་བདེ་གཉེན་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི།
མདོ་ཐེད་རྒྱལ་ལས། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྲིད་པར་གནས་པ་ཡི། སྤྱག་
བསྐལ་མི་བཟད་ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞོད་བྱེད་མིན། །ཞི་སྤྲིད་ཡོན་ཏན་སྦྱོན་
གྱིས་ཐེག་པ་དམན་ཞུགས་པའི། །རྣམ་རྟོག་དགེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྒོ་ལྷན་གཞོད་བྱེད་
ཡིན། །སྒོ་དང་ལྷན་པ་དཔྱལ་བར་གནས་པ་དུས་ཀུན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དྲི་མེད་ཡངས་
པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསལ་རྣམ་རྟོག་བདག་པན་
པ། །རབ་དུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟར་
རང་དོན་དུ་ཐར་པ་ལའང་རེ་སྟོས་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱག་པར་
དགའ་བ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་བས་ན་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་ངས་གཞན་དོན་དུ་དགའ་
བ་སྤྱད་དོ་སྟམ་པ་དང་དྲིན་ཆེན་པོས་གཞན་བསྐྱེད་སོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སེམས་དང་
ནི་ངས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་རོ་མཚར་མདུན་དུ་བྱང་(༢༤ན)བའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་
པའང་མེད་ལ། བཅའ་གཅིག་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་
བས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ལ་པན་པ་བྱས་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
སྦྱེ་བ་ཕྱི་མར་རང་ལ་མཛོན་མཐོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་བས་ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་སྤྱག་
བསྐལ་མི་འདོད་པ་ལ། །བྱད་པར་མེད་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྦྱོམ་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་དུའམ་ཐ་ན་
ཆོག་མི་སྟན་པ་རྩེད་ཟེད་ཅམ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའམ་
བསྐྱེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་
པོ་ལྟ་ཅི་རྒྱུད་དུའང་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་བར་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བའི་རྣམས་པ་མེད་
ཀྱང་མི་འདོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་ད་ལྟ་སྤྱག་
བསྐལ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ལའང་དེ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྡིང་ཇིའི་སེམས་ནི་དེ་
ལྟར་བྱད་པར་མེད་པར་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། ཟུ་མཚན་བརྗེ་བ་པའི་སྒྲིམ་པ་
 མདོར་བསྟན་པ། དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཁྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོམས་པ་ཡིས་
 བློ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལ། བརྗེ་ལུས་པའི་ཟུ་མཚན་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་གཞན་
 གྱི་ལུས་ལ་རང་གི་ལུས་སྟམ་པ་དང་རང་གི་ལུས་ལ་གཞན་གྱི་ལུས་སོ་སྟམ་པའི་སྒྲིམ་
 གྱི་བ་དགོས་ན་དེ་ལྟར་སྒྱུ་དཀའ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅིས་པར་
 འཛིན་ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྒྱུ་བས་བདག་གཞན་(༤༢༧)བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་བདག་གཞན་མཉམ་
 པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྒྱུ་དཀའ་སྟམ་ན། མ་གོམས་ན་དེ་ལྟར་སྒྱུ་དཀའ་བ་བདེན་མོད།
 འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནི་རང་ལས་གཞན་པ་དང་མ་དག་
 གི་ཁྱུ་བ་དང་ཁྱེད་གི་ཐིགས་པ་འདྲེས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི་སྤར་བར་དོན་པོ་འོངས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱན་
 དེས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལྟེ་བར་གོམས་པའི་སྒྲིམ་པས་ལྷིས་
 རང་གི་རང་གིས་བདག་གོ་ཞེས་སམ་བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་ནི་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་བདག་གི་ལུས་ཉིད་ཅེས་ཅི་ཡི་
 ཕྱིར་མི་གཟུང་སྟེ་བྱུངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལྷིས་གོམས་པར་བྱས་
 བ་རང་གི་ལུས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་པར་ལུས་ཀྱི་མི་ལུས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་
 ཀྱང་དུག་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་ཡར་སྐྱར་ནས་
 འཆད་ལ། བི་རྒྱ་ཏི་སྒྲིམ་སྟམ་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བར་སྐྱར་ནས་
 འཆད་དེ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཀྱང་འདི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་དུ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་རང་གི་ལུས་
 འདི་ཉིད་ལ་ནི་གཅིས་འཛིན་དོར་ནས་རང་གི་སྒྲིམ་གཞན་གྱི་ལུས་དག་དུ་བཞག་
 པར་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་མིན་པའི་གཞན་གྱི་ཁྱུ་བ་ལྟ་བུ་ལའང་གོམས་ན་བདག་
 གི་ལུས་སོ་སྟམ་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལའང་གཞན་གྱི་ལུས་སོ་སྟམ་དུ་

གོམས་ན་གཞན་ཕྱིར་སློབ་ལ་དཀའ་བའམ་མི་རྣམས་པ་ཆེར་མེད་པས་བརྗེ་བར་
 རུས་སོ། །ཆོག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེད་རྣམས་སྤངས་མཉམ་(༤༡ན)པ་ལ་
 ཡར་སྐྱར་ལ། དགེ་ལྷ་དང་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེད་བརྗེ་བ་ལ་མར་སྐྱེལ་ནས་འཆད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་
 ཞིག་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། །བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ནི་རྩོགས་པ་ན། །དེ་བསལ་མི་རྟོག་
 སློབ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
 གོམས་ན་བརྗེ་རུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱར་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་ཆགས་
 སེམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བབྱང་བ་དང་གཞན་སྟོན་ཅན་དུ་བབྱང་ནས་སྤངས་སེམས་
 ཀྱིས་ཡལ་བར་དོར་བའི་གཉེན་པོར་བརྗེ་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་བདག་རང་
 ཉིད་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སམ་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟོན་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་པའམ་
 གཞན་དག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ནི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདག་
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ལ་གོམས་པར་
 བྱ་བ་དང་གཞན་བདག་དུ་བྱང་བའམ་བབྱང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་
 པའི་སློབ་ནི་ལེགས་པར་མ་གོམས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

འདིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་དངོས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་ལ།
 བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་
 བར་འདོར་བའི་སློབ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་
 ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་(༤༡བ)བར་འདོར་བའི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 སྐར་རང་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་རང་གི་བདེ་བ་ཆེད་དུ་སྐྱབ་ཅིང་སྐྱག་བསལ་ཆེད་
 དུ་སེལ་བ་དེ་ལས་ལྷག་ནས་ཕྱིན་ཆད་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་རང་

གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱག་བསམ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རུ་སྒར་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེའི་བདེ་བ་ཆེད་རུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་
དང་སྐྱག་བསམ་ཆེད་རུ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྟོག་ནས་སྤྱིན་ཆད་གཞན་
གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་རུ་བསྟན་ནས་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱག་བསམ་སེལ་
བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བརྟེན་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་
ལྟ་བར་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསམ་བསམ་པའི་དོན་རུ་འབྱུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།
གཉེན་པོའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་རུ་སྟོན་པ། བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི། གཞན་དང་རུ་སྒྲུང་བ། བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་བ། བདག་གཞན་གཙོ་
པོར་བྱས་པའི་སྟོན་ཡོན། དེས་ན་དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ལག་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། གཞན་བདག་རུ་སྒྲུང་རིགས་
ཤིང་སྒྲུང་བར་རུས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་དེ་རྣམས་བདག་
གཅིག་རུ་གཟུང་བར་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ན། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟས་གཅིག་
པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ལྟས་ཞེས་
བསྟུང་བའི་ལྟས་ཉིད་རུ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རུ་སེམས་(༤༩༠ན)
ཅན་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དག་
རུ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཅི་ཕྱིར་ལྟས་ཅན་རྣམས་བསྟུང་བའི་འགྲོ་བར་གཅིག་རུ་
མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་མཚུངས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལའང་གཅེས་འཛིན་གོམས་
ན་རང་གི་ལྟས་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སེམས་ཅན་
རྣམས་བདག་རུ་སྒྲུངས་རིགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་རིགས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་
སྟོན་གོམས་པར་མི་རུས་སོ་སྟུང་ན། ཡུན་རིང་རུ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་
འདྲའི་སྟོན་འབྱུང་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟས་འདི་ལ་

ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རིང་དུ་གོམས་པས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་ཅིས་མི་སྐྱེ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་བདག་ཏུ་སྒྲང་རུས་སོ་ཞེས་གོམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་སྒྲང་རུས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་བདག་ཏུ་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱན་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་གོམས་པས་བདག་གི་སྒོ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་བཟུང་ནས་ལུས་ཆེ་བ་དང་སེམས་ཁེངས་པའི་སྒོ་སེམས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ལུས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ཟས་ཟོས་ནས་སམ་ཟས་ཟོས་པ་ན་དེའི་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བ་ནི། སྐྱིན་པ་འདིས་བདག་གཞན་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་(༤༡༠བ)གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་རྒྱན་ལས། གཞན་དང་བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། །བདག་པས་གཞན་ཆེས་སྟག་པ་རྟེན་ནས་ནི། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་དོན་མཚོག་འདུ་ཤེས། །རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །བྱམས་པ་གང་ཡིན་སྦྱར་དང་མི་སྦྱོར་གང་། །དེ་ནི་སྤྱིད་པ་དག་ན་ངོ་མཚར་ཆེ། །སེམས་ཅན་བདག་དང་མཚུངས་ཕྱིར་དེ་ལྟ་འདུག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ལ་གོམས་དགོས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། གཞན་བདག་ཏུ་སྒྲང་རིགས་ཤིང་རུས་ལ་པན་ཡོན་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐལ་རྒྱུང་བའམ་ཐ་ན་ཚོག་ཅི་སྟན་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའམ་བསྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའམ། རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་བས་རི་ལྟར་ཉམ་ཐག་དང་། །ལྷ་དན་སོགས་ལས་བདག་སྤང་འདོད། །ཅིས་ཏེ། ལུས་གདུང་བས་ཉམ་ཐག་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་དན་སོགས་རུང་།

ཟད་ལའང་བདག་སྤངས་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལའང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 འབྱུང་བ་ལ་བསྤངས་སེམས་དང་བྱུང་བ་ལ་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་
 ནི་གོམས་པར་བྱ་བའམ་ཡང་ན་ཆོ་འདིའི་གནོད་པ་ལ་བསྤངས་སེམས་དང་ཕྱི་མའི་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
 གདམས་པར་མཛད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲིང་རྗེ་ནི་བསྤངས་སེམས་དང་རྫོགས་པས་
 བྱམས་པའི་སེམས་ནི་གོམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཀའན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 ཟུང་དུ་འང་བསྤངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སྤྲུན་རས་གཟིགས་
 (༤༡ན)དབང་སྤྲུག་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དེས་འགྲོ་བ་དུ་མ་ཡི་འཛིགས་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སེལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཐ་ན་འཛིགས་པ་ཟུང་དུ་འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་འགའ་ཞིག་སྟོབས་པ་ཞན་པས་བག་ཚབ་འམ་བག་འཁུམས་པའི་འཛིགས་པའང་
 བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་མཚན་འདྲིན་པ་ཅམ་མམ་དུན་པ་ཅམ་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་འཛིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོབ་ཀྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དེ། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་སེམས་འཕྲོས་པས་ཀྱང་བདག་གི་མིང་འདྲིན་པར་
 བྱེད་ན་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་ན་འཁོར་
 གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པ་ཅམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ངས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 བོ་ཞེས་དྲངས་པར་མཛད་པ་ལྟར་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པར་ཡང་། བདག་གི་མིང་
 ལན་གསུམ་དུན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚབ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་གསུངས་ལ། ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
 བག་ཚབ་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ཞེས་སྤྲུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གང་གིས་རྒྱུད་ཆོ་བདག་དུན་
 ཅུ། །དེ་ཡི་རྒྱུད་པ་བདག་གིས་བརྫོགས། །རང་གི་ཐོག་མའི་སྟོན་ལམ་འདི། །བདག་
 ལ་འབྲས་བྱར་ལྟར་པར་མཛོད། །ཅིས་སོ། །རྣམ་བཤད་དུ་བདག་གི་མིང་སོས་པ་
 དེ་དག་ཀྱང་འཛིགས་པ་བརྒྱུད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བི་ཟླ་ཉིས་རང་གི་མཚན་སྟུན་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གང་ཞིག་སྤིང་རྒྱང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བདག་གི་མིང་བརྗོད་པ་
དེའི་(༤༡༧)ཟུག་བསྐལ་དང་ཐ་ན་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་སྤོབས་པ་མེད་པའི་འཇིགས་
པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་རྟག་དུ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་ལྡན་པས་གནོད་པ་རྒྱང་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གཞན་དོན་ཆེས་ཆེར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དཀའ་ཡང་གོམས་ན་སྤྱིད་རུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སན་ཡོན་ཡོད་ཀྱང་
གཞན་བདག་དུ་གྲང་བ་དང་བདག་གཞན་དུ་བཞག་པ་འདི་ཤིན་དུ་དཀའ་སྟུང་ན།
ཤིན་དུ་དཀའ་བར་སྤང་ཡང་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདི་སྤྱིད་པར་མི་རུས་
སོ། །ཞེས་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མ་གོམས་པའི་རུས་སུ་ཆེས་ཆེར་
དཀའ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤོ་གོམས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང་
གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བའང་གོམས་ན་སྤྱི་སྤྱི་བར་འགྱུར་བས་ཉེ། འདི་ལྟར་
གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུའམ་རུས་པ་ཡིས་ནི་སྤང་རང་ལ་དག་བྱེད་པའི་མི་མཛའ་
བ་གང་གི་མིང་ན་ལམ་དུ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྟག་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་
ཡང་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་རང་དང་མཛའ་བར་གྱུར་པས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་
གནས་པ་ལ་གོམས་པ་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་
བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཀའ་ཡང་གོམས་ན་སྤྱི་བས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་རིགས་
ཞེས་གདམས་པའོ། །ཡང་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། དང་པོ་མ་འདྲིས་པའི་རུས་སུ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་གང་གི་མིང་ཐོས་པས་འཇིགས་པ་སྤྱིད་
པ་ཡང་ཕྱིས་འདྲིས་པའི་རུས་སུ་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཞེས་ས་བཟང་
འགྲེལ་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤང་མ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །རྣམ་བཤད་དུ་(༤༡༩)གང་
གི་མིང་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་འདྲི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རུས་པ་དང་ཆེ་བ་བརྗོད་དེ་
དེ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པས་དོན་བསྟན་བ་ནི། དཀའ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱས་ནས་

གོམས་ན་མུར་དུ་སྒྲེ་ཁིང་སྒྲེས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་བདག་རང་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གཞན་
 རྣམས་ནི་མུར་བ་ཉིད་དུ་སྤྱིད་ཁིད་འཛིགས་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་གཞན་མཐའ་དག་
 ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་
 བའི་སྒོ་གཉིས་པན་ཚུན་གོ་ས་བརྗེ་བར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་
 འཛིན་ཁིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་སྒྲིང་པའི་སྒོ་ནས་བདག་
 དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་འདི་བསྐྱམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱིད་ཁིད་རྒྱད་
 པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ནུས་མཐུ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། །

འོ་ན་ད་ཁྱད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྤྱག་པའི་རྒྱ་དང་མ་དད་པའི་རྒྱར་འབྱུར་བའི་མན་ངག་
 ཟབ་མོ་སྤྱི་ཆེན་གྱི་ལམ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱི་དམན་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་མིན་ལ་
 གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པ་མཚོག་དུ་མུར་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་འདི་ལ་གདམས་ངག་
 གི་མཚོག་དུ་བཟུང་སྟེ་གསང་ཁིང་མི་མངོན་པའི་རྩལ་གྱིས་དུས་ཅག་དུ་ཉམས་སུ་
 བླངས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་སྤངས་པས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་
 འབྱུར་བས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་བདག་དུ་བླངས་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་
 པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་བ་ནི། བདག་ལུས་གང་ལ་སོགས་ཏེ། བོང་
 དུ། བདག་ཉིད་སྒྲོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་(༤༡༡བ)ཏན་རྒྱ་མཚོར་སྤེས་བྱས་
 བས། །ཁིས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་ལ། ཆོ་འདིའི་འཛིགས་པ་སྒྲིང་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་རང་གཅེས་འཛིན་དོར་བ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་མ་ནུས་པར་རང་ལ་
 ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་གི་ལུས་གང་ལ་མངོན་པར་
 ཆགས་ཤིང་ཁིན་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་འཛིགས་པའི་གནས་རྒྱུད་དུ་
 འོག་ཆགས་སྤུལ་དང་ཕྱིག་པ་ཆོར་མ་དང་མེ་སྤྱག་སོགས་ལའང་འཛིགས་པ་སྒྲིང་བ་

དང་དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ཤ་ཟར་མཐོང་བ་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཇིགས་སྐྱལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་འཇིགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་སྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ལྟར་སྤྱི་མར་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ལའང་འཇིགས་པ་རྩ་མ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་དེ་ལ་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་བཞིན་རྩ་སྤང་བར་མི་བྱེད་དེ་སྤང་བྱགས་ཀྱིས་འདྲོར་བར་བྱེད་རིགས་ཀྱི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྣོན་ནས་གཅིས་པར་འཇིན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གཅིས་པར་མ་བཟུང་ན་འཇིགས་པ་གང་ཡང་སྐྱེ་དོན་མེད་པས་དེ་སྤང་བ་ལྟན་ཏོ། །

སྤྱི་མའི་སྐྱལ་བསྐལ་སྐྱེད་པའི་རྩ་ཡིན་པས་རང་གཅིས་འཇིན་དོར་བ་ནི། རང་ལ་གཅིས་པར་བཟུང་ནས་ལུས་གང་ཞིག་བཀྲེས་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་ཆོ་ཞིང་གང་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བཀྲེས་སྟོམ་སོགས་དང་འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པར་འདྲོད་པས་ཟས་གོས་དང་སྤྲན་དཔྱད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་རྩ་བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་དང་གནག་སྐྱགས་དག་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། འགྲོན་པོ་ལམ་རྩ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཛོམས་སྐྱ་བའི་ལ་རྩ་འབྲང་(༤༩༩ན) གསུམ་གྱི་ལམ་འགག་བསྐྱོད་དཀའ་བ་དག་རྩ་སྐྱགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ནོར་རྩིས་རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁེ་སྟེ་རྟེད་པ་དང་རིམ་གྱོ་སྟེ་བཀྱར་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྩ་འདི་དག་མ་བསད་ན་བདག་ལ་རྟེད་བཀྱར་འོང་བའི་གཤམ་བྱེད་དོ་སྟམ་ནས་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་རང་གི་ས་དང་མ་ཡང་གསོད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ལུས་གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྱོ་འི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱར། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ས་བྱད་པར་ཅན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་ནོར་དག་ཀྱང་བརྐྱས་སམ་འཕྲོག་ནས་ལས་ངན་ཆོབས་ཆེན་གསོག་པར་བྱེད་ལ་ལས་ངན་པ་དེ་དང་དེས་ནི་སྤྱི་མར་

དམུལ་བ་མཛར་མེད་གྱི་མེས་སྲིག་པ་སོགས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསུལ་ཆེན་པོ་སྦྱིད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རུ་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་བརྒྱས་ན་རབ་རུ་ཆོ་བའི་དམུལ་བར་སྦྱི་
 བར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱི་མའི་སྤྱག་བསུལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འབྱར་
 བ། སྤྱིག་པའི་ཉེས་དཀིགས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་
 བྱུར་པའི་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བས་འདོད་ཅིང་གཅེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བའི་
 སྦྱོང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་སོགས་ཟས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པས་མཛོད་པར་བྱེད་
 དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི། ཉེས་པའི་རྒྱ་དང་སྦྱོ་བའི་གནས་སུ་བྱུར་པའི་རང་གི་
 ལུས་འདི་ལ་དེའི་རང་བཞིན་སྦྱོན་ཅན་རུ་ཤེས་པའི་རིག་པ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་
 སུ་ཞིག་དག་བཞིན་རུ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ་དག་བཞིན་རུ་ལྟ་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་རུ་སུ་
 ཞིག་བརྟན་པར་མི་བྱེད་(༤༡༣བ)དེ་བྱད་རུ་བསད་དེ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལྟོས་མེད་
 རུ་འདོར་རིགས་ཀྱི་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་ཆགས་ནས་དེ་གཅེས་པར་བབྱུང་ནས་འདི་
 སྦྱི་ཀྱན་རུ་བྱུང་བར་འབྱུར་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་གཙོ་བོར་བཞུགས་དེ་དེ་སྤངས་ནས་བདག་
 གཞན་བཞེད་གོས་པར་བཅུན་པའོ། །

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཡོན་ནི། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་སོགས་
 ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་སྟེལ་ཏེ་རྒྱས་པར་སྦྱོན་པ་ལ། སྦྱང་པ་དང་བྱིན་
 པའི་སྦྱོན་ཡོན་ནི། ཡོ་བྱད་འགའ་ཞིག་གསར་རུ་རྟེན་པའམ་སྤྲ་ནས་རང་ལ་ཡོད་
 པའང་རུང་ཉྟེ་སྦྱོང་མོ་བ་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་པའམ་དེ་མིན་ཀྱང་ཡོ་བྱད་ལ་གཞན་ལ་
 བྱིན་ནས་རང་གི་ལོངས་སྦྱང་པར་བྱ་སྟམ་རུ་སེམས་པ་ན། གལ་ཏེ་སེར་སྒྲའི་དབང་
 གིས་ཡོ་བྱད་འདི་གཞན་ལ་བྱིན་པར་བྱས་ན་བདག་རང་གིས་ཅི་ཞིག་ལ་ལོངས་སྦྱོང་
 ཅེས་གཞན་ལྟོས་མེད་རུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་བདག་བདེ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་གཙོ་
 བོར་སེམས་པ་ནི་འདྲེ་ཡི་ཚུལ་ཏེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིན་པས་དེས་འཛིགས་
 པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དེ་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་སྦྱི་མར་མ་ཟམས་ཡི་དྲགས་སུ་འབྱུར་ལ།

གལ་ཏེ་འོར་མུས་འདི་བདག་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱས་ན་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་
 སྒྲིན་པར་བྱ་ཞེས་རང་སྣོས་མེད་ཏུ་བོར་ནས་གཞན་བདེ་བའི་དོན་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་
 སེམས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་དེས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་དེ་གཏོང་སེམས་དེས་སྤྱི་མར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་དབང་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
 ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་འདྲེ་ཡི་རྒྱལ་ཞེས་པ་དམན་པའི་སྦྱོད་པའམ་
 སྦྱོད་རྒྱལ་རན་པ་དང་ལྷ་ཡི་(༤༩༤ན)ཆོས་ཞེས་པ་བྱེད་པར་གྱི་སྦྱོད་པའམ་ཆོས་
 ལྷགས་བཟང་པོ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །གཞན་དང་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཡོན་
 བློ། བདག་ཉིད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་གཙང་པ་དང་དེའི་ཡོ་བྱད་
 རྒྱ་བ་སོགས་གཞན་གྱི་ལྷས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་རང་ཉིད་དཔུལ་
 བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱིས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དྲག་པོས་གདུང་བར་འཕྱར་ལ། གཞན་
 བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་བདག་རང་གི་ལྷས་སྟོག་ལོངས་སྦྱོད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་
 གི་ཆེད་ཏུ་ཕངས་མེད་ཏུ་བཏང་ན་རང་གིས་འདི་ཕྱིར་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཐོབ་པར་འཕྱར་རོ། །འདི་ལ་ལྷས་རག་གིས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཞེས་འབྲེལ་
 ཆེན་ཏུ་འོ། །རང་དང་གཞན་མཐོ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོན་བློ། བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སོགས་
 གཟུགས་འཁོར་འོར་རྟེན་བཀྱར་བསྟོད་གཤམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་མཐོ་
 བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེས་ནི་སྤྱི་མར་རན་འགོ་རྣམས་སྤྱོད་བ་དང་མིར་སྦྱིས་
 ན་འང་རིགས་གཟུགས་རན་པ་དང་ལྷང་དོར་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་པ་སོགས་སྤྱོད་
 སྦྱེ་བར་འཕྱར་ལ། རང་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་སྟོ་བར་བྱས་ནས་རང་ལས་གཞན་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་མཐོ་བར་འདོད་
 ན་སྤྱི་མར་བདེ་འགྲོར་སྦྱོ་བ་དང་དེར་ཡང་གཞན་གྱིས་དམ་པར་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་ཏུ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་བཀྱར་སྤྱིའམ་རིམ་གྱི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རོ། །འདིས་
 ལྷས་རག་གིས་ཕན་གཞོན་ཏུ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའང་སྦྱོན་
 ཡོན་ཆེ་བར་བསྐྱར་ཞེས་སྤྲུལ་མར་རོ། །

རང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་ལ་བཀོལ་བའི་སྒྲིན་ཡོན་ནི། བདག་གི་ལས་བྱ་བའི་
(༤༣༤)དོན་དུ་གཞན་པ་རོལ་པོ་བྲན་དང་གཡོག་དུ་བཀོལ་བར་བྱས་ན་སྤྱི་མར་རང་
ཉིད་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ལས་ལ་བཀོལ་བའི་བྲན་གཡོག་དང་གཞན་གྱི་སྤྱི་མི་
དང་རིགས་ངན་དང་གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིས་ནས་སྤྱག་བསམ་ལ་མྱོང་
བར་འཕྱར་ལ། གཞན་གྱི་ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་བཀོལ་ཁིང་སྤྱད་ན་སྤྱི་
མར་བདག་ཉིད་རྗེ་དཔོན་ཉིད་དང་རིགས་མཐོ་བ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་
ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འཕྱར་རོ། །འདི་ལ་ངག་ཅམ་གྱིས་བསྟུལ་བའི་སྒྲིན་ཡོན་ཞེས་
ཀྱང་རོ། །དེ་དག་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་
སྤེལ་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པས་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཇི་སྟེད་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་གཞན་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་ཀྱང་དུ་པན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་
བཟང་པོ་ལས་བྱུང་བས་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་སྤྱན་སྟེན་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱག་བསམ་དང་ཉེས་པའི་སྒྲིན་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དུས་ཀྱང་
དུ་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་བྱ་མིན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དམན་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྒྱད་པ་ཀྱང་གྱི་སྒྲོར་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་སྦྱོད་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་
བསམ་པ་མི་སྦྱོ་བ་དང་དགག་པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། །

རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིན་ཡོན་བསྟུས་ཏེ་(༤༣༥)དཔེས་
བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚོ་མང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཏེ་ཅི་ཞིག་
དགོས་ཏེ་བྱིས་པ་དམན་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་གཞན་ཡལ་བར་

བོར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ནའང་རང་གི་དོན་ཅིའང་མ་འགྲུབ་པར་སྲིད་པའི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། སྤྱབ་པ་སྦྱོས་མཆོག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་ལ་བར་བོར་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞི་བའི་གནས་སུ་ཟག་ཐེད་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་འདི་གཉིས་གྱི་ནི་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་ཉོས་ལ་བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྔོ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྦྱོམ་པ་ལ་སྦྱོས་བྱའི་ཆལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་མདོ་མེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་བོ་ཚོངས་པ་རང་གི་བདེ་དོན་བཅོམ། །རྟག་ཏུ་དེ་མ་ཐོབ་པར་སྤྱག་བསྐལ་འགྱུར། །བརྟན་པ་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་བཅོམ་ལུན་པས། །གཉིས་ཀའི་དོན་བྱས་ཐུང་ན་འདའ་བར་གྱུར། །ཅེས་དང་། རིན་ཤིང་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག །མཐུན་པར་མཁྱེན་མཛོད་དོན་དུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ལགས། །ཞིས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། མ་མཐོང་བ་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་(༤༡༥)ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་འཁོག་ཅིང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དག་ཡང་དག་པར་བརྗེ་བར་མ་བྱས་པར་བདག་གཅེས་པར་བཟུང་ན་རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་སྟེ་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་ནས་བསྐྱད་པས་ཆོག་མོད་སྟུང་ན་འཁོར་བ་ན་ཡང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བ་ཡོང་ཡེ་ཐེད་དེ་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་སྤྱག་

བསྐལ་ལས་མ་འདས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དགོས་ལ། ཡང་བདག་གི་བདེ་བ་རྒྱར་
བཅས་གཞན་ལ་ཕར་གཏོང་ཞིང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་རྒྱར་བཅས་རང་ལ་ཚུར་ལེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྩེ་བར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་ཅས་
བཤད་ཀྱང་ཚག་མོད། འོན་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་བརྩེ་ཚུལ་དངོས་ནི་སྤྱི་མ་ལུགས་ལ་
གོང་ཏུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་བདག་གཞན་བརྩེ་བར་མ་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་
པར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་འཁོར་བ་ན་ཡང་ལྷ་མིའི་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་ཐུས་ཚོགས་པ་
ཐོབ་པའང་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཚག་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་བདག་གཞན་མ་
བརྩེས་ན་གཞན་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་པར་མ་ཟད་རང་དོན་ཏུ་མཐོ་རིས་གྱི་
བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའང་མི་འཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་པ་ལ་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་འདི་དགོས་ཀྱང་མཐོ་རིས་གྱི་བདེ་བ་ཐུན་ཐུས་
ཚོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐབས་པ་ལ་དེ་ནི་དགོས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པའང་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་(༤༩༦)སྟོན་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མ་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་མ་བཟུང་བར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འཁོར་བར་བདག་
གཞན་དོན་སྐབས་པའི། །ཐབས་ནི་གཞན་དག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཐོང་བ་ཆོ་
འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་གཞན་ཡལ་བར་བོར་བས་
མ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་འབྲས་མི་
འཐོབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཕར་ཞོག་གི་མཐོང་བའི་ཆོས་སུ་ཡུར་པའི་ཆོ་འདིའི་དོན་
ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་བྲན་གཡོག་དག་གིས་རང་ལ་གཅེས་སྤྱས་བྱས་ཏེ་རྩེ་
དཔོན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་བོར་ནས་ལས་སུ་བསྐྱོས་པའི་བྱ་བ་ཞིང་ལས་སོགས་མི་
བྱེད་པ་དང་རྩེ་དཔོན་ཡང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བྲན་གཡོག་གི་དོན་ཡལ་བར་
བོར་ནས་དེ་ལ་ལས་སྐབས་ཏུ་བརྟུག་སྟེ་ཟས་གོས་དང་སྤྱ་རྩྭ། རྟེན་འོས་པ་མི་རྟེན་

བས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆོ་འདིའི་དོན་ཅན་ཡང་འབྲུག་པར་མི་འཕྱར་ཏེ་བྲན་གཡོག་གིས་ལས་མ་བྱས་པས་སྤྲ་རྒྱ་རྒྱ་མི་ཐོབ་ལ་རྩེ་དཔོན་གྱིས་སྤྲ་རྒྱ་མ་བྱིན་པས་ལས་མི་འབྲུག་པས་སོ། །ཡང་གི་སྤྲས་མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་མི་འབྲུག་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲས་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །

ཉེས་དམིགས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་དང་མ་མཐོང་བ་ཆོ་ཕྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སྤངས་པས་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བོར་ཞིང་། རང་གཅེས་འཛིན་དོར་ནས་གཞན་(༤༩༥བ)དོན་ཆེས་ཆེར་མ་བྱས་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་བྱས་པའི་རྒྱས་བདེ་སྤྲུག་གི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་པ་རྣམས་ཞེས་སམ་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཅ་བར་བསྟན་རྟོ། །རྒྱ་དཔེ་སོགས་སུ། སན་རྩལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་བོར་ནས། ཞེས་ཡོད་དེ། དོན་ནི། བདག་གཞན་བརྩེས་ནས་སན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སན་རྩལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ལ་དེའི་དོན་ཡང་སན་རྩལ་མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་རྒྱས་ཞེས་པ་ལོ། །ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཆོངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་པ་ལེན་ཞེས་རྒྱ་མཆོན་དུ་སྦྱར་ནས་ཆོངས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་གྱང་ཆོག་ལ། སྤྲ་མ་ནི་ཆོངས་པ་ཞེས་པ་སྤྲུང་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་བར་བསྟན་རྟོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་ངེས་པར་བརྩེ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་

སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རང་གཅེས་འཛིན་འདོར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤང་པ་འཁོར་
 པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ནང་གི་གནོད་འཚོའམ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རིགས་གང་ཡོད་པ་དང་། (༤༣༡ན)
 རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་ལྟར་པའི་འཇིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རིགས་
 རི་སྦྱེད་ཅིག་ཡོད་པར་ལྟར་པ་ཞེས་སམ། དག་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་
 པ་དང་སྦྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཞེས་པའམ། སེམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་ལྷས་ཀྱི་
 རྒྱག་བསྐལ་རི་སྦྱེད་ཅིག་ཡོད་པར་ལྟར་པ་དེ་དག་ཀྱན་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 ཅན་གྱི་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཅ་བར་ལྟར་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་འདྲེ་ཆེན་
 པོ་དེས་གོ་སྟེ་དེས་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་
 སྤོང་བ་ལ་ནན་ཏན་བསྦྱེད་ནས་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རང་གཅེས་འཛིན་འདོར་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏེ་དེ་སྤོང་བར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཅ་
 བ་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་ལ་དགྲར་བལྟས་ཏེ་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའམ་
 བདག་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ཁིང་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་རང་གཞན་
 གྱི་རྒྱག་བསྐལ་རུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་རུས་ཏེ་རྒྱ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་
 ཏེ་དཔེར་ན་སྟེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ནི་ལག་ཏུ་བབྱང་ནས་མ་བཏང་ན་དེས་སྟེག་པའི་རྒྱག་
 བསྐལ་སྤོང་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ལལ་ཆེར་
 ཏུ་བདག་འཛིན་ཉིད་ལ་ངོས་བབྱང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད། །འོན་
 ཀྱང་གོང་ཏུ་རང་གཅེས་པར་བབྱང་བས་བདག་གཞན་བརྗེ་མ་རུས་ཤིང་མ་བརྗེས་
 པས་འདི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་
 པའི་ཅ་བར་བསྟན་ཁིང་འོག་ཏུ་འང་དེ་བཞིན་ཏུ་འཆད་པར་འཁྱུར་བ་ལྟར་འདིར་
 ཡང་ཉེས་པའི་དངོས་རྒྱུ་དཔང་ཏུ་བྱས་ནས་བདག་གཅེས་(༤༣༢བ)འཛིན་ཉིད་ལ་
 གབྱང་བར་བྱ་དགོས་ལ་བརྒྱད་རྒྱ་ལྟ་བུའི་དཔང་ཏུ་བྱས་ན་བདག་གཅེས་(༤༣༢བ)འཛིན་ཉིད་ལ་

བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་སྟམ་མོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ཉེས་པའི་ཙུ་
བ་ཡིན་པའི་རྩ་མཆན་དེས་ན་དེ་ལ་དགར་བལྟས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་
བཟུང་ནས་ངེས་པར་བརྗེད་ཤོས་པར་བསྟན་རྟོ། །

བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་དང་བརྗེས་ནས་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་
འཛིན་ནི་རང་གཞན་གྱི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་
ཉིད་ཀྱི་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་དེར་མ་ཟད་
གཞན་གྱི་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྤངས་ཏེ་རང་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་
ཕན་པའི་ཆེད་དུ་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་
བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བརྗེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤར་གཞན་ལ་
བར་དོར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་རང་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་སྤར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་
ནས་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་
བརྗེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗེ་ཚུལ་དངོས་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྗེས་ནས་བསམ་པས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བདག་
ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ནི་དེང་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུར་
པ་ཡིན་གྱི་སྤར་བཞིན་བདག་ཉིད་དབང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཡེ་ཡིད་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་
ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་རང་གི་ཁ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་མི་སྤྱོད་
བར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལྟས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་རྣམས་ལྟོས་
མེད་དུ་སེམས་(༤༥ན)ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་ཡང་ཡང་སྤངས་ནས་གཞན་ཀྱན་གྱི་དགོས་
པའི་དོན་སྦྱབ་སྟམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ད་ཕན་ཆད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་
སྦྱབ་དགོས་སྟམ་པ་སོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་
དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤྱོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་རྟོ། །

འོན་སྤར་བདག་མེད་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་

ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འང་འབྲུལ་བས་ན་བརྟེན་གྲང་འབྲས་བྱ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ་
 ལྷམ་ན། འབྲུལ་བར་བྱད་པར་མེད་གྲང་འབྲས་བྱ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 ཏེ། རི་སྐད་ཏུ། མར་མེ་ནོར་བུའི་འོད་དག་ལས། །ནོར་བུའི་སྒྲོ་ཡིས་ཡོངས་གཏུག་
 བ། །ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱད་མེད་པར། །རི་ལྷར་དོན་བྱེད་ལ་བྱད་ཡོད། །ཅིས་
 མར་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུའི་ལྷམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་གཉིས་འབྲུལ་
 བར་བྱད་མེད་གྲང་འབྲས་བྱར་བྱད་པར་ཡོད་དེ་མར་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་
 པས་དེར་བྱིན་པ་ནོར་བུ་དང་ཐུད་པ་མེད་ལ། །ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུ་མཐོང་ངོ་
 ལྷམ་ནས་དེར་བྱིན་པ་ནོར་བུ་དང་ཐུད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་
 གསུངས་ལ། མོ་ཡོར་ལ་དགའ་ཤེས་པའི་འཇིགས་སྐྱག་དེ་ཉིད་གཏན་ཏུ་ཤེས་པས་
 སེལ་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

བརྟེན་ནས་སྦྱར་བས་འབྲུག་ཚུལ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་
 གཞན་བརྟེན་ནས་བབྱང་རང་གི་མིག་ན་སོགས་གྲང་གཞན་ལ་བཏང་བྱིན་པས་རང་
 མི་དབང་གཞན་རྣམས་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟའི་མིག་ན་ལ་སོགས་པ་ཡིས་
 སྦྱར་བ་རང་དོན་ཏུ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་སྒྲུ་ལ་ཉན་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་ལག་
 པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོག་གཅོད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་རང་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་
 བྱི་རྣམ་པ་གཏུན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་བ་རང་དོན་སྦྱབ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་།
 བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གང་དེའི་དོན་ཏུ་བཏང་བྱིན་ཅིང་དེ་རྣམས་
 (༤༩༧)ལ་དབང་བའི་མིག་དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་ཡིས་སྦྱར་བ་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ་སྤང་མིག་ལྟ་བུ་འབྲུ་ཚུར་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལོག་པར་བྱ་བ་ནམ་ཡང་
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྦྱར་བ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །རང་དོན་སྦྱབ་སོགས་
 རྒྱུ་དཔེར། རང་དོན་ལྟ་སོགས་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་ཡོད་པས་
 ལོ་སྒྲུ་ལ། དེའི་དོན་མིག་སོགས་རྒྱུ་དཔེར་གཉིས་ལ། རྒྱ་དཔེར་སོགས་སུ། གཞན་
 དབང་ལག་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རང་གི་དོན་ནི་གཡོ་མི་རིགས། །ཞེས་ཡོད་ལ།

དོན་ནི། གཞན་ལ་དབང་བའི་ལག་སྟགས་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་
 པ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དར་རྒྱུ་ཏུ་རང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 བསྐྱོལ་ན་གང་གི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་མིག་སྟགས་ཀྱིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མི་
 རིགས་པས་ཞེས་དང་། སྒྲིག་སྐྱུ་ཀྱིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མཐོང་ན་ཉེས་དམིགས་
 བསམ་ནས་ཡང་ཡང་སྒྲིམ་སེམས་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་
 དབང་བའི་མིག་སྟགས་ཀྱིས་རང་དོན་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ལོག་སྐྱོར་
 བྱ་བ་གང་ཡང་མི་རིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱེད་པའི་དོན་སྐྱབ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེང་ནས་རང་གཙོ་པོར་མི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་ཁོ་ནའི་
 དགོས་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་གཙོ་པོར་བྱས་ནས་བདག་རང་གི་ལུས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་ཟས་གོས་སྟགས་ལོ་བྱད་ཅི་དང་ཅི་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཡིད་
 ཀྱིས་རང་ལ་སྟོགས་པའམ་རང་གིར་འཛིན་པ་བཅད་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་
 བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལེགས་པར་
 སྦྱོང་ཅིག་ཅེས་ཏེ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 སྐྱབ་པའོ། །(༤༣ན)དེ་དག་གིས་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་དང་བརྗེས་ནས་བསམ་
 སྦྱོར་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་དག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་གདམས་པའི་སྒྲི་
 བས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྗེས་ནས་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྱག་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམན་སྟགས་བདག་ཏུ་ཞེས་སྟགས་ཏེ། དེའང་
 རྒྱར་བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་རུས་སུ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ། མཐོ་ལ་ཕྱག་
 དོག་མཉམ་ལ་འགྲམ། །ཞེས་སྟགས་བཤད་པ་ལྟར་རང་བས་མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག་
 མཉམ་པ་ལ་འགྲམ་སེམས་དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར། བརྗེ་བ་སྒྲིམ་པའི་བྱང་སེམས་དེས་རང་བས་དམན་

བ་དང་སོགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་མཐོ་བའི་ཡུལ་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་བདག་ཉིད་བཟེས་ནས་དེ་རྣམས་ནི་བཟེས་ཟིན་པ་ཕྱིན་ཆད་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་རང་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གཞན་རང་བས་དམན་པ་དང་རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་མཐོ་བ་གསུམ་
 པོ་ཉིད་ཏུ་ནི་སྤར་མ་བཟེས་གོང་གི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་གཞན་བདག་ཏུ་མོས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཞན་ཏུ་
 མོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ཆོག་མེད་
 པར་དེ་དང་དེ་ངས་པར་ཡིན་སྟམ་པའི་ངས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ་རང་
 ལས་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་རང་དང་མཉམ་པ་ལ་འགྲམ་སེམས་(༤༣/བ)དང་རང་
 ལས་དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་གཞན་བཟེས་
 ར་གཉེན་པོའི་བསམ་པས་རི་ལྟར་སྦྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 བཟེ་བ་སྟོམ་པ་པོའི་བྱང་སེམས་རང་ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་བས་དམའ་
 བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་བསམ་ནས་རང་བས་མཐོ་བའི་ལྟས་བྱིན་དེ་
 ལ་ཕྲག་དོག་སྟོམ་པ་དང་། རང་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་
 བསམ་ནས་རང་མཉམ་གྱི་ལྟས་བྱིན་དེ་ལ་འགྲམ་སེམས་སྟོམ་པ་དང་རང་བས་མཐོ་
 བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ཡིན་པར་བསམ་ནས་རང་བས་དམན་པའི་ལྟས་བྱིན་ལ་
 ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ན་ཅ་ཆོག་ཏུ་འདི་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལྟས་བྱིན་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་འགར་སྤར་མ་བཟེས་གོང་
 གི་བྱང་སེམས་རང་ལ་བདག་ཤིང་པ་ཞེས་དང་བཟེས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་རང་
 ལ་བདག་གསར་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱས་ནས། ཅ་ཆོག་གི་འདི་ཞེས་པ་རྣམས་བདག་
 ཤིང་པ་དང་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་བདག་གསར་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམན་པ་དང་བརྗེས་ནས་སྤྲུག་དྲིག་
 སྒྲོམ་པ། མཉམ་པ་དང་བརྗེས་ནས་འབྲུན་སེམས་སྒྲོམ་པ། ལྷག་པ་དང་བརྗེས་ནས་
 ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བཀྲར་བྱས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་ལ་སྤྲུག་དྲིག་བ་ནི། བརྗེས་པ་སྒྲོམ་པ་པོ་བྱང་སེམས་རང་ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་མཆོག་ཏུ་བརྩེད་ནས་(༤༤༠ན)
 བཀྲར་ཁིང་བསྟེ་སྤྱང་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒོ་བཞག་
 རས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གྱིས་དམན་པར་བལྟས་ནས་བཀྲར་སྟེ་བྱས་པ་
 མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདིས་རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 བདག་ཅག་གིས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་མ་རྟེན་ཅིང་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་ནི་གཞན་མང་པོས་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་བདག་ལ་སྟོན་བརྗོད་ནས་
 སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟས་བྱིན་འདི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་ཁིང་སེམས་ཅན་བདག་ནི་
 རྒྱག་བསྐལ་ཅན་དུ་བྱུར་ལ། སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ནི་ཁུར་ཆེན་པོ་འཁྱུར་དགོས་
 པ་སོགས་དམན་པའི་ལས་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་ལྟས་བྱིན་འདི་ནི་བྱ་བའི་ལས་དང་
 སེམས་ཁྲལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བདེ་ཁིང་དལ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཆོག་པ་འདི་ལྟ་
 བྱ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཅན་བདག་དུ་བྱས་པ་དེས་རང་དམའ་བར་
 མཐོང་ལྟས་བྱིན་རང་གཞན་དུ་བྱས་པ་དེ་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྤྲུག་དྲིག་བྱ་
 བ་ལོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤྲུག་དྲིག་བ་ནི། བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདི་ནི་མང་
 དུ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ལ་ཆེ་ཁིང་མཐོ་བར་གྲགས་པ་དང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ནི་རིགས་དང་བསོད་
 རམས་སོགས་ཀྱིས་དམན་ཁིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ནའང་ལྟས་བྱིན་གྱིས་འབད་ཚོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱུས་གསར་དུ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མིན་མོད། བདག་ཅག་སེམས་ཅན་
 དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་སོས་དལ་དུ་བསྐྱད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་ཞིག་པན།

དེས་ན་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཡང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་སོགས་ལ་འབད་པས་
 སྤངས་(༤༧༠བ)ཏི་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བྱ་ཆོག་
 གོ། །ཡང་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་ཞིག་གོ་དེ་ཁྱོད་རང་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་ཆོག་མོད་ཅེས་ནམ་སྤང་གསུང་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་དུ། བདག་
 ཅག་ཀྱང་ཀྱང་སྤང་ནས་ཡོན་ཏན་སྤྱབ་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོ་ལྡན་པས་གཏན་ནས་ཡོན་ཏན་མེད་པའང་མིན་པས་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་
 པར་མི་རིགས་ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་མེད་པར་ཡང་མ་གྱུབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཡི་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད་དེ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །ལྟས་བྱིན་ཡོན་ཏན་ཆེ་
 ཞིང་མཐོ་ལ་བདག་ཅག་དམན་ཞེས་པའང་སྟོས་ས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་
 མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེས་མཐོ་བའི་བྱང་སེམས་གོང་མ་གང་
 བས་ལྟས་བྱིན་འདི་དམན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་ལྟས་བྱིན་འདི་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོན་
 ཏན་ཡོད་ཅིང་མཐོ་བའང་མིན་ལ། བདག་ཅག་ལས་ཆེས་དམན་པའི་གང་ཟག་འོག་
 མ་གང་བས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པས་བདག་ཅག་
 མཐའ་གཅིག་དུ་ཀྱང་ལས་དམན་པར་ཡང་མ་གྱུབ་པས་བདག་ཅག་ཞུམ་པར་བྱ་མི་
 དགོས་སྟམ་དུ་བསམ་པའམ་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པར་མི་རིགས་སྟམ་དུ་བསམ་པར་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བུ་འཆོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཉམས་ཤིང་རྒྱད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་ལས་དམན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཉམས་
 པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་(༤༧༡ན)པའི་སྦྱོན་
 ཡིན་གྱི་བདག་ཅག་རང་དབང་གིས་འདོད་ནས་བྱས་པའི་སྦྱོན་མིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པས་སོ། །ཕྱག་དོག་བྱ་ཡུལ་དེའང་དམན་པར་སྤྱབ་པ་ནི། བྱང་སེམས་
 ལྟས་བྱིན་འདིས་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་དེའི་

དབང་གིས་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་རྟེན་བཀུར་སོགས་གྱིས་སྤངས་ཤིང་
 ཉམས་ཐག་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་
 ཁོ་རང་སྤྱིར་རྩེ་དང་ཕན་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་སྒྲོམ་པའི་བྱིར། གལ་
 ཏེ་ནད་པལ་པ་གསོ་བ་ལའང་མི་བཅའ་དང་གཏར་ག་སོགས་དགོས་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་ནད་སོགས་གསོ་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་གནོད་ལ་བཟོད་དཀའ་བའི་དཀའ་སྤྱད་
 དགོས་པས་བྱིད་ཅག་གིས་མི་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱད་པ་ལས་གསོ་ཞིང་ཕན་འདོགས་
 པར་བྱིད་ན་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་གནོད་པའང་བདག་ཅག་གིས་དང་དུ་ཐྱང་ནས་ཅི་ཅུས་
 ལུ་བསྐྱོན་ནས་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་སོ། བྱིད་ཅག་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པས་གསོ་མི་རུང་
 ངོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་བདག་ཅག་ལྟས་བྱིན་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན་ཞིང་གསོ་མི་རུང་བས་
 ཕན་མི་འདོགས་ན་ཁོ་ལྟག་སྟམ་ནས་ཅིའི་བྱིར་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པའམ་རྩན་
 ཅན་བྱིད་དེ་བྱིད་དོན་མེད་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བས་བརྟམས་པ་ལོས་བྱིད་
 སྟམ་ན། བདག་ཅག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན་ལྟས་བྱིན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ་ལྟས་བྱིན་འདི་བདག་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ལ་ཕན་པ་མ་
 གཏོགས་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སམ། བདག་ཅག་(༤༡བ)ལ་དེ་
 ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་བྱ་འདིར་བདག་ཅག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དེས་པ་སོགས་ཡོན་
 ཏན་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པའང་ཡོད་དོ། །

བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་འདི་སྤྱིར་རྩེ་ལྡན་པས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་སོ་སྟམ་ན།
 དེ་ལྟ་ན་ཕྱིག་པ་བྱས་ཤིང་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་རན་སོང་དུ་འགྲོ་
 བར་ངེས་པ་དག་རན་འགྲོ་གཅན་གཟན་གདུག་པའམ་སྤུལ་གདུག་པའི་ཁར་གནས་
 པ་དང་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཕྱིག་སྤྱག་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
 དེ་དག་དང་བལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་རྩེས་ལུ་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་བྱིད་
 དགོས་པ་ལ་སྤྱིར་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཕན་གདགས་པར་མི་བྱིད་པར་མ་
 ཟད་ལྟས་བྱིན་འདི་བྱིར་ལ་རང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱིད་

པ་ཡིས་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་ལ་
 ཡང་འགན་ནས་དེ་དག་ལས་རང་ལྷག་ཅིང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་བསྐྱོ་བར་འདོད་པ་
 འདི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་རན་འགྲོའི་ཁར་གནས་པའམ་གཏུག་པ་སྤུལ་དང་
 གཅན་གཟན་གྱི་ཁར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཞིས་འཆད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་
 རན་འགྲོ་སྟེ་དམན་པའམ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བྲལ་བའི་འགྲོ་བ་ཞིས་སོ། །དེ་བས་
 བ་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་སྦྱོན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་སྒྲིམ་
 པར་བྱེད་པ་འདི་ཉེས་པ་ཆེའོ་སྟེ་མ་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་
 བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་རང་ཉིད་གཞན་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་པ་དང་བརྟེན་ནས་འགན་སེམས་སྦྱོམ་པ་ནི། བདག་དང་
 མཉམ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། རྟེན་བཀྲར་སོགས་(༤༤ན)ལ་འགན་པ་ནི། རིགས་
 གཞུགས་འབྱོར་བ་རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་དང་མཉམ་
 པའི་བྱང་སེམས་ལྟས་བྱིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རིགས་གཞུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གང་གིས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་ཅག་ཉིད་དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སེམས་ཅན་བདག་
 ཅག་གི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་ཕྱི་སོགས་ནི་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤུབ་ཅིང་ཚུད་པ་སོགས་
 མི་དགོས་པས་དེ་དག་ཅི་བདེར་རྟེན་ན་ལེགས་ཀྱི་མ་རྟེན་ན་ལྟས་བྱིན་འདི་ལ་འཕྲོག་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་འཐབ་མོ་དང་ཚུད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྟེན་སོགས་ངེས་པར་བསྟབས་པར་
 བྱའོ་སྟེ་མ་ཏུ་འགན་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཆ་འགྲེལ་པལ་ཆེར་ཏུ། བདག་དང་
 མཉམ་ལ་བལྟས་ནས་ནི། །ཞིས་ཡོད་དོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བ་ཞིས་སམ་ཀྱན་ལའང་མངོན་སྲུང་
 ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཀྱར་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟས་
 བྱིན་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་
 ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་ཞིང་སྟེད་པར་བྱ་ལ་འདི་ཡི་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ལུས་སུ་བསྟགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་བདག་ཅག་

གི་སྦྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་ནས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མང་པོས་ཀྱང་ལྷན་བྱིན་འདི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྦྱོན་ཅན་དང་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་དག་སྦྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བདག་ཅག་ལ་ནི་གཞན་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་དང་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འབྱུར་ཞིང་ལྷན་བྱིན་འདི་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་མཆོད་པར་འབྱུར་བ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་(༤༢༧)སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་དང་ནས་ཟས་ཤོས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་མང་པོ་ལེགས་པར་རྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་ལྷན་བྱིན་འདིས་ཅིའང་མི་རྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ལ་ནི་གཞན་མང་པོས་དང་ཅིང་གུས་པས་བཀུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པར་འབྱུར་ཞིང་ལྷན་བྱིན་འདི་ལ་ནི་བཀུར་སྟེ་འབྱུར་པར་འབྱུར་བ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

ཉམས་ཤིང་བརྟག་པར་གྱུར་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་འདི་ནི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཉམས་ཤིང་བརྟག་པས་ཉམས་ཐག་ཅིང་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་མ་རུངས་པར་བྱས་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཉམས་ཤིང་བརྟག་པས་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་རིང་པོའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་ཡིད་དགའ་བས་བཟོ་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་བྱིན་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་བྱིན་གྱི་དེའི་ཉེས་པ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་ཞེ་བྲིལ་ཏེ་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོ་བོ་མང་པོ་འདུས་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་དེའི་སྦྱོན་བརྒྱུད་དེ་སྦྱོད་པ་དང་མཆོད་འདུ་བ་དག་དུ་ཡང་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བ་སྦྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་ལ་འགྲན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་པ་དང་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ། འགྲན་དུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། རང་ལས་ལྷག་ཅིང་མཐོ་བའི་བྱང་སེམས་སམ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་དུ་བཟུང་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལྷན་བྱིན་དམན་ཞིང་ཉམས་ཐག་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་

བདག་ཅག་སེམས་ཅན་མཐོན་པོ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་མཉམ་པར་སེམས་
ནས་ནི་འགན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་(༤༤ན)གྲག་ན་ཡང་དམན་པ་ལྷས་བྱིན་འདི་དང་
སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་བཅའ་གཟུགས་དང་རིགས་དང་ནོར་
གྱིས་མཉམ་མཁའ་ཅི། ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་
མི་མཉམ་སྟེ་བདག་ཅག་ཆེས་ལྷག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་ཐོས་
པ་མང་བ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལྷས་བྱིན་དམན་པ་འདི་དང་མི་མཉམ་
པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་གྲགས་པ་ཡི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟེ་པོ་ཀུན་གྱིས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟན་པར་
བསྒྲགས་པ་ཐོས་ནས་ནི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་ཞིང་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་
ཅིག་ཅེས་སོམས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་སྦྱོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

འགན་མི་རུས་ཕྱིར་རྟེན་པ་སྟོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། བདག་ཅག་ལ་
འགན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལྷས་བྱིན་འདི་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་རྟེན་པ་བཅད་ཀྱང་ཅི་སྟེ་
ད་ཏུང་འདི་ལ་ཟས་ནོར་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་མེད་
པར་སེམས་ཅན་ང་ཡི་སྟེ་བེད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་བསྟོན་བ་བཞིན་ཏུ་
བྱེད་ན་དེའི་སྤྱ་རྩལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདི་ལ་སྟོག་འཆོ་བར་རུས་པའི་འཆོ་བ་
ཅམ་མམ་ཆོ་སྤྱང་ཅམ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ངན་ངོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་ནས་རྟེན་པ་
ལྷག་མ་གང་ཡོད་རྣམས་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོན་ཐབས་སུ་སྟོགས་
ནས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་ཡི་ལྷས་བྱིན་ཁོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་ཏུ་མི་དབང་ངོ་། །གལ་ཏེ་
བདག་ཅག་གིས་(༤༤པ)བསྟོན་པའི་ལས་མི་བྱེད་ན་ནི་འདིའི་སྟེ་རྟོག་པས་མནན་ནས་
རྟེན་པ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་ཡི་ཁོ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱོད་ཏུ་མི་དབང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་

ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་དེར་མ་
 ཟད་སེམས་ཅན་བདག་ཅག་གིས་རང་གི་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་ཐམས་
 ཅད་ལྷས་བྱིན་འདིའི་སྤྱོད་ཏུ་སྤོས་ནས་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་དང་ཉག་ཏུ་
 ཟུར་བར་བྱའོ། །ལྷས་བྱིན་འདི་ལ་ཁྱོད་དེ་ཙམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 བཟོན་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། བྱང་སེམས་ལྷས་བྱིན་འདི་ཡིས་སྤར་ལན་བརྒྱ་སྟག་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་འཕ་ཡུལ་ཏུས་བརྒྱ་སྟག་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཁོར་འཁོར་བའི་ཆོ་བདག་ཅག་
 སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་བཅད་པ་དང་བརྟེན་ཅིང་གསང་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞོད་པ་མི་བཟད་པ་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡིས་བརྒྱ་སྟག་སོགས་
 ཆོག་ཁྲིའང་གཉིས་པོ་འདི་དོན་ཆོན་འོག་མ་ལ་མར་སྐྱེའ་བའང་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་གཞན་བརྟེན་ནས་སྟག་དོག་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ངས་པར་བྱ་
 གྱེ། སྤར་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེ་ལ་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་སོགས་ལྟ་ཅི། མི་འདོད་
 པ་དང་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ལ་ཕར་བསྐྱར་ནས་རང་ལ་མི་
 འོང་བའི་ཐབས་བྱས། དེ་དག་སྟག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་སྟོན་པའི་ཡུལ་
 ཏུ་བྱས་ནས་ལས་ངན་དཔག་མེད་བསགས། རང་ལ་གཅིས་པར་བཟུང་ནས་བདེ་
 བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་ཐབས་བྱས། རང་ལ་ཕུན་སྡུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ངེ་ཙམ་བྱང་ཡང་དེ་ལ་(༤༤ན)སྟག་དོག་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་
 ཅི། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟག་དོག་སོགས་བསྟོན་ནས་ཉེས་པ་
 བསགས། ད་ལྟ་རང་གཅིས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་བདག་གཞན་
 བརྟེན་བསྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སྤར་རང་ཉིད་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་གཅིས་པར་བཟུང་
 ནས་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་ཐབས་སོགས་ལ་ཞུགས། སྤར་
 གཞན་བཞིན་ཏུ་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་སོགས་ལྟ་ཅི་རང་ལ་གཅིས་
 འཛིན་བཅད་ནས་བདེ་སྦྱིད་སོགས་བྱང་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྟག་དོག་སྟོན་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ཏུ་འགྲན་སེམས་དང་རྒྱལ་སོགས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ནས་ལྟོ་སྦྱོང་བ་

འདི་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ན་འདི་ཅུང་ནས་གཅོད་པ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བལྟས་ནས་དེར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིམས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དུག་དོག་སྒྲིམ་པ་ར་རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྟན་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱའི་སྦྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །བརྩོན་པ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་བླ་མ་མཛེས་གསུང་རྒྱན་ལས་རེས་འགའ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དམན་སོགས་བདག་རྒྱ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་དགྲ་བཞག་དག་འཇག་གཞན་མཚོན་པའི་གནས་སུ་རང་གཞག་ལ་རང་མཚོ་བ་དེ་ལ་དགྲ་དམའ་བ་དེ་དུག་དོག་སྒྲིམ་རྒྱ་གཞུག །བསྒྲིམ་དེ་གྲོལ་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་སྟེ། རང་མཚོན་པོར་བསྒྲིམ་གཞན་དམའ་བར་བསྒྲིམ་པ་དེས་རང་ལ་དུག་(༤༤༥)དོག་བྱས་པར་བསམས་པ་ལའང་འདི་ལྟའི་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་དུག་དོག་བྱེད་པ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་བསམ་པས་དུག་དོག་རང་ཞིར་འགྱུར། དེ་བཞིན་རྒྱ་འགྲན་སེམས་སྒྲིམ་པ་ཡང་། རང་དང་མཉམ་པའི་དགྲའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་བཞག་རང་གི་གནས་སུ་དགྲ་དེ་བཞག་ལ་དགྲ་དེས་རང་ལ་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འགྲན་པར་བསྒྲིམ། དེ་གྲོལ་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ལའང་རང་ལ་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་འགྲན་སེམས་བྱ་ག་ལ་རུང་བསམ་པས་འགྲན་སེམས་རང་ཞིར་འགྱུར། ར་རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ཡང་། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་བཞག་རང་གི་གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་བཞག་ལ་གཞན་མཚོ་བ་དེས་རང་དམའ་བ་དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ར་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱ་གཞུག །བསྒྲིམ་དེ་ཚར་བ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པ་ལའང་འདི་ལྟའི་རྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་ར་རྒྱལ་བྱ་ག་ལ་རིགས་བསམ་པས་ར་རྒྱལ་རང་ཞིར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཞིབ་རྒྱས་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་དང་། བརྩམ་ཏེ་སྒྲིམ་པར་འདོད་ན། བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིན་སྤྲིན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་རིན་མེད་ལས་གསུངས་

པ་དང་། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་ཅིའང་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བསྐྱོམ་
 བྱིང་བཀ་ཏུའང་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །སྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱི་གསུང་
 ཟུབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 སུ་འདི་དང་སྐྱོམ་ཚུལ་རུང་མི་འདྲ་ཙམ་སྤང་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་གང་བདེ་བསྐྱོམས་
 པས་ཚོག་ཅེས་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། འཇམ་པོའི་སྐྱོ་ནས་གདམས་པ།
 རྩལ་མོའི་སྐྱོ་ནས་ཚར་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་སོགས་(༤༤ན)ཏེ།
 དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་སྤྱིར་བསམ་པས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་སྤྱིར་བས་
 སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། གོང་ཏུ། དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་
 པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་བསྟན་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་
 ས་བཅད་འདིར་ནི་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་བསྟན་
 ལ། དེའང་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ནས་རྟེན་སུ་སྐྱབ་
 ཚུལ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་རྣམས་
 ལས་དེ་དག་གིས་བསམ་པས་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་
 གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་འཆད་པར་མི་མཛད་པས་སོ། །སྤྱིར་བས་རྟེན་སུ་
 སྐྱབ་ཚུལ་ནི། འོག་ཏུ། གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་
 པ་རྣམས་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་བཅད་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པའི་བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་འདི་ནས་བཅམས་ཏེ་འཆད་ལ། དེ་
 ལའང་འཇམ་པོའི་སྐྱོ་ནས་གདམས་པ་དང་རྩལ་མོའི་སྐྱོ་ནས་ཚར་བཅད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྤང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་ལ་སྤྱད་པ་ནི། ལྟས་བྱིན་
 རང་གི་ཡིད་རྫོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནའང་དེའི་ཐབས་ལ་རྫོངས་པར་གྱུར་ནས་གཞན་
 ཡལ་བར་དོར་རང་ཉིད་ལ་ཆགས་པས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་

ལ་ཞུགས་པས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་རུ་མ་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་དོན་ལྟ་
 ཅི་རང་དོན་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་ལ་(༤༤༥)དོན་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་འབད་ཚལ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱང་དགོས་པའི་
 འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
 རུ་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་འགྱོད་པ་མི་བཟད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་
 ལྟས་བྱིན་རང་གིས་རང་ལ་ཁྱེལ་བདས་བྱས་པའམ་རྩན་བགང་བྱས་ཏེ་འཇམ་པའི་
 སྒོ་ནས་གདམས་ཏེ་དེའི་དོན་ཡང་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་འདི་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་
 བདག་དང་གཞན་ཞེས་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སྐྱ་དྲང་པོར་བརྒྱུད་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བདག་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བའི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་སྤར་ཡང་ལན་མང་རུ་
 བཤད་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྤྱི་ཆད་དེའི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤིས་བསྟེན་
 བས་དགའི་མཆོག་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་མཐུད་
 རུ་མི་གཞུག་གོ་སྟམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་
 འབད་པ་རུ་མས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བས་བསྐྱགས་པ་ནི། སྤར་
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཀུན་འདས་ཟིན་མོད། ད་སྤྱི་ཆད་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། རང་གཅེས་
 པར་བརྒྱུད་ན་རྒྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་དགོས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤིས་པར་
 བྱས་ནས་སྤྱི་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་ངེས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 གི་དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་རུ་སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་ཐུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལ་ནི་བརྟུན་མི་མངའ་ཞིང་ཆད་མ་ཡིན་སྤྱིར་བཏྲན་
 བྱའི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་བས་ན་རང་ཡལ་བར་དོར་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་
 བས་བདག་གཞན་བརྩེ་བར་བྱས་པ་(༤༤༦)ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་ནི་ཕྱིས་
 ལམ་ལྷ་ས་བརྒྱའི་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་མཛོང་བའམ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མཛོང་

བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་དོན་ཐམས་མཁས་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་འདི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ། ཟུང་བ་
 དང་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་གསོལ་འདེབས་པས། །འདི་ལའང་མ་
 དབྱུང་འཇུག་པར་གྱིས། །ཞེས་ཡོད་པ་ནི། སྤར་རང་དོན་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་དེང་
 བས་གཞན་དག་གི་དོན་སྦྱབ་པ་འདི་ལ་མ་དབྱུང་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱིས་ཞེས་
 བདག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་
 གི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་འཕྲིས་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་རབས་ཆེས་སྤུ་མ་
 ཞིག་གི་རྩས་སུ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ནས་བདག་གཞན་
 བརྗེ་བའི་ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཆེས་སྤུ་མ་ཞིག་རྩ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱར་སྦྱོར་ཆོགས་པ་བྱུ་བ་པར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཁོ་
 བ་ལ་སྟོད་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བྱ་ཡི། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྟུག་བསལ་ཁོ་ན་སྟོང་
 དགོས་པ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ངན་པ་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད་ངེས་པས་ན་
 སྤར་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་རྩས་འདས་ཤིང་སྟུག་བསལ་ཐམས་
 ཡས་པ་སྟོང་བ་ལ་བསམ་ནས་འཁྱོད་པ་སྦྱོད་ཅིང་དེང་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 བསྟོན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བའི་ཕན་ཡོན་འདི་
 དང་སྤར་ཡང་མང་ཏུ་བཤད་པ་ནམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་
 སྟོ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཕྱིན་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྟོ་མ་སྟེས་པ་
 མི་བསྐྱེད་པ་(༤༤༦)དང་སྟེས་པ་རྒྱན་འཐུང་རྩ་མི་གཞུག་ཅིང་སྤར་རང་ལ་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་བཞིན་རྩ་གཞན་ལའང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་
 ཕངས་པ་དང་སྟུག་པ་དང་ཡིད་རྩ་འོང་བའི་སྟོ་ཅི་སྟེའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། བདག་
 གཞན་བརྗེ་བ་བསྟོན་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་དང་འདྲ་བའི་སྟོ་ཇི་ལྟར་སྟེ་སྟེ་ན།
 གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟའི་སྟོ་སྟེ་བར་ངེས་པ་དེ་ལྟ་

བས་ན་འདི་ལྟར་གོམས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་པ་དང་མ་དག་གི་ཁྱ་བ་དང་ཁྱག་གི་ཐེགས་
 པ་འདྲེས་པ་ཉི་ཤེས་སྒྲིན་པ་ལས་བྱལ་པའི་ལུས་འདི་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་
 བྱལ་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཡིད་བྱོང་གིས་བདག་གི་ལུས་
 སོ་ཞེས་རར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱ་སེམས་ཅན་གཞན་ལའང་བདག་རྒྱ་
 བབྱང་ནས་རང་ཉིད་བཞིན་རྒྱ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རིང་རྒྱ་འབད་ནས་གོམས་པར་
 གྱིས་ཤིག་དང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བདག་གཞན་བརྟེན་བཞེས་པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་
 པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་བཞིན་རྒྱ་འགྱུར་བར་ངེས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེའང་
 དང་པོ་སྟོ་མ་སྤངས་པའི་སྐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་
 བ་ཐོས་ན་གསུང་བ་སྟེད་པ་རྣམས་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སྐྱ་ཉམས་སུ་བཞེད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་ཚུན་ཆད་རྒྱ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ན། མ་གོམས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཆེས་དཀའ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྟོ་གོམས་པའི་རྩིས་སུ་བྱེད་པས་ཕྱིས་ནས་ཞིག་
 གི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ལྟར་འབད་(༤༤)ན་ཚོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་
 ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་དང་པོ་ནས་གོམས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཡི། དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་འཇུག་མི་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྟོ་སྟོང་བའི་གོམས་པ་ཅམ་
 ཡང་དོར་ན་དེ་ལྟའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྟེ་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་བྱོང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐྱ་
 ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྟོང་པའི། །སྟོང་པ་དེ་དག་བྱོང་ལ་གོམས་པའི་རུས་སུ་རང་
 གི་རང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སྟོང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བཅུས་སྟེལ་བར་
 དཀའ་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དངོས་སུ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་
 མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ལའང་ཆོག་དོན་ལ་བཞགས་སྟོན་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཚུན་
 ཆད་རྒྱ་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱགས་ལ་སྟོ་སྟོང་བའ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་

གསུངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་བསམ་པས་སྦྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བསྟན་ལ། ད་ནས་སྦྱོར་བས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སྦྱབ་ཚུལ་
དངོས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ལེགས་ཚོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་
གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེ་ནས་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་
གཞན་གང་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གིས་ཕན་སྟེན་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་ཆེན་ཏེ་སྟོན་ཏུ་ཉ་རྟོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁུལ་མཁའ་བྱ་ར་
བ་ཉ་བྱ་བྱས་ནས་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་ཟས་གོས་སོགས་གཞན་
ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་(༤༤༧)ཏུ་བྱང་བ་ཅི་དང་ཅི་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་
རང་གི་སྟོས་རང་ལ་སྟོགས་ཏེ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཅད་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གང་ཕན་པར་བྱ་བ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་སྦྱོང་
ཅིག་ཅེས་འཇམ་པའི་སྟོན་ནས་རང་ལ་སྟོས་འདེབས་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་རང་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་
སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་བདག་ནི་ཡོ་བྱད་སོགས་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལུན་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྟུལ་ལ་
སྦྱོང་པས་དེ་ལྟར་མི་སྦྱིད་ལ། བདག་ནི་རིགས་གཟུགས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱག་པས་མཐོ་ལ་གཞན་ནི་དེ་ལས་སྟོན་པས་དམའ་
བ་དང་། བདག་ལ་ནི་ཕན་འདོགས་བྱེད་མཁན་མང་ལ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་སམ་ཡང་ན་བདག་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པས་བདེ་
ལ་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་བདེ་བ་མིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བདག་སྦྱིད་ཅིང་མཐོ་
དྲགས་པ་དང་གཞན་སྤྱག་ཅིང་དམའ་དྲགས་པ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་མི་འོས་པས་
བདག་གི་བདེ་སྦྱིད་སོགས་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཏོང་རིགས་
སོ་ཞེས་བདག་རང་གིས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་

འདི་དོན་ཚན་བྱུར་པ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟར་ལེགས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཁོངས་སུ་
བསྐྱུས་ནས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་རང་ལ་ཐུག་དོག་བྱེད་པ་ཞེས་
དོན་ཚན་བྱུར་པ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་སོ། །

རང་བདེ་བ་དང་དབྱེལ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། བྱང་སེམས་བདག་ནི་
ཟས་སོས་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པའི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བའམ་སྤལ་བར་(༤༥ན)
གྱིས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པར་ཐོངས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཁྱར་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཚུར་བླངས་ནས་བདག་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །བདེ་དང་
ཞེས་པའི་དང་སྐྱུས་བསྐྱུས་པ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བར་གྱིས་ལ་གཞན་
ལ་ཐོངས་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དེ་ལེགས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས། ང་ལས་ཡོ་བྱད་
དག་ཁོངས་ལ་སྦྱོར་བ་བྱིན་ཅིག་ཅིས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་
གང་གི་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས་བྱང་སེམས་རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་
སོགས་གྱི་ཉེས་པ་ཅི་བྱེད་ལ་བྱ་ར་བྱས་ནས་བདག་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པར་གྱིས་ལ་སྦྱོད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པར་སྒྲང་
ན་སྒྲར་དེ་ཅུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པར་ད་དུང་ཡང་རང་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལ་སྦྱོར་རམ་ཞེས་རང་ལ་ཁྲལ་བདས་ནས་རང་གི་སྦྱོན་རྣམས་ངོས་བཟུང་
ནས་སྦྱངས་ཤིག །འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་གང་ཆོ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས་རང་དོན་ནམ་གཞན་
དོན་ནམ་དམ་པའི་ལས་སམ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་སམ་ཐ་མལ་པའི་ལས་ཅི་
བྱེད་ཅིང་གནས་ཞེས་བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་
འཆོ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ན་ཡང་རང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པའི་དབང་གིས་
བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། འདིས་མ་ལན་རང་གིས་ལན་མོ་ཞེས་བྱང་སེམས་རང་
གི་སྦྱོན་ཏུ་བསྦྱར་བར་བྱོས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་དེའང་རང་གིས་མེད་པར་
ཟུར་ཅིག་སྐྱུམ་ཏུ་རང་ལ་ལེན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་རང་གི་མགོ་ལ་བསྦྱར་
བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །བདག་གི་གཞན་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལྟ་ཞོག་ཉེས་

པ་རྒྱུད་ཏུ་རེ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་མི་འཆབ་པར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས་ཞེས་
 ཏི་བདག་གིས་ཉེས་(༤༥བ)པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས་འཕྲོད་
 པས་བཤགས་པར་གྱིས་ལ་ཐྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་སེམས་བསྟེན་ཅིག །རྒྱ་དཔེ་སོགས་
 ལྟར་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཤོགས་ཞེས་ཡོད་པ་ཐུབ་པའི་སྐྱེན་སྲར་བཤགས་
 པ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རང་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་
 བློ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཤམ་པ་བརྟོན་པ་ཐོས་པ་ནས་རང་
 གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟན་པ་དང་གཤམ་པ་ལྟག་པར་བརྟོན་པར་བྱས་པས་རང་གི་
 གཤམ་པ་དང་སྟན་པ་ཟིལ་གྱིས་ལྟོན་ནས་མི་མངོན་པར་གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་ར་རྒྱལ་
 མི་བྱ་བར་རང་སྟན་གཤམ་དང་མི་ལྟན་པའི་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་དང་།
 ཡང་རང་ལ་བརྟོན་གཤམ་བྱུང་ན་རང་བས་ཀྱང་ལྟག་པ་གཞན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་
 རང་གིས་གཞན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟག་པ་བརྟོན་པས་རང་གི་གཤམ་པ་དེ་
 ཟིལ་གྱིས་ལྟོན་ཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ནི་བླན་གྱི་ནང་
 བས་ཀྱང་ལྟག་པར་དམན་པའི་ལས་བྱེད་དགོས་པའི་ཐ་མ་ལྟར་ར་རྒྱལ་མེད་པར་
 དམན་ས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆེ་བོ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དེ་དག་
 གི་བྱ་དགོས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱན་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག །རེས་
 འགའ་རང་ལ་ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རུང་ཟད་རེ་མཐོང་
 ཡང་བདག་འདི་ནི་ཉག་ཏུ་སྐྱོན་མང་པོ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདུག་པར་ཤེས་ཏི་
 སྟོ་བྱར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་རེ་མཐོང་བའི་ཆས་རང་ལ་ནམ་
 ཡང་མི་བརྟོན་པར་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་བརྟན་པ་སྟོ་
 བྱར་བ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་སྤྲ་ཞིང་གསང་བ་ལ་
 འབད་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཏི་ར་རྒྱལ་བཅག་ནས་རང་གི་(༤༥ན)ཡོན་ཏན་མི་
 བསྐྱགས་པར་དམན་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ་བརྟོན་ན་ཁེངས་སེམས་སྐྱེ་ལ་དེས་
 རང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྟོན་པའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་གི་ཉེས་པ་བསྐྱགས་ཏེ་འཆགས་དགོས་པ་དང་གཞན་གྱི་སྦྱོར་མི་
 ཚོལ་ཁིང་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་བྱས་པའང་རང་གི་སྦྱོར་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། བདག་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་བསྐྱགས་ཤིང་སྤྲས་ནས་དམན་ས་འཛིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱགས་ནས་གཤམ་པ་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། རྩོམ་ཆེས། བདག་
 གིས་ཉེས་པ་བསྐྱགས་བྱ་ཁིང་། གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་བཅའ་མི་བྱ། བདག་གི་ཡོན་
 ཏན་སྤྲ་བྱ་ཁིང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པར་བྱ། བཞིས་དང་། མཐོ་ལ་ལུན་
 ཚོགས་ལྷག་དོག་མེད། གཤམ་དང་དམན་ལ་བརྟམ་ཐབས་དང་། ཁྱད་ཏུ་གསོད་
 པ་ཉིད་མི་བྱ། རང་སྦྱོར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས། གཞན་སྦྱོར་མི་སྤྱིང་རང་
 མི་བསྟོད། ཅེས་སོ། སྦྱོར་བས་སྦྱབ་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན། སྤར་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བདག་འབའ་ཞིག་གི་བདེ་བ་སྦྱབ་
 པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིད་ཁྲིད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་རྣམ་
 གངས་རི་སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་གཞོད་པའི་སྦྱག་བསྐུལ་དེ་དང་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་པན་བདེ་སྦྱབ་པའི་དོན་གྱི་
 ཕྱིར་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཕྱིར་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག་སྟམ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་སྦྱག་བསྐུལ་གྱི་ཁུར་དེ་བདག་གིས་འཁྱར་མི་རུས་སོ་སྟམ་
 ན། བྱང་སེམས་བདག་འདི་ནི་གཉའ་དྲག་སྟེ་ཐོད་ཀྱལ་ཏུ་ཐོད་ཁམས་ཆེ་བའམ་
 ཁོང་ཤེད་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཤེད་སྟེད་པར་བྱས་ནས་ནི་གནས་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། དཔེར་(༤༧/བ)ན་བག་མ་གསར་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་རང་གཅེས་འཛིན་
 གྱིས་རང་དོན་སྦྱབ་པ་སོགས་བྱ་བར་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཛེམ་བག་བྱ་བའི་
 རོ་ཆ་བ་དང་དེ་ལྟའི་བྱ་མི་འོས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ཏུ་དོགས་པའི་
 འཛིགས་པ་སྟེ་བྲེལ་ཡོད་པའམ་ཉེས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འཛིགས་པ་དང་ཉེས་པ་ལ་
 མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པའམ་སྦྱོད་
 ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ་གཞན་གྱི་གཞོད་པའི་

སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྒྲུབ་ནས་ཁེངས་དྲིགས་མེད་པར་ཉམ་ཆུང་བྱས་ནས་དམན་པའི་གནས་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ་གནས་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉའ་བྲག་ལ་རྒྱ་དཔེ་དང་འབྲེལ་པར་རག་སྐྱབ་འབྱུར་ཚུལ་ཞེས་ཡོད་པའི་དོན་སྤྲུལ་ལྟར་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ། གཉའ་ཐག་ཅེས་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་བྱ་ལ་སྦྱོར་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་ལ་བཀོལ་བྱ་བར་བར་བྱ་ལ། དེ་ལས་གཞན་བྱ་ལྟགས་ཀྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་པའི་དབང་བྱ་བྱུར་ནས་རང་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱ་བ་སྤྱི་བྱ་མི་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་འདི་ནི་གཉེན་པོ་དཔེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྤྱུ་བར་བར་བྱས་ཏེ་ན་བདུལ་བ་བཞིན་བྱ་དབང་བྱ་བྱ་སྤྱི་གལ་ཏེ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་དེ་ལས་འདས་ནས་དབང་བྱ་མ་གྱུར་པར་གཞན་བྱ་བྱུར་ན་སེམས་བྱོད་གཉེན་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཆར་གཅད་པར་བྱའོ། །ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་བྱ་འོས་པ་དེ་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྟག་(༥༥འ)བྱ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་རང་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བྱ་མི་འོས་པ་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་འདི་ནི་དབང་བྱ་བྱ་སྤྱི་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་བྱ་དེ་ལྟར་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་འོག་མའི་མདོར་བསྟན་བྱས་ནས་མར་ལ་སྤྱུར་ནས་འཆད་པ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་མའི་སྒྲོ་ནས་ཆར་གཅོད་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཆར་གཅོད་པ། ལུས་ཆར་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཡན་ཆད་ནི་བདག་གཞན་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བས་རྟེན་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱས་སུ་སེམས་དབང་བྱ་མ་གྱུར་ན་ཆར་བཅད་ནས་སེམས་དབང་བྱ་བྱ་ཚུལ་ལ། རང་དོན་སྐྱབ་ན་ཆར་གཅོད་པ་ནི། འོན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རང་གིས་རང་ལ་འཇམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་གདམས་ཀྱང་ནི་རང་

གིས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་ཉོན་
 མོངས་པས་དབང་མེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་ལ་སྙད་བཏགས་ནས་རང་དོན་སྐྱབ་པ་
 ལ་འཇུག་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་དོར་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ལ་ཞུགས་པར་ལྷུར་ན་ལུས་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་རང་གཅེས་འཛིན་
 ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁྱོད་ལ་འདི་ཕྱིའི་ཉེས་པ་དང་སྦྱོན་ཀྱི་རིགས་ཡོད་དོ་
 ཅོག་ཀྱན་བསྟེན་པས་ན་སྤང་བྱར་ལྷུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་
 བ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཆར་གཅད་པར་བྱ་བ་བཟང་དེ་ཉེས་པའི་ཚ་བ་ཁྱོད་ལས་
 གཞན་མེད་པས་སོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་རང་ལས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་
 གདམས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་ཆར་གཅོད་(༥༥༠བ)འོས་པར་བསྟན་པའོ། །ཆར་གཅོད་
 མི་རུས་སོ་སྟམ་ན། རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ལས་ངན་མང་དུ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་ལོག་
 པར་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་བྱིད་དེ་རྟུག་བསྐལ་མི་བཟང་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་ཁོ་བོ་
 གནས་སྐབས་གང་དུ་འཕྲ་གར་བརྟུག་པར་བྱས་པའི་སྦྲོན་གྱི་དུས་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མི་མཐོང་བས་ཉེས་པའི་ཚ་བར་མ་ཤེས་པའི་དུས་གཞན་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་
 ལྟ་ཁྱོད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཁོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་གྲགས་རྟེན་ནའང་ད་ནི་སྤར་དང་
 མི་མཚུངས་ཏེ་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་ནས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཁྱོད་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ངས་ཟིན་པས་ད་ནི་ཁྱོད་ལས་ངན་བསགས་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ལོག་པའི་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་སྟེ་གང་དུ་འང་འགྲོ་དབང་མེད་ལ་འགྲོས་པར་ཡང་མི་
 རུས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ལ། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
 བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་ལྷུར་པས་ན་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་དོན་འབའ་
 ཞིག་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ངན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པའམ་ཁེངས་ཤིང་
 དང་ང་རྒྱལ་ཀྱན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཚ་བ་ནས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་
 གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་དུ་ཡང་ངན་པ་ལངས་ཤོར་ལ་སོང་བའི་དབང་གིས་

སྤར་བཞིན་དུ་བདག་ལ་རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱར་ཡོད་སྟེ་ཕ་པ་དང་བྱེད་དབང་
ཡོད་སྟེ་ཕ་པ་སེམས་པའི་བསམ་པ་དམན་པ་ཐ་ཆད་པ་དེ་དོར་ཅིག་ད་ནི་རང་དོན་
འབའ་ཞིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་ལ་བྱེད་དུ་ཡང་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་ཆར་གཙང་
ཅུས་པས་བཀའ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །

གཞན་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་སྤར་བ་ནི། རང་དོན་སྤྱབ་རྒྱ་མེད་(༤༧ན)པ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྟེ་ན། བདག་གཞན་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་ཟིན་གྱིས་སེམས་བཙོང་གིས་ད་ནི་རང་ལ་མི་དབང་བར་གཞན་
ཁོ་ན་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་ཕྱིན་ཆད་
གཞན་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་ནམ་ཡང་སྟོབར་མ་སེམས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བྱ་བའི་
ཁྱར་འབྱེད་བའམ་ཅི་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཞོ་ཤ་ལུལ་བའམ་དྲིན་བྱིན་ནས་གྱས་
པ་དང་བཅས་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག །ངས་ཉེས་པ་དེ་
ཙམ་མ་བྱས་པས་གཞན་ལ་བཙོངས་ཅི་དགོས་སྟེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གཅེས་པར་
བཟུང་ནས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཆེད་ཆེར་བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་བག་མེད་པར་
གྱུར་ནས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཙོངས་ཤིང་མ་བྱིན་པར་བདག་གིར་བྱས་
ན་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་གྱིས་སྤར་བཞིན་སྤིག་པའི་ལས་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་ཁོ་པོ་
དཔུལ་བ་ཡི་སྤང་མའམ་ཆད་པ་གཙོད་མཁན་གྱི་གཤིན་ཆེའི་སྟེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་
ནས་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་ལ་སྤྱོར་དུ་ངེས་པ་སྟེ་ཐེ་མོ་མེད་དོ་སྟེ་ནས་ཁྱོད་
གཞན་ལ་བཙོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲི་གཞོད་པ་ནམ་བྱས་སྟེ་ན།
སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་རང་གི་རྟེན་སུ་ཞུགས་ནས་མཐུན་པར་
སྤྱད་པས་ཁྱོད་གྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ལན་གངས་དུ་མར་ཁོ་པོ་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས་
ལ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཞོད་པ་ལ་སྤྱར་བར་
བྱས་ལ་ད་དུང་ཡང་ཁྱོད་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ན་པན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་དག་མ་
རུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་ལ་སྤྱར་བར་ངེས་སོ་(༤༧བ)སྟེ་ན།

རུ་ད་ནི་སྤར་གཞོན་པ་མང་པོ་བྱས་པའི་འཁོན་ཅམས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་གྱིས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་སེམས་པའི་
བསམ་པ་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་ཙ་བ་ནས་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་དྲག་རུ་
བསྟེན་ནས་གཉེན་པོས་ཚར་བཅད་པའོ། །

དོན་དེ་དག་བསྟུན་ཏེ་བསྟེན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འམ་དེ་སྟེ་བདག་ནི་རུས་གཏན་
རུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་གྱུ་ཞོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རང་ལ་བདག་གི་བར་ཆགས་
ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་དགའ་ཞིང་ཞེན་པར་མི་བྱ་ལ།
དེ་སྟེ་བདག་ནི་འཇིགས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་རུས་གཏན་རུ་བསྟུང་
བར་འདོད་ན་གཞན་སེམས་ཅན་དག་རུས་རྟག་རུ་གཅེས་པར་བརྒྱུད་སྟེ་རྣམ་པ་
ཀྱན་ནས་བསྟུང་ཞིང་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་ཆེན་རུ་འདི་སྤར་ཡང་འཇམ་ཞིང་
ཞི་བའི་སྒོ་ནས་གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལུས་ཚར་གཅོད་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེའང་སྤྱིར་བས་
ཉམས་སྲུ་ལེན་རུས་སྲུ་ལུས་དབང་རུ་བྱ་བ་ལ། ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་
ཉེས་དམིགས་ནི། རང་དོན་རུ་མ་ཟད་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལའང་མཁོ་བས་
ན་ལུས་འདི་ལ་སྟེད་ཞེན་གྱིས་གཅེས་སྤྲས་བྱས་ནས་བསྐྱུང་རིགས་སོ་སྟམ་ན། མི་
རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རུ་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ནི་
ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་ཟས་ཤོས་སོགས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབས་ནས་གཅེས་སྤྲས་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
སྤར་བས་ཀྱང་ཤིན་རུ་ནི་བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུད་རུ་ཅམ་མ་གྲུབ་
ནའང་(༤༡ན)སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་སྟག་བསྐལ་རྒྱུད་རུ་ཅམ་ཡང་བསྟན་
མི་རུས་པའི་བཟོད་སྟན་རྒྱུད་བར་གྱུར་པ་ཉིད་རུ་ལྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཅིས་ཀྱང་སྐྱོང་
མི་རུས་པས་ཤིན་རུ་གསོ་དཀའ་བ་དང་དགང་དཀའ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་གྱུར་ནའང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པས་ཚག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་བཟེ་

རེ་ཅན་རྩ་ལྷུང་བར་གྱུར་པས་སྤྲར་ཡང་སྤྲེད་པ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་འདྲོད་པ་ཆེ་ཞིང་
 ཆོག་མི་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཡང་འདྲོད་པའི་རེ་བ་ནི་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་ལ་སོགས་
 པའི་ས་སྤྲེད་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 སྤྲོང་ཞིང་རྫོགས་པར་རྩས་པ་ནས་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་འདྲོད་ཆེན་དེ་ཡི་འདྲོད་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྲེད་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྩས་ཏེ་སྤྲེད་ཀྱང་མི་རྩས་སོ། །དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྩ་དང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་ཐམས་ལས་སྤྲིང་བཞིའི་བདག་
 པོར་གྱུར་པས་མ་ངོམས་ཤིང་སྤྲར་ཡང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱན་གྱི་ཕྱན་བྱེད་ཐོབ་
 བའི་བརྒྱ་བྱན་སྤྲེད་རྩ་ཙུ་ཙུག་རེའི་རིང་ལ་དེར་བསྐྱད་ནས་སྤྲེད་རྩ་ཙུ་ཙུག་པམ་
 ཆད་གྱི་འདྲོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱས་ནས་སྤྲེད་ཀྱང་ད་དུང་
 དེས་ཀྱང་མ་ངོམས་མ་ཆོག་པར་ཐམས་འཇམ་བུའི་སྤྲིང་གི་ས་སྤྲེད་རྩ་ལྷུང་ནས་ཤི་
 བའི་རྩས་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་འདྲོད་པས་མི་ངོམ་པ་ནི། ཆོམས་ལས། ཀར་ཤ་པ་ཆའི་ཆར་བབས་
 ཀྱང་། འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོམས་མི་འགྱུར། འདྲོད་པ་མཛོག་རྒྱུང་ཉེས་མང་
 བར། བཀའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་རྩ་རྒྱུད། གངས་ཅན་དང་ནི་མཉམ་པ་ཡི། གསེར་
 གྱི་རི་བོ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། །(༥༡༥)ནོར་དེས་གཅིག་ཀྱང་མི་ཆོམ་པར། རྫོགས་པར་
 ཀྱིས་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོད། ཅིས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བོ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནམ་རྩ་ཡང་། རྒྱ་མཆོ་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་འདྲོད་པ་བསྐྱེན་
 བྱས་ན། གཞན་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཤིང་དང་རྩ་དག་རབ་བསྐྱེགས་
 ཀྱང་། མི་ནི་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་འདྲོད་པ་བསྐྱེན་བྱས་ན། འདྲོད་
 པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ངོམས་མི་སྤྱོད་། ཞེས་སོགས་དཔེ་རྩ་མས་བསྐྱན་ལ། གཞན་ཡང་
 ས་སྤྲེད་འབྲུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། གསེར་དང་ཕྱགས་དང་ནད་མེད་རྣམས། དེ་
 དག་ཀྱང་གྱིས་གཅིག་མི་ངོམས། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞི་བར་གྱིས། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་
 འདྲོད་པའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩས་པ་མེད་བཞིན་རྩ་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཉ་ཅང་

རེ་བ་ཆེ་བས་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྐྱེད་ཅིང་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་
 ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའི་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཉམས་པ་དང་དེ་ནས་གཞན་གཞོན་གྱི་བསམ་པ་རན་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་སྦྱར་བ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསམ་ཏུ་མཁའ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདོད་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པས་རལ་ཞིང་རུབ་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ནས་སྤྱག་བསམ་སྐྱེ་བ་དང་
 འདོད་པ་མ་གྲུབ་པས་བསམ་པ་ཉམས་པ་ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་
 གྲང་གསུངས་སོ། །དང་པོ་འདོད་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་ཏུ་འདོད་ཀྱང་གོང་འཕེལ་རུ་གྱུར་
 ནས་ཆོག་མི་ཤེས་(༥༥ན)པར་འགྱུར་བ་ཉེར་དགའ་མར་ཁུ་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་ཡིན་
 པར་བྱ་སྟོན་གསུང་ངོ་། །ཆགས་ཞེན་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག་
 ཡུས་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱན་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་རེ་
 ལྟོས་མེད་པར་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི་ལུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཡོ་བྱད་གྱིས་ལོངས་ཤིང་བྲེལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་འབྱུང་
 མི་སྲིད་ངོ་། །དེ་ལྟར་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་འོར་ཁྲས་སོགས་མེད་ཀྱང་
 འབྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་མེད་
 བ་འབྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པས་ཁུས་པ་ལས། བྱེ་བ་སྤྲལ་སྤོང་གཏིར་ཡོད་ཀྱང་། །གང་
 དག་ལ་ནི་གཏོང་མེད་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་འདིར་དབུལ་ཞེས། །ཐོས་མང་
 རྣམས་གྱིས་དེ་སྤྲད་བཤད། །གང་ལ་ཟན་གཅིག་མེད་བཞིན་ཏུ། །དེ་ནི་གཏོང་ལ་
 རབ་གནས་པ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འོར་ཆེ་ཞེས། །ཡང་དག་གཟིགས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བཤད། །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། །འོར་རྣམས་ཀྱང་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་
 པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀྱན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མངོན་

ཅིག་མཆོག་མཁྱེན་ན། འོ་མ་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས། །དེས་པ་
 བདོག་མང་རི་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་བ། །འདོད་པ་རྒྱུད་ནས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །ལྷ་
 མཆོག་ནས་ལ་མགོ་པོ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྟེང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། རོམས་ཤིང་ཆོམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྷས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ་
 ལྷས་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་མགོ་བའི་ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་བསྟེན་(༥༥༩བ)ནས་
 ཆོད་མ་བཟུང་ན་ནས་ཡང་རོམས་པ་དང་ཆོག་པ་མེད་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་པོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་
 འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཆགས་སྟེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ན་འདྲ་ཉེར་མགོ་པོ་ཡོ་བྱད་དམ་དོན་ལས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་
 ཞེན་འགོག་མི་རྣམས་སོ་སྟུམ་ན། ཡོ་བྱད་གང་ཞིག་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་ལ་སེམས་
 ཆགས་པས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་
 ཆགས་ཞེན་འགོག་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོ་བྱད་ནི་དང་པོ་ནས་གང་ཡང་མི་བསྟེལ་
 ཞིང་མི་འཛིན་པར་དམ་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་འོར་དང་ཡོངས་སྦྱོང་
 ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་
 དང་པོ་སྐབས་སྟེ་ལ་བར་དུ་ཞེན་ཆགས་རྒྱུད་བ་དང་མཐར་བཏགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཆེན་པོ་མི་སྟེང་པས་སོ། །སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པར། དངོས་པོ་གང་ལ་དེ་གཏོང་
 བའི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དེ་དང་གཏོང་བའི་སྟོ་མི་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དེ་བསྟེལ་བར་
 མི་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ལ་སྦྱོང་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དེ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྷས་ལ་ཡང་ཆགས་ཤིང་
 ཞེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། བོང་བ་དང་སྟོང་དུལ་སོགས་དང་ཁྱད་མེད་པས་
 ཆགས་མི་རིགས་པ་ནི། ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་ཀྱང་རང་གི་ལྷས་ལ་
 ཞེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ད་ལྟ་ལྷས་འདི་གཅེས་སྤྱས་བྱས་ནས་ཟས་གོས་

གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཐ་མར་གྱི་བའི་ཆོ་མེར་བསྐྱེགས་ནས་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་
 སེམས་དེ་མིན་ཀྱང་མཐར་(༥༥ན)རྩལ་ཐུན་དེངས་ནས་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་
 གིང་དེར་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་ད་ལྟ་གསོན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལུས་རང་ཉིད་གིང་
 དང་བོང་བ་ལྟར་མི་གཡོ་ཞིང་རྒྱུད་སེམས་གཞན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྦྱུལ་བསྐྱོད་བྱས་
 བའི་འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་གཙང་
 བ་ཤ་ཁྲག་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་འཇིགས་པ་མི་
 བཟད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དམན་པ་སྟོང་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་འདི་ལ་སེམས་སྟོང་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཇིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཇིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་འང་མེད་པས་འདི་ལ་འང་བདག་ཏུ་འཇིན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་འདུལ་ཞིང་། ཐ་མར་མི་
 གཙང་སྟོང་པོ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་པར་འཇིག་དེངས་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སོ་
 སོར་འགྲུས་ཚུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅིས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
 ལས་ཀྱང་། དག་སྟོང་དག་གི་ཞིང་དུས་ལས་འདས་པའི་ལུས་ཉི་དུ་རྣམས་གྱིས་མེར་
 བསྐྱེགས་སེམས་རྒྱུར་བསྐྱར་བའམ་ས་འོག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་ན་རྒྱུད་དང་
 ཉི་མ་དག་གིས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་ནི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་སྡེ་ཚོགས་གྱིས་
 ཟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤི་ནས་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་གསོན་
 པའི་ལུས་འདི་བཟུང་བར་རིགས་སོ་སྟམ་ན། ཚུལ་ལ་བཀོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས་གསོན་ནམ་ཡང་ན་མཐར་གྱི་ཡང་སྤེལ་སྟོངས་པའི་སེམས་བདག་ལ་ལུས་
 མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་འཁྲལ་འཁོར་ལྟར་(༥༥བ)གཞན་སྟོབས་གྱི་གཡོ་འགྲལ་བྱེད་
 པའི་བེམ་པོ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ལ། གཡོ་བེམ་པོ་མེད་པའི་བོང་བ་དང་
 སྟོང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་བེམ་པོ་འདི་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་སྟེ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་

སེམས་ན། རང་ལ་རྗེས་སུ་བརྗེ་བས་ཀྱི་དུད་སེམས་སྒྲོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་བདག་གི་ལུས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅིའི་ཕྱིར་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་
 གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདག་གས་བདག་གིར་འཛིན་པ་བསལ་ནས་རྒྱན་
 གཙོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །བདག་གི་ལུས་སོ་སྟུང་དུ་ཞེན་པ་བསལ་
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་འདི་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་
 ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་སྦྱན་དང་ཟས་གོས་སོགས་བསྟུབས་ནས་ལུས་
 ཀྱི་རིམ་གྲོ་དང་ཁ་ཏ་བྱས་ཏེ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པ་ཡིས་དགོས་པའི་དོན་ཅིའང་
 མེད་པའི་སྟག་བསྟུལ་དང་སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསགས་ནས་འདི་ལ་
 སན་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་ཤིང་མགལ་དུམ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་
 ཀྱིས་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་རང་ལ་དྲིན་ལན་གཞོ་བ་དང་
 སན་བདེ་སྦྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པས་ན་དེའི་དོན་དུ་ཆགས་སྤང་
 བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སན་གཞོད་དང་བསྟོད་སྟུང་སོགས་མི་ཤེས་པས་ཆགས་
 མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆགས་སྤང་བྱེད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་ད་ལྟ་གསོན་པའི་དུས་སུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་(༤༥ན)ཟས་གོས་སོགས་སྐྱར་
 བས་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའམ་མཐར་ཤི་བའི་དུས་སུ་བྱ་ཆོད་དང་ཅེ་སྦྱང་སོགས་
 ཀྱིས་ཞོས་པར་ལྷུང་ཁྱང་དུང་སྟེ་ལུས་བཅ་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་སན་བཏགས་པ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བའང་ཡོད་པ་མིན་ན་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེའམ་ཅིའི་ཕྱིར་སན་གཞོད་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བཅ་པོ་དེ་ལ་
 བདག་ཉིད་ཆགས་པར་བྱེད་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་སྦྱོན་བརྒྱུད་དེ་སྦྱོད་པར་བྱས་པས་
 ཁོ་ཞིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལུས་འདིའི་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱུད་ནས་མཚོད་ཅིང་བསྟོད་པ་བྱས་པས་ཁྱང་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་མེད་

ལ། དེར་མ་ཟད་གལ་ཏེ་ལྷན་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་བསྟོད་སྦྲད་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཙམ་
 ཡང་ཤེས་པ་མེད་ན་དེ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་མི་དགའ་བ་དང་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ག་
 ལ་ཡོད། ཡང་ན་ལྷན་གང་ཞིག་སྟོད་དང་ལྷན་གང་ཞིག་བསྟོད་སྟགས་ཞེས་སྦྱར་
 ཡང་འདྲ་ཤོ། །དེས་ན་ཡིད་བདག་གིས་ལྷན་གང་གི་དོན་རྒྱ་བསྟོད་སྦྲད་བྱས་པ་ལ་
 ཆགས་སྣང་དང་དགའ་མི་དགའི་སྟོ་ནས་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་རང་གིས་ཕན་གནོད་དང་བསྟོད་སྦྲད་
 སྟགས་མི་ཤེས་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་གང་ཞིག་བདག་གི་ལྷན་འདི་འདྲོད་ཅིང་ཡིད་རྒྱ་
 འོང་བར་གྱུར་པའམ་དེ་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པར་འདྲོད་པ་དེ་དང་བདག་བཤེས་གྲོགས་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བདག་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདག་རང་རང་གི་ལྷན་དེ་ཉིད་འདྲོད་ཅིང་དགའ་བ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གཞན་
 དེ་ལའང་བདག་ཀོའམ་བདག་ནི་ཅིའི་མི་དགའ་སྟེ་(༧༥༥བ)རིགས་པ་མཚུངས་པས་
 དགའ་བས་ཕན་གདགས་རིགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷན་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་
 དང་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་སྣང་ཞིང་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན། ཡིད་
 གང་ཞིག་ལྷན་འདི་བདེ་བར་འདྲོད་པ་ལ་ཡུན་རིང་རྒྱ་གོམས་པར་གྱུར་པས་ལྷན་
 དེ་དང་ཡིད་བདག་གཉིས་བཤེས་སུ་འགྲོགས་པས་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ལྷན་བདེ་བར་འདྲོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་ལའང་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདྲ་
 ལྷན་སྟེ་དེ་ནི་ས་བབ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷན་འདྲོད་པས་
 གཞན་གྱི་ལྷན་དེ་ལ་ཡང་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ། དེས་ན་རང་ལྷན་ལ་ཆགས་པ་
 དང་གཞན་ལྷན་ལ་སྣང་བ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྣང་སྟེ་ཁྱད་པར་ཆེར་
 མེད་དོ། །ལྷན་གཞན་དོན་རྒྱ་གཏོང་ཞིང་དེའི་ཆེད་རྒྱ་གཟུང་བ་ནི། རང་དོན་རྒྱ་
 ལྷན་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འབྱུང་
 བ་སྟགས་ཉེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་དེ་བས་ན་ཡིད་བདག་གིས་

རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ཤིང་སྟོས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་གཞན་ནམས་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་འདི་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉེར་འཛིན་རྒྱུའམ་བྲན་དུ་བསྟོས་ནས་གཏང་བར་
 བྱའོ། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་སྦྱབ་ཅུས་པ་དེས་ན་འདི་ལ་
 ཆགས་ན་ཉེས་དམིགས་མང་ཡང་མགར་བ་དང་ཤིང་མཁན་སོགས་ལས་བྱེད་པ་
 ནམས་ཀྱི་ལག་ཆའམ་སྦྱད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བས་ན་ལུས་འདི་གཟུང་ཁིང་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འཇིག་
 ཉིན་པ་ནམས་ཁྲུང་གྱི་དོན་དུ་ཤིང་རྩ་འཛིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱད་བཞིན་ཞེས་འཆད་
 པ་ནི་བསྐྱབ་བཀུས་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་གཙང་ཁིང་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྟེང་
 ཅིང་ཞེན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་(༥༥༦ན)ཉེས་པ་དུ་མའི་གཞི་ཡིན་ཡང་གཞན་
 ལ་བཏང་ནས་བསྐྱང་ཁིང་ཆོས་ལ་བཀོལ་བར་བྱས་ན་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་དམ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དེ་བསྐྱང་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་བྱིས་པའི་
 སོགས་ཏེ། དེ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་བསྐྱོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་ན་ཉིན་མོངས་པ་སྟོང་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བྱི་ནང་གི་
 འཇིག་རྟེན་གཉིས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་སེམས་མཛོན་པར་གཞོལ་ཏེ་སྤང་དོར་བྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་
 པའི་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྟོང་པའམ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་པ་དམན་པ་དག་ནི་སྟོན་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལན་གྲངས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྦྱད་པས་ད་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
 སྟེ་དེ་དག་ལ་ནི་རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལས་དཔོན་པའི་དོན་དང་ཕན་པའི་
 སྟིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བདག་གིས་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་འཇུག་ཞོག་གི་གནས་ལ་མཁས་པའི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་
 ནམས་ཀྱི་རྟེན་སྲུ་བསྟེགས་ཏེ་དེ་དག་གི་བསམ་སྟོང་ལ་ཅི་ཅུས་སྟོས་བྱ་བར་བྱ་རིགས་

ལ། དེ་ལྟར་སློབ་ཚུལ་ཡང་ལུས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་བག་མེད་སྤྱང་བའི་ཆེད་
 ཏུ་སྒར་བཤད་པའི་ལེའུ་བཞི་པ་དང་བརྟན་པ་བསྐབ་བརྟུས་དང་མདོ་བརྟུས་སོགས་
 ལས་འབྲུག་ལྟེན་གི་གནས་ལ་གསོབ་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པའི་བག་ཡིད་པར་བྱ་བའི་
 གཏམ་རི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སློལ་བྱན་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་(༥༥༦)ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་བྱེད་པའི་གཉིད་དང་རླུགས་པ་སོགས་
 སྐྱིབ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་ཅིང་སྤྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱང་
 པ་དང་པོས་བསྟན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་ལས་པན་པའི་དོན་དང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་རྒྱལ། རྩོ་པོས། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་
 པ་དག་ལ་ཕར་བསྟུས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྟུག་བསྐལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་
 བསམ་ཀྱང་པན་པར་མི་འགྱུར་བས། །རང་གི་ཡིད་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 སོ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། སྐྱིབ་པ་ལྟ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་
 ལས། རྟོན་དང་འབྱོད་དང་གཞོན་སེམས་རླུགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་
 འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་
 རྒྱུ་ལགས་པར་མཐུན་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། གཞོད་
 སེམས། རྟོན་འབྱོད། གཉིད་རླུགས། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་ཡིན་ལ་འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་
 དང་སྤྱང་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་བསྐྱོག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སློམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པའང་། མདོ་ལས། རྣམ་རྟོག་
 མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་
 གནས་ན། །མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་དོར་དགོས་པར་
 བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའི་སེམས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་པའི་(༥༥༧)ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་རྒྱབ་པ་ལ་དེའི་མི་

མཐུན་སྦྱགས་རྣམ་གཡང་སྤང་དགོས་པ་དང་དེ་སྤྱང་བ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དབེན་
 པ་དགོས་པ་དང་ལུས་དབེན་པའི་ཐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཇིག་སྤང་དགོས་པ་
 དང་སེམས་དབེན་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བའང་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བསམ་པ་གཞན་
 བྱི་ཀུན་བཏང་སྟེ། ཁེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དེ་དོན་
 ལ་སྤྲོ་མ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ། །

མཐུན་སྦྱགས་གཞན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་ལ་ཆད་
 མེད་པ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་
 རེ་རེ་ནས་བརྟོག་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་ཤིང་འོས་པའི་
 གཞན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་ནི་བརྟན་པོར་གཟུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 སྤང་གཞན་གྱི་སྤང་དོར་ལ་ཉིན་མཆན་བྱེད་པར་ཏེ་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་དུ་མ་
 འབད་ན་མཐའ་མེད་པའི་བདག་གི་སྲིད་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ནས་ཞིག་མཐར་བྱིན་
 ནས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ནས་གཞན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ཞི་
 བ་བྱ་བར་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྟོན་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། ཆོགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ན་མེད་པར་བཤད་དོ། །

དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཐབས་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་
 བྱི། གཞན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་སྦྱགས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་
 བ་སྤང་བྱ་སྟེ་གཞིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 གཞན་པོ་བྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་མཐོང་(༤༡བ)བསྐྱེད་དགོས་
 ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཡང་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་འང་དེའི་
 མི་མཐུན་སྦྱགས་སུ་གྱུར་པའི་ལོག་པའི་ལམ་སྤང་བཤད་པའི་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་
 ལ་སོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་ལྟའམ། ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། ཕྱིར་ཁྱོད། ཕྱིར་
 ཁྱོད་བྱུང་བའི་ཆོག་གཞན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིར་ཁྱོད་ཞི་གནས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་

པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལཱི་གཉེན་པོར། འདུན་པ་ཚུལ་བ་དང་པ་ཤིན་རུ་
 སྦྱངས་པ། རྒན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སྟེ་སྦྱོང་བའི་
 འདུ་བྱེད་བརྟན་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དག་སྟགས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པའི་ལམ་དེ་དག་ལས་
 སེམས་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའམ་སྒྲན་པ་སྟེ་ཕྱིར་བཞྌག་པར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ཞགས་པས་དྲང་ཞིང་དྲན་པའི་ཐག་པས་ཀྱན་ནས་དམ་པོར་བཏགས་ལ་ཡང་
 དག་པ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རུས་ཉག་པར་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ནི་གཞན་རུ་
 མ་ཡིངས་པར་ཆེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཕར་བསྐྱས་སུ། མཚན་
 མའི་རྣམ་པ་ཤེས་བྱས་ཤིང་། །ཡིད་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། །དམིགས་
 ལས་བསམ་པ་ཉམས་གྱུར་ན། །དྲན་པས་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་
 ལས་རང་གི་ཡིད། །སྤང་པོ་རང་དབང་ཐོབ་གྱུར་ན། །ཁྱེད་ཀྱིས་བཞྌག་པར་བྱ་
 བ་བཞིན། །ལོག་པའི་སྟགས་ལས་བཞྌག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་
 ཐུན་མོང་བསྐྱབ་ཚུལ་ཉན་སར་གསུངས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་
 པར་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྟོམ་རིམ་ལྟར་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་རུ་བཤད་ལ།
 གཞུང་འདིར་(༥༥ན)ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བཞེ་བའི་དམིགས་རྣམ་ལ་
 སེམས་བབྱང་ནས་དེ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོ་བོར་སྐྱབ་པའི་ཞི་གནས་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེའུ་ཤིང་དང་ལྟ་སྟེ་སྟགས་ལ་དམིགས་
 ཉེན་བྱས་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་ཞིང་བསྐྱབ་བརྟན་
 སུ་ཤེས་རབ་གྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་
 ལ་དེའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་སྟོད་འཇུག་གཞུང་འདིར་བསམ་ལའི་སྐབས་སུ་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་རྣམས་པར་བསྟན། དེ་ནས་ཤེར་ལའི་སྐབས་སུ་རིགས་

པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་
ལ། ཡང་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དེ་ནས་བདག་
གཞན་མཉམ་བཞིན་སྒྲིམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ་དེའི་
དབང་རུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ཤེར་ལེའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བསྟན་ནས་དེའི་མཇུག་རུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིན་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནས་
སྒྲིམ་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
རྒྱད་ལ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་དབང་རུ་བྱས་པ་འདྲའོ། །གཞན་
ཡང་ཞི་གནས་སྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆེན་དེ་མ་བསྒྲིམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲིམ་
པའི་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །(༧༥༧བ)འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱུང་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའང་
ཡིན་ལ། སྤར་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆེན་བརྗོད་དེ་
མདོར་བསྟན་མཛད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྟུ་བའང་ཡིན་ནོ།

༥ བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགེ་
བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཚུབ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཕྱོགས་རྣམས་
ཀུན་ན་ལུས་དང་སེམས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་བདག་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཆོ་ཐོབ་པར་ཤོག །དེ་དག་འཁོར་བ་ཇི་
སྟེད་རུ། །ནམ་ཡང་བདེ་ལས་ཉམས་མ་གྱུར། །འགྲོ་བའི་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བདེ་
བ་རྒྱན་མི་འཆད་ཐོབ་ཤོག །འཛིག་ཉེན་ཁམས་ན་དབྱལ་བ་དག །གང་དག་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། །དེ་དག་རུ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་
བར་ཤོག །གྲང་བས་ཉམ་ཐག་རྩོམ་ཐོབ་ཤོག །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་ཆེན་
ལས། །བྱང་བའི་རྒྱ་པོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། །ཆོ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་བར་ཤོག །རལ་
གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆེལ་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ་ཆེལ་སྤྱག་གུར་ཤོག །ཤལ་མ་ལི་ཡི་

སྤོང་པོ་ཡང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འཁྱུངས་པར་ཤོག །མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་
 དང་དང་པ་དང་། །བཞད་སྟགས་སྐད་སྟན་འབྱེན་པས་མངོས་ལྷུར་ཅིག །པུ་
 གྱི་བསུང་ཆེ་ལྷན་མཆོད་ག་གིས། །དུལ་བའི་ས་སྟོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་
 ཤོག །སོལ་སྤང་དེ་དག་རིན་ཆེན་སྤང་པོར་ལྷུར། །ས་བསྟེགས་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་
 བར་ཤོག །བསྟུས་འཛོམས་རི་བོ་ནམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི། །གཞལ་མེད་ཁང་ལྷུར་
 བདེ་གཤེགས་གང་བར་ཤོག །མདག་མ་རྩོད་བསྟེགས་མཆོན་གྱི་ཆར་པ་དག །དེང་
 བས་བཟུང་སྟེ་མེ་རྟོག་ཆར་པར་ལྷུར། །པན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་
 བློ། །དེང་ནས་ཆེ་ཕྱིར་མེ་རྟོག་འཕེན་པར་ཤོག །རྩུ་པོར་བ་མེད་མེ་དོང་འབྲུ་ནང་
 བྱིང་བ་དག །ཤ་ཀྱན་ཞིག་ལྷུར་དུས་ཤོང་མེ་རྟོག་ཀྱན་དའི་མདོག །བདག་གི་དགེ་
 བའི་སྟོབས་གྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་སྟོབ་ནས། །ལྷ་མོ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་གྱིས་འབབ་
 བས་ཤོག །ཅི་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཤིན་རྗེའི་མི་དང་ཁྱ་དང་བྱ་ཆོད་མི་བཟད་ནམས་སྟག་
 བྱིང་། །ཀྱན་ནས་ཐུན་བསལ་བདེ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་གོ་སུ་ཡི་མཐུ་
 ལྷམ་སྟེ། །ཁྱེན་དུ་བཏུས་ན་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་ཐུག་ན་རྩོད་རྩེ་འབར་བ་བཞུགས་
 མཐོང་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ཤུགས་གྱིས་སྟོག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འཕྲོགས་པར་ཤོག །མེ་རྟོག་ཆར་པ་སྟོས་རྩུ་དང་འདྲེས་འབབས་པ་ཡིས། །དུལ་
 བའི་མེ་དག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་མཐོང་ལྷུར་ནས། །སྟོ་བྱར་བདེ་བས་ཆོམ་པ་འདི་ཅི་
 བསམ་པ་དང་། །སེམས་དུལ་ནམས་གྱིས་ཐུག་ན་པར་མཐོང་བར་ཤོག །སྟོགས་
 དག་འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་རྩུར་ཤོག །འུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི། །གང་གི་མཐུ་ཡིས་
 ཐུག་བསལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ། །འཕྲོ་བ་ཀྱན་ནས་
 ཡོངས་སྟོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བཅེ་བ་སྟེས་ལྷུར་པ། །གཞོན་ནུ་ཟུར་སྤང་ཅན་
 འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན། །ཁྱོད་གྱི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་
 གིས་ཞབས་གྱི་པར་ལ་མཆོད་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེས་བསྟན་ཐུན་དབུ་ལ་མེ་རྟོག་དུ་མའི་
 ཆོགས་གྱིས་ཆར་འབེབ་པ། །ཁང་བཅེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཐུག་བསྟོད་དབྱངས་

སྒྲིགས་ལྡན་འདི་སྒྲིག་ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔུལ་
 ཅ་ཅ་འདོན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་བདག་གི་དགེ་ཚས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཁྲིལ་པ་མེད་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་། །བསེལ་ཁིང་དྲི་ཁིམ་ངད་ལྡན་
 ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དེ་དག་མཛོན་པར་དགའ་ཡུར་
 ཅིག །དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག །ཟ་བའི་འཇིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག །སྒྲི་
 མི་སྒྲན་པའི་མི་བཞིན་དུ། །ཡི་དྲུགས་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འཡུར། །འཕགས་པ་སྒྲན་
 རས་གཟིགས་དབང་གི །སྒྲུག་ནས་འབབ་པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། །ཡི་དྲུགས་རྣམས་ནི་
 ཆོམ་བྱས་ཤིང་། །སྒྲུས་བྱས་ཏྟག་ཏུ་བསེལ་བར་ཤོག །ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་
 མཐོང་ཁིང་། །འོན་པས་ཏྟག་ཏུ་སྒྲ་ཐོས་ཤོག །ལྷ་མོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲུམ་
 མའང་གཞོད་མེད་བཅའ་བར་ཤོག །གཅེར་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་། །བཀྲེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དང་ནི། །སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དག་དང་། །བརྟུང་བ་ཁིམ་
 སོ་ཐོབ་པར་ཤོག །བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་ཤོག །ལྷ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་
 ཐོབ་ཤོག །ཡི་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། །བརྟན་པ་ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པར་
 ཤོག །སེམས་ཅན་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ལྟར་དུ་ནད་ལས་ཐར་ཡུར་ཅིག །འགྲོ་
 བའི་ནད་ནི་མ་ལུས་པ། །ཏྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག །སྒྲུག་པ་རྣམས་ནི་
 འཇིགས་མེད་ཤོག །བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་ཡུར། །མཐུ་མེད་རྣམས་ནི་
 མཐུ་ལྡན་ཁིང་། །སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཉེན་ཡུར་ཅིག །མགོན་སོ་དག་ནི་ཐམས་
 ཅད་ལ། །སྒྲིགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག །གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་
 པ། །དེ་འབད་མི་དགོས་འབྲུག་ཡུར་ཅིག །ཁྱེད་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས། །ཡིད་
 ལ་བསམ་པ་གྲུབ་ཡུར་ཏེ། །རྒྱ་ཡི་དོགས་སུ་བདེར་སྒྲིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྡན་
 ཅིག་དགའ་བར་ཤོག །ལྷ་ངན་ལམ་གོལ་འཁྲམས་པ་རྣམས། །མགོན་སོ་དག་དང་
 ཐུད་ཡུར་ནས། །ཆོམ་རྒྱན་སྒྲུག་སོགས་འཇིགས་མེད་པར། །མི་ངལ་བདེ་ལྷག་
 འདོང་བར་ཤོག །དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར། །བྲིས་པ་རྒན་སོ་མགོན་

མེད་པར། གཉིད་ལོག་ཚུལ་ཤིང་རབ་ཚུལ་ནམས། ལྷ་དག་བསྐྱེད་བ་བྱེད་པར་
 ཤོག མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་བ་དང་། འད་དང་ཤེས་རབ་བཅེ་ལྷན་ཁིང་། ཟས་
 དང་སྦྱོད་པ་སུན་ཚོགས་ནས། ཉག་ཏུ་ཆོ་རབས་བྲན་པར་ཤོག ཐམས་ཅད་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་བཞིན་དུ། ལོངས་སྦྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག ཆོད་པ་མེད་ཅིང་
 འཆོ་མེད་པར། འར་དབང་དུ་ནི་སྦྱོད་པར་ཤོག སེམས་ཅན་གཟི་བཞིན་རྒྱང་
 དུ་གང་། འདྲ་དག་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོར་ཤོག འདམ་ཐུབ་ཅན་གང་གཟུགས་ངན་
 པ། གཟུགས་བཟང་སུན་སུམ་ཚོགས་ལྟར་ཅིག འཇིག་རྟེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་
 པ། འདྲ་དག་སྟེས་པ་ཉིད་ལྟར་ཅིག མ་རབས་ནམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། འར་རྒྱལ་
 དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག འདྲ་དག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། ཉག་ཏུ་དགེ་བ་བྱེད་
 པར་ཤོག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཁིང་། བྱང་རྒྱལ་སྦྱོད་ལ་གཞིལ་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཁིང་། འབྱུང་གྱི་ལས་ནམས་སྤང་
 པར་ཤོག སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་
 ཤོག ཉག་ཏུ་བདེ་བར་འཆོ་འཁྱར་ཁིང་། འཆོ་བའི་སྒྲ་ཡང་གྲགས་མ་ལྟར། འདམ་
 བསམ་ཤིང་གི་སྦྱོད་མོས་ཆལ། སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ། ཆོས་སྟན་
 རྒྱུགས་པས་གང་བ་ཡིས། རྒྱུགས་ནམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག ཐམས་ཅད་
 དུ་ནི་ས་གནི་དག གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་
 བེདུཅུའི། འར་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་ལྟར་ཅིག འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་
 དགུར་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟོང་
 དག འབྱུན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་ལྟར་ཅིག ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་
 ནི། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། འམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག འདྲ་དག་ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་
 སྤྲུལ་དང་ཐུད་ལྟར་ཅིག མཛོད་པའི་སྤྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། འཁྱོ་བའི་སྒྲ་མ་

མཆོད་པར་ཤོག །ལྟ་ཡང་དུས་སྤྱི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་རྟག་ལུག་སྤྱི་ཆོགས་
 པར་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་ཀྱིས་ཅིག །འཇིག་རྟེན་དག་གྲང་དར་བར་
 ཤོག །སྤྲོན་རྣམས་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། །གསང་སྤྱགས་བཟླས་བརྗོད་འགྲུབ་
 པར་ཤོག །མཁའ་འགྲོ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྷན་གྱིས་
 ཅིག །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྱག་མ་གྱིས་། །འཇིགས་དང་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱིས་། །གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སྟོག་པ་དང་། །ལ་
 རྟོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །རྟག་ཏུ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་འདུན་
 དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག །བསྐྱབ་པ་ཞོད་པའི་དགོ་སྟོང་དག །དབེན་པ་དག་གྲང་
 ཐོབ་པར་ཤོག །གཡང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་ཁུང་སྟོམ་
 གྱུར་ཅིག །དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་རྟེན་ལྷན་ཞིང་། །འཐབ་དང་གཞོད་པ་སྤང་བར་
 ཤོག །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན། །རྩལ་བྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག །རྩལ་
 བྲིམས་འཆལ་བས་ཡིད་བྱུང་ནས། །རྟག་ཏུ་སྤྱིག་པ་བཟད་བྱེད་ཤོག །བདེ་འགྲོ་དག་
 གྲང་ཐོབ་གྱུར་ནས། །དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག །མཁས་པ་རྣམས་ནི་
 བཀུར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་གྲང་རྟེན་པར་ཤོག །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སྤྱི་དག་
 པ་དང་། །སྟོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་ཤོག །དན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་སྟོང་
 ཞིང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི། །དེ་
 དག་སངས་རྒྱས་ལྟར་འགྲུབ་ཤོག །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་བདེ་
 དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགྲོ་དོན་སྤྱགས་ལ་
 དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དེ་འབྱོར་ཤོག །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་གྲང་བདེ་
 གྱུར་ཅིག །བདག་གྲང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་
 དུ། །རྟག་ཏུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ནི་ཁ་

ཟས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་། ཉམས་དང་ལྷན་ཞིང་འཆོ་བར་ཤོག ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དབེན་གནས་པ། བུན་སྤུམ་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག ཀལ་ཆོ་ལྷ་བར་འདོད་པའམ། རྩུང་ཟད་དྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་། མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། གཤམས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག སྤྱོད་པ་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་གཏུགས་པས། སེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་བསྐྱབ་པའི་མྱེད། ཁི་ལྷར་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོད་མཛད་པ། བདག་གི་སྦྱོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག ཁི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ཁི་སྤྱིད་གནས་ཀྱང་པ། དེ་སྤྱིད་བདག་ནི་གནས་ཀྱང་ནས། འཕྲོ་བའི་རྩུག་བསྐྱལ་སེལ་བར་ཤོག འཕྲོ་བའི་རྩུག་བསྐྱལ་གང་ཅིའང་རུང་། དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྦྱིན་ཀྱང་ཅིག བྱང་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས། འཕྲོ་བའི་བདེ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག འཕྲོ་བའི་རྩུག་བསྐྱལ་སྦྱར་གཅིག་ལྟ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བརྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱང་ཅིག ཀལ་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་སློ་འབྱུང། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཀལ་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་དར་བ། དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་ལྟེ་བཅུ་པའོ། །

མཆུག་གི་དོན།

སྒྲུབ་སྤྱོད་པ། སྤྱིད་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ནོར་གྱི་མཆོག ཐེག་ཆེན་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་འདི་ཁོ་ན། དེ་ཡི་སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དབང་གི་རྒྱལ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་སྤྱི་ནོར་དམ་པར་འབྱུང། ཀལ་གི་ས་བོན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཞིང་ལྟོ་རུ། ལོན་ཏན་རྗེས་བྱམ་ཆུ་ལུང་བཞིན་ལེགས་སྦྱུང་པ། འལག་རྒྱུན་སྦྱོང་དང་མཐུན་རྒྱུན་འཆོགས་པའི་དྲོད་གཤེར་འཛོམས། རྒྱལ་བའི་ཕྱ་བྱ་ཐོག་མར་བསྐྱན་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ། དེ་ཉིད་བག་མེད་འགོང་པོས་སྒྲོམ་ན་དབྱེ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་གདོན་གྱིས་ཐམས་ན་

བརྒྱུག་པ་དང་། མི་བཟོད་བགམས་གྱིས་བརྒྱས་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་བཅུམས། བར་
 ཏུ་མི་ཉམས་སྤྱང་བའི་རིག་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། བཙུན་འབྲུག་ནམ་ཐུང་བཟོད་པ་
 ཞོང་ནས་ཞོང་ཏུ་རྒྱོགས། བསམ་གཏན་བསེལ་བཅུད་འཁུང་བས་ལམ་བཟུང་
 མོང་བྱར་བསྐྱིདས། བྱེས་རབ་རྩོད་བཅུད་བཞེན་པས་ས་ཡི་སྟེ་མར་རྒྱས། བཟ་མར་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞང་ཕྱིར་སྤྱིད་དང་སྤྱིད་མིན་བཀའ་པ་
 གུན་སེལ་བ། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་དེ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རྟེན་ཡང་རྒྱལ་
 སྐུ་རྒྱལ་གྱི་སོ་ནམ་འདིར་སྟོས་པ། རྟེན་ལྷ་བྱ་བའི་ཐམས་ཚུལ་འདི་ཀོ་ཅིས་མི་
 སྟོབ། ཞེ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་གསུང་བཤེས་མ་རེ་རེར་ཡང་། རྟེན་
 སྟོབ་ལྷེ་ཡིས་སྤྱོད་བས་འཆི་བ་མེད་པའི་བཅུད་ཏུ་དངས། བྱང་རྒྱལ་མཚོགས་གྲོགས་
 ཟུངས་བརྟན་པའི་གསོལ་སུ་ཡང་ཡང་འཁུང་། གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྤྱུགས་པས་ཡི་
 གའི་གཞུགས་ཅན་མ་ཡུར་ཏམ། རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་འཛམ་བུའི་སྟེ་མ་
 གང་། རྒྱལ་སྐུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྟོབ་པའི་མ་རྩོས་མཚོར། བདེན་ཚོགས་འབྲུམ་སྐུ་
 གངས་མེད་བཅུ་ཡི་སྤྱོད་ཚོགས་བཞིན། སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་དབང་དཔལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པར་ཡུར། རྟེན་མཐུས་ལྷ་བཅས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱན་དགའི་དལ་འཛོའི་གནས། རྒྱལ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཆོད་པའི་གསེར་བཟང་ལས་ཀྱབ་ཅིང་། བཅུད་བཞིའི་དབྱང་ལས་རྒྱལ་པར་
 རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེ། བཟ་བདེའི་ཁང་བཟང་ཆེ་མོར་དཀྱིས་པར་རོལ་ཡུར་
 ཅིག བྱེས་མཚོགས་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་སྟོན་མེས་སྤྱིད་གསུམ་གསལ། བཅུད་
 ཅིའི་སྒོ་མོ་གངས་མེད་བྱེ་བས་དུག་གསུམ་ཞི། བཅུད་དང་སྤྱོད་ཚོགས་ཕུན་པའི་ཁྱང་
 བྱར་སྟོན་གསུམ་བཅིང་། བསྐྱུན་ལ་དགའ་རྒྱལ་འཛུམ་དཀར་གསར་བ་རྒྱས་ཡུར་
 ཅིག བཀྱ་ཤིས་གང་ཞིག་སྤྱོད་པཅུའི་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པ། མི་ཟད་རྒྱན་
 གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་བཟོད་པ་ལས། སྤྱོད་ཚོགས་ནོར་བུའི་གྲུ་ཆར་རྒྱན་འཆད་མེད་
 པར་འཛོ། བདེན་པ་དེས་ནི་དགེ་ལེགས་ཉི་མ་འབར་ཡུར་ཅིག བཅུད་ཅི་གང་ཞིག་
 འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་སྤྱོད་གྱི་སྤྱལ། ལེགས་བྱིས་དབང་དང་གདེངས་ཅན་བདག་

པོས་མ་སྤྱོད་བའི། ཟག་མེད་རོ་མཚོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། བཀྲ་
ཤིས་དེས་ཀྱང་རུས་གསུམ་བདེ་ལེགས་བྱིན་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྷན་གང་ཞིག་རིགས་
དང་གྲོལ་བའི་ལང་ཚོས་སྒྲིག །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཙུག་ཡུན་ཅེ་མོས་ཐུག་བྱས་
ཤིང་། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་དབང་གི་རྒྱལ་བོའི་ཅོད་པན་འཛིན། བཀྲ་ཤིས་དེས་
ཀྱང་སྤྱིད་གསུམ་དབུགས་དབྱུང་སྟེར་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་བཟང་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་འདི་ཉིད། །མདོ་དོན་མན་ངག་གིས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་
སྲ་འབྲང་སྟེ། བཀའ་རྒྱུ་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྲུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་མཚོག་གི་སྲུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སྲ་རྒྱུགས་པ་དང་།
ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་པད་མོ་ཁ་བྱེ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་
དང་། བརྟེན་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཚོས་སྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་སྟེལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་
བའི་གསལ་འདེབས་སྟེ། ཐེ་ཕྱོད་སྲ་བའི་ཉི་མ། ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྒྱལ་སྲས་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ། ཐུབ་བརྟན་ཚུལ་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས་ཆོད་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་དང་
སྲུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས། །གཞུང་ལེན་དགུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་ལ་
སྤང་ཞིང་། མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པ། མདོན་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུང་རིག་མན་ངག་གི་
ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་དག་གིས་ཐུབ་བརྟན་ཡོངས་
རྒྱུགས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཐེག་ཆེན་གསེར་གྱི་བུམ་བཟང་མཛེས་པར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཐུབ་པའི་
རྗེས་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཛོལ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་
ཏོ། །རྒྱལ་དེ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོའི་སྲུགས་སྲས། སྟེགས་རུས་བརྟན་འགྲོའི་
དཔལ་མགོན་དམ་པ། རོར་ཞེ་སྤེ་པའི་དཔོན་སྒོལ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་གཏེར་དབང་
པོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཅིག་ལས་རུ་མ་འབྱུང་བའི་ཐུག་རྒྱ། སྤར་གྱི་ཕྱི་
མོར་བརྟན་པའི་མཐུན་སྦྲེན་གནང་བ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་ཨ་དཔལ་ནས་སྒོ་
གསུམ་ཡོངས་སྦྱོད་དང་བཅས་པས་སྤྱི་ལྷ་བཀྲིས་པ་འདི་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་མཁན་

ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་སར་སྤྱགས་དགེས་པའི་མཆོད་རྒྱུན་བཟང་པོ་
ཟུར་ཏེ་དགོངས་པའི་མཛོད་ཁང་ཡོངས་སུ་འགོངས་པ་སྟོན་ན། དེ་དེ་བཞིན་འབྲུག་
པ་སླེ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྱན་དང་བཅས་པས་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །

ཨོ་སྐྱ་ཉི་མི་རྒྱུ། །མད་བྱང་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཅ་བ་རབ་བསྐྱེད་ཁིང་། །རྒྱ་ཆེན་ཆོགས་
གཉིས་བྱེ་བའི་ཡལ་འདབ་རྒྱས། །ཕན་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་ལྷས་ཅན་ཉེར་འཛོའི་
གཞི། །སྤྱབ་དབང་དཔག་བསམ་སྟོན་པས་འགྲོ་འདི་སྤངས། །སྤྱབ་པ་མཆོག་དེའི་
བརྟན་པ་རིན་ཆེན་འདིར། །མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱིན་བསྐྱབ་བསྐྱབས་པ་ན། །ཆོས་
ལྷི་སྤྱགས་པས་ས་ཆེན་དགེ་བྱས་པའི། །བཤེས་གཉེན་དེ་ཡི་ལཔས་རྒྱལ་གཙུག་གིས་
ལེན། །ཤོང་གི་རྣམ་དཔྱད་རི་དབང་མཛུ་རས། །ཤི་སྟོང་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པའི་སྤིང་
པོ་མཆོག །ལེགས་བཤད་ལྷ་བ་བདུད་ཅིའི་བང་མཛོད་ནི། །རྩི་མཚར་ཕྱིན་ལས་འོད་
ཀྱི་རྒྱབས་ཤིང་གཡོ། །དེས་ནི་རྒྱལ་བརྟན་གྱ་ལྷ་ལེགས་སྤྱན་ཏེ། །དེས་ཀྱང་འགྲོ་
ལ་ཕན་བདེའི་དཔལ་སྦྱོར་པ། །འདི་གཅིག་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རིང་ལུགས་ལ། །མ་
སྤྱད་བྱ་བའི་ལུལ་ཏེ་སུ་ཡི་བསྐྱབ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལས་ཏུ་མར་སྤྱལ་པའི་བཟོ། །སྤྱན་
བཅས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་གཞུགས་ཅན་ཏུ། །ཤར་བ་སྤྱར་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་
གསར། །ལྷང་རྟོགས་བརྟན་པའི་གསོས་སྤྱན་སྤྱན་མེད། །ཤི་དེར་ལེགས་གསུང་
འདི་དག་འདུ་བྱེད་མཁན། །རྒྱ་རྒྱུན་མཆོག་དང་ཕལ་ཏུ་སྤྱང་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཀྱན་
ཡང་དག་བཤེས་མཆོག་དེའི་གསུང་བཅས། །ཆོད་མར་མཛོང་བའི་དྲི་མེད་མིག་གིས་
སོ། །གཙོ་བོར་ཉེ་གནས་མཁས་པ་ཨ་དཔལ་ཞེས། །བསྐྱབ་གསུམ་ལྷན་དེའི་ལྷག་སྟོན་
མཆོམས་སྤྱར་ནས། །གང་བྱང་རྣམ་དཀར་འདི་ཡི་སྤྱུགས་ཁོ་ནར། །སྦྱིན་པའི་དང་
བཙོན་དགེ་བས་གཞི་བཏིང་སྟེ། །རྩི་བཙོན་སྤྱེ་མ་དམ་པའི་ལེགས་གསུང་གི། །བདུད་
ཅིས་སྟོ་སྟོས་ལྷས་སྟོ་བས་ན་དར་བའི། །ཡོངས་རྒྱུགས་བརྟན་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་རྒྱ་མཆོ་
ཡི། །དེད་དཔོན་ཨོ་སྐྱ་མར་ཅེའི་པརྩེ་ཏེ། །རྩི་རྩི་འཛིན་དག་སྟོ་གཏེར་དབང་པོ་
དེས། །རབ་གྲས་དང་པ་ཆེན་པོས་ཟང་ཟིང་གི། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱན་འཇུར་བར་

ངེས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་གཏོང་བ་གྲོལ་བའི་ཆ་ཤས་དང་། །བསྐྱབ་ལྷན་ལྷག་པའི་
 གློ་མངའ་དགེ་བའི་བཤེས། །དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་གཤམ་དེའི་མཐུན་སྦྲེན་གྱི། །སྐྱ་
 རེངས་གསར་བས་དྲངས་པའི་ལེགས་བྱས་ཉི། །བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྤེང་གི་ཆོས་གྲུར་
 ཤར། །དེ་ལྟར་དགེ་ཆོགས་ལྷ་བ་ཀུན་དའི་དཔལ། །མོག་པོར་བཞུད་པའི་བསོད་
 བསམ་མཚོག་དེ་ཡིས། །རི་ལྷར་སྤྲུག་ལ་ཉིན་བྱེད་སྟོན་མེ་བཞིན། །ལེགས་ཆོགས་
 སོང་འཕེལ་སྟོག་སྟོན་སྤྲུང་ཤོག །ཁྱེད་པར་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་སྤྲོས་སྤྱོད་པོ་དུ། །བཞེངས་
 པའི་འདྲེན་མཚོག་སྟོན་གཏི་རྩ་རྒྱར་པའི། །ཟབ་དགོངས་ལྷག་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལྷ་རྒྱུགས། །ཐིན་ལས་དུས་མཐར་ལུབ་མེད་གསལ་གྱུར་ཅིག །འདྲི་ལ་འཕེལ་ཐོགས་
 དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཨ་དཔལ་དེ་ཡི་ལུས་སྦྱེད་གུ་བྱ་སྦྱིད། །གཞན་ཡང་ཉེ་
 དང་རིང་བར་གནས་པའི་འགྲོ། །དག་གཉེན་བར་མས་བསྐྱས་པ་མ་ལུས་ལ། །ཆོགས་
 དང་སྤང་དང་གཏི་ལུག་སྟོས་མིན་པར། །ཆོ་འདྲིའི་མ་ཆན་བཞིན་དུ་མཉམ་པའི་
 གློས། །ཀུན་ཀྱང་ཐེག་མཚོག་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཟིན། །གསུང་བཞིན་སྦྱོང་པས་
 རྣམ་གྲོལ་དབྱགས་དབྱང་ཤོག །རྒྱལ་བསྟན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །བཤད་དང་སྐྱབ་པས་བཟུང་ལ་འགྲན་བྲལ་བ། །མཚུངས་མེད་སྤྲོ་མའི་རྣམ་
 ཐར་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བདག་གཞན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་
 སྤར་བྱང་སྟོན་ཆོག་འདི་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཨ་དཔལ་ནས་གསུང་
 བསྐུལ་ངོར། །ཐར་ལམ་སྤྲོ་མ་ལ་རེ་ཞིང་འདུན་པའི་དགེ་སྦྱོང་བྱ་བྲལ་བ་ཀམ་བཀྲ་
 ཤིས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བཞུ་བས་ཤར་མར་གྲིས་པོ། །

《གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་》དཔེ་ཆོག་མཆན་མོའི་བུ་ཕྱེག་དང་

ལས་ཁྱེད་མི་ལྟེ་མཆན་མོ།

ལྷག་པ། དབང་གྲགས།

ལྷོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག་ །ཆོ་བཏན་དོ་རྩེ།

རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ལྷོ་བཟང་དམ་ཆོས།

ལྷོ་བཟང་མཁྱེན་རབ། ལུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།

ལུར་བྱ་བྱ་ཤིས། བ་སངས་དོན་གྲུབ། མིག་དམར་དོ་རྩེ།

ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།

བསམ་གྲུབ། ལུ་རྒྱུད་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། བྱ་ཤིས།

དོ་རྩེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་སྟོན། ལྷ་སྦྱིད། བྱམས་པ་ཆོས་སྟོན།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བྱ་གཡང་།

བདེ་སྦྱིད་སྟོལ་དཀར། སྟོལ་མ་ལྷ་འཛིནས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

ཚུད་འཆུག་འབྲེལ་བ་བྱུང་བླ་སྤྱོད་ཉན་བྱས་བཟང་། (ཉན་ཆ)

བཞུགས་པ། སེར་གཙུག་ནང་བཞུགས་པའི་ཉན་འཆོལ་བཞུགས་པའི་ཁང་།

པར་འདེབས་ཆེན་པ། ལྷ་ས་ཕྱང་ཁྱེར་ཕིང་ཤིན་པར་འདེབས་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་ལྷོ།

པར་གཞི། 2019 ལོའི་ཟླ་10 ཚེས་15 ཉིན།

པར་གྲངས། 1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 10 月 15 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་བྱང་ཐོ་དཔེ་ཚོགས།
པོ་ད་མེད་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ།